

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

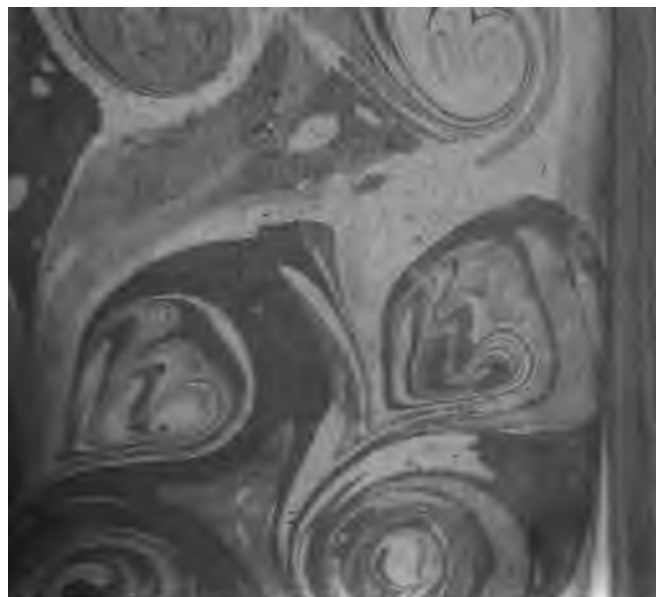
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

13841 - 4 100

REMERENSIS

REMERENSIS,

LUSTRISSIMI AC REVERENDISSIMI .
in Christo Patris, nec - non Serenissimi Principis
ARMANDI-JULII DE ROHAN, Archiepiscopi,
Ducis Remensis, primi Franciæ Paris, Sanctæ
Sedis Apostolicæ Legati nati, & Galliæ Belgicæ
Primatis autoritate,

etque Venerabilis ejusdem Ecclesiæ Capituli consensu editum.

PARS AUTUMNALIS.

Venit IX. libras non compactum.

13891 - 4 100

REMEMENSIS,

LUSTRISSIMI AC REVERENDISSIMI .
Christo Patris, nec - non Serenissimi Principis
ARMANDI-JULII DE ROHAN, Archiepiscopi,
Ducis Remensis, primi Franciæ Paris, Sanctæ
edis Apostolicæ Legati nati, & Galliæ Belgicæ
primatis autoritate,

ue Venerabilis ejusdem Ecclesiæ Capituli consensu editum.

PARS AUTUMNALIS.

Vænit IX. libras non compactum.

---

veritas. Nostrum est, ex qua novimus imitari, quæ verò ignoramus, ne scrutari quidem; ne falsa animi sagacitate delusi, in incerta & ficta offendamus, quibus impediti à vera pietate rejiciamur.

4°. Inter Sanctos, præcipuam eorum rationem habuimus, qui universam Ecclesiam scriptis ditavere, vel quorum nomina in Missæ Canone recensentur, aut qui nostram Diocesim, ac Provinciam suis exornarunt virtutibus.

5°. Sanctorum Apostolorum Festa ad classẽ majorem duplicis eveximus. Festum verò sancti Petri Apostolorum Principis ad Solemnissimum promovimus, ut Primatus ille, quem, Deo dante, super alios Apostolos obtinuit, singulari cultus dignitate clarius emereret, debitaque sedis Apostolicæ, quæ communionis Catholicæ centrum est, reverentia firmitus animis inscriberetur.

6°. Quod ad Hymnos spectat, eos præsertim elegimus, qui Catholica doctrina, Christiana pietati, ac metricis regulis magis consonarent. Diligenter etiam cavimus ne quid in eis resideret quod teretes Catholicorum aures posset offendere. Carmina verò ad-amussum ita exegimus, ut incomposita omnino rejecerimus: ac propter reverentiam & S. Ambrosio & S. Thomæ Aquinati debitam, ea tamen quæ his Doctoribus assignantur, retinuimus.

7°. Singulis diebus, in Officio ad Primam, unum Canonem, vel ex Conciliis tum Œcumenicis, tum particularibus, præsertim Remensis, vel ex sanctorum operibus desumptum apposuimus, ut, ex aliorum in Galliis Episcoporum exemplo, credendi, orandi & agendi normam simul haberent Clerici, quos in Canonum scientia Patrumque doctrina exercitatos esse

Epist. ad
Episc. oportet, ut rectè monet Papa Celestinus Nulli Sacerdotum liceat Canones ignorare, nec

quidquam facere quod patrum regulis possit obviare.

80. Quando aliquod Domini nostri Jesu Christi Mysterium celebratur, in ultima Octava die Officium assignavimus proprium, in quo Mysterium de novo exhibetur, nempe ut plenior sit illius notitia, reverentia augeatur: denique quæ in sacris scripturis & traditione de illo enuntiantur, erudiendis Christianis scilicet aptiora, ea facilius evolvantur.

Denique quod ad ritus spectat, eos retinimus, quos Ecclesia nostra Metropolitana antiquitus observat, quosque propter instam illis majestatem non decebat immutari; novos quosdam adjungimus, ut, servatâ quæ in necessariis debetur antiquitati reverentiâ, ea ex quibus divini Officii dignitas & splendor efflorescit, in omnibus aserpemus.

Ea sunt, de quibus vos monitos volumus; quæ, ut ad Dei laudem, Ecclesia decus, & Christianorum salutem exequeremur, nullo labori peperimus, congregato virorum doctrinâ & pietate insignium, qui de liturgicis rebus inter se differerent, cætu; doctis eorum disputationibus sæpè interfuimus. Quid multa? Eorum omnium, quæ operi perficiendo necessaria duximus, nihil à nobis est neglectum. Nobis hac in parte, ut in cæteris omnibus, suum studium, suam sagacitatem exeruit Reverendus Præsul, (a) quem nostræ sollicitudinis Socium, quem Pastoralis curæ participem, quem nostrum in Christo Jesu adiutorem concessit misericors & miserator Dominus. Is, sibi ascitis quos huic negotio pares existimavimus, & quorum facultates jam in gravioribus exploraveramus, pro innata sibi omnium rerum & earum præcivæ quæ ad Deum pertinent, intelligen-

Psalms
110.

(a) Reverendus Dⁱ Episcopus Cydonientis.

sedulo immorantur, ut orationis cum privata
et publica vim singularem, qua celum ipsum
sapius perfregit, pradicent & extollant: Hinc
domus Deo sacra, vel ab ipsis Ecclesia incunabulis,
continuo laudum concensu, qui ad nos
usque pertinuit & hodie viget ubique terrarum,
personarunt. Ut igitur tam piti consuetudini,
pro virili parte consulere, precandique fero-
vorem, quem ab iis qui praeceperant, illibatum
acceperamus, traderemus posteris magis ac magis
accensum; cum animadverteremus defecisse Bre-
viarii nostra Ecclesia exemplaria, statim cura-
vimus ut de integro recuderetur, & optimo quam
posset digereretur ordine. Equidem à Prædecessoribus
nostris summâ curâ elaboratum fuerat in adornan-
dis Breviariis: Sed quàm multa supererant, quæ
emendari jamdiu postulabant rerum Ecclesiasti-
carum periti, & dudum reformari præceperant
Concilia, imprimis Tridentinum generale, &
provinciale nostrum anni 1583.

Ab uno ferè saculo Ecclesia Gallicana Præ-
sules, ut Clericorum pietati simul & institu-
tioni prospicerent, neque impensis neque vigi-
liis pepercerunt, ut precum collectiones in novum
ordinem qui lucem & doctrinam præferret, dis-
ponerentur. Quo successu rem perfecere, sibi
nunc gratulatur Ecclesia; cujus gratulationis
in partem ut ipsi veniamus, novam etiam Bre-
viarii methodum ita adornavimus, ut quidquid
in cæteris optimum foret, & ad Dei cultum,
Ecclesiæque decus maximè congruens, id velut
publicam materiam privati juris fecerimus. Ex
illis ergò quasi totidem floribus distinctum,
quod hodie primum in lucem prodit, Brevia-
rium sic accipiat, ut & pietati vestra simul
& Ecclesia nostra dignitati respondeat. Nostram
enim Remensem inter Gallia Primarias insig-
nem, (a) in qua divinum Officium, illa

Ceremoniarum apparatus qui externos in admirationem rapit, celebratur, eo precum praesidio quo cetera florent & illustrantur, defraudari debemus.

Neque ab initio nostri Pontificatus quidquam habuimus antiquius, quam ut delectis tum in fidei morumque doctrina, tum in divino cultu artis & erroribus; omnia provideremus ex quibus exurgit decor domus Dei, ad dandam omnibus scientiam salutis, & ut pararemus Domino Plebem perfectam. Quorum omnium veluti summum in presenti Breviario vobis exhibemus, ut suscepti operis quæ sit præstantia, quæ natura illius & ratio probè intelligatis.

Luc. 10.
v. 17.

1º. Quod Concilia, Sancti Patres; & eruditissimi quique in votis semper habuerunt, ut Antiphonæ, Capitula, Versiculi & Responsorium nisi è sacris divinis scripturæ scriptis desumerentur, illud peregrinamus. Gratiùs enim pergitur ad Deum oratio, si consiet ex his verbis quas ipse dicitur: Amica & familiaris est oratio Deum de suo rogare.

S. Cyr.
de Orat.
Dom.
Concil.
Remens.
an. 1514.
Cong. 3.

2º. Cùm à primæva Breviarii institutione, id antiqui Patres voluisse videantur, ut singulis Hebdomadis totum Psalterium recitaretur Psalmos ita distribui volumus, ut singulis Hebdomadis omnes legi possint; quod ut certius fiat, FERIALES Psalmos in FERIA, infra solemne-minus, retineri mandavimus.

3º. In Officiis Sanctorum ea tantùm legenda præsumimus, quæ ex optima notæ scriptoribus deprimi solent: Quæ verò aut nullis, aut parùm tuis fulciebantur auctoritatibus, illa prorsus univimus; nihil enim pietati magis est consuevit, nihilque eam vitiosius accendit, quàm

et Ecclesia Remensis inter Metropoles Galliarum. Innoc. VIII. in Bulla ad Regem & Episcopos Galliarum anno 1497.

...da, felicem adeo navavit operam, ut opus ad optatum finem pervenerit.

Re igitur perfectâ, de consensu venerabilis Capituli Ecclesiæ nostræ Metropolitana, Bre- viarium edendum curavimus. Quod vobis dum offerimus, vos hortamur & obsecramus, ut ser- vientes Domino in timore, ministerium quod vobis traditum est, dignè Deo adimplentis, neque unquam è memoria excidat, dum Cano- nicas Horas absolvitis, Ecclesiam ipsam quam Aët. 20. Christus acquisivit Sanguine suo, pro qua se- & 9. ipsum tradidit, ut illam sanctificaret, pra- Ephes. sentem à vobis exhiberi. Tunc enim illius non 5. & 25. ministri tantum, sed os ipsum & lingua, Dei 26. laudes concinitis, quod perenne est ædificatio illius sponsa munus. Per vos castissima columba ge- mit, patriam quæ in cælis est, suspirans; per vos suavissimos sponsi amplexus piis clamoribus provocat. Oratio tua, inquit sanctus Augusti- In Psal. nus, locutio est ad Deum. Quando legis, 85. Chrysos- tom. Deus tibi loquitur; quando oras, Deo lo- Hom. 27. queris, Illud ergo intendite, ad quem vobis in Epist. sermo; & mente attendite, quia angeli sunt ad Hebr. præsentés cum timore & tremore.

Amo 1549. deputati sunt, sapienter edicit Concilium Tre- Cap. 6. virens secundum, dent operam ut collectis Aët. 20. animis, quoad fieri potest, debitum pensum v. 28. absolvant: nec ita se habeant, ut dum voce Ephes. 5. psallunt, quidvis potius quàm Deum animo v. 25. 26. cogitare videantur. . . . . Quid autem est, voce quidem psallere, mente autem domum aut forum circumire, nisi homines fallere, & Deum irridere? Grave admodum est quod Scriptura dicit: Maledictus, qui facit opus Dei negligenter.

Vos itaque genus electum, gens sancta, ministri Dei, qui facitis voluntates ejus:

quos sancta Ecclesia angelicum ordinem Con-
 cilia vocant, Psallite Deo; verum quo-
 niam Rex omnis terrae Deus, Psallite sa-
 pienter. Quaecumque autem vel in sacris scrip-
 turis, vel in sanctorum vita, vel in patrum
 praeceptis, vel in sanctionibus Canonum, ad
 fidei tutelam, morum emendationem, perfectio-
 nemque justitiae deprehendetis (porro id unum
 spectant & divina & Ecclesiastica oracula)
 ea quidem omnia altâ mente retineatis; at prae-
 sentim vestrâ vivendi ratione exhibeatis, Ut
 secundum eum qui vocavit vos, Sanctum,
 & ipsi in omni conversatione sancti sitis;
 ut in omnibus honorificetur Deus per Je-
 sum Christum, cui est gloria & imperium
 in saecula saeculorum. Effundat super vos
 Deus spiritum gratiae & precum, ut preci-
 bus sanctis orando, exaudiat vos Dominus,
 mittat vobis auxilium de sancto, & impleat
 omnes petitiones vestras.

Cenod.
 Forojul.
 liense,
 an. 791.
 Psal. 46.

1. Petr. 4
 v. 11.
 Ibid. 1.
 v. 15.
 Zach. 12
 v. 10.
 Judith. 4
 v. 13.

QUOCIRCA MANDAMUS omnibus nostrae
 Diaeseos ambitu contentis, omnibus scilicet
 Ecclesiis, Capitulis, Monasteriis, Collegiis at-
 que Ordinibus divinum Officium ad Remensis
 Ecclesiae formam recitare solitis; item omnibus
 & singulis Parochis & Clericis divino Officio
 ascriptis, ut dimissis aliis quibuscumque Brevia-
 riis, hoc nostrum duntaxat ad publica & pri-
 vata Officia adhibeant. DATUM Parisiis, anno
 Domini millesimo septingentesimo quinquagesimo
 octavo; die verò mensis Maii vigesima quarta.

† ARM. JUL. P. DE ROMAN Archiepisc.
 Dux Remensis.

De Mandato Serenissimi
 Principis Archiepiscopi, Ducis Remensis.
 B O I S S E L I,

TABULA TEMPORARIA

<i>Anni Do- mini.</i>	<i>An- nus Na.</i>	<i>Epacta.</i>	<i>Quar- tio Rom.</i>	<i>Litt. Dom.</i>	<i>Dom. post Epiph.</i>	<i>Septuages.</i>	<i>Dies Cinerum. Simplex.</i>
1759	12	j	7	g	5	11 Febr.	15 Febr.
1760	13	xij	8	f e	3	3 Febr.	20 Febr.
1761	14	xxij	9	d	2	18 Jan.	4 Febr.
1762	15	iv	10	c	4	7 Febr.	24 Febr.
1763	16	xv	11	b	3	30 Jan.	16 Febr.
1764	17	xxvj	12	A g	6	19 Febr.	7 Mart.
1765	18	vij	13	f	3	3 Febr.	20 Febr.
1766	19	xvii	14	e	2	26 Jan.	12 Febr.
1767	1	xxx	15	d	5	15 Febr.	4 Mart.
1768	2	xj	1	c b	3	31 Jan.	17 Febr.
1769	3	xxij	2	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1770	4	iii	3	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1771	5	xiv	4	f	2	27 Jan.	13 Febr.
1772	6	xxv	5	e d	5	16 Febr.	4 Mart.
1773	7	vj	6	c	4	7 Febr.	24 Febr.
1774	8	xvij	7	b	3	30 Jan.	16 Febr.
1775	9	xxviii	8	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1776	10	ix	9	g f	4	4 Febr.	21 Febr.
1777	11	xx	10	e	2	26 Jan.	12 Febr.
1778	12	j	11	d	5	15 Febr.	4 Mart.
1779	13	xij	12	c	3	31 Jan.	17 Febr.
1780	14	xxij	13	b A	2	23 Jan.	9 Febr.
1781	15	iv	14	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1782	16	xv	15	f	2	27 Jan.	13 Febr.
1783	17	xxvj	1	e	5	16 Febr.	5 Mart.
1784	18	vij	2	d c	4	8 Febr.	25 Febr.
1785	19	xvii	3	b	2	23 Jan.	9 Febr.
1786	1	*	4	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1787	2	xj	5	g	4	4 Febr.	21 Febr.
1788	3	xxij	6	f e	1	20 Jan.	6 Febr.
1789	4	iii	7	d	4	8 Febr.	25 Febr.
1790	5	xiv	8	c	3	31 Jan.	17 Febr.
1791	6	xxv	9	b	6	20 Febr.	9 Mart.
1792	7	vj	10	A g	4	5 Febr.	2 Febr.
1793	8	xvij	11	f	2	27 Jan.	13 Febr.
1794	9	xxviii	12	e	5	16 Febr.	5 Mart.
1795	10	ix	13	d	3	1 Febr.	18 Febr.
1796	11	xx	14	c b	2	24 Jan.	10 Febr.

FESTORUM MOBILIIUM.

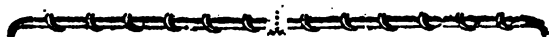
Annus De- mini.	PASCHA Annuale- majus.	Ascensio Domini. Sol. maj.	Pentecost. Annuale- majus.	Fejo Corp. Ci. An. min.	Don. post Pent.	Don. prima Adv.
1759	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 De.
1760	6 April.	15 Maii.	25 Maii.	5 Junii.	26	30 No.
1761	22 Mart.	30 April.	10 Maii.	21 Maii.	28	29 No.
1762	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 No.
1763	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 No.
1764	22 April.	31 Maii.	10 Junii.	21 Junii.	24	2 De.
1765	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 De.
1766	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 No.
1767	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 No.
1768	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 No.
1769	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 De.
1770	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 De.
1771	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 De.
1772	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 No.
1773	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 No.
1774	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 No.
1775	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 De.
1776	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 De.
1777	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 No.
1778	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 No.
1779	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	26	28 No.
1780	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 De.
1781	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 De.
1782	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 De.
1783	20 April.	29 Maii.	8 Junii.	19 Junii.	24	30 No.
1784	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 No.
1785	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 No.
1786	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 De.
1787	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 De.
1788	23 Mart.	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	28	30 No.
1789	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Junii.	25	29 No.
1790	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	26	28 No.
1791	24 April.	2 Junii.	12 Junii.	23 Junii.	23	27 No.
1792	8 April.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 De.
1793	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 De.
1794	20 April.	20 Maii.	8 Junii.	19 Junii.	24	30 No.
1795	5 April.	14 Maii.	24 Maii.	4 Junii.	26	29 No.
1796	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 No.

CALENDARIUM.

In sequenti Calendario appositum est tempus quo quisque Sanctus obiit : an. significat annum : c. an. circa annum : s. saculo : c. med. s. circa medium saculi : c. fin. s. circa finem saculi. Quibus nihil apponitur tempus eorum mortis planè incertum.

Festa quæ majoribus notantur characteribus, feriantur apud populum.

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mensis.

JANUARIUS.

	A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, Impositio nominis Jesu, & Octava Natalis ejus. <i>Solemne-minus.</i>
xxix	b	iv	2	S. Fulgentii Ruspensis Episc. fidei Confess. (c 1. Januar.) <i>Simplex. an. 533.</i>
xxviii	c	iii	3	S. Genovefæ Virginis Parisiensis. <i>Semiduplex-minus. an. 512.</i>
xxvii	d	Prid.	4	S. Rigoberti Archiepisc. Remensis. <i>Duplex-majus. an. 743.</i>
xxvi	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ sine jejunio. <i>Simplex privileg. II. Ordinis.</i>
xxv	f	viii	6	EPIPHANIA DOMINI. <i>Solemne-majus.</i> Octava privileg. II. Ordinis.
xxiv	g	vii	7	De Octava. <i>Semiduplex-majus.</i>
xxiii	A	vi	8	
xxii	b	v	9	
xxi	c	iv	10	
			11	
xx	d	iii	12	Baptismus Domini & Octava Epiphaniæ Per anticipationem. <i>Duplex-majus.</i>
xix	e	Prid.	13	S. REMIGII Archiep. Remens. & Francorum Apost. <i>Solemne-minus.</i> Octava <i>Simplex. cir. an. 533.</i>
xxviii	f	Idib.	14	S. Hilarii Pictav. Episc. & Eccles. Doct. <i>Semiduplex-majus. c. an. 368. commemor.</i> Octava S. Remigii.
xxvii	g	xix	15	S. Pauli primi Eremitæ Thebæidis. <i>Semiduplex-min. c. an. 341. commemor.</i> Octava
xxvi	A	xviii	16	

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mens.

iv	b	xvij	16	S. Marcelli Papæ & Confess. fidei. <i>Semiduplex-majus</i> . an. 310. Commem. Octav.
xiv	c	xvj	17	S. Antonii Egyptii Abb. <i>Semidupl. minus</i> . an. 356. Commem. Octav. & S. Sulpitii Bituricensis Episc. c. an. 644.
xlij	d	xv	18	Pontificatus, sex Cathedræ S. Petri Apost. quâ Antiochiæ I. sedit, deinde Romæ I. sæculo. <i>Semiduplex-majus</i> . Com. Octav.

Ab hac die 18 usque ad diem 21 Februarii potest occurrere Dominica Septuagesimæ.

xij	e	xiv	19	De Octav. S. Remigii. <i>Simplex</i> .
xj	f	xlij	20	Octav. S. Remigii. <i>Semidupl. minus</i> .
x	g	xij	21	S. Agnetis Virg. & Mart. Romæ. <i>Semiduplex-minus</i> . an. 304.
ix	A	xj	22	S. Vincentii in Hispania Martyris. <i>Semiduplex-minus</i> . an. 304.
viii	b	x	23	S. Fabiani Papæ, an. 250. & Sebastiani Romæ Martyrum, c. an. 288. <i>Semidupl. minus</i> . (è 20.)
vij	c	ix	24	S. Timothei discipuli S. Pauli Ephes. Episc. & Martyr. <i>Semidupl. min.</i> an. 97. Commem. S. Titi alterius discipuli S. Pauli & Cretensium Episc. eodem sæculo.
vi	d	viii	25	Conversio S. Pauli Apostoli. <i>Duplex-majus</i> . an. 34.
v	e	vij	26	S. Polycarpi Smyrnenfis Episc. & Martyris. <i>Semidupl. min.</i> c. an. 166.
iv	f	vj	27	S. Joannis Chrysostomi Constantinopolit. Episc. & Eccles. Doctoris <i>Semidupl. maj.</i> Obiit 14. Sept. an. 407.
iii	g	v	28	S. Cyrilli Episc. Alexandr. & Eccles. Doct. <i>Semidupl. minus</i> . an. 445.
ij	A	iv	29	S. Caroli Magni Imperat. & Regis Franciæ. <i>Simplex</i> . an. 814.
j	b	iii	30	S. Sylvestri Papæ. (è 31. Decembr.) <i>Semiduplex-minus</i> . an. 335.
*	c	Prid.	31	S. Francisci Salesii Genevensis Episc. <i>Semiduplex-majus</i> . Obiit 28. Decembr. 1622.

FEBRUARIUS.

xix	d	Cal.	1	S. Ignatii Antiochiæ Episc. & Mart. (è 20 Decembr.) <i>Semidupl. min.</i> an. 107.
-----	---	------	---	--

CALENDARIUM.

In sequenti Calendario appositum est tempus quod quisque Sanctus obiit : an. significat annum : c. an. circa annum : s. saculo : c. med. s. circa medium saculi c. fin. s. circa finem saculi. Quibus nihil apponitur tempus eorum mortis planè incertum.

Festa quæ majoribus notantur characteribus, feriantur apud populum.

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mensis. **JANUARIUS.**

	A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, Impositio nominis Jesu, & Octava Natalis ejus. <i>Solenne-minus.</i>
xxix	b	iv	2	S. Fulgentii Ruspensis Episc. fidei Confess (è 1. Januar.) <i>Simplex.</i> an. 533.
xxvii	c	iii	3	S. Genovefæ Virginis Parisiensis. <i>Semiduplex-minus.</i> an. 512.
xxvi	d	Prid.	4	S. Rigoberti Archiepisc. Remensis. <i>Duplex-majus.</i> an. 743.
xxv	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ sine jejunio. <i>Simplex privileg. II. Ordinis.</i>
xxiv	f	viii	6	EPIPHANIA DOMINI. <i>Solenne-majus.</i> Octava privileg. II. Ordinis.
xxiii	g	vii	7	De Octava. <i>Semiduplex-majus.</i>
xxii	A	vi	8	
xxi	b	v	9	
xx	c	iv	10	
			11	
xx	d	iii	12	Baptismus Domini & Octava Epiphaniæ Per anticipationem. <i>Duplex-majus.</i>
xix	e	Prid.	13	S. REMIGII Archiep. Remens. & Francorum Apost. <i>Solenne-minus.</i> Octava <i>Simplex.</i> cir. an. 533.
xxviii	f	Idib.	14	S. Hilarii Pictav. Episc. & Eccles. Doct. <i>Semiduplex-majus.</i> c. an. 368. commemor. Octava S. Remigii.
xxvii	g	xix	15	S. Pauli primi Eremitæ Thebaidis. <i>Semiduplex-min.</i> c. an. 341. commemor. Octava

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mens.

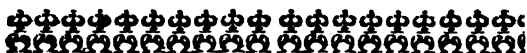
ix	b	xvij	16	S. Marcelli Papæ & Confess. fidei. <i>Semiduplex-majus</i> . an. 310. Commem. Octav.
xiv	c	xvj	17	S. Antonii Egyptii Abb. <i>Semidupl. minus</i> . an. 356. Commem. Octav. & S. Sulpitii Bituricensis Episc. c. an. 644.
xlij	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedræ S. Petri Apost. quâ Antiochiæ I. sedir, deinde Romæ I. sæculo. <i>Semiduplex-majus</i> . Com. Octav.

Ab hac die 18 usque ad diem 21 Februarii potest occurrere Dominica Septuagesimæ.

xij	e	xiv	19	De Octav. S. Remigii. <i>Simplex</i> .
xj	f	xlij	20	Octav. S. Remigii. <i>Semidupl. minus</i> .
x	g	xij	21	S. Agnetis Virg. & Mart. Romæ. <i>Semiduplex-minus</i> . an. 304.
ii	A	xj	22	S. Vincentii in Hispania Martyris. <i>Semiduplex-minus</i> . an. 304.
xlij	b	x	23	Ss. Fabiani Papæ, an. 250. & Seballiani Romæ Martyrum, c. an. 288. <i>Semidupl. minus</i> . (è 20.)
vij	c	ix	24	S. Timothei discipuli S. Pauli Ephes. Episc. & Martyr. <i>Semidupl. min.</i> an. 97. Commem. S. Titi alterius discipuli S. Pauli & Cretensiom Episc. eodem sæculo.
vi	d	vij	25	Conversio S. Pauli Apostoli. <i>Duplex-majus</i> . an. 34.
v	e	vij	26	S. Polycarpi Smyrnenfis Episc. & Martyris. <i>Semidupl. min.</i> c. an. 166.
iv	f	vj	27	S. Joannis Chrysostomi Constantinopolit. Episc. & Eccles. Doctoris <i>Semidupl. maj.</i> Obiit 14. Sept. an. 407.
iiij	g	v	28	S. Cyrilli Episc. Alexandr. & Eccles. Doct. <i>Semidupl. minus</i> . an. 445.
ij	A	iv	29	S. Caroli Magni Imperat. & Regis Franciæ. <i>Simplex</i> . an. 814.
j	b	iiij	30	S. Sylvestri Papæ. (è 31. Decembr.) <i>Semiduplex-minus</i> . an. 335.
*	c	Prid.	31	S. Francisci Salesii Genevensis Episc. <i>Semiduplex-majus</i> . Obiit 28. Decembr. 1622.

FEBRUARIUS.

xix	d	Cal.	1	S. Ignatii Antiochiæ Episc. & Mart. (è 20 Decembr.) <i>Semidupl. minus</i> . an. 307.
-----	---	------	---	---

CALENDARIUM.

In sequenti Calendario appositum est tempus quod quisque Sanctus obiit : an. significat annum : c. an. circa annum : s. saculo : c. med. s. circa medium saculi c. fin. s. circa finem saculi. Quibus nihil apponitur tempus eorum mortis planè incertum.

Festa quæ majoribus notantur caracteribus, feriantur apud populum.

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mensis.

JANUARIUS.

	A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, Impositio nominis Jesu, & Octava Natalis ejus. Solemnne-minus.
xxix	b	iv	2	S. Fulgentii Ruspensis Episc. fidei Confess (è 1. Januar.) Simplex. an. 533.
xxviii	c	iii	3	S. Genovefæ Virginis Parisiensis. Semiduplex-minus. an. 512.
xxvii	d	Prid.	4	S. Rigoberti Archiepisc. Remensis. Duplex-majus. an. 743.
xxvi	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ sine jejunio. Simplex privileg. II. Ordinis.
xxv	f	viii	6	EPIPHANIA DOMINI. Solemnne-majus Octava privileg. II. Ordinis.
xxiv	g	vii	7	De Octava. Semiduplex-majus.
xxiii	A	vi	8	
xxii	b	v	9	
xxi	c	iv	10	
			11	
xx	d	iii	12	Baptismus Domini & Octava Epiphaniæ Per anticipationem. Duplex-majus.
xix	e	Prid.	13	S. REMIGII Archiep. Remens. & Francorum Apost. Solemnne-minus. Octava Simplex. cir. an. 533.
xxviii	f	Idib.	14	S. Hilarii Pictav. Episc. & Eccles. Doct Semiduplex-majus. c. an. 368. commemor Octava S. Remigii.
xxvii	g	xix	15	S. Pauli primi Eremitæ Thebaidis. Semiduplex-min. c. an. 341. commemor. Octava
xxvi	A	xviii	16	

ycl. Litter. Dies
pact. Dum. Mens.

iv	b	xvij	16	S. Marcelli Papæ & Confess. fidei. <i>Semiduplex-majus</i> , an. 310. Commem. Octav.
xiv	c	xvj	17	S. Antonii Ægyptii Abb. <i>Semidupl. minus</i> , an. 356. Commem. Octav. & S. Sulpitii Bituricensis Episc. c. an. 644.
xlij	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedræ S. Petri Apost. quâ Antiochiæ I. sedit, deinde Romæ I. sæculo. <i>Semiduplex-majus</i> . Com. Octav.

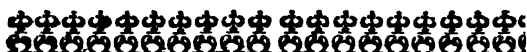
Ab hac die 18 usque ad diem 21 Februarii potest occurrere Dominica Septuagesimæ.

xij	c	xiv	19	De Octav. S. Remigii. <i>Simplex</i> .
xj	f	xij	20	Octav. S. Remigii. <i>Semidupl. minus</i> .
x	g	xi	21	S. Agnetis Virg. & Mart. Romæ. <i>Semiduplex-minus</i> , an. 304.
ix	A	xj	22	S. Vincentii in Hispania Martyris. <i>Semiduplex-minus</i> , an. 304.
viii	b	x	23	Ss. Fabiani Papæ, an. 250. & Sebastiani Romæ Martyrum, c. an. 288. <i>Semidupl. minus</i> . (è 20.)
vij	c	ix	24	S. Timothei discipuli S. Pauli Ephes. Episc. & Martyr. <i>Semidupl. min.</i> an. 97. Commem. S. Titi alterius discipuli S. Pauli & Cretensiom Episc. eodem sæculo.
vj	d	viii	25	Conversio S. Pauli Apostoli. <i>Duplex-majus</i> , an. 34.
v	e	vij	26	S. Polycarpi Smyrnenfis Episc. & Martyris. <i>Semidupl. min.</i> c. an. 166.
iv	f	vj	27	S. Joannis Chrysostomi Constantinopolit. Episc. & Eccles. Doctoris <i>Semidupl. maj.</i> Obiit 14. Sept. an. 407.
iii	g	v	28	S. Cyrilli Episc. Alexandr. & Eccles. Doct. <i>Semidupl. minus</i> , an. 445.
ij	A	iv	29	S. Caroli Magni Imperat. & Regis Franciæ. <i>Simplex</i> , an. 814.
j	b	iii	30	S. Sylvestri Papæ. (è 31. Decembr.) <i>Semiduplex-minus</i> , an. 335.
*	c	Prid.	31	S. Francisci Salesii Genevensis Episc. <i>Semiduplex-majus</i> . Obiit 28. Decembr. 1622.

FEBRUARIUS.

vi	d	Cal.	1	S. Ignatii Antiochiæ Episc. & Mart. (è 20 Decembr.) <i>Semidupl. min.</i> an. 107.
----	---	------	---	--

CALENDAR IUM.

In sequenti Calendario appositum est tempus quod quisque Sanctus obiit : an. significat annum : c. an. circa annum : s. saculo : c. med. s. circa medium saculi c. fin. s. circa finem saculi. Quibus nihil apponitur tempus eorum mortis planè incertum.

Festa quæ majoribus notantur characteribus, feriantur apud populum.

Cycl. Litter. Dies
Apst. Dom. Mensis.

JANUARIUS.

	A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, Impositio nominis Jesu, & Octava Natalis ejus. Solemnne-minus.
xxix	b	iv	2	S. Fulgentii Ruspensis Episc. fidei Confess (c 1. Januar.) Simplex. an. 533.
xxviii	c	iii	3	S. Genovefæ Virginis Parisiensis. Semiduplex minus. an. 512.
xxvii	d	Prid.	4	S. Rigoberti Archiepisc. Remensis. Duplex majus. an. 743.
xxvi	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ sine jejunio. Simplex privileg. II. Ordinis.
xxv. ixxv	f	viii	6	EPIPHANIA DOMINI. Solemnne-majus Octava privileg. II. Ordinis.
xxiv	g	vii	7	De Octava. Semiduplex-majus.
xxiii	A	vi	8	
xxii	b	v	9	
xxi	c	iv	10	
			11	
xx	d	iii	12	Baptismus Domini & Octava Epiphaniæ Per anticipationem. Duplex-majus.
xix	e	Prid.	13	S. REMIGII Archiep. Remens. & Francorum Apost. Solemnne-minus. Octava Simplex. cir. an. 533.
xxviii	f	Idib.	14	S. Hilarii Pictav. Episc. & Eccles. Doct. Semiduplex-majus. c. an. 368. communem. Octava S. Remigii.
xxvii	g	xix	15	S. Pauli primi Eremitæ Thebaidis. Semiduplex. min. c. an. 341. communem. Octava

ycl. Litter. Dies
pascl. Dom. Mens.

iv	b	xvij	16	S. Marcelli Papæ & Confess. fidei. <i>Semiduplex-majus</i> . an. 310. Commem. Octav.
xiv	c	xvj	17	S. Antonii Egyptii Abb. <i>Semidupl. minus</i> . an. 356. Commem. Octav. & S. Sulpitii Bituricensis Episc. c. an. 644.
xlij	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedræ S. Petri Apost. quâ Antiochiæ I. sedir, deinde Romæ I. sæculo. <i>Semiduplex-majus</i> . Com. Octav.

Ab hac die 18 usque ad diem 21 Februarii potest occurrere Dominica Septuagesimæ.

xij	e	xiv	19	De Octav. S. Remigii. <i>Simplex</i> .
xj	f	xij	20	Octav. S. Remigii. <i>Semidupl. minus</i> .
x	g	xij	21	S. Agnetis Virg. & Mart. Romæ. <i>Semiduplex-minus</i> . an. 304.
ix	A	xj	22	S. Vincentii in Hispania Martyris. <i>Semiduplex-minus</i> . an. 304.
viii	b	x	23	Ss. Fabiani Papæ, an. 250. & Sebastiani Romæ Martyrum, c. an. 288. <i>Semidupl. minus</i> . (è 20.)
vij	c	ix	24	S. Timothei discipuli S. Pauli Ephes. Episc. & Martyr. <i>Semidupl. min.</i> an. 97. Commem. S. Titi alterius discipuli S. Pauli & Cretensium Episc. eodem sæculo.
vi	d	viii	25	Conversio S. Pauli Apostoli. <i>Duplex-majus</i> . an. 34.
v	e	vij	26	S. Polycarpi Smyrnenfis Episc. & Martyris. <i>Semidupl. min.</i> c. an. 166.
iv	f	vj	27	S. Joannis Chrysostomi Constantinopolit. Episc. & Eccles. Doctoris <i>Semidupl. maj.</i> Obiit 14. Sept. an. 407.
iii	g	v	28	S. Cyrilli Episc. Alexandr. & Eccles. Doct. <i>Semidupl. minus</i> . an. 445.
ij	A	iv	29	S. Caroli Magni Imperat. & Regis Franciæ. <i>Simplex</i> . an. 814.
j	b	iiij	30	S. Sylvestri Papæ. (è 31. Decembr.) <i>Semiduplex-minus</i> . an. 335.
*	c	Prid.	31	S. Francisci Salesii Genevensis Episc. <i>Semiduplex-majus</i> . Obiit 28. Decembr. 1622.

FEBRUARIUS.

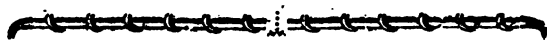
xix	d	Cal.	1	S. Ignatii Antiochiæ Episc. & Mart. (è 20. Decembr.) <i>Semidupl. min.</i> an. 107.
-----	---	------	---	---

CALENDARIUM.

In sequenti Calendario appositum est tempus quo quisque Sanctus obiit : an. significat annum : c. an. circa annum : s. saculo : c. med. s. circa medium saculi : c. fin. s. circa finem saculi. Quibus nihil apponitur, tempus eorum mortis planè incertum.

Festa quæ majoribus notantur characteribus, feriantur apud populum.

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mensis.

JANUARIUS.

	A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, Impositio nominis Jesu, & Octava Natalis ejus. <i>Solemne-minus.</i>
xxix	b	iv	2	S. Fulgentii Ruspensis Episc. fidei Confess. (è 1. Januar.) <i>Simplex. an. 533.</i>
xxviii	c	iii	3	S. Genovefæ Virginis Parisiensis. <i>Semiduplex-minus. an. 512.</i>
xxvii	d	Prid.	4	S. Rigoberti Archiepisc. Remensis. <i>Duplex-majus. an. 743.</i>
xxvi	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ sine jejunio. <i>Simplex privileg. II. Ordinis.</i>
xxv	f	viii	6	EPIPHANIA DOMINI. <i>Solemne-majus.</i> Octava privileg. II. Ordinis.
xxiv	g	vii	7	De Octava. <i>Semiduplex-majus.</i>
xxiii	A	vi	8	
xxii	b	v	9	
xxi	c	iv	10	
			11	
xx	d	iii	12	Baptismus Domini & Octava Epiphaniæ Per anticipationem. <i>Duplex-majus.</i>
xix	e	Prid.	13	S. REMIGII Archiep. Remens. & Francorum Apost. <i>Solemne-minus.</i> Octava <i>Simplex. cir. an. 533.</i>
xxviii	f	Idib.	14	S. Hilarii Pictav. Episc. & Eccles. Doct. <i>Semiduplex-majus. c. an. 368. commem. Octavæ S. Remigii.</i>
xxvii	g	xix	15	S. Pauli primi Eremitæ Thebaidis. <i>Semiduplex-min. c. an. 341. commem. Octavæ.</i>

Cycl. Litter. Dies
pasch. Dom. Mens.

iv	b	xvij	16	S. Marcelli Papæ & Confess. fidei. <i>Semiduplex-majus</i> . an. 310. Commem. Octav.
xiv	c	xvj	17	S. Antonii Aegyptii Abb. <i>Semidupl. minus</i> . an. 356. Commem. Octav. & S. Sulpitii Bituricensis Episc. c. an. 644.
xij	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedræ S. Petri Apost. quâ Antiochiæ I. sedit, deinde Romæ I. sæculo. <i>Semiduplex-majus</i> . Com. Octav.

Ab hac die 18 usque ad diem 21 Februarii potest occurrere Dominica Septuagesimæ.

xij	e	xiv	19	De Octav. S. Remigii. <i>Simplex</i> .
xj	f	xij	20	Octav. S. Remigii. <i>Semidupl. minus</i> .
x	g	xi	21	S. Agnetis Virg. & Mart. Romæ. <i>Semiduplex-minus</i> . an. 304.
ix	A	xj	22	S. Vincentii in Hispania Martyris. <i>Semiduplex-minus</i> . an. 304.
viii	b	x	23	Ss. Fabiani Papæ, an. 250. & Sebastiani Romæ Martyrum, c. an. 288. <i>Semidupl. minus</i> . (è 20.)
vij	c	ix	24	S. Timothei discipuli S. Pauli Ephes. Episc. & Martyr. <i>Semidupl. min.</i> an. 97. Commem. S. Titi alterius discipuli S. Pauli & Cretensium Episc. eodem sæculo.
vj	d	viii	25	Conversio S. Pauli Apostoli. <i>Duplex-majus</i> . an. 34.
v	e	vij	26	S. Polycarpi Smyrnenfis Episc. & Martyris. <i>Semidupl. min.</i> c. an. 166.
iv	f	vj	27	S. Joannis Chrysostomi Constantinopolit. Episc. & Eccles. Doctoris <i>Semidupl. maj.</i> Obiit 14. Sept. an. 407.
iii	g	v	28	S. Cyrilli Episc. Alexandr. & Eccles. Doct. <i>Semidupl. minus</i> . an. 445.
ij	A	iv	29	S. Caroli Magni Imperat. & Regis Franciæ. <i>Simplex</i> . an. 814.
j	b	iiij	30	S. Sylvestri Papæ. (è 31. Decembr.) <i>Semiduplex-minus</i> . an. 335.
*	c	Prid.	31	S. Francisci Salesii Genevensis Episc. <i>Semiduplex-majus</i> . Obiit 28. Decembr. 1622.

FEBRUARIUS.

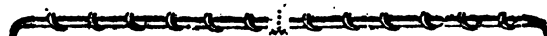
xix	d	Cal.	1	S. Ignatii Antiochiæ Episc. & Mart. (è 20 Decembr.) <i>Semidupl. min.</i> an. 107.
-----	---	------	---	--

CALENDARIUM.

In sequenti Calendario appositum est tempus quo quisque Sanctus obiit : an. significat annum : c. an. circa annum : s. saculo : c. med. s. circa medium saculi : c. fin. s. circa finem saculi. Quibus nihil apponitur, tempus eorum mortis planè incertum.

Festa quæ majoribus notantur caracteribus, feriantur apud populum.

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mensis. **JANUARIUS.**

	A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, Impositio nominis Jesu, & Octava Natalis ejus. Solemne-minus.
XXIX	b	iv	2	S. Fulgentii Ruspensis Episc. fidei Confess. (è 1. Januar.) Simplex. an. 533.
XXVIII	c	iiij	3	S. Genovefæ Virginis Parisiensis. Semiduplex-minus. an. 512.
XXVII	d	Prid.	4	S. Rigoberti Archiepisc. Remensis. Duplex-majus. an. 743.
XXVI	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ sine jejunio. Simplex privileg. II. Ordinis.
XXV. XXV	f	viii	6	EPIPHANIA DOMINI. Solemne-majus. Octava privileg. II. Ordinis.
XXIV	g	vii	7	De Octava. Semiduplex-majus.
XXIII	A	vi	8	
XXII	b	v	9	
XXI	c	iv	10	
XX	d	iii	11	
XIX	e	Prid.	12	Baptismus Domini & Octava Epiphaniæ. Per anticipationem. Duplex-majus.
XXVIII	f	Idib.	13	S. REMIGII Archiep. Remens. & Francorum Apost. Solemne-minus. Octava Simplex. cir. an. 533.
XXVII	g	xix	14	S. Hilarii Pictav. Episc. & Eccles. Doct. Semiduplex-majus. c. an. 368. commemor. Octava S. Remigii.
XXVI	A	xviii	15	S. Pauli primi Eremitæ Thebaidis. Semiduplex-min. c. an. 341. commemor. Octava.

Cycl. Litter. Dies
 pact. Dom. Menf.

iv	b	xvij	16	S. Marcelli Papæ & Confess. fidei. <i>Semiduplex-majus</i> . an. 310. Commem. Octav.
xiv	c	xvj	17	S. Antonii Ægyptii Abb. <i>Semidupl. minus</i> . an. 356. Commem. Octav. & S. Sulpitii Bituricensis Episc. c. an. 644.
xlij	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedræ S. Petri Apost. quæ Antiochiæ I. sedet, deinde Romæ I. seculo. <i>Semiduplex-majus</i> . Com. Octav.

Ab hac die 18 usque ad diem 21 Februarii potest occurrere Dominica Septuagesimæ.

xij	e	xiv	19	De Octav. S. Remigii. <i>Simplex</i> .
xj	f	xlij	20	Octav. S. Remigii. <i>Semidupl. minus</i> .
x	g	xij	21	S. Agnetis Virg. & Mart. Romæ. <i>Semiduplex-minus</i> . an. 304.
ix	A	xj	22	S. Vincentii in Hispania Martyris. <i>Semiduplex-minus</i> . an. 304.
viii	b	x	23	Ss. Fabiani Papæ, an. 250. & Sebastiani Romæ Martyrum, c. an. 288. <i>Semidupl. minus</i> . (è 20.)
vij	c	ix	24	S. Timothei discipuli S. Pauli Ephes. Episc. & Martyr. <i>Semidupl. min.</i> an. 97. Commem. S. Titi alterius discipuli S. Pauli & Cretensium Episc. eodem seculo.
vi	d	viii	25	Conversio S. Pauli Apostoli. <i>Duplex-majus</i> . an. 34.
v	e	vij	26	S. Polycarpi Smyrnenfis Episc. & Martyris. <i>Semidupl. min.</i> c. an. 166.
iv	f	vj	27	S. Joannis Chrysostomi Constantinopolit. Episc. & Eccles. Doctoris <i>Semidupl. maj.</i> Obiit 14. Sept. an. 407.
iii	g	v	28	S. Cyrilli Episc. Alexandr. & Eccles. Doct. <i>Semidupl. minus</i> . an. 445.
ij	A	iv	29	S. Caroli Magni Imperat. & Regis Franciæ. <i>Simplex</i> . an. 814.
j	b	iiij	30	S. Sylvestri Papæ. (è 31. Decembr.) <i>Semiduplex-minus</i> . an. 335.
.	c	Prid.	31	S. Francisci Salesii Genevensis Episc. <i>Semiduplex-majus</i> . Obiit 28. Decembr. 1622.

FEBRUARIUS.

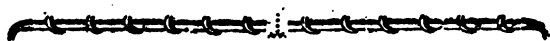
iii	d	Cal.	1	S. Ignatii Antiochiæ Episc. & Mart. (è 20 Decembr.) <i>Semidupl. maj.</i> an. 107.
-----	---	------	---	--

CALENDARIUM.

In sequenti Calendario appositum est tempus quo quisque Sanctus obiit : an. significat annum : c. an. circa annum : s. sæculo : c. med. s. circa medium sæculi : c. fin. s. circa finem sæculi. Quibus nihil apponitur, tempus eorum mortis planè incertum.

Festa quæ majoribus notantur characteribus, feriantur apud populum.

Cycl.	Litter.	Dies	Spact.	Dom.	Mensis.	
						JANUARIUS.
			A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, Impositio nominis Jesu, & Octava Natalis ejus. <i>Solemne-minus.</i>
			b	iv	2	S. Fulgentii Ruspensis Episc. fidei Confess. (è 1. Januar.) <i>Simplex. an. 533.</i>
			c	iiij	3	S. Genovefæ Virginis Parisiensis. <i>Semiduplex-minus. an. 512.</i>
			d	Prid.	4	S. Rigoberti Archiepisc. Remensis. <i>Duplex-majus. an. 743.</i>
			e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ sine jejunio. <i>Simplex privileg. II. Ordinis.</i>
25.			f	viiij	6	EPIPHANIA DOMINI. <i>Solemne-majus. Octava privileg. II. Ordinis.</i>
			g	viiij	7	De Octava. <i>Semiduplex-majus.</i>
			A	vj	8	
			b	v	9	
			c	iv	10	
					11	
			d	iiij	12	Baptismus Domini & Octava Epiphaniæ. Per anticipationem. <i>Duplex-majus.</i>
			e	Prid.		
			f	Idib.	13	S. REMIGII Archiep. Remens. & Francorum Apost. <i>Solemne-minus. Octava Simplex. cir. an. 533.</i>
			g	xix	14	S. Hilarii Pictav. Episc. & Eccles. Doct. <i>Semiduplex-majus. c. an. 368. communem. Octava S. Remigii.</i>
			A	xviiij	15	S. Pauli primi Eremitæ Thebaidis. <i>Semiduplex-min. c. an. 341. communem. Octava.</i>

Cycl. Litter. Dies
 pad. Dom. Mens.

iv	b	xvij	16	S. Marcelli Papæ & Confess. fidei. <i>Semiduplex-majus</i> , an. 310. Commem. Octav.
xiv	c	xvj	17	S. Antonii Ægyptii Abb. <i>Semidupl. minus</i> , an. 356. Commem. Octav. & S. Sulpitii Bituricensis Episc. c. an. 644.
xlij	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedræ S. Petri Apost. quâ Antiochiæ I. sedit, deinde Romæ I. sæculo. <i>Semiduplex-majus</i> , Com. Octav.

Ab hac die 18 usque ad diem 21 Februarii potest occurrere Dominica Septuagesima.

xij	e	xiv	19	De Octav. S. Remigii. <i>Simplex</i> .
xj	f	xij	20	Octav. S. Remigii. <i>Semidupl. minus</i> .
x	g	xi	21	S. Agnetis Virg. & Mart. Romæ. <i>Semiduplex-minus</i> , an. 304.
ix	A	xj	22	S. Vincentii in Hispania Martyris. <i>Semiduplex-minus</i> , an. 304.
viii	b	x	23	S. Fabiani Papæ, an. 250. & Sebastiani Romæ Martyrum, c. an. 288. <i>Semidupl. minus</i> . (è 20.)
vij	c	ix	24	S. Timothei discipuli S. Pauli Ephes. Episc. & Martyr. <i>Semidupl. min.</i> an. 97. Commem. S. Titi alterius discipuli S. Pauli & Cretensium Episc. eodem sæculo.
vj	d	viii	25	Conversio S. Pauli Apostoli. <i>Duplex-majus</i> , an. 34.
v	e	vij	26	S. Polycarpi Smyrnenfis Episc. & Martyris. <i>Semidupl. min.</i> c. an. 166.
iv	f	vj	27	S. Joannis Chrysostomi Constantinopolit. Episc. & Eccles. Doctoris <i>Semidupl. maj.</i> Obiit 14. Sept. an. 407.
iii	g	v	28	S. Cyrilli Episc. Alexandr. & Eccles. Doct. <i>Semidupl. minus</i> , an. 445.
ij	A	iv	29	S. Caroli Magni Imperat. & Regis Franciæ. <i>Simplex</i> , an. 814.
j	b	iiij	30	S. Sylvestri Papæ. (è 31. Decembr.) <i>Semiduplex-minus</i> , an. 335.
*	c	Prid.	31	S. Francisci Salesii Genevensis Episc. <i>Semiduplex-majus</i> . Obiit 28. Decembr. 1622.

FEBRUARIUS.

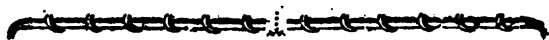
xix	d	Cal.	1	S. Ignatii Antiochiæ Episc. & Mart. (è 20. Decembr.) <i>Semidupl. min.</i> an. 107.
-----	---	------	---	---

CALENDARIUM.

In sequenti Calendario appositum est tempus quo quisque Sanctus obiit : an. significat annum ; c. an. circa annum ; f. saculo : c. med. f. circa medium saculi : c. fin. f. circa finem saculi. Quibus nihil apponitur tempus eorum mortis planè incertum.

Festa quæ majoribus notantur caracteribus, feriantur apud populum.

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mensis. **JANUARIUS.**

	A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, Impositio nominis Jesu, & Octava Natalis ejus. Solemne-minus.
xxix	b	iv	2	S. Fulgentii Ruspensis Episc. fidei Confess. (è 1. Janu.) Simplex. an. 533.
xxviii	c	iii	3	S. Genovefæ Virginis Parisiensis. Semidupl. minus. an. 512.
xxvij	d	Prid.	4	S. Rigoberti Archiepisc. Remensis. Duplex-majus. an. 743.
xxvj	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ sine jejunio. Simplex privileg. II. Ordinis.
xxv-xxiv	f	viii	6	EPIPHANIA DOMINI. Solemne-majus. Octava privileg. II. Ordinis.
xxiv	g	vii	7	De Octava. Semiduplex-majus.
xxiii	A	vi	8	
xxij	b	v	9	
xxj	c	iv	10	
			11	
xx	d	iii	12	Baptismus Domini & Octava Epiphaniæ. Per anticipationem. Duplex-majus.
xix	e	Prid.	13	S. REMIGII Archiep. Remens. & Francorum Apost. Solemne-minus. Octava Simplex. cir. an. 533.
xxviii	f	Idib.	14	S. Hilarii Pictav. Episc. & Eccles. Doct. Semiduplex-majus. c. an. 368. communem. Octavæ S. Remigii.
xxvij	g	xix	15	S. Pauli primi Eremitæ Thebaidis. Semidupl. min. c. an. 341. communem. Octavæ.
xxvi	A	xviii	16	

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mens.

xv	b	xvij	16	S. Marcelli Papæ & Confess. fidei. <i>Semiduplex-majus</i> . an. 310. Commem. Octav.
xiv	c	xvj	17	S. Antonii Egyptii Abb. <i>Semidupl. minus</i> . an. 356. Commem. Octav. & S. Sulpitii Bituricensis Episc. c. an. 644.
xij	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedræ S. Petri Apost. quâ Antiochiæ I. sedit, deinde Romæ I. sæculo. <i>Semiduplex-majus</i> . Com. Octav.

Ab hac die 18 usque ad diem 21 Februarii potest occurrere Dominica Septuagesimæ.

xij	e	xiv	19	De Octav. S. Remigii. <i>Simplex</i> .
xj	f	xij	20	Octav. S. Remigii. <i>Semidupl. minus</i> .
x	g	xj	21	S. Agnetis Virg. & Mart. Romæ. <i>Semiduplex-minus</i> . an. 304.
ix	A	xj	22	S. Vincentii in Hispania Martyris. <i>Semiduplex-minus</i> . an. 304.
viii	b	x	23	Ss. Fabiani Papæ, an. 250. & Sebastiani Romæ Martyrum, c. an. 288. <i>Semidupl. minus</i> . (è 20.)
vij	c	ix	24	S. Timothei discipuli S. Pauli Ephes. Episc. & Martyr. <i>Semidupl. min.</i> an. 97. Commem. S. Titi alterius discipuli S. Pauli & Cretensium Episc. eodem sæculo.
vi	d	viii	25	Conversio S. Pauli Apostoli. <i>Duplex-majus</i> . an. 34.
v	e	vij	26	S. Polycarpi Smyrnenfis Episc. & Martyris. <i>Semidupl. min.</i> c. an. 166.
iv	f	vj	27	S. Joannis Chrysostomi Constantinopolit. Episc. & Eccles. Doctoris <i>Semidupl. maj.</i> Obiit 14. Sept. an. 407.
iii	g	v	28	S. Cyrilli Episc. Alexandr. & Eccles. Doct. <i>Semidupl. minus</i> . an. 445.
ij	A	iv	29	S. Caroli Magni Imperat. & Regis Franciæ. <i>Simplex</i> . an. 814.
j	b	iiij	30	S. Sylvestri Papæ. (è 31. Decembr.) <i>Semiduplex-minus</i> . an. 335.
*	c	Prid.	31	S. Francisci Salesii Genevensis Episc. <i>Semiduplex-majus</i> . Obiit 28. Decembr. 1622.

FEBRUARIUS.

xix	d	Cal.	1	S. Ignatii Antiochiæ Episc. & Mart. (è 20 Decembr.) <i>Semidupl. minus</i> . an. 107.
-----	---	------	---	---

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mens.

xxj	f	vj	10
xx	g	v	11
xix	A	iv	12
xviii	b	iii	13
xvij	c	Prid.	14
xvi	d	Idib.	15
xv	e	xvij	16
xiv	f	xvj	17
xiii	g	xv	18
xii	A	xiv	19
xi	b	xiii	20
x	c	xij	21
ix	d	xi	22

Ultima dies Cinerum.

S. Patricii Episc. Hiberniæ Apost. commemoratio. an. 460.

Ab hac die 22. usque ad diem 25. Aprilis potest occurrere Pascha.

viii	e	x	23
vii	f	ix	24
vi	g	viii	25

ANNUNTIATIONIS B. MARIE VIRG. & INCARNAT. DOMINI Solcm. majus.

Si Festum Annuntiationis & Incarnationis occurrat in Majori Hebdomada, aut infra Octavam Paschæ, celebrabitur tam à Clero quàm à Populo Feriâ III. Hebdomadæ Passionis.

v	A	vij	26
iv	b	vj	27
iii	c	v	28
ii	d	iv	29
i	e	iii	30
	f	Prid.	31

S. Reguli primi Sylvanectensis Episcopi. Simplex. III. vel IV. sæculi.

APRILIS.

Feriâ VI. post Dominicam Passionis fit Officium Compassionis B. Mariæ V. Duplex-minus. Si hac die occurrat Festum Annuntiationis fiet de Compassione Feriâ sequenti.

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mens.

xxix	g	Cal.	1	
xviiij	A	iv	2	S. Francisci de Paula Cœnobitæ & Institutoris Ordinis Minimorum. <i>Simplex.</i> an 1507.
xxvij	b	iiij	3	
25. xxvj	c	Prid.	4	
25. xxiv	d	Non.	5	<i>Ultimum Novilunium Paschale.</i>
xxiiij	e	viiij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviiij	e	iiij	11	
xvij	d	Prid.	12	
xvj	e	Idio.	13	S. Justin Romæ Christianæ Religionis Apologizæ & Mart. <i>Simpl.</i> an. 167.
xv	f	xviiij	14	
xiv	g	xvij	15	
xij	A	xvj	16	
xiij	b	xv	17	
xj	c	xiv	18	
x	d	xiiij	19	
ix	e	xij	20	
viiij	f	xj	21	
vij	g	x	22	
vj	A	ix	23	S. Georgii Mart. in Oriente. <i>Simpl.</i> circ. an. 303.
v	b	viiij	24	Ss. Bovæ & Dodæ Virginum. <i>Semiduplex minus.</i> c. medium VII. sæculi.
iv	c	vij	25	S. Marci Evangel. <i>Dupl. majus.</i> c. an 68.
<i>Ultimum Pascha.</i>				
iiij	d	vj	26	S. Cleti seu Anacleti Papæ & Martyris. <i>Simplex.</i> c. an. 90.
ij	e	v	27	S. Mariæ Ægyptiæ Penitentis. <i>Semiduplex minus.</i> c. an. 422. (é 2.)
j	f	iv	28	
.	g	iiij	29	Ss. Gumberti & uxoris ejus Berthæ Abbatissæ Avenacensis Martyrum. <i>Simplex.</i> an. 595.
xxix	A	Prid.	30	S. Marculphi Presbyteri & Abbatis. <i>Simpl.</i> an. 558.
<i>Ab hac die 30. usque ad 3. Junii potest occurrere Ascensio Domini.</i>				

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mens.

M A I U S.

xxviij	b	Cal.	1	Ss. Philippi & Jacobi (<i>Alphai</i>) Apostolorum. <i>Dupl. majus</i> . I. sæculo.
xxvij	c	vj	2	S. Athanasii Episc. Alexandr. & Ecclesiæ Doctoris. <i>Semidupl. majus</i> . an. 373.
xxvj	d	v	3	Inventio S. Crucis. <i>Dupl. majus</i> . [In Eccl. Metrop. <i>Solemne-minus</i> .] an. 326.
25. xxv	e	iv	4	S. Monicæ Tagastensis Viduæ, S. Augustini matris. <i>Simplex</i> . an. 387.
xxiv	f	iiij	5	
xxiiij	g	Prid.	6	S. Joannis Apost. & Evang. ante portam Latinam. <i>Semidupl. majus</i> . c. an. 95.
xxij	A	Non.	7	
xxj	b	viiij	8	Ss. Gibriani Presbyteri Fratrum & Sororum ejus. <i>Simplex</i> . c. VI. sæculum.
xx	c	vij	9	S. Gregorii Nazianzeni Constantinop. Episc. & Eccles. Doct. <i>Semidupl. majus</i> . an. 391. <i>Commemor.</i> Translat. S. Nicolai Myrensis Episcopi.
xiix	d	vj	10	<i>Ab hac die 10. usque ad 13. Junii potest occurrere Festum Pentecostes.</i>
xviiij	e	v	11	Ss. Mariæ, Jacobi & Salome. <i>Semiduplex-minus</i> . I. sæculo.
xvij	f	iv	12	S. Epiphaniî Salaminæ Episc. Script. Ecclesiast. <i>Simplex</i> . an. 403.
xvj	g	iiij	13	
xv	A	Prid.	14	S. Pachomii Tabennæ in Thebaïde Abbat. Coenobiticæ vitæ institutoris. [c. 9.] <i>Simplex</i> . an. 348. vel 349.
xiv	b	Idib.	15	
xiiij	c	xviij	16	
xij	d	xvj	17	S. Joannis Nepomuceni Canonici Pragensis, Presbyteri & Martyris <i>Simplex</i> . XI. sæc. <i>Commemoratio</i> S. Merolilani Mart.
xj	e	xv	18	
x	f	xiv	19	S. Petri Cœlestini Papæ, Congregat. Cœlestin. Institut. <i>Simplex</i> . <i>Commemor.</i> S. Yvonis Trecorensis. an. 1303.
ix	g	xiiij	20	
viiij	A	xij	21	<i>Ab hac die 21. usque ad 24. Junii</i>

Cycl. Litter. Dies
Epoch. Dom. Mens.

vij	b	xj	22
vj	c	x	23
v	d	ix	24
iiii	e	viii	25
iii	f	vij	26
ii	g	vi	27
i	A	v	28
	b	iv	29
xxix	c	iii	30
xxviii	d	rid.	31

*potest occurrere Festum Corporis
Christi.*

S. Urbani Papæ & Martyr. *Simpl. an. 130.*

J U N I U S.

*Feria IV. VI. & Sabbato post Pen-
tecosten Quatuor Tempora.*

*Dominicâ I. post Pentecosten Festum
SS. TRINITATIS. Solemn. majus.*

xxvij	e	Cal.	1
25. xxv	f	iv	2

S. Pothini primi Lugdunensis Episcopi S.
Blandinæ Virg. & Sociorum 46. Mar-
tyrum Lugdunensium. *Semidupl. minus.*
an. 177. *Commemoratio* Ss. Marcellini
Presbyteri & Petri Exorcistæ Romæ
Martyr. an. 304.

15. xxiv	g	iii	3
----------	---	-----	---

S. Clotildis Reginae Francorum, Viduæ.
Semidupl. minus. c. med. VI. sæc.

Ultima sedes Ascensionis.

xxij	A	Prid.	4
------	---	-------	---

xxij	b	Nor.	5
------	---	------	---

S. Bonifacii Moguntini Episc. & Martyr.
Simpl. an. 754.

xxj	c	viii	6
-----	---	------	---

S. Norberti Magdeburgensis Episc. Institu-
toris Ordinis Præmonstratensis. *Semid.*
minus. an. 1134. Commem. S. Claudii
Vesuntini Episc. an. 581.

xx	d	vij	7
----	---	-----	---

xix	e	vi	8
-----	---	----	---

S. Medardi Episc. Noviomensis. *Simplex.*
an. 556. *Commem. Gildardi Rothomag.*
Episc. an. 526.

xviii	f	v	9
-------	---	---	---

xvij	g	iv	10
------	---	----	----

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mens.

xvj	A	iiij	11	S. Barnabæ Gentium Apostoli. <i>Duplex- majus</i> . I. sæculo.
xv	b	Prid.	12	
xiv	c	Idib.	13	S. Basilii Cæsareæ in Cappadoc. Episcopi & Eccles. Doct. <i>Semidupl. majus</i> . an. 380.
xiiij	d	xviiij		
				<i>Ultima Pentecostes.</i>
xij	e	xvij	14	Translat. S. Rigoberti Archiep. Remensis. <i>Semidupl. majus</i> .
			15	Ss. Rufini & Valerii Martyrum. <i>Simplex</i> . cir. an. 187.
xj	f	xvj	16	
x	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	
viiiij	b	xiiij	19	Ss. Gervasii & Protasii Mediolanens. Mar- tyrum. <i>Semidupl. minus</i> . I. vel II. sæc.
vij	c	xij	20	
vj	d	xj	21	
v	e	x	22	S. Paulini Nolani Episc. <i>Simplex</i> . an. 431.
iv	f	ix	23	Vigilia III. Ordinis cum Jejunio. <i>Simplex</i> .
iiij	g	viiij	24	NATIVITAS S. JOANNIS BAPTISTÆ. So- lemne - minus. Octava <i>Simplex</i> .
				<i>Ultima sedes Festi Corporis Christi.</i>
	A	vij	25	S. Maximi Taurinensis Episc. <i>Semiduplex- minus</i> . an. 466. <i>Commun.</i> Oct. S. Joan.
j	b	vj	26	De Octava S. Joan. <i>Simpl. Commemor.</i> S. Joannis & Pauli Romæ Mart. an. 363.
	c	v	27	Ss. Irenæi Lugdunen. Episc. & Ecclesiæ Doct. ac Sociorum ejus Mart. <i>Semid. majus</i> . c. an. 202. <i>Commun.</i> Oct. S. Joan.
xxix	d	iv	28	Vigilia III. Ordinis cum Jejunio. <i>Simplex</i> . <i>Commemor.</i> Octav. S. Joan.
xxviiiij	e	iiij	29	Ss. PETRI ET PAULI Apostolorum. So- lemne-minus. cir. an. 66. Octav. <i>Simpl.</i> sine <i>commemor.</i> Octav. S. Joan.
xxvij	f	Prid.	30	Commemor. S. Pauli Apost. <i>Dupl. min.</i> <i>Commun.</i> Octav. S. Joan. & S. Petri.

J U L I U S.			
lxvj	g	Cal.	1 Octava S. Joannis Baptistæ. <i>Semiduplex minus. Commem. Octav. Ss. Apost.</i>
35. xxv	A	vj	2 Visitatio B. Mariæ Virg. <i>Duplex - major.</i> [In Eccles. Metrop. <i>Solemne minus.</i>
xxiv	b	v	3 S. Theodorigi Abbatis Montis Hor prope Remos. <i>Semidupl. minus.</i> Obiit 1. Julii 532. <i>Commemor. Octav. Ss. Apost. & S. Martialis Lemovicensis Episc.</i>
xxij	c	iv	4 De Octav. Ss. Apost. <i>Simpl. Commemor. Translat. S. Martini.</i>
xxj	d	iiij	5 De Octav. Ss. Apost. <i>Simpl. Commemor. Translat. S. Thomæ.</i>
xxj	e	Prid.	6 Octava Ss. Apostolorum. <i>Semidupl. minus.</i>
xx	f	Non.	7 Festum omnium Ss. Archiepisc. Remens. <i>Duplex-major.</i>
xiix	g	viiij	8
xxvij	A	vij	9
xxvj	b	vj	10 Ss. Septem Fratrum, ac S. Felicitatis eorum Matris, Romæ Martyr. <i>Simpl.</i> an. 164.
xxvj	c	v	11 S. Benedicti Cassinensis Abbatis. [è 21. Martii.] <i>Semiduplex - minus.</i> an. 543. Translat. hac die c. an. 660.
xv	d	iv	12 S. Thomæ Cantuariensis Episc. & Mart. [è 29. Decembr.] <i>Simpl.</i> an. 1170. Translat. 7. Julii an. 1222.
xiv	e	iiij	13 S. Sylæ Gentium Apostoli. <i>Simpl. I. sæc.</i>
xiiij	f	Prid.	14 S. Bonaventuræ Albanensis Episc. Cardin. & Eccles. Doct. <i>Simpl.</i> an. 1274.
xij	g	Idib.	15 Divisio seu Dispersio Apostolorum, per orbem Evangeliz. <i>Semidupl. major. Commemoratio S. Henrici Imperat. Just. an. 1024.</i>
xj	A	xvij	16 S. Berthaldi Cœnobitæ apud Calvum-Montem. <i>Simpl. c.</i> an. 545.
x	b	xvj	17
ix	c	xv	18 S. Thomæ Aquinatis Eccles. Doct. [è 7. Martii.] <i>Semidupl. major.</i> an. 1274. Canonisatio hac die, an. 1333.
viiij	d	xiv	19 S. Arnulphi Martyris. <i>Simpl. c.</i> an. 534. <i>Commem. S. Arsenii Diaconi Romani Solitarii.</i> an. 445.
vij		xiiij	20 S. Vincentii à Paula Presbyteri, Congregat. Missionis Institut. <i>Semidupl. n. l. a.</i> an.

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mens.

xvj	A	iiij	11	S. Barnabæ Gentium Apostoli. <i>Duplex- majus. I. sæculo.</i>
xv	b	Prid.	12	
xiv	c	Idib.	13	S. Basilii Cæsareæ in Cappadoc. Episcopi & Eccles. Doct. <i>Semidupl. majus. an. 380.</i>
xiiij	d	xviiij		<i>Ultima Pentecostes.</i>
xij	e	xvij	14	Translat. S. Rigoberti Archiep. Remensis. <i>Semidupl. majus.</i>
			15	Ss. Rufini & Valerii Martyrum. <i>Simplex.</i> cir. an. 287.
xj	f	xvj	16	
x.	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	
viiij	b	xiiij	19	Ss. Gervasii & Protasii Mediolanens. Mar- tyrum. <i>Semidupl. minus. I. vel II. sæc.</i>
vij	c	xij	20	
vj	d	xj	21	
v	e	x	22	S. Paulini Nolani Episc. <i>Simplex. an. 431.</i>
iv	f	ix	23	Vigilia III. Ordinis cum Jejunio. <i>Simplex.</i>
iiiij	g	viiij	24	NATIVITAS S. JOANNIS BAPTISTÆ. So- lemne - minus. Octava <i>Simplex.</i>
				<i>Ultima sedes Festi Corporis Christi.</i>
	A	vij	25	S. Maximi Taurinensis Episc. <i>Semiduplex- minus. an. 466. Commem. Oct. S. Joan.</i>
j	b	vj	26	De Octava S. Joan. <i>Simpl. Commemor. S.</i> Joannis & Pauli Romæ Mart. an. 363.
	c	v	27	Ss. Irenæi Lugdunen. Episc. & Ecclesiæ Doct. ac Sociorum ejus Mart. <i>Semid.</i> <i>majus. c. an. 202. Commem. Oct. S. Joan.</i>
xxix	d	iv	28	Vigilia III. Ordinis cum Jejunio. <i>Simplex.</i> <i>Commemor. Octav. S. Joan.</i>
xxviiiij	e	iiiij	29	Ss. PETRI ET PAULI Apostolorum. So- lemne-minus. cir. an. 66. Octav. <i>Simpl.</i> sine commemor. Octav. S. Joan.
xxvij	f	Prid.	30	Commemor. S. Pauli Apost. <i>Dupl. min.</i> <i>Commem. Octav. S. Joan. & S. Petri.</i>

JULIUS.

xxvj	g	Cal.	1	Octava S. Joannis Baptiste. <i>Semiduplex minus. Commem.</i> Octav. Ss. Apost.
xxv	A	vj	2	Visitatio B. Mariæ Virg. <i>Duplex - majus.</i> [In Eccles. Metrop. <i>Solemnè-minus.</i>]
xxiv	b	v	3	S. Theodorici Abbatis Montis Hor prope Remos. <i>Semidupl. minus.</i> Obiit 1. Julii 532. <i>Commemor.</i> Octav. Ss. Apost. & S. Martialis Lemovicensis Episc.
xxiii	c	iv	4	De Octav. Ss. Apost. <i>Simpl. Commemor.</i> Translat. S. Martini.
xxij	d	iiij	5	De Octav. Ss. Apost. <i>Simpl. Commemor.</i> Translat. S. Thomæ.
xxj	e	Prid.	6	Octava Ss. Apostolorum. <i>Semidupl. minus.</i>
xx	f	Non.	7	Festum omnium Ss. Archiepisc. Remens. <i>Duplex-majus.</i>
xix	g	viiij	8	
xviii	A	vij	9	
xvii	b	vj	10	Ss. Septem Fratrum, ac S. Felicitatis eorum Matris, Romæ Martyr. <i>Simplex.</i> an. 164.
xvj	c	v	11	S. Benedicti Cassinensis Abbatis. [è 21. Martii.] <i>Semiduplex - minus.</i> an. 543. Translat. hac die c. an. 660.
xv	d	iv	12	S. Thomæ Cannuariensis Episc. & Mart. [è 29. Decembr.] <i>Simpl.</i> an. 1170. Translat. 7. Julii an. 1222.
xiv	e	iiij	13	S. Sylæ Gentium Apostoli. <i>Simpl.</i> I. sæc.
xiii	f	Prid.	14	S. Bonaventuræ Albanensis Episc. Cardin. & Eccles. Doct. <i>Simpl.</i> an. 1274.
xij	g	Idib.	15	Divisio seu Dispersio Apostolorum, per orbem Evangeliz. <i>Semidupl. majus. Commemoratio</i> S. Henrici Imperat. Just. an. 1024.
xi	A	xvij	16	S. Berthaldi Cœnobitæ apud Calvum-Montem. <i>Simpl.</i> c. an. 545.
x	b	xvj	17	
ix	c	xv	18	S. Thomæ Aquinatis Eccles. Doct. [è 7. Martii.] <i>Semidupl. majus.</i> an. 1274. Canonisatio hac die, an. 1333.
viii	d	xiv	19	S. Arnulphi Martyris. <i>Simpl.</i> c. an. 534. <i>Commem.</i> S. Arsenii Diaconi Romani Solitarii. an. 445.
vii	e	xiii	20	S. Vincentii à Paula Presbyteri, Congregat. Missionis Institut. <i>Semidupl. majus.</i> an.

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mens.

xxiv e Prid. 1 S. Paulini Trevirensis Episc. & Confessoris
Fidei. Simpl. an. 350.

SEPTEMBER.

Feria IV. VI. & Sabbato post Fes-
tum Exaltationis S. Crucis, Qua-
tuor Tempora.

xxijj	f	Cal.	1	Ss. SIXTI I. REMENS. ARCHIEPISC. ET APOST. AC SINICII EJUS SOCII ET SUCCESSORIS. Solemn. minus. III. sæc. Octava Simplex.
xxij	g	iv	2	S. Nivardi Archiep. Remens. [è 1.] Semi- minus. VII. sæc. Commemoratio Octav. & S. Lupi Senonensis Episc. an. 612.
xxj	A	iiij	3	S. Gregorii Magni Papæ & Eccles. Doctor. [è 12. Martii.] Dupl. minus. an. 604. Ordinatio hac die, an. 590. Com. Oct.
xx	b	Prid.	4	} De Octava. Simplex.
xix	c	Non.	5	
xvijj	d	viiij	6	Ss. Viventii IV. sæc. & Reolii an. 695. Ar- chiepisc. Remens. Semiduplex - minus. Commemoratio Octav.
xvij	e	vij	7	Octava Ss. Sixti & Sinicii per anticipatio- nem. Semidupl. minus.
xvj	f	vj	8	NATIVITAS B. MARIE VIRG. Solemn. majus. Octava Solemn. III. Ordinis.
xv	g	v	9	De Octava. Semidupl. minus. Continuat. Ss. Petri, Gorgonii & Dorothei Nico- medie Martyr. t. an. 303.
xiv	A	iv	10	} De Octava. Semidupl. minus.
xliij	b	iiij	11	
xij	c	Prid.	12	De Octava. Semidupl. minus. Commemor.
xj	d	Idib.	13	S. Maurilii Andegavi Episc.
x	e	xvijj	14	Exaltatio S. Crucis. Dupl. majus. (In Eccles. Metrop. Solemn. minus.) Im- perante Constantino, an. 326. Impe- rante Heraclio, an. 629. Comm. Oct.
ix	f	xvij	15	Octava Nativit. B. Mariæ Virg. Dupl. min.
vijj	g	xvj	16	S. Lamberti Trajectensis Episc. & Martyris Simpl. VII. sæc.
vij	A	xv	17	

Cycl. Lister. Dies.

fact. Dom. Mens

vj	b	xiv	18	Ss. Cornelii Papæ. an. 352. & Cypriani Carthaginen. Episc. ac Eccles. Doct. an. 258. Martyrum. <i>Semidupl. minus.</i>
v	c	xiii	19	
iv	d	xii	20	
iii	e	xi	21	S. Matthæi Apost. & Evang. <i>Dupl. majus</i> I. sæculo.
ii	f	x	22	Ss. Mauricii & Sociorum Martyrum. <i>Semidupl. minus.</i> an. 286.
i	g	ix	23	S. Lini Papæ & Martyris. <i>Simplex.</i> I. sæc. <i>Commem.</i> S. Theclæ Iconii Virg. & Mart. circ. fin. I. sæc.
*	A	viii	24	S. Principii Sueffionen. Episc. fratris S. Remigii. [è 21.] <i>Simpl.</i> c. an. 506.
xxix	b	vii	25	S. Firmini primi Ambianensis Episc. & Mart. <i>Semidupl. minus.</i> an. 287.
xxviii	c	vi	26	
xxvii	d	v	27	Ss. Cosmæ & Damiani Martyr. <i>Simplex</i> c. initium IV. sæc.
xxvi	e	iv	28	
xxv	f	iii	29	Ss. Michaëlis & omnium Angelorum. <i>Dupl. majus.</i> Hoc festum initium sumpsit in Apulia. an. 493. vel 536.
xxiiii	g	Prid.	30	S. Hieronymi Presbyteri & Eccles. Doct. <i>Dupl. minus.</i> an. 420.

OCTOBER.

xxij	A	C al.	1	Translatio Corporis S. Remigii Archiepisc. Remens. <i>Dupl. majus.</i> ante an. 585.
xx	b	vj	2	S. Leodegarii Augustodunens. Eduorum Episcopi & Martyris. an. 852. <i>Semiduplex - minus.</i>
ix	c	v	3	S. Dionysii Areopagitæ primi Athenarum Episc. & Martyris. <i>Simpl.</i> an. 95.
xxix	d	iv	4	S. Francisci Assisnatis, Institut. Ordin. Minorum. <i>Simpl.</i> an. 1226.
xxviii	e	iii	5	
xxvii	f	Prid.	6	S. Brunonis Anachoretæ, Institut. Ordin. Carthusian. antea Canonici & Scholastici Remens. Eccles. In Eccl. Metrop. & Collegiatis <i>Dupl. majus.</i> Extra <i>Semidupl. minus.</i> an. 1101.
xxvi	g	Non.	7	
xxv	A	viii	8	

Pars Autumnalis.

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Menl.

xiv	b	vij	9	Ss. Dionysii primi Parisiens. Episc. & Presbyteri & Eleutherii Diac. Mar. <i>Semidupl. majus</i> . III. sæc.
xiiij	c	vj	10	
xij	d	v	11	
xj	e	iv	12	S. Donatiani Archiepisc. Remens. <i>minus</i> . an. 360.
x	f	iiij	13	
ix	g	Prid.	14	S. Calixti Papæ & Martyr. In Eccle trop. <i>Dupl. min.</i> Extra <i>Semidupl.</i> circ. an. 214.
viiij	A	Idib.	15	S. Theresiæ Apulensis in Hispania Ordin. Carmelitarum instauratrici <i>plex</i> . an. 1582.
vij	b	xvij	16	S. Balderici Monachi, Monasterii tistalconis Fundatoris. <i>Simpl.</i> an.
vj	c	xvj	17	S. Lucæ Evangelist. (æ 18.) <i>Dupl.</i> I. sæculo.
v	d	xv	18	ANNIVERSARIUM DEDICAT. E REMENSIS. In Eccles. Metrop. <i>A minus</i> . Extra <i>Solemn. minus</i> . Octa vileg. II. Ordinis.
				<i>Dominica intra Octavam fit versarium Dedicationis cate Ecclesiarum Diœcesis ritu A lis - minoris.</i>
iv	e	xiv	19	De Octav. Dedicat. <i>Semidupl. maja</i>
iiij	f	xiiij	20	De Octav. <i>Semidupl. majus. Commem</i> S. Sindulphi Presbyteri Remens. fin. sæc. VI.
ij	g	xij	21	De Octav. <i>Semidupl. majus. Commem</i> Ss. Ursulæ & Sociarum Virgini Martyr. an. 420.
	A	xj	22	} De Octav. <i>Semidupl. majus</i> ,
	b	x	23	
xxix	c	ix	24	
xxviiij	d	viiij	25	Octav. Annivers. Dedicationis E Remens. <i>Dupl. majus. Commem</i> S. Cellini Presbyteri.
xxviij	e	vij	26	Ss. Crispini & Crispiniani Sueffion. (æ 25.) <i>Semidupl. minus</i> . an. 28
xxvj	f	vj	27	
25. xxv	g	v	28	Ss. Simonis & Judæ Apost. <i>Dupl.</i> I. sæculo.
xxiv	A	iv	29	S. Cîliniæ Viduæ, Matris S. Re

Cycl. Liter. Dies
Epact. Dom. Mens.

xxij b iij 30 S. Quintini apud Augustam Vermanduorum Mart. (è 21.) *Semidupl. minus. c. fin. VI. c.*
an. 187. (è 31.) *Semidupl. minus.*

xxij c Prid. 31 Vigilia III. Ordinis cum Jejunio.

NOVEMBER.

xxj d Cal. 1 *FESTUM OMNIUM SANCTORUM. Solemnæ-majus. Instit. c. an. 835. Oct. Solenn. III. Ordinis.*

xx e iv 2 *COMMÉMOR. OMNIUM FIDELIUM DEFUNCTORUM. Duplex-majus. Instituta an. 998. Feriatur usque post Missam.*

xix f iij 3 *Commémor. S. Huberti I. Episcopi Leod. an. 727.*

xvij g Prid. 4 *De Octav. omn. Sanct. Semidupl. minus.*

xvij A Non. 5 *Commémor. S. Læti Solitarii. an. 534.*

xvj b viij 6

xv c vij 7

xiv d vj 8 *Veneratio Ss. Reliquiarum, & Octava omnium Sanctorum. Dupl. minus.*

xij e v 9 *S. Caroli Mediolanen. Episc. & Cardin. [è 3.] Semidupl. min. an. 1584.*

xij f iv 10 *S. Leonis Magni Papæ & Eccles. Doctor. Semidupl. majus. c. an. 461.*

xj g iij 11 *S. Martini Turonensis Episc. [è 3.] Dupl. min. an. 397.*

x A Prid. 12

ix b Idib. 13 *S. Britii Turonen. Episc. Simpl. an. 444.*

vij c xvij 14 *Ss. Angelorum Custodum. Dupl. minus. Hoc Festum institutum est an. 1680.*

vij d xvij 15

vj e xvj 16 *S. Balsamiæ Viduæ, Nutricis S. Remigii. Simplex.*

v f xv 17 *S. Gregorii Thaumaturg. Cæsareæ Episc. Simplex. c. an. 270.*

iv g xiv 18 *Ss. Oriculi & Sociorum Mart. Simpl.*

iiij A xij 19 *S. Elizabeth Viduæ. Simpl. an. 1231.*

ij b xj 20

j c xj 21 *Præsentatio B. Mariæ Virg. Dupl. majus.*

* d x 22 *S. Cæcilie Virg. & Mart. Semidupl. min. II. vel. III. fæc.*

* xxix e ix 23 *S. Clementis Papæ & Mart. Simpl. an. 100.*

xvij f viij 24 *S. Chrysogoni Romani Mart. Simpl. an.*

Cycl. Litter. Dies
Epa&.. Dom. Mens.

			304. <i>Commemor. S. Anastasiz Viduz & Mart. an. 304. [d 25 Decemb.]</i>
xxvij	g	vij	25 S. Catharinæ Alexandr. Virginis & Martyris. <i>Simplex.</i>
25. xxvj	A	vj	26 S. Basoli Abbatis, prope Verfiacum in Territorio Remens. <i>Semidupl. min. c.</i> an. 620. Translat. 15. Octob.
25. xxiv	b	v	27 Ss. Agricola & Vitalis Bononiæ Martyrum. (c 4.) <i>Simplex. e.</i> an. 304.

xxij

xxij

xxj

c

iv

d

ij

e

Prid.

28

Prima sedes Adventus.

29

Vigilia III. Ordinis cum Jejunio.

30

S. ANDRÆ APOSTOLI. *Dupl. maj. I. f.*

DECEMBER.

Feria IV. VI. & Sabbato post Festum S. Lucia, Quatuor Tempora.

xx	f	Cal.	1 S. Eligii Noviomensis Episc. <i>Semiduplex minus.</i> an. 659.
xix	g	iv	2 S. Francisci Xaverii Presbyter. Indiarum Apostol. In Eccl. Metrop. & Collegiis <i>Dupl. majus.</i> Per Diocesum <i>Semidupl. minus.</i> an. 1552.

xviii

3

Ultima sedes Adventus.

xvij	A	ij	
xvij	b	Prid.	4 S. Petri Chrysologi Ravennens. Episc. & Scrip. Ecclesiast. <i>Semidupl. minus. circ. med. V. fæc. Commem. S. Barbaræ Virg. Nicomedien. & Martyr. III. vel IV. f.</i>

xvj

c

Non.

5

xv

d

vij

6

S. Nicolai Myrensis in Lycia Episc. *Semidupl. min. III. vel IV. fæc.*

xiv

e

7

S. Anabrosii Mediolanen. Archiepisc. & Eccles. Doct. [c 4. April.] *Dupl. min.* an. 395. ejus Ordinatio hac die an. 374.

xij

f

vj

8

CONCEPTIO B. MARIE VIRG. *Solemn. min.*

xij

g

v

9

xj

A

iv

10

x

b

ij

11

Ss. Fusciani, Victorici & Genuani Mart. an. 286. *Commemoratio.*

Cycl. Litter. Dies
Epact. Dom. Mens.

ix	c	P. id.	12	S. Joseph Sponsi B. Mariæ Virg. [è 19. Martii.] <i>Dupl. majus.</i> In Eccles. Metropolit. <i>Solemn. minus.</i>
vij	d	Idib.	13	S. Lucie Syracus. Virg. & Martyr. <i>Semid. minus.</i> c. an. 304.
vij	e	xix	14	Ss. NICASII REMENS. ARCHIEPISCOPI, Eutropiæ sororis ejus Virg. Florentii Diaconi, Mart. Feriatur in Civitate Remens. & Suburbis. <i>Solemn. minus.</i>
vj	f	xviiij	15	
v	g	xvij	16	O Sapientia.
iv	A	xvj	17	O Adonai.
iii	b	xv	18	O Radix Jesse.
ii	c	xiv	19	O Clavis David.
i	d	xiii	20	O Oriens.
*	e	xij	21	{ S. Thomæ Apost. <i>Dupl. majus.</i> I. f. O Rex Gentium.
xxix	f	xi	22	O Emmanuel.
xxviii	g	x	23	O Pastor Israël.
xxvii	A	ix	24	Vigilia privileg. I. Ordinis cum Jejunio.
xxvi	b	viii	25	NATALE DOMINI NOSTRI JESU-CHRISTI. <i>Annuale-majus.</i> Octav. <i>Solemn. privilegiata</i> I. Ordinis.
25, xxv	c	vij	26	S. STEPHANI DIAC. ET PROTO-MARTYR. <i>Dupl. majus.</i> an. 33. <i>Commemor.</i> Octav. Natalis Domini.
xxiv	d	vj	27	S. JOANNIS APOST. ET EVANG. <i>Duplex-majus.</i> c. an. 100. <i>Commemor.</i> Octav. Natal. Domini.
xxiii	e	v	28	Ss. Innocentium Martyrum. <i>Dupl. min.</i> an. Christi I. <i>Commemor.</i> Oct. Natal. Domini.
xxii	f	iv	29	
xxi	g	iii	30	{ De Octav. Natal. Dom. <i>Semid. majus.</i>
19, xx	A	Prid.	31	

* Hæc Epacta 19. nunquam est in usu, nisi quando eodem die concurret cum aureo numero xix.

FESTA MOBILIA.

Dominicæ Adventûs. <i>Dupl. minus. Privilegiatæ.</i>	Privileg. II. Ordinis.
Dominicæ in Septuag. Sexag. Quinquag. <i>Duplex-minus. Privilegiatæ.</i>	Ascensio Dom. <i>Solemne. majus.</i>
Feria IV. in Capite Jejunii. <i>Simplex. Privilegiata.</i>	Oct. privileg. II. Ordinis.
Dominicæ in Quadrages. & Passione Domini. <i>Duplex-minus. Privilegiatæ.</i>	Dominica intra Octav. Ascensionis. <i>Dupl. minus.</i>
Dominica in Ramis Palmarum. <i>Dupl. maj. Privileg.</i>	Feria VI. post Octav. Ascens. <i>Simplex. Privilegiata.</i>
Feria V. in Cœna Domini.	Vigilia Pentecostes. <i>Simplex.</i>
Feria VI. in Parasceve Domini. <i>Dupl. minus. Feriatur usque post Officium.</i>	privileg. I. Ordinis pro Officio Matut. Ad Laudes
Sabb. Sanctum. <i>Dupl. min.</i>	<i>Semidupl. majus: ad Horas</i>
Dies Sanctus Paschæ seu Resurrectio Domini. <i>Annuale-majus. Octav. privilegiata I. Ordinis.</i>	<i>Duplex-minus. Missa dicitur sub ritu Dupl. maj.</i>
Dominica in Albis depositis. <i>Dupl. maj. Privilegiata.</i>	Dies Sanctus Pentecostes. <i>Annuale-majus. Octava privilegiata I. Ordinis.</i>
Vigilia Ascensionis. <i>Simplex.</i>	Festum Corporis Christi. <i>Annuale-minus. Octava privilegiata II. Ordinis.</i>
	Dominica intra Octav. Corporis Christi. <i>Dupl. majus.</i>
	Feriz Rogationum. <i>Simplex. Privilegiatæ II. Ordinis.</i>

FESTA quæ in Civitate & Diacepsi Remensi tam à Clero quàm à Populo celebrantur, & in quibus ab omni opere abstinetur.

IN JANUARIO.

Die 1	Circumcisio Domini. <i>Solemne-minus.</i>
Die 6	Epiphania Domini. <i>Solemne-majus.</i>
Die 13	Sancti Remigii Archiepiscopi Remens. <i>Solemne-minus.</i>

IN FEBRUARIO.

Die 2	Præsentatio Domini & Purificatio B. Mariæ Virginis. <i>Solemne majus.</i>
-------	---

IN MARTIO.

Die 25	Annuntiatio B. Mariæ Virg. & Incarnatio Domini. <i>Solemne-majus.</i>
--------	---

IN JUNIO.

Die 24	Nativitas S. Joannis-Baptistæ. <i>Solemne minus.</i>
Die 29	Ss. Petri & Pauli Apostolorum. <i>Solemne-minus.</i>

IN AUGUSTO.

Die 15 Assumptio B. Mariæ Virginis. *Annuale-minus.*

IN SEPTEMBRI.

Die 1 Ss Sixti primi Remens. Archiepisc. ac Sinicii ejus
Socii & Successoris. *Solemne-minus.*

Die 1 Nativitas B. Mariæ Virginis. *Solemne-majus.*

IN OCTOBRI.

Die 11 Anniversarium Dedicationis Ecclesiæ Remensis. (In
Eccles. Metrop. *Annual. min. Extra Solemn. min.*

IN NOVEMBRI.

Die 1 Omnium Sanctorum. *Solemne-majus.*

Die 2 Commemoratio omnium Fidelium Defunctorum us-
que post Missam. *Duplex-majus.*

Die 30 S. Andreæ Apostoli. *Duplex-majus.*

IN DECEMBRI.

Die 8 Conceptio B. Mariæ Virginis. *Solemne-minus.*

Die 14 Ss. Nicaſii Archiepisc. Remens. ac Sociorum Mart.
Remis tantum & in Suburbis. *Solemn. minus.*

Die 25 Dies Sanctus Natalis Domini. *Annuale-majus.*

Die 26 S. Stephani proto-Martyris. *Duplex-majus.*

Die 27 S. Joannis Apostoli & Evangelistæ. *Duplex-majus.*

FESTA MOBILIA.

Feria VI. Hebdom. Sanctæ
usque post Officium. *Dupl.
minus.*

Dies Sanctus Paschæ. *Annua-
le-majus.*

Feria II. post Pascha. *Du-
plex-majus.*

Ascensio Domini. *Solemne-
majus.*

Dies Sanctus Pentecostes.
Annuale-majus.

Feria II. post Pentecosten.

Duplex-majus.

Festum Corporis Christi.
Annuale-minus.

Omnes Dominicæ per An-
num. *Dupl. minus.*

Festum Patroni cujuscunque
Ecclesiæ. *Solemn. majus.*

Ost. privileg. II. Ordinis.

Festum Dedicationis om-
nium Ecclesiarum Civitatis
& Diocesis Remensis. *An-
nuale - minus.*

JEJUNIA ET ABSTINENTIAE *de praecepto in Civitate & Diœcesi Remensi.*

Quadragesima, in qua sunt
Quatuor Tempora post
Dominicam I. ejusdem
Quadragesimæ.

Vigilia Pentecostes.

Quatuor Tempora post Fes-
tum Pentecostes.

Quatuor Tempora post Fes-
tum S. Crucis in men-
se Septembri.

Quatuor Tempora post Fest.

S. Lucie, in mense Dec.
Vigiliae Nativitatis S. Jo-
annis - Baptiste, Ss. Apost.
Petri & Pauli, Assump-
tionis B. Mariæ Virginis,
Omnium Sanctorum, S.
Andree & Nativitatis Do-
mini nostri Jesu-Christi.
Abstinencia sine Jejunio
Diebus S. Marci & Rogatio-
num.

RUBRICÆ

BREVIARIUM REMENSE.

PARS AUTUMNALIS.

Ante Orationem præpara animam tuam, & noli esse quasi homo
qui tentat Deum. *Ecclesiast. XVIII. 23.*

*Antè recitationem Officii
divini.*

Oratio.

Aperi, Dómine, os
meum, ad benedi-
cendum nomen sanctum
tuum: munda quoque cor
meum ab ómnibus vanis,
pervérsis & aliénis cogita-
tiónibus; intelléctum illú-
mina, afféctum inflámma,
ut attentè, reveréter &
devótè, hoc Officium re-
citare váleam, & exaudiri
mérear ante conspéctum
divinæ majestátis tuæ; Per
Christum Dóminum nos-
trum. *℟. Amen.*

Dómine in unióne divi-

Pars Autumnalis,

næ illius intentiónis quã
ipse in terris laudes Deo
persolvisti, has tibi horas
persólvo.

*Post recitationem Officii
divini.*

Oratio.

Sacro-sanctæ & indi-
viduæ Trinitati, cruci-
fixi Dómini nostri Jesu
Christi humanitati, beatif-
simæ ac gloriosissimæ Vir-
ginis Mariæ fœcunditati,
atque integritati, & óm-
nium Sanctorũ societati, sit
sempiterna glória, nobis-
que remissio ómnium pec-
catorum; Per infinita sæ-
cula sæculórum. *℟. Amen.*

A

BENEDICTIONES

*Dicenda antè Lectiones in Officio novem,
vel trium Lectionum.*

DOMINICA, & in Officiis novem Lectionum quæ non sunt de Sanctis.

IN I. NOCTURNO.

Et pro II. & V. Feriâ.

1. **D**eus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det nobis spiritum sapiéntiæ. *Ephes. 1.*

R. Amen. *In fine cuiuslibet Benedictionis.*

2. Fílius Dei det nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum. *Joan. 5.*

3. Spíritus veritátis doceat nos omnem veritatem. *Joan. 16.*

IN II. NOCTURNO.

Et pro III. & VI. Feriâ.

4. **P**ater Dómini nostri Jesu Christi benedicat nos in omni benedictione spirituáli. *Eph. 1.*

5. Sciámus supereminentem sciéntiæ charitatem Christi, ut impleámur in omnem plenitudinem Dei. *Ephes. 3.*

6. *Unctio quam accépinus à Deo, maneat in*

nobis, & doceat nos de omnibus. *1. Joan. 2.*

IN III. NOCTURNO.

7. **D**etur nobis sermo in apertione oris nostri cum fiducia, notum facere mysterium Evangelii. *Ephes. 6.*

8. Occurrámus omnes in unitatem Fidei, & agnitionis Filii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrinæ. *Ephes. 4.*

9. Deus spei repleat nos omni gaudio & pace in credendo; ut abundemus in spe & virtute Spíritus Sancti. *Rom. 15.*

Si pro última Lectione legatur aliud Evangelium cum Homilia, tunc nota Benedictio erit:

Fulgeat nobis illuminatio Evangelii glóriæ Christi, qui est Imágo Dei. *2. Cor. 4.*

Si tria legantur Evangelia, septima Benedictio erit:
Detur nobis sermo, &c. *ut supra.*

8. Fulgeat nobis, &c. *ut supra.*

habeámur regno
venerit in Sanc-
mirábilis fieri. 2.

V. & Sabbato.

ter Dómini nostri
fu Christi, det
hristum habitare
in in córdibus
Ephes. 3.

currámus omnes
in Fidei, & agni-
lii Dei; ut non
rámur omni ven-
iæ. *Ephes. 4.*

is spei répleat nos
udio & pace in
: ut abundemus
& virtuté Spíritus
om. 15.

*III. Nocturno, dicuntur ut
suprà; in II. autem ut seq.*

BENEDICTIONES

**IN FESTIS B. MARIE
Virginis.**

4. Deus, à quo missus
est Angelus Gábriël ad
Mariam, mittat nobis de
coelis Sapiéntiam. *Luc 1.
Sap. 6.*

5. Fílius Altíssimi, quem
Virgo concépit & péperit,
det nobis filios Dei fieri.
Luc 1. Joan. 1.

6. Spíritus Sanctus de
quo est, quod in María
natum est, sanctificet nos
per ómnia. *Matthæi, 1.
Thessalon. 5.*

BENEDICTIONES

IN FESTIS SANCTORUM.

4. Deus det nobis illu-

2 *Benedictiones Tempore Paschali.*

piamus sortem inter Sanctos. *Act. 26.*

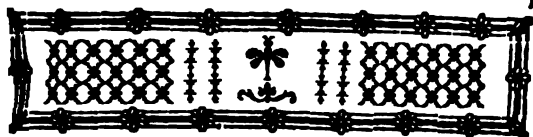
In Officiis B. M. Virginis, & in Festis Sanctorum quæ sunt trium Lectionum tantum, Benedictiones adhibentur quomodo notatae sunt pro II. Nocturno in

corum Officiis & Festis novem Lectionum.

Si pro tertia Lectione Legendum sit Evangelium cum Homilia, tertia Benedictio erit:

Fulgeat nobis, &c. supra.

PSALTERIUM

DISPOSITUM

PER HEBDOMADAM.

DOMINICA AD MATUTINUM:

Antè Officium dicitur secretò :

PATER noster
qui es in cœ-
lis : sanctificé-
tur nomen tuū :
adveniat regnum tuum :
fiat volūntas tua , sicut in
cœlo , & in terra : panem
nostram quovidiānum da
nobis hodie : & dimitte
nobis débita nostra , sicut
& nos dimittimus debitō-
ribus nostris : & ne nos
inducas in tentationem : sed
libera nos à malo. Amen.

Ave, Maria, grātiā ple-
na, Dóminus tecum :
benedicta tu in muliéribus ,
& benedictus fructus ven-
tris tui *Jesus.*

Sancta María , Mater
Dei , ora pro nobis pecca-
tōribus , nunc & in hora
mortis nostræ. Amen.

Credo in Deū, Patrem
Omnipoténtem, Crea-
tōrem cœli & terræ : & in
Jesum Christum , Filium
ejus únicum , Dóminum
nostrum : qui concéptus est
de Spíritu Sancto, natus ex
María Virgine : passus sub
Póntio Pilato, crucifixus ,
mórtuus , & sepúltus : def-
céndit ad inferos ; tértiā die
resurrexít à mórtuis : ascén-
dit ad cœlos ; sedet ad dèx-
teram Dei Patris omni-
pótentis : indè ventúrus est

A iij

judicare vivos & mortuos.

Credo in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam æternam. Amen.

Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaëli Archangelo, beato Joanni Baptistæ, sanctis Apostolis Petro & Paulo, omnibus Sanctis, & tibi, Pater: quia peccavi nimis cogitatione, verbo, & opere: Meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ: Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, & te, Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Misereatur nostri omnipotens Deus, & dimissis peccatis nostris; perducatur nos ad vitam æternam. Amen.

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem omnium peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens & misericors Dominus. Amen.

Si Officium à duobus dicatur, vicissim iteranda est confessio: si verò ab uno solo, omitti debet (& tibi Pater) & (& te Pater.)

His peractis, dicitur:

Sancti Spiritus adsit nobis grátia. Amen.

Deinde altâ voce,

Ps. Domine, labia mea aperies.

R. Et os meum annuntiabit laudem tuam.

Ps. Deus, in adjutorium meum intende.

R. Domine ad adjuvandum me festina.

Glória Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculorum. Amen. Alleluia.

Dicitur Alleluia, etiam ad alias Horas.

Invitatorium. Deum qui creavit & regeneravit nos, * Venite, adorémus. *Malach. 2. 1. Petr. 1.*

PSALMUS 94.

Christus Rex; ipsi parendum.

Venite, exultemus Domino, jubilemus Deo salutari nostro: præoccupemus faciem ejus in confessione, & in psalmis jubilemus ei.

Deum qui creavit &

regenerávit nos, * Veníte, adorémus.

Quóniam Deus magnus Dóminus, & Rex magnus super omnes Deos : quóniam non repéllet Dóminus plebem suam : quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, & altitudines montium ipse conspícit.

* Veníte, adorémus.

Quóniam ipsíus est mare, & ipse fecit illud, & áridam fundavérunt manus ejus : veníte adorémus, & procidámus antè Deum : plorémus coràm Dómino, qui fecit nos ; quia ipse est Dóminus Deus noster, nos autem pópulus ejus, & oves páscuæ ejus.

Deum qui creávit & regenerávit nos, * Veníte, adorémus.

Hódie si vocem ejus audieritis, nolite obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne secúndum diem tentatiónis in desérto : ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt & videntur ópera mea.

* Veníte, adorémus.

Quadraginta annis próximus fui generatióni huic, & dixi, semper hi errant corde : ipsi verò non cognovérunt vias meas, qui-

bus jurávi in ira mea, si introibunt in réquiem meam.

Deum qui creávit & regenerávit nos, * Veníte, adorémus.

Glória Patri, & Fílio, & Spiritui Sancto : Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculórum. Amen.

* Veníte, adorémus.

Repetitur. Deum qui creávit & regenerávit nos, * Veníte, adorémus.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. Beátus vir.

Asteriscus hic * notat meditationem & pausam.

PSALMUS I.

Beatitudo justorum, malorum calamitas.

Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum ; & in via peccatórum non stetit, * & in cathedra pestilentiae non sedit.

Sed in lege Dómini voluntas ejus ; * & in lege ejus meditabitur die ac nocte.

Et erit tanquàm lignum, quod plantátum est secus decúrsum aquarum ; * quod fructum suum dabit in tempore suo.

Et fólium ejus non de-

fluat : * & omnia quæcúm-
que faciet, prosperabún-
tur.

Non sic impii, non sic : *
sed tanquam pulvis, quem
projicit ventus à facie
terræ.

Ideò non resurgent im-
pii in iudicio ; * neque
peccatores in consilio ius-
torum.

Quóniam novit Dómi-
nus viam iustorum ; * &
iter impiorum peribit.

Glória Patri, & Filio, *
& Spiritui Sancto :

Sicut erat in principio,
& nunc, & semper ; * &
in sæcula sæculorũ. Amen.

*Hi. Versus, Glória, &
Sicut erat, dicuntur in fine
Psalmorum, Divisionum &
Canticorum, nisi aliter no-
tetur.*

Ant. Beátus vir qui non
abiit in consilio impiorum,
sed in lege Dómini medi-
tabitur die ac nocte.

Ant. 4. Servite Dómi-
no.

PSALMUS 2.

*Christo frustra Principes
Populique adversantur.*

QUare fremuerũt gen-
tes, * & populi me-
ditati sunt inania ?

Astiterunt reges terræ,
& principes convenérunt
in unum * adversus Dó-

minum, & adversus Chris-
tum ejus.

Dirumpámus vincula
eorum : * & projiciámus
à nobis jugum ipsorum.

Qui hábitat in coelis, ir-
ridébit eos ; * & Dóminus
subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos
in ira sua ; * & in furore
suo conturbábit eos.

Ego autem constitutus
sum Rex ab eo super Sion
montem sanctum ejus, *
prædicans præceptũ ejus.

Dóminus dixit ad me : *
Filius meus es tu, ego hõ-
die genui te.

Póstula à me, & dabo
tibi gentes hæreditatem
tuam, * & possessionem
tuam terminos terræ.

Reges eos in virga fér-
rea, * & tanquam vas fi-
guli confringes eos.

Et nunc reges intelli-
ge : * erudimini qui judi-
catis terram.

Servite Dómino in ti-
more ; * & exultate ei
cum tremore.

Apprehéndite discipli-
nam, nequándo irascatur
Dóminus, * & pereátis
de via justa.

Cùm exárserit in brevi
ira ejus, * beáti omnes qui
confidunt in eo.

Ant. Servite Dómino

in timóre, & exultáte ei
cum tremóre.

Ant. 8. Dicunt.

PSALMUS 3.

*Pia iusti in pœnis
querimonia.*

Domine, quid multi-
plicati sunt, qui tri-
bulant me? * multi insúr-
gunt advérsúm me.

Multi dicunt animæ
meæ: * non est salus ipsi
in Deo ejus.

Tu autem Dómine,
fúscéptor meus es, * gló-
ria mea, & exáltans caput
meum.

Voce meâ ad Dómi-
num clamávi: * & exau-
divit me de monte sancto
suo.

Ego dormívi, & sopó-
ratus sum; * & exurrexi,
quia Dóminus fúscépit me.

Nón timébo míllia pó-
puli circumdántis me: *
exirge, Dómine; saluum
me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti
omnes adversántes mihi
sine causa: * dentes pec-
catorum contrivísti.

Dómini est salus; * &
super pópulum tuum be-
nedíctio tua.

*Ant. Dicunt animæ
meæ: non est salus ipsi in
Deo ejus; tu autem, Dó-
mine, fúscéptor meus es.*

ψ. Memor fui nocte
nóminis tui, Dómine;

℞. Et custodívi legem
tuam. *Psalm. 118.*

*Post Versiculum cujus-
libet Nocturni, dicitur se-
cretò: Pater noster, &c.
altá voce: Et ne nos indú-
cas in tentationem.*

℞. Sed libera nos à
malo.

*Benedíctiones habentur
antè Psalterium.*

*Lectiones cum Responso-
riis ut in Proprio.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. Diligam te.

PSALMUS 17.

*Gratiarum actio, pro victo-
ria de Christi & Ecclesiæ
inimicis habita.*

Diligam te, Dñe;
fortitúdo mea: *
Dóminus firma-
méntum meum, & refú-
gium meum, & liberátor
meus.

Deus meus adjutor
meus; * & sperábo in
eum.

Protéctor meus, & cor-
nu salutis meæ, * & fúscé-
ptor meus.

Laudans invocábo Dó-
minum: * & ab inimicis
meis salvus ero.

Circumdedérunt me
dolóres mortis; * & tor-

réntes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inférni circumdederunt me : * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * & ad Deum meum clamávi.

Et exaudivit de templo sancto suo vocem meam ; * & clamor meus in conspectu ejus introívit in aures ejus.

Commóta est & contrémuit terra : * fundaménta móntium conturbáta sunt, & commóta sunt ; quóniam irátus est eis.

Ascéndit fumus in ira ejus, & ignis à facie ejus exársit : * carbónes succénsi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, & descendit : * & caligo sub pédibus ejus.

Et ascéndit super Chérubim, & volávit : * volávit super pennas ventórum.

Et pósuit ténebras latibulum suum ; in circúitu ejus tabernáculum ejus ; * tenebrósa aqua in núbibus aëris.

Præ fulgóre in conspectu ejus nubes transiérunt, * grando, & carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, & Altíssimus dedit

vocem suam : * grando & carbónes ignis.

Et misit sagittas suas, & dissipávit eos : * fulgur multiplicávit, & conturbávit eos.

Et apparuerunt fontes aquárum, * & reveláta sunt fundaménta orbis terrárum.

Ab increpatione tua, Dómine, * ab inspiratione spíritus iræ tuæ.

Ant. Diligam te, Dómine, fortitúdo mea, firmaméntum meum, & refúgium meum.

Ant. 4. Ero immaculátus.

Divisio Psalmi 17.

Misit de summo, (Dóminus,) & accépit me, * & assúmpsit me de aquis multis.

Eripuit me de inimicis meis fortíssimis, & ab his qui odérunt me ; * quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ ; * & factus est Dóminus protector meus.

Et edúxit me in latitudinem : * salvum me fecit, quóniam voluit me.

Et retribuet mihi Dóminus secúndum justitiam meam, * & secúndum

puritatem manuum mearum retribuet mihi.

Quia custodivi vias Domini, * nec impiè gessi à Deo meo.

Quoniam omnia iudicia ejus in conspectu meo; * & justitias ejus non repuli à me.

Et ero immaculatus cum eo, * & observabo me ab iniquitate mea.

Et retribuet mihi Dominus secundum justitiam meam, * & secundum puritatem manuum mearum in conspectu oculorum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * & cum viro innocente innocens eris.

Et cum electo electus eris, * & cum perverso perverseris.

Quoniam tu populum humilem salvum facies, * & oculos superborum humiliabis.

Quoniam tu illuminas lucernam meam, Domine: * Deus meus, illumina tenebras meas.

Quoniam in te eripiar à tentatione; * & in Deo meo transgrediar murum.

Ant. Ego immaculatus cum Deo meo, & observabo me ab iniquitate mea.

Ant. 7. Dextera tua.

Altera Divisio Psalmi 17.

Deus meus, impolluta via ejus; eloquia Domini igne examinata: * protector est omnium sperantium in se.

Quoniam quis Deus præter Dominum, * aut quis Deus præter Deum nostrum?

Deus qui præcinxit me virtute, * & posuit immaculatam viam meam.

Qui perfecit pedes meos tanquam cervorum, * & super excelsa statuens me.

Qui docet manus meas ad prælium: * & posuisti ut arcum æreum brachia mea;

Et dedisti mihi protectionem salutis tuæ; * & dextera tua suscepit me.

Et disciplina tua corripuit me in finem, * & disciplina tua ipsa me docebit.

Dilatasti gressus meos subtus me, * & non sunt infirmata vestigia mea.

Persequar inimicos meos, * & comprehendam illos, * & non convertar donec deficiant.

Confringam illos, nec poterunt stare: * cadent subtus pedes meos.

Et præcinxisti me virtute ad bellum; * & super

plantásti insurgéntes in me
subtus me.

Et inimicos meos dedísti
mihi dorsum, * & odién-
tes me disperdidísti.

Clamavérunt, nec erat
qui salvos fáceret ; * ad
Dóminum, nec exaudivit
eos.

Et commínuam eos ut
púlverem ante fáciem
venti : * ut lutum plateá-
rum delebo eos.

Eripiés me de contradic-
tiónibus pópuli : * cons-
titues me in caput gén-
tium.

Pópulus quem non cog-
nóvi, servívit mihi ; *
in auditu auris obedívit
mihi.

Filii aliéni mentíti sunt
mihi : * filii aliéni invete-
ráti sunt, & claudicavé-
runt à sémitis suis.

Vivít Dóminus, & be-
nedíctus Deus meus ; *
& exaltétur Deus salútis
meæ.

Deus, qui das vindíctas
mihi, & subdis pópulos
sub me, * liberátor meus
de inimícis meis iracún-
dis.

Et ab insurgéntibus in
me exaltábis me : * à viro
iníquo eripies me.

*Proptérea confitébor tibi
in natióibus, Dómine, **

& nómini tuo psalmum
dicam.

Magníficans salútes regis
ejus, & fáciens miséri-
córdiam Christo suo Da-
vid, * & sémini ejus us-
que in sæculum.

Ant. Dèxtera tua fuscé-
pit me, Dómine, & disci-
plina tua ipsa me docébit.

Ps. Legem tuam, Dó-
mine, non sum oblítus.

R. Médiâ nocte surgé-
bam ad confiténdum tibi.
Ps. 118.

Pater noster.

IN III. NOCTURNO

Ant. 2. In Deo.

PSALMUS 27.

*Petit justus ne cum impijs
pereat.*

AD te, Dómine,
clamábo : Deus
meus, ne sileas à
me ; * nequándo táceas à
me, & assimilábor des-
cendéntibus in lacum.

Exáudi, Dómine, vo-
cem deprecationis meæ,
dum oro ad te, * dum ex-
tóllo manus meas ad tem-
plum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum
peccatóribus ; * & cum
operántibus iniquitatem
ne perdas me.

Qui loquúntur pacem
cum próximo suo ; * mala

antem in córdibus eó-
rum.

Da illis secúndum ópera
eórum , * & secúndum
nequitiam adinventiónum
ipsórum.

Secúndum ópera má-
naum eórum tribue illis : *
redde retributióem eó-
rum ipsis.

Quóniam non intellexé-
runt ópera Dómini, & in
ópera mánuum ejus ; *
destrues illos, & non ædi-
ficabis eos.

Benedíctus Dóminus, *
quóniam exaudivit vocem
deprecatiósne meæ.

Dóminus adjútor meus,
& protéctor meus : * in
ipso sperávit cor meum ,
& adjútus sum.

Et reflóruit caro mea , *
& ex voluntáte mea con-
fitebor ei.

Dóminus fortitúdo ple-
bis suæ ; * & protéctor
salvatiónum Christi sui est.

Salvum fac pópulum
tuum , Dómine , & béne-
dic hæreditáti tuæ : * &
rege eos , & extólle illos
usque in ætérnum.

Ant. In Deo sperávit
cor meum , & adjútus
sum ; & ex voluntáte mea
confitebor ei.

Ant. 1. Dómine.

PSALMUS 29.

*Post multa pericula, gratia-
rum actio: Resurrectio
Christi.*

EXaltábo te , Dómi-
ne, quóniam suscepis-
ti me : * nec delectásti
inimicos meos super me.

Dómine , Deus meus,
clamávi ad te : * & sanásti
me.

Dómine , eduxisti ab
inférno ánimam meam : *
salvásti me à descendénti-
bus in lacum.

Psállite Dómino , Sancti
ejus : * & confitémini
memóriæ sanctitatis ejus.

Quóniam ira in indig-
natióne ejus : & vita in
voluntáte ejus.

Ad vésperum demorá-
bitur fletus : * & ad ma-
tutinum lætítia.

Ego autem dixi in ahun-
dántia meá : * non mové-
bor in ætérnum.

Dómine , in voluntáte
tua , * præstitisti decóri
meo virtútem.

Avertisti faciém tuam
à me : * & factus sum
conturbátus.

Ad te , Dómine , clamá-
bo : * & ad Deum meum
deprecabor.

Quæ utilitas in ságuine
meo , * dum descéndo in
corrúptiõem ?

Nunquid confitebitur tibi pulvis, * aut annuntiabit veritatem tuam?

Audivit Dominus, & misertus est mei: * Dominus factus est adiutor meus.

Convertisti planctum meum in gaudium mihi: * confcidisti saccum meum, & circumdediti me lætitiâ.

Ut cantet tibi glória mea, & non compungar: * Domine Deus meus, in ætérnum confitebor tibi.

Ant. Domine Deus meus, in ætérnum confitebor tibi.

Ant. 5. Venite.

PSALMUS 65.

Deus laudandus adorandusque propter innumera ejus beneficia.

Jubilâte Deo, omnis terra, psalmum dicite nómni ejus, * date glóriam laudi ejus.

Dicite Deo: quàm terribília sunt ópera tua, Domine! * in multitudine virtutis tuæ mentientur tibi inimici tui.

Omnis terra adóret te, & psallat tibi; * psalmum dicat nómni tuo.

Venite, & videte ópera Dei: * terribilis in consiliis super filios hóminum.

Qui convertit mare in áridam, in flúmine pertransibunt pede; * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominatur in virtute sua in ætérnum, óculi ejus super gentes respiciunt: * qui exasperant non exaltentur in semetipsis.

Benedicite, gentes Deum nostrum: * & auditam facite vocem laudis ejus.

Qui posuit animam meam ad vitam, * & non dedit in commotionem pedes meos.

Quóniam probasti nos, Deus; * igne nos examinasti, sicut examinatur argéntum.

Induxisti nos in láqueum, posuisti tribulationes in dorso nostro: * imposuisti hómines super capita nostra.

Transivimus per ignem & aquam; * & eduxisti nos in refrigerium.

Introibo in domum tuam in holocaustis: * reddam tibi vota mea, quæ distinxerunt lábia mea.

Et locútum est os meum in tribulatione mea.

Holocausta medullata offeram tibi cum incenso arietum: * offeram tibi boves cum hircis.

Venite, audite & nar-

Dominica ad Matutinum.

75

Omnes qui timétis
quanta fecit ani-

sum ore meo cla-
& exaltávi sub
ne.

tatem si aspéxi in
eo, * non exáu-
minus.

térea exaudivit
* & attendit voci-
tónis meæ.

liétus Deus, * qui
móvit orationem
& misericórdiam
ne.

Veníte, audíte,
ibo quanta fecit
neæ.

um exquisivi má-
is nocte;

non sum decép-
m. 76.

noſter, &c.
ltimum Responſo-

Deum laudamus: *
Dóminum confi-

térnum Patrem *
ra venerátur.

Omnes Angeli, *
& univérſæ po-

Chérubim & Sé-
inceſſábili voce

ant;

s,

s,

Sanctus Dóminus
Deus Sábaoth.

Pleni sunt cœli & ter-
ra * majestátis glóriæ tuæ.

Te glorióſius * Apoſto-
lórurum chorus,

Te Prophetárum * lau-
dábilis númerus,

Te Mártýrum candidá-
tus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum *
ſancta confitétur Eccléſia;

Patrem * imménſæ ma-
jeſtátis;

Venerándum tuum ve-
rum, * & únicum Fílium;

Sanctum quoque * pa-
racletum Spiritum.

Tu Rex glóriæ, *
Chriſte.

Tu Patris * ſempitér-
nus es Fílius.

Tu, ad liberándum ſuſ-
ceptúrus hómínem, * non

horruíſti Vírginis úterum.

Tu, devícto mortis
acúleo, * aperuíſti credén-
tíbus regna cœlórurum.

Tu, ad dexteram Dei
ſedes, * in glória Patris.

Judex créderis * eſſe
ventúrus.

Te ergo, quæſumus,
ſámulis tuis ſúbveni, *

quos pretióſo ſánguine
redemíſti.

Ætérna fac * cum ſanctis
tuis in glória numerári.

Salvum fac pópulum

tuum, Dómine, * & benedic hæreditati tuæ.

Et rege eos, * & extóle illos usque in ætérnum.

Per singulos dies * benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in sæculum, * & in sæculum sæculi.

Dignare, Dómine, die isto, * sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Dómine, * miserere nostri.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemadmodum sperávimus in te.

In te, Dómine, sperávi: * non confundar in ætérnum.

Si non continuò sequantur Laudes, híc dicitur:

ψ. Dóminus vobiscum;

℞. Et cum spíritu tuo.

Orémus. *Deindè Oratio propria cum integra conclusione; & tunc antè Laudes dicitur secretò, Pater, Ave.*

AD LAUDES.

DEus, in adiutorium meum inténde:

℞. Dómine, ad adiuvándum me festina. *Pf.* 69.

Glória Patri, & Filio, & Spíritui Sancto;

Sicut erat in principio; & nunc, & semper, & in sæcula sæculórum. Amen.

Ant. 8. Deus.

PSALMUS 62.

Ecclesiæ solatium in deserto hujus sæculi.

DEus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitivit in te ánima mea: * quàm multipliciter tibi caro mea.

In terra desérta, & inívia, & inaquósa, sic in sancto apparui tibi, * ut vidérem virtutem tuam & glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.

Sic benedicam te in vita mea, * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea, * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te, * quia fuísti adiutor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exultábo: adhæsit ánima mea post te: * me fuscépit dextera tua.

Ipsi verò in vanum quæ-

flerunt animam meam; introibunt in inferiora terræ, * tradentur in manus gladii, partes vulpium erunt.

Rex verò lætabitur in Deo; laudabuntur omnes qui jurant in eo: * quia obstructum est os loquentium iniqua.

Ant. Deus, Deus meus, ad te de luce vigilo: sitivit in te anima mea.

Ant. 8. Mirabilis.

PSALMUS 92.

Quàm mirabilis Christus in regno suo & sua lege.

Dominus regnavit, decorem indutus est: * indutus est Dominus fortitudinem, & præcinxit se.

Etenim firmavit orbem terræ, * qui non commovebitur.

Parata sedes tua ex tunc: * à sæculo tu es.

Elevaverunt flumina, Domine; * elevaverunt flumina vocem suam.

Elevaverunt flumina fluctus suos, * à vocibus aquarum multarum.

Mirabiles elationes maris; * mirabilis in altis Dominus.

Testimonia tua credibilia facta sunt nimis: * domum tuam decet sanc-

titudo, Domine, in longitudinem dierum.

Ant. Mirabilis in altis Dominus: testimonia tua (Domine) credibilia facta sunt nimis.

Ant. 5. Servite Dño.

PSALMUS 99.

Ad Dei laudes & cultum adhortatio.

Jubilate Deo omnis terra: * servite Domino in lætitia.

Introite in conspectu ejus, * in exultatione.

Scitote quoniam Dominus ipse est Deus; * ipse fecit nos, & non ipsi nos.

Populus ejus, & oves pascuæ ejus, * introite portas ejus in confessione; atria ejus in hymnis; confitemini illi.

Laudate nomen ejus, quoniam suavis est Dominus: * in æternam misericordia ejus, & usque in generationem & generationem veritas ejus.

Ant. Servite Domino in lætitia: scitote quoniam Dominus, ipse est Deus.

Ant. 4. Benedictus es. *Canticum trium Puerorum.*

Dan. 3.

Benedicite, omnia opera Domini, Domino; * laudate, & super-

exaltate eum in sæcula.

Benedicite, Angeli Dómini, Dómino : * benedicite, coeli, Dómino.

Benedicite, aquæ omnes quæ super coelos sunt, Dómino : * benedicite, omnes virtutes Dómini, Dómino.

Benedicite, sol & luna, Dómino : * benedicite, stellæ coeli, Dómino.

Benedicite, omnis imber & ros, Dómino : * benedicite, omnes Spíritus Dei, Dómino.

Benedicite, ignis & æstus, Dño : * benedicite, frigus & æstus, Dómino.

Benedicite, rores & pruina, Dómino : * benedicite, gelu & frigus, Dómino.

Benedicite, glacies & nives, Dómino : * benedicite, noctes & dies, Dómino.

Benedicite, lux & tenebræ, Dómino : * benedicite, fúlgura & nubes, Dómino.

Benedicat terra Dómini ; * laudet & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite, montes & colles, Dómino : * benedicite, univérſa germinántia in terra, Dómino.

Benedicite, fontes Dó-

mino : * benedicite, mária & flúmina, Dómino.

Benedicite, cete & ómnia, quæ moventur in aquis Dómino : * benedicite, omnes volúcræ coeli, Dómino.

Benedicite, omnes béstia & pécora Dómino : * benedicite, filii hóminum, Dómino.

Benedicat Iſraël Dómini ; * laudet & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite, sacerdotes Dómini Dño : * benedicite, ſervi Dómini, Dómino.

Benedicite, ſpíritus & animæ juſtórum Dómino : * benedicite, Sancti & húmiles corde Dómino.

Benedicite, Anánia, Azária, Miſaël, Dómino : * laudate & superexaltate eum in sæcula.

Hic, loco Glória, dicitur :
Benedicámus Patrem, & Filium, cum Sancto Spíritu : * laudémus & superexaltémus eum in sæcula.

Benedíctus es, Dómine, in firmaménto coeli ; * & laudábilis, & glorióſus, & superexaltátus in sæcula.

Ant. Benedíctus es, Dómine, in throno regni tui, & superlaudábilis, & superexaltátus in sæcula.

Ant. 7. Hymnus.

PSALMUS 148.

Omnium creaturarum ad Deum laudandum invitatio.

Laudáte Dóminum de cœlis : * laudáte eum in excelsis.

Laudáte eum , omnes Angeli ejus : * laudáte eum , omnes virtutes ejus.

Laudáte eum , sol & luna : * laudáte eum , omnes stellæ & lumen.

Laudáte eum , cœli cœlorum : * & aquæ omnes quæ super cœlos sunt , laudent nomen Dómini ;

Quia ipse dixit , & facta sunt ; * ipse mandávit , & creata sunt.

Statuit ea in ætérnum , & in sæculum sæculi : * præceptum pofuit , & non præteribit.

Laudáte Dñm , de terra : * dracones , & omnes abyffi ;

Ignis , grando , nix , glacies , spiritus procellarum , * quæ faciunt verbum ejus ;

Montes , & omnes colles , * ligna fructifera , & omnes cedri :

Béstia , & univérfa pécora , * serpéntes , & volucres pennátæ :

Reges terræ , & omnes pópuli ; * principes , & omnes júdices terræ :

Júvenes & vírgines , *senes cum junióribus , lau-*

dent nomen Dómini : * quia exaltátum est nomen ejus solius.

Conféssio ejus super cœlum & terram : * & exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus , * filiis Israél , pópulo appropinquánti sibi.

Ant. Hymnus ómnibus sanctis ejus , filiis Israél , pópulo appropinquánti sibi.

Capitulum. Deut. 6.

Audi Israél , Dóminus Deus noster , Deus unus est. Diliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo , & ex tota ánima tua , & ex tota fortitúdine tua ; erúntque verba hæc in corde tuo : & meditaberis in eis sedens in domo tua , & ámbulans in itinere , dórmienti atque consurgens. *ñ. Deo grátias.*

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

ψ. Manè astábo tibi , Dómine , & vidébo ;

ñ. Quóniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Psal. 5.

Antiphona ut in Proprio.
CANTICUM ZACHARIÆ.

Luc. 1.

Benedictus Dóminus Deus Israél ; * quia visitávit , & fecit redemptionem plebis suæ.

Et erexit cornu salutis
nobis, * in domo David
pueri sui.

Sicut locutus est per os
sanctorum, * qui à sæculo
sunt, Prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis
nostris, * & de manu
omnium, qui odérunt nos.

Ad faciendam miseri-
cordiam cum patribus nos-
tris, * & memorári testa-
menti sui sancti :

Jusjurandum quod jurá-
vit ad Abraham patrem
nostrum, * datúrurum se
nobis ;

Ut sine timóre de manu
inimicorum nostrorum li-
beráti, * serviámus illi :

In sanctitate, & justitia
coram ipso, * omnibus
diébus nostris.

Et tu, Puer, Prophéta
Altissimi vocáberis : * prae-
bis enim antè faciém Dó-
mini paráre vias ejus. ;

Ad dandam sciéntiam
salutis plebi ejus, * in re-
missionem peccatorum eó-
rum.

Per viscera misericordiæ
Dei nostri, * in quibus vi-
sitávit nos oriens ex alto ;

Illumináre his, qui in
ténébris, & in umbra
mortis sedent ; * ad diri-
géndos pedes nostros in
viam pacis.

Antiphona ut in Proprio.

ψ. Dóminus vobíscum ;

℟. Et cum spíritu tuo.

*Oratio Dom. quâ finitâ
dicitur.* Dóminus vobíscū ;

℟. Et cum spíritu tuo.

ψ. Benedicámus Dó-
mino.

℟. Deo grátias.

*Deindè sunt Comme-
morationes, si quæ occur-
rant faciendæ. Finitâ ulti-
mâ Oratione, dicitur :*

ψ. Dóminus vobíscum ;

℟. Et cum spíritu tuo.

ψ. Benedicámus Dó-
mino.

℟. Deo grátias.

AD PRIMAM.

Pater noster. Ave, Ma-
ria. Sancti Spiritus. Deus
in adiutorium meum, &c.
Glória Patri, &c.

HYMNUS. S. Ambrosii.

JAM lucis orto sydere,
Deum precémur sup-
plices,

Ut in diurnis áctibus
Nos servet à nocéntibus.

LINGUAM refrænans
témperet,

Ne litis horror ínsonet ;
Vísium fovéndo cónte-
gat,

Ne vanitátes háuriant.

SINT pura cordis
íntima,

Absístat & vecórdia ;

Carnis terat superbiam,
Potus cibique parcitas.

Ut cum dies absce-
ferit,
Noctemque fors reduxe-
rit,

Mundi per abstinéntiam
Ipsi canamus glóriam.

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Filio,
Cum Spiritu paráclito,
Et nunc & in perpétuum.
Amen.

Ant. 7. In toto corde.

PSALMUS 117.

*Gratias agit Ecclesia, quòd
post tot rerum discrimina,
salutem & Christum sit
consecuta.*

Confitemini Dómi-
no, quóniam bo-
nus, * quóniam in
sæculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israël quó-
niam bonus, * quóniam in
sæculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aá-
ron, * quóniam in sæcu-
lum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent
Dóminum, * quóniam in
sæculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi
Dóminum, * & exaudivit
me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjutor: *
non timébo quid faciat
mihi homo.

Dóminus mihi adjutor: *
& ego despiciam inimicos
meos.

Bonum est confidere
in Dómino, * quàm con-
fidere in hómine.

Bonum est speráre in
Dómino, * quàm speráre
in principibus.

Omnes gentes circui-
erunt me; * & in nómine
Dómini quia ultus sum in
eos.

Circumdántes circuma-
dedérunt me, * & in nó-
mine Dómini quia ultus
sum in eos.

Circumdedérunt me fi-
cut apes, & exarsérunt
sicut ignis in spinis; * &
in nómine Dómini, quia
ultus sum in eos.

Impulsus eversus sum ut
cáderem; * & Dóminus
suscepit me.

Fortitúdo mea, & laus
mea Dóminus; * & factus
est mihi in salutem.

Vox exultatiónis & sa-
lútis, * in tabernaculis
justórum.

Dextera Dómini fecit
virtutem, dextera Dómini
exaltávit me; * dextera
Dómini fecit virtutem.

Non móriar, sed vi-
vam; * & narrábo ópera
Dómini.

Castigans castigávit me

Neque confundentes
persónas, * neque sub-
stantiam separantes.

Alia est enim persóna
Patris, ália Fílii ; * ália
Spíritus Sancti.

Sed Patris, & Fílii, &
Spíritus Sancti una est di-
vinitas, * æqualis glória,
coætérna majéstas.

Qualis Pater, talis Fílius, *
talis Spíritus Sanctus.

Incréátus Pater, in-
créátus Fílius, * increátus
Spíritus Sanctus.

Imménsus Pater, im-
ménsus Fílius, * imménsus
Spíritus Sanctus.

Ætérnus Pater, ætérnus
Fílius, * ætérnus Spíritus
Sanctus.

Et tamen non tres ætér-
ni, * sed unus ætérnus.

Sicut non tres increáti,
nec tres imménsi ; * sed
unus increátus, & unus
imménsus.

Simíliter omnípotens
Pater, omnípotens Fi-
lius, * omnípotens Spíri-
tus Sanctus.

Et tamen non tres om-
nípotentes, * sed unus
omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus
Fílius, * Deus Spíritus
Sanctus.

Et tamen non tres
Dei ; * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater ;
Dóminus Fílius, * Dómi-
nus Spíritus Sanctus.

Et tamen non tres Dó-
mini ; * sed unus est Dó-
minus.

Quia sicut sigillatim
unamquámque persónam,
Deum ac Dóminum con-
fiteri Christiánâ veritate
compéllimur ; * ita tres
Deos aut Dóminos dí-
cere Cathólicâ religióne
prohibémur.

Pater à nullo est fac-
tus, * nec créatus, nec
génitus.

Fílius à Patre solo est, *
non factus, nec créatus,
sed génitus.

Spíritus Sanctus à Patre
& Fílio ; * non factus, nec
créatus, nec génitus, sed
procédens.

Unus ergo Pater, non
tres Patres : unus Fílius,
non tres Fílii : * unus Spí-
ritus Sanctus, non tres Spí-
ritus Sancti.

Et in hac Trinitate nihil
prius aut postérius, nihil
majus aut minus ; * sed
totæ tres persónæ coætér-
næ sibi sunt & coæquales.

Ita ut per ómnia, sicut
jam supra dictum est, *
& únitas in Trinitate, &
Trinitas in unitate vene-
randa sit.

Qui

Qui vult ergò saluus esse, * ità de Trinitate sentiat.

Sed necessàrium est ad aeternam salutem, * ut Incarnationem quoque Domini nostri Jesu Christi fideliter credat.

Est ergò fides recta, ut credamus & confiteamur, * quia Dominus noster Jesus Christus Dei Filius, Deus & homo est.

Deus est ex substantia Patris antè sæcula gènitus, * & homo est ex substantia matris in sæculo natus.

Perfèctus Deus, perfèctus homo; * ex ànima rationali & humana carne subsistens.

Æqualis Patri secùndum divinitatem, * minor Patre secùndum humanitatem.

Qui licèt Deus sit & homo, * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversione divinitatis in carnem; * sed assumptione humanitatis in Deum.

Unus omninò non confusione substantiæ, * sed unitate personæ.

Nam sicut ànima rationalis & caro unus est homo, * ita Deus & homo unus est Christus:

Qui passus est pro
Pars Autumnalis.

salute nostra, descendit ad inferos; * tertià die resurrexit à mortuis:

Ascendit ad coelos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis; * indè venturus est judicare vivos & mortuos:

Ad cuius adventum omnes homines resurgere habent cum corpóribus suis, * & reddituri sunt de factis propriis rationem:

Et qui bona egerunt, ibunt in vitam aeternam; * qui verò mala, in ignem aeternum.

Hæc est fides Catholica; * quam nisi quisque fideliter firmiterque crediderit, saluus esse non poterit.

Ant. In toto corde meo exquisivi te, Domine, doce me justificationes tuas. *Psal. 118.*

Capitulum. 1 Tim. 1.

REgi sæculórum immortáli, invisibili, soli Deo honor & glória in sæcula sæculórum. Amen.

R. Deo grátias.

R. breve. Christe, Fili Dei vivi, miserere nobis. *Repetitur.* *R.* Christe Fili Dei vivi, miserere nobis.

Ps. Qui sedes ad dexteram Patris. *R.* Christe.

Glória Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. *Repetitur.*

R. Christe. *Matth. 16. Tob. 8. Heb. 1.*

ψ. Exúrge, Dómine, adjuva nos.

R. Et rédime nos propter nomen tuum. *Psf. 43.*

ψ. Dóminus vobíscum;

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Domine Deus omnipotens, qui ad principium hujus diéi nos pervenire fecisti, tuâ nos hodie salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justitiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitationes & ópera; Per Dóminum nostrū Jesum Christum, Filium tuum, &c.

R. Amen.

ψ. Dóminus vobíscum;

R. Et cum spírítu tuo.

ψ. Benedicámus Dómino.

R. Deo grátias.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò fit Lectio Martyrologii, in cujus fine nihil responderetur, sed statim Hebdomadarius dicit:

ψ. Pretiósá in conspéctu Dómini

R. Mors Sanctórum ejus.

Sancta María, & omnes Sancti adjuvent nos in orationibus suis pro nobis ad Deum; ut secúndum eum qui vocávit nos, Sanctum, & ipsi in omni conversatióne sancti simus.

R. Amen. *Rom. 15. 1. Petr. 1.*

Deindè ubi legitur Necrologium, post ejus Lectiorem dicitur Psalmus De profundis, & in fine, Requiem. cum ψψ. Requiéscant in pace. Dómine, exáudi. Dóminus vobíscum. & Orat. ut in fine Officii Defunctorum.

Posteà dicitur: ψ. Deus, in adjutórium meum inténde:

R. Dómine, ad adjuvándum me festína. *Psf. 69.*

ψ. Deus, in adjutórium meum inténde:

R. Dómine, ad adjuvándum me festína.

ψ. Deus, Rex pie, fortis & clemens, in adjutórium meum inténde:

R. Dómine, ad adjuvándum me festína: Glória Patri, & Filio, & Spiritui Sancto: Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculórum. Amen.

Kyrie, eléison.
Christe, eléison.

Dominica ad Tertiam.

27

Kyrie eleison.

R. Amen. *Hebr.* 8.

Secretò Pater noster.
altà voce *Ps.* Et ne nos
inducas in tentationem :

Tum fit lectio Canonis ;
qui pro singulis diebus ha-
betur suo loco , in cujus fine
dicitur Tu autem , Dómi-
ne , miserere nostri.

R. Sed libera nos à
malo.

Ps. Respice in servos
tuos , Dómine , & in ópera
tua , & dirige filios
eorum.

R. Deo grátias.

Qui privatim recitant ;
non dicunt Jube , domne ,
benedicere sed legunt Be-
nedictionem & Canonem ad-
dendo in fine Tu autem ,
Dómine.

R. Et sit splendor Dó-
mini Dei nostri super nos ,
& ópera mánuum nostrá-
rum dirige super nos , &
opus mánuum nostrárum
dirige. *Psal.* 89.

Post lectionem Canonis

Ps. Adjutórium nostrum
in nómine Dómini ,

Orémus

R. Qui fecit cœlum &
terram. *Pf.* 123.

Dirigere & sanctificá-
re , régere & guber-
nare dignare , Dómine
Deus , Rex cœli & terræ ,
hódie corda & corpóra
nostra , sensus , sermões
& actus nostros , in lege
tua & in opéribus man-
datórum tuórum ; ut hic
& in ætérnum , te auxi-
liante , salvi & liberi esse
mereámur , Salvátor mun-
di , Qui vivis & regnas
in sæcula sæculórum.

Ps. Sit nomen Dómini
benedictum ,

R. Ex hoc nunc & us-
que in sæculum. *Pf.* 112.

Ps. Benedicámus Dó-
mino.

R. Deo grátias.

In Solemnibus & supra
ad Primam omnia ut in
Dominica , exceptâ Anti-
phonâ quæ est de Proprio
vel de Comuni.

R. Amen.

Posteà Lector dicit

Jube , domne , benedi-
cere.

AD TERTIAM
Pater noster. Ave , Ma-
ria. Sancti Spíritus. Deus
in adjutórium &c.

Benedictio Det Dómi-
nus leges suas in mentem
nostram , & in corde nos-
tro superscribat eas.

HYMNUS S. Ambrosii,
NUNC Sancte nobis
Spíritus ,
Unum Patri cum Filio ,

B ij

Dignare promptus ingeri
Nostro refutius pectori.

Os, lingua, mens, fen-
sus, vigor

Confessionem personent;
Flammescat igne caritas,
Accendat ardor proximos.

PRÆSTA, Pater piissi-
me,

Patrique compar Unice,
Cum Spiritu Paráclito,
Regnans per omne sæcu-
lum. Amen.

Ant. 3. Da mihi.

EX PSALMO 118.

Vitia per legem fugienda.

LEgem pone mihi,
Dómine, viam justifi-
cationum tuarum: *
& exquiram eam semper.

Da mihi intellectum, &
scrutabor legem tuam; *
& custodiam illam in toto
corde meo.

Deduc me in semitam
mandatorum tuorum, *
quia ipsam volui.

Inclina cor meum in
testimonia tua, * & non
in avaritiam.

Avérte oculos meos,
ne videant vanitatem: *
in via tua vivifica me.

Statue servo tuo eló-
quium tuum, * in timóre
tuo.

*Amputa opprobrium
meum quod suspicatus*

sum, * quia iudicia tua
jucunda.

Ecce concupivi man-
data tua: * in æquitate
tua vivifica me.

Et veniat super me mi-
sericordia tua, Dómine, *
Salutare tuum secundum
elóquium tuum.

Et respondébo expo-
brantibus mihi verbum; *
quia speravi in sermóni-
bus tuis.

Et ne auferas de ore
meo verbum veritatis us-
quequaque: * quia in ju-
diciis tuis superperiavi.

Et custodiam legem
tuam semper, * in sæcu-
lum & in sæculum sæculi.

Et ambulabam in latitú-
dine; * quia mandata tua
exquisivi.

Et loquébar de testi-
móniis tuis in conspéctu
regum; * & non con-
fundébar.

Et meditábar in man-
datis tuis, * quæ dilexi.

Et levavi manus meas
ad mandata tua quæ di-
lexi, * & exercébar in
justificationibus tuis.

DIVISIO PSALMI 118.
*Habenda legis divinæ me-
moria.*

Memor esto verbi tui
servo tuo, * in quo
mihi spera dedisti.

Hæc me consolata est in humilitate mea ; * quia eloquium tuum vivificavit me.

Superbi iniquè agébant usquequaque : * à lege autem tua non declinavi.

Memor fui iudiciorum tuorum à sæculo, Dómine ; * & consolatus sum.

Defectio tenuit me , * pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam.

Cantabiles mihi erant justificationes tuæ , * in loco peregrinationis meæ.

Memor fui nocte nominis tui , Dómine ; * & custodivi legem tuam.

Hæc facta est mihi ; * quia justificationes tuas exquisivi.

Portio mea, Dómine : * dixi custodire legem tuam.

Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo : * miserere mei secundum eloquium tuum.

Cogitavi vias meas , * & converti pedes meos in testimonia tua.

Paratus sum , & non sum turbatus , * ut custodiam mandata tua.

Funes peccatorum circumplexi sunt me ; * & legem tuam non sum oblitus.

Médiâ nocte surgébam ad confitendum tibi *super

judicia justificationis tuæ.

Particeps ego sum omnium timéntium te , * & custodiéntiũ mandata tua.

Misericordiã tuã, Dómine, plena est terra ; * justificationes tuas doce me.

DIVISIO PSALMI 118.

Dei benignitas.

Bonitatem fecisti cum servo tuo, Dómine , * secundum verbum tuum.

Bonitatem, & disciplinam, & scientiam doce me ; * quia mandatis tuis credidi.

Priusquam humiliarer , ego deliqui ; * propterea eloquium tuum custodivi.

Bonus es tu ; * & in bonitate tuã doce me justificationes tuas.

Multiplicata est super me iniquitas superbórum ; * ego autem in toto corde meo scrutabor mandata tua.

Coagulatum est sicut lac cor eorum : * ego verò legem tuam meditatus sum.

Bonum mihi quia humiliasti me , * ut discam justificationes tuas.

Bonum mihi lex oris tui , * super millia auri & argénti.

Manus tuæ fecerunt me , & plasmaverunt me : * da mihi intellectum , &

discam mandata tua.

Qui timent te, videbunt me, & lætabuntur, * quia in verba tua super-
sp̄eravi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas iudicia tua, * & in veritate tua humiliasti me.

Fiat misericórdia tua ut consolétur me, * secundum elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratió-
nes tuæ, & vivam; * quia
lex tua meditatio mea est.

Confundántur superbi,
quia injústè iniquitatem
fecerunt in me: * ego
autem exercébor in man-
datis tuis.

Convertántur mihi ti-
méntes te, * & qui no-
vérunt testimónia tua.

Fiat cor meum imma-
culátum in justificatióni-
bus tuis, * ut non con-
fúndar.

Ant. Da mihi intelléc-
tum, & scrutábor legem
tuam, Dómine.

Capitulum. 1. Joan. 2.

IN hoc scimus quóniam
cognóvimus eum, si
mandata ejus observémus.

℞. Deo grátias.

℞. *breve.* Inclína cor
meum, Deus in testimó-
nia tua. *Repet.* ℞. Inclína.
℥. *Avérte óculos meos*

ne videant vanitatem: in
via tua vivífica me. *Repet.*
Inclína. Glória Patri, &c.
Repet. Inclína.

℥. Deduc me in sémi-
tam mandatórum tuórum;

℞. Quia ipsam volui.

℥. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spíritu tuo.

Oratio conveniens.

Finita Oratione. ℥. Dó-
minus vobíscum;

℞. Et cum spíritu tuo.

℥. Benedicámus Dó-
mino.

℞. Deo grátias.

Et sic in omnibus Horis.

AD SEXTAM.

Pater noster. Ave, Ma-
ría. Sancti Spiritús. Deus
in adiutorium meum in-
tende. Glória Patri, &c.

Hymnus. S. Ambrosii.

RECTOR potens, ve-
rax Deus,
Qui témperas rerum vices,
Splendóre manè instruis,
Et ignibus meridiem.

EXTINGUE flammam
litium,

Aufer calórem nóxium;
Confer salútem corporū,
Verámque pacem cordiū.

PRÆSTA, Pater piíssime,
Patrique compar Únice,
Cum Spíritu paráclito,
Regnans per omne sæculū.
Amen.

Ant. 3. Inclínavi.

EX PSALMO 118.

*De sincera divinæ legis
veritate.*

DEfecit in salutâre
tuû ânima mea, *
& in verbum
tuum supersperâvi.

Defecérunt óculi mei
in eloquium tuum, * di-
cêntes, quandò consolâ-
beris me?

Quia factus sum sicut
uter in pruina : * justifica-
tiones tuas non sum oblitus.

Quot sunt dies servi
tui? * quandò faciès de
persequéntibus me judi-
cium?

Narravérunt mihi ini-
qui fabulationes ; * sed
non ut lex tua.

Omnia mandâta tua
véritas : * iniquè persecúti
sunt me, âdjuva me.

Paulò minùs consum-
mavérunt me in terra : *
ego autem non dereliqui
mandâta tua.

Secúndum misericór-
diam tuam vivifica me, *
& custódiâ testimoniâ
oris tui.

In ætérnum, Dómi-
ne, * verbum tuum pér-
manet in coelo.

In generatióem & ge-
neratióem véritas tua : *
*fundásti terram, & pér-
manet.*

Ordinatióne tuâ perfe-
vérat dies, * quóniam óm-
nia sérviant tibi.

Nisi quòd lex tua medi-
tatio mea est, * tunc fortè
perissem in humilitate
mea.

In ætérnum non obli-
viscar justificatióes tuas, *
quia in ipsis vivificásti me.

Tuus sum ego, salvum
me fac, * quóniam justi-
ficatióes tuas exquisivi.

Me expectavérunt pec-
catóres ut pérderent me : *
testimónia tua intelléxi.

Omnis consummatiônis
vidi finem ; * latum man-
dátum tuum nimis.

Divisio Psalmi 118.

QUómodo diléxi le-
gem tuam, Dómi-
ne ! * totâ die meditatio
mea est.

Super inimicos meos
prudéntem me fecísti man-
dâto tuo, * quia in ætér-
num mihi est.

Super omnes docétes
me intelléxi, * quia testimó-
nia tua meditatio mea est.

Super senes intelléxi, *
quia mandâta tua quæsivi.

Ab omni via mala pro-
hibui pedes meos, * ut
custódiâ verba tua.

A judiciis tuis non de-
clinâvi, * quia tu legem
posuísti mihi.

Quàm dulcia faucibus
meis elóquia tua ! * super
mel ori meo.

A mandátis tuis intel-
léxi : * propterea odívi
omnem viam iniquitátis.

Lucérna pédibus meis
verbum tuum, * & lumen
sémitis meis.

Jurávi & státui * custo-
dire judícia justitiæ tuæ.

Humiliátus sum usque-
quaque, Dómine, * viví-
fica me secúndum verbum
tuum.

Voluntária oris mei be-
neplácita fac, Dómine, *
& judícia tua doce me.

Anima mea in manibus
meis semper : * & legem
tuam non sum oblítus.

Posuerunt peccatóres lá-
queum mihi, * & de man-
dátis tuis non errávi.

Hæreditáte acquisívi
testimónia tua in ætér-
num, * quia exultatio cor-
dis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad
faciendas justificatiónes
tuas in ætérnum, * propter
retributiónem.

Divisio Psalmi 118.

I Niquos odio hábui, *
& legem tuam diléxi.

Adjutor & suscéptor
meus es tu : * & in ver-
bum tuum supersperávi.

Declináte à me, mali-

gni : * & scrutabor man-
dáta Dei mei.

Súscipe me secúndum
elóquium tuum, & vi-
vam ; * & non confúndas
me ab expectatióne mea.

Adjuva me, & salvus
ero ; * & meditabor in jus-
tificatióibus tuis semper.

Sprevísti omnes disce-
dentes à judiciis tuis, * quia
injústa cogitatio eórum.

Prævaricántes reputávi
omnes peccatóres terræ : *
ideò diléxi testimónia tua.

Confige timóre tuo
carnes meas ; * à judiciis
enim tuis tímui.

Feci judícium & justi-
tiam : * non tradas me ca-
lumniántibus me.

Súscipe servum tuum in
bonum : * non calumnién-
tur me superbi.

Oculi mei defecérunt in
salutáre tuum, * & in eló-
quium justitiæ tuæ.

Fac cum servo tuo se-
cúndum misericórdiam
tuam, * & justificatiónes
tuas doce me.

Servus tuus sum ego : *
da mihi intelléctum, ut
sciam testimónia tua.

Tempus faciéndi, Dó-
mine : * dissipavérunt lé-
gem tuam.

Ideò diléxi mandáta tua *
super aurum & topázion.

Propterea ad omnia
mandata tua dirigebam : *
omnem viam iniquam
odio habui.

Ant. Inclinaui cor meum
ad faciendas justificationes
tuas in æternum.

Capitulum. Joan. 5.

Hæc est charitas Dei,
ut mandata ejus cus-
todiamus ; & mandata ejus
gravia non sunt.

R. Deo gratias.

R. *breve.* Secundum
misericordiam tuam vivi-
fica me , Domine. *Repet.*
R. Secundum.

ÿ. Et custodiam testimo-
nia oris tui. *Repet.* Secun-
dum. Glória Patri. *Repet.*
Secundum.

ÿ. Quam dulcia fauci-
bus meis eloquia tua !

R. Super mel ori meo.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Pater noster. Ave , Ma-
ria. Sancti Spiritus. Deus
in adiutorium meum , &c.
Glória Patri , &c.

HYMNUS S. Ambrosii.

RERUM Deus tenax
vigor ,
Immotus in te permanens ,
Lucis diurnæ tempora ,
Successibus determinans.

LARGIRE clarum
vesperè ,

Quo vita nusquam deciderat :
Sed præmium mortis sa-
cræ

Perennis instet gloria.

PRÆSTA , Pater piissi-
me ,

Patrique compar Unice ;
Cum Spiritu paracrito ,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Ant. 6. Omnia.

EX PSALMO 118.

Meditationes eloquiorum

Dei.

Mirabilia testimo-
nia tua : * ideo
scrutata est ea
anima mea.

Declaratio sermonum
tuorum illuminat , * & in-
tellectum dat parvulis.

Os meum aperui , &
attraxi spiritum , * quia
mandata tua desiderabam.

Aspice in me , & mise-
rere mei , * secundum ju-
dicium diligentium nomen
tuum.

Gressus meos dirige se-
cundum eloquium tuum ; *
& non dominetur mei
omnis iniquitas.

Redime me à calumniis
hominum , * ut custodiam
mandata tua.

Faciem tuam illumina
super servum tuum ; * &
doce me justificationes
tuas.

Existis aquarum deduxerunt óculi mei ; * quia non custodiérunt legem tuam.

Iustus es, Dómine, * & rectum iudicium tuum.

Mandásti iustitiam testimoniá tua, * & veritatem tuam nimis.

Tabescere me fecit zelus meus, * quia obliti sunt verba tua inimici mei.

Ignitum elóquium tuum veheménter ; * & servus tuus diléxit illud.

Adolescéntulus sum ego, & contéptus ; * justificationes tuas non sum oblítus.

Iustitia tua, iustitia in ætérnum ; * & lex tua veritas.

Tribulatio & angústia invenérunt me : * mandata tua meditatio mea est.

Aequitas testimoniá tua in ætérnum : * intelléctum dá mihi, & vivam.

Divisio Psalmi 118.

Clamávi in toto corde meo, exáudi me, Dómine : * justificationes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac, * ut custódiam mandata tua.

Præveni in maturitáte, & clamávi, * quia in ver-

ba tua superperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculò, * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secundum misericórdiam tuam, Dómine ; * & secundum iudicium tuum vivifica me.

Appropinquavérunt persequéntes me iniquitati : * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu, Dómine, * & omnes viæ tuæ veritas.

Iníto cognóvi de testimoniis tuis, * quia in ætérnum fundásti ea.

Vide humilitátem meam, & éripe me ; * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica iudicium meum, & rédime me : * propter elóquium tuum vivifica me.

Longè à peccatóribus salus, * quia justificationes tuas non exquisíerunt.

Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine : * secundum iudicium tuum vivifica me.

Multi qui persequúntur me, & tribulant me : * à testimoniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricántes, & tabescébam, * quia elóquia tua non custodiérunt,

Vide quóniam mandata tua diléxi, Dómine : * in misericórdia tua vivifica me.

Principium verbórum tuórum véritas : * in ætérnum ómnia iudicia iustitiæ tuæ.

Divisio Psalmi 118.

P Ríncipes persecúti sunt me gratis, * & à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætabor ego super elóquia tua, * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, & abominátus sum ; * legem autem tuam diléxi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super iudicia iustitiæ tuæ.

Pax multa diligentibus legem tuam, * & non est illis scándalum.

Expectábam salutare tuum, Dómine ; * & mandata tua diléxi.

Custodívit ánima mea testimónia tua, * & diléxit ea veheménter.

Servávi mandata tua, & testimónia tua, * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.

Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo, Dómine : * juxta elóquium tuum da mihi intelléctum.

Intret postulátio mea in

conspéctu tuo : * secúndum elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum, * quia ómnia mandata tua æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me, * quóniam mandata tua elégi.

Concupívi salutare tuum, Dómine, * & lex tua meditatio mea est.

Vivet ánima mea, & laudábit te : * & iudicia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit ; * quære servum tuum, quia mandata tua non sum oblítus.

Ant. Omnia mandata tua æquitas : pax multa diligentibus legem tuam, Dómine.

Capitulum. 1. Tim. 1.

F Inis præcépti est charitas de corde puro, & consciéntiâ bonâ & fide non fictâ.

R. Deo grátias.

R. breve. Clamávi in toto corde meo, exáudi me, Dómine. *Repetitur.* Clamávi. *ψ.* Justificatiónes tuas requíram. *Repet.* Clamávi. Glória Patri. *Repetitur.* Clamávi.

B vj

✠ Clamavi ad te, sal-
vum me fac;

℟. Ut custodiam man-
data tua.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Pater noster. Ave, Ma-
ria. Sancti Spiritus, &c.
Deus in adiutorium, &c.
Gloria Patri, &c.

Ant. 7. Dixit Dominus.

PSALMUS 109.

*Christus ad dexteram Dei
sedens: ipsius generatio,
regnum & sacerdotium.*

Dixit Dominus Dó-
mino meo: * Sede
à dextris meis.

Donec ponam inimicos
tuos, * scabellum pedum
tuorum.

Virgam virtutis tuæ
emittet Dominus ex
Sion: * dominare in mè-
dio inimicorum tuorum.

Tecum principium in
die virtutis tuæ in splen-
doribus sanctorum: * ex-
titero ante luciferum gé-
nui te.

Juravit Dominus, &
non poenitebit eum, * Tu
es Sacerdos in ætérnum
secundum ordinem Mel-
chisedech.

Dominus à dextris tuis,*
confrégit in die iræ suæ
reges.

Judicabit in nationibus;
implébit ruinas; * con-
quassabit capita in terra
multorum.

De torrénite in via bi-
bet: * propterea exaltábit
caput.

Ant. Dixit Dominus
Dómino meo: Sede à
dextris meis.

Ant. 4. Fidélia.

PSALMUS 110.

*Laus Deo qui Ecclesiæ tot
beneficia contulit.*

Confitebor tibi, Dó-
mine, in toto corde
meo, * in consilio justó-
rum & congregatióne.

Magna ópera Dómi-
ni; * exquisita in omnes
voluntates ejus.

Confessio & magnifi-
cência opus ejus; * & jus-
titia ejus manet in sæcu-
lum sæculi.

Memóriam fecit mira-
bílium suorum, miséricors
& miserátor Dominus: *
escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum
testaménti sui: * virtutem
óperum suorum annuntiá-
bit pópulo suo.

Ut det illis hæreditatem
géntium: * ópera mánuum
ejus, véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandata
ejus, confirmata in sæcu-
lum sæculi, * facta in ve-

ritate & æquitate.

Redemptionem misit
pópulo suo : * mandávit
in ætérnum testaméntum
suum.

Sanctum & terribile
nomen ejus ; * initium sa-
piéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómni-
bus faciéntibus eum : *
laudatio ejus manet in
sæculum sæculi.

Ant. Fidélia ómnia
mandata ejus, confirmata
in sæculum sæculi.

Ant. 7. Qui timet Dó-
minum.

PSALMUS III.

*Timor Domini gloria est
& securitas justorum.*

BEátus vir qui timet
Dóminum, * in man-
dátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit se-
men ejus : * generatio
rectórum benedicétur.

Glória & divitiæ in do-
mo ejus ; * & justitia ejus
manet in sæculum sæculi.

Exórtum est in ténebris
lumen rectis ; * miséricors,
& miserátor, & justus.

Jucúndus homo , qui
miseretur & commodat ,
dispónet fermónes suos in
judicio , * quia in ætér-
num non commovébitur.

In memória ætérna erit
justus ; * *ab auditióne*

mala non timébit.

Parátum cor ejus spe-
râre in Dómino , confir-
mátum est cor ejus , * non
commovébitur donec des-
plíciat inimicos suos.

Dispérfit dedit paupéri-
bus ; justitia ejus manet in
sæculum sæculi : * cornu
ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit & iras-
cétur , déntibus suis fremet
& tabéscet ; * desidérium
peccatórum peribit.

Ant. Qui timet Dómi-
num, in mandátis ejus vo-
let nimis.

Ant. 4. Sit nomen
Dómini.

PSALMUS II2.

*Deus super omnia excelsus,
& exaltans humiles.*

LAudáte , púeri, Dó-
minum, * laudáte no-
men Dómini.

Sit nomen Dómini be-
nedíctum , * ex hoc nunc ,
& usque in sæculum.

A solis ortu usque ad
occásum , * laudábile no-
men Dómini.

Excélsus super omnes
gentes Dóminus , * & su-
per coelos glória ejus.

Quis sicut Dóminus
Deus noster , qui in altis
hábitat , * & humília res-
picit in cœlo & in terra ?

Súscitans à terra ino-

pem, * & de stercore
erigens pauperem:

Ut collocet eum cum
principibus, * cum prin-
cipibus populi sui.

Qui habitare facit sté-
rilem in domo, * matrem
filiórum lætántem.

Ant. Sit nomen Dómi-
ni benedíctum in sæcula.

Ant. 1. Nos qui ví-
vimus.

PSALMUS 113.

*Dei potentia : ipse solus
Deus ; Idolorum vanitas.*

IN éxitu Israël de Ægy-
pto, * domûs Jacob de
pópulo bárbaro :

Facta est Judæa sanctifi-
cátio ejus, * Israël potés-
tas ejus.

Mare vidit & fugit ; *
Jordánis convérsum est re-
trórsùm ?

Montes exultavérunt ut
arietes, * & colles sicut
agni óvium.

Quid est tibi, mare,
quòd fugísti ; * & tu Jor-
dánis, quia convérsum es
retrórsùm ?

Montes, exultástis sicut
arietes, * & colles sicut
agni óvium.

A fácie Dómini mota
est terra, * à fácie Dei
Jacob :

Qui convértit petram
in stagna aquárum, * &

rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine,
non nobis ; * sed nómini
tuo da glóriam,

Super misericórdia tua
& veritáte tua : * ne-
quándò dicant gentes,
Ubi est Deus eórum ?

Deus autem noster in
cælo ; * ómnia quacúm-
que vóluit, fecit.

Simulácra géntium ar-
géntum & aurum, * ópera
mánuum hóminum :

Os habent, & non lo-
quéntur ; * óculos habent,
& non vidébunt :

Aures habent, & non
áudient ; * nares habent,
& non odorábunt :

Manus habent, & non
palpábunt ; pedes habent,
& non ambulábunt ; * non
clamábunt in gútture suo.

Símiles illis fiant qui fá-
ciunt ea, * & omnes qui
confidunt in eis.

Domus Israël sperávit
in Dómino ; * adjútor
eórum & protéctor eórum
est.

Domus Aáron sperávit
in Dómino ; * adjútor eó-
rum & protéctor eórum
est.

Qui timent Dóminum,
speravérunt in Dómino ; *
adjútor eórum & protéc-
tor eórum est.

Dóminus memor fuit
nostri, * & benedixit
nobis.

Benedixit dómui Israél; *
benedixit dómui Aáron.

Benedixit ómnibus qui
timent Dóminum, * pu-
sillis cum majóribus.

Adjiciat Dóminus super
vos, * super vos, & su-
per filios vestros.

Benedícti vos à Dómi-
no, * qui fecit cœlum &
terram.

Cœlum cœli Dómino; *
terram autem dedit filiis
hóminum.

Nón mórtui laudábunt
te, Dómine: * neque om-
nes qui descendunt in in-
fèrnum.

Sed nos qui vivimus,
benedicimus Dómino, *
ex hoc nunc & usque in
sæculum.

Ant. Nos qui vivimus,
benedicimus Dómino.

Capitulum. Ephes. 1.

Benedíctus Deus & Pa-
ter Domini nostri Je-
su Christi, qui benedixit
nos in omni benedictióne
spirituáli in cœlestibus in
Christo, sicut elégit nos in
ipso ante mundi constitu-
tiónem, ut essemus sancti
& immaculáti in conspéc-
tu ejus in charitáte.

℟. Deo grátias,

H Y M N U S.

LUCIS Créator ópti-
me,

Lucem diérum prófe-
rens,

Primórdiis lucis novæ,
Mundi parans originem.

QUI manè junctum
vésperi,

Diem vocári præcipis:
Tetrum chaos illábitur,
Audi preces cum fléti-
bus.

NÉ mens graváta cri-
mine,

Vitæ sit exul múnere,
Dum nil perénne cogi-
tat,

Seséque culpis illigat.

CŒLÓRUM pulset in-
timum,

Vitále tollat præmium;
Vitémus omne nóxium,
Purgemus omne péssi-
mum.

PRÆSTA Pater piissi-
mé,

Patrique compar Unice;
Cum Spíritu paráclito,
Regnans per omne sæcu-
lum.

Amen.

℣. In Deo laudábimus
tota die;

℟. Et in nómine tuo
confitébimur in sæculum.

Psal. 43.

Ad Magnificat,
Antiphona ut in Proprio.

CANTICUM B. MARIE
VIRGINIS.*eodem ritu quo supra in
Laudibus.**Luc. 1.***M**agnificat * ánima
mea Dóminum:Et exultávit spíritus
meus * in Deo salutári
meo:Quia respéxit humilitá-
tem Ancillæ suæ: * ecce
enim ex hoc beátam me
dicent omnes genera-
tiones:Quia fecit mihi magna
qui potens est, * & sanc-
tum nomen ejus.Et misericórdia ejus à
progenie in progenies * ti-
méntibus eum.Fecit poténtiam in brá-
chio suo; * dispérsit supér-
bos mente cordis sui:Depósuit poténtes de
fede; * & exaltávit hú-
miles:Esuriéntes implévit bo-
nis; * & divites dimísit
inánes.Suscépit Israël púerum
suum, * recordátus mise-
ricórdiæ suæ.Sicut locútus est ad pa-
tres nostros, * Abraham
& sémini ejus in sæcula.*Dicitur deinde Antipho-
na & Oratio conveniens,
atque fiunt Commemoratio-
nes, si quæ sint faciendæ,*

AD COMPLETOR.

Pater noster. Ave, Ma-
ría. Sancti Spíritus, &c.**C**onverte nos, Deus
salutáris noster:R. Et avérte iram tuam
à nobis. *Psf. 84.*V. Deus, in adjutórium
meum inténde:R. Dómine, ad adju-
vándum me festina. *Psal.
69.*Gloria Patri, & Fílio,
& Spíritui Sancto: Sicut
erat in principio, &
nunc, & semper, & in
sæcula sæculórum. Amen,
Allelúia.*Ant. 8. Miserére.*

PSALMUS 4.

*In Deo, non in divitiis,
spes collocanda.***C**um invocárem ex-
audivit me Deus
justitiæ meæ: * in
tribulatióne dilatásti mihi.Miserére mei, * & ex-
áudi oratióem meam.Filií hóminum, úsque-
quò gravi corde? * ut
quid dilígitis vanitátem, &
quæritis mendácium?Et scitóte quóniam mi-
rificávit Dóminus sanctum
suum: * Dóminus exáu-

diet me, cùm clamávero ad eum.

Itascimini, & nolite peccare: * quæ dicitis in cõrdibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificáte sacrificium iustitiæ & speráte in Dómino: * multi dicunt, Quis ostendit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine: * dedisti lætitiã in corde meo.

A fructu fruménti, vini, & olei sui, * multiplicati sunt.

In pace in idípsum * dormiam & requiescam:

Quóniam tu, Dómine, singulariter in spe * constituisti me.

PSALMUS 90.

Nil timendum iis qui ad Deum confugiunt: Angelorum custodiæ commissus homo.

Qui hábitat in adiutorio Altissimi, * in protectiõne Dei coeli commorabitur.

Dicet Dómino: Susceptor meus es tu, & refugium meum: * Deus meus, sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venantium, * & à verbo áspero.

Scápolis suis obumbrá-

bit tibi, * & sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te veritas ejus: * non timébis à timóre noctúrno.

A sagitta volante in die, à negótio perambulante in tenebris; * ab incursu, & dæmónio meridiáno.

Cadent à latere tuo mille, & decem millia à dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis, * & retributionem peccatorum videbis.

Quóniam, Tu es, Dómine, spes mea: * altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum, * & flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te, * ne fortè offendas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem & basilíscum ambulábis, * & conculcábis leónem & dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum; * protégam eum, quóniam co-

gnóvit nomen meum.

Clamabit ad me, & ego
exáudiam eum : cum ipso
sum in tribulatióne ; * eri-
piam eum, & glorificábo
eum.

Longitúdine diérum re-
plébo eum, * & osténdam
illi salutáre meum.

PSALMUS 133.

*Ecclesia cultores Domini
ad Dei gloriam hortatur.*

Ecce nunc benedicite
Dóminum, * omnes
servi Dómini.

Qui statis in domo Dó-
mini, * in átriis domús
Dei nostri:

In nóctibus extóllite
manus vestras in sancta, *
& benedicite Dóminum.

Benedicat te Dóminus
ex Sion, * qui fecit cœ-
lum & terram.

Ant. Misérére mei,
Dómine, & exáudi ora-
tió nem meam.

Per Annum.

H Y M N U S.

DEus Créator óm-
nium,
Grates perácto jam die ;
Et noctis exórtu, pre-
ces

Proni tibi persólvimus.

Q U O D longa peccá-
vit dies

Nocturnus expiet dolor ;

Nec per sopórem nos
finas

Hostis patére fraudibus.

I N F É S T U S usque cir-
cuit

Quærens leo, quem dé-
voret ;

Umbrántibus tuos, Pater,
Natos sub alis prótege.

O quandò lucéscet tuus,
Qui nescit occásum, dies !

O quandò te perénniter
Amábimus, laudábimus !

Æ T É R N E tu Verbi
Pater,

Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.

Amen.

In omni Officio de Beata.

H Y M N U S.

V I R G O Dei Géní-
trix,

Quem totus non capit
Orbis,

In tua se clausit

Víscera, factus homo.

H I N C méritò dicent
Te sæcula cuncta beátam :
Hinc pópuli matrem

Te dominámque colunt.

S U S C I P E, quos pia
plebs

Tibi péndere certat, ho-
nóres :

Annue, sollicità

Quam prece poscit, opem.

G L O R I A magna Patri:

Compar sit glória Nato :

tibi par,
ne, decus.

Quia vidérunt óculi
mei * salutare tuum.

1. Theff. 5.
vos filii lucis
& filii diéi:
noctis neque
: igitur non
sicut & cæte-
lémus & sóbrii
Deo grátias.

Quod parásti * ante fá-
ciem ómnium populórum.
Lumen ad revelatió-
nem géntium, * & gló-
riam plebis tuæ Israël.

Ant. Sive vigilémus,
sive dormiámus, simul
cum Christo vivámus. 1.

Theff. 5.

2. In manus
mine, com-
ritum meum.
3. In manus
mine, com-
itum meum.
nísti me, Dó-
veritátis.

✠. Dóminus vobíscum;
R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

nus tuas, Dó-
mémdo spíri-
atri, & Fílio,
Sancto.

Visita, quæsumus Dó-
mine, habitatió-
nostram, & omnes insi-
dias inimíci ab ea longè
repélle: Angeli tui sancti
hábitent in ea, qui nos in
pace custódiant; & bene-
dictio tua sit super nos sem-
per; Per Dóminum nos-
trum Jesum Christum Fí-
lium tuum; Qui tecum
vivit & regnat in unitáte
Spíritus Sancti Deus, per
omnia sæcula sæculórum.

nus tuas, Dó-
mémdo spíri-
Pf. 30.

✠. Dóminus vobíscum;
R. Et cum spíritu tuo.

li me, Dómi-
llam óculi:
umbra alárum
ege me. *Pf. 16.*
c dimíttis,

✠. Benedicámus Dó-
mino.

sive vigilémus.
4. SIMEONIS.

R. Deo grátias.

c. 2.
imíttis servum
Dómine, * se-
rbum tuum in

*Posteà dicitur una ex
Antiphonis B. Mariæ Vir-
ginis, ut habentur infra ad
calcem Psalterii.*

FERIA SECUNDA, AD MATUTINUM.

Pater noster, &c. ut in
Dominica, pag. 5.

Invitatorium. Deum, qui
prior diléxit nos; * Veni-
te, adoremus. 1. *Joan.* 4.
Psalmus. Venite. pag. 6.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. Omnia.

PSALMUS 103.

*Deus ab opificio & provi-
dentia celebratur.*

Benedic ánima mea,
Dómino: * Dómi-
ne Deus meus, ma-
gnificátus es veheménter.

Confessióem & decó-
rem induísti, * amíctus lú-
mine sicut vestiménto.

Exténdens coelum sicut
pellem, * qui tegis aquis
superióra ejus.

Qui ponis nubem ascén-
sum tuum, * qui ámbulas
super pennas ventórum;

Qui facis Angelos tuos,
spiritus, * & ministros
tuos ignem uréntem;

Qui fundásti terram su-
per stabilitátem suam; *
non inclinábitur in sæcu-
lum sæculi.

Abyssus, sicut vestimén-
tum, amíctus ejus; * super
montes stabunt aquæ:

Ab increpatióne tua fú-
gient; * à voce tonitruí tui
formidábunt.

Ascéndunt montes, &
descéndunt campi, * in
locum quem fundásti eis.

Términum posuísti,
quem non transgredién-
tur; * neque converténtur
operíre terram.

Qui emíttis fontes in
convállibus: * inter mé-
dium móntium pertransi-
bunt aquæ:

Potábunt omnes béstiae
agri; * expectábunt óna-
gri in siti sua;

Super ea volúcres cœli
habitábunt; * de médio
petrárum dabunt voces.

Rigans montes de supe-
rióribus suis; * de fructu
óperum tuórum satiábitur
terra:

Prodúcens fœnum ju-
méntis, * & herbam ser-
vitúti hóminum:

Ut edúcas panem de
terra, * & vinum lætíficet
cor hóminis.

Ut exhílalet fáciem in
óleo, * & panis cor hó-
minis confirmet.

Saturabúntur ligna cam-
pi, & cedri Líbani quas
plantávit; * illic pásseres
nidificábunt.

Heródii domus dux est
eórum: * montes excelsi

cervis, petra refugium
herinaciis.

Fecit lunam in tempo-
ra: * sol cognovit occasum
suum.

Posuisti tenebras & facta
est nox: * in ipsa pertran-
sibunt omnes bestiae sylvæ.

Catali leonum rugien-
tes ut rapiant, * & quæ-
rant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, & con-
gregati sunt; * & in cu-
bilibus suis collocabuntur.

Exibit homo ad opus
suum, * & ad operationem
suam usque ad vespèram.

Divisio Psalmi 103.

QUàm magnificata
sunt opera tua, Dò-
mine? * omnia in sapién-
tia fecisti: implèta est ter-
ra possessione tuâ:

Hoc mare magnum, &
spatiòsum manibus; * illic
reptilia, quorum non est
númerus.

Animalia pusilla cum
magnis; * illic naves per-
transibunt.

Draco iste quem for-
masti ad illudendum ei: *
omnia à te expèctant, ut
des illis escam in tempore.

Dante te illis, collig-
ent; * apèriente te ma-
num tuam, omnia imple-
buntur bonitate:

Avertente autem te fa-

ciem, turbabuntur; * au-
feres spiritum eorum, &
deficient, & in pulverem
suum revertentur.

Emittes Spiritum tuum,
& creabuntur; * & reno-
vabis faciem terræ.

Altera Divisio Psalmi 103.

SIt glória Dòmini in
sæculum: * lætabitur
Dòminus in opèribus suis.

Qui respicit terram, &
facit eam tremere; * qui
tangit montes, & fumi-
gant.

Cantabo Dòmino in
vita mea: * psallam Deo
meo quândiù sum.

Jucundum sit ei elo-
quium meum: * ego verò
delectabor in Dòmino.

Deficient peccatores à
terra, & iniqui, ita ut non
sint; * benedic, ànima
mea, Dòmino.

Ant. Omnia in sapiéntia
fecisti, Dòmine: implèta
est terra possessione tuâ.

IN II. NOCTURNO

Ant. 7. Mementôte.

PSALMUS 104.

*Beneficia Israëlitis collata
enumerantur.*

COnfitemini Dòmi-
no, & invocáte
nomem ejus: * an-
nuntiáte inter gentes ope-
ra ejus.

Cantáte ei & psállite ei, * narráte ómnia mirabilia ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus : * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, & confirmámini, * quærite faciém ejus semper.

Mementóte mirabilium ejus quæ fecit ; * prodigia ejus, & judícia oris ejus.

Semen Abraham, servi ejus ; * filii Jacob, elécti ejus.

Ipse Dóminus Deus noster : * in univérſa terra judícia ejus.

Memor fuit in sæculum testaménti sui : * verbi quod mandávit in mille generatiónes :

Quod dispósuit ad Abraham, * & juraménti sui ad Isaac.

Et stáuit illud Jacob in præcéptum ; * & Israël in testaméntum ætérnum,

Dicens : Tibi dabo terram Chánaan, * funiculum hæreditátis vestræ ;

Cúm essent número brevi, * paucíſſimi & incolæ ejus :

Et pertransiérunt de gente in gentem, * & de regno ad pópulum áltérum.

Non reliquit hóminem

ad Matutinum.

nocére eis, * & corripuít pro eis reges :

Nolite tângere christos meos, * & in prophétis meis nolite malignári.

Divisio Psalmi 104.

Vocávit (Dóminus) famem super terram ; * & omne firmaméntum panis contrívit.

Misit ante eos virum : * in servum venúmdatus est Joseph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus, ferrum pertránsiit ánimam ejus, * donec veníret verbú ejus.

Eloquium Dómini inflammávit eum : * misit rex, & solvit eum ; princeps populórum, & dimisit eum.

Constituit eum dóminum domús suæ, * & principem omnis possessiόνis suæ.

Ut erudiret principes ejus sicut semetípsum, * & senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israël in Ægyptum, * & Jacob ácola fuit in terra Cham. :

Et auxit pópulum suum veheménter ; * & firmávit eum super inimicos ejus.

Convértit cor eórum, ut odírent pópulum ejus, * & dolum fácerent in servos ejus.

Divisio Psal. 104.

(Dóminus)

Moysen servum

Aáron quem elé-

git in eis verba
in suorum , * &
eorum in terra

tenebras , & ob-
scuro : * & non exacer-
bationes suos.

vertit aquas eorum
in cinerem ; * & occidit
eos.

et terra eorum ra-
pidi penetrabilibus re-
sonantibus.

et , & venit ceno-
taphi cineres * in om-
nibus eorum.

et pluvias eorum
in cinerem ; * ignem com-
muni in terra ipsó-

percussit vineas eo-
rum : ficulneas eorum ; *
erexit lignum finium

et , & venit locusta
super eum , * cuius non
numerus ;

omedit omne fœ-
cus terram eorum , * &
et omnem fructum
eorum.

percussit omne pri-
mum in terra eo-
rum : omnis la-

boris eorum.

Et eduxit eos cum ar-
gento & auro : * & non
erat in tribubus eorum in-
firmus.

Lætata est Ægyptus in
profectione eorum : * quia
incubuit timor eorum su-
per eos.

Expandit nubem in pro-
tectionem eorum , * &
ignem ut luceret eis per
noctem.

Petierunt , & venit co-
turnix : * & pane cœli sa-
turavit eos.

Dirupit petram , & flu-
xerunt aquæ ; * abiierunt
in sicco flumina :

Quoniam memor fuit
verbi sancti sui , * quod
habuit ad Abraham pue-
rum suum :

Et eduxit populum suum
in exultatione , * & electos
suos in lætitia ;

Et dedit illis regiones
gentium ; * & labores po-
pulorum possederunt :

Ut custodiant justifica-
tiones ejus , * & legem
ejus requirant.

*Ant. Mementote mira-
bilitatem ejus quæ fecit , pro-
digia ejus , & iudicia oris
ejus.*

IN III. NOCTURNO,

Ant. I. Visita nos.

PSALMUS 105.

*Bonitas Dei : Judaorum
ingratus animus.*

Confitemini Dómino , quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini , * auditas faciet omnes laudes ejus ?

Beáti qui custódiunt iudícium , * & faciunt iustitiam in omni témpore.

Meménto nostri , Dómine , in beneplácito pópuli tui : * vílita nos in salutári tuo ;

Ad vidéndum in bonitáte electórum tuórum , ad lætándum in lætítia gentis tuæ ; * ut lauderis cum hæreditáte tua.

Divisio Psalmi 105.

PEccávimus cum pátribus nostris ; * iniuste égimus , iniquitátem fecimus .

Patres nostri in Ægypto non intellexérunt mirabilia tua : * non fuérunt mémoires multitudinis misericórdiæ tuæ ,

Et irritavérunt ascéndentes in mare , * mare Rubrum ;

Et salvávit eos propter nomen suum ; * ut notam fúceret poténtiam suam.

Et increpuit mare Rubrum , & exsiccátum est ; * & dedúxit eos in abyssus sicut in deserto :

Et salvávit eos de manu odiéntium , * & redémisit eos de manu inimíci :

Et opéruit aqua tribulantes eos ; * unus ex eis non remánst.

Et credidérunt verbis ejus ; * & laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt , obliti sunt óperum ejus , * & non sustinuérunt consílium ejus.

Et concupiérunt concupiscéntiam in deserto ; * & tentavérunt Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitionem ipsórum ; * & misit saturitatem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris ; * Aáron sanctum Domini.

Apérta est terra , & deglutivit Dathan , * & opéruit super congregatióem Abíron.

Et exársit ignis in synagoga eórum ; * flamma combússit peccatóres.

Et fecérunt vitulum in Horeb ; * & adoravérunt scúlptile.

Et mutavérunt glóriam suam * in similitudinem vitula

nōscet; * & stultus non
intelliget hæc.

Cum exōrti fuerint pec-
catōres sicut iænum: * &
apparuerint omnes qui
operantur iniquitatem.

Ut intēreant in sæculum
sæculi: * tu autem Altissi-
mus in ætérnum, Dómine.

Quóniam ecce inimici
tui, Dómine, quóniam
ecce inimici tui peribunt; *
& dispergéntur omnes
qui operantur iniquitatem.

Et exaltábitur sicut uni-
córnis cornu meum, * &
senectus mea in misericór-
dia úberi.

Et despéxit óculus meus
inimicos meos: * & in in-
furgéntibus in me malig-
nántibus audiet auris mea.

Iustus ut palma florébit; *
sicut cedrus Líbani multi-
plicábitur.

Plantati in domo Dó-
mini, * in átriis domus Dei
nostri florébunt.

Adhuc multiplicabúntur
in senécta úberi: * & benè
patientes erunt, ut annú-
tiant

Quóniam rectus Dómi-
nus Deus noster, * & non
est iniquitas in eo.

Ans. Bonum est psál-
lere nómini tuo, Altíssime,
ad annuntiándum magnam
misericórdiam tuam.

Ant. 8. Bonus Dómi-
nus.

PSALMUS 135.

*Deus mirabilis: ejus in
suos providentia.*

Confitémini Dómino,
quóniam bonus,
quóniam in ætérnum mi-
sericórdia ejus.

Confitémini Deo deó-
rum, * quóniam in ætér-
num misericórdia ejus.

Confitémini Dómino
dominórum, * quóniam
in ætérnum misericórdia
ejus.

Qui facit mirabilia ma-
gna solus, * quóniam
in ætérnum misericórdia
ejus:

Qui fecit cœlos in intel-
léctu, * quóniam in ætér-
num misericórdia ejus.

Qui firmávit terram su-
per aquas, * quóniam in
ætérnum misericórdia ejus:

Qui fecit luminária ma-
gna, * quóniam in ætér-
num misericórdia ejus:

Solem in potestatem
diéi, * quóniam in ætér-
num misericórdia ejus:

Lunam & stellas in po-
testatem noctis, * quóniam
in ætérnum misericórdia
ejus.

Ant. Bonus Dóminus,
in ætérnum misericórdia
ejus.

Ant. 4. Dominus.

Divisio Psalmi 135.

[Confitemini Dōmi-
no, quoniam bo-
nus, * quoniam in ætēr-
num misericordia ejus :]

Qui percussit Ægyp-
tum cum primogenitis eo-
rum, * quoniam in ætēr-
num misericordia ejus :

Qui eduxit Israël de
medio eorum, * quoniam
in ætērnum misericordia
ejus :

In manu potēti, &
brachio excēso, * quō-
niam in ætērnum miseri-
cordia ejus :

Qui divisit mare rubrum
in divisiones : * quoniam
in ætērnum misericordia
ejus.

Et eduxit Israël per mē-
dium ejus, * quoniam in
ætērnū misericordia ejus :

Et excussit Pharaōnem
& virtutem ejus in mari
Rubro, * quoniam in
ætērnū misericordia ejus :

Qui traduxit pōpulum
suum per desērtum, *
quoniam in ætērnum mi-
sericordia ejus :

Qui percussit reges mag-
nos, * quoniam in ætēr-
num misericordia ejus :

Et occidit reges fortes, *
quoniam in ætērnum mi-
sericordia ejus :

Sehon regem Amor-
rhæorum, * quoniam in
ætērnū misericordia ejus :

Et Og regem Basan, *
quoniam in ætērnum mi-
sericordia ejus :

Et dedit terram eōrum
hæreditatem, * quoniam
in ætērnum misericordia
ejus :

Hæreditatem Israël ser-
vo suo, * quoniam in ætēr-
num misericordia ejus :

Quia in humilitate nos-
tra memor fuit nostrī ; *
quoniam in ætērnum mi-
sericordia ejus :

Et redemit nos ab ini-
micis nostris, * quoniam
in ætērnum misericordia
ejus :

Qui dat escam omni
carni, * quoniam in ætēr-
num misericordia ejus.

Confitemini Deo coeli *
quoniam in ætērnum mi-
sericordia ejus.

Confitemini Dōmino
dominōrum, * quoniam
in ætērnum misericordia
ejus.

*Ant. Dominus in humi-
litate nostra memor fuit
nostrī, & redemit nos ab
inimicis nostris.*

*Quando fit Officium de
Feria dicitur Canticum se-
quens.*

Ant. 7. Quis similis tui

CUM MOYSIS

tur ánima mea.

Exod. 15.

témus Dómino ;
ríosè enim mag-
s est , * equum &
rem dejécit in

Evaginábo gládium
meum , * interficiet eos
manus mea.

Flavit spíritus tuus , &
opérui eos mare : * sub-
mérsi sunt quasi plumbum
in aquis vehémentibus.

túdo mea & laus
bminus , * & factus
i in salutem.

Quis similis tui in fór-
tibus , Dómine ? * quis sí-
milis tui , magníficus in
sanctitáte , terribilis atque
laudábilis , fáciens mira-
bília ?

Deus meus , & glo-
eum ; * Deus pa-
 , & exaltábo eum.

Extendísti manum tuam ,
& devorávit eos terra ; *
dux fuísti in misericórdia
tua pópulo quem rede-
místi :

inus quasi vir pug-
Omnipotens , no-
is ; * currus Pha-
& exércitum ejus
in mare.

príncipes ejus sub-
nt in mari rubro ,
peruérunt eos , *
erunt in profun-
asi lapis.

Et portásti eum in for-
titudine tua * ad habitácu-
lum sanctum tuum.

era tua , Dómine ,
cata est in fortitú-
xtéra tua , Dómine ,

Ascendérunt pópuli , &
irátí sunt , * dolóres obti-
nuérunt habitatóres Phi-
lísthim.

t inimicum ; * & in
line glóriæ tuæ de-
adversários tuos.

Tunc conturbáti sunt
príncipes Edom , robústos
Moab obtínuit tremor : *
obriguérunt omnes habi-
tatóres Chánaan.

ti iram tuam quæ
it eos sicut stípu-
& in spíritu furóris

Irruat super eos formí-
do & pavor , * in magni-
túdine bráchii tui.

regátæ sunt aquæ.
 : unda fluens , *
gátæ sunt abyssi in

Fiant immóbiles quasi
lapis , donec pertránseat
pópulus tuus , Dómine ; *
donec pertránseat pópulus
tuus iste quem possedísti.

nari.
 : inimicus : Pérse-
comprehéndam : *

spólia , implebi-

Introduces eos, & plantabis in monte hereditatis tuæ, * firmissimo habitaculo tuo quod operatus es, Dómine.

Sanctuárium tuum, Dómine, quod firmaverunt manus tuæ: * Dóminus regnabit in ætérnum, & ultra:

Ingressus est enim eques Pháreo cum curribus & equitibus ejus in mare, * & reduxit super eos Dóminus aquas maris.

Filii autem Israël ambulaverunt per siccum * in medio ejus.

Ant. Quis similis tui, Dómine, magnificus in sanctitate, faciens mirabilia.

In Festis, loco superioris Cantici, dicitur sequens

CANTICUM

Eccli. 39.

Collaudate canticum, * & benedicite Dómino in opéribus suis.

Date nómini ejus magnificentiam, * & confitemini illi in voce labiorum vestrorum, & in cánticis labiorum, & citharis:

Et sic dicétis in confessione: * ópera Dómini univérsa bona valde.

In verbo ejus stetit aqua sicut congéries: * & in

sermone oris illius sicut exceptiora aquarum;

Quóniam in præcepto ipsius placor fit, * & non est minoratio in salute ipsius

Opera omnis carnis coram illo, * & non est quidquam absconditum ab oculis meis.

A sæculo usque in sæculum respicit, * & nihil est mirabile in conspectu ejus.

Ant. 1. Laudate Dóminum.

PSALMUS 134.

Israël beneficiis cumulatus:

Idolorum vanitas.

Laudate nomen Dómini, * laudate, servi, Dóminum.

Qui statis in domo Dómini, * in atriis domus Dei nostri.

Laudate Dóminum, quia bonus Dóminus; * psállite nómini ejus, quóniam suáve.

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israël in possessionem sibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus est Dóminus, * & Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quaecúmque voluit, Dóminus, fecit, in coelo, & in terra, * in mari, & in ómnibus abyssis.

Edūcens nubes ab extrē-
mo terræ , * fulgura in
plūviam fecit :

Qui producit ventos de
thesauris suis ; * qui per-
cussit primogénita Ægypti
ab hómīne usque ad pecus :

Et misit signa & prodi-
gia in medio tui , Ægyp-
tē ; * in Pharaónem & in
omnes servos ejus ;

Qui percussit gentes
multas , & occidit régēs
fortes ,

Sehon régē Amor-
rhæorum , & Og regem
Basan , * & omnia regna
Chanaan.

Et dedit terram eorum
hæreditatem , * hæreditā-
tem Israël pópulo suo.

Dómine , nomen tuum
in ætérnum : * Dómine ,
memoriále tuum in gene-
rationem & generatió-
nem :

Quia judicábit Dómi-
nus pópulum suum , * &
in servis suis deprecábitur :

Simulácra géntium ár-
géntum & aurum , * ópera
mánuum hómīnum.

Os habent , & non lo-
quéntur ; * óculos habent
& non vidébunt :

Aures habent , & non
audient ; * neque enim est
spīritus in ore ipsórum.

Similes illis sicut qui fá-

ciunt ea , * & omnes qui
confidunt in eis.

Domus Israël , benedi-
cite Dómino : * domus Aá-
ron , benedicite Dómino.

Domus Levi , benedi-
cite Dómino : * qui timétis
Dóminum , benedicite
Dómino.

Benedíctus Dóminus ex
Sion , * qui hábitat in Je-
rúsalem.

Ant. Laudáte Dómi-
num , psállite nómini ejus ,
quóniam elegit Israël in-
possellíonem sibi.

Capitulum. Prov. 8.

Ego diligéntes me dili-
go : & qui manē vígi-
lant ad me , invénient me.

℞. Deo grátias.

℣. Repleti sumus maná
misericórdia tua , Dómine ;

℞. Et exultávimus &
delectáti sumus. *Pf.* 89.

Canticum. Benedíctus ,
habetur in Laudibus Do-
minicalibus.

Ant. 1. Benedíctus Dó-
minus Deus Israël , quia
visitávit & fecit redemp-
tíonem plebis suæ. *Luc.* 1.

*Precēs , quando dicuntur
& Suffragia , habentur infra
post Completorium Sabbati.*

*Oratio , quando propria
non assignatur , dicitur de
Dominicá precedenti ; &
sic in aliis Horis & Feriis.*

AD PRIMAM.

Pater. Ave. Sancti Spiritus. Deus in adiutorium.

Hymnus, Jam lucis orto sydere. ut supra, ad Primam de Dominica.

Ant. 3. Quid est homo.

PSALMUS 8.

Christi gloria & potestas.

Domine, Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra:

Quoniam elevata est magnificentia tua * super caelos.

Ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum & ultorem.

Quoniam video caelos tuos, opera digitorum tuorum; * lunam & stellas, quae tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hominis, quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulominus ab Angelis, gloriam & honorem coronasti eum: * & constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subiecisti sub pedibus ejus, * oves & boves universas insuper & pecora campi;

Volucres caeli, & pisces maris, * qui perambulant semitas maris.

Domine, Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

PSALMUS 76.

Consolatio spiritualis ex operibus Dei sumpta.

Voce mea ad Dominum clamavi, * voce mea ad Deum, & intendit mihi.

In die tribulationis meae Deum exquisivi, manibus meis nocte contra eum; * & non sum decепtus.

Revertitur consolari anima mea; * memor fui Dei, & delectatus sum, & exercitatus sum; & defecit spiritus meus.

Anticipaverunt vigiliis oculi mei; * turbatus sum, & non sum locutus.

Cogitavi dies antiquos; * & annos aeternos in mente habui.

Et meditatus sum nocte cum corde meo; * & exercitabar, & scopabam spiritum meum.

Numquid in aeternum projiciet Deus? * aut non apponet ut complacitior sit adhuc?

Aut in finem misericordiam suam abscondet, *

ne in generatio-

oliviscetur mise-
? * aut continé-
sua misericórdias

, Nunc cœpi : *
utatio dexteræ

o *Psalmi 76.*
or fui óperum
mini ; * quia me-
ab initio mirabi-
am ;
tabor in ómnibus
tuis , * & in adin-
us tuis exercebor.
a sancto via tua :
s magnus sicut
ter , * tu es Deus
mirabilia.

fecisti in pópulis
tuam ; * redemisti
o tuo pópulum
os Jacob , & Jo-

it te aquæ , Deus,
te aquæ ; * & ti-
& turbatæ sunt

ido sónitus aqua-
vocem dedérunt

agittæ tuæ trán-
vox tonítrui tui

int coruscationes
erræ ; * commóta
ntremuit terra.

In mari via tua , & se-
mitæ tuæ in aquis multis ; *
vestigia tua non cognos-
cuntur.

Deduxisti sicut oves
pópulum tuum * in manu
Móysi & Aáron.

Ant. Quid est homo ,
Dómine , quod memor es
ejus ? aut filius hóminis
quóniam visitas eum ?

*Capit. R. breve & Pre-
ces quando dicuntur , ha-
bentur post Completorium
Sabbati ; & sic in aliis
Feriis.*

AD TERTIAM.

Pater. Ave. Sancti Spi-
ritûs. Deus , in adiutorium
meum , &c.

Hymnus , Nunc Sancte.

Ant. 2. Annuntiâte.

PSALMUS 24.

*Justi oppressi , & opem pos-
centis , humilis oratio.*

AD te , Dómine ,
levavi animam
meam : * Deus
meus , in te confido , non
erubescam.

Neque irrideant me
inimici mei : * etenim uni-
versí qui sústinent te , non
confundentur.

Confundantur omnes
iniqua agentes * supervá-
cuae,

Vias tuas, Dómine, demónstra mihi, * & sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritatē tua, & doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, & te sustinui totā die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * & misericordiárum tuárum quæ à sæculo sunt.

Delicta juventútis meæ & ignorántias meas * ne memineris.

Secúndum misericórdiam tuam meménto mei tu * propter bonitatem tuam, Dómine.

Dulcis & réctus Dóminus; * propter hoc legem dabit delinquentibus in via.

Díriget mansuétos in iudicio; * docébit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini misericórdia & véritas * requiréntibus testaméntum ejus & testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dñe, propitiaberis peccáto meo; * multum est enim.

Divisio Psalmi 24.

Quis est homo qui timet Dóminum? * legem statuit ei in via quam elégit.

Ánima ejus in bonis demorábitur, * & semen ejus hæreditabit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum, * & testaméntum ipsius, ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum, * quóniam ipse évéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, & miserére mei, * quia únicus & pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicatæ sunt; * de necessitatibus meis éruē me.

Vide humilitatem meam, & labórem meum, * & dímittle univérsa delicta mea.

Réspice inimicos meos, quónia multiplicati sunt, * & ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, & éruē me: * non erubescam, quóniam speravi in te.

Innocéntes & recti adhæserunt mihi, * quia sustinui te.

Libera, Deus, Israël * ex ómnibus tribulatió nibus suis.

PSALMUS 95.

Ecclesiæ, pro Christi adventu, Canticum.

CAntáte Dómino, canticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, &

benedicite nōmini ejus; *
annuntiāte de die in diem
salutāre ejus.

Annuntiāte inter gentes
glōriam ejus, * in omnibus
pōpulis mirabilia ejus;

Quōniam magnus Dō-
minus, & laudābilis ni-
mis; * terribilis est super
omnes deos:

Quōniam omnes dii
gēntium dæmōnia; * Dō-
minus autem coelos fecit.

Confessio & pulchritū-
do in conspēctu ejus, *
sanctimōnia & magnifi-
cētia in sanctificatiōe
ejus.

Afferre Dōmino, pā-
triæ gēntium, afferre Dō-
mino glōriam & hono-
rem; * afferre Dōmino
glōriam nōmini ejus.

Tollite hōstias, & in-
troite in atria ejus; * ado-
rāte Dōminum in atrio
sancto ejus.

Commovēatur à facie
ejus univērsa terra: * dicite
in gēntibus quia Dōminus
regnāvit.

Etenim corrēxit orbem
terræ, qui non commovē-
bitur: * judicābit pōpulos
in æquitāte.

Lætēntur coeli & exil-
tet terra, commovēatur
mare & plenitudo ejus: *
gaudēbunt campi, & con-

nia quæ in eis sunt.

Tunc exultābunt omnia
ligna sylvārum à facie Dō-
mini, quia venit; * quō-
niam venit judicāre terrā.

Judicābit orbem terræ
in æquitāte, * & pōpulos
in veritate sua.

Ant. Annuntiāte inter
gentes glōriam Dōmini,
in omnibus pōpulis mira-
bilia ejus.

Capitulum. Ephes. 5.

Estote imitatōres Dei,
sicut filii charīssimi; &
ambulāte in dilectiōne, si-
cut & Christus dilēxit nos,
& trādīdit semetipsum pro
nobis oblatiōnem & hōs-
tiam Deo in odorem sua-
vitātis.

R. Deo grācias.

R. breve. Quid retri-
buam Dōmino, pro om-
nibus quæ retribuit mihi?

Repetit. Quid retribuam.

ψ. Vota mea Dōmino
reddam coram omni pō-
pulo ejus. *Repetit.* Quid

retribuam. Glōria Patri.

Repetit. Quid retribuam.

ψ. Tibi, Dōmine, sa-
crificābo hōstiam laudis,

R. Et nomen Dōmini
invocabo. *Psf.* 115.

*Preces, si dicendæ sint,
habentur infra post Com-
pletorium Sabbati.*

Oratio conveniens.

Cvj

AD SEXTAM.

Pater. Ave. Sancti Spiritus. Deus, in adiutorium meum intende, &c.

Hymnus, Rector potens.

Ant. 2. Elégit.

PSALMUS 46.

Laudatur Deus, quod omnes gentes in unum Christi regnum coeant.

OMnes gentes, plaudite manibus, * jubiláte Deo in voce exultationis.

Quóniam Dóminus excelsus, terribilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjecit pópulos nobis, * & gentes sub pedibus nostris.

Elégit nobis hæreditatem suam, * spéciem Jacob quam dilexit.

Ascéndit Deus in júbilo, * & Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite; * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus: * psállite sapienter.

Regnabit Deus super gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregati sunt cum Deo

Abraham; * quóniam díi fortes terræ veheménter elevati sunt.

PSALMUS 97.

Christus celebrandus, qui se fit omnibus exhibiturus, & orbem judicaturus.

CAntáte Dómino canticum novum; * quia: mirabilia fecit.

Salvavit sibi dextera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutare suum; * in conspectu gentium revelavit justitiam suam.

Recordatus est misericórdiæ suæ, * & veritatis suæ domui Israël.

Viderunt omnes términi terræ * salutare Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, & exultáte; & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara & voce psalmi; * in tubis ductilibus, & voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspectu regis Dómini: * moveatur mare & plenitúdo ejus; orbis terrarum, & qui habitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspectu Dómini, * quóniam venit judicare terrá.

Judicabit orbem terrá.

rum in iustitia, * & populos in æquitate.

PSALMUS 98.

Christi potestas: ejus vestigia adoranda: exempla patrum.

Dominus regnavit, irascantur populi; * quisedet super Cherubim, moveatur terra.

Dominus in Sion magnus, * & excelsus super omnes populos.

Confiteantur nomini tuo magno, quoniam terribile & sanctum est: * & honor regis iudicium diligit.

Tuparasti directiones: * iudicium & iustitiam in Jacob tu fecisti.

Exaltate Dominum Deum nostrum, * & adorate scabellum pedum ejus, quoniam sanctum est.

Móyses & Aáron in sacerdotibus ejus, * & Sámuél inter eos qui invocant nomen ejus.

Invocabant Dominum, & ipse exaudiébat eos; * in columina nubis loquebatur ad eos.

Custodiébant testimonia ejus, * & præceptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos: * Deus, tu propicius fuisti eis, &

ulciscens in omnes adinventiones eorum.

Exaltate Dñm Deum nostrum, & adoráte in monte sancto ejus, * quoniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Elégit nobis hæreditatem suam quam dilexit Dóminus.

Capitulum. Rom. 8.

Spiritus testimoniū reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei: si autem filii & hæredes: hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi.

R. Deo grátias.

R. breve. Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus. *Repetit.* Confiteantur. *Ps.* Et mirabilia ejus filiis hominum. *Repetitur.* Confiteantur. Glória Patri. *Repetit.* Confiteantur. *Psal.* 106.

Ps. Quómodo miseretur pater filiorum.

R. Misértus est Dóminus timéntibus se. *Psf.* 102.

Preces, si dicendæ sint, habentur infra post Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

A D N O N A M.

Pater. Ave. Sancti Spiritus. Deus, in adiutorium meum intende, &c.

Hymnus, Rerum Deus.

Ant. 1. In voluntate tua.

PSALMUS 52.

Impiorum infinitus numerus : adventus Christi exoptatur.

Dixit insipiens in corde suo : * Non est Deus.

Corrupti sunt & abominabiles facti sunt in iniquitatibus : * non est qui faciat bonum.

Deus de cœlo prospexit super filios hominum, * ut videat si est intelligens, aut requirens Deum.

Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt, * non est qui faciat bonum, non est ulque ad unum.

Nonne scient omnes qui operantur iniquitatem, * qui devorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocaverunt : * illic trepidaverunt timore, ubi non erat timor.

Quoniam Deus diffipavit ossa eorum qui hominibus placent : * confusi sunt, quoniam Deus sprexit eos.

Quis dabit ex Sion salutare Israël? * cum converterit Deus captivitatem plebis suæ, exultabit Jacob, & lætabitur Israël.

PSALMUS 72.

Improbi in hac vita felices : improbi quod sua quemque præmia maneant, consolatione levantur.

Quam bonus Israël Deus * his qui recto sunt corde!

Mei autem penè moti sunt pedes, * penè effusi sunt gressus mei;

Quia zelavi super iniquos, * pacem peccatorum videns;

Quia non est respectus morti eorum, * & firmiter in plaga eorum;

In labore hominum non sunt, * & cum hominibus non flagellabuntur.

Ideo tenuit eos superbia; * operiti sunt iniquitate & impietate sua.

Prodiit quasi ex adipi iniquitas eorum; * transierunt in affectum cordis.

Cogitaverunt & locuti sunt nequitiam, * iniquitatem in excelsis locuti sunt.

Posuerunt in cœlum os suum, * & lingua eorum transivit in terra.

Ideo convertetur populus meus hinc; * & dies pleni inveniuntur in eis.

Et dixerunt: Quomodo scit Deus? * & Si est scientia in Excelsis.

Ecce ipsi peccatores, &

abundantes in sæculo , *
obtinuerunt divitias.

Et dixi : Ergò sine causa
iustificavi cor meum , * &
lavi inter innocentes manus meas.

Et fui flagellatus totà
die , * & castigatio mea in
matutinis.

Si dicebam : Narrabo
sic : * ecce nationem filio-
rum tuorum reprobavi.

Existimabam ut cog-
noscerem hoc : * labor est
antè me ,

Donec intrem in sanc-
tuarium Dei , * & intelli-
gam in novissimis eò-
rum.

Verintamen propter
dolos posuisti eis ; * de-
iecisti eos , dum allevaren-
tur.

Quomodo facti sunt in
desolationem , subito de-
fecerunt ? * perierunt
propter iniquitatem suam.

Velut somnium surgén-
tium , Dómine , * in civi-
tate tua imaginem ipsorum
ad nihilum rediges.

Quia inflammatum est
cor meum , & renes mei
commutati sunt ; * & ego
ad nihilum redactus sum ,
& nescivi.

Ut iumentum factus sum
apud te , * & ego semper
tecum.

Divisio Psalmi 72.

T Enuisti [Dómine]
manum dexteram
meam , & in voluntate tua
deduxisti me , * & cum
glória suscepisti me

Quid enim mihi est in
cælo ? * & à te quid vo-
lui super terram ?

Defecit caro mea , &
cor meum : * Deus cordis
mei , & pars mea , Deus ,
in ætérnum.

Quia ecce qui elóngant
se à te , peribunt ; * perdi-
disti omnes qui fornican-
tur abs te.

Mihi autem adhærere
Deo bonum est , * pónere
in Dómino Deo spem
meam :

Ut annúntiem omnes
prædicationes tuas * in
portis filiae Sion.

Ant. In voluntate tua
deduxisti me , Dómine ,
& cum glória suscepisti
me.

Capitulum. 2. Thess. 1.

D Ignéetur vos vocatió-
ne suâ Deus noster ,
& impleat omnem volun-
tatem bonitatis , & opus
fidei in virtute , ut clarifi-
cetur nomen Dómini nos-
tri Jesu Christi in vobis ,
& vos in illo.

ñ. Deo grátias.

ñ. breve. Doce me fá-

cere voluntatem tuam,
quia Deus meus es tu. *Re-*
petitur. Doce me.

✠. Spiritus tuus bonus
deducet me. *Repet.* Doce
me. Gloria Patri. *Repetit.*
Doce me. *Psal.* 142.

✠. In Deo salutare
meum, & gloria mea.

✠. Deus auxilii mei,
& spes mea in Deo est.
Psal. 61.

Preces, si dicenda sint,
habentur post Completo-
rium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Pater. Ave. Sancti Spi-
ritus. Deus, in adiutorium
meum intende, &c.

Ant. 2. Convertere.

PSALMUS 114.

Christus, mortis Victor.

Dilēxi, quoniam
exaudiet Dōmi-
nus * vocem ora-
tionis meæ.

Quia inclinavit aurem
suam mihi, * & in diebus
meis invocabo.

Circumdederunt me
dolores mortis, * & peri-
cula infēni invenerunt
me.

Tribulationem & do-
lōrem invēni, * & nomen
Dōmini invocavi.

O Dōmine, libera ani-

ma meam : * miseri-
cōrs Dōminus, & iustus
& Deus noster miseretur.

Custodiens parvulos
Dōminus ; * humiliatus
sum, & liberavit me.

Convertere, anima mea,
in requiem tuam ; * quia
Dōminus benefecit tibi ;

Quia eripuit animam
meam de morte, * oculos
meos à lacrymis, pedes
meos à lapsu.

Placēbo Dōmino * in
regiōne vivōrum.

Ant. Convertere anima
mea, in requiem tuam,
quia Dñs benefecit tibi.

Ant. 8. Levavi.

PSALMUS 120.

Deus Ecclesiæ custos.

Levavi oculos meos in
montes, * undè ve-
niet auxilium mihi.

Auxilium meum à Dō-
mino, * qui fecit cœlum &
terram.

Non det in commotio-
nem pedem tuum ; * neque
dormitet qui custodit te.

Ecce non dormitabit
neque dormiet, * qui cus-
todit Israël.

Dōminus custodit te,
Dōminus protectio tua *
super manum dexteram
tuam.

Per diem sol non uret te, *
neque luna per noctem.

Dóminus custódit te
ab omni malo : * custó-
diat ánimam tuam Dó-
minus.

Dóminus custódiat in-
tróitum tuum & éxitum
tuum, * ex hoc nunc, &
usque in sæculum.

Ant. Levávi óculos
meos in montes, auxi-
lium meum à Dómino.

Ant. 1. Adjutórium
nostrum.

PSALMUS. 123.

*Ecclesiæ, à periculis erepta
gratiarum actio.*

Nisi quia Dóminus erat
in nobis, dicat nunc
Israël : * nisi quia Dómi-
nus erat in nobis.

Cum exúrgerent hómi-
nes in nos, * fortè vivos
deglutissent nos ;

Cum irascerétur furor
eorum in nos, * fórfitan
aqua absorbuisset nos.

Torréntem pertransívit
ánima nostra, * fórfitan
pertransisset ánima nostra
aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, *
qui non dedit nos in
captiónem dentibus eó-
rum.

Anima nostra sicut pas-
ser erépta est * de láqueo
venántium.

Láqueus contrítus est, *
& nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in
nómine Dómini, * qui
fecit cælum & terram.

Ant. Adjutórium nos-
trum in nómine Dómi-
ni, qui fecit cælum &
terram.

Ant. 5. Magnificávit.

PSALMUS 125.

*Apostolorum Martyrumque
labores & patientia.*

IN converténdo Dó-
minus captivitátem
Sion, * facti sumus sicut
consoláti.

Tunc replétum est gáu-
dio os nostrum, * & lin-
gua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gen-
tes : * Magnificávit Dó-
minus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus
fácere nobiscum : * facti
sumus lætantes.

Convérte, Dómine,
captivitátem nostram, *
sicut torrens in austro.

Qui séminant in lácry-
mis, * in exultatióne me-
tent.

Eúntes ibant & flebant, *
mitténtes sémina sua.

Veniéntes autem vé-
nient cum exultatióne, *
portántes manipulos suos.

Ant. Magnificávit Dó-
minus fácere nobiscum :
facti sumus lætantes.

Ant. 6. Adhæreat.

PSALMUS 136.

*Elebilis captivi populi
querimonia.*

Super flumina Babilonis, illic sedimus & flevimus, * cum recordamur Sion.

In salicibus in medio ejus, * suspendimus organa nostra :

Quia illic interrogaverunt nos, qui captivos duxerunt nos, * verba canticionum :

Et qui abduxerunt nos, * Hymnum cantate nobis de canticis Sion.

Quomodo cantabimus canticum Domini, * in terra aliena ?

Si oblitus fuero tui, Jerusalem, * oblivioni detur dextera mea.

Adhæreat lingua mea faucibus meis, * si non meminero tui ;

Si non proposuero Jerusalem * in principio lætitiæ meæ.

Memor esto, Domine, filiorum Edom, * in die Jerusalem.

Qui dicunt, Exinanite, exinanite * usque ad fundamentum in ea.

Filia Babilonis misera ; * beatus qui retribuet tibi retributionem tuam, quam retribuisti nobis.

Beatus qui tenebit, * & allidet parvulos tuos ad petram.

Ant. Adhæreat lingua mea faucibus meis, si non proposuero Jerusalem in principio lætitiæ meæ.

Capitulum. 1. Petr. 1.

Nunc non videntes, creditis : credentes autem, exultabitis lætitiis inenarrabili & glorificata : reportantes finem fidei vestræ, salutem animarum. * Deo grátias.

HYMNUS. S. Ambrosii.

Immense cœli conditor,
Qui mixta ne confunderent,

Aquæ fluénta dividens,
Cœlum dedisti litem :

Firmans locum cœlestibus,

Simulque terræ rivulis ;
Ut unda flammæ temperet,

Terræ solum nè dissipent :

Infunde nunc piissime,

Donum perennis gratiæ ;

Fraudis novæ nè casibus

Nos error atterat vetus.

Lucem fides inveniat,

Sic lúminis jubar ferat,
Ut vana cuncta térreat,
Hanc falsa nulla cómpri-
mant.

PRÆSTA, Pater piússime,
Patrique compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæcu-
lum. Amen.

ÿ. Ad te, Dómine,
clamávi totâ die;

R. Lætifica ánimam ser-
vi tui. Ps. 85.

Ad Magnificat

Ant. 8. Magnificat áni-
ma mea Dóminum; &
exultávit spíritus meus in
Deo Salutári meo. Lúc. 1.

*Preces, si dicendæ sint,
habentur infra post Com-
pletorium Sabbati. Oratio
de Dominica precedenti,
nisi sit propria.*

AD COMPLETOR.

Pater. Ave. Sancti Spi-
ritus. Convérte nos &c.
Deus, in adjutórium &c.

Ant. 2. Justum.

PSALMUS 6.

*Oratio pœnitentis, Dei mi-
sericordiam implórantis.*

Domine, ne in fu-
róre tuo árguas
me, * neque in
ira tua corripias me.

Miserére mei, Dómine,
quóniam infirmus sum; *
*Una me, Dómine, quó-
niam conturbáta sunt ossa
mea.*

Et ánima mea turbáta
est valde; * sed tu, Dómi-
ne, úsquequò?

Convértere, Dómine,
& éripe ánimam meam, *
salvum me fac propter mi-
sericórdiam tuam.

Quóniam non est in
morte qui memor sit tuí: *
in inférno autem quis con-
sitébitur tibi?

Laborávi in gémitu
meo. lavábo per singulas
noctes lectum meum; *
lácrymis meis stratum
meum rigábo.

Turbátus est à furóre ó-
culus meus: * inveterávi in-
ter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes
qui operámini iniquita-
tem: * quóniam exaudi-
vit Dóminus vocem fle-
tús mei.

Exaudivit Dóminus de-
precationem meam: * Dó-
minus orationem meam
fufcépit.

Erubéscant & contur-
béntur veheménter omnes
inimíci mei: * convertán-
tur & erubéscant valde
velóciter.

PSALMUS 7.

*Salus justos manet; malos
interitus.*

Domine, Deus meus,
in te sperávi: * sal-
vum me fac ex ómnibus

persequéntibus me, & líbera me.

Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine, Deus meus, si feci istud, * si est iniquitas in má nibus meis :

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * decídám méritò ab inimícis meis inánis.

Persequátur inimícus ánimam meam, & comprehéndat, & concúlcet in terra vitam meam, * & glóriam meam in pulverem dedúcat.

Exúrge, Dómine, in ira tua : * & exaltáre in finibus inimicórum meórum.

Et exúrge, Dómine, Deus meus, in præcepto quod mandásti : * & synagóga populórum circúmdabit te.

Et propter hanc in altum regrédere : * Dóminus júdicat pópulos.

Júdica me, Dómine, secúndum justítiam meá, * & secúndum innocentiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum, & diriges

justum ; * scrutans corda & renes Deus.

Justum adjutórium meum à Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Divisio Psalmi 7.

DEus, judex justus, fortis & pátiens : * nunquid iráscitur per singulos dies ?

Nisi convérsi fuéritis : gládium suum vibrábit : * arcum suum teténdit, & parávit illum.

Et in eo parávit vasa mortis ; * sagittas suas ardentibus effécit.

Ecce patúriit injustítiam ; * concépit dolórem, & péperit iniquitatem.

Lacum apérui, & effódit eum ; * & incidit in foveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus : * & in vérticem ipsíus iniquitas ejus descéndet.

Confitébor Dómino secúndum justítiam ejus : * & psallam nómini Dómini Altíssimi.

Ant. Justum adjutórium meum à Dómino, qui salvos facit rectos corde.

Hymnus Deus Créator Pag. 42. Et sic in aliis Feriis. Capitulum verb Responsorium breve &

Ant. ad Nunc dimittis, & Preces, quando dicuntur habentur infra post Completorium Sabbati.

& non decipit; * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, & munera super innocentem non accepit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

PSALMUS 18.

Deus, tùm ex operibus, tùm ex sanctitate legis, cognitus.

FERIA TERTIA,

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Deum pacis & dilectionis, * Venite, adorémus. 2. Cor. 13.

Psal. Venite. pag. 7.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. Quis requiescet.

PSALMUS 14.

Quibus virtutum exercitiis salus obtineatur.

Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine macula, * & operatur justitiam;

Qui loquitur veritatem in corde suo; * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit próximo suo malum, * & opprobrium non accepit adversus próximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timéntes autem Dóminum glorificat.

Qui jurat próximo suo,

Celi enarrant glóriam Dei, * & opera manuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * & nox nocti indicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, * & in fines orbis terræ verba eórum.

In sole posuit tabernaculum suum: * & ipse tanquam sponsus procedens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad currendam viam; * à summo cælo egressio ejus.

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calore ejus.

Divisio Psalmi 18.

L Ex Dómini immaculata, convértens animas: * testimoniũ Dó-

mini fidèle, sapiéntiam
præstans párvulis.

Iustitiæ Dómini rectæ,
lætificántes corda: * præ-
ceptum Dómini lúcidum,
illuminans óculos.

Timor Dómini sanctus,
pérmanens in sæculum sæ-
culi: * iudicia Dómini ve-
ra, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super au-
rum & lápidem pretiósum
multum, * & dulcióra
super mel & favum.

Etenim servus tuus cus-
tódit ea; * in custodiéndis
illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit?
ab occúltis meis munda
mie, * & ab aliénis parce
servo tuo.

Si mei non fúerint do-
mináti tunc immaculátus
ero, * & emundábor à
delicto máximo.

Et erunt ut compláceant
elóquia oris mei: * & me-
ditatio cordis mei in cons-
pectu tuo semper.

Dómine, adjutor meus, *
& redemptor meus.

Ant. Quis requiescet in
monte sancto tuo, Dómi-
ne? qui operátur iusti-
tiam, nec fecit próximo
suo malum. *Pf.* 14.

IN IL NOCTURNO.

Ant. Non proponébā.

PSALMUS 71.

*Christi regnum pacificum
amplum, felixque.*

DEus, iudicium
tuum Regi da,
& iustitiam tuam
filio Regis.

Judicáre pópulum tuum
in iustitia, * & páuperes
tuos in iudicio.

Suscipiant montes pa-
cem pópulo, * & colles
iustitiam.

Judicábit pauperes pó-
puli, & salvos faciet fi-
lios páuperum; * & humi-
liábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole
& ante lunam, * in gene-
ratione & generationem.

Descéndet sicut plúvia
in vellus, * & sicut stilli-
cidia stillántia super terrā.

Oriétur in diébus ejus
iustitia, & abundántia pa-
cis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari
usque ad mare, * & à flú-
mine usque ad términos
orbis terrárum.

Coram illo prócident
Æthiopes, * & inimici
ejus terram lingent.

Diviso Psalmi 71.

REges Tharsis & insulæ
múnera offerent; *
reges Arabum & Saba
dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes

nes reges terræ; * omnes
gentes fervient ei:

Quia liberabit pauperem
à potente; * & paupe-
rem cui non erat adju-
tor.

Parcet pauperi & ino-
pi, * & animas pauperum
salvas faciet.

Ex usuris & iniquitate
redimet animas eorum; *
& honorabile nomen eo-
rum coram illo.

Et vivet, & dabitur ei
de auro Arabiæ, & ado-
rābunt de ipso semper; *
totā die benedicent ei.

Et erit firmanētum in
terra in summis montium,
superextollētur super Li-
banum fructus ejus; * &
florēbunt de civitate sicut
sorum terræ.

Sit nomen ejus Bene-
dictum in sæcula; * ante
solem permanet nomen
ejus.

Et benedicentur in ipso
omnes tribus terræ: *
omnes gentes magnificā-
bunt eum.

Benedictus Dóminus
Deus Israēl, * qui facit
mirabilia solus.

Et benedictum nomen
majestātis ejus in aeter-
num; * & replēbitur ma-
jestate ejus omnis terra:
fiat, fiat.

PSALMUS 100.

*Bene vivendi forma: fu-
giendi mali.*

Misericórdiam & judi-
cium * cantabo tibi,
Dómine.

Pfallam, & intēligam
in via immaculāta, * quan-
dò venies ad me.

Perambulābam in inno-
cētia cordis mei, * in mé-
dio domūs meæ.

Non proponēbam ante
oculos meos rem injus-
tam; * facientes præviri-
cationes odivi.

Non adhæsit mihi cor
pravum; * declināntem à
me malignum non cog-
noscebam.

Detrahēntem secrēto
proximo suo, * hunc per-
sequēbar.

Superbo oculo & insa-
tiabili corde, * cum hoc
non edēbam.

Oculi mei ad fidēles ter-
ræ, ut sédeant mecū: *
ambulans in via immaculā-
ta, hic mihi ministrābat.

Non habitabit in médio
domūs meæ, qui facit su-
pērbiam: * qui loquitur ini-
qua, non dirēxit in conspē-
ctu oculōrum meōrum.

In matutino interficiē-
bam omnes peccatores
terræ; * ut disperderem
de civitate Dómini omnes

operantes iniquitatem.

Ant. Non proponēbam ante oculos meos rem injustam : detrahentem secretò próximo suo, hunc persequēbar.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Adjúvit.

PSALMUS 106.

Deus suos è variis periculis servare, & donis cumulare amat.

Confitemini Dño, quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicant qui redempti sunt, à Dómino, quos redēmit de manu inimici ; * & de regiónibus congregávit eos.

A solis ortu & occásu, * ab aquilone & mari.

Erravérunt in solitúdine, in inaquóso ; * viam civitátis habitáculi non invenerunt.

Esurientes & sitiētes : * ánima eórum in ipsis defecit.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularēntur ; * & de necessitatibus eórum eripuit eos :

Et dedúxit eos in viam rectam, * ut irent in civitatem habitatiónis.

Confiteántur Dómino

misericórdia ejus, * & mirabilia ejus, filiis hóminum :

Quia satiávit animam inánem, * & animam esuriētem satiávit bonis.

Sedētes in ténebris & umbra mortis, * vinctos in mendicitate & ferro.

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * & consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humiliátum est in laboribus cor eórum ; * infirmati sunt, nec fuit qui adjuvaret.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularēntur, * & de necessitatibus eórum liberávit eos.

Et edúxit eos de ténebris, & umbrá mortis, * & víncula eórum dirúpit.

Divisio Psalmi 106.

Confiteántur Dómino misericórdia ejus ; * & mirabilia ejus filiis hóminum.

Quia contrívit portas æreas, * & vestes ferreos confrégit.

Suscepit eos de via iniquitátis eórum : * propter injustitias enim suas humiliati sunt.

Omniem escam abominata est ánima eórum : * & appropinquavérunt usque ad portas mortis :

Et clamaverunt ad Dóminum cum tribularéntur, * & de necessitatibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum & sanávit eos; * & eripuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus; * & mirabilia ejus filiis hóminum:

Et sacrificent sacrificium laudis, * & annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descéndunt mare innávibus, * faciéntes operatióne in aquis multis;

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * & mirabilia ejus in profúndo.

Dixit, & stetit spíritus procéllæ, * & exaltáti sùnt fluctus ejus.

Ascéndunt usque ad cœlos, & descéndunt usque ad abyssos: * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sùnt, & moti sùnt sicut ébrius; * & ómnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamaverunt ad Dóminum cum tribularéntur; * & de necessitatibus eórum edúxit eos.

Et státuit procéllam ejus in auram; * & siluérunt fluctus ejus:

Pars Autumnalis.

Et lætáti sùnt quia siluérunt: * & dedúxit eos in portum voluntátis eórum.

Altera Divisio Psal. 106.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus, * & mirabilia ejus filiis hóminum:

Et exáltent eum in ecclésia plebis, * & in cáthedra seniórum laudent eum.

Pósuit flúmina in desértum, * & éxitus aquárum in fíum;

Terram fructiferam in falsúginem, * à malítia inhabitántium in ea.

Pósuit desértum in stagna aquárum * & terram sine aqua in éxitus aquárum

Et collocávit illic esuriéntes, * & constituérunt civitátem habitatiónis.

Et seminavérunt agros, & plantavérunt vineas; * & fecérunt fructum natiuitátis.

Et benedíxit eis, & multiplicáti sùnt nimis; * & jumenta eórum non minorávit.

Et pauci facti sùnt; * & vexáti sùnt à tribulatióne malórum, & dolore.

Effúsa est contéptio super príncipes; * & erráre fecit eos in invio, & non in via.

Et adjúvit páuperem de

inópia ; * & pòsuit sicut
oves famílias.

Vidébunt recti , &
lætábuntur ; * & omnis
iniquitas oppilábit os
suum.

Quis sápiens , & custó-
diet hęc ; * & intélliget
misericórdias Dómini ?

Ant. Adjúvit Dóminus
páuperem de inópia : vi-
debunt recti , & lætábun-
tur.

✠. Exórtum est in téne-
bris lumen rectis ;

✠. Miséricors , & mise-
rátor , & iustus Dóminus.

Psal. III.

Pater noster , &c.

AD LAUDES.

Ant. 4. Qui non ac-
cépit.

PSALMUS 23.

*Imperium Christi ; ipsius ad
cælos ascensus.*

D Omini est ter-
ra , & plenitúdo
ejus , * orbis ter-
rarum , & univérſi qui
hábitant in eo :

Quia ipse super mária
fundávit eum , * & super
flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in mon-
tem Dómini ? * aut quis
stabit in loco sancto ejus ?

Innocens manibus &
mundo corde , * qui non

accépit in vano ánimam
suam , nec jurávit in dolo
próximo suo.

Hic accípiet benedictió-
nem à Dño , * & miseri-
córdiam à Deo salutári suo.

Hęc est generátio quæ-
réntium eum , * quæren-
tium faciém Dei Jacob.

Attóllite portas princi-
pes vestras ; & elevámini
portæ æternáles : * & in-
troíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ ? *
Dóminus fortis & potens ,
Dóminus potens in prælio ,

Attóllite portas princi-
pes vestras ; & elevámini
portæ æternáles : * & in-
troíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ ? *
Dóminus virtútum ipse est
rex glóriæ.

Ant. Qui non accépit
in vano ánimam suam ,
nec jurávit in dolo próxi-
mo suo , hic accípiet be-
nedictiónem à Dómino.

Ant. 5. Aúdiam.

PSALMUS 84.

*Finis captivitatis ; futura
Verbi Incarnatio.*

B Enedixisti , Dómine ,
terram tuam , * aver-
tisti captivitátem Jacob.

Remisisti iniquitátem
plebis tuæ , * operuísti
omnia peccáta eórum.

Mitigásti omnem iram

tuam; * avertisti ab ira indignationis tuæ.

Converte nos, Deus salutaris noster, * & averte iram tuam à nobis.

Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut extédes iram tuam à generatione in generationem?

Deus, tu convérsus vivificabis nos; * & plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuá; * & salutare tuum da nobis.

Audiam quid loquatur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem suam.

Et super sanctos suos, * & in eos qui convertúntur ad cor.

Verúntamen propè tíméntes eum salutare ipsius: * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia & véritas obviavérunt sibi, * iustitia & pax osculatæ sunt.

Véritas de terra orta est, * & iustitia de cœlo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitatem; * & terra nostra dabit fructum suum.

Iustitia ante eum ambulábit; * & ponet in viâ gressus suos.

Ant. Audiam quid lo-

quátur in me Dóminus Deus; quóniam loquétur pacem in plebem suam, & super sanctos suos.

Ant. 3. Qui diligitis.

PSALMUS 96.

Christi regnum: ille solus adorandus.

Dominus regnávít; exáltet terra, * læténtur insulæ multæ.

Nubes & caligo in circúitu ejus; * iustitia & iudícium corrèctio sedis ejus.

Ignis antè ipsum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimicos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit & commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à facie Dómini, * à facie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli iustitiam ejus; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adorant sculptília, * & qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audivit, & lætata est Sion.

Et exultavérunt filiæ Judæ, * propter iudicia tuâ, Dómine;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem

terram: * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dóminum, odite malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est iusto, * & rectis corde lætitia.

Lætámini, iusti, in Dómino, * & confitémini memoríæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Qui diligitis Dóminum, odite malum: custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum.

Ant. 7. Vivens.

IN FERIIS.

CANTICUM EZECHIE.

Isaia. 38.

EGO dixi: In dimidio diérum meórum vadam ad portas inferi: * quæsiui residuum annórum meórum.

Dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra viventium: * non aspiciam hóminem ultrà, & habitatórem quætiis.

Generatio mea ablata est & convoluta est à me, * quasi tabernáculum pastórum.

Præcisa est, velut à texente, vita mea; dum adhuc ordiretur succidit me: * de manè usque ad vésperam finies me.

Sperábam usque ad manè, quasi leo sic contrivit omnia ossa mea: * de manè usque ad vésperam finies me.

Sicut pullus hirúndinis sic clamábo, * meditabor ut columba.

Attenuáti sunt oculi mei suspiciéntes in excelsum: * Dómine, vim párior, respónde pro me.

Quid dicam, aut quid respondébit mihi, * cum ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritudine animæ meæ.

Dómine, si sic vivitur, & in talibus vita spíritus mei, * corripies me, & vivificabis me.

Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima: * tu autem eruisti ánimam meam ut non periret:

Projecisti post tergum tuum * omnia peccáta mea.

Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudábit te; * non expectábunt, qui descéndunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens, vivens ipse confitébitur tibi, sicut & ego hódie: * pater filiis notam faciet veritátem tuam.

Dómine, salvum me

& psalmos nostros
us cunctis diebus
træ in domo Dó-

Vivens, vivens
fitébitur tibi, Dó-
ater filiis notam
ritatem tuam.

FESTIS.

NTICUM

Eccli. 36.

rere nostri, Deus
inium, & respice
& ostende nobis
niferationum tuá-

nmítte timórem
per gentes quæ
uísierunt te, * ut
ant quia non est
nisi tu, & enár-
gnália tua.

a manum tuam
ntes aliénas, * ut
poténtiam tuam.
enim in conspéctu
sanctificátus es in
* sic in conspéc-
o magnificáberis

nóscant te, * sicut
:ognóvimus quón-
n est Deus præ-
Dómine.

a signa, & immú-
ília : * glorífica
& bráchiuin dex-

Excita furórem, & ef-
funde iram : * tolle adver-
sarium, & afflige inimicum.

Festina tempus, & me-
mento finis, * ut enárrent
mirabilia tua.

In ira flammæ devoré-
tur qui salvátur ; * & qui
péssimant plebem tuam,
invéniant perditionem.

Cóntere caput principū
inimicórum, * dicéntium :
Non est álius præter nos.

Cóngrega omnes tribus
Jacob, * ut cognóscant
quia non est Deus, nisi tu,
& enárrent magnália tua :

Et hæreditábis eos, *
sicut ab initio.

Miserére plebi tuæ, su-
per quam invocátum est
nomen tuum ; * & Israël,
quem coæquásti primo-
génito tuo.

Miserére civitatí sancti-
ficationis tuæ Jerúsalem, *
civitátí requiési tuæ.

Reple Sion inenarra-
bilibus verbis tuis, * &
glóriâ tuâ pópulum tuum.]

Ant. 1. Laudáte.

PSALMUS 150.

*Deus omni muscæ genere
laudandus.*

L Audáte Dóminum in
Sanctis ejus : * laudáte
eum in firmaménto virtú-
tis ejus.

Laudáte eum in virtúti-

D iij

bus ejus : * laudáte eum
secúndum multitudinem
magnitudinis ejus.

Laudáte eum in sono
subæ : * laudáte eum in
psalterio & cithara.

Laudáte eum in tym-
pano & choro : * laudáte
eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymba-
lis benefonántibus ; lau-
dáte eum in cymbalis ju-
bilatiónis : * omnis spiri-
tus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte Dómi-
num in Sanctis ejus : lau-
dáte eum secúndum multi-
túdinem magnitudinis ejus.

Capitulum. 1. Joan. 2.

Mandátum novum
scribo vobis, quod
verum est & in Christo,
& in vobis ; quia tenebræ
transierunt, & verum lu-
men jam lucet. Qui dicit
se in luce esse, & fratrem
suum odit, in tenebris est
usque adhuc. Qui diligit
fratrem suum, in lumine
manet, & scándalum in
eo non est.

ψ. Deus in médio civi-
tatis suæ ; non commové-
bitur :

℞. Adjuvábít eam ma-
nè dilúculò. *Pf.* 45.

Ad Benedíctus,

Ant. 7. Eréxit Dómi-
nus cornu salútis nobis in

domo David pñeri fui, sicut locútus est per os sanctórum. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 2. Cúm mihi.

PSALMUS 34.

*Christus ab hostibus liberari
deprecatur.*

Judica, Dómine, no-
céntes me, * expúgna
impugnántes me.

Apprehénde arma &
scutum, * & exúrge, in
adjutórium mihi.

Effúnde frámeam, &
conclúde advérsus eos qui
persequúntur me ; * dic
ánimæ meæ : Salus tua
ego sum.

Confundántur & reve-
reántur * quæréntes áni-
mam meam.

Avertántur retrórsùm
& confundántur * cogi-
tántes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis
ante faciém venti, * &
Angelus Dómini coár-
cans eos.

Fiat via illórum tene-
bræ, & lúbricum, * &
Angelus Dómini perse-
quens eos.

Quóniam gráti abscon-
derunt mihi intéritum lá-
quei sui, * supervácuè ex-
probravérunt ánimá meá.

Véniat illi láqueus quem

ignorat ; & captio quam abscondit , apprehendat eum , * & in laqueum cadat in ipsum.

Divisio Psalmi 34.

Anima autem mea exultabit in Domino ; * & delectabitur super salutari suo.

Omnia ossa mea dicent : * Domine , quis similis tibi ?

Eripiens inopem de manu fortiorum ejus , * egenum & pauperem à diripientibus eum.

Surgentes testes iniqui , * quæ ignorabam interrogabant me.

Retribuebant mihi mala pro bonis , * sterilitatem animæ meæ.

Ego autem , cum mihi molesti essent , * induébar cilicio.

Humiliabam in jejunió animam meam ; * & oratio mea in sinu meo convertetur.

Quasi proximum , & quasi fratrem nostrum , sic complacébam , * quasi lugens & contristatus , sic humiliabar.

Et adversum me lætati sunt , & convenérunt : * congregata sunt super me flagella , & ignoravi.

Disperti sunt , nec com-

puncti ; tentaverunt me , subfannaverunt me subfannatione ; * frenduerunt super me dentibus suis.

Domine , quando respicies ? * restitue animam meam à malignitate eorum , à leonibus unicam meam.

Confitebor tibi in Ecclesia magna : * in populo gravi laudabo te.

Non supergaudeant mihi qui adversantur mihi iniquè ; * qui oderunt me gratis , & annuunt oculis.

Quoniam mihi quidem pacificè loquebantur , * & in iracundia terræ loquentes , dolos cogitabant.

Et dilataverunt super me os suum ; * dixerunt : Euge , euge , viderunt oculi nostri.

Vidisti , Domine , ne síleas ; * Domine , ne discédas à me.

Altera Divisio Psalmi 34.

Exurge , & inténde iudicio meo , * Deus meus & Dominus meus , in causam meam.

Júdica me secundum justitiam tuam , Domine , Deus meus ; * & non supergaudeant mihi.

Non dicant in cordibus suis : Euge , euge , animæ nostræ ; * nec dicant : De-

Div

vorávimus eum.

Erubéscant & reveréantur simul, * qui gratulántur malis meis.

Induántur confusióne & reveréntiá, * qui magna loquúntur super me.

Exúltent & læténtur qui volunt iustitiam meam; * & dicant semper: magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábitur iustitiam tuam, * totá die laudem tuam.

Ant. Cúm mihi moléstí essent, quasi próximum, & quasi fratrem nostrum, sic complacébam.

Capitulum, R. brev. & Preces, post Completorium Sabbati.

A D T E R T I A M.

Ant. 1. Cum impiis non sedébo.

PSALMUS 25.

Puræ conscientiae in conspectu Dei humilis inquisitio.

Judica me, Dómine, quóniam ego in innocentia mea ingressus sum, * & in Dómino sperans, non infirmábor.

Proba me, Dómine, & tenta me; * ure renes meos & cor meum;

Quóniam misericórdia

tua ante óculos meos est, * & compláculi in veritate tua.

Non sedi cum concilio vanitátis, * & cum iniqua geréntibus non introibo.

Odívi ecclésiám malignántium, * & cum impiis non sedébo.

Lavábo inter innocéntes manus meas, * & circúmdabo altáre tuum, Dómine.

Ut áudiam vocem laudis, * & enárrem universa mirabilia tua.

Dómine, diléxi decórem domús tuæ, * & locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum impiis, Deus, ánimam meam, * & cum viris sanguinum vitam meam,

In quorum manibus iniquitátes sunt: * dextera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocentia mea ingressus sum; * rédime me, & miserére mei.

Pes meus stetit in directo; * in ecclésiis benedicam te, Dómine.

PSALMUS 49.

Non ex castis victimis, sed ex animi puritate iudicandi homines.

Deus deórum Dóminus locútus est: * & vocávit terram,

A solis ortu usque ad

occasum : * ex Sion species
decoris ejus.

Deus manifestè veniet : *
Deus noster & non silébit.

Ignis in conspectu ejus
exardescet , * & in circuitu
ejus tempestas válida.

Advocábit coelum de-
sursum , * & terram , dis-
cernere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos
ejus , * qui ordinant testa-
mentum ejus super sacri-
ficia.

Et annuntiábunt coeli
justitiam ejus , * quóniam
Deus judex est.

Audi , pópulus meus ,
& loquar ; Israël , & testi-
ficabor tibi : * Deus , Deus
tuus ego sum.

Non in sacrificiis tuis
arguam te : * holocáusta
autem tua in conspectu
meo sunt semper.

Non accípiam de domo
tua vitulos , * neque de
gregibus tuis hircos :

Quóniam meæ sunt om-
nes feræ sylvarum , * ju-
menta in montibus & bo-
ves.

Cognóvi omnia volatí-
lia coeli : * & pulchritúdo
agri mecum est.

Si esuriero , non di-
cam tibi : * meus est enim
orbis terræ , & plenitúdo

6/25

Numquid manducábo
carnes taurórum ? * aut
sanguinem hircórum po-
tábo ?

Immola Deo sacri-
fícium laudis : * & redde
Altíssimo vota tua.

Et invoca me in die
tribulónis : * eruam te ,
& honorificábis me.

Divisio Psalmi 49.

PEccatóri autem dixit
Deus : * Quare tu
enarras justitias meas , &
asúmis testamentum meū
per os tuum ?

Tu verò odísti discipli-
nam , * & projecísti ser-
mónes meos retrórsüm.

Si vidébas furem , cur-
rébas cum eo : * & cum
adúteris portiónem tuam
ponébas.

Os tuum abundávit ma-
litiá , * & lingua tua con-
cinnábat dolos.

Sedens advérsus fratrem
tuum loquebáris & advér-
sus filium matris tuæ po-
nébas scándalum : * hæc
fecísti , & tácu.

Existimásti , inique ,
quòd ero tui similis : * ar-
guam te , & státuam con-
tra faciém tuam.

Intelligite hæc , qui obli-
viscimini Deum : * ne-
quándo rápiat , & non sit
qui erípiat.

D. v.

Sacrificium laudis honorificabit me : * & illic iter, quo ostendam illi salutare Dei.

Ant. Cum impiis non sedébo : inter innocéntes circúmdabo altáre tuum, Dómine. *Pf.* 25.

Capitulum. Eccli. 25.

Sacrificium salutáre, est attendere mandátis, & discédere ab omni iniquitate, & propitiatióem litáre sacrificii super injustitias : & deprecátió pro peccátis, recédere ab injustitia.

R. *breve.* Quis ascéndet in montem Dómini, stabit in loco sancto ejus?

Repet. Quis ascéndet.

Ps. Innocens manibus & mundo corde, *Repet.* Quis ascéndet. Glória Patri. *Repet.* Quis ascéndet.

Ps. Congregáte Domino sanctos ejus,

R. Qui ordinant testamentum ejus super sacrificia. *Pf.* 49.

AD SEXTAM.

Ant. 4. Justus.

PSALMUS 36.

Bonorum malorumque status longè dispar.

Noli æmulári in malignántibus : * neque zeláveris facientes iniquitatem.

Quóniam tanquam fœnum velóriter aréscunt ; * & quemádmódum ólera herbárum citò decident.

Spera in Dómino, & fac bonitatem : * & inhabitá terram, & pascéris in divitiis ejus.

Delectáre in Dómino, * & dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam & spera in eo ; * & ipse faciet.

Et edúcet quasi lumen justitiam tuam, & judicium tuum tanquam meridiem : * súbditus esto Dómino, & ora eum.

Noli æmulári in eo qui prosperátur in via sua, * in hómine faciente injustitias.

Désine ab ira, & derelínque furórem : * noli æmulári, ut malignéris.

Quóniam qui malignántur, exterminabúntur ; * sustinéntes autem Dóminum, ipsi hæreditábunt terram.

Et adhuc pusillum, & non erit peccátor ; * & quæres locum ejus, & non invénies.

Manfuéti autem hæreditábunt terram, * & delectabúntur in multitudíne pacis.

Observabit peccator iustum, * & stridēbit super eum dēntibus suis.

Dóminus autem irridēbit eum; * quóniam prófipit quòd veniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres, * intendérunt arcum suum:

Ut dejícient páuperem & inopem, * ut trucident rectos corde.

Gládus eórum intret in corda ipsórum, * & arcus eórum confringátur.

Mélius est módicum iusto, * super divítias peccatórum multas;

Quóniam bráchia peccatórū conteréntur; * confirmat autem iustos Dñs.

Divisio Psalmi 36.

NOVIT Dóminus dies immaculatórum, * & hæréditas eórum in ætérnum erit.

Non confundéntur in tēpore malo, & in diébus famis saturabúntur: * quia peccatóres peribunt.

Inimíci verò Dómini mox ut honorificáti fúerint & exaltáti; * deficientes quemádmódum fumus, deficient.

Mutuábitur peccátor, & non solvet; * iustus autem miserétur, & tríbuet.

Quia *beneficētes ei*

hæreditábunt terram; * maledicētes autem ei disperibunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigéntur, * & viam ejus volet.

Cum ceciderit, non collidétur; * quia Dóminus supponit manum suam.

Júnior fui, etenim sénuí, * & non vidi iustum derelíctum, nec semen ejus quærens panem.

Totâ die miserétur, & commódat, * & semen illius in benedictióne erit.

Declina à malo, & fac bonum, * & inhábita in sæculum sæculi.

Quia Dóminus amat iudiciū, & non derelínquet sanctos suos; * in ætérnum conservabúntur.

Injústi puniéntur, * & semen impiórum peribit.

Iusti autem hæreditábunt terram, * & inhabitábunt in sæculū sæculi super eam.

Altera Divisio Psal. 36.

OS iusti meditábitur sapiéntiam, * & lingua ejus loquétur iudiciū.

Lex Dei ejus in corde ipsíus; * & non supplantábuntur gressus ejus.

Considerat peccátor iustum, * & quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non

dereſſinet eum in máni-
bus ejus ; * nec damnábit
eum , cùm judicábitur illi.

Expécta Dóminum , &
cuſtodi viam ejus ; & exal-
tábit te , ut hæreditáte cá-
pias terram : * cùm peri-
erint peccatóres , vidébis.

Vidi ímpium ſuperexal-
tátum , * & elevátum ſicut
ſedros Libani.

Et transívi , & ecce non
erat ; * & quæſívi eum , &
non eſt inventus locus ejus.

Cuſtodi innocentiam ,
& vide æquitatem : * quón-
iam ſunt reliquię hómini
pacífico.

Injúſti autem diſperibunt
ſimul ; * reliquię impiórũ
interibunt.

Salus autem juſtórũ à
Dño , * & protéctor eórũ
in tẽpore tribulatiónis.

Et adjuvábít eos Dómi-
nus , & liberábít eos , * &
eruet eos à peccatóribus
& ſalvábít eos , quia ſpe-
ravérunt in eo.

Ant. Juſtus totã die mi-
ſerétur & commodat ; &
ſemen illius in benedictiõ-
ne erit.

Capituſum. 1. Joan. 3.

Qui habítierit ſubſtán-
tiam hujus mundi , &
viderit fratrem ſuum ne-
ceſſitatem habére , & cláu-
ſerit víſcera ſua ab eo ,

quómódò charitas Dei ma-
net in eo ? Filíoli mei non
diligámus verbo , neque
linguã , ſed ópere & ve-
ritate.

R. breve. Jucúndus ho-
mo , qui miſerétur & com-
modat. *Repet.* Jucúndus.

V. In ætérnum non
commovébitur , *Repet.* Ju-
cúndus. Glória Patri. *Repet.*
Jucúndus.

V. Diſpérſit , dedit pau-
péribus :

R. Juſtítia ejus manet in
ſæculum ſæculi. *Pſ.* 111.

AD NONAM.

Ant. 7. Pro eo.

PSALMUS 108.

*Chriſtus Judæ proditori ,
aliſſque impiis dignas pœ-
nas , ſibiſque ſalutem
precatur.*

Deus , laudem meã
ne tacúeris : * quia
os peccatóris , &
os dolóſi ſuper me apér-
tum eſt.

Locúti ſunt advérſum
me linguã dolóſã , & ſer-
mónibus ódii circumdede-
runt me : * & expugnave-
runt me gratis.

Pro eo ut me dilige-
rent , detrahébant mihi , *
ego autem orábam.

Et poſuérunt advérſum
me mala pro bonis . * &

odium pro dilectione mea.

Divisio Psalmi 108.

Constitu[e] [Dómine] super eum peccatorem; * & diabolus stet à dextris ejus.

Cum judicátur, éxeat condemnátus; * & oratio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci; * & episcopátum ejus accipiat alter.

Fiant filii ejus órphani, * & uxor ejus vidua.

Nutantes transferántur filii ejus, & mendicent, * & épiantur de habitatió-
nibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substantiam ejus; * & diripiant aliéni labórese ejus.

Non sit illi adjutor; * nec sit qui misereátur pupillis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum; * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iniquitas patrum ejus in conspéctu Dómini; * & peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contrà Dñm semper, & dispéreat de terra memória eórum; * pro eo quod non est recordátus facere misericórdiam;

Et persecútus est hó-
minem inopem & men-

dicum, * & compunctum corde mortificáre.

Et diléxit maledictiõem, & véniet ei; * & nóluit benedictiõem, & elongábitur ab eo;

Et induit maledictiõem sicut vestiméntum; * & intrávit sicut aqua in intériora ejus, & sicut óleum in óslibus ejus.

Fiat ei sicut vestiméntum quo operítur, * & sicut zona quâ semper præcingitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóminum, * & qui loquuntur mala advérsus animam meam.

Et tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum; * quia suavis est misericórdia tua.

Altera Divisio Psal. 108.

Libera me, quia egénus. & pauper ego sum; * & cor meum conturbátum est intrà me.

Sicut umbra, cum declinat, ablátus sum; * & excússus sum sicut locústæ.

Génua mea infirmátæ sunt à jejúnio; * & caro mea immutátæ est propter óleum.

Et ego tactus sum opprobrium illis; * viderunt

me, * & movérunt cápita sua.

Adjuva me, Dómine Deus meus; * saluum me fac secúndum misericórdiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc: * & tu, Dómine, fecisti eam.

Maledicent illi, & tu benedices: * qui insúrgunt in me, confundántur; servus autem tuus lætábitur.

Induántur, qui détrahunt mihi, pudóre; * & operiántur sicut diplóide confusióne suâ.

Confitébor Dómino nimis in ore meo, * & in médio multórum laudábo eum;

Quia ástitit à dextris páuperis, * ut salvam fáceret à persequéntibus ánimam meam.

Ant. Pro eo ut me diligerent, detrahébant mihi: ego autem orábam.

Capitulum. Rom. 12.

Nolite esse prudéntes apud vosmetipsos, nulli malum pro malo reddéntes, providéntes bona non tantum coram Deo, sed étiam coram omnibus homínibus. Si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus homínibus pacem habéntes.

R. breve. Posuérunt adversum me mala pro bonis. *Repet.* Posuérunt.

Ps. Et ódium pro dilectiône mea, *Repet.* Posuérunt. Glória Patri. *Repetit.* Posuérunt. *Psf.* 108.

Ps. Si réddidi retribuéntibus mihi mala,

R. Décidam mérito ab inimicis meis inánis. *Psf.* 76.

AD VESPERAS.

Ant. 3. Multum incolatus fuit.

PSALMUS 119.

Christi mansuetudo & patientia.

AD Dóminum, cum tribulárer, clamávi, * & exaudivit me.

Dómine, libera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponáture tibi * ad linguam dolósam?

Sagittæ poténtis acutæ, * cum carbónibus desolatórius.

Heu mihi, quia incolatus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar; * multum incolatus fuit ánimam meam.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus; * cum loquébar illis, impu-

gnabant me gratis.

Ant. Multum incola fuit anima mea, Dómine: cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus.

Ant. 1. Propter fratres meos.

PSALMUS 121

Ecclesia concordia, pietas & iustitia celebrantur.

Letátus sum in his quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini ibimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis Jerúsalem:

Jerúsalem quæ ædificá-
tur ut civitas, * cuius partici-
pátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascenderunt
tribus, tribus Dómini; *
testimónium Israël, ad
confiténdum nómini Dó-
mini.

Quia illic sedérunt sedes
in iudicio, * sedes super
domum David.

Rogáte quæ ad pacem
sunt Jerúsalem, * & abun-
dántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tuâ, *
& abundántia in túrribus
tuis.

Propter fratres meos,
& próximos meos, * lo-
québar pacem de te.

Propter domum Dómi-
ni Dei nostri, * quæsi-
vi bona tibi.

Ant. Propter fratres
meos, & próximos meos,
loquébar pacem de te, Je-
rúsalem.

Ant. 4. Quàm bonum.

PSALMUS 132.

*Fraternæ charitatis beati-
tudo.*

Ecce quàm bonum, &
quàm jucúndum, * ha-
bitáre fratres in unum!

Sicut unguéntum in cá-
pite, * quod descendit in
barbam, barbam Aáron

Quod descendit in oram
vestiménti ejus; * sicut ros
Hermon, qui descendit in
montem Sion.

Quóniam illic mandávit
Dóminus benedictiónem, *
& vitam usque in sæculum.

Ant. Quàm bonum, &
quàm jucúndum, habitáre
fratres in unum!

Ant. 8. In misericórdia.

PSALMUS 140.

*Lingua coercenda: in afflic-
tionibus patientia.*

Domine, clamávi ad
te, exáudi me; * in-
ténde voci meæ, cum cla-
mávero ad te.

Dirigátur orátio mea
sicut incénsus in conspéc-
tu tuo: * elevátio mánuum
meárum, sacrificium ves-
pertinum.

Pone, Dómine, custó-
diam ori meo, * & óstium

circumstántiæ lábiis meis.

Non declines cor meum in verba malitiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis.

Cum homínibus operántibus iniquitátem; * & non comunicábo cum eléctis eórum.

Corripiet me justus in misericórdia, & increpábit me; * óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Quóniam adhuc & oratio mea in beneplácitis eórum: * absorpti sunt juncti petráe júdices eórum.

Audient verba mea, quóniam potuerunt; * sicut crassitúdo terræ erúpta est super terram.

Dissipáta sunt ossa nostra secùs inférnum: * quia ad te, Dómine, Dómine óculi mei; in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me à láqueo quem statuérunt mihi, * & à scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * singuláriter sum ego, donec tránseam.

Ant. In misericórdia justus increpábit me; óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Ant. 6. Me expéctant.

PSALMUS 141.

Humaná ope destituta, contra insectatores auxilium implorat Ecclesia.

Voce meá ad Dóminum clamávi; * vocem meá ad Dóminum deprecátus sum.

Effundo in conspéctu ejus oratióem meam; & tribulatióem meam ante ipsum pronúntio,

In deficiéndo ex me spíritum meum; * & tu cognovísti sémitas meas.

In via hac quâ ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad dexteram, & vidébam, * & non erat qui cognósceret me.

Péiit fuga à me, * & non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine: * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Inténde ad deprecatióem meam, * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persecúntibus me, * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confiténdum nómini tuo: * me

expēctant iusti, donec retribuas mihi.

Ant. Me expēctant iusti, donec retribuas mihi, Dñe.

Capitulum 1. Cor. 12.

SI quid pátitur unum membrum, compatiuntur ómnia membra; sive gloriátur unum membrum, congáudent ómnia membra: vos autem estis corpus Christi, & membra de membro.

Hymnus S. Ambrosii.

TELLURIS ingens conditor,
Mundi solū qui détegens,
Pulsis aquæ moléstis,
Terram dedisti immóbilem:

UT germen aptum próferens,
Fulvis decóra flóribus,
Fœcúnda fructu sisteret,
Pastúmque gratum redderet.

MENTIS perústæ vúlnera

Munda viróre grátia:
Ut facta fletu díluat,
Motúsque pravos átterat.

IUSSIS tuis obtémperet,
Nullis malis appróximet,
Bonis repléri gáudeat,
Et mortis ictum nésctat.

PRÆSTA, Pater píssime,

Patríque compar Unice,

Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

Ps. In Dómino laudabitur ánima mea:

Ps. Audiant mansuéti, & læténtur. *Psf.* 33.

Ad Magnificat

Ant. 8. Respéxit Deus humilitátem ancillæ suæ,
Luc. 1.

AD COMPLETOR.

Ant. 7. Tu remisisti.

PSALMUS 12.

Animæ fidelis in adversitate deprecatio.

USQUEQUO, Dómine, obliviscéris me in finem? *
úsquequò avértis faciém tuam à me?

Quándiu ponam consilia in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Úsquequò exaltábitur inimicus meus super me? *
réspecte, & exáudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte: * nequándodícat inimicus meus: Præválui advérsus eum.

Qui tribulant me, exultábunt si motus fuero: * ego autem in misericórdia

tua sperávi.

Exultabit cor meum in
Salutari tuo: cantabo Dó-
mino qui bona tribuit mi-
hi, * & psallam nómini
Dómini altíssimi.

PSALMUS 31.

*Pia adhortatio ut quisque à
peccatis se abstrahat.*

BEATI quorum remissæ
sunt iniquitates, * &
quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir cui non im-
putavit Dóminus peccá-
tum, * nec est in spiritu
eius dolus.

Quóniam táciui, inve-
teraverunt ossa mea, *
dum clamárem totà diē.

Quóniam diē ac noctē
grávida est super me ma-
nus tua: * convérsum sum
in ærúmna mea, dum con-
figitur spina.

Delictum meum cóni-
tum tibi feci; * & injusti-
tiam meam non abscondi.

Dixi: Confitébor ad-
vèrsùm me iniquitiam
meam Dómino: * & tu
remisisti impietatem pec-
cati mei.

Pro hac orábit ad te
omnis sanctus * in tē-
pore opportúno.

Verúm tamen in dilúvio
aquéarum multárum, * ad
eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum
à tribulatióne quæ circúm-

dedit me: * exultatio mea
érue me à circumdántibus
me.

Intelléctum tibi dabo,
& instruam te in via hac
quâ gradiéris: * firmábo
super te óculos meos.

Nolite fieri sicut equus
& mulus, * quibus non est
intelléctus.

In camo & fræno ma-
xillas eórum constringe,
quinon appróximant ad te.

Multa flagélla peccató-
ris: * sperántem autem in
Dómino misericórdia cir-
cúmdabit.

Lætámini in Dómino,
& exultáte iusti, * &
gloriámini omnes recti
corde.

PSALMUS 78.

*Urbis vastitas; pollutio
Templi; persecutiones
prædictæ.*

DEUS, venerunt gen-
tes in hæreditatem
tuam, polluerunt tem-
plum sanctum tuum, * po-
suérunt Jerúsalem in po-
mórum custódiam.

Posuérunt morticina ser-
vórum tuórum escas vo-
latilibus cœli; * carnes
sanctorum tuórum béstiis
terræ.

Effuderunt ságuinem
eórum tanquam aquam in
circuitu Jerúsalem; * &

non erat qui sepeliret.

Facti sumus opprobrium vicinis nostris, * sublannatio & illusio his qui in circuitu nostro sunt.

Usquequò, Dómine, irascéris in finem, * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effúnde iram tuam in gentes quæ te non novérunt, * & in regna quæ nomen tuum non invocavérunt;

Quia comedérunt Jacob, * & locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitatum nostrárum antiquárum, citò anticipent nos misericórdiæ tuæ, * quia páuperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus Salutaris noster, & propter glóriam nóminis tui, Dómine, libera nos, * & propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum:

Ne fortè dicant in gentibus: * Ubi est Deus eórum?

Et innotéscat in nationibus coram óculis nostris, * ultio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est.

Intróeat in conspéctu bo ómnia mirabília tua.

tuo gémitus compeditórum; * secúndum magnitudinem bráchii tui posside filios mortificatórum.

Et redde vicinis nostris séptuplum in sinu eórum: * impropérium ipsórum; quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, & oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in sæculum.

In generatióem & generatióem * annuntiá-bimus laudem tuam.

Ant. Tu remisisti impietátem peccáti mei: pro hac orábit ad te omnis sanctus. *Psf.* 31.

FERIA QUARTA

AD MATUTINUM

Invitatorium Deum spei,
* Venite adorémus. *Rom.*
15.

Psal. Venite pag. 6.

IN I. NOCTURNO

PSALMUS 9.

*Impiorum everſor Deus,
idemque pauperum
defensor.*

Confitebortibi, Dómine, in toto corde meo: * narra-

Lætabor & exultabo in te : * psallam nómini tuo , Altissime.

In converténdo inimicum meum retrórsùm ; * infirmabúntur , & peribunt à fácie tua.

Quóniam fecísti iudicium meum , & causam meam : * sedísti super thronum qui iúdicas iustitiam.

Increpásti gentes , & périit impius : * nomen eórum delésti in ætérnum , & in sæculum sæculi.

Inimici defecerunt frámeæ in finem , * & civitates eórum destruxísti.

Périit memória eórum cum sónitu , * & Dóminus in ætérnum pérmanet.

Parávit in iudicio thronum suum ; * & ipse iudicábit orbem terræ in æquitáte , iudicábit pópulos in iustitia.

Et factus est Dóminus refúgiúm páuperi ; * adiutor in opportunitátibus , in tribulationé.

Et sperent in te , qui novérunt nomen tuum ; * quóniam non dereliquísti quæréntes te , Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion ; * annuntiáte inter gentes stúdia ejus ;

Quóniam requiréns salutem eórum recordátus est : * non est oblitus clamórem páuperum.

Divisio Psalmi. 9.

Miserére mei , Dómine : * vide humilitatem meam de inimicis meis ,

Qui exáltas me de portis mortis , * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis filiæ Sion.

Exultábo in Salutári tuo ; * infixæ sunt gentes in intéritu quem fecérunt ;

In láqueo isto , quem abscondérunt , * comprehénsus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus iudicia fáciens : * in opéribus mánuum suárum comprehénsus est peccátor.

Convertántur peccátóres in inférnum , * omnes gentes quæ obliviscúntur Deum.

Quóniam non in finem obliuio erit páuperis : * paciéntia páuperum non peribit in finem.

Exúrge , Dómine , non confortétur homo : * iudicéntur gentes in conspéctu tuo.

Constituë , Dómine , legislatórem super eos ; * ut sciant gentes quóniam hómines sùnt.

Altera Divisio Psalmi 9.

UT quid, Dómine, recelsisti longè? * despicias in opportunitatibus, in tribulatione?

Dum superbit impius, incenditur pauper: * comprehenduntur in consiliis quibus cogitant.

Quóniam laudatur peccator in desideriiis animæ suæ, * & iniquus benedicitur.

Exacerbavit Dóminum peccator, * secundum multitudinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspectu ejus, * inquinatæ sunt viæ illius in omni tempore.

Auferuntur judicia tua à facie ejus: * omnium inimicorum suorum dominabitur.

Dixit enim in corde suo: * non movébor à generatione in generationem sine malo.

Cupis maledictione os plenum est, & amaritudine, & dolo: * sub lingua ejus labor & dolor.

Sedet in insidiis cum viribus in occultis, * ut interficiat innocentem.

Oculi ejus in pauperem respiciunt: * insidiatur in abscondito, quasi leo in spelunca sua.

Insidiatur ut rapiat pauperem: * rapere pauperem, dum attrahit eum.

In laqueo suo humiliabit eum, * inclinabit se, & cadet, cum dominatus fuerit pauperum.

Dixit enim in corde suo: Oblitus est Deus, * avértit faciem suam, ne videat in finem.

Exúrge, Dómine Deus, exaltétur manus tua: * ne obliviscáris pauperum,

Propter quid irritávit impius Deum? * dixit enim in corde suo: Non requireret.

Vides, quóniam tu laborem & dolorem consideras; * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus est pauper: * órphano tu eris adjutor.

Contere bráchium peccatoris & maligni: * quæretur peccatum illius, & non inveniétur.

Dóminus regnabit in ætérnum, & in sæculum sæculi: * peribitis, gentes de terra illius.

Desiderium pauperum exaudivit Dóminus: * præparationem cordis eorum audivit auris tua.

Judicare pupillo & húmili, * ut non appónat.

catis eorum, * & non disperdet eos.

Ant. Filii qui nascuntur, narrabunt filius suis, ut ponant in Deo spem suam.

IN IH. NOCTURNO.

Ant. 7. Abstulit.

EX PSALMO 77.

A Bundavit (Dominus) ut averteret iram suam, * & non accendit omnem iram suam.

Et recordatus est quia caro sunt ; * spiritus vādens, & non rediens.

Quoties exacerbaverunt eum in deserto ; * in iram concitaverunt eum in iniquo ?

Et conversi sunt, & tentaverunt Deum, * & sanctum Israël exacerbaverunt.

Non sunt recordati manūs ejus, * die quā redemit eos de manu tribulantis.

Sicut posuit in Ægypto signa sua, * & prodigia sua in campo Tāneos.

Et convertit in sanguinem flumina eorum, * & imbres eorum, ne biberent.

Misit in eos cœnomyiam & comedit eos ; * & ramam, & disperdidit eos.

Et dedit æruginem eorum, * & eorum locustæ.

Et occidit in vineas eorum, * & eorum in pruna.

Et tradidit gramenta eorum, * & sionem eorum igni.

Misit in eos iram gnationis suæ, * in titionem, & iram, bulationem, immi per angelos malos.

Viam fecit semi suæ, non pepercit te animabus eorum jumenta eorum in conclusit ;

Et percussit omni inogenitū in terra ti, * primitias omnis eorum in tabernaculo Cham.

Divisio Psalmi

Abstulit (Dominus) sicut oves præsuium * & perdūtanquā gregem in deserto.

Et deduxit eos in non timuerunt ; * micos eorū operuit

Et induxit eos in tem sanctificationis montem, quem acc dextera ejus.

Et ejecit à facie gentes ; * & sorte

eis terram in funiculo distributionis.

Et habitare fecit in tabernaculis eorum * tribus Israël.

Et tentaverunt, & exacerbaverunt Deum excelsum: * & testimonia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, & non servaverunt pactum: * quemadmodum patres eorum, conversi sunt in arcum pravam.

In iram concitaverunt eum in collibus suis: * & in sculpilibus suis ad æmulationem eum provocaverunt.

Audivit Deus, & sprexit: * & ad nihilum redegit valde Israël.

Et repulit tabernaculum Silo, * tabernaculum suum, ubi habitavit in hominibus.

Et tradidit in captivitatem virtutem eorum; * & pulchritudinem eorum, in manus inimici.

Et conclusit in gladio populum suum; * & hæreditatem suam sprexit.

Juvenes eorum comedit ignis; * & virgines eorum non sunt lamentatæ.

Sacerdotes eorum in gladio ceciderunt; * & viduæ eorum non plorantur.

Altera Divisio Psal. 77.

EXcitatus est tanquam dormiens Dominus, * tanquam potens crapulatus à vino.

Et percussit inimicos suos in posterióra; * opprobrium sempiternum dedit illis.

Et repulit tabernaculum Joseph, * & tribum Ephraim non elegit:

Sed elegit tribum Juda, * montem Sion quem dilexit.

Et ædificavit sicut unicornium sanctificium suum in terra, * quam fundavit in sæcula.

Et elegit David servum suum, & sustulit eum de gregibus ovium: * de post foetantes accepit eum,

Pascere Jacob servum suum, * & Israël hæreditatem suam.

Et pavit eos in innocentia cordis sui; * & in intellectibus manuum suarum deduxit eos.

Ant. Abstulit Dominus sicut oves populum suum, & deduxit eos in spe.

Ps. Ecce non dormitabit, neque dormiet,

R. Qui custodit Israël.

Psal. 120.
Pater noster, &c.

AD LAUDES.

Ant. 4. Omnes.

P. S A L M U S 5.

*Maligni malis ; innocentes
bonis afficiendi.***V**erba mea auribus
percipe , Dómi-
ne ; * intéllege
clamórem meum.Inténde voci orationis
meæ , * Rex meus & Deus
meus.Quóniam ad te orábo ,
Dómine ; * manè exáudies
vocem meam.Manè astábo tibi & vi-
debo ; * quóniam non Deus
volens iniquitatem tu es.Neque habitábit juxta
te malignus ; * neque per-
manébunt injústi ante ócu-
los tuos.Odísti omnes qui ope-
rántur iniquitatem ; * per-
des omnes qui loquúntur
mendáciū.Virum sanguínum &
dolósum * abominábitur
Dóminus.Ego autem in multítudi-
ne misericórdiæ tuæ in-
troibo in domum tuam ; *
adorábo ad Templū sanc-
tum tuum in timóre tuo.Dómine , deduc me in
justitia tua : * propter ini-
micos meos dirige in conf-

péctu tuo viam meam.

Quóniam non est in-
eórum veritas : * cor
eorum vanum est.Sepúlchrum patens
guttur eórum , linguis
dolósè agébant ; * júd-
illos , Deus.Décidant à cogitatio-
bus suis , secundum mu-
túdinem impietátum
eorum expélle eos , * qu-
niam irritavérunt te , T-
mine.Et læténtur omnes
sperant in te : * in æt-
num exultábunt , & ha-
tábis in eis.Et gloriabúntur in
omnes qui diligant non
tuum , * quóniam tu
nedices justo.Dómine , ut scuto be-
voluntátis tuæ * co-
násti nos.Ant. Omnes qui
sperant in te , Dómine
ætérnum exultábunt ;
habitábis in eis.

Ant. 5. In tégmin-

P. S A L M U S 35.

*Iniquorum malitia : just**Dei : gloria justorum***D**ixit injústus , ut
linquat in seme-
fo : * non est timor
ante óculos ejus.Quóniam dolósè
in conspéctu ejus , * ut

veniatur iniquitas ejus ad
odium.

Verba oris ejus iniquitas & dolus : * noluit intelligere, ut benè ageret.

Iniquitatem meditatus est in cubili suo : * astitit omni viæ non bonæ, malitiam autem non odivit.

Dómine, in coelo misericórdia tua : * & veritas tua usque ad nubes.

Justitia tua sicut montes Dei : * judicia tua abyssus multa.

Hómines & juménta salvabis, Dómine ; * quemádmódum multiplicasti misericórdiam tuam, Deus.

Filii autem hóminum * in tégmine alárum tuárum sperabunt.

Inebriabúntur ab ubertate domûs tuæ ; * & torrénte voluptátis tuæ potabis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ, * & in lumine tuo vidébitur lumen.

Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, * & justitiam tuam his qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes superbiæ ; * & manus peccatóris non móveat me.

Ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem : * ex-

púlsi sunt, nec potuerunt stare.

Ant. In tégmine alárum tuárum sperabunt, Dómine ; & torrénte voluptátis tuæ potabis eos.

Ant. 3. Exáudi nos.

PSALMUS 64.

Dei in homines beneficentia : gentium conversio.

TE decet hymnus, Deus, in Sion ; * & tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exáudi orationem meá : * ad te omnis caro veniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos ; * & impietátibus nostris tu propitiaberis.

Beátus quem elegísti, & assumpsísti, * inhabitabit in atriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ ; * sanctum est templum tuum, mirabile in æquitáte.

Exáudi nos, Deus salutaris noster, * spes ómnium finium terræ, & in mari longè.

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ ; * qui contúrbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabúntur gentes, & timébunt qui hábitant terminos à signis tuis : *

exitus matutini & vespere & non timebo.
delectabis.

Visitasti terram & inebriasti eam : * multiplicasti locupletare eam.

Flumen Dei replétum est aquis, parasti cibum illorum : * quoniam ita est præparatio ejus.

Rivos ejus inebria, multiplica genimina ejus ; * in sillicidiis ejus lætabitur germinans.

Benedices coronæ anni benignitatis tuæ ; * & campi tui replebuntur ubertate.

Pinguëscent speciosa deserti : * & exultatione colles accingentur.

Induti sunt arietes ovium, & vales abundabunt frumento : * clamabunt, etenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi nos, Deus salutaris noster, spes omnium finium terræ.

Ant. 1. Ecce.

IN FERIIS.

CANTICUM.

Isaia. 12.

Confitebor tibi, Domine, quoniam iratus es mihi : * conversus est furor tuus, & consolatus es me.

Ecce Deus salvator meus ; * fiducialiter agam,

Quia fortitudo mea laus mea Dominus, factus est mihi in saltem.

Haurietis aquas in medio de fontibus Salvatoris ; * & dicetis in die illa Confitemini Domino, invocate nomen ejus.

Notas facite in populo ad inventiones ejus : * memento quoniam exorsum est nomen ejus.

Cantate Domino, quoniam magnifice fecit : annuntiate hoc in universa terra.

Exulta & lauda, saltem Sion : * quia magnus in medio tui sanctus Israel.

Ant. Ecce Deus salvator meus ; fiducialiter agam, & non timebo.

IN FESTIS.

CANTICUM.

Tob. 13.

Magnus es, Domine, in æternum, * & omnia sæcula regnum tuum.

Quoniam tu flagellasti & salvas : deducis ad inferos, & reducis : * non est qui effugiat manum tuam.

Confitemini Domino, filii Israël, * & in conspectu gentium laudate eum ;

Quoniam ideo dispersisti

vos inter gentes quæ igno-
rant eum, * ut vos enar-
ratis mirabilia ejus,

Et faciatis scire eos, *
quia non est alius Deus
omnipotens præter eum.

Iple castigavit nos prop-
ter iniquitates nostras; *
& ipse salvabit nos prop-
ter misericordiam suam.

Aspicite ergo quæ fecit
nobiscum, & cum timore
& tremore confitemini il-
li; * Regemque sæculó-
rum exaltrate in opéribus
vestris.

Ego autem in terra cap-
tivitatis meæ confitebor
illi: * quóniam ostendit
majestatem suam in gen-
tem peccatricem.

Convertimini itaque,
peccatores, & facite justí-
tiam coram Deo, * cre-
dentes quòd faciat vobis-
cum misericordiam suam.

Ego autem & ánima
mea * in eo lætabimur.

Benedícite Dóminum,
omnes electi ejus: * ágite
dies lætitiæ, & confite-
mini illi.]

Ant. 6. Beneplácitū est.

PSALMUS 146.

*Deus ex sua in populum suū
providentia celebratur.*

LAudáte Dóminum,
quóniam bonus est
psalmus: * Deo nostro sit

jucúnda decoraque lau-
datio.

Ædificans Jerúsalem,
Dóminus: * dispersiões
Israélis congregabit.

Qui sanat contritos cor-
de, * & alligat contritió-
nes eórum;

Qui númerat multitudi-
nem stellárum, * & om-
nibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus nos-
ter, & magna virtus
ejus; * & sapientiæ ejus
non est númerus.

Suscipiens mansuétos
Dóminus; * humilians
autem peccatores usque
ad terram.

Præcínite Dómino in
confessiõe: * psállite
Deo nostro in cithara;

Qui óperit cælum nú-
bibus, * & parat terræ
plúviam;

Qui producit in món-
tibus fœnum, * & her-
bam servituti hóminum;

Qui dat jumentis escam
ipsórum, * & pullis cor-
vórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi
voluntatem habébit; *
nec in tibiis viri beneplá-
citurum erit ei.

Benepláciturum est Dó-
mino super timéntes eum,*
& in eis qui sperant super
misericórdia ejus.

E iij

Ant. Beneplacitum est
Dōmino super timētes
eum, & in-eis qui sperant
super misericordia ejus.

Capitulum. Isaia. 26.

IN sémita judiciórum
tuórum, Dōmine, sus-
tinuimus te: nomen tuū,
& memoriale tuū in desi-
derio animæ. Anima mea
desideravit te in nocte;
sed & spíritu meo in præ-
córdiis meis de mane vi-
gilábo ad te.

Ps. Audítam fac mihi
manē misericórdiam tuā;

R. Quia in te sperávi.

Pf. 142. *Ad Benedictus.*

Ant. 1. Jurávit Dōmi-
nus dātūrum se nobis, ut
sine timóre de manu in-
micórum nostrórum libe-
ráti, serviámus illi. *Luc.* 1.

Preces, si dicendæ sint,
habentur infra post Comp.
Sabbati. Orat. conveniens.

AD PRIMAM.

Ant. 8. Ego.

PSALMUS 30.

Vox Christi, & fidelium
se Deo in mœrore com-
mittentium.

IN te, Dōmine, spe-
rávi, non confundar
in ætérnum: * in ius-
titia tua libera me.

Inclína ad me aurem
tuā, * accélera. ut éruas me.

Esto mihi in Defensor
tectorem, & in domū
meam; * ut saluum me facias.

Quóniam fortitudo
mea, & refúgium me-
um es tu; * & propter
nomen tuum deduces me
& enutries me.

Educes me de laqueo
hoc quem abscondē-
m mihi, * quóniam tu
protector meus.

In manus tuas commi-
do spíritum meum: *
demisti me, Dōmine; De-
us veritatis.

Odisti observantes
iniquitates supervacue: *
autem in Dōmino sperávi.

Exultábo & lætábor
in misericordia tua; * qu-
oniam respexisti humilita-
tem meam, salvásti de
inimicis meis.

Nec conclusisti me in
manibus inimici; * statuisti
mihi loco spatioſo pedes meos.

Divisio Psalmi 30.

Miserere mei, Dō-
mine, quóniam tribu-
latus est cor: * conturbátus est
ira oculus meus, anima
mea, & venter meus.

Quóniam defecit in
dolorē vita mea, * & anima
mea in gemitibus.

Infirmata est in paup-
ertate virtus mea, * & oculus
meus conturbatus sum.

Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium, & vicinis meis valde, * & timor notis meis.

Qui vidébant me, foras fugerunt à me : * oblivióni datus sum tanquam mortuus à corde.

Factus sum tanquam vas perditum : * quóniam audivi vituperationem multorum commorantium in circuitu.

In eo dum convenirent simul adversum me : * accipere animam meam consiliati sunt.

Ego autem in te speravi, Dómine ; * dixi : Deus meus es tu : in manibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicorum meorum, * & à sequentibus me.

Illústra faciém tuam super servum tuum, salvum fac in misericórdia tua : * Dómine, non confundar, quóniam invocávi te.

Erubéscant impii, & deducántur in inférnum : * muta fiant lábia dolósa,

Quæ loquúntur adversus justum iniquitatem, * in superbia, & in abusióne.

Altera Divisio Psalmi 30.

QUàm magna multitúdo dulcedinis tuæ, Dómine, * quam abscon-

disti timéntibus te!

Perfecísti eis qui sperant in te, * in conspéctu filiórum hóminum.

Abscóndes eos in abscondito faciéis tuæ * à contrubatióne hóminum.

Próteges eos in tabernáculo tuo * à contradic-tióne linguárum.

Benedíctus Dóminus : * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitaté munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ : * Pro-jéctus sum à facie oculórum tuórum.

Ideò exaudísti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.

Diligite Dóminum, omnes sancti ejus, * quóniam veritatem requireret Dóminus, & retribuet abundanter faciéntibus superbiam.

Viriliter ágite, & confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

Ant. Ego in Dómino sperávi : exultabo & lætabor in misericórdia tua:

Capitulum, R. breve, Preces, ut infra in Feriis per Annum post Completorium Sabbati.

AD TERTIAM

Ant. 4. Spera in Deo.

PSALMUS 41.

Solacium iusti, spes melioris vitæ, rerumque divinarum meditatio.

Quemadmodū desiderat cervus ad fontes aquarum: * ita desiderat ánima mea ad te, Deus.

Sitivit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * quando véniam & apparebo ante faciē Dei!

Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes die ac nocte: * dum dicitur mihi quotidie: Ubi est Deus tuus.

Hæc recordatus sum, & effudi in me animam meā: * quóniam transibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad domum Dei.

In voce exultationis & confessionis * sonus epulantis.

Quare tristis es ánima mea, * & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitebor illi: * Salutare vultus mei, & Deus meus.

Divisio Psalmi 41.

Ad meipsum ánima mea conturbata est: * propterea memor ero tui

de terra Jordánis, Hermóniū à monte dico.

Abyssus abyssum invocat, * in voce catarum tuarum.

Omnia excelsa tua fluctus tui * supertransierunt.

In die mandavit mihi misericórdiam: & nocte canticum ejus.

Apud me oratio vitæ meæ: * dicam: Susceptor meus es:

Quare oblitus es me & quare contristatus cedo, dum affligit me inimicus.

Dum confringent ossa mea, * exprobrant mihi qui tribuunt me inimici mei:

Dum dicunt mihi singulos dies: * Ubi Deus tuus?

Quare tristis es, ánima mea, * & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitebor illi: Salutare vultus mei Deus meus.

PSALMUS 42.

De spe in Deo habent persecutionibus.

Judica me, Deus: & discerne causam meam de gente non sancta.

hómíne iníquo & dolóso
érue me.

Quia tu es, Deus, for-
tíudo mea: * quare me
repulisti? & quare tristis
incédo, dum affligit me
inimicus?

Emitte lucem tuam &
veritatem tuam. * ipsa
me deduxérunt, & addu-
xérunt in montem sanc-
tum tuum, & in taber-
nacula tua.

Et introibo ad altáre
Dei: * ad Deum qui læ-
tificat juventutem meam.

Confitébor tibi in cítha-
ra, Deus, Deus meus: *
quare tristis es ánima
mea? & quare contúr-
bas me?

Spera in Deo, quóniam
adhuc confitébor illi: *
Salutáre vultus mei, &
Deus meus.

Ant. Spera in Deo,
ánima mea: Salutáre yul-
tus mei, & Deus meus.

Capitulum Rom. 15.

QUaecúmque scripta
sunt, ad nostram
doctrinam scripta sunt;
ut per patientiam, & con-
solationem Scripturarum,
spem habeamus.

Psalmus brevis Memor esto
misericordie tue, Dómine, in
misericordia tua mihi spem dedisti.

Repetitur Memor esto.

Pars Autumnalis,

Psalmus. Hæc me consolát
est, quia elóquium tuum
vivificávit me. *Repetitur*

Memor esto. Glória Pa-
tri. *Repetit.* Memor esto

Psalmus. Respondébo expro-
brántibus mihi verbum;

Psalmus. Quia sperávi in ser-
mónibus tuis. *Ps.* 118.

Preces, si dicenda sint
infra in Feriis post Com-
pletorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM

Ant. 2. Qui sperat.

PSALMUS 20.

Christi regnum, potestas,
& victoria.

Domine, in vir-
tute tua lætá-
bitur Rex, * &
super Salutáre tuum exul-
tábit veheménter.

Desidérium cordis ejus
tribuisti ei: * & voluntáte
labiórurn ejus non frau-
dásti eum:

Quóniam prævenísti
eum in benedictiónibus
dulcedinis: * posuisti in
cápite ejus coronam de
lápide pretióso.

Vitam pétiiit à te, * &
tribuisti ei longitudinem
diérurn in sæculum, & in
sæculum sæculi.

Magna est glória ejus
in Salutári tuo: * glóriam

E v,

& magnum decorem impones super eum.

Quoniam dabis eum in benedictionem in seculum seculi : * lætificabis eum in gaudio cum vultu tuo.

Quoniam rex sperat in Domino, * & in misericordia Altissimi non commovebitur.

Inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis : * dextera tua inveniat omnes qui te oderunt.

Pones eos ut clibanum ignis in tempore vultus tui : * Dominus in ira sua conturbabit eos ; & devorabit eos ignis.

Fructum eorum de terra perdes : * & semen eorum à filiis hominum.

Quoniam declinaverunt in te mala : * cogitaverunt consilia, quæ non potuerunt stabilire.

Quoniam pones eos dorsum : * in reliquiis tuis præparabis vultum eorum.

Exaltare, Domine, in virtute tua : * cantabimus & psallimus virtutes tuas.

PSALMUS. 102.

Deus prædicandus : innumerabilia ejus beneficia.

Benedic, anima mea, Domino, * & omnia quæ intra me sunt,

nómini sancto ejus.

Benedic, anima mea ; Domino, * & noli oblivisci omnes retributiones ejus ;

Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis ; * qui sanat omnes infirmitates tuas.

Qui redimit de interitu vitam tuam ; * qui coronat te in misericordia & miserationibus.

Qui replet in bonis desiderium tuum : * renovabitur ut aquilæ juventus tua.

Faciens misericordias Dominus, * & judicium omnibus injuriam patientibus.

Notas fecit vias suas Moysi, * filiis Israël voluntates suas.

Divisio Psalmi 102.

Miserator & misericors Dominus, * longanimis, & multum misericors :

Non in perpetuum irascetur, * neque in æternum comminabitur :

Non secundum peccata nostra fecit nobis, * neque secundum iniquitates nostras retribuit nobis.

Quoniam secundum altitudinem cæli à terra, * corroboravit misericor-

diam suam super timén-
tes se.

Quantum distat ortus
ab occidente, * longè fe-
cit à nobis iniquitates nos-
tras.

Quomodo miseretur
pater filiorum, misertus
est Dominus timéntibus
se; * quoniam ipse cog-
novit figmentum nostrum:

Recordatus est quoniam
pulvis sumus: * homo,
sicut fœnum dies ejus,
tanquam flos agri sic ef-
florescit;

Quoniam spiritus per-
transibit in illo, & non
subsistet; * & non cog-
noscet amplius locum
suum:

Misericordia autem Dó-
mini ab ætérno, * & us-
que in ætérnum super ti-
méntes eum.

Et justitia illius in fi-
lios filiorum, * his qui
servant testaméntum ejus.

Et mémoires sunt man-
datórum ipsius, * ad fa-
ciéndum ea.

Dominus in cœlo pará-
vit sedem suam, * & re-
gnum ipsius ómnibus do-
minábitur.

Benedícite Dómino,
omnes Angeli ejus, po-
tentes virtute, faciéntes
verbum illius * ad au-

diéndam vocem sermó-
num ejus.

Benedícite Dómino,
omnes virtútes ejus, *
ministri ejus, qui faciéis
voluntátem ejus.

Benedícite Dómino,
omnia ópera ejus: * in
omni loco dominationis
ejus, benedic, ánima
mea, Dómino.

Ant. Qui sperat in
Dómino, in misericórdia
Altissimi non commové-
bitur. *Psal.* 20.

Capitulum. 1. Joan. 3.

Nunc filii Dei sumus,
& nondum apparuit
quid érimus. Scimus quó-
niam cum apparuerit, si-
miles ei érimus, quoniam
vidébitus eum sicuti est.
Et omnis qui habet hanc
spem in eo, sanctificat se,
sicut & ille sanctus est.

R. breve. Beátus vir,
cujus est nomen Dómini.
spes ejus. *Repetitur.* Beá-
tus vir.

Ps. Et non respéxit in
vanitátes & insánias fal-
sas. *Repetitur.* Beátus vir.
Glória Patri. *Repetitur.*
Beátus vir. *Psal.* 39.

Ps. Speráte in eo, om-
nis congregatio pópuli:

R. Effúndite coram illa
corda vestra. *Psal.* 62.

Ev.

*Preces, si dicenda sint,
infra post Completor. Sab-
bati.*

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Ant. 8. Factus est.

PSALMUS 81.

*Injustè jura administranti-
bus exitium certum.*

DEus stetit in sy-
nagoga deorū ; *
in medio autem
deos dijudicat.

Usquequò judicatis ini-
quitatem : * & facies pec-
catorum sumitis ?

Judicáte egēo & pu-
pillo ; * hūmīlem & pāu-
perem justificáte.

Eripte pāuperem : *
& egēum de manu pec-
catoris liberáte.

Nesciērunt, neque in-
tellexērunt, in tēnebris
ambulant : * movebūntur
omnia fundamēta ter-
ræ.

Ego dixi : Dii estis, *
& filii Excēlſi omnes.

¶ Vos autem sicut hōmi-
nes moriēmini : * & sicut
unus de principibus ca-
dētis.

Surge, Deus, judica
terram ; * quoniam tu
hæreditabis in omnibus
gēntibus.

PSALMUS 93.

*Deus superborum osor &
vindex.*

DEus ultionum Dō-
minus, * Deus ultio-
num liberè egit.

Exaltāre, qui judicas
terram : * redden retribu-
tionem superbis.

Usquequò peccatores,
Dōmine, * usquequò pec-
catores gloriabūntur ?

Effabūntur & loquētur
iniquitatem : * loquētur
omnes qui operāntur in-
justitiam ?

Pópulum tuum, Dō-
mine, humiliavērunt ; *
& hæreditatem tuam ve-
xavērunt.

Viduam & advenam
interfecērunt, * & pu-
pillos occidērunt.

Et dixerunt : non vidē-
bit Dōminus, * nec in-
telliget Deus Jacob.

Intelligite, insipientes
in pópulo ; * & stulti, ali-
quādo sapiēte.

Qui plantāvit aurem,
non audiet ? * aut qui fin-
xit oculū non considerat.

Qui corripit gentes,
non arguet ; * qui docet
hōminem sciēntiam ?

Dōminus scit cogita-
tiones hōminum, * quō-
niam vanæ sunt.

Divisio Psalmi 93.

Beatus homo quem tu erudieris, Domine, & de lege tua docueris eum;

Ut mitiges ei à diébus malis: * donec fodiatur peccatori fóvea.

Quia non repellet Dominus plebem suam: * & hæreditatem suam non derelinquet;

Quoadúsque iustitia convertátur in iudicium: * & qui juxta illam omnes qui recto sunt corde

Quis consúrget mihi advérsus malignántes? * aut quis stabit mecum advérsus operántes iniquitatem?

Nisi quia Dominus adjuvavit me: * paulò minùs habitáffet in inférno ánima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus; * misericórdia tua, Dñe, adjuvabat me.

Secúndum multitudinem dolórum meórum in corde meo, * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis: * qui firgis láórem in præcepto?

Capábunt in ánimam iusti: * & sánguinem innocentem condemnábunt.

Et factus est mihi Dominus in refúgium, * & Deus meus in adiutórium spei meæ:

Et reddet illis iniquitatem ipsórum; & in malitia eórum disperdet eos: * disperdet illos Dominus Deus noster.

Ant. Factus est mihi Dominus in refúgium, & Deus meus in adiutórium spei meæ. *Psalm. 93.*

Capitulum. Hebr. 10.

Nolite amittere confidentiam vestram, quæ magnam habet remunerationem: patientia enim vobis necessária est, ut voluntatem Dei facientes, reportetis promissionem.

R. breve. Bonum est confidere in Domino, quàm confidere in homine. *Repetitur.* Bonum est.

V. Bonum est sperare in Domino, *Repetit.* Bonum est. Glória Patri. *Repetitur.* Bonum est. *Psalm. 117.*

V. Mihi adhærere Deo bonum est.

R. Pónere in Domino Deo spem meam. *Pf. 72.*

Preces, si dicenda sint, infra post Completor. Sabati.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Ant. 7. Oculi nostri.

PSALMUS 122.

Ecclesiæ oratio contra impiorum calumnias.

AD te levavi oculos meos, * qui habitas in coelis.

Ecce sicut oculi servorum * in manibus dominorum suorum;

Sicut oculi ancillæ in manibus dominæ suæ: * ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostri.

Misereare nostri, Domine, misereare nostri; * quia multum repleti sumus despectione:

Quia multum repleta est anima nostra, * opprobrium abundantibus, & despectio superbis.

Ant. Oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostri.

Ant. 5. Qui confidunt.

PSALMUS 124.

Fidelium Deus ipse tutela: iniqui perituri.

Qui confidunt in Domino sicut mons Sion: * non commovebitur in æternum, qui habitat in Jerusaleme:

Montes in circuitu ejus: * & Dominus in

circuitu populi sui; hoc nunc, & usque in sæculum:

Quia non relinquit Dominus virgam peccatorum super sortem peccatorum, * ut non extendant iusti ad iniquitatem manus suas.

Benefac, Domine, iustis, * & rectis corde.

Declinantes autem a via obligationes, adducet Dominus cum operantibus iniquitatem: * pax super Israel.

Ant. Qui confidunt in Domino, sicut mons Sion: non commovebitur in æternum, qui habitat in Jerusaleme.

Ant. 8. Nisi Dominus.

PSALMUS 126.

Vani hominum labores, quia Dominus Deus non opitulatur.

Nisi Dominus ædificaverit domum, * vanum laboraverunt qui ædificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem, * frustra vigilat, qui custodit eam.

Vanum est vobis sursum lucem surgere: * sursum postquam sederitis, quando manducatis panem & lorum, cum dederit dilectis suis somnum.

Ecce hereditas Domini

ii merces, fructus.

flagittæ in manu,
* ita filii excus-

s vir qui implevit
in furore ex ip-
non confundetur
uctur inimicis suis

Nisi Dominus
rit civitatem,
vigilat qui custodit

1. Sustinuit.
LMUS 129.
io penitenti per
sua promissa.

profundis clamavi
te, * Domine: *
exaudi vocem.

aures tuæ inten-
in vocem depre-
meæ.

quitates observá-
Domine, * Dó-
quis sustinebit?

apud te propitiá-
* & propter le-
am sustinui te,

uit anima mea in
jus: * speravit
mea in Domino.
custodia matutina
et noctem, * spe-
in Domino.

Quia apud Dominum
misericórdia, * & copiosa
apud eum redemptio,

Et ipse redimet Israël
ex ómnibus iniquitatibus
eius.

Ant. Sustinuit anima
mea in verbo ejus: spe-
ravit anima mea in Dó-
mino.

Ant. 4. Speret.

PSALMUS 130.

*Humilitas & modestia
gratum Deo sacrificium.*

Domine, non est exal-
tatum cor meum;
neque elati sunt oculi
mei.

Neque ambulavi in
magnis, * neque in mi-
rabilibus super me.

Si non humiliter sentie-
bam, * sed exaltavi ani-
mam meam:

Sicut ablactatus est fa-
per matrem suam, * ita retu-
bitio in anima mea.

Speret Israël in Dómi-
no, * ex hoc nunc, &
usque in sæculum.

Ant. Speret Israël in
Domino.

Capitulum. Rom: 15.

Deus spei repleat vos
omni gaudio & pace
in credendo, ut abundetis
in spe, & virtute Spiri-
tûs Sancti.

HYMNUS. S. Ambrosii.

habentur infra post Completorium Sabbati.

CÆLI Deus sanctissimē,
Qui lucidum centrum
poli

Candore pingis igneo,
Augens decore lumine.

QUARTO die qui
flammeam

Solis rotam constituens,
Lunæ ministras ordini
Vagos recursus syderum.

UT noctibus vel lū-
mini

Direptionis terminum,
Primordiis & mensium
Signum daret notissimum.

ILLUMINA cor om-
nium;

Absterge sordes mentium;
Resolve culpæ vinculum;
Everte moles criminum.

PRÆSTA, Pater
piissime,

Patrique compar Unice,
Cum Spiritu paracrito,
Regnans per omne sæcu-
lum.

Amen.

ψ. A custodiā matutina
usque ad noctem,

℣. Speret Israël in Dō-
mino. *Psal.* 129.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Misericordia
ejus à progénie in progé-
nies timéntibus eum. *Luc.*

1.

Preces, si dicenda sint,

Oratio conveniens.

AD COMPLETOR.

Ant. 4. Conserva me.

PSALMUS 10.

*Vox justī in Deo confiden-
tis, ejusque judiciā
meditantis.*

IN Dōmino confido;
quomodo dicitis ani-
mæ meæ: * Trāsmi-
gra in montem, sicut pas-
ser?

Quoniam ecce pecca-
tores intenderunt arcum,
paraverunt sagittas suas
in pharetra, * ut sagittent
in obscuro rectos corde.

Quoniam quæ perfec-
ti, destruxerunt: * justus
autem quid fecit?

Dōminus in templo
sancto suo; * Dōminus
in coelo sedes ejus.

Oculi ejus in pauce-
rem respiciunt; * palpe-
bræ ejus interrogant fi-
lios hominum.

Dōminus interrogat
justum & impium; * qui
autem diligit iniquitatem,
odit animam suam.

Pluet super peccatores
laqueos: * ignis, & sul-
phur, & spiritus procel-
larum, pars calicis eorum.

Quoniam iustus Dōmi-

nus & iustitias dilexit : *
æquitatem vidit vultus
ejus.

PSALMUS 13.

*Impiorum malitia : justis
ex adventu Christi salus
exoptatur*

Dixit insipiens in cor-
de suo : * Non est
Deus.

Corrupti sunt, & abo-
minabiles facti sunt in stū-
diis suis : * non est qui faci-
at bonum, non est usque
ad unum.

Dóminus de cælo prof-
pexit super filios hómi-
num, * ut videat si est
intelligens, aut requirens
Deum.

Omnes declinaverunt,
simul inútiles facti sunt : *
non est qui faciat bonum,
non est usque ad unum.

Sepúlcrum patens est
guttur eórum ; linguis suis
dolósè agébant ; * vené-
num áspidum sub lábiis eó-
rum.

Quorum os maledictió-
ne & amaritúdine plenum
est : * velóces pedes eó-
rum ad effundéndum sán-
guinem.

Contritio & infelicitas
in viis eórum, & viam
pacis non cognoverunt : *
non est timor Dei ante
óculos eórum.

Nonne cognóscunt om-
nes qui operántur iniqui-
tatem, * qui devorant
plebem meam sicut escam
panis ?

Dóminus non invo-
caverunt : * illic trepidavé-
runt timóre, ubi non erat
timor.

Quóniam Dóminus in
generatióne iusta est ; *
consilium inopis confudis-
tis, quóniam Dóminus spes
ejus est.

Quis dabit ex Sion Sa-
lutáre Israël ? * cum avér-
terit Dóminus captivitá-
tem plebis suæ, exultábit
Jacob, & lætábitur Israël.

PSALMUS 15.

*Pars iustorum, Deus : ré-
surrectionis spes.*

Conserva me, Dómi-
ne, quóniam sperávi
in te : * dixi Dómino :
Deus meus es tu, quóniam
honórum meórum non
eges.

Sanctis qui sunt in terra
ejus, * mirificávit omnes
voluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt infir-
mitates eórum : * póstea
acceleraverunt.

Non congregábo con-
venticula eórum de san-
guinibus : * nec memor
ero nóminum eórum per
lábia mea.

tem; * in abundantia autem virtutis suæ non fallabitur.

Ecce oculi Domini super metuentes eum: * & in eis, qui sperant super misericordia ejus.

Ut eruat à morte animas eorum, * & alat eos in fame.

Anima nostra sustinet Dominum; * quoniam adiutor & protector noster est.

Quia in eo lætabitur cor nostrum: * & in nomine sancto ejus speravimus.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos, * quemadmodum speravimus in te.

Ant. Rectum est verbum Domini, & omnia opera ejus in fide.

IN II. NOCTURNO

Ant. 4. Dominus.

PSALMUS 60.

Carmen triumphale de Christi victoriis, & Ecclesiæ cursu.

EXurgat Deus, & dissipentur inimici ejus; * & fugiant qui oderunt eum, à facie ejus.

Sicut deficit fumus, deficiant; * sicut fluit cera à

facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei.

Et justi epulentur, & exultent in conspectu Dei: * & delectentur in lætitia.

Cantate Deo, psalmum dicite nomini ejus: * iter facite ei qui ascendit super occasum; Dominus nomen illi.

Exultate in conspectu ejus; * turbabuntur à facie ejus, patris orphanorum, & iudicis viduarum.

Deus in loco sancto suo; * Deus, qui habitare facit unius moris in domo.

Qui educit victos in fortitudine; * similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulcris.

Deus, cum egredereris in conspectu populi tui, * cum pertransires in deserto,

Terra mota est; etenim coeli distillaverunt à facie Dei Sinai, * à facie Dei Israël.

Pluviam voluntariam segregabis, Deus, hæreditati tuæ; * & infirmata est, tu verò perfecisti eam.

Animalia tua habitabunt in ea: * parasti in dulcedine tua pauperi, Deus.

Divisio Psalmi 67.

Dominus dabit verbum evangelizantibus, * virtute multa.

Rex virtutum dilecti, dilecti; * & speciei domus dividere spolia.

Si dormiatis inter medios cleros; pennae columbae deargentatae, * & posteriora dorsi ejus in pallore auri.

Dum discernit coelestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulatus, mons pinguis; * ut quid suspicamini montes coagulatos?

Mons, in quo beneplacitum est Deo habitare in eo; * etenim Dominus habitabit in finem.

Currus Dei decem milibus multiplex, millia latantium; * Dominus in eis in Sina in sancto.

Ascendisti in altum: cepisti captivitatem: * accepisti dona in hominibus:

Etenim non credentes, * inhabitare Dñm Deum.

Benedictus Dominus die quotidie: * prorsperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.

Deus noster, Deus salvos faciendi; * & Domini Dñi exitus mortis.

Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum, * verticem capilli perambulantium in delictis suis.

Dixit Dominus: Ex Basan convertam, * convertam in profundum maris:

Ut intingat pes tuus in sanguine, * lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.

Viderunt ingressus tuos, Deus, * ingressus Dei mei, regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt principes conjuncti psallentibus, * in medio juvenularum tympanistriarum.

Altera Divisio Psalmi 67.

In ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israël.

Ibi Benjamin adolescentulus, * in mentis excessu.

Principes Juda, duces eorum; * principes Zabulon, principes Nephthali.

Manda, Deus, virtuti tuae: * confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

A templo tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis;
congregatio taurorum in
vaccis populorum; * ut
excludent eos qui probati
sunt argento.

Disipa gentes quæ bel-
la volunt; venient legati ex
Ægypto; * Æthiopia præ-
veniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantate
Deo; * psallite Dómino.
Psallite Deo qui ascen-
dit super coelum coeli, *
ad orientem.

Ecce dabit voci suæ vo-
cem virtutis; date glóriam
Deo super Israël, * magni-
ficéntia ejus & virtus ejus
in núbibus.

Mirabilis Deus in sanc-
tis suis; Deus Israël ipse
dabit virtutem & fortitú-
dinem plebi suæ: * be-
nedíctus Deus.

Ant. Dóminus dabit
verbum evangelizántibus:
Deus Israël ipse dabit for-
titúdinem plebi suæ.

IN HL. NOCTURNO.

Ant. 8. Dómine.

PSALMUS 88.

Promissiones Davidi factæ:

*Christum differri humilis
querela.*

Misericórdias Dó-
mini * in ætér-
num cantábo.

In generatióem & ge-

neratióem * annuntiábo
veritatem tuam in ore
meo.

Quóniam dixísti; In
æternū misericórdia ædi-
ficábitur in coelis; * præ-
parábitur veritas tua in
eis.

Dispósui testaméntum
eléctis meis, jurávi Da-
vid servo meo; * usque
in ætérnum præparábo
semen tuum:

Et ædificábo in genera-
tiónem & generatióem *
sedem tuam.

Confitebúntur coeli mi-
rabília tua, Dómine; *
etenim veritatem tuam
in ecclésia sanctorum.

Quóniam quis in ná-
bibus æquábitur Dómi-
no? * similis erit Deo
in filiis Dei?

Deus, qui glorificátur
in concílio sanctorum; *
magnus & terribilis sa-
per omnes qui in circúitu
ejus sunt.

Dómine Deus virtu-
tum, quis similis tibi? *
potens es, Dómine; &
veritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestati
maris; * motum autem
fluctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliásti sicut vul-
nerátum, superbum: * in
bráchio virtutis tuæ dif-

persisti inimicos tuos.

meo unxi eum.

Tui sunt coeli, & tua est terra; * orbem terræ & plenitudinem ejus tu fundasti;

Manus enim mea auxiliabitur ei, * & brachium meum confortabit eum.

Aquilonem & mare tu creasti; * Thabor & Hermon in nomine tuo exultabunt:

Nihil proficiet inimicus in eo, * & filius iniquitatis non apponet nocere ei.

Tuum brachium cum potentia: * firmetur manus tua, & exaltetur dextera tua.

Et concidam à facie ipsius inimicos ejus, * & odientes eum in fugam convertam.

Iustitia & iudicium preparatio sedis tuæ; * misericordia & veritas præcedent faciem tuam.

Et veritas mea, & misericordia mea cum ipso, * & in nomine meo exaltabitur cornu ejus.

Divisio Psalmi 38.

BEatus populus qui scit jubilationem: * Domine, in lumine vultus tui ambulabunt,

Et ponam in mari manum ejus, * & in fluminibus dexteram ejus.

Et in nomine tuo exultabunt tota die, * & in iustitia tua exaltabuntur.

Ipse invocabit me: Pater meus es tu, * Deus meus, & fuscceptor salutis meæ.

Quoniam gloria virtutis eorum tu es, * & in beneplacito tuo exaltabitur cornu nostrum:

Et ego primogenitum ponam illum, * excelsum præ regibus terræ.

Quia Domini est assumptio nostra, * & sancti Israël regis nostri.

In æternum servabo illi misericordiam meam, * & testamentum meum fidele ipsi;

Tunc locutus es in visione sanctis tuis, & dixisti: * Posui adiutorium in potente, & exaltavi electum de plebe mea.

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus, * & thronum ejus sicut dies coeli;

Inveni David servum meum, * oleo sancto

Si autem dereliquerint filii ejus legem meam, * & in iudiciis meis non ambulaverint:

Si iustitias meas profanaverint, * & mandata

mea non custodierint;

Visitábo in virga iniquitates eorum, * & in verbéribus peccáta eorū.

Misericórdiam autem meam non dispérgam ab eo, * neque nocébo in veritate mea.

Neque profanábo testaméntum meum, * & quæ procédunt de lábiis meis non fáciam irrita.

Altera Divisio Psalmi 88.

Semel jurávi in sancto meo, si David mén-tiar: * Semen ejus in ætérnum manébit.

Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo, * & sicut luna perfectá in ætérnum, & testis in cœlo fidélis.

Tu verò repulisti & despexisti, * distulisti Christum tuum.

Evertisti testaméntum servi tui; * profanasti in terra sanctuárium ejus.

Destruxisti omnes sepes ejus: * posuisti firmaméntum ejus formidinem.

Diripuerunt eum omnes transeúntes viam; * factus est oppróbrium vicinis suis.

Exaltasti dexteram depriméntium eum: * lætificasti omnes inimicos ejus.

Avertisti adiutorium gládii ejus, * & non auxiliátus ei in bello.

Destruxisti eum a emundatióne, * & sedem ejus in terram collisisti.

Minorasti dies temporis ejus; * perfudisti eum confusióne.

Usquequò, Dómine, avértis in firem? * exardéscet sicut ignis ira tua!

Memoráre quæ mea substántia: * numquid enim vanè constituisti omnes filios hóminum?

Quis est homo qui vivet, & non vidébit mortem? * éruet animam suam de manu inferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antiquæ, Dómine, * sicut jurásti David in veritate tua?

Memor esto, Dómine, oppróbrii servórum tuórum, * quod continui in finis meo, multárum gentium.

Quod exprobravérant inimici tui, Dómine, * quod exprobravérunt commutatióne Christi tui.

Benedíctus Dóminus in ætérnum: * fiat, fiat.

Ant. Dómine, in lumine vultus tui ambulábunt, & in nómine tuo exultábunt.

exaltabunt totâ die, & in iustitia tua exaltabuntur.

Ÿ. Tenebræ non obscurabuntur à te, Dómine;

℞. Et nox sicut dies illuminabitur. *Psal. 138.*

Pater noster, &c.

AD LAUDES.

Ant. 4. Audi.

PSALMUS. 80.

Festa piè celebranda: hinc Dei favor.

Exultate Deo adiutori nostro: * jubilate Deo Jacob.

Súmte psalmum, & date tympanum; * psalterium jucundum cum cithara:

Buccinate in Neoménia tuba, * in insigni die solemnitatis vestræ:

Quia præceptum in Israël est, * & iudicium Deo Jacob:

Testimónium in Joseph posuit illud, cum exiret de terra Ægypti; * linguam, quam non nóverat, audivit:

Divértit ab onéribus dorsum ejus; * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatione invocasti me, & liberavi te; *

Pars Autumnalis.

exaudivi te in abscondito tempestatis: probavi te apud aquam contradição-

nis.
Audi, pópulus meus, & contestabor te: * Israël, si audieris me, non erit in te Deus recens, neque adorabis Deum aliénium:

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti: * dilata os tuum, & implebo illud.

Et non audivit pópulus meus vocem meam; * & Israël non inténdit mihi.

Et dimisi eos secundum desideria cordis eorum; * ibunt in adinventionibus suis.

Si pópulus meus audisset me; * Israël si in viis meis ambulasset:

Pro nihilo fórfitan inimicos eorum humiliásem, * & super tribulantes eos misissem manum meam.

Inimici Dómini mentiti sunt ei, * & erit tempus eorum in sæcula.

Et cibavit eos ex adipe frumenti; * & de petra, melle saturavit eos.

Ant. Audi, pópulus meus, & contestabor te.

ego sum Dóminus Deus tuus.

Ant. 1. Parátum.

PSALMUS 107.

Oratio Ecclesiæ, Dei auxilium adversus impios poscentis.

Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum: * cantábo & psallam in glória mea.

Exúrge, glória mea; exúrge, psalterium & cithara: * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine; * & psallam tibi in natióibus.

Quia magna est super coelos misericórdia tua, * & usque ad nubes veritas tua.

Exaltáre super coelos, Deus, * & super omnem terram glória tua.

Ut liberéntur dilécti tui, * salvum fac dexterá tuá, & exáudi me.

Ant. Parátum cor meum, Deus; exúrgam dilúculo: confitébor tibi, Dómine.

Ant. 6. Dómine.

Divisio Psalmi 107.

Deus locútus est in sancto suo: * exultábo, & dividam Sichinam, & convállem tabernaculorum dimétiar.

Meus est Galaad, & meus est Manásses, * &

Ephraim suscéptio cápiti mei.

Juda rex meus: * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum: * mihi alienígenæ amici facti sunt.

Quis dedúcet me in civitatem munitam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulisti nos? * & non exhibis, Deus, in virtutibus nostris?

Da nobis auxilium de tribulatione; * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtutem: * & ipse ad nihilum dedúcet inimicos nostros.

Ant. Dómine, vana salus hóminis: in Deo faciémus virtutem.

Ant. 8. Deus.

IN FERIIS.

CANTICUM ANNÆ.

1. Reg. 2.

Exultávit cor meum in Dómino, * & exaltatum est cornu meum in Deo meo.

Dilatatum est os meum super inimicos meos, * quia lætata sum in salutari tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus; neque enim est

ra te : * & non est
ut Deus noster.

e multiplicare lo-
quia, gloriâtes :

t vëtera de ore

Deus scientiarum,

us est, * & ipsi

antur cogitationes.

s sortium superâ-

, * & infirmi ac-

unt robore.

eti prius, pro pâ-

locaverunt; * &

saturati sunt.

ec sterilibus peperit

is; * & quæ mul-

sëbat filios, infir-

lit.

inus mortificat, &

t; * deducit ad in-

& reducit.

inus pauperem fa-

ditat; * humiliat

evat.

at de pulvere egé-

* & de stercore

pauperem;

deat cum prinçi-

* & solium gló-

eat.

ini enim sunt cár-

erræ, * & posuit

os orbem.

s sanctorum snó-

vabit, & impii in

s conticescent; *

on in fortitudine

rabitur vir.

Dóminum formidábunt
adversarii ejus; * & su-
per ipsos in coelis tonábit.

Dóminus judicábit fines

terræ, & dabit impérium

regi suo, * & sublimábit

cornu Christi sui.

Ant. Deus scientiarum,

Dóminus est, & ipsi præ-

parantur cogitationes.

IN FESTIS.

CANTICUM.

1. Paral. 29.

Benedictus es, Dómi-
ne, Deus Israël pa-
tris nostri * ab ætérno

in ætérnum.

Tua est, Dómine, ma-

gnificéntia, & poténtia,

& glória, atque victó-

ria; * & tibi laus.

Cuncta enim quæ in

coelo sunt & in terra, *

tua sunt :

Tuum, Dómine, re-

gnum, * & tu es super

omnes principes.

Tuæ divitiæ, & tua

est glória : * tu dominá-

ris omnium.

In manu tua virtus &

poténtia : * in manu tua

magnitúdo, & impérium

omnium.

Nunc igitur, Deus

noster, confitemur tibi, *

& laudamus nomen tuū

inclytum.

Ant. 5. Annúntiat

E ij

pópulos in æquitate, *
& gentes in terra dirigis.

Confiteántur tibi pópu-
li, Deus, confiteántur ti-
bi pópli omnes, * terra
dedit fructum suum.

Benedicat nos, Deus,
Deus noster, benedicat
nos Deus, * & métuant
eum omnes fines terræ.

PSALMUS 89.

*Inanis & fugax hominum
vita: ideo gratia Dei
exoratur.*

Domine, refúgium fac-
tus es nobis, * à gene-
ratione in generationem.

Priúsqüam montes fie-
rent, aut formarétur terra
& orbis, * à sæculo & us-
que in sæculū tu es Deus.

Ne avértas hóminem
in humilitátem; * & di-
xisti: Convertimini filii
hóminum.

Quóniam mille anni an-
tè óculos tuos, * tanquàm
dies hestérna quæ præté-
rit, & custódia in nocte;

Quæ pro nihilo habén-
tur, * eórum anni erunt.

Manè sicut herba trán-
seat, manè flóreat & trán-
seat; * vésperè decídat,
indúret & aréscat.

Quia defécimus in ira
tua, * & in furóre tuo
turbáti sumus.

Posuisti iniquitates nos-

tras in conspéctu tuo, *
sæculum nostrum in illu-
minatione vultus tui.

Quóniam omnes dies
nostri defecérunt; & in
ira tua defécimus: * anni
nostri sicut aránea medi-
tabúntur.

Dies annórum nostró-
rum in ipsis, septuaginta
anni: * si autem in potén-
tibus, octoginta anni:

Et ampliùs eórum, *
labor & dolor.

Quóniam supervénit
mansuetúdo, * & corri-
piémur.

Diviso Psalmi 89.

Quis novit potestá-
tem iræ tuæ, * &
præ timóre tuo iram tuam
dinumeráre?

Déxeram tuam fie
notam fac, * & eruditós
corde in sapiéntia.

Convertere, Dómine,
úsquequò? * & deprecá-
bilis esto super servos
tuos.

Repléti sumus manè mi-
sericórdia tuâ; * & exultá-
vimus, & delectáti sumus
ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus
quibus nos humiliásti, * an-
nis quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos,
& in ópera tua; * & di-
rige filios eórum.

Et sit splendor Dómini
Dei nostri super nos : &
ópera mánuum nostrárum
dirige super nos ; * & opus
mánuum nostrárum dirige.

Ant. Illúminet Dómi-
nus vultum suum super
nos ; ut cognoscámus in
terra viam tuam , Dómi-
ne. *Pf.* 66.

*Capitulum , R. breve ,
Preces habentur infra post
Completorium Sabbati.*

Oratio conveniens.

AD TERTIAM

Ant. 4. Credo.

PSALMUS 26.

*Fidelium fortitudo ex Deo :
æternæ vitæ quærenda bona.*

Dominus illuminá-
tio mea ; & salus
mea , * quem ti-
mébo ?

Dóminus protéctor vitæ
meæ ; * à quo trepidábo ?

Dum apprópíant super
me nocéntes , * ut edant
carnes meas.

Qui tribulant me ini-
mici mei , * ipsi infirmáti
sunt & ceciderunt.

Si consistant advérsùm
me castra , * non timébit
cor meum.

Si exúrgat advérsùm
me prælium , * in hoc ego
sperábo.

Unam pétii á Dómino ,

hanc requíram , * ut in-
hábitem in domo Dómini
ómnibus diébus vitæ meæ.

Ut vídeam voluptátem
Dómini , * & visitem
templum ejus.

Quóniam abscondit me
in tabernáculo suo : * in die
malórum protéxit me in
abscondito tabernáculo sui.

In petra exaltávit me : *
& nunc exaltávit caput
meū super inimicos meos.

Circuivi & immolávi in
tabernáculo ejus hóstiám
vociferationis : * cantábo,
& psalmum dicam Dño.

Divisio Psalmi 26.

Exáudi , Dómine , vo-
cem meam quâ cla-
mávi ad te ; * miserere
mei , & exáudi me.

Tibi dixit cor meum :
exquisivi te fácies mea : *
fáciem tuam , Dómine ,
requíram.

Ne avértas fáciem tuam
à me ; * ne declines in
ira à servo tuo.

Adjútor meus esto , ne
derelinquas me , * neque
despicias me , Deus Salu-
táris meus.

Quóniam pater meus
& mater mea dereliqué-
runt me : * Dóminus au-
tem assumpsit me.

Legem pone mihi , Dó-
mine , in via tua ; * & diri-

ge me in sēmitam rectam
propter inimicos meos.

Ne tradideris me in
ánimas tribulántium me; *
quóniam insurrexérunt in
me testes iníqui, & men-
tita est iniquitas sibi.

Credo vidére bona Dó-
mini * in terra vivéntium.

Expécta Dóminum,
viriliter age: * & con-
fortétur cor tuum, &
sustine Dóminum.

PSALMUS 83.

*Supremæ beatitudinis desi-
deria.*

QUam dilécta taber-
nacula tua, Dómine
virtutum! * concupiscit
& déficit ánima mea in
atria Dómini.

Cor meum & caro
mea * exultavérunt in
Deum vivum.

Etenim passer invénit
sibi domum, * & turtur
nidum sibi, ubi ponat
pullos suos.

Altária tua, Dómine
virtutum; * Rex meus &
Deus meus.

Beáti qui hábitant in
domo tua, Dómine! *
in sæcula sæculórum lau-
dábunt te.

Beátus vir cujus est
auxilium abs te: * ascen-
siones in corde suo dispó-
suit, in vâlle lacrymá-

rum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem
dabit legislátor, ibunt de
virtute in virtutem: * vi-
débitur Deus deorum in
Sion.

Dómine Deus virtú-
tum, exáudi orationem
meam; * áuribus percípe
Deus Jacob.

Protéctor noster, áspi-
ce, Deus; * & respice
in faciē Christi tui:

Quia mélior est dies
una in átriis tuis * super
millia.

Elégi abjéctus esse in
domo Dei mei, * magis
quàm habitáre in taber-
naculis peccatórum.

Quia misericórdiam &
veritatē diligit Deus; *
grátiam & glóriam dabit
Dóminus.

Non privábit bonis eos
qui ámbulant in innocén-
tia: * Dómine virtutum,
beátus homo qui sperat
in te.

*Ant. Credo vidére bo-
na Dómini in terra vi-
véntium. Psal. 26.*

Capitulum. Hæb. 11.

Est fides sperandarum
substantia rerum, ar-
gumentū non apparentiū.

*R. breve. Quàm magna
multitúdo dulcēdinis tuæ,
Dómine, quàm abscon-*

disti timéntibus te! *Repet.*
Quàm magna.

Ÿ. Perfecísti eis qui
sperant in te, *Repetitur.*
Quàm magna. Glória Pa-
tri. *Repet.* Quàm magna.
Psal. 30.

Ÿ. Narravérunt mibi
iniqui fabulatiónes;
R. Sed non ut lex tua.
Psal. 118.

*Preces, si dicendæ sint,
habentur infra post Cam-
pletorium Sabbati.*

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Ant. 8. Veníte.

PSALMUS. 22.

*Pro beneficiis à Deo accep-
tis, gratiarum actio.*

Dominus regit me,
& nihil mihi deerit;
* in loco pascuæ ibi me collocávit.

Super aquam refecti-
onis educávit me: * ani-
mam meam convértit.

Dedúxit me super sé-
mitas justitiæ, * propter
nomen suum.

Nam & si ambulávero
in médio umbræ mortis,
non timébo mala, * quón-
iam tu mecum es.

Virga tua, & báculo
tuus, * ipsa me consoláta
sunt.

Parásti in conspéctu

meo mensam, * adversus
eos qui tribulant me.

Impinguásti in óleo ca-
put meum: * & calix
meus inébrians quàm præ-
clárus est!

Et misericórdia tua sub-
sequétur me * ómnibus
diébus vitæ meæ.

Et ut inhábitem in do-
mo Dómini * in longi-
túdinem diérum.

PSALMUS 33.

*Soli Deo adharendum, qui
justorum defensor, malo-
rum everfor est.*

Benedicam Dóminum
in omni témpore; *
semper laus ejus in ore
meo.

In Dómino laudábitur
ánima mea: * áudiant
mansuétí, & læténtur.

Magnificáte Dóminum
mecum: * & exaltemus
nomen ejus in idípsum.

Exquisivi Dóminum,
& exaudivit me: * & ex
ómnibus tribulatióibus
meis erípuit me.

Accédite ad eum, &
illuminámini: * & fáces
vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit,
& Dóminus exaudivit
eum: * & de ómnibus
tribulatióibus ejus salvá-
vit eum.

Immíttet ángelus Dó-

* adven-
nt me.
in oleo
& cali-
pnam pre-

ia tua sub
omnibus
m in o-
a long-

33.
tum, qui
malo
nimum
re :
a on-

bitur
liant
um
tus

2,
x
s

2
i
.

mini in circuitu timéntium
eum, * & eripiet eos.

Gustáte, & vidéte quó-
niam suavis est Dóminus :
beatus vir qui sperat in
eo.

Timéte Dóminū, om-
nes sancti ejus : * quó-
niam non est inópia ti-
méntibus eum.

Divites eguérunt &
esuriérunt, * inquiréntes
autem Dóminum non mi-
nuéntur omni bono.

Divisio Psalmi 33.

Veníte, filii, audíte
me ; * timórem Dó-
mini docébo vos.

Quis est homo qui
vult vitam, * diligit dies
vidére bonos ?

Próhibe linguam tuam
à malo ; * & lábia tua
ne loquántur dolum.

Divérte à malo, &
fac bonum ; * inquiré pa-
cem, & perséquare eam.

Oculi Dómini super
justos, * & aures ejus in
preces eórum.

Vultus autem Dómini
super faciéntes mala, *
ut perdat de terra me-
móriam eórum.

Clamavérunt iusti, &
Dóminus exaudivit eos :
& ex ómnibus tribulatió-
nibus eórum liberávit eos.

Iuxta est Dóminus iis

qui tribuláto sunt corde, *
& humiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes ius-
tórum ; * & de ómnibus
his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus óm-
nia ossa eórum ; * unum
ex his non conterétur.

Mors peccatórum péf-
sima ; * & qui odérunt
justum, delinquent.

Rédimet Dóminus ani-
mas fervórum suórum, *
& non delinquent omnes
qui sperant in eo.

Ant. Veníte, filii, au-
díte me : timórem Dómi-
ni docébo vos.

Capitulum Ephes. 6.

State ergo succincti
lumbos vestros in ve-
ritáte, & indúti lorica
justitiæ, in ómnibus su-
méntes scutum fidei.

R. breve Gressus meos
dirige, Dómine, secún-
dum elóquium tuum. *Re-
petitur Gressus.*

V. Ut custódiam man-
dáta tua. *Repet. Gressus.*
Glória Patri. *Repetitur*
Gressus.

V. Bonitátem, & dis-
ciplinam, & sciéntiam
doce me.

R. Quia mandátis tuis
credidi. *Psal. 118.*

Preces, si dicenda sint.
habentur infra in Feri

per Annum post Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD NONAM

Ant. 1. Deus virtutum.

PSALMUS 79.

*Christi adventus expos-
latur.*

Qui regis Israël,
intende; * qui de-
ducis velut ovem
Joseph.

Qui sedes super Ché-
rubim, * manifestare co-
ram Ephraïm, Benjamin,
& Manasse.

Excita potentiam tuam,
& veni, * ut salvos facias
nos.

Deus, converte nos,
& ostende faciem tuam, *
& salvi erimus.

Dómine Deus virtú-
tum, * quousque irascéris
super orationem servi
tui?

Cibabis nos pane lacry-
marum, * & potum dabis
nobis in lacrymis in men-
sura.

Posuisti nos in contra-
dictionem vicinis nostris; *
& inimici nostri subsanna-
verunt nos.

Deus virtutum, con-
verte nos; & ostende
faciem tuam, * & salvi
erimus.

Divisio Psalmi 79.

[**D**omine,] vineam
de Ægypto trans-
tulisti; * eiecisti gentes,
& plantasti eam.

Dux itineris fuisti in
conspéctu ejus; * plan-
tasti radices ejus, & im-
plévit terram.

Opéruit montes umbra
ejus; * & arbusta ejus co-
dros Dei.

Exténdit pálmities suos
usque ad mare, * & usque
ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxisti ma-
ceriam ejus, * & vindé-
miant eam omnes qui præ-
tergrediúntur viam?

Exterminávit eam aper
de sylva, * & singularis
ferus depastus est eam.

Deus virtutum, con-
vertere: * respice de cœ-
lo, & vide, & visita vi-
neam istam.

Et perfice eam quam
plantávit dextera tua, *
& super filium hóminis
quem confirmásti tibi.

Incensa igni, & suffós-
sa: * ab increpatione vul-
tús tui peribunt.

Fiat manus tua super
virum dexterae tuae, * &
super filium hóminis quem
confirmásti tibi.

Et non discédimus à te.

vivificabis nos, & nomen
tuum invocabimus.

Dómine Deus virtú-
tum, converte nos, * &
ostende faciem tuam, &
salvi érimus.

PSALMUS 69.

Iustus sibi opem precatur.

DEus, in adiutorium
meum intende: * Dó-
mine, ad adjuvandum me
festina.

Confundantur, & re-
vereantur, * qui quærunt
animam meam.

Avertantur retrorsum,
& erubescant, * qui vo-
lunt mihi mala.

Avertantur statim eru-
bescéntes, * qui dicunt
mihi: Euge, euge.

Exultent & lætentur
in te omnes qui quærunt
te; * & dicant semper:
Magnificetur Dóminus,
qui diligunt salutare tuum.

Ego verò egénus & pau-
per sum; * Deus, adjuva
me.

Adjutor meus & libe-
rator meus es tu: * Dó-
mine, ne moréris.

Ant. Deus virtútū con-
verte nos; & ostende fa-
ciem tuam, & salvi érimus.

Capitulum Rom. 4.

Redenti in eum qui
iustificat impium, re-
nascatur fides ejus ad iusti-

tiam, secundum propósi-
tum grátiae Dei.

R. brev. Salvávit eos
Dóminus, & crediderunt
verbis ejus. *Repetitur* Sal-
vavit.

Ps. Et laudaverunt lau-
dem ejus. *Repetitur* Salvá-
vit. Glória. *Repetitur* Sal-
vavit. *Pf.* 105.

Ps. In conspéctu gén-
tium revelávit iustitiam
suam.

R. Recordátus est mi-
sericórdiae suae. *Pf.* 97.

Preces si dicendae sint,
habentur infra in Feriis post
Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Ant. 2. Quid retribuam.

PSALMUS 115.

Deus in periculis fida
tutela.

CRédidí propter
quòd locútus sum; *
ego autem humi-
liátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu
meo: * omnis homo men-
dax.

Quid retribuam Dó-
mino * pro ómnibus quae
retribuit mihi?

Cálicem salutáris acci-
píam: * & nomen Dómi-
ni invocábo.

Vota mea Dómino red-

dam coram omni pópulo ejus : * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctorum ejus.

O Dómine , quia ego servus tuus ; * ego servus tuus , & filius ancillæ tuæ.

Dirupísti vincula mea ; * tibi sacrificábo hóstiam laudis , & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus , * in átriis domus Dómini , in médio tuí , Jerúsalem.

Ant. Quid retribuam Dómino pro ómnibus quæ retribuit mihi ?

Ant. 1. Confitébor.

PSALMUS 137.

Misericordia & veritas Dei laudantur : ipse à regibus adorandus.

Confitebor tibi Dómine , in toto corde meo ; * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psallam tibi ; * adorábo ad templum sanctum tuum , & confitebor nómini tuo ,

Super misericórdia tua & veritate tua ; * quóniam magnificásti super omne , nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te , exáudime ; *

multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi , Dómine , omnes reges terræ , * quia audiérunt omnia verba oris tui ;

Et cantent in viis Dómini , * quóniam magna est glória Dómini ;

Quóniam excélsus Dóminus , & humília respicit , * & alta à longè cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis , vivificábis me : * & super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam , & salvum me fecit dextera tua.

Dóminus retribuet pro me : * Dómine , misericórdia tua in sæculum ; ópera mánuum tuárum ne despicias.

Ant. Confitebor nómini tuo , Dómine , super misericórdia tua & veritate tua.

Ant. 7. Generatio.

PSALMUS 140.

Dei potentia , misericordia , providentia , benignitas.

Exaltábo te , Deus meus rex ; * & benedicam nómini tuo in sæculum , & in sæculum sæculi.

Per singulos dies benedicam tibi ; * & laudábo

nomen tuum in sæculum,
& in sæculum sæculi.

Magnus Dóminus, &
laudábilis nimis; * & ma-
gnitudinis ejus non est fi-
nis.

Generatio & generatio
laudábit ópera tua; * &
poténtiam tuam pronun-
tiábunt.

Magnificéntiam glóriæ
sanctitátis tuæ loquéntur, *
& mirabilia tua narrá-
bunt.

Et virtutem terribilium
tuorum dicent; * & ma-
gnitudinem tuam narrá-
bunt.

Memóriam abundán-
tiæ suavitátis tuæ eruclá-
bunt, * & justitiâ tuâ exul-
tábunt.

Ant. Generatio & ge-
neratio laudábit ópera tua,
& poténtiam tuam pro-
nuntiábunt.

Ant. 4. Fidélis.

Divisio Psalmi 144.

Miserátor & miséri-
cors Dóminus; * pá-
tiens & multum miséricors.

Sq̄avis Dóminus uni-
vérsis, * & miserationes
ejus super ómnia ópera
ejus.

Confiteántur tibi, Dó-
mine, ómnia ópera tua, *
& sancti tui benedicant
tibi.

Glóriam regni tui di-
cent, * & poténtiam tuam
loquéntur;

Ut notam faciant filijs
hóminum poténtiam tuâ, *
& glóriam magnificéntiæ
regni tui.

Regnum tuum, regnum
ómnium sæculórum; * &
dominatio tua in omni ge-
neratióne & generatió-
nem.

Fidélis Dóminus in óm-
nibus verbis suis; * &
sanctus in ómnibus opéri-
bus suis.

Allevat Dóminus om-
nes qui corruunt; * & éri-
git omnes elisos.

Oculi ómnium in te spe-
rant, Dómine; * & tu das
escam illórum in tẽpore
opportúno.

Aperis tu manum tuâ, *
& imples omne animal
benedictiõe.

Ant. Fidélis Dóminus
in ómnibus verbis suis, &
sanctus in ómnibus opé-
ribus suis.

Ant. 8. Prope est Dñs.

Altera Divisio Psal. 144.
Justus Dóminus in ómni-
bus viis suis, * & sanctus
in ómnibus opéribus suis.

Prope est Dóminus óm-
nibus invocántibus eum; *
ómnibus invocántibus eum
in veritate.

Voluntatem timéntium
se faciet, & deprecaciónem
eorum exáudiet; *
& salvos faciet eos.

Custódit Dóminus omnes
diligéntes se, * & omnes
peccátóres dispérdet.

Laudationem Dómini
loquétur os meum; * &
benedicat omnis caro nó-
mini sancto ejus in sæcu-
lum, & in sæculum sæ-
culi.

Ant. Prope est Dómi-
nus ómnibus invocántibus
eum in veritate.

Capitulum Rom. 10.

COrde créditur ad
justítiam, ore autem
conféssio fit ad salutem;
dicit enim scriptúra: Om-
nis qui credit in illum, non
confundétur. Non enim
est distinctio Judæi &
Græci: nam idem Dómi-
nus ómnium, dives in
omnes qui invocant illum.

HYMNUS S. Ambrosii

MAGNÆ Deus po-
téntiæ,
Qui ex aquis ortum genus
Partim remíttis gúrgiti,
Partim levas in aëra:

DEMERSA lymphis
érigens,
Subvécta cœlis irrigans;

Ut stirpe ab una prod-
ta,

Diversa rápíant loca:

LARGIRE cunctis
sêrvulis,

Quos mundat unda san-
guinis;

Nescire lapsus criminum
Nec ferre mortis ter-
dium:

UT culpa nullum de-
primat,

Nulhum levet jactántia,
Elísa mens ne cóncidat,
Eláta mens ne córruat.

PRÆSTA, Pater pius
me,

Patrique compar Unigenitum
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæcu-
lum.

Amen.

ψ. Os meum annun-
tiábit justítiam tuam,
℞. Totâ die Salutare
tuum. *Pf. 70.*

Ad Magnificat

Ant. 7. Potens est Dó-
minus, & sanctum nomén
ejus. *Luc. 1.*

*Preces, si dicenda sint,
habentur infra in Feriis per
Annum post Completorium
Sabbati.*

Oratio conveniens.

AD COMPLETOR.

Ant. 1. Salvum me fac,
Dómine.

PSALMUS. II.

*Iustorum paucitas : Dei
erga impios promissa
urgentur.*

S Aluum me fac, Dómine, quóniam defecit sanctus : * quóniam diminútæ sunt veritátes à filiis hóminum.

Vana locúti sunt unusquisque ad próximum suum : * lábia dolósa in corde & corde locúti sunt.

Dispérdat Dóminus univérfa lábia dolósa, * & linguam magniloquam.

Qui dixerunt : linguam nostram magnificábitur, lábia nostra à nobis sunt : * quis noster Dóminus est ?

Propter misériam inopum, & gémítum páuperum, * nunc exúrgam, dicit Dóminus.

Ponam in Salutári : * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta, * argéntum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplúm.

Tu, Dómine, servábis nos, * & custódies nos à generatióne hac in ætérnum.

In circúitu impii ámbulant : * *secúndum altitúdinem tuam multiplicásti filios hóminum.*

PSALMUS. 38.

*Coërcenda lingua : mundi
contemptus : vitæ brevitás.*

D Ixi : Custódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam : * cùm consisteret peccátor advérsùm me.

Obmútui & humiliátus sum, & sílvi à bonis : * & dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me, & in meditatióne mea exardéscet ignis : * locútus sum in lingua mea.

Notum fac mihí, Dómine finem meum, & númerum diérum meórum quis est, * ut sciam quid desit mihí.

Ecce mensurábiles posuísti dies meos : * & substantia mea tanquam nihilum ante te.

Verúntamen univérfa vánitas, * ómnis homo vivens.

Verúntamen in imágine pertránsit homo : * sed & frustra conturbátur.

Thesáurifat, * & ignorat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectatió mea, nonne Dóminus ? * & substantia mea *apud te est.*

Divisio Psalmi 38.

A B omnibus iniquitatibus meis erue me : * opprobrium insipienti dedisti me.

Obmutui , & non aperui os meum , * quoniam tu fecisti.

Amove à me plagas tuas : * à fortitudine manus tuæ ego defeci.

In increpationibus propter iniquitatem corripuisti hominem , * & tabescere fecisti sicut araneam animam ejus.

Verumtamen vanè conturbatur * omnis homo.

Exaudi orationem meam , Dómine , & deprecationem meam : * auribus percipe lacrymas meas.

Ne sileas , quoniam advena ego sum apud te , & peregrinus , * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrigerer , priusquam abeam ; * & amplius non ero.

Ant. Salvum me fac , Dómine , quoniam dimittuntur sunt veritates à filiis hominum. *Psalm.* 11.

FERIA SE⁶

AD MATUTINUM

Invitatorium Deus iutor est in tribulatione
* Veníte , adorémus

45.

Psalmus Veníte
IN I. NOCTURNA

Ant. 7. Contristat

PSALMUS 51.

Impius exitium prope

Quid glori-
malitia , * ex-
tens es in iniquitate ? -

Totà die iniustitiam
gitavit lingua tua ;
novacula acuta fecisti
lum.

Dilexisti malitiam
benignitatem : * in-
tem magis , quàm
æquitatem.

Dilexisti omnia
præcipitationis , *
dolosa.

Propterea Deus
truet te in finem : *
let te , & emigrabit
tabernaculo tuo , &
cem tuam de terra vi-
tium.

Videbunt iusti , &
bunt , & super eum
bunt ; * & dicent : E-
mo qui non posui

adju^{to}rem suum :

Sed sperávit in multi-
tudine divitiárum suá-
rum , * & præváluit in
vanitate sua.

Ego autem sicut olíva
fructifera in domo Dei : *
sperávi in misericórdia
Dei in ætérnum , & in
sæculum sæculi.

Confitébor tibi in sæ-
culum , quia fecisti : * &
expectábo nomen tuum ,
quóniam bonum est in
conspectu sanctorum tuó-
rum.

PSALMUS 54.

*Deum , ut se à fideis amicis
servet , obtestatur Christus.*

Exaudi , Deus , ora-
tionem meam , &
ne despéxeris deprecatió-
nem meam : * inténde mi-
hi , & exáudi me.

* Contristátus sum in
exercitatióne mea , * &
conturbátus sum à voce
inimici , & à tribulatióne
peccatóris.

Quóniam declinavé-
runt in me iniquitates , *
& in ira molésti erant mihi.

Cor meum conturbá-
tum est in me ; * & formí-
do mortis cécidit super
me.

Timor & tremor vené-
runt super me , * & con-
versæ sunt in tenebræ.

Et dixi : quis dabit mihi
pennas sicut columbæ ? *
& volábo , & requiescam.

Ecce elongávi fugiens , *
& mansi in solitúdine.

Expectábam eum qui
salvum me fecit à pusilla-
nimitate spirítus , * & tem-
pestáte.

Præcípita , Dómine ,
dívide linguas eórum : *
quóniam vidi iniquitatem
& contradicçãoem in ci-
vitáte.

Die ac nocte circúmda-
bit eam super muros ejus
iniquitas ; * & labor in mé-
dio ejus , & iniustitia.

Et non defécit de plá-
teis ejus * usúra & dolus.

Quóniam si inimícus
meus maledixisset mihi , *
sustinuissem útique.

Et si is qui óderat me ,
super me magna locú-
tus fuisset : * abscondissem
me fórfitan ab eo.

Tu verò , homo unáni-
mis , * dux meus & notus
meus ,

Qui simul mecum dul-
ces capiēbas cibos : * in
domo Dei ambulávimus
cum consénsu.

Véniat mors super il-
los ; * & descéndant in in-
férnum vivéntes.

Quóniam nequitiæ in
habitáculis eórum , * in

médio eorum.

Ego autem ad Deum clamavi; * & Dominus salvabit me.

Divisio Psalmi 54.

Vesperè, & manè, & meridiè narrábo & annuntiábo: * & exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace animam meam ab his qui appropinquánt mihi: * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, & humiliábit illos, * qui est ante sæcula.

Non enim est illis commutatio, & non timuerunt Deum; * extendit manum suam in retribuendo.

Contaminavérunt testamentum ejus, divisi sunt ab ira vultus ejus: * & appropinquávit cor illius.

Molliti sunt sermões ejus super óleum: * & ipsi sunt jácula.

Facta super Dóminum curam tuam, & ipse te enútriet: * non dabit in ætérnum fluctuatióem justo.

Tu verò, Deus, * deduces eos in puteum interitús.

Viri sanguinum & dolosi non dimidiábunt dies

suos: * ego autem habeo in te, Dómine.

Ant. Contristátus quóniam declinavér me iniquitates.

IN II. NOCTUR

Ant. 2. Ab infutibus in me.

PSALMUS 5
Zelus Ecclesiæ ad impios.

ERipe me de inimicis meis, Deus meus, & ab insurgentibus in me libera me.

Eripe me de operibus iniquitatem, * viris sanguinum salvam meam: * irru in me fortes.

Quia ecce cepérunt in me fortes.

Neque iniquitas neque peccátum me Dómine: * sine iniquitáte cucúrri, & diréxi.

Exúrge in occum meum, & vide: * Dómine, Deus virtutis Deus Isráel,

Inténde ad visum omnes gentes: * ne fereáris ómnibus qui rántur iniquitatem.

Converténtur ad famem perur ut canes, & comburent civitatem.

Ecce loquatur

suo, & gladius in labiis
eorum: * quoniam quis
audivit?

Et tu, Domine, deri-
debis eos: * ad nihilum
deduces omnes gentes.

Fortitudinem meam ad
te custodiam, quia Deus
susceptor meus es: * Deus
meus, misericordia ejus
præveniet me.

Divisio Psalmi 58.

DEus ostendet mihi su-
per inimicos meos: *
ne occidas eos, nequân-
do obliviscantur populi
mei.

Disperge illos in virtute
tua: * & depone eos,
protector meus, Domine.

Delictum oris eorum,
sermone labiorum ipsó-
rum: * & comprehendán-
tur in superbia sua.

Et de execratione &
mendacio annuntiabuntur
in consummatione: * in
ira consummationis, &
non erunt.

Et scient quia Deus do-
minabitur Jacob, * & fi-
nium terræ.

Convertentur ad vés-
peram, * & famem pa-
tientur ut canes, & cir-
cuibunt civitatem.

Ipsi dispergentur ad
manducandum: * si verò
non iúerint saturati, &

murmurabunt.

Ego autem cantabo for-
titudinem tuam: * & exul-
tabo manè misericordiam
tuam.

Quia factus es sus-
ceptor meus & refugium
meum* in die tribulatio-
nis meæ.

Adjutor meus, tibi psal-
lam, quia Deus susceptor
meus es: * Deus meus,
misericordia mea.

PSALMUS 60.

*Ecclesia ab insectatoribus
oppressa: Christi regnum
æternum.*

EXaudi, Deus, depre-
cationem meam: *
intende orationi meæ.

A finibus terræ ad te
clamavi, dum anxietur
cor meum: * in petra
exaltasti me.

Deduxisti me, quia fac-
tus es spes mea, * turris
fortitudinis à facie inimici.

Inhabitabo in taberná-
culo tuo in sæcula: * pró-
tegar in velamento alarum
tuarum;

Quoniam tu, Deus
meus, exaudisti oratio-
nem meam: * dedisti hæ-
reditatem timéntibus no-
men tuum.

~~Des~~ super dies regis
adjicies, * annos ejus ~~uf~~.

læténtur: * quærite Deum, meam; * auribus p
& vivet ánima vestra; verba oris mei;

• Quóniam exaudivit Quóniam aliéni
páuperes Dóminus, * & rexérunt advérsùm
vinctos suos non despéxit. & fortes quæsiéru

Laudent illum cœli & mam meam, * &
terra, * mare, & ómnia proposuérunt Deu
reptília in eis. conspéctum suum.

Quóniam Deus salvam Ecce enim Deus
fáciét Sion, * & ædifica- vat me; * & Dó
búntur civitatés Juda. • fuscéptor est ánima

Et inhabitábunt ibi, * Avérte mala in
& hæreditáte acquirént eam. meis; * & in veriti
dispérde illos.

Et semen servórum ejus Voluntáriè sacr
possidébit eam; * & tibi; * & confitébu
diligunt nomen ejus, ha- mim tuo, Dómine
bitábunt in ea. niam bonum est:

Ant. Ego sum pauper Quóniam ex or
& dolens: salus tua, Deus, bulatione eripuísti
fuscépit me. & super inimicos

• Die ac nocte gra- despéxit óculus m
vata est super me manus tuo salvum me fa

• Convérsum sum in *Ant.* 4. Tu es.
ærumna mea, dùm con- PSALMUS
figitur spina. *Psal.* 31. *Ecclesia adversus*

Pater noster, &c.

AD LAUDES.

Ant. 1. Deus.

PSALMUS 53.

*Oratio justí adversus hostes
auxilium deprecantis.*

Deus in nómine tuo
salvum me fac, * &
in virtute tua júdi-
ca me.

Deus, exáudi oratiónem

IN te, Dómine;
vi, non confún-
ætérrum; * in just
libera me & éripe

Inclína ad me
tuam, * & salva m

Esto mihi in Deu
tectórem, & in locu
nitum, * ut salvum
cias;

Quóniam firmæ

meum ; * & refugium
meum es tu.

Deus meus , éripe me
de manu peccatoris , * &
de manu contrà legem
agentis , & iniqui ;

Quóniam tu es patien-
tia mea , Dómine : * Dó-
mine , spes mea à juven-
tute mea.

In te confirmátus sum
ex útero : de ventre ma-
tris meæ tu es protéctor
meus ; * in te cantatio
mea semper.

Tanquàm prodigium
factus sum multis , * & tu
adjutor fortis.

Repleátur os meum
laude , ut cantem glóriam
tuam , * totà die magni-
tudinem tuam.

Ne projicias me in tém-
pore senectutis ; * cùm de-
tulerit virtus mea , ne de-
relinquas me ,

Quia dixerunt inimici
mei mihi ; * & qui custo-
diébant animam meam ,
consilium fecerunt in
unum ,

Dicentes : Deus dere-
liquit eum ; persequimini ,
& comprehendite eum , *
quia non est qui eripiat.

Deus , ne elongéris à
me : * Deus meus , in auxi-
lium meum respice.

Confundantur & desi-

nant detrahéntes animæ
meæ ; * operiántur con-
fusióne & pudóre , qui
quærent mala mihi.

Ego autem semper spe-
rábo , * & adjiciam super
omnem laudem tuam.

Ant. Tu es patien-
tia mea , Dómine ; ipes mea
à juventute mea.

Ant. 8. Quantas.

Divisio Psalmi 70.

OS meum annuntiábit
justitiam tuam , * to-
tâ die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi
litteratúram , introibo in
poténtias Dómini : * Dó-
mine , memorábor justitiæ
tuæ solius.

Deus , docuisti me à
juventute mea ; * & usque
nunc pronuntiábo mira-
bília tua ;

Et usque in senéctam &
sénium : * Deus , ne dere-
linquas me :

Donec annúntiem brá-
chium tuum * generatióni
omni , quæ ventúra est.

Poténtiam tuam & jus-
titiám tuam , Deus , usque
in altíssima quæ fecisti ma-
gnália : * Deus , quis simi-
lis tibi ?

Quantas ostendisti mihi
tribulatiónes multas , &
malas ? * & convérsum ,

vivificasti me , & de aby-

sis terræ iterum reduxisti me.

Multiplicasti magnificentiam tuam ; * & conversus consolatus es me.

Nam & ego confitebor tibi in vasis psalmi veritatem tuam, Deus : * psallam tibi in cithara , Sanctus Israël.

Exultabunt labia mea cum cantavero tibi ; * & anima mea , quam redemisti.

Sed & lingua mea totâ die meditabitur justitiam tuam ; * cum confusi & reveriti fuerint qui quærent mala mihi.

Ant. Quantas ostendisti mihi tribulationes , & conversus vivificasti me.

Ant. 8. Cum iratus fueris.

IN FERIIS.
CANTICUM HABACUC.

Cap. 3.

Domine, audivi auditionem tuam, * & timui.

Domine, opus tuum * in medio annorum vivifica illud.

In medio annorum notum facies : * cum iratus fueris , misericordiæ recordaberis.

Deus ab Austro vé-

niet , * & sanctus deus te Pharan.

Opéruit coelos g ejus, * & laudis ejus p est terra.

Splendor ejus ut erit , cornua in man ejus : * ibi abscondit fortitudo ejus.

Ante faciem ejus mors ; * & egredi diabolus ante pedes

Stetit & mensus est ram : * aspexit , & dirigit gentes ; & cor sunt montes sæculi.

Incurvati sunt cæmundi * ab itinerebus a nitatis ejus.

Pro iniquitate vidi toria Æthiopiæ ; * turbantur pelles terræ l dian.

Nūmquid in flumine iratus es , Domine ? * in fluminibus furor tuus vel in mari indignatus tua ?

Qui ascendes super equos tuos , * & quadruæ salvatio ;

Suscitans suscitabis cum tuum : * juramentum tuis quæ locutus

Fluvios scindes te viderunt te , & doluerunt montes ; * gurgesaqua transiit.

Dedit abyssus v

suam : * altitudo manus in vineis.
suas levávit.

Sol & luna steterunt in
habitáculo suo : * in luce
sagittarum tuarum ibunt ,
in splendore fulgurantis
hastæ tuæ.

In frémitu conculcabis
terram : * in furóre obstu-
pescías gentes.

Egréssus es in salutem
pópuli tui , * in salutem
cum Christo tuo.

Percussisti caput de do-
mo impii ; * denudásti fun-
damentum ejus usque ad
collum.

Maledixisti sceptris ejus ,
capiti bellatorum ejus , *
venientibus ut turbo ad
dispergendum me.

Exultatio eorum , * fi-
cut ejus qui devorat pau-
perem in abscondito.

Viam fecisti in mari
equis tuis , * in luto aquá-
rum multarum.

Audivi , & conturbatus
est venter meus : * à voce
contremuerunt labia mea.

Ingrediatur putredo in
ossibus meis , * & subter
me scateat ,

Ut requiescam in die
tribulationis , * ut ascen-
dam ad populum accinc-
tum nostrum.

*Ficus enim non flore-
bit ; * & non erit germen
Pars Autumnalis.*

Mentiétur opus olivæ ; *
& arva non afferent cibū.

Abscindétur de ovili
pecus ; * & non erit ar-
mentum in præsépibus.

Ego autem in Dómino
gaudébo , * & exultábo
in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus , forti-
tudo mea ; * & ponet pe-
des meos quasi cervorum.

Et super excelsa mea
deducet me victor * in
psalmis canentem.

Ant. Cùm irátus fueris ,
Dómine, misericórdiæ re-
cordaberis.

I N F E S T I S
C A N T I C U M

Isaia. 26.

URbs fortitudinis nos-
træ Sion Salvátor , *
ponétur in ea murus &
antemurale.

Aperite portas , * & in-
grediatur gens iusta , cus-
todiens veritatem.

Vetus error abiit : ser-
vabis pacem ; * pacem ,
quia in te speravimus.

Sperastis in Dómino in
sæculis æternis , * in Dó-
mino Deo forti in perpé-
tuum.

Quia incurvabit habi-
tantes in excélso , * civita-
tem sublimem humiliabit.

Humiliabit eam usque

oves escarum, * & in gē-
tibus dispersisti nos.

Vendidisti pópulum
tuum sine pretio, * & non
fuit multitúdo in commu-
tationibus eorum.

Posuisti nos oppro-
brium vicinis nostris, *
subsannationem & deri-
sum his qui sunt in circuitu
nostro.

Posuisti nos in similitu-
dinem gentibus, * com-
motionem capitis in popu-
lis.

Totā die verecūdia
mea contra me est; * &
confusio faciēi meae coo-
pérui me,

A voce exprobrantis &
obloquētis, * à facie ini-
mici & persecuentis.

Hæc omnia venērunt
super nos; nec obliti su-
mus te, * & iniquē non
egimus in testamēto tuo.

Et non recēssit retrò
cor nostrum, * & decli-
nasti sēmitas nostras à via
tua;

Quóniam humiliasti
nos in loco afflictionis, *
& coopérui nos umbra
mortis.

Alterā Divisio Psalmi 43.

SI obliti sumus nomen
Dei nostri, * & si ex-
pādimus manus nostras
ad Deum aliēnum;

Nonne Deus re-
ista? * ipse enim
abscondita cordis.

Quóniam prop-
mortificāmur totā
æstimāti sumus sicut
occisionis.

Exúrge, quare
mis, Dómine? * e-
& ne repéllas in f-

Quare faciē
avértis? * oblivisce-
piæ nostræ & trib-
nis nostræ?

Quóniam humil-
in pulvere ánima nō
conglutinātus est in
venter noster.

Exúrge, Dómin-
juva nos; * &
nos propter nomen
Ant. Exúrge,
obdórmis, Dómine
ge, & ne repéllas
nem.

Capitulum, R.
Preces, habentur in
Completorium Sabl
Oratio convenien

AD TERTI

Ant. 2. Circumde

PSALMUS

Oratio Christi: ipse
& obedientia ty

EXpéctans ei-
vi Dóminum
inténdit mih
Et exaudivit

meas ; * & eduxit me de lacu miseriæ , & de luto facis.

Et statuit super petram pedes meos , * & direxit gressus meos.

Et immisit in os meum canticum novum ; * carmen Deo nostro.

Videbunt multi , & timebunt ; * & sperabunt in Dómino.

Beatus vir cujus est nomen Dómini spes ejus , * & non respexit in vanitates & insánias falsas.

Multa fecisti tu , Dómine Deus meus , mirabilia tua ; * & cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.

Annuntiavi & locutus sum : * multiplicati sunt super númerum.

Sacrificium & oblationem noluisti ; * aures autem perfecisti mihi.

Holocáustum & pro peccáto non postulasti : * tunc dixi , Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me , ut facerem voluntatem tuam : * Deus meus , volui , & legem tuam in médio cordis mei.

Divisio Psalmi 39.

Annuntiavi justitiam tuam in ecclésia magna ; * ecce labia mea

non prohibébo : Dómine , tu scisti.

Justitiam tuam non abscondi in corde meo : * veritatem tuam & salutare tuum dixi.

Non abscondi misericórdiam tuam & veritatem tuam * à concilio multo.

Tu autem , Dómine , ne longè facias miseratiónes tuas à me : * misericórdia tua & veritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdederunt me mala , quorum non est númerus ; * comprehenderunt me iniquitates meæ , & non potui ut vidérem.

Multiplicatæ sunt super capillos cápitis mei ; * & cor meum dereliquit me.

Compláceat tibi , Dómine , ut éruas me : * Dómine , ad adjuvandum me respice.

Confundántur & revearéantur simul , qui quærunt ánimam meam , * ut auferant eam.

Convertántur retrórsùm , & revearéantur , * qui volunt mihi mala.

Ferant conféstim confusiónem suam , * qui dicunt mihi : Euge , euge.

Exúltent & lætéantur

super te omnes quærentes te; * & dicant semper, Magnificetur Dominus, qui diligit salutare tuum.

Ego autem mendicus sum & pauper: * Dominus sollicitus est mei.

Adjutor meus, & protector meus tu es: * Deus meus, ne tardaveris.

PSALMUS 57.

*Calumniatorum supplicia,
bonorumque premia*

Deum justum arguent.

SI verè utique justitiam loquimini, * recta judicâte, filii hominum.

Etenim in corde iniquitates operâmini; * in terra injustitias manus vestræ concinnant.

Alienati sunt peccatores à vulva: * erraverunt ab utero: locuti sunt falsa.

Furor illis secundum similitudinem serpentis: * sicut aspidis furdæ, & obturantis aures suas;

Quæ non exaudiet vocem incantantium, * & venefici incantantis sapienter.

Deus conteret dentes eorum in ore ipsorum: * molas leonum confringet Dominus.

Ad nihilum devénient tanquam aqua decurrens: *

intendit arcum suum, donec infirméntur.

Sicut cera quæ sunt, auferéntur: * supercécidit ignis, & non viderunt solem.

Priusquam intelligerent spinæ vestræ rhamnum; * sicut vivéntes, sic in ira absorbet eos.

Lætâbitur justus, cum viderit vindictam: * manus suas lavâbit in sanguine peccatoris.

Et dicet homo: Si utique est fructus justo, * utique est Deus judicans eos in terra.

Ant. Circumdederunt me mala, quorum non est númerus: compláceat tibi, Domine, ut éruas me. *Psal.* 39.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Supra modum gravati sumus supra virtutem ita ut tæderet nos étiam vivere. Sed ipsi nobismet ipsis respónsum mortis habuimus, ut non simus fidentes in nobis, sed in Deo qui súscitat mórtuos qui de tantis periculis no eripuit, & éruit; in quem sperâmus quóniam & adhuc eripiet.

℟. breve. Multiplicati sunt, qui odérunt me gratis. Repetitur. Multiplicati

✠. Confortati sunt qui
persecuti sunt me iniuste,
Repetit. Multiplicati. Gló-
ria Patri. *Repetitur.* Mul-
tiplicati. *Psal 68.*

✠. Dómine, ne elon-
gaveris auxilium tuum à
me :

℞. Ad defensionem
meam conspice. *Pf. 21.*

*Preces, si dicenda sint,
habentur infra in Feriis post
Completorium Sabbati.*

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Ant. 5. Potum meum.

PSALMUS 101.

*Oratio ad Christum, quæ
post calamitates, pro-
missa salus exoratur.*

Domine, exaudi
orationem meam,*
& clamor meus
ad te veniat.

Non avertas faciem
tuam à me : * in quacum-
que die tribulor, inclina
ad me aurem tuam.

In quacumque die in-
vocávero te, * velóciter
exaudi me ;

Quia defecerunt sicut
fumus dies mei, * & ossa
mea sicut crémium arué-
runt.

Percussus sum ut fœ-
num, & aruit cor meum ; *
quia oblitus sum comé-

dere panem meum.

A voce gémitus mei *
adhæsit os meum carni
meæ.

Similis factus sum pelli-
cæno solitudinis : * factus
sum sicut nycticorax in
domicilio.

Vigilavi, * & factus
sum sicut passer solitarius
in tecto.

Totâ die exprobrabant
mihi inimici mei ; * & qui
laudabant me, adversum
me jurabant.

Quia cinerem tanquam
panem manducabam, * &
potum meum cum fletu
miscébam,

A facie iræ & indigna-
tionis tuæ ; * quia elevans
allisisti me.

Dies mei sicut umbra
declinaverunt ; * & ego
sicut fœnum arui.

Tu autem, Dómine, in
æternum permanes ; * &
memoriæ tuum in ge-
nerationem & generatio-
nem.

Divisio Psalmi 101.

TU exurgens miseré-
beris Sion, * quia
tempus miserendi ejus,
quia venit tempus ;

Quoniam placuerunt
servis tuis lapides ejus, *
& terræ ejus miserebun-
tur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * & vidébitur in glória sua.

Respéxit in orationem humílium, * & non spre- vit precem eórum.

Scribántur hæc in ge- neratione áltera: * & pó- pulus qui creábitur, lau- dábit Dóminum;

Quia prospéxit de ex- celsó sancto suo: * Dó- minus de cœlo in terram aspéxit;

Ut audíret gémitus com- peditórum, * ut sólveret filios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * & laudem ejus in Jerúsalem;

In conveniéndo pópu- los in unum, & reges, * ut sérviant Dómino.

Respóndit ei in via vir- tútis suæ: * Paucitatem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in di- midio diérum meórum: * in generationem & ge- nerationem anni tui.

Altera Divisio Psalmi 101.

Initio tu, Dómine, terram fundásti: * & ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi peribunt; * tu au- tem pérmanes:

Et omnes sicut vesti- méntum veteráscunt; * & sicut opertórium mutábis eos, & mutabúntur.

Tu autem idem ipse es, * & anni tui non de- ficient.

Filii servórum tuórum habitábunt; * & semen eórum in sæculum diri- géur.

Ant. Potum meum cum fletu miscébam, à facie iræ & indignationis tuæ, Dómine.

Capitulug. Hebr. 12.

Vobis, tanquam filiis, loquitur [Deus] di- cens: Fili mi, noli negli- gere disciplinam Dómini: neque fatigéris dum ab eo argúeris: quem enim dili- git Dóminus, castigat; flagéllat autem omnem filium quem récipit. In disciplina perseveráte.

ꝛ. breve. Ego, Dómi- ne, in flagella parátus sum. *Repetitur.* Ego.

ꝛ. Et dolor meus in conspéctu meo semper. *Repetitur.* Ego. Glória Patri. *Repetitur.* Ego.

ꝛ. Dómine, ante te omne desidérium meum;

ꝛ. Et gémitus meus à te non est absconditus. *Pf.* 37.

Preces, si dicenda sint, faciat eum, quoniam habentur infra in Feriis post Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Ant. 6. Deus meus.

PSALMUS 21.

Christus in cruce Patrem obsecrat, ut sibi adfit.

DEus, Deus meus, respice in me : quare me dereliquisti ? * longè à salute mea verba delictorum meorum.

Deus meus, clamabo per diem, & non exaudies ; * & nocte, & non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas, * laus Israël.

In te speraverunt patres nostri : * speraverunt, & liberasti eos.

Ad te clamaverunt, & salvi facti sunt : * in te speraverunt, & non sunt confusi.

Ego autem sum vermis & non homo ; * opprobrium hominum, & abjectio plebis.

Omnes videntes me, deriserunt me : * locuti sunt labiis, & moverunt caput.

Speravit in Domino, eripiat eum ; * salvum

Quoniam tu es qui extraxisti me de ventre ; * spes mea ab ubéribus matris meæ.

In te projectus sum ex útero : * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Divisio Psalmi 21.

[D]Eus meus] ne discesseris à me, * quoniam tribulatio proxima est, quoniam non est qui adjuvet.

Circumdedérunt me vituli multi : * tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum, * sicut leo rapiens & rugiens.

Sicut aqua effusus sum, * & dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquecens * in médio ventris mei.

Aruit tanquam testa virtus mea, & lingua mea adhæsit faucibus meis ; * & in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdedérunt me canes multi ; * concilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas & pedes meos : * dirumérunt omnia ossa mea.

Ipsi verò consideraverunt & inspexerunt me : * divisérunt sibi vestiménta mea , & super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem , Dómine , ne elongáveris auxilium tuum à me , * ad defensionem meam cónspice.

Erue à frámea , Deus , ánimam meam , * & de manu canis únicam meã.

Salva me ex ore leónis , * & à cónibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis : * in médio ecclésiæ laudábo te.

Altera Divisio Psalmi 21.

Qui timétis Dóminũ , laudáte eum : * univérsum semen Jacob , gloriificate eum.

Timeat eum omne semen Israël ; * quóniam non sprevit neque despexit deprecationem pauperis.

Nec avértit faciẽm suam à me ; * & cùm clamárem ad eum , exaudivit me.

Apud te laus mea in ecclésiá magna : * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

Edent páuperes ; & saturabúntur ; & laudábunt

Dóminum qui re-
eum : * vivent cor-
rum in sæculum sa-

Reminiscéntur &
verténtur ad Dón-

Et adorábunt in
péctu ejus * univé-
miliæ géntium ;

Quóniam Dón-
regnum , * & ipse
nabitur géntium.

Manducaverunt
raverunt omnes
terræ : * in conspé-
cadent omnes qui
dunt in terram.

Et ánima mea
vet ; * & semen
serviet ipsi.

Annuntiábitur I
generatio ventúra
annuntiábunt coel-
tiam ejus pópulo
cétur , quem fec-
minus.

Ant. Deus meu-
re me dereliquisti
à salúte mea verb-
tórur meórum.

Capitulum. Thr

Quare in per-
oblivísceris
derelínques nos i
gitudine diérur
véte nos , Dómi-
te , & convertém
nova dies nostros
principio ; sed pr

repulisti nos, iratus es
contra nos vehementer.

R. breve. Usquequò,
Dómine, obliviscéris me
in finem? *Repetitur.* Us-
quequò.

Ps. Usquequò exaltábi-
tur inimicus meus super
me? *Repetitur.* Usquequò
Glória Patri. *Repetit.* Us-
quequò. *Psal. 12.*

Ps. Exúrge, Dómine
Deus, exaltétur manus
tua:

R. Ne obliviscáris páu-
perum. *Psal. 9.*

*Preces, si dicendæ sint,
habentur infra in Feriis post
Completorium Sabbati.*

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Ant. 4. Supra dorsum.

PSALMUS 128.

*Recentis Ecclesiæ prælia,
& victoria.*

Sæpè expugnâverunt
me à juventute mea,*
dicat nunc Israël.

Sæpè expugnâverunt
me à juventute mea;*
etenim non potuerunt
mihi.

Supra dorsum meum fa-
bricâverunt peccatores : *
prolongâverunt iniquitâ-
tem suam.

Dóminus justus * con-
didit cervices peccatorum.

Confundântur & con-
vertântur retrórsùm * om-
nes qui odérunt Sion.

Fiant sicut foenum tec-
torum,* quod, priúsqüam
evellâtur, exaruit:

De quo non implevit
manum suam, qui metit;*
& finum suum, qui ma-
nículos colligit.

Et non dixerunt qui
præteribant : Benedictio
Dómini super vos : * be-
nediximus vobis in nómi-
ne Dómini.

Ant. Supra dorsum
meum fabricâverunt pec-
catores : prolongâverunt
iniquitatem suam.

Ant. 3. Dómine.

PSALMUS 138.

*Insignis Dei in nos à puero
providentia.*

Dómine, probásti
me, & cognovisti
me : * tu cognovisti sessiô-
nem meam, & resurrec-
tiónem meam.

Intellexisti cogitatiônes
meas de longè : * sémitam
meam & funiculum meum
investigásti.

Et omnes vias meas
prævidisti,* quia non est
sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu
cognovisti ómnia, novíssi-
ma & antiqua : * tu for-
másti me, & posuisti sa-

per me manum tuam.

Mirabilis facta est scientia tua ex me ; * confortata est , & non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo ? * & quò à fácie tua fugiam ?

Si ascéndero in cœlum , tu illic es : * si descéndero in inférnum , ades :

Si sumpsero pennas meas dilúculo , * & habitávero in extrémis maris ;

Etenim illuc manus tua dedúcet me , * & tenébit me dextera tua.

Et dixi : Fórsitan tenebræ conculcábunt me : * & nox illuminátio mea in deliciis meis.

Quia tenebræ non obscurabúntur à te ; & nox sicut dies illuminábitur : * sicut tenebræ ejus , ita & lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos : * suscepisti me de útero matris meæ.

Ant. Dómine , probásti me , & cognovísti me.

Ant. 6. Confitébor tibi.

Divisio Psalmi 138.

Confítebor tibi , [Dómine] quia terribiliter magnificátus es ; * mirabilia ópera tua , & ánima mea cognóscit nimis.

Non est occultatum os

meum à te , quod fecisti in occulto ; * & substantia mea in inferioribus terræ.

Imperféctum meum viderunt óculi tui ; & in libro tuo omnes scribentur : * dies formabúntur , & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amici tui , Deus : * nimis confortátus est princípatus eórum.

Dinumerábo eos , & super arénam multiplicabúntur : * exurrexi , & adhuc sum tecum.

Si occideris , Deus , peccatóres : * viri sánguinem , declináte à me.

Quia dicitis in cogitatione : * Accipient in vanitate civitates tuas.

Nonne qui odérunt te , Dómine , óderam ? * & super inimicos tuos tabescébam ?

Perfécito ódio óderam illos ; * & inimici facti sunt mihi.

Proba me , Deus , & scito cor meum : * interroga me , & cognóscet sémitas meas ;

Et vide si via iniquitatis in me est , * & deduc me in via aeterna.

Ant. Confitébor tibi Dómine , quia terribiliter magnificátus es ; ánima

mea cognóscit nimis.

Ant. 3. Custódi me, Dómine.

PSALMUS 139.

Se ab improbis defendi precatur Christus.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo: * à viro iniquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitates in corde: * totá die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpéntis: * venénū áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris; * & ab homínibus iniquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos, * abscondérunt superbi láqueum mihi.

Et funes extendérunt in laqueum; * juxta iter scádalū posuérunt mihi.

Dixi Dómino: Deus meus es tu; * exáudi, Dómine, vocem deprecationis meæ.

Ant. Custódi me, Dómine, de manu peccatóris.

Ant. 7. Dómine, Dómine.

Diviso Psalmi 139.

Dómine, Dómine, virtus salútis meæ, * obumbrásti super caput

meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à desidério meo peccatóri: * cogitavérunt contra me; ne derelínquas me, ne fortè exalténtur.

Caput circúitus eórum; * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes: in ignem dejicies eos; * in misériis non subsistent.

Vir linguósus non dirigétur in terra; * virum injústum mala capient in intéritu.

Cognóvi quia faciet Dóminus judícium inopis, * & vindictam páuperum.

Verúmtamen justí confitebúntur nómini tuo; * & habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Dómine, Dómine, virtus salútis meæ, ne derelínquas me.

Capitulum. Hebr. 12.

DEponéntes omne pondus & circúmfans nos peccátum, per patientiam currámus ad propósitum nobis certámen; aspiciéntes in auctórem fidei & consummátorem Jesum, qui propósito sibi gáudio, sustinuit

crucem, confusione contempta.

HYMNUS. S. Ambrosii.

PLASMATOR hominibus Deus,
Qui cuncta solus ordinans,
Humum jubet producere

Reptantis & feræ genus.

QUI magna rerum corpora

Dictu jubentis vivida,
Ut serviant per ordinem
Subdens dedisti homini.

REPELLE à servis tuis

Quidquid per immunditiam

Aut moribus se suggerit,
Aut actibus se intulerit.

DA gaudiorum præmia,

Da gratiarum mûnera,

Dissolve litis vincula,

Astringe pacis foedera.

PRÆSTA, Pater piissime,

Patrique compar Unice,

Cum Spiritu Paráclito

Regnans per omne sæculum.

Amen.

ψ. Intende in adjutorium meum,

℞. Dómine Deus salutaris meæ. Ps. 37.

Ad Magnificat.

Ant. 1. Fecit Dómi-

nus potentiam in brachio suo : dispersit superbum mente cordis sui. Luc. 1.1

Preces, si dicenda sint, habentur infra in Feriis post Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD COMPLETOR.

Ant. 2. Dómine.

PSALMUS 37.

Mala vitæ sustinenda ad veniam peccatorum obtinendam.

DÓmine, ne in furore tuo arguas me, * neque in ira tua corripas me;

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * & confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne mea à facie iræ tuæ; * non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum.

Quóniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum: * & sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Putruerunt & corruptæ sunt cicatrices meæ, * à facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum & curvatus sum usque in finem: * totâ die contristatus ingrediebar.

Quóniam lumbi mei
impléti sunt illusiônibus ; *
& non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum & humiliatus sum nimis : * rugiebam à gémitu cordis mei.

Dómine , ante te omne desiderium meum ; * & gémitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est , dereliquit me virtus mea ; * & lumen oculórum meórum , & ipsum non est mecum.

Divisio Psalmi 37.

A Mici mei , & próximi mei * adversum me appropinquavérunt & steterunt.

Et qui juxta me erant , de longè steterunt ; * & vim faciébant qui quærebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi , locúti sunt vanitates , * & dolos totà die meditabántur.

Ego autem tanquam surdus non audiébam , * & sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens , * & non habens in ore suo redargutiónes .

Quóniam in te , Dómine , sperávi : * tu exáudies

me , Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequándo supergáudeant mihi inimici mei ; * & , dum commovéntur pedes mei , super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum ; * & dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitatem meam annuntiábo ; * & cogitábo pro peccáto meo.

Inimici autem mei vivunt , & confirmáti sunt super me ; * & multiplicáti sunt qui odérunt me iniquè.

Qui retribuunt mala pro bonis , detrahébant mihi ; * quóniam sequébar bonitatem.

Ne derelinquas me , Dómine Deus meus : * ne discésseris à me.

Inténde in adiutorium meum , * Dómine Deus salutis meæ.

PSALMUS 55.

Iustus fide erectus , in Deo solatium querit.

Miserere mei , Deus , quóniam conculcavit me homo : * totà die impúgnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimici mei totà die , *

quóniam multi bellántes
adversùm me.

Ab altitúdine diéi timé-
bo ; * ego verò in te
sperábo.

In Deo laudábo ser-
mónes meos , in Deo
sperávi : * non timébo
quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea
execrabántur : * adver-
sùm me omnes cogitatio-
nes eórum in malum.

Inhabitábunt & abs-
cóndent : * ipsi calcáneum
meum observábunt.

Sicut sustinuerunt áni-
mam meam , pro nihilo
salvos fácies illos : * in
ira pópulos confrínges.

Deus , vitam meam
annuntiávi tibi : * posuísti
lácrymas meas in conf-
péctu tuo , sicut & in pro-
missióne tua.

Tunc converténtur ini-
míci mei retrórsùm * in
quacúmque die invocá-
vero te.

Ecce cognóvi * quó-
niam Deus meus es.

In Deo laudábo ver-
bum : * in Dómino lau-
dábo sermónem.

In Deo sperávi : * non
timébo quid fáciat mihi
homo.

In me sunt , Deus ,
vota tua , * quæ red-

dam laudatiónes tibi ;

Quóniam eripuísti áni-
mam meam de morte , &
pedes meos de lapsu ; *
ut pláceam coram Deo
in lúmine vivéntium.

Ant. Dómine Deus
meus , ne discésseris à me.
Psal. 37.

Hymnus , Capit. 2. br.
Ant. ad Nunc dimíttis ,
Preces , si dicendæ sint , in-
frà post Completor. Sabbati.

S A B B A T O , A D M A T U T I N U M .

Invitatorium. Deum qui
reddit mercédem labóris ,
* Veníte , adorémus. *Sap.*
10.

Psal. Veníte. pag. 7.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. Beátus.

PSALMUS 40.

*Diligentium Christi pau-
pertatem beatitudo.*

B eátus qui intélligit
super egénium &
páuperem ; * in die
mala liberábit eum Dómi-
nus.

Dóminus * consérvet
eum , & vivíficet eum , &
beátum fáciat eum in ter-
ra , * & non tradat eum
in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat

lectum doloris
universum strax-
versasti in infir-
jus.

dixi : Dómine,
mei ; * sana ani-
eam, quia peccá-

ci mei dixerunt
mihi : * Quando
, & peribit no-
is ?

ingrediebátur ut
vana loquebá-
cor ejus congre-
quitatem sibi.

liebátur foràs, *
ebátur in idípsum.
rsùm me susurrá-
nes inimici mei : *
n me cogitabant
hi.

um iníquum conf-
adversum me ; *
l qui dormit, non
ut resúrgat ?

ma homo pacis
n quo sperávi, *
pat panes meos,
ávit super me
ationem.

utem, Dómine,
mei, & resúscita
& retribuam eis.
oc cognóvi quó-
oluisti me, * quó-
on gaudébit ini-
eus super me.

tem propter in-

nocentiam suscepisti, * &
confirmasti me in conf-
pectu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus
Deus Israël à sæculo, &
usque in sæculum : * fiat,
fiat.

PSALMUS 48.

*Nil contra infernum profunt
opes : justitia sola ex
eo eripit.*

A Udíte hæc, omnes
gentes : * áuribus per-
cipite, omnes qui habitá-
tis orbem.

Quique terrigenæ, &
filii hóminum : * simul in
unum dives & pauper.

Os meum loquétur sa-
piéntiam, * & meditatio
cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parabolam
aurem meam : * apériam
in psalterio propositiónem
meam.

Cur timébo in die ma-
la ? * iniquitas calcanei
mei circúmdabit me.

Qui confidunt in virtú-
te sua, * & in multítudi-
ne divitiárum suárum glo-
riántur.

Frater non rédimet,
rédimet homo : * non
dabit Deo placatióem
suam,

Et prætium redempti-
onis animæ suæ : * & la-
borábit in ætérnum, &

vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, *
cùm viderit sapiéntes moriéntes.

Simul insípiens & stultus peribunt, * & relinquent aliénis divítias suas.

Et sepúlcrâ eórum domus illórum in ætérnum; tabernácula eórum in progénie & progénie: * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo, cùm in honóre esset, non intelléxit: * comparátus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ípsis; * & póstea in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inférno póstri sunt: * mors depáscet eos.

Et dominabúntur eórum iusti in matutino; * & auxiliúm eórum veteráscet in inférno à glória eórum.

Verúm tamen Deus rédimet ánimam meam de manu inferi, * cum acceperit me.

Divisio Psalmi 48.

NE timúeris, cùm dives factus fúerit homo, * & cùm multiplicata fúerit glória domús ejus,

Quóniam, cùm intérierit, non sumet ómnia; * neque descéndet cum eó glória ejus.

Quia ánima ejus in vitâ ipsíus benedicétur: * confitébitur tibi, cùm benefeceris ei.

Introibit usque in progénies patrum suórum; * & usque in ætérnum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre esset non intelléxit: * comparátus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis.

Ant. Beátus qui intelligit super egénium & páuperem, in die mala liberábit eum Dóminus.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. Tu reddes,

PSALMUS 61.

Frustra oppugnatur quæ Dei subiectus in ejus tutela manet.

Nonne Deo subiecta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam & ipse Deus meus, & salutáris meus: * fuscéptor meus, non móvêbor ámplius.

Quóusque irrúitis in hóminem? * interficitis univérsi vos tanquam pa-

neti inclinatio, & maceria depulsæ?

Verumtamen pretium meum cogitaverunt repellere; cucurri in siti: * ore suo benedicébant, & corde suo maledicébant.

Verumtamen Deo subiecta esto, anima mea; * quoniam ab ipso patientia mea.

Quia ipse Deus meus, & Salvator meus; * adjutor meus, non emigrabo.

In Deo salutare meum, & gloria mea: * Deus auxilii mei; & spes mea in Deo est.

Sperate in eo, omnis congregatio populi; effundite coram illo corda vestra: * Deus adjutor noster in æternum.

Verumtamen vani filii hominum, mendaces filii hominum in statereis, * ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum.

Nolite sperare in iniquitate, & rapinas nolite concupiscere: * divitiæ si affluant, nolite cor apponere.

Semel locutus est Deus, duo hæc audivi; quia potestas Dei est, & tibi, Domine, misericordia; * quia tu reddes unicuique iuxta opera sua.

PSALMUS 63.

Vana impiorum concilia:

Evangeliæ predicatio.

EXaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor: * à timore inimici eripe animam meam.

Protexisti me à conventu malignantium, * à multitudine operantium iniquitatem;

Quia exacerunt ut gladium linguas suas: * intenderunt arcum, rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Subitò sagittabunt eum, & non timebunt: * firmaverunt sibi sermonem nequam.

Narraverunt, ut absconderent laqueos: * dixerunt, Quis videbit eos?

Scrutati sunt iniquitates: * defecerunt scrutantes scrutinio.

Accedet homo ad cor altum; * & exaltabitur Deus.

Sagittæ parvulorum factæ sunt plagæ eorum; * & infirmatæ sunt contra eos linguæ eorum.

Conturbati sunt omnes qui videbant eos; * & timuit omnis homo.

Et annuntiaverunt opera Dei; * & facta ejus intellexerunt.

Lætábitur iustus in Dó-
mino, & sperábit in eo; *
& laudabúntur omnes
recti corde.

PSALMUS 74.

*Ad vitandum Dei judi-
cium, humilitas colenda.*

Confitébimur tibi,
Deus, * confitébimur
& invocábimus nomen
tuum: narrábimus mira-
bilia tua.

Cùm accépero tempus,*
ego iustitias iudicábo.

Liquefacta est terra, &
omnes qui hábitant in
ea: * ego confirmávi
columnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte
iniquè ágere; * & delin-
quentibus: Nolíte exal-
râre cornu.

Nolíte extóllere in al-
tum cornu vestrum: * no-
líte loqui advérsus Deum
iniquitatem;

Quia neque ab oriénte,
neque ab occidénté, * ne-
que à désértis móntibus.

Quóniam Deus iudex
est: * hunc humiliat, &
hunc exáltat.

Quia calix in manu Dó-
mini vini meri plenus
mixto; * & inclinávit ex
hoc in hoc.

*Verúntamen fœx ejus
non est exinaníta: * bi-*

bent omnes peccatóres
terræ.

Ego autem anuntiábo
in sæculum: * cantábo
Deo Jacob.

Et ómnia cónua pec-
catórum confringam; * &
exaltabúntur cónua iusti.

Ant. Tu reddes, Dó-
mine, unicuique juxta
ópera sua. *Psf. 61.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Cogitatio.

PSALMUS 75.

*Innumera Christi in Eccle-
siam beneficia.*

Notus in Judæa
Deus: * in Israël
magnum nomen
ejus.

Et factus est in pace
locus ejus, * & habitatio
ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias
árcuum, * scutum, glá-
dium, & bellum.

Illúminans tu mirábili-
ter à móntibus ætérnis: *
turbáti sunt omnes insi-
piéntes corde.

Dormiérunt somnum
suum; * & nihil inven-
runt omnes viri divitiárum
in má nibus suis.

Ab increpatióne tua,
Deus Jacob, * dormita-
vérunt qui ascenderunt
equos.

Tu terribilis es, & quis resistet tibi? * ex tunc irata.

De ecclō auditum fecisti iudicium: * terra tremuit, & quievit,

Cū exurgeret in iudicium Deus, * ut salvos faceret omnes mansuetos terræ.

Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi; * & reliquiae cogitationis diem festum agent tibi.

Vovete, & reddite Dōmino Deo vestro, * omnes qui in circuitu ejus affertis mūnera,

Terribili, & ei qui affert spiritum principum; * terribili apud reges terræ.

PSALMUS 82.

Adversus Ecclesiam bella: pœna persequentium.

DEus, quis similis erit tibi? * ne taceas, neque compescaris, Deus;

Quoniam ecce inimici tui sonuerunt: * & qui oderunt te, extulerunt caput.

Super pōpulum tuum malignaverunt consilium; * & cogitaverunt adversus sanctos tuos.

Dixerunt: Venite, & disperdamus eos de gente; * & non memoretur nomen Israhel ultra,

Quoniam cogitaverunt unanimiter: * simul adversum te testamentum disposuerunt, tabernacula Idumæorum & Ismaelitarum:

Moab, & Agarēni, Gebal, & Ammon, & Amalec; * alienigenarum cum habitantibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis; * facti sunt in adiutorium filiis Lot.

Fac illis sicut Madian, & Sisaræ, * sicut Jabin in torrente Cisson.

Disperierunt in Endor; * facti sunt ut stercus terræ.

Pone principes eorum sicut Oreb, & Zeb, * & Zēbee, & Sālmana;

Omnes principes eorum, * qui dixerunt: Hereditate possideamus sanctuarium Dei.

Divisio Psalmi 82.

DEus meus, pone illos ut rotam, * & sicut stipulam ante faciem venti.

Sicut ignis qui comburit sylvam, * & sicut flamma comburens montes;

Ita persequeris illos in tempestate tua, * & in ira tua turbabis eos.

Imple facies eorum ignominia; * & quærent nomen tuum, Dōmine.

Erubescant & confur-

bentur in sæculum sæculi,*
& confundantur, & pereant:

Et cognoscant quia nomen tibi, Dóminus; * tu solus Altíssimus in omni terra.

Ant. Cogitatio hominis confitebitur tibi, Dómine. *Psal.* 75.

Ps. Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua;

R. Et sancti tui benedicant tibi. *Psal.* 144.

Pater noster, &c.

AD LAUDES.

Ant. 4. Pèrfice.

PSALMUS 16.

Oratio Ecclesiæ ab hostibus exagitata.

EXaudi, Dómine, justitiam meam; * inténde deprecationem meam.

Auribus pèrcipe orationem meam, * non in labiis dolósis.

De vultu tuo iudicium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitates.

Probásti cor meum, & visitásti nócte: * igne me examinásti; & non est inventa in me iniquitas.

Ut ~~non~~ loquatur os meum ópera hóminum, * propter verba labiórum

tuórum ego custodívi vias duras.

Pèrfice gressus meos in sémitis tuis, * ut non moveántur vestigia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudisti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, & exaudi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperántes in te.

A resisténtibus dexterae tuae custódi me, * ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me * à facie impiórum qui me afflíxerunt.

Ant. Pèrfice gressus meos in sémitis tuis, Dómine, ut non moveántur vestigia mea.

Ant. 7. In justitia.

Divisio Psalmi 16:

INimíci mei ánimam meá circumdedérunt; adipem suum conclusérunt: * os eórum locutum est supérbiam.

Projiciéntes me nunc circumdedérunt me: * óculos suos statuerunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam, * & sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exúrge, Dómine præ-

in, & supplanta
éripe animam
impio, frámeam
inimicis manús

ne, à paucis de
vide eos in vita
* de absconditis
nplétus est venter

iti sunt filiis; * &
nt reliquias suas
suis.

autem in iustitia
o conspéctui tuo: *
, cum apparuerit
ia.

In iustitia appa-
nspéctui tuo: sa-
cum apparuerit

ia.

1. Parátum.

ALMUS 56.

inimicos opem im-
Christus, post: à
ides celebraturus.

erére meî, Deus,
ferére meî; * quó-
te confidit ánima

umbra alárum
sperábo; * donec
iniquitas.

ábo ad Deum al-
i, * Deum qui
it mihi.

de cœlo, & libe-
: * dedit in op-
conculcantes me.

Misit Deus misericór-
diam suam & veritatem
suam; * & eripuit áni-
mam meam de médio ca-
tulórum leónum: dormívi
conturbátus.

Filii hóminum, dentes
eórum arma & sagittæ: *
& lingua eórum gládus
acútus.

Exaltáre super cœlos,
Deus; * & in omnem
terram glória tua.

Láqueum paravérunt
pédibus meis; * & incur-
vavérunt animam meam.

Foderunt ante faciem
meam foveam; * & inci-
derunt in eam.

Parátum cor meum,
Deus, parátum cor
meum; * cantábo & psál-
mum dicam.

Exúrge, glória mea;
exúrge, psaltérium & cí-
thara: * exúrgam dilú-
culo.

Confitébor tibi in pó-
pulis, Dómine: * &
psalmum dicam tibi in
géntibus;

Quóniam magnificáta
est usque ad cœlos mise-
ricórdia tua, * & usque
ad nubes véritas tuas.

Exaltáre super cœlos,
Deus; * & super omnem
terram glória tua.

Ant. Parátum cor meū,

Deus, paratum cor meum :
cantabo, & psalmum dicam.

Ant. 5. Date magnificentiam.

I N F E R I I S.

CANTICUM MOYSI.

Deut. 32.

Audite, coeli, quæ loquor : * audiat terra verba oris mei.

Concreſcat ut pluvia doctrina mea : * fluat ut ros eloquium meum.

Quali imber super herbam, * & quasi stillæ super gramina.

Quia nomen Domini invocabo : * date magnificentiam Deo nostro.

Dei perfecta sunt opera, & omnes viæ ejus judicia : * Deus fidelis, & absque ulla iniquitate, justus & rectus.

Peccaverunt ei, & non filii ejus in sordibus : * generatio prava atque perversa.

Hæcine reddis Domino, * popule stulte & insipiens?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possedit te, & fecit, & creavit te.

Meménto dierum antiquorum : * cogita generationes singulas.

Interroga patrem tuum,

& annuntiabit tibi : * majores tuos, & dicent tibi.

Quando dividebat Altissimus gentes, * quando separabat filios Adam,

Constituit terminos populorum * juxta numerum filiorum Hraël.

Pars autem Domini populus ejus : * Jacob funiculus hæreditatis ejus.

Invenit eum in terra deserta, * in loco horrois, & vastæ solitudinis.

Circumduxit eum, & docuit, * & custodivit quasi pupillam oculi sui.

Sicut aquila provocans ad volandum pullos suos, * & super eos volitans,

Expandit alas suas, & assumpsit eum, * atque portavit in humeris suis.

Dominus solus dux ejus fuit ; * & non erat cum eo Deus alienus.

Constituit eum super excelsam terram, * ut comederet fructus agrorum,

Ut sugeret mel de petra, * oleumque de saxo durissimo ;

Butyrum de arménto, & lac de ovibus, * cum adipem agnorum & arietum filiorum Basan,

Et hircos cum medulla tritici ; * & sanguinem uvæ biberet meracissimam.

Incrassatus

Incrassatus est dilectus,
& recalcitravit; * incrassatus,
impinguatus, dilatus.

Dereliquit Deum factorem suum, * & recessit à Deo Salutari suo.

Provocaverunt eum in diis aliènis; * & in abominatiónibus ad iracundiam concitaverunt.

Immolaverunt dæmónis, & non Deo; * diis quos ignorabant.

Novi recentésque venerunt, * quos non cónvenerunt patres eorum.

Deum qui te genuit, dereliquisti; * & oblitus es Dómini Creatoris tui.

Vidit Dóminus, & ad iracundiã concitatus est; * quia provocaverunt eum filii sui, & filiæ.

Et ait: Abscondam faciem meam ab eis, * & considerabo novissima eorum.

Generatio enim perversa est, * & infidèles filii.

Ipsi me provocaverunt in eo qui non erat Deus, * & irritaverunt in vanitatibus suis.

Et ego provocabo eos in eo qui non est populus, * & in gente falsa irritabo illos.

Pars Autumnalis.

Ignis succensus est in furore meo, * & ardëbit usque ad infèrni novissima;

Devorabitque terram cum germine suo, * & montium fundamenta comburet.

Congregabo super eos mala; * & sagittas meas complebo in eis.

Consumentur fame, * & devorabunt eos aves morsu amarissimo.

Dentes bestiarum immittam in eos, * cum furore trahentium super terram, atque serpentium.

Foris vastabit eos gladius, & intus pavor, * juvenem simul ac virginem, lactentem cum homine sene.

Dixi: Uhinam sunt? * cessare faciam ex hominibus memoriã eorum.

Sed propter iram inimicorum distuli, * ne forte superbirent hostes eorum.

Et dicerent: Manus nostra exoëssa, & non Dóminus, * fecit hæc omnia.

Gens absque consilio est, & sine prudentia: * utinam saperent, & intelligerent, ac novissima providerent!

H

Quomodo persequatur
unus mille, * & duo fu-
gent decem millia?

Nonne ideo quia Deus
suus vendidit eos; * &
Dóminus conélusit illos?

Non enim est Deus
noster ut dii eorum; * &
inimici nostri sunt iudices.

De vinea Sodomorum,
vinea eorum; * & de
suburbanis Gomórrhae.

Uva eorum; uva fel-
lis; * & botri amarissimi.

Fel draconum vinum
eorum; * & venenum as-
pidum insanabile.

Nonne hæc condita
sunt apud me; * & signata
in thesauris meis?

Mea est ultio; & ego
retribuam in tempore; *
ut labatur pes eorum.

Juxta est dies perditio-
nis; * & adesse festinant
tempora.

Judicabit Dóminus pó-
pulum suum; * & in ser-
vis suis miserébitur.

Vidébit quod infirmata
sit manus; * & clausi quo-
que defecerunt, residui-
que consumpti sunt.

Et dicet: Ubi sunt dii
eorum; * in quibus habé-
bant fidúciam?

De quorum victimis
comedebant adipés; * &
bibebant vinum libamintum.

Surgant; & oc-
tur vobis; * & in-
tate vos protégam.

Videte quod
solus; * & non
Deus præter me.

Ego occidam;
vivere faciam; pe-
& ego sanabo; *
est quidē manu mea
erüere.

Levabo ad cœl-
num meam; & di-
Vivo ego in ætern.

Si acüero ut fulg-
diam meum; *
púerit iudicium.

Reddam ultióne
tibus meis; * &
odérunt me; retr.

Inebriabo sagitta
sanguine; * &
meus devorabit ca-

De cruóre occisi
& de captivitate;
inimicórum capitis.

Laudáte; gente
pulum ejus; * qui
guinem servórum
ulciscétur:

Et vindictam re-
in hostes eorum; * &
pitius erit terræ
sui.

Ant. Date magn-
tiam; Deo nostro
perfecta sunt opera

Ant. Date magn-
tiam; Deo nostro
perfecta sunt opera

IN FESTIS
CANTICUM

Judith. 16.

Incipite Dómino in
tympanis : * cantáte
Dómino in cymbalis.

Modulámini illi psal-
mum novum : * exaltáte
& invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens hel-
li : * Dóminus nomen
est illi.

Qui pösuit castra sua in
medio pópuli sui , * ut eri-
peret nos de manu om-
nium inimicórum nostró-
rum.

Venit Assur ex mónti-
bus ab Aquilóne * in
multitúdine fortitúdinis
sue :

Cujus multitúdo obtu-
rávit torréntes , * & equi
eórum cooperuérunt val-
les.

Dixit se incensúrum fi-
nes meos , * & júvenes
meos occisúrum gládio ,

Infántes meos dare in
prædam , * & vírgines in
captivitatem.

Dóminus autem omni-
potens nócuit eum , &
trádidit eum in manus
fœminæ , * & confódit
eum.

*Ant. 4. Laudáte Dó-
minum.*

PSALMUS 116.

*Deus á gentibus collau-
dandus ob Christum
exhibitum.*

Laudáte Dóminum ,
omnes gentes : * lau-
dáte eum , omnes pópuli ;

Quóniam confirmáta
est super nos misericórdia
ejus , * & véritas Dómini
manet in zeternum.

*Ant. Laudáte Dómi-
num , omnes pópuli ; quó-
niam confirmáta est super
nos misericórdia ejus.*

Capitulum. Coloss. 1.

Non cessámus pro vo-
bis orántes , & postu-
lántes ut impleámini agni-
tióne voluntátis Dei , in
omni sapiéntia & intel-
lectu spiritali , ut ambulé-
tis dignè Deo , per ómnia
placéntes , in omni ópere
bono fructificántes , &
crescéntes in sciéntia Dei ,
in omni virtúte confor-
táti secúndum poténtiam
claritátis ejus.

*Ps. Deduc me , Dómi-
ne , & ingrédiar in veritá-
te tua :*

*R. Lætétur cor meum ,
ut timeat nomen tuum.*

Pf. 85.

Ad Benedictus

*Ant. 8. Dirige pedes
nostros in viam pacis ,
Deus Israël. Luc. 1.*

A D P R I M A M

Ant. 7. Notam.

P S A L M U S 87.

Christus ab inimicis vexatus, ab amicis derelictus, opem Dei implorat.

Domine Deus salutis meæ, * in die clamavi & nocte coram te.

Intret in conspectu tuo oratio mea : * inclina aurem tuam ad precem meam.

Quia repleta est malis anima mea, * & vita mea inferno appropinquavit.

Æstimatus sum cum descendētib; in lacū : * factus sum sicut homo sine adiutorio, inter mortuos liber :

Sicut vulnerati dormientes in sepulcris, quorum non est memor amplius ; * & ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuerunt me in lacu inferiori, * in tenebris, & in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor tuus, * & omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos à me : * posuerunt me abominationem sibi.

Traditus sum, & non egrediebar : * oculi mei languerunt præ inopia.

Clamavi ad te, Domine,

ne, tota die : * expande ad te manus meas.

Nunquid mortuis facies mirabilia, * aut medici suscitabunt, & confitebuntur tibi ?

Nunquid narrabit aliquis in sepulcro misericordiam tuam, * & veritatem tuam in perditione ?

Nunquid cognoscetur in tenebris mirabilia tua, * & iustitia tua in terra oblivionis ?

Et ego ad te, Domine, clamavi, * & mane oratio mea præveniet te.

Ut quid, Domine, repellis orationem meam ? * avertis faciem tuam à me ?

Pauper sum ego, & in laboribus à juventute mea : * exaltatus autem, humiliatus sum & conturbatus.

In me transierunt iræ tuæ ; * & terrores tui conturbaverunt me.

Circumdederunt me sicut aqua tota die, * circumdederunt me simul.

Elongasti à me amicum & proximum, * & notos meos à miseria.

P S A L M U S 142.

Oratio penitentis, Dei opem deprecantis.

Domine, exaudi orationem meam : * au-

ribus p̄ceipe obsecratio-
nem meam in veritate tua;
exaudi me in tua iustitia.

Et non intres in iudi-
cium cum servo tuo; * quia
non iustificabitur in con-
spectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est ini-
micus animam meam: *
humiliavit in terra vitam
meam.

Collocavit me in ob-
scuris sicut mortuos sæcu-
li; * & anxius est super
me spiritus meus: in me
turbatum est cor meum.

Memor fui dierum an-
tiquorum: meditatus sum
in omnibus operibus tuis: *
in factis manuum tuarum
meditabar.

Expandi manus meas
ad te: * anima mea sicut
terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me,
Dómine; * defecit spíri-
tus meus.

Non avertas faciem
tuam à me; * & similis ero
descendentibus in lacum.

Audiam fac mihi manè
misericordiam tuam: *
quia in te speravi.

Notam fac mihi viam in
qua ambulem; * quia ad
te levavi animam meam.

Diviso Psalmi 142.

ERipe me de inimicis
meis, Dómine; ad te

confugi: * doce me face-
re voluntatem tuam, quia
Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus de-
ducet me in terram rec-
tam: * propter nomen
tuum, Dómine, vivifi-
cabis me in æquitate tua.

Educes de tribulatione
animam meam; * & in
misericordia tua disperdes
inimicos meos.

Et perdes omnes qui
tribulant animam meam; *
quoniam ego servus tuus
sum.

Ant. Notam fac mihi
viam in qua ambulem;
quia ad te levavi animam
meam, Dómine.

*Capitulum, R. breve &
Preces habentur infra post
Completerium, & sic ad cæ-
teras Horas.*

Oratio conveniens.

AD TERTIAM

Ant. 6. Afferte Dómino

PSALMUS 28.

*Gentium conversio verbè
Dei efficaciat.*

Afferte Dómino,
filii Dei; * affér-
te Dómino filios
arietum.

Afferte Dómino gló-
riam & honorem; afferte
Dómino glóriam nómini
ejus: * adoráte Dómi-
num in átrio sancto ejus

H iij.

Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit : * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte : * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros : * & confringet Dóminus cedros Líbani.

Et commínuet eas tanquam vitulum Líbani, * & diléctus quemádmódum filius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis, vox Dómini concutiéntis désertum : * & commovébit Dóminus désertum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, & revelábit condénsa ; * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit, * & sedébit Dóminus rex in ætérnum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit : * Dóminus benedicet pópulo suo in pace.

PSALMUS 44.

Carmen nuptiale : Christi & Ecclesiæ dotes.

ERuítavit cor meum verbum bonum ; * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea * cálamus scribæ velóriter scribéntis.

Speciósus formá præ filiis hóminum ; diffúsa est grátia in lábiis tuis ; * proptéreà benedixit te Deus in ætérnum.

Accingere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ & pulchrítudine tuâ inténde, * propterè procedè,

Et regna propter veritátem & mansuetúdinem, & justítiam ; * & dedúcet te mirabiliter dextera tua.

Sagittæ tuæ acútæ ; populi sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi : * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, & odísti iniquitátem : * proptéreà unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætitiæ præ consortibus tuis.

Myrrha & gutta, & cássia à vestiméntis tuis, à dómibus ebúrneis ; * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestitu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, filia, & vide, & inclína aurem tuam, *

& obliviscere populum tuum, & domum patris tui :

Et concupiscet rex decorem tuum, * quoniam ipse est Dominus Deus tuus, & adorabunt eum.

Et filiae Tyri in muneribus : * vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filiae regis ab intus : * in fimbriis aureis, circumamicta varietatibus.

Adducuntur regi virginēs post eam : * proximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in læticia & exultatione, * adducuntur in templum regis.

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii : * constitues eos principes super omnem terram.

Mémoires erunt nominis tui * in omni generatione & generationem.

Propterea populi confitebuntur tibi in æternum, * & in sæculum sæculi.

PSALMUS 149.

Christus celebrandus, qui suis in gentes ultricem potestatem sit daturus.

Cantate Domino canticum novum : * laus ejus in ecclesia sanctorum.

Læteatur Israël in eo qui fecit eum, * & filii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano & psalterio psallant ei ;

Quia beneplacitum est Domino in populo suo, * & exaltabit mansuetos in salutem.

Exultabunt sancti in gloria : * lætabuntur in cubilibus suis.

Exaltationes Dei in gutture eorum, * & gladii anticipites in manibus eorum,

Ad faciendam vindictam in nationibus, * increpationes in populis :

Ad alligandos reges eorum in compedibus, * & nobiles eorum in manicis ferreis.

Ut faciant in eis iudicium conscriptum : * gloria hæc est omnibus sanctis ejus.

Ant. Afferte Domino gloriam & honorem. Ps. 28.

Capitulum Coloss. 3.

OMne quodcumque facitis, in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini Jesu Christi, gratias agentes Deo & Patri per ipsum.

R. br. Benedicam Dominum in omni tempore.

H iv

Repetitur Benedicam.

✠. Semper laus ejus in ore meo. *Repetitur Benedicam.* Glória Patri. *Repetitur Benedicam. Ps. 33.*

✠. Laudábo Dóminum in vita mea.

✠. Psallam Deo meo quándiu fúero. *Ps. 143.*

Oratio conveniens.

AD SEXTAM

Ant. 1. Adjutor.

PSALMUS 45.

Ecclesia Dei praesidio inconcussa.

Deus noster, refúgium & virtus : * adjutor in tribulationibus quæ invenérunt nos nimis.

Propterea non timébimus dum turbábitur terra, * & transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ unt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanc-tificávit tabernáculum suū Altíssimus.

Deus in médio ejus , non commovébitur ; * ad-juvábít eam Deus mané dilúculo.

Conturbatæ sunt gen-

tes , & inclinátæ sunt regi-na : * dedit vocem suam , mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum : * suscep-tor noster Deus Jacob.

Venite & vidéte ópera Dómini, quæ pofuit prodígia super terram : * áu-ferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret , & confringet arma : * & scuta combúret igni.

Vacáte , & vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus , & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum : * suscep-tor noster Deus Jacob.

PSALMUS 47.

Ex Jerusalem in omnes terras delapsa salus.

Magnus Dóminus , & laudábilis nimis , * in civitáte Dei nostri , in monte sancto ejus.

Fundátur exult univérsæ terræ in Sion , * látera aquilónis , civitas regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur , * cum suscipiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt , * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admirá-

ti sunt : * conturbati sunt ,
commoti sunt.

Tremor apprehendit
eos : * ibi dolores ut par-
turiētis.

In spiritu vehemēti *
conteres naves Tharsis.

Sicut audivimus , sic vi-
dimus in civitate Dómini
virtutum , in civitate Dei
nostri : * Deus fundavit
eam in ætérnum.

Suscēpimus , Deus , mi-
sericórdiam tuam * in mé-
dio templi tui.

Secundum nomen tuum
Deus , sic & laus tua in fi-
nes terræ : * iustitiā ple-
na est dextera tua.

Lætetur mons Sion , &
exultent filiae Judæ * prop-
ter iudicia tua , Dómine.

Circumdante Sion , &
complectimini eam : * nar-
rate in turribus ejus.

Ponite corda vestra in
virtute ejus : & distribuite
domos ejus , * ut enarrētis
in progénie áltera.

Quoniam hic est Deus ,
Deus noster in ætérnum ,
& in sæculum sæculi ; *
ipse reget nos in sæcula.

PSALMUS 86.

*Laus Ecclesiæ ; Fidelium
infinitus numerus.*

Fundamenta ejus in
móntibus sanctis : * dicitur
ligit Dóminus portas Sion.

super omnia tabernacula
Jacob.

Gloriosa dicta sunt de
te , * civitas Dei.

Memor ero Rahab &
Babylónis * sciéntium me-
a.

Ecce alienigenæ & Ty-
rus , & pópulus Æthio-
pum ; * hi fuérunt illic.

Nunquid Sion dicet :
Homo , & homo natus est
in ea ; * & ipse fundavit
eam Altíssimus ?

Dóminus narrabit in
scripturis populórum &
principum ; * horum quæ
fuérunt in ea.

Sicut lætántium om-
nium * habitatio est in te.

Ant. Adjutor noster
Deus ; propterea non ti-
mébimus. *Psf.* 45.

Capitulum. 2. Petr. 1.

Satágite ut per bonæ
Sópera certam vestram
vocationem & electiōnem
faciátis ; hæc enim faciē-
tes , non peccábitis ali-
quādo.

R. brev. Quærite Dó-
minum & confirmamini.
Repetitur Quærite.

Ps. Quærite faciē ejus
semper. *Repetitur* Quæri-
te. Glória. *Repetitur* Quæ-
rite. *Psf.* 109.

H. w

Ps. Accédite ad eum ,
& illuminámini ;

Ps. Et fácies vestræ non
confundéntur. *Ps.* 33.

Oratio conveniens.

AD NONAM

Ant. 8. Pauper.

PSALMUS 59.

Flebilis oratio Synagoga.

DEus, repulisti nos,
& destruxisti nos : *
irátus es, & mi-
sértus es nobis.

Commovisti terram, &
conturbásti eam : * sana-
contitiónes ejus, quia
commóta est.

Ostendúti pópulo tuo
dura : * potásti nos vino
compunctiónis.

Dedisti metuéntibus te
significatióem, * ut fú-
giant à fácie arcûs ;

Ut liberéntur dilecti tui : *
salvum fac dexterâ tuâ, &
exáudi me.

Deus locútus est in san-
cto suo : * lætabor & par-
tabor. Sichimam, & con-
vållem tabernaculorû me-
tabor.

Meus est Gálaad, &
meus est Manásses ; * &
Ephraïm fortitúdo cápitis
mei.

Juda rex meus, * Moab
illa spei meæ.

In Iduinæam exténdam
calceamentum meum : *

mihi alienigenæ súbditi
sunt.

Quis dedúcet me in ci-
vitátem munitam ? * quis
dedúcet me usque in Idu-
inæam ?

Nonne tu Deus, qui
repulisti nos ? * & non
egrediéris, Deus, in vir-
tutibus nostris ?

Da nobis auxilium de
tribulatióne, * quia vana
salus hóminis.

In Deo faciémus virtú-
tem ; * & ipse ad nihilum
dedúcet tribulantes nos.

PSALMUS 73.

*De populi, templique ca-
lamitate questus.*

UT quid, Deus, repu-
listi in finem, * irátus
est furor tuus super oves
pascuæ tuæ ?

Memor esto congrega-
tiónis tuæ * quam posse-
disti ab initio.

Redemísti virgam hæ-
reditátis tuæ : * mons
Sion, in quo habitásti in eo.

Leva manus tuas in su-
pérbias eórum in finem : *
quanta malignátus est ini-
micus in sancto !

Et gloriáti sunt qui o-
derunt te * in medio so-
lemnitátis tuæ.

Posuerunt signa sua, si-
gna : * & non cognové-
runt, sicut in exitu super
summum.

Quasi in sylva lignorum securibus exciderunt januas ejus in idipsum: * in securi & ascia dejecerunt eam.

Incenderunt igni sanctuarium tuum: * in terra polluerunt tabernaculum nominis tui.

Dixerunt in corde suo cognatio eorum simul: * Quiescere faciamus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vidimus, jam non est propheta: * & nos non cognosceret amplius.

Divisio Psalmi. 73.

USquequo (Deus) improperabit inimicus? * irritat adversarius nomen tuum in finem?

Ut quid avertis manum tuam & dexteram tuam * de medio sinu tuo in finem?

Deus autem rex noster ante sæcula * operatus est salutem in medio terræ.

Tu confirmasti in virtute tua mare; * contribuisti capita draconum in aquis.

Tu confregisti capita draconis: * dedisti eum escam populis Æthiopum.

Tu dirupisti fontes & torrentes: * tu siccasti fluvios Echan.

Tuus est dies, & tua est nox: * tu fabricatus es auroram & solem.

Tu fecisti omnes terminos terræ: * æstatem & ver, tu plasmasti ea.

Memor esto hujus, inimicus improperavit Domino: * & populus insipiens incitavit nomen tuum.

Ne tradas beatis animas confitentes tibi; * & animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem.

Réspice in testamentum tuum; * quia repleti sunt, qui obcurati sunt terræ, domibus iniquitatum.

Ne avertatur humilis factus confusus: * pauper & inops laudabunt nomen tuum.

Exurge, Deus, júdica causam tuam: * memor esto improperiorum tuorum, eorum quæ ab insipiente sunt tota die.

Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum: * superbia eorum qui te oderunt, ascendit semper.

Ant. Pauper & inops laudabunt nomen tuum, Domine. Ps. 73.

Capitulum Philip. 4.

QUaecumque sunt vera, quaecumque pudica, quaecumque iusta, quaecumque sancta, quæ-

H. vj.

cúmque amabilia, quæ-
cúmque bonæ famæ, si
qua virtus, si qua laus dis-
ciplinæ, hæc cogitâte.

R. brev. Mandâsti iusti-
tiam testimonia tua. *Re-
petitur.* Mandâsti.

Ps. Et veritatem tuam
nimis. *Repetit.* Mandâsti.
Glória. *Repetitur.* Man-
dâsti.

Ps. Feci iudicium & ius-
ticiam :

R. Non tradas me ca-
lumniantibus me. *Ps.* 118.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS

Ant. 4. Beati omnes.

PSALMUS 127.

*Futura præsentisque vitæ
beatitudo timore Dei
comparatur.*

B Eati omnes qui ti-
ment Dóminum, *
qui ambulant in viis
ejus.

Labóres mánuum tuá-
rum quia manducabis : *
beátus es, & bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis
abúndans * in latéribus
domûs tuæ.

Filii tui sicut novellæ
olivárum, * in circúitu
mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur
homo, * qui timet Dómi-
num.

Benedicat tibi Dóminus

ex Sion ; * & videas bona
Jerúsalem ómnibus diébus
vitæ tuæ.

Et videas filios filiórurum
tuorum, * pacem super
Israël.

Ant. Beati omnes qui
timent Dóminum ; qui
ambulant in viis ejus.

Ant. 1. Surge, Dómine.

PSALMUS 131.

*Oratio Ecclesiæ Christum
David promissum
exposcentis.*

M Eménto, Dómine,
David, * & omnis
mansuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, *
votum vovit Deo Jacob.

Si introíero in taberná-
culum domûs meæ, * si
ascéndero in lectum tra-
ti mei :

Si dédero somnum ócu-
lis meis, * & pálpebris
meis dormitacionem,

Et réquiem temporibus
meis, donec invéniam lo-
cum Dómino, * taberná-
culum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in
Ephráta : * invénimus eam
in campis sylvæ.

Introibimus in taberná-
culum ejus : * adorábimus
in loco ubi steterunt pe-
des ejus.

Surge, Dómine, in ré-
quiem tuam, * tu & arca

tionis tuæ.

clótes tui induam-
iam; * & sancti
tent.

er David servum
non avértas fá-
risti tui.

Surge, Dómine,
in tuam; & sancti
ent.

7. Sion, réquies

Illuc producam cornu
David: * paravi lucernam
Christo meo.

Inimicos ejus induam
confusione; * super ipsum
autem efflorebit sanctifica-
tio mea.

Ant. Sion réquies mea
in sæculum sæculi: sancti
ejus exultatione exulta-
bunt.

Ant. 5. Deus meus.

PSALMUS 143.

*Victoria ab hostibus, Dei
domum est.*

fio Psalmi 131.

Dóminus David
tem, & non frus-
eum: * de fructu
tuis ponam super
iam.

studierint filii tui
tum meum: * &
ia mea hæc quæ
eos:

i eorum usque in
* sedébunt super
iam.

iam elégit Dómi-
i: * elégit eam in
onem sibi.

réquies mea in
sæculi; * hic ha-
quóniam elégi

um ejus benedi-
ed cam: * páu-
us saturábo pá-

clótes ejus induam
; * & sancti ejus
re exultábunt.

Benedictus Dóminus
Deus meus, qui docet
manus meas ad prælium,*
& digitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, &
refúgium meum: * sus-
céptor meus, & liberátor
meus.

Protéctor meus; & in
ipso sperávi: * qui subdit
pópulum meum sub me.

Dómine, quid est ho-
mo, quia innotuisti ei? *
aut filius hóminis, quia
réputas eum?

Homo vanitati similis
factus est; * dies ejus sicut
umbra prætereunt.

Dómine, inclína cœlos
tuos, & descende: * tan-
ge montes, & fumigábunt.

Fúlgura coruscationem
& dissipabis eos: * eruite

agittas tuas, & conturbabis eos.

Emitte manum tuam de alto; éripe me, & libera me de aquis multis, * de manu filiorum alienorum.

Quorum os locutum est vanitatem; * & dextera eorum, dextera iniquitatis.

Ant. Deus meus, misericordia mea & susceptor meus.

Ant. 6. Beatus.

Divisio Psalmi. 143.

DEus, canticum novum cantabo tibi: * in psalterio decachordo psallam tibi.

Qui das salutem regibus; * qui redemisti David servum tuum de gladio maligno, éripe me:

Et érue me de manu filiorum alienorum, quorum os locutum est vanitatem; * & dextera eorum, dextera iniquitatis:

Quorum filii sicut novellæ plantationes * in juventute sua.

Filiæ eorum compositæ, * circumornatæ. ut similitudo templi.

Promptuaria eorum plena, * eructantia ex hoc in illud.

Oves eorum foetisæ, abundantes in egressibus

suis; * boves eorum crasse;

Non est ruina maceris, neque transitus, * neque clamor in plateis eorum.

Beatum dixerunt populum cui hæc sunt: * beatus populus, cujus Dominus Deus ejus.

Ant. Beatus populus, cujus Dominus Deus ejus.

Capitulum Tit. 2.

Salvator noster Jesus Christus dedit semetipsum pro nobis, ut nos redimeret ab omni iniquitate, & mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem bonorum operum.

HYMNUS S. Ambrosii.

DEUS Creator omnium,
Polique rector, vestiens
Diem decoro lumine,
Noctem soporis gratia:

ARTUS solutos ut quies
Reddat laboris usui,
Mentesque fessas allevet
Luctusque solvat anxios.

GRATES peracto jam
die,

Et noctis exortu preces,
Votis reos ut adjuves,
Hymnum canentes solvi-

mus.
TE cordis ima concin-

nant,
Te vox canora concre-

Te diligit castus amor,
Te mens adoret sóbria.

Ut cum profunda clau-
ferit

Diem caligo nóctium,
Fides ténebras nésciat,
Et nox fide relúceat.

DORMIRE mentem ne
finas,
Dormire culpa nóverit,
Castos fides refrigeret,
Somni vapórem ténpe-
ret.

EXUTA sensu lúbrico,
Te cordis alta sómnient:
Ne hostis invidi dolo
Pavor quiétos súscitet.

CHRISTUM rogémus &
Patrem,
Christi Patrísque Spíritum:
Unum potens per ómnia,
Fove precántes Trinitas.
Amen.

✠. Beneplácitum est
Dómino in pópulo suo;

✠. Et exaltábit mansue-
tos in salútem. *Psf. 149.*

*Ad Magnificat Anti-
phona & Oratio, ut in Pro-
prio.*

AD COMPLETOR.

Ant. 8. Miserére mei.

PSALMUS 50.

*Pénitentis animi humiles
acerbique sensus.*

Miserére mei,
Deus, * secún-
dum magnam

misericórdiam tuam.

Et secundum multitudi-
nem miserationum tuá-
rum * dele iniquitatem
meam.

Amplius lava me ab ini-
quitate mea, * & à peccá-
to meo munda me;

Quóniam iniquitatem
meam ego cognóscó, * &
peccátum meum contra
me est semper.

Tibi soli peccávi, &
malum coram te feci; *
ut justificéris in sermóni-
bus tuis, & vincas cum ju-
dicáris.

Ecce enim in iniquitá-
tibus concéptus sum, * &
in peccátis concépit me
mater mea.

Ecce enim veritatem dí-
lexisti: * incerta & occúl-
ta sapiéntiæ tuæ manifest-
ásti mihi.

Aspérges me hysópo,
& mundabor; * lavabis me,
& super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gáu-
dium & lætitiám; * &
exultábunt ossa humiliáta.

Avérte faciém tuam à
peccátis meis, * & omnes
iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in
me, Deus; * & spíritum
rectum innova in viscéri-
bus meis.

Ne projicias me à facie

tua ; * & Spiritum Sanctum tuum ne auferas à me.

Redde mihi lætítiam Salutáris tui ; * & spiritu principáli confirma me.

Docébo iniquos vias tuas ; * & impii. ad te converténtur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meæ ; * & exultábit lingua mea iustítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries ; * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrificium, dedissem útiq̃ue : * holocáustis non delectáberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulátus : * cor contrítum & humiliátum, Deus, non despícies.

Benigné fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrificium iustitiæ, oblatiões & holocáusta ; * tunc impónent super altáre tuum vitulos.

PSALMUS 85.

Oratio Christi pro fide gentium.

Inclina, Dómine, aurem tuam, & exáudi me ; * quóniam inops & pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum :

salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.

Miserére mei, Dómine, quóniam ad te clamávi totá die : * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi.

Quóniam tu, Dómine, suávis & mitis, * & multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus percípe, Dómine, orationem meá ; * & inténde voci deprecationis meæ.

In die tribulatiónis meæ : clamávi ad te, * quia exaudísti me.

Non est similis tui in diis, Dómine ; * & non est secúndum ópera tua.

Omnes gentes, quascúmque fecísti, venient & adorábunt coram te, Dómine ; * & glorificábunt nomen tuum ;

Quóniam magnus es tu, & fáciens mirabilia : * tu es Deus solus.

Divisio Psalmi 85.

Educ me, Dómine, in via tua, & ingrediar in veritate tua : * lætétur cor meum, ut tineat nomen tuum.

Confitebor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * & glorificabo nomen tuum in ætérnum.

Quia misericórdia tua magna est super me, * & eruísti ánimam meam ex inférno inferiori.

Deus, iniqui insurrexérunt super me, & synagoga poténtium quæsiérunt ánimam meam; * & non proposuérunt te in conspéctu suo.

Et tu, Dómine, Deus

miserátor & miséricors, * pátiens, & multæ misericórdiæ & verax.

Réspice in me, & miserere mei: * da impérium tuum púero tuo, & salvū fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut videant qui odérunt me, & confundántur; * quóniam tu, Dómine, adjuvisti me, & consolátus es me.

Ani. Miserere mei, Dómine, quóniam ad te clamávi totā die,

IN FERIIS PER ANNUM

AD LAUDES

In Jejunis cum sit de Feria, flexis genibus dicuntur sequentes

P R E C E S

K Yrie, eléison.
Christe, eléison.

Kyrie, eléison.

Secretò Pater noster.

Altà voce *ψ*. Et ne nos inducas in tentationem;

℟. Sed libera nos à malo.

ψ. Ego dixi, Dómine, miserere mei:

℟. Sana animam meam, quia peccavi tibi. *Pf.* 40.

ψ. Convertere, Dómine, usquequò?

℟. Et deprecabilis esto super servos tuos. *P.* 89.

ψ. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos:

℟. Quemadmodum speravimus in te. *Pf.* 32.

ψ. Sacerdotes tui induantur iustitiam:

℟. Et Sancti tui exultent. *Pf.* 131.

ψ. Orémus pro summo Pontifice *N.*

℟. Pascat hæreditatem Dómini in innocentia cordis sui. *Pf.* 77.

ψ. Orémus pro Pastore nostro *N.*

℟. Dóminus conservet eum, & vivificet eum. *Pf.* 40.

ψ. Memor esto congregationis tuæ,

℟. Quam possedisti ab initio. *Pf.* 73.

ψ. Dómine, salvum fac Regem nostrum *N.*

℟. Et exaudi nos in die quâ invocaverimus te. *Pf.* 19.

ψ. Salvum fac populum tuum, Dómine, & benedic hæreditati tuæ.

℟. Et rege eos, & extolle illos usque in ætérnum. *Pf.* 27.

ψ. Rogate quæ ad pacem sunt Jerúsalem:

℟. Fiat pax in virtute tua, & abundantia in túrribus tuis. *Pf.* 121.

ψ. Orémus pro fratribus nostris abséntibus.

℟. Bénefac, Dómine, bonis & rectis corde. *Pf.* 124.

ψ. Pro infirmis, afflictis & captivis.

℟. Libera, Deus, Israël ex ómnibus tribulationibus suis. *Pf.* 24.

ψ. Pro cunctis fidelibus defunctis.

℟. Educat eos Dómi-

nas in lucem, & videant
justitiam ejus. *Mich. 7.*

Deinde dicitur Psalmus
129. De profundis cum
Gloria pag. 111. *In Vesp-*
eris ejus loco Psalmus 50.
Miserere cum Gloria pag.
183. *Finito Psalmo con-*
venienti dicitur

Ÿ. Dómine Deus vir-
tutum, convérte nos;

℟. Et osténde faciém
tuá, & salvi érimus. *Psf. 79.*

Ÿ. Exúrge, Dómine,
adjuva nos;

℟. Et rédime nos prop-
ter nomen tuum. *Psf. 43.*

Ÿ. Dómine, exáudi
orationem meam;

℟. Et clamor meus ad
te véniat. *Psf. 101.*

Non flexis genibus

Ÿ. Dóminus vobiscum;

℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio propria cum in-
tegra conclusione.

Ÿ. Dóminus vobiscum;

℟. Et cum spíritu tuo.

Ÿ. Benedicámus Dó-
mino. ℟. Deo grátias.

Et sic ad cæteras Horas.

Hic fiunt Commemora-
iones occurrentes cum con-
clusione integra post unam-
quamque Orationem; dein-
de Suffragia ut sequitur.

DE SANCTA CRUCE.

Singulis Feriis Sextis à
Feria VI. post Octavam

Corporis Christi usque ad
Adventum Domini sit com-
memoratio post Laudes de
sancta Cruce, modò non
occurrat Fessum Duplex ant
supra: cæteris verò diebus,
quoties sit de Feria tantum
per

Ant. Peccáta nostra.
Christus pertulit in cor-
pore suo super lignum; ut
peccátis mórtui, justitiæ
vivámus. 1. *Petr. 2.*

In Jejuniiis tantum

Ÿ. Ipse rédimet Israël

℟. Ex ómnibus iniqui-
tátibus ejus. *Psf. 129.*

Orémus

Perpétuá nos, quesu-
mus, Dómine, pace
custódi, quos per lignum
sanctæ Crucis redimere di-
gnátus es; Qui vivis &
regnas cum Deo Patre, in
unitáte Spíritus Sancti
Deus. Per ómnia sæcula
sæculórum. ℟. Amen.

SUFFRAGIA

ſeu

COMMEMORATIONES

COMMUNES

Fiunt tantum in Officio
Feriali & in Simplicibus.

DE B. MARIA V.

Qñittitur Suffragium se-
quens cum sit Officium de
B. Maria V.

Ant. Benedicéntur in
te & in semine tuo. cum

et tribus terræ. *Genes. 28.*

In Jejunii tantum

✠. Pópuli confitebúntur tibi in ætérnum :

℞. Mémoires erunt nóminis tui. *Psal. 44.*

Orémus

Concède nos famulos tuos, quæsumus, Dómine Deus, perpénua mentis & corpóris sanitate gaudere ; & gloriósa beátæ Mariæ semper Virginis intercessióne, à præsénti liberári tristitia, & ætérna pèrrui lætitiâ. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

DE OMNIBUS SANCTIS

Et speciatim de iis quorum corpora, aut saltem Reliquiæ habentur

Ant. Hi sunt ante thronum Dei, & serviunt ei die ac nocte in templo ejus ; & qui sedet in throno, habitábit super illos. *Apoc. 7.*

In Jejunii tantum

✠. In ætérnum exultábunt, & habitábis in eis ;

℞. Et gloriabúntur in te, Dómine. *Psal. 5.*

In Oratione sequenti extra Ecclesiam omittitur vox [hac]

Orémus

Proptiáre, quæsumus, Dómine, famulis tuis

per Sanctorum, quorum Reliquiæ in [hac] Ecclesiâ tua requiescunt, & omnium Sanctorum mérita gloriósa ; ut eórum intercessióne ab omnibus semper protegámur advértis. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Ultimò PRO PACE

Ant. Deus qui fecit nobiscum secundum suam misericórdiam, det nobis jucunditatem cordis, & fieri pacem in diebus nostris. *Ecclesi. 50.*

In Jejunii tantum

✠. Dóminus virtutem pópulo suo dabit ;

℞. Dóminus benedicet pópulo suo in pace. *Psal. 28.*

Orémus

Deus, à quo sancta desidéria, recta consília & justa sunt ópera : da servis tuis illam quam mundus dare non potest pacem, ut & corda nostra mandátis tuis dedita, & hóstium sublátâ formidine, témpora sint tuâ protectióne tranquillâ. Per Christum Dóminum nostrum Jesum Christum &c.

℞. Amen.

✠. Dóminus vobiscum ;

℞. Et cum spiritu tuo.

✠. Benedicámus Dómino. ℞. Deo grátias.

AD PRIMAM

Secretò Pater. Ave. Sancti Spiritus. *Altâ voce* Deus in adiutorium meum intende. Glória, &c.

Hymnus Jam lucis orto sydere ut supra ad Primam de Dom. pag. 19.

In Officio Feriali Antiphona ut in Proprio. Psalmi de Feria occurrente, cætera ut sequitur.

In Solemnibus & supra Antiphona de Proprio vel de Communi, cætera ut in Dominica.

In Duplicibus ac intra Octavas Solemnes Antiph. de Proprio vel de Communi: Psalmi de Feria occurrente, cætera ut sequitur

In Semiduplicibus & Simplicibus Antiphona de Proprio vel de Communi: Psalmi de Feria occurrente: cætera ut sequitur

Capitulum Ephes. 5.

V Idete, fratres, quomodo cautè ambulatis, non quasi insipientes, sed ut sapientes: redimentes tempus, quoniam dies mali sunt.

R. breve Christe, Fili Dei vivi, miserere nobis. Christe, Fili Dei vivi, miserere nobis.

Ps. Qui sedes ad dexteram Patris. Christe.

Glória Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. Christe. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

Ps. Exurge, Domine, adjuva nos;

R. Et redime nos propter nomen tuum. *Pj.* 43.

In Duplicibus & supra, necnon infra Octavas Solemnes, continuò dicitur

Ps. Dominus vobiscum, *Oratio* Domine Deus pag. 192.

In Semiduplicibus autem, Simplicibus, Octavis non-Solemnes & Feriis, post Ps. Exurge dicuntur sequentes

P R E C E S

Dicuntur flexis genibus in Jejuniis quando fit de Feria.

K Yrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò Pater noster.

Altâ voce Ps. Et ne nos inducas in tentationem;

R. Sed libera nos à malo.

Secretò Credo in Deum.

Altâ voce Ps. Carnis resurrectionem,

R. Vitam æternam. Amen.

Ps. Etego ad te, Domine, clamavi;

R. Et manè oratio mea

præveniet te *Pf.* 87.

ψ. Repleatur os meum laude,

℞. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitudinem tuam. *Pf.* 70.

ψ. Averte faciem tuam à peccatis meis;

℞. Et omnes iniquitates meas dele. *Pf.* 50.

ψ. Cor mundum crea in me, Deus;

℞. Et spiritum rectum innova in viscèribus meis. *Pf.* 50.

ψ. Ne projicias me à facie tua,

℞. Et Spiritum Sanctum tuum ne auferas à me. *Pf.* 50.

ψ. Redde mihi lætitiā Salutāris tui;

℞. Et spiritu principali confirma me. *Pf.* 50.

ψ. Adjutorium nostrum &c. *in infra.* (†).

In Jejuniiis cum fit de Feria, adduntur sequentes ψ ψ ψ. ante Adjutorium.

ψ. Eripe me, Dómine, ab hómine malo :

℞. A viro iniquo eripe me. *Pf.* 139.

ψ. Eripe me de inimicis meis, Deus meus;

℞. Et ab insurgéntibus in me libera me. *Pf.* 58.

ψ. Eripe me de operantibus iniquitatem;

℞. Et de viris sanguinum salva me. *Pf.* 58.

ψ. Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi,

℞. Ut reddam vota mea de die in diem. *Pf.* 60.

ψ. Dirige me, Dómine, in veritate tua, & doce me;

℞. Quia tu es Deus Salvátor meus. *Pf.* 24.

ψ. Deus in adjutorium meum inténde :

℞. Dómine, ad adjuvandum me festina. *Pf.* 69.

ψ. Reminiscere miserationum tuarum, Dómine,

℞. Et misericordiarum tuarum quæ à sæculo sunt. *Pf.* 24.

ψ. Benedic, anima mea, Dómino;

℞. Et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus. *Pf.* 102.

ψ. Benedic, anima mea, Dómino;

℞. Et noli oblivisci omnes retributiones ejus. *Pf.* 102.

ψ. Qui propitiatur ómnibus iniquitatibus tuis;

R. Qui sanat omnes infirmitates tuas *Ps. 102.*

V. Qui redimit de interitu vitam tuam;

R. Qui coronat te in misericordia & miserationibus. *Ps. 102.*

V. Qui replet in bonis desiderium tuum:

R. Renovabitur ut aquilæ juventus tua. *Ps. 102.*

(†)

V. Adiutorium nostrum in nomine Domini,

R. Qui fecit cælum & terram. *Ps. 123.*

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem dicens voce mediocri

Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaëli Archangelo, beato Joanni Baptistæ, sanctis Apostolis Petro & Paulo, omnibus Sanctis, [& vobis, fratres,] quia peccavi nimis cogitatione, verbo, & opere: Meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ: Ideò precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, [& vos, fratres,] orate pro me ad Dominum Deum

nostrum.

Chorus respondet

Misereatur tui omnipotens Deus, & dimissis peccatis tuis, perducat te ad vitam æternam.

Hebd. respondet Amen.

Deinde idem Chorus facit Confessionem, & ubi dictum est vobis, fratres, & vos fratres, dicit tibi, Pater, & te Pater.

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit

Misereatur vestri omnipotens Deus: & dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam.

R. Amen.

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem omnium peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens & misericors Dominus.

R. Amen.

Qui solus recitat, dicit Confiteor &c. omissis illis vocibus vobis, fratres, & vos, fratres; tibi, Pater, & te, Pater additâ particulâ & ante voces omnibus & omnes.

Deinde Misereatur dicendo nostri, nostris, & nos: Tum Indulgentiam.

Postea Hebdomadarius elevans vocem dicit

℣. Exaudi nos, Deus,
Salutaris noster,

℞. Spes omnium finium terræ. *Pf. 64.*

℣. Misere nostri, Domine,

℞. Misere nostri. *Pf. 122.*

℣. Fiat misericordia tua, Domine, super nos;

℞. Quemadmodum speravimus in te. *Pf. 32.*

℣. Domine, exaudi orationem meam,

℞. Et clamor meus ad te veniat. *Pf. 101.*

℣. Dominus vobiscum;

℞. Et cum spiritu tuo.

Orémus

Domine Deus omnipotens, qui ad principium hujus diēi nos pervenire fecisti, tuā nos hodie salva virtute, ut ad nulum declinemus peccatum, sed semper ad tuam justitiam faciendam nostra procedant eloquia, dirigantur cogitationes & opera. Per Dominum nostrum Jesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia secula seculorum.

℞. Amen.

℣. Dominus vobiscum;

℞. Et cum spiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.

℞. Deo gratias.

AD OFFIC. CAPITULI

Primo fit Lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur, sed statim Hecdomadarius dicit

℣. Pretiosa in conspectu Domini

℞. Mors Sanctorum

ejus. *Pf. 115.*

Sancta Maria, & omnes Sancti adjuvent

nos in orationibus suis

pro nobis ad Deum; ut

secundum eum qui vocavit

nos, Sanctum, & ipsi

in omni conversatione

sancti simus. ℞. Amen.

Rom. 15. 1. Petr. 1.

Deinde ubi legitur Necrologium, post ejus lectionem dicitur Psalmus De profundis & in fine Requie. cum ℣℣℣. Requiescant in pace. Domine,

exaudi. Dominus vobiscum. & Orat. ut in fine

Officii Defunctorum.

Postea dicitur ℣. Deus,

in adiutorium meum intende:

℞. Domine, ad adiuvandum me festina. *Pf. 69.*

℣. Deus, in adiutorium meum intende:

℞. Domine, ad adiuvandum

vandura

vandum me festina.

ψ. Deus, Rex pie, fortis & clemens, in adiutorium meum intende :

℞. Domine, ad adiuvandum me festina : Gló-
ria Patri, & Filio, & Spi-
ritui Sancto : Sicut erat in
principio, & nunc, &
semper, & in sæcula sæ-
culórum. Amen.

Kyrie, eléison.

Christe, eléison.

Kyrie, eléison.

Secretò Pater noster
altá voce ψ. Et ne nos
inducas in tentationem :

℞. Sed libera nos à
malo.

ψ. Respice in servos
tuos, Domine, & in ópe-
ra tua, & dirige filios
eórum.

℞. Et sit splendor Dó-
mini Dei nostri super nos;
& ópera mánuum nostrá-
rum dirige super nos, &
opus mánuum nostrárum
dirige. *Psalm. 89.*

*Orémus.

D Irigere & sanctificá-
re, régere & guber-
nare dignare, Domine
Deus, Rex cœli & terræ,
hódie corda & corpóra
nostra, sensus, sermónes
& actus nostros, in lege
tua, & in opéribus man-
datórum tuórum, ut híc

Pars Autumnalis.

& in ætérnum, te auxi-
liante, salvi & liberi esse
mereámur, Salvátor mun-
di, Qui vivis & regnas
in sæcula sæculórum.

℞. Amen.

Posteà Lector dicit

Jube, Domne, benedi-
cere.

Benedictio Det Dómi-
nus leges suas in mentem
nostram, & in corde nos-
tro superscribat eas.

℞. Amen. *Hebr. 8.*

Tum fit Lectio Canonis,
qui pro singulis diebus ha-
betur suo loco, in cujus fine
dicitur Tu autem, Dómi-
ne, miserere nostri.

℞. Deo grátias.

Qui privatim recitant;
non dicunt Jube, Domne,
benedicere sed legunt Be-
nedictionem & Canonem ad-
dendo in fine Tu autem,
Domine &c.

Post Lectionem Canonis

ψ. Adjutorium nostrū
in nómine Dómini,

℞. Qui fecit cœlum &
terram. *Psf. 123.*

ψ. Sit nomen Dómini
benedictum :

℞. Ex hoc nunc & us-
que in sæculum. *Psf. 112.*

ψ. Benedicámus Dó-
mino.

℞. Deo grátias.

A D T E R T I A M.

Pater noster. Ave, Maria. Sancti Spiritus. Deus in adiutorium &c.

Hymnus. Nunc Sancte ut supra in Dominica ad Tertiam pag. 27.

¶ In Officio Feriali ad Tertiam, Sextam & Nonam Psalmi, Antiphonæ, Capituli, Responsoria breviora, Versiculi, de Feria occurrente ut supra in Psalterio. In Festis Solemnibus & supra, Psalmi de Dominica: In Duplicibus & infra, de Feria occurrente. Antiphonæ verò, Capitula, Responsoria breviora & Versiculi de Proprio, vel de Communi convenienti, si non adsint in Proprio.

P R E C E S.

Sequentes dicuntur flexis genibus ad Tertiam, Sextam & Nonam in Jejuniiis quando fit de Feria.

K Yrie, eléison.
Christe, eléison.

Kyrie, eléison.

Secretò Pater noster.

Altá voce ψ. Et ne nos inducas in tentationem;

℣. Sed libera nos à malo.

ψ. Dómine Deus virtutum, converte nos;

℣. Et osténde faciém

tuam, & salvi érimus 79.

ψ. Exúrge, Dóne adjuva nos,

℣. Et rédime nos ter nomen tuum. *Pf.*

ψ. Dómine, orationem meam;

℣. Et clamor ad te véniat. *Pf. 101*

ψ. Dóminus vobis

℣. Et cum spiritu

Oratio conveniens.

ψ. Dóminus vobis

℣. Et cum spiritu

ψ. Benedicámus

mino. ℣. Deo grát

A D S E X T A

Pater. Ave. Sancti Spiritus. Deus in adiutorio

Hymnus Rector tens ut supra in Do

ca ad Sextam pag.

A D N O N A

Pater. Ave. Sancti Spiritus. Deus in adiutorio

Hymnus Rerum

ut supra in Dominica

Nonam pag. 33.

A D V E S P E R.

Pater. Ave. Sancti Spiritus. Deus in adiutorio

In Jejuniiis si fuerit

ria, dicuntur flexis

Preces de Laudibus

pra pag. 186. Deinde

commemorationes occi

leâ (*Feriâ Sextâ Parvum.*

de Sancta Cruce,
fiunt Suffragia.

ANTA CRUCE

lis Feriis Sextis à

I. post Octavam

Christi usque ad

um fit commemora-

antâ Cruce, modò

urrat Festum Du-

supra.

Mihi absit gloriâ-

in cruce Dómini

esu Christi. *Gal. 6.*

uniis tantum. *Ÿ.* In

utâre meum,

glória mea. *Pf. 61.*

Orémus.

egem tuum, quæ-

mus, Pastor bone,

consérva, & oves

pretiôso sâguine

ti, diabólicâ non

cursióne lacerâri-

vis & regnas cum

tre in unitâre ejús-

piritûs Sancti Deus,

nia sæcula sæcu-

ŕ. Amen.

FFRAGIA

tur tantum in Offi-

ali & in Festis Sim-

.

BEATA MARIA.

titur sequens Suf-

quoties fit de B.

Virgine. In Sabba-

um dicitur Officium

Ant. Benedicta tu inter
mulieres, & benedictus

fructus ventris tui. *Luc. 1.*

In Jejuniiis tantum.

Ÿ. Vultum tuum de-
precabuntur

ŕ. Omnes dívites ple-
bis. *Psal. 44.*

Orémus.

C Oncède nos famulos

tuos, quæsumus, Dó-

mine Deus, perpétuâ

mentis & corpóris sanità-

te gaudere; & gloriosâ

beâtâ Mariæ semper Vir-

ginis intercessiône, à præ-

senti liberâri tristitiâ, &

æternâ pérfrui lætitiâ. Per

Christum.

DE OMNIBUS SANCTIS

& *speciatim de iis quo-*

rum corpora, aut saltem

reliquiæ habentur.

Ant. Fulgebunt iusti fi-

cut sol in regno patris eo-

rum. *Math. 13.*

In Jejun. tantum. Ÿ. Iusti

confitebuntur nómini tuo,

Dómine;

ŕ. Et habitabunt rec-

ti cum vultu tuo. *Pf. 139.*

Orémus.

P Ropitiâre, quæsumus,

Dómine, famulis tuis

per Sanctórum quorum

Reliquiæ in [hac] Ecclé-

sia tua requiescunt, &

ómnium Sanctórum me-

rita gloriósa, ut eórum intercessióne ab ómnibus semper protegámur advérsis. Per Christum.

Ultimò PRO PACE.

Ant. Deus meminerit testaménti sui, & fáciat pacem; nec déserat in témpore malo. 2. *Mach.* 1.

In Jejuis tantum.

✠. Dóminus loquétur pacem. R. In plebem suam. *Psal.* 84.

Orémus.

DEUS à quo sancta desideria, recta consilia & iusta sunt ópera: da servis tuis illam quam mundus dare non potest, pacem; ut & corda nostra mandátis tuis dedita, & hóstium sublátâ formidine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla. Per Dóminum nostrum.

✠. Dóminus vobiscum;

R. Et cum spíritu tuo.

✠. Benedicámus Dómino. R. Deo grátias.

AD COMPLETOR.

Secretò Pater. Ave. Sancti Spíritus.

CONVérte nos, Deus salutáris noster;

R. Et avérte iram tuam à nobis. *Psal.* 84.

✠. Deus in adjutórium &c.

In Solemnibus & supra Antiphona, Psalmi, Capitulum de Dominica. In Duplicibus & infra, ac si fiat de Feria, Antiphona & Pss. de Feria occurrente.

Hymnus per Annum. Deus Créator ómnium. ut supra ad Completorium de Dominica pag. 42.

In omni Officio de Beata. Hymnus Virgo Dei Génitrix ibidem.

Capitulum. 1. Petr. 5.

SOBRII estóte, & vigiláte, quia adversárius vester diábolus, tanquàm leo rúgiens, circuit quærens quem devoret: cui resístite fortes in fide.

R. breve. In manus tuas, Dómine, comméndo spíritum meum. In manus.

✠. Redemísti me, Dómine, Deus veritátis.

In manus. Glória Patri. In manus. *Pf.* 30.

✠. Custódi me, Dómine, ut pupíllam óculi:

R. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Pf.* 16.

Ant. 6. Sive vigilémus.

CANTICUM SIMEONIS.

Luc. 2.

NUNC dimittis servum tuum, Dómine, *secúndum verbum tuum in pace:

vidérunt óculi
lutäre tuum,
parásti * ante fá-
nium populórum,
n ad revelatió-
tium, * & gló-
bis tuæ Israél.
Sive vigilémus,
rmiamus, simul
risto vivámus. 1.

R. Et laudábile, &
superexaltátum in ómni-
bus sæculis. *Dan. 3.*

✠ Benedíctus es in fir-
maménto cœli;

R. Et laudábilis, &
gloriósus in sæcula. *Dan. 3.*

✠ Benedicat nos Deus,
Deus noster;

R. Benedicat nos Deus.
Psalms 66.

R E C E S

ntes omittuntur in
us & supra, ac
avas Solemnes.

ur flexis genibus in
cium fit de Feria.

e, eléison.

Christe eléison.

e, eléison.

ò Pater noster

voce ✠. Et ne nos

in tentatióem;

ad libera nos à

Credo in Deum

voce ✠. Carnis

iónem

itam ætérnam.

men.

enedíctus es, Dó-

Deus patrum nos-

t laudábilis, &

s, & superexaltá-

ecula. *Dan. 3.*

enedíctum nomen

tuæ sanctum;

*Hebdomadarius facit
Confessionem voce medio-
cri dicens*

Confiteor Deo omni-
poténti, beátæ Ma-
riæ semper Virgini, beáto
Michaéli Archángelo,
beáto Joánni Baptístæ,
sanctis Apóstolis Petro &
Paulo, ómnibus Sanctis,
[& vobis, fratres;] quia
peccávi nimis cogitatióe,
verbo & ópere; meâ cul-
pâ, meâ culpâ, meâ má-
ximâ culpâ. Ideò precor
beátam Mariam semper
Virginem, beátum Mi-
chaelem Archángelum,
beátum Joánnem Baptís-
tam, sanctos Apóstolos
Petrum & Paulum, omnes
Sanctos, [& vos, fratres,]
oráre pro me ad Dómi-
num Deum nostrum.

Chorus dicit

Misereátur tui omni-
potens Deus; &, dimís-
sis peccátis tuis, perducat

te ad vitam æternam.

℟. Misereere nostri

Hebdomadarius respon-
det Amen.

122.

Deinde Chorus facit
Confessionem, & ubi dic-
tum est vobis, fratres, &
vos, fratres, dicit tibi,
Pater, & te, Pater.

ψ. Fiat miseri-

tua, Dómine, super
℟. Quemádmódi

rávimus in te. *Psal.*
ψ. Dómine, et

oratióem meam;
℟. Et clamor me-

te véniat. *Psalín. 10*
ψ. Dóminus vobis

℟. Et cum spíritu

Orémus.

Factá Confessione à Cho-
ro, Hebdomadarius dicit
Misereátur vestri om-
nipotens Deus; &
dimissis peccátis vestris,
perducát vos ad vitam
æternam.

℟. Amen.

Qui solus recitat, semel
dicit Confiteor omíffis
vocibus vobis, fratres;
tibi, Pater; vos, fratres;
te, Pater additá parti-
culá & antè voces omni-
bus & omnes.

Deinde Misereátur se-
mel, ad quod dicit nostri,
nostris, nos.

Indulgéntiam, absolu-
tióem, & remissió-
nem ómnium peccatórum
nostrórum tribuat nobis
omnipotens & miséricors
Dóminus.

ψ. Exáudi nos, Deus,
salutáris noster:

℟. Spes ómnium finium
terræ. *Psalín. 64.*

ψ. Misereere nostri, Dó-
mine:

Visita, quæsumus
mine, habitati-
onem nostram, & omnes
dias inimici ab ea
repelle: Angeli tui
habitent in ea, qui
pace custódiant, & l-
dictio tua sit super nos
per. Per Dóminum
Iesum Christum
filium tuum, Qui t-
vivit & regnat in u-
Spíritus Sancti Deus
omnia sæcula sæculæ

℟. Amen.

ψ. Dóminus vobis

℟. Et cum spíritu

ψ. Benedicámus

mino. ℟. Deo grát

A N T I P H O I

D E B E A T

Ad Devotionem

SALVE, Regina,
ster misericórdiæ,
dulcédo & spes n-

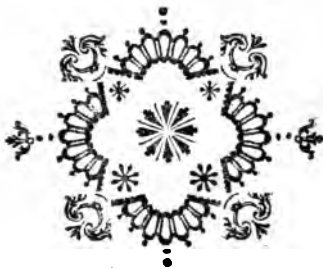
salve : Ad te clamamus
exules filii Evæ , ad te
fufpiramus gementes &
flentes in hac lacryma-
rum valle : Eia ergo , ad-
vocata noſtra , illos tuos
miſericordes oculos ad
nos converte ; & Jeſum
benedictum fructum ven-
tris tui , nobis poſt hoc
exilium oſtende , ô cle-
mens , ô pia , ô dulcis
Virgo Maria.

Ÿ. Vultum tuum de-
precabuntur

℞. Omnes divites ple-
bis. *Pſal.* 44.

Orémus.

OMnipotens ſempi-
térne Deus , qui
glorióſæ Virginis Matris
Mariæ corpus & ánimam,
ut dignum Filii tui habi-
táculum éſſici mererétur,
Spíritu Sancto cooperán-
te , præparáſti ; da , ut
cujus commemoratióne
lætámur , ejus piá inter-
ceſſiône ab inſtántibus
malis & à morte perpétua
liberémur. Per eúndem
Chriſtum Dóminum noſ-
trum. ℞. Amen.

PROPRIUM

DE TEMPORE.

PARS AUTUMNALIS.

FERIA QUARTA

*Intra Hebdomadam XI.
post Pentecosten.*

*In Feriis per Annum
omnia ut in Psalterio, ex-
ceptis quæ sunt propria uni-
cuique Feriæ. Orat. Domin.
præced. Cum fit de Feria,
commem. de S. Cruce post
Laud. usque ad Adventum.*

*Benedictiones habentur
ante Psalterium.*

De Libro Sapiëntiæ.

Lectio j. Cap. 7.

EGO natus accépi
commúnem áerem,
& in similiter fac-
tam décidi terram, & pri-
mam vocem símilem óm-
nibus emisi plorans. In in-
voluméntis nutritus sum,
& curis magnis. Nemo
enim ex régibus áliud há-
buit nativitátis inítium. U-
Pars Autumnalis,

nus ergo intróitus est óm-
nibus ad vitam, & símilibus
éxitus. Propter hoc optá-
vi, & datus est mihi sen-
sus; & invocávi, & venit
in me spíritus sapiëntiæ;
& præpósui illam regnis
& sédibus, & divítias ni-
hil esse duxi in compara-
tíone illius, nec compa-
rávi illi lápidem pretió-
sum, quóniam omne au-
rum, in comparatíone il-
lius, aréna est exígua, &
tanquam lutum æstimábi-
tur argéntum in conspéctu
illius. Super salútem &
spéciem diléxi illam, &
propósui pro luce habére
illam, quóniam inextin-
guibile est lumen illius.

Tu autem, Dómine,
miserére nostri.

℟. Deo grátias.

Sic respondetur in fine

K

202 *Feria quarta Hebd. XI. post Pentecosten.*
omnium Lctionum.

R. Da mihi, Dómine, sédium tuarum afflictricem sapiéntiam, ut mecum sit, & mecum labóret, ut sciam quid accéptum sit apud te; * Illa dedúcet me in opéribus meis sóbriè. V. Quæ desúrsum est sapiéntia, pudica est, pacífica, modésta, non júdicans, sine simulatióne. * Illa dedúcet. *Sap. 9. Jac. 3.*

Lectio ij.

V Enérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa, & innumerábilis honestas per manus illius: & lætátus sum in ómnibus, quóniam antecedebat me ista sapiéntia; & ignorábam quóniam horum ómnium mater est. Quam sine figióné didici, & sine invidia commúnico, & honestátem illius non abscondo. Infínitus enim thesáurus est homínibus; quo qui usi sunt, participes facti sunt amicítiæ Dei, propter disciplinæ dona commendáti. Mihi autem dedit Deus dicere ex senténtia, & præsumere digna horum quæ mihi dantur, quóniam ipse sapiéntiæ dux est, & sapiéntium sciendátor. In manu enim

illius & nos, & sermónes nostri, & omnis sapiéntia, & opérum sciéntia & disciplina.

R. Vani sunt omnes homines * In quibus non subest sciéntia Dei; & de his quæ vidéntur bona, non potuerunt intelligere eum qui est. V. Inuitibilia Dei per ea quæ facta sunt, intellécta conspiciúntur, ita ut sint inexcusábiles. * In quibus. *Sap. 13. Rom. 1.*

Lectio iij.

Q Uaecúmque sunt absconsa & improvsa, didici; ómnium enim artifex dócuit me sapiéntia. Est enim in illa spíritus intelligéntiæ, sanctus, únicus, múltiplex, subtilis, disertus, móbilis, incoinquinátus, certus, suávis, amans bonum, acútus, quem nihil vetat, benefaciens, humanus, benignus, stábilis, certus, securus, omnem habens virtutem, ómnia prospiciens, & qui capiat omnes spíritus, intelligibilis, mundus, subtilis. Omnibus enim móbilibus móbilior est sapiéntia; attingit autem ubique propter suam munditiā. Vapor est enim virtutis Dei, & emanatio quædam est.

omnipotentis Dei sincera;
& ideo nihil iniquitatum
in eam incurrit: candor
est enim lucis æternæ, &
speculum sine macula Dei
majestatis, & imago bo-
nitatis illius.

¶. Finem loquendi pa-
riter omnes audiamus: *
Deum time, & † Mandata
ejus observa; hoc est enim
omnis homo. ¶. Finis præ-
cepti est caritas de corde
puro, & conscientia bonâ
& fide non fictâ. * Deum.
Gloria. † Mandata. *Eccles.*
12. 1. *Tim.* 1.

Oratio

Omnipotens, sempi-
terne Deus, qui a-
bundantiâ pietatis tuæ &
merita supplicum excedis
& vota; effunde super nos
misericordiam tuam, ut
dimittas quæ conscientia
metuit, & adjicias quod
oratio non præsumit. Per
Dominum.

C A N O N

Ex Concilio Aquisgra-
nensi.

Anno 816. Lib. 1. Cap. 26.

Ille cui dispensatio ver-
bi commissa est, etiâ si
sanctè vivat, si tamen
perditè viventes arguere
aut erubescat, aut metuat,
cum omnibus qui, eo ta-
men perierint, perit.

FERIA QUINTA

De Libro Sapiëntiæ.

Lectio j. Cap. 8.

Sapiëntia attingit à
fine usque ad finem
fortiter, & disponit
omnia suaviter. Hanc amâ-
vi, & exquisivi à juven-
tute mea, & quæsi vi spon-
sam mihi eam assumere,
& amator factus sum for-
mæ illius. Generositatem
illius glóricat, contubér-
nium habens Dei; sed &
omnium Dóminus dilexit
illam: doctrix enim est
disciplinæ Dei, & eléctrix
operum illius. Et si divitiæ
appetuntur in vita, quid
sapiëntiâ locupletius, quæ
operatur omnia? Si autem
sensus operatur, quis ho-
rum quæ sunt, magis quam
illa est artifex? Et si jus-
titiâ quis diligit, labores
hujus magnas habent vir-
tutes: sobrietatem enim &
prudëntiam docet, & jus-
titiâ, & virtutem, qui-
bus utilius nihil est in vita
hominibus.

¶. Dómine, ne adin-
créscant ignorantia meâ,
& multiplicentur delicta
mea, & peccata mea abun-
dent & incidam in cons-
pectu adversariórum meórum.

204 *Feria quinta Hebd.*
 rum. * Dómine Pater, &
 Deus vitæ meæ, ne dere-
 linquas me in cogitatu il-
 lorum. *ψ.* Hujuscemodi
 Dómino nostro non sér-
 viunt, sed per dulces ser-
 mões & benedictiões
 sedúcunt corda innocén-
 tiũ. * Dómine. *Ecclesi. 23.*
Rom. 16.

Lectio ij.

PROPÓSUI ergo hanc
 addúcere mihi ad con-
 vivendum; sciens quóniam
 mecum comunicábit de
 bonis, & erit allocutio
 cogitaciōis & tædii mei.
 Habébo propter hanc cla-
 ritatem ad turbas, & ho-
 norem apud seniores juve-
 nis: & acutus invéniam in
 iudicio, & in conspéctu
 poténtium admirabilis ero,
 & fácies príncipum mira-
 buntur me: tacentem me
 sustinebunt, & loquén-
 tem me respicient; & ser-
 mocinante me plura, ma-
 nus orisuo impōnent. Præ-
 terea habébo per hanc
 immortalitatem, & me-
 móriam æternam his qui
 post me futuri sunt, relín-
 quam. Dispónam pópulos,
 & natiões mihi erunt
 súbditæ. Timébunt me au-
 diéntes reges horréndi:
 in multitudine vidébor bo-
 nus, & in bello fortis. In-

XI. post Pentecosten.

trans in domum meam;
 conquiescam cum illa: non
 enim habet amaritudinem
 conversatio illius, nec tæ-
 dium convíctus illius, sed
 lætitiã & gáudium. Hæc
 cogitans apud me, &
 commémorans in corda
 meo, quóniam immortá-
 litas est in cognatiōe sa-
 piéntiæ, & in amicitia il-
 lius delectatio bona, & in
 opéribus mánuum illius
 honestas sine defectiōe,
 & in certamine loquélæ
 illius sapiéntia, & præclá-
 ritas in communicatiōe
 sermónum ipsius; circuí-
 bam quærens, ut mihi il-
 lam alsúmerem.

R. Vanitatem & verba
 mendácia longè fac à me,
 Dómine: * Mendicitatem
 & divítias ne déderis mihi;
 tribue tantum víctui meo,
 necesária. *ψ.* Qui volunt
 divites fieri, incidunt in
 desidéria multa inutilia &
 nociva, quæ mergunt hó-
 mines in interitum & per-
 ditiōnem. * Mendicitatem.
Prov. 30. 1. Tim. 6.

Lectio iij. Cap. 8. & 9.

ET ut scivi quóniam
 áliter non possem esse
 cōtinens, nisi Deus det,
 & hoc ipsum erat sapién-
 tiæ scire cujus esset hoc
 donum: ádii Dóminum,

& deprecatus sum illum, & dixi ex totis præcordiis meis: Deus patrum meorum, & Domine misericordiæ, qui fecisti omnia verbo tuo, & sapientiâ tuâ constituisti hominem, ut dominaretur creaturæ quæ à te facta est, ut disponat orbem terrarum in æquitate & iustitia, & in directione cordis iudicium iudicet: da mihi sedium tuarum assistentem sapientiâ, & noli me reprobare à pueris tuis, quoniam servus tuus sum ego, & filius ancillæ tuæ, homo infirmus, & exigui temporis, & minor ad intellectum iudicii & legum. Nam & si quis erit consummatus inter filios hominum, si ab illo abfuerit sapientiâ tua, in nihilum computabitur.

℟. Nonne Dominus abyssum & cor hominum investigavit? Cognovit enim Dominus omnem scientiam: * Non præterit illum omnis cogitatus, & † Non abscondit se ab eo ullus sermo. ℣. Non est ulla creatura invisibilis in conspectu ejus: omnia autem nuda & aperta sunt oculis ejus. * Non præterit, *Glória.* † Non abscon-

dit. *Eccli. 42. Hebr. 4.*

C A N O N.

Ex Concilio Coloniensi primo.

An. 1536. part. 6. cap. 8:

AD Evangelizandum missi sunt Párochi. Væ ergo illis, si non Evangelizaverint. Si quis autem eorum sapientiâ indiget, scrutetur Scripturas & postulet à Deo, qui dat omnibus affluenter & non inproperat, & dabitur ei.

FERIA SEXTA.

De Libro Sapientiæ.

Lectio j. Cap. 13.

VAni sunt omnes homines, in quibus non subest scientia Dei; & de his quæ videntur bona, non potuerunt intelligere eum qui est, neque operibus attendentes agnoverunt quis esset artifex: sed aut ignem, aut spiritum, aut citatum aerem, aut gyrum stellarum, aut nimiam aquam, aut solem & lunam, rectores orbis terrarum deos putaverunt. Quorum si specie delectati, deos putaverunt, sciant quantò his dominator eorum speciosior est; speciei enim generator hæc

omnia constituit. Aut si virtutem, & opera eorum mirati sunt, intelligant ab illis, quoniam qui hæc fecit, fortior est illis: à magnitudine enim speciei & creaturæ, cognoscibiliter poterit creator horum videri. *ꝛ. Da mihi p. 202.*

Lectio. ij.

Sed tamen adhuc in his minor est querela. Et hi enim fortasse errant, Deum querentes, & volentes invenire. Etenim cum in operibus illius conversentur, inquirunt, & persuasum habent quoniam bona sunt quæ videntur. Iterum autem nec his debet ignosci. Si enim tantum potuerunt scire, ut possent aestimare sæculum; quomodo hujus Dominum non facilius invenerunt? Infelices autem sunt, & inter mortuos spes illorum est, qui appellaverunt deos opera manuum hominum, aurum & argentum, artis inventionem, & similitudines animalium, aut lapidem inutilem opus manus antiquæ.

ꝛ. Vani sunt pag. 202.

Lectio iij. Cap. 14.

Et hæc fuit vitæ humanæ decēptio, quoniam

niam aut affectui, aut rebus deservientes homines, incommunicabile nomen lapidibus & lignis imposuerunt. Et non suffecerat errasse eos circa Dei scientiam; sed & in magno viventes inscientiæ bello, tot & tam magna mala pacem appellant. Aut enim filios suos sacrificantes, aut obscura sacrificia facientes, aut insaniam plenas vigiliis habentes, neque vitam, neque nuptias mundas jam custodiunt; sed aliud aliud per invidiam occidit, aut adulterans contristat: & omnia commissa sunt; sanguis, homicidium, furtum & fictio, corruptio & infidelitas, turbatio & perjurium, tumultus bonorum, Dei immemoratio, animarum inquinatio, civitatis immutatio, nuptiarum inconstantia, inordinatio moechiæ & impudicitiae. Intandorum enim idolorum cultura omnis mali causa est, & initium & finis.

ꝛ. Finem pag. 203.

Hodie & deinceps singulis Feriis Sextis usque ad Adventum, fiet commemoratio de Sancta Cruce post Laudes & Vesperas.

nisi occurrat Festum Duplex & supra, ut in Feriis per Annum.

C A N O N.

Ex Concilio Aquilgraniensi.

An. 816. lib. 1. cap. 23.

Prima prudentiæ virtus est, eam quam docere oporteat, existimare personam: rûdibus pópulis, seu carnalibus plana atque commûnia, non summa, atque árdua, prædicanda sunt, ne immensitate doctrinæ opprimantur potius quam erudiântur.

VESPERÆ de Beata Maria nisi occurrat Festum Semiduplex & supra.

S A B B A T O.

Hodie & aliis Sabbatis usque ad Adventum fit Officium de Beata Maria in Sabbato, nisi occurrat Semiduplex, aut supra, vel dies intra Oct. Solemn. vel aliqua Feria privilegiata.

De Libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 15.

TU, Deus noster, suavis & verus es, pátiens, & in misericórdia dispónens ómnia. Etenim si peccavérimus, tui sumus, sciéntes

magnitudinem tuam; & si non peccavérimus, sciimus quóniã apud te sumus computati. Nolle enim te, consummata justitia est; & scire justitiam & virtutem tuam, radix est immortalitatis. Non enim in errorem, induxit nos hóminum malæ artis excogitatio, nec umbra picturæ, labor sine fructu, effigies sculpta per vários colóres, cujus aspéctus insensato dat concupiscéntiam, & diligit mórtuæ imáginis effigiem sine ánima. Malórum amatóres digni sunt qui spem hábeant in talibus, & qui faciunt illos, & qui diligunt, & qui colunt.

Si fiat de Sabbato 12. 12. sumentur è Feria quinta præcedenti pag. 203.

Lectio. ij.

Sed & figulus mollem terram premens laboriosè fingit ad usus nostros. unumquódque vas, & de eódem luto fingit quæ munda sunt in usum vasa, & similiter quæ his sunt contrária: horum autem vasórum quis sit usus, judex est figulus. Et cum labore vano deum fingit de eódem luto; ille qui paulò ante de terra factus

Kiv

stuerat, & post pusillum redúcit se unde acceptus est, repetitus animæ debitum quam habebat. Sed cura est illi, non quia laboráturus est, nec quóniam brevis illi vita est, sed concertátur aurificibus & argentáriis; sed & ærários imitátur, & glóriam præfert, quóniam res supervácuas fingit. Cinis est enim cor ejus, & terra supervácuæ spes illius, & luto vilior vita ejus, quóniam ignorávit qui se finxit, & qui inspirávit illi animam quæ operátur, & qui insufflávít ei spiritum vitálem. Sed & æstimavérunt lusum esse vitam nostram, & conversatióem vitæ compósitam ad lucrum, & oportere undecúmque étiam ex malo acquirere. Hic enim scit se super omnes delinquere, qui ex terræ matéria fragília vasa & sculptília fingit.

Lectio iij.

OMnes enim insipientes, & infelices supra modum animæ superbi, sunt inimici pópuli tui, & imperántes illi, quóniam ómnia idóla nationum deos æstimavérunt, quibus neque ocu-

lórurum usus est ad vidéndum, neque nares ad percipiéndum spíritum, neque aures ad audiéndum, neque dígití mánuum ad tractándum, sed & pedes eórum pigri ad ambulándum. Homo enim fecit illos; & qui spíritum mutuátus est, is finxit illos. Nemo enim sibi símilem homo póterit deum fingere. Cúm enim sit mortális, mórtuum fingit má nibus iníquis. Mélior enim est ipse his quos colit, quia ipse quidem vixit, cùm esset mortális; illi autem nunquam.

C A N O N.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. lib. 1. C. 26.

HOc dicat Sacerdos quod ex divína lectione didicerit, non quod præsumptione humáni sensus invenerit. Audies, inquit Prophéta, sermónem ex ore meo, & annuntiábis eis ex me. Ex me, & non ex te verba loqueris.

DOMINICA XII.

post Pentecosten.

¶ Quoties fit de Dominica, in toto Officio omnia ut in Psalterio, exceptis quæ sequuntur.

IN VESPERIS SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 3. Doctrinam sapientiæ & disciplinæ scripsit Jesus filius Sirach : Beatus qui in istis versatur bonis. Si enim hæc fecerit, ad omnia valébit. *Eccli. 50.*

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 1.

OMnis sapientià à Dómino Deo est, & cum illo fuit semper, & est ante ævum. Arénam maris, & plúviæ guttas, & dies sæculi quis dinumerávit? Altitúdinem cœli, & latitúdinem terræ, & profúndum abyssi quis diméntus est? Sapientiam Dei præcedéntem omnia quis investigávit? *Prior omnium creata est*

sapiéntia, & intelléctus prudéntiæ ab ævo. Fons sapiéntiæ verbum Dei in excélsis, & ingrèssus illius mandata æterna. Radix sapiéntiæ cui revelata est? & astútias illius quis agnóvit? Disciplina sapiéntiæ cui revelata est & manifestata? & multiplicationem ingrèssus illius quis intelléxit? Unus est Altíssimus Créator omnipotens, & Rex potens, & metuendus nimis, sedens super tronum illius, & dómínans Deus.

¶. Da mihi, Dómine pag. 202.

Lectio ij.

TImor Dómini delectábit cor, & dabit lætítiam, & gáudium, & longitúdinem diérum. Timénti Dóminum bene erit in extrémis, & in die defunctiónis suæ benedicétur. Diléctio Dei honorábilis sapiéntia. Quibus autem apparúerit in visu, diligunt eam in visióne & in agnitóne magnálium suorum. Inítium sapiéntiæ, timor Dómini; & cum fidélibus in vulva consecratus est : cum electis fœminis gráditur, & cum iustis & fidélibus agnóscitur. *Timor Dómini, scientiæ*

religiófitas. Religiófitas
cufódiet & iufificábit
cor, jucunditátem atque
gáudium dabit. Timénti
Dóminum bene erit, &
in diébus confummationis
illius benedicétur.

℞. Vani funt p. 202.

Lectio iij.

Flli, concupifcens fa-
piéntiam, conférva
iufitiam, & Deus præ-
bébit illam tibi. Sapiéntia
enim & difciplína, timor
Dómini: & quod bene-
plácitum eft illi, fides &
manfuetúdo; & adimplé-
bit thefauros illius. Ne
fis incredibilis timóri Dó-
mini; & ne accéfferis ad
illum dúplici corde. Ne
fúeris hypócrita in conf-
péctu hóminum, & non
fandalizéris in lábiis tuis.
Atténde in illis, ne fortè
cadas, & addúcas ánimæ
tuæ inhonoratióem, &
revélet Deus abfcónfa tua,
& in médio fynagógæ
elídat te, quóniam accefs-
ifti malignè ad Dómi-
num, & cor tuum ple-
num eft dolo & falláciâ.

℞. Finem pag. 203.

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro Morálíum sancti
Gregórii Papæ.

Lectio iv. lib. 1. cap. 25.

Sunt nonnulli qui vi-
tam fuam négligunt,
& dum tranfitória appe-
tunt, dum ætérna vel
non intélligunt, vel in-
téllécta contémnunt; nec
dolórem fentiunt, nec
habére confílium fciunt.
Cúmque fupérna quæ a-
miferunt, non confide-
rant, effe fe (heu míferi!)
in bonis felices putant.
Nequáquam enim ad ve-
ritátis lucem, cui cóndití
fúerant, mentis óculos
érigunt: Nequáquam ad
contemplatióem ætérnæ
pátriæ, defidérii áciem
tendunt; fed femetipfos
in iis ad quæ projecti funt,
deferéntes, vice pátriæ
diligunt exílium quod pa-
tiúntur, & in cæcitate
quam tólerant, quafi in
claritate lúminis exúltant.

℞. Dómine pag. 203.

Lectio v.

At contra, electórum
mentes, dum cuncta
tranfitória nulla effe conf-
piciunt, ad quæ fint cón-
ditæ exquirunt: Cúmque
eórum fatifactioni nihil
extra Deum fufficit, ipfâ
inquisitióis exercitatióne
fatigata illórum cogitatio
in conditóriis fui fpe &
contemplatióne requiefcit.

supernis interfieri civibus appetit; & unusquisque eorum adhuc in mundo, corpore positus, mente jam extra mundum surgit; ærumnam exiliū, quam tolerat, deplorat; & ad sublimem patriam incessantibus se amoris stimulis excitat. Cum ergo dolens videt quā sit ætēnum quod perdidit, invenit salubre consilium, temporale hoc despiciere quod percūrit; & quō magis crescit consilii scientia, ut peritura deferat, eō augetur dolor quōd necdum ad mansūra pertingat.

℞. Vanitatem p. 204.

Lectio vj.

Intuendum quoque est quā nullus dolor mentis sit in actione præcipitationis. Qui enim sine consiliis vivunt, qui seipso rerum eventibus præcipientes deferunt, nullo interim cogitationum dolore fatigantur. Nam qui solerter in vitæ consilio figit mentem, cautè sese in omni actione circumspiciendo considerat: & ne ex re quæ agitur, repentinus finis adversusque subripiat, hunc prius molliter posito pede co-

gitationis palpat: Pensat ne ab his quæ agenda sunt, formido præpediat; ne in his quæ differenda sunt, præcipitatio impellat; ne prava per concupiscētiā aperto bello superent; ne recta per inanem gloriā insidiando supplantent.

℞. Nonne pag. 205.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 10.

In illo tempore; Conversus Jesus ad discipulos suos, dixit: Beati oculi qui vident quæ vos videtis. Dico enim vobis quod multi prophætæ & reges voluerunt videre quæ vos videtis, & non viderunt. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Oratio 6. adversus Judæos.

Imitare Samaritanum illum qui in Evangelio facilem erga vulneratum præstitit sollicitudinem. Etenim præterit Levita, præterit Phariseus, ac neuter deflectit ad jacētem, sed inclementer crudeliterque relicto seminece, abierunt Sama-

ritanus autem quispiam méruit, sed his ómnibus qui nulla ex parte ei conjunctus erat, non prætercúrrit, sed accúrrens misértus est: Instillávit óleū & vinum, impósuit ásino, duxit ad diversórium, pecúniá partim dedit præsentem, partim pollicitus est pro ejus qui nihil ad ipsum pertinébat curatione, nec dixit apud se: Quæ mihi cura est istius? Samaritanus sum, nihil mihi cum illo, procul ápsumus à civitate, & ille ne ingredi quidem potest. Quid autem si ferre non possit viæ longitudinem, mórtuum éfferam? Capiéndus sum ob cædem, obnoxius ero homicidio.

℞. Latrones despoliaverunt hóminem; & plagis impósitis, abiérunt semivivo relícto. * Sacerdos, viso illo, præterívit, simíliter & Levíta: Samaritanus autem videns eum, misericórdiâ motus est.

ψ. Fácere misericórdiam & judícium magis placet Dómino, quàm víctimæ.

* Sacerdos. *Luc. 10. Prov.*

21.

Lectio viij.

Verum humanus ille
ac mitis nihil horum

contéptis, impósuit ásino, & in diversórium perdúxit, neque quam harum rerum spectábat, non perículum, non pecuniárum impédium, non aliud præter quidquam. Quod si Samaritanus adeò humanitatisque fuit erga hóminem ignótum, quam bitúri sumus nos veni si próprios fratres nos glexérimus in graviór malis. Nam & isti incurrunt in prædónes: omnibus prædónibus vióres; neque enim testes illórum lacerárum neque córpori infixé vúlnera, sed ánima sauciárun, multisque néribus illis insíctis, abiérunt, illos relinqué in fovea peccáti jacere. Ne igitur prætereá incleméter tam misérabile spectáculum. Quod etiámsi alii hoc fécerint, tu, ne féceris. Ne dú apud te ipsum, ista cerdótum sunt, ista nachórum: Neque Samaritanus ille hæc cébat: Ubi nunc facietes? Ubi nunc pharisei? Ubi Judæórum doctó? Sed perindè quasi v

tum quempiam maximum nactus esset, ita lucrum arripuit.

℞. Alligavit Samaritanus vulnera ejus, infundens oleum & vinum; & * Impónens illum in jumentum suum, duxit in stabulum, & curam ejus egit. ✠. Qui credit in Domino, misericórdiam diligit: misericórdia & veritas præparant bona. * Impónens. *Luc. 10. Prov.*

14.

Lectio ix.

ET tu igitur cum videris aliquem egentem curatione vel corporis, vel animæ, ne dicito apud teipsum: Quare hic & ille eum non curaverunt? Sed à morbo libera. Ne petas ab illis causas negligentiae, si inveneris aurum jacens, num dicis apud teipsum: Quare hic aut ille non fustulerunt? Sed festinas ante alios rãpere. Itidem & de fratribus collãpsis cõgita: Putatõque te thesaurum reperisse nimirum occasiõnem illis medendi. Etenim si instillãveris illi velut oleum sermonis doctrinã, si obligãveris mansuetudine, si sanãveris tolerantia, *ille te faciet discipulum*

quovis thesauro. Quid huic poterit æquiparari? Quod neque jejuniũ, neque humi peractae cubationes, neque pervigilia, neque aliud quidquam potest efficere, efficit fratris procurata salus.

℞. Diligamus nos invicem, quia caritas ex Deo est, & * Omnis qui diligit ex Deo natus est, & cognõscit Deum.

✠. Filii sapiëntiae, Ecclesia justorum, & natio illorum obediëntia & dilectio. * Omnis. Glõria. * Omnis. 1. *Joan. 4. Eccli. 3.*

Te Deum. (*Et dicitur in omnibus Dominicis usque ad Adventum.*)

Ad Benedictus

Ant. 2. Legisperitus tentans Jesum, dixit: Magister, quid faciẽdo vitam æternam possidẽbo? At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum est? Quomodo legis? Ille respondens dixit: Diliges Dõminum Deum tuum. *Luc. 10.*

Oratio.

OMnipotens & misericors Deus, de cujus munere venit ut tibi à fidelibus tuis dignè & laudabiliter serviatur, tri-

214 *Feria secunda Hebdomadae XII. post Pentecosten.*

bue, quæsumus, nobis,
ut ad promissiones tuas
sine offensione curramus.
Per Dominum.

C A N O N.

Ex Concilio Rotomagensi.

Anno 1581.

Admonere debent Sa-
cerdotes plebes sub-
ditas sibi, ut pastores vel
aratores qui in agro assidue
commorantur, vel in
sylvis, & ideo more pec-
cudum vivunt, in Domini-
cis & aliis diebus festis
saltem ad Missam faciant
vel permittant venire;
nam & hos Christus pre-
tioso sanguine suo re-
demit.

Ad Magnificat

Ant 7. Diliges Domi-
num Deum tuum ex toto
corde tuo, & ex tota
anima tua, & ex omnibus
viribus tuis, & ex omni
mente tua, & proximum
tuum sicut teipsum: hoc
fac, & vives. *Luc. 10.*

Oratio ut supra ad Laud.

FERIA SECUNDA.

De Libro Ecclesiastici.

Lection j. Cap. 2.

Fili, accedens ad
servitutem Dei, sta
in iustitia & timore
& prepara animam tuam
ad tentationem. Déprime
cor tuum, & sustine; in-
clina aurem tuam, &
suscipe verba intellectus;
& ne festines in tempore
obductionis. Sustine sus-
tentationes Dei: conjun-
gere Deo, & sustine; ut
crescat in novissimo vita
tua. Omne quod tibi ap-
plicitum fuerit, accipe: &
in dolore sustine, & in
humilitate tua patientiam
habe, quoniam in igne
probatur aurum & argen-
tum, homines vero re-
ceptibiles in camino hu-
miliationis. Crede Deo,
& recuperabit te; & di-
rige viam tuam & spera
in illum: serva timorem
illius, & in illo veterasce.
Ps. Da mihi Domine,
pag. 202.

Lection ij.

Respécite, filii, nati-
ones hominum, &
scitote quia nullus speravit
in Domino, & confusus
est. Quis enim permansit

in mandatis ejus, & derelictus est? aut quis invocavit eum, & despexit illum? Quoniam pius & misericors est Deus, & remittet in die tribulationis peccata; & protector est omnibus exquirentibus se in veritate. Væ duplici corde, & labiis scelertis, & manibus malefacientibus, & peccatori terram ingrediendi duabus viis. Væ dissolutis corde, qui non credunt Deo? & ideo non proteguntur ab eo. Væ his qui perdidērunt sustinentiam, & qui dereliquerunt vias rectas, & diventerunt in vias pravas. Et quid facient, cum inspicere cœperit Dominus?

R. Vani sunt pag. 202.

Lectio iij.

Qui timent Dominum, non erunt incredibiles verbo illius; & qui diligunt illum, conservabunt viam illius. Qui timent Dominum, inquirent quæ beneplacita sunt ei; & qui diligunt eum, replebuntur lege ipsius. Qui timent Dominum, præparabunt corda sua, & in conspectu illius sanctificabunt animas suas. *Qui timent Dominum,*

cultodiunt mandata illius; & patientiam habebunt usque ad inspectionem illius, dicentes: Si poenitentiam non egerimus, incidemus in manus Domini, & non in manus hominum. Secundum enim magnitudinem ipsius, sic & misericordia illius cum ipso est.

R. Finem pag. 203.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi.

Anno 1565. Part. 1.

Parochi singulis Dominicis, & aliis Festis diebus, pueris singuli in suis Parochiis initia fidei tradant; ac propterea à prandio, statâ horâ, proprio campanæ sono ad Ecclesiam convocandos curabunt.

FERIA TERTIA.

De Libro Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 3.

Qui honorat patrem suum, vitâ vivet longiore; & qui obedit patri, refrigerabit matrem. Qui timet Dominum, honorat parentes; & quasi dominis serviet his qui se genuerunt. In opere & sermone, & omni patientia

honora patrem tuum, ut superveniat tibi benedictio ab eo, & benedictio illius in novissimo maneat. Benedictio patris firmat domos filiorum; maledictio autem matris eradicat fundamenta. Ne gloriaris in contumelia patris tui; non enim est tibi gloria, ejus confusio: gloria enim hominis ex honore patris sui, & dedecus filii pater sine honore. Fili, suscipe senectam patris tui, & non contristes eum in vita illius; & si defecerit sensu, veniam da, & ne spernas eum in virtute tua.

R. Domine pag. 203.

Lectio ij.

Fili, in mansuetudine opera tua perfice, & super hominum gloriam diligaris. Quamto magnus es, humilia te in omnibus, & coram Deo invenies gratiam: quoniam magna potentia Dei solius, & ab humilibus honoratur. Altiora te ne quaesieris, & fortiora te ne scrutatus fueris; sed quae praecipit tibi Deus, illa cogita semper, & in pluribus operibus ejus ne fueris curiosus. Non est enim tibi necessarium ea quae abscondita sunt videre oculis

tuis. In supervacuis rebus noli scrutari multipliciter, & in pluribus operibus ejus non eris curiosus; plurima enim super sensum hominum ostensa sunt tibi. Multos quoque supplantavit suspicio illorum, & in vanitate detinuit sensus illorum.

R. Vanitatem p. 204.

Lectio iij.

Cor durum habebit male in novissimo; & qui amat periculum, in illo peribit. Cor ingrediens duas vias, non habebit successus, & pravus corde in illis scandalizabitur. Cor nequam gravabitur in doloribus, & peccator adjiciet ad peccandum. Synagoga superborum non erit sanitas; frutex enim peccati radicabitur in illis, & non intelligitur. Cor sapientis intelligitur in sapientia; & auris bona audiet cum omni concupiscentia sapientiam. Sapiens cor & intelligibile abstinabit se a peccatis; & in operibus justitiae successus habebit. Ignem ardentem extinguit aqua, & eleemosyna resistit peccatis; & Deus prospector est ejus qui reddit gratiam: meminit ejus

ejus in pòsterum, & in
tèmpore casûs sui invéniet
firmaméntum.

R. Nonne pag. 205.

C A N O N

Ex Concílio Narbonénsi.

Anno 1606. Cap. 32.

Invigilent Párochi su-
per gregem, & parati
semper sint, ne per illó-
rum negligéntiam, aut
párvuli sine Baptismo,
aut adúlti sine Sacramén-
tis Poeniténtiæ, Commu-
niónis & Extrémæ-Unctió-
nis moriantur; infirmos
sapius vísitent, & conso-
lentur, ac de salute áni-
mæ moneant.

FERIA QUARTA

De Libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 4.

Flli, elemósynam
páuperis ne defráu-
des, & óculos tuos
ne transvértas à páupere.
Animam esuriéntem ne
despéxeris, & non exás-
peres páuperem in inópia
sua. Cor inopis ne affli-
xeris, & non prótrahas
datum angustíanti. Roga-
tiónem contribuláti ne ab-
jicias, & non avértas fá-
ciem tuam ab egéno. Ab
inope ne avértas óculos
tuos propter iram; & non

Pars Autumnalis.

relinquas quæreatibus ú-
bi retrò maledicere: ma-
ledicéntis enim tibi in ama-
ritúdine ánimæ, exaudiétur
deprecátio illius; exáu-
diet autem eum qui fecit
illum. Congregatióni páu-
perum affábilem te fácito;
& presbytero humília áni-
mam tuam, & magnáto hu-
mília caput tuum. Declina
páuperi sine tristitia aurem
tuam, & redde débitum
tuum, & respónde illi paci-
fica in mansuétudine. Libe-
ra eum qui injúriam patitur
de manu supérbi, & non
ácidè feras in ánima tua.
Injudicándo esto pupillis
miséricors ut pater, &
pro viro matri illórum: &
eris tu velut filius Altís-
simi obédiens, & miserébi-
tur tui magis quàm mater.

R. Da mihi pag. 202.

Lectio ij.

Flli, consérva tempus;
& devíta à malo. Pro
ánima tua ne confundáris
dicere verum. Est enim
confúsió addúcens peccá-
tum, & est confúsió ad-
dúcens glóriam & grátiam.
Ne accipias faciém advér-
sùs faciém tuam, nec ad-
vérsùs ánimam tuam men-
dácium. Ne revearéris
próximam tuam in casa
sua, nec retineas verum

218 *Feria quinta Hebd. XII. post. Pentec. sten.*

in tēpore salutis. Non abscondas sapiētiā tuā in decore suo: in lingua enim sapiētia dignoscitur; & sensus & sciētia, & doctrīna in verbo sensati, & firmamētum in opēribus justitiæ. Non contradicas verbo veritatis ullo modo; & de mendacio ineruditōnis tuæ confundere.

R. Vani sunt pag. 202.

Leſtio iij.

Non confundaris confitēri peccāta tuā, & ne subicias te omni homini pro peccato. Noli resistere contra faciē potentis, nec coneris contra ictum fluvii. Pro justitia agonizāre pro anima tua, & usque ad mortem certa pro justitia, & Deus expugnabit pro te inimicos tuos. Noli citatus esse in lingua tua; & inutilis, & remissus in opēribus tuis. Noli esse sicut leo in domo tua, evērtens domesticos tuos, & opprimens subiectos tibi. Non sit porrecta manus tua ad accipiendum, & ad dandum collecta.

R. Finem pag. 203.

C A N O N

Ex Concilio Remēsi.

Anno 1583. Tit. de Simonia. num. 9.

Sacerdotes qui de pretio paciscuntur ut Missas celebrent, & Párochi qui pro Sacramentorum administratiōe, vel funere, vel sepulturis aliquid exigunt præter ea quæ de jure, lege, vel consuetudine laudabili conferuntur, habeantur simoniaci; non autem si sponte oblata recipiant.

FERIA QUINTA

De Libro Ecclesiastici.

Leſtio j. Cap. 5.

Noli attendere ad possessiones iniquas; & ne dixeris: Est mihi sufficiens vita; nihil enim proderit in tēpore vindictæ & obductionis. Ne sequaris in fortitudine tua concupiscentiam cordis tui; & ne dixeris: Quomodo potui? aut quis me subjiciet propter facta mea? Deus enim vindicans vindicabit. Ne dixeris: Peccavi, & quid mihi accidit triste? Altissimus enim est pateriens redditor. De propitiato peccato noli esse sine metu, neque adjicias peccatum super peccatum. Et

ne dicas : Misericordia Domini magna est, multitudinis peccatorum meorum miserabitur. Misericordia enim & ira ab illo cito proximant, & in peccatores respicit ira illius.

R. Domine pag. 203.

Lectio ij.

Non tardes converti ad Dominum, & ne differas de die in diem; subito enim veniet ira illius, & in tempore vindictae disperdet te. Noli anxius esse in divitiis injustis; non enim proderunt tibi in die obductionis & vindictae. Non ventiles te in omnem ventum, & non eas in omnem viam; sic enim omnis peccator probatur in duplici lingua. Esto firmus in via Domini, & in veritate sensus tui, & scientia; & prosequatur te verbum pacis & iustitiae.

R. Vanitatem p. 204.

Lectio iij.

Esto mansuetus ad audiendum verbum, ut intelligas, & cum sapientia proferas responsum verum. Si est tibi intellectus, responde proximo: si autem, sit manus tua super os tuum, ne capiaris in verbo indisciplinato, &

confundaris. Honor & gloria in sermone sensati; lingua vero imprudentis subversio est ipsius. Non appelléris susurro, & lingua tua ne capiáris & confundaris. Super furem enim est confusio & poenitentia, & denotatio pessima super bilinguem: susurratori autem odium, & inimicitia, & contumelia. Iustifica pusillum & magnum similiter.

R. Nonne pag. 205.

C A N O N.

Ex Concilio Narbonensi.

Anno 1609. cap. 32.

Per seiplos Párochi Sacramenta ministrent, & múnera atque officia suárum Ecclesiárum praestent; neque ab ipsis etiam secundariis, nisi iustá causá detenti, ministrári permittant.

FERIA SEXTA.

De Libro Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 6.

Verbum dulce multiplicat amicos, & mitígat inimicos: & lingua eucharis in bono homine abundat. Multi pacífici sint tibi, & consiliárius sit tibi unus de mille. Si possides amicum,

in tentatione posside eum; & ne facile credas ei. Est enim amicus secundum tempus suum, & non permanebit in die tribulationis. Et est amicus qui convertitur ad inimicitiam: & est amicus qui odium & rixam & convicia denudabit. Est autem amicus socius mensæ, & non permanebit in die necessitatis. Amicus, si permanserit fixus, erit tibi quasi coequalis, & in domesticis tuis fiducialiter aget.

R. Da mihi *pag. 202.*

LECTIO ij.

AB inimicis tuis separare, & ab amicis tuis attende. Amicus fidelis, protectio fortis: qui autem invenit illum, invenit thesaurum. Amico fideli nulla est comparatio; & non est digna ponderatio auri & argenti contra bonitatem fidei illius. Amicus fidelis, medicamentum vitæ & immortalitatis; & qui metuunt Dominum, invenerint illum. Qui timet Deum, æquè habebit amicitiam bonam, quoniam secundum illum erit amicus illius.

R. Vani sunt omnes homines *pag. 202.*

LECTIO iij. Cap. 7.

NOLI quærere à Domino ducatum, neque à rege cathedram honoris. Non te iustifices ante Deum, quoniam agnitor cordis ipse est: & penes regem noli velle vidèri sapiens. Noli quærere fieri iudex, nisi valeas virtute irrumpere iniquitates; ne fortè extimescas faciem potentis, & ponas scandalum in æquitate tua. Non pecces in multitudinem civitatis, nec te immitas in populum, neque alliges duplicia peccata; nec enim in uno eris immunis. Noli esse pusillanimis in animo tuo. Exorare, & facere eleemosynam ne despicias. Ne dicas: In multitudine munerum meorum respiciet Deus; & offerente me Deo altissimo, munera mea suscipiet.

R. Finem *pag. 203.*

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino. *Sess. 24. cap. 1. de Reformatione.*

CHRISTIANA caritas, urgens necessitas, debita obedientia, ac evidens Ecclesiæ vel reipublicæ utilitas aliquos (pastores) nonnunquam abesse postulant & exigunt.

Decernit sacro-sancta Synodus has legitimæ obedientiæ causas.

S A B B A T O.

De Libro Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 7.

Non irrideas hominem in amaritudine animæ; est enim qui humiliat & exaltat circumspéctor Deus. Noli arare mendacium adversus fratrem tuum: neque in amicum similiter facias. Noli velle mentiri omne mendacium; affiduitas enim illius non est bona. Noli verbosus esse in multitudine Presbyterorum; & non iteres verbum in oratione tua. Non oderis labcriosa ópera, & rusticationem creatam ab Altissimo. Non te réputes in multitudine indisciplinatorum. Meménto iræ quóniam non tardabit.

Si fiat de Sabbato, RRR. fumentur è Feria V. Hebd. XI. post Pentecost. p. 203.

Lectio ij.

Non lædas servum in veritate operantem, neque mercenarium dantem animam suam. Servus *sensátus sit tibi diléctus*

quali ánima tua: Non defraudes illum libertate, neque inopem derelinquas illum. Pécora tibi sunt? atténde illis; & si sunt utilia, perseverént apud te. Filii tibi sunt? érudi illos, & curva illos à pueritia illórum. Filix tibi sunt? serva corpus illarum, & non osténdas hilarem faciém tuam ad illas. Trade filiam, & grande opus féceris; & hómini sensáto da illam. Múlier si est tibi secundum ániam tuam, non projicias illam; & odibili non credas te. In toto corde tuo honóra patrem tuum, & gémitus matris tuæ ne obliviscáris: Meménto quóniam nisi per illos natus non fuisses; & retribue illis, quómódò & illi tibi.

Lectio. iij.

In tota ánima tua time Dóminum; & sacerdotes illius sanctífica. In omni virtute tua dirige eum qui te fecit; & ministros ejus ne derelinquas. Honóra Deum ex tota ánima tua, & honorífica sacerdotes, & propúrge te cum brachiis. Da illis partem, sicut mandátum est tibi, primitiarum &

L iij

222 *Dominica decima tertia post Pentecosten.*

purgationis ; & de negligentia tua purga te cum paucis. Datum brachiorum tuorum , & sacrificium sanctificationis offeres Domino , & initia sanctorum.

Et pauperi porrige manum tuam , ut perficiatur propitiatio & benedictio tua. Gratia dati in conspectu omnis viventis ; & mortuo non prohibeas gratiam. Non desis plorantibus in consolatione , & cum lugentibus ambula. Non te pigeat visitare infirmum ; ex his enim in dilectione firmaberis. In omnibus operibus tuis memorare novissima tua , & in æternum non peccabis.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.
Sess. 23. de Reformatione. cap. 1.

Quandocumque eos (qui beneficium Ecclesiasticum curam animarum habens obtinent) abesse contigerit , Vicarium idoneum ab Ordinario approbandum , cum debita mercedis assignatione relinquant.

DOMINICA XIII.

post Pentecosten.

IN VESPERIS SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 6. Sapientia , & disciplina , & scientia legis apud Deum : dilectior , & viæ bonorum apud ipsum. *Eccli. 11.*

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 8.

Non iudices contra iudicem ; quoniam secundum quod iustum est , iudicat. Cum audace non eas in viam , ne forte gravet mala sua in te : Ipse enim secundum voluntatem suam vadit , & simul cum stultitia illius peries. Cum iracundo non facies rixam , & cum audace non eas in desertum , quoniam quasi nihil est ante illum sanguis : Et ubi non est adiutorium , elidet te. Cum fatuis consilium non habetas ; non enim poterunt diligere nisi quæ eis placent. Coram extraneo ne facias consilium ; nes-

cis enim quid pariet. Non omni homini cor tuum manifestes, ne forte inferat tibi gratiam falsam, & convicietur tibi.

℞. Da mihi *pag.* 202.

Lectio ij. Cap. 10.

Judex sapiens judicabit populum suum, & principatus sensati stabilis erit. Secundum judicem populi, sic & ministri ejus: Et qualis rector est civitatis, tales & inhabitantes in ea. Rex insipiens perdet populum suum, & civitates inhabitabuntur per sensum potentium. In manu Dei potestas terræ, & utilem rectorem suscitabit in tempus super illam. In manu Dei prosperitas hominis, & super faciem scribæ imponet honorem suum. Omnis injuriæ proximi ne memineris, & nihil agas in operibus injuriæ.

℞. Vani sunt *pag.* 202.

Lectio iij.

Odibilis coram Deo est & hominibus superbia; & execrabilis omnis iniquitas gentium. Regnum a gente in gentem transfertur propter injustitias, & injurias, & contumelias, & diversos

dolos. Avaro autem nihil est sceléstius. Quid superbit terra & cinis? Nihil est iniquius quam amare pecuniam. Hic enim & animam suam venalem habet, quoniam in vita sua projecit intima sua. Omnis potentatus brevis vita. Languor prolixior gravat medicum. Brevein languorem præcidit medicus: Sic & rex hodie est, & cras morietur. Cum enim morietur homo, hæreditabit serpentes, & bestias, & vermes. Initium superbiæ hominis, apostatâre à Deo, quoniam ab eo qui fecit illum, recessit cor ejus, quoniam initium omnis peccati est superbia. Qui tenuerit illam, adimplèbitur maledictis, & subvertet eum in finem. Propterea exhoravit Dominus conventus malorum, & destruxit eos usque in finem. Sedes ducum superborum destruxit Deus, & sedere fecit mites pro eis.

℞. Finem *pag.* 203.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. 20. in Epist. 2. ad Corinthios.

L iv

NE tardes converti ad Dominum, & ne differas de die in diem; nescis enim quid paritura sit superventura dies. Periculum enim & metus est in dilatione; salus vero certa ac secura, si nulla sit dilatio. Virtutem igitur cole, sic enim sive juvenis hinc abscedas, tuto abscedes; sive ad senectutem pervenias, cum amplissimis opibus excedes; duplicemque festivitatem per omnem vitam habebis, & a vitio abstinens, & virtutem amplexans.

℞. Domine pag. 203.

Lectio v.

NE dicas: Erit tempus quando converti licebit; verba enim hæc Deum valde exasperant. Cur enim, cum ipse tibi æterna sæcula promiserit, tu in præsentī vita quæ brevis & momentanea est, laborare non vis; sed sic ignavus ac dissolutus agis, quasi hæc breviorē aliam quamdam inquiras? Annon eadem quotidie commessationes? Annon eadem mensæ? Annon eadem theatra? Annon eadem pecuniæ?

INebriatus es? Ventri indulxisti? Rapuisti? Siste jam gradum, verte te in diversum: confitere Deo gratiam, quod non in mediis peccatis te abriperit: ne quære aliud tibi prorogari tempus, ut malè opereris. Multi alii fraudem facientes abrepti sunt, & in manifestam damnationem abiierunt: time ne idem tibi accidat. Sed multis, inquis, dedit Deus spatium, ut in ultima senecta confiterentur. Quid igitur? Nunquid & tibi dabit? Fortasse dabit, inquis. Cur dicis, Fortasse? Contingit aliquoties. Cõgita quod de animæ deliberas; & contrarium etiam pone, ac reputa, & dic: Quid autem, si non det? Quid autem si det, inquis? Dedit quidem ipse: Verumtamen hoc illo tutius est & utilius.

℞. Nonne pag. 205.

IN III. NOCTURNO.

*Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.*

Lectio vij. Cap. 17.

IN illo tempore; Dum iret Iesus in Ierusalem,

transibat per médiam Samariam & Galilæam : & cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi. Et reliqua.

Homília sancti Bernardi
Abbátis.

*Serm. 27. de Divers. contra
vitium ingratitudinis.*

Nonne decem mundati sunt ? Et novem ubi sunt ? Meministis, credo, verba Salvatoris hæc esse, novem illorum ingratitudinem arguentis. Bene siquidem orasse, obsecrasse, postulasse leguntur, qui levaverunt vocem, dicentes : Jesu fili David, miserere nobis. Sed defuit eis quarta, quam adjecit, Apóstolus, gratiarum actio, quoniam non redierunt, nec egerunt gratias Deo. Multos quoque videmus usque hodie satis importunè petentes quod sibi deesse cognoverint ; sed paucos admodum novimus, qui dignas super acceptis beneficiis gratias agere videantur. Nec reprehensibile est quod instantè petimus ; sed planè petitioni negat effectum, quòd invenimur ingrati. Et fortè hoc etiam cleméntiæ esse videtur, in-

gratis negare quod postulavit ; ne contingat nobis, ut tantò gravius de ingratitudine judicemur, quantò magis accumulatis beneficiis ingrati probabimur extitisse. Ergo misericordiæ res est in hac parte subtrahere misericordiam, quemadmodum iræ & indignationis misericordiam exhibere.

R. Dum irent leprosi ; mundati sunt : * Unus autem regressus est cum magna voce magnificans Deum, & cecidit in faciem ante pedes Jesu, gratias agens ; & hic erat Samaritanus.

Ps. Obliti sunt benefactorum Dei & mirabilium ejus. * Unus autem. *Luc. 17. Psal. 77.*

LECTIO viij.

QUàm multos enim videmus & plangimus, fratres, non considerantes quemadmodum ingratitudinis vermis interiora corródens, ob hoc tantum corticem, quem vident, transforare dissimulet, ne fortè recogitent & erubescant, ipsaque verecundiâ emendentur ! Vides ergo non omnibus prodèsse, quòd à leprosecularis conversatiõnis,

cujus peccáta manifestá sunt, emundántur; sed nonnullis pejus in occulto ingrátitudinis ulcus oríri, quod tantò periculósius fit quantò intérius. Et bene Salvátor hinc in Evangelio novem illos, ubi sunt quærit, quóniam longè à peccatóribus salus. Sic enim & primum hóminem post peccátum ubi fit intérrogat, & in iudicio nescire sese profitébitur operários iniquitátis, cum legámus in Psalmo: Quóniam novit Dóminus viam iustórum, & iter impiórum peribit.

℞. Opórtet prævenire solem ad benedictiónem tuam, Dómine, & ad ortum lucis te adorare: * Ingráti enim spes tanquam hybernális glacies tabéscet, & dispériet tanquam aqua supervácuá.

℣. Grátias ágere debemus semper Deo, ita ut dignum est. * Ingráti. Sap. 16. 2. Theff. 1.

Lectio ix.

Felix autem Samariánus ille, qui cognóvit se nihil habere quod non accepisset: Et idcirco servávit depósitum, & cum gratiárum actióne ad Dóminum est reversus.

Felix, qui ad singula dona grátiae redit ad eum, in quo est plenitúdo omnium gratiárum; cui dum nos pro accéptis non ingrátos exhibémus, locum in nobis fácimus grátiae, ut maióra adhuc accipere mereámur. Omnino enim sola nos à profectu conversatiónis impedit ingrátitúdo nostra, dum quodam modo amíssum reputans dator quod ingrátus accépit, cavet sibi de cætero ne tantò plura amitteret, quantò plura conférret ingrátó. Felix proinde, qui se alienigenam reputans, étiam pro mínimis quibúsque beneficiis non mínimas refert grates, grátuitum esse non dubitans neque dissimulans, quod aliéno impénditur & ignóto.

℞. Benedic ánima mea, Dómino, & * Noli oblivisci omnes retributiónes ejus, † Qui propitiátur omnibus iniquitatibus tuis, qui sanat omnes infirmitates tuas. ℣. Dedit semetípsum pro nobis ut nos redimeret ab omni iniquitate & mundáret pópulum acceptábilem. * Noli. Glória. † Qui. Psal. 102. Tit. 2.

Ad Benedictus

Ant. 1. Dixit Iesus :
Nonne decem mundati
sunt ? & novem ubi sunt ?
Non est inventus qui
rediret, & daret gloriam
Deo, nisi hic alienigena.
Luc. 17.

Oratio.

Omnipotens, sempi-
terne Deus, da no-
bis fidei, spei & caritatis
augmentum, & ut mereá-
mur assequi quod pro-
mittis, fac nos amare
quod præcipis. Per.

C A N O N.

Ex Concilio Turonensi.

Anno 1583. Tit. 11.

Cum juxta divi Pau-
li præceptum, qui
Christi sunt, sobrietatem
semper sectari debeant :
Diebus Dominicis præser-
tim & aliis Festis com-
mensationes, convivia
pública, tripudia, salta-
tiones, strepitus & chó-
reas fieri; venatu & au-
cupatu tempus terere, in
hospitiis seu cauponis,
aliis quam peregrinis ci-
bária & vinum ministrari,
ludos palmarios & alios,
maximè dum sacra confi-
ciuntur laudésque Deo
decantantur, aperiri; co-
mædias, ludos scénicos
vel *theatrales & alia ejus*

géneris irreligiósa spectá-
cula agi sub anathématis
pœna próhibet hæc Sy-
nodus.

Ad Magnificat

Ant. 5. Ait Samaritano
Iesus: Surge, vade, quia
fides tua te salvum fecit.
Luc. 17.

Oratio ut supra ad Laud.

FERIA SECUNDA.

De Libro Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 11.

IN vestitu ne gloriéris
unquam, nec in die
honóris tui extollaris,
quóniam mirabilia ópera
Altíssimi solius, & glo-
riósa, & absconsa, & in-
visa ópera illius. Multi ty-
ranni sedérunt in trono,
& insuspicabilis portávit
diadéma. Multi poténtes
oppressi sunt válidè, &
gloriósi traditi sunt in ma-
nus alterórum. Priúsqüam
interroges, ne vitúperes
quemquam; & cum inter-
rogáveris, corripe justè.
Priúsqüam áudias, ne res-
pondeas verbum; & in
medio sermónum ne ad-
jicias loqui. De ea re quæ
te non moléstet, ne cer-
tèris; & in judicio pec-
cantium ne consístas. Fili,
ne in multis sint actus tui;

& si dives fueris, non eris immúnis à delicto.

R. Da mihi pag. 202.

Lectio ij. Cap. 13.

Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea; & qui communicaverit superbo, induet superbiam. Pondus super se tollet, qui honestiori se communicat. Et ditiori te ne socius fueris. Quid communicabit cecabus ad ollam? Quando enim se colliserint, confringetur. Dives iniuste egit, & fremet; pauper autem laesus tacebit. Si largitus fueris, assumet te: & si non habueris derelinquet te. Si habes, convivet tecum, & evacuabit te, & ipse non dolebit super te. Si necessarius illi fueris, supplantabit te: & subridens spem dabit narrans tibi bona, & dicet, Quid opus est tibi?

R. Vani sunt pag. 202.

Lectio iij.

Advocatus à potentiore, discède; ex hoc enim magis te advocabit. Ne improbus sis, ne impingaris; & ne longè sis ab eo, ne eas in oblivionem. Ne retineas ex æquo loqui cum illo, nec credas multis verbis illius; ex

multa enim loquela tentabit te, & subridens interrogabit te de absconditis tuis. Immitis animus illius conservabit verba tua, & non parcat de malitia & de vinculis. Cave tibi, & attende diligenter auditui tuo, quoniam cum subversione tua ambulas. Audiens verò illa quasi in somnis vide, & vigilabis. Omni vitâ tuâ dilige Deum, & invoca illum in salute tua. Omne animal diligit simile sibi; sic & omnis homo proximum sibi.

R. Finem pag. 203.

C A N O N.

Ex Concilio Lateranensi tertio Œcumenico.

Anno 1179. cap. 8.

Nulla Ecclesiastica ministeria, seu etiam beneficia, vel Ecclesiarum alicui tribuantur seu promittantur antequam vacent, ne desiderare quis mortem proximi videatur, in cuius locum & beneficium se crediderit succesurum.

FERIA TERTIA.

De Libro Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 13.

VEnatio leónis, ónager in erémo; sic & páscua divitum sunt páuperes. Et sicut abominatio est superbo humilitas, sic & execratio divitis pauper. Dives commótus confirmátur ab amicis suis; húmilis autem, cum ceciderit, expellétur & à notis. Diviti decépto multi recuperatóres: locútus est superba, & iustificavérunt illum. Húmilis decéptus est, insuper & argúitur: locútus est sensate, & non est datus ei locus. Dives locútus est, & omnes tacuérunt, & verbum illius usque ad nubes perdúcent. Pauper locútus est, & dicunt: Quis est hic? & si offénderit, subvértent illum. Bona est substantia, cui non est peccátum in consciéntia, & nequíssima paupértas in ore impii.

℞. Dómine pag. 203.

Lectio ij. Cap. 14.

BEátus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo, & non est stimúlatus in tristitia delícti. Felix qui non hábuít *ánimi sui trísti-*

tiam, & non excidit à spe sua. Viro cúpido & tenáci sine ratióne est substantia; & hómini lívido ad quid aurum? Qui acérvat ex ánimo suo injústè, áliis cóngregat, & in bonis illius álius luxuriábitur. Qui sibi nequam est, cui áliu bonus erit? & non jucundábitur in bonis suis. Qui sibi invidet, nihil est illo néquius, & hæc redditio est malitiæ illius; & si bene fécerit, ignoránte & non volens facit; & in novíssimo manífestat malitiã suã.

℞. Vanitatem p. 204.

Lectio iij.

INsatiábilis óculus cúpidi in parte iniquitátis; non satiábitur, donec cónsumat arefáciens ánimam suam. Oculus malus ad mala, & non satiábitur pane; sed indigens & in tristitia erit super mensam suam. Fili, si habes, benefac tecum, & Deo dignas oblatiões offer. Memor esto quóniam mors non tardat, & testaméntum inferórum, quia demonstrátum est tibi; testaméntum enim hujus mundi morte moriétur. Ante mortem benefac amico tuo, & secúndum vires tuas expórrigens da páuperi. Non defraudéris

à die bono, & particula boni doni non te prætereat. Nonne aliis relinques dolores, & labores tuos in divisione sortis? Da & accipe, & iustifica animam tuam. Ante obitum tuum operare iustitiam; quoniam non est apud inferos invenire cibum.

R. Nonne pag. 205.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 24. cap. 1. de Ref.

Sancta Synodus, omnes & singulos, qui ad promotionem præficientium quodcumque jus .... habent, ... hortatur & monet ut imprimis meminerint nihil se ad Dei gloriam & populorum salutem utilius posse facere, quam si bonos pastores, & Ecclesiæ gubernandæ idoneos promovendi studeant.

FERIA QUARTA

De Libro Ecclesiastici.

Lectiones j. Cap. 20. & 21.

Xenia & dona excæcant oculos iudicum & quasi mutus in ore avertit correptiones eorum. Sapientia absconsa, & thesaurus invisus; quæ utilitas in utriusque? Melior est qui celat

insipientiam suam, quam homo qui abscondit sapientiam suam. Fili, peccasti? non adjicias iterum; sed & de pristinis deprecare, ut tibi dimittantur. Quasi à facie colubri fuge peccata: & si accesseris ad illa, suscipient te. Dentes leonis, dentes ejus interficientes animas hominum. Quasi rhomphæa bis acuta omnis iniquitas; plagæ illius non est sanitas. Objurgatio & injuriæ annullabunt substantiam: & domus quæ nimis locuplex est, annullabitur superbiâ; sic substantia superbi eradicabitur.

R. Da mihi pag. 202.

Lectiones ij. Cap. 25.

In tribus placitum est spiritui meo, quæ sunt probata coram Deo & hominibus: concordia fratrum, & amor proximorum, & vir & mulier bene sibi consentientes. Tres species odit anima mea, & aggravor valde animæ illorum; pauperem superbum, divitem mendacem, senem fatuum & insensatum. Quæ in juventute tua non congregasti, quomodo in senectute tua invenies? Quam speciosum cantici judicium, & pres-

byteris cognoscere consilium! Quam speciosa veteranis sapientia, & gloriosis intellectus & consilium! Coróna senum, multa peritia, & glória illorum timor Dei.

R. Vani sunt pag. 202.

Lectio iij. Cap. 28.

Qui vindicari vult, à Dómino invéniet vindictam; & peccata illius servans servabit. Relinque próximo tuo nocentite; & tunc deprecanti tibi peccata solvuntur. Homo homini reservat iram, & à Deo quærit medelam? In hominem similem sibi non habet misericordiam, & de peccatis suis deprecatur? ipse, cum caro sit, reservat iram, & propitiationem petit à Deo? Quis exorabit pro delictis illius? Meménto novissimorum, & desine inimicari: tabitúdo enim & mors imminet in mandatis ejus. Memorare timorem Dei, & non irascaris próximo. Memorare testaméntum Altissimi, & despicere ignorantiam próximo. Abstine te à lite, & minues peccata.

R. Finem pag. 203.

C A N O N.

Ex Concilio Albiénsi.

Anno 1254. cap. 56. de Collat. Benef.

Cum in collatione Bonorum ecclesiasticorum haberi debeat principaliter ante oculos solus Deus; districtè præcipimus & mandamus ut omnia Ecclesiastica bona personis idoneis, & statuto à Canonibus tempore conferantur.

FERIA QUINTA

De Libro Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 31.

Intellige quæ sunt proximi tui ex te ipso: utere quasi homo frugibus quæ tibi apponuntur, ne, cum manducas multum, odio habearis. Cessa prior causâ disciplinæ, & noli nimius esse, ne fortè offendas. Et si in medio multorum sedisti, prior illis ne extendas manum tuam, nec prior poscas bibere. Quam sufficiens est homini erudito vinum exiguum! & in dormiendo non laborabis ab illo, & non senties dolorem. Vigilia, cholera & tortura viro infrunito: somnus fanitatis in homine parco; dormiet usque manè, &

ánima illius cum ipso delectábitur.

R. Dómine pag. 203.

Lectio ij.

A Udi me, fili, & ne spernas me; & in novíssimo invénies verba mea. In ómnibus opéribus tuis esto velox, & omnis infirmitas non occurrer tibi. Spléndidum in pánibus benedícent lábía multórum, & testimónium veritátis illius fidéle. Nequíssimo in pane murmurábit civitas, & testimónium nequitiæ illius verum est. Diligéntes in vino noli provocáre; multos enim exterminávit vinum. Ignis probat ferrum durum; sic vinum corda superbórum árguet in ebrietáte potátum. Æqua vita homínibus vinum in sobrietáte: si bibas illud moderátè, eris sóbrius. Quæ vita est ei qui minúitur vino? Quid defráudat vitam? Mors.

R. Vanitatem p. 204.

Lectio iij.

Vinum in jucunditatem créatum est, & non in ebrietatem, ab initio. Exultatio animæ & cordis vinum moderátè potátum. Sánitas est animæ & corpori sóbrius potus. Vi-

num multum potátum ir-ritationem, & iram, & ruínas multas facit. Amaritúdo animæ vinum multum potátum. Ebrietátis animósitas, imprudentis offensio, minórans virtutem & faciens vúlnera. In convivio vini non árguas próximum, & non despicias eum in jucunditáte illius: verba impropérii non dicas illi, & non premas illum in repeténdo.

R. Nonne pag. 205.

C A N O N.

Ex Concílio Aufcitáno.

Anno 1300. cap. 4.

SI quis Benefícium cui cura imminet animárum vi occupáverit, seu sciénter intrúserit in eódem; ipso jure privátus exístat beneficio, quod cura símili primitus obtinébat.

F E R I A S E X T A

De Libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 32.

A Udi tacens, & pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Adoléscens, loquere in tua causa vix. Si bis interrogátus fúeris, hábeat caput respónsum tuum. In multis esto quasi inscius,

& audi tacens simul, & quærens. In médio magnatorum non præsumas; & ubi sunt senes, non multum loquaris. Ante grândinem præbit coruscatio, & ante verecundiam præbit grátia; & pro reverentia accedet tibi bona grátia. Et horâ surgendi non te trices: præcurre autem prior in domum tuam, & illic avocare, & illic lude, & age conceptiones tuas, & non in delictis & verbo superbo. Et super his omnibus benedícito Dóminum qui fecit te, & inebriantem te ab omnibus bonis suis.

R. Da mihi pag. 202.

Lectio ij. Cap. 32. & 33.

Fili, sine consilio nihil facias, & post factum non pœnitêbis. In via ruinæ non eas, & non offêndes in lapides; nec credas te viæ laboriosæ, ne ponas animæ tuæ scándalum: & à filiis tuis cave, & à domesticis tuis attênde. In omni ópere tuo crede ex fide animæ tuæ: hoc est enim conservatio mandatorum. Qui credit Deo, atténdit mandátis, & qui confidit in illo non minorabitur. *Timénti Dómi-*

num non occurrerent mala; sed in tentatione Deus illum conservabit, & liberabit à malis. Sapiens non odit mandata & justitias, & non illidetur quasi in procélla navis. Homo sensatus credit legi Dei, & lex illi fidélis.

R. Vani sunt pag. 202.

Lectio iij. Cap. 34.

Qui offert sacrificium ex substantia pauperum, quasi qui victimat filium in conspectu patris sui. Panis egéntium, vita pauperum est: qui defraudat illum, homo sanguinis est. Qui aufert in sudóre panem, quasi qui occidit proximum suum. Qui effundit sanguinem, & qui fraudem facit mercenario, fratres sunt. Unus ædificans, & unus destruens; quid prodest illis nisi labor? Unus orans & unus maledicens; cujus vocem exáudiet Deus? Qui baptizatur à mórtuo, & iterum tangit eum, quid proficit lavatio illius? Sic homo qui jejúnat in peccátis suis, & iterum eadem faciens, quid proficit humiliando se? Orationem illius quis exáudiet?

R. Finem loquendi pag. 203.

C A N O N.

Ex Concilio Lateranénsi
secundo Œcuménico.

Anno 1139. *Can. 16. &*

Remensi An. 1119. c. 4.

I Ndubitatum est quóniam honóres Ecclesiástici, ságuinis non sunt sed mériti: & ecclésia Dei non hæreditário jure áliquem neque secúndum carnem succésoré expéctat; sed ad sua regimína & officiórum suórum dispensatiónes honéstas, sapiéntes & religiósas persónas expóscit. Nullus omnínò de clero ecclesiásticas dignitátes vel beneficia quasi hæreditário jure derelínquat.

S A B B A T O.

De Libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 37.

C Um viro sancto assiduus esto, quemcúmque cognóveris observántem timórem Dei, cujus ánima est secúndum animam tuam; & qui, cùm titubáveris in ténebris, condolébit tibi. Cor boni consílii státue tecum: non est enim tibi áliud pluris illo. Anima viri sancti enúntiat aliquándo vera, *quàm septem circumspec-*

tóres sedéntes in excélsis ad speculándum. Et in his ómnibus deprecáre Altíssimum, ut dírigat in veritáte viam tuam. Ante ómnia ópera verbum verax præcédat te, & ante omnem actum consílium stábile. Verbum nequam immutábit cor, ex quo partes quátuor oriúntur, bonum & malum, vita & mors; & dominátrix illórum est assídua lingua. Est vir astútus multórum eruditor, & animæ suæ inútilis est. Vir perítus multos erudívit, & animæ suæ suávis est. Qui sophísticè lóquitur, odibilis est: in omni re defraudábitur.

*Si fiat de Sabbato R̃R̃R̃.
sumentur è Feria V. Hebd.
XI. post Pentecost. p. 203.*

Lectio ij. Cap. 41.

O Mors, quàm amára est memória tua hómini pacem habénti in substántiis suis, viro quiéto & cujus viæ rectæ sunt in ómnibus, & adhuc valénti accípere cibum! O mors, bonum est judícium tuum hómini indigénti, & qui minorátur víribus, defécto ætáte, & cui de ómnibus cura est, & incredibili, qui perdit patiéntiam! Noli metúere judícium mor-

tis. Meménto quæ ante te fuérunt, & quæ superventúra sunt tibi; hoc iudiciúm à Dómino omni carni. Et quid supervéniet tibi in beneplácito Altíssimi? five decem, five centum, five mille anni: non est enim in inférno accusátio vitæ.

Lectio iij.

VÆ vobis, viri impii, qui dereliquístis legem Dómini Altíssimi. Et si nati fuéritis, in maledictióne nascémini: Et si mórtui fuéritis, in maledictióne erit pars vestra. Omnia quæ de terra sunt in terram converténtur; sic impii à maledicto in perditionem. Luctus hóminum in corpore ipsórum: nomen autem impiórum delébitur. Curam habe de bono nómine; hoc enim magis permanébit tibi, quàm mille thesáuri pretiósi & magni. Bonæ vitæ númerus diérum: bonum autem nomen permanébit in ævum. Disciplinam in pace conserváte, filii.

C A N O N.

Ex Concílio Bituricénsi.

Anno 1584. Tit. 41. de
Simoniacis. Can. 2.

Beneficia prætio obtenta, & in confidéntiam seu custódiam, occúltè aut

apértè trádita ipso jure vacent: qui percipiunt eórum fructus, suos non faciunt, sed ad restitutiónem teneántur.

DOMINICA XIV.

post Pentecosten.

IN VESPERIS SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 3. Ezéchiel vidit conspéctum glóriæ, quam osténdit illi Deus in curru Chérubim. *Eccli. 49.*

Oratio ut infra ad Laudes.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber Ezechiélis
Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

ET factum est in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cùm essem in médio captivórum juxta flúvium Chobar, apérti sunt cæli, & vidi visiónes Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachim, factum est verbum Dómini ad Ezechiélem filium Buzi sacerdotem in terra Chaldæórum, secus flumen Chobar: & facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, & ecce ventus túrbinis veniebat ab Aquilóne: & nubes magna,

236 *Dominica decima quarta post Pentecosten.*

& ignis invólvens , & splendor in circúitu ejus , & de médio ejus quasi spécies eléctrí , id est de médio ignis.

℞. Fili hóminis , vade ad domum Israél , & loqueris verba mea ad eos. Domus autem Israél attrita fronte est & duro corde. * Ecce dedi fáciem tuam valentiórem faciébuis eórum , & frontem tuam duriórem fróntibus eórum. ✠. Ex his sunt qui resistunt veritatí , corrúpti mente , réprobi circa fidem , sed ultra non proficiunt. * Ecce dedi. *Ezech.* 3. 2. *Tim.* 3.

Lectio ij.

ET in médio ejus similitúdo quátuor animálium , & hic aspéctus eórum similitúdo hóminis in eis. Quátuor fácies uni , & quátuor pennæ uni. Pedes eórum pedes recti ; & planta pedis eórum quasi planta pedis vítuli , & ícintillæ quasi aspéctus æris candéntis. Et manus hóminis sub pennis eórum in quátuor pártibus : & fácies & pennas per quátuor partes habéhant. Junctæque erant pennæ eórum altérius ad álterum ; non revertebántur , cùm incede-

rent : sed unumquódque ante fáciem suam gradiebátur.

℞. Ecce , dicit Dóminus Deus , erit manus mea super prophétas , qui vident vana & divínant mendácium. * In consílio populi mei non erunt , eó quòd decéperint pópulum meum , dicéntes : Pax ; & non est pax. ✠. Fuérunt pseudoprophætæ in pópulo , sicut & in vobis erunt magístri mendáces. * In consílio. *Ezech.* 13. *Petr.* 2.

Lectio iij.

Similitúdo autem vultus eórum , fácies hóminis ; & fácies leónis à dextris ipsórum quátuor , fácies autem bovis à sinístris ipsórum quátuor , & fácies áquilæ désuper ipsórum quátuor. Fácies eórum , & pennæ eórum exténtæ désuper : duæ pennæ singulórum jungebántur , & duæ tegébant córpora eórum ; & unumquódque eórum coram fácie sua ambulábat : ubi erat ímpetus spíritus , illuc gradiebántur , nec revertébántur , cùm ambulárent. Et similitúdo animálium ; aspéctus eórum quasi carbónum ignis ardentium ,

aspéctus lampas

vo ego, dicit Dó-
eus: * Vir si fuerit
ad usúram non
láverit, & ám-
n accéperit, † Hic
st, vitá vivet.

utuum date, nihil
erántes, & erit
vestra multa. * Vir
ia. † Hic justus.
8. *Luc. 6.*

NOCTURNO

o undécimo Com-
iórurn sancti Hie-
i Presbyteri in
élem Prophétam.

iv. In cap. 37

is est sermo Dó-
ad me dicens: Et
nóminis, sume tibi
unum, & scribe
ud: Judæ & fili-
raël sociórum ejus;
lignum álterum,
super illud: Jo-
ignum Ephraïm,
is domus Israël
que ejus. Et ad-
a unum ad álterum
gnum unum. Præ-
phetia hæc ex ore
pollicétur quòd
se sibi jungátur im-
hoc est, regnum

*regnum Israël;
de virga Ephraïm*

qui de Joseph stirpe gene-
ratus est cum reliquis tri-
bus quæ sociatæ sunt,
& jungátur virgæ Juda,
ut nequáquam vocétur Ju-
da & Israël, sed uno nó-
mine appelléntur Juda: &
sub figura prophétæ qui
præcédit in typo Dómini
Salvatoris, nequáquam
duábus mânibus, sed unâ
Christi teneántur manu.
Dicit enim se asúmere fi-
lios Israël de médio natió-
num ad quas captivi ducti
sunt, & reductúrum eos
in terram, & in montes Is-
raël, & appellándam unam
gentem, uniúsque regis re-
géndam império, ut ultra
non polluantur in idólis,
& abominatió nibus suis;
sed cùm fuerint de capti-
vitatis sédibus liberáti in
quibus peccavérunt, óm-
nibus vitiis esse mundán-
dos, & futúros pópulum
Dei, ita ut Dóminus sit
Deus eórum.

℞. Suscitábo super oves
meas pastórem unum qui
pascat eas, servum meum
David: * Ipse erit eis in
pastórem; ego autem Dó-
minus ero eis in Deum, &
servus meus David prin-
ceps in médio eórum.

℣. Páscite qui in vobis
est gregem Dei; & cùm

378 *Dominica decima quarta post Pentecosten:*

apparuerit princeps pastorum, percipietis immarcescibilem gloriæ coronā. * Ipse. *Ezech. 34. Petr. 5.*

Lectio v.

ET servus, inquit, meus David rex super eos. De quo & angelus loquitur in Evangelio, quod regnaturus sit super domum Jacob, & regni ejus non sit finis: tantæque erit clementiæ, ut non solum rex, sed & pastor appelletur, eò quod superbum nomen imperii, pastoris vocabulo mitiget. Qui postquam fuerint in gentem unam, & in terra Israël, ac montibus habitaverint, ambulaturi sint in omnibus judiciis Domini, & præcepta illius custodituri: habitaturi autem non in alia terra, sed in ea quam dedit servo suo Jacob; in qua habitaverunt patres eorum Abraham, Isaac & Jacob, & reliqui sancti: & non solum ipsi habitaturi sint, sed & filii eorum ac nepotes; habitentque non ad breve tempus, sed in perpetuum. Vultis autem scire quis sit iste rex & pastor? Ipse est de quo supra dixi, Servus meus David. Qui cum in forma Dei esset, non est

rapinam arbitratus esse se æqualem Deo: sed se exinanivit, formam servi accipiens, & factus est obediens Patri usque ad mortem, mortem autem crucis. Cumque sub tali rege fuerint, percutionem illis fore pacis: nequaquam ut in veteri testamento, certaminum atque bellorum, sed pactum pacis quæ exsuperat omnem sensum, de qua Salvator loquitur ad Apostolos: Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis. Et Prophetæ dicit: Factus est in pace locus ejus.

¶ Liberabo oves meas de omnibus locis in quibus dispersæ fuerant in die nubis & caliginis, & inducam eas in terram suam; * In pascuis uberrimis pascam eas. ¶ Per me si quis introierit, salvabitur, & pascua inveniet. Ego veni ut vitam habeant, & abundantius habeant. * In pascuis. *Ezech. 34. Joan. 10.*

Lectio vj.

QUOS cum in Ecclesia fundaverit & stabilierit, tunc multiplicabuntur vel credentium numero, vel multiplicatione virtutum. Et dabo, inquit, sanctificationem meam,

tuarium in medio
in perpetuum: quod
templo interpre-
quod sub Zoroba-
ructum est. Sed
lo stare poterit

et dicitur, in per-
cū templum il-
d à Zorobabel ex-
est, & postea à

nstauratum, ro-
ne succensum sit?
nia referenda sunt

et ad tempora
ris, quando taber-
eius positum est
etia, ubi factus est

oster, & nos pò-
pus. Verè enim in
Dòmini Salvatò-

virgæ & duo lig-
anum jūcta sunt
n; & in baptisma-

ti dudum separata
ut, ut fiant in unum
hominem & in

entem, neque pol-
ultra in idolis &
ationibus; sed mun-

cro sint populus
imperet eis Chris-

Congregabo filios
& non erunt ultra
ntes, neque pol-

in idolis suis; &
mihi populus; * Et
r unus erit omnium

beo, quæ non sunt ex hoc
ovili: illas oportet me ad-
ducere, & fiet unum ovile.
* Et pastor. Glória Pa-
tri. † Pastor. *Ezech.* 37.
Joan. 10.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii
secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo tempore: Dixit
Jesus Discipulis suis:
Nemo potest duobus Dò-
minis servire. Aut enim unū
odio habebit, & alterum
diliget; aut unum sustine-
bit & alterum contemnet.
Non potestis Deo servire
& mammonæ. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

*Lib. 2. de Serm. Domini in
Monte. Cap. 14.*

Nemo potest duobus
dòminis servire. Ad
hanc ipsam intentionem
referendum est quod con-
sequenter exponit, dicens:
Aut enim unum odio ha-
bebit, & alterum diliget:
aut alterum patietur, &
alterum contemnet. Quæ
verba diligenter conside-
randa sunt; nam qui sint
duo dòmini, deinceps of-
tendit, cū dicit: Non
potestis Deo servire &
mammonæ. Mammona

240 *Dominica decima quarta post Pentecosten.*

apud Hebræos divitiæ appellari dicuntur. Congruit & Punicum nomen; nam lucrum Punicè mammon dicitur.

℞. Ne solliciti sitis animæ vestræ quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini? * Nonne anima plus est quàm esca, & corpus plus quàm vestimentum? ψ. Quadraginta annis in deserto nihil patribus defuit; vestimenta eorum non inveteraverunt. * Nonne anima. *Matth. 6. 2. Esdr. 9.*

Lection vij. Cap. 16.

Nolite ergo solliciti esse dicentes: Quid edemus, aut quid bibemus, aut quid vestiémur? Hic manifestissimè ostendit non hæc esse appetenda tanquam talia bona nostra ut propter ipsa debeamus bene facere, si quid facimus; sed tamen esse necessaria. Quid enim interest inter bonum quod appetendum est, & necessarium quod sumendum est, hæc sententiâ declaravit, cum ait: Quærite primum regnum Dei & justitiam ejus, & hæc omnia apponentur vobis. Regnum ergo & justitia Dei bonum nostrum est: &

hoc appetendum, & ibi finis constituendus, propter quod omnia faciamus quæcúmque facimus.

℞. Respícite volatilia cœli: non serunt, neque metunt, neque congregant in hórrea: & pater vester cœlestis pascit illa. * Nonne vos magis pluris estis illis? ψ. Dat jumentis escam ipsorum, & pulis corvorum invocantibus eum. * Nonne. *Matth. 6. Ps. 146.*

Lection ix.

Sed quia in hac vita militamus, ut ad illud regnum pervenire possimus, quæ vita sine his necessariis agi non potest: Apponentur vobis hæc, inquit; sed vos regnum Dei & justitiam ejus primum quærite. Cum enim dixit illud, Primum, significavit quia hoc posterius quærendum est, non tempore, sed dignitate: illud, tanquam bonum nostrum; hoc, tanquam necessarium nostrum: necessarium autem propter illud bonum. Neque enim, verbi gratiâ, ideò debemus evangelizare ut manducemus; sed ideò manducare ut evangelizemus: nam si propterea evangelizamus

ut manducemus, vilius habemus Evangelium quam cibum; & erit jam bonum nostrum in manducando, necessarium autem in evangelizando.

R. Nolite solliciti esse, dicentes: Quid manducabimus, aut quo operiemur?

* Hæc omnia gentes inquirunt: † Scit Pater vester quia his indigētis.

℣. Peccatori dedit Deus curam superflua, ut addat & congreget; & hoc vanitas est, & casta sollicitudo.

* Hæc. Glória. † Scit.

Matth. 6. Ecclesi. 2.

Ad Benedictus

Ant. 3. Nemo potest duobus dominis servire: non potestis Deo servire & mammonæ. *Matth. 6.*

Oratio.

Custodi, Domine quæsumus, Ecclesiam tuam propitiatione perpetua: & quia sine te labitur humana mortalitas, tuis semper auxiliis & abstrahatur à noxiis & ad salutaria dirigatur. Per Dominum.

C A N O N.

Ex Concilio Tolosano.

Anno 1229. cap. 21.

Statuimus ut Parochiani, dominus & domina cujuslibet domus Domini-
cis & festivis diebus in
Pars Autumnalis.

quibus ab operibus est cessandum, teneantur ad Ecclesiam venire, audituri ibidem ex integro prædicationem & divinum officium, nec inde recessuri, donec Missa compleatur omnino. Quod si alter ipsorum absens fuerit extra villam, vel alia de causa rationabili præpeditus, alter saltem teneatur venire.

Ad Magnificat

Ant. 1. Quærite primum regnum Dei & justitiam ejus, & hæc omnia adjicientur vobis. *Matth. 6.*

FERIA SECUNDA.

De Ezechiële Propheta.

Lectio j. Cap. 2.

Fili hominis, mitto ego te ad filios Israël, ad gentes apostatrices quæ recesserunt à me: ipsi & patres eorum prævaricati sunt pactum meum usque ad diem hanc. Et filii dura facie & indomabili corde sunt, ad quos ego mitto te; & dices ad eos: Hæc dicit Dominus Deus: Si fortè vel ipsi audiant, & si fortè quiescant, quoniam domus exasperans est; & scient quia Propheta fuerit in medio

M

eórum. Tu ergo, fili hóminis, ne timeas eos, neque fermónes eórum métuas, quóniam incréduli & subversóres sunt tecum, & cum scorpiónibus hábitas. Verba eórum ne timeas, & vultus eórum ne formides, quia domus exáspérans est. Loquéris ergo verba mea ad eos, si fortè áudiant & quiéscant, quóniam irritatóres sunt.

R. Fili hóminis p. 236.

Lectio ij. Cap. 3.

ET dixit ad me : Fili hóminis, vade ad domum Israël, & loquéris verba mea ad eos. Non enim ad pópulum profúndi fermónis & ignótæ linguæ tu mitteris ad domum Israël, neque ad pópulos multos profúndi fermónis & ignótæ linguæ, quorum non possis audire fermónes : & si ad illos mittereris, ipsi audirent te. Domus autem Israël nólunt audire te, quia nólunt audire me : omnis quippe domus Israël attrítá fronte est & duro corde. Ecce dedi faciém tuam valentiórem faciébús eórum, & frontem tuam duriórem fróntibus eórum. Ut adamántem &

ut sílicem dedi faciém tuam : ne timeas eos, neque métuas à facié eórum ; quia domus exáspérans est.

R. Ecce pag. 236.

Lectio iij.

Fili hóminis, speculatórem dedi te domui Israël, & áudies de ore meo verbum, & annuntiábis eis ex me. Si dicénte me ad ímpium : Mortemoriéris, non annuntiáveris ei, neque locútus fúeris ut avertátur à via sua ímpia, & vivat ; ipse ímpius in iniquitaté suá moriétur, ságuinem autem ejus de manu tua requíram. Si autem tu annuntiáveris ímpio, & ille non fúerit convérsus ab impietáté sua & à via sua ímpia ; ipse quidem in iniquitaté sua moriétur, tu autem ánimam tuam liberásti. Sed & si convérsus iústus à iustitia sua fúerit, & fécerit iniquitátem, ponam offendiculum coram eo ; ipse moriétur, quia non annuntiásti ei ; in peccáto suo moriétur, & non erunt in memória iustitiæ ejus quas fécit ; ságuinem verò ejus de manu tua requíram. Si autem tu annuntiáveris iusto

ut non peccet justus, & ille non peccáverit, vivens vivet, quia annuntiásti ei; & tu ánimam tuam liberásti. *R. Vivo pag. 237.*

C A N O N.

Ex Concilio Parisiensi.
Anno 829. lib. 1. cap. 18.

Convenit Pastóribus Ecclesiárum res Ecclesiæ possidere, non ab his possideri: & ut Prosper scribit, eas possidendo debent contemnere, & non sibi, sed aliis possidere.

FERIA TERTIA.

De Ezechiële Prophéta.

Lectio j. Cap. 9.

Gloria Dómini Israël ásumpta est de Cherub, quæ erat super eum ad limen domûs: & vocávit virum qui indútus erat lineis, & atramentárium scriptóris habébat in lumbis suis. Et dixit Dóminus ad eum: Transi per médiam civitatem in médio Jerúsalem, & signa Thau super frontes virórum gementium & doléntium super cunctis abominatióibus quæ fiunt in médio ejus. Et illis dixit, audiente me: Transite *per civitatem sequentes*

eum, & percútite: non parcat óculus vester, neque misereámini. Senem, adolescéntulum, & vírginem, párvulum, & mulieres interficite usque ad interneciónem; omnem autem super quem vidéritis Thau, ne occidátis, & à sanctuário meo incípите. Coépérunt ergo à viris senióribus qui erant ante faciém domûs. Et dixit ad eos: Contamináte domum, & impléte átria interféctis: egredimini. Et egréssi sunt, & percutiebant eos qui erant in civitate. *R. Suscitábo p. 237.*

Lectio ij. Cap. 13.

Et factus est sermo Dómini ad me dicens: Fíli hóminis, vaticináre ad prophétas Israël, qui prophétant; & dices prophetántibus de corde suo: Audíte verbum Dómini: Hæc dicit Dóminus Deus: Væ prophétis insipientibus, qui sequúntur spíritum suum, & nihil vident. Quasi vulpes in desértis, prophætæ tui, Israël, erant. Non ascendistis ex advérso, neque opposuistis murum pro domo Israël, ut starétis in prælio in die Dómini. Vident vana, & divinant mendacia

244 *Feria quarta Hebd. XIV. post Pentecosten-*

cium, dicentes: Ait Dominus, cum Dominus non miserit eos: & perseveraverunt confirmare sermonem. Numquid non visionem cassam vidistis, & divinationem mendacem locuti estis? Et dicitis: Ait Dominus, cum ego non sim locutus.

℞. Liberabo pag. 238.

Lectio iij.

Propterea hæc dicit Dominus Deus: Quia locuti estis vana, & vidistis mendacium; ideo ecce ego ad vos, dicit Dominus Deus. Et erit manus mea super prophetas, qui vident vana & divinant mendacium: in consilio populi mei non erunt, & in scriptura domus Israël non scribentur, nec in terram Israël ingrediuntur, & sciētis quia ego Dominus Deus. Eò quòd deciperint populum meum, dicentes: Pax, & non est pax: & ipse ædificabat parietem, illi autem liniébant eum luto absque paleis. Dic ad eos qui liniunt absque temperaturā, quod casurus sit: erit enim imber inundans, & dabo lapides prægrādes desuper irruentes, & ventum procellæ dissipantem.

℞. Congregabo

C A N O N

Ex Concilio Aquenensi.

An. 816. lib. 1. ca.

Res Ecclesiæ, sanctis patribus tur . . . vota surlium, prætia peccat & patrimonia pauperum . . . quapropter vigi solerti curā provid est, his qui ejus faciunt administrant, ne suos solummodo usi vertant, sed magi possibilitatē rerum, to famulantium, in quibus Christus citur & vestitur, gerere penitus negligant.

FERIA QUARTA

De Ezechiële Propheta

Lectio j. Cap

Hæc dicit Dominus Deus: Quia confusus villos sub omni cubitū, & faciunt ceratū sub capite universa ad capiendas animas cum caperent animas populi mei, vivificabam eas eorum. Et vicine ad populum propter pugillum & fragmen panis,

terficerent animas quæ non moriuntur, & vivificarent animas quæ non vivunt, mentientes populo meo credenti mendaciis. Propter hoc, hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ad pulvillos vestros quibus vos capitis animas volantes, & dirumpam eos de brachiis vestris; & dimittam animas quas vos capitis, animas ad volandum. Et dirumpam cervicalia vestra, & liberabo populum meum de manu vestra, neque erunt ultra in manibus vestris ad prædandum; & sciétis quia ego Dominus.

R. Fili hominis p. 236.

Lectio ij. Cap. 14.

HÆc dicit Dominus Deus: Homo, homo de domo Israël, qui posuerit immunditias suas in corde suo, & scandalum iniquitatis suæ statuerit contra faciem suam, & venerit ad prophetam interrogans per eum me; ego Dominus respondébo ei in multitudine immunditiarum suarum, ut capiatur domus Israël in corde suo, quo recesserunt à me in cunctis idolis suis. Propterea dic ad domum Israël: *Hæc dicit Dómi-*

nus Deus: Convertimini, & recedite ab idolis vestris, & ab universis contaminationibus vestris avertite facies vestras. Quia homo, homo de domo Israël, & de profelytis quicumque advena fuerit in Israël, si alienatus fuerit à me, & posuerit idola sua in corde suo, & scandalum iniquitatis suæ statuerit contra faciem suam, & venerit ad prophetam, ut interroget per eum me; ego Dominus respondébo ei per me.

R. Ecce pag. 236.

Lectio iij.

ET propheta cum eraverit & locutus fuerit verbum, ego Dominus decépi prophetam illum, & exténdam manum meam super illū, & delebo eū de medio populi mei Israël. Et portabunt iniquitatem suam juxta iniquitatem interrogantis, sic iniquitas prophetæ erit; ut non erret ultra domus Israël à me; neque polluat in universis prævaricationibus suis, sed sint mihi in populum, & ego sim eis in Deum, ait Dominus exercituum. Et factus est sermo Domini ad me, dicens: Fili hominis, terra cum peccat,

verit mihi, ut prævaricetur prævaricans, extendam manum meam super eam, & conteram virgam panis ejus, & immittam in eam famem, & interficiam de ea hominem & jumentum.

℞. Vivo ego p. 237.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino. *Sess. 25. cap. 1. de Refor.*

OMnino Pastoribus & Clericis sancta Synodus interdicit, ne ex reditibus Ecclesiæ consanguineos familiarēve suos augere studeant: cum & Apostolorum Cānes prohibeant, ne res Ecclesiasticas, quæ Dei sunt, consanguineis donent, sed, si pauperes sint, iis ut pauperibus distribuant; eas autem non distrahant, nec dissipent illorum causā.

FERIA QUINTA.

De Ezechiële Propheta.

Lectio j. Cap. 18.

ECce omnes animæ, meæ sunt; ut anima patris, ita & anima filii mea est: anima quæ peccaverit, ipsa morietur. Et vir si fuerit justus, & fecerit iudicium & iustitiam, in montibus non comederit, & oculos suos

non levaverit ad idola domus Israël, & uxorem proximi sui non violaverit, & ad mulierem menstruatam non accesserit, & hominem non contristaverit; pignus debitori reddiderit, per vim nihil rapuerit; panem suum esuriēti dederit, & nudum operuerit vestimento; ad usuram non commodaverit & amplius non acciperit; ab iniquitate averterit manum suam, & iudicium verum fecerit inter virum & virum; in præceptis meis ambulaverit, & iudicia mea custodierit ut faciat veritatem: hic justus est, vitā vivet, ait Dominus Deus.

℞. Suscitabo pag. 237.

Lectio ij.

QUod si genuerit filium latronem effundentem sanguinem, & fecerit unum de istis, & hæc quidem omnia non facientem, sed in montibus comedentem, & uxorem proximi sui polluentem, egenum & pauperem contristantem, rapientem rapinas, pignus non reddentem, & ad idola levantem oculos suos, abominationem facientem; ad usuram dantem, & am-

plius accipientem; num-
quid vivet? Non vivet;
cum universa hæc detes-
tanda fecerit, morte mori-
etur; sanguis ejus in ipso
erit. Quod si genuerit fi-
lium, qui videns omnia
peccata patris sui quæ fe-
cit, timuerit, & non fece-
rit simile eis, super mon-
tes non comederit, & oculo-
sus suos non levaverit ad
idola domus Israël, &
uxorem proximi sui non
violaverit; & virum non
contristaverit, pignus non
retinuerit, & rapinam non
rapuerit; panem suum esu-
tienti dederit, & nudum
operuerit vestimento, à
pauperis injuria avertit
manum suam, usuram &
superabundantiam non ac-
ceperit, judicia mea fece-
rit, in præceptis meis am-
bulaverit: hic non morietur
in iniquitate patris sui,
sed vitam vivet.

℞. Liberabo pag. 238.

Lectio iij.

A Nima quæ peccave-
rit, ipsa morietur.
Filius non portabit iniqui-
tatem patris, & pater non
portabit iniquitatem filii:
justitia justus super eum erit
& impietas impius erit super
eum. Si autem impius ege-
rit poenitentiam ab omni-

bus peccatis suis quæ ope-
ratus est, & custodierit
omnia præcepta mea, &
fecerit judicium & justiti-
am, vitam vivet, & non
morietur. Omnium iniqui-
tatum ejus quas operatus
est, non recordabor: in
justitia sua quam operatus
est, vivet. Numquid vo-
luntatis meæ est mors im-
pii, dicit Dominus Deus;
& non ut convertatur à
viis suis, & vivat?

℞. Congregabo p. 239.

C A N O N.

Ex Concilio Moguntino.

Anno 1549. cap. 72.

C UM Apóstolus, victu,
adeoque ipsa vita, in-
dignos judicet homines
otiosos, qui panem non
labore suo partum, cum
gravamine aliorum edunt;
quanto graviore indigna-
tioni divinæ eos subjacere
putandum est, qui cen-
sus Ecclesiæ sanctorum Már-
tyrum patrimonia & do-
naria piæ plebis ad divini
ministerii sustentationem
collata, otiosè absument.

FERIA SEXTA.

De Ezechiële Propheta.

Lectio j. Cap. 33.

D Ic ad domum Is-
raël: Vivo ego,
dicit Dominus

M iv

Deus ; nolo mortem impij, sed ut convertatur impius à via sua, & vivat. Convertimini, convertimini à viis vestris péssimis, & quare moriemini, domus Israël ? Tu itaque, fili hominis, dic ad filios populi tui : Justitia justi non liberabit eum in quacúmque die peccáverit, & impietas impij non nocébit ei in quacúmque die convérsus fuerit ab impietate sua : & justus non poterit vivere in justitia sua, in quacúmque die peccáverit. Etiámsi dixero justo quod vitâ vivat, & confusus in justitia sua fécerit iniquitatem ; omnes justitiæ ejus oblivióni tradéntur, & in iniquitate sua quam operátus est, in ipsa moriétur. Si autem dixero impio : Morte morieris ; & égerit poenitentiam à peccáto suo, féceritque judícium & justitiam, & pignus restitúerit ille impius, rapinámque reddiderit, in mandátis vitæ ambuláverit, nec fécerit quidquam injústum, vitâ vivet, & non moriétur.

℞. Fili hominis p. 236.

Lectio ij. Cap. 34.

HÆc dicit Dóminus Deus : Væ pastóribus

Israël qui pascebant semet-ípsos : nonne greges à pastóribus pascúntur ? Lac comedebátis, & lanis operiebámini, & quod crasum erat occidebátis ; gregem autem meum non pascebátis. Quod infirmum fuit non consolidástis ; & quod ægrótum non sanástis ; quod confráctum est non alligástis, & quod abjéctum est non reduxístis, & quod perierat non quæsístis ; sed cum austeritate imperabátis eis, & cum poténtia. Et dispérsæ sunt oves meæ, ed quodd non esset pastor ; & factæ sunt in devoraciónem ómnium bestiarum agri, & dispérsæ sunt. Erravérunt greges mei in cunctis montibus & in univérso colle excélsó, & super omnem fáciem terræ dispérsi sunt greges mei, & non erat qui requireret : non erat, inquam, qui requireret.

℞. Ecce pag. 236.

Lectio iij.

Propterea, pastóres ; audite verbum Dómini : Vivo ego, dicit Dóminus Deus : quia pro eo quod facti sunt greges mei in rapinam, & oves meæ in devoraciónem ómnium bestiarum agri, ed quodd

non esset pastor: neque enim quæsierunt pastores mei gregem meum, sed pascébant pastores semetipsos, & greges meos non pascébant: propterea, pastores, audite verbum Domini: Hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ipse super pastores, requiram gregem meum de manu eorum, & cessare faciam eos ut ultra non pascant gregem, nec pascant amplius pastores semetipsos; & liberabo gregem meum de ore eorum, & non erit ultra eis in escam. Quia hæc dicit Dominus Deus: Ecce ego ipse requiram oves meas, & visitabo eas. Sicut visitat pastor gregem suum in die quando fuerit in medio ovium suarum dissipatarum: sic visitabo oves meas, & liberabo eas de omnibus locis in quibus dispersæ fuerant in die nubis & caliginis.

R. Vivo ego *pag.* 237.

C A N O N.

Ex Concilio Aquisgranensi.

An. 816. *lib.* 1. *cap.* 116.

Fideles fidei ardore, & Christi amore succenssi ob animarum suarum remedium, & cœlestis pæ-

triæ desiderium, suis propriis facultatibus, sanctam locupletem fecerunt Ecclesiam, ut his & milites Christi alerentur, & Ecclesiæ exornarentur, pauperes recrearentur, & captivi pro temporum opportunità redimerentur.

S A B B A T O.

De Ezechiële Propheta.

Leſſio j. Cap. 34.

Hæc dicit Dominus Deus ad vos: Ecce ego ipse iudico inter pecus pingue & macilentum; pro eò quod lateribus & humeris impingebatis, & cornibus veltris ventilabatis omnia infirma pecora, donec dispergerentur foras: salvabo gregem meum & non erit ultra in rapinam; & iudicabo inter pecus & pecus. Et suscitabo super eas pastorem unum, qui pascat eas, servum meum David, ipse pascet eas, & ipse erit eis in pastorem. Ego autem Dominus ero eis in Deum, & servus meus David princeps in medio eorum: ego Dominus locutus sum.

Si fiat de Sabbato RRR. sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.

M v

250 *Dominica decima quinta post Pentecosten.*

Lectio ij. Cap. 36.

PEpércei nómini sancto meo quod pollúerat domus Israël in géntibus, ad quas ingréssi sunt. Idcirco dices dómui Israël : Hæc dicit Dóminus Deus : Non propter vos ego faciam, domus Israël, sed propter nomen sanctum meum quod polluístis in géntibus, ad quas intrástis. Et sanctificábo nomen meum magnum, quod pollútum est inter gentes, quod polluístis in médio earum ; ut sciant gentes quia ego Dóminus, ait Dóminus exercituum, cum sanctificátus fuéro in vobis coram eis. Tollam quippe vos de géntibus, & congregábo vos de univérſis terris, & addúcam vos in terram vestram.

Lectio iij.

ET effúdam super vos aquam mundam, & mundabímmini ab ómnibus inquinámentis vestris ; & ab univérſis idólis vestris mundábo vos. Et dabo vobis cor novum, & spíritum novum ponam in médio vestri : & áuferam cor lapideum de carne vestra, & dabo vobis cor cárneum. Et Spíritum meum ponam in médio vestri ; & faciam

ut in præcéptis meis ambulétis, & iudicia mea custodiátis & operémini. Et habitábitis in terra quam dedi pátribus vestris ; & éritis mihi in pópulum, & ego ero vobis in Deum. Et salvábo vos ex univérſis inquinámentis vestris.

C A N O N.

Ex Concilio Aquisgranénsi.

An. 816. lib. 1. cap. 12.

APóstolus dixit sic Dóminus disposuisse, ut qui Evangélium anúntiant, de Evangélio vivant... Unde ergo vivitur, necessitátis est accipere, caritátis est præbere... Accipiant sustentationem necessitátis à pópulo, mercédem dispensationis à Dómino.

DOMINICA XV.
post Pentecosten.

IN VESPERIS SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 7. Anánias, & Azárias, & Misaël credentes, liberáti sunt de flamma. Dániel in sua simplicitáte liberátus est de ore leónum. 1. Machab. 2.

Oratio ut infra ad Laudes.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber Daniélis
Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

ANno tertio regni
Joakim regis Ju-
da, venit Nabu-
chodonosor rex Babylón-
is in Jerúsalem, & ob-
sédit eam; & tradidit Dó-
minus in manu ejus Joá-
kim regem Juda, & par-
tem vasorum domus Dei,
& asportavit ea in terram
Sénnaar in domum dei
sui, & vasa intulit in do-
mum thesauri dei sui. Et
ait rex Asphenez præpó-
sito eunuchorum, ut in-
trodúceret de filiis Israël,
& de semine régio &
tyrannorum, púeros in
quibus nulla esset mácula,
decóros formâ, & eru-
ditos omni sapiéntiâ, cau-
tos sciéntiâ, & doctos
disciplinâ, & qui possent
stare in palatio regis, ut
doceret eos litteras &
linguam Chaldæorum. Et
constituit eis rex annónam
per singulos dies de cibis
suis, & de vino unde bi-
bébat ipse; ut enutriti tri-
bus annis, póstea starent
in conspéctu regis. Fué-
runt ergo inter eos de

filiis Juda, Dániel, Aná-
nias, Misael & Azárias.
Et impósuit eis præpósitus
eunuchorum nómina: Da-
niéli, Baltásar; Anánias,
Sidrach; Misaeli, Misach;
& Azárias, Abdénago.

¶ Sit nomen Dómini
benedictum; quia sapiéntia
& fortitúdo ejus sunt.
* Ipse revelat abscondita,
& novit in ténebris cons-
titúta; & lux cum eo est.
¶ Dei sapiéntiam quæ
abscondita est, nemo prin-
cipum hujus sæculi cog-
nóvit; nobis autem reve-
lavit Deus. * Ipse revelat.
Dan. 2. 1. Cor. 2.

Lectio ij.

Propósuit autem Dá-
niel in corde suo, ne
polluerétur de mensa re-
gis, neque de vino po-
tús ejus; & rogávit eunu-
chorum præpósitum, ne
contaminarétur. Dedit au-
tem Deus Daniéli gratiam
& misericórdiam in cons-
péctu principis eunuchó-
rum. Et ait princeps eunu-
chorum ad Daniélem:
Tímeo ego dómínū meum
regem, qui constituit vo-
bis cibum & potum; qui,
si viderit vultus vestros
macilentiores præ cæteris
adolescéntibus coævis ves-
tris, condemnábitis caput

meum regi. Et dixit Dániel ad Málasar, quem constitúerat princeps eunuchórum super Daniélem, Anániam, Mísaellem & Azáriam: Tenta nos, óbsécro, servos tuos diébus decem, & dentur nobis legúmina ad vescéndum, & aqua ad bibéndum; & contempláre vultus nostros, & vultus puerórum qui vescúntur cibo régio; & sicut videris, fácies cum servis tuis. Qui, audito sermóne huiuscémodi, tentávit eos diébus decem. Post dies autem decem, apparuerunt vultus eórum meliôres & corpulentióres præ ómnibus púeris qui vescebántur cibo régio.

℞. Fuérunt in palátio regis Babylónis de filiis Juda, Dániel, Anánias, Mísael & Azárias. Et * Propósuit Dániel in corde suo, ne polluerétur de mensa regis, neque de vino potús ejus. ♾. Qui secúndum carnem sunt, quæ carnis sunt, sapiunt; qui verò secúndum spíritum sunt, quæ sunt spíritus, sentiunt. * Propósuit. *Dan. 1. Rom. 8.*

Lectio iij.

P Orrò Málasar tollébat cibária & vinum potús eórum, dabátque eis legúmina. Púeris autem his dedit Deus sciéntiam & disciplinam in omni libro & sapiéntiâ; Daniéli autem intelligéntiam ómniũ visiónum & somniórum. Complétis itaque diébus, post quos díxerat rex ut introduceréntur, introduxit eos præpósitus eunuchórum in conspéctu Nabuchodónosor. Cúmque eis locútus fuisset rex, non sunt invénti tales de universis ut Dániel, Anánias, Mísael & Azárias; & steterunt in conspéctu regis: & omne verbum sapiéntiæ & intelléctus, quod sciscitátus est ab eis rex; invénit in eis decuplum super cunctos ariolos & magos qui erant in universo regno ejus. Fuit autem Dániel usque ad annum primum Cyri regis.

℞. Apparuerunt vultus eórum meliôres præ ómnibus púeris qui vescebántur cibo régio. * Púeris his dedit Deus sciéntiam & disciplinam in omni libro & sapiéntiâ; Daniéli autem intelligéntiam ómniũ visiónum. ♾. Alii

quidem per Spiritum datur sermo sapientiæ, alii sermo scientiæ secundum eundem Spiritum, alii interpretatio sermonum. * Pueris. Glória. * Pueris. *Dan.* 1. 1 *Cor.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Ambrósii
Episcopi.

De Off. Ministr. Lib. 2.
Cap. 10. & 11.

LECTIO IV.

Daniel ex captivis, regalium consultorum arbiter factus, consiliis suis emendavit præsentia, annuntiavit futura. Ex his enim quæ frequenter interpretatus ostenderat verum se esse annuntium, fides ei in omnibus deferebatur. Quis Daniéli consilium refugeret, de quo Deus ipse dixit: Quis Danièle sapiëntior? Aut quomodo homines de eorum dubitare mentibus possent, quibus Deus tantam conferēbat grātiā? Quam purus Daniélis animus, ut mulceret barbaros mores, mitigāret leones! quæ in illo temperantia! quanta animi & corporis continentia! Nec immerito mirabilis factus omnibus, quando (quod vehemē-

ter admirantur homines) regalibus fultus amicitiis, aurum non quærebat, nec delatum sibi honorem pluris faciebat quam fidem. Quin etiam periclitari malebat pro lege Domini, quam pro gratia hominis inflecti.

R. Loquens rex, ait Daniéli: * Verè Deus vestester Deus deorum est, & Dominus regum, & revelans mysteria; quoniam tu potuisti aperire sacramentum. V. Animalis homo non percipit ea quæ sunt Spiritus Dei; stultitia enim est illi, & non potest intelligere. * Verè Deus vester. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

Lib. 3. de Spiritu Sancto
LECTIO V. Cap. 6.

Per Spiritum datur sermo sapientiæ. Daniel, nisi accepisset Dei Spiritum, nunquam potuisset deprehendere adulterium libidinis, mendacium fraudis. Nam cum Susanna presbyterorum conjunctionibus appetita, inflexam populi mentem videret contemplatione seniorum; & omnibus destituta subsidiis, sola inter homines pudicitie suæ conficiam Deum arbitrum pre-

254 *Dominica decima quinta post Pentecosten.*

carétur : Exaudivit, inquit, Dóminus vocem ejus, cum ducerétur ut períret ; & excitávit Dóminus Spíritum Sanctū púeri adolefcéntis, cui nomen Dániel. Itaque secúndum accépti Spíritus Sancti grátiam, vacillántia perfidórum testimónia deprehéndit : neque enim ália nisi divínæ fuit operatio potestátis, ut eos vox sua próderet, quórum latébat afféctus. Ac ne quis fortè exístimet, quia, dicente Scripturá, excitávit Deus Spíritum Sanctū púeri adolefcéntis, spíritum in eo putet fuisse hóminis, non Spíritum Sanctum; legat in posterióribus, & invéniet quia Spíritum Sanctum accépit Dániel, & ídeo propheta-
távit. Dénique & rex eum prætulit, quia habébat grátiam spiritalém. Sic enim dicit : Tu autem, Dániel, potes ; quia Spíritus Sanctus Dei in te est. Et infra Scriptúra dicit : Et fuit Dániel præpósitus illis, quóniam Spíritus erat súperans in eo.

℞. Exclamávit Susánna, & dixit : Deus ætérne, qui absconditórum es cóg-
nitor, tu scis quóniam *falsum* testimónium tulé-

runt contra me ; & ecce mórior. * Exaudivit autem Dóminus vocem ejus. *ψ.* Deus qui justificat, quis est qui condémnet ? * Exaudivit autem Dóminus. *Dan. 13. Rom. 8.*

Sermo sancti Augustini
Epíscopi.
In Epíst. Joan. Tract. 8.
Cap. 4 num. 7.

Lectio vj.

INténdite quid dicam. Homo, agnósce eum qui supra te est, ut agnóscant te quæ infra te sunt. Ideò cum Dániel agnovisset supra se Deum, agnovérunt illum supra se leónes. Si autem non agnóscis illum qui supra te est, superiorem contémnis, súbderis inferióri. Propterea supérbia Ægyptiórum unde dómita est ? De ranis & muscis. Póterat Deus & leónes mittere ; sed áliquis magnus leóne teréndus est. Quánto illi erant superbióres, tantò de rebus contemptíbilibus & abjéctis fracta est eórum. cervix mala. Sed Daniélem agnovérunt leónes, quia ille súbditus Deo erat. Quid ! Mártyres qui ad béstias pugnavérunt, & ferarum mórsibus laceráti sunt, non erant sub Deo ?

Aut erant servi Dei tres viri, & non erant servi Dei Machabæi? Agnovit ignis servos Dei tres viros, quos non ussit, quorum nec vestimenta corrumpit: & non agnovit Machabæos? agnovit Machabæos: sed opus erat quodam flagello, permittente Domino, qui dixit in Scriptura: Flagellat omnem filium quem recipit. Vifibiliter quosdam visus est deferuisse, quosdam visus est eripuisse. Ideò quosdam eripuit, ne putes illum non potuisse eripere. Testimónium dedit, quia potest; ut ubi non facit, secretiorem intelligenas voluntatem, non suspicèris difficultatem.

R. Benedictus Deus, qui misit Angelum suum, & eruit servos suos qui crediderunt in eum: * Et † Tradiderunt corpora sua, ne adorarent omnem deum, excèpto Deo suo. V. Per fidem obturaverunt ora leonum, extinxerunt impetum ignis. * Et. Glória. † Tradiderunt. *Dan. 3. Hebr. 11.*

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 7.

IN illo tempore; Ibat Jesus in civitatem quæ vocatur Naïm; & ibant cum eo discipuli ejus, & turba copiosa. Cum autem appropinquaret portæ civitatis, ecce defunctus efferebatur filius unicus matris suæ. Et reliqua. *Homilia sancti Augustini Episcopi.*

Serm. 98. de verbis Evang.

Luc. 7. Cap. 4.

VIdeamus quid Christus nos discere voluit in tribus mortuis quos suscitavit. Resuscitavit filiam mortuam Archisynagogi, ad quam ægotantem petebatur ut eam de ægritudine liberaret. Excitavit & hunc juvenem viduæ filium, de quo nunc admóniti sumus; ut hinc ista quæ ipse largiri dignatur, cum vestra caritate loqueretur. Modò audistis quomodò excitatus est. Appropinquabat Dominus civitati: & ecce efferebatur mortuus jam extra portam. Misericordiâ commotus quod flebat mater vidua, & destituta único filio, fecit quod audistis, dicens: Adolèscens, tibi dico, Surge. Surrexit ille mortuus, coepit loqui, &

256 *Dominica decima quinta post Pentecosten.*

reddidit illum matri suæ.
Excitavit & Lázarum de
sepúlcro.

R. Defunctus efferebatur
filius unicus matris suæ;
& hæc vidua erat. Quam
cum vidisset * Dominus,
misericordia motus super
eam, dixit illi: Noli flere.
V. Non despiciet Domi-
nus viduam, si effundat
loquélam gémitûs. * Do-
minus. *Luc. 7. Eccli. 35.*

Letitio viij. Cap. 5.

ISta tria gênera mortuó-
rum sunt tria gênera
peccatórum, quos hodié-
que súscitat Christus. Illa
enim mórtua filia Archi-
synagógi intus erat in do-
mo, nondum erat de se-
crétis parietibus eláta in
públicum. Ibi intus fúsci-
táta est, viva paréntibus
réddita. Ille autem jam
quidem non in domo,
sed tamen nondum in se-
púlcro, parietibus elátus
erat, terræ mandátus non
erat. Qui fúscitávit mór-
tuam nondum elátam, fú-
scitávit mórtuum jam elá-
tum, nondum sepúltum.
Tértium restábat, ut &
sepúltum fúscitáret; & hoc
fecit in Lázaro.

R. Accéssit Jesus, &
tétigit loculum; hi autem
qui portábant, steterunt.

Et * Ait: Adoléscentis;
tibi dico, Surge. Et resé-
dit qui erat mórtuus.
V. Deus noster, Deus
salvos faciéndi; & Dómini
Dñi éxitus mortis. * Ait.
Luc. 7. Ps. 67.

Letitio ix. Cap. 7.

Hæc ergo, caríssimi,
sic audiámus, ut qui
vivunt vivant; qui mór-
tui sunt, revivíscent. Sive
adhuc peccátum in corde
concéptum est, & non
procéssit in factum; pœ-
niteat, corrigátur cogitá-
tio, surgat mórtuus intra
domum consciéntiæ. Sive
jam quod cogitávit, ad-
mísit; nec sic desperétur.
Non surrexit mórtuus in-
tûs, surgat elátus. Pœni-
teat facti: de próximo re-
vivíscent: non erat in pro-
fúndum sepultúræ: non
accípiat désuper consuetú-
dinis molem. Sed fortè jam
illi loquor, qui jam duro
sui moris lápide prémitur,
qui jam urgétur consuetú-
dinis póndere, qui jam
quatríduánu putet; nec
ipse despéret: profúndus
mórtuus est; sed altus est
Christus. Novit clamán-
do terréna ónera rúmpe-
re, novit intrínsecûs per
seípsum vivificáre, solvén-
dum discípulis trádere. A-

gant etiam tales poenitentiam; neque enim Lázaro resuscitato post quadriduū ullus putor in vivente remanserat. Ergo qui vivunt, vivant: quicumque autem mortui sunt, in quacumque harum trium morte se invenerint, agant ut celeriter jam resurgant.

R. Magnus es, Domine, in æternum, * Et † In omnia sæcula regnum tuū, quoniam tu flagellas & salvas, deducis ad inferos & reducis. V. Magna & mirabilia sunt opera tua, Domine Deus. * Et. Glória. † In omnia. *Tob. 13. Apoc. 15.*

Ad Benedictus

Ant. 2. Qui erat mortuus, coepit loqui; & dedit illum Jesus matri suæ. *Luc. 7.*

Oratio.

Ecclésiā tuā, Domine, miseratio continuāta mundet & muniat: &, quia sine te non potest salva consistere, tuo semper munere gubernetur. Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concilio Reménsi.

An. 1583. Tit de diebus Fests. Num. 2. & 3.

Diebus Dominicis & festis in suas paræcias

pópulus convéniant, & Missæ, Concióni, ac Vesperis intérsit. Iisdem diebus nemo lúsis aut chóreis det operam, máximè dum divinum celebrátur officium: monebiturque ab Ordinário vel Párocho Magistrátus, ut id nequam fieri permittat.

Ad Magnificat

Ant. 1. Accépit omnes timor, & magnificábant Deum, dicentes: Quia Prophéta magnus surrexit in nobis, & quia Deus visitávit plebē suā. *Luc. 7. Oratio ut supra ad Laud.*

FERIA SECUNDA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 2.

IN anno secúndo regni Nabuchodónosor, vidit Nabuchodónosor sómniū, & contérritus est spíritus ejus, & sómniū ejus fugit ab eo. Præcépit autem rex ut convocaréntur arioli, & magi, & maléfici, & Chaldæi, ut indicarent regi sómnia sua: qui cū venissent, steterunt coram rege. Et dixit ad eos rex: Vidi sómniū, & mente confúsus ignóro quid viderim. Responderúntque

Chaldæi regi Syriacè: Rex, in sempiternum vive; dic sòmnum servis tuis, & interpretatiónem ejus indicábimus. Et rêspondens rex, ait Chaldæis: Sermo recéssit à me; nisi indicáveritis mihi sòmnum, & conjectúram ejus, peribitis vos, & domus vestræ publicabúntur: si autem sòmnum & conjectúram ejus narráveritis, præmia, & dona, & honórem multum accipiétis à me.

R. Sit nomen p. 251.

Lectio ij.

REspondéntes ergo Chaldæi coram rege, dixerunt: Non est homo super terram qui fermónem tuum, rex, possit implére; sed neque regum quisquam magnus & potens verbum hujuscémodi sciscitátur ab omni ariolo, & mago, & Chaldæo: sermo enim quem tu quæris, rex, gravis est; nec reperietur quisquam qui indicet illum in conspéctu regis, excéptis diis quorum non est cum homínibus conversátio. Quo audito, rex in furóre & in ira magna præcepit ut perirent omnes sapiéntes Babylónis. Et egréssâ sententiâ, sapiéntes interficie-

bántur, quærebánturque Dániel & sócii ejus, ut perirent. Tunc Dániel requisívit de lege atque senténtia ab Arioch príncipe militiæ regis.

R. Fuérunt pag. 252.

Lectio iij.

CUm ergo rem indicáset Arioch Dánieli, Dániel ingressus rogávit regem, ut tempus daret sibi ad solutióem indicándam regi. Et ingressus est domum suam: Ananiæque, & Misaéli, & Azáriæ sóciis suis indicávit negótium, ut quærent misericórdiam à fácie Dei cœli super sacraménto isto, & non perirent Dániel & sócii ejus, cum cæteris sapiéntibus Babylónis. Tunc Dánieli mystérium per visióem nocte revelátum est: & benedixit Dániel Deum cœli. Et locútus, ait: Sit nomen Dómini benedíctum à sæculo & usque in sæculum, quia sapiéntia & fortitúdo ejus sunt, & ipse mutat témpora & ætates, transfert regna atque constituit; dat sapiéntiam sapiéntibus, & sciéntiam intelligentibus disciplinam. Ipse revelat profunda & abscondita, & novit in ténebris constitu-

ta; & lux cum eo est. Tibi, Deus patrum nostrorum, confiteor, teque laudo, quia sapientiam & fortitudinem dedisti mihi: & nunc ostendisti mihi quæ rogavimus te, quia sermonem regis aperuisti nobis.

R. Apparuerunt p. 252.

C A N O N.

Ex Concilio Bituricensi.

Anno 1584. *Tit. de Benef.*

Can. 1.

Cum beneficium ecclesiasticum non otiosum, sed officium suum exequentibus sit constitutum, & propter officium detur beneficium; denuntiat hæc Synodus omnibus cujuscumque gradus & conditionis, qui beneficia ecclesiastica solius temporalis proventus gratia suscipiunt, eos non facere fructus suos, sed ad restitutionem teneri.

FERIA TERTIA.

De Daniële Propheta.

Leslio j. Cap. 2.

Daniel ingressus ad Arioch quæ constituerat rex ut perderet sapientes Babylonis, sic ei locutus est: Sapientes Babyloni ne

perdas; introduce me in conspectu regis, & solutionem regi narrabo. Tunc Arioch festinus introduxit Daniëlem ad regem, & dixit ei: Inveni hominem de filiis transmigrationis Juda, qui solutionem regi annuntiet. Respondit rex, & dixit Daniëli cujus nomen erat Baltassar: Putasne verè potes mihi indicare somnium quod vidi, & interpretationem ejus? Et respondens Daniel coram rege, ait: Mystèrium quod rex interrogat, sapientes, magi, arioli & aruspices nequeunt indicare regi; sed est Deus in cælo revelans mysteria, qui indicavit tibi, rex Nabuchodonosor, quæ ventura sunt in novissimis temporibus.

R. Loquens pag. 253.

Leslio ij.

TU, rex, vidèbas, & ecce quasi statua una grandis, statua illa magna; & statura sublimis stabat contra te, & intuitus ejus erat terribilis. Hujus statuæ caput ex auro optimo erat, pectus autem & brachia de argento: porro venter & femora ex ære; tibie autem ferreæ; pedum quædam pars erat

férrea , quædam autem fictilis. Vidébas ita , donec abscissus est lapis de monte sine manibus , & percussit staturam in pedibus ejus ferreis & fictilibus , & comminuit eos. Tunc contrita sunt pariter ferrum , testa , æs , argéntum , & aurum , & redacta quasi in favillam æstivæ aræ , quæ rapta sunt vento ; nullusque locus inventus est eis : lapis autem qui percusserrat staturam , factus est mons magnus , & implévit universam terram. Hoc est sômnium.

℞. Exclamavit p. 254.

Lectio iij.

Interpretationem quoque ejus dicemus coram te , rex. Tu rex regum es ; & Deus cœli regnum , & fortitudinem , & impérium , & glóriam dedit tibi : & omnia in quibus habitant filii hominum , & bestię agri ; volucres quoque cœli dedit in manu tua , & sub ditione tua universa constituit : tu es ergo caput aureum. Et post te consurgat regnum aliud minus te , argenteum. Et regnum tertium aliud , æreum , quod imperabit universæ terræ. Et regnū

quartum erit velut ferrum , quomodo ferrum comminuit & domat omnia , sic comminuet & conteret omnia hæc. Porro quia vidisti pedum & digitorum partem testæ figuli , & partem ferream ; regnum divisum erit , quod tamen de plantario ferri oriétur , secundum quod vidisti ferrum mistum testæ ex luto. Et digitos pedum ex parte ferreos , & ex parte fictiles , ex parte regnum erit sólidum , & ex parte contritum. Quod autem vidisti ferrum mistum testæ ex luto , commiscebuntur quidem humano semine , sed non adhærebunt sibi , sicuti ferrum misceri non potest testæ. In diebus autem regnorum illorum sufficit Deus cœli regnum quod in ætérnum non dissipabitur , & regnum ejus alteri populo non tradétur : comminuet autem & consumet universa regna hæc ; & ipsum stabit in ætérnum.

℞. Benedictus p. 255.

C A N O N.

Ex Concilio Nannetensi.

Anno 895. Can. 10.

Instruendi sunt Presbyteri , pariterque admonendi quatenus nóverint

décimas & oblationes ,
quas à fidelibus accipiunt ,
pauperum & hospitem &
peregrinorum esse stipen-
dia , & non quasi suis , sed
quasi commendatis uti :
de quibus omnibus sciant
se rationem posuituros in
conspéctu Dei.

FERIA QUARTA.

De Danièle Prophéta.

Lectio j. Cap. 3.

Nabuchodónosor
rex fecit státuam
áuream , altitudine
cubitórum sexaginta , la-
titudine cubitórum sex ,
& státuit eam in campo
Dura provinciae Babylón-
is. Itaque Nabuchodo-
nosor rex misit ad con-
gregandos sátrapas , ma-
gistrátus & júdices , duces
& tyránnos , & præféctos ,
omnesque príncipes regio-
num , ut convenirent ad
dedicationem státuæ quam
eréxerat Nabuchodónosor
rex. Tunc congregati sunt
sátrapæ , magistrátus &
júdices , duces & tyránni ,
& optimates qui erant in
potestátibus constitúti , &
univérsti príncipes regio-
num , ut convenirent ad
dedicationem státuæ quam
eréxerat Nabuchodónosor

rex. Stabant autem in
conspéctu státuæ quam po-
suerat Nabuchodónosor
rex ; & præco clamabat
valenter : Vobis dicitur
pópulis , tribubus & lin-
guis : In hora qua audie-
ritis sónitum tubæ , &
fistulæ , & citharæ , sam-
búçæ , & psalterii , & sym-
phóniæ , & univérsti gé-
neris musicórum , cadén-
tes adoráte státuam áureã
quam constituit Nabucho-
dónosor rex. Si quis autem
non prostrátus adoráverit ,
eãdem horã mittétur in
fornacem ignis ardéntis.

R. Sit nomen p. 251.

Lectio ij.

Statimque in ipso tẽm-
pore accedentes viri
Chaldæi accusavérunt Ju-
dæos , dixerúntque Na-
buchodónosor regi : Rex ,
in ætérnum vive ; tu , rex ,
posuisti decretum , ut om-
nis homo qui audierit só-
nitum tubæ , fistulæ , &
citharæ , sambúçæ , & psal-
terii , & symphóniæ , &
univérsti generis musicó-
rum , prostérnat se , &
adóret státuam áuream ;
si quis autem non próci-
dens adoráverit , mittátur
in fornacem ignis ardéntis.
Sunt ergo viri Chaldæi quos
constituisti super ópera re-

gionis Babylónis, Sidrach, Misach, & Abdénago : viri isti contempserunt, rex, decretum tuum ; deos tuos non colunt ; & statuatam auream quam erexisti, non adorant. Tunc Nabuchodonosor in furore & in ira præcepit ut adducerentur Sidrach, Misach & Abdénago ; qui confestim adducti sunt in conspectu regis. Pronuntiavitque Nabuchodonosor rex, ait eis : Verè ne, Sidrach, Misach & Abdénago, deos meos non colitis, & statuam auream quam constitui, non adoratis ?

R. Fuérunt pag. 252.

Letitio iij.

R Espondentes Sidrach, Misach & Abdénago, dixerunt regi Nabuchodonosor : Non oportet nos de hac re respondere tibi ; ecce enim Deus noster quem colimus, potest eripere nos de camino ignis ardentis, & de manibus tuis, o rex, liberare. Quod si noluerit, notum sit tibi rex, quia deos tuos non colimus, & statuam auream quam erexisti, non adoramus. Tunc Nabuchodonosor repletus est furore ; & aspectus faciei

illius immutatus est super Sidrach, Misach & Abdénago : & præcepit ut succenderetur fornax septuplum quam succendi consueverat. Et viris fortissimis de exercitu suo iussit ut, ligatis pedibus Sidrach, Misach & Abdénago, mitterent eos in fornacem ignis ardentis. Et confestim viri illi victi cum bracciis suis, & tiaris, & calceamentis, & vestibus, missi sunt in medium fornacis ignis ardentis ; nam iussio regis urgebat : fornax autem succensa erat nimis. Porro viros illos qui miserant Sidrach, Misach & Abdénago, interfecit flamma ignis. Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach & Abdénago, ceciderunt in medio camino ignis ardentis, colligati. Et ambulabant in medio flammæ, laudantes Deum, & benedicentes Domino.

R. Apparuerunt p. 252.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi primo.

Anno 1565. part. 2. tit. 62.

C Avendum est ne cupiditate prolapsi, quæ radix est omnium malorum, dum vel propriis

vel propinquorum & familiarium divitiis & honoribus studemus, quæ Deo dicata sunt bona & Ecclesiæ detrimento, & pauperum gemitu, & bonorum offensione ad aliorum usum convertamus.

FERIA QUINTA.

De Danièle Propheta.

Lectio j. Cap. 3.

N Abuchodónosor rex obstupuit, & surrexit properè, & ait optimatibus suis: Nonne tres viros misimus in medium ignis compeditos? Qui respondentes regi, dixerunt: Verè, rex. Respondit, & ait: Ecce ego video quatuor viros solutos, & ambulantes in medio ignis, & nihil corruptionis in eis est, & species quarti similis Filio Dei. Tunc accessit Nabuchodónosor ad ostium fornacis ignis ardentis, & ait: Sidrach, Misach & Abdénago, servi Dei excelsi, egredimini, & venite. Statimque egressi sunt Sidrach, Misach & Abdénago de medio ignis. Et congregati satrapæ, & magistratus, & iudices, & potentes re-

gis, contemplabantur viros illos, quoniam nihil potestatis habuisset ignis in corporibus eorum, & capillus capitis eorum non esset adustus, & sarabala eorum non fuissent immutata, & odor ignis non transisset per eos.

R. Loquens p. 253.

Lectio ij.

ET erumpens Nabuchodónosor, ait: Benedictus Deus eorum, Sidrach, videlicet, Misach & Abdénago, qui misit angelum suum, & eruit servos suos qui crediderunt in eum, & verbum regis immutaverunt, & tradiderunt corpora sua, ne servirent, & ne adorarent omnem deum, excepto Deo suo. A me ergo positum est hoc decretum, ut omnis populus, tribus, & lingua, quæcúmque locuta fuerit blasphemiam contra Deum Sidrach, Misach & Abdénago, dispereat, & domus ejus vastetur; neque enim est alius Deus qui possit ita salvare.

R. Exclamavit p. 254.

Lectio iij.

Tunc rex promovit Sidrach, Misach & Abdénago in provincias

Babylónis. NABUCHODONOSOR rex, ómnibus pópulis, géntibus & linguis, qui hábitant in univérſa terra, pax vobis multiplicétur. Signa & mirabilia fecit apud me Deus excélfus. Plácuit ergo mihi prædicáre signa ejus, quia magna ſunt, & mirabilia ejus, quia fórtia; & regnum ejus regnum ſempitérnum, & potéſtas ejus in generatióem & generatióem.

R. Benedictus p. 255.

C A N O N.

Ex Concilio Reménsi.

Anno 1583. tit. de Simon.
num. 7.

SI quis beneficiũ propter obſequium, vel impénſæ ſervitútis mercedem cónferat, vel de retinéndâ penſiõne ſibi vel áleri pacifcátur, aut partem frúctuum vel áliud beneficium in compenſatióem collatióis étiam áleri cónferéndum éxigat, vel áliam quám libet pactionem à ſede Romána non approbátam fécerit, ſimoniácus eſſe cenſeátur.

FERIA SEXTA

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 4.

DAniel cujus nomé Baltáſſar, cœpit intrâ ſemetípſum táctus cogitare quali unâ horâ, & cogitatióes ejus conturbábant eum. Reſpóndens autem rex, ait: Baltáſſar, ſómnium & interpretatió ejus non contúrbent te. Reſpóndit Baltáſſar, & dixit: Dómine mi, ſómnium his qui te odérunt, & interpretatió ejus hóſtibus tuis ſit. Arborem quam vidifti ſublímam atque robúſtam, cujus altitúdo pertingit ad cœlum, & aspéctus illius in omnem terram, & rami ejus pulchérriimi, & fructus ejus nimius, & eſca ómnium in ea, ſubter eã habitántes beſtiæ ágri, & in ramis ejus commorántes aves cœli: tu es rex qui magnificátus es, & invaluable; & magnitúdo tua crevit & pervénit uſque ad cœlum, & potéſtas tua in términos univérſæ terræ.

R. Sit nomen Dómini benedictum pag. 251.

Lectio

Lectio ij.

QUOD autem vidit rex vigilum & sanctum descendere de caelo, & dicere: Succidite arborem, & dissipate illam; attamen germen radicis ejus in terra dimittite. Et vinciat ferreo & aere in herbis foris, & rore caeli conspergatur, & cum feris sit pabulum ejus, donec septem tempora mutantur super eum: haec est interpretatio sententiae Altissimi, quae pervenit super dominum meum regem. Ejicient te ab hominibus, & cum bestiis ferisque erit habitatio tua, & foenum ut bos comedas, & rore caeli infunderis: Et septem tempora mutabuntur super te, donec scias quod dominetur Excelsus super regnum hominum, & cuicumque voluerit, det illud.

R. Fuerunt pag. 252.

Lectio iij.

QUOD autem praecipit ut relinqueretur germen radicis ejus, id est, arboris: regnum tuum tibi manebit, postquam cognoveris potestatem esse coelestem. Quam ob rem, rex, consilium meum placeat tibi, & peccata tua

Pax Autumnalis,

elemosynis redime, & iniquitates tuas misericordiis pauperum: forsitan ignoscet delictis tuis. Omnia haec venerunt super Nabuchodonosor regem.

R. Apparuerunt p. 252.

C A N O N

Ex Concilio Tridentino. *Scss. 24. de Refor. cap. 17.*

QUONIAM multi improbae cupiditatis affectu seipsum, non Deum decipientes, ea quae bene constituta sunt variis artibus eludere, & plura simul beneficia obtinere non erubescunt: sancta Synodus debitam regendis Ecclesiis disciplinam restituere cupiens, praesenti decreto statuit, ut in posterum unum tantum beneficium Ecclesiasticum singulis conferatur. Quod quidem si ad vitam ejus, cui confertur, honeste sustentandam non sufficiat, liceat nihilominus aliud simplex sufficiens, dummodo utrumque personalem residentiam non requirat, eidem conferri,

S A B B A T O.

De Danièle Prophéta.

Lectio j. Cap. 5.

B Altaſar rex fecit grande convivium optimátibus ſuis mille; & unusquiſque ſecundum ſuam bibébat ætatem. Præcepit ergo jam temuléntus, ut afferrentur vaſa áurea & argentea, quæ aſportáverat Nabuchodónoſor pater ejus de templo quod fuit in Jerúſalem, ut bíberent in eis rex & optimátes ejus, uxóresque ejus & concubínæ. Tunc alláta ſunt vaſa áurea & argentea, quæ aſportáverat de templo quod fúerat in Jerúſalem; & bíberunt in eis rex, & optimátes ejus, uxóres & concubínæ illius. Bibébant vinum & laudábant deos ſuos áureos & argenteos, æreos, férreos, ligneosque & lapideos. In eadem hora apparuerunt dígití, quaſi manus hominis ſcribéntis contra candelábrum in ſuperficie parietis aulae régiae: & rex aſpiciébat artículos manus ſcribéntis. Tunc fácies regis commutáta eſt, & cogitationes ejus conturbá-

bant eum, & compáges renum ejus ſolvebántur, & génua ejus ad ſe invicem collidebántur.

Si fiat de Sabbato, 2222. ſumentur è II. Noſturno Dominicæ præcedentis.

Lectio ij.

Igitur introductus eſt Dániel coram rege. Ad quem præfátus rex ait: Tu es Dániel de filiis captivitátis Judæ, quem addúxit pater meus rex de Judæa? Audívi de te quóniam ſpíritum deórum hábeas: & ſciéntia, intelligentiaque, ac ſapiéntia ampliôres invéntæ ſunt in te. Et nunc introgréſſi ſunt in conſpéctu meo ſapiéntes magi, ut ſcriptúram hanc légerent, & interpretationem ejus indicarent mihi; & nequiverunt ſenſum hujus ſermonis edicere. Porro ego audívi de te, quòd poſſis obſcúra interpretári, & ligáta diſſolvere: ſi ergo vales ſcriptúram légere, & interpretationem ejus indicáre mihi, purpurá veſtiéris, & torquem áuream circa collum tuum habébis, & tértius in regno meo princeps eris. Ad quæ reſpóndens Dániel, ait coram rege: Múnera

Dominica decima sexta post Pentecosten. 267

at tibi, & dona do-
næ alteri da: scrip-
tæ autem legam tibi,
& interpretationem
stendam tibi.

Lectio iij.

Æc est autem scrip-
tura quæ digesta est:
E, THECEL, PHA-
Et hæc est interpreta-
tionis. MANE: Nu-
rit Deus regnum tuum,
implévit illud. THE-
Appensus es in sta-
& inventus es minus
s. PHARES: Divisum
regnum tuum, & da-
st Medis & Persis.
, jubente rege, in-
est Dániel purpurâ,
cúm data est torques
collo ejus: & præ-
m est de eo quod
et potestatem tertius
gno suo. Eâdem
interfectus est Bal-
rex Chaldæus: &
s Médu succéssit in
m annos natus sexa-
duos.

A N O. N.

concilio Nanneténsi.
no 1274. cap. 1.

Illus Prælatús Eccle-
ásticus vel patrónus
litteras óbliget ad
ónem seu præsentat-
i beneficii non va-
& si contra fece-

rit, decérnimus ipsum ex
obligatione hujusmodi non
tenéri: Et promittens per
superiorem pœnâ canoni-
câ puniatur.

DOMINICA XVI.

post Pentecosten.

IN VESPERIS SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 5. Omnes habi-
tatores terræ apud Altís-
simum in nihilum reputati
sunt; juxta voluntatem
enim suam facit, & non
est qui resistat mánni ejus,
& dicat ei: Quare fecisti?

Dan. 4.

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 6.

P Lácuit Dário, &
constituit super reg-
num sátrapas cen-
tum viginti, ut essent in
toto regno suo; & super
eos principes tres, ex
quibus Dániel unus erat,
ut sátrapæ illis rédderent
rationem, & rex non sus-
tinérét moléstiam. Igitur
Dániel superabat omnes
principes & sátrapas,
quia Spíritus Dei ámplior
erat in illo. Porro rex co-

gitabat constitüere eum super omne regnum ; unde principes & sátrapæ quærebant occasiönem ut invenirent Daniéli ex latere regis : nullámque causam & suspiciönem reperire potuerunt, eò quòd fidélis esset, & omnis culpa & suspicio non inveniretur in eo. Dixérunt ergo viri illi: non inveniémus Daniéli huic áliquam occasiönem, nisi fortè in lege Dei sui.

℞. Sit nomen *pag.* 251.

Lectio ij.

Tunc principes & sátrapæ surripuerunt regi, & sic locuti sunt ei: Dari rex, in ætérnum vive: consílium iniérunt omnes principes regni tui, magistrátus & sátrapæ, senátóres & júdices, ut decretum imperatórium éxeat & edíctum; ut omnis qui petierit áliquam petitiönem à quocúmque deo & hómine, usque ad triginta dies, nisi á te, rex, mittátur in lacum leónum. Nunc itaque, rex, confirma senténtiam, & scribe decretum, ut non immutétur quod statútum est à Medis & Persis, nec prævaricári cuiquam liceat. Porro rex Dárius propósuit edíctum,

& stáuit. Quod cùm Dániel comperisset, id est, constitutam legem, ingressus est domum suam; & fenéstris apértis in cœnáculo suo contra Jerúsalem, tribus tempóribus in die flectébat gènu sua, & adorabat, confitebáturque coram Deo suo, sicut & ante facere consueverat.

℞. Fuérunt *pag.* 252.

Lectio iij.

VIri ergo illi curiosius inquirentes, invenerunt Daniélem orátem & obsecrántem Deum suum. Et accedentes locuti sunt regi super edícto: Rex, numquid non constituisti, ut omnis homo qui rogáret quemquam de diis & hominibus usque ad dies triginta, nisi te, rex, mitterétur in lacum leónum? Ad quos respondens rex, ait: Verus est sermo juxta decretum Medórum atque Persárum, quod prævaricári non licet. Tunc respondéntes, dixerunt coram rege: Dániel de filiis captivitátis Juda non curávit de lege tua & de edícto quod constituisti; sed tribus tempóribus per diem orat obsecratione suâ. Quod

verbum cum audisset rex, fatis contristatus est : & pro Daniéli posuit cor ut liberaret eum, & usque ad occasum solis laborabat ut erueret illum.

℞. Apparuerunt p. 252.

IN II. NOCTURNO.
De Expositione S. Hieronymi Presbyteri in Daniëlem Prophetam.

Lectio iv. Cap. 9.

A Friscanus in quinto Temporum volumine, de septuaginta hebdomadibus hæc locutus ad verbum est : Capitulum quod in Daniële de septuaginta hebdomadibus legimus, multa & mirabilia continet, quæ nunc longum est dicere : ergo, quod ad præsens opus pertinet, de temporibus differendum est, nullique dubium quin de adventu Christi prædicatio sit, qui post septuaginta hebdomadas mundo apparuit, post quem consummata sunt delicta, & finem accepit peccatum, & delicta est iniquitas, & annuntiata iustitia sempiterna quæ legis iustitiam vinceret ; & impléta est visio & prophetia, quia lex & prophetæ usque ad Baptistam Joannem ; & unctus est

Sanctus sanctorum : quæ omnia, priusquam Christus humanum corpus assumeret, sperabantur magis quam tenebantur.

℞. Loquens pag. 253.

Lectio v.

Dicit autem ipse Angelus : septuaginta annorum hebdomadas, id est, annos quadringentos nonaginta, ab exitu sermonis, ut respondeatur, & ut ædificetur Ierusalem ; vicésimum Artaxerxis regis Persarum annum habere principium. Nehemias quippe, hujus pincerna, sicut in Esdræ libro legimus, rogavit regem, accepitque responsum ut ædificaretur Ierusalem. Et iste egressus est sermo qui extruendæ urbis & circumdandæ muris daret licentiam ; quæ usque ad illud tempus vicinarum gentium patébat incursibus ; siquidem ad Cyri regis imperium, qui volentibus reverti Jerosolymam dederat potestatem, Jesus pontifex, & Zorobabel, & postea Esdras sacerdos, & cæteri qui cum eis proficisci voluerant, templum & urbem & muros ejus ædificare conati sunt, pro-

hībentibus in circūitu nationibus , ne impleretur opus , quasi hoc rex non iussisset.

R. Exclamavit p. 254.

Lectio vij.

MAnsuetudo itaque imperfectum opus usque ad Nehemiam , & vicissimum annum regis Artaxerxis : quo tempore , regni Persarum centum & quindecim anni fuerant evoluti ; captivitatis autem Ierusalem centesimus octogesima & quintus annus erat : & tunc primum Artaxerxes iussit muros extrui Ierusalem , cui operi praefuit Nehemias ; & aedificata est platea , & muri circumdati ; & ex illo tempore , si numerare velis , septuaginta annorum hebdomadas usque ad Christum poteris invenire.

R. Benedictus p. 255.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 14.

IN illo tempore ; Cum intraret Iesus in domum cuiusdam principis Phariseorum sabbato manducare panem , & ipsi observabant eum : & ecce homo quidam hydropicus

erat ante illum. Et resiqua.

Homilia Sancti Gregorii Papae.

Lib. 16. Moral. in Job. Cap. 23. & 24.

Quantalibet sit iustitia operis , apud internum Iudicem nulla est , si hanc elevat tumor mentis. Qui enim humiliatus fuerit , erit in gloria ; & qui inclinaverit oculos suos , ipse salvabitur. Quae nimirum sententia a Veritatis ore non discrepat , dicentis : Omnis qui se exaltat , humiliabitur ; & qui se humiliat , exaltabitur. Unde & per Salomonem dicitur : Antequam conteratur , exaltatur cor hominis ; & antequam gloriatur , humiliatur. Recte autem dicitur : Qui inclinaverit oculos suos , ipse salvabitur , quia quantum per membrorum ministerium deprehendi potest , prima superbiae offensio esse in oculis solet. Oculos ergo inclinare , est nullum respiciendo despicere , sed se minorem atque imparem cunctis quos aspicit , aestimare. Salvabitur qui oculos inclinat , quia qui falsum superbiae verticem deserit , veritatis

altitudinem ascendit.

R. Cum invitatus fueris ad nuptias, * Non discumbas in primo loco, ne forte honoratior te sit invitatus, & qui te vocavit, dicat tibi: Da huic locum. *Ps.* Ubi fuerit superbia, ibi erit & contumelia; ubi autem est humilitas, ibi & sapientia.

* Non. *Luc.* 14. *Prov.* 11.

Hom. 7. in *Evang.* num. 4.

Lectio viij.

Restat ergo ut in omne quod scit, sese mens deprimat, ne quod virtus scientiæ congregat, ventus elationis tollat. Cum bona, fratres, agitis, semper ad memoriam malè acta revocate, ut dum cautè culpa conspicitur, nunquam de bono opere incautè animus lætetur. Superiores invicem, eos maxime qui vobis commissi non sunt, proximos vestros attendite, quia & quos agere aliqua prava conspiciatis, quæ in eis lateant bona nescitis. Magnus ergo unusquisque esse studeat, sed tamen aliquo modo esse se nesciat, ne dum sibi magnitudinem arroganter tribuit, amittat. Hinc ete-

nim per Prophetam dicitur: Vae qui sapientes estis in oculis vestris, & coram vobismetipsis prudentes. Hinc Paulus ait: Nolite prudentes esse apud vosmetipsos. Hinc contra superbientem Saul dicitur: Cum esses parvulus in oculis tuis, caput in tribubus Israël factus es. Ac si aperte diceretur: Cum tu te parvulum conspiceres, ego te præ cæteris magnum feci. Quia verò tu te magnum conspicias, à me parvus aestimaris.

R. Recumbe in novissimo loco, ut qui te invitavit, dicat tibi: Amice, ascende superius. * Tunc erit tibi gloria coram simul discumbentibus.

Ps. Melius est ut dicatur tibi, Ascende, quàm ut humiliéris. * Tunc. *Luc.* 14. *Prov.* 25.

Lectio ix.

SI ergo sancti viri, etiam cum agunt fortia, de semetipsis vilia sentiunt; quid in sua excusatione dicturi sunt, qui sine opere virtutis intumescunt? Sed etsi quælibet bona adsint opera, nulla sunt, nisi ex humilitate condiantur. Miranda quippe actio cum elatione non

élevat, sed gravat. Qui enim sine humilitate virtutes congregat, in ventum pulverem portat; & unde aliquid ferre cernitur, inde deteriorius cæcatur. In cunctis ergo quæ agitis, fratres mei, radicem boni operis humilitatem tenete; nec quibus jam superiores, sed quibus adhuc inferiores estis; aspécite, ut dum meliorum vobis exempla proponitis, ad maiora semper ascendere ex humilitate valeatis.

R. Superbum sequitur humilitas; * Et † Humilem spiritu suscipiet gloria. V. Qui potens est, dispersit superbos, & exaltavit humiles. * Et humilem. Gloria. † Humilem. *Prov. 29. Luc. 1.*

Ad Benedictus

Ant. 1. Jesus dixit ad Legisperitos & Phariseos: Si licet sabbato curare? At illi tacuerunt. Ipse vero apprehensum sanavit hydropticum, ac dimisit. *Luc. 14.*

14. Oratio.

Tua nos, quæsumus, Domine, gratia semper & præveniat & sequatur, ac bonis operibus iugiter præstet esse intentos. Per Dominum.

C A N O N.

Ex Concilio Trecensi.

An. 1459. lib. 3. fol. 93.

Inhibeant sacerdotes suis parochianis, ne diebus Dominicis negotia secularia exerceant, sive nundinas, sive mercato frequentent, propter quod à servitio divino impediuntur; sed ad ecclesiam veniant; præcepta ecclesiastica audituri, ut sciant qualiter in Hebdomada oporteat eos vivere, sicut festa colere & jejunia celebrare.

Ad Magnificat

Ant. 7. Respondens Jesus ad Legisperitos, dixit: Cujus vestrum asinus aut bos in puteum cadet, & non continuo extrahet illum die sabbati? Et non poterant ad hæc respondere illi. *Luc. 14.*

Oratio ut supra ad Laud.

FERIA SECUNDA

De Danièle Propheta.

Leetio j. Cap. 6.

Viri illi intelligentes regem, dixerunt ei: Scito, rex, quia lex Medorum atque Persarum est, ut omne decretum quod constituerit rex, non liceat immu-

tari. Tunc rex præcepit :
Et adduxerunt Daniélem,
& miserunt eum in lacum
leónum. Dixitque rex Da-
niéli : Deus tuus quem
colis semper, ipse liberá-
bit te. Allatusque est la-
pis unus, & pòsitus est
super os laci, quem ob-
signavit rex ánnulo suo
& ánnulo optimátum suó-
rum, ne quid fieret con-
tra Daniélem. Et abiit rex
in domum suam, & dor-
mivit incoenátus, cibique
non sunt alláti coram eo;
insuper & somnus recéssit
ab eo.

R. Sit nomen pag. 251.

Lectio ij.

Tunc rex primo dilú-
culo consurgens, fes-
tínus ad lacum leónum
perréxit : appropinquáns-
que lácui, Daniélem vo-
ce lacrymábili inclamávit,
& affatus est eum : Dá-
niel, serve Dei vivéntis,
Deus tuus cui tu servis
semper, putásne váluit te
liberáre à leónibus ? Et
Dániel regi respóndens,
ait : Rex, in ætérnum vive :
Deus meus misit Angelum
suum, & conclúsit ora
leónum, & non nocué-
runt mihi, quia coram eo
iustitia invénta est in me :
sed & coram te, rex,

delíctum non feci. Tunc
veheménter gavísus est su-
per eo, & Daniélem præ-
cepit edúci de lacu : educ-
tusque est Dániel de lacu,
& nulla læsio invénta est
in eo, quia crédidit Deo
suo. Jubénte autem rege,
addúcti sunt viri illi qui
accusáverant Daniélem,
& in lacum leónum missi
sunt ipsi, & filii, & uxó-
res eórum, & non perve-
nerunt usque ad pavimén-
tum laci, donec arriper-
ent eos leónes ; & óm-
nia ossa eórum comminué-
runt.

R. Fuérunt pag. 252.

Lectio iij.

Tunc Dárius rex scrip-
sit univérfis pópulis,
tribubus, & linguis habi-
tántibus in univérfa terra :
Pax vobis multiplicétur. A
me constitútum est decre-
tum, ut in univérso império
& regno meo tremíscent &
páveant Deum Daniélis :
ipse est enim Deus vivens,
& ætérnus in sæcula ; &
regnum ejus non dissipá-
bitur, & potéstas ejus
usque in ætérnum : ipse
liberátor atque salvátor,
faciens signa & mirábilia
in cœlo & in terra : qui
liberávit Daniélem de læ-

cu leonum. Porro Dániel perseverávit usque ad regnum Daríi, regnámque Cyri Persæ.

R. Apparuerunt p. 252.

C A N O N.

Ex Concilio Reménsi.

An. 1583. Tit. de Libris.

N. 2. & Burdigalensi
eodem Anno. Tit. 3.

Quisquis beneficium aliquod ecclesiasticum adeptus est, sive cum cura, sive sine cura, & quisquis sacris ordinibus est initiatus, sciat se ad preces quotidianas, quæ Breviario continentur, recitandas obligari; quas si omiserit, legitimo cessante impedimento, fructus beneficii pro rata parte omissionis amittat: & si eos receperit, restitutioni se sciat obnoxium.... Qui autem pensionem ex iis fructibus aut res ecclesiasticas ut Clericus percipit, is pari modo se ad officium beatæ Mariæ Virginis obligatum esse sciat.

FERIA TERTIA

De Danièle Propheta.

Leitio j. Cap. 7.

ANno primo Baltassar regis Babylonis, Dániel somnium vidit. Visio autem capitis ejus in cubili suo: & somnium scribens, brevi sermone comprehendit; summamque perstringens, ait: Vidēbam in visione mea nocte; & ecce quatuor venti coeli pugnabant in mari magno. Et quatuor bestiae grandes ascendebant de mari diversae inter se. Prima quasi leona, & alas habebat aquilae: aspiciēbam, donec evulsae sunt alae ejus, & sublata est de terra, & super pedes quasi homo stetit, & cor hominis datum est ei. Et ecce bestia alia similis urso in parte stetit: & tres ordines erant in ore ejus, & in dentibus ejus; & sic dicebant ei: Surge, comedere carnes plurimas. Post haec aspiciēbam, & ecce alia quasi pardus, & alas habebat quasi avis. quatuor super se, & quatuor capita erant in bestia, & potestas data est

ei. Posthæc aspiciēbam in visione noctis, & ecce bēstia quarta terribilis atque mirābilis, & fortis nimis.

℞. Loquens pag. 253.

Lectio ij.

Aspiciēbam ergo in visione noctis: & ecce cum nūbibus cœli quasi Filius hōminis veniēbat, & usque ad Antiquum diērum pervēnit; & in conspēctu ejus obtulerunt eum. Et dedit ei potestatem, & honorem, & regnum; & omnes pōpuli, tribus & linguæ ipsi sērvient: potestas ejus, potestas æterna, quæ non auferetur; & regnum ejus, quod non corrumpetur. Horrui spīritus meus: ego Dāniel tērritus sum in his, & visiones cāpitis mei conturbaverunt me. Accēssi ad unum de assistentibus, & veritatem quærēbam ab eo de omnibus his. Qui dixit mihi interpretationem sermōnum, & dōcuit me: Hæ quātuor bēstiaē magnæ, quātuor sunt regna quæ consurgēt de terra. Sufficiēnt autem regnū Sancti Dei altissimi; & obtinebunt regnum usque in sæ-

culum, & sæculum sæculōrum.

℞. Exclamavit p. 254.

Lectio iij.

Post hoc vōlui diligēter discere de bēstia quarta, quæ erat dissimilis valde ab omnibus, & terribilis nimis: dentes & ungues ejus ferrei; comedēbat, & comminuēbat, & reliqua pēdibus suis conculcābat: & de cōrnibus decem quæ habēbat in cāpite, & de alio quod ortum fuerat, ante quod ceciderant tria cōrnua; & de cornu illo, quod habēbat oculos & os loquens grādia, & majus erat cæteris. Aspiciēbam, & ecce cornu illud faciēbat bellum advērsus sanctos, & prævalēbat eis, donec venit Antiquus diērum, & judicium dedit sanctis Excēlsi; & tempus advēnit, & regnum obtinuerunt sancti. Et sic ait: Bēstia quarta, regnum quartum erit in terra, quod majus erit omnibus regnis, & devorabit univērsam terram, & conculcabit & comminuet eam. Porro cōrnua decem ipsius regni, decem reges erunt: & alius consurget post eos, & ipse potēntior erit priō-

abus, & tres reges humiliabit, & sermones contra Excelsum loquetur, & sanctos Altissimi conteret: & putabit quod possit mutare tempora & leges; & tradentur in manu ejus usque ad tempus, & tempora, & dimidium temporis. Et judicium sedebit ut auferatur potentia, & coneratur, & dispereat usque in finem.

R. Benedictus p. 255.

C A N O N.

Ex Concilio Basileensi.

Anno 1431. Sess. 21. C. 5.

QUoscúmque beneficiatos seu in sacris constitutos, cum ad horas canonicas teneantur, admonet hæc sancta Synodus, si orationes suas Deo acceptas fore cupiunt, ut non in gutture, vel inter dentes, seu deglutiendo, aut syncopando dictiones, diurnum nocturnumque officium reverenter verbisque distinctis peragant.

quod videram in principio, vidi in visione mea, cum essem in Sufis castro quod est in Ælam regione: vidi autem in visione esse me super portam Ulaï. Et levavi oculos meos, & vidi: & ecce aries unus stabat ante paludem, habens cornua excelsa, & unum excelcius altero atque succrescens. Postea vidi arietem cornibus ventilantem contra Occidentem, & contra Aquilonem, & contra Meridiem; & omnes bestiae non poterant resistere ei, neque liberari de manu ejus: fecitque secundum voluntatem suam, & magnificatus est. Et ego intelligebam; ecce autem hircus caprarum veniebat ab occidente super faciem totius terræ, & non tangebat terram: porro hircus habebat cornu insigne inter oculos suos.

R. Sit nomen p. 251.

LECTIO ij.

FERIA QUARTA.

De Daniele Propheta.

LECTIO j. Cap. 8.

ANNO tertio regni Baltassar regis, visio apparuit mihi. Ego Daniel, post id

ET audi vi unum de sanctis loquentem. Et dixit unus sanctus alteri, nescio cui loquenti: Uti quequò visio, & iuge sacrificium, & peccatum desolationis quæ facta est: & sanctuarium, & forti-

túdo conculcabitur? Et dixit ei: Usque ad vesperam & manè, dies duomillia trecènti: & mundabitur sanctuàrium. Factum est autem, cùm viderem ego Dàniel visionem, & quærerem intelligentiam, ecce stetit in conspèctu meo quasi species viri. Et audiui vocem viri inter Ulaï; & clamavit, & ait: Gábriel, fac intelligere istum visionem. Et venit, & stetit juxta ubi ego stabam: cùmque venisset, pavens corruì in facièm meam; & ait ad me: Intèllige, fili hóminis, quóniam in tèmpace finis complèbitur visio. Cùmque loqueretur ad me, collápsus sum pronus in terram.

℞. Fuérunt pag. 252.

Lectio iij.

ET tétigit me, & stáuit me in gradu meo, dixitque mihi: Ego ostendam tibi quæ futúra sunt in novíssimo maledictiónis, quóniam habet tèmpus finem suum. Aries quem vidísti habère cornua, rex Medórum est atque Persárum. Porro hircus caprarum, rex Græcorum est; & cornu grande quod erat inter óculos

ejus, ipse est rex primus. Quòd autem fracto illo, surrexérunt quátuor pro eo; quátuor reges de gente ejus consúrgent, sed non in fortitúdine ejus. Et post regnum eórum, cùm creverint iniquitátes, consúrget rex impudens faciè, & intèlligens propositiónes. Et roborabitur fortitúdo ejus, sed non in viribus suis; & supra quàm credi potest, univérsvastabit, & prosperabitur, & faciet; & interficiet robústos, & pópulum sanctórum secúndum voluntátem suam, & dirigétur dolus in manu ejus.

℞. Apparuerunt p. 252.

C A N O N.

Ex Concílio Trevirénsi.

Anno 1549. C. 6.

CAveant, qui áliis occupáti negotiis, extra chorum Horas privátim legunt, ne somnoléntè, aut truncátis verbis, aut intra fauces comprehéso spiritu preces demurmurare videántur; sed articulátè, distíntè, disertè, & cum attentiónè intègrè ómnia pronuntient.

FERIA QUINTA.

De Daniële Prophéta.

Lectio j. Cap. 9.

IN anno primo Dárii filii Assuéri, de sémine Medórum, qui imperávit super regnum Chaldæórum, anno uno regni ejus: ego Dániel intelléxi in libris número annórum, de quo factus est sermo Dómini ad Jeremíam prophétam, ut compleréntur desolatiónis Jerúsalem septuaginta anni. Et pósui faciém meam ad Dóminum Deū meum rogáre & deprecári in jejúniis, facco & cinere. Et orávi Dóminum Deum meum, & conféssus sum, & dixi: Obsécro, Dómine Deus magne & terribilis, custódiens pactum & misericórdiam diligéntibus te, & custodiéntibus mandáta tua: peccávimus, iniquitátem fecimus, impiè égimus, & recessimus & declinávimus à mandátis tuis ac judiciis: non obedívimus servis tuis Prophétis qui locúti sunt in nómine tuo régibus nostris, princípibus nostris, pátribus nostris omníque pópulo terræ.

*R. Loquens pag. 253.**Lectio ij.*

ADhuc me loquente in oratione, ecce vir Gábriel quem videram in visione à principio, cito volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini. Et dócuit me, & locútus est mihi, dixitque: Dániel, nunc egréssus sum ut docérem te, & intellígeres. Ab exórdio precum tuárum egréssus est sermo; ego autem veni ut indicárem tibi, quia vir desideriórum es: tu ergo animadverte sermónem, & intéllege visiómem. Septuaginta hebdomades abbreviátæ sunt super pópulum tuum & super urbem sanctam tuam, ut consummétur prævaricatio, & finem accipiat peccátum, & deleátur iniquitas, & adducátur justitia sempitérna, & impleátur visio & prophetia, & ungátur Sanctus sanctórum.

*R. Exclamávit p. 254.**Lectio iij.*

SCito ergo, & animadverte: Ab éxitu sermónis, ut iterum ædificétur Jerúsalem, usque ad Christum ducem, hebdomades septem, & hebdomades sexaginta duæ

erunt: & rursum ædificabitur plátea, & muri in angústia témporum. Et post hebdómades sexaginta duas occidetur Christus; & non erit ejus pópulus, qui eum negáturus est. Et civitátem & sanctuárium dissipábit pópulus cum duce ventúro: & finis ejus vástitas, & post finem belli statúta desolátio. Confirmábit autem pactum multis hebdómada una: & in dimidió hebdómadis deficiet hóstia & sacrificium: & erit in templo abominátio desolatiónis, & usque ad consummationem & finem perseverábit desolátio.

R. Benedictus *p.* 255.

C A N O N.

Ex Concílio Mediolanénsi quarto.

An. 1576. *Part.* 3. *Tit.* 2.

SAcérdos, clericúsve sacris initiátus, aut ecclesiásticum beneficiũ obtinens, Horárum canonicárum officio cùm astríctus sit, memínerit, se febri morbóve áliquo, vel advérsá valetúdine léviter aliquándo laborántem, non justam proptérea excusationem habére, quamóbrem illud intermittat omittere. Itaque siquándo

cóporis infirmitáte affectus est, ipse pro sua conscientia rectè videat, quid præstare possit, ac ne omiténdó grávitèr peccet, & beneficii quod habet, fructus suos non fáciat.

F E R I A S E X T A.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. *Cap.* 10.

IN diébus illis, ego Dániel lugébam trium hebdomadárũ diébus: panem desiderábilem non comédi, & caro & vinum non introiérunt in os meũ; sed neque unguénto unctus sum, donec compleréntur trium hebdomadárũ dies. Die autem vigésimã & quartã mensis primi eram: juxta flúvium magnum, qui est Tigris. Et levávi oculos meos, & vidi: & ecce vir unus vestítus lineis, & renes ejus accíncti auro obrizo: & corpus ejus quasi chrysólithus, & fácies ejus velut spécies fúlguris; & óculi ejus ut lampas ardens; & bráchia ejus; & quæ deórsum sunt usque ad pedes, quasi spécies æris candéntis; & vox sermónum ejus ut vox multitudinis.

R. Sit nomen *pag.* 251.

Lectio ij. Cap. 12.

ET ecce quasi duo alii stabant, unus hinc super ripam fluminis, & alius inde ex altera ripa fluminis. Et dixi viro qui erat indutus lineis, qui stabat super aquas fluminis: Usquequò finis horum mirabilium? Et audiui virum qui indutus erat lineis, qui stabat super aquas fluminis, cum elevasset dexteram & sinistram suam in coelum, & jurasset per Viventem in æternum, quia in tempus, & tempora, & dimidium temporis. Et cum compléta fuerit dispersio manus populi sancti, complebuntur universa hæc. Et ego audiui, & non intellexi.

*℞. Fuerunt pag. 252.**Lectio iij.*

ET dixi: Domine mi, quid erit post hæc? Et ait: Vade, Dániel, quia clausi sunt signatique sermones usque ad præfinitum tempus. Eligentur, & dealbabuntur & quasi ignis probabuntur multi: & impiè agent impii, neque intelligent omnes impii; porro docti intelligent. Et à tempore cum ablátum fuerit iuge sacrificium, & pòsita fuerit abominatio in

desolationem, dies mille ducènti nonaginta. Beátus qui expèctat & pervénit usque ad dies mille trecentos triginta quinque. Tu autem vade ad præfinitum: & requiesces, & stabis in sorte tua in finem dierum.

*℞. Apparuerunt p. 252.**C. A. N. O. N.*

Ex Concilio Mediolanensi primo.

An. 1565. Part. 2. Tit. 27.

Qui Sacris initiati, beneficium Ecclesiasticum non habent, si divinum prætermiserint Officium, præter grave peccatum quod committunt, graviter etiam ab Episcopis in eos animadvertatur.

S A B B A T O.

De Danièle Propheta.

Lectio j. Cap. 13. & 14.

Rex Astyages apòsitus est ad patres suos; & suscepit Cyrus Perles regnum ejus. Erat autem Dániel conviva regis, & honorátus super omnes amicos ejus. Erat quoque idólum apud Babylónios, nómine Bel: & impendebantur in eo per dies singulos similæ artabæ duó-

decim, & oves quadraginta, vinique amphoræ sex. Rex quoque colébat eum, & ibat per singulos dies adorare eum: porro Dániel adorabat Deum suum. Dixitque ei rex: Quare non adóras Bel? Qui respóndens, ait ei: Quia non colo idóla manufacta, sed vivéntem Deum qui creávit cœlum & terram, & habet potestátē omnis carnis. Et dixit rex ad eum: Non vidétur tibi esse Bel vivens deus? an non vides quanta cómedat & bibat quotidie? Et ait Dániel arrídens: Ne erres, rex; iste enim intrínsecus lúteus est, & forínsecus æreus, neque cómedit aliquándo.

*Si fiat de Sabbato R̄R̄R̄.
sumentur è II. Noct. Dom.
XV. post Pentecost. p. 253.*

Lectio ij.

ET irátus rex vocávit sacerdótes ejus, & ait eis: Nisi dixeritis mihi quis est qui cómedat impénfas has, moriémini: si autem ostendéritis quóniam Bel cómedat hæc, moriétur Dániel, quia blasphemávit in Bel. Et dixit Dániel regi: Fiat juxta verbum tuum. Erant autem sacerdótes Bel sep-

tuaginta, excéptis uxóribus, & parvulis, & filiis. Et venit rex cum Daniéle in templum Bel. Et dixerunt sacerdótes Bel: Ecce nos egrédimur foras; & tu, rex, pone escas, & vinum misce, & claude óstium, & signa ánnulo tuo, & cūm ingréssus fueris manè, nisi inveneris ómnia comésta à Bel, morte moriémur, vel Dániel qui mentitus est advérsum nos. Contemnébant autem, quia fécerant sub mensa absconditum intróitum, & per illud ingrediebántur semper, & devorábant ea. Factum est igitur, postquam egréssi sunt illi, rex pofuit cibos ante Bel. Præcepit Dániel púeris suis, & attulérunt cinerem, & cribrávit per totum templum coram rege: & egréssi clausérunt óstium: & signántes ánnulo regis, abiérunt.

Lectio. iij.

Sacerdótes autem ingréssi sunt nocte juxta consuetúdinem suam, & uxóres, & filii eórum: & comedérunt ómnia, & bibérunt. Surréxit autem rex primo dilúculo, & Dániel cum eo. Et ait

282 *Dominica decima septima post Pentecosten.*

rex : Salva ne sunt signacula, Dániel ? Qui respondit : Salva , rex. Stansque cum aperuisset ostium , intúitus rex mensam , exclamávit voce magná : Magnus es, Bel, & non est apud te dolus quisquam. Et risit Dániel, & tenuit regem ne ingrederetur intro ; & dixit : Ecce pavimentum , animadverte cujus vestigia sint hæc. Et dixit rex : Video vestigia virorum, & mulierum, & infantium. Et iratus est rex. Tunc apprehendit sacerdotes, & uxóres, & filios eorum : & ostendérunt ei abscondita ostiolarum per quæ ingrediebántur, & consumébant quæ erant super mensam. Occidit ergo illos rex, & tradidit Bel in potestatem Daniélis, qui subvertit eum, & templum ejus.

C A N O N.

Ex Concilio Trevirénsi.
primo.

Anno 1549. Tit. 6. de
Horis Canon.

OMnes qui Horis canonicis persolvendis deputati sunt, dent operam ut, colléctis ánimis, quoad fieri potest, debi-
tum penitus absolvant ;

nec ita se hábeant, ut dum voce psallunt, quidquid potius quam Deum, ánimo cogitare videántur.

DOMINICA XVII.
post Pentecosten.

IN VESPERIS SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 1. Duódecim Prophetarum ossa pullulent de loco suo ; nam corroboraverunt Jacob, & redemerunt se in fide virtutis. *Eccli. 49.*

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Osée Propheta.

Lectio j. Cap. 1.

Verbum Domini, quod factum est ad Osée filium Beéri in diebus Ozíæ, Jóatham, Achaz, Ezechíæ regum juda, & in diebus Jeróboam filii Joas regis Israël. Príncipium loquendi Domino in Osée. Et dixit Dominus ad Osée : Vade : sume tibi uxórem fornicationum, & fac tibi filios fornicationum, quia fornicans fornicabitur terra à Domino. Et abiit, & accepit Gomer filiam Debelaím : & concepit, & peperit ei

filium. Et dixit Dóminus ad eum : Voca nomen ejus , Jézrahel , quóniam adhuc módicum , & visitábo ságuinem Jézrahel super domum Jehu , & quiescere faciám regnum domûs Israël. Et in illa die cónteram arcum Israël in valle Jézrahel.

℞. Dómui Juda miserébor , & * Salvábo eos in Dómino Deo suo ; & non salvábo eos in arcu & gládio , & in bello , & in equis , & in equitibus. ✠. Non voléntis , neque curréntis , sed miseréntis est Dei. * Salvábo. *Of. 1. Rom. 9.*

Lectio ij.

ET concépit adhuc , & péperit filiam. Et dixit ei : Voca nomen ejus , Absque misericórdia : quia non addam ultrà miseréri dómui Israël , sed oblivióne oblivíscar eórum. Et dómui Juda miserébor , & salvábo eos in Dómino Deo suo ; & non salvábo eos in arcu & gládio , & in bello , & in equis , & in equitibus. Et ablaetávit eam quæ erat Absque misericórdia. Et concépit , & péperit filium. Et dixit : Voca nomen ejus , Non pópulus

meus , quia vos non pópulus meus , & ego non ero vester. Et erit númerus filiórum Israël quasi aréna maris , quæ sine mensúra est , & non numerábitur. Et erit in loco ubi dicétur eis , Non pópulus meus vos ; dicétur eis : Filii Dei vivéntis. Et congregabúntur filii Juda , & filii Israel páriter , & ponent sibimet caput unum , & ascéndent de terra ; quia magnus dies Jézrahel.

℞. Dicit Dóminus : Miserébor ejus quæ fuit Absque misericórdia , & * Dicam Non pópulo meo : Pópulus meus es tu ; & ipse dicet : Deus meus es tu. ✠. Deus vocávit nos non solúm ex Judæis , sed étiam ex géntibus , sicut in Osée dicit. * Dicam Non pópulo. *Of. 2. Rom. 9.*

Lectio iij. Cap. 2.

DIcite frátribus vestris : Pópulus meus ; & foróri vestræ ; Misericórdiam consecúta. Judicáte matrem vestram , judicáte , quóniam ipsa non uxor mea , & ego non vir ejus. Auferat fornicatiónes suas à facie sua , & adultéria sua de médio úberum suórum.

284 *Dóminica decima septima post Pentecosten.*

rum, ne fortè expóliem eam nudam, & státuam eam secúndum diem natiuitátis suæ, & ponam eam quasi solitúdinem, & státuam eam velut terram inuiam, & interficiam eam siti. Et filiórum illíus non miserébor, quóniam filii fornicatiónum sunt, quia fornicáta est mater eórum, confúsa est quæ concépit eos; quia dixit: Vadam post amatóres meos, qui dant panes mihi & aquas meas, lannam meam & linum meū, óleum meum & potum meum. Propter hoc ecce ego sépiam viam tuam spinis, & sépiam eam maceriá, & semitas suas non invéniet. Et sequétur amatóres suos, & non apprehéndet eos; & quæret eos, & non invéniet, & dicet: Vadam, & revértar ad virum meum priórem, quia bene mihi erat tunc magis quàm nunc.

℞. Dies multos sedébunt filii Israél sine rege, sine sacrificio, & sine altári: & post hæc reverténtur. * Et quærent Dóminum Deum suum; & † Pavébunt ad Dóminum, & ad bonum ejus.

ψ. Propter incredulitátem fracti sunt rami: sed & illi si non permánserint in incredulitáte, inseréntur; potens est enim Deus iterum insérere illos. * Et quærent. Glória. † Pavébunt. *Os. 3. Rom. 11.*

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro Sancti Augustini
Episcopi de Civitate Dei.
Lib. 18. Cap. 27.

Lectio iv.

IN cápite libri Osée prophétæ, qui primus in duódecim pónitur, ita scriptum est: Verbum Dómini quod factum est ad Osée in diébus Ozíæ, & Jóathan, & Acház, & Ezechíæ, regum Juda. Amos quoque diébus regis Ozíæ prophetásse se scribit. Michæas étiam eadem suæ prophetiæ commemorat témpora post dies Ozíæ; nam tres qui sequúntur, reges nóminat, quos & Osée nominávit, Jóathan, & Acház, & Ezechíam. His adjúngitur Jonas, eódem Ozíâ rege regnante; & Joél, cum jam regnáret Jóathan, qui succéssit Ozíæ. Ac per ea témpora isti velut fontes prophetiæ pariter erupérunt, quando

regnum defecit Assyrium, coepitque Romanum: ut scilicet quemadmodum regni Assyriorum primo tempore exiit Abraham, cui promissiones apertissimae fierent in ejus semine benedictionis omnium gentium; ita occidentalis Babylonis exordio, quam fuerat Christus imperante venturus, in quo impleantur illa promissa, oracula Prophetarum, non solum loquentium, verum etiam scribentium, in tantae rei futurae testimonium solverentur.

℞. Contestatus es, Domine, in spiritu tuo per manum Prophetarum tuorum; & non audierunt. * Et tradidisti eos in manu populorum: in misericordius autem tuis plurimis non fecisti eos in consumptionem, quoniam Deus miserationum & clemens es tu. ψ. Occiderunt Prophetas, & nos persecuti sunt, ut impleant peccata sua semper: pervenit enim ira Dei super illos. * Et tradidisti 2. *Esd.* 9. 1. *Thess.* 2.

Lectio v. Cap. 28. & 30.

O See igitur propheta, quanto profundius

quidem loquitur, tanto operosius penetratur. Sed aliquid inde sumendum est, & hic ex nostra promissione ponendum. Et erit, inquit, in loco quo dictum est eis, Non populus meus vos, vocabuntur & ipsi filii Dei vivi. Hoc testimonium propheticum de vocatione populi gentium, qui prius non pertinebat ad Deum, etiam Apostoli intellexerunt. Amos quoque de rebus talibus sic prophetat: Praepara, inquit, te, ut invoces Deum tuum Israel, quia ecce ego firmans tonitruum, & creans spiritum, & annuntians in hominibus Christum suum. Michaeas propheta Christum in figura ponens cuiusdam magni montis, haec loquitur: Erit in novissimis diebus manifestus mons Domini paratus super vertices montium. Praedicans iste Propheta & locum in quo natus est Christus: Et tu, inquit, Bethleem domus Ephrata, nequaquam minima es, ut sis in millibus Juda: ex te mihi prodiet, ut sit in principem Israel; & egressus ejus ab initio, & ex diebus aeternitatis,

286 *Dominica decima septima post Pentecosten.*

R. Quid est, Israël, Spiritu meo super omnem quod in terra inimicorum es? inveterasti in terra aliena. * Dereliquisti fontem sapientiae; nam si in via Dei ambulasses, habitasses utique in pace semper. **ψ.** Tu Judæus qui in lege gloriaris, per pravaricationem legis Deum inhonoras. * Dereliquisti. *Baruc. 3. Rom. 2.*

Lectio vij. Cap. 30. & 31.

Jonas autem propheta, non tam sermone Christum, quam suam quadam passione prophetavit; profecto apertius, quam si ejus mortem & resurrectionem voce clamaret: Ut quid enim exceptus est ventre belluino, & die tertio redditus, nisi ut significaret Christum de profundo inferni die tertio reditum? Joël omnia quae prophetat, multis verbis compellit exponi, ut quae pertinent ad Christum & Ecclesiam dilucescant. Unum tamen quod etiam Apostoli commemoraverunt, quando in congregatos credentes Spiritus Sanctus, sicut à Christo promissus fuerat, desuper venit, non praetermittam. Eterit, inquit, post hæc, & effundam de

carnem; & prophetabunt filii vestri & filiae vestrae. Abdias, quantum ad scripturam ejus attinet, omnium brevissimus Prophetarum, adversus Idumæam loquitur. Porro, si Idumæam modo locutionis, quo intelligitur à parte totum, accipiamus positam esse pro Gentibus, de Christo agnoscere possumus quod ait inter cætera: In monte autem Sion erit salus, & erit sanctum.

R. Confortentur manus vestrae, qui auditis in his diebus sermones Prophetarum: * Et erit, † Sicut eratis maledictio in gentibus, domus Juda & domus Israël; sic eritis benedictio. **ψ.** Vos estis filii Prophetarum, & testamenti quod disposuit Deus ad patres nostros. * Et erit. Glória. † Sicut. *Zach. 8. Act. 3.*

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 22.

In illo tempore; Pharisei audientes quod silentium imposuisset Jesus Sadducæis, convenérunt;

in unum; & interrogavit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum: Magister, quod est mandatum magnum in lege? Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

*Epist. 155. Cap. 4.
num. 14. & 15.*

Christus, id est Veritas, dicit in his duobus præceptis totam Legem Prophetasque pendere, Ut diligamus Deum ex toto corde, ex tota anima, ex tota mente; & Diligamus próximos tanquam nosmetipsos. Proximus sanè hoc loco non sanguinis propinquitate, sed rationis societate pensandus est, in qua socii sunt omnes homines. Cum ergo illà dilectione quam divina lex imperat, debeat homo diligere Deum, & seipsum, & proximum, non tamen ex hoc tria præcepta data sunt; nec dictum est, In his tribus; sed in his duobus præceptis tota Lex pendet & Prophetæ; id est, In dilectione Dei ex toto corde, ex tota anima, & ex tota mente, & proximi tanquam sui ipsius: videlicet ut intelligeretur nul-

lam esse aliam dilectionem, quā quisque diligit seipsum, nisi quod diligit Deum.

℞. Interrogavit Jesum unus legis doctor tentans eum: Magister, quod est mandatum magnum in lege? Ait illi Jesus: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo: * Hoc est maximum & primum mandatum. ℣. Quid Dominus Deus tuus petit à te, nisi ut diligas eum, ac servias Domino Deo tuo in toto corde tuo & in tota anima tua? * Hoc. *Matth. 22. Deut. 10.*

Lection viij.

Qui enim aliter se diligit, potius se odisse dicendus est. Fit quippè iniquus, privatúrque luce justitiæ, cum à potiore ac præstantiore bono aversus, atque inde vel ad seipsum conversus, ad inferiora & egèna utique convertitur; fitque in ipso quod veracissimè scriptum est: Qui autem amat iniquitatem, odit animam suam. Quia igitur nemo, nisi Deum diligendo, diligit seipsum; non opus erat, ut dato de Dei dilectione præcepto, etiam seipsum homo diligere ju-

288 *Dominica decima septima post Pentecosten.*

beretur, cum in eo diligit seipsum quod diligit Deum.

R. Secundum mandatum simile est huic: * Diliges proximum tuum sicut teipsum. V. Dilige proximum, & conjungere fide cum illo. * Diliges. *Matth. 22. Eccli. 27.*

Lectio ix.

DEbet ergo & proximum diligere tanquam seipsum, ut quem potuerit hominem, vel beneficentiae consolatione, vel informatione doctrinae, vel disciplinae coactione, adducat ad colendum Deum, sciens in his duobus praecipis totam Legem Prophetasque pendere. Hoc qui sobria discretionem eligit, prudens est: qui nullam hinc afflictione avertitur, fortis est: qui nullam aliam delectatione, temperans est: Qui nullam elatione, justus est. His virtutibus divinitus impertitis, per gratiam mediatoris Dei cum Patre, & nobiscum hominis Jesu Christi, per quem post inimicitias iniquitatis reconciliamur Deo in spiritu caritatis; bis, inquam, virtutibus divinitus impertitis, & bona vita nunc agitur, & postea praemium

ejus, quae nisi aeterna esse non potest, beata vita persolvitur. Hic enim sunt eadem virtutes in actu, ibi in effectu: hic in opere, ibi in mercede: Hic in officio, ibi in fine.

R. Bene, Magister, in veritate dixisti: Quia unus est Deus; &, Ut diligatur ex toto corde: * Et, Diligere proximum tanquam seipsum, majus est omnibus holocaustis & sacrificiis. V. Qui facit misericordiam, offert sacrificium: beneplacitum est Domino recedere ab injustitia. * Et. Gloria. * Et. *Marc. 12. Eccli. 35.*

Ad Benedictus

Ant. 4. Beatus homo cui donatum est habere timorem Dei, timor Dei initium dilectionis ejus. *Eccli. 25.*

Oratio.

Sancti nominis tui, Domine, timorem pariter & amorem fac nos habere perpetuum, quia nunquam tua gubernatione destituis, quos in soliditate tuae dilectionis instituis. Per Dominum.

C A N O N.

Ex Concilio Moguntino.

Anno

Anno 1549. Cap. 61.

Sanctorum celebritates in diem Dominicam incidentes censemus submovendas, & in Feriam aliquam præcedentem vel sequentem transferendas, quò sanctorum omnium Domino sua conservetur sollemnitas, exceptis beatae Mariæ, Apostolorum & aliis summis festivitâtibus.

Ad Magnificat

Ant. 6. Si quis dixerit, quoniam diligo Deum, & fratrem suum oderit, mendax est: Qui enim non diligit fratrem suum quem videt, Deum quem non videt, quomodo potest diligere? *1. Ioan. 4.*

Oratio ut supra ad Laud.

FERIA SECUNDA.

De Osée Propheta.

Lectio j. Cap. 6.

In tribulatione sua manè consurgens ad me: Venite, & revertamur ad Dominum, quia ipse cœpit, & sanabit nos; percutiet, & curabit nos. Vivificabit nos post duos dies, in die tertia suscitabit nos, & vivemus in conspectu ejus. Sciemus sequemurque ut cognos-

Pars Autumnalis.

camus Dominum: quasi diluculum præparatus est egressus ejus, & veniet quasi imber nobis temporaneus & serotinus terræ. Quid faciā tibi, Ephraim? Quid faciam tibi, Juda? Misericordia vestra quasi nubes matutina, & quasi ros manè pertransiens. Propter hoc dolavi in prophetis, occidi eos in verbis oris mei; & judicia tua quasi lux egredientur. Quia misericordiam volui, & non sacrificium, & scientiam Dei, plusquam holocausta.

R. Domui pag. 283.

Lectio ij. Cap. 11.

Sicut manè transiit, pertransiit rex Israël. Quia puer Israël, & dilexi eum: & ex Ægypto vocavi filium meum. Vocaverunt eos, sic abiierunt à facie eorum. Baalim immolabant & simulacris sacrificabant. Et ego quasi nutritius Ephraim portabam eos in brachiis meis; & nescierunt quod curarem eos. In funiculis Adam traham eos, in vinculis caritatis: & ero eis quasi exaltans jugum super maxillas eorum; & declinavi ad eum ut vesceretur.

R. Dicit pag. 283.

Lectio iij. Cap. 13.

P Erditio tua, Israël : tantummodò in me auxilium tuum. Ubi est rex tuus ? Máximè nunc salvet te in ómnibus úrbibus tuis ; & júdices tui, de quibus dixisti : Da mihi regem & príncipes. Dabo tibi regem in furóre meo, & áuferam in indignatióne mea. Colligáta est iniquitas Ephraím, absconditum peccátum ejus. Dólóres parturiéntis vénient ei : ipse filius non sapiens ; nunc enim non stabit in contritióne filiórum. De manu mortis liberábo eos, de morte rédimam eos : ero mors tua, ô mors : morsus tuus ero, inférne : consolátio abscondita est ab óculis meis.

*n. Dies multos p. 284.**C A N O N.**Ex Concílio Trevirénsi.**Anno 1547. Cap. 8. &**Aquensí Anno 1585.*

N On clamans sed amans cantat in aure Dei : audit enim ille vocem cordis, sine qua sonum oris contémnit. Quare videndum est, ut qui ore psallunt & mente psallant . . . . in choro Clerus non vagétur óculis, incompósito corporis situ ne stet & sédeat.

FERIA TERTIA.*Incipit Joël Prophéta.**Lectio j. Cap. i.*

V Erbum Dómini, quod factum est ad Joël filium Phá-tuel. Audíte hoc, senes ; & áuribus percípите, omnes habitatóres terræ : si factum est istud in diébus vestris, aut in diébus patrum vestrórum ? Super hoc filiis vestris narráte, & filii vestri filiis suis, & filii eórum generatióni áalteræ. Resíduum erúcæ comédit locústæ, & resíduum locústæ comédit bruchus, & resíduum bruchi comédit rubígo.

*n. Contestátus p. 285.**Lectio ij. Cap. 2.*

E T erit post hæc : Effúndam Spíritum meum super omnem carnem ; & prophetábunt filii vestri & filiæ vestræ : senes vestri sómnia somniábunt, & júvenes vestri visiões vidébunt. Sed & super servos meos & ancillas in diébus illis effúndam Spíritum meum. Et dabo prodigia in cœlo & in terra, sanguinem, & ignem, & vapórem sumi, Sol convertétur in tene-

bras, & luna in sanguinem, antequam veniat dies Domini magnus & horribilis. Et erit, Omnis qui invocaverit nomen Domini, salvus erit, quia in monte Sion & in Ierusalem erit salvatio, sicut dixit Dominus, & in residuis quos Dominus vocaverit.

R. Quid est p. 286.

Lectio iij. Cap. 3.

Consurgant & ascendant gentes in vallem Josaphat, quia ibi sedebit ut iudicem omnes gentes in circuitu. Mittite falces, quoniam maturavit messis: venite, & descendite, quia plenum est torcular, exuberant torcularia, quia multiplicata est malitia eorum. Populi, populi in valle concisionis, quia juxta est dies Domini in valle concisionis. Sol & luna obtenebrati sunt, & stellae retraxerunt splendorem suum. Et Dominus de Sion rugiet, & de Ierusalem dabit vocem suam; & movebuntur caeli & terra: & Dominus spes populi sui, & fortitudo filiorum Israel. Et scietis quia ego Dominus Deus vester habitans in Sion monte sancto meo: & erit

Ierusalem sancta, & alieni non transibunt per eam amplius.

R. Confortentur p. 286.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi quinto.

An. 1579. Part. 3. cap. 6.

Chori disciplina . . . .
plena pietatis est: ac propterea sancte ab iis observanda est, qui in eum locum conveniunt ad Dei laudes concelebrandas.

FERIA QUARTA.

Incipit Amos Propheta.

Lectio j. Cap. 1.

Verba Amos qui fuit in pastoribus de Thecue, quae vidit super Israel in diebus Oziae regis Juda, & in diebus Jeroboam filii Joas regis Israel ante duos annos terrae motus. Et dixit: Dominus de Sion rugiet, & de Ierusalem dabit vocem suam; & luxerunt speciosa pastorum, & exsiccatus est vertex Carmeli. Haec dicit Dominus; Super tribus sceleribus Damasci, & super quatuor non convertam eum, eo quod triturerint in plaustris ferreis Galaad. Et mittam ignem in de-

rum Azaël, & devorabit domos Bénadad. Et conteram veſtem Damáſci : & diſperdam habitatórem de campo idóli, & tenentem ſceptrum de domo voluptátis ; & transferétur pópulus Syriæ Cyrenen, dicit Dóminus.

℞. Dómuí pag. 283.

Leſſio ij. Cap. 6.

VÆ qui opulénti eſtis in Sion, & confiditis in monte Samaríæ ; optimátes cápita populórum, ingredientes pompáticè domum Iſraël. Transíte in Chálane, & vidéte, & ite inde in Emath magnam ; & deſcéndite in Geth Palæſtinórum, & ad óptima quæque regna horum, ſi látior términus eórum término veſtro eſt. Qui ſeparáti eſtis in diem malum, & appropinquátis sólio iniquitátis : qui dormitis in lectis ebúrneis, & laſcivítis in ſtratis veſtris : qui coméditis agnum de grege, & vítulos de médio arménti. Qui cánitis ad vocem pſaltérii ; ſicut David putavérunt ſe habére vaſa cántici. Bibéntes vinum in phíalis, & óptimo unguénto delibúti ; & nihil patiebántur ſuper contritióne Joſeph. Quaprop-

ter nunc migrábunt in cápite tranſmigrántium, & auferétur fáctio laſciviéntium.

℞. Dicit pag. 283.

Leſſio iij. Cap. 7.

ET miſit Amáſias ſacerdos Bethel ad Jeróboam regem Iſraël, dicens : Rebellávit contra te Amos in médio domûs Iſraël : non póterit terra ſuſtinére univérſos ſermónes ejus. Hæc enim dicit Amos : In gládio moriétur Jeróboam, & Iſraël captivus migrábit de terra ſua. Et dixit Amáſias ad Amos : Qui vides, grádere, fuge in terram Juda, & cómede ibi panem, & prophetábis ibi : & in Bethel non adjicies ultrà ut prophétes, quia ſanctificatio regis eſt, & domus regni eſt. Reſponditque Amos, & dixit ad Amáſiam : Non ſum prophéta, ſed armentárius ego ſum, véllicans ſycómoros : & tulit me Dóminus, cùm ſéquerer gregem, & dixit Dóminus ad me : Vade, prophéta ad pópulum meum Iſraël. Et nunc audi verbum Dómini : Tu dicis : Non prophetábis ſuper Iſraël, & non ſtilla-

his super domum idóli.
Propter hoc hæc dicit Dó-
minus : Uxor tua in civitatē
fornicabitur , & filii tui
& filiae tuæ in gládio ca-
dent , & humus tua funi-
culo metiétur : & tu in ter-
ra polluta moriérís ; & Is-
raél captivus migrábit de
terra sua.

℞. Dies multos *p.* 284.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.
Sess. 22. de Sacrif. Missæ
Cap. 5.

CUM nátura hóminū ea
sit , ut non fácilē queat
sine adminiculis exterióri-
bus ad rerum divinárum
meditationem sustólli ;
propterea pia mater Ec-
clésiá . . . . Ceremónias
. . . . adhibuit ut mysti-
cas Benedictiones , lúmi-
na , thymiámata , vestes ,
aliáque id genus multa ex
Apostólica disciplína &
traditione , quò . . . .
mentes fidélium per hæc
visibília religionis & pie-
tátis signa ad rerum altissi-
márum quæ in sacrificio
Missæ latent , contempla-
tionem excitaréntur.

FERIA QUINTA

Incipit Abdias Prophéta.

Lectio j.

Vlío Abdíæ. Hæc
dicit Dñs Deus ad
Edom : Audítum
audívimus à Dómino , &
legátum ad gentes misit :
Súrgite , & confurgámus
adversus eum in prælium.
Ecce párvulum dedi te in
géntibus : contemptibilis
tu es valde. Supérbia cor-
dis tui éxtulit te habitán-
tem in scisúris petrárum
exaltántem sólium tuum ;
qui dicis in corde tuo :
Quis détrahet me in ter-
ram ? Si exaltátus fúeris
ut áquila , & si inter sí-
dera posúeris nidum tuū ;
inde détraham te , dicit
Dóminus.

℞. Contestátus *p.* 285.

Lectio ij.

Numquid non in die
illa , dicit Dóminus ,
perdam sapiéntes de Idu-
mæa , & prudéntiam de
monte Esaü ? Et timébunt
fortes tui à meridie , ut
intéreat vir de monte E-
saü. Propter interfecti-
onem , & propter iniquita-
tem in fratrem tuum Ja-
cob , opériet te confusio
& peribis in ætérnum. *In*

O iij

die cū stares advērsus eum, quando capiēbant aliēni exercitum ejus, & extrānei ingrediebāntur portas ejus, & super Jerūsalem mittēbant sortem; tu quoque eras quasi unus ex eis.

℞. Quid est *pag.* 286.

Lectio iij.

IN monte Sion erit salvatio, & erit Sanctus: & possidebit domus Jacob eos qui se possederant. Et erit domus Jacob, ignis; & domus Joseph, flamma; & domus Esaü, stipula: & succendentur in eis & devorabunt eos; & non erunt reliquiae domus Esaü, quia Dominus locutus est. Et hereditabunt hi qui ad Austrum sunt montem Esaü, & qui in campēstribus Philisthiim: & possidebunt regionem Ephraim, & regionem Samariæ: & Benjamin possidebit Galaad. Et transinigratio exercitus hujus filiorum Israël, omnia loca Chananæorum usque ad Sarēptam: & transinigratio Jerūsalem, quæ in Bosphoro est, possidebit civitates Austri. Et ascendent salvatores in montem Sion judicare montem *Esaü*; & erit Domino *regnum*,

℞. Confortentur *p.* 286.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino. *Sess. 7. Decret. de Sacram. Eccl. Can. 13.*

SI quis dixerit, receptos & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus in solēmi Sacramentorum administratione adhiberi consuetos, aut contēpni, aut sine peccato à ministris pro libito omitti, aut in novos alios per quemcūque Ecclesiæ Pastorem mutari posse: anathēma sit.

FERIA SEXTA

Incipit Jonas Prophēta.

Lectio j. Cap. 1.

ET factum est verbum Domini ad Jonam filium Amathi, dicens: Surge, & vade in Niniven civitatem grandem, & prædica in ea: Quia ascendit malitia ejus coram me. Et surrexit Jonas, ut fugeret in Tharsis à facie Domini, & descendit in Joppen, & invenit navem euntem in Tharsis; & dedit naulum ejus, & descendit in eam ut iret cum eis in Tharsis à facie Domini. Dominus autem misit ventum mag-

num in mare, & facta est tempestas magna in mari, & navis periclitabatur conterì. Et timuerunt nautæ, & clamaverunt viri ad deum suum, & miserunt vasa quæ erant in navi in mare, ut alleviaretur ab eis. Et Jonas descendit ad interiora navis, & dormiebat sopore gravi. Et accessit ad eum gubernator, & dixit ei: Quid tu sopore deprimeris? surge, invoca Deum tuum, si fortè recogitet Deus de nobis, & non pereamus.

R. Dómuí pag. 283.

Lectio ij. Cap. 1. & 2.

ET dixit ad eos: Tolle te me & mittle in mare, & cessabit mare à vobis; scio enim ego quoniam propter me tempestas hæc grandis venit super vos. Et remigabant viri: ut reverterentur ad aridam, & non valebant, quia mare ibat, & intumescébat super eos. Et clamaverunt ad Dóminum & dixerunt: Quæsumus, Dómine, ne pereamus in ánima viri istius, & ne des super nos sanguinem innocentem, quia tu, Dómine, sicut voluisti, fecisti. Et tulerunt

Jonam, & miserunt in mare: & sterit mare à fervore suo. Et timuerunt viri timore magno Dóminum; & immolaverunt hostias Dómino, & voverunt vota. Et præparavit Dóminus piscem grandem ut deglutiret Jonam. Et erat Jonas in ventre piscis tribus diebus & tribus noctibus. Et oravit Jonas ad Dóminum Deum suum de ventre piscis.

R. Dicit pag. 283.

Lectio iij. Cap. 2. & 3.

ET dixit Dóminus pisci: & evomuit Jonam in aridam. Et factum est verbum Dómini ad Jonam secundo, dicens: Surge, & vade in Niniven civitatem magnam; & prædica in ea prædicationem quam ego loquor ad te. Et surrexit Jonas, & abiit in Niniven juxta verbum Dómini: & Ninive erat civitas magna itinere trium dierum. Et coepit Jonas introire in civitatem itinere diei unius; & clamavit, & dixit: Adhuc quadraginta dies, & Ninive subvertetur. Et crediderunt viri Ninivite in Deum, & prædicaverunt jejuniū, & vestiti sunt saccis à majore usque ad

minorem. Et pervénit verbum ad regem Nínive; & furréxit de sólio suo, & abjécit vestiméntum suum à se, & indútusest sacco, & fedit in cinere. Et clamávit, & dixit in Nínive ex ore regis & principum ejus, dicens: Hómines & juménta, & boves, & pécora non gustent quidquam, nec pascántur, & aquam non bibant: & operiántur saccis hómines & juménta, & clament ad Dóminum in fortitúdine; & convertátur vir à via sua mala, & ab iniquitate quæ est in mánibus eórum. Quis scit si convertátur & ignóscat Deus, & revertátur à furóre iræ suæ, & non peribimus? Et vidit Deus ópera eórum, quia convérsti sunt de via sua mala: & misértus est Deus super malitiam quam locútus fúerat ut fáceret eis, & non fecit.

℞. Dies multos p. 284.

C A N O N.

Ex Concilio Cameracénsi.

An. 1565. de Carem. c. 6.

Cæremóniæ omnes quæ signácula sunt pietátis & Religiónis Christiánæ, quasque vel ab Apóstolis, vel ab Ecclesiæ Cathólicæ tra-

ditióné quasi per manum accépimus: ut sanctè & piè sunt invéctæ, sic religiósè conservéntur in Ecclesiis . . . . . novæ autem nullæ recipiántur . . . . . sine Epíscópi judicio.

S A B B A T O.

Incipit Michæas Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

Verbum Dómini quod factum est ad Michæam Morasthiten in diébus Jóathan, Achaz, & Ezechíæ, regum Juda; quod vidit super Samariam & Jerúsalem. Audite, pópuli omnes; & atténdat terra & plenitúdo ejus: & sit Dóminus Deus vobis in testem, Dóminus de templo sancto suo. Quia ecce Dóminus egrediétur de loco suo, & descéndet; & calcábit super excélsa terræ. Et consuméntur montes subtus eum; & valles scindéntur sicut cera à fácie ignis, & sicut aquæ quæ decurrunt in præceps. In scélere Jacob omne istud, & in peccátis domús Israël. Quod scelus Jacob? Nonne Samaria? Et quæ excélsa Judæ? Nonne Jerúsalem? Et ponam Sama-

riam quasi acervum lapidum in agro, cum plantatur vinea; & detrahantur in vallem lapides ejus, & fundamenta ejus revelabuntur.

*Si fiat de Sabbato R R R.
fumentur è II. Nocturno
Dominicæ præcedentis.*

Leſſio ij. Cap. 3.

HÆc dicit Dominus super Prophetas qui seducunt populum meum, qui mordent dentibus suis, & prædicant pacem: & si quis non dederit in ore eorum quippiam, sanctificent super eum prælium. Propterea nox vobis pro visione erit, & tenebræ vobis pro divinatione; & occumbet sol super prophetas, & obtenebrabitur super eos dies. Et confundentur qui vident visiones, & confundentur divini, & operient omnes vultus suos, quia non est responsum Dei. Verumtamen ego replētus sum fortitudine Spiritus Domini, judicio & virtute, ut annuntiem Jacob scelus suum, & Israël peccatum suum.

Leſſio iij. Cap. 5.

ET tu, Bèthlehem Ephrata, parvulus es in millibus Juda: ex te mihi egrediētur qui sit do-

minator in Israël; & egressus ejus ab initio, à diebus æternitatis. Propter hoc dabit eos usque ad tempus in quo parturiens pariet; & reliquæ fratrum ejus convertentur ad filios Israël. Et stabit, & pascet in fortitudine Domini, in sublimitate nominis Domini Dei sui; & convertentur, quia nunc magnificabitur usque ad terminos terræ. Et erit iste pax.

C A N O N.

Ex Concilio Coloniensi primo.

An. 1536. Part. 9. cap. 16.

Quidquid in Cæremoniis ad abusum & superstitionem spectat, & quo populus à Deo ad collocandum in externis istis aliquam fiduciam adduci possit, prohibemus.

DOMINICA XVIII.
post Pentecosten.

IN VESPERIS SABBATI
Ad Magnificat

Ant. 5. Prophetaverunt Aggæus & Zacharias ad Judæos qui erant in Jerusalem, in nomine Dei Israël. Et cœperunt edificare templum Dei, & cum eis Prophætæ Dei adjuvantes eos. 1. Esdr. 5.

Oratio ut infra ad Laudes.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Nahum Propheta.

Lectio j. Cap. 1.

ONus Nínive : Liber visionis Nahū Elcesæi. Deus æmulator, & ulciscens Dóminus : ulciscens Dóminus, & habens furórem : ulciscens Dóminus in hostes suos, & irascens ipse inimicis suis. Dóminus pátiens, & magnus fortitudine, & mundans non faciet innocentem. Dóminus in tempestate & turbine viæ ejus, & nébulæ pulvis pedum ejus. Increpans mare & exsiccans illud, & ómnia flúmina ad désertum dedúcens. Infir-mátus est Bafan & Carmélus ; & flos Libani elánguit. Montes commóti sunt ab eo, & colles desoláti sunt, & contrémuit terra à facie ejus, & orbis, & omnes habitantes in eo. Ante faciém indignationis ejus quis stabit ? & quis résistet in ira furóris ejus ? Indignatio ejus effúsa est ut ignis, & petra dissolútae sunt ab eo.

*℞. Dómuí pag. 283.**Lectio ij.*

Bonus Dóminus, & confortans in die tri-

bulatiónis, & sciens sperantes in se. Et in dilúvio prætereunte consummationem faciet loci ejus : & inimicos ejus persequéntur tenebræ. Quid cogitátis contra Dóminum ? Consummationem ipse faciet : non consúrget duplex tribulatio. Quia sicut spinæ se invicem complectúntur, sic convívium eórum páriter potantium : consuméntur quasi stípula ariditate plena. Ex te exíbit cógitans contra Dóminum malítiam, mente pertráctans prævaricationem.

*℞. Dicit pag. 283.**Lectio iij.*

HÆc dicit Dóminus : Si perfecti fuerint, & ita plures ; sic quoque attóndentur, & pertransibit. Affixi te, & non affligam te ultra. Et nunc cónteram virgam ejus de dorso tuo, & víncula tua dirúmpam. Et præcipiet super te Dóminus, non seminábitur ex nómine tuo ámplius : de domo dei tui interficiam scúlptile & consúltille : ponam sepúlchrum tuum, quia inhonorátus es. Ecce super montes pedes evangeli-zántis & annuntiántis pacem. Célebra, Iuda, festi-

vitates tuas, & redde vota tua, quia non adjiciet ultra ut pertranseat in te Belial: universus interiit.

R. Dies multos *p.* 284.

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro Sancti Augustini Episcopi de Civitate Dei.

Lib. 18. Cap. 31. & 32.

Lectio iv.

NAhum propheta, imo per illum Deus: Exterminabo, inquit, sculptilia & conflabilia: ponam sepulchram tuam, quia veloces ecce super montes pedes evangelizantis & annuntiantis pacem. Celebra, Juda, dies festos tuos, redde vota tua, quia jam non adjicient ultra ut transeant in vetustatem. Consummatum est, consumptum est, ablatum est. Ascendit qui insufflat in faciem tuam eripiens te ex tribulatione. Quis ascenderit ab inferis, & insufflaverit in faciem Judæ, hoc est, Judæorum discipulorum, Spiritum Sanctum recolat, qui meminit Evangelium. Habacuc de quo alio, quàm de Christi adventu qui facturus fuerat, intelligitur dicere: Et respondit Dominus ad me, & dixit: *Scribe visum apertè in bu-*

xo, ut assequatur qui legit ea, quia adhuc visio ad tempus, & oriètur in fine & non in vacuum: si tardaverit, sustine eum, quia veniens veniet, & non morabitur. In oratione autem sua cum canticò, cui nisi Dòmino Christo, dicit: Dòmine, audiivi auditionem tuam, & timui; Dòmine consideravi ópera tua, & expavi? Quid enim hoc est, nisi præcognitæ, novæ ac repentinae salutis hominum ineffabilis admiratio.

R. Contestatus *p.* 285.

Lectio v. Cap. 33. & 35.

SOphonix autem propheta, qui cum Jeremia prophetabat, hæc prædicta de Christo interrim ponam: expecta me, dicit Dñs, in die resurrectionis meæ, in futurum, quia judicium meum ut congregem gentes & colligam regna. Restant tres minores Prophetae, qui prophetaverunt in fine captivitatis, Aggæus, Zacharias, Malachias. Quorum Aggæus Christum & Ecclesiam hæc apertiùs brevitate prophetat: Hæc dicit Dominus exercituum: Adhuc unum modicum est, & ego commovebo

cœlum & terram, & mare & aridam, & movébo omnes gentes : & véniet Desiderátus cunctis gentibus.

R. Quid est pag. 286.

Lectio vij.

Z Acharías de Christo & Ecclesiá, Exulta, inquit, valde, filia Sion; júbila, filia Jerúsalem: ecce rex tuus véniet tibi, justus & salvátor; ipse pauper, & ascéndens super ásinam & super pulum filium ásinæ; & potestas ejus à mari usque ad mare, & à fluminibus usque ad fines terræ. Hoc quando factum sit, ut Dominus Christus in itinere junénto hujus generis uteretur, in Evangelio légitur. Malachías prophétans Ecclesiám, quam per Christum cernimus propagátam, Judæis apertissime dicit ex persóna Dei: Non est mihi volúntas in vobis, & munus non suscipiam de manu vestra. Abortu enim solis usque ad occásum, magnum est nomen meum in gentibus; & in omni loco sacrificábitur & offerretur nómini meo oblatio munda. Hoc sacrificium per sacerdotium Christi *secundum ordinem Mel-*

chisedech, cum in omni loco à solis ortu usque ad occásum Deo jam videámus offerri; sacrificium autem Judæórum, quibus dictum est: Non est mihi volúntas in vobis, nec accipiam de manibus vestris munus, cessasse negare non possunt. Quid adhuc expéctant álium Christum, cum hoc quod prophetátum legunt & implétum vident, impléri non potúerit, nisi per ipsum.

R. Conforténtur p. 286.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 9.

I N illo tempore; Ascéndens Jesus in naviculam, transfretávit & venit in civitatem suam. Et reliqua.

Homilia Sancti Petri Chrysólogi.

Serm. 50.

C Christum in humanis actibus divína gessisse mystéria, & in rebus visibilibus invisibília exercuisse negótia, lectio hodiérna monstrávit. Nonne ipse est qui, fugátis flúctibus, maris profunda mudávit, ut Israëlíticus pópulus in-

ter stupentes undas, sicco vestigio, velut montium concava pertransiret? Nonne hic est qui Petri pedibus marinos vortices inclinavit, ut inter liquidum humanis gressibus solidum praeberet obsequium? Et quid est quod ipse sibi maris sic deneget servitutem, ut brevissimi lacus transitum sub nautica merce transfretaret? Quid mirum, fratres? Christus venit suscipere infirmitates nostras, & suas nobis conferre virtutes; humana quaerere, praestare divina; accipere injurias, reddere dignitates; ferre taedia, referre sanitates, quia medicus qui non fert infirmitates, curare nescit; & qui non fuerit cum infirmo infirmatus, infirmo non potest conferre sanitatem.

R. Ecce viri portantes hominem qui erat paralyticus, quaerebant eum ponere ante Jesum. Et * Non inveniētes quā parte illum inferrerent prae turba, per tegulas summiserunt eum cum lecto in medium.

V. Spes illorum in salvantem illos, & oculi Dei in diligentes se. * Non. *Luc. 5. Eccli. 34.*

Lectio xvij.

C Hristus ergo si in suis mansisset virtutibus, commune cum hominibus nihil haberet; & si non impleret carnis ordinem carnis in illo esset otiosa susceptio. Sustinuit ergo has necessitates, ut homo verus humanis necessitatibus probaretur. Et venit in civitatem suam. Creator rerum, orbis Dominus, posteaquam se propter nos nostram coangustavit in carne, coepit habere humanam patriam: coepit civitatis Judaicae esse civis: parentes habere coepit, parentum omnium ipse parens, ut invitaret amor, attraheret caritas, vinciret affectio, suaderet humanitas quos fugarat dominatio, metus disperferat, & fecerat ejus potestatis extorres. Et ecce offerabant ei paralyticum jacentem in lecto; & respiciens Jesus fidem illorum, dixit paralytico: Confide, fili, remittuntur tibi peccata tua. Audit veniam, & tacet paralyticus, nec ullam respondet gratiam, quia plus corporis quam animae tendebat ad curam; & temporales aerumnas resoluti corporis sic des-

bat, ut æternas pœnas resolutionis animæ non deslèret, gratiorem sibi præsentem vitam iudicans, quàm futuram. Méritò Christus operantium fidem respicit, & vecordiam respicit sic jacéntis, ut fidei aliénæ suffragio paralytici anima ante curarétur quàm corpus.

R. Videns Jesus fidem illórum, dixit paralytico: * Confide, fili, remittuntur tibi peccata tua. *ψ.* Per misericórdiam & fidem purgantur peccata. * Confide. *Matth. 9. Prov. 15.*

Leitio ix.

CErnitis in hoc loco, fratres, Deum non interrogare insipientium hóminum voluntates, non expectare ignorantium fidem, non infirmórum stulta desidéria perscrutari, sed ad altérius fidem subvenire, quod per solam grátiam conferebat, eum quidquid divinæ voluntatis est, non negaret. Et réverâ, fratres, quando medicus languéntium aut quærit aut respicit voluntates, cum semper contrária desideret aut requirat infirmus? Hinc est, quod nunc ferunt, nunc ignem, nunc

amara pocula ingerit & appónit invítis; ut curam sani sentiant, quam non póterant sentire ægrotantes. Et si homo injurias despicit, maledicta contémnit, ut sauciátis morbo sponte vitam conferat & salutem; quantò magis Christus medicus bonitate divinâ, morbis saucios peccatórum, & phrénesi criminum laborantes, ad salutem étiam invítos attrahit & nolentes? O si velimus, fratres, o si velimus omnem mentis nostræ paralyfim pervidere, animam nostram virtutibus destitutam jácere in vitiórum stratis cerneremus. Lucéret nobis quemadmodum Christus & nostras quotidie nóxias respicit voluntates, & ad salutária nos remédia pertrahit & perúrget invítos.

R. Ego sum, ego sum, ipse qui * Déleo iniquitates tuas propter me; & † Peccatórum tuórum non recordabor. *ψ.* Dixit Jesus: Homo, remittuntur tibi peccata tua. * Déleo. Glória. † Peccatórum. *Isai. 43. Luc. 5.*

Ad Benedictus

Ant. 1. Ait Jesus paralytico: Surge, tolle lectum tuum

Feria secunda Hebd. XVIII. post Pentecosten. 303
& vade in domum tuam. Et surrexit, & abiit in domum suam. *Matth. 9.*

Oratio.

D Irigat corda nostra, quæsumus, Dómine, tuæ miserationis operatio, quia tibi sine te placere non possumus. Per.

C A N O N.

Ex Concilio Frisingensi.

Anno 1440. Cap. 15.

M Andamus in virtute sanctæ obediëntiæ, & volumus omnes sacerdotes qui paróchiis præfunt, singulis diébus Dominicis aquam & sal benedicere, ac eosdem uná cum toto Clero ad ipsas Ecclesiás spectante, horis consuétis, ante Misárarum solémnia processionaliter circumire.

Ad Magnificat

Ant. 8. Vidéntes turbæ, timuérunt, & glorificavérunt Deum qui dedit potestátem talem homínibus. *Matth. 9.*

Oratio ut suprà ad Laud.

FERIA SECUNDA.

Incipit Hábacuc Prophéta.

Lectione j. Cap. 1.

O Nus quod vidit Hábacuc prophéta. Usquequò, Dómine, clamábo, & non

exáudies? vociterábor ad te vim pátiens, & non salvábis? Quare ostendísti mihi iniquitátem & labórem, vidére prædam & injustítiam contra me? Et factum est iudicium, & contradíctio poténtior. Propter hoc laceráta est lex, & non pervénit usque ad finem iudicium: quia impius prævalet advérsus justum; propterea egréditur iudicium perversum.

R. Dómuí pag. 283.

Lectione ij. Cap. 2.

S Uper custódiam meam stabo, & figam gradum super munitiónem; & contemplábor, ut videam quid dicátur mihi, & quid respóndeam ad arguéntem me. Et respóndit mihi Dóminus; & dixit: Scribe visum, & explána eum super tábulas, ut percúrrat qui légerit eum, quia adhuc visus procul & apparebit in finem, & non mentiétur: si moram fécerit, expécta illum, quia véniens véniet, & non tardábit. Ecce qui incredúlus est, non erit recta anima ejus in semetípso; justus autem in fide sua vivet. Et quomodo vinum potántem

décipit ; sic erit vir superbus , & non decorabitur : qui dilatávit quasi inférnus animam suam , & ipse quasi mors , & non adimplétur , & congregábit ad se omnes gentes ; & coacervábit ad se omnes pópulos. Numquid non omnes isti super eum parábolam sument , & loquélam ænigmatum ejus ; & dicétur : Væ ei qui multiplicat non sua : Usquequò & ággravat contra se densum lutum ?

R. Dicit pag. 283.

Lectio iij.

Numquid non repéntè consúrgent qui mórideant te , & fuscitabúntur lacerántes te , & eris in rapínam eis ? Quia tu spoliásti gentes multas , spoliábunt te omnes qui reliqui fúerint de pópulis propter sanguinem hóminis , & iniquitátem terræ civitátis & ómnium habitántium in ea. Væ qui cóngregat avarítiam malam dómui suæ , ut sit in excélsó nidus ejus , & liberári se putat de manu mali. Cogitásti confusió-nem dómui tuæ , concidísti pópulos multos , & peccávit anima tua. Quia lapis de pariete clamábit ,

& lignum quod inter júnc-túras ædificiórum est , res-pondébit. Væ qui ædificat civitátem in sanguínibus , & præparat urbem in iniquitáte. Numquid non hæc sunt à Dómino exercítuum ? laborábunt enim pópuli in multo igne , & gentes in vacuum , & deficient.

R. Dies multos p. 284.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalénsi.

Anno 1683. Tit. 5.

AB omni Ecclesiástico cantu quævis música lascivum quidpiam & vulgares cantinèlas , aut levitatem similisque inéptias réferens , omnínò arceátur : Sed gravis ubique sit & divinis láudibus accommodata , ut eâ circumstántium fidélium á-ni-mi ad-majórem pietátem , devotiónem ac religi-ónem ardéscant.

FERIA TERTIA.

Incipit Sophonías.
Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

Verbum Dómini quod factum est ad Sophoniam filium Chusi , filii Godolix , filii Amarix , filii E-

zeciae in diebus Josiae; filii Amon regis Judae. Congregans congregabo omnia à facie terrae, dicit Dominus. Congregans hominem & pecus, congregans volatilia cœli & pisces maris; & ruinæ impiorum erunt: & disperdam homines à facie terrae, dicit Dominus. Et extendam manum meam super Judam, & super omnes habitantes Jerusalem; & disperdam de loco hoc reliquias Baal, & nomina ædificatorum cum sacerdotibus; & eos qui adorant super testa militiam cœli, & adorant & jurant in Domino, & jurant in Melchom; & qui avertuntur de post tergum Domini; & qui non quaesierunt Dominum, nec investigaverunt eum.

R. Contestatus p. 285.

Lectio. ij.

IN tempore illo scrutabor Jerusalem in lucernis: & visitabo super viros defixos in facibus suis, qui dicunt in cordibus suis: Non faciet bene Dominus, & non faciet malè. Et erit fortitudo eorum in direptionem & domus eorum in desertum: & ædificabunt domos, & non habi-

tabunt; & plantabunt vineas, & non bibent vinum earum. Juxta est dies Domini magnus; juxta est & velox nimis: vox diei Domini amara, tribulabitur ibi fortis. Dies iræ dies illa, dies tribulationis & angustiae, dies calamitatis & miseriae, dies tenebrarum & caliginis, dies nebulae & turbinis, dies tubae & clangoris super civitates munitas & super angulos excelsos. Et tribulabo homines: & ambulabunt ut cæci, quia Domino peccaverunt; & effundetur sanguis eorum sicut humus, & corpora eorum sicut stercora. Sed & argentum eorum, & aurum eorum non poterit liberare eos in die iræ Domini.

R. Quid est pag. 286.

Lectio iij.

Cap. 3.

EXpecta me, dicit Dominus in die resurrectionis meae in futurum, quia iudicium meum ut congregem gentes, & colligam regna; & effundam super eos indignationem meam, omnem iram furoris mei: in igne enim zeli mei devorabitur omnis terra. Quia tunc reddam populis labium elec-

tum, ut invocent omnes in nómine Dómini, & sérviant ei húmero uno. Ultra flúmina Æthiopiæ, inde súpplices mei; filii dispersórum meórum déferent munus mihi. in die illa non confundéris super cunctis adinventiónibus tuis; quibus prævaricáta es in me, quia tunc áuferam de médio tuí magniloquos supérbiæ tuæ, & non adjicies exaltári ámplius in monte sancto meo. Et derelinquam in médio tuí pópulum pauperem & egénium; & sperábunt in nómine Dómini. Reliquiæ Israël non fácient iniquitatem: & non inveniétur in ore eórum lingua dolósa, quóniam ipsi pascéntur & accubábunt, & non erit qui extérreat.

℞. Conforténtur p. 286.

C A N O N.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

Anno 816. cap. 137.

STudéndum summópe-
rè cantóribus est, ne donum sibi divinitús collátum vítiis foedent, sed pótius illud humilitáte, & cæteris sanctárum virtútum ornámentis exórnent: *quorum melódia ánimos*

pópuli circumstántis ad memóriam amorémque coeléstiū non solum sublimitáte verbórum, sed étiam suavitate sonórum érigat.

FERIA QUARTA

Incipit Aggæus Prophéta.

Lectio j. Cap 1.

IN anno secúndo Dárii regis, in mense sexto, in die una mensis factum est verbum Dómini in manu Aggæi prophétæ ad Zoróbabel filium Saláthiel, ducem Juda, & ad Jesum filium Jósedec, sacerdotem magnum, dicens: Hæc ait Dóminus exercítuum, dicens: Pópulus iste dicit: Nondum venit tempus domús Dómini ædificándæ. Et factum est verbum Dómini in manu Aggæi prophétæ, dicens: Numquid tempus vobis est ut habitétis in dómibus laqueátis; & domus ista desérta?

℞. Dómui pag. 283.

Lectio. ij.

HÆc dicit Dóminus Exercituum: Pónite corda vestra super vias vestras: ascéndite in montem, portáte ligna, & ædificáte domum: & acceptábilis mihi erit; &

Feria quinta Hebdomada XVIII. post Pentecosten. 307
glorificabor, dicit Dominus. Respexistis ad amplius
et ecce factum est minus; et intulistis in domum, et
et exsufflavimus illud: quam ob causam, dicit Dominus
exercituum? Quia domus mea deserta est,
et vos festinatis unusquisque in domum suam. Propter
hoc super vos prohibiti sunt celi ne darent
rorem, et terra prohibita est ne daret germen suum.
R. Dicit pag. 283.

Leslio iij.

HÆc dicit Dominus
exercituum: Adhuc
unum modicum est, et
ego commovebo cælum,
et terram, et mare, et
aridam. Et movebo omnes
gentes; et veniet De-
sideratus cunctis gentibus:
et implebo domum istam
gloriâ, dicit Dominus
exercituum. Meum est ar-
gèntum, et meum est au-
rum, dicit Dominus exer-
citus. Magna erit glória
domus istius novissimæ
plusquam primæ, dicit
Dominus exercituum: et
in loco isto dabo pacem, di-
cit Dominus exercituum.

R. Dies multos p. 284.

C A N O N.

Ex Concilio Bituricensi.

Anno 1584. Tit. 14. de
Pueris Choris.

CAtholica Ecclesia cœ-
lestem et triumphan-
tem imitata, choros An-
gelorum referens, rectè
et sanctè pueros choris-
tas in templis et Ecclesiis
constituit, qui assiduus càn-
tibus chorum Ecclesiæ ex-
cipient. Et non tantum vo-
ce, sed etiam compositis
môribus et hâbitu et litte-
rulis pro captu ætatis or-
natos esse oportet.

FERIA QUINTA.

Incipit Zachariæ Propheta

Leslio j. Cap. 1.

IN mense octavo, in an-
no secundo Darii regis,
factum est verbû Dô-
mini ad Zachariam filium
Barachîæ filii Addo, pro-
phétam dicens: Iratus est
Dominus super patres ves-
tros iracundiâ. Et dices ad
eos: Hæc dicit Dominus
exercituum: Convertimini
ad me, ait Dominus
exercituum; et convertar
ad vos, dicit Dominus
exercituum. Ne sitis sicut
patres vestri, ad quos cla-
mabant Prophætæ priores,
dicentes: Hæc dicit Dô-
minus exercituum: Con-
vertimini de viis vestris

malis, & de cogitationibus vestris pessimis; & non audierunt, neque attenderunt ad me, dicit Dominus.

R. Contestatus p. 285.

Lectio ij. Cap. 3.

Hæc dicit Dominus exercituum: Si in viis meis ambulaveris; & custodiam meam custodieris; tu quoque iudicabis domum meam, & custodies atria mea, & dabo tibi ambulantes de his qui nunc hic assistunt. Audi, Jesu sacerdos magne, tu & amici tui qui habitant coram te, quia viri portendentes sunt. Ecce enim ego adducam servum meum Orientem. Quia ecce lapis quem dedi coram Jesu: super lapidem unum septem oculi sunt: ecce ego cælabo sculpturam ejus, ait Dominus exercituum, & auferam iniquitatem terræ illius in die una. In die illa, dicit Dominus exercituum, vocabit vir amicum suum subter vitem & subter ficum.

R. Quid est pag. 286.

Lectio iij. Cap. 9.

Exulta satis, filia Sion, júbila, filia Jerúsalem. Ecce rex tuus veniet tibi justus & salvator; ipse

pauper, & ascendens super asinam & super pulum filium asinæ. Et disperdam quadrigam ex Ephraim, & equum de Jerúsalem; & dissipabitur arcus belli; & loquetur pacem gentibus, & potestas ejus à mari usque ad mare, & à fluminibus usque ad fines terræ. Tu quoque in sanguine testamenti tui emisisti vinctos tuos de lacu in quo non est aqua. Convertimini ad munitionem, vincti spei; hodie quoque annuntians duplicia reddam tibi. Quoniam extendi mihi Judam quasi arcum, implevi Ephraim; & suscitabo filios tuos Sion, super filios tuos, Græcia; & ponam te quasi gladium fortium. Et Dominus Deus super eos videbitur; & exhibit ut fulgur jaculum ejus; & Dominus Deus in tuba canet, & vadet in turbine Austri. Dominus exercituum proteget eos: & devorabunt, & subjicient lapidibus fundæ: & bibentes inebriabuntur quasi à vino; & replebuntur ut phialæ, & quasi cornua altaris. Et salvabit eos Dominus Deus eorum in die illa, ut gregem populi

sui, quia lapides sancti elevabuntur super terram ejus. Quid enim bonum ejus est, & quid pulcrum ejus, nisi frumentum electorum, & vinum germi- nans virgines;

R. Confortentur p. 286.

C A N O N.

Ex Concilio Bituricensi.

Anno 1584. Tit. 14. de
Pueris Chorist. Can. 2.

SIt puerorum choristá-
rum rector aut præ-
ceptor bonæ & probatæ
vitæ & fidei, ... qui
músicam & ritum Ecclé-
siæ ritè cálleat: qui sédu-
lò eos dóceat, ... qui
. . . . cùm illis cibum su-
mat, nec aliò divértat: cu-
ram eórum gerat, tum áni-
mi, tum cóporis. . . . eos
ad Ecclésiám ducat & re-
dúcat; & nunquàm, nisi
eò duce, extra domum
incédere sinat.

FERIA SEXTA

De Zacharía Prophéta.

Lectio j. Cap. II.

TUli virgam meam,
quæ vocábat^{ur} De-
cus; & abscídi
eam ut írritum fácerem
fœdus meum quod per-
cússi cum ómnibus pópu-
lis. Et in írritum dedúctum

est in die illa: & cogno-
vérunt sic páuperes gre-
gis, qui custódiunt mihi,
quia verbum Dómini est.
Et dixi ad eos: Si bonum
est in óculis vestris, affér-
te mercédem meam, & si
non, quiéscite. Et appen-
derunt mercédem meam
triginta argénteos. Et di-
xit Dóminus ad me: Pró-
jice illud ad statuárium,
decórum pretíum quo ap-
pretiátus sum ab eis. Et
tuli triginta argénteos, &
projéci illos in domum
Dómini ad statuárium. Et
præcidi virgam meam se-
cúndam, quæ appellabá-
tur Funiculus, ut dissól-
verem germanitátem inter
Judam & Israël. Et dixit
Dóminus ad me: Adhuc
sume tibi vasa pastóris stul-
ti, quia ecce ego suscitábo
pastórem in terra, qui de-
relicta non visitábit, dis-
persum non quæret, &
contritum non sanábit, &
id quod stat non enútriet,
& carnes pínguium có-
medet & úngulas eórum
dissólvet. O pastor, &
idólum, derelinquens gre-
gem! gládius super brá-
chium ejus, & super ócu-
lum dextrum ejus; brá-
chium ejus ariditáte sicca-
bitur, & óculus dexter.

ejus tenebréscens obscurábitur.

℞. Dómuí pag. 283.

Lectio ij. Cap. 12.

IN die illa próteget Dóminus habitatóres Jerúsalem: & erit qui offéndit ex eis in die illa, quasi David; & domus David, quasi Dei, sicut angelus Dómini in conspéctu eórum. Et erit in die illa, quæram contèrere omnes gentes quæ veniunt contra Jerúsalem, Et effúndam super domum David & super habitatóres Jerúsalem spíritum grátiæ & precum; & aspiciet ad me quem confixerunt: & plangent eum planctu quasi super unigénitum, & dolébunt super eum, ut doléri solet in morte primogéniti.

℞. Dicit pag. 283.

Lectio iij. Cap. 13.

ET erit: in die illa confundéntur prophætæ, unusquísque ex visione sua cum prophetáverit; nec operiéntur pállio sáccino, ut mentiántur; sed dicet: Non sum prophéta, homo agricóla ego sum; quóniam Adam exémplū meū ab adolescéntia mea. *Et dicétur ei: Quid sunt plagæ istæ in médio má-*

nuum tuárum? Et dicet: His plagátus sum in domo eórum qui diligébant me. Frámea, fuscitáre super pastórem meum, & super virum cohæréntem mihi, dicit Dóminus exercituum: pércute pastórem, & dispérgéntur oves: & convértam manum meam ad párvulos.

℞. Dies multos p. 284.

C A N O N.

Ex Concílio Cameracénsi.

An. 1565. Tit. 6. cap. 4.

QUæ in choro cani debent ad instructiōnem, eā canántur voce, ut intelligántur mente, non autem órganis, quæ sic ædificáre néqueant ut viva vox, piæ mentis intérpres & núncia.

S A B B A T O.

Incipit Malachías
Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

ONus verbi Dómini ad Israél in manu Malachíæ. Diléxi vos, dicit Dóminus; & dixístis: In quo diléxísti nos? Nonne frater erat Esaii Jacob, dicit Dóminus? Et diléxi Jacob, Esaii autem ódio hábui? & pósui montes ejus in so-

litudinem, & hæreditatem ejus in dracones deserti. Quod si dixerit Idumæa: Destructi sumus, sed revertentes ædificabimus quæ destructa sunt; hæc dicit Dominus exercituum: Isti ædificabunt & ego destruem: & vocabuntur termini impietatis, & populus cui iratus est Dominus usque in æternum. Et oculi vestri videbunt; & vos dicetis: Magnificetur Dominus super terminum Israël. Filius honorat patrem, & servus dominum suum: si ergo pater ego sum, ubi est honor meus? & si Dominus ego sum, ubi est timor meus, dicit Dominus exercituum? Ad vos, o sacerdotes, qui despiciatis nomen meum, & dixistis: In quo despeximus nomen tuum? Offertis super altare meum panem pollutum; & dicitis: In quo polluimus te? In eo quod dicitis: Mensa Domini desperta est.

*Si fiat de Sabbato 1777.
sumentur è II. Noct. Dom.
XVII. post Pentec. p. 285.*

Lectione ij.

SI offeratis cæcum ad immolandum, nonne malum est? & si offeratis claudum & languidum,

nonne malum est? Offer illud duci tuo, si placuerit ei, aut si susceperit faciem tuam, dicit Dominus exercituum. Et nunc deprecamini vultum Dei, ut misereatur vestri, (de manu enim vestra factum est hoc) si quomodo suscipiat facies vestras, dicit Dominus exercituum. Quis est in vobis qui claudat ostia & incendat altare meum gratuito? Non est mihi voluntas in vobis, dicit Dominus exercituum; & munus non suscipiam de manu vestra. Ab ortu enim solis usque ad occasum, magnum est nomen meum in gentibus: & in omni loco sacrificatur, & offertur nomini meo oblatio munda, quia magnum est nomen meum in gentibus, dicit Dominus exercituum.

Lectione iij. Cap. 4.

ECCE dies venit suscensa quasi caminus; & erunt omnes superbi, & omnes facientes impietatem, stipula; & inflammabit eos dies veniens, dicit Dominus exercituum, quæ non derelinquet eis radicem & germen. Et oriatur vobis timoribus nomen meum

Sol iustitiæ ; & sánitas in pennis ejus ; & egrediémini , & salietis sicut vituli de arménto. Et calcábitis ímpios , cùm fúerint cinis sub planta pedum vestrórum in die quà ego fácio , dicit Dóminus exercituum. Mementóte legis Móysi servi mei , quam mandávi ei in Horeb ad omnem Israël , præcépta & judícia. Ecce ego mittam vobis Eliám prophétam , ántequàm véniat dies Dómini magnus & horribilis. Et convértet cor patrum ad filios , & cor filiórum ad patres eórum , ne fortè véniam , & percútiam terram anathémate.

C A N O N.

Ex Concílio Senonénsi.

Anno 1528. in Decret.

mor. cap. 17.

ORganórum usum Ecclésia à pátribus ad cultum servitiúmque divinum recépit. Nólumus itaque quòd orgánicis instruméntis résonet in Ecclésiâ impudíca aut lascíva melódia , sed sonus omníno dulcis , qui nihil præter Hymnos divinos , & cántica spirituália re-præsentet.

DOMINICA XIX.
post Pentecosten.
IN VESPERIS SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 3. Tobias factus est cæcus : Hanc autem tentationem ideò Dóminus permísit eveníre illi , ut pósteris darétur exemplum patientiæ ejus , sicut & sancti Job. *Tob. 2.*

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.**IN I. NOCTURNO.**

Incipit Liber Tobíæ.

Lectio j. Cap. 1.

TObias ex tribu & civitate Néphthali , (quæ est in superioribus Galilææ supra Naásson , post viam quæ ducit ad occidentem , in sinístro habens civitatem Sephet) cùm captus esset in diébus Salmánasar regis Assyriórum , in captivitate tamen pósitus , viam veritátis non deséruiť ; ita ut ómnia quæ habére póterat , quotidie concaptivis frátribus qui erant ex ejus genere , impertíret. Cùmque esset júnior ómnibus in tribu Néphthali , nihil tamen puerile gessit in

in opere. Denique cum irent omnes ad vitulos aureos quos Jeroboam fecerat rex Israël, hic solus fugiebat consortia omnium sed pergebat in Jerusalem ad templum Domini, & ibi adorabat Dominum Deum Israël, omnia primitiva sua & decimas suas fideliter offerens; ita ut in tertio anno proselytis & advenis ministraret omnem decimationem. Hæc & his similia secundum legem Dei puerulus observabat.

¶. Tobias cum esset junior, nihil puerile gessit in opere: denique * Cum irent omnes ad vitulos aureos, hic solus fugiebat consortia omnium, sed pergebat in Jerusalem ad templum Domini, & ibi adorabat. ¶. Pater tales quaerit qui adorent eum.

* Cum irent. *Tob. 1. Joan. 4.*

Leſſio ij.

Cum verò factus esset vir, accepit uxorem Annam de tribu sua; genuitque ex ea filium, nomen suum imponens ei, quem ab infántia timere Deum docuit, & abstinere ab omni peccato.

Pars Autumnalis.

Igitur cum per captivitatem devenisset cum uxore sua & filio in civitatem Niniven, cum omni tribu sua; cum omnes ederent ex cibis gentilium, iste custodivit animam suam, & nunquam contaminatus est in escis eorum. Et quoniam memor fuit Domini in toto corde suo, dedit illi Deus gratiam in conspectu Salmanasar regis, & dedit illi potestatem quocúmque vellet ire, habens libertatem quaecúmque facere voluisset.

¶. Quomodo poteris, esto misericors: si multum tibi fuerit, abundanter tribue: * Si exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter impartiri stude. ¶. Si voluntas prompta est, secundum id quod habet accepta est; non secundum id quod non habet: * Si exiguum. *Tob. 4. 2. Cor. 8.*

Leſſio iij.

Pergebat ergo ad omnes qui erant in captivitate, & monita salutis dabat eis. Cum autem venisset in Rages civitatem Medorum, & ex his quibus honoratus fuerat a rege, habuisset decem ta-

P

lenta argenti; & cum in multa turba generis sui Gabelum egentem videret, qui erat ex tribu ejus, sub chirographo dedit illi memoratum pondus argenti. Post multum vero temporis, mortuo Salmánasar rege, cum regnaret Sennácherib filius ejus pro eo, & filios Israël exosos haberet in conspectu suo, Tobías quotidie pergebat per omnem cognationem suam, & consolabatur eos, dividebatque unicuique, prout poterat, de facultatibus suis; esuriéntes alébat, nudisque vestimenta præbebat, & mortuis atque occisis sepulturam sollicitus exhibebat.

R. Noli timere, fili mi; pauperem quidem vitam gerimus, sed * Multa bona habebimus, si timuerimus Deum, & recesserimus ab omni peccato, & fecerimus bene. *Ps.* Nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo, divites in fide, & hæredes regni quod repromisit diligéntibus se? * Multa. Glória.

* Multa. *Tob. 4. Jac. 2.*

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro Sancti Ambrósii Episcopi, de Tobía.

Lectio iv. Cap. 1.

Lecto prophético libro, qui inscribitur Tobías, quamvis plenè vobis virtutes sancti Prophætæ Scriptúra insinuaverit, tamen compendiario mihi sermone de ejus méritis recensendis & opéribus apud vos utendum arbitror, ut ea quæ Scriptúra histórico more digressit latiùs, nos strictiùs comprehendamus, virtutum ejus gênera velut quodam breviário colligentes. Fuit Tobías vir justus, miséricors, hospitális; & hoc virtutum præditus choro, subiit ærúmnam captivitatis quam ferébat humiliter atque patienter, communem magis injuriám quàm privátam dolens; nec sibi virtutum suffragia nihil profuisse deplorans, sed magis eam sibi contuméliam minorem peccatorum suorum pretio illátam arbitrátus, méruit edictum, ne quis ex filiis captivitatis mortuum sepulturæ daret.

R. Cognati Tobíæ iridebant vitam ejus: Tobías verò increpabat eos, dicens: * Filii sanctórum sumus, & vitam illam expectamus, quam Deus da-

tūrus est his qui fidem suam nunquam mutant ab eo. *ψ.* Teneamus spei nostræ confessionem indeclinabilem; fidelis enim est qui repromisit. * Filii sanctōrum. *Tob. 2. Hebr. 10.*

Lectio v.

AT ille interdicto non revocabatur magis quam incitabatur, ne deserere officium pietatis, mortis metu, videretur; erat enim misericordiæ pretium mortis pœna. Talis flagitii deprehensus reus, vix tandem per amicum potuit, dirēpto patrimonio, egēnus & exul restitui suis. Iterum in his versabatur officiis; & si quid alimentī foret, peregrinum cum quo cibum sūmeret, quærebat. Itaque cū fessus à sepulchræ revertisset munere, appōsitis sibi edēdi subsidiis, misso filio, quærebat consōrtem convīvii. Dum convīva accērsitur; nuntiātis insepultī corporis reliquiis, convīvium deferēbat: nec putabat pium ut ipse cibum sūmeret, cū in pūblico corpus jaceret exānime. Hoc illi quotidianum opus, & *magnum.*

℣. Quando orābas cum lācrymis, & sepeliēbas mōrtuos, & derelinquēbas prāndium tuum, ego obtuli orationem tuam Dōmino. * Ego sum Rāphaēl Angelus, unus ex septem qui astamus ante Dōminum. *ψ.* Grātia vobis & pax ab eo qui est, & à septem spīritibus qui in conspēctu troni ejus sunt. * Ego sum. *Tob. 12. Apoc. 1.*

Lectio vj. Cap. 2.

TAm sancto fessus officio Prophēta, dum requiescit juxta parietem aulæ, cadēte de pāslerum nido stercore, albūgine cæcitatem incidit; nec conquestus ingemuit, nec dixit; Hæc merces laborum meorum? Fraudari magis se dōluit obsequiorum, quàm oculorum munere; nec cæcitatem pœnam, sed impedimentum putabat. Et cū victum mercēde levāret cōjugis, ne quid furtivum domum suam intrāret, cavēbat. Dénique plūs honestāti quàm necessitati cōsulens, cui sua dēerant, commodāverat proximo suo pecūniam quamdam, quam toto vitæ suæ tempore in tanta indigētia

non repopóscit. Vix, ubi se fessum vidit, & depósitum senectúte, insinuávit filio, non tam cúpiens commodátum repóscere, quàm sollicitus ne fraudáret hærédem. Quòd igitur commodávit pecúniám, & non fœnerávit, iusti servávit officium. Malum est enim fœnus quo quæ-rúntur usúrà; sed non illud fœnus malum de quo scriptum est: Fœnera próximo tuo in témpore necessitátis illíus.

℞. Quia accéptus eras Deo, * Necesse fuit ut tentátio probáret te; & † Nunc misit me Dóminus ut curárem te, & Saram uxórem filii tui à dæmónio liberárem. ⁊ Quem diligit Dóminus, castigat; flagéllat autem omnem filium quem récipit. * Necesse fuit. Glória. † Nunc. *Tob. 12. Hebr. 12.*

IN IIL NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélíi
secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 22.

IN illo témpore; Respóndens Iesus, dixit iterum in parábolis Principibus sacerdotum, & Pharisæis, dicens: Simile

factum est régnum coelórum hómini regi, qui fecit núptias filio suo. Et reliqua.

Homília sancti Joánnis
Chrysóstomi.

Homil. 3. in Epíst. ad
Ephes. num. 4.

SI (Christus) eum abduxit & expulit qui sórdidâ veste erat indútus: ei qui córpori sordes adhibúerit, quid non faciet, quómodo non eum afficiet? Multos video qui Christi córporis sunt partícipes inconsideratè & témerè; & magis ex consuetúdine & ex præscripto, quàm ex cogitatíone & consideratíone. Si advenerit, inquit, tempus sanctæ quadragésimæ: qualiscúmque fuerit quispiam, sit párticeps sacramentórum, si advenerit dies Epiphaniórum. Atqui tempus accedéndi non est: Epiphánia, neque quadragésima facit dignos qui accédant, sed animæ sinceritas & puritas. Cum ea semper accède, absque ipsa nunquàm.

℞. Omnes de uno pane participámus. * Non potéstis cálicem Dómini bibere, & cálicem dæmoniórum: non potéstis mea-

ſæ Dómini participes eſſe , & menſæ dæmoniórum. *ŷ.* Nolite contaminare animas veſtras , ne immúndi ſitis. * Non potéſtis. 1. *Cor.* 10. *Levit.* 11.

Leſſio viij. Paulo poſt.

COgita qui véteris participes erant ſacrificii, quantâ utebántur frugalitáte & abſtinéntiâ : quid non agébant ? Quid non faciébant ? Undique & ſemper expurgabántur : tu autem accédens ad ſacrificium quod ipſi ſtupent & venerántur Angeli , téporum periodis rem deſinis ac circumſcribis ? Et quómodo ſtabis ad tribúnal Chriſti , qui pollútiſ mánibus & labris ad corpus illud áudeas accédere ? Et regem quidem ore maleoléntem deoſculári nolúeris : cœli autem regem ſæténti & maléolenti animâ oſcularis. Id planè eſt contumélia. Dic mihi , velléſne ad ſacrificium mánibus illótiſ accédere ? Non ópinoſ : ſed malles pótiùſ non prorsùſ accédere , quàm sórdidiſ mánibus ; itáne cùm in re parva ſiſ ádeo réverens & religióſus ; sórdidam & immúndam habens ani-

mam accédiſ & audeſ tangere.

R. Quæ participatio juſtiſiæ cum iniquitatè ? Quæ ſocietas luci ad ténebras ? * Qui conſenſus templo Dei cum idóliſ ? Vos enim eſtiſ templum Dei vivi. *ŷ.* Dicit Dóminus : homo ſi alienátuſ fúerit à me , & poſúerit idóla ſua in corde ſuo , diſpérdam eum de médio pópuli mei. * Qui conſenſus. 2. *Cor.* 6. *Ezech.* 14.

Ex Homil. 24. *in Epiſt.* 1. *ad Corinth.* 5. 5.

Leſſio ix.

NON dico ut non accedámus ; ſed ne témère accedámus. Sicut enim témère accédere , periculum eſt , ſic hiſ myſticis cæniſ non comuniſ cáre , fames eſt & mors. Hæc enim menſa nervi animæ noſtræ , mentiſ vínculum , fidúciæ cauſa , ſpes , ſaluſ , lux , vita eſt . . . Abſtérge igitur animam , præpara mentem ad horum myſteriórum percep-tiónem : Etenim ſi regis filiuſ cum ornátu , púrpurâ & diadémate concrédituſ tibi eſſet geſtánduſ , omniâ quæ ſunt in terra abjecliſſeſ. Nunc autem non filiũ

regis, sed ipsum Dei filium unigenitum accipiens, non exhorrescis? Dic mihi: & non omnem sæcularium rerum amorem abjicis? Neque illo tantum ornatu gloriaris, sed adhuc in terram respicis, pecunias amas, & aurum inhias? ecquam habiturus es veniam? quam excusationem?

℞. Suadeo tibi emere à me aurum ignitum probatum, ut locuples fias, & vestimentis albis induaris. * Ecce sto ad ostium & pulso: † Si quis audierit vocem meam, intrabo ad illum, & cænabo cum illo, & ipse mecum.

℣. Omni tempore sint vestimenta tua candida.

* Ecce sto. Glória. * Si quis. *Apoc. 3. Eccle. 9.*

Ad Benedictus

Ant. 8. Intravit rex ut videret discumbentes, & vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali, & ait illi: Amice, quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? At ille obmutuit. *Matth.*

22. *Oratio.*

Corda nostra, quæsumus, Domine, gratiæ tuæ muneribus purificata, ut spirituum virtutibus

tum ornamentis induti; coelesti tuo convivio digni efficiamur. *Per.*

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi. Anno 1683. Tit. 6.

Magistratus omnes pro sui nostrique officii ratione, quoad possumus, adhortamur, ut, quod in ipsis maxime situm est, sacros dies ac solennes pie sancteque celebrari curent: tabernas aperiri, vesturas & opera quævis rustica exerceri prohibeant. Quo tempore verò divinum officium explatur, aut conciones habentur, otiosam & vagam turbam è tabernis, & foro, & plateis abigant, pænisque propositis, rebus sacris interesse compellant.

Ad Magnificat

Ant. 2. Dixit rex ministris: Ligatis manibus & pedibus ejus, mittite eum in tenebras exteriores; ibi erit fletus & stridor dentium. Multi enim sunt vocati, pauci verò electi. *Matth. 22.*

Oratio ut supra ad Laud.

FERIA SECUNDA.

De Libro Tobiae.

Leitio j. Cap. 2.

Post hæc cum esset dies festus Domini, & factum esset prandium bonum in domo Tobiae, dixit filio suo: Vade, & adduc aliquos de tribu nostra, timentes Deum, ut epulentur nobiscum. Cumque abiisset, reversus nuntiavit ei unum ex filiis Israël jugulatum jacere in platea. Statimque exiliens de accubitu suo, relinquens prandium, jejūnus pervenit ad corpus; tollensque illud portavit ad domum suam occulte; ut, dum sol occubuiisset, cautè sepeliret eum. Cumque occultasset corpus, manducavit panem cum luctu & tremore, memans illum sermonem quem dixit Dominus per Amos prophetam: Dies festi vestri convertentur in lamentationem & luctum.

℞. Tobias pag. 313.

Leitio ij.

Cum verò sol occubuiisset, abiit, & sepelivit eum. Arguebant autem eum omnes proxi-

mi ejus, dicentes: Jam hujus rei causà interficijussus es, & vix effugisti mortis imperium; & iterum sepelis mortuos? Sed Tobias plùs timens Deum quàm regem, rapièbat corpora occisorum, & occultabat in domo sua, & mediis noctibus sepelièbat ea. Contigit autem ut quâdam die fatigatus à sepultura, veniens in domum suam, jactasset se juxta parietem, & obdormisset, & ex nido hirundinum dormienti illi calida stercorea inciderent super oculos ejus, fieretque cæcus. Hanc autem tentationem idèd permisit Dominus evenire illi, ut posteris darètur exemplum patientiæ ejus, sicut & sancti Job.

℞. Quomoddò p. 313.

Leitio iij. Cap. 2. & 3.

Anna verò uxor ejus ibat ad opus textrium quotidie, & de labore manuum suarum victum quem consequi poterat, deferèbat. Unde factum est ut hædum caprarum accipiens detulisset domi; cujus cum vocem balantis vir ejus audisset, dixit, Videte ne fortè furtivus sit, reddite eum dominis

fuis; quia non licet nobis aut édere ex furto áliquid, aut contingere. Ad hæc uxor ejus irata, respóndit: Manifestè vana facta est spes tua, & eleemósynæ tuæ modò apparuerunt. Atque his & áliis hujuscémodi verbis exprobrabat ei. Tunc Tobías ingémuit, & cœpit oráre cum lácrymis, dicens: Justus es, Dómine, & ómnia judícia tua justa sunt; & omnes viæ tuæ, misericórdia, & véritas, & judícium. Et nunc, Dómine, memor esto meí, & ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea, vel paréntum meórum. Quóniam non obedivimus præcéptis tuis, ideo trádicti sumus in direptionem, & captivitatem, & mortem.

ꝛ. Noli timére pag. 314.

C A N O N.

Ex Concílio Coloniénsi.

Anno 1536. Part. 9.

Cap. 14.

Benedicéntur campånæ, ut sint tubæ ecclésiæ militántis, quibus vocétur pópulus ad *veniéndum in templum*,

& audiéndum verbum Dei; Clerus verò ad annuntiándum manè misericórdiam Dei, & veritatem ejus per noctem.

FERIA TERTIA.

De Libro Tobíæ.

Lectio j. Cap. 4.

CUm Tobías putáret orationē suam exaudiri ut mori potuisset, vocávit ad se Tobíam filium suum, dixitque ei: Audi, fili mi, verba oris mei, & ea in corde tuo quasi fundaméntum cónstrue. Cùm accéperit Deus ánimam meam, corpus meum sèpeli; & honórem habébis matri tuæ ómnibus diébus vitæ ejus: memor enim esse debes quæ & quanta perícula passa sit propter te in útero suo. Cùm autem & ipsa compléverit tempus vitæ suæ, sèpélías eam circa me. Omnibus autem diébus vitæ tuæ in mente habéto Deum; & cave ne aliquándo peccáto conséntias, & prætermittas præcépta Dñi Dei nostri. Ex substantia tua fac eleemósynam, & noli avérrere faciē tuam ab ullo páupere: ita enim fiet ut

nec à te avertatur facies Domini. Quomodo poteris, ita esto misericors. Si multum tibi fuerit, abundanter tribue; si exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter impertiri stude. Præmium enim bonum tibi thesaurizas in die necessitatis; quoniam eleemôsyna ab omni peccato & à morte liberat, & non patètur animam ire in tenebras. Fiducia magna erit coram summo Deo eleemôsyna omnibus facientibus eam.

℞. Cognati pag. 314.

Leſſio ij.

Attende tibi, fili mi, ab omni fornicatione; & præter uxorem tuam nunquam patiâris crimen scire. Superbiam nunquam in tuo sensu aut in tuo verbo dominâri permittas; in ipsa enim initium sumpsit omnis perditio. Quicumque tibi aliquid operatus fuerit, statim ei mercèdem restitue; & merces mercenarii tui apud te omnino non remaneat. Quod ab alio oderis fieri tibi, vide ne tu aliquando alteri facias. Panem tuum cum esurièntibus & egénis còmede, & de vestimèntis tuis nudos

tege. Panem tuum & vinum tuum super sepulturam iusti constitue, & noli ex eo manducare & bibere cum peccatoribus. Consilium semper à sapiente perquire. Omni tempore benedic Deum; & pete ab eo ut vias tuas dirigat, & omnia consilia tua in ipso permaneant. Indico etiam tibi, fili mi, dedisse me decem talènta argenti, dum adhuc infantulus es, Gabèlo, in Rages civitate Medorum; & chirògraphum ejus apud me habeo: & ideo perquire quomodo ad eum pervenias, & recipias ab eo supra memoratū pondus argenti, & restituas ei chirògraphum suum. Noli timere, fili mi; pauperem quidem vitam gerimus: sed multa bona habebimus, si timuerimus Deum, & recesserimus ab omni peccato, & fecerimus bene.

℞. Quando pag. 315.

Leſſio iij. Cap. 5.

Tunc respondit Tobias patri suo, & dixit: Omnia quaecumque præcepisti mihi, faciam, pater. Quomodo autem pecuniam hanc requiram, ignoro. Ille me nescit,

& ego eum ignoro : quod signum dabo ei ? Sed neque viam per quam pergatur illuc , aliquando cognovi. Tunc pater suus respondit illi , & dixit : Chirographum quidem illius penes me habeo ; quod dum illi ostenderis , statim restituet. Sed perge nunc , & inquire tibi aliquem fidelem virum , qui eat tecum , salvâ mercede suâ : ut , dum adhuc vivo , recipias eam. Tunc egressus Tobías , invenit juvenem splendidum , stantem præcinctum , & quasi paratum ad ambulandum. Et ignorans quod Angelus Dei esset , salutavit eum , & dixit : Unde te habemus , bone juvenis ? At ille respondit : Ex filiis Israël. Et Tobías dixit ei : Nosti viam quæ ducit in regionem Medorum ? Cui respondit : Novi ; & omnia itinera ejus frequenter ambulavi , & mansi apud Gabelum fratrem nostrum , qui moratur in Rages civitate Medorum , quæ posita est in monte Ecbatanis.

R. Quia pag. 316.

C A N O N.

Ex Concilio Cameracensi.

Anno 1565. Tit. 6. cap. 15.

Qui tintinnabula & campanulas ad harmoniam quamdam pulsare solent, caveant omnino, ne hujusmodi pulsatione cantiones turpes, inhonestas, & vulgo jactatas imitentur; sed potius Hymnorum & Canticorum Ecclesiæ modulationes.

FERIA QUARTA.

De Libro Tobiae.

Lectio j. Cap. 6.

Profectus est Tobias, & canis secutus est eum ; & mansit primâ mansione juxta fluvium Tigris. Et exivit ut lavaret pedes suos ; & ecce piscis immanis exivit ad devorandum eum. Quem expavescens Tobías , clamavit voce magnâ , dicens : Domine , invadit me. Et dixit ei Angelus : Apprehende branchiam ejus , & trahe eum ad te. Quod cum fecisset , attraxit eum in siccum : & palpitare coepit ante pedes ejus. Tunc dixit ei Angelus ? Exentera hunc piscem , & cor ejus , & fel , & jecur repone tibi : sunt enim hæc necessaria ad me-

dicaménta utiliter. Quod cum fecisset, afsavit carnes ejus, & secum tulérunt in via; cætera salierunt, quæ sufficerent eis, quousque pervenirent in Rages civitatem Medorum. Tunc interrogavit Tobias Angelum, & dixit ei: Obsecro te, Azária frater, ut dicas mihi quod remédium habébunt ista quæ de pisce servare jussisti? Et respondens Angelus, dixit ei: Cordis ejus particulam si super carbónes ponas, fumus ejus extricat omne genus dæmoniórum, sive à viro, sive à muliere; ita ut ultra non accédât ad eos. Et fel valet ad ungéndos óculos in quibús fúerit albúgo, & sanabúntur.

℞. Tobias pag. 313.

Lectio ij.

ET dixit ei Tobias: Ubi vis ut maneámus? Respondensque Angelus, ait: Est hic Ráguel nómine, vir propínquus de tribu tua, & hic habet filiam nómine Saram; sed neque másculum, neque féminâ ullam habet áliam præter eam. Tibi debétur omnis substántia ejus, & opórtet eam te accipere conjugem. Pete ergo eam

à patre ejus, & dabit tibi eam in uxórem. Tunc respondit Tobias, & dixit: Audio quia trádita est septem viris, & mórtui sunt: sed & hoc attívi, quia dæmónium occidit illos. Timeo ergo ne fortè & mihi hæc eveniant; & cum sim únicus paréntibus meis, depónam senectútem illórum cum tristítia ad inferos.

℞. Quómodo p. 313.

Lectio iij.

Tunc Angelus Raphaél dixit ei: Audi me, & ostendam tibi qui sunt quibus prævalére potest dæmónium. Hi namque qui conjúgium ita suscipiunt, ut Deum à se & à sua mente exclúdent, & suæ libídini ita vacent, sicut equus & mulus quibus non est intelléctus, habet potestatem dæmónium super eos. Tu autem cum accéperis eam, ingressus cubículum, per tres dies cótinens esto ab ea; & nihil áliud, nisi orationibus vacabis cum ea. Ipsâ autem nocte, incénso jécure piscis, fugábitur dæmónium. Secundâ verò nocte in copulatione sanctórum Patriarcharū admittéris. Ter-

tiâ autem nocte benedictionem consequeris, ut filii ex vobis procreentur incólumes. Transactâ autem tertiâ nocte, accipies virginem cum timóre Dómini, amore filiórum magis quàm libidine ductus, ut in scmine Abrahæ benedictionem in filiis consequaris.

R. Noli pag. 314.

C A N O N.

Ex Concilio Novioménsi.

Anno 1344. cap. 4.

Hoc sacro approbante Concilio, volumus, & ordinamus, quòd per singulas ecclesiâs cujúslibet civitâtis vel Diacésis, rara collegiâtis quàm aliis, Ordinarius seu usus divini officii, in modo officiâdi, qui in Ecclesiis Cathedralibus observâri consuevit & tenéri, inviolabiliter observetur.

FERIA QUINTA.

De Libro Tobiae.

Lectio j. Cap. 7.

Ingressi sunt ad Raguel; & suscepit eos Raguel cum gaudio. Intuensque Tobiam Raguel, dixit Annæ uxóri suæ: Quàm similis est juvenis iste consobrinogeo!

Et cum hæc dixisset, ait: Unde estis, juvenes fratres nostri? At illi dixerunt: Ex tribu Néphthali sumus, ex captivitate Nínive. Dixitque illis Raguel: Nostis Tobiam fratrem meum? Qui dixerunt: Nôvimus. Cumque multa bona loqueretur de eo, dixit Angelus ad Raguel: Tobias de quo interrogas, pater istius est. Et misit se Raguel, & cum lacrymis osculatus est eum; & picrans supra collum ejus, dixit: Benedictio sit tibi, fili mi, quia boni & optimi viri filius es. Et Anna uxor ejus & Sara ipsorum filia lacrymâtæ sunt. Postquam autem locuti sunt, præcepit Raguel occidi arietem, & parâri convivium. Cumque hortaretur eos discumbere ad prândium, Tobias dixit: Hic ego hódie non manducabo, neque bibam, nisi prius petitionem meam confirmes, & promittas mihi dare Saram filiam tuam.

R. Cognati pag. 314.

Lectio ij.

Tunc dixit Raguel: Non dubito quòd Deus preces & lacrymas meas in conspectu suo

admiserit ; & credo quoniam ideo fecit vos venire ad me , ut ista conjungeretur cognationi suae secundum legem Moysi : & nunc noli dubium gerere quod tibi eam tradam. Et apprehendens dexteram filiae suae , dextrae Tobiae tradidit , dicens : Deus Abraham , & Deus Isaac , & Deus Jacob vobiscum sit , & ipse coniungat vos , impleatque benedictionem suam in vobis. Et accepta charta , fecerunt conscriptionem conjugii. Et post haec epulati sunt , benedicentes Deum. Vocavitque Raguel ad se **A**nnam uxorem suam , & praecipit ei ut praepararet alterum cubiculum. Et introduxit illuc Saram filiam suam , & lacrymata est. Dixitque ei : Forti animo esto , filia mea : Dominus coeli det tibi gaudium pro taedio quod perpessa es.

R. Quando pag. 315.

Letitio iij. Cap. 8.

Tunc hortatus est virginem Tobias , dixitque ei : Sara , exurge , & deprecemur Deum hodie , & cras , & secundum cras ; quia his tribus

noctibus Deo iungimur ; tertia autem transacta nocte , in nostro erimus coniugio : filii quippe sanctorum sumus ; & non possumus ita coniungi sicut gentes quae ignorant Deum. Surgentes autem pariter , instanter orabant ambo simul , ut sanitas daretur eis. Dixitque Tobias : Domine Deus patrum nostrorum , benedicant te coeli & terrae , mareque & fontes , & flumina , & omnes creaturae tuae quae in eis sunt. Tu fecisti Adam de limo terrae , dedisti que ei adiutorium Evam : & nunc , Domine , tu scis quia non luxuriae causa accipio sororem meam conjugem , sed sola posteritatis dilectione , in qua benedicatur nomen tuum in saecula saeculorum. Dixit quoque Sara : Miserere nobis , Domine , miserere nobis ; & consenescamus ambo pariter sani.

R. Quia pag. 316.

C A N O N.

Ex Concilio Senonensi.

Anno 1528. in Decret. morum cap. 21.

Diligescenti diligenter visitent Breviaria , Missalia , Antiphonaria ,

ac Sanctorum Legendas : & quæ deprehenderint superflua aut non satis pro Ecclesiæ dignitate conveniētia , ipsi continuo tolerant , & refecabunt ; & quæ viderint esse necessaria , adjicient.

F E R I A S E X T A.

De Libro Tobiae.

Lectio j. Cap. 8. & 9.

ADjuravit Raguel Tobiam , ut duas hebdomadas moraretur apud se. De omnibus autem quæ possidebat Raguel , dimidiam partem dedit Tobiae ; & fecit scripturam , ut pars dimidia quæ supererat post obitum eorum , Tobiae dominio deveniret. Tunc vocavit Tobias Angelum ad se , quem quidem hominem existimabat , dixitque ei : Azaria frater , peto ut auscultes verba mea. Si meipsum tradam tibi servum , non ero condignus providentiæ tuæ : tamen obsecro te , ut assumes tibi animalia sive servitia , & vadas ad Gabelum in Rages civitatem Medorum , reddasque ei chirographum suum , & recipias ab eo

pecuniam , & roges eum venire ad nuptias meas. Scis enim ipse quoniam numerat pater meus dies ; & si tardavero unâ die plus , contristatur anima ejus. Et certè vides quomodo adjuravit me Raguel , cujus adjuramentum spernere non possum. Tunc Raphael assumens quatuor ex servis Raguelis , & duos camelos , in Rages civitatem Medorum perrexit : & inveniens Gabelum , reddidit ei chirographum suum , & recepit ab eo omnem pecuniam. Indicavitque ei de Tobia filio Tobiae , omnia quæ gesta sunt ; fecitque eum secum venire ad nuptias.

R. Tobias pag. 313.

Lectio ij. Cap. 10.

CUm verò moras faceret Tobias causâ nuptiarum , sollicitus erat pater ejus Tobias , dicens : Putas quare moratur filius meus , aut quare detentus est ibi ? Putasne Gabelus mortuus est , & nemo reddet illi pecuniam ? Cœpit autem contristari nimis ipse , & Anna uxor ejus cum eo ; & cœperunt ambo simul flere , eò quod die statuto

minimè reverteretur filius eorum ad eos. Flebat igitur mater ejus irremediabilibus lacrimis, atque dicebat: Heu, heu me, fili mi! ut quid te misimus peregrinari, lumen oculorum nostrorum, baculum senectutis nostræ, solatium vitæ nostræ, spem posteritatis nostræ? omnia simul in te uno habentes, te non debuimus dimittere à nobis. Cui dicebat Tobías: Tace, & noli turbari; sanus est filius noster: satis fidelis est vir ille cum quo misimus eum.

℞. Quomodo potueris
pag. 313.

Lectio iij. Cap. 11.

A Nna autem sedebat secus viam quotidie in supercilio montis, unde respicere poterat de longinquo. Et dum ex eodem loco specularetur adventum ejus, vidit à longè; & illicò agnovit venientem filium suum; currensque nuntiavit viro suo, dicens: Ecce venit filius tuus. (Dixitque Raphaël ad Tobiam: At ubi introieris domum tuam, statim adora Dominum Deum tuum; & gratias agens ei, accède ad pa-

trem tuum, & osculare eum. Statimque lini super oculos ejus ex felle isto piscis quod portas tecum: scias enim quoniam mox aperiuntur oculi ejus; & videbit pater tuus lumen cœli, & in aspectu tuo gaudébit.) Tunc præcúrrit canis qui simul fuerat in via; & quasi nuntius adveniens, blandiménto suæ caudæ gaudébat. Et consurgens cæcus pater ejus, cœpit offendens pedibus currere; & datâ manu pûero, occurrît obviam filio suo: & suscipiens osculatus est eum cum uxore sua, & cœperunt ambo flere præ gaudio. Cùmque adorassent Deum, & gratias egissent, consederunt. Tunc sumens Tobías de felle piscis, linivit oculos patris sui: & sustinuit quasi dimidiam ferè horam; & cœpit albûgo ex oculis ejus, quasi membrána ovi, egredi: quam apprehendens Tobías traxit ab oculis ejus; statimque visum recepit. Et glorificabant Deum.

℞. Noli timere, fili mi *pag. 314.*

C A N O N.

Ex Concilio Coloniensi.

An. 1536. Part. 2. cap. 6.

Multo jam ex tēpore pio ánimo desideramus repurgári Breviária : nam cūm olim à sanctissimis Pátribus institútum sit, ut solæ Scripturæ sacræ in Ecclesiá recitaréntur ; nescimus quā incuriâ acciderit, ut in eárum locum succésserint ália cum iis néutiquam comparánda, atque interim históriæ Sanctórum tam incúltæ & tam negligénti iudicio conscriptæ, ut nec auctoritatem habére videántur, nec gravitatem.

S A B B A T O.

De Libro Tobíæ.

Lectio j. Cap. 12.

Vocantes Angelū, pater scilicet & filius, tulérunt eum in partem, & rogare cœperunt ut dignarétur dimidiā partem ómnium quæ attulerant, accéptam habére. Tunc dixit eis occúltè : Manifestábo vobis veritatem, & non abscondam à vobis occúltum fermónem. Quando orábas cum lácrymis, & sepeliébas mórtuos, & dere-

linquébas prándium tuum, & mórtuos abscondébas per diem in domo tua, & nocte sepeliébas eos, ego obtuli orationem tuam Dómino. Et quia accéptus eras Deo, necesse fuit ut tentátio probáret te. Et nunc misit me Dóminus ut curárem te, & Saram uxórem filii tui à dæmónio liberárem. Ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem qui astámus ante Dóminum. Cūmque hæc audissent, turbáti sunt, & treméntes ceciderunt super terram in faciē suam. Dixitque eis Angelus : Pax vobis, nolite timére. Etenim cūm essem vobiscum, per voluntatem Dei eram : ipsum benedicite, & cántate illi. Vidébar quidem vobiscum manducáre, & bibere ; sed ego cibo invisibili & potu qui ab homínibus vidéri non potest, utor. Tempus est ergo ut revértar ad eum qui me misit.

Si fiat de Sabbato, R. R. R. fumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.

Lectio ij. Cap. 14.

IN hora autem mortis suæ vocávit ad se Tobiam filium suum, & sep-

tem iuvenes filios ejus nepotes suos, dixitque eis: Propè erit interitus Ninive; non enim excidit verbum Dòmini: & fratres nostri qui dispersi sunt à terra Israël, revertentur ad eam. Omnis autem deserta terra ejus replèbitur, & domus Dei quæ in ea incensa est, iterum reedificabitur; ibique revertentur omnes timèntes Deum: & relinquent gentes idola sua, & venient in Jerúsalem, & inhabitabunt in ea; & gaudèbunt in ea omnes reges terræ, adorantes Regem Israël. Audite ergo, filii mei, patrem vestrum: Servite Dòmino in veritate, & inquirete ut faciatis quæ plácita sunt illi; & filiis vestris mandate ut. faciant justitias & eleemósynas, ut sint memores Dei, & benedicant eum in omni tèmپore in veritate, & in tota virtute sua.

Lectio iij.

Nunc ergo, filii, audite me, & nolite manere hic; sed quacumque die sepelieritis matrem vestram circa me in uno sepúlcro, ex eo dirigite gressus vestros ut

exeatis hinc: video enim quia iniquitas ejus finem dabit ei. Factum est autem post obitum matris suæ, Tobías abiit ex Ninive cum uxóre sua, & filiis, & filiorum filijs, & reversus est ad sóceros suos. Invenitque eos incolumes in senectute bona, & curam eorum gessit, & ipse clausit oculos eorum: & omnem hereditatem domus Raguelis ipse percipit, viditque quintam generationem, filios filiorum suorum. Et complètis annis nonaginta novem in timóre Dòmini; cum gaudio sepelièrunt eum. Omnis autem cognatio ejus, & omnis generatio ejus in bonà vita & in sancta conversatióne permansit; ita ut accepti essent tam Deo quàm hominibus, & cunctis habitantibus in terra.

C A N O N.

Ex Concilio Reménsi.

Anno 1583. Tit. 3.

NE cui precum multitudo aut prolixitas tedium generet... poterunt Episcopi adhibito Canonicorum & aliorum gravium virorum judicio, preces ad eum modum reducere, ut & Ecclesie

dignitati respondeant, & facile ab omnibus exolvi piëque decantari possint.

DOMINICA XX. *post Pentecosten.*

IN VESPERIS SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 5. Venit Assur in multitudine fortitudinis suæ: Dominus autem omnipotens tradidit eum in manus feminae, & confodit eum. *Judith. 16.*

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber Judith.

Leſtio j. Cap. 1.

ARphaxad rex Medorum subjugaverat multas gentes império suo, & ipse ædificavit civitatem potentissimam, quam appellavit Ecbatanis, ex lapidibus quadratis & sectis: fecit muros ejus in latitudinem cubitorum septuaginta, & in altitudinem cubitorum triginta; tures verò ejus posuit in altitudinem cubitorum centum. Per quadrum verò earum latus utrumque vicenorum pedum spatium tendebatur; posuitque portas ejus in

altitudinem turrium. Et gloriabatur quasi potens in potentia exercitus sui, & in gloria quadrigarum suarum. Anno igitur duodecimo regni sui, Nabuchodonosor rex Assyriorum, qui regnabat in Ninive civitate magna, pugnavit contra Arphaxad, & obtinuit eum.

℞. Scitote quoniam exaudiet Dominus preces vestras, si manentes permanseritis in jejuniis & orationibus: * Memores estote Moysi qui Amalec confidentem in virtute sua, non ferro pugnando, sed precibus sanctis orando dejecit. ʒ. Omnia quacumque petieritis in oratione credentes, accipietis. * Memores estote. *Judith. 4. Matth. 21.*

Leſtio ij. Cap. 2.

ANno tertio-decimo Nabuchodonosor regis, vigesima & secunda die mensis primi, factum est verbum in domo Nabuchodonosor regis Assyriorum, ut defenderet se. Vocavitque omnes majores natu, omnesque duces, & bellatores suos; & habuit cum eis mysterium consilii sui: dixitque cogitationem suam in eo

esse, ut omnem terram suo subjugaret imperio. Quod dictum cum placuisset omnibus; vocavit Nabuchodonosor rex Holofernem principem militiæ suæ, & dixit ei: Egrédere adversus omne regnum Occidentis, & contra eos præcipuè qui contempserunt imperium meum.

R. Judith vidua habens super lumbos suos ciliciū, jejunabat omnibus diebus vitæ suæ: & erat hæc in omnibus famosissima, * Quoniam timebat Dominum valde: nec erat qui loqueretur de illa verbum malum. V. Hæc erat plena operibus bonis & eleemosynis quas faciebat; * Quoniam. *Judith.*

8. Ad. 9.

Lectio iij. Cap. 4.

Tunc audientes hæc filii Israël, qui habitabant in terra Juda, timuerunt valde à facie ejus. Tremor, & horror invasit sensus eorum, ne hoc faceret Jérusalem & templo Domini, quod fecerat cæteris civitatibus & templis earum. Et miserunt in omnem Samariam per circuitum usque Jéricho, & præoccupaverunt omnes

vértices montium: & muris circumdederunt vicos suos; & congregaverunt frumenta in præparationem pugnae. Sacerdos etiam Eliachim scripsit ad universos qui erant contra Esdrelon, quæ est contra faciem campi magni juxta Dóthain, & universos per quos viæ transitus esse poterat, ut obtinerent ascensus montium per quos via esse poterat ad Jérusalem, & illic custodirent ubi angustum iter esse poterat inter montes. Et fecerunt filii Israël secundum quod constituerat eis sacerdos Domini Eliachim.

R. Equo animo estote, fratres: expectemus à Domino misericordiam; * Forsitan enim indignationem suam abscondet, & † Dabit glóriam nómini suo. V. Nihil solliciti fitis, sed in omni oratione & obsecratione petitiones vestrae innotescant apud Deum; * Forsitan. Glória. † Dabit. *Judith. 7. Philipp. 4.*

IN II. NOCTURNO.
Ex Libro S. Ambrósii Episcopi de Elia & jejunio.

Lectio iv. Cap. 9.

Potentes vinum prohibentur bibere, ne

profec̃to interiõra minime providemus; dum ea consideramus quæ in corpõribus desp̃cta sunt, negligimus pensare quod sunt. Redemptor verò noster, ut ostenderet quia quæ alta sunt hominum despicienda sunt, & quæ desp̃cta sunt hominum sanctis despicienda non sunt, ad filium reguli ire noluit, ad servum Centurionis ire paratus fuit.

℞. Cum audisset regulus quia Iesus adveniret à Judæa in Galilæam, abiit ad eum: * Et rogabat eum ut descenderet, & sanaret filium ejus; incipiebat enim mori. ψ. Deprecabatur Dominum, dicens: Domine mi, adjuva me; præter te nullus est auxiliator alius. * Et rogabat. *Joan. 4. Esther. 14.*

Lectio viij.

Certè si nos cuiuspiam servus rogaret ut ad eum ire deberemus, protinus nobis nostra superbia in cogitatione tãcita responderet, dicens: Non eas, quia temetipsum degeneras, honor tuus despicitur, locus vilëscit. Ecce de cœlo venit, qui servo in terra occurrere

non despicit: & tamen humiliari in terra contemnimus, qui de terra sumus. Quid verò apud Deum vilius, quid desp̃ctius esse potest, quàm servare honorem apud homines; & int̃rni testis oculos non timere? Unde & in sacro Evangelio ad Phariseos Dominus ait: Vos estis qui justificatis vos coram hominibus, Deus autem novit corda vestra, quia quod hominibus altum est, abominabile est apud Deum.

℞. Dixit Iesus: Nisi signa & prodigia videritis, non creditis. Dicit regulus: Domine, descende, priusquàm moriatur filius meus. * Dicit ei Iesus: Vade, filius tuus vivit. ψ. Sermo tuus, Domine, hos qui in te crediderint, conservat. * Dicit ei Iesus. *Joan. 4. Sap. 16.*

Lectio ix.

Notatè, fratres, notatè quod dicitur. Si enim quod hominibus altum est, abominabile est apud Deum, cordis nostri cogitatio tantò apud Deum in imo est, quantò hominibus in alto; & humilitas cordis nostri tantò apud Deum in alto est,

o hominibus in imo.
ciamus ergo, si quid
gerimus: nulla nos
inflet operatio,
erum abundantia,
gloria extollat. Si
libet ex bonis af-
bus intus intumesci-
Deo despēcti sumus.
ergo cogitāte, fra-
hac totā intētiōne
e. Nolite in prōxi-
estris mundi hujus
venerāfi. Hoc prop-
Deum honorāte in
ibus, quod facti
ad imaginem Dei.
Credidit homo ser-
quem dixit ei Iesus,
it. Jam autem * Eo
idēte, † Servi oc-
unt ei, dicētes:
filius ejus viveret.
nullus sperāvit in Dō-
& confusus est.* Eo.
1. † Servi. *Joan* 4.
2.
Benedictus
t. 3. Dixērunt servi:
heri horā septimā
it eum febris. Cog-
ergo pater quia illa
erat in qua dixit ei
Filius tuus vivit.

4.

Oratio.

Argire, quāsumus,
Dōmine, fidēlibus tuis
gēntiam placātus, &

pacem; ut pariter ab om-
nibus mundentur offēsis,
& secūrā tibi mente de-
serviant. Per Dōminum.

C A N O N.

Ex Concilio Toletāno
tērtio.

Anno 589. Cap. 11.

EXterminānda omninō
est irreligiōsa consue-
tudo, quam vulgus per
sanctorum solemnitates ā-
gere consuevit, ut pōpuli,
qui debent officia divīna
attēdere, saltationibus &
tūrpibus invigilent cān-
ticis; non solum sibi no-
cētes, sed & religiosō-
rum officiis perstrepētes:
hoc etenim ut depellātur,
sacerdotum & jūdicum ā
Concilio sancto curā com-
mittitur.

Ad Magnificat

Ant. 5. Credidit régulus,
& domus ejus tota. Hoc
secūndum signum fecit Je-
sus, cū venisset ā Judæa
in Galilæam. *Joan.* 4.

Oratio ut suprā ad Laud.

FERIA SECUNDA.

De Libro Judith.

Lectio j. Cap. 8.

ERat Judith relicta
vidua jam annis tri-
bus, & mēsisbus
sex. Et in superiōribus

domûs suæ fecit sibi secretum cubiculum, in quo cum puëllis suis clausa morabatur. Et habens super lumbos suos cilicium, jejunabat omnibus diebus vitæ suæ, præter sabbata, & neomenias, & festa domûs Israël. Erat autem eleganti aspectu nimis; cui vir suus reliquerat divitias multas, & familiam copiosam, ac possessiones armentis boum & gregibus ovium plenas. Et erat hæc in omnibus famosissima, quoniam timebat Dominum valde; nec erat qui loqueretur de illa verbum malum.

R. Scitote pag. 330.

Lectio ij. Cap. 10.

Factum est autem cum descenderet montem circa ortum diëi, occurrerunt ei exploratores Asyriorum, & tenuerunt eam, dicentes: Unde venis? aut quò vadis? Quæ respondit: Filia sum Hebræorum; ideò ego fugi à facie eorum, quoniam futurum agnovi quod dentur vobis in deprædationem; pro eo quòd contemnentes vos, noluerunt ultro tradere seipsos, ut invenirent misericordiam in conspectu vestro. Hac

de causâ cogitavi mecum; dicens: Vadam ad faciem principis Holofernus, ut indicem illi secreta illorum, & ostendam illi quò aditu possit obtinere eos, ita ut non cadat vir unus de exercitu ejus. Et cum audissent viri illi verba ejus, considerabant faciem ejus: & erat in oculis eorum stupor, quoniam pulcritudinem ejus mirabantur nimis. Et dixerunt ad eam: Conservasti animam tuam, eò quòd tale reperisti consilium, ut descenderes ad dominum nostrum. Hoc autem scias, quoniam cum steteris in conspectu ejus, bene tibi faciet, & eris gratissima in corde ejus. Duxeruntque illam ad tabernaculum Holofernus, annuntiantes eam. Cumque intrasset ante faciem ejus; statim captus est in suis oculis Holofernus.

R. Judith pag. 331.

Lectio iij. Cap. 13.

Erat Judith sola in cubiculo. Porro Holofernus jacebat in lecto nimia ebrietate sopitus. Dixitque Judith puellæ suæ, ut staret foris ante cubiculum, & observaret. Stetitque Judith ante lec-

tum, orans cum lácrymis, & labiòrum motu in silentio, dicens: Confirma me, Dómine Deus Israël, & respice in hac hora ad ópera mánuum meárum, ut, sicut promisisti, Jerúsalem civitátem tuam érigas: & hoc quod credens per te posse fieri cogitávi, perficiam. Et cùm hac dixisset, accéssit ad colúmnam quæ erat ad caput lectuli ejus; & pugiónem ejus, qui in ea ligátus pendébat, exólvit. Cùmque evaginássset illum, apprehéndit comam cápitis ejus, & ait: Confirma me, Dómine Deus, in hac hora. Et percússit bis in cervicem ejus, & abscídit caput ejus.

℞. *Æquo pag. 331.*

C A N O N.

Ex Concílio Reménsi.

Anno 1564. Congreg. 5.

QUóniam à primæva breviiárii institutióne, id antiqui patres volúisse vidéntur, ut singulis hebdomádis totum psáltérium recitarétur; in breviiário, Davídici psalmi ita per dies singulos disponántur, ut totus psalmórum liber in unaquáque hebdomáda recitétur.

Pars Autumnalis.

FERIA TERTIA.

De Libro Judith.

Lectio j. Cap. 15.

CUm omnis exercitus decollátum Holosérnem audisset, fugit mens & consilium ab eis, & solo tremóre & metu agitati, fugæ præsidium fumant, ita ut nullus loquerétur cum próximo suo: sed inclináto capite, relíctis omnibus, evádere festinábant Hebræos, quos armátos super se venire audiébant, fugiéntes per vias campórum & sémítas colúlium. Vidéntes itaque filii Israël fugiéntes, secúti sunt illos; descenderúntque clangéntes tubis, & ululántes post ipsos. Et quóniam Assyrii non adunáti, in fugam ibant præcípites; filii autem Israël uno ágmine persequéntes, debilitábant omnes quos invénire potuissent.

℞. *Reputántes p. 332.*

Lectio ij.

JOacim autem summus Pontifex de Jerúsalem venit in Bethúliam cum univérsis presbyteris suis, ut vidéret Judith. Quæ cùm exisset ad illum,

Q

338 *Feria tertia Hebd. XX. post Pentecosten.*

benedixerunt eam omnes, unâ voce dicentes : Tu glória Jerúsalem, tu lætitia Israël, tu honorificentia pópuli nostri, quia fecisti viriliter, & confortatum est cor tuum, eò quòd castitatem amaveris, & post virum tuum, alterum nescieris : ideò & manus Dómini confortavit te, & ideò eris benedicta in ætérnum. Et dixit omnis pópulus: Fiat, fiat. Per dies autem triginta vix collécta sunt spólia Assyriórû à pópulo Israël.

R. Quia pag. 332.

Lectio iij. Cap. 16.

ET factum est post hæc, omnis pópulus post victóriam venit in Jerúsalem adorare Dóminû : & mox ut purificati sunt, obtulerunt omnes holocausta, & vota, & repromissiones suas. Porro Judith univérfa vasa béllica Holoférnis quæ dedit illi pópulus, & conopéum quod ipsa sustulerat de cubili ipsius, obtulit in anathéma obliviónis. Erat autem pópulus jucúndus secúndum faciém sanctórum, & per tres menses gáudium hujus victóriæ celebrátum est cum Judith, Post dies autem illos unus-

quisque rédiit in domum suam, & Judith magna facta est in Bethúlia, & præclárior erat univérfa terræ Israël. Erat étiam virtúti cástitas adjúcta, ita ut non cognósceret virum ómnibus diébus vitæ suæ, ex quo defúctus est Manásses vir ejus. Erat autem diébus festis procedens cum magna glória. Mansit autem in domo viri sui annos centum quinque, & dimísit Abram suam liberam, & defúcta est, ac sepulta cum viro suo in Bethúlia. Luxitque illam omnis pópulus diébus septem.

R. Non pag. 333,

C A N O N.

Ex Concílio Narbonénsi.

Anno 589. Can. 2.

HOc definitum est, ut in psalléndi ordinibus, per quémlibet psalmum glória dicatur omnipoténti Deo: per majóres verò psalmos, prout prolixiùs fuerint, pausatiónes fiant; & per quámliet pausatiónem, glória Trinitátis Dómino decantetur.

FERIA QUARTA.

Incipit Liber Esther.

Leſtio j. Cap. 1.

IN diebus Aſſueri, qui regnauit ab India uſque Æthiôpiam ſuper centum viginti ſeptem provincias, quando ſedit in ſolio regni ſui, Suſan ciuitas regni ejus exórdium fuit. Tértio igitur anno impérii ſui fecit grande convivium cunctis principibus, & púeris ſuis, fortíſſimis Persárum, & Medórum inclýtis, & præféctis provinciarum coram ſe, ut oſtenderet diuitias glóriæ regni ſui, ac magnitudinem atque jaſtantiã poténtiæ ſuæ, multo tẽpore, centum videlicet & octoginta diébus.

℞. Inſtábat dies quo Esther debéret intráre ad regem. Quæ * Non quæſiuit muliebrem cultum: habuitque grátiam ſuper omnes mulieres, & pòſuit rex diadéma regni in cápite ejus. ψ. Abſcònditus cordis homo eſt in conſpéctu Dei lócuples; ſic & ſanctæ mulieres ornábant ſe. * Non. *Esther.* 2. 1. *Petr.* 3.

VAſthi quoque regina fecit convivium ſceminárum in palátio, ubi rex Aſſuérus manére conſuéverat. Itaque die ſéptimo, cùm rex eſſet hilárior, & poſt nimiam potatióem incaluíſſet mero, præcépit Maümam, & Bázaſtha, & Harbóna, & Bágaſtha, & Abgaſtha, & Zethar, & Charchas, ſeptem eunúchis qui in conſpéctu ejus miniſtrabant, ut introducerent reginam Vaſthi coram rege, pòſito ſuper caput ejus diadémate, ut oſtenderet cunctis pópulis & principibus pulchritudiné illius; erat enim pulchra valde. Quæ rénuít, & ad regis impérium, quod per eunúchos mandáverat, veníre contempſit.

℞. Dómine rex omnipotens, in ditióne tua cuncta ſunt pòſita; & * Non eſt qui poſſit tuæ reſiſtere voluntáti, ſi decreveris ſalváre Iſraël: & nunc miſerére pópuli tui. ψ. Si Deus pro nobis, quis contra nos? * Non eſt. *Esther.* 13. *Rom.* 8.

Leſtio iij. Cap. 2.

ERat vir Judæus, in Suſan civitatẽ, vo-

Qij

340 *Feria quinta Hebd. XX. post Pentecosten.*

cábulo Mardochæus, filius Jaïr, filii Sémei, filii Cis, de stirpe Jémini, qui translátus fúerat de Jerúsalem eo témpore quo Jechoníam regem Juda Nabuchodónosor rex Babilónis transfúlerat, qui fuit nutritius filiæ fratris sui Edissæ, quæ áltero nómine vocabátur Esther, & utrúmque paréntem amiserat, pulchra nimis, & decórâ fácie. Mortuísque patre ejus ac matre, Mardochæus sibi eam adoptávit in filiam. Cúmque percrebuisset regis impérium, & juxta mandátum illius multæ pulchræ vírgines adduceréntur Susan, & Egéo traderéntur eunúcho, Esther quoque inter cæteras púellas ei tradita est, ut servarétur in número foeminárum. Quæ plácuít ei, & invénit grátiam in conspéctu illius.

℞. Israël clamávit ad Dóminum, & * Salvum fecit Dóminus pópulum suum; † Liberávitque nos ab ómnibus malis. ℣. Suscépit Israël púerum suum, recordátus misericórdiæ suæ. * Salvum. Glória. † Liberávitque. *Esther.*
10. Luc. 1.

C A N O N.

*Ex Concílio Tridentino.
Sess. 25. de Purgatorio
in fine decreti.*

Curent Epíscopi, ut fidélium vivórum suffrágia, Missárum scilicet sacrificia, orationes, elemósynæ, aliáque pietátis ópera, quæ à fidélibus pro áliis fidélibus defúctis fieri consuevērunt, secúndum Ecclésiæ institúta piè & devótè fiant: & quæ pro illis ex testatórum fundatiónibus, vel álià ratióne debéntur non perfunctóriè, sed à Sacerdótibus & Ecclésiæ Ministris, & áliis qui hoc præstare tenéntur, diligénter & accuratè persolvántur.

FERIA QUINTA.

De Libro Esther.

Lectio j. Cap. 2.

EVolúto témpore per órdinem, instábat dies quo Esther filia Abihail fratris Mardochæi, quam sibi adoptáverat in filiam, debéret intráre ad regem. Quæ non quæsiuit muliebrem cultum, sed quacúmque vóluit Egéus eunúchus custos vírginum, hæc ei ad ornátum dedit. Erat

enim formosa valde, & incredibili pulchritudine, omnium oculis gratiosa & amabilis videbatur. Ducta est itaque ad cubiculum regis Assuëri mense decimo, qui vocatur Tebeth, septimo anno regni ejus. Et adamavit eam rex plusquam omnes mulieres; habuitque gratiam & misericordiam coram eo super omnes mulieres; & posuit diadema regni in capite ejus, fecitque eam regnare in loco Vasthi.

R. Instabat pag. 339.

Lectio ij. Cap. 3.

Post hæc rex Assuërus exaltavit Aman filium Amadathi qui erat de stirpe Agag; & posuit solum ejus super omnes principes quos habebat. Cunctique servi regis, qui in foribus palatii versabantur, flectebant genua, & adorabant Aman; sic enim præceperat eis imperator: solus Mardochæus non flectebat genu, neque adorabat eum. Cui dixerunt pueri regis, qui ad fores palatii præsidebant: Cur præter cæteros non observas mandatum regis? Cumque hoc crebrius dicerent, & ille nollet audire, nuntiaverunt

Aman, scire cupientes utrum perseveraret in sententia: dixerat enim eis se esse Judæum. Quod cum audisset Aman, & experimento probasset quod Mardochæus non flecteret sibi genu, nec se adoraret, iratus est valde, & pro nihilo duxit in unum Mardochæum mittere manus suas: audierat enim quod esset gentis Judææ, magisque voluit omnem Judæorum, qui erant in regno Assuëri, perdere nationem.

R. Domine pag. 339.

Lectio iij. Cap. 4.

QUæ cum audisset Mardochæus, scidit vestimenta sua, & indutus est sacco, spargens cinerem capiti; & in platea mediæ civitatis, voce magna clamabat, ostendens amaritudinem animi sui, & hoc ejulatu usque ad fores palatii gradiens. Non enim erat licitum indutum sacco aulam regis intrare. In omnibus quoque provinciis, oppidis, ac locis, ad quæ crudèle regis dogma pervenerat, planctus ingens erat apud Judæos, jejunium, ululatus, & fletus, sacro & cinere multis pro strato utentibus. *La-*

Q iij

gressæ autem sunt puellæ Esther & eunúchi, nuntiaverúntque ei. Quod audiens consternáta est : & vestem misit, ut ablato sacco indúerent eū : quam accipere nóluit. Accitóque Athach eunúcho, quem rex ministrum ei déderat, præcépit ei ut iret ad Mardocheum, & disceret ab eo cur hoc faceret.

℞. *Israël pag. 340.*

C A N O N.

Ex Concílio Cabillonénsi secúndo.

Anno 818. Can. 6.

Imputátur quibúsdam fratribus eò quòd avaritiæ causâ hominibus persuádeant ut abrenuntiantes sæculo, res suas Ecclesiæ cónferant, quod pénitùs ab ómnium mén-tibus eradicándum est. Animárum quippe salútem inquirere sacerdos, non lucra terréna debet: quóniam fidéles ad res suas dandas non sunt cogéendi neque circumveniéndi. Oblatio quippe spontánea esse debet.

FERIA SEXTA.

De Libro Esther.

Lectio j. Cap. 5.

Die tertio induta est Esther regálibus vestimentis, & stetit in átrio domús regíæ, quod erat intérius, contra basilicam regis : at ille sedebat super sólium suum in consistorio palatíi contra óstium domús. Cúmque vidisset Esther reginam stantem, plácuít óculis ejus, & exténdit contra eam virgam áuream quam tenébat manu. Quæ accédens, osculáta est summitaté virgæ ejus. Dixitque ad eam rex : Quid vis, Esther regina? Quæ est petitio tua? Etiámsi diuinídam partem regni petieris, dábitur tibi. At illa respóndit : Si regi placet, óbsecro ut vénias ad me hódie, & Aman tecum, ad conviviũ quod parávi. Statimque rex : Vocáte, inquit, citò Aman, ut Esther obédiat voluntáti.

℞. *Instabat pag. 339.*

Lectio ij. Cap. 6.

Cum esset ingressus Aman, ait illi rex : Quid debet fieri. vito

quem rex honorare desiderat? Cógitans autem in corde suo Aman, & reputans quòd nullum aliù rex, nisi se, vellet honorare, respòndit: Homo quem rex honorare cupit, debet indui vèstibus régiis, & imponi super equum qui de sella regis est, & accipere regium diadéma super caput suum, & primus de régiis principibus ac tyránnis teneat équum ejus, & per pláteam civitátis incédens, clamet & dicat: Sic honorábitur, quemcúmque volúerit rex honorare. Dixitque ei rex: Festína, & sumptá stolá & equo, fac, ut locútus es, Mardochoéo Judæo qui sedet ante fores palátii. Cave ne quidquam de his quæ locútus es, prætermittas.

R. Dómine pag. 339.

Lectio iij.

T Ulit itaque Aman stolam & equum, indutúmque Mardochoeũ in plátea civitátis, & impositum equo præcedébat, atque clamábat: Hoc honóre condignus est, quemcúmque rex volúerit honorare. Reversúsque est Mardochoæus ad jánuam palátii: & Aman festiná-

vit ire in domum suam, lugens & operto capite; narravitque Zares uxóri suæ & amicis omnia quæ evenissent sibi. Cui responderunt sapièntes quos habébat in consilio, & uxor ejus: Si de sémine Judæórum est Mardochoæus, ante quem cadere cœpisti, non póteris ei resistere, sed cades in conspéctu ejus.

R. Israél pag. 340.

C A N O N.

Ex Concilio Aquisgranénsi.

An. 816. Lib. 1. Cap. 131.

S Ecúndum Dóminiséntiam, domus ejus domus orationis vocánda est. Omnes igitur ab otiosis sermocinationibus auditum páriter castigent & linguam: Et in ecclésia cum timóre & veneratióne stantes, aut orent, aut cantent, aut legant, aut audiant.

S A B B A T O.

De Libro Esther.

Lectio j. Cap. 7.

I Ntrávit rex & Aman ut híberent cum regína. Dixitque ei rex etiam secúndâ die, postquam vino incalúerat;

Q' iv.

Quæ est petitio tua, Esther, ut detur tibi? & quid vis fieri? Etiamsi dimidiam partem regni mei petieris, impetrabis. Ad quem illa respondit: Si inveni gratiam in oculis tuis, ô rex, & si tibi placet, dona mihi animam meam pro qua rogo, & populum meum pro quo obsecro: traditi enim sumus ego & populus meus, ut conteramur, jugulemur, & pereamus. Atque utinam in servos & famulas venderemur; esset tolerabile malum, & gemens tacere: nunc autem hostis noster est, cujus crudelitas redundat in regem. Respondensque rex Assuërus, ait: Quis est ille, & cujus potentia, ut hæc audeat facere? Dixitque Esther: Hostis & inimicus noster pessimus iste est Aman. Quod ille audiens, illico obstupuit, vultum regis ac reginæ ferre non sustinens.

Si fiat de Sabbato, RRR. fumentur è Feria quarta precedenti.

Leitio ij. Cap. 7. & 8.

Dixitque Harbóna, unus de eunúchis qui stabant in ministério regis: *En lignum quod parave-*

rat Mardochæo qui locutus est pro rege, stat in domo Aman, habens altitudinis quinquaginta cubitos. Cui dixit rex: Appéndite eum in eo. Suspensus est itaque Aman in patibulo quod paraverat Mardochæo; & regis ira quievit. Die illo dedit rex Assuërus Esther reginæ domum Aman adversarii Judæorum, & Mardochæus ingressus est ante faciē regis. Confessa est enim ei Esther, quod esset patruus suus. Tulitque rex annulū quem ab Aman recipi jusserat, & tradidit Mardochæo. Esther autem constituit Mardochæum super domum suam.

Leitio iij. Cap. 9.

Igitur duodécimi mensis, quem Adar vocari ante jam diximus, tértiâ-décimâ die, quando cunctis Judæis interfectio parabatur & hostes eorum inhiabant sanguini, versâ vice Judæi superiores esse cœperunt, & se de adversariis vindicare. Congregatique sunt per singulas civitates, oppida & loca, ut extenderent manum contra inimicos & persecutores suos. Nullusque ausus

est resistere, eò quod omnes pópulos magnitudinis eorũ formido penetrarat. Nam & provinciárum iudices, & duces, & procuratores, omnisque dignitas quæ singulis locis ac opéribus præerat, extollébant Judæos timóre Machabæi, quem principem esse palatii, & plurimũ posse cognóverant: fama quoque nóminis ejus crescebat quotidie, & per cunctórum ora volitabat.

C A N O N.

Ex Concilio Turonénsi tertio.

Anno 813. Cap. 38.

Sacerdotes debent fideles admonere, ut quando ad Ecclesiám conveniunt, sine strépitu ac tumultu eam ingrediántur: in qua etiám quándiu orationis causâ morántur, nequáquam inanes inter se próferant confabulationes, sed & tẽpore quo Missarum solémnia celebrántur, non solũ ab oratíonis & inutilibus verbis, verũ etiám & à perniciosíis cogitationibus fúnditus abstinéndum.

X

DOMINICA XXI.
post Pentecosten.

IN VESPERIS SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 1. In diébus Nehemiæ ducis, & Esdræ sacerdotís, in dedicatione muri Jerúsalem, requisierunt Levitas de omnibus locis suis, ut addúcerent eos, & facerent dedicationem & lætitiám in actione gratiarum. *2. Esdr. 12.*

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber primus
Esdræ.

Lectio j. Cap. 1.

IN anno primo Cyri regis Persarum, ut compleretur verbum Dómini ex ore Jeremiæ, suscitavit Dóminus spiritum Cyri regis Persarum; & tradúxit vocem in omni regno suo etiám per scripturam, dicens: Hæc dicit Cyrus rex Persarum: Omnia regna terræ dedi mihi Dóminus Deus cœli, & ipse præcepit mihi ut ædificarem ei domum in Jerúsalem, quæ est in Judæa. Quis est in vobis

Q v

346 *Dominica vigesima prima post Pentecosten.*

de univérſo pópulo ejus ?
 Sit Deus illius cum ipſo.
 Ascéndat in Jerúſalem quæ
 eſt in Judæa , & ædificet
 domũ Dómini Dei Iſraël ;
 ipſe eſt Deus qui eſt in
 Jerúſalem. Et omnes réli-
 qui in cunctis locis ubi-
 cúmque hábitant , adju-
 vent eum viri de loco ſuo ,
 argénto & auro , & ſub-
 ſtantiâ , & pecóribus , ex-
 cepto quod voluntariè of-
 ferunt templo Dei quod
 eſt in Jerúſalem. Et ſur-
 rexérunt príncipes patrum
 de Juda & Bénjamin , &
 ſacerdótes & levítæ , &
 omnis cujus Deus ſuſcitá-
 vit ſpíritum , ut ascénde-
 rent ad ædificándum tem-
 plum Dómini quod erat
 in Jerúſalem. Universique
 qui erant in circúitu , ad-
 juvérunt manus eórum in
 vafis argénteis & áureis ,
 in ſubſtantia & juméntis ,
 in ſuppelléctili , excéptis
 his quæ ſponte obtúlerant.
 Rex quoque Cyrus pró-
 tulit vafa templi Dómini ,
 quæ túlerat Nabuchodó-
 noſor de Jerúſalem , &
 poſúerat in templo Dei
 ſui. Prótulit autem ea Cy-
 rus rex Perſárum per ma-
 num Mithridátis filii Gá-
 zabar , & annúmeravit ea
Saiſábazar príncipi Juda.

℞. Cúm cœperint im-
 pléri in Babylóne ſeptua-
 ginta anni , viſitábo vos ;
 * Et ſuſcitábo ſuper vos
 verbum meum bonum ,
 & redúcám captivitátem
 veſtram de univérſis gén-
 tibus. √. Implétum eſt
 tempus , & appropinquá-
 vit : poenitémini , & cré-
 dite. * Et. *Jerem. 29.*
Marc: 1.

Leſtio ij.

Cap. 3.

J Amque vénerat menſis
 ſéptimus , & erant filii
 Iſraël in civitatibus ſuis :
 congregátus eſt ergo pó-
 pulus quaſi vir unus in Je-
 rúſalem. Et ſurréxit Jóſue
 filius Jóſedec , & fratres
 ejus ſacerdótes , & Zoró-
 babel filius Saláthiel , &
 fratres ejus ; & ædificavé-
 runt altáre Dei Iſraël , ut
 offerrent in eo holocau-
 tómata , ſicut ſcriptum eſt
 in lege Móyſi viri Dei :
 Collocavérunt autem al-
 táre Dei ſuper baſes ſuas ,
 deterréntibus eos per cir-
 cúitum pópulis terrárum ,
 & obtulérunt ſuper illud
 holocáuſtum Dómino ma-
 nẽ & véſpere : fecerúnt-
 que ſolemnitátem taber-
 naculórum , ſicut ſcriptum
 eſt , & holocáuſtum dié-
 bus ſingulis per órdinem
 ſecúndum præcéptum , o-

pus diēi in die suo. Et post hæc holocāustum iuge, tam in Calēdis quā in univērsis solemnitatibus Dómini, quæ erant consecratæ, & in omnibus in quibus ultrò offerebatur munus Dómino. A primo die mensis séptimi cœperunt offerre holocāustum Dómino: porro templum Dei nondum fundatum erat. Dederunt autem pecúnias látomis & camentariis; cibum quoque, & potum, & óleum Sydóniis Tyriisque, ut deferrent ligna cédrina de Libano ad mare Joppe, juxta quod præceperat Cyrus rex Persarum eis.

℞. Animæquióres estote, filii, & proclamáte ad Dóminum; erit enim memoria vestra ab eo qui duxit vos. * Sicut enim fuit sensus vester, ut errarétis à Deo; decies tantum, iterum convertentes, requirétis eum.

℣. Numquid Deus répulit pópulum suum? Absit. * Sicut enim. *Baruch.*
4. *Rom.* 11.

Lectio iij.

Fundato igitur à camentariis templo Dómini, steterunt sacerdotes in ornátu suo cum tu-

bis, & levitæ filii Afaph in cymbalis, ut laudarent Deum per manus David regis Israël. Et concinébant in hymnis & confessione Dómino: Quóniam bonus, quóniam in ætérnum misericórdia ejus super Israël. Omnis quoque pópulus vociferabatur clamóre magno in laudando Dóminum, eò quòd fundatum esset templum Dómini. Plúrimi étiam de sacerdotibus & levitis, & principes patrum, & seniores qui viderant templum prius cum fundatum esset, & hoc templum in óculis eórum, flebant voce magnâ: & multi vociferantes in lætitia, elevabant vocem. Nec póterat quíquam agnóscere vocem clamóris lætantium, & vocem fletûs pópuli; commixtim enim pópulus vociferabatur clamóre magno, & vox audiebatur procul.

℞. Absque muro habitabitur Jerúsalem præ multitudíne hóminum in médio ejus: & ego * Ero ei, ait Dóminus, murus ignis in circúitu, & † In glória ero in médio ejus. ℣. Portæ ejus non claudéntur, & áfferent gló-

348 *Dominica vigesima prima post Pentecosten.*

riam & honorem gentium in illam : non intrabit in eam aliquod coinquinatum. * Ero. Glória. † In glória. *Zach. 2. Apoc. 21.*

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Cyrilli
Alexandrini.

Lib. 2. in Apophth. in Genes.

Cap. 4.

Lectio iv.

CYrus Cambyſis filius, Medorum ſimul & Perſarum cópiis conjunctis, bellum Aſſyriis finitimis ac vicinis intulit : demum Babilóne ipſa captâ, liberavit Judæos Aſſyriorum tyrannidem lamentantes, nec ſine lachrymis accurrentes, affirmantesque prædictum eſſe à Deo per vocem ſanctorum, quod venturus eſſet opportunè, & adverſarios debellaturus, atque ipſe liberaret è vinculis oppreſſos, quodque ruſum ædificaret templum in Jeruſolymis, quod Aſſyrii impiè in Deum agentes incenderant. Porro quod nequaquàm hac in re mentiti ſint Iſraëlitæ, facile nobis conſtiterit, ſi ſanctorum Prophetarum ſcripta inquiramus. Ait enim in Deum per vocem Iſaiæ :

Hæc dicit Dóminus Deus chriſto meo Cyro, cujus apprehénderi dexteram, ut ſubjiciam ante eum gentes. Propter ſervum meum Jacob, & Iſraël eléctum meum, ego vocábo te nómine tuo, & ſuſcipiam te : tu autem non cognoviſti me. Audis quo pacto maniſeſtè, Non cognoviſti me, ait, neque inter eos qui Deum nórunť collocare dignátur ádeo præclarum, quem ipſe & régibus ſuperiorem & innumerarum gentium dóminum conſtitúerat. Quæ enim de ipſo dicuntur, typi erant óperum per Chriſtum edendorum.

¶ Ego Dóminus qui dico Cyro : Paſtor meus es, & omnem voluntatem meã complébis. * Ego ſuſcitavi eam ; & captivitatem meam dimittet, non in pretio, neque in munéribus. ¶ Non corruptibilibus auro vel argento redempti eſtis, ſed pretioſo ſanguine Chriſti. * Ego ſuſcitavi eum. *Iſai. 44. & 45. 1. Petr. 1.*

Lectio v.

ET quidem Cyrus dóminatus eſt in innúmeris gentibus, atque omnis eum recepit civitas.

Accépit autem & thesauros in ténebris laténtes, absconditos, & à sæculo némini visos, & diuturnâ servitute Israëlém exémit. At regnâvit per universam terram Emmanuël, quem tanquam omnium salvatorem ac redemptorem tota civitas suscipiens commota est; & totum genus humanum jam à servitute ac tyrannide diabólica liberatum est, ipsique subditum. Descendens autem in inférnum, abstulit thesauros tenebrosos, absconditos, invisibiles; portas æreas contrivit, & vestes ferreos confrégit, iis qui in vinculis erant, dicens: Exite; & his qui in ténebris versabantur: Revelámini. Idcirco étiam olim ad patientissimum atque invictum athletam Job ita ait: Venisti ad fontem maris, in vestigiis autem abyssi ambulasti, apertæque tibi sunt timóre portæ mortis. Janitores autem inférni vidéntes te, expavérunt. Légio enim véluti per interrogatióem hæc, demónstrante nimium sermone ea quæ per Christum in ipsis inférni penetrálibus præclârè gesta sunt. Idèò enim Chris-

tus mórtuus est & vixit, ut & mortuorum & viventium dominétur.

℞. Dicit Dóminus christo meo Cyro, cujus apprehéndi dexteram: * Subjiciam ante faciém ejus gentes, & dorsa regum vertam; portas æreas conteram, & vestes ferreos confringam. ℣. Opórtet Christum regnâre, donec ponat Deus omnes inimicos sub pédibus ejus. * Subjiciam ante faciém ejus gentes. *Is. 45. 1. Cor. 15.*

Lectio vj.

AT olim quidem Cyrus, datis pecúniis, templū Jerosólymis reedificári jussit. Fundávit autem Ecclesiám, sanctam revérâ & celeberrimam civitatem Emmanuël, tanquàm Babylóna quamdam evértens superbam, & contumeliósam idololatriam. Quòd verò in typum glóriæ Christi ea quæ de Cyro dicuntur, posita sint, ex iis quæ deinceps à Prophéta narrántur, manifestum fiet: Ego feci terram & hóminem super eam, ego manu meâ firmávi cælum, ego suscitávi eum cum justitia; ipse ædificábit civitatem meam. Qui enim creávit

terram, & hominem super eam, quique cœlum stellis ornâvit, excitâvit nobis justitiam Jesum redimētem gratis, (justificāti enim sumus per fidem in sânguine ejus) liberātem à vinculis & captivitate, & ædificātem spirituāliter intellectuālem Jerúsalem., & fundātem Ecclesiā quæ ab ipsis infēri portis commoveri non possit, nec ab hominibus vinci. Hunc Deum cognoscētes qui olim erraverunt, dicunt: Tu es Deus noster, & nescivimus. Hunc adorābunt, & omne se flectet illi genu, & confitebitur omnis lingua. Huic quidam ex Israelitis obsistere conāti sunt; confusi verò sunt, & considērunt, & retrorsum iērunt juxta Prophētæ vocem. Cyrus itaque Cambyxis filius fundāvit templum Dei Jerosólymis, in typum Christi.

℟. Suscitāvit Dóminus spiritum Cyri regis, & tradúxit vocem in omni regno suo, dicens: Deus cœli præcépit mihi ut ædificārem ei domum in Jerúsalem: * Quis est in vobis de univérso pópulo

ejus? † Ascēdat, & ædificet domum Dómini Dei Israël. ψ. In Christo Jesu omnis ædificatio constrúcta crescit in templum sanctum in Dómino, in quo & vos coædificāmini in habitáculum Dei in Spíritu. * Quis. Glória. † Ascēdat. 1. *Esdr.* 1. *Ephes.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii
secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo tēpore; Dixit Jesus: Assimilatum est regnum cœlorum homini regi, qui voluit rationem pōnere cum servis suis. Et reliqua.

Homília Sancti Joánnis
Chrysóstomi.

Homil. 27. in Genes.

UT discāmus parabolam hanc ob animarum nostrarum salutem à Dómino addúctam, audi quæ inferuntur: Sic & Pater vester cœlestis faciet vobis, inquit, si non unusquisque fratri suo remiseritis è cordibus vestris delicta illorum. Magnum parabolæ lucrū, modò atēndere voluerimus. Quid enim tantum poterimus dimittere, quantum nobis

à Dómino dimittitur? Et nos quidem, si hoc voluerimus, consérvis remittimus; ipsi verò à Dómino remissionem accipimus. Et vide ut diligenter singula sunt dicta. Non enim dixit simpliciter, Si non dimiseris hominibus peccata; sed, Si non uniuersique fratri suo remiséritis è cordibus vestris delicta illorum. Adverte quomodo vult cor nostrum in quiete & tranquillitate esse, & mentem nostram à perturbationibus alienam, affectionibusque omnibus liberam, plurimumque nos erga proximum dilectionis studium declarare.

¶. Prócidens servus orábat dómimum: Patiéntiam habe in me. Misértus Dóminus débitum dimísit ei. Egréssus autem * Servus unum de consérvis suffocábat, dicens: Redde quod debes.

¶. Homo hómini resérvat iram, & à Deo quærít medélam? * Servus. *Matth. 18. Eccli. 28.*

Lectio viij.

Alio quoque loco iterum dicentem audire licet: Si dimiseritis hominibus delicta illorum,

dimittet & vobis Pater vester cœléstis. Ne igitur putemus, dum hoc facimus, nos álteri gratificári, aut magnum quoddam beneficium apud illum depónere: Nam ipsi sumus qui beneficio fruimur, & multum lucri inde nobis conciliámus: sicut etiam si hoc non fecérimus, omnino nihil eos lædere poterimus, nobis ipsis autem intolerabile gehennæ pœnam parámus. Idcirco óbsecro ut cogitantes hæc, nunquam admittámus, ut eórum qui nos contristárent vel álías offendérunt, injúriæ reminiscámur, vel inimíco ánimo erga illos afficiámur: sed considerántes quanta hoc nobis afferat beneficia, & quantam apud Dóminum fidúciám; & ante ómnia, quòd reconciliári cum iis qui nos injúriá affecêre, peccatórum nostrórum absúptio quædam sit: festinémus, & anhelémus ut parátum inde lucrum reputátes, tam officiósí in eos simus qui nos offendérunt, quam sumus in eos qui verè nobis benefáciunt. Nam si sápiamus, non ita nobis prodéssé póterunt qui benévólí in nos sunt, &

352 *Dominica vigesima prima post Pentecosten.*

demereri cupiunt ; ut istorum cultus & observatio divinum favorem nobis conciliabit , nosque sarcinâ peccatorum levabit.

R. Procidens conservus ejus rogabat eum : Patientiam habe in me , & omnia reddam tibi. Ille noluit , sed * Misit eum in carcerem , donec redderet debitum. *ψ.* In hominem similem sibi non habet misericordiam : quis exorabit pro delictis illius ? * Misit eum in carcerem. *Matth. 18. Eccli. 28.*

Lectio ix.

Cogita , obsecro , dilecte , quanta sit hujus virtutis magnitudo , & disce vel ex præmiis quæ propter illâ universis Dominus promisit. Nam cum dixisset : Diligite inimicos vestros , benedicite eis qui persequuntur vos , orate pro calumniantibus vos , quia sublimia sunt præcepta , summumque verticem tangentia , inquit : Ut efficiamini similes Patri vestro qui in coelis est ; quia solem suum oriri facit super bonos & malos , & pluit super justos & injustos. Vidisti quantum facultas fert humana , cui *similis fiat* qui non solum

non ulciscitur eum qui offendit , sed & pro eo orare studet ? Ne igitur negligentia nostrâ talibus nos fraudemus bonis & præmiis , quæ omnem sermonem transcendunt , sed modis omnibus boni hujus operis nobis cura sit , cogaturque & erudiatur mens , ut pareat Dei præceptis. Non propterea hanc admonitionem & ego nunc feci , & parabolam in medium attuli ; & quanta sit hujus boni operis magnitudo , & quantum inde lucrum nobis accrescat , ostendi , ut cum adhuc tempus est , si quis ex vobis est qui alium habeat sibi infensum , operam det ut officiosè reconcilietur.

R. Nolite condemnare , & non condemnabimini : * Dimittite , & dimittimini ; eadem quippe mensurâ quâ mensi fueritis , remetiètur vobis. *ψ.* Qui vindicari vult , à Domino inveniet vindictam ; & peccata illius servans servabit. * Dimittite. *Glória. * Dimittite. Luc. 6. Eccli. 28.*

Ad Benedictus

Ant. 8. Omne debitum dimisi tibi , serve nequam , quoniam rogasti me :

e ergo oportuit &
ifereri conservi tui,
& ego tui misertus
Matth. 18.

Oratio.

Amiliam tuam, quæ-
umus, Dómine, con-
pietate custodi, ut
nctis adversitatibus,
otegente, sit libera,
bonis actibus tuo
ni sit devota. Per.

C A N O N.

oncilio Me'iolanensi
primo.

1565. Part. 2. Tit. 5.

Oneant Párochi fre-
quenter patres - fa-
ut filios & famulos,
in bestis pascendis
pant, saltem diebus

Missa jubent inte-

l Magnificat

ut. 2. Iratus Dómi-
rádidit servum tor-
is, quoadúsque red-
universum debitum:

Pater coelstis faciet
, si non remisérítis
uísque fratri suo de
bus vestris. Matth.

tio ut supra ad Laud.

FERIA SECUNDA.

De Libro primo Esdræ.

Leſſio j. Cap. 4.

AUdiérunt hostes
Judæ & Bénja-
min, quia filii cap-
tivitatis ædificarent tem-
plum Dómino Deo Israël;
& accedentes ad Zoró-
babel & ad principes pa-
trum, dixerunt eis: Ædi-
ficemus vobiscum, quia ita
ut vos, quærimus Deum
vestrum: ecce nos immo-
lavimus victimas à diébus
Asor Haddan regis Assur,
qui adduxit nos huc. Et
dixit eis Zoróbabel, &
Jósue, & reliqui principes
patrum Israël: Non est
vobis & nobis ut ædifi-
cemus domum Deo nos-
tro, sed nos ipsi soli ædi-
ficabimus Dómino Deo
nostro, sicut præcepit no-
bis Cyrus rex Persarum.
Factum est igitur ut pò-
pulus terræ impediret ma-
nus pòpuli Judæ, & tur-
baret eos in ædificando.
Conduxerunt autem ad-
versus eos consiliatores,
ut destrúerent consilium
eorum omnibus diébus
Cyri regis Persarum, &
usque ad regnum Darú
regis Persarum.

℞. Cum cœperint p. 346.

Lectio ij. Cap. 4. & 5.

Tunc intermissum est opus domûs Dômini in Jerúsalem, & non fiebat usque ad annum secundum regni Darii regis Persarum. Prophetaverunt autem Aggæus propheta, & Zachârias filius Addo, prophetantes ad Judæos qui erant in Judæa & Jerúsalem, in nómine Dei Israël. Tunc surrexerunt Zoróbabel filius Saláthiel, & Jósue filius Jósedec, & cœperunt ædificâre templum Dei in Jerúsalem, & cum eis Prophætæ Dei adjuvâtes eos. In ipso autem tempore venit ad eos Thathánai, qui erat dux trans flumen, & Stharbutánai & consiliarii eorum; sicque dixerunt eis: Quis dedit vobis consilium ut domum hanc ædificarétis, & muros ejus instaurarétis? Ad quod respondi-mus eis quæ essent nómina hóminum auctórum ædificatiónis illius. Oculus autem Dei eorum factus est super senes Judæorum, & non potuerunt inhibere eos. Placuitque ut res ad Darium referretur, & tunc satisfacerent advér-

sus accusatiónem illam.

℞. Animæquiôres p. 347.

Lectio iij. Cap. 6.

Tunc Darius rex præcepit: & recensuerunt in bibliotheca librorum qui erant repósti in Babylóne, & inventum est in Echátanis, quod est castrum in Medéna provincia, volúmen unum, talisque scriptus erat in eo commentarius: Anno primo Cyri regis, Cyrus rex decrevit ut domus Dei ædificaretur, quæ est in Jerúsalem, in loco ubi immolent hóstias, & ut ponant fundaménta supportántia altitudinem cubitorum sexaginta, & latitudinem cubitorum sexaginta, órdenes de lapidibus impolitis tres, & sic órdenes de lignis novis: sumptus autem de domo regis dabuntur. Sed & vasa templi Dei áurea & argentea, quæ Nabuchodonosor túlerat de templo Jerúsalem, & attulerat ea in Babylónem, redantur & referantur in templum, in Jerúsalem in locum suum, quæ & pósita sunt in templo Dei. Nunc ergo, Thathánai dux regiónis quæ est trans flumen, Stharbutánai, &

consiliarii vestri Apharsachai qui estis trans flumen, procul recedite ab illis, & dimittite fieri templum Dei illud à duce Judæorum, & à senioribus eorum, ut domum Dei illam ædificent in loco suo.

Æ. Absque pag. 347.

C. A. N. O. N.

Ex Concilio Senonensi, Anno. 1528. Cap. 15.

Decret. morum.

Essent in Ecclesiis quæcumque divinum possunt perturbare Officium aut oculos divinæ Majestatis offendsere, ne, ubi peccatorum est venia postulanda, ibi peccandi detur occasio aut deprehendatur peccata committi.

FERIA TERTIA.

De Libro primo Esdræ.

LECTIO j. Cap. 6.

Igitur Thathánai dux regionis trans flumen, & Stharbuzánai, & consiliarii ejus, secundum quod præceperat Darius rex, sic diligenter executi sunt. Seniores autem Judæorum ædificabant, & prosperabantur juxta prophetiam Aggæi prophætæ, & Zachariæ filii Addo, & ædificaverunt, & construxerunt, jubente Deo

Israël, & jubente Cyro, & Dario, & Artaxérxe regibus Persarum; & compleverunt domum Dei istam usque ad diem tertium mensis Adar, qui est annus sextus regni Darii regis. Fecerunt autem filii Israël, sacerdotes & levitæ, & reliqui filiorum transmigrations, dedicationem domus Dei in gaudio. *Æ. Ego pag. 348.*

LECTIO ij. Cap. 7.

Fecerunt solemnitatem Azymorum septem diebus in lætitia, quoniam lætificaverat eos Dominus & converterat cor regis Assur ad eos, ut adjuvaret manus eorum in opere domus Domini Dei Israël. Post hæc autem verba, in regno Artaxerxis regis Persarum, Esdras filius Saraïæ, filii Azariæ, filii Helciæ, filii Sellum, filii Sadoc, filii Achitob, filii Amarïæ, filii Azariæ, filii Maraïoth, filii Zarahiæ, filii Ozi, filii Bocci, filii Abisue, filii Phinees, filii Eléazar, filii Aáron Sacerdotis ab initio. Ipse Esdras ascendit de Babylone, & ipse scriba velox in lege Moysi, quam Dominus Deus dedit Israël: & dedit ei rex secundum

manum Dómini Dei ejus super eum, omnem petitionem ejus. Et ascendérunt de filiis Israhél, & de filiis sacerdotum, & de filiis levitarum, & de cantoribus, & de janitoribus, & de Nathinæis in Jerúsalem anno séptimo Artaxérxis regis. Et venérunt in Jerúsalem mense quinto, ipse est annus séptimus regis. Quia in primo die mensis primi coepit ascendere de Babylóne, & in primo die mensis quinti venit in Jerúsalem, juxta manum Dei sui bonam super se. Esdras enim parávit cor suum, ut investigáret legem Dómini, & fáceret, & docéret in Israhél præceptum & judicium.

℞. Dicit pag. 349.

Leſſio iij. Cap. 9.

Postquàm autem hæc compléta sunt, accessérunt ad me (Esdram) principes, dicéntes: Non est separátus pópulus Israhél, sacerdotes & levitæ, à pópulis terrarum, & abominatióibus eórum, Chananæi videlicet, & Hethæi, & Pherezæi, & Jebusæi, & Ammonitarum, & Moabitarum, & Ægyptiórum, & Amor-

rhæórum: tulérunt enim de filiabus eórum sibi & filiis suis, & commiscuerunt semen sanctum cum pópulis terrarum: manus étiam principum & magistrátuum fuit in transgressióne hac prima. Cùmque audissem fermónem istum, scidi pállium meum & tunicam, & evélli capillos capitis mei & barbæ, & sedi mœrens. Convenérunt autem ad me omnes qui timébant verbum Dei Israhél, pro transgressióne eórum qui de captivitáte vénerant, & ego sedébam tristis usque ad sacrificium vespertinum: & in sacrificio vespertino surréxi de afflictióne mea, & scisso pállio & tunicâ, curvâvi gémua mea, & expândi manus meas ad Dóminum Deum meum.

℞. Suscitávit pag. 350.

C A N O N.

Ex Concílio Reménsi.

Anno 1583. Tit de cultu divino. Num. 11.

UT oratióes nostræ Deo sint acceptiôres, in eis locis quos Christus nómine domûs patrernæ dignátus est honorâre, vólumus, ut omnes Basilicæ, eorúmque Altária ab Epíscopo Diacésano con-

fecrētur, ac in ejus absētia (sed de ejus tamen vel Vicārii licētia) aliū quis Epīscopus hanc functionē obīre queat.

FERIA QUARTA

De Libro primo Esdræ.

Lectio j. Cap. 10.

Sic orānte Esdrā, & implorāte eo, & flente, & jacēte ante templum Dei, collectus est ad eum de Israël cœtus grandis nimis virōrum, & mulierum, & puerōrum, & flevit pōpulus fletu multo. Et respōndit Sechenias filius Jéhiel de filiis Ælam, & dixit Esdræ: Nos prævaricati sumus in Deum nostrum, & duximus uxōres alienigenas de pōpulis terræ: Et nunc, si est pœnitētia in Israël super hoc, percutiamus fœdus cum Dōmino Deo nostro, ut projiciāmus univērsas uxōres, & eos qui de his nati sunt, juxta voluntatem Dōmini, & eōrum qui timent præceptum Dōmini Dei nostri; secūndum legem fiat. Surge, tuum est decernere; nosque erimus tecum: *Confortare, & fac. Sur-*

rēxit ergo Esdras, & adjuravit principes sacerdotum & levitarum, & omnem Israël, ut facerent secūndum verbum hoc: Et juraverunt. Et surrexit Esdras ante domum Dei, & abiit ad cubiculum Jōhanan filii Eliasib; & ingressus est illuc, panem non comedit, & aquam non bibit: Lugēbat enim transgressionem eōrum qui venerant de captivitate.

℟. Cum cœperint pag. 346.

Lectio ij.

Et missa est vox in Juda & in Jerúsalem omnibus filiis transmigratiōnis, ut congregarentur in Jerúsalem; & omnis qui non venerit in tribus diebus juxta consilium principum & seniorum, auferetur univērsa substantia ejus, & ipse abjicietur de cœtu transmigratiōnis. Convenērunt igitur omnes viri Juda & Bējamin in Jerúsalem tribus diebus, ipse est mensis nonus, vigesimo die mensis: & sedit omnis pōpulus in plātea domūs Dei, tremētes pro peccato & pluviiis. Et surrexit Esdras sacerdos, & dixit ad eos:

bus; & surrexi nocte ego, & viri pauci mecum; & non indicavi cuiquam quid Deus dedisset in corde meo ut facerem in Jerúsalem; & iumentum non erat mecum, nisi animal cui sedebam. Et egressus sum per portam Vallis nocte, & ante fontem Draconis, & ad portam Stercoris, & considerabam murum Jerúsalem dissipatum, & portas ejus consumptas igni. Et transivi ad portam Fontis, & ad aquæductum regis: & non erat locus iumento cui sedebam, ut transiret. Et ascendi per torrentem nocte, & considerabam murum; & reversus, veni ad portam Vallis, & redii. Magistratus autem nesciebant quòd abiissem, aut quid ego facerem: sed & Judæis & sacerdotibus, & optimatibus, & magistratibus & reliquis qui faciebant opus, usque ad id loci nihil indicaveram. Et dixi eis: Vos nostis afflictionem in qua sumus; quia Jerúsalem deserta est, & portæ ejus consumptæ sunt igni: venite, & ædificemus muros Jerúsalem, & non finimus ultra opprobrium. Et

indicavi eis manum Dei mei, quòd esset bona mecum, & verba regis quæ locutus esset mihi, & aio: Surgamus, & ædificemus. Et confortatæ sunt manus eorum in bono.

R. Suscitavit pag. 350.

C A N O N.

Ex Concilio Lateranensi quarto Œcumenico.

Anno 1215. Cap. 19.

P Ræcipimus ut oratoria, vasa, corporalia & vestimenta Ecclesiæ, munda & nitida conserventur; nimis enim videtur absurdum in sacris sordes negligere, quæ decerent etiam in prophanis.

FERIA SEXTA.

De Libro Nehemiæ.

Leitio j. Cap. 4.

F Actum est, cum audisset Sanaballat, quòd ædificaremur murum, iratus est valde; & motus nimis subfannavit Judæos, & dixit coram fratribus suis & frequentia Samaritanorum: Quid Judæi faciunt imbecilles? Num dimittent eos gentes? Num sacrificabunt, & complébunt in una die? Numquid ædificare poterunt lapides de acervis

acervis pulveris, qui combústi sunt? Sed & Tobias Ammanítes próxímus ejus, ait: *Ædificent; si ascénderit vulpes, transíliet murum eórum lapídeum. Audi, Deus noster, quia facti sumus despectui: convérte opprobrium super caput eórum, & da eos in despectiónem in terra captivitátis. Ne opérias iniquitatem eórum; & peccátum eórum coram fácie tua non deleátur, quia irriserunt ædificátes.* *R. Cum cœperint p. 346.*

Lectio ij.

FActum est autem, cum audisset Sanabállat, & Tobias, & Arábes, & Ammanítæ, & Azótii, quod obdúcta esset cicatrix muri Jerúsalem, & quod cœpissent interrúpta conclúdi, irátí sunt nimis, & congregátí sunt omnes páriter, ut venírent, & pugnárent contra Jerúsalem, & moli-réntur insídias. Et orá-vimus Deum nostrum, & posúimus custódes super murum die ac nocte contra eos. Dixit autem Judas: Debilitáta est fortitúdo portántis, & humus nimia est, & nos non poterimus ædificáre murum.

Pars Autumnalis.

Et dixerunt hostes nostri: Nesciant & ignorent, donec veniamus in médium eórum, & interficiámus eos, & cessáre faciamus opus. *R. Animæquióres p. 347.*

Lectio iij.

ET perspéxi atque fur-réxi; & áio ad optimátes; & magistrátus, & ad réliquam partem vulgi: Nolite timére à fácie eórum. Dómini magni & terribilis mementóre, & pugnáte pro fratribus vestris, filiis vestris, & filiabus vestris, & uxóribus vestris & dómibus vestris. Factum est autem, cum audissent inimíci nostri nuntiátum esse nobis, dissipávit Deus consílium eórum. Et revérsi sumus omnes ad muros, unusquisque ad opus suum. Et factum est à die illa, média pars juvenum eórum faciébat opus, & média paráta erat ad bellum: & lanceæ, & scuta, & arcus, & lorice & príncipes post eos in omni domo Juda. *Ædificántium in muro, & portántium ónera, & imponéntium, unâ manu suâ faciébat opus, & álerâ tenébat gládium; ædificántium enim unusquisque gládio erat accínctus re-*

R

nes. Et ædificabant, & clangébant búccinâ juxta me.

℞. Absque pag. 347.

C A N O N.

Ex Concilio Tolosáno.

An. 1590. Cap. 1. num. 3.

QUæ sacris rerum divinarum úsibus erunt comparáta, nunquàm prophánis úsibus inservienda mútuò concedántur, nec promíscuâ secularium attrectatióne polluantur.

S A B B A T O.

De Libro Nehemíæ.

Leslio j. Cap. 7. & 8.

HABITAVÉRUNT sacerdotes, & levítæ, & janitores & cantóres, & reliquum vulgus, & Nathinæi, & omnis Israël in civitatibus suis. Et vénerat mensis séptimus, filii autem Israël erant in civitatibus suis. Congregatúsque est omnis pópulus quasi vir unus ad pláteam quæ est ante portam Aquárum: & dixerunt Esdræ scribæ ut afférret librum legis Móysi, quam præcéperat Dóminus Israël. Attulit ergo Esdras facérdos legem coram multitudine virórum & mulierum,

cunctisque qui póterant intelligere, in die prima mensis séptimi. Et legit in eo apértè in plátea quæ erat ante portam Aquárum, de manè usque ad médiam diem in conspectu virórum & mulierum, & sapiéntium; & aures omnis pópuli erant erectæ ad librum.

Si fiat de Sabbato ℞℞℞. sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.

Leslio ij. Cap. 13.

IN diébus illis, vidi in Juda calcántes torculária in Sábbato, portántes acervos, & onerántes super ásinos vinum, & uvas, & ficus, & omne onus, & inferéntes in Jerúsalem die Sábbati. Et contestátus sum ut in die quâ vèndere licéret, vènderent. Et Tyrii habitavérunt in ea, inferéntes pisces, & ómnia venália: & vendébant in Sábbatis filiis Juda in Jerúsalem: & objurgávi optimátes Juda, & dixi eis: Quæ est hæc res mala quam vos fácitis, & prophanátis diem Sábbati? Numquid non hæc fecérunt patres nostri, & addúxit Deus noster super nos omne malum hoc, & super civitatē hanc? Et

vos ádditis iracúndiam super Israël, violádo Sábbatum. Factum est autem, cūm quievíssent portæ Jerúsalem in die Sábbati, dixi: & clausérunt jánuas, & præcépi ut non aperírent eas usque post Sábbatum; & de púeris meis constitui super portas, ut nullus inférret ónus in die Sábbati.

Lectio iij.

SEd & in diébus illis vidi Judæos ducéntes uxóres Azótidas, Ammonítidas & Moabítidas. Et filii eórum ex média parte loquebántur Azóticè, & nesciébant loqui Judáicè, & loquebántur juxta linguam pópuli & pópuli. Et objurgávi eos, & maledixi. Et cécidi ex eis viros, & decalcávi eos, & adjurávi in Deo ut non darent filias suas filiis eórum, & non accíperent de filiabus eórum filiis suis & sibimet-ípsís, dicens: Numquid non in hujuscémodi re peccávit Sálomon rex Israël? Et certè in géntibus multis non erat rex similis ei, & diléctus Deo suo erat, & pósuit eum Deus regem super omnem Israël: & ipsum ergo du-

xérunt ad peccátum mulieres alienigenæ. Nunquid & nos inobediéntes faciémus omne malum grande hoc, ut prævaricémur in Deo nostro, & ducámus uxóres peregrinas? De filiis autem Joiada filii Elíasib sacerdotis magni gener erat Sanabállat Honorites, quem fugávi à me. Recordáre, Dómine Deus meus, advérsùm eos qui pólluunt sacerdotium, jusque sacerdotale & leviticum. Igitur mundávi eos ab ómnibus alienigenis, & constitui ordines sacerdotum & levítarum, unumquemque in ministério suo; & in oblatione lignórum in temporibus constitútis, & in primitivis. Meménto mei, Deus meus in bonum.

Amen.

C A N O N.

Ex Concílio Mediolanénsi quarto.

An. 1573. Part. 2. Tit. 4.

Uas pyxides unaquæque parochialis Ecclesia saltem hábeat: áltérâ formâ majóri ad usum sacrae Communionis pópulo in Ecclesia ministrandæ: áltérâ minóri, quâ sanctíssimum Sacraméntum ad infirmos deferátur.

R. ij

DOMINICA XXII.

post Pentecosten.

IN VESPERIS. SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 5. Multi de populo Israël definiérunt apud se, ut non manducarent immunda; & elegerunt magis mori, quam cibis coinquinári immundis. *1. Mach. 1.*

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

Incipiunt Libri Machabæorum.

Lectio j. Lib. 1. Cap. 1.

ET factum est, postquam percussit Alexánder Philippi Macédo, (qui primus regnavit in Græcia, egressus de terra Cethim,) Dairum regem Persarum & Medorum; constituit prælia multa, & obtinuit omnium munitiones, & interfecit reges terræ, & pertransiit usque ad fines terræ, & accepit spolia multitudinis gentium; & siluit terra in conspectu ejus. Et congregavit virtutem, & exercitum fortem nimis; & exaltatum est & elevatum cor ejus;

& obtinuit regiones gentium & tyránnos: & facti sunt illi in tributum. Et post hæc decedit in lectum & cognovit quia moreretur. Et vocavit púeros suos nobiles, qui secum erant nutriti à juventute; & divisit illis regnum suum, cum adhuc viveret. Et regnavit Alexánder annis duodecim, & mortuus est. Et obtinuérunt púeri ejus regnum, unusquisque in loco suo.

R. Postquam percussit Alexánder Dairum regem Persarum, * Pertransiit usque ad fines terræ: siluit terra in conspectu ejus, & post hæc decedit in lectum & cognovit quia moreretur. *ψ.* Quid prodest hómini, si mundum universum lucrétur, animæ verò suæ detrimentum patiátur? * Pertransiit. *1. Mach. 1. Matth. 16.*

Lectio ij. Lib. 2. Cap. 3.

IGitur cum sancta civitas habitaretur in omni pace, leges etiam adhuc optimè custodirentur, propter Oniæ Pontificis pietatem, & ánimos odio habentes mala, fiebat ut & ipsi reges & principes locum summo honore dignum ducerent, & tem-

plum máximis munéribus illustrárent, ita ut Seléucus Asiæ rex de redditibus suis præstáret omnes sumptus ad ministérium sacrificiórum pertinentes. Simon autem de tribu Bénjamin præpósitus templi constitútus, contendébat, obsisténte sibi príncipe sacérdótum, iniquú aliquid in civitaté molíri. Sed cum vincere Oníam non posset, venit ad Apollónium Tharsææ filium qui eo témpore erat dux Cœlesyriæ & Phœnicis; & nuntiávit ei pecúniis innumerabilibus plenum esse ærarium Jerósolymis, & cômunes cópias imménfas esse, quæ non pértinent ad ratiónem sacrificiórum: esse autem possibile sub potestáte regis cádere univérsa.

¶. Cónfigit septem fratres cum matre compélli à rege Antiocho édere contra fas carnes porcínas, flagris & táureis cruciátos. Primus sic ait: * Paráti sumus mori magis quàm pátrias Dei leges prævaricári. ¶. Neque mors, neque vita, neque principátus, neque instántia, neque creatúra alia póterit nos separáre à

caritaté Dei. * Paráti. 2. Mach. 7. Rom. 8.

Lectio iij.

CUmque retulisset ad regem Apollónius de pecúniis quæ delátæ erant, ille accítum Heliodórum qui erat super negótia ejus, misit cum mandátis, ut prædictam pecúniam transportáret. Statimque Heliodórus iter est aggréssus, spécie quidem quasi per Cœlesyriam & Phœnicen civitatés esset peragráturus, revérâ autem regis propósitum perfectúrus. Sed, cum venisset Jerósolymam, & benígnè à summo sacérdote in civitaté esset excéptus, narrávit de dato indicio pecuniárum: & ,cujus rei grátia adésset, apérui: interrogábat autem si verè hæc ita essent. Tunc summus sacérdos osténdit depósita esse hæc, & victuália viduárum & pupillórum; quædam verò esse Hircáni Tobíæ viri valdè eminentis, in his quæ detúlerat impius Simon: univérsa autem argénti talénta esse quadringénta, & auri ducénta; decipi verò eos, qui credidissent loco & templo, quod per univérsam mun-

dum honoratur, pro sui veneratione & sanctitate omnino impossibile esse.

R. In fartagine cum primus diu cruciaretur, ceteri fratres una cum matre invicem se hortabantur mori fortiter, dicentes: * Dominus Deus aspiciet veritatem, & † Consolabitur in nobis. *Ps.* Per patientiam curramus ad propositum nobis certamen. * Dominus. Gloria. † Consolabitur. 2. *Mach.* 7. *Hebr.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Gregorii Nazianzeni.

Lectio iv. Orat. 22.

Quinam Machabæi fuerint, quaque primum ex institutione atque doctrina in tantam virtutis frugem gloriamque pervenerint, perspicue liber ille declarat, qui rationem animi perturbationibus imperare docet, in ejusque arbitrio esse, ut in utramque partem, hoc est, vel ad virtutem vel ad vitium propendeamus. Nam libri illius auctor, cum pleraque alia testimonia, tum horum quoque dimicationes in *hujus* argumenti confir-

mationem attulit. Mihi verò hæc tantum commemorare sufficiet. Eleazarus primitiæ eorum qui ante Christum passi sunt, quemadmodum post Christum Stéphanus, sacerdos, & senex, canus capillis, canus & prudentiâ, prius quidem pro populo sacrificabat & orabat. Tandem autem & semetipsum hostiam obtulit Deo perfectissimam, ac totius populi expiatrix, faustum certaminis initium, ad quod loquens pariter ac tacens cohortabatur. Obtulit autem & filios septem, suæ fructus disciplinæ, hostiam viventem, sanctam, Deo placentem, omni legali sacrificio splendidiorem & puriorem: quæ sunt enim filiorum, ad patrem referri æquissimum ac iustissimum est.

R. Supra modum mater mirabilis singulos hortabatur voce patriâ: * Mundi Créator spiritum vobis cum misericordia reddet & vitam, sicut nunc vosmetipsos despiciatis propter leges ejus. *Ps.* Nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occi-

Dominica vigesima secunda post Pentecosten. 367
dere : * *Mundi 2. Mach.* diceret , ait adolescens :
7. *Math.* 10. Quem sustineris ? Non

Leſtio v.

Ibi fortes & magnánimii filii , generóſæ matris generóſa sóboles , glorióſi veritátis propugnátóres , Antióchi temporibus excellióres , veri Moſaïcæ legis diſcipúli , paternórum rituum obſervantíſſimi ; númerus apud Hebræos laudábilis , & propter ſeptenáriæ quiétis myſtérium venerábilis , unum ſpirántes , unum ſectántes , unum illud ad vitam iter agnoſcéntes , ut mortem Dei cauſâ ſuſciperent ; non minús ánimis fratres quàm corpóribus , inter ſe mútuæ mortis æmuli. O rem admirándam ! torménta quaſi theſáuros præripiéntes , pro magíſtra lege perícula ſubeúntes , illáta non magis formidántes , quàm quæ ſupéranteré quírentes ; unum illud vériti ne tyránnus à pœnis deſíſteret , ne quis ipſórum ſine coronæ præmio diſcéderet , ne invíti fratres álíi ab álío ſejungeréntur , & ne in eo diſcrímíne , cruciátibus erépti , malá víctóriá ſuperárent.

℞. *Cum mater adhuc*

obédio præcépto regis , ſed præcépto legis : * Tu verò judício Dei juſtas ſupérbiæ tuæ pœnas exólves. ✠. Momentáneum & leve tribulatiónis noſtræ , ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis. * Tu. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 4.

Leſtio vj.

ERat ibi fortis & generóſa mater , puerórum ſimul ac Dei amans , cujus matérna víſcera ſupra natúræ conſuetúdinem dilaniabántur. Non enim filiórum qui in torméntis erant , miſerebátur ; ſed timóre angebátur , ne non ea ſuſciperent : neque magis eos qui è vita migráverant deſiderábat , quàm precabátur ut réliqui cum illis conjungeréntur ; de quibus filiis magis quàm de mórtuis erat ſolícita. Horum enim díſtribium erat certámen , at illórum ſecúrus vitæ éxitus. Atque illos quidem jam Deo adjúnxerat ; de his verò quómódò Deus eos ſuſciperet , laborábat. O virílem ánimum in corpore muliébrí ! ô admirábile magni ánimi increméntum !

R iv

R. Rex accensus ira, in adolescentiorem super omnes crudelius defævit, indignè ferens se derisum.

* Novissimè autem post filios & mater consumpta est. V. Distenti sunt, non suscipientes redemptionem, ut meliorem invenirent resurrectionem. * Novissimè. Glória. * Novissimè. 2. *Machab. 7. Hebr. 11.*

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 22.

In illo tempore; Abeunt Pharisæi, consilium iniierunt ut caperent Jesum in sermone. Et reliqua. Homilia Sancti Augustini Episcopi.

Expositio. quarumd. Propos.

Epist. ad Rom. Prop. 72.

Qum constemus ex anima & corpore, & quândiu in hac vita temporali sumus, etiam rebus temporalibus ad subsidium degendæ hujus vitæ utamur; oportet nos ex ea parte quæ ad hanc vitam pertinet, subditos esse potestatibus, id est, hominibus res humanas cum aliquo honore administrantibus. Ex illa verò

parte quâ credimus Deo & in regnum ejus vocamur, non nos oportet esse subditos cuiquam homini, idipsum in nobis evertere cupienti quod Deus ad vitam æternam donare dignatus est. Si quis ergo putat, quoniam Christianus est, non sibi esse vectigal reddendum, aut tributum, aut non esse exhibendum honorem debitum eis quæ hæc curant potestatibus, magno in errore versatur. Item si quis sic se putat esse subdendum, ut etiam in suam fidem habere potestatem arbitretur eum qui temporalibus administrandis aliquâ sublimitate præcellit, in majorem errorem labitur. Sed modus iste servandus est, quem Dominus ipse præscribit, ut reddamus Cæsari quæ Cæsaris sunt, & Deo quæ Dei sunt. Quanquam enim ad illud regnum vocemur, ubi nulla erit potestas hujusmodi, in hoc tamen itinere dum agimus, donec perveniamus ad illud sæculum ubi sit evacuatio omnis principatus & potestatis, conditionem nostram pro ipso rerum humanarum ordine toleré-

nihil simulatè faciē-
& in eo ipso non tam
nibus quàm Deo qui
jubet, obtemperān-

Omnis anima po-
tibus sublimioribus
ta sit : non est enim
tas nisi à Deo : * Qui
it potestati, Dei or-
ioni resistit. *ψ.* In
Dei potestas terræ.
i resistit. *Rom* 13.

. 10.

. 31. *Enarr. in Ps.* 118.

Lectio viij.

Unquid Christiano-
rum Rex milites suos
buit impendere &
ere quæ debentur
us terræ? Nonne tri-
n de ore piscis etiam
persolvit? Nonne
arfor ejus militibus

hujus quid facere
ent pro æterna sa-
puerentibus non ait :
ulum solvite, arma-
cite, regem vestrum
ite, ut possitis Dó-
militare; sed ait :
inem concusséritis,
calumniam fecéritis,
iat vobis stipéndium
um. Nonne unus mi-
ejus, & dilectissimus
s ejus, commilitóni-
iis, & quodámmo-
christi provincialibus

dixit : Omnis anima po-
testatibus sublimioribus
subdita sit? Et paulò post
ait : Réddite ómnibus dé-
bita : cui tribútum, tribú-
tum; cui vestigal, vesti-
gal; cui timórem, timó-
rem; cui honórem, ho-
nórem. Némini quidquam
debeátis, nisi ut invicem
diligátis. Nonne præcépit
ut pro ipsis etiam régibus
oráret Ecclesiá?

℞. (Princeps) Dei
minister est, vindex in
iram ei qui malum agit.

* Ideò necessitate subditi
estóte, non solum prop-
ter iram, sed etiam prop-
ter consciéntiam. *ψ.* Per
me principes imperant,
& poténtes decernunt ius-
títiam. * Ideò. *Rom.* 13.
Prov. 8.

Serm. 62. *De verb. Ev.* C. 8.

Lectio ix.

NUmquid in superbiam
vos erigimus, aut dí-
cimus vobis ut advérsus
potestates ordinatas con-
temptóres sitis? Non hoc
dicimus. Non est potestas
nisi à Deo : quæ autem
sunt, à Deo ordinatæ sunt.
Qui autem resistit potes-
tati, Dei ordinationi re-
sistit. Sed quid, si illud
jubeat quod non debes
facere? Hic sanè contem-

R. v

370 *Dominica vigesima secunda post Pentecosten.*

ne potestatem, timendo potestatem. Ipsos humanarum rerum gradus advertite. Si aliquid jussit Curator, nonne faciendum est? Tamen si contra Proconsulem jubeat, non utique contemnis potestatem; sed eligis majori servire. Nec hinc debet minor irasci, si major praelatus est. Rursum, si aliquid ipse Proconsul jubeat, & aliud jubeat Imperator, nunquid dubitatur, isto contempto, illi esse serviendum? Ergo si aliud Imperator, & aliud Deus, quid judicatis? Solve tributum, esto mihi in obsequium. Recte; sed non in idolio. In idolio prohibet. Quis prohibet? Major potestas. Da veniam: tu carcerem, ille gehennam minatur. Hinc jam tibi affluenda est fides tua tanquam scutum, in quo possis omnia ignita jacula inimici extinguere.

℣. Subjēcti estōte omni humanæ creaturæ propter Deum, sive regi, quasi præcellenti, sive ducibus tanquam ab eo missis. * Deum timete, regem honorificāte. ℟. Deus potētes non abjicit, cum

& ipse sit potens: reges in solio collocat. * Deum. Glória. * Deum. 1. Petr. 2. Job. 36.

Ad Benedictus

Ant. 6. Reddite omnibus debita: cui tributum, tributum; cui vestigal, vestigal; cui timorem, timorem; cui honorem, honorem. Rom. 13.

Oratio.

D Irigat corda nostra, quæsumus, Domine, tuæ miserationis operatio, ut & tibi reddamus nostra omnia quæ tua sunt, & ordinatis à te potestatibus prompti simus voluntate subjeſti. Per Dominum.

C A N O N.

Ex Concilio Remensi. Anno 1583. Tit. de diebus Festis. Num. 1.

E T si omnibus diebus preces Deo fundi debent, unum tamen sibi sanctificavit Sabbatum, quo nos ab opere servili voluit abstinere, ut erectiore mente contemplaremur illum atque precaremur. Porro diem Sabbati in Dominicum Ecclesia commutavit, aliosque festos dies addidit, quibus acceptam à Deo gratiam in memoriam revocaret, &

Feria secunda Hebdom. XXII. post Pentecosten. 371
ad sanctorum imitationem fideles provocaret.

Ad Magnificat

Ant. 1. Reddite quæ sunt Cæsaris Cæsari, & que sunt Dei Deo. Matth. 22. Oratio ut ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

De Libris Machabæorum.

Lectio j. Lib. 2. Cap. 3.

Heliodorus quod decreverat, perficiebat eodem loco ipse cum satellitibus circa ærarium præsens. Sed Spiritus omnipotentis Dei magnam fecit suæ ostensionis evidentiam, ita ut omnes qui ausi fuerant parere ei, ruentes Dei virtute, in dissolutionem & formidinem converterentur. Apparuit enim illis quidam equus terribilem habens sessorem, optimis operimentis adornatus: isque cum impetu Heliodoro priores calces elisit; qui autem ei sedebat, videbatur arma habere aurea. Alii etiam apparuerunt duo iuvenes virtute decori, optimi gloriâ, speciosique amictu: qui circumsteterunt eum, & ex utraque parte flagellabant, sine inter-

missione multis plagis verberantes.

℟. Postquam pag. 364.

Lectio ij.

Subitò autem Heliodorus concidit in terram, eumque multâ caligine circumfusus rapuerunt, atque in sella gestatoria positum eiecérunt. Et is qui cum multis cursoribus & satellitibus prædictum ingressus est ærarium, portabatur, nullo sibi auxilium ferente, manifestâ Dei cognitâ virtute: & ille quidem per divinam virtutem jacebat mutus, atque omni spe & salute privatus. Hi autem Dominum benedicébant; quia magnificabat locum suum: & templum quod paulò ante timore ac tumultu erat plenum, apparente omnipotente Domino, gaudio & lætitiâ implétum est. Tunc vero ex amicis Heliodori quidam rogabant confestim Oniam, ut invocaret Altissimum, ut vitam donaret ei qui in supremo spiritu erat constitutus.

℟. Contigit pag. 365.

Lectio iij.

Considerans autem summus sacerdos, ne fortè rex suspicaretur

R vj

malitiam aliquam ex Judæis circa Heliodorum consummatam, obtulit pro salute viri hostiam salutarem. Cumque summus sacerdos exoraret, iidem juvenes eisdem vestibus amicti, astantes Heliodoro dixerunt: Oniæ sacerdoti gratias age: nam propter eum Dominus tibi vitam donavit: tu autem à Deo flagellatus, nuntia omnibus magnalia Dei & potestatem. Et his dictis, non comparuerunt. Heliodorus autem, hostiâ Deo oblâtâ, & votis magnis promissis ei qui vivere illi concessit, & Oniæ gratias agens, recepto exercitu, repedabat ad regem. Testabatur autem omnibus ea quæ sub oculis suis viderat opera magni Dei. Cum autem rex interrogasset Heliodorum quis esset apertus adhuc semel Jerosolymanam mitti, ait: Si quem habes hostem, aut regni tui insidiatorem, mitte illuc, & flagellatum eum recipies, si tamen evaserit; eò quòd in loco sit verè Dei quædam virtus. Nam ipse qui habet in coelis habitationem, visitator & adjutor est loci il-

lius, & venientes ad malefaciendum percutit ac perdit. Igitur de Heliodoro, & ærarii custodiâ ita res habet.

℞. In sartagine p. 366.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi.

Anno 1566. Part 2. Tit. 5.

Et Remensi Anno 1583.

Tit. de Visitat. N. 8.

O Ratoriorum ædificationem aut usum ne facile, sed magna de causa permittant Episcopi. Quòd si sacer locus belli vel temporis injuriâ dirutus existat, & instaurari nequeat, illius beneficia simplicia in Ecclesiam parochialem, intra cujus limites situs erat, cum omnibus emolumentis & oneribus prioribus Ecclesiis impositis transferantur.

FERIA TERTIA.

De Libris Machabæorum.

Lectio j. Lib. 2. Cap. 4.

P Ost Seléuci vitæ excéssum, cum suscepisset regnum Antiochus qui Nobilis appellabatur, ambiébat Jason frater Oniæ summum sacerdotium; ádixit rege, promittens ei argenti talenta trescenta sexaginta,

redditis aliis ta-

Lectio ij.

octoginta. Super hæc
mittēbat & alia cen-
quingenta, si po-
tius ejus concederetur
masium & ephēbiam
constituere, & eos
in Jerosolymis erant
schēnos scribere.
Cum rex annuisset,
continuisset principatum,
ad gentilem ritum
liberos suos transfér-
epit. Et amoris his
humanitatis causā Ju-
dæa regibus fuerant
tuta, per Joānnem
in Eupolēmi qui
Romānos de ami-
& societate functus
legatione legitimā,
non jura destituens,
instituta sanciebat.
Non ausus est sub ipsa
gymnasium consti-
, & opprimos quos-
pheborum in lupa-
is ponere. Erat au-
tem non initium, sed
necesse quoddam,
obsecutus gentilis, &
genæ conversatiōnis,
et impij, & non fa-
ctis Jasōnis nefarium
audium scelus.

Supra modum pag.

ET post triennij tem-
pus misit Jason Me-
nelaum supradicti Simōnis
fratrem, portantem pe-
cunias regi, & de negō-
tiis necessariis responsa
perlatūrum. At ille com-
mendatus regi, cum ma-
gnificasset faciem potestā-
tis ejus, in semetipsum re-
tortit summum sacerdoti-
um, superponens Jasōni
talenta argenti trecenta.
Acceptisque à rege man-
datis, venit, nihil quidem
habens dignum sacerdoti-
o, animos verò crudelis
tyranni & feræ belluæ
iram gerens. Et Jason qui-
dem qui proprium frā-
trem captivaverat, ipse
decēptus, profugus in
Ammanitem expulsus est
regionē. Menelaus autem
principatum quidem obti-
nuit: de pecuniis verò regi
promissis nihil agebat,
cum exactiōnem faceret.
Sostratus qui arci erat
præpositus: (nam ad hunc
exactio vectigalium perti-
nebat) quam ob causam
utrique ad regem sunt
evocati. Et Menelaus a-
mōtus est à sacerdotio,
succedente Lysimacho fra-
tre suo; Sostratus autem
prælatus est. Cyprius.

℞. Cum mater p. 367. - déstiam. Accensisque áni-

Lectio iij.

Ratus autem Meneláus accepisse se tempus opportúnum, áurea quædam vasa è templo furátus donávit Andronico; & ália vendiderat Tyri & per vicinas civitates. Quòd cùm certíssimè cognovisset Onías, arguébat eum, & ipse in loco tuto se cótinens Antiochiæ secùs Daphnem. Unde Meneláus accédens ad Andronicum, rogábat ut Oníam interficeret. Qui cùm venisset ad Oníam, & datis dextris cum iurejurádo (quamvis esset ei suspéctus) suasisset de ásylo procédere, statim eum perémit, non véritus iustítiam. Ob quam causam non solum Judæi, sed áliæ quoque nationes indignabántur & moléstè ferébant de nece tanti viri injusta. Sed regréssum regem de Ciliciæ locis adierunt Judæi apud Antiochiám, simul & Græci, conqueréntes de iniqua nece Oniæ. Contristátus itaque ánimo Antiochus propter Oníam, & flexus ad misericórdiam, lacrymas fudit, recordátus *defuncti sobrietatem & mo-*

mis, Andronicum púrpurâ exútum per totam civitatem jubet circumdúci, & in eódem loco in quo in Oníam impietatem commiserat, sacrílegum vitâ privári, Dómino illi condignam retribuente pœnam.

℞. Rex accénsus *pag. 368.*

C A N O N.

Ex Concílio Senonénsi.

Anno 1528. *Decret. 13.*

Inhibémus Capéllas de novo érigi, cóonstrui, étiam omnínò dirútas re-ædificári sine Diocefanórum licéntia & permíssu. . . . Si quæ sint Missæ quæ in Capéllis priváti dici débeant die Domínico, non dicántur nisi post Missam Parochiálem.

FERIA QUARTA.

De Libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 1 Cap. 1.

Parátum est regnum, in conspéctu Antiochi, & coépit regnare in terra Ægypti, ut regnaret super duo regna. Et intrávit in Ægyptum in multitúdine gravi, in curríbus, & elephántis, & equíbus, & copiósa

náviū multitudīne : & constituit bellum adversus Ptolemæum regem Ægypti ; & veritus est Ptolemæus à facie ejus , & fugit , & ceciderunt vulnerati multi. Et comprehendit civitates munitas in terra Ægypti , & accepit spolia terræ Ægypti. Et convertit Antiochus , postquam percussit Ægyptum in centesimo & quadragésimo tertio anno ; & ascendit ad Israël , & ascendit Jerosolymam in multitudine gravi , & intravit in sanctificationem cum superbia.

ñ. Postquam pag. 364.

Lectio ij.

ET accepit altare aureum , & candelabrum luminis , & universa vasa ejus , & mensam propositionis , & libatoria , & phialas , & mortariola aurea , & velum , & coronas , & ornamentum aureum quod in facie templi erat ; & comminuit omnia. Et accepit argentum & aurum , & vasa concupiscibilia ; & accepit thesauros occultos quos invenit , & , sublatis omnibus , abiit in terram suam. Et fecit eadem hominum , & locutus est

in superbia magna. Et factus est planctus magnus in Israël , & in omni loco eorum. Et ingemuerunt principes & seniores : virgines & juvenes infirmati sunt : & speciositas mulierum immutata est. Omnis maritus sumpsit lamentum ; & quæ sedebant in thoro maritali , lugebant : & commota est terra super habitantes in ea , & universa domus Jacob induit confusionem.

ñ. Contigit pag. 365.

Lectio iij.

ET misit rex libros per manus nuntiorum in Jerusalem , & in omnes civitates Juda , ut sequerentur reges gentium terræ , & prohiberent holocausta , & sacrificia , & placationes fieri in templo Dei ; & prohiberent celebrari Sabbatum , & dies solennes : & jussit coinquinari sancta , & sanctum populum Israël. Et jussit edificari aras , & templa , & idola , & immolari carnes suillas , & pecora communia , & relinquare filios suos incircumcisos , & coinquinari animas eorum in omnibus immundis & abominationibus , ita ut obli-

viscerentur legem, & immutarent omnes justificationes Dei; & quicumque non fecissent secundum verbum regis Antiochi, morerentur. Secundum omnia verba hæc scripsit omni regno suo: & præposuit principes populo qui hæc fieri cogerent. Et iusserunt civitatibus Juda sacrificare.

℞. In sartagine p. 366.

C A N O N.

Ex Concilio Agathénsi.

Anno 506. *Can. 21.*

SI quis etiam extra Patriarchias in quibus legitimus est ordinariusque Convētus, Oratorium in agro habere voluerit reliquis festivitātibus, ut ibi Missas teneat propter facilitationem familiæ iustā ordinatione permittimus. Pascha verò, Natāle Dōmini, Epiphāniam, Ascensionem Dōmini, Pentecosten & Natālem sancti Joānnis Baptistæ, vel si qui maximi dies in festivitātibus habentur, non nisi in civitatibus aut in Parochiis teneant.

FERIA QUINTA.

De Libris Machabæorum.

Lectio j. Lib. 2. Cap. 6.

ELeazarus unus de primoribus Scribatum, vir ætate provectus, & vultu decorus, aperto ore hians compellebatur carnem porcinam manducare. At ille gloriosissimam mortem magis quam odibilem vitam complēctens, voluntariè præibat ad supplicium. Intuens autem, quemadmodum oporteret accedere, patienter sustinens, destinavit non admittere illicita propter vitæ amorem. Hi autem qui astabant, iniquā miseratione commoti, propter antiquam viri amicitiam, tollentes eum secretò, rogabant afferri carnes, quibus vesti ei licebat, ut simularētur manducasse, sicut rex imperaverat, de sacrificii carnibus, ut hoc facto à morte liberaretur: & propter veterem viri amicitiam, hanc in eo faciebant humanitatem.

℞. Supra modum pag. 366.

AT ille cogitare cœpit ætatis ac ſenectutis ſuæ eminentiam dignam, & ingénitæ nobilitatis canitiem, atque à uero optimæ converſationis actus: & ſecundum unctæ & à Deo cõditæ legis conſtituta, reſpondit citò, dicens, præmitte ſe velle in infèrnum. Non enim ætati noſtræ ſignum eſt inquit, fingere, ut mulii adoleſcentium, arbitrantes Eleázarium nonaginta annorum tranſiſſe ad vitam alienigenarum, & ipſi propter ætatem ſimulationem, & propter módicum corruptibilis vitæ tempus decipiuntur, & per hoc maculam atque execrationem meæ ſenectuti conquiram. Nam eſſi in præſenti tempore ſuppliciis hominum eruiar, ſed manum Omnipotentis nec vivus, nec defunctus effugiam: quam obrem fortiter vitâ excellendo, ſenectute quidem lignus apparebo; adoleſcentibus autem exemplum morte relinquâ, ſi prompto animo, ac fortiter pro graviffimis ac ſanctiffimis regibus honeſtâ morte perungar. His dictis, con-

ſeſtim ad ſupplicium trahébatur.

℞. Cum mater p. 367.

Leſtio iij.

HI autem qui eum ducébant, & paulò antè fuerant mitiores, in iram converſi ſunt propter ſermõnes ab eo dictos, quos illi per arrogantiam prolátos arbitrabantur. Sed cum plagis perimeretur, ingemuit & dixit: Dómine, qui habes ſanctam ſciéntiam, manifeſtè tu ſcis quia, cum à morte poſſem liberári, dueros corporis ſuſtineo dolóres: ſecundum animam verò propter timórem tuum libenter hæc pátor. Eſiſte quidem hoc modo vitâ decéſſit, non ſolum juvenibus, ſed & univerſæ genti memóriam mortis ſuæ ad exemplum virtutis & fortitudinis derelinquens.

℞. Rex accénſus p. 368.

C A N O N.

Ex Concílio Moguntino.

An. 1549. Cap. 2. Can. 95.

Sacelláni nobilium in Sacellis Miſſas celebrare, aut ália Sacramenta conférre, aut étiam prædicare non præſument, niſi ſuper eo auctoritatem & conſenſum

ordinariórum obtinúerint: Salvis étiam júribus Parochiárum ad quas tália castra nobílium pertinére noscúntur.

FERIA SEXTA.

De Libris Machabæórum.

Lectio j. Lib. 2. Cap. 7.

Contigit & septem fratres unà cum matre sua apprehénfos, compélli à rege édere contra fas carnes porcínas, flagris & táureis cruciátos. Unus autem ex illis qui erat primus, sic ait: Quid quæris, & quid vis discere à nobis? Paráti sumus mori magis quàm pátrias Dei leges prævaricári. Irátus itaque rex, jussit sartáignes & ollas æneas succéndi: quibus statim succénfis, jussit ei qui prior fuerat locútus, amputári linguam; & cute cápitis abstráctâ, summas quoque manus & pedes ei præscíndi, cæteris ejus frátribus & matre inspicientibus. Et cum jam per ómnia inútilis factus esset, jussit ignem admovéri, & adhuc spirantem torréri in sartáigne: in qua cum diu cruciáretur, cæ-

teri unà cum matre invicem se hortabántur mori fórtiter, dicétes: Dóminus Deus aspiciet veritátem, & consolábitur in nobis, quemádmódum in protestatióne cántici declarávit Móyses: Et in servis suis consolábitur. Mórto itaque illo primo hoc modo, sequéntem deducébant ad illudéndum; & cute cápitis ejus cum capillis abstráctâ, interrogábant si manducáret, priúsqúam toto corpore per membra singula punirétur. At ille respóndens pátriâ voce, dixit: Non fáciam. Propter quod & iste, sequénti loco, primi torménta fuscépit; & in último spírítu constitútus, sic ait: Tu quidem, sceleratissime, in præsénti vita nos perdis, sed rex mundi defúnctos nos pro suis légibus in æternæ vitæ resurrectione fuscitábit.

℞. Postquàm psg. 364.

Lectio ij.

Post hunc tertius illúditur, & linguam postulátus citò protulit, & manus constánter extendit, & cum fidúcia ait: E cœlo ista possídeo, sed propter Dei leges nunc hæc ipsa despício, quó-

am ab ipso me ea re-
pturum spero, ita ut
x, & qui cum ipso erant,
rarerentur adolescentis á-
num, quod tanquam
nilum duceret cruciatus.
hoc ita defuncto, quar-
n vexabant similiter tor-
étes. Et cum jam esset
mortem, sic ait: Pó-
s est ab hominibus mor-
datos spem expectare à
to, iterum ab ipso re-
citandos; tibi enim re-
rectio ad vitam non
t. Et cum admovissent
ntum, vexabant eum.
ille respiciens in eum,
it: Potestatem inter
nines habens, cum sis
ruptibilis, facis quod
; noli autem putare ge-
nostrum à Deo esse
elictum: tu autem pa-
iter sústine, & videbis
gnam potestatem ip-
, quáliter te & semen
m torquébit. Post hunc
ébant sextum, & is
ri incipiens, sic ait:
li frustra errare; nos
n propter nosmetipsos
: pátimur, peccántes
Deum nostrum, & di-
admiratione facta sunt
nobis: tu autem ne
limes tibi impúnè fu-
m, quod contra Deū
nare tentáveris.

℞. Contigit pag. 365.

Lectio iij.

Supra modum autem
mater mirábilis & bo-
norum memóriá digna,
quæ pereúntes septem fi-
lios sub unius diéi tēpore
conspiciens, bono ánimo
ferébat propter spē quam
in Deum habébat, sin-
gulos illórum hortabátur
voce pátriá fórtiter, re-
pléta sapiéntiá, & scēmi-
neæ cogitatióni masculi-
num ánimum inserens,
dixit ad eos: Nescio quá-
liter in útero meo appa-
ruistis: neque enim ego
spíritum & ánimam do-
návi vobis & vitam, &
singulórum **membra non**
ego ipsa compégi: sed enim
mundi Créator, qui for-
mávit hóminis nativitátē,
quique ómnium invénit
órginem, & spíritum vobis
íterum cum misericórdia
reddet & vitam, sicut
nunc vosmetipsos despici-
tis propter leges ejus.

℞. In sartagine p. 366.

C A N O N.

Ex Concílio Mediolanénsi
primo.

Anno 1565. Part. 2.

Oratória ne sint in in-
teriórum ædium pár-
tibus, in quibus Dómini
vel familia frequéntes

versentur : Sed cōmodo & honēsto loco à cubiculis , tricliniis & ab aula separāto , ad templi formam prōpius accēdant.

S A B B A T O.

De Libris Machabæorum.

Lectio j. Lib. 2. Cap. 7.

ANtiochus contēni se arbitrat̃us, simul & exprobrāntis voce despēctā, cū adhuc adolescētiō superēset, non solum verbis hortabatur, sed & cum juramento affirmabat se divitem & beātum facturum, & translātum à patriis lēgibus amicū habiturum, & res necesārias ei prēbiturum. Sed ad hęc cū adolescens nequāquā inclinaretur, vocavit rex matrem, & suadebat ei ut adolescēti fieret in salūtem. Cum autem multis eam verbis esset hortatus, promisit suasuram se filio suo.

*Si fiat de Sabbato רָרָרָ.
sumentur è II. Nocturno
Dominicæ præcedentis.*

Lectio ij.

ITaque inclinata ad illum, irridens crudēlem tyrannum, ait patriā voce : *Fili mi , miserere*

mei, quæ te in útero novem mēsis portavi, & lac triēnnio dedi & alui, & in ætatem istam perduxi. Peto, nate, ut aspicias ad cœlum & terram, & ad omnia quæ in eis sunt, & intēlligas quia ex nihilo fecit illa Deus & hōminum genus : ita fiet ut non timeas carnificem istum, sed dignus fratribus tuis effectus particeps, suscipe mortem, ut in illa miseratione cum fratribus tuis te recipiam.

Lectio iij.

CUm hęc illa adhuc diceret, ait adolescens: Quem sustinetis? non obēdio præcepto regis, sed præcepto legis, quæ data est nobis per Moysen. Tu verò qui inventor omnis malitiæ factus es in Hebræos, non effugies manum Dei. Nos enim pro peccatis nostris hęc patimur : & si nobis propter increpationem & correptionem Dōminus Deus noster mōdicū irātus est, sed iterum reconciliabitur servis suis. Tu autem, ô scēlēste, & omnium hōminum flagitiosissime, noli frustra extōlli vanis spebus in servos ejus inflammā-

tus ; nondum enim omnipotentis Dei , & omnia inspicientis iudicium effugisti. Nam fratres mei , modico nunc dolore sustentato , sub testamento æternæ vitæ effecti sunt : tu verò iudicio Dei iustas superbix tuæ pœnas exolves. Ego autem , sicut & fratres mei , animam & corpus meum trado pro patriis legibus , invocans Deum maturius genti nostræ propitium fieri , teque cum tormentis & verbèribus confiteri quod ipse est Deus solus. In me verò & in fratribus meis desinet omnipotentis ira , quæ super omne genus nostrum iustè superducta est. Tunc rex accensus irâ , in hunc super omnes crudeliùs desævìt , indignè ferens se derisum. Et hic itaque mundus obiit , per omnia in Dómino confidens. Novissimè autem post filios & mater consumpta est.

C A N O N.

Ex Concilio Avenionensi.

Anno 1594. Tit. 24.

C Alices ad Missæ sacrificium non adhibeantur , nisi argentei ab interiorè parte inaurati,

Sint verò instructi Purificatorio decènti & Albo , Paténâ inauratâ ad dignoscendas particulas commodiøre ; Velo decènti ejus coloris qui Missæ officio convéniat , quodque totum cálicem tegat.

¶ *Si unica tantum superfit Dominica usque ad Adventum , quod contingit , quoties Pascha occurrit die 24. vel 25. Aprilis , prætermittitur Officium Hebdomadæ XXIII. sequentis , ejusque loco ponitur Officium Dominicæ & Hebdomadæ ultimæ post Pentecosten , ut infra ante Proprium Sanctorum.*

DOMINICA XXIII.

post Pentecosten.

IN VESPERIS SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 7. Simon Mathathixæ filius , & fratres ejus dederunt se periculo , & restiterunt adversariis gentis suæ , ut starent sancta ipsorum , & lex : & gloriâ magnâ glorificaverunt gentem suam. 1. Mach. 14.

Oratio ut infra ad Laudes.

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Joannis

Chrysostomi.

*In Psal. 43.**Leſio iv.*

M Achabæi, cum invasisset Judæam Antiochus, qui dictus est Epiphanes, & omnia devastasset, & multos qui tunc erant, à patriis institutis refilire coegisset, permanserunt illæsi ab illis tentationibus. Et quando grave quidem bellum ingruerat, nec quidquā poterant facere quod prodesset, se abscondébant; nam hoc quoque fecerunt Apóstoli. Non enim semper in média irruébant pericula, sed nonnunquam fugientes, & latentes cedébant. Postquam autem parum respiráverant, tanquam generósi quidam leúnculi ex antris exiliéntes, & è latebris emergéntes, statuébant se non ampliùs solos serváre, sed álios quoscúmque possent: & civitatem & omnem regionem obeúntes, collegérunt quotquot invenérunt adhuc sanos & integros; & multos étiam qui laborábant & corrúpti erant, in statum pristinum

redegerunt, eis persuadéntes redire ad legem pátriam.

℞. Illi quidem armis confidunt, & audáciâ, * Nos in omnipotente Dómino, qui potest & veniéntes adversum nos, & univérsum mundum uno nutu delére, confidimus.

℣. Hæc est victória quæ vincit mundum, fides nostra. * Nos. 2. *Matth. 8. L. Joan. 5.*

Leſio v.

D Eum enim dicébant esse benígnum & clementem, nec unquàm adimere salutem quæ proficitur ex poeniténtia. Hæc autem dicéntes, habuérunť deléctum virórum fórtium. Non enim pro uxóribus, liberis, & ancillis, patriæque everſíone, & captivitáte, sed pro lege & pátria república pugnábant. Eórum autem dux erat Deus. Cum ergo áciem dirigerent, & próprias expónerent ánimas, fundébant adversários, non armis fidéntes, sed loco omnis armatúræ pugnx causam sufficere ducéntes. Ad bellum autem eúntes, non tragœdias excitábant; non pæana canébant, sicut

nonnulli

nonnulli faciunt : non ad-
ciscébant tibícines , ut fit
in aliis castris , sed Dei
supérnè auxilium invocá-
bant , ut adésset , opem
ferret , & manum præbé-
ret , propter quem bellum
gerébant , pro cuius glória
decertábant.

℞. In aliis nationibus
Dóminus patiénter expéc-
tat , ut eas in plenitudine
peccatórum púníat ; * Cor-
ripiens verò in advérsis
pópulum suum , non dere-
linquit. ✠. Novit Dómi-
nus iníquos in diem judi-
cii reserváre cruciándos.

* Corripiens. 2. *Mach.* 6.
2. *Petr.* 2.

Lectio vj.

V Ideámus ergo quid
hæc castra Dei lo-
quántur , quæ sunt spiri-
táli muníta auxilio , cum
sunt hostes aggressúra.
Deus , áuribus nostris au-
divimus. Quia enim non-
nulli eórum qui cum ipsis
stabant in ácie , Antíochi
multitudinem , instrúctam
áciem , & victóriam vi-
déntes , quòdque ómnia
primo impetu cepisset ,
propriámque imbecillitá-
tem & paucitátem consi-
derántes , mollióres erant
& imbecillióres ; eórum

¶ Múmus spiritúsque exci-

Pars Autumnalis.

tans , & osténdens in Dei
ductu univérsum situm
esse , & absque exercitu ,
si is opem ferat , posse
parári victóriam , instar
precatiónis compósitam
suasióne & exhortatió-
nem effert ad commilitó-
nes , & Deum álloquens ,
eos promptiόres reddit &
alacriόres. Sed tanquàm
hæc eis deéssent quæ jure
asserre possent , nec fidú-
ciam ex suis factis habé-
rent , ad ea quæ Deus
majóribus illórum fécerat ,
confúgiunt. Eos enim qui
fidúciæ causam non ha-
bent , hæc facere non est
mirum , cùm eos ipsos
trahat ad hoc necéssitas.

Cùm autem illi qui quó-
niam rectè fecerunt , mag-
nificè loqui possunt , nolunt
ex iis servári , sed ex Dei
benignitáte quá in patres
usus est , hoc est magnum
arguméntum eórum hu-
militátis : prompti autem
& álacris ánimi sui non
parvam hinc quoque cau-
sam státuunt.

℞. Pro peccátis nostris
hæc pátimur : * Etsi no-
bis propter correptiόnem
Deus noster módicū irá-
tus est , † Iterum reconci-
liábitur servis suis. ✠. Per-
secutiόnem pátimur , sed

S

non derelinquimur : de-
jici-mur, sed non perimus.

* *Et si nobis. Glória. † Ite-
rum. 2. Mach. 7. 2. Cor. 4.*

IN III. NOCTURNO.

*Lectio sancti Evangelii
secundum Matthæum.*

Lectio vij. Cap. 9.

IN illo tempore ; Lo-
quente Jesu ad disci-
pulos Joannis, ecce prin-
ceps unus accessit, &
adorabat eum, dicens :
Dómine, filia mea modò
defuncta est ; sed veni,
imponè manum tuam su-
per eam, & vivet. Et
reliqua.

*Homilia Sancti Ambrósii
Episcopi.*

In Luc. Lib. 6. num. 60.

Consideremus quòd
Christus suscitaturus
mórtuam, ad faciendam
fidem, hemorrhóisam an-
tè curávit. Et ut scias
exempli grátia stetit san-
guinis fluxum, dum illa
pétitur, ista curáitur. Sic
& resurrectio temporális
in Dómini passióne cele-
bráitur, ut & perpétua
illa credáitur. Sic & Mariæ
paritúra stérilis indicáitur,
ut conceptúra virgo cre-
dáitur. Dénique audivit
paritúram Elizábeth Ma-
ría, nec de sua genera-
tione dubitávit. Venerunt,

inquit, servi dicentes prin-
cipi : Noli vexare illum.
Adhuc & hi increduli ad
resurrectiónem quam Je-
sus in lege prædixit, in
Evangelio complévit. Ita-
que cum venisset in do-
mum, paucos futuræ ár-
bitros resurrectiónis ascí-
vit ; non enim à multis
continud est crédita resur-
rectio.

R. Quidam de Archi-
synagógis prócidit ad pe-
des Jesu, dicens : Filia
mea in extrémis est :
* Veni, imponè manum
super eam, ut salva sit.
ψ. Tu, Dómine, vitæ &
mortis habes potestatem ;
dedúcis ad portas mortis,
& redúcis. * Veni. *Marc.*
5. Sap. 16.

Lectio viij.

Dicente Dómino : Non
est mórtua púella,
sed dormit ; deridébant
eum. Quicumque enim
non credit, irridet. Fleant
ígitur mórtuos suos, qui
putant mórtuos : ubi re-
surrectiónis fides est, non
mortis est spécies, sed
quiétis. Nec abhórret il-
lud Matthæi, quod ait
tibicines fuisse in domo
principis, & turbam tu-
multuántem ; quia more
veteri tibicines ad incip-

dēndos excitandósq̃ue luctus videbāntur adhibēri.

R. Vēniunt ab Archisynagogo, dicētes: Fīlia tua mōrtua est; quid ultra vexas Magistrum? Jēsus ait: * Noli timēre; tantummodò crede. *ŷ.* Dabit tibi Dōminus petitiōnes cordis tui: spera in eo: & ipse faciet. * Noli. *Marc. 5. Ps. 36.*

Lectio ix.

TEnens ergo manum pūellæ Jēsus, sanavit eam: & jussit ei dari manducāre; quod est testimoniū vitæ, ut non phantasma, sed vēritas crederetur. Beātus ille cui manum Sapiētia tenet. Utinam meos quoque tēneat actus, tēneat manum justitia, tēneat Dei Verbum, inducat in penetrālia sua, spiritum avērtat erroris, convērtat salutis, dari mihi jubeat manducāre. Panis enim cōlēstis, Dei Verbum est. Inde & illa Sapiētia quæ divini cōrporis & sāguinis sacrosancta altāria replēvit alimentis: Venite, inquit, édite panes meos, & bibite vinum quod miscui vobis.

R. Cūm venisset Jēsus domum, tenens manum

pūellæ, * Clamavit, dicens: Pūella, surge: & † Revērsus est spīritus ejus; & surrexit continuo. *ŷ.* In omni necessitate omnia obaudiunt ei. * Clamavit. Glória. † Revērsus. *Luc. 8. Eccli. 42.*

Ad Benedictus

Ant. 6. Dicēbat mulier intrā se: Si tetigero tantum vestimentum ejus, salva ero. *Matth. 9.*

Oratio.

ABsolve, quæsumus, Dōmine, tuorum delicta populorum, ut à peccatorum nexibus, quæ pro nostra fragilitate contraximus, tuā benignitate liberemur. Per Dōminum.

C A N O N.

Ex Concilio Turonensi tertio.

Anno 813. Can. 37.

SCiendum est, quod, sexceptis diebus Dominicis & illis solemnitatibus, quibus & universalis ecclesia ob recordationem Dominicæ resurrectionis, solet stando orare; fixis in terra genibus, suppliciter Dei clementiam nobis profuturam; nostrorumque criminum indulgentiam deposcendum est.

Si

Ad Magnificat

Ant. 1. Iesus convérſus, dixit: Confide, filia, fides tua te ſalvam fecit. Et ſalva facta eſt mulier ex illa hora. *Matth. 9.*

Oratio ut ſuprà ad Laud.

FERIA SECUNDA

De Libris Machabæorum.

Leſtio j. Lib. 1. Cap. 2.

EXclamavit Mathathias voce magnâ in civitatē, dicens: Omnis qui zelum habet legis, ſtatuens teſtamentum, exeat poſt me. Et fugit ipſe, & filii ejus in montes, & reliquerunt quæcūque habebant in civitatē. Tunc descendērunt multi quærentes judicium & juſtitiam, in deſertum: & ſederunt ibi ipſi, & filii eorum, & mulieres eorum, & pecora eorum; quoniam inundaverunt ſuper eos mala. Et renuntiātum eſt viris regis, & exercitui qui erat in Jeruſalem civitatē David, quoniam diſceſſiſſent viri quidam, qui diſſipaverunt mandatum regis, in loca occulta in deſerto, & abiſſent poſt illos multi. Et ſtatim perrexerunt ad eos & conſtituerunt advérſus eos prælium in die ſab-

batórum, & dixerunt ad eos: Reſiſtitis & nunc adhuc? Exite, & facite ſecundum verbum regis Antiochi, & vivetis. Et dixerunt: non exhibimus, neque faciemus verbum regis ut polluamus diem ſabbatórum. Et concitaverunt advérſus eos prælium. Et non reſponderunt eis, nec lapidem miſerunt in eos, nec oppilaverunt loca occulta, dicentes: Moriámur omnes in ſimplicitate noſtra; & teſtes erunt ſuper nos cælum & terra, quòd injuſte perditis nos.

*R. Intraivit pag. 382.**Leſtio ij.*

ET appropinquaverunt dies Mathathie moriendi, & dixit filiis ſuis: Nunc confortata eſt ſuperbia, & caſtigatio, & tempus everſionis, & ira indignationis. Nunc ergo, ô filii, æmulatores eſtote legis, & date animas veſtras pro teſtamento patrum veſtrórum, & mementote óperum patrum, quæ fecerunt in generationibus ſuis; & accipietis glóriam magnam & nomen ætérnum. Abraham nonne in tentatione inventus eſt fidelis, & reputatum eſt ei ad juſtitiam;

Joseph in tempore angustiae suae custodivit mandatum, & factus est dominus Aegypti. Phinees pater noster, zelando zelum Dei, accepit testamentum sacerdotii aeterni.

℟. Ex gravi pag. 383.

Lectio iij.

VOs ergo, filii, confortamini, & viriliter agite in lege, quia in ipsa gloriosi eritis. Et ecce Simon frater vester, scio quod vir consilii est: ipsum audite semper, & ipse erit vobis pater. Et Judas Machabaeus fortis viribus a juventute sua, sit vobis princeps militiae; & ipse aget bellum populi. Et adducetis ad vos omnes factores legis; & vindicatis vindictam populi vestri. Retribuite retributionem gentibus, & intendite in praecceptum legis. Et benedixit eos, & appositus est ad patres suos. Et defunctus est anno centesimo & quadragésimo-sexto; & sepultus est a filiis suis in sepulcris patrum suorum in Modin: & planxerunt eum omnes Israel planctu magno.

℟. Surrexit pag. 383.

Ex Concilio Mediolanensi quarto.

An. 1576. Part. 1. Tit. 1.

Cœmetéria ut muro vel alias tutè undique sepiantur, & eorum ingressus bestis occludatur, curet Episcopus diligenter. In eorum medio crux firmiter erecta sit.

FERIA TERTIA.

De Libris Machabæorum.

Lectio j. Lib. 1. Cap. 3.

Surrexit Judas qui vocabatur Machabæus, filius ejus pro eo; & adjuvabant eum omnes fratres ejus, & universi qui se conjunxerant patri ejus, & praeliabantur praelium Israel cum lætitia. Et dilatavit gloriam populo tuo, & induit se lorica sicut gigas, & succinxit se arma bellica sua in praeliis, & protegēbat castra gladio suo. Similis factus est leóni in operibus suis, & sicut catulus leónis rúgiens in venatione. Et persecutus est iniquos, perscrutans eos: & qui conturbabant populum suum, eos succendit flammis; & repulsi sunt inimici ejus præ-

S iij

móre ejus, & omnes operárii iniquitátis conturbáti sunt, & directa est salus in manu ejus. Et exacerbábat reges multos, & lætificábat Jacob in opéribus suis, & in sæculum memória ejus in benedictióne. Et perambulávit civitátes Juda, & pérdidit ímpios ex eis, & avértit iram ab Israël. Et nominátus est usque ad novíssimum terræ, & congregávit pereúntes. Et congregávit Apollónius gentes, & à Samaría virtutem multam & magnam, ad bellándū contra Israël. Et cognóvit Judas, & éxiit óbviā illi, & percússit, & occidit illum; & ceciderunt vulneráti multi, & reliqui fugérunt; & accépit spólia eórum, & gládium Apollónii ábstulit Judas, & erat pugnans in eo ómnibus diébus.

℞. Illi quidem *p.* 384.

Lectio ij.

ET vidit Judas, & fratres ejus, quia multiplicata sunt mala, & exercitus applicabant ad fines eorum: & cognoverunt verba regis, quæ mandavit populo facere in interitum & consum-

mationem; & dixerunt unusquisque ad proximum suum: Erigamus dejectionem populi nostri, & pugnemus pro populo nostro & sanctis nostris. Et congregatus est conventus, ut essent parati in prælium, & ut orarent, & peterent misericordiam & miserationes. Et Jerúsalem non habitabatur, sed erat sicut désertum: non erat qui ingrederetur & egrederetur de natis ejus; & sanctum conculcabatur: & filii alienigenarum erant in arce, ibi erat habitatio gentium: & ablata est voluptas à Jacob, & defecit ibi tibia & cithara. Et congregati sunt, & venerunt in Maspha contra Jerúsalem, quia locus orationis erat in Maspha ante in Israël. Et jejunaverunt illa die, & induerunt se ciliciis, & cinerem imposuerunt capiti suo; & disciderunt vestimenta sua: & expanderunt libros legis, de quibus scrutabantur gentes similitudinem simulacrorum suorum.

℞. In aliis *pag.* 385.

Lectio iij.

ET post hæc constituit Judas duces populi, tribunos, & centuriones,

& pentacontárchos, & decuriónes. Et dixit his qui ædificábant domos, & sponsábant uxóres, & plantábant vineas, & formidolósas, ut redirent unusquisque in domũ suam secundũ legem. Et moverunt castra, & collocaverunt ad austrum Emmaũm. Et ait Judas: Accingimini, & estóte filii poténtes; & estóte parati in manẽ, ut pugnétis aduersus nationes has quæ convenérunt aduersus nos dispérdere nos, & sancta nostra, quóniam melius est nos mori in bello, quàm videre mala gentis nostræ & sanctórum. Sicut autem fúerit volúntas in cœlo, sic fiat.

℞. Pro peccátis p. 385.

C A N O N.

Ex Concílio Reménsi.

Anno 1583. Tit. de Sepult.

Num. 1. & 2.

QUantum autem attinet ad christianórum sepultúram, quam nec superbam nec negligẽtam esse decet, paræci in hanc officii partem diligẽter incumbẽt, ut piórum fúnera christiánæ simplicitatis ac modéstiæ limites non excédant: Id autem fiet, si ipsi primũ mercéde con-

fuetà & honéstã contenti, deinde superfluas impensas, quæ propter ambitionem ac fastum fiunt, vel hæredibus relinqui, vel pauperibus erogari suádeant.

FERIA QUARTA.

De Libris Machabæorum.

Lectio j. Lib. 1. Cap. 4.

Commiserunt prælium: & ceciderunt de exercitu Lyfiæ quinque millia virórum. Videns autem Lyfias fugam suórum, & Judæorũ audáciã, & quòd parati sunt aut vivere aut mori fòrtiter, abiit Anthiochiã, & elégit milites, ut multiplicati rursus venirent in Judæã. Dixit autem Judas, & fratres ejus: Ecce contriti sunt inimici nostri; ascendamus nunc mundare sancta, & renovare. Et congregatus est omnis exercitus, & ascenderunt in montem Sion. Et viderunt sanctificatióne desértam, & altare profanatum, & portas exústas, & in átriis virgulta nata sicut in saltu vel in montibz, & pastophória diruta. Et sciderunt vestimenta sua, & planxerunt planctu magno, & imposuerunt ci-

nerem super caput suum; ædem & átria sanctifica-
& ceciderunt in faciẽm vèrunt.

super terram, & exclamaverunt tubis signórum,
& clamaverunt in cœlum.

R. Intrávit pag. 382.

Lectio ij.

Tunc ordinávit Judas viros ut pugnarent advèrsus eos qui erant in arce, donec emundarent sancta. Et elégit sacerdotes sine mácula, voluntátem habèntes in lege Dei: & mundaverunt sancta, & tulérunt lápidés contaminatiónis in locum immundum. Et cogitávit de altári holocaustórum, quod profanátum erat, quid de eo fáceret. Et incidit illis consílium bonum ut destrúerent illud, ne fortè illis esset in oppróbrium, quia contaminaverunt illud gentes: & demolíti sunt illud. Et reposuérunt lápidés in monte domûs in loco apto, quoadúsque veniret Prophéta, & responderet de eis. Et acceperunt lápidés íntegros secúndum legem; & ædificavérunt altáre novum, secúndum illud quod fuit priùs: & ædificavérunt sancta, & quæ intrá domum erant intrínsecus; &

R. Ex gravi pag. 383.
Lectio iij.

Et obtulérunt sacrificium secúndum legem super altáre holocaustórum novum quod fecérunt. Secúndum tempus & secúndum diem, in qua contaminaverunt illud gentes, in ipsa renovátum est in cánticis, & citharis, & cínyris, & in cymbalis. Et cecidit omnis pópulus in faciẽm, & adoraverunt, & benedixerunt in cœlum eum qui prosperávit eis. Et fecérunt dedicatióem altáris diébus octo, & obtulérunt holocausta cum lætítia, & sacrificium salutáris & laudis. Et ornavérunt faciẽm templi corónis áureis & scútulis; & dedicavérunt portas & pastophória, & imposuérunt eis jánuas. Et facta est lætítia in pópulo magna valde, & aversum est oppróbrium géntium. Et státuit Judas & fratres ejus, & univérsa ecclésia Israël, ut agátur dies dedicatióis altáris in temporibus suis ab anno in annum.

R. Surréxit pag. 383.

*Ex Concilio Reménsi.
Anno 1583. Tit. de Sepult.
Num. 5. & 6.*

OMnes Christiáni, præsertim Láici, quibus sepultura ecclesiástica non est interdicta, in cæmenteriis non autem in ecclesiis sepeliántur, nisi fortè de consensu superiorum. Superiores autem non passim omnibus id privilegii concédant, sed in ejusmodi concessiónibus delectum hábeant personarum.

FERIA QUINTA.

De Libris Machabæorum.

Leſtio j. Lib. 2. Cap. 9.

Eodem tempore Antiochus inhonestè revertebatur de Perside. Intraverat enim in eam quæ dicitur Persépolis, & tentavit expoliare templum, & civitatem opprimere: sed multitudine ad arma concurrénte, in fugam versi sunt; & ita contigit ut Antiochus post fugam turpiter rediret. Et cum venisset circa Ecbátanam, recognovit quæ erga Nicánorem & Timotheum gesta sunt. Elatus autem in ira, arbitra-

batur se injuriam illorum qui se fugaverant, posse in Judæos retorquere; ideoque jussit agitari currum suum, sine intermissione agens iter, cælesti eum judicio perurgente, eo quod ita superbe locutus est se venturum Jerosolymam, & congériem sepulcri Judæorum eam facturum. Sed qui universa conspicit Dominus Deus Israël, percussit eum insanabili & invisibili plagâ. Ut enim finivit hunc ipsum sermonem, apprehendit eum: dolor dirus viscerum, & amara internorum tormenta, & quidem satis justè; quippe qui multis & novis cruciatibus aliorum torserat viscera, licet ille nullo modo à sua malitia cessaret. Super hoc autem superbiâ replétus, ignem spirans animo in Judæos, & præcipiens accelerari negotium, contigit illum impetu euntem de curru cadere, & gravi corporis collisione membra vexari.

℞. Illi quidem p. 384.

Leſtio ij.

ISque qui sibi videbatur etiam fluctibus maris imperare, supra human-

num modum supérbiâ replétus, & móntium altitúdes in statéra appéndere, nunc humiliátus ad terram in gestatório portabátur, manifestam Dei virtútem in semetípso contéstans : ita ut de corpore ímpii vermes scaturírent, ac vivéntis in dolóribus carnes ejus efflúerent, odóre étiam illíus & fœtóre exércitus graváretur ; & , qui paulò ante sídera coeli contingere se arbitrabátur, eum nemo póterat propter intolerántiã fœtórís portáre. Hinc ígitur cœpit ex gravi supérbia dedúctus ad agnitió-nem suí venire, divínâ admónitus plagâ, per mó-ménta singula dolóribus suis augménta capiéntibus. Et cum nec ipse jam fœtóre in suum ferre posset, ita ait : Justum est súbditum esse Deo, & mortálem non pária Deo sentire. Orábat autem hic sceléstus Dóminum, à quo non esset misericórdiam consecutúrus.

¶. In aliis pag. 385.

Lectio iij.

Sed non cessántibus dolóribus, (supervénérat enim in eum justum Dei judicium) despérans,

scripsit ad Judæos in modum deprecaciónis epístolam hæc continéntem : Optimis civibus Judæis plúrimam salutem, & bene valére, & esse felices, rex & princeps Antiochus. Si bene valétis & filii vestri, & ex senténtia vobis cuncta sunt, máximas ágimus grátias. Et ego in infirmitáte constitútus, vestrí autem memor, benignè revérsus de Pérfidis locis, & infirmitáte gravi apprehénsus, necesáriũ duxi pro comúní utilitate curam habére ; non despérans semetípsum, sed spem multam habens effugiéndi infirmitátem. Respiciens autem quòd & pater meus, quibus temporibus in locis superioribus ducébat exércitum, osténdit qui post se susciperet principátum ; ut si quid contrárium accideret, aut difficile nuntiaretur, sciéntes hi qui in regiónibus erant, cui esset rerum summa derelicta, non turbarentur. Ad hæc considérans de próximo poténtes quosque, & vicinos temporibus insidiántes, & événtum expectántes, designávi filium meum Antiochum regem, quem

sæpè recurrens in superiora regna multis vestrum commendabam : & scripsi ad eum quæ subiecta sunt. Oro itaque vos , & peto , memores beneficiorum publicè & privatim , ut unusquisque conservet fidem ad me & ad filium meum. Confido enim eum modèstè & humanè acturum , & sequentem propositum meum , & communem vobis fore. Igitur homicida & blasphemus pessimè percussus , & ut ipse alios tractaverat , peregrè in montibus miserabili obitu vitâ functus est.

℞. Pro peccatis p. 385.

C. A N O N.

Ex Concilio Tolosano.

An. 1590. Part. 2. C. 10.

Mortuos intrâ Ecclesiam , multò minùs propè Altare sepeliri non ita facile permittatur , nisi eos quos Ecclesiastica dignitas , aut generis prærogativa , aut omnibus perspecta virtus illustriores reddiderit , ita tamen ut supra soli planitiem sepulcri moles non attolatur.

FERIA SEXTA

De Libris Machabæorum.

Lectio j. Lib. 2. Cap. 10.

AT Timotheus qui priùs à Judæis fuerat superatus , convocato exercitu peregrinæ multitudinis , & congregato equitatu Asiânò , advénit quasi armis Judæam capturus. Machabæus autem , & qui cum ipso erant appropinquante illo , deprecabantur Dóminum , caput terra aspergèntes , lumbosque ciliciis præcincti , ad altaris crepidinem provoluti , ut sibi propitius , inimicis autem eorum esset inimicus , & adversariis adversaretur , sicut lex dicit. Et ita post orationem , sumptis armis , longiùs de civitate procedentes , & proximi hostibus effecti , resederunt. Primo autem solis ortu utrique commiserunt : isti quidem victoriæ & prosperitatis sponzorum cum virtute Dóminum habentes ; illi autem ducem belli ánimum habebant. Sed cum véhemens pugna esset , apparuerunt adversariis de cœlo viri quinque in equis , frænis

áureis decóri , ducátum Judæis præstántes : ex quibus duo Machabæum médium habéntes , armis suis circumséptum incólumem conservábant , in adversários autem tela & fúlmina jaciébant , ex quo & cæcitate confúsi , & repléti perturbatióne cadébant. Interféciti sunt autem viginti millia quingénti , & équites sexcenti. Timótheus verò confúgit in Gázaram præsidium munitum , cui præerat Chæreas.

℞. Intrávit pag. 382.

Lectio ij. Cap. 11.

Lysias autem ingrêssus Judæam , & approprians Bethsúræ quæ erat in angústio loco , ab Jerosólýma intervállo quinque stadiórum , illud præsidium expugnábat. Ut autem Machabæus , & qui cum eo erant , cognovérunt expugnári præsidia , cum fletu & lacrymis rogábant Dóminum , & omnis turba simul , ut bonum angelum mitteret ad salutem Israël. Et ipse primus Machabæus , sumptis armis , cæteros adhortárus est simul secum periculum subire , & ferre auxílium fratribus suis. Cúque pé-

riter prompto ánimo procéderent , Jerosólýmis apparuit præcédens eos eques in veste cándida , armis áureis hastam vibrans. Tunc omnes simul benedixerunt misericórdem Dóminum , & convaluerunt ánimis , non solum hómines , sed & béstias ferocíssimas , & muros férreos paráti penetráre. Ibant igitur prompti , de cœlo habéntes adjutórem , & miserántem super eos Dóminum. Leónum autem more , impetu irruéntes in hoítes , prostravérunt ex eis undecim millia peditum , & équitum mille sexcentos : univérfos autem in fugam vertérunt ; plures autem ex eis vulneráti , nudi evasérunt. Sed & ipse Lysias túrpiter fúgiens evásit.

℞. Ex gravi pag. 383.

Lectio iij. Cap. 15.

Nicanor quidem cum summa supérbia eréctus , cogitáverat commúne trophæum statúere de Juda. Machabæus autem semper confidébat cum omni spe auxílium sibi à Deo affutúrum ; & hortabátur suos , ne formidárent ad advéntum natiónum , sed in mente habé-

rent adiutoria sibi facta de
cœlo, & nunc sperarent
ab Omnipotente sibi afflu-
tūram victoriam. Et allo-
cūtus eos de lege & Pro-
phētis, admonens etiā
certamina quæ fecerant
prius, promptiores con-
stituit eos: & ita animis
eorum erectis, simul osten-
debat gentium fallāciam,
& juramentorum præva-
ricationem. Singulos au-
tem illorum armavit, non
clypei & hastæ munitione,
sed sermonibus optimis &
exhortationibus, expōsito
digno fide sōmnio, per
quod univēsos lætificavit.
Erat autem hujuscemodi
visus: Oniam qui fuerat
summus sacerdos, virum
bonum & benignum, ve-
recūndum visu, modēstum
mōribus, & elōquio de-
corum, & qui à pūero
in virtutibus exercitatus
fit, manus protendentem,
orare pro omni pōpulo
Judæorum. Post hoc ap-
paruisse & aliū virum
ætate & gloriā mirabilem,
& magni decōris habitū-
dine circa illum; respon-
dentem verò Oniam di-
xisse: Hic est fratrum a-
mātor, & pōpuli Israël:
hic est qui multum orat
pro pōpulo & univēsa

sancta civitate, Jeremias
prophēta Dei. Extendisse
autem Jeremiam dextram,
& dedisse Judæ gladium
āureum, dicentem: Ac-
cipe sanctum gladium mu-
nus à Deo, in quo dejicies
adversarios pōpuli mei
Israhel. Exhortati itaque
Judæ sermonibus bonis
valde, de quibus extolli
posset impetus, & animi
juvenum confortari, sta-
tuerunt dimicare.

R. Surrēxit pag. 383.

C A N O N.

Ex Concilio Remēsi.

*An. 1583. Cap. 15. de
Sepult.*

Pauperes, quibus adeo
tēnues fuere facultā-
tes, ut propriis impēnsis
humāri nequeant; gratis
ac honestè tamen sepeliant
Párochi: alioqui poenās
arbitrarias exoluturi.

S A B B A T O.

De Libris Machabæorum.

Lectio j. Lib. 2. Cap. 15.

Nicanor & qui cum
ipso erant, cum
tubis & canticis
admovēbant. Judas verò,
& qui cum eo erant, in-
vocato Deo, per oratiō-
nes congressi sunt: manu
quidem pugnantes, sed

Dóminum córdibus orantes, prostravérunt non minus triginta quinque millia, præsentia Dei magnificè delectáti. Cùmque cessassent, & cum gaudio redirent, cognovérunt Nicánorem fuisse cum armis suis. Facto itaque clamóre, & perturbatione excitatâ, patriâ voce omnipotentē Dóminum benedicébant. Præcepit autem Judas, qui per ómnia corpore & ánimo mori pro civibus parátus erat, caput Nicánoris, & manum cum humero abscissam, Jerosólymam perférri. Quò cum pervenisset, convocatis contribúlibus & sacerdotibus ad altáre, accersit & eos qui in arce erant. Et osténso capite Nicánoris, & manu nefáriâ quâ extendens contra domum sanctam omnipotentis Dei, magnificè gloriátus est: linguam étiam impii Nicánoris præcisam iussit particulatim ávibus stari, manum autem deméntis contra templum suspéndi. Omnes igitur cœli benedixerunt Dóminum, dicéntes: Benedictus qui locum suum incontaminátum servávit. *Suspéndit autem Nicáno-*

ris caput in summa arce; ut evidens esset & manifestum signum auxilii Dei.

Si fiat de Sabbato R. R. R. sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.

Lectio ij. Lib. 1. Cap. 9.

CÆtera verba bellorum Judæ, & virtutum quas fecit, & magnitudinis ejus, non sunt descripta; multa enim erant valde. Et factum est, post óbitum Judæ emerérunt iniqui in ómnibus finibus Israél, & exórti sunt omnes qui operabántur iniquitatem. In diebus illis facta est fames magna valde, & tradidit se Bâchchidi omnis régio eórum cum ipsis. Et elégit Bâchchides viros impios, & constituit eos dóminos regiónis: & exquirébant, & perscrutabántur amicos Judæ, & adducébant eos ad Bâchchidem. Et vindicabat in illos, & illudébat. Et facta est tribulatio magna in Israél, qualis non fuit ex die quâ non est visus Prophéta in Israél. Et congregati sunt omnes amici Judæ, & dixerunt Jónathæ: Ex quo frater tuus Judas defunctus est, vir similis ei non est qui exeat contra inimicos nos-

tros, Baccidem, & eos qui inimici sunt gentis nostræ. Nunc itaque te hodie elegimus esse pro eo nobis in principem & ducem ad bellandum bellum nostrum. Et suscepit Jónathas tempore illo principatum, & surrexit loco Judæ fratris sui.

Lectio iij. Cap. 13.

ET audivit Simon quòd congregavit Tryphon exercitum copiosum, ut veniret in terram Juda, & attèreret eam. Videns quia in tremore pòpulus est & in timore, ascendit Jerúsalem, & congregavit pòpulum, & adhòrtans, dixit: Vos scitis quanta ego, & fratres mei, & domus patris mei, fecimus pro légibus & pro sanctis prælia, & angústias quales vidimus: horum gratiâ perierunt fratres mei omnes propter Israël, & relictus sum ego solus. Et nunc non mihi contingat parcere animæ meæ in omni tempore tribulationis; non enim melior sum fratribus meis. Vindicabo itaque gentem meam & sancta, natos quoque nostros & uxores; quia congregatæ sunt universæ gentes contèrere.

nos inimicitiae gratiâ. Et accensus est spiritus pòpuli simul ut audivit sermones istos; & responderunt voce magnâ, dicentes: Tu es dux noster loco Judæ & Jónathæ fratris tui: pugna prælium nostrum; & omnia quacúmque dixeris nobis, faciemus.

C A N O N.

Ex Concilio Reménsi.
*An. 1583. Tit. de Sepult.
Num. 9. & 10.*

Humata semel corpore fidelium exhumari, & in alia loca quantumvis pia & religiosa deferri, sine expressa Episcopi licentia, vetamus. Et si qua controversia de efferendo corpore, vel de alia aliqua re simili oriatur, ad Episcopi judicium referatur, ac illius arbitrio terminetur.

¶ *Dominica post Pentecosten non possunt esse pauciores viginti tribus nec plures viginti octo. Si fuerint tantum viginti tres, tunc præmittitur Officium Hebdomada XXIII. & ponitur Hebdomada ultima, ut infra ante Proprium Sanctorum.*

Si fuerint viginti qua-

400 Dom. III. quæ superfuit post Epiphaniam.

tuor, omittuntur Hebdomadæ quæ mox dicentur post Epiphaniam resumendæ, & ponitur Officium Dominicæ, quæ inscribitur, ultima post Pentecosten.

Quod si Dominicæ illæ plures fuerint quam viginti quatuor, tunc post Hebdomadam XXIII. resumetur Officium unius aut plurium Hebdomadarum quæ eo anno superfuerint post Epiphaniam, incipiendo à Vesperis Sabbati, & ordine infra posito.

Si igitur fuerint Dominica XXV. resumetur Officium Dominica VI. quæ superfuit post Epiphaniam.

Si XXVI. resumetur Officium Dominicarum V. & VI. Si XXVII. resumetur Officium Dominicarum IV. V. & VI. Si XXVIII. fuerint, resumetur Officium Dominicarum III. IV. V. & VI. ita ut ultimo loco semper ponatur ea quæ infra dicitur Ultima post Pentecosten.

HEBDOMADÆ

POST EPIPHANIAM

RESUMENDÆ

Quando post Pentecosten plures fuerint Dominica quàm viginti - quatuor.

DOMINICA III.

quæ superfuit

POST EPIPHANIAM.

IN VESPERIS SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 2. Sciētes quod non justificātur homo ex opēribus legis, nisi per fidem Jesu Christi, & nos in Christo Jesu credimus. Galat. 2.

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

De Epistola beāti Pauli Apōstoli ad Gálatas.

Leſſio j. Cap. i.

PAulus Apōstolus non ab hominibus, neque per hominem, sed per Jesum Christum, & Deum Patrem qui suscitavit eum à mór-

nis ; & qui mecum sunt omnes fratres , Ecclésiis Galatiæ : Grátia vobis & pax à Deo Patre , & Dómino nostro Jesu Christo , qui dedit semetípsum pro peccátis nostris , ut eriperet nos de præsentí sæculo nequam , secúndum voluntatem Dei & Patris nostri , cui est glória in sæcula sæculórum. Amen.

℞. Apud Dóminum misericórdia & copiósa apud eum redemptio. * Et ipse redimet Israël ex ómnibus iniquitatibus ejus. *ŷ.* Salvátor noster Jesus Christus dedit semetípsum pro nobis , ut nos redimeret ab omni iniquitate. * Et ipse. *Psf. 129. Tit.*

2.

Lectio ij.

Miror quòd sic tam citò transferimini ab eo qui vos vocávit in grátiam Christi , in áliud Evángélium ; quod non est áliud , nisi sunt áliqui qui vos contúrbant , & volunt convértere Evángélium Christi. Sed licet nos , aut ángelus de cœlo evangelizet vobis præterquàm quod evangelizávimus vobis , anathéma sit. Sicut prædíximus , &

nunc iterum dico : Si quis vobis evangelizáverit præter id quod accepistis anathéma sit. Modò enim hominibus suádeo , an Deo ? An quæro hominibus placere ? Si adhuc hominibus placérem , Christi servus non essem.

℞. Judicábit páuperes pópuli , & salvos faciet filios páuperum ; & humiliábit calumniatórem. * Oriétur in diébus ejus justitia. *ŷ.* Christum proposuit Deus ad ostensiónem justitiæ ejus in hoc tempore , ut sit ipse justus , & justificans eum qui est ex fide Jesu Christi. * Oriétur *Psf. 71. Rom. 3.*

Lectio iij.

Notum enim vobis fácio , fratres , Evángélium quod evangelizátum est à me , quia non est secúndum hóminem. Neque enim ego ab hómine accépi illud , neque didici , sed per revelatió-nem Jesu Christi. Audistis enim conversatió-nem meã aliquándo in Judaísmo ; quóniam supra. modum persequébar Ecclésiã Dei , & expugnábam illam , & proficiébam in Judaísmo supra multos coætaneos meos in genere meo .

abundantiùs æmulátor existens paternarum mearum traditionum. Cùm autem placuit ei qui me segregavit ex útero matris meæ, & vocavit per grátiam suam, ut reveláret Fílium suum in me, ut evangelizárem illum in gentibus, continuò non acquievi carni & sângui-
ni.

℞. Rectum est verbùm Dómini, & omnia ópera ejus in fide: * Diligit misericórdiam & judícium; † Misericórdiã Dómini plena est terra. ψ. In Christo Jesu neque circumcisio áliquid valet, neque præputium: sed fides quæ per caritátem operátur: * Diligit. Glória. † Misericórdiã. *Pf. 32. Galat. 5.*

IN II. NOCTURNO.

De Expositione S. Augustini Epíscopi in Epístolam ad Gálatas.

Lectio iv. Pras. initio.

CAusa propter quam scribit Apóstolus ad Gálatas, hæc est: Ut intélligant grátiam Dei id secum ágere, ut sub lege jam non sint. Cùm enim prædicata eis esset Evangelii grátia, non defue-

runt quidam ex circumcissione, quamvis Christiáni nómine, nondum tamen tenéntes ipsùm grátia beneficium, & adhuc voléntes esse sub onéribus legis, quæ Dóminus Deus imposuerat, non justitia serviéntibus, sed peccato; justam scilicet legem injústis homínibus dando, ad demonstránda peccata eorum, non auferénda. Non enim aufert peccata, nisi grátia fidei, quæ per dilecciónem operátur.

℞. Adjuva me, Dómine Deus meus: saluum me fac secúndum misericórdiam tuam; & sciant * Quia manus tua hæc: & tu, Dómine, fecisti eam. ψ. Gratiã estis salvati per fidem, & hoc non ex vobis, Dei enim donum est: non ex opéribus, ut ne quis gloriétur. * Quia. *Pf. 108. Ephef. 2.*

Lectio v.

SUb hac ergo grátia jam Gálatas constitutos illi volébant constituere sub onéribus legis, asseverántes nihil eis prodesse Evangelium, nisi circumcideréntur, & cæteras carnáles Judáici ritús observatiónes subirent. Et ideo Paulum Apóstolum

suspèctum habère cœpe-
rant , à quo illis Evangé-
lium prædicatum erat , tan-
quàm non tenentem disci-
plinam cæterorum Apol-
tolorum qui gentes cogé-
bant judaizare.

R. Super omnem ter-
ram glória tua , Deus ;
* Ut liberéntur dilécti tui ,
salvum fac dexterá tuá ,
& exáudi me. V. Grátia
quæ data est nobis in
Christo Jesu ante témpora
seculária , manifestáta est
nunc per illuminatiónem
salvatoris nostri Jesu Chri-
sti. * Ut. *Rom. 107. 2. Tim. 1.*

Lectio vj.

T Alis quidem quæstio
est & in Epístola ad
Romános. Verúmtamen
vidétur áliquid interésse ,
quod ibi contentiónem
ipsam dirimit , litémque
compónit , quæ inter eos
qui ex Judæis , & eos qui
ex géntibus crediderant ,
orta erat , cùm illi tanquàm
ex méritis óperum legis ,
sibi rédditum Evangélii
præmium arbitraréntur ,
quod præmium incircum-
cisis tanquàm imméritis
nolébant dari ; illi contrà ,
Judæis se præferre gesti-
rent , tanquàm interfectó-
ribus Dómini. In hac verò
Epístola ad eos scribit ,

qui jam commóti erant
auctoritáte illórum qui ex
Judæis erant , & ad ob-
servatiónes legis cogé-
bant.

R. Dóminus petra mea ,
& robur meum , sperábo
in eum : * Salvátor meus ,
† De iniquitáte liberábis
me. V. Lex spíritus vitæ
in Christo Jesu liberávit
me à lege peccáti & mor-
tis. * Salvátor. Glória.
† De iniquitáte *2. Reg. 22.*
Rom. 8.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii
secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 8.

IN illo témpore ; Cùm
descendisset Jesus de
monte , secútæ sunt eum
turbæ multæ ; & ecce
leprósus véniens , adorá-
bat eum. Et reliqua.

Homília Sancti Ambrósii
Episcopi.

In Luc. Lib. 5. Num. 1.

S Ecúndum Matthæum
primus hic post bene-
dictiões à Dómino sa-
nátus indúcitur , ut quia
dixerat Dóminus : Non
veni sólvere legem , sed
adimplére , ille qui exclu-
debátur à lege , purgári
se Dómini potestáte præ-
súmens , non ex lege .

sed supra legem esse grâ-
tiam judicaret, quæ le-
prosi maculam posset ab-
luere. Verum ut in Dô-
mino potestatis auctoritas,
ita in illo fidei constantia
declaratur. Ille in faciem
procidit, quod humilitatis
est & pudoris, ut unus-
quisque de suæ vitæ mâ-
culis erubescat: sed con-
fessionem verecundia non
repressit. Ostendit vulnus,
remedium postulavit; &
ipsa religionis & fidei
plena confessio est. Si vis,
inquit, potes me mundare.
In voluntate Domini tri-
buit potestatem: de vo-
luntate autem Domini,
non quasi pietatis incredulus
dubitavit, sed quasi
colluvionis suæ conscius,
non præsumpsit.

℞. Cum descendisset
Jesus de monte, ecce le-
prosus veniens, adorabat
eum, dicens: Domine,
* Si vis, potes me mun-
dare. ψ. Domine Deus,
non erit tibi difficile omne
verbum. * Si vis. *Matth.*
8. *Jerem.* 32.

Lectio viij.

Cui morali quâdam
Dominus sanctitate
respondit: Volo; mundare.
Et continuo lepra dis-
cessit ab eo. Nihil enim

medium est inter opus
Dei, atque præceptum,
quia in præcepto est opus.
Denique dixit, & facta
sunt. Videtis igitur quod
dubitari non potest, quia
voluntas Dei potestas est.
Itaque statim lepra dis-
cessit, ut intelligas me-
dientis affectum qui veri-
tatem operi addidit. De-
nique secundum Marcum,
miseratus est eum Domi-
nus: quod pulchrè est po-
situm. Et pleraque talia
posuerunt Evangelistæ,
qui nos in utroque fun-
dare voluerunt, descri-
bentes signa virtutis ad
fidem, exprimèntes opera
virtutis ad imitationem.
Unde & tangia non de-
dignatus, & imperat non
diffusus; hoc enim est in-
dicium potestatis, quia
quasi habens potestatem
sanandi & jubendi aucto-
ritatem, operandi testi-
monium non refugit. Vo-
lo, ergo dicit propter
Photinum, imperat propter
Arium, tangit propter
Manichæum.

℞. Jesus misertus ejus,
extendit manum suam &
tangens eum, * Ait illi:
Volo; mundare: & sta-
tim mundatus est. ψ. Om-
ne quod voluerit, faciet;

& sermo illius potestate
plenus est. * Ait. Marc.
1. Eccles. 8.

Lectio ix.

Simul illud mirabile ,
quod eo sanavit géne-
re , quo fúerat oblectá-
tus. Si vis , potes me mun-
dáre. Volo , inquit ; mun-
dáre. Habes voluntátem ,
habes étiam pietátis efféc-
tum. Et extendens ma-
num , téigit illum. Lex
tangi leprosos próhibet ;
sed qui Dóminus legis est ,
non obséquitur legi , sed
legem facit. Non ergo
téigit , quia sine tactu
mundáre non póterat , sed
ut probáret quia subiectus
non erat legi , nec con-
tágium tímébat ut hómi-
nes , sed quia contaminári
non póterat , qui álios li-
berábat : simul ut è con-
trário lepra tactu Dómini
fugarétur , quæ solébat
contamináre tangéntem.
Osténdere autem se sacer-
dóti jubétur , ut intelli-
geret sacerdos non legis
ordine , sed Dei gratiá
super legem esse curátum ;
& dum mandáto jubét of-
ferre sacrificium præcép-
tum Móysi , osténderet
Dóminus quia legem non
sólderet , sed impléret ,
qui secúndum legem grá-

diens , supra legem sanáre
eos quos remédia legis non
sanáverant , viderétur. Et
bene áddidit , Sicut præ-
cépit Móyses. Lex enim
spíritalis est , idéoque vi-
détur sacrificium spíritale
mandásse.

℞. Ait Iesus : Vide ,
némini díxeris ; sed vade ,
* Osténde te sacerdoti ,
& † Offer munus quod
præcépit Móyses in testi-
mónium illis. ✠. Hic est
ritus leprosi , quando mun-
dándus est : Adducétur ad
sacerdotem , qui præcipiet
ei ut ófferat. * Osténde.
Glória. † Offer munus.
Matth. 8. Levit. 14.

Ad Benedictus

Ant. 1. Dómine , puer
meus jacet in domo pa-
ralyticus , & malè tor-
quétur. Et ait illi Iesus :
Ego véniam , & curábo
eum. Matth. 8.

Oratio.

OMnipotens , sempi-
térne Deus , infir-
mitátem nostram propi-
tius réspice ; atque , ad
protegéndum nos , dexte-
ram tuæ majestátis extén-
de. Per Dóminum nos-
trum Jesum Christum Fí-
lium tuum , qui tecum
vivit & regnat.

C A N O N.

Ex Concilio Aquénsi.
Anno 1585. *Tit. de Fest.*
cultu.

Cum Festi dies potissimum ad celebrandas Dei & Sanctorum laudes salutäriter fuerint instituti, curandum est diligenter, ut piè sancteque ab omnibus observentur; &, ne iis ipsis homines ad divinam offensionem & animarum perniciem abutantur.

Ad Magnificat

Ant. 8. Dixit Jesus Centurioni: Vade, & sicut credidisti fiat tibi. Et sanatus est puer in illa hora. *Matth. 8.*

Oratio ut supra ad Laud.

FERIA SECUNDA.

De Epistola ad Galatas.

Lectio j. Cap. 2.

Scientes quod non justificatur homo ex operibus legis, nisi per fidem Jesu Christi; & nos in Christo Jesu credimus, ut justificemur ex fide Christi, & non ex operibus legis: Propter quod ex operibus legis non justificabitur omnis caro. Quod si quærentes justificari in Chris-

to, inventi sumus & ipsi peccatores, nunquid Christus peccati minister est? Absit. Si enim quæ destruxi, iterum hæc ædifico, prævaricatorem me constituo. Ego enim per legem legi mortuus sum, ut Deo vivam: Christo confixus sum cruci. Vivo autem, jam non ego; vivit verò in me Christus. Quod autem nunc vivo in carne, in fide vivo Filii Dei qui dilexit me, & tradidit semetipsum pro me. Non abjicio gratiam Dei. Si enim per legem justitia, ergo gratis Christus mortuus est.

R. Apud pag. 401.

Lectio ij. Cap. 3.

O Insensati Galatæ, quis vos fascinavit non obedire veritati, ante quorum oculos Jesus Christus præscriptus est, in vobis crucifixus? Hoc solum à vobis volo discere: Ex operibus legis Spiritum accepistis, an ex auditu fidei? Sic stulti estis, ut cum spiritu cœperitis, nunc carne consummemini? Tanta passi estis sine causa? si tamen sine causa. Qui ergo tribuit vobis Spiritum, & operatur virtutes in vobis; ex

opéribus legis, an ex auditu fidei? Sicut scriptum est: Abraham credidit Deo, & reputatum est illi ad iustitiam. Cognoscite ergo quia qui ex fide sunt, ii sunt filii Abrahæ.

R. Judicabit pag. 401.

Lectio. iij.

PRóvidens autem Scriptura, quia ex fide iustificat gentes Deus, præmuntiavit Abrahæ: Quia benedicentur in te omnes gentes. Igitur qui ex fide sunt, benedicentur cum fideli Abraham. Quicumque enim ex opéribus legis sunt, sub maledicto sunt. Scriptum est enim: Maledictus omnis qui non permanserit in omnibus quæ scripta sunt in libro legis, ut faciat ea. Quoniam autem in lege nemo iustificatur apud Deum, manifestum est quia iustus ex fide vivit. Lex autem non est ex fide; sed, Qui fecerit ea, vivet in illis. Christus nos redemit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum, quia scriptum est: Maledictus omnis qui pendet in ligno, ut in gentibus benedictio Abrahæ fieret in Christo Jesu, ut pollicitationem Spiritus acci-

piamus per fidem.

R. Rectum est p. 402.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.
Sess. 25. Decret. de Invoc. Ss.

QUi docendi munus curamque sustinent, fideles doceant, Sanctos unà cum Christo regnantes, orationes suas pro hominibus Deo offerre, bonum atque utile esse suppliciter eos invocare, & ob beneficia impetrandà à Deo per Filium ejus Jesum Christum Dominum nostrum ad eorum orationes, opem auxiliūque confugere.

FERIA TERTIA.

De Epistola ad Galatas.

Lectio j. Cap. 5.

VOs in libertatem vocati estis, fratres: tantum ne libertatem in occasionem detis carnis, sed per caritatem Spiritus servite invicem. Omnis enim lex in uno sermone impletur: Diliges proximum tuum sicut teipsum. Quod si invicem mordetis & comeditis, videte ne ab invicem consumamini. Dico autem: Spiritu ambulate,

& desideria carnis non perficietis. Caro enim concupiscit adversus spiritum; spiritus autem adversus carnem: hæc enim sibi invicem adversantur, ut non quæcúmque vultis, illa faciatis. Quod si spiritu ducimini, non estis sub lege. Manifesta sunt autem opera carnis: quæ sunt fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, idolorum servitus, veneficia, inimicitia, contentiones, æmulationes, iræ, rixæ, dissensiones, sectæ, invidiæ, homicidia, ebrietates, commensationes, & his similia, quæ prædico vobis sicut prædixi; quoniam qui talia agunt, regnum Dei non consequentur. Fructus autem Spiritus est caritas, gaudium, pax, patientia, benignitas, bonitas, longanimitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, castitas.

℞. Adjuva me p. 402.

Lectio ij. Cap. 6.

FRatres, etsi præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spirituales estis, huiusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans teipsum, ne & tu tentéris.

Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi. Nam si quis existimat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se seducit. Opus autem suum probet unusquisque, & sic in semetipso tantum gloriam habebit, & non in altero: unusquisque enim onus suum portabit. Communicet autem is qui catechizatur verbo, ei qui se catechizat in omnibus bonis. Nolite errare, Deus non irridetur. Quæ enim seminaverit homo, hæc & metet. Quoniam qui seminat in carne sua, de carne & metet corruptionem; qui autem seminat in spiritu, de spiritu metet vitam æternam.

℞. Super pag. 403.

Lectio iij.

Videte quolibet litteris scripsi vobis meâ manu. Quicumque enim volunt placere in carne, hi cogunt vos circumcidi, tantum ut crucis Christi persecutionem non patiantur. Neque enim qui circumciduntur, legem custodiunt, sed volunt vos circumcidi, ut in carne vestra glorientur. Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu

Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. In Christo enim Jesu neque circumcisio aliquid valet, neque præputium, sed nova creatura. Et quicumque hanc regulam secuti fuerint, pax super illos & misericordia, & super Israël Dei. De cætero nemo mihi molestus sit; ego enim stigmata Domini Jesu in corpore meo porto. Grátia Domini nostri Jesu Christi cum spiritu vestro, fratres. Amen.

R. Dominus pag. 403.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 25. de Invocat. Venerat. & Reliquiis Ss. & sacris Imaginibus.

Omnis superstitio in Sanctorum invocatione, Reliquiarum veneratione & imaginum sacro usu tollatur; omnis turpis quaestus eliminetur, omnis denique lascivia vitetur, ita ut procaci venustate imagines non pingantur nec ornentur, & Sanctorum celebratione ac Reliquiarum visitatione homines ad comestationes atque ebrietates non abutantur.

Pars Autumnalis.

FERIA QUARTA.

Incipit Epistola beati Pauli Apostoli ad Ephésios.

Lectio j. Cap. I.

PAulus Apostolus Jesu Christi per voluntatem Dei, omnibus sanctis qui sunt Ephesi, & fidelibus in Christo Jesu: Grátia vobis, & pax à Deo Patre nostro, & Dño Jesu Christo. Benedictus Deus & Pater Domini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spiritali in coelestibus in Christo, sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus sancti & immaculati in conspectu ejus in caritate.

R. Apud pag. 401.

Lectio ij.

Qui prædestinavit nos in adoptionem filiorum per Jesum Christum in ipsum, secundum propositum voluntatis suæ, in laudem gloriæ gratiæ suæ, in qua gratificavit nos in dilecto Filio suo. In quo habemus redemptionem per sanguinem ejus, remissionem peccatorum, secundum divitias gratiæ ejus, quæ superabundavit

T

410 *Feria V. Hebd. III. quæ superfuit post Epiph.*

in nobis in omni sapientia & prudentia ; ut notum faceret nobis sacramentum voluntatis suæ, secundum beneplacitum ejus, quod proposuit in eo, in dispensatione plenitudinis temporum, instaurare omnia in Christo, quæ in cœlis & quæ in terra sunt, in ipso.

R. Judicabit pag. 401.

Lectio iij.

IN quo etiam & nos sorte vocati sumus, prædestinati secundum propositum ejus, qui operatur omnia secundum consilium voluntatis suæ, ut simus in laudem gloriæ ejus, nos qui ante speravimus in Christo ; in quo & vos, cum audissetis verbum veritatis, (Evangeliū salutis vestræ,) in quo & credentes signati estis Spiritu promissionis Sancto, qui est pignus hæreditatis nostræ, in redemptionem acquisitionis, in laudem gloriæ ipsius.

R. Rectum est p. 402.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino. *Sess. 25. de Inv. Vener. & Reliq. Ss & sac. Imag.*

Statuit sancta Synodus nemini licere ullo in loco, vel Ecclesiâ etiam

quomodolibet exemptâ ; ullam insolitam ponere, vel ponendam curare imaginem, nisi ab Episcopo approbata fuerit. Nulla etiam admittenda esse nova miracula, nec novas reliquias recipiendas, nisi eodem recognoscente & approbante Episcopo.

FERIA QUINTA.

De Epistola ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 2.

Nos omnes aliquandò conversati sumus in desideriis carnis nostræ, facientes voluntatem carnis & cogitationem ; & eramus naturâ filii iræ, sicut & cæteri. Deus autem qui dives est in misericordia, propter nimiam iniquitatem tuam quâ dilexisti nos, & cum essemus mortui peccatis, convivificavit nos in Christo, (cujus gratiâ estis salvati) & conresuscitavit, & consedere fecit in cœlestibus in Christo Jesu, ut ostenderet in sæculis superveniētibz abundantes divitias gratiæ suæ in bonitate super nos in Christo Jesu. Gratiâ enim estis salvati per fidem, & hoc non ex vo-

bis; Dei enim donum est: semetipso.

non ex opéribus, ut ne quis gloriétur. Ipsius enim sumus factúra, creati in Christo Jesu in opéribus bonis, quæ præparávit Deus, ut in illis ambulémus.

R. Adjuva me p. 402.

Lectio ij.

Propter quòd mèmores estóte, quòd aliquándò vos Gentes in carne, qui dicimini præputium, ab ea quæ dicitur circumcisio in carne, manufacta; quia erátis illo in tēpore sine Christo, alienáti à conversatióne Israél, & hóspites testamentórum, promissiónis spem non habéntes, & sine Deo in hoc mundo. Nunc autem in Christo Jesu vos, qui aliquándò erátis longè, facti estis propè in ságuine Christi. Ipse enim est pax nostra, qui fecit utráque unum, & médium parietem mæceriæ solvens, inimicitias in carne sua; legem mandatórū decretis evácuans, ut duos condat in semetipso in unum novum hóminem, faciēns pacem, & reconcíliet ambos in uno corpore Deo per crucem, interficiens inimicitias in

R. Super pag. 403.

Lectio iij.

ET véniens evangeli-závit pacem vobis qui longè fuistis, & pacem iis qui propè; quóniam per ipsum habémus accéssum ambo in uno Spíritu ad Patrem. Ergo jam non estis hóspites & advenæ, sed estis cives sanctorum, & doméstici Dei, super-ædificati super fundamētum Apostolorum & Prophetarum, ipso summo angulári lapide Christo Jesu: in quo omnis ædificatio contrúcta crescit in templum sanctum in Dómino: in quo & vos co-ædificámini in habitáculum Dei in Spíritu.

R. Dóminus pag. 403.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino. Sess. 25. Decret. de sacr. imag.

IMágines Christi, Dei- paræ-Virginis, & aliorum Sanctorum in templis præsertim habendæ & retinendæ, eisque débitus honor impertiendus: non: quòd credatur inesse ali- qua in eis divinitas vel virtus, propter quam sint colendæ, vel quòd fiducia in imaginibus sit figen-

da, sed quoniam honos qui eis exhibetur, refertur ad prototypa quæ illæ repræsentant.

FERIA SEXTA.

De Epistola ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 4.

Obesecro vos ego vinctus in Domino, ut dignè ambuletis vocatione quâ vocati estis, cum omni humilitate & mansuetudine, cum patientia, supportantes invicem in caritate, solliciti servare unitatem spiritûs in vinculo pacis. Unum corpus, & unus spiritus, sicut vocati estis in una spe vocationis vestræ. Unus Dominus, una fides, unum baptisma. Unus Deus & Pater omnium, qui est super omnes, & per omnia, & in omnibus nobis.

℞. Apud pag. 401.

Lectio ij.

Unicuique autem nostrum data est grátia secundum mensuram donationis Christi. Propter quod dicit: Ascendens in altum captivam duxit captivitatem, dedit dona hominibus. Quod autem ascendit, quid est, nisi quia &

descendit primum in inferiores partes terræ? Qui descendit, ipse est & qui ascendit super omnes cælos, ut impleret omnia.

℞. Judicabit pag. 401.

Lectio iij.

Et ipse dedit quosdam quidem Apostolos, quosdam autem Prophetas, alios verò Evangelistas, alios autem Pastores & Doctores, ad consummationem sanctorum in opus ministerii, in edificationem corporis Christi; donec occurramus omnes in unitatem fidei, & agnitionis Filii Dei, in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi; ut jam non simus parvuli fluctuantes, & circumferamur omni vento doctrinæ, in nequitia hominum, in astutia ad circumventionem erroris. Veritatem autem facientes in caritate, crescamus in illo per omnia, qui est caput Christus.

℞. Rectum est p. 403.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino. *Sess. 25. Decret. de Indulg.*

Sacro-sancta Synodus indulgentiarum usum Christiano populo maxime salutarem, & sacrò-

rum Conciliórum auctoritate probátum, in Ecclesiá retinéndum esse docet & præcipit: eosque anathémate damnat, qui aut inútiles esse ásserunt, vel eas concedéndi in Ecclesiá potestatem esse negant: in his tamen concedéndis moderatióem, juxta veterem & probátam in Ecclesiá consuetúdinem adhibéri cupit, ne nimia facilitáte ecclesiástica disciplina enervétur.

S A B B A T O.

De Epístola ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 5.

Estóte imitatóres Dei sicut filii caríssimi: & ambuláte in dilectiône, sicut & Christus diléxit nos, & trádidit semetipsum pro nobis oblationem & hóstiam Deo in odórem suavitátis. Fornicatio autem, & omnis immunditia, aut avaritia, nec nominétur in vobis, sicut decet sanctos, aut turpítudo, aut stultilóquiũ aut scurrilitas quæ ad rem non pertinet, sed magis gratiarum actio. Hoc enim scitote intelligéntes, quòd omnis fornicátor, aut immundus, aut avárus,

(quod est idolórum servitus) non habet hæreditatem in regno Christi & Dei.

Si fiat de Sabbato רָבִי רָבִי. sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.

Lectio ij.

Nemo vos seducat inánibus verbis: propter hæc enim venit ira Dei in filios diffidentiae. Nolite ergo effici participes eorum. Erátis enim aliquándó tenebræ, nunc autem lux in Dómino. Ut filii lucis ambuláte, (fructus enim lucis est in omni bonitate, & justitia & veritate:) probántes quid sit beneplácitum Deo: & nolite communicáre opéribus infructuosis tenebrarum, magis autem redargúite. Quæ enim in occulto fiunt ab ipsis, turpe est & dicere. Omnia autem quæ arguúntur, à lumine manifestántur; omne enim quod manifestátur, lumen est. Propter quod dicit: Surge, qui dormis; & exúrge à mórtuis: & illuminábit te Christus.

Lectio iij. Cap. 6.

De cætero, fratres, confortámini in Dómino, & in poténtia virtutis ejus. Indúite vos ar-

T iij

hoc mihi provéniet ad salutem per vestram orationem, & subministratió- nem Spíritus Jesu Christi.

℞. Salvábis me, Dómine à contradició- nibus pópuli mei; custódies me in caput géntium: pópulus quem ignóro, sérviet mihi: * Et exaltábitur Deus fortis salutis meæ.

℣. Sermo Dei currat & clarificétur. * Et exaltábitur. Glória. * Et. 2. Reg. 22. 2. *Theff.* 3.

IN II. NOCTURNO.
Ex Commentário Sancti Joánnis Chrysóstomi in Epístolam ad Philipépenses.

Lectio iv. In Præf. n. 2.

PAulus testimoniũ Philippé- n- sibus dat, non solum fidei & periculó- rum nómine, sed etiam beneficentiæ, ubi, inquit, quod & in principio E- vangélii, & semel & bis in usum mihi misistis, né- mine alio id præstánte. Hæc igitur & nos intelli- géntes, aggrediámur ipsi digni fieri hujusmodi ex- émplis, & primùm qui- dem promptos ac paratos nos ostendámus pro Chris- to pati. At enim hoc tẽ- pore non est qui Christiá- nos insectétur & vexet. Ergo, ubi nihil aliud, sal-

tem efficacem & vehe- méntem illórum benefi- centiam imitémur; neque ubi semel atque iterum dedérimus, omni officio perfúntos nos arbitrémur. Etenim per omnem vitam id faciéndum est. Quem- ádmódum divitum filii de- cus áureum circa collum gestant, illudque nunquam depónunt, tanquàm nobi- litatis insigne circumfe- réntes; ita & eleemósy- nam nobis ipsis circúdde- mus, opórtet, declarántes nos esse misericórdis illius filios, qui solem exoriri facit super malos & bo- nos. At non credunt infi- déles? Quinimò per hæc credent, si nos hæc præ- stitérimus. Nam si vide- rint nos ómnium miseré- ri, illúmque representáre præceptórem, ad illius imitationem hoc à nobis fieri intélligent.

℞. Clamavérunt ad Dóminum, cùm tribula- réntur; & de necessitati- bus eórum liberávit eos.

* Misit verbum suum, & sanávit eos; & eripuit eos de interitió- nibus eórum.

℣. Quóniam misericors Dóminus est & misera- tor. * Misit verbum. *Psl* 106. *Jac.* 5.

NOſtis profectò , noſtis & vos ex pecuniis mala omnia , ex pecuniis ſexcenta bella ſolere exiſtere. Quamóbrem qui illas contemnere didicit , tranquillo in portu ſeiſum locavit , nec damnum poſthac méruit. Ad hanc enim diſciplinam illum eleemóſyna erudit : non appetit poſthac aliena : quómódò enim , cum ſua profundat ac donet ? Nullà poſthac divitis invidià tangitur ; quómódò enim , cum pauper fieri velit ? Ipſumque animæ oculus ab omni labe purum reddit. Atque hæc quidem hic : quorum verò ibi bonórum compos futurus ſit , nulla unquam oratio queat expónere. Non unà cum ſtultis virginibus foris manébit , ſed unà cum prudentibus , unà cum ſponſo introibit , ſplendidas habens lámpades. Tanta eſt eleemóſynæ virtus ! magnà cum libertate alúmnos ſuos introducit , ac nemo contradicit , ſed omnes cedunt. Nam ſi Deum in terram addúxit , idque ipſi perſuáſit ut homo fieret , multò magis hómīnem in cælum intro-

mittere poterit : uſque aded magna eſt ipſius poténtia.

R. Confiteántur Dómino miſericórdiæ ejus , & mirabilia ejus filiis hóminum ; * Quia ſuſcépit eos de via iniquitátis eórum. *ŷ.* Suſcípите infirmos , ſemper quod bonũ eſt ſectámini in omnes : hæc eſt enim volúntas Dei in Chriſto Jeſu. * Quia ſuſcépit. *Pſ.* 106. 1. *Theſſ.* 5.

ITaque ſi ex miſericórdia atque hóminum amore , Deus homo factus eſt , imò ſi eò adductus eſt ut ſervus fieret ; multò magis propter eam ſervos in domum introducet ſuam. Hanc amemus , hanc colamus , non uno aut áltero die : ſed per omne tempus , ut ipſa nos bene notos hábeat. Nam ſi ea non nóverit , & Dóminus noſcet ; ſi ignóret , Dóminus étiam ignorábit , ac dicet : Néſcio vos. Verùm abſit ut hanc nos vocem audiámus , ſed beátam illam : Veníte , benedícti Patris mei , poſſidete parátum vobis regnum à conſtitutione mundi ; quod útinam nos omnes conſequámur in Chriſto Jeſu Dó-

418 Dom. IV. quæ superfuit post Epiphaniam.

mino nostro, cum quo Patri, unaque sancto Spiritui glória, impérium, honos, nunc & semper, in sæcula sæculorum. Amen.

R. Misericórdiam & veritatem diligit Deus: * Grátiam & glóriam dabit Dóminus: † Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia. V. Hilarém datórem diligit Deus: potens est autem omnem grátiam abundáre fácere in vobis. * Grátiam. Glória. † Non privábit. Pf. 83. 2. Cor. 9.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii
secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 8.

IN illo tempore; Ascendente Jesu in naviculam secuti sunt eum discipuli ejus, & ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus: ipse verò dormiebat. Et reliqua.

Homília Sancti Augustini
Episcopi.

Enarr. 2. In Psalm. 25.

AUdistis in Evangelio: Periclitabatur navigium in stagno, & dormiebat Jesus. Navigamus per quoddam stagnum, & venus & procellæ

non desunt; tentationibus quotidianis hujus sæculi. propè opplétur nostrum navigium. Unde autem fit, nisi quia dormit Jesus? si non dormiret in te Jesus, tempestates istas non patereris, sed tranquillitatem haberes intérius, con-vigilante tecum Jesu.

R. Ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navicula operiretur fluctibus; Jesus verò dormiebat. Et discipuli ejus suscitaverunt eum, dicentes: * Dómine, salva nos, perimus. V. Exúrge, quare obdormis, Dómine? adjuva nos. * Dómine. Math. 8. Pf. 43.

Lectio viij.

QUID est autem, dormit Jesus? Fides tua, quæ est de Jesu, obdormivit. Surgunt procellæ stagni hujus? vides malos florere, bonos laborare: tentatio est, fluctus est. Et dicit ánima tua: O Deus, ipsa est justitia tua, ut mali flóreant, boni labórent? Dicis Deo, ipsa est justitia tua? & Deus tibi, ipsa est fides tua? Hæc enim tibi promisi? ad hoc Christiánus factus es, ut in sæculo isto floréres? Unde hoc dicis? Unde

fluctibus stagni & tempestate turbāris? Quia dormit Jesus, id est, quia fides tuā, quæ est de Jesu, sopita est in corde tuo.

℞. Exurgens Jesus, ait discipulis: * Quid timidi estis? necdum habētis fidem? ψ. Qui timet Dōminum, non pavēbit, quōniam ipse est spes ejus. * Quid timidi. Marc. 4.

Eccli. 34.

Lectio ix.

Quid facis ut libereris? Excita Jesum, & dic: Magister, perimus. Movent enim incerta stagni, perimus. Evigilabit ille, id est, rediet ad te fides tua; &, adjuvante illo, considerabis in anima tua quia quæ dantur modò malis, non cum illis perseverabunt; tibi autem quod promittitur, manebit in ætēnum. Evigilante Christo, jam tempestas illa non quatiet cor tuum, non opplēbunt fluctus navim tuam, quia fides tua imperat ventis & fluctibus, & trānsiet periculum.

℞. Vidērunt ópera Dōmini, & mirabilia ejus in profundo. Clamaverunt ad Dōminum: * Et statuit procēllam in auram; & †

Siluērunt fluctus maris. ψ. Comminatus est Jesus vento, & dixit mari: Tace: obmutēce; * Et statuit. Glória. † Siluērunt fluctus maris. Ps. 106. Marc. 4.

Ad Benedictus Ant. 8.
Surgens Jesus, imperavit ventis & mari; & facta est tranquillitas magna. Matth. 8.

Oratio.

DEus, qui nos in tantis periculis constitutos, pro humana scis fragilitate non posse subsistere, da nobis salutem mentis & corporis, ut ea quæ pro peccatis nostris patimur, te adjuvante vincamus. Per Dōminum nostrum.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalēsi. An. 1583. Tit. 6. de Festis.

OMnibus provinciæ nostræ Párochis indicimus, pópulum suum frequenter & seriò commonefáciant, ut diēbus Festis, non solum à quibúlibet prohibitis operibus sese contineant, verum etiam sacris ómnibus Ecclesiæ mystériis, & divini verbi prædicationi quantum fieri possit, ex ánimo religiósè intérsint: Nec pietátis ópera itidem

prætermittant, in paupé-
ribus reficiéndis, afflictis
consolándis, aliisque piis
rebus geréndis; in quibus
Christiána professio &
caritas máximè elucéssit.

Ad Magnificat Ant. 8.
Hómínes miráti sunt, di-
céntes: Qualis est hic,
quia venti & mare obé-
diunt ei! *Matt. 8.*

Oratio ut supra ad Laud.

FERIA SECUNDA.

De. Epístola ad Philip-
penses.

Lectio j. Cap. 2.

SI qua consolatio in
Christo, si quod so-
látium caritátis, si qua
societas spíritûs, si qua
viscera miseratiónis: im-
pléte gáudium meum, ut
idem sapiátis, eámdem ca-
ritatem habéntes, unáni-
mes, idípsum sentientes,
nihil per contentiónem,
neque per inánem gló-
riam, sed in humilitate
superiôres sibi invicem ar-
bitrántes, non quæ sua
sunt singuli considerántes,
sed ea quæ aliorum.

R. Voluntatem. p. 415.

Lectio ij.

Taque, caríssimi mei,
(sicut semper obedístis)
non ut in præsentia mei

tantum, sed multò magis
nunc in abséntia mea, cum
metu & tremóre vestram
salútem operámini. Deus
est enim qui operátur in
vobis & velle & perforce
pro bona voluntate.
Omnia autem fácite sine
murmurationibus & hæsi-
tationibus, ut sitis sine
querela, & simplices filii
Dei, sine reprehensione
in médio nationis. pravæ
& perversæ, inter quos
lucétis sicut luminária in
mundo.

R. Dómine pag. 415.

Lectio iij. Cap. 4.

DE cætero, fratres,
quæcumque sunt ve-
ra, quæcumque pudica,
quæcumque iusta, quæ-
cumque sancta, quæcum-
que amabilia, quæcum-
que bonæ famæ, si qua
virtus, si qua laus disci-
plinæ, hæc cogitáte. Quæ
& didicístis, & accepístis,
& audístis, & vidístis in
me, hæc ágite: & Deus
pacis erit vobiscum. Ga-
visus sum autem in Dó-
mino veheménter, quón-
iam tandem aliquándo
refloruístis pro me sentire,
sicut & sentiebátis: occu-
páti autem erátis. Non
quasi propter penúriam

Feria III. Hebd. IV. quæ superfuit post Epiph. 421

co : ego enim didici, in
nibus sum, sufficiens esse.
tio & humiliari, scio &
undare, (ubique & in
nibus institutus sum)
fatiari, & esurire, &
undare, & penuriam
uti. Omnia possum in eo
ti me confortat.

℞. Salvabis me p. 416.

C A N O N.

Concilio Mediolanensi
quarto.

anno 1576. Part. 3. Tit.
monitiones, num. 7.

Christi visceribus sub-
stantiam Ecclesiasti-
m erogate, pauperibus
ilicet, peregrinis, vi-
tis, pupillis, ægrôtis,
vîncula conjéctis, cap-
tis : quibus egéntibus &
arientibus cum subveni-
possitis, si aliménta ne-
cessaria denegátis, violatæ
ritatis rei estis in con-
tactu Dómini.

FERIA TERTIA.

incipit Epístola beáti Pauli
apóstoli ad Colossenses.

Lectio j. Cap. 1.

Paulus Apóstolus Je-
su Christi per vo-
luntatem Dei, & Ti-
ótheus frater, eis qui-
bus Colóssis, sanctis & fi-
liis fratribus in Christo

Jesu : Grátia vobis & pax
à Deo Patre nostro, &
Dómino Iesu Christo.
Grátias ágimus Deo &
Patri Dómini nostri Iesu
Christi, semper pro vobis
orantes : audiéntes fidem
vestram in Christo Iesu,
& dilectiônem quam ha-
bétis in Sanctos omnes,
propter spem quæ repó-
sita est vobis in cœlis,
quam audistis in verbo ve-
ritatis Evangélii, quod
pervénit ad vos, sicut &
in univérso mundo est,
& fructificat, & crescit,
sicut in vobis ex ea die quâ
audistis & cognovistis grá-
tiam Dei in veritate.

℞. Clamaverunt p. 416.

Lectio ij.

I Deo & nos ex qua die
audívimus, non cessá-
mus pro vobis orantes, &
postulantes ut impleámini
agnitióne voluntátis ejus
in omni sapiéntia & intel-
léctu spiritali ; ut ambulé-
tis dignè Deo, per ómnia
placéntes, in omni ópere
bono fructificántes, &
crescéntes in sciéntia Dei :
in omni virtúte confortáti,
secundum poténtiam cla-
ritátis ejus, in omni pa-
tiéntia, & longanimitate:
cum gáudio, grátias agén-
tes Deo Patri qui dignos.

FERIA QUINTA.

Incipit Epistola prima
beati Pauli Apostoli
ad Thessalonicenses.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus, & Silvānus,
& Timotheus, Ec-
clesiæ Thessaloni-
censium in Deo Patre, &
Dōmino Jesu Christo :
Gratia vobis & pax. Grā-
tias āgimus Deo semper
pro omnibus vobis, me-
mōriam vestri faciētes in
oratiōibus nostris sine in-
termissiōe, mēmore s o-
peris fidei vestræ, & la-
bōris, & caritātis, & sus-
tinēntiæ spei Dōmini nos-
tri Jesu Christi, ante Deū
& Patrem nostrum : sciē-
tes, fratres dilēcti à Deo,
electiōnem vestram ; quia
Evangelium nostrum non
fuit ad vos in sermōne
tantum, sed & in virtute
& in Spīritu Sancto, &
in plenitudine multa, si-
cut scitis quales fuērimus
in vobis propter vos.

℞. Clamaverunt p. 416.

Lectio ij. Cap. 2.

EXhortatio enim nos-
tra non de errore,
neque de immunditia, ne-
que in dolo, sed sicut
probati sumus à Deo, ut

crederetur nobis Evan-
gelium ; ita loquimur, non
quasi hominibus placen-
tes, sed Deo qui probat
corda nostra. Neque enim
aliquādo fuimus in ser-
mōne adulatiōis, sicut
scitis ; neque in occasiōe
avaritiæ, Deus testis est ;
nec quærentes ab homi-
nibus gloriā, neque à
vobis, neque ab aliis. Cum
possemus vobis ōneri esse
ut Christi Apostoli ; sed
facti sumus parvuli in mē-
dio vestrum ; tanquā si
nutrix sōveat filios suos.
Ita desiderantes vos, cu-
pidè volebāmus tradere
vobis non solum Evan-
gelium Dei, sed etiam
animas nostras, quoniam
carissimi nobis facti estis.

℞. Confiteantur p. 417.

Lectio iij.

MEmores enim estis,
fratres, labōris nos-
tri & fatigatiōis : nocte
ac die operāntes, nequem
vestrum gravaremus, præ-
dicāvimus in vobis Evan-
gelium Dei. Vos testes es-
tis, & Deus, quā sancte,
& justè & sine que-
rēla vobis qui credidistis,
fuimus, sicut scitis quāliter
unumquemque vestrum,
(sicut pater filios suos)
deprecāntes vos & con-

tes, testificati sumus
ambularétis dignè Deo
vocavit vos in suum
nomen & glóriam. Ideò
gratias ágimus Deo
intermissione; quò-
cum accepistis à
verbum auditus Dei,
distis illud, non ut
in hominum, sed (si-
t verè) verbum Dei
operatur in vobis qui
distis.

Misericórdiam p. 418.

C A N O N.

Concilio Ravenna-
tensi.

1311. Rubrica 10.
Um bona ecclesiá-
rum, sint páuperum,
mus quòd de cætero
juxta possibilitatem,
iósynæ generáles per
opos & capitula Ca-
saliúm Ecclesiárum :
paupéribus verecún-
daleat providéri; in
bet quartério civitá-
ligántur honorábiles
qui quæstam requi-
pro eleemósyna hu-
di paupéribus facien-

FERIA SEXTA.

De Epistola prima ad
Thessalonicenses.

Lectio j.

Cap. 4.

DE cætero, fratres,
rogámus vos & ob-
secrámus in Dó-
mino Jesu, ut quemád-
modum accepistis à nobis
quómòdò opórteat vos
ambulare & placere Deo,
sic & ambulétis, ut abun-
détis magis. Scitis enim
quæ præcepta déderim vo-
bis per Dóminum Jesum.
Hæc est enim volúntas
Dei, sanctificatio vestra,
ut abstinéatis vos à forni-
caciónē, ut sciat unusquis-
que vestrúm vas suum
possidere in sanctificatió-
ne & honóre, non in pas-
sióne desidérii, sicut &
gentes quæ ignórant Deū,
& ne quis supergrediátur,
neque circumvéniat in ne-
gótio fratrem suum, quò-
niam vindex est Dóminus
de his ómnibus, sicut præ-
diximus vobis, & testifi-
cati sumus. Non enim vo-
cavit nos Deus in immun-
ditiám, sed in sanctifica-
tiónem.

¶. Voluntátem timén-
tium p. 415.

Lectio ij. Cap. 5.

DE tempóribus autem & moméntis, fratres, non indigétis ut scribámus vobis. Ipsi enim diligénter scitis quia dies Dómini, sicut fur in nocte, ita véniet. Cum enim dixerint, pax & securitas: tunc repentinus eis supervéniet intéritus, sicut dolor in útero habénti, & non effúgient. Vos autem, fratres, non estis in ténebris, ut vos dies tanquàm fur comprehéndat. Omnes enim vos filii lucis estis & filii diéi: non sumus noctis, neque tenebrarum. Igitur non dormiámus sicut & cæteri, sed vigilemus & sóbrii simus.

℞. Dómine *pag. 415.*

Lectio iij.

ROgámus autem vos, fratres, ut novéritis eos qui labórant inter vos & præfunt vobis in Dómino, & monent vos, ut habeátis illos abundantiùs in caritate propter opus illórum: pacé habéte cum eis. Rogámus autem vos, fratres, corripite inquietos, consolámini pusillánnies, suscipite infirmos, patientes estóte ad omnes. Vidéte ne quis malum pro malo alicui reddat; sed

semper quod bonum est sectámini in invicem, & in omnes. Semper gaudéte. Sine intermissione oráte. In ómnibus grátias ágite: hæc est enim voluntas Dei in Christo Jesu in ómnibus vobis. Spíritum nolite extingueré. Prophetías nolite spérnere. Omnia autem probáte: quod bonum est tenéte: ab omni specie mala abstinéte vos.

℞. Salvábis me *p. 416.*

C A N O N.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

An. 829. Lib. 1. Cap. 1.

Fides vera & fructuósa esse non potest, nisi bónis opéribus exornétur, id est, spe, caritate, humilitate, castitate, continentia, sobrietate, unanimitate, concordia, iustitia, pietate, misericordia, innocentia, & simplicitate & cæteris his similibus; quæ ómnia in dilectione Dei & próximi consistunt.

S A B B A T O.

Incipit Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicenses.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus, & Silvánus, & Timótheus, Ecclesiæ Thessaloni-

censum, in Deo Patre nostro, & Domino Jesu Christo: Grátia vobis & pax à Deo Patre nostro, & Domino Jesu Christo. Grátias ágere debémus semper Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum est, quóniam supercrescit fides vestra, & abundat caritas uniuscujusque vestrum in invicem, ita ut & nos ipsi in vobis gloriémur in Ecclesiis Dei, pro patientia vestra & fide & in omnibus persecutió- nibus vestris, & tribula- tió- nibus quas sustinétis in exéplum justí judicii Dei, ut digni habeámini in regno Dei, pro quo & patímur. Si tamen justum est apud Deum retribuere tribulatió- nem iis qui vos tribulant, & vobis qui tribulámini, réquiem nobíscum in revelatió- ne Dó- mini Jesu de coelo cum ángelis virtútis ejus.

*Si fiat de Sabbato RRR.
sumuntur è II. Nocturno
Dominicæ præcedentis.*

Lectio ij. Cap. 2.

Rogamus autem vos, fratres, per advéntum Dómini nostri Jesu Christi & nostræ congregatió- nis in ipsum, ut non citò mo-

veámini à vestro sensu, neque terreámini, neque per spíritum, neque per ser- mó- nem, neque per epís- tolam tanquàm per nos missam, quasi instet dies Dómini. Ne quis vos se- dúcat ullo modo: quóniam nisi vénérít discéssio pri- mùm, & revelátus fuerit homo peccáti, filius per- ditió- nis, qui adversátur & extóllitur supra omne quod dicitur Deus, aut quod cólitur, ita ut in tem- plo Dei sédeat, osténdens se tanquàm sit Deus. Non retinétis quòd, cum adhuc essem apud vos, hæc di- cébam vobis? Et nunc quid detíneat scitis, ut re- veléur in suo témpore. Nam mystérium jam ope- rátur iniquitátis: tantum ut qui tenet nunc, té- neat, donec de médio fiat. Et tunc revelábitur ille iníquus; quem Dóminus. Jesús interficiet spíritu oris sui, & déstruet illustratió- ne advéntus sui eum.

Lectio iij. Cap. 3.

Cum essemus apud vos, hoc denuntiábá- mus vobis: quóniam si quis non vult operári, nec mandúcet. Audívimus enim inter vos quosdam ambuláre inquiéte, nihil

428 *Dom. V. quæ superfuit post Epiphaniam.*

operantes, sed curiosè agentes. Iis autem qui ejusmodi sunt, denuntiāmus & obsecramus in Dómino Jesu Christo, ut cū silentio operantes suum panem manducent. Vos autem, fratres, nolite deficere benefaciētes. Quod si quis non óbedit verbo nostro per Epístolam, hunc notáte, & ne commisceāmini cum illo, ut confundatur: & nolite quasi inimicum existimāre, sed corripite ut fratrem. Ipse autem Dóminus pacis det vobis pacem sempiternam in omni loco. Dóminus sit cum ómnibus vobis. Salutatio mea manu Pauli, quod est signum in omni Epístola: ita scribo. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum ómnibus vobis. Amen.

C A N O N.

Ex Concílio Moguntino.

Anno 813. Cap. 13.

Caritatē qui habet, ómnia bona habet. Augustínus in sermōne de laude caritátis dicit: si ergo non vacat omnes páginas perscrutári, ómnium scripturárum secréta penetrare, tene caritatē, ubi pendēt ómnia, ibi tenēbis quod ibi didicístis. Ille

itaque tenet, & quod patet, & quod latet in divinis sermōnibus, qui caritatem tenet in móribus.

DOMINICA V.

quæ superfuit

POST EPIPHANIAM.

IN VESPERIS SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 5. Christus Jesus dedit redemptionem semetipsum pro ómnibus, testimónium temporibus suis. 1. *Tim. 2.*

Oratio ut infra ad Laudes.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola prima beati Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 1.

Paulus Apóstolus Jesu Christi secundum impérium Dei Salvatoris nostri, & Christi Jesu spei nostræ: Timótheo dilecto filio in fide: Grátia, misericórdia, & pax à Deo Patre, & Christo Jesu Dómino nostro. Sicut rogavi te ut remaneres Ephesi, cū irem in Macedóniam, ut denuntiáres quibúsdam ne áliter docerent, neque inténderent fabulis & genealogiis in-

terminatis : quæ quæstiones præstant magis quam ædificationem Dei , quæ est in fide. Finis autem præcepti est caritas de corde puro , & conscientia bona , & fide non ficta. A quibus quidam aberrantes , conversi sunt in vaniloquium , volentes esse legis doctores , non intelligentes neque quæ loquuntur , neque de quibus affirmant.

R. Diriget Dominus mansuetos in iudicio : docebit mites vias suas. * Universæ viæ Domini , misericordia & veritas , requiréntibus testamentum ejus. P. Sectare justitiam , fidem , spem , caritatem & pacem ; stultas autem & sine disciplina quæstiones devita. * Universæ. *Psal.* 24. 2. *Tim.* 2.

Lectio ij.

Gratias ago ei qui me confortavit , Christo Jesu Domino nostro , quia fidelem me existimavit , ponens in ministerio ; qui prius blasphemus fui , & persecutor , & contumeliosus ; sed misericordiam Dei consecutus sum , quia ignorans feci in incredulitate. Superabundavit autem gratia Domini nostri

cum fide & dilectione quæ est in Christo Jesu. Fidelis sermo , & omni acceptione dignus , quod Christus Jesus venit in hunc mundum peccatores salvos facere , quorum primus ego sum : sed ideò misericordiam consecutus sum , ut in me primo ostenderet Christus Jesus omnem patientiam , ad informationem eorum qui credituri sunt illi in vitam æternam.

R. Usquequò , Deus , improperabit inimicus ? irritat adversarius nomen tuum in finem ? Deus autem rex noster ante sæcula : * Operatus est salutem in medio terræ.

P. Filius hominis non venit animas perdere , sed salvare. * Operatus. *Psal.* 73. *Luc.* 9.

Lectio iij.

Cap. 2.

Obscuro igitur primum omnium fieri obsecrationes , orationes , postulationes , gratiarum actiones pro omnibus hominibus , pro regibus , & omnibus qui in sublimitate sunt ; ut quietam & tranquillam vitam agamus in omni pietate & castitate. Hoc enim bonum est , & acceptum coram Salvatore

nostro Deo, qui omnes homines vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. Unus enim Deus, unus & mediátor Dei & hominum homo Christus Jesus, qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus testimonium temporibus suis.

℟. Recordatus est Dominus misericordiae suae, & veritatis suae domui Israël. * Viderunt omnes termini terrae salutare Dei nostri. ♫. Deus erat in Christo mundum reconcilians sibi, non reputans illis delicta ipsorum. * Viderunt. Gloria. * Viderunt. Ps. 97. 2. Cor. 5.

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Augustini
Episcopi.

De verb. Apost. Serm.
176. al. 9.

Lectio iv. Cap. 1.

Fidélis sermo, & omni acceptione dignus; quia Christus Jesus venit in mundum peccatores salvos facere, quorum primus ego sum. Nulla causa fuit veniendi Christo Domino, nisi peccatores salvos facere. Tolle morbos, tolle vulnera, & nulla causa est medicinae.

Si venit de coelo magnus medicus, magnus per totum orbem terrae iacebat aegrotus, ipse aegrotus genus humanum est.

℟. Benedic, anima mea, Domino: & omnia quæ intra me sunt, nómni sancto ejus: * Anima mea, noli oblivisci omnes retributiones ejus, qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis. ♫. Misericordiam consecutus sum: ut in me primo ostenderet Christus Jesus omnem patientiam. * Anima. Ps. 102. 1. Tim. 1.

Lectio v. Ser. 176. C. 4.

Dixit Paulus unicuique aegroto, & de se volenti desperare: Qui curavit me, misit me ad te; & dixit mihi: Illi desperanti vade, & dic quid habuisti, quid in te sanavi, quam citò sanavi. De coelo vocavi; unâ voce percussi & dejeci, alia erexi, & elegi, tertiâ implavi & misi, quartâ liberavi & coronavi. Vade, dic aegrotis, clama desperatis: Fidélis sermo, & omni acceptione dignus, quia Christus Jesus venit in mundum peccatores salvos facere. Quid timetis? Quid trepidatis? Quo-

rimus ego sum. Ego, vos ; aliquid illo melius fecimus : melior est enim salvus homo, quam quilibet homo. Si ergo te Deus fecit hominem ; & tu te fecisti bonum hominem ; quod tu fecisti, melius est. Noli te extollere super Deum : subde te Deo, adora, prosternere, confitere illi qui fecit te, quia nemo recreat, nisi qui creat : nemo reficit, nisi qui fecit.

Quomodo miseretur filiorum, miseretur Dominus timentium ; quoniam * Ipse movit figmentum nostrum : recordatus est quod pulvis sumus.

Non ex operibus iustitiam quæ fecimus nos, secundum suam misericordiam salvos nos fecit. * Ipse. *Psalm. 102.*

Cap. 5.

Olite ergo desperare. Egróti estis, accédite eum, & sanámini : estis, accédite ad eum, minámini. Et qui facis, ei grátias ágite : i ægotátis, ad eum di curre : dicite : Venite, adoré- & prosternámur ei, orémus coram Dó- qui fecit nos & hó- & salvos. Nam si ille fecit homines, nos ipsi nos fecimus sal-

3. Magnificáte Dómi- num mecum : & exalté- mus nomen ejus in idipsū. * Accédite ad eum, & illu- minámini : & † Fácies vestræ non confundentur.

3. Dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine : qui eripuit nos de potestate tenebrarum. * Accédite. Glória. † Fácies. *Psalm. 33. Coloss. 1.*

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo tempore ; Paráb- olam proposuit iis Jesus, dicens : Simile factum est regnum celorum homini qui seminavit bonum semen in agro suo. Et reliqua.

432 Dom. V. quæ superfuit post Epiphaniam.

Homília Sancti Augustíni
Epíscopi.

De verbis Evang. Serm.
88. Cap. 18.

HOc in mystério lectiónis hujus cognóvimus, fratres esse intus in Ecclesiá bonos & malos, quod sæpè dicimus frumentum & páleam. Nemo ante tempus deferat áream, tóleret páleam in tritúra, tóleret in área: quod enim tóleret, in hórreo non habébit. Véniet Ventilátor qui divídet malos à bonis. Erit étiam corporális separátio, quam modò spiritalis præcédit. A malis corde semper disjungimini, ad tempus cautè corpore copulámini. Nec tamen negligentes sitis in corrigendis vestris, ad curam scílicet vestram quoquómódò pertinéntibus, monéndo, docéndo, hortándo, terrendo.

¶. Simile factum est regnum cœlórum hómini, qui * Seminávit bonum semen in agro suo: Cum autem dormirent hómines, inimícus superseminávit zizánia. ¶. Ad imáginem similitúdinis suæ Deus fecit hóminem; invidiá autem diaboli mors

introívit in orbem terrarum. * Seminávit. *Matth.* 13. *Sap.* 2.

Lectio viij.

DUobus modis non te máculat malus; si non conséntias, & si redarguas: hoc est, non communicáre, non consentire. Communicátur quippe, quando factus ejus consórtium voluntátis vel approbationis adjúngitur. Hoc ergo nos admonens Apóstolus ait: Nolite communicáre opéribus infructuósis tenebrarum. Et quia parum erat non consentire, si sequeretur negligentia disciplinæ: Magis autem, inquit, & redarguite. Vidéte quemádmódum utrúmque complexus est: Nolite communicáre; magis autem & redarguite. Quid est, Nolite communicáre? Nolite consentire, nolite laudáre, nolite approbáre. Quid est, Magis autem & redarguite? Reprehéndite, corripite, coercéte. Deinde in ipsa correctióne vel coercitíone alienórum peccatórum cavéndum est ne se extóllat qui álium corripit. Neque ergo consentientes sitis malis, ut approbétis; neque negligén-

tes,

tes, ut non arguatis; neque superbiētes, ut insultānter arguatis.

R. Pervērsæ cogitationes séparant à Deo: * Probata autem virtus corripit insipientes. V. Servum Dómini oportet mansuētum esse ad omnes, cum modéstia corripiētem eos, qui resistent veritati. * Probata. *Sap. 1. 2. Tim. 2.*

Lectio ix.

Qui deseruerit unitatem, violat caritatem; & quisquis violat caritatem, quodlibet magnum habeat, ipse nihil est. Si linguis hominum loquatur & Angelorum, si sciat omnia sacramenta, si habeat omnem fidem ut montes transferat, si distribuat omnia sua pauperibus, si corpus suum tradat ut ardeat, caritatem autem non habeat, nihil est, nihil ei prodest. Universa inutiliter habet, qui unum illud quo universis utatur, non habet. Amplectamur itaque caritatem, studentes servare unitatem spiritus in vinculo pacis. Non vos seducant qui carnaliter intelligunt, & corporalem separationem facientes, ab Ecclesia. *Pars Autumnalis.*

fiæ frumentis toto orbe diffusis spiritali sacrilegio separantur. Per totum enim mundum seminatum est bonum semen.

R. Habitavi cum habitantibus Cedar: multum incola fuit anima mea. * Cum his qui odérunt pacem, eram pacificus: cum loquebar illis, impugnabant me gratis. V. Idem sápite, pacem habete; & Deus pacis, & dilectionis erit vobiscum. * Cum his. Glória. * Cum his. *Psal. 119. 2. Cor. 13.*

Ad Benedictus

Ant. 3. In consummatione sæculi mittet Filius hominis angelos suos, & colligent de regno ejus omnia scándala, & eos qui faciunt iniquitatem. *Matth. 13.*

Oratio.

Familiam tuam, quæsumus, Dómine, continuâ protectione custodi, ut quæ in sola spe grátia coeléstis innititur, tuâ semper protectione muniatur. Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalénsi. An. 1624. Cap. 3. Num. 3.

Confessarios quoscunque, sive sæculares, *V.*

434 *Feria II. Hebdomada V. quæ superfuit post Epiph.*

sive regulares, scrutari poenitentes an Officio Parochialis Missæ satisfecerint, propositâ eisdem gravitate peccati, obligatos esse declaramus.

Ad Magnificat

Ant. 1. Colligite primum zizania, & alligate ea in fasciculos ad comburendum; triticum autem congregate in horreum meum. *Matth. 13.*

Oratio ut supra ad Laud.

FERIA SECUNDA.

De Epistola prima ad Timotheum.

Lectio j. Cap. 3.

Fidelis sermo: Si quis Episcopatum desiderat, bonum opus desiderat. Oportet ergo Episcopum irreprehensibilem esse, unius uxoris virum, sobrium, prudentem, ornatum, pudicum, hospitalem, doctorem, non vinolentum, non percussorem, sed modestum, non litigiosum, non cupidum, sed suæ domui bene præpositum, filios habentem subditos cum omni castitate. Si quis autem domui suæ præesse nescit, quomodo Ecclesiæ Dei diligentiam habebit?

Non neophytum, ne in superbiam elatus, in iudicium incidat diaboli. Oportet autem illum & testimonium habere bonum ab iis qui foris sunt, ut non in opprobrium incidat, & in laqueum diaboli.

R. Diriget pag. 429.

Lectio ij. Cap. 4. & 5.

Nemo adolescentiam tuam contemnat; sed exemplum esto fidelium in verbo, in conversatione, in caritate, in fide, in castitate. Dum venio, attende lectioni, exhortationi, & doctrina. Noli negligere gratiam quæ est in te, quæ data est tibi per prophetiam cum impositione manuum presbyterii. Hæc meditare, in his esto, ut profectus tuus manifestus sit omnibus. Attende tibi, & doctrinæ: insta in illis. Hoc enim faciens, & teipsum salvum facies, & eos qui te audiunt. Seniores ne increpaveris, sed obsecra ut patrem; juvenes, ut fratres; anus, ut matres; juvenculas, ut sorores in omni castitate. Viduas honora, quæ verè viduæ sunt.

R. Usquequò pag. 429.

Est autem quæstus magnus pietas cum sufficientia. Nihil enim intulimus in hunc mundum: haud dubium quod nec auferre quid possumus. Habentes autem alimenta, & quibus tegamur, his contenti sumus. Nam qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum diaboli, & desideria multa inutilia & nociva, quæ mergunt homines in interitum & perditionem. Radix enim omnium malorum est cupiditas: quam quidam appetentes, erraverunt a fide, & inseruerunt se doloribus multis. Tu autem, ô homo Dei, hæc fuge: sectare verò iustitiam, pietatem, fidem, caritatem, patientiam, mansuetudinem. Certa bonum certamen fidei, apprehende vitam æternam in qua vocatus es, & confessus bonam confessionem coram multis testibus.

℞. Recordatus p. 430.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.

Anno 1583. Cap. 1.

Omnis actio quæ de rebus divinis & ad religionem pertinentibus

fulcipitur, proficisci debet à divini numinis cultu & veneratione, cujus basis & firmamentum est fides, bonorum omnium, ut inquit divus Augustinus, fundamentum, & humanæ salutis initium, ut propere sine fide placere Deo impossibile esse dicat Apostolus.

FERIA TERTIA.

Incipit Epistola secunda beati Pauli Apostoli ad Timotheum.

Lectio j. Cap. 1.

Paulus Apostolus Jesu Christi per voluntatem Dei, secundum promissionem vitæ quæ est in Christo Jesu: Timotheo carissimo filio, Grátia, misericordia, pax à Deo Patre, & Christo Jesu Domino nostro. Grátias ago Deo, cui servo à progenitoribus in conscientia pura, quod sine intermissione habeam tuam memoriam in orationibus meis nocte ac die, desiderans te videre, memor lacrymarum tuarum, ut gaudio implear, recordationem accipiens ejus fidei, quæ est in te non ficta, quæ & habitat

456 *Feris IV. Hebdomada V. quæ superstit post Epiph.*

vit primum in avia tua
Lóide, & matre tua
Eunice: certus sum autem
quodd & in te. Propter
quam causam admoneo te
ut resuscites gratiam Dei,
quæ est in te per im-
positionem manuum meá-
rum. *R. Benedic p. 430.*

Leſſio ij. Cap. 2.

TU ergo, fili mi, con-
fortare in gratia, quæ
est in Christo Jesu; & quæ
audisti à me per multos
testes, hæc commenda
fidelibus hominibus, qui
idonei erunt & alios do-
cere. Labóra sicut bonus
miles Christi Jesu. Nemo
militans Deo, implicat se
negótiis secularibus, ut ei
placeat cui se probavit.
Nam & qui certat in
agone, non coronatur
nisi legitime certaverit.
Laborantem agricolam o-
portet primum de fructi-
bus percipere. Intellige
quæ dico; dabit enim tibi
Dóminus in ómnibus in-
tellektum.

R. Quómodo p. 431.

Leſſio iij.

JUvenilia autem desi-
deria fuge: sectare ve-
rò justitiam, fidem, cari-
tatem, & pacem cum iis
qui invocant Dóminum de
corde puro. Stultas autem

& sine disciplina quæstio-
nes devita; sciens quia
generant lites. Servum
autem Dómini non opór-
tet litigare, sed mansue-
tum esse ad omnes, docí-
bilem, patientem, cum
modestia corripientem eos
qui resistunt veritati; ne-
quándo Deus det illis pœ-
nitentiam ad cognoscén-
dam veritatem, & resi-
piscant à diaboli láqueis,
à quo captivi tenentur ad
ipsius voluntatem.

R. Magnificáte p. 431.

C A N O N.

Ex Concilio Rotomagensi.

Anno 1581.

PRima ac præcipua parti-
cultus divini in ánimo
consistit, ut prius diligá-
mus ac venerémur Deum
in veritate, in corde per-
fecto, deinde verbo atque
opere; ut de nobis non
dicatur: populus hic lábiis
me honorat, cor autem
eorum longè est à me.

FERIA QUARTA.

*De Epístola secúnda ad
Timótheum.*

Leſſio j. Cap. 3.

HOC autem scito;
quod in novissi-
mis diébus instá-
bunt tempora periculósa:

erunt homines seipsos amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemii, parentibus non obediētes, ingrati, scelēsti, sine affectione, sine pace, criminatores, incontinentes, immites, sine benignitate, proditores, protēvi, tūmīdi, & voluptatum amatores magis quā Deī; habēntes spēcīem quidem pietātis, virtutem autem ejus abnegāntes. Et hos devita: ex his enim sunt qui pēntrant domos, & captivas ducunt muliérculas oneratas peccātis, quæ ducuntur vāriis desidēriis; sēpēr discēntes, & nunquā ad sciēntiam veritātis perveniēntes.

℞. Diriget pag. 429.

Lectio. ij.

TU autem affecutus es meam doctrinam, institutionem, propōsitum, fidem, longanimitatem, dilectionem, patientiam, persecutiones, passiones: quālia mihi facta sunt Antiochiæ, Iconii, & Lystris: quales persecutiones sustinui, & ex omnibus eripuit me Dōminus. Et omnes qui piē volunt vivere in Christo Jesu, persecutionem patiēntur. Mali autem homines & se-

ductores proficiēnt in pejus, errāntes, & in errorem mittēntes. Tu verō pērmāne in iis quæ didicisti, & crēdita sunt tibi, sciens à quo didiceris, & quia ab infāntia sacrās litteras nosti, quæ te possunt instrūere ad salutem, per fidem quæ est in Christo Jesu.

℞. Usquequò p. 429.

Lectio iij. Cap. 4.

Estificor coram Deo, & Jesu Christo qui judicaturus est vivos & mortuos, per adventum ipsius, & regnum ejus: prædica verbum, instā oportūne, importūne: argue, obsecra, increpa in omni patientia & doctrina. Erit enim tempus, cū sanam doctrinam non sustinēbunt, sed ad sua desidēria coacervābunt sibi magistros pruriēntes auribus; & à veritate quidem auditum avērtent, ad fabulas autem convertēntur. Tu verō vigila, in omnibus labōra, opus fac Evangelistæ, ministērium tuum imple, sōbrius esto.

℞. Recordatus p. 430.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanēnsi
quarto.

V iij

438 *Feria V. Hebd. V. quæ superfuît post Epiph.*

An. 1576. Part. 1. C. 4.

Quantum in religione
stabilienda atque au-
genda laboris ponendum
est, tantum in superstitione
ex hominum mentibus
evellenda, curæ ac dili-
gentiæ est impendendum.
Quare Párochi diligenter
ei rei invigilent.

FERIA QUINTA.

Incipit Epístola beáti Pauli
Apóstoli ad Titum.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus servus Dei,
Apóstolus autem Je-
su Christi secundum
fidem electórum Dei, &
agnitionem veritátis quæ
secundum pietatem est,
in spem vitæ æternæ quam
promisit, qui non mentit-
ur, Deus ante tempora
seculária: manifestávit au-
tem temporibus suis ver-
bum suum in prædicatione
quæ crédita est mihi secun-
dum præceptum Salvató-
ris nostri Dei: Tito di-
lecto filio secundum com-
múnem fidem, grátia &
pax à Deo Patre, &
Christo Jesu Salvatóre
nostro.

℞. Benedic pag. 430.

Lectio ij.

Hujus rei gratiâ reli-
qui te Cretæ, ut ea

quæ desunt corrigas, &
constituas per civitates
Presbyteros, sicut & ego
dispósui tibi. Si quis sine
crimine est, unius uxóris
vir, filios habens fidéles,
non in accusatióne luxú-
riæ, aut non súbditos. O-
pórtet enim Episcopum
sine crimine esse, sicut Dei
dispensatórem; non supér-
bum, non iracúndum,
non vinoléntum, non per-
cussórem, non turpis lucrí
cúpídum, sed hospitálem,
benignum, sóbrium, ius-
tum, sanctum, continén-
tem, amplecténtem eum
qui secundum doctrinam
est, fidélem sermónem,
ut potens sit exhortári in
doctrina sana, & eos qui
contradicunt, arguere.

℞. Quómodo pag. 431.

Lectio iij.

Sunt enim multi etiam
inobediéntes, vanilo-
qui & seductóres, máxi-
mè qui de circumcisióne
sunt, quos opórtet redár-
gui: qui univérsas domos
subvertunt, docéntes quæ
non opórtet, turpis lucrí
gratiâ. Dixit quidam ex
illis próprie ipsórum pro-
phéta: Cretenses semper
mendaces, malæ béstiae,
ventres pigri. Testimó-
niū hoc verum est. Quam

ob causam increpa illos durè, ut sani sint in fide, non intendentes Judæicis fabulis, & mandatis hominum aversantium se à veritate. Omnia munda mundis; coinquinatis autem & infidelibus nihil est mundum, sed inquinatæ sunt eorum & mens & conscientia. Confitentur se nosse Deum, factis autem negant, cum sint abominati, & incredibiles, & ad omne opus bonum reprobi.

ꝛ. Magnificæte p. 431.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi

Anno 1573. Decret. 7.

Cum nimbi, procellæ, turbines, aut grândines impendent, ne sacerdos ad tempestatis procellam arcendam vâsculum adhibeat in quo sanctissimum Eucharistiæ sacramentum asservâtur.... sed litânias, aliâsque religiôsas preces ejus rei causâ institutas, piè sanctèque pronuntiet.

FERIA SEXTA

De Epistola ad Titum.

Leslio j. Cap. 2.

TU loquere quæ decent sanam doctrinam; senes, ut sobrii sint, pudici, prudentes, sani in fide, in dilectione, in patientia. Anus similiter in habitu sancto, non criminatrices, non multo vino serviêntes, bene docêntes: ut prudentiam doceant adolescentulas, ut viros suos ament, filios suos diligant, prudentes, castas, sobrias, domûs curam habêntes, benignas, subditas viris suis, ut non blasphemetur verbum Dei. Jûvenes similiter hortare ut sobrii sint. In omnibus teipsum præbe exemplum, bonorum ôperum, in doctrina, in integritate, in gravitate, verbum sanum, irreprehensibile; ut is qui ex adverso est, vereatur, nihil habens malum dicere de nobis.

ꝛ. Diriget pag. 429.

Leslio ij. Cap. 3.

Admone illos principibus & potestatibus subditos esse, dicto obedire, ad omne opus bonum paratos esse, nemini

Viv

nem blasphemare, non litigiosos esse, sed modestos, omnem ostendentes mansuetudinem ad omnes homines. Eramus enim aliquando & nos insipientes, increduli, errantes, serviētes desideriis & voluptatibus variis, in malitia & invidia agentes, odibiles, odientes invicem. Cum autem benignitas & humanitas apparuit Salvatoris nostri Dei, non ex operibus iustitiæ, quæ fecimus nos, sed secundum suam misericordiam salvos nos fecit per lavacrum regenerationis & renovationis Spiritus Sancti, quem effudit in nos abunde per Jesum Christum Salvatorem nostrum; ut iustificati gratia ipsius, hæredes simus secundum spem vitæ æternæ.

℞. Usquequò p. 429.

Leitio iij.

Fidelis sermo est; & de his volo te confirmare, ut curent bonis operibus præesse, qui credunt Deo. Hæc sunt bona & utilia hominibus. Stultas autem quæstiones, & genealogias, & contentiones, & pugnas legis devota: sunt enim inutiles & vanæ. Hæreticum ho-

minem, post unam & secundam correptionem, devota; sciens quia subversus est qui ejusmodi est, & delinquit, cum sit proprio judicio condemnatus. Cum misero ad te Artemam aut Tychicum, festina ad me venire Nicopolim; ibi enim statui hibernare. Zenam legisperitum & Apollo sollicitè præmitte, ut nihil illis desit. Discant autem & nostri bonis operibus præesse ad usus necessarios, ut non sint infructuosi. Salutant te qui mecum sunt omnes. Saluta eos qui nos amant in fide. Gràtia Dei cum omnibus vobis. Amen.

℞. Recordatus p. 430.

C A N O N.

Ex Concilio Antiochæno.

Anno 341. Can. 2.

Censemus non licere communicare cum excommunicatis, neque in domibus convenientes orare pro eis qui in Ecclesia non communicant: neque in alia ecclesia recipi eos qui in alia Ecclesia non conveniunt. Si quis autem de Episcopis, Presbyteris, vel Diaconis, sive quilibet ex Clero deprehensus fuerit cum ex-

communicatis communi-
câre, etiam iste privetur
communione, tanquam
regulam confundens ecclé-
siæ.

S A B B A T O.

Incipit Epistola beati Pauli
Apostoli ad Philemonem.

Lectio j. Cap. 1.

PAULUS VINCTUS CHRIS-
TI JESU, & TIMO-
THEUS FRATER: PHI-
LEMONI DILECTO & ADJUTORI
nostro, & APPIÆ SORORI
CARISSIMÆ, & ARCHIPPO
COMMILITONI nostro, &
ECCLÉSIAE QUÆ IN DOMO TUA
EST: GRÁTIA VOBIS & PAX À
DEO PATRE nostro, &
DOMINO JESU CHRISTO.
GRÁTIAS AGO DEO meo,
SEMPER MEMÓRIAM TUÍ FA-
CIENS IN ORATIONIBUS MEIS,
AUDIENS CARITATEM TUAM,
& FIDEM QUAM HABES IN
DOMINO JESU, & IN OM-
NES SANCTOS, UT COMMU-
NICATIO FIDEI TUÆ ÉVIDENS
FIAT IN AGNITIONE OMNIS
ÓPERIS BONI, QUOD EST IN
VOBIS IN CHRISTO JESU.

*Si fiat de Sabbato R R R.
fumentur è II. Nocturno
Dominicæ præcedentis.*

Lectio ij.

GAUDINIM ENIM MAG-
NUM HÁBUI, & CON-

solationem in caritate tua,
quia viscera sanctorum
requieverunt per te, fra-
ter. Propter quod multam
fiduciam habens in Chris-
to JESU imperandi tibi
quod ad rem pertinet:
propter caritatem magis
obsecro, cum sis talis, ut
Paulus senex, nunc autem
& vinctus JESU CHRISTI:
obsecro te pro meo filio,
quem genui in vinculis,
ONÉSIMO, qui tibi aliquân-
do inútilis fuit, nunc au-
tem & mihi & tibi útilis,
quem remisisti tibi. Tu au-
tem illum, ut mea visce-
ra, suscipe: Quem ego
volueram mecum detiné-
re, ut pro te mihi minis-
traret in vinculis Evangé-
lii: sine consilio autem
tuo nihil volui facere, uti
ne velut ex necessitate bo-
num tuum esset, sed vo-
luntarium.

Lectio iij.

FORSITAN ENIM IDEO DIS-
CESSIT AD HORAM À TE,
UT ÆTERNUM ILLUM RECÍPE-
RES; JAM NON UT SERVUM,
SED PRO SERVO CARÍSSIMUM
FRATREM, MÁXIMÈ MIHI:
QUANTO AUTEM MAGIS TIBI,
& IN CARNE, & IN DOMI-
NO? SI ERGO HABES ME
SÓCIUM, SUSCIPE ILLUM SI-
CUT ME: SI AUTEM ALIQUID

442 Dom. VI. quæ superfuit post Epiphaniam.

nócuit tibi, aut debet, mine & illi qui áliter non potúerit córrigi.

Paulus scripsi meâ manu : ego reddam, ut non dicam tibi quòd & teípsum mihi debes. Ita, frater. Ego te fruar in Dómino : refíce víscera mea in Dómino. Confidens in obedientia tua, scripsi tibi ; sciens quóniam & super id, quòd dico, fácies. Simul autem & para mihi hospitium ; nam spero per orationes vestras donári me vobis. Salútat te Epaphras concaptivus meus in Christo Jesu, Marcus, Aristárchus, Demas & Lucas, adjutóres mei. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum spíritu vestro. Amen.

C A N O N.

Ex Concilio Meldénsi.

Anno 845. Cap. 56.

Nemo Episcopórum quémlibet sine certa & manifestá peccáti causá, communióné privet ecclesiásticâ. Anathéma autem sine proláta Evangélica admonitióne nulli imponat, nisi unde canónica docet autóritas ; quia anathéma æternæ est mortis damnatio, & non nisi pro moráli debet imponi cri-

DOMINICA VI. quæ superfuit POST EPIPHANIAM.

IN VESPERIS SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 6. Jesus Christus heri & hódie : Ipse & in sæcula. Hebr. 13.

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 1.

Multifáriam multisque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis, novíssimè diébus istis locútus est nobis in Filio, quem constituit hærédem universórum, per quem fecit & sæcula. Qui cum sit splendor glóriæ, & figúra substantiæ ejus, portánsque ómnia verbo virtútis suæ, purgationem peccatórum faciens, sedet ad dexteram majestátis in excélsis ; tantò mélior ángelis effectus, quantò differéntius præ illis nomen hæreditávit.

¶ Speciosus formá præ

filiiis hominum ; diffusa est
gratia in labiis tuis. * Se-
des tua , Deus , in sæcu-
lum sæculi : virga æquitá-
tis , virga regni tui. *Ps. Ad*
ángelos quidem dicit :
Qui facit ángeles suos ,
spíritus ; ad Filium autem :
* Sedes tua. Ps. 44. Hebr.

I.

Lectio ij.

CUi enim dixit aliquán-
do angelórum : Fi-
lius meus es tu , ego hó-
die genui te ? Et rursus :
Ego ero illi in Patrem ,
& ipse erit mihi in Filium ?
Et cum iterum introducit
Primogénitum in orbem
terræ , dicit : Et adórent
eum omnes ángeli Dei.
Et ad ángeles quidem
dicit : Qui facit ángeles
suos spíritus ; & minis-
tros suos , flammam ignis.
Ad Filium autem : Tro-
nus tuus , Deus , in sæcu-
lum sæculi : virga æquitá-
tis , virga regni tui. Dile-
xisti iustitiam , & odisti
iniquitatem ; propterea
unxit te Deus , Deus tuus ,
óleo exultationis præ par-
ticipibus tuis.

R. Regnum tuum , Dó-
mine , regnum ómnium
sæculórum : * Et dominá-
tio tua in omni genera-
tione , & generatióem.

*Ps. Dómine Deus omni-
potens , accepisti virtutem
tuam magnam , & regnás-
ti. * Et dominatio. Ps.*
144. Apoc. 11.

Lectio iij.

ET : Tu in principio ,
Dómine , terram fun-
dásti , & ópera mánuum
tuarum sunt cœli : ipsi
peribunt , tu autem per-
manébis , & omnes ut
vestiméntum veteráscant :
& velut amictum mutábis
eos , & mutabúntur ; tu
autem idem ipse es , &
anni tui non deficient. Ad
quem autem angelórum
dixit aliquándo : Sede à
dextris meis , quoadúsque
ponam inimicos tuos sca-
béllum pedum tuórum ?
Nonne omnes sunt admi-
nistratórii spíritus , in mi-
nistérium missi propter eos
qui hæreditatem cápient
salútis ?

R. Tu Dóminus altíssi-
mus super omnem terram ;
* Nimis exaltátus es super
omnes deos. *Ps. Dignus
es , Dómine Deus noster ,
accipere glóriam , & ho-
nórem , & virtutem , quia
tu creásti ómnia : * Ni-
mis exaltátus. Glória. *
Nimis. Psalm. 96. Apoc.*
4.

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Athanasii
Episcopi.

Orat. 2. contra Arianos
Num. 24. & 26.

Leſtio iv.

Nemo diſceptantes au-
dire velit hæreticos,
Deum non ſemper Pa-
trem fuiſſe, ſed poſtea
factum eſſe, ut ementiân-
tur aliquo tẽpore ejus
Verbum non extitiſſe.
Nemo, inquam, hæc diſ-
putantes patienter audie-
rit, cùm multæ ſint ad-
verſus illos refutatiões;
tum ex verbis Joannis qui
dicit: Erat verbum; tum
ex Pauli ſcriptis, cujus
hæc ſentẽtia eſt: Qui eſt
ſplendor gloriæ, & qui
eſt ſuper omnia Deus be-
nedictus in ſæcula: amen.
Deus æternáliter eſt. Æ-
ternáliter igitur exiſtente
Patre, æternáliter quoque
exiſtit ejus ſplendor, quod
ipſum eſt Verbum ejus.
Ac rurſum Deus exiſtens,
ex ſe exiſtens Verbum
habet; neque Verbum ſu-
pervénit, cùm prius non
eſſet; neque Pater un-
quàm irrationalis, hoc eſt,
ſine ratione & Verbo
fuit.

ꝫ. *Dominare in medio*

inimicorum tuorum: * Te-
cum principium in die vir-
tutis tuæ in ſplendoribus
ſanctorum; ex útero ante
luciferum genui te. ꝫ. Ad
quem angelorum dixit
Deus aliquando: Sede à
dextris meis, quoadúsque
ponam inimicos tuos ſca-
bèllum pedum tuorum &
* Tecum principium. *Pſ.*
109. Hebr. 1.

Leſtio v. N. 53. & 55.

Sed, inquiunt, in E-
piſtola ad Hebræos ita
Apoſtolus loquitur: Tanto
mélior angelis factus,
quantò præſtantius nomen
præ illis fortitus eſt. Ex
his verbis colligunt Ver-
bum Dei creaturam eſſe,
& opus, & unam ex re-
bus conditis. Si perſonam,
rem, tempus Apoſtòlici
dicti cognóſcerent hære-
tici, nunquàm humana in
deitátẽ transferentes, tam
impiè & ſtultè adverſus
Chriſtum ſeſe habuiſſent.
Id intuèri licèbit, ſi in-
itium lectionis probè exci-
pias. Dicit enim Apoſto-
lus: Multifariàm multiſ-
que modis olim Deus lo-
cútuſ eſt patribus noſtris
per Prophétas, últimis
autem diebus locútuſ eſt
nobis in Filio. Atque ita
paulò poſt dicit, perfectà

ab eo nostrorum peccatorum purificatione, ipsum sedere ad dexteram maiestatis in excelsis, tantò meliorem angelis factum, quantò præstantius nomen præ illis sortitus est. De eo igitur tempore quo nobis per Filium locutus est, cum peccatorum purgatio fieret, Apostolicum dictum mentionē facit. Quando autem nobis locutus est in Filio, aut quando purgatio peccatorum facta est, aut quando natus est homo, nisi post Prophetas; idque in ultimis diebus?

R. Benedicite Dómino, omnes angeli ejus, potentes virtute, facientes verbum illius, * Ad audiendam vocem sermonum ejus. *Ps.* Vidébitis cælum apertum, & angelos Dei ascendentes & descendentes supra Filium hominis. * Ad audiendam. *Pf.* 102. *Joan.* 1.

Lectio vj.

DEinde cum narratio instituta esset de humana Verbi dispensatione, deque ultimis temporibus; consequenter commemoravit Deum neque superioribus ætatibus tacuisse, sed locutum esse per Pro-

phetas. Et postquam Prophetæ suo officio perfuncti sunt, & lex per angelos pronuntiata est, & Filius etiam ad nos descendit, & ad ministrandum accessit; tunc demum necessariò subintulit: Tantò melior angelis factus, ostendere volens, quantò Filius præ servo excellit, tantò functione officioque servorum Filii administrationem meliorem fuisse.

R. Quis similis erit Deo in filiis Dei? Deus qui glorificatur in concilio sanctorum: * Magnus

& terribilis super omnes qui in circuitu ejus sunt.

Ps. Qui est de terra, de terra est, & de terra loquitur: qui de cælo venit, super omnes est. * Magnus. Glória. * Magnus. *Psal.* 88. *Joan.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo tempore, Parabolas proposuit turbis Jesus, dicens: Simile est regnum cælorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo. Et reliqua.

Homília Sancti Hierónymi Presbyteri.

Libr. 2. in Matth.

Regnum cœlorum, prædicatio Evangelii est, & notitia Scripturarum, quæ ducit ad vitam, & de qua dicitur ad Judæos; auferetur à vobis regnum Dei, & dabitur genti facienti fructus ejus. Simile est ergo hujuscemodi regnum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo. Homo qui seminat in agro suo, à plerisque Salvator intelligitur, quod in animis credentium seminet. Ab aliis, ipse homo seminans in agro suo, hoc est, in semetipso, & in corde suo.

℞. Locutus est Jesus in parabolis ad turbas, ut impleretur quod dictum est per Prophetam: * Eructabo abscondita à constitutione mundi. ℣. Aperiam in parabolis os meum, loquar propositiones ab initio. * Eructabo abscondita. *Matth. 13. Ps. 77.*

Lectio viij.

Quis est iste qui seminat, nisi sensus noster & animus, qui suscipiens granum prædicationis, & fovens semen-

tem humore fidei, facit in agro sui pectoris pullulare. Prædicatio Evangelii minima est omnibus disciplinis. Ad primam quippe doctrinam fidem non habet veritatis, hominem Deum, Deum mortuum & scandalum crucis prædicans. Confer hujuscemodi doctrinam dogmatibus philosophorum, & libris eorum, & splendori eloquentiæ, & compositioni sermonum; & videbis quantum minor sit cæteris seminibus sementis Evangelii.

℞. Dimissis turbis, venit Jesus in domum: & * Accesserunt ad eum discipuli ejus, dicentes: Ediffere nobis parabolam. ℣. Cor sapientis quærit doctrinam. * Accesserunt. *Matth. 13. Prov. 15.*

Lectio ix.

Sed illa cum creverit, nihil mordax, nihil vividum, nihil vitale demonstrat: sed totum flaccidum marcidumque & mollium ebullit in olera, & in herbas quæ citò arescunt & corrumpunt. Hæc autem prædicatio, quæ parva videbatur in principio, cum vel in anima credentis, vel in toto mundo sa-

ta fuerit, non exurgit in olera, sed crescit in arborem, ita ut volucres coeli (quas vel animas credentium, vel fortitudines Dei servitio mancipatas sentire debemus) veniant & habitent in ramis ejus. Ramos puto Evangelicæ arboris, quæ de grano sinapis creverit, dogmatum esse diversitates, in quibus supradictarum volucrum unaquæque requiescit.

R. Quæ seminaverit homo, hæc & metet; quoniam qui seminat in carne sua, de carne & metet corruptionem. * Qui autem seminat in spiritu, de spiritu metet vitam æternam. *ψ.* Qui seminat iniquitatem, metet mala: * Qui autem. Gloria. * Qui autem. *Gal. 6. Prov. 22.*

Ad Benedictus

Ant. 7. Simile est regnum coelorum grano sinapis, quod minimum quidem est omnibus seminibus: cum autem creverit, majus est omnibus oleribus. *Matth. 13.*

Oratio.

P Ræsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut semper rationabilia medi-

tantes, quæ tibi sunt placita; & dictis exequamur & factis. Per Dominum.

C A N O N.

Ex Concilio Aquilensi.

Anno 1596. Rubrica 14.

T Empus diæ festi in audiendis concionibus, Missæ sacro & divinis Officiis ponendum est; non in comessationibus. Multominus, peracto prandio, ad saltationes & lusus declinandum, cum sit in Ecclesiis, ad horas vespertinas audiendas, divertendum, & nomen Dei concorditer & devotè, vel silentii meditatione, vel vocis exultatione laudandum.

Ad Magnificat

Ant. 1. Simile est regnum coelorum fermento quod acceptum mulier abscondit in farinæ satis tribus, donec fermentatum est totum. *Matth. 13.*

FERIA SECUNDA.

De Epistola ad Hebræos.

Lesio j. Cap. 2.

P Ropterea abundantiùs oportet observare nos ea quæ audimus, ne fortè perefluamus. Si enim qui per angelos dictus est sermo, factus est firmus, & omnis prævari-

catio & inobediencia accepit justam mercedis retributionem ; quomodo nos effugiemus ; si tantam neglexerimus salutem ? Quæ cum initium accepisset enarrari per Dominum , ab eis qui audierunt in nos confirmata est , contestante Deo signis , & portentis , & variis virtutibus , & Spiritus Sancti distributionibus secundum suam voluntatem.

R. Speciosus p. 442.

LECTIO ij.

EUm autem qui modicus quàm angeli minoratus est , videmus Jesum , propter passionem mortis , gloria & honore coronatum , ut gratia Dei pro omnibus gustaret mortem . Decēbat enim eum , propter quem omnia , & per quem omnia , qui multos filios in gloriam adduxerat , auctorem salutis eorum per passionem consummare . Qui enim sanctificat & qui sanctificantur , ex uno omnes . Propter quam causam non confunditur fratres eos vocare , dicens : Nuntiabo nomen tuum fratribus meis ; in me illo Ecclesiæ laudabo te . Et iterum : Ego ero fidens in eum . Et iterum : Ecce

ego , & pueri mei quos dedit mihi Deus .

R. Regnum pag. 443.

LECTIO iij.

Quia ergo pueri communicaverunt carni & sanguini , & ipse similiter participavit eisdem ; ut per mortem destrueret eum qui habebat mortis imperium , id est , diabolum , & liberaret eos qui timore mortis per totam vitam obnoxii erant servituti . Nusquam enim angelos apprehendit , sed semen Abraham apprehendit . Unde debuit per omnia fratribus similari , ut misericors fieret , & fidelis Pontifex ad Deum , ut repropitiaret delicta populi . In eo enim in quo passus est ipse & tentatus , potens est & eis qui tentantur auxiliari .

R. Tu Dominus p. 443.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino .
Seff. 25. de Refor. C. 3.

Quamvis excommunicationis gladius , nervus sit Ecclesiasticæ disciplinæ & ad continendos in officio populos valde salutaris , sobriè tamen , magnæque circumspectione exercendus est , cum experientia doceat , si temere ,

aut levibus ex rebus incutiatur, magis contemni quam formidari, & pernicië potius parere quam salutem.

FERIA TERTIA.

De Epistola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 3.

UNde, fratres sancti, vocationis cœlestis participes, considerate Apóstolum & Pontificem confessionis nostræ Jesum, qui fidelis est ei qui fecit illum, sicut & Móyses in omni domo ejus. Ampliôris enim glóriæ iste præ Móyse dignus est hábitus, quantò ampliôrem honorem habet domus qui fabricávit illam. Omnis namque domus fabricatur ab aliquo: qui autem omnia creávit, Deus est. Et Móyses quidem fidelis erat in tota domo ejus tanquàm famulus, in testimonium eórum quæ dicenda erant; Christus verò tanquàm Filius in domo sua: quæ domus sumus nos, si fidúciã & glóriã spei usque ad finem firmam retineamus.

R. Dominare p. 444.

Lectio ij.

Videte, fratres, ne fortè sit in aliquo ves-

trum cor malum incredulitatis, discedendi à Deo vivo: sed adhortamini vosmetipsos per singulos dies, donec Hódie cognominatur, ut non obduretur quis ex vobis fallaciã peccati. Participes enim Christi effecti sumus; si tamen initium substantiæ ejus usque ad finem firmum retineamus. Dum dicitur: Hódie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra, quemadmodum in illa exacerbatione. Quidam enim audientes, exacerbaverunt, sed non universi qui profecti sunt ex Ægypto per Móysen.

R. Benedicite p. 445.

Lectio iij. Cap. 4.

Vivus est enim sermo Dei, & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti, ac pertingens usque ad divisionem animæ ac spiritûs, compagum quoque ac medullarum; & discretor cogitationum & intentionum cordis. Et non est ulla creatura invisibilis in conspectu ejus; omnia autem nuda & aperta sunt oculis ejus, ad quem nobis sermo. Habentes ergo Pontificem magnum, qui penetravit

450 *Feria IV. Hebd. VI. quæ superfuit post Epiph.*

coelos, Jesum Filium Dei, reneamus confessionem. Non enim habemus Pontificem, qui non possit compati infirmitatibus nostris; tentatum autem per omnia pro similitudine absque peccato. Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ, ut misericordiam consequamur, & gratiam inveniamus in auxilio opportuno.

R. Quis similis p. 445.

C A N O N.

Ex Concilio Arelatensi secundo.

Anno 452. Can. 49.

Secundum instituta seniorum, si quis à communione sacerdotali fuerit autoritate suspensus, hunc non solum à Clericorum, sed etiam à totius populi colloquio atque convivio placuit excludi; donec respiciens ad sanitatem redire festinet.

FERIA QUARTA

De Epistola ad Hebræos.

Lectione j. Cap. 6.

Quapropter intermittentes incohesionis Christi sermonem, ad perfectiora feramur, non rursus jacentes fundamentum poenitentiae ab operibus mor-

tuis, & fidei ad Deum; baptismatū doctrinæ, impositionis quoque manuum, ac resurrectionis mortuorum, & judicii æterni. Et hoc faciemus, siquidem permiserit Deus. Impossibile est enim eos qui semel sunt illuminati, gustaverunt etiam donum cælestē, & participes facti sunt Spiritus Sancti, gustaverunt nihilominus bonum Dei verbum, virtutesque sæculi venturi, & prolapsi sunt; rursus renovari ad poenitentiam, rursus crucifigentes sibi metipsis Filium Dei, & ostentui habentes.

R. Speciosus p. 442.

Lectione ij.

Terra enim sæpè venitentem super se bibens imbrem, & generans herbam opportunam illis à quibus colitur, accipit benedictionem à Deo: proferens autem spinas ac tribulos reproba est, & maledicto proxima; cujus consummatio in combustionem. Confidimus autem de vobis, dilectissimi, meliora & viciniora salutem; tametsi ita loquimur. Non enim injustus Deus, ut obliviscatur operis vestri, & dilectionis quam osten-

Feria V. Hebd. VI. quæ superfuît post Epiph. 451
distis in nómine ipsius, qui ministrástis sanctis, & ministrátis. Cúpmus autem unūquémque vestrum eādem ostentáre sollicitúdinem ad expletiónem spei usque in finem, ut non legnes efficiámini, verùm imitatóres eórum qui fide & patientiâ hæreditábunt promissíones.

R. Regnum pag. 443.

Lectio iij. Cap. 7. & 8.

L Ex hómines constituit sacerdótes infimitatem habéntes, sermo autem jurisjurándi, qui post legem est, Filiam in ætérnum perféctum. Capítulum autem super ea quæ dicúntur: Talem habémus Pontificem, qui consédit in dextera sedis magnitúdinis in coelis, sanctórum mínister & tabernáculi veri, quod fixit Dóminus & non homo. Omnis enim Póntifex ad offeréndum múnera & hóstias constitúitur; unde necesse est & hunc habére aliquid quod offerat. Si ergo esset super terram, nec esset sacerdos, cùm essent qui offerrent secúndū legem múnera, qui exemplári & umbræ deserviunt coeléstium, sicut respónsū est Móysi, cùm consum-

máret tabernáculum: Vide, (inquit) ómnia fácto secúndum exemplar quod tibi osténsus est in monte. Nunc autem mélius sortitus est ministérium, quantò & meliórís testaménti mediátor est, quod in melióribus repromissíonibus sancítum est. Nam si illud prius culpá vacáset, non utíque secúndi locus inquirerétur.

R. Tu Dóminus p. 443.

C A N O N.

Ex Concilio Aquisgranénsi.

Anno 816. Cap. 134.

D Elinquéntibus, & excommunicátis fratribus nequáquam cæteri fratres debent favére, aut eos suis adulationibus decíperé, aut eórum errata defendere, sed pótius opem ferre, ut æquitátis censurâ distríctè corrigántur.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 10.

V Oluntariè peccántibus nobis post accéptam notítiam veritátis, jam non relinquitur pro peccatis hóstia, terribilis autem quædam expectátio judi-

cii, & ignis æmulatio quæ consumptura est adversarios. Irritam quis faciens legem Mōysi, sine ulla miseratione duobus vel tribus testibus moritur: quanto magis putatis deteriora mereri supplicia, qui Filium Dei conculcaverit, & sanguinem testamenti pollutum duxerit, in quo sanctificatus est, & Spiritui gratiæ contumeliam fecerit? Scimus enim qui dixit: Mihi vindicta, & ego retribuam. Et iterum: Quia iudicabit Dominus populum suum. Horrèndum est incidere in manus Dei vivèntis.

℞. Dominare p. 444.

Lectio ij. Cap. 11.

Est autem fides sperandarum substantia rerum, argumentum non apparentium. In hac enim testimonium consecuti sunt senes. Fide intelligimus aptata esse sæcula Verbo Dei, ut ex invisibilibus visibilia fierent. Fide plurimā hōstiam! Abel, quā Cāin obtulit Deo, per quam testimonium consecutus est esse justus, testimonium perhibente munèribus ejus Deo; & per illam defunctus adhuc loquitur. Fide Enoch tran-

slatus est, ne vidèret mortem; & non inveniebatur, quia trāstulit illum Deus: ante translationem enim testimonium habuit placuisse Deo. Sine fide autem impossibile est placere Deo. Crèdere enim oportet accedentem ad Deum, quia est, & inquirentibus se renumeratō fit.

℞. Benedicite p. 445.

Lectio iij.

Ide Noë, respōso accepto de iis quæ adhuc non videbantur, mētuens aptavit arcam in salutem domūs suæ, per quam damnavit mundum; & justitiæ, quæ per fidem est, hæres est institutus. Fide qui vocatur Abraham obedivit in locum exire, quem accepturus erat in hæreditatem; & exiit, nesciens quò iret. Fide demoratus est in terra repromissionis, tanquā in aliēna, in cāsulis habitando cum Isaac & Jacob cohæredibus repromissionis ejusdem. Expectabat enim fundamēta habentem civitatem, cujus artifex & cōditor Deus.

℞. Quis similis p. 445.

Feria VI. Hebd. VI. quæ superstit post Epiph. 453.

C A N O N.

Ex Concilio Narbonensi.

Anno 1551. Cap. 60.

Nullus Cléricus aut
etiam Laicus à jure
vel homine excommuni-
catus & declaratus, ad
publica munera admittat-
ur; indignum est enim,
ut qui à grege Dominico
segregatus & separatus
est, publicis officiis fun-
gatur.

FERIA SEXTA.

De Epistola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 12.

DEponentes omne
pondus & circum-
stans nos peccat-
um, per patientiam cur-
ramus ad propositum no-
bis certamen: aspicientes
in auctorem fidei, & con-
summatores Jesum, qui
proposito sibi gaudio,
sustinuit crucem, confu-
sione contempta; atque
in dextera sedis Dei sedet.
Recogitate enim eum qui
talem sustinuit à peccato-
ribus adversum semetip-
sum contradictionem; ut
ne fatigemini, animis ves-
tris deficientes. Nondum
enim usque ad sanguinem
restitistis, adversus peccat-
um repugnantes; & obli-

ti estis consolationis quæ
vobis tanquam filiis lo-
quitur, dicens, Fili mi,
noli negligere disciplinam
Domini; neque fatigeris,
dum ab eo argueris. Quem
enim diligit Dominus,
castigat, flagellat autem
omnem filium quem re-
cipit.

R. Speciosus p. 442.

Lectio ij.

IN disciplina perseve-
rate. Tanquam filiis vo-
bis offert se Deus: quis
enim filius, quem non
corripit pater? Quod si
extra disciplinam estis,
cujus participes facti sunt
omnes; ergo adulteri &
non filii estis. Deinde pa-
tres quidem carnis nostræ
eruditores habuimus, &
reverebamur eos: non
multo magis obtempera-
bimus Patri spirituum, &
vivemus? Et illi quidem
in tempore paucorum die-
rum, secundum voluntate-
m suam erudiabant nos;
hic autem ad id quod utile
est, in recipiendo sancti-
ficationem ejus. Omnis au-
tem disciplina in præsentī
quidem videtur non esse
gaudii, sed mœroris; pos-
tea autem fructum paca-
tissimum exercitatus per
eam reddet justitiæ.

ros percussérunt gládio, & ego fugi solus ut nuntiárem tibi. Adhuc loquebatur ille, & ecce álius intrávit & dixit : Filiis tuis & filiabus vescéntibus & bibéntibus vinum in domo fratris sui primogéniti, repéntè ventus véhemens irruit à regiône desérti, & concússit quátuor ángulos domús, quæ córruens oppréssit liberos tuos, & mórtui sunt ; & effúgi ego solus ut nuntiárem tibi.

R. Benedíctio peritúri super me veniebat, & cor viduæ consolátus sum : justitiá indútus sum : * Oculus fui cæco, & pes claudó ; † Pater eram páuperum. *ψ.* Factus sum infirmis infirmus : ómnibus ómnia factus sum. * Oculus. Glória. † Pater. *Job. 29. 1. Cor. 9.*

IN II. NOCTURNO

Ex Libris Morálíum sancti

Gregórii Papæ.

Lib. 2. cap. 18.

Lectio iv.

Dominus dedit, Dóminus abstulit ; sicut Dómino plácuit, ita factum est. Sanctus vir Job, tentánte adversário, cuncta perdidérat ; sed tamen sciens quia contra se Satan tentándi vires, núñ

permittente Dómino, non habébat, non ait : Dóminus dedit, diábolus abstulit : sed, Dóminus dedit, Dñs abstulit. Fortáste enim fúerat doléndum, si quod Cónditor déderat, hostis abstulisset : at postquam non abstulit nisi ipse qui dedit, sua recépit, non nostra abstulit. Si enim ab illo accipimus quibus in hac vita útimur, cur doleámus quod ipso judicante exigimur, quo largiente scenerámur ? Nec aliquándó injústus est créditor, qui dum præfixo reddéndi témpore non constringitur, quando vult, éxigit quod scenerátur. Ubi & bene subjúngitur : Sicut Dómino plácuit, ita factum est. Cúm enim in hac vita ea quæ nólumus pátimur, necéssè est ut ad eum qui injústum velle níl potest, stúdia nostræ voluntátis inclinémus.

R. Beátus homo qui corripitur à Deo. Increpationem ergo Dómini ne réprobes, * Quia ipse vulnerat & medétur.

ψ. Noli negligere disciplinam Dómini, neque fastigéris dum ab eo argúeris ; * Quia. *Job. 5. Hebr. 6.*

Lectio v.

Magna quippe est consolatio in eo quod displicet, quod, illo ordinante, erga nos agitur, cui non nisi iustum placet. Si igitur iusta placere Domino scimus, pati autem nulla, nisi quæ Domino placuerint, possumus; iusta sunt cuncta quæ patimur, & valde iniustum est si de iusta passionē murmuramus. Sed quia orator fortis quomodo afflictionem partis suæ contra adversarium allegavit, audivimus; nunc quomodo in orationis suæ termino iudicem benedicendo laudet, audiamus. Sequitur: Sit nomen Domini benedictum. Ecce omne quod rectum sensit, Domini benedictione conclusit, ut hinc adversarius inspiciat, & ad poenam suam victus erubescat: quia ipse Domino contumax, etiam in beatitudine conditus exitit, cui homo hymnum gloriæ etiam percussus dicit.

℞. Addidit Dominus omnia quaecumque fuerant Job duplicia, & fratres sui consolati sunt eum. * Dominus benedixit novissimis Job magis quam

principio ejus. *ψ.* Tribulatio patientiam operatur, patientia autem probationem, probatio verò spem, spes autem non confundit.

* Dominus. *Job. 42. Rom.*

Lectio vj.

Intuendum verò est quia hostis noster tot nos jaculis percutit, quot tentationibus affligit. Quotidiè namque in acie stamus quotidiè tentationum ejus tela excipimus: sed & nos contra illum jacula mittimus, si confossi tribulationibus humilia respondemus. Beatus igitur Job percussus damno rerum, percussus morte filiorum, quia vim doloris vertit in laudem Conditoris, dicens: Dominus dedit, Dominus abstulit, sicut Domino placuit, ita factum est: Sit nomen Domini benedictum; superbum hostem humilitate percussit, crudellem patientiā stravit.

℞. Patientes estote & vos, & confirmate corda vestra: * Exemplum accipite laboris & patientiæ: † Sufferentiam Job audistis, & finem Domini vidistis. *ψ.* Sustinete misericordiam Domini: respicite nationes hominum; & scitote quia nullus spe-

Propter quod remissas manus & soluta genua erigite, & gressus rectos facite pedibus vestris, ut non claudicans quis erret, magis autem sanetur. Pacem sequimini cum omnibus, & sanctimoniam sine qua nemo videbit Deum: contemplantes ne quis desit gratiæ Dei, ne qua radix amaritudinis sursum germinans impediat, & per illam inquinentur multi. Ne quis fornicator aut profanus, ut Esau qui propter unam escam vendidit primitiva sua. Scitote enim quoniam & postea cupiens hereditare benedictionem, reprobatus est; non enim invenit poenitentiae locum, quanquam cum lacrymis inquisisset eam.

R. Tu Dominus p. 443.

C A N O N.

Ex Synodo Ebroicensi.

Anno 1576. apud Laurent.

Boch. Decret. Eccles.

Gallic. Lib. 2.

Nolumus excommunicationes perfunctorie & quasi plebeium aliquod mandatum à Curatis seu Vicariis cursim legi, & publicari, sed semper

cum horrore & interminatione divini Iudicii, ac publicæ in totam Parochiam afflictionis si excommunicatus in illa toleratur, ob idque differri jubemus, quam diutissime poterit, excommunicationis fulminationem.

S A B B A T O.

De Epistola ad Hebræos.

Lectio j.

Cap. 13.

Caritas fraternitatis maneat in vobis. Et hospitalitatem nolite oblivisci; per hanc enim latuerunt quidam, angelis hospitio receptis. Mementote victorum, tanquam simul victi: & laborantium, tanquam & ipsi in corpore morantes. Honorabile connubium in omnibus, & thorus immaculatus. Fornicatores enim & adulteros judicabit Deus. Sint mores sine avaritia, contenti presentibus; ipse enim dixit: Non te deferam, neque derelinquam. Ita ut confidenter dicamus: Dominus mihi adiutor; non timebo: quid faciat mihi homo. Mementote prepositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei:

Sabbato Hebdomadae VI. quæ superfuisset post Epiph. 455

quorum intuentes exitum enim hostiis promeretur
conversatiōnis, imitāmini Deum.
fidem. Iesus Christus heri, & hodie: ipse & in sæcula.

Si fiat de Sabbato RRR. sumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.

Lectio ij.

DOctrinis variis & peregrinis nolite abduci. Optimum est enim gratiā stabilire cor, non escis quæ non profuerunt ambulātibz in eis. Habemus altāre de quo edere non habent potestātem, qui tabernaculo deserviunt. Quorum enim animalium infertur sanguis pro peccato in sancta per Pontificē, hōrum cōpōra cremantur extra castra. Propter quod & Iesus, ut sanctificaret per suum sanguinem pōpulum, extra portā passus est. Exeamus igitur ad eum extra castra, impropērium ejus portāntes. Non enim habemus hic manentem civitatem; sed futūram inquirimus. Per ipsum ergo offeramus hostiam laudis semper Deo, id est, fructum labiōrum confitentium nōmini ejus. Beneficentiæ autem & communionis nolite oblivisci; talibus

Lectio iij.

O Bedite Præpositis vestris, & subjacete eis: ipsi enim pervigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc faciant, & non gementes; hoc enim non expedit vobis. Orate pro nobis: confidimus enim quia bonam consciētiā habemus, in omnibus bene volētes conversari. Amplius autem deprecor vos hoc facere, quod celērius restituar vobis. Deus autem pacis, qui eduxit de mortuis Pastorem magnum ovium in sanguine testamēti æterni, Dōminum nostrum Iesum Christum, aptet vos in omni bono, ut faciatis ejus voluntatem: faciēns in vobis quod placeat coram: per Iesum Christum, cui est glōria in sæcula sæculōrum. Amen.

C A N O N:

Ex Concilio Remēsi.
Anno 1583. Tit. de Sim. & fiduc. num. 1.

CUm nihil adeo totum Clerum deformet, quā simoniæ labe; non abs re pridem cēnsuit Eccl.

clésia omnes simoníacos & fiduciários excommuni-
catione percelléndo, ... contra quos ut óm-
nibus viis juris & pœnis
severíssimis inquirátur,
atque procedátur, optá-
mus, volumus & decérni-
mus: præcépimus quoque
ut singulis diébus Domí-
nicis omnes simoníaci &
fiduciárii denuntiéntur ex-
communicáti eo ipso quod
tales existant.

DOMINICA ULTIMA

POST PENTECOSTEN.

IN VESPERIS SABBATI

Ad Magnificat

Ant. 1. Numquid con-
siderásti servum meū Job,
quòd non sit ei similis in
terra, vir simplex & rec-
tus, ac timens Deum, &
recédens à malo, & adhuc
rétinens innocentiam? *Job.*

2.

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber Job.

Lectio j.

Cap. 1.

V Ir erat in terra
Hus, nómine Job,
& erat vir ille
simplex & rectus, ac ti-
mens Deum, & recédens
à malo: natiq̃ue sunt ei
septem filii & tres filia.
Et fuit posséssio ejus sep-
tem millia óvium &
tria millia camelórum,
quingénta quoque juga

bovm, & quingénta ási-
næ, ac familia multa ni-
mis: eratque vir ille ma-
gnus inter omnes Orien-
táles. Et ibant filii ejus,
& faciébant convivium
per domos, unusquisque
in die suo. Et mitténtes
vocábant tres soróres suas,
ut coméderent & bíberent
cum eis. Cúmque in or-
bem transissent dies con-
vivii, mittébat ad eos Job
& sanctificábat illos; con-
surgénsque dilúculo, offe-
rébat holocáusta pro sín-
gulis. Dicébat enim: Ne
fortè peccáverint filii mei,
& benedixerint Deo in
córdibus suis. Sic faciébat
Job cunctis diébus.

¶. Job córruens in ter-
ram adorávit & dixit:
* Nudus egréssus sum de
útero matris meæ, & nu-
dus revértar illuc: Dómi-

nus dedit, Dóminus abstulit : Sit nomen Dómini benedictum. *ψ.* Nihil inútilimus in hunc mundum; haud dúbium quòd nec auferre quid póssumus
* Nudus. *Job. 1. 1. Tim. 6.*

Lectio ij.

QUÀdam autem die, cum venissent filii Dei ut assisterent coram Dómino, affuit inter eos etiam Satan. Cui dixit Dóminus : Unde venis ? Qui respondens, ait : Circuívi terram & perambulávi eam. Dixitque Dóminus ad eum : Numquid considerásti servum meum Job, quòd non sit ei similis in terra, homo simplex & rectus, ac timens Deū, & recédens à malo ? Cui respondens Satan, ait : Numquid Job frustra timet Deum ? Nonne tu vallásti eum ac domum ejus, universámque substantiam per circúitum ? opéribus mánuum ejus benedixísti, & posséssio ejus crevit in terra. Sed extén-
de páululum manum tuā, & tange cuncta quæ póssidet, nisi in faciē benedixerit tibi. Dixit ergo Dóminus ad Satā : Ecce univérſa quæ habet, in manu tua sunt ; tantum in

Pars Autumnalis.

eum ne extēdas manum tuam. Egressúsque est Satan à faciē Dómini.

℞. Quis respondébit Deo ? vel quis dicere potest : Cur ita facis ? * Deus, cujus iræ nemo resistere potest, & sub quo curvántur qui portant orbem, quantus sum ego ut respondeam ei ? *ψ* Numquid dicit figmētum ei qui se finxit : Quid me fecísti sic ?
* Deus. *Job. 9. Rom. 9.*

Lectio iij.

CUM autem quādam die filii & filiæ ejus coméderent, & biberent vinum in domo fratris sui primogéniti, nūntius venit ad Job, qui diceret : Boves arábant, & ásinæ pascebántur juxta eos, & irruérunt Sabæi, tulerúntque ómnia, & púeros percussérunt gládio, & evási ego solus ut nuntiárem tibi. Cúmque adhuc ille loqueretur, venit alter & dixit : ignis Dei cecidit è cœlo, & tactas oves pueróſque consúmpſit, & effúgi ego solus ut nuntiárem tibi. Sed & illo adhuc loquēte, venit álius & dixit : Chaldæi fecérunt tres turmas, & invásérunt camélos, & tulerunt eos, necnon & púe-

à planta pedis usque ad
verticem ejus , qui testâ
sâniem radébat , sedens
in sterquilinio. Dixit au-
tem illi uxor sua : Adhuc
tu pérmanes in simplici-
tate tua ? bénedic Deo ,
& mórere. Qui ait ad il-
lam : Quasi una de stultis
mulieribus locûta es : si
bona fuscépimus de manu
Dei , mala quare non sus-
cipiâmus ? in ómnibus his
non peccávit Job lábiis
suis.

R. Quis pag. 457.
Lectio iij.

Igitur audiéntes tres a-
míci Job omne malum
quod accidisset ei , vené-
runt singuli de loco suo ,
Eliphaz Theimanítes , &
Baldad Suhítes , & Sophar
Naamathítes. Condixerant
enim ut páriter veniéntes
visitárent eum & consola-
réntur. Cùmque elevás-
sent procul óculos suos ,
non cognovérunt eum : &
exclamántes ploravérunt ,
scísisisque véstibus sparsé-
runt púlverem super ca-
put suum in cœlum. Et
sedérunt cum eo in terra
septem diébus & septem
noctibus , & nemo loque-
bátur ei verbum ; vidé-
bant enim dolórem esse
veheméntem.

R. Benedíctio p. 458.

C A N O N.

Fx Concílio Reménsi.

Anno 1583. Tit de Simon.

& Fiduc. num. 6.

UT autem noscant om-
nes quinam utriúsvís
críminis (simóniæ & con-
fidéntiæ) rei habéndi sint ;
illi imprímis & própriè
habeántur , prout sunt ,
simoníaci , qui beneficia ,
resque spirítales pecúniis
cómparant , vel cónfe-
runt , vel certè rebus quæ
pecúniâ æstimári queant.
Nam eórum impudentíssi-
mum prætéxtum detestá-
mur , qui de solo provén-
tu , reque temporáriâ se
pacísci dicunt , cum ea spi-
rituáli tam arcto sit anné-
xa vínculo , ut non magis
una ab áltera divélli queat ,
quàm in hómine vivo ma-
nénte corpus à sua ánima.

FERIA TERTIA.

De Libro Job.

Lectio j. Cap. 3.

Post hæc apérui Job
os suum , & male-
dixit diéi suo , & lo-
cútus est : Péreat dies in
qua natus sum , & nox in
qua dictum est : Concép-
tus est homo. Dies ille
vertátur in ténebras ; non

requirat eum Deus defuper, & non illustretur lumine. Obscurent eum tenebræ & umbra mortis; occupet eum caligo, & involvatur amaritudine. Noctem illam tenebrosus turbo possideat, non computetur in diebus anni, nec numeretur in mensibus. Sit nox illa solitaria, nec laude digna: maledicant ei qui maledicunt diei, qui parati sunt suscitare Leviathan. Obtenebrantur stellæ caligine ejus: expectet lucem, & non videat, nec ortum surgentis auroræ, quia non conclusit ostia ventris qui portavit me, nec abstulit mala ab oculis meis.

℞. Beatus pag. 458.

Lectio ij. Cap. 4.

Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit: Si cœperimus loqui tibi, forsitan molestè accipies; sed conceptum sermonem tenere quis poterit? Ecce docuisti multos & manus lassas roborasti, vacillantes confirmaverunt sermones tui, & genua treméntia confortasti: nunc autem venit super te plaga, & defecisti; tetigit te & conturbatus es. Ubi est timor tuus, forti-

tudo tua, patientia tua & perfectio viarum tuarum? Recordare, obsecro te, quis unquam innocens periiit? aut quando recti delati sunt? Quin potius vidi eos qui operantur iniquitatem & seminant dolores, & metunt eos, flante Deo, periisse, & spiritu iræ ejus esse consumptos.

℞. Addidit pag. 459.

Lectio iij. Cap. 8.

Respondens autem Job dixit: Utinam appenderentur peccata mea quibus iram merui, & calamitas quam patior, in statera! quasi arena maris hæc gravior appareret: unde & verba mea dolore sunt plena; quia sagittæ Domini in me sunt, quarum indignatio ebibit spiritum meum, & terrores Domini militant contra me. Numquid rugiet onager, cum habuerit herbam? aut mugiet bos, cum ante præsepe plenum steterit? aut poterit comedi insulsus, quod non est sale conditum? aut potest aliquis gustare, quod gustatum affert mortem? Quæ prius nolèbat tangere anima mea, nunc præ angustia cibi mei sunt. Quis det ut

veniat petitio mea ; & quod expecto , tribuat mihi Deus ? & qui coepit , ipse me conterat ? solvat manum suam , & succidat me ? Et hæc mihi sit consolatio , ut affligens me dolore non parcat , nec contradicam sermonibus Sancti.

R. Patientes *pag. 459.*

C A N O N.

Ex Concilio Aquisgranensi.

An. 816. Lib. 1. cap. 38.

Aliud munus est ab obsequio , aliud munus à manu , aliud munus à lingua. Munus quippe ab obsequio , est subiectio indebite impensa. Munus à manu pecunia est. Munus à lingua , favor. . . . Ab omni mupere manus excutit , quando in divinis rebus , non solum nullam pecuniam , sed etiam humanam gratiam non requirit.

FERIA QUARTA.

De Libro Job.

Letitio j. Cap. 8.

Respondens Baldad Suhites , dixit : Uliquequid loqueris talia , & spiritus multiplex sermones oris tui ? Numquid Deus supplantat ju-

dicium ? aut Omnipotens subvertit quod justum est ? Etiam si filii tui peccaverunt ei , & dimisit eos in manu iniquitatis suae ; tu tamen si diluculo consurrexeris ad Deum , & Omnipotentem fueris deprecatus , si mundus & rectus incenseris , statim evigilabit ad te , & pacatum reddet habitaculum justitiae tuae ; in tantum ut si priora tua fuerint parva , & novissima tua multiplicentur nimis.

R. Job corruens *p. 456.*

Letitio ij.

Cap. 9.

ET respondens Job , ait : Verè scio quod ita sit , & quod non justificetur homo conpositus Deo. Si voluerit contendere cum eo , non poterit ei respondere unum pro mille. Sapiens corde est , & fortis robore : quis resistit ei , & pacem habuit ? Qui transtulit montes , & nescierunt hi quos subvertit in furore suo. Qui commovet terram de loco suo , & columnæ ejus concutuntur. Qui præcipit soli , & non oritur ; & stellas claudit quasi sub signaculo. Qui extendit coelos solus , & graditur super fluctus maris. Qui facit

Arctûrum, & Orióna, & Hyadas, & interiôra Austru. Qui facit magna, & incomprehensibilia & mirabilia, quorum non est nûmerus.

R. Quis pag. 457.

Lectio iij.

SI vènerit ad me, non vidèbo eum, si abierit, non intèlligam. Si repentè interroget, quis respondèbit ei? vel quis dicere potest, Cur ita facis? Deus, ejus iræ nemo resistere potest, & sub quo curvântur qui portant orbem. Quantus ergo sum ego, ut respondeam ei, & loquar verbis meis cum eo? Qui etiâmsi habûero quidpiam justum, non respondèbo, sed meum judicem deprecabor. Et cum invocantè exaudierit me, non credo quod audierit vocem meam. In turbine enim cõteret me, & multiplicabit vûlnera mea etiâmsi sine causa. Non concédit requiescere spiritum meum, & implet me amaritudinibus. Si fortitúdo quæritur, robustissimus est: si æquitas judicii, nemo audet pro me testimonium dicere. Si iustificare me volûero, os meum condemnabit me: si inno-

centem ostèndero, prævum me comprobabit.

R. Benedictio p. 458.

C A N O N.

Ex Concilio Reménsi.

Anno 1583. Tit. de sœnore num. 1.

SImoniæ vitio peccatum usuræ esse affine nemo non conspicit. Cum igitur sacræ litteræ excludant eum à divîno tabernaculo qui pecuniâm dederit ad usuram, aperteque nuntient ut mutuum demus nihil inde sperantes; Quisquis præter sortem præcipuam ex mutuo aliquid amplius exegerit, vel accèperit, cujuscumque generis illud sit, modo pecuniâ æstimâri possit, usurarius esse censetur. Quæ autem per usuram parta sunt, vel accèpta, usurarii restituere teneantur.

FERIA QUINTA.

De Libro Job.

Lectio j. Cap. 11.

Respondens autem Sophar Naamathites, dixit: Numquid qui multa loquitur, non & audiet? aut vir verbosus justificabitur? Tibi soli tacébunt homines? & cum cæteros irriseris, &

nullo confutaberis ? Dixisti enim : Purus est sermo meus , & mundus sum in conspectu tuo. Atque utinam Deus loqueretur tecum , & aperiret labia sua tibi , ut ostenderet tibi secreta sapientiæ , & quod multiplex esset lex ejus ; & intelligeres quod multo minora exigaris ab eo , quam meretur iniquitas tua !

R. Beatus pag. 458.

Lectio ij. Cap. 12.

Respondens autem Job dixit : Ergo vos estis soli homines , & vobiscum morietur sapientia ? Et mihi est cor sicut & vobis , nec inferior vestri sum : quis enim hæc quæ nostis , ignorat ? Qui deridetur ab amico suo sicut ego , invocabit Deum , & exaudiet eum : deridetur enim iusti simplicitas. Lampas contempta apud cogitationes divitum , parata ad tempus statutum. Abundant tabernacula prædonum , & audacter provocant Deum , cum ipse dederit omnia in manus eorum. Nimirum interroga jumenta , & docebunt te , & volatilia coeli , & indicabunt tibi. Loquere terræ , & respondebit tibi ;

& narrabunt pisces maris. Quis ignorat quod omnia hæc manus Domini fecerit ? In cujus manu anima omnis viventis , & spiritus universæ carnis hominis.

R. Addidit pag. 459.

Lectio iij. Cap. 13.

Audite ergo correptionem meam , & iudicium labiorum meorum attendite. Numquid Deus indiget vestro mendacio , ut pro illo loquamini dolos ? Numquid faciem ejus accipitis , & pro Deo iudicare nitimini ? Aut placebit ei quem celare nihil potest ? aut decipietur ut homo vestris fraudulentiis ? Ipse vos arguet , quoniam in abscondito faciem ejus accipitis. Statim ut se commoverit , turbabit vos , & terror ejus irruet super vos. Memoria vestra comparabitur cineri , & redigentur in lutum cerices vestræ. Tacete paulisper , ut loquar quodcumque mihi mens suggererit. Quare lacerō carnes meas dentibus meis , & animam meam porto in manibus meis ? Etiam si occiderit me , in ipso sperabo : Verumtamen vias meas in conspectu ejus ar-

guam. Et ipse erit Salvator meus : non enim veniet in conspectu ejus omnis hypocrita.

R. Patientes pag. 459.

C A N O N.

Ex Concilio Epaonensi.

Anno 517. Can. 38.

Monasteria puellarum, nonnisi probatæ vitæ & ætatis provectæ viri ad quascumque earum necessitates vel ministraciones permittantur intrare. Ad faciendas verò Missas, qui ingressi fuerint, statim exacto ministerio regredi festinabunt. Alias autem nec Clericus nec Monachus juvenis ullum ad puellarum congregacionem habebit accessum.

FERIA SEXTA.

De Libro Job.

Lectio j. Cap. 32.

O Misérunt tres viri isti respondere Job, eò quòd justus sibi videretur. Et iratus indignatusque est Eliu filius Barachel Buzites, de cognatione Ram : iratus est autè adversum Job, eò quòd justum se esse diceret coram Deo. Porro adversum amicos ejus indignatus est, eò quòd non invenissent

responsionem rationabilem, sed tantummodo condemnassent Job. Igitur Eliu expectavit Job loquentem, eò quòd seniores essent qui loquebantur. Cum autem vidisset quòd tres respondere non potuissent, iratus est vehementer. Respondensque Eliu filius Barachel Buzites, dixit: Junior sum tempore, vos autem antiquiores; idcirco demisso capite, veritus sum vobis indicare meam sententiam. Sperabam enim quòd ætas prolixior loqueretur, & annorum multitudo doceret sapientiam. Sed, ut video, spiritus est in hominibus, & inspiratio Omnipotentis dat intelligentiam. Non sunt longævi sapientes, nec senes intelligunt judicium.

R. Job corruens p. 456.

Lectio ij. Cap. 36.

Addens quoque Eliu, hæc locutus est; Sustine me paululum, & indicabo tibi; adhuc enim habeo quod pro Deo loquar. Repetam scientiam meam à principio, & operatorem meum probabo justum. Verè enim absque mendacio sermones mei, & perfecta scientia proba-

ditatem inter fratres earum. Vixit autem Job post hæc centum quadraginta annis, & vidit filios suos & filios filiorum suorum usque ad quartam generationem, & mortuus est senex, & plenus dierum.

C A N O N.

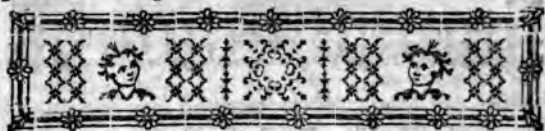
Ex Concilio Aquisgranensi.

An. 816. Lib. 1. cap. 145.

Qui divinis se manciparunt Officiis, studeant hæc breviter col-

lecta, sedula meditatione perlégere, & memoria commendare, & divinis adjuvante gratia, juxta vires adimplere. Vocatione ergo quâ vocati sunt, nec ad dexteram, nec ad sinistram declinantes ambulent; quatenus divinis jussionibus obtemperantes, ad Christum (de cujus sorte esse noscuntur) qui via, veritas & vita est, eo opitulante, pervenire mereantur.

PROPRIUM

SANCTORUM.

PARS AUTUMNALIS.

FESTA SEPTEMBRIS.

¶ In Solemnibus, nisi aliter notetur, Psalmi de Dominica in toto Officio etiam in I. Vesperis & I. Completorio, excepto quod in utrisque Vesperis ultimus Psalmus erit Ps. 116. Laudate, Dominum, omnes Gentes pag. 171.

In Duplicibus & infra Psalmi de Feria in toto Officio.

AD MATUTINUM

Ad I. NOCTURNUM in Solemnibus Lectiones, Scriptura de Communi Lectionum convenienti, quod habetur post Commune Sanctorum: In Duplicibus autem, Scriptura occurrens.

Ad NOCTURNUM in Semiduplicibus I. Lectio Scriptura occurrens ex qua fit una: In Simplicibus autem duae primae Lectiones de Scriptura occurrente, secundae & tertiae in unam coactis.

Te Deum dicitur in omnibus Sanctorum Festis.

AD HORAS

CANON de Feria, nisi aliud assignetur. Responsoria brevia dicuntur in Solemnibus de primo modo: In Duplicibus & intra Octavas Solemnes de secundo modo: In Simplicibus & intra Octavas non Solemnes de tertio modo.

DIE I.

IN FESTO

SANCTORUM SIXTI

PRIMI REMENSIS

ARCHIEPISCOPI ET APOSTOLI,

AC SINICII

EJUS SOCII

ET SUCCESSORIS.

Solemne minus.

IN I. VESPERIS

*Antiphonæ de Laudibus.**Capitulum* Colof. 2.

Sicut accepistis Jesum
Christum Dóminum,
in ipso ambuláte, ra-
dicáti & superædificáti in
ipso, & confirmáti fide fi-
cut & didicistis.

R. Vocábunt eos, pó-
pulus sanctus, redempti à
Dómino. *. Vocáberis
quæsita civitas, & non
derelicta. Allelúia, allel.

Ÿ. Grátias Deo super
inenarrábili dono ejus.

*Vocáberis. Glória.*Vo-
cáberis.

HYMNUS

CHRISTE, qui mun-
di réparas salutem,
Mitte quem nosti fidei
minístrum :

Quid semper mortis se-
det urbs sepulta
Nostra sub umbris?

FERTILES tellus petit
illa curas,
Non tulit veros inarata
fructus ;

[SEPT.]

Ss. Sixti & Sinicii.

475

Hæc dabit lætam sēge-
tem fideli

Culta labóre.

EN Deo plenus, fideique
præsul

Luce divinâ radians ad
urbem

Advolat Sixtus : pietâ-
tis ardor

Crescit eundo.

URGET exemplo cōmi-
tem labôris,

Quem sibi virtus sô-
cians perēnni

Vinculo junxit, simili-
que movit

Gratia pulsū.

UNA mens ambos agit :
æmulosque

Cāritas ambos agit una:
fortes

Militant, signum cru-
cis inferētes

Sub duce Christo.

INDE nostrorum pietas
parēntum

Prisca deflūxit : māneat
superstes ;

Fracta nec longo mi-
nuēntis ævi

Cōncidat usu.

SUMMA laus Patri, Ge-
nitōque summa :

Laus tibi compar utrius-
que nexus :

Fac tuis vivat, Deus, in
ministis

Pristina virtus.

Amen.

Ÿ. Pópulus qui creatur
laudabit Dóminum,

R. Quia prospexit de
excélso sancto suo. Allel.
allel. allel. *Pf. 101.*

Ad Magnificat

Ant. 1. Occupabit sa-
lus muros tuos, & portas
tuas laudatio : quia erit
tibi Dómines in lucem
sempiternam. *Is. 60.*

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM

Invitatorium. Deum qui
de tenebris nos vocavit
in admirabile lumen suum,

* Venite, adoremus. *1.
Petr. 2.*

Psalms Venite pag. 6.

IN I. NOCTURNO

Ant. 1. Quæsit Dó-
minus sibi virum juxta con-
suum ; & præcepit ei ut
esset dux super pópulum
suum. *1. Reg. 13.*

Ant. 3. Factum est ver-
bum Dómini ad eum, di-
cens : Surge, & vade in
civitatem magnam &
prædica in ea. *Jonæ. 3.*

Ant. 3. Surrexit & abiit
juxta verbum Dómini,
& cœpit introire in civi-
tatem. *Jonæ. 3.*

Ÿ. Lingua ejus loquē-
tur judicium :

R. Lex Dei ejus in cor.

ante praevideret, clausit. Huius corpus in ecclesia quam ipse construxerat, a beato Sixto, cui momentaneam curam Remensis Ecclesiae commiserat, sepultum est. Antequam vero Sueffione discederet Sinicus, suum in locum Divitiarum ordinis tradidit. Postquam autem uno anno populum Remensem secundum Deum pavit, unius ejusdemque templi ac rumuli, cum Sixto praedecessore mutavit consortium. Hinc sanctae utriusque Pontificis Reliquiae nono saeculo in ecclesiam beati Remigii translatae sunt, & ibi post altare sancti Petri repositae. Distractis deinde eorum ossibus, pars eorum notabilior ecclesiae Metropolitanae data est; quaedam alia Anichasio Remensi ab Ebbone pariter concessa; caput vero sancti Sixti ecclesiae sancti Nicaeni, ubi cum sancti Sinicii brachio religiose conservatur. Anno millesimo sexcentesimo vigesimo nono Simon Episcopus Sueffionensis sacrorum pignorum partem *quae in Metropolitana servabatur, in caplam pre-*

iosorem inclusit, & ossa quaedam Sueffionem transfudit, quae in maiori Ecclesia honorifice coluntur.

R. Magnificatur nomen Domini Jesu: * Ita. † Fortiter crescebat verbum Dei, & confirmabatur. V. Deferentes ceremonias patrum suorum, quae in multitudine eorum erant, unum Deum coeli coluerunt. * Ita. Gloria. † Fortiter. *Ad. 19. Iudith. 5.*

IN III. NOCTURNO

Ant. 3. Evangelium nostrum non fuit ad vos in sermone tantum, sed & in virtute & in Spiritu Sancto & in plenitudine multa. 1. *Thess. 1.*

Ant. 4. Scitis introitum nostrum ad vos, quia non inanis fuit; memores enim estis laboris nostri. 1. *Thess. 2.*

Ant. 5. Frater & cooperator, & commilito meus, vester autem Apostolus omnes vos desiderabat. *Philip. 2.*

V. Magnificavit Dominus facere nobiscum.

R. Facti sumus laetantes. Alleluia, a" el. alleluia. Ps. 125.

Lectio sancti Evangelii
secundum Marcum.

Lectio vij. Cap. 16.

IN illo tempore; Dixit
Iesus Discipulis suis:
Euntes in mundum uni-
versum, prædicæ Evan-
geliū omni creaturæ. Et
reliqua.

Homilia Sancti Joannis
Chrysostomi.

Homil. 7. in cap. 2. Epist.
1. ad Corinth. 6.

DIcēbam nuper, A-
pōstolos ea quæ
prædicarunt, nunquā præ-
dicatūros fuisse, nisi divi-
nā movēte grātiā: &
non modò id non perfec-
tūros, sed neque hac de
re consultatūros fuisse. A-
ge verò, hodie quoque eā
rem excutiāmus, ostenda-
mūsque non potuisse eos
id suscipere vel cogitare,
nisi Christum secum ha-
buissent; non quia imbe-
cilles adversūs fortes; non
quia pauci contra multos;
non quia pāuperes contra
divites; non quia indócti
contra sapiētes aciem ins-
truēbant, sed quia præ-
judicatæ opiniōnis magna
vis erat. Scitis enim nihil
apud hómīnes validius esse
veteris consuetudinis ty-
rannide. Nihil enim ita
turbat ánimū, etiāsi

útile quidpiam aggrediā-
tur, ut innovare & pere-
grinum quid inducere, má-
ximè cum de cultu reli-
giōnis, & de Dei glória
agitur.

R. Debemus grátias á-
gere Deo semper pro vo-
bis, fratres; quòd elégerit
vos Deus primitias in sa-
lútem in fide veritátis, in
qua * Vocávit vos per E-
vangeliū nostrum, in
acquisitiōnem glóriæ Dó-
mini nostri Jesu Christi.

Y. Vobis junctus est
Dóminus, & elégit vos,
quia diléxit vos. * Vocá-
vit. Glória. * Vocávit. 2.
Theff. 2. Deut. 7.

Lectio viij.

Aliud erat majus im-
pedimētum, quòd
non modò consuetúdo tam
antiqua mutarétur, sed é-
tiam quòd mutatio illa
cum periculo fieret. Cre-
dētem statim accidebat
publicári, pelli, à pátria
excidere, ab ómnibus ódio
habéri, communem hos-
tem esse & suis & aliénis.
..... Ad consuetúdinem
& ad pericula id addas,
quod hæc præcepta one-
rosióra essent, & ea à qui-
bus abducébant, lévía &
facília. Nam à fornicatiō-
ne ad castitatem vocábant,

ab amore vitæ ad mortem, ab ebrietate ad jejuniū, à risu ad lacrymas & compunctionem, ab avaritia ad paupertatem, à securitate ad pericula: & per omnia extremam exigebant accuratiónem. . . . Quid ergo illos inducébat? An non virtus ejus qui prædicabatur, ut palam est?

℞. Ut Christi Apóstoli
* Cúpidè volebámus trãdere vobis non solum Evangélium Dei, sed etiam ánimas nostras, quóniam caríssimi nobis facti estis.

ψ. Fortis est ut mors dilectio. * Cúpidè. Glória.

* Cúpidè 1. *Theff.* 2. *Cant.* 8.

Leslio ix.

ITaque ea de causa máximè admirári oportébat, quòd bárbaris hominibus persuáserint ut talem fidem fusciperent, & bonam de futuris spem haberent, ac depósitã priórum peccatórum sarcinã, cum magna ánimi alacritate, deinde pro virtute labóres fusciperent, & ad sensibilia nulla inhiarent, omnibúsq; corpóreis rebus superióres effecti, spirituália acciperent dona, ac *Perfa*, *Sármata*, *Mau-*

rus & *Indus*, scirent animæ expiatióem, Deipotentiam & benignitatem ineffabilem, fidei philosophiam, Spiritus Sancti adventum, córporum resurrectionem & vitæ immortalis dógmata. Hæc quippe omnia & his plura barbarorum gentes piscatóres in baptísimo mystériis initiántes, philosophári suaserunt. Hæc itaque omnia accuratè fervántes, illa eis dicámus, & à vita quoque nostra demonstratióem rursum ipsis exhibeamus, quò utrinque & nos salutem consequámur, & illos ad Dei glóriam attrahámus, quia ipsi est gloria in sæcula. Amen.

℞. State & tenéte traditiones quas didicístis:
* Ipse autem qui dedit spem bonam in grátia, corda vestra confirmet in omni ópere bono.

ψ. Judícium Patris audite, filii, & sic fácite, ut salvi sitis: Deus enim honorávit Patrem in filiis.
* Ipse. Glória. * Ipse. 2. *Theff.* 2. *Eccli.* 3.

AD LAUDES

Ant. **E**Cce ego, ecce ego
7. **E**ad gentem quæ non invocabat nomen meum

meum expandi manus meas ad pópulum incredulum. *Is. 65.*

Ant. 1. Repléta est terra ejus idolis : opus manuum suarum adoraverunt, exaltabitur autem Dóminus solus. *Is. 2.*

Ant. 8. Convérsi estis ad Deum à simulácris, servire Deo vivo & vero. *1. Theff. 1.*

Ant. 2. Spem quæ repóstita est.

CANTICUM *Is. 52.*

QUam pulcri super montes pedes annuntiántis & prædicántis pacē : * annuntiántis bonū !

Prædicántis salutem, dicéntis Sion : * regnabit Deus tuus !

Vox speculatórum tuorum : * levavérunt vocem, simul laudábunt.

Quia óculo ad óculum vidébunt, * cùm convériterit Dóminus Sion.

Gaudéte & laudáte simul, déserta Jerúsalem ; * quia consolátus est Dóminus pópulum suum, redémit Jerúsalem.

Parávit Dóminus bráchium sanctum suum * in óculis ómnium géntium.

Et vidébunt omnes fines terræ, * Salutare Dei nostri.

Pars Autumnalis.

Ant. Spem quæ repóstita est vobis in cœlis, audistis in verbo veritátis Evangelii quod pervénit ad vos. *Coloss. 1.*

Ant. 3. Non fecit taliter omni nátióni, & judicia sua non manifestávit eis. *Pf. 147.*

Capitulum 1. Theff. 4.
Fratres, rogámus vos & obsecrámus in Dómino Jesu, ut quemadmodum accepistis à nobis, quómodo oporteat vos ambulare & placere Deo, sic & ambulétis ut abundétis magis.

✠. Quanta audívimus, & cognóvimus ea :

✠. Et Patres nostri annuntiavérunt nobis. Allel. allel. allel. *Pf. 77.*

Ad Benedictus

Ant. 5. Virtútes annuntiémus ejus, qui de ténébris nos vocávit in admirábile lumen suum : qui aliquándò non pópulus, nunc autem pópulus Dei. Allelúia. *1. Petr. 2.*

Oratio.

Deus qui gentis nostræ primitias beatorum Sixti & Sinicii Pontificum prædicatione & miraculis, Ecclesiæ tuæ aggregári voluisti, fac, quæsumus, ut illorum doctrina & l-

Y

bóribus in Christo génti, in
Evangélio quod prædica-
vérunt immóbiles perma-
neámus. Per eúndem Dó-
minum.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentino.
*Sess. 4. Decret. de Canon.
scripturis.*

Evangélium promíssum
ante per Prophétas in
Scriptúris sanctis Dómi-
nus noster Christus Dei
filius próprio ore primùm
promulgávit: deínde per
suos Apóstolos, tanquàm
fontem omnis salutáris ve-
ritátis & morum discipli-
næ, omni creatúræ præ-
dicári iussit.

A D T E R T I A M

Capitulum de I. Vesperis.

℞. brev. Confirma hoc
Deus quod operátus es in
nobis. * Allelúia, allel.

ψ. A templo tuo in Je-
rúsalem. * Allelúia. Glória.
Confirma.

ψ. Deus Israël ipse da-
bit virtútem.

℞. Et fortitúdinem ple-
bi suæ. Allel. allel. allel.
Pf. 67.

A D S E X T A M

Capitulum de Laudibus.

℞. br. Patres nostri an-
nuntiavérunt nobis. * All.

all. ψ. Opus quod ope-
rátus es in diébus eórum,
& in diébus antiquis. * Al-
lelúia. Glória. Patres. *Pf.*
43.

ψ. Non discédimus à
te (Dómine), vivificábis
nos, ℞. Et nomen tuum
invocábimus. Allel. allel.
allel. *Pf. 79*

A D N O N A M

Capitulum Ephes. 2.

IN (Christo Jesu) om-
nis ædificatio constrúc-
ta crescit in templum sanc-
tum in Dómino, in quo
& vos coædificámini in
habitáculum in spíritu.

℞. brev. Dómini est
afsúptio nostra. * Allel.
allel. ψ. Et sancti Israël
regis nostri. * Allelúia.
Glória. Dómini. *Pf. 88.*

ψ. Beáta gens cujus est
Dóminus Deus ejus,

℞. Pópulus quem elé-
git in hæreditátem sibi.
All. all. all. *Pf. 32.*

A D II. VESPERAS

Antiphonæ de Laudibus.

*Capitulum, Hymnus &
Versus de I. Vesperis.*

Ad Magnificat

Ant. 5. Sit memória
illórum in benedictióne,
& nomen eórum permâ-
neat in ætérnum, perma-

[SEPT.]

S. Nivardi Archiepiscopi.

483

nens ad filios illorum, sanctorum virorum gloria. Eccli. 46.

Oratio ut supra ad Laud.

Commemor. S. Nivardi Archiepiscopi Remensis per Ant. Elegit pag. xxj. Orat. Deus fidelium pag. xxiv. de Communi Ss. Pontific.

Deinde S. Lupi per Ant. Ego sum ostium pag. xxiv. ibidem. Oratio.

DEUS qui beatum Pontificem Lupum, caritatis tuæ ministrum, in adversis quoque patientem effecisti, præsta, ut qui tibi ejus exemplo bene ministraverint, æternæ cum eo gloriæ mereantur esse participes. Per Dominum.

D I E I I.

In Festo

**SANCTI NIVARDI
ARCHIEPISC. REMENSIS.**

Semiduplex - minus,

Omnia de Communi Ss. Pontificum pag. xix.

Oratio Deus fidelium pag. xxiv.

Ex variis Hist. Rem. Mon.

Lectio ij. De S. Nivardo.

NIVARDUS, qui et Nivo dictus est, vir fuit insignis sanctitatis, regiae stirpi affinis,

Emmæ Principis filius. In aula regia educatus nihil de sæculi contagio trahens, tantis fulgebatur virtutibus, ut ad sedem Remensem evectus fuerit, dignusque habitus qui illi præesset ecclesiæ, quæ tunc temporis, totius scientiæ & pietatis domicilium habebatur, clero simul & populo divini amoris cultum spirantibus. Quæ quidem studio sancti Pontificis mira sumpsere incrementa. Ecclesiam Remensem multum locupletavit, emptis per diversa loca fundis, aut vindictis ab invasoribus. Altivillarense monasterium extruxit, cui præfecit Borcharium virum sanctitate illustrem, quem ab infantia noverat, quique, relicta patria, Remos venerat, futurus cum Nivardo, ejusdem urbis, quæ famam sanctitatis ac divini cultus odore flagrabat, civis felicissimus. Coenobium sancti Basoli restruxisse fertur Sanctus Nivardus; ei saltem multa contulit dona & privilegia Pontifex affectivæ vitæ cultorum amantissimus. Rem omnem suam, antequam è vivis excederet, ecclesiis la-

Y ij

gitus est : & tandem recepturus à Deo gestorum mercèdem , ex hac vita decéssit in ædícula sanctæ Mariæ apud Altivillarénse monastérium. Inde Remos ad ecclésiā sancti Remigii deportátus , ibi à Berchário Abbáte , comitantibus plúrimis qui ad exéquias tanti Præsulis convenerant , Episcopis , honorificè sepúltus est.

Ex vita S. Lupi apud Duchesne Tom. 1. Hist. Franc. Læctio iij. De S. Lupo.

Lupus in territorio Aurelianénsi natus est ex nobilíssimis paréntibus Bettone & Austregilde. Ab avúnculis suis Austréno Aurelianénsi & Aunachário Antissiodorénsi Episcopis in Clerum cooptátus est , cùm ipsū cernerent normam religionis amare , & Christi præcepta diligere. At cùm famillius longè latèque percurreret , Artémio Senonénsi Episcopo defuncto , in ejus locum suffectus est , Clero & pópulo eum in Episcopum à rege postulántibus. Váriis proscissus est calúmniis in aula Theodórici Burgundiórum regis ; at contra detrahéntes nihil áliud repósuit quàm

hæc Christi verba : Beati estis , cùm maledixerint vobis hómines , & persecúti vos fúerint & dixerint omne malum advérsum vos , mentientes. Mórtnuo Theodórico , Clotárius secúndus calúmniis cujúsdam nómine Farúlphi decéptus , Lupum in Neustriam relegávit , ubi multos pagános sanctus Præsul ad fidem addúxit. Innocéntiam ejus tandem agnóvit Clotárius , id agente Vinebáldo monastérii sancti Lupi Trecénsis Abbáte , eúmque ab exílio revocávit , & ad ejus pedes advolútus véniam deprecátus est. In prædio Briennonénsi suæ Diocésis advérsâ valetudine corréptus , mórtnuus est anno circiter sexcentésimo vigésimo tértio , vitæ sanctitáte & miraculis clarus , ac sepúltus (ut ipse volúerat) sub stillicidio basilicæ sanctæ Colúmbæ virginis & mártiris.

Post LAUDES commem. Octava Ss. Sixti & Sincii per Ant. & Orat. de die , & sic fit per Octav.

Deinde S. Lupi per Ant. Elégit ipsum pag. xxj. de Comuni Ss. Pontificum.

Oratio ut supra.

DIE III.

In Festo

SANCTI GREGORII

PAPÆ

& Ecclesiæ Doctoris.

Duplex-minus.

*Omnia de Communi Ss.
Doctorum pag. xxv.**Oratio.*

DEus, corôna Pontificum & lucerna Doctorum, qui beatum Gregorium Ecclesiæ tuæ providisti Pontificem & Doctorem, quæsumus, ut ejus nos semper & documentis erûdias, & exemplis informes. Qui vivis.

IN I. VESPERIS commemoratio S. Nivardi per Ant. Stâtuit pag. xxv. Oratio Deus fideliûm pag. xxiv. de Comm. Ss. Pontif.

Deinde commem. Octav.

IN II. NOCTURNO

Ex vita S. Gregorii per Greg. Turon. Bedam. Paul. Diacon. & alios scripta.

Lectio iv.

GREGORIUS ex meritòrum excellentia cognómine magnus, Gordiáni ex Senatòrio gènere, & sanctæ Sylviæ filius, urbânâ Præfec-

turâ functus, patre mortuo, ex propriis facultatibus sex in Sicilia monasteria, septimum Romæ sancti Andréæ nómine, in suis ædibus ad clivum Scauri extruxit; ubi sub Valentione Abbate monachi vitam professus, postea Abbas fuit; evocatus inde, Diaconus ordinatur. Nec multò post à Pelágio secundo Constantinópolis Apocrisiarius mittitur, sedis Apostolicæ responsa facturûs; ubi, ne aulæ consuetudine & curis sæcularibus pietas refrigeret, Scripturarum meditationi, & conscribendis morálum libris animum adhibuit. Ea in urbe Eutychium Patriarcham, qui contra veram & contrectabilem corporum resurrectionem scripserat, ita convicit, ut & Imperator ejus librum in ignem conjecerit, & ipse paulò post Eutychius inter morbi dolores, instante morte, pellem manûs suæ contréctans, multis astántibus dixerit: Confiteor quia omnes in hac carne resurgemus.

Lectio v.

ROMAM reversus Gregorius Pelágio pesti-

Y iij

lentiâ sublato, omnium votis Pontifex eligitur anno Christi quingentésimo nonagésimo. Totisque licet viribus renitens, non sine multis lácrymis ordinatus est, tertio Nonas Septémbris, quæ dies postea in multis ecclésiis ejus memoriæ celebrandæ consecrata est. In epístola synódica, quam pro more tunc scripsit ad Patriarchas, professus est se sicut sancti Evangelii quatuor libros, sic suscipere quatuor Concília, Nicænum nempe, Constantinopolitanum, Ephesinum, & Chalcedonense: quintum quoque pariter venerari; quas illa Concília personas respuunt, se respuere, quasque venerantur, amplecti. Vétuit ne ullus in Sicília Subdiáconus fieret, nisi qui continentiam se servaturum polliceretur. Joánni Patriarchæ Constantinopolitano fortiter obstitit, qui sibi nomen universális Episcopi arrogabat. Qua de re ad Constantinam Augústam ita scripsit: Et si peccata Gregorii tanta sunt, ut patália debeat, Petri tamen peccata nulla sunt, ut *vestris* temporibus pati

ista mereatur. Ipse vero præ modéstia servum servorum Dei se, primus Romanorum Pontificum, in suis epístolis inscripsit. Cum Imperatore Mauritio expostulavit de lege quam tulerat, ne milites in monasteriis reciperentur, cum plerique fiat, inquit, qui nisi omnia reliquerint, salvári nullatenus possunt.

Lectio vj.

DIvini Officii ordinem canusque ecclesiastici methodum melióri formæ restituit. Scripsit ad Theodoricum & Theodeberthum reges, ut synodum in Galliis congregarent, in qua constitueretur, ne ullus pro ecclesiastico ordine aliquid unquam daret, aut acciperet, nec quisquam de laicis ad sacerdotium continuo transiret, prohiberentque, ne Judæi christiana mancipia possiderent. Donatistas repræssit in Africa. Manichæos in possessionibus suis in Sicilia degentes ab errore revocari curavit. Censuit ut Judæi prædicatione potius quam vi ac necessitate ad baptismum compellerentur. Anglorum gentem,

missis in Britanniam Augustino & aliis monachis, ad fidem adduxit; unde Anglorum Apostolus à Beda vocatus est. Admirabilia sunt quæ dixit, fecit, scripsit, decrevit, præsertim infirmâ semper valerudine. Denique multis editis miraculis, Pontificatus anno decimo tertio, mense sexto, ad cœlestem beatitudinem est evocatus. Corpus ejus maxima ex parte in Gallias ad Sueffionense sancti Medardi monasterium nono sæculo translatum est.

IN III. NOCTURNO

Lectio sancti Evangelii
secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo tempore; Dixit Iesus discipulis suis: Vos estis sal terræ: quod si sal evanuerit, in quo salietur? Ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras, & conculcetur ab hominibus. Vos estis lux mundi. Et reliqua.

Homilia Sancti Gregorii
Papæ.

Hom. 17. in Evang. n. 16.

Vos estis sal terræ. Si vobis Dei est populus, condimentum cibi sacerdotibus esse debuérunt. Pen-

sémus ergo qui unquam per linguam nostram conversi, qui de perverso suo opere nostrâ increpatione correpti, pœnitentiam egerunt. Quis luxuriam ex nostra eruditione deseruit? quis avaritiam, quis superbiam declinavit? Pensémus quod lucrum Deo fecimus nos, qui accepto talento, ab eo ad negotium missi sumus; etenim dicit: Negotiamini dum venio. Ecce jam venit, ecce de nostro negotio lucrum requirit. Quale ei animarum lucrum de nostra negotiatione monstrabimus?

Lectio viij. n. 17.

Ponamus ante oculos nostros illum tantæ distictionis diem, quo Judex veniet, & rationem cum servis suis, quibus talenta credidit, ponet. In illo tanto examine, electorum omnium, & reproborum multitudo deducetur; & unusquisque quid sit operatus, ostendetur. Ibi Petrus cum Judæa conversa, quam post se traxit, apparebit. Ibi Paulus conversum, ut ita dixerim, mundum ducens. Ibi Andreas post se Achaïam, ibi Joannes Asiam, Tho-

mas Indiam in conspectu sui regis conversam ducet. Ibi omnes Domínici gregis arietes cum animarum lucris apparébunt, qui sanctis suis prædicationibus, Deo post se subditum gregem trahent. Cùm igitur tot pastores cum gregibus suis ante æterni Pastoris oculos venerint, nos miseri, quid dicturi sumus, qui ad Dñm nostrum post negotium vacui redimus; qui pastorum nomen habuimus, & oves quas ex nutrimento nostro debeamus ostendere, non habemus? Hic pastores vocati sumus, & ibi gregem non ducimus.

Lectio ix. n. 18.

ET per nos quidem, fideles ad sanctum baptismum veniunt, nostris precibus benedicuntur, & per impositionem nostrarum manuum à Deo Spiritum Sanctum percipiunt, atque ipsi ad regnum cœlorum pertingunt, & ecce nos per negligentiam nostram deorsum tendimus. Ingrediuntur electi, sacerdotum manibus expiati, cœlestem patriam; & sacerdotes ipsi per vitam reprobam ad inferni

supplicia festinant. Cui ergo rei, cui similes dixerim sacerdotes malos, nisi aquæ baptismatis, quæ peccata baptizatorum diluens, illos ad regnum cœlestem mittit, & ipsa postea in cloacas descendit? Timeamus hæc, fratres: conveniat actioni nostræ ipsum ministerium nostrum.

DIE IV.

DE OCTAVA

SS. SIXTI & SINICII.

Omnia de die ritu simplici, exceptis quæ sequuntur; & sic quoties fit de Octava.

Lectio tertia de die IV. intra Octavam de Communi Lctionum pag. xcviij.

CANON de Feria occurrente.

Dominicâ occurrente intra Octavam vel die Octavâ, fit de Dominica, de Octava verò commemoratio tantum post Laudes & Vesperas.

DIE V.

DE OCTAVA.

Lectio tertia de die V. intra Octavam de Communi Lctionum pag. xcviij.

Vesperæ de sequenti.

Commemor. de Octava.

DIE VI.

*In Festo*SS. VIVENTII
ET REOLI
ARCHIEPISC. REMENS.

Semiduplex - minus.

*Omnia de Communi Ss.
Pontificum pag. xix.**Oratio Deus, qui nos
concedis pag. xxiv. ibid.**Ex Flodoardo & aliis.**Lectio ij. De S. Viventio.*

Viventius tam feliciter ab adolescētia fuit educatus, ut spreto omnibus hujus mundi illécebris, totum se religiōni christiānæ dēderit. Hujus sanctitatis tanta fuit fama, ut post obitum sancti Donatiāni Archiepiscopi Remēnsis, omnium votis & acclamatione in ejus locum assumptus fuerit. Gregem sibi commissum tam sanctē, tamque diligēter pavit, ut veri pastōris nomen sortitus fuerit. Eo metropolim Remēsem feliciter gubernante, Morinēses, qui fidei lucem, sanctōrum Fusciāni & Victorici prædicationibus receperant, ad gentilitatis caligines & supersticiosos

ritus revēsi, studio Victricii Rotomagēnsis Episcopi iterum ad fidem revocāti sunt. Tandem Viventius vitæ suæ cursu feliciter peracto, migravit ad Dōminum, non sine magno civium fletu & dolore. Corpus ejus in basilica sancti Agricolæ sepultum est, ubi pluribus clāruit miraculis. Succēssu tēporis Ebbo Remēnsis Antistes, sacra Viventii ossa in ædem sancto Petro sacram in Braquēnsi Oppido ad Arduēnnam sylvam, juxta Mosam fluvium, magnā devotione trāstulit. Quam ecclesiā multis dotavit munēribus Ebbōnis succēssor Hincmārus, in eāque collēgium Canonicōrum instituit, quibus præbēdas assignavit.

*Ex variis scriptoribus.**Lectio iij. De S. Reolo.*

Reolus quem alii Regulum vocant, regnantibus in Gāllia Childérico & Theodōrico sedem Remēsem occupavit; ad quam omnium votis, tum propter animi celsitudinem & præclara mērita, tum propter stirpis eminentiam assumptus est post sancti Nivardū obitū.

tum. Factus Episcopus totum se rebus ecclesiæ suæ promovendis impendit, & tam hæreditariis quàm emptitiis Episcopium auxit. Anno sexcentésimo septuagésimo quinto Belgium lustrans, Vindiciannum à Cameracensibus electum Episcopum consecravit, novam Elnonensis coenobii ecclesiæ, comitantibus aliquot Episcopis, dedicavit, subscripsitque testamento sancti Amândi. Adfuit Concilio apud Rotomagum convocato sub Ausberto Episcopo, in quo monachis permissum est, ex semetipsis secundum sancti Benedicti regulam, Abbatem eligere. Illustrium sui ævi Præsulum, qui suis expensis monasteria certatim extruxerant, munificentiam æmulatus Réolus, Orbacense condidit in loco quem dono Theodoricæ regis, suffragante Ebroino Majore Palatii, fuscéperat. Tandem post viginti sex ægiminis annos, post multos labores & ærumnas difficillimis temporibus quibus Majores palatii principatum ambiabant, ad æternæ quietis portum evolavit Réolus, septimâ

Septémbris anni sexcentésimi nonagésimi quinti. Corpus sancti Præsulis, ut ipse jussérat, in ecclesiâ Orbacensi sepulturæ mandatum traditur, ibique sacre ejus asservantur Reliquiæ. Tradunt alii in ecclesiâ sancti Remigii honorificentissimè deportatum, ibique sepulturam obtinuisse.

DIE VII.

OCTAVA

SS. SIXTI & SINICII

PER ANTICIPATIONEM.

Semiduplex, minus.

Omnia de die exceptis quæ sequuntur.

Ex enarrat. S. Augustini super Psalmos. In Psal. 96. num. 2.

Lectio ij.

Cœpit fervere per Judæam Ecclesiâ Christi, ubi fervuerat opprobrium Christi. Sed quia dixerat ipse : habeo alias oves quæ non sunt de hoc ovili, oportet me & eas adducere, ut sit unus grex & unus pastor, etiam ad gentes, ad quas Prophætæ missi non erant, Apostoli missi sunt. Quæsi sunt qui non quæsierant : inventi sunt qui

nihil expectabant : quem non tenébant Deum pollicitatórem , invenerunt redemptórem. Jam enim Judæi tenébant Deum pollicitatórem , quia ibi Prophétæ Christum prædicáverant , ibi Christum promiserant : sed quem promissum audierant , præsentem non agnóverant. Illis autem promissum nihil erat : sed tamen in Prophétis étiam de fide ipsorum dictum erat. Non dictum erat ipsis , sed dictum erat de ipsis , Missum est & ad illos : & audistis ex dispensatíone Dei.

*Ex enarrat. S. Augustini
super Psalmos. Ser. 22.
de 3. Ps. Psalm. 67.*

Lectio iij.

QUando dicebátur Ecclésia Christi futura per totum orbem terrarum , dicebátur à paucis , & videbátur à multis. Modò jam implétum est quod tantò ante prædictum est. Diffusa est Ecclésia per totam orbem terrarum. Ante millia annórum promissum est Abrahæ : In semine tuo benedicéntur omnes gentes. Venit Christus ex semine Abrahæ : benedictæ sunt in christo jam omnes gentes : Præ-

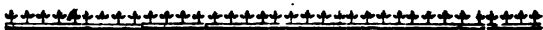
dictæ sunt persecutiónes , factæ sunt à régibus coléntibus idóla. Pro idólis advérsus nomen Christi repléta est omnis terra martyribus. Sparsum est semen ságuinis , surrexit seges Ecclésiæ. Nec frustra orávit Ecclésia pro inimicis suis : crediderunt & qui persequebantur. Prædictum est étiam quia ipsa idóla everténda essent per nomen Christi : nam & hoc invenimus in scripturis. Christiani illa legébant & non futura illa vidébant ; adhuc frustra illa expectábant & sic abiérunt : non illa viderunt , sed tamen credéntes quod futura essent , cum fide abiérunt ad Dóminum. Nostreis temporibus étiam ipsa cernúntur. Omnia quæ ante prædicta sunt de Ecclésia vidémus impléta , quantum est quod rémanet , ad ea quæ jam nobis exhibita vidémus ? tam plura Deus osténdit , & de residuo nos fraudáturus est ? veniet iudicium redditúrum pro méritis , bonis bona , malis mala. Boni simus , & secúri iudicem expectémus.

DIE VIII.

IN NATIVITATE B. MARIÆ VIRGINIS.

Solemne-majus.

IN I. VESPERIS

Psalmi de Officio Parvo.

Ant. 6. **E**Cce dies veniunt, dicit Dóminus, & fuscitábo verbum bonum quod locútus sum ad domum Isráel. *Jerem. 33.*

Ant. 3. Oriétur stella ex Jacob, & consúrget Virga de Isráel. *Num. 24.*

Ant. 1. Egrediétur virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascéndet. *Is. 11.*

Ant. 4. Erit radix Jesse, & qui exúrget régere gentes: in eum gentes sperábunt. *Rom. 15.*

Ant. 5. In diébus illis salvábitur Juda, & Isráel habitábit confidénter. *Jer. 23.*

Capitulum Apoc. 21.

ECce tabernáculum Dei cum homínibus, & habitábit cum eis; & ipsi pópulus ejus erunt, & ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

R. Benedícam ei, & * Ex illa dabo filium cui benedictúrus sum; constitúam pactum meum illi in fœdus sempitérnum.

Ps. Páriet María filium; ipse salvū faciet pópulum suum. * Ex illa. Glória. * Ex illa. *Gen. 17. Matth. 1.*

HYMNUS

VATUM patent orácula,
Promíssa prísca Pátribus:

[SEPT.] *In Nativitate B. Mariæ Virginis.* 493

En Virgo, quæ gravis
Deo,

Nobis parem parit Deum.

TOTO quid orbe par
fuit,

Virgo parens, homo
Deus?

Quo nascitur partu puer,
Hoc nascitur mundi salus.

UT nocte caligantibus
Coelæste lumen temperet,
Velo tegi vult corporis:
Hoc, Virgo, velum præ-
paras.

QUOD prima mater
perdidit,
Mater reformas altera:
Mors ipsa nobis profuit,
Dum vita per te reddi-
tur.

PER te Deo conjun-
gimur,

Cui corpus aptasti parens:
Per te Dei nos filii,
Per te Dei fratres sumus.

TU dux Olympi præ-
via,

Clausas diu pandis fores:
Nos exules, si nos amas,
Reddas paternis sedibus.

SIT laus Patri, laus
filio,

Par sit tibi laus, Spiritus,

Per quem sacrâ, se filius
Infudit alvo Virginis.

Amen.

ψ. Juravit Dominus
David veritatem, & non

frustrabitur eum: R. De
fructu ventris tui ponam
super sedem tuam. Alle-
lûia allel. allel. *Psf. 131.*

Ad Magnificat

Ant. 1. Magnificabo no-
men tuum: benedicam
benedicentibus tibi, atque
in te benedicentur univer-
sæ cognationes terræ. Al-
lelûia. *Genes. 12.*

Oratio ut infra ad Laud.

Ad COMPLETORIUM
omnia ut in Dominica.

*Hymnus Virgo Dei gé-
nitrix pag. 42.*

AD MATUTINUM

Invitatorium. Deum cui
præparatur habitatio, *
Venite, adorémus. 1.
Paral. 29.

Psalms Venite pag. 6.

IN I. NOCTURNO

Psalms de Officio Parvo.
Ant. 4. Apparuit Môysi
Dóminus in flamma ignis
de medio rubi, & vidé-
bat quod rubus arderet,
& non combureretur.
Exod. 3.

Ant. 8. Cùm virgas po-
suisset Môyses coram Dó-
mino, invenit germinasse:
virgam Aáron. *Num. 17.*

Ant. 5. Abscissus est lapis
de monte sine manibus;
lapis autem factus est mons

494 *In Nativitate B. Mariæ Virginis.* [SEPT.]
magnus, & implévit universam terram. *Dan.* 2.
pud Deum. * Ego. Gló-
ria. * Ego. *If.* 43. *Luc.* 1.

Lectio ij.

¶ Mons in quo beneplácitum est Deo habitare in eo: R. Etenim Dóminus habitábit in finem. Allelúia, allel. allel. *Pf.* 67.

De Isaia Prophéta.

Lectio j. Cap. 11.

EGrediétur virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascéndet: & requiescet super eum Spíritus Dómini, spíritus sapiéntiæ & intelléctûs, spíritus consilii & fortitudinis, spíritus sciéntiæ & pietátis: & replébit eum spíritus timóris Dómini. Non secúndum visiónem oculórum judicábit, neque secúndum auditum áurium árguet, sed judicábit in justitia páuperes, & árguet in æquitáte pro manufúctis terræ: & percútiet terram virgâ oris sui, & spíritu labiórum suórum interficiet ímpium: & erit justitia cingulum lumbórum ejus; & fides cinctórium renum ejus.

R. Noli timére, quia redémi te, & vocávi te nómine tuo: * Ego Dóminus Deus tuus. ¶ Dóminus tecum: ne timeas; *iavenisti enim grátiam a-*

IN die illa, radix Jesse, qui stat in signum populórum, ipsum gentes deprecabúntur, & erit sepúlcrum ejus gloriósum. Et erit in die illa: Adjiciet Dóminus secúndò manum suam ad posfidéndum residuum populi sui, quod relinquéntur ab Assyriis, & ab Ægypto, & à Phetros, & ab Æthiopia, & ab Ælam, & à Sennaar, & ab Emath, & ab insulis maris. Et levábit signum in nationes, & congregábit prófugos Israël, & dispérsos Juda colliget à quátuor plagis terræ.

R. Hæc dicit Dóminus, fáciens & formans te ab útero: * Effúndam Spíritum meum super semen tuum, & benedictiónem meam super stirpem tuam. ¶ Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Filius Dei. * Effúndam Glória. * Effúndam. *If.* 44. *Luc.* 1.

Lectio iij. Cap. 14.

Prope est ut véniat tempus ejus, & dies ejus non elongabúntur. Miserébitur enim Dóminus Ja-

cob, & eliget adhuc de Israël, & requiescere eos faciet super humum suam: adjungetur advena ad eos, & adhærebit domui Jacob. Et tenebunt eos populi, & adducent eos in locum suum; & possidebit eos domus Israël super terram Domini in servos & ancillas: & erunt capientes eos qui se coeperant, & subicient exactores suos.

R. Benedicam tibi, complens juramentum quod spopondi Abraham patri tuo: * Et † Benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ. V. Benedicta tu inter mulieres, & benedictus fructus ventris tui. * Et. Glória † Benedicentur. *Gen. 26. Luc. 1.*

IN II. NOCTURNO

Ant. 1. Ros in solo vellere fuit, & in omni terra siccitas. *Judic. 6.*

Ant. 8. Ecce nubecula parva quasi vestigium hominis ascendebat de mari, & facta est pluvia grandis. *3. Reg. 18.*

Ant. 6. Fons parvus crevit in fluvium: lux & sol ortus est, & humiles exaltati sunt. *Esther. 11.*

V. Descendet Dómi-

nus sicut pluvia in vellus, R. Et sicut stillicidia stillantia super terram. Allelúia, allel. allel. *Psf. 71.*

Sermo Sancti Joannis Damasceni.

In Nativ. B. Mariæ V.

Lectio iv.

ADeste, gentes omnes, omne hominum genus, omnes cujuscunque linguae, ætatis ac dignitatis orbis universi. Lætitiæ natalē Dei Genitricis natalē complectamur, per quem mortalium genus redintegratum est, per quam primigeniæ matris Evæ mœror in lætitiā mutatus est. Etenim illa per divinam sententiam hoc audivit: in dolore paries liberos; hæc, Ave, grātiā plena: illa, Ad virum conversio tua; hæc, Dóminus tecum.

R. Exultate in lætitiā, Jacob: personate, & canite, quia creavit Dóminus novum super terram: * Fœmina circumdabit virum. V. Sacramentum absconditum à sæculis in Deo qui omnia creavit. * Fœmina. Glória. * Fœmina. *Jerem. 31. Ephes. 3.*

Lectio v.

Lectio vj.

Quid autem quod Virgo mater orta sit ex stérili? Quia scilicet oportebat ut ad id quod solum sub sole novum futurum erat, ac miraculorum caput, via per miracula sterneretur, ac paulatim ab humilióribus ad sublimióra progressus fieret; quam alia quoque áltior ac diviniór ratio à me afferri potest. Etenim natura grátiae cedit, statque subtrémula, non sústinens progredi. Quóniam itaque futurum erat ut Dei Génitrix Virgo ex Anna nasceretur, natura grátiae fortum antevértere minime ausa est, sed mansit infructuosa, dum grátia fructum edidisset.

℞. Misericórdia & veritas obviavérunt sibi: justitia & pax osculatæ sunt: * Etenim † Dóminus dabit benignitatem, & terra nostra dabit fructum suum. ψ. Propósuit Deus in dispensatióne plenitudinis temporum, instaurare ómnia quæ in cœlis & quæ in terra sunt. * Etenim. Glória. † Dóminus. *Psal. 84. Ephes. 1.*

Hodie stérilis portæ aperióntur, & virginea ac divina jánuá prodit, ex qua & per quam Deus qui rebus ómnibus supérior est, in orbem terrarum corporaliter introivit. Hódie de radice Jesse virga orta est, ex qua mundo flos divinitus existens ascéndit. Hódie ex terréna natura cœlum in terra ille cóndidit, qui olim firmaméntum ex aquis finxerat, atque in altum extrúlerat. Ac sanè hoc illo longè divinius est. Nam qui in illo condiderat solem, ex hoc ipse justitiæ Sol ortus est.

℞. Ego sum, * Ego sum quæ Dómino canam: Cessavérunt fortes, donec súrgeret mater in Israël.

ψ. Ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Fílium suam factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant, redimeret. * Ego. Glória. * Ego. *Judic. 5. Gal. 4.*

IN III. NOCTURNO

Ant. 2. Sicut lílium inter spinas, sic amica mea inter filias. *Cant. 2.*

Ant. 1. Sicut lux auró-

oriēte sole , manē
e nubibus rutilat. 2.
23.

ut. 4. Tota pulcra
& macula non est in
ant. 4.

Adjuvabit eam Deus
diluclulo.

Deus in medio ejus ,
commovēbitur. All.
ll. *Psf.* 45.

io sancti Evangelii
indūm Matthæum.

io vij. *Cap.* 1.

ber generatiōis Je-
a Christi filii David ,
Abraham. Abraham
t Isaac , Isaac autem
t Jacob. Et reliqua.

ilia Sancti Bernárdi
Abbátis.

de 12. *Prærog. B.*
ariæ V. num. 8.

Uid micat in gene-
ratiōe Mariæ ? Pla-
tōd ex régibus orta ,
ex semine Abrahæ ,
generósa ex stirpe
d. Si id parum vidē-
adde quòd genera-
illi ob singulāre pri-
um sanctitātis divi-
noscitur esse concēs-
quòd longè ante eis-
pātribus cœlitus re-
issa ; quòd mysticis
gurata miráculis ;
oráculis prænuntiata
néticis. Hanc enim

sacerdotális virga , dum fi-
ne radice flóruit ; hanc
Gedeónis vellus , dum in
medio siccæ áreæ máduir ;
hanc in Ezechiélis visióne
Oriētalís porta quæ nulli
unquā pátuit , præsigná-
bat.

℞. Erumpet quasi ma-
nē lumen tuum , * Et im-
plébit Dóminus splendó-
ribus ánimam tuam , &
erit quasi hortus irriguus ,
& sicut fons aquarum ,
cujus non deficient aquæ.

℣. Invenisti grátiam
apud Deum. * Et implé-
bit. Glória. * Et implébit.
If. 58. *Luc.* 1.

Lectio viij.

Hanc dénique præ cæ-
teris Isaías, nunc vir-
gam de radice Jesse oritú-
ram promittébat ; nunc e-
videntiús Virginem paritú-
ram. Méritò signum hoc
magnum in cœlo appa-
ruisse scribitur , quòd tan-
tò ante de cœlo nóscitur
fuisse promissum. Dómi-
nus ait : Ipse dabit vobis
signum : Ecce Virgo concí-
piet. Magnum profectò
signum dedit , quia & ma-
gnus qui dedit. Hujus er-
go prærogativæ fulgor
quorum non vehemēter
révérberat áciem oculó-
rum?

℟. Una est perfectâ mea,
 * Vidérunt eam filiæ &
 beatíssimam prædicavérunt,
 reginæ laudavérunt eam. *ψ.* In médio ejus
 lignum vitæ áfferens fructus,
 omne maledíctum non
 erit ámplius, sed sedes Dei
 & agni in illa erunt. * Vi-
 dérunt. Glória. * Vidérunt.
Cant. 6. Apoc. 22.

Lectio ix. Num. 9.

Nihilominus fulget é-
 tiam novus ille con-
 ceptionis modus, ut non
 in iniquitate, quemádmo-
 dum cæteræ omnes, sed
 superveniénte Spíritu San-
 cto, sola & de sola sancti-
 ficatione Mariá concipe-
 ret. Nam quòd verum
 Deum, & Dei Fílium
 genuit, ut idem ipse Dei
 atque hóminis Fílius, unus
 omninò Deus & homo
 prodíret ex Mariá, abyf-
 sus est lúminis; nec fáci-
 le dixerim quòd vel angéli-
 cus óculus ad hujus ful-
 góris veheméntiam non
 caliget. De cætero sanè
 & virginitatem carnis, &
 propósitum virginitatis,
 máximè & ipsius quoque
 propósi novitas evidén-
 ter illústrat; quòd vidéli-
 cet in libertáte spíritus, le-
 gis Mosáicæ decreta trans-
 cédens, illibátam Deo

cóporis simul & spíritus
 sanctimóniam vovit.

℟. Tu ipse, Dómine
 Deus, qui elegísti, * Po-
 suísti nomen ejus, & in-
 venísti cor ejus fidèle co-
 ram te, & implésti verba
 tua, quóniam justus es.

ψ. Nomen Virginis,
 Mariá. * Posuísti. Glória.
 * Posuísti 2. *Esd. 9. Luc. 1.*
 Te Deum.

AD LAUDES

*Psalmi de Dominica &
 sic ad Horas Parvas.*

Ant. Quæ est ista, quæ
 1. **Q**uæ progréditur qua-
 si auróra consúrgens, pul-
 cra ut luna, elécta ut sol?
Cant. 6.

Ant. 5. Quasi dilúcu-
 lum præparátus est egrés-
 sus ejus. *Osee. 6.*

Ant. 4. Una est colúm-
 ba mea, perfectâ mea,
 una est matri suæ, elécta
 genitríci suæ. *Cant. 6.*

Ant. 6. Lauda.

CANTICUM *Judic. 5.*

Audite, reges, áuribus
 percípите, principes: *
 Ego sum, ego sum quæ
 Dómino canam, psallam
 Dómino Deo Israël.

Dómine, cùm exíres
 de Seír, * & transíres per
 regiones Edom,

Terra móta est, * cœ-

que ac nubes distillaverunt aquis.

Montes fluxerunt à facie Dómini, * & Sinai à facie Dómini Dei Israël.

Cessaverunt fortes in Israël, & quieverunt, * donec surgeret mater in Israël.

Nova bella elégit Dóminus, * & portas hóspitium ipse subvertit.

Salvatae sunt reliquiae populi: * Dóminus in fóribus dimicavit.

Benedicta inter mulieres: * benedicatur in tabernáculo suo.

Qui autem diligunt te, Dómine, * sicut sol in ortu suo splendet, ita rutilent. *Et dicitur quoties fit de Off.*

Ant. Lauda & lætare, illa, quia ecce habitabo in medio tui, ait Dóminus. *Zach. 2.*

Ant. 8. Gaudébit super te Dóminus in lætitia, si-
cút in dilectiône sua, exulábit super te in laude. *Soph. 3.*

Capitulum Judith. 13.

Laudáte Dóminum Deum nostrum, qui non deservit sperantes in e, & in me ancillâ suâ adimplévit misericórdiam suam quam promísit dónui Israël.

✠. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ✠. Deus in médio ejus. *All. all. all. Ps. 45.*

Ad Benedictus
Ant. 3. Ex te egrediétur qui sit dominátor in Israël, & egréssus ejus ab initio, à diébus æternitátis, & erit iste pax. *All. Mich. 5. Oratio.*

Deus qui Verbum tuû in beatæ Mariæ Virginis útero incarnári voluisti, fac nos, quæsumus, ita Nativitátis ejus solémnia perágere, ut tibi placere valeámus. Per eundem Dóminum.

AD HORAS
In fine Hymn. ejusdem metri Doxologia sequens hodie & per totam Octav.

QUI natus es de Virgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spí-
ritu;

In sempitérna sæcula.
Amen.

C A N O N.
Ex Concílio Tridentino.
An. 1547. Sess. de Justific. Can. 23.

SI quis hóminem semel justificátum dixerit posse in tota vita peccata omnia, étiam veniália, vxá-

500 *In Nativitate B. Mariæ Virginis. [SEPT.]*
 re, nisi ex speciali Dei
 privilegio, quemadmo-
 dum de beata Virgine tenet
 Ecclesia: anathema sit.

AD TERTIAM

Capitulum de I. Vesperis.

R. brev. De ventre matris meæ, Deus meus es tu. * Allelúia, allelúia.

Ÿ. Spes mea ab ubéribus. * Allel. Glória. De ventre. *Psf. 21.*

Ÿ. Dómine spes mea à juventute mea.

R. In te cantatio mea semper. Allel. allel. allel. *Psf. 70.*

AD SEXTAM

Capitulum de Laudibus.

R. br. Prope timéntes Dóminum Salutare ipsius. * Allelúia, allelúia.

Ÿ. Ut inhábitet glória in terra nostra. * Allel. Glória. Propè.

Ÿ. Véritas de terra orta est, R. Et justitia de coelo prospexit. Allelúia, allel. allel. *Psal. 84.*

AD NONAM

Capitulum Is. 41.

E Légi te, & non abjéci te; ne timeas, quia ego tecum sum.

R. br. Pópuli confite-

buntur tibi in ætérnum.
 * Allelúia, allelúia.

Ÿ. Mémoires erunt nóminis tui. * Allel. Glória. Pópuli.

Ÿ. Concupiscet rex decórem tuum, R. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum. Allel. all. all. *Psf. 44.*

AD II. VESPERAS

Psalmi de Officio Parvo.

Ant. 3. **B**enedicta tu à Deo tuo in omni tabernáculo Jacob. *Judith. 13.*

Ant. 7. In omni gente quæ audierit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israél. *Judith. 13.*

Ant. 6. Peccávimus Dómino: ne cesses pro nobis clamare ad Dóminum Deum nostrum ut salvet nos. 1. *Reg. 7.*

Ant. 4. Invoca Dóminum, & loquere Regi pro nobis, & libera nos de morte. *Esther. 15.*

Ant. 1. Propter angústias & tribulationem generis tui, subvenísti ruinæ ante conspéctum Dei tui. *Judith. 13.*

Capitulum de I. Vesperis.

H Y M N U S

AURORA, quæ solem parís,

[SEPT.] *In Nativitate B. Mariæ Virginis.* 501

Et ipsa solis filia,
Quam spléndidum, cùm
    nâsceris,
    ñ. Omnes divites ple-
    bis. Allel. all. all. Ps. 44.

Affers diem mortâlibus!
    Ad Magnificat
    Ant. 3. Benedictus Dô-
    minus qui creâvit cœlum
    & terram, qui te diréxit
    in vûlnera capitis principis
    inimicôrum nostrôrum.
    Judith. 13.

    Te mille virtutum cho-
    ri,
    Te turma cingit cœlitum;
    Ambit suo te Nûmine,
    Qui te facit matrê Deus.
    Oratio ut supra ad Laud.
    COMPLETORIUM ut in
    Dominica, Hymnus Virgo
    Dei Génitrix pag. 42.

    UTI potens exercitus,
    Tu, Virgo, terror hôs-
    tium;
    Te sic obumbrâtam Deo
    Pavent tremûntque tâta-
    ra.

D I E B U S
I N T R A O C T A V A M
N A T I V I T A T I S.
Semiduplex-minus.

    QUI tabe nos inféce-
    rat
    Serpéntis elidis caput;
    Attritus ætérno jacet,
    Non jam timéndus, vûl-
    nere.

    FAC, Virgo, quem
    scimus Deum
    Venisse terris hôspitem,
    Per te manens nobis ad-
    huc,
    Nostri sit hospes pectoris.

    SIT laus Patri, laus
    Fílio,
    Par sit tibi laus, Spíritus,
    Per quem sacrâ se Fílius
    Infúdit alvo Virginis.

    Amen.
    ✠. Vultum tuum de-
    precabûntur,
    Omnia ut in die excep-
    tis quæ sequuntur. Psalmi
    de Feria occurrente in toto
    Officio per totam Octavam.
    AD MATUTINUM no-
    vem Psalmi sub sola pri-
    ma Antiphona è I. Noct.
    Festi. ✠. & ñ. ñ. ñ. ex
    Nocturno secundum Feriam.
    Glória post iij. ñ. tantum.
    Prima Lectio, Scriptura
    occurrens ex qua fit una.
    II. verò & III. ut infra
    de die intra Octav. occur.
    AD LAUDES Psalmi
    de Feria cum Cântico de
    Festo sub sola I. Ant. Festi.
    AD HORAS ñ. ñ. ñ.
    brevia de secundo modo:
    Canon de Feria occurrente.

AD VESPERAS Psalmi sub sola prima Antiphona è II. Vesperis Festi. Hymnus & Versus ibidem. Capitulum verò è I. Vesp.

AD COMPLETORIUM omnia ut in Feriis. Hymnus Virgo Dei genitrix p. 42.

¶ Si Dominica intra Octavam Nativitatis occurrat, totum Officium fit de Dominica occurrente, incipiendo à Vesp. Sabb. cum commemoratione Nativitatis B. Mariæ Virginis in utrisque Vesperis & Laudibus.

Ad MATUTINUM ultima Lectio, tertia Lectio de die intra Oct. occurrente.

Si occurrat commemor. alicujus Sancti, tum vij. Lectio, Evang. Dominicæ cum prima ejus Hom. parte tantum. VIII. de die intra Octavam occurrente. Ultima de Sancto.

DIE IX.

DE OCTAVA Nativitatis.

Sermo Sancti Joannis Damasceni.

Oratio 1. de Nativit. B. Mariæ Virginis.

Lectio ij.

Hodie mundi salus inchoatur: jubilante Deo, omnis terra, cantate & exultate

& psallite, quoniam nobis nata est Dei mater in sancta probatica, ex qua Dei Agnus qui mundi peccata tollit, in lucem edi voluit. Exultate, montes, hoc est, ratione præditæ naturæ, quæque ad spiritualis contemplationis fastigium assurgitis: siquidem clarissimus Dei mons paritur, qui collem omnem ac montem, id est, angelorum & hominum sublimitatem exsuperat, ex quo citra ullam manuum operam excindi voluit lapis angularis, Christus, unâ personâ distinctas naturas copulans, divinitatem nimirum & humanitatem: mons Dei, mons pinguis, mons in quo beneplacitum est Deo habitare in eo.

Ex Libro octavo Historiæ Ecclesiasticæ Eusebii Cæsariensis Episcopi.

De Ss. Petro, Dorotheo & Gorgonio.

Lectio iij.

PRæ omnibus qui unquam sive apud Græcos sive apud barbaros, admiratione digni, & ob fortitudinem celebres extiterunt, gloriosos atque illustres Dei martyres ea tempestas tulit, Dorothe-

scilicet & reliquos cularios pueros, qui tali summi honoris prætitivâ ab Imperatoriornati, probra tamen pietate tolerata, & rila mortis gênera, ôris præti esse duxer, quam gloriâ & des huius sæculi. Horum ar unius duntaxat hîc um referam, ut ex electores conijcere possid quid reliquis contige. Productus est in mên quidam illorum co Diocletiano & Maiano; iussusque diis ificare, cum id periciter recusaret, nudâcapite sublimis tolli cipitur, & verbèribus icidi, quoad tandem invitus jussis obtémaret. Ipsi jam ôssibus nudatis, commixtum acétum tabescentibus poris membris infûntur: tum in médium afur craticula & ignis; reliquæ corporis ipsius e asántur; idque non ul ac semel, sed paum, ne scilicet céleri éu defungérêtur. Verûm victor in ipsis torménânimam exhalâvit, dius profectò suo nómis, Petrus enim ille vo-

cabâtur. Reliquorum verò martyria, nihilo inferiora, brevitatís stúdio hîc omittémus. Id tantum retulisse sufficiet, quod Dorótheus & Gorgónius unâ cum aliis plûribus, qui in palatio ministrâbant, post cuiusque modi certâmina, elisis lâqueo faucibus, divinæ victoriæ præmium adépti sunt.

*Post LAUDES commem.
Ss. Petri, Dorothei & Gorgonii Martyrum per Ant.
Beati pag. xvij. de Comm.
plurium Martyrum.*

Oratio.

Sancti tui, Dómine, Petrus, Dorótheus & Gorgónius mártires sua nos iutercessione tueántur, & misericórdiæ tuæ faciant accéptos. Per. Dóminum.

D I E X.

D E O C T A V A
Nativitatis.

Sermo Sancti Joannis
Damasceni.

*2. de Nativ. B. M. V.
Lectio ij.*

Spléndide hodiè diem festum agit rerum natúra, dum novum cœlum Virginem accipit.

Puella in terris nata est, Regis cœlorum animâus thalamus; juvencula solis radios fulgôribus obscurans; infans ex stérili effulsit, sacratissimum Virginitatis sacrarium. Quis ad celebritatem non conveniet. Quis solémnia, Virginiq̃ue cara dona non dederet? Munus pulcherrimum iis qui virginitatem colunt, intégritas incorrupta; nuptis castitas; divitibus erogatio; pauperibus gratiarum actio; his qui præsunt mansuetudo; regibus justitia: sacerdotibus sanctitas; cunctis denique recta in omnibus institutio. Gratiarum actionis cântica depromamus; cum Dávide exultemus Dómino, jubilemus Deo Salutári nostro. Omnium Conditóri templum quo excipiatur, extructum est, quia Verbo rerum ópifici hospitii domus est parata. David Deiparens, gaude ánimo; Isaia Prophetarum primas, exhilarare; alter quidem quod tuis ex lumbis, uti juratum erat, Regina procedat: alter verò, quod finem hábeat vaticínium illud tuum, Egrediétur virga de radice Jesse: &

flos de radice ascéndet.

Sermo Sancti Bernardi Abbátis.

In Nativ. B. M. V. n. 7.

Lectio iij.

Totis medúllis cordiũ, totis præcordiôrum affectibus, & votis ómnibus Mariam venerémur, quia sic est volúntas ejus qui totum nos habere voluit per Mariam. Hæc, inquam, volúntas ejus est, sed pro nobis. In ómnibus siquidem, & per ómnia providens miseris, trepidatióem nostram solâtur, fidem éxcitat, spem róborat, diffidentiam ábigit, érigit pusillanimitatem. Ad Patrem verebâris accédere, Jesum tibi dedit mediatórem. Hunc tibi fratrem Maria dedit. Sed fôrsitan & in ipso majestatem vereâre divínâ, quòd licet factus sit homo, mânserit tamen Deus. Advocatum habere vis & ad ipsum? Ad Mariam recurre: pura siquidem humanitas in Maria, non modò pura ab omni contaminatióne, sed & pura singularitate naturæ. Nec dubius dixerim, exaudiétur & ipsa pro reveréntia sua. Exaudiét utique matrem Filius, & ex-

audiét

[SEPT.]

De Octava Nativitatis.

305

audiet Filium Pater. Filio-
li, hæc peccatorum scala,
hæc mea máxima fiducia
est, hæc tota ratio spei
meæ.

DIE XL.

DE OCTAVA

Nativitatis.

Sermo Sancti Fulberti

Carnotensis Episcopi.

2. de Nativ. B. M. V.

Leitio ij.

INter omnes sanctos,
memoria beatissimæ
Virginis eò frequen-
tius agitur atque festivius,
quod majorem gratiam ap-
ud Dñm creditur
invenisse; nata est igitur
Beatissima Virgo, patre
Nazaréno, matre Bethlee-
mita, quas urbes Chris-
ti nativitati vel conver-
sationi destinatas esse Pro-
phætæ non tacuerant. Des-
cendit autem ab radice il-
lius fide præclari Abrahæ,
cui supérnè promissa fû-
rat benedictio ómnium
géntium in sémine suo, &
ab stirpe David, quem
Deus propter notam sibi
probitatem egrégiâ laude
sublimavit, dicens: In-
veni virum secundum cor
meum. De regáli nempè
tribu simul & sacerdotáli

Pars Autumnalis.

duxit originem: quæ sum-
mum Regem atque Ponti-
ficem erat paritura. Non
tamen idcirco dixerimus,
quod Dñus qui pecca-
tores vocare venit, de-
dignatus sit matrem suam
peccatores habere cogná-
tos: inter quos speciosa
velut inter spinas lílium
appareret. Hæc itaque e-
lecta atque insignis inter
filias, non fortuito qui-
dem, aut solo plácito pa-
rentum, ut plerique, sed
divinâ dispensatione no-
men accepit; ita ut ipsa,
quoque vocabuli sui figu-
ra magnum quiddam in-
nueret: interpretatur e-
nim maris stella.

Sermo beati Petri Da-
miáni.

2. in Nativ. B. M. V.

Leitio iij.

Nativitas beatissimæ &
intemeratæ Genitricis
Dei, fratres carissimi,
merito præcipuum & sin-
gulare præbet hominibus
gáudium, quæ totius éxiti-
tis humanæ salutis exór-
dium. Exultemus igitur in
hac die, carissimi, in quâ
dñ beatissimæ venerámur
Virginis ortum, cunctá-
rum etiam novi testamén-
ti festivitatum celebrámus
initium. Exultemus, in-

Z

quam in hac die præcipua, & totis viscèribus in Dómino delectémur, in qua dum redemptóris nostri recólimus matrem, reliquárum festivitátum celebrámus originem. Quæ enim cunctis solemnitátibus est antiquior témpore, nequáquam esse debet inférior dignitáte. Nam si Sálomon cum Israëlitico pópulo in dedicatióne templi ex lapidibus facti, tam copiósum & magnificum sacrificiũ solémniter celebrávit; quale quantúmque gáudiũ beátæ Mariæ Nativitas pópulo Christiáno debet afferre, in cujus úterum, velut revérà sacratíssimum templum, Deus ipse descéndens, & humanam natúram ex ea suscipere, & cum homínibus dignátus est visibíliter habitáre?

DIE XII.

DE OCTAVA

Nativitatis.

Sermo Sancti Andréæ
Creténsis Episcopi.

*Serm. 1. de Nativit. B.
Mariæ V. Lectio ij.*

PRæsens nobis solémnitas festórum initium est. Nata-

litia célébritas est, ac géneris nostri reformatio. Jam enim Virgo nascitur, lactátur ac formátur, omniúmque sæculórum Deo mater Virgo præparátur. Omnia igitur exúltent hódie, ac sáliat natúra. Lætétur cælum desuper & nubes spargant justitiam. Stillent montes dulcedinem; & colles exultatió-nem, quóniam misértus est Dóminus pópuli sui, erexitque cornu salútis in domo David púeri sui; nempe immaculatíssimam hanc, ex qua Christus salus & expectatió géntium. Una hódie cœléstium terrestriúmque sit commúnis festivitas.

Sermo Sancti Laurentii
Justiniáni Episcopi.

*In Natal. glor. Virg.
Lectio iij.*

BEATæ Virginis, cujus natalitius dies hódie in univérfa Christi celebrátur Ecclésia, excelléntia fulget. Hinc laudis ipsius holocaustum commendátur: sanctificatió-nis quidem privilegio, virtútum méritis, virginitátis honóre, prolis fecunditáte, humilitátis decóre, atque donórum plenitúdine mortáles su-

peréminet universos. Omnium quippe referta cúmulo gratiarum, cunctis in se Deum fecit esse laudabilem. Quis Deum non honoret in Virgine, qui Virginem Dei voluit fieri Genitricem, reparatricem sæculi, lucem mundi, speculum sanctitatis, fidei magisterium, peregrinationis solatium, immaculatum templum, & fœderis arcam divinis manibus fabricatam? In ejus ortu lætati sunt cœli, decantaverunt angelica laudes Deo, promulgata est pax; humanæ speciei cœpit aboleri opprobrium; atque fugatis tenebris quæ totum occupaverant orbem, radios suos rutilans aurora perfudit. Solis quippe justitiæ ut cumque irradiata fulgore, placidum in se aspicientibus præbēbat affectum.

Post VESPERAS commemoratio S. Maurilii Episcopi per Ant. Elégit ipsum pag. xj. Oratio Deus, qui populis pag. xxiv. de Comuni Ss. Pontificum.

DIE XIII.

DE OCTAVA
Nativitatis.

Sermo S. Petri Damiani.
Homil. 46. in Nativit. B. Mariæ Virginis.

Lectio ij.

AUdistis, fratres carissimi, in genealogia beatissimæ Genitricis Dei, reparationis humanæ mysteriū. Audistis quia Creator angelorū dignatus est propagari de stirpe mortalium. Audistis quia proavos habere dignatus est in terris, qui fons & origo omnium rerum cuncta gubernat in cœlis. Ait enim beatus Evangelista: Liber generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Hinc fratres, hinc rogo, perpēdite, quibus laudibus digna sit beata & gloriōsa Virgo Maria, quæ illū nobis de castissimis suis viscēribus genuit, qui nos de tam profundo gūtture avidissimi draconis eripuit. Quid mirum, si hæc tam ineffabilis Virgo in suis laudibus modum humanæ vocis exuperat, cum & ipsam humani generis naturam excellentiū me-

ritorum dignitate transcendat; Quid enim sanctitatis? Quid iustitiæ? Quid religionis? Quid perfectionis, singulari huic Virgini deesse potuit, quæ totius divinæ gratiæ charismate plena fuit? sic namque ab angelo, dum salutaretur, audivit, Ave, gratiâ plena, Dominus tecum. Quod, rogo, vitium in ejus mente, vel corpore vindicare sibi potuit locum, quæ ad instar cœli, plenitudinis totius divinitatis meruit esse sacrarium.

Ex Surio & Ufuaro.

De Sancto Maurilio.

Lectio iij.

MAurilius Mediolani, honestis parentibus natus, & ab iis pie educatus, relicta patriâ, secessit in solitudinem, ut liberius Deo serviret. Beato Martino Turonensi Episcopo postea adhæsit, eumque præceptorem habuit. A sancto Ambrosio ad officium Lectoris ordinatus, à sancto Martino sacerdos inauguratus est; post cujus obitum, Andégavos petens, Calonnensis ecclesiæ Rector fuit. Andegavensibus Episcopo destitutis, Maurilius, operam

dante Brictio Turonensi Metropolitano, ad eam sedem evectus est, licet invitus. Ab exordio sui Episcopatus usque ad finem vitæ, ut canonicam impleret sententiam, semper habuit victum pauperem, aquam brevem, & supellibilem vilem. Austera licet duceret vitam, nil tamen ejus suavitate jucundius. Sermo ejus erat filens, & silentium loquens; adeo in omnibus servabat temperantiam.

Post LAUDES commemoratio Sancti Maurilii Episcopi per Ant. Ego sum ostium. Oratio Deus, qui populis pag. xxiv. de Communi Ss. Pontificum.

DIE XIV.

In Festo

**EXALTATIONIS
SANCTÆ CRUCIS.**

Duplex-majus.

In Ecclesia Metropolitana

Solemne - minus.

IN I. VESPERIS

*Antiphona de Laudibus,
Capitulum* **Is. 49.**

ECce levabo ad gentes manum meam, & ad populos exaltabo signum meum: &

ſciet omnis caro quia ego
ſalvans te, & Redemptor
tuus fortis, Jacob.

℞. Omnes habitatores
orbis, qui moramini in
terra, * Cum elevatum
fuerit ſignum in montibus,
videbitis, & † Deferetur
munus Domino ad mon-
tem Sion. ♀. Cum ex-
altaveritis Filium homi-
nis, tunc cognoscetis quia
ego ſum. * Cum elevatum.
Gloria. † Deferetur. *Iſ.*
18. *Joan.* 8.

H Y M N U S

CRUX alma, ſalve,
Cruce venerabilis,
Torrēte Chriſti ſan-
guinis ebria;
Teſtis dolorum, tu ſu-
prēma
Verba Dei morientis
audis.

Tu celfa ſedes, unde
ſuos docet;

Vitalis, in quo nos pē-
perit, thorus;

Currus triumphantis,
tribunal

Jūdicis, atque litantis
ara.

Non rapta cæſis hoſti-
bus impia

Hic arma fulgent; nec
dōmīti duces

Graves catēnis, hic
trahuntur:

Nobilior Crucis eſt

triūmphus.

OR B I S redempti quā-
lia pignora!

Cruce tincta Chriſti ſan-
guine adhuc mader;

Sperate, mortales: ſa-
lutem

Plena necis monumē-
ta præſtant.

CR U X, certa cœli ſémi-
ta, quæ Patris

Tronum petenti pandis
iter Deo;

Nunc altera nobis ne-
faſ eſt

Ire viâ malè delicatos.

LA U S ſumma Patri, qui
creat omnia;

Natōque, mundum qui
reparat Cruce;

Qui cuncta replet,
ſumma Sancto

Spiritui: Tribus una
ſemper. Amen.

♀. De torrēte in via
bibet: ℞. Propterea ex-
altabit caput. *Pſ.* 109.

Ad Magnificat

Ant. 2. Si poſuerit pro
peccato animam ſuam,
juſtificabit ipſe juſtus mul-
tos, & iniquitates eorum
ipſe portabit. *Iſ.* 53.

Oratio ut infra ad Laud.

*Commemoratio Nativ-
tatis Beatæ Mariæ Vir-
ginis.*

AD MATUTINUM

Invitator. Jesum quem Principem & Salvatorem exaltavit Deus, * Venite, adoramus. *Act.* 5.

Psal. Venite. *pag.* 6.

IN I. NOCTURNO

Ant. 1. Ab initio cum perirent superbi gigantes, spes orbis terrarum, ad ratem confugiens, remisit sæculo semen natiuitatis. *Sap.* 14.

Ant. 2. Cum aqua deleret terram, sanavit iterum sapientia, per contemptibile lignum iustum gubernans. *Sap.* 10.

Ant. 3. Benedictum est lignum, per quod fit iustitia. *Sap.* 14.

✠. Deus Rex noster ante sæcula, ✠. Operatus est salutem in medio terræ. *Pf.* 73.

Lectioes de Scriptura occurrente.

✠. j. Quoniam potens es, Domine, ex omnibus saluare, * Transeuntes mare homines exiguu ligno liberati sunt.

✠. Quia complacuit per Christum reconciliare omnia, pacificans per sanguinem Crucis ejus, sive

quæ in terris, sive quæ in coelis sunt. * Transeuntes. *Sap.* 14. *Colos.* 1.

✠. ij. Duxit Abraham filium suum secum, & abiit ad locum quem præceperat ei Deus, ut immolaret eum: * Ligna quoque holocausti imposuit, & posuit eum in altare.

✠. Proprio Filio suo non pepercit Deus, sed pro nobis omnibus tradidit illum. * Ligna. *Genes.* 22. *Rom.* 8.

✠. iij. De sanguine agni ponent filii Israël super utrumque postem & in superliminibus domorum: * Erit autem sanguis vobis in signum, † Nec erit in vobis plaga disperdens. ✠. Redempti estis pretioso sanguine quasi agni immaculati Christi. * Erit. *Glória.* † Nec. *Exod.* 12. 1. *Petr.* 1.

IN II. NOCTURNO

Ant. 2. Dominus ostendit Moysi lignum: quod cum misisset in aquas, in dulcedinem vertæ sunt. *Exod.* 15.

Ant. 7. Nonne a ligno indulcata est aqua amara? & dedit hominibus scientiam Altissimus, honorat-

ri in mirabilibus suis? *Ecli.* 38.

Ant. 4. In hoc ostendisti inimicis nostris, quia tu es qui liberas ab omni malo. *Sap.* 16.

✠. In te speraverunt patres nostri, Dómine :

✠. Speraverunt, & liberasti eos. *Psal.* 21.

Ex Theophanis Annal. & Paulo Diac. de Histor.

Miscell. & aliis.

Lectio iv.

CHósfroës Persárum rex, extrémis Phocæ temporibus, Ægypto & Africâ occupátis, ac Jerosólymâ captâ, multisque ibi Christianórum millibus partim cæsis, partim in captivitatem cum Zacharía Patriarcha abductis, Crucem etiam Dómini quam Héléna in monte Calváriæ collocarat, in Pérsidem asportávit, anno Dómini sexcentésimo décimo quarto. Heráclius, qui jam ab annis quátuor Phocæ succésserat, etiam per sequentes annos multis belli incommotis & calamitatibus afféctus, pacem bis à Chósfroa pétiit; sed hanc ille pertináciter utrâque vice denegávit, nisi, Crucifixo abnegáto, sol ado-

rarétur à Románis. Quam impietatem detestátus Heráclius, imploráto Dei auxilio, bellum quasi sacrum suscepit, militesque ad martyrium hortátus, signa cum hoste contulit. Post diuturnum bellum, anno demum sexcentésimo vigésimo séptimo exeunte, Persas ingenti prælio superávit.

✠. Pugnávit Jósue contra Amalec: cümque leváret Móyses manus, vincebat Israël; Aáron autem & Hur sustentábant manus ejus ex utrâque parte. * Et dixit Dóminus: Delébo memóriam Amalec. ✠. Preces supplicationesque cum lácrymis offerens Christus, exauditus est, & factus est obtemperántibus sibi causa salutis æternæ. * Et. *Exod.* 17. *Hebr.* 5.

Lectio v.

Victus igitur Chósfroës, in fuga, quâ trajicere Tigrim parabat, Medársen filium, regni sócium designat. Quam contuméliam cüm Siroës Chósfroæ major natu filius ægrè ferret, patre simul & fratre interémptis, regno Persárum potitus est, pacemque cum Heráclio fe-

cit, quibúsdam accéptis
conditiónibus, quarum ea
prima fuit, ut Crucem
Dómini restitueret. Cap-
tivos itaque, imprimis
Zachariam Patriárcham,
dimisit cum sacris Crucis
lignis, quorum thecam ar-
genteam íntegram, illæ-
sæque sigilla ipse Patriár-
cha agnóvit. Igitur Crux
sancta quatuórdecim post
annos quàm vénerat in
Persárum potestátem, re-
cépta est, & deláta pri-
mum Constantinópolis,
& anno sequénti Jerosó-
lymam, ubi in locum prís-
tinum restituta est, post
peráctas Deo multas de
victóriis grátias. Exínde
Exaltationis sacrae Crucis
festivitas, quæ hác die
quotánnis agebátur, celé-
brior habéri cœpit.

℞. Fugávit Jósuë Ama-
lec, ædificávitque Móy-
ses altáre, & vocávit no-
men ejus, Dóminus exal-
tatio mea, dicens: * Quia
manus sólii Dómini erit
contra Amalec, à gene-
ratione in generationem.

℣. Osténdit mihi ánge-
lus in médio civitátis lig-
num vitæ: & omne ma-
ledíctum non erit ámplius,
sed sedes Dei & Agni in
illa erunt. * Quia. *Exod.*

17. *Apoc.* 22.

Lectio vj.

HAc eádem die sanc-
tus Ludovicus, Fran-
córum rex, anno millési-
mo ducentésimo quadra-
gésimo prime, partem
Dominicæ Crucis, qui in
Syria título pignoris apud
Templários málites re-
mánserat, à Balduino O-
rientis Imperátore, ac-
céptam cum ália non mó-
dica portióne, ex qua
Imperátore Ecclésiis &
amicis dare consuéverant,
item ália multa Dominicæ
passiónis instruménta, Pa-
risios, præcedente Clero,
solémniter tránstulit. Tunc
Rex piíssimus magnum ex-
hibuit Christiánæ pietatis
arguméntum, cum abjéc-
tis véstibus régis, & pe-
des nudátus, in urbem ín-
tulit instruméntum, quo
mundi prætium persolú-
tum est. Demum construc-
tâ in régio palátio magni-
ficâ capéllâ, sacro-sancta
redemptionis nostræ insi-
gnia religiósè in ea asser-
vári voluit. In ecclésiâ Re-
ménfi plures asservántur
& religiósè colúntur vitá-
lis Ligni particulæ, quarum
quæ notabilior est, in Cru-
ce ex auro lapídbus pre-
tiosis radiante inclúditur,

terdum in supplica-
tus defertur. Altera
ce argentea inclusa,
bet Feria sexta popu-
oranda & exosculan-
hibetur a sacerdote.
& alia insignis admo-
lipfanotheca argen-
salvatoris passionem
sentans, ex dono Ca-
Cardinalis a Lotha-
, quæ & frustum
sæ Crucis, & plures
melioris notæ conti-
liquas. Ejusdem the-
portuunculis ditantur
s Diocesis ecclesiæ,
rissimum sit quod ha-
anctus Paulinus epis-
ad Severum: Crux in
ia insensata vim vi-
enens, ita innumeris
die hominum votis
n suum commendat,
trimenta non sentiat
die dividuali sumen-
, & semper totam
antibus.

Benedixit rex popu-
nómine Domini e-
uum, dixitque: An-
óminum vilior fiam
iam factus sum, &
imilis in oculis meis,
gloriosior apparebo.
Mihi absit gloriári.

Cruce Domini nos-
u Christi. * Et glo-
r. Glória. * Et glo-

riofior. 2. Reg. 6. Gal. 6.

IN III. NOCTURNO

Ant. 4. Morsibus co-
lubrorum exterminaban-
tur, sed ad correptionem
in brevi turbati sunt, sig-
num habentes salutis. *Sap.*
16.

Ant. 5. Qui conversus
est, non per hoc quod
videbat, sanabatur, sed
per te omnium Salvató-
rem. *Sap.* 16.

Ant. 6. Neque herba
maligna sanavit eos, sed
tuus, Domine, sermo,
qui sanat omnia. *Sap.* 16.

✠. Misit Verbum suum,
& sanavit eos:

℟. Et eripuit eos de in-
teritionibus eorum. *Psalms.*
106.

Lectio sancti Evangelii
secundum Joannem.

Lectio vij. Cap. 12.

In illo tempore; Dixit
Jesus turbis Judæorum:
Nunc iudicium est mundi,
nunc princeps hujus mun-
di ejicietur foras; & ego
si exaltatus fuero a terra,
omnia traham ad meip-
sum. Et reliqua.

Homilia Sancti Leonis.
Papæ.

Ser. 57. c. 6. de Pass. Domi-

Exaltato, dilectissimi,
per Crucem Christo.

℟.

non illa tantum species aspectui mentis occurrat, quæ fuit in oculis impiorum, quibus per Moysen dictum est: Et erit pendens vita tua ante oculos tuos, & timebis die ac nocte, & non credes vitæ tuæ. Isti enim nihil in crucifixo Domino præter facinus suum cogitare potuerunt, habentes timorem: non quo fides vera justificatur, sed quo conscientia iniqua torquetur. Noster vero intellectus, quem Spiritus veritatis illuminat, gloriam Crucis cælo terræque radiantem, puro ac libero corde suscipiat, & interiore acie videat, quale sit quod Dominus, cum de passionis suæ loqueretur instantiâ, dixit: Nunc iudicium mundi est, nunc princeps huius mundi ejicietur foras; & ego si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad me.

℞. Nunc iudicium est mundi, nunc princeps huius mundi ejicietur foras; * Et ego si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad meipsum. ψ. Locutus est Dominus ad Moysen: Fac serpentem æneum, & pone eum pro signo: qui per-

cussus aspexerit eum, vivet. * Et ego. Joan. 12. Num. 21.

LECTIO viij.

CAP. 7.

O Admirabilis potentia Crucis! ô ineffabilis gloria passionis! in qua & tribunal Domini, & iudicium mundi, & potestas est crucifixi. Traxisti enim, Domine, omnia ad te, & cum expandisses totâ die manus tuas ad populum non credentem, & contradicentem tibi, confitendæ majestatis tuæ sensum totus mundus accepit. Traxisti, Domine, omnia ad te, cum in execrationem Judæici sceleris, unam protulerunt omnia elementa sententiam, cum obscuratis luminaribus cæli, & converso in noctem die, terra quoque motibus quateretur insolitis, universæque creatura impiorum usui se negaret. Traxisti, Domine, omnia ad te, quoniam, scisso templi velo, sancta sanctorum ab indignis pontificibus recesserunt, ut figura in veritatem, prophetia in manifestationem, & lex in Evangelium vertetur.

℞. In similitudinem hominum factus Christus Je-

[SEPT.]

Exaltationis S. Crucis.

515

fus, * Humiliávit semet-
ipsum, factus obédiens us-
que ad mortem, mortem
autem Crucis; propter
quod & Deus exaltávit
illum. *Ps.* Dicite in na-
tiónibus quia Dóminus
regnávit à ligno. * Humi-
liávit. *Philip. 2. Psalm.*
95.

Lectio ix.

TRAXISTI, Dómine, óm-
nia ad te, ut quod in
uno Judææ templo obum-
brátis significatiónibus te-
gebátur, pleno apertó-
que sacraménto, univer-
sárum ubique natiónum
devótio celebráret. Nunc
etenim & ordo clárior
levitárum, & dignitas
ámplior seniórum, & sa-
crátior est únctio sacer-
dótum, quia crux tua óm-
nium fons benedictiónum,
ómnium est causá gratiá-
rum; per quam credénti-
bus datur virtus de infir-
mitáte, glória de oppró-
brio, vita de morte. Nunc
étiam carnálium sacrifi-
ciórum varietáte cesánte,
omnes differentias hostiá-
rum una córporis & sán-
guinis tui implet oblátio;
quóniam tu es verus Ag-
nus Dei, qui tollis peccáta
mundi; & ita in te uni-
vérsa pécificis mystéria, ut

sicut unum est pro omni
víctima sacrificium, ita
unum de omni gente sit
regnum.

R. In médio civitátis
sanctæ Jerúsalem lignum
vitæ, & fólia ligni ad sa-
nitátem géntium, * Et
† Omne maledíctum non
erit ámplius. *Ps.* Laudá-
bunt ligna saltus coram
Dómino. * Et. Glória.
† Omne. *Apoc. 22. 1. Par.*
16. Te Deum.

AD LAUDES

Ant. **L**Evábit Dóminus:

1. **L**ignum in natió-
nes, & congregábit pró-
fugos Israel, & dispérfos:
Juda colliget à quátuor
plagis terræ. *Is. 11.*

Ant. 4. In die illa: ra-
dix Jesse, qui stat in sig-
num populórum, ipsum.
gentes deprecabúntur, &
erit sepúlcrum ejus glorió-
sum. *Is. 11.*

Ant. 7. Christus mór-
tuus est pro peccátis nos-
tris, & resurrexit tértiá
die secúndum Scriptúras.
1. *Cor. 15.*

Ant. 6. Comméndat
caritátem suam Deus im-
nobis; quóniam justificáti
in ságuine Christi, salvi
érimus ab ira per ipsum.
Rom. 5.

L.vij

Ant. 3. Semel oblatus.
est ad multorum exhau-
rienda peccata; secundo
sine peccato apparébit ex-
pectantibus se, in salutem.
Hebr. 9.

Capitulum 1. Cor. 1.
P Rædicamus Christum
crucifixum, Judæis qui-
dem scándalum, gentibus
autem stultitiam; ipsis au-
tem vocátis Judæis atque
Græcis, Christum Dei
virtutem & Dei sapién-
tiam.

ψ. Omnis terra adóret
te, & psallat tibi:

℞. Psalmum dicat nómi-
ni tuo, Dómine. *Pf. 65.*

Ad Benedíctus

Ant. 7. Parébit signum.
Fílii hóminis in coelo; &
tunc plangent omnes tri-
bus terræ, & vidébunt Fí-
lium hóminis venientem in
núbibus cœli cum virtute
rulta & majestáte. *Matth.*

24. Oratio

D Eus qui nos hodiérnâ
die Exaltationis sanc-
tæ Crucis annuâ solemni-
táte lætificas, præsta, quæ-
sumus, ut cujus mystérium
in terra cognóvimus, ejus
redemptionis præmia in
cœlo mereámur. Per eúm-
dem.

*Commemoratio Nati-
vitatis B. Mariæ V.*

A D H O R A S.

*In fine Hymnorum Do-
xologia sequens*

Q U I per Crucem nos
liberas,

Fíli, tibi laus máxima;
Cum Patre, nec tibi
minor

Laus, utriúsque Spíri-
tus. Amen.

*Antiphona de Laudibus,
quartâ omíssâ. Oratio ibid.*

A D T E R T I A M

Capitulum de I. Vesperis.

℞. br. Deus rex noster
operátus est salutem. All.

all. Deus. *ψ.* In médio
terræ. Allel. allel. Deus.

Glória. Deus. *Pf. 73.*

ψ. Apud Dóminum
misericórdia:

℞. Et copiósa apud eum
redemptio. *Pf. 129.*

A D S E X T A M.

Capitulum de Laudibus.

℞. br. Lápidem quem
reprobavérunt. ædificán-
tes, hic factus est in caput
ánguli. All. all. Lápidem.

ψ. A Dómino factum
est istud, & est mirábile
in óculis nostris. All. all.
Lápidem. Glória. Lápi-
dem. *Pfalm. 117.*

ψ. Deus noster, Deus
salvos faciendi.

R. Et Dómini Dómini
éxitus mortis. *Psf.* 67.

AD NONAM

Capitulum Ephes. 3.

D Et vobis Deus, ut
possitis comprehén-
dere quæ sit latitudo, &
longitúdo, & sublimitas,
& profundum: scire étiam
supereminéntem sciéntiæ
caritátem Christi, ut im-
pleámini in omnem pleni-
túdinem Dei.

R. br. Magnus Dómi-
nus noster, & magna vir-
tus ejus. All. all. Magnus.

✠. Et sapiéntiæ ejus non
est númerus. Allel. allel.
Magnus. Glória. Magnus.
Psf. 146.

✠. Notam fecisti in pó-
pulis virtútem tuam.

R. Redemisti in bráchio
tuo pópulum tuū. *Psf.* 176.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

*Capitulum, Hymnus &
Versus ut in I. Vesperis.*

Ad Magnificat

Ant. 1. Dignus est Ag-
nus qui occísus est, acci-
pere virtútem, & divini-
tátem, & sapiéntiam, &
fortitúdinem, & honó-
rem, & glóriam, & be-
nedictiónem. *Apoc.* 5.

Oratio ut supra ad Laud.

*Commemoratio Ostavae
Nativitatis B. Mariæ V.*

DIE XV.

OCTAVA

NATIVITATIS

B. MARIÆ V.

Duplex-minus.

*Omnia ut in die exceptis
quæ sequuntur.*

Psf. de Feria in toto Officio.

¶ Si occurrat Domini-
cá, de Ostava fit per an-
ticipationem die Sabbati
precedenti, de Exaltatio-
ne verò S. Crucis, Feriá
secundá sequenti.

Si occurrat Feriá IV.
Quatuor Temporum, ultima
Lectio Evangelium & Ho-
milía Feriæ IV. Commem-
ejusdem Feriæ post Laudes
& Vesperas, omisso Ver-
siculo.

AD MATUTINUM

IN I. NOCTURNO

*Lectioes de Scriptura
occurrentes*

IN II. NOCTURNO

De Sermóne Sancti Ber-
nardi Abbátis.

Hom. 2. super Missus n. 17.

Lectio iv.

M Ariá aptíssimè
sideri compará-
tur: quia sicut
fine sui corruptione fidus.

suum emittit rādium sic absque sui læsiōne Virgo pārturit Filium. Nec sideri rādus suam minuit claritatem, nec Virgini Filius suam integritatem. Ipsa est igitur nōbilis illa stella ex Jacob orta, cujus rādus univērsū orbem illuminat, cujus splendor & præfulget in supērnis & inferos pēnetrat terras etiā perlustrans, & calefaciens magis mentes quā corpora, fovet virtutes, & excoquit vicia.

Lectio v.

IPsa, inquam, est præclāra & eximia stella super hoc mare magnum & spatiōsum necessariō sublevāta, micans mēritis, illūstrans exemplis. O quisquis te intelligis in hujus sæculi profluvio magis inter procellas & tempestates fluctuare, quā per terram ambulare, ne avētas oculos à fulgore hujus sideris, si non vis obrui procellis. Si insurgant venti tentationum, si incurras scopulos tribulationum, respice stellam, voca Mariam. Si jactāris supērbie undis, si ambitio- nis, si detractio- nis, si æmulationis, respice stellam, voca Mariam.

Si iracūdia, aut avaritia, aut carnis illēcebra naviculam concūsserit mentis, respice ad Mariam.

Lectio vj.

SI criminum immanitate turbatus, conscientie foeditate confusus, judicii horrōre perterritus, barāthro incipias absorbēri tristitiæ, desperationis abyssō; cōgita Mariam. In periculis, in angūstiis, in rebus dubiis, Mariam cōgita, Mariam invoca. Non recēdat ab ore, non recēdat à corde; & ut impetres ejus orationis suffrāgium, non dēseras conversationis exemplum. Ipsam sequens non dēvias ipsam rogans, non dēspēras ipsam cōgitans, non erras; ipsa tenēte, non cōrruis; ipsā protegēte, non mētuis; ipsā duce, non fatigāris; ipsā propitiā, pērvenis.

IN III. NOCTURNO

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. i.

Liber generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac, Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua.

Homilia Sancti Joannis
Chrysostomi.

Hom. 2. in Matth. n. 2.

A Dinodum mirabile est
Audire, Deum ineffa-
bilem, inenarrabilem, in-
comprehensibilem, Patri
coæqualem, per Virginis
ad nos venisse uterum, &
ex muliere nasci dignatum
esse, avosque habere Dá-
videm & Abrahámum. Et
quid dico Dávidem & A-
brahámum? Etiam illas
(quod magis stupendum
est) mulieres, uxorem U-
riæ, & Thamar, & Ruth.
Hæc audiens, animum é-
rige, & nihil vile suspicé-
ris. Quod si de tuis dúbi-
tas, ab iis quæ ad ipsum
spectant, hæc ut credas,
inducáris. Longè enim dif-
ficilius est, quantum ad
humánum intelléctum pér-
tinet, Deum hóminem
fieri, quàm hóminem Dei
Filium esse. Cum igitur
audis Filium Dei filium
esse Dávidis & Abrahæ,
dubitáre jam desine, te fi-
lium Adæ, filium Dei fu-
túrum esse. Neque enim
fustra & incásum seíp-
sum ita humiliáffet, nisi
nos exaltatúrus esset. Na-
tus est enim secundum car-
nem, ut tu nasceréris se-
cúndum spíritum: natus est

ex muliere, ut tu desine-
res filius esse mulieris.

Lectio viij. N. 3. & 4.

CUr autem non dixit,
Fílii Abraham, & pós-
teà Fílii David? cur com-
memorávit priórem Da-
vid? Quia ipse frequén-
tius in ómnium versabátur
ore, ob splendóris glóriam.
& ob témporis propinqui-
tatem; ac tum demum ad
antiquiorem recúrrit pa-
réntem. Hi enim máximè
mirábiles erant: hic útpo-
te rex & prophéta: ille ut
patriárcha & prophéta.
Et unde probátur, ín-
quies, Christum ex Dá-
vide órtum esse? si enim
non ex viro, sed ex mulie-
re tantum natus est, Virgi-
nis autem genealógia non
téxitur, quómodo scié-
mus ipsum ex Dávide esse
ortum? Quid ergo prius
perquiréndum est? Quó-
modo ex Dávide Virgo
orta fúerit? Quo pacto
autem sciémus ex Dávide
ortum esse? Audi Deum
Gabriéli præcipientem ut
adiret Virginem despon-
sátam viro, cui nomen
erat Ioseph, de domo &
família David. Quid clá-
rius póstulas, cum audis,
de domo & famiglia David
Virginem fuisse? Unde

patet Joseph etiam inde ortum fuisse. Lex quippe erat quæ vetaret uxores ducere, nisi ex propria tribu. Non modò enim non licebat ex alia tribu uxorem ducere, sed neque ex alia familia, id est, ex alia cognatione. Itaque si illud (Ex domo & familia David) Virgini aptemus, dictum illud constabit; si Josepho, illud ipsum consequitur. Si enim ex domo & familia David erat Joseph, non aliunde accepit uxorem, quam ex cognatione sua.

Lectio ix.

N. 4.

Verum ex genere David Virginem fuisse ex jam dictis palam est. Jam verò operæ pretium fuerit dicere, cur non illius, sed Josephi genealogiam Evangelista duxerit. Qua de causa igitur? Non erat mos apud Judæos mulierum genealogias texere. Ut igitur secundum morem ageret, nec videretur illum ab initio transgredi, utque simul nobis Virginis genus indicaret, ipsius majores reticens, Josephi genealogiam duxit. Si enim id de Virgine fecisset, novitatis notam non

effugisset; si Josephum tacuisset, Virginis progenitores non nossimus. Ut itaque discamus quæ esset Maria, & unde orta, legesque intactæ manerent, sponsi ejus genealogiam contexit, & ex domo David ostendit esse. Hoc enim monstrato, illud quoque simul ostenditur Virginem etiam inde ortam fuisse.

QUATUOR TEMPORA SEPTEMBRIS.

*Celebrantur Fériis IV.
VI. & Sabbato post Festum
Exaltationis S. Crucis.*

DOMINICA
*PROXIME antecedente
Quatuor Tempora Septemb.
Lectioes II. Noctur. omit-
tuntur, & earum loco, di-
cuntur tres sequentes*

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Leonis
Papæ.

*Serm. 92. de Jejunio septimi
Mensis 9. Cap. 1.*

Lectio iv.

Scio quidem, dilectissimi, plurimos vestrum ita in iis, quæ ad observantiam Christianam pertinent, esse devotos, ut nostris cohortationibus

non indigeant admoneri. Quod enim dudum & traditio decrevit, & consuetudo firmavit, nec eruditio ignorat, nec pietas prætermittit. Sed quia sacerdotális officii est, erga omnes Ecclesiæ filios curam habere communem, in id quod & rûdibus proficit & doctis, quos simul diligimus, pariter incitamus, ut jejûnium quod nobis séptimi mensis recûrsus indicit, fide álacri per castigatióem ánimi & córporis celebrémus.

Lectio v. Cap. 3.

HIs, dilectíssimi, cohortatióibus, quibus nos ad bona incommutabilia & ad gaudia invitát ætérna, plenæ sunt omnes divinárum páginæ litterárum; & hoc nobiscum agit testaménti utriúscue doctrína, ut inhæreámus veris, & contineámus à vanis. Non enim apprehénderi potest quod promíttitur, nisi custodítum fúerit quod jubétur. Quid jústius quàm ut homo, cujus fert imáginem, faciat voluntátem, & per abstinentiam cibi, jejúnet à lege peccáti? Ideò enim ipsa continétiæ obser-

vatio quátuor est assignáta temporibus, ut in idípsum totíus anni redeúnte decûrsu, cognoscerémus nos indefinénter purificatióibus indigere, semperque esse niténdum, dum hujus vitæ varietáte jactámur, ut peccátum, quod fragilitáte carnis & cupiditátum pollutióne contráhitur, jejûniis atque eleemósynis deleátur.

Lectio vj. Cap. 4.

ESuriámus páululum; dilectíssimi, & aliquántulum, quod juvándis possit prodéssé paupéribus, nostræ consuetúdini subtrahámus. Dilectio próximi dilectio Dei est, qui plenitúdinem legis & prophetárum in hac géminæ caritátis unitáte constituit: ut nemo ambígeret Deo se offérre, quod hómini contulisset, dicente Dómino Salvátore, cum de aléndis juvándisque paupéribus loquerétur: (Quod uni eórum fecístis, mihi fecístis.) Quártâ igitur & sextâ Fériâ jejunémus: Sábbato verò apud beátum Petrum Apóstolum vigílias celebrémus, cujus nos méritis & oratióibus credímus adjuvándos, ut tri-

Si ad veram pœnitentiam post peccata convertimur, jam retro secus pedes Dómini stamus, quia ejus vestigia séquimur, quem impugnabamus. Lácrymis mûlier pedes ejus rigat: quod nos quoque veráciter ágimus, si quibúslibet últimis membrís Dómini per compáf-siónis afféctum inclinámur, si Sanctis ejus in tribulatione compátimur, si eórum tristitiam, nostram putamus. Capillis mûlier pedes, quos rigáverat, terfit: capillis quoque pedes Dómini térgimus, quando Sanctis ejus, quibus ex caritate compátimur, étiam ex his quæ nobis supérfluunt, miserémur. Quátenús sic mens per compáf-sionem dóleat, ut étiam larga manus afféctum doloris osténdat. Plorat & non tergit, qui verba quidem doloris tribuit; sed non ministrando quæ defunt, vim doloris mínimè abscíndit.

℞. Convérsus Jესus ad mulierem, dixit Simóni: * Dico tibi: † Remittúntur ei peccata multa, quóniam diléxit multum. ̎. Ego sum Dóminus Deus tuus fortis, zelótes, &

faciens misericórdiam in millia his qui diligunt me. * Dico. Glória. † Remittúntur. *Luc. 7. Exod. 20.*

Ad Benedictus

Ant. 6. Dixit Jესus ad mulierem: Fides tua te salvam fecit; vade in pace. *Luc. 7.*

Oratio

A Dēsto nobis, quæsumus, omnipotens Deus; & in jejúnio corporáli mentem nostram opéribus tuórum réfice mandatórum. Per,

C A N O N

Ex Synodo Aquénsi. Anno 1585. Tit. de his quæ ad Ordinem spectant.

H Ortátur hæc Symodus omnes qui ad Ordines promovéndi sunt ut ántequam accédant, de peccátis ómnibus totíus anteáctæ vitæ confiteántur ac spirituales aliquas exercitatiónes ab Epíscopo præscribéndas óbeant, adhibito sibi duce & moderatóre viro religióso, quem Epíscopus præfecerit.

S A B B A T O

*Quatuor Temporum.*Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.

Lectio iij. Cap. 13.

IN illo tempore; Dicebat Jesus & hanc similitudinem: Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea sua, & venit querens fructum in illa, & non invenit. Et reliqua.

Homilia Sancti Gregorii
Papae.Hom. 31. in Evang. hab.
Sabb. IV. Temp. Sept.

Tertio Dominus vineae ad ficulneam venit; quia naturam generis humani ante legem, sub lege, sub gratia, expectando, admonendo, visitando, requisivit. Dixit autem ad cultorem vineae: Ecce anni tres sunt, ex quo venio fructum querens in ficulnea hac, & non invenio. Venit ante legem, quia per naturalem intellectum quid unusquisque exemplo sui, qualiter erga proximum agere debuisset, innotuit. Venit in lege, quia praecipiendo docuit. Venit post legem, per

gratiam, quia pietatis suae praesentiam exhibendo monstravit. Sed tamen in tribus annis fructum se non invenisse conqueritur; quia quorundam pravorum mentes, nec inspirata lex naturalis corrigit, nec praecpta erudiunt, nec incarnationis ejus miracula convertunt. Quid vero per cultorem vineae, nisi Praepositorum ordo exprimitur, qui, dum praesunt Ecclesiae, nimirum Dominicae vineae curam gerunt?

¶. Ecce mulier habebat spiritum infirmitatis annis decem & octo: & * Erat inclinata, nec omnino poterat sursum respicere: quam † Cum videret Jesus, erecta est, & glorificabat Deum.

¶. Anima quae tristis est super magnitudine mali, & incedit curva, & infirma, dat tibi gloriam & justitiam, Domine. * Erat. Gloria. † Cum. Luc. 13. Baruch. 2.

Ad Benedictus

Ant. 8. Hypocritae, unusquisque vestrum Sabbato non solvit bovem suum, & ducit ad aquam? hanc autem filiam Abra-

hæ non oportuit solvi à
vinculo isto, die Sabbati?

Luc. 13.

Oratio

Omnipotens sempiterna Deus, qui per continentiam salutarem, corporibus mederis, & mentibus: maiestatem tuam supplices exoramus, ut pia jejunantium deprecatione placatus, & presentia nobis subsidia tribuas, & futura. Per.

C A N O N

Ex statutis Synodicis Eustachii de Bellagio, Parisiensis Episcopi.

Synod. Paris. Anno 1557.

Can. 14.

Quia nonnulli, indociti omnino, ac suæ infirmitatis conscii, curant se promovendos Romæ, aut aliis in locis extra suam Diocësim, absque ullo titulo, examen assuetum reformidantes; aut à nonnullis qui se dicunt Episcopos, promoventur; sicque promoti ad Diocësim nostram revertuntur: Volumus hujusmodi promotos, à sacrorum Ordinum executione arcendos esse, donec de dicti Episcopi potestate, eorum doctrinâ, vitâ & moribus, ac titulo, nobis constiterit.

D I E X V I I.

In Festo

**SANCTI LAMBERTI
EPISCOPI & MARTYR.**

Simplex.

*Omnia de Communi unius
Martyris. pag. vij.*

*Oratio Omnipotens p.
xj. ibidem.*

Ex ejus vita auct. Godesc.

Diac. apud Mabill. sec.

3. p. 2. Lectio iij.

LAmbertus Trajecto ad Mosam oriundus.

Theodardo Trajectenti Episcopo & martyri anno Christi sexcentesimo sexagesimo octavo suffectus, justitiæ & libertatis publicæ vindicæ se præbuit acerrimū, eamque ob causam ab Ebroino, palatii Majore sub rege Theodorico, episcopatu pulsus est. Cedendum temporis ratur, in monasterium Stabulense secëssit, ex quo post septennium à Pippino Caroli Martelli patre revocatus, ac sedi suæ restitutus, Toxandriæ incolis Evangelii lucem intulit. Cum autem regiam domum zelo religionis increpasset, Dodo Pippini domesticus, redeuntem è matutinis Laudibus aggressus est: eumque in cubiculo orantem unus è

[SEPT.]

Ss. Cornelii Papæ, &c.

327

Dodónis satellitibus telo confodit, anno Christi septingentesimo octavo, Corpus ejus Trajecti sepultum, inde Leodium unâ cum episcopali sede translatum fuit.

DIE XVIII.

In Festo

SS. CORNELII

PAPÆ,

ET CYPRIANI

EPISCOPI, MARTYRUM.

Semiduplex-minus.

Omnia de Communi plurimum Martyrum pag. xiiij.

Oratio Deus p. xvij. ibid.

Ex Epistola S. Cypriani Episcopi & Martyris ad Antonianum.

Lectio ij. De S. Cornelio.

Factus est Cornélius Episcopus de Dei & Christi ejus judicio, de Clericorum penè omnium testimonio, de plebis quæ tunc affuit suffragio, & de sacerdotum antiquorum & bonorum virorum collegio, cum nemo ante se factus esset, cum Fabiani locus id est, cum locus Petri & gradus cathedræ sacerdotális vacaret: quo occupato de Dei voluntate, atque omnium nostrum consensione firmato, qui-

quis jam Episcopus fieri voluerit, foris fiat necesse est, nec habeat ecclesiasticam ordinationem, qui Ecclesiæ non tenet unitatem. Quanta in ipso suscepto Episcopatu suo virtus! quantum robur animi! qualis firmitas fidei! quod nos simplici corde & perspicere penitus & laudare debemus: sedisse intrèpidum Romæ in sacerdotáli cathedra, eo tempore cum tyrannus infestus sacerdotibus Dei fanda atque infanda comminaretur; cum multo patientius & tolerabilius audiret levári adversus se æmulum principem, quam constitui Romæ æmulum sacerdotem. Nonne hic summo virtutis & fidei testimonio prædicandus est? Nonne inter gloriosos confessores & martyres deputandus, qui tantum temporis sedit expectans corporis sui carniſices & tyranni ferocientis ultores? (Centumcellis obiit anno Christi ducentésimo quinquagesimo secundo, die decimâ quartâ Septembris.)

Ex Epist. Ss. Cypriani, Hier. de script. Eccles. Aug. & Act. ap. Ruinart.

Lectio iij. De S. Cypriano.

Cyprianus Afer, primum cum laude rhetoricam docuit : exinde suadente Presbytero Cæcilio, à quo & cognomen sortitus est, Christianus factus, omnem substantiam suam pauperibus erogavit, ac post non multum temporis, electus in Presbyterum, etiam Carthaginensis Episcopus constitutus est. In persecutione Decii proscriptus, & divino mandato secedere iussus, Ecclesie laboranti nec spiritu, nec actu, nec monitis defuit, & inter lapsorum importunas petitiones, & schismaticam Novatiani severitatem, sic disciplinæ vigorem temperavit, ut ejus judicium varia dehinc Concilia secuta sint. Gravisante postmodum sub Gallo & Volusiano principibus dirâ peste, omnia pietatis officia non fidelibus tantum, sed etiam infidelibus per Christianos exhiberi curavit. Ab ecclesia Romana sub Episcopis Cornelio & Lucio sæpè consultus, de baptismo hæreticorum cum Stéphano eorum successore acriter disputavit ; sed, Augusti-

no teste, vicit pax Christi in cordibus eorum, & jam sub Xysto Stéphani successore externæ quoque concordie reparandæ spes illuxerat, cum subito recrudescente Valeriani persecutione, Xystus capite damnatus, & Cyprianus jam ante annum Curubim in exilium missus, à Galerio Máximo proconsule Carthaginem, ut audiretur, vocatus est. Cui producto in suburbio Sexti, & Christianum se intrepidè profitenti, decretum ex tabella recitatum est : Cyprianum gladio animadverti placet. Cyprianus respondit : Deo grâcias. Et cum duceretur, populus plangens & ejulans dicebat : Et nos decollémur cum ipso. Productus autem in agrum extra suburbium, cum se lacernâ, byrro, & dalmaticâ expoliasset ; stans in linea, spiculatorum expectabat ; qui cum venisset, iussit suis ut ei viginti quinque aureos darent. Postea verò manu suâ oculos sibi textit, & sic gladio percussus, occubuit. Corpus ejus ex Africa, tempore Caroli Magni, in Galliam allatum, Lugduni primum,

deinde

[SEPT.]

S. Matthæi Apostoli.

529

deinde à Cárolo Calvo-
Compendii, in Sacello ré-
gii palatii collocatum est.

DIE XXI.

In Feste

SANCTI MATTHÆI

APOSTOLI

ET EVANGELISTÆ.

Duplex-majus.

¶ Si occurrat in Feriis
Quatuor Temporum, anti-
cipatur aut transfertur ad
diem non impeditam.

Omnia de Communi A-
postolorum pag. iij. excep-
tis quæ sequuntur.

IN I. VESPERIS

Ad Magnificat

Ant. 8. Vidit Jesus hó-
minem sedentem in teló-
nio, Matthæum nómine,
& ait illi: Sequere me.
Matth. 9.

Oratio ut infra ad Laud.

IN II. NOCTURNO

Ex Libro S. Hierónymi

Presbyteri de Scriptó-
ribus Ecclesiásticis.

Letitio iv. Cap. 3.

Matthæus, qui &
Levi, ex Publi-
cáno Apóstolus,
primus in Judæa propter
eos qui ex circumcisióne
crediderant, Evangélium
Christi Hebráicis litte-

Part. Autumnalis.

ris verbisque compósuit.

Quod quis póssteà in Græ-
cum transtúlerit, non fa-
tis certum est. Porro ip-
sum Hebráicum habétur
usque hódie in Cæsariénsi
bibliothéca, quam Pám-
philus martyr studiosíssi-
mè confécit. Mihi quoque
à Nazaræis, qui in Beræa,
urbe Syriæ, hoc volúmi-
ne utuntur, describéndi
facúltas fuit. In quo ani-
madverténdum, quòd ubi-
cúmque Evangelísta, si-
ve ex persóna sua, si-
ve ex persóna Dómini
Salvatóris, vétëris Scrip-
turæ testimóniis abútitur,
non sequátur septuaginta
translatórum auctoritatem,
sed Hebráicam, è quibus
illa duo sunt, Ex Ægyp-
to vocávi Filium meum;
&, Quóniam Nazaræus
vocábitur.

Ex Libro Sancti Epiphá-
nii Epíscopi adversus
hæreses.

Letitio v. Hæres. 51.

Matthæus, primus E-
vangélium scribere
aggréssus est, ei quippe
initio prædicándi Evangé-
lii munus est commissum,
idque méritò: oportébat
enim ut ille qui ad salú-
tem humáni géneris ad-
vénerat, quique dixerat:

A a

Non veni vocare iustos, sed peccatores ad poenitentiam; ad exemplum eorum qui salvandi erant, ei homini potissimum prædicandæ salutis munus injungeret, qui à peccatis conversus & à telonio suscitatus fuerat: ut ab illo, quanta sibi esset adventu Christi benignitas collata, homines discerent. Nam post remissionem peccatorum, largitus est etiam ipsi suscitationem mortuorum, & mundationem lepræ, & virtutes sanationum, & fugationem demonum, ut non solum verbo persuaderet auditoribus, sed facto etiam Evangelia perditis hominibus prædicaret, quod scilicet possent per poenitentiam recuperari,

Sermo Sancti Joannis
Chrysostomi.

In Matth. Homil. 1.

Lectio vj.

IN veteri testamento cum Moyses ascendisset in montem, descendit Deus: in novo vero, cum nostra in cælum esset elevata natura, Spiritus Sanctus descendit de cælo. Non descendérunt Apostoli de monte tabulas lapideas afferentes in má-

nibus, sicut Moyses, sed Sanctum Spiritum mente portantes, & thesaurum quemdam dogmatum donorumque gestantes. Sic innumerabiles populos attraxerunt, Deo per illorum linguam cunctis accedentibus differente; à quo etiam Matthæus repletus Spiritu Evangelium conscripsit; Matthæus ille publicanus, non enim ab arte sua illum erubuerim nuncupare, nec non reliquos: hoc est enim quod maxime ostendit Spiritus Sancti gratiam; eorumque virtutem. Non abs re vero scriptiorem suam Evangelium vocavit: siquidem poenarum sublationem, veniam peccatorum, sanctificationem, justitiam, redemptionem, adoptionem filiorum, cælorum hæreditatem, & cum Dei Filio fraternitatem omnibus nuntiavit.

IN III. NOCTURNO

Lectio sancti Evangelii
secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 9.

IN illo tempore; Vidit Jesus hominem sedentem in telonio, Matthæum nomine. Et ait illi: Sequere me. Et reliqua.

Homilia Sancti Hieronymi Presbyteri.

In Matth. Lib. 1.

CÆteri Evangelistæ, propter verecundiam & honorem Matthæi, noluerunt eum nomine appellare vulgato; sed dixerunt, Levi: duplici quippe vocabulo fuit. Ipse autem Matthæus (secundum illud quod à Salomone præcipitur, iustus accusator est sui in principio sermonis: & in alio loco, Dic tu peccata tua, ut justificeris) Matthæum se & Publicanum nominat, ut ostendat legentibus, nullum debere salutem desperare, si ad meliора conversus sit; cum ipse de publicano in Apostolum sit repente mutatus.

Leſtio viij.

ARguit in hoc loco Porphyrius, & Juliānus Augustus vel imperitiam historici mentientis, vel stultitiam eorum qui statim secuti sunt Salvatorem, quasi irrationabiliter quemlibet vocantem hominem sint secuti, cum tantæ virtutes, tantaque signa præcefferint, quæ Apostolos antequam crederent, vidisse non dubium

est. Certè fulgor ipse, & majestas divinitatis occultæ, quæ etiam in humana facie relucebat, ex primo ad se videntes trahere poterat aspectu. Si enim in magnete lapide & succinis hæc esse vis dicitur, ut annulos, & stipulas, & festucas sibi copulent; quanto magis Dominus omnium creaturarum ad se trahere poterat quos volebat.

Leſtio ix.

ET factum est, discumbente eo in domo, ecce multi publicani & peccatores venientes discumbabant cum Jesu. Videbant Publicanum à peccatis ad meliора conversum, locum invenisse poenitentiae: & ob id etiam ipsi non desperant salutem. Neque verò in pristinis vitiis permanentes veniunt ad Jesum, ut pharisæi & scribæ murmurant: sed poenitentiam agentes, ut sequens Domini sermo significat dicens: Misericordiam volo, & non sacrificium, non enim veni vocare justos, sed peccatores. Ibat autem Dominus ad convivia peccatorum, ut occasionem haberet docen-

di, & spirituâles invitâtoribus suis præberet cibos.

Ad Benedictus

Ant. 3. Relictis omnibus, Levi secutus est Jesum; & fecitei convivium magnum in domo sua.

Luc. 5.

Oratio

DEus qui ineffabili misericordiâ, beatum Matthæum ex Publicano Apóstolum eligere dignatus es, da nobis, ejus exemplo & intercessiõne, ut post te, relictis omnibus, ambulantes, tibi firmiter adhærere valeamus: Qui vivis & regnas.

AD II. VESPERAS

Ad Magnificat

Ant. 6. Misericordiam volo, & non sacrificium: non enim veni vocare justos, sed peccatores ad poenitentiam. *Matth. 9.*

Luc. 5.

Oratio ut supra ad Laud.

D I E XXII.

In Festo

**SS. MAURICII
ET SOCIORUM MART.**

Semiduplex - minus

Omnia de Communi plurimum Martyrum pag. xiiij.

exceptis quæ sequuntur.

Pridiè IN VESPERIS

Ad Magnificat

Ant. 5. Accipite armaturam Dei, ut possitis resistere in die malo, & in omnibus perfecti stare. *Ephes. 6.*

Oratio ut infra ad Laudes. Ex Epist. S. Euch. Lugd. Episc. Lectio ij.

SUb Maximiano, qui à Diocletiano collega ascitus Imperio, statim in Gallias est profectus, erat in exercitu legio militum, qui Thebæi appellabântur. Hi in auxilium novo Imperatori ab Orientis partibus acciti venerant, viri in rebus bellicis strenui, nobiles virtute, sed nobiliores fide, Evangelici præcepti etiam sub armis non immemores. Maximianus sacrificaturus idolis Octodurum convenire exercitum jussit, atroci proposito jussione, ut per aras dæmonibus consecratas jurarent. Soli id Thebæi detrectare ausi sunt. Eo itaque cognito, Maximianus Agâunum mittit, ubi octavo ab Octoduro milliari inter Alpina juga consederant, & decimum quemque ex legione ob

neglecta impéria gládio feriri jubet, cæteros parere mandatis. Ubi ad Thebæos denuntiatio iterata pervenit, vociferatio passim in castris exoritur, se idolórum profána sacra semper detestáturos; extrema experiri satius esse, quam advérsus christiánam fidem venire. His compértis, Maximíanus imperat ut iterum decimus eórum morti detur, & cæteri nihilóminus ad ea quæ spréverant compellántur. Percússus est itaque qui decimus forte obvénérat.

Lectio iij.

Flagrâbat in illis martyrii gloriósus ardor, suadente imprímis sancto Maurício tunc primicério légionis, qui cum Exsuperio campi ductóre & Cándido senatóre militū exhortabátur singulos, ut pro sacraménto Christi ánimas ultro profunderent, sequerentúrque contubernáles qui jam in cœlum præcésserant. Itaque hæc Maximiano mandata mittunt sicut pia, ita & fórtia: Milites sumus, Imperátor, tui, sed tamen servi Dei. Tibi militiam debémus, illi innocén-

tiam: tenémus ecce arma, & non resístimus. Si quid in nos ultra statúeris, ignes, torménta, ferrum subire paráti sumus; Christiános nos fatémur. Maximíanus despérans gloriósam eórum constántiam posse revocári, unâ sententiâ interfici omnes decrevit, & rem cónfici, circumfúsus agmínibus, jubet. Cædebántur itaque passim gládiis, non reclamántes saltem, aut repugnántes, sed depósitis armis, cervices persecutóribus vel intéctum corpus offeréntes. Reveláta sunt post annos ferè centum eórum córpora sancto Theodoro Octodurénsi Epíscopo, & hinc delátæ várias in partes eórum Reliquiæ.

Ad Benedictus

Ant. 8. Armávit suos non clypei & hastæ munitióne, sed sermónibus óptimis, & exhortatió nibus, quibus constántes effécti sunt, & pro légibus mori paráti. 2. *Mach.* 15.

Oratio

DEus, pro te certántium fortitúdo, & coróna per te vincéntiū, da nobis, quæsumus, ut quæ

Romæ autem eorum cultum non minùs célebrem fuisse testatur, non solum dicata Deo sub illorum nómine in foro Románo à sancto Felíce, sancti Gregórii magni atavo, ecclesiá, sed étiam insértum jam ántea Cánoni Missæ sanctórum Márryrum nomen.

DIE XXIX.

In Festo

SANCTI MICHAELIS

ARCHANGELI

& omnium Sanctórum
ANGELORUM.

Duplex - majus.

IN I. VESPERIS

Antiphona de Laudibus.

Capitulum Colof. 1.

IN Christo cóndita sunt univérfa in cœlis, & in terra, visibília, & invisibília, sive Throni, sive Dominationes, sive Principátus, sive Potestates : ómnia per ipsum, & in ipso creata sunt.

R. Dómine exercítum, Deus Israël, * Qui sedes super Chérubim, tu es Deus solus ómnium regnórum terræ : † Tu fecisti cœlum & terram.

ψ. Dómine Deus noster, tu creásti ómnia ; &

propter voluntátem tuam erant, & creata sunt. * Qui Glória. † Tu. *Is. 37. Apoc. 4.*

H Y M N U S

MILLE, quem stipant sólio sedéntem
Córporis puræ sine mole mentes,
Christe, quos fuso tibi consecrásti
Ságuine, serva.

QUAS tenent cellas super astra sedes
Spiritus, nobis quoque præparásti ;
Ut viam monstrent, sócios fidèles
Próvidus addis.

QUI Dei nunquam temeránda jura
Vindicat sacris metuendus armis,
Prompta perdéndo Michaël in hostes
Arma ministret.

NUNTIUS felix melióri avi
Fausta qui mundo, Gábriël, tulísti,
Creber è cœlo vénias, amica
Núntia portans.

CORPORIS morbos, nebrásque mentis
Pelle, divinas médicus per artes,
Qui seni cæco, Raphaël, dedísti

[SEPT.]

S. Michaëlis Archangeli.

339

Gérnere solem.

GRATIAS Regi súperum
canamus,

Fonte de cujus bona
cuncta manant;

Quem fides veri stu-
diósa Trinum

Credit & unum.

Amen.

ψ. Facis Angelos tuos
spíritus, Dómine,

℟. Et ministros tuos ig-
nem uréntem. *Pf.* 103.

Ad Magnificat

Ant. 8. Vidi in médio
troni Agnum stantem,
tanquam occisum, & au-
divi vocem Angelórum
multórum in circúitu tro-
ni. *Apoc.* 5.

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM

Invitatorium Dóminum
quem adorant omnes An-
geli, * Veníte, adorémus.
Pf. 96.

Psal. Veníte. pag. 6.

IN I. NOCTURNO

Ant. 1. Ecce Michaël
nnus de princípibus primis
venit in adjutórium meū.
Dan. 10.

Ant. 8. Missus est An-
gelus Gábriel à Deo ad
Virginem; & nomen Vir-
ginis, María. *Luc.* 1.

Ant. 3. Exaudítæ sunt

preces Tobíæ & Saræ; &
missus est Angelus Dómi-
ni sanctus Ráphaël, ut cu-
ráret eos. *Tob.* 3.

ψ. Immittet Angelus
Dómini in circúitu timén-
tium eum;

℟. Et eripiet eos. *Pf.*
33.

Lectioes de Script. occur.

℟. j. Consúrget Mi-
chaël princeps magnus,
qui stat pro filiis pópuli
tui; & in témpore illo
* Salvábitur omnis qui in-
véntus fúerit scriptus in li-
bro. ψ. Vidi Angelum
fortem, descendéntem de
cælo: & jurávit per Vi-
véntem in sæcula sæculó-
rum, quia tempus non erit
ámplius. * Salvábitur. *Dan.*
12. *Apoc.* 10.

℟. ij. Angelus dixit Za-
charíæ: Ego sum Gábriel,
qui asto ante Deum; * Et
missus sum hæc tibi evan-
gelizáre, quæ implebún-
tur in témpore suo.

ψ. Gábriel venit, & ait
ad me: Intéllige, ego of-
téndam tibi quæ futura
sunt. * Et. *Luc.* 1. *Dan.* 8.

℟. iij. Dixit Ráphaël
ad Tobíam: * Quando
orábas cum lácrymis, &
sepeliébas mórtuos, † Ego
óbtuli orationem tuam Dó-
mino. ψ. Oratiónes tuæ,

Aa vi

& eleemôsynæ tuæ ascen-
derunt in memoriâ in
conspectu Dei. * Quando.
Glória. † Ego. *Tob. 12.*
Ast. 10.

IN II. NOCTURNO

Ant. 8. Nemo est adjú-
tor meus, nisi Michaël
princeps vester. *Dan. 10.*

Ant. 3. Ecce Gábriël
locútus est mihi: Septua-
ginta hebdomades abbre-
viatæ sunt, ut impleatur
visio, & ungatur Sanctus
sanctorum. *Dan. 9.*

Ant. 1. Dixit Tobíæ
Ráphaël Angelus: Ego
sanum ducam, sanum tibi
redúcám filium tuum. *Tob.*

5.

✠ Angelis suis Deus
mandávit de te

℞. Ut custódiant te in
omnibus viis tuis. *Pf. 60.*

Sermo Sancti Gregórii
Papæ.

Hom. 34. in Evang. n. 7.

Lectio iv.

NOVem Angelorum
ordines esse, testán-
te sacro elóquio,
scimus; Angelos, Archán-
gelos, Virtútes, Potestá-
tes, Principátus, Domi-
nationes, Thronos, Ché-
rubim & Séraphim. Esse
namque Angelos & Ar-
chángelos penè omnes sa-

cri elóquiū páginæ testán-
tur. Chérubim verò atque
Séraphim sæpè, ut notum
est, libri Prophetarum lo-
quúntur. Quánuor quoque
ordinum nómina Paulus
Apóstolus ad Ephésios e-
númerat, dicens: Supra
omnem Principátum, &
Potestátem & Virtútem,
& Dominationem. Qui
rursus ad Colossenses scri-
bens, ait: Sive Throni, si-
ve Dominationes, sive
Principátus, sive Potes-
tates. Dum ergo illis quá-
tuor quæ ad Ephésios di-
xit, conjungúntur Throni,
quinque sunt ordines: qui-
bus dum Angeli & Ar-
chángeli, Chérubim at-
que Séraphim adjúcta
sunt, procul dúbio novem
esse Angelorum ordines
veniúntur.

℞. Cúm Michaël Ar-
chángelus cum diábolo
disputans altercarétur de
Móysi corpore, non est
ausus iudícium inférre blas-
phémia; sed dixit: * Im-
peret tibi Dóminus.

✠. Coram Angelo Dó-
mini, satan stabat ut ad-
versarétur ei, & dixit Dó-
minus ad satan: Increpet
in te, satan, qui elégit Je-
rúsalem. * Imperet. *Judæ.*
9. Zach. 3.

Sciendum quoque, quòd Angelòrum vocábulum nomen est officii, non naturæ. Nam sancti illi cœlestis patriæ Spíritus, semper quidem sunt Spíritus, sed semper vocári Angeli nequáquam possunt; quia tunc solùm sunt Angeli, cùm per eos aliqua nuntiántur; unde & per Psalmístam dicitur: Qui facit Angelos suos, spíritus. Ac si paténter dicat: Qui eos quos semper habet spíritus, étiam cùm volúerit, Angelos facit. Hi autem qui mínima nuntiánt, Angeli: qui verò summa annuntiánt, Archángeli vocántur. Hinc est enim quòd ad Mariam Virginem non quilibet Angelus, sed Gábriël Archángelus mittitur. Ad hoc quippe ministérium, summum Angelum veníre dignum fúerat, qui summum ómnium nuntiábat. Qui idcirco étiam priváti nominibus censéntur, ut signétur per vocábula étiam in operatióne quid váleant. Michaël namque, Quis ut Deus? Gábriël autem, Fortitúdo Dei: Ráphaël verò dicitur Medicina Dei.

que Gábriel: Intéllige visionem: post hebdomades sexaginta duas occidétur Christus: & * Non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est: civitátem & sanctuárium dissipábit pópulus cum duce ventúro. *Y.* Dictum est ab Angelo, quóniam átrium templi datum est géntibus, & civitátem calcábunt, ubi & Dóminus crucifixus est. * Non. *Dan. 9. Apoc. 11.*

ET quóties miræ virtútis áliquíd ágitur, Michaël mitti perhibétur: ut ex ipso actu & nómine detur intélligi, quia nullus potest fácere quod fácere prævalet Deus. Unde & ille antiquus hostis, qui Deo esse per supérbiam similis concupívit, dicens: In cœlum conscéndam, super astra cœli exaltábo sólium meum, similis ero Altíssimo: dum in fine mundi in sua virtúte relinquétur extrémò supplicio periméndus, cum Michaële Archángelo præliatúrus esse perhibétur; sicut per Joánnem dicitur: Factum est prælium cum Michaële Archángelo. Ad

Mariam quoque Gábriël mittitur qui Dei fortitudo nominatur. Illum quippe nuntiare veniebat, qui ad debellandas aéreas potestates humilis apparere dignatus est. Ráphaël quoque interpretatur, ut diximus, medicina Dei: quia videlicet dum Tobíæ oculos quasi per officium curationis tetigit, cæcitatibus ejus ténebras terfit.

R. Misit me Dóminus ut curarem te, & Saram à dæmónio liberarem; ego enim sum Ráphaël Angelus, unus ex septem qui astamus ante Dóminum: * Pax vobis, nolite timere. V. Grátia vobis, & pax ab eo qui est, & à septem Spiritibus qui in conspectu troni ejus sunt. * Pax. Glória. * Pax. Tob. 12. Apoc. 1.

IN III. NOCTURNO

Ant. 7. Vidit Jósue virum, evaginatum tenentem gládium, & ait: noster es, an adversariorum? Qui respondit: Sum princeps exercitus Dómini, & nunc venio. Josue. 5.

Ant. 5. Dixit Gábriël, Vir desideriorum, pax tibi: confortare, & esto robustus. Et dixi: Lóque-

re, Dómine mi, quia confortasti me. Dan. 10.

Ant. 4. Dixit Angelus Ráphael: Benedicite Deū coeli, & coram ómnibus vivéntibus confitemini ei, quia fecit vobiscum misericórdiam suam. Tob. 12.

V. Dómine Deus meus, magnificatus es vehementer: R. Qui facis Angelos tuos, spiritus. Ps. 103.

Lectio sancti Evangélii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo tempore; Acceserunt discipuli ad Jesum, dicentes: Quis putas, major est in regno coelorum? Et reliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

De Civ. L. 11. C. 32. & 33.

Angelos sanctos in sublimibus coeli sedibus, non quidem Deo coæternos, sed tamen de sua sempiterna & vera felicitate securos & certos esse, nemo ambigat. Ad quorum societatem pertinere parvulos suos Dóminus docens, non solum illud ait: Erunt æquales Angelis Dei; verum ipsi quoque Angeli quâ contemplatione fruántur, ostendit, ubi ait: Videte, ne contemnâ-

tis unum ex pusillis istis ; dico enim vobis quia Angeli eorum in coelis semper vident faciem Patris mei qui in coelis est. Peccasse autem quosdam Angelos , & in hujus mundi ima detrufos , qui eis velut carcer est , usque ad futuram in die iudicii ultimam damnationem , Apostolus Petrus apertissime ostendit , dicens : quod Deus Angelis peccantibus non pepercerit , sed carceribus caliginis inferi retrudens tradiderit in iudicio puniendos reservari.

Æ. Factum est praelium magnum in coelo : Michaël & Angeli ejus praeliabantur cum dracone : & *Projectus est draco ille magnus qui seducit universum orbem. *ψ.* Quomodo cecidisti de coelo , Lucifer ? qui dicebas : Super astra Dei exaltabo solium meum : ad infernum detraheris in profundum laci. * Projectus. *Apoc. 12. If. 14.*

Letitio viij.

INter hos ergo & illos , Deum vel praescientiam , vel opere divisisse quis dubitet ? Has duas angelicas societates , unam fruentem Deo , alteram tumentem typho : unam cui dicitur :

Adorate eum , omnes Angeli ejus ; aliam cujus princeps dicit : Haec omnia tibi dabo , si prostratus adoraveris me : unam Dei sancto amore flagrantem ; alteram propriae celsitudinis immundo amore fumantem : & quoniam sicut scriptum est , Deus superbis resistit , humilibus autem dat gratiam : illam in coelis coelorum habitantem ; istam inde ejectam in hoc infimo aërio coelo tumultuantem : illam luminosa pietate tranquillam ; istam tenebrosae cupiditatibus turbulentam : illam Dei nutu clementer subvenientem , iuste ulciscentem ; istam suo fastu subdendi & nocendi libidine exaestuante , illam ut , quantum vult , consulat , Dei bonitatis minuatram ; istam , ne quantum vult noceat , Dei potestate frenatam : illam huic illudentem , ut nolens profici persecutionibus suis : hanc illi invidentem cum peregrinos colligit suos. Nos ergo has duas societates angelicas , unam & naturam bonam , & voluntate rectam ; aliam verò naturam bonam , sed voluntate perversam , in libro ,

cui nomen est Génesis , lucis tenebrarumque vocabulis significatas existimavimus.

℞. Ait Gábriël ad me : Noli metúere , ego veni propter sermónes tuos : princeps autem regni Persarum réstitit mihi : & * Ecce veni ut docérem te quæ ventúra sunt pópulo tuo in novíssimis.

ψ. Dóminus Deus spirituum Prophetarum misit Angelum suum , ostendere servis suis quæ oportet fieri. * Ecce veni. *Dan. 10. Apoc. 22.*

Lectio ix. Lib. 10. C. 7.

MERITO illi in coeléstibus sédibus constitúti , immortáles & beáti , qui creatóris sui participatióne congáudent , cujus æternitate firmi , cujus veritate certi , cujus múnere sancti sunt ; quóniam nos mortáles & míseros , ut inmortáles beatique simus , misericórditer diligunt , nolunt nos sibi sacrificáre , sed ei cujus & ipsi nobiscum sacrificium se esse novérunt. Cúm ipsis enim sumus una civitas Dei , cui dicitur in psalmo , Gloriósa dicta sunt de te , civitas Dei ; cujus pars in nobis peregrinátur , pars

in illis opitulátur. De illa quippe supérna civitate ubi Dei volúntas intelligibilis , atque incommutabilis lex est , de illa supérna quodámmódò cúria (géritur namque ibi cura de nobis) ad nos ministrata per Angelos sancta Scriptúra descéndit.

℞. Dixit Angelus Raphaël : Cúm essem vobiscum , per voluntatem Dei eram : tempus est ut revértar ad eum qui me misit ; vos autem , * Benedícite Deum , & † Narráte omnia mirabilia ejus.

ψ. Timéte Dóminum , & date illi honórem , & adoráte eum. * Benedícite. Glória. † Narráte. *Tob. 12. Apoc. 14.*

AD LAUDES

Ant. V Idi Dóminum sédentem super solum excélsu & elevátum : & ea quæ sub ipso erant , replébant templum. *Is. 6.*

Ant. 2. Séraphim stabant super illud : & clamábant alter ad alterum : Sanctus , Sanctus , Sanctus Dóminus exercítuum. *Is. 6.*

Ant. 3. Elevata est glória Dómini desuper Ché-

[SEPT.]

S. Michaëlis Archangeli.

545

rub : & sônitus alarum Chérubim audiebátur quasi vox Dei omnipoténtis loquéntis. *Ezech. 10.*

Ant. 6. Thronus ejus.

CANTICUM *Dan. 3.*

Benedíctus es, Dómine Deus patrum nostrórum, * & laudábilis & gloriósus & superexaltátus in sæcula.

Et benedíctum nomen glóriæ tuæ sanctum ; * & laudábile, & superexaltátum in ómnibus sæculis.

Benedíctus es in templo sancto glóriæ tuæ : * & superlaudábilis, & supergloriósus in sæcula.

Benedíctus es in throno regni tui ; * & superlaudábilis, & superexaltátus in sæcula.

Benedíctus es, qui intráeris abyssos, & sedes super Chérubim : * & laudábilis & superexaltátus in sæcula.

Benedíctus es in firmamento cœli, * & laudábilis & gloriósus in sæcula.

Benedicite Angeli Dómini, Dómino ; * laudáte & superexaltáte eum in sæcula.

Ant. Thronus ejus flammæ ignis ; millia millium ministrábant ei, & decies

millies centena millia assistébant ei. *Dan. 7.*

Ant. 4. Omnes audiui, dicéntes : Sedénti in throno, & Agno benedíctio, & honor, & glória, & potéstas in sæcula sæculórum. *Apoc. 5.*

Capitulum *Apoc. 4.*

Dignus es, Dómine Deus noster, accipere glóriam, & honórem & virtútem : quia tu creásti ómnia, & propter voluntátem tuam erant, & creáta sunt.

̃. Adoráte Dóminum, omnes Angeli ejus.

̃. Audivit, & lætata est Sion. *Psf. 96.*

Ad Benedíctus

Ant. 1. Poténtiam virtútis operátus est Deus in Christo, illum constituens ad dexteram suam, suprâ omnem Principátum, & Potestátem, & Virtútem, & Dominationem. *Ephes. 1.*

Oratio

Deus qui miro ordine Angelórum ministéria hominúmq; dispénas : concéde propítius, ut à quibus tibi ministrántibus in cœlo semper assistitur, ab his in terra vita nostra muniátur. Per Dóminum nostrum.

A D H O R A S

*Antiphonæ de Laudibus ,
quartâ omiffâ. Oratio Ibid.*

C A N O N

Ex Sancto Euchério Lug-
dunénsi Episcopo.

*De Quæst. vet. Testament.
in Isaïam.*

QUOD Séraphim alis
suis faciẽm operire
indicantur , hoc idcirco
quia neque hóminum quif-
quam , neque ulla creatú-
ra divínæ majestátis lu-
men contemplári , ut est ,
potest. Alæ quoque Séra-
phim indicant divíni mi-
nistérii velocitatem. Quod
verò alter ad álium cla-
mant & dicunt : Sanctus ,
Sanctus , Sanctus Dómi-
nus exercituum , unam
ostendunt divinitatem in
mystério Trinitátis.

A D T E R T I A M

*Capitulum ut in primis
Vesperis.*

R. brev. Benedícite Dó-
mino , omnes virtútes e-
jus. Allelúia , allelúia. Be-
nedícite. *ψ.* Ministri ejus
qui faciitis voluntatem ejus.
Allelúia , allelúia. Benedi-
cite. Glória. Benedícite.

ψ. Benedícite Dómino ,
omnia ópera ejus ,

R. In omni loco domi-
nationis ejus. *Psf.* 102.

A D S E X T A M

*Capitulum de Laudibus.
R. brev.* In conspéctu
Angelórum psallam tibi ,
Dómine. Allelúia , allel.
In conspéctu.

ψ. Adorábo ad tem-
plum sanctum tuum. Alle-
lúia , allelúia. In conspéc-
tu. Glória. In conspéctu.
Psf. 137.

ψ. Benedícam Dómi-
num in omni témpore ,
R. Semper laus ejus in
ore meo. *Psf.* 33.

A D N O N A M

Capitulum Hebr. 1.

CUM introducit Primo-
génitum in orbem ter-
ræ dicit : Et adórent eum
omnes Angeli Dei. Et ad
Angelos quidem dicit :
Qui facit Angelos suos
spíritus , & ministros suos
flammas ignis.

R. brev. Laudáte Dó-
minum , omnes Angeli e-
jus. * Allelúia , allel. Lau-
dáte. *ψ.* Laudáte eum ,
omnes virtútes ejus. * All.
allel. Laudáte. Glória.
Laudáte. *Psf.* 148.

ψ. Laudáte Dóminum
in firmaménto virtútis e-
jus. *R.* Omnis spíritus
laudet Dóminum. *Psalms.*
150.

[SEPT.]

S. Hieronymi Presbyteri.

547

AD II. VESPERAS

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum, Hymnus & Versus de I. Vesperis.

Ad Magnificat

Ant. 1. Qui digni habebuntur sæculo illo, & resurrectione ex mortuis, æquales Angelis sunt, & filii sunt Dei; cum sint filii resurrectionis. *Luc. 20.*

Oratio ut supra ad Laud.

Commem. S. Hieronymi Doctor. per Ant. Beatus pag. xxvj. de Comm. Ss. Doctorum.

Oratio ut infra.

DIE XXX.

In Festo

S. HIERONYMI

PRESBYTERI

& Ecclesiæ Doctoris.

Duplex-minus.

Omnia de Communi Ss.

Doctorum pag. xxv.

Oratio.

DEus, qui Ecclesiæ tuæ in exponendis sacris Scripturis beatum Hieronymum Doctorem maximum providere dignatus es, præsta, quæsumus, ut ejus suffragantibus meritis, quod ore simul & opere docuit, te adjuvante exercere valeamus. Per Dominum.

IN II. NOCTURNO

Ex operibus S. Hieron.

Lesio iv.

Hieronymus, Eusebii filius, Stridone in finibus Dalmatiæ & Pannoniæ natus, puer à Donato liberalibus disciplinis Romæ est institutus, ubi diebus Dominicis sepulcra Apostolorum & Martyrum circumire, crebroque cryptas ingredi cum æqualibus consueverat. Suscepto ibi in adolescentia baptismo, ad sacras litteras animum adjiciens, Gallias studiorum causâ peragravit, Trevirisque librum sancti Hilarii de Synodis suâ manu descripsit. Perlustratis deinde Thraciâ, Ponto, Bithyniâ, Galatiâ, Cappadociâ & Ciliciâ, in Chalcidis Syriæ solitudinem se recepit, instructus bibliothecâ, quam Romæ sibi magno studio confecerat. Ibi, ut importunas cogitationes, quas jejuniis non vicerat, studiorum assiduitate abigeret, Judæo ad Christum converso se in disciplinâ dedit, ut linguam hebræicam addisceret. Aliquândo interrogatus, unam an tres confiteretur hypóstases, incér-

tus etiam ad quam se partem adjungeret, exorto Antiochiæ inter Paulinum Vitalem & Melétium dissidio, Dámasum Pontificem Romanum consuluit, an tres hypóstases dicere, & cui ex tribus Episcopis communicare deberet.

Letitio v.

EXácto in eo secéssu quadriennio, vexátus ab invidis, & hæréseos postulátus, ex erémo discedens, Antiochiám venit; ubi à Paulino cui adhæserat, eâ conditione ordinári se presbyterum passus est, ut quam amplexus fúerat mónachi vitam, non deséreret. Cúm deinde Jerosólymis & Bethleem aliquándiu mansisset, Constantinópolim se contulit; ibique Gregórium Nazianzénum, sacras litteras explanántem, frequens audívit. Romam deinde, ob Antiochiæ aliarúmque ecclesiárum dissensiones, cum Paulino & Epiphánio proféctum Dámasus retínuit, ut eo uterétur in conscribendis epístolis ac reddendis ad synódicas Oriéntis & Occidentis consultatiónes refpónsis. Romæ per triénium commorátus, post

óbitum Dámasi Bethleem ad incunábula Redemptoris in extrúcto à Paula monastério majórem vitæ partem exégit.

Letitio vj.

SACROS códices commentáriis illustrávit; & quò certius genuinum illórum sensum assequeretur, singula Palestínæ loca sédulo invísit, adhibitis Judæórum eruditíssimis. Alexandríam ætáte jam provéctus pétiit, de difficilióribus Scriptúræ locis Dydimum consulturus. Novum testaméntum Græcæ fidei réddidit; vetus juxta Hebráicam tránstulit; Psaltérium quo deinceps Ecclesiá Latina usá est, secúndum Septuaginta editiõem corréxit. Multa doctórum virórum scripta latínè réddidit. Luciférianos, Helvídium, Vigilántium, Joviniánum, & Pelágiu scriptis ácritèr insectátus est. Hujus sententiam sanctus Augustínus, & álíi passim, de difficilióribus quæstiónibus rogábant. Captâ eversâque à Gothis Româ, nóbiles Romános, qui ad summam inópiam redácti fúerant, in monastério Bethleemitáno benignè

[SEPT.]

S. Hieronymi Presbyteri.

549

excépit. In extrémâ senectute febre corréptus, migrávit ad Dóminū, Theodósio junióre & Honorio imperántibus, anno Christi quadringentésimo vigésimo. Ejus corpus apud Bêthleem sepúltum, póstea Romam translátum, in basilica sanctæ Mariæ Majóris ad Præsepe cón-
ditum est.

IN III. NOCTURNO

Lectio sancti Evangelii
secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore ; Dixit
Jesus Discípulis suis ;
Vos estis sal terræ. Quòd
si sal evanúerit, in quo sa-
liétur ? Et reliqua.

Homília Sancti Hieróni-
mi Presbyteri.

Comment. in Cap. 2. Agg.

Considera sacerdotum
esse officii, de lege
interrogánti respondére.
Si sacerdos est, sciat le-
gem Dómini ; si ignórat
legem, ipse se árguit non
esse sacerdotem. Sacerdó-
tis enim est scire le-
gem, & ad interrogatió-
nem respondére de lege.
Quod quidem & in Deu-
teronomio légimus : ut sí-
cubi in úrbibus Israél
quæstio fúerit exórta inter
sanguinem & sanguinem,

inter judicium & judiciū,
lepram & lepram, con-
tradictiónem & contradic-
tiónem, eant ad sacerdot-
es atque levítas, & ad
Pontificem qui in diébus
illis fúerit constitútus, &
quærant ab eo Legem
Dómini : quibus respon-
déntibus ; faciant quod ju-
béntur. Quòd si non fé-
cerint, exterminéntur de
pópulo suo.

Lectio viij.

ET ne forsitan in vé-
teri solùm instrumén-
to hæc præcepta videán-
tur, loquitur & Apósto-
lus ad Timótheum, Epí-
scopum non solùm irre-
prehensibilem esse debé-
re, & unius uxóris virum,
& sapiéntem, & pudicum,
& ornátum, & hospita-
lem, sed etiam doctórem.
Hæc pòsui, ut tam ex vé-
teri quàm ex novo testa-
ménto, sacerdotum esse
officium novérimus, scire
legem Dei, & respondé-
re ad quæ fúerint interro-
gati : nec simplicitatem,
& cibórum continéntiam
in magistro sufficere, nisi
quod ipse facit, possit &
álios erudire,

Lectio ix.

Certè quia responsúros
puto, hoc eórum esse

qui se ab adolescentia præparant ad docendum; frequenter autem iudicio Domini, & populorum suffragio in sacerdotium simplices eligi: saltem illud habeant, ut postquam sacerdotes fuerint ordinati, discant legem Dei, ut possint docere quod didicerint, & augeant scientiam

magis quam opes, & non erubescant à laicis discere, qui noverint ea quæ ad officium pertinent sacerdotum; magisque noctes & dies in Scripturarum tractatu, quam in ratiociniis & supputatione consumant.

VESPERÆ de sequenti.

FESTA OCTOBRIS.

*DIE I.
In Festo*

TRANSLATIONIS
S. REMIGII

ARCHIEPISC. REMENSIS,
Francorum Apostoli.
Duplex-majus.

IN I. VESPERIS

*Psalmi de Feria, & sic
in toto Officio.*

Antiphona de Laudibus.

Capitulum Job. 42.

HÆc dicit Dominus: Ite ad servum meum, & offerre holocaustum pro vobis: servus meus orabit pro vobis: faciem ejus suscipiam.

℞. Germinabit sicut li-

lium, & * Erit quasi oliva gloria ejus & odor ejus ut libani; † Convertentur sedentes in umbra ejus: vivent, & germinabunt quasi vinea. ψ. Qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet. * Erit. Gloria. † Convertentur. *Of. 14. 2. Cor. 9.*

H Y M N U S

QUÆ dies tanto celebrata cultu?

Civitas omnis volat ad sepulcrum

Præfulus: cujus pretiosa marmor

Membra recóndit.

HUJUS ad sacrum tómulum superbi

Sponte depónunt sua scepra Reges:

Turba languentum ré-

[OCT.]

Translationis S. Remigii.

551

perit petítam

Ægra salútem.

RÉDDITUR cæco sua lux,
& auris

Rédditur furdo, sua lin-
gua muto,

Impari qui vix pede
claudus ibat,

Ambulat æquo.

QUÆ fuit vivo tibi cura,
Præful,

Hanc licet vectus super
astra servas:

Et tuam, gentis bone
tutor, usque

Réspicis urbem.

HÆC Deo cives posuère
templa,

Quæ tuum dicent sine
fine nomen;

Jure te civem vocat &
patrónum

Civis & hospes.

NOSTRA te summum cé-
lebrent Paréntem

Ora, te summo géni-
tum Parénte;

Par sit ambórum tibi
laus per omne,

Spiritus, ævum.

Amen.

ψ. Scriptus es in judi-
ciis téporum,

℞. Lenie iracúndiam
Dómini. *Ecclesi.* 48.

Ad Magnificat

Ant. 5. Oriétur in téné-
bris lux tua; & réquiem
tibi dabit Dóminus sem-

per, & implébit splendó-
ribus ánimam tuam, &
ossa tua liberábit. *Is.* 58.

Oratio ut infra ad Laud.

Commem. S. Hieronymi
per Ant. Qui docti pag.
xxx de *Comm. Doctorum.*

Oratio ut supra.

AD MATUTINUM

Invitatorium Dóminum
qui mirificávit sanctum
suum, * Veníte, adoré-
mus. *Pf.* 4.

Psal. Veníte pag. 6.

IN I. NOCTURNO

Ant. 4. Justum árbi-
tror quándiu sum in hoc
tabernáculo, suscitáre vos
in commonitióne. 2. *Petr.*
1.

Ant. 5. Velox est depo-
sítio tabernáculi mei, se-
cúndum quod & Dómi-
nus noster significávit mi-
hi. 2. *Petr.* 1.

Ant. 3. Dabo óperam
& fréquénter habére vos
post óbitum meum, ut
horum memóriam faciá-
tis: non enim doctas fá-
bulas secúti, notam féci-
mus vobis Jesu Christi vir-
tútem. 2. *Petr.* 1.

ψ. Effúndo in conf-
péctu Dómini oratióem
meam. ℞. In deficién-
do ex me spiritum meum.
Psal. 141.

R. j. Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi; in reliquo * Reposita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus.

ψ. Sperat justus in morte sua. * Reposita. 2. Tim.

4. Prov. 14.

R. ij. Secundum expectationem & spem meam, in nullo contundar. Magnificabitur Christus in corpore meo per mortem. * Mihi vivere Christus est, & mori lucrum.

ψ. Concáluit cor meum intra me: & nunc quæ est expectatio mea? Nonne Dominus? * Mihi. Philip. 2. Ps. 38.

R. iij. Nunc, Domine, secundum voluntatem tuam fac mecum, & * Præcipe in pace recipi spiritum meum. ψ. Ego enim jam delibor, & tempus resolutionis meæ instat. * Præcipe. Glória. * Præcipe. Tob. 3. 2. Tim. 4.

IN II. NOCTURNO

Ant. 4. Dedit Dominus ipsi fortitudinem, & usque in senectutem permansit illi virtus, ut viderent omnes, quia bonum est obsequi sancto

Deo. Eccli. 46.

Ant. 5. Consumptus ætate mortuus est plenus dierum: & sepelierunt eum filii sui. Gen. 35.

Ant. 6. Flevérunt eum, & dixerunt: cecidit potens qui salvum faciebat populum Israël. 1. Mach. 9.

ψ. Pretiosa in conspectu Domini

R. Mors Sanctorum ejus. Ps. 115.

Ex variis Eccles. Remensis monumentis.

LECTIO IV.

Sanctus Remigius Francorum Apostolus, dum Remensem regeret ecclesiam, miraculis clarus, & in tota Ecclesia notissimus, patrocinium populi sui, & eorum qui ad ejus preces confugiunt, apud Deum suscipere variis etiamnum editis signis manifestare non cessat. Apostolicæ non solum vitæ suis reliquit exemplum, sed sacrum usque ad hanc diem corporis pignus integrum & incolume divino munere servatum est: quo veluti monitore, ac voce potentissimâ ad virtutis amplectum fideles moveantur, & in gravioribus periculis præsens

ns ac tutissimum pro-
uxilium. In ecclesiâ
Christophori primi-
nditum, cum innu-
fulgêret miraculis,
lem ecclesiâ ad ho-
iorem locum transla-
st: qui quidem trans-
is dies publicis di-
potentiæ signis adeo
ris evâsit, ut in sin-
ecclesiis, Episcopô-
mandato, ac Chris-
simorum Regum cu-
pietate multis abhinc
is solémnis fuerit.

Potentiâ nemo vicit
: & mortuum pro-
vit corpus ejus: * In
ua fecit monstra, &
orte mirabilia operâ-
t. *ψ.* Testimonium
cûsus est esse justus,
nionium perhibente
, & defunctus adhuc
tur. * In vita. *Eccli.*
Iob. 11.

Letitio v.

Incmarus Remensis
Archiepiscopus me-
æ sancti Remigii co-
e addictissimus, sa-
ejus Reliquias calên-
Octôbris anni octin-
ssimi quinquagesimi
idi, è tûmulo, ubi per
ot sæcula cum multa
iône conservatæ fue-
Pars Autumnalis.

rant, ampliâtâ ipsius ec-
clésiâ, cryptâque majôri
& insigniôri præparâtâ,
præséntibus ac annitenti-
bus provinciæ Remensis
Episcopis trântulit, inte-
grumque sacrum illud cor-
pus cum brândeo, quo
prius repértum fuerat in-
volútum, in argénteo lo-
cêllo collocâvit, comitan-
tibus ac sequéntibus sa-
cram illam translationem
innúmeris miraculis, quæ
fecerunt fidem in cœlis
cum Christo gloriôsè vi-
vere sanctum Remigium,
qui tot ôperum signis ubi
corpus exânime servâtur,
in terris vivere compro-
bâtur. Sæviente dein in
Gallis Normanorum gen-
te, Spárnacum sancti Re-
migii Reliquias secum tu-
lit Hincmarus, quarum
patrocínio, munitione hó-
minum destitútus locus,
barbarorum furórem incól-
lumis evâsit. Post Hinc-
marj óbitum sacer ille the-
saurus ad Orbacénsê mo-
nastérium delátus est, ubi
etiam miraculis incláruit,
& ab illo monastério à
Fulcône Remensi Archi-
episcopo cum Episcopis
provinciæ, & innúmerâ
Clericorum ac populó-
rum multitudíne ad Ut-

hem relátus est , & in ecclésia Reménsi collocátus ,
cujus virtúte quamplúrimi
sanitátem consecúti sunt.

℞. Multi eórum qui
habébant spíritus immún-
dos clamántes voce mag-
ná , exhibant. * Paralytici
& claudi curátí sunt : Fac-
tum est ergo gáudium ma-
gnum in civitáte.

℣. Adoravérunt & be-
nedixerunt in cœlum, eum
qui prosperávit eis. * Pa-
ralytici. *Act. 7. 1. Marc. 4.*

Lectio vj.

GAlliis à Barbarórum
incúrribus liberátis ,
Herivæus Reménsis Ar-
chiepiscopus , anno non-
gentésimo primo , ad ec-
clésiám sancti Remigii sa-
cras rétulit Relíquias, præ-
séntibus plúrimis Epísco-
pis ac Rege Cárolo, & Ri-
chárdo Burgúndiæ duce ,
aliisque regni procéribus.
Quam translationem il-
lústrem fecit claudi cuiús-
dam qui repens humi , ob
nervórum ariditátem &
póplum contractiónem ,
transeunte sacro corpore ,
incólumis & eréctus incé-
sit , divinitus facta sanátio.
In hujus rei monuméntum
erécta est Crux , quæ stat
adhuc , quamvis non in
eódem loco , in quo pri-

mum pólita fúerat. Ab
Abbáte Herimánnō basili-
ca sancti Remigii rursus
ædificáta , à Leónē nono
dedicátur , & númeroſo
Concílio in illo tempore
hábito , sacrum sancti
Remigii corpus à summo
Pontífice iterum transfér-
tur , & festívitās ejus Gal-
liárum pópulis licet caríssi-
ma , regúmque capitulá-
ribus sancita , Apostólico
étiam decreto commendá-
tur ; quod & póstea præ-
stitit Clerus Gallicánus anno
millésimo sexcentésimo
quingúgésimo séptimo ,
datis ad univérſos Epís-
copos litteris. Eminentió-
ri tandem sepúlcro cón-
dito , ex antiquióri capſa
in áliam longè præstan-
tiórem , flagitántibus Re-
ligiósís , tanti depóſiti cus-
todibus , sacre Reliquiæ à
Leonório Archiepiscopo
translátæ sunt anno millé-
simo sexcentésimo qua-
dragésimo primo , & in
eódem pénitus statu cum
ipsis velamínibus , quibus
ab Hincmaro involútæ
describúntur , post octin-
géntos annos cum incre-
dibili ómnium admiratió-
ne & lætitiā invéntæ fué-
runt. Ad illud commúne
Francórum patrocínium

unt fideles, sæ-
pestis contagio,
gruente, æris tem-
arum fausta; & in
is demum periculis
in sanctum Remi-
vocant, fidei suæ
reporantes.

Concurrébat mul-
vicinârum civitâ-
fferentes ægros &
à spiritibus im-
qui. Curabântur

✠. Misericordia
Dômine, adveni-
illos. ✠ Curabân-
lória. ✠ Curabân-
t. 5. Sap. 16.

NOCTURNO

7. Quis est ille ti-
Sepulcrum est hó-
Dei: intácta mansé-
la illius. 4. Reg. 23.

8. Erunt Reliquiæ
in médio populó-
nisi ros à Dômino,
si stillæ super her-
Mich. 5.

Eo in loco est ve-
i quædam virtus;
ipse qui habet in
habitationem, visi-
& adjutor est loci
Mach. 3.

Custódit Dôminus
ossa (justórum.)
Unum ex his non
etur. Psal. 33.

Lectio sancti Evangelii
secundum Joannem.

Lectio vij. Cap. 14.

IN illo tempore: Dixit
Jesus discipulis suis, A-
men, amen dico vobis:
qui credit in me, ópera
quæ ego facio, & ipse
faciet, & maiora horum
faciet. Et reliqua.

Homília Sancti Joannis
Chrysostomi.

In S. Ignat. M. n. 5.

SANCTORUM non modò
còrpora, sed & ipsi lò-
culi & monuménta spi-
ritáli grátia conferta sunt;
nam si in Elisæo id cón-
tigit, ut defunctus sepúl-
crum ejus attingens, mor-
tis víncula dissolverit, &
ad vitam rursus redierit;
multò magis id fiet hoc
tempore, quo grátia fluit
uberior, quo spíritus ma-
jor est vis, ut si cum fide
áliquis arcam attingat,
magnam inde virtutem
háuriant; & eam ob cau-
sam Reliquias Sanctorum
nobis concessit Deus, ut
nos ad se eorum imitatió-
ne perducant: & sunt nobis
velut portus quidam &
idóneum solátium eorum
malorum quæ nos assidue
affligunt. Quamóbre vos
omnes cohórtor, fratres,
si quis vestrum ægritudine

ánimi, vel córporis morbo, vel quâvis áliâ calamitate, aut peccatórum mole prémitur, ut cum fide huc accédât; & ab áliis ómnibus liberátus, magna cum lætítia revertétur, & aspéctu solo consciéntiam tranquillíorem reportábit.

℞. Virtútes non quâlibet faciébat Deus per manum (ejus;) * Ita ut super lánguidos deferréntur à córpore ejus sudária & semicinctia, & recedébant ab eis languóres.

℣. Amplificátus est in mirabilibus suis. * Ita ut. *Act. 19. Eccli. 48.*

Letitio viij.

EXpedit, ut non solum ii, qui ærúmnis affécti sunt, huc sese cóferant, sed illi étiam, qui & ánimi quiéte, & glóriâ, & poténtiâ, & magnâ apud Deum fidúciâ perfruúntur, hanc utilitatem non négligant. Qui enim huc accédit, & sanctum videt, bona hæc effíciét stabilióra, & memóriâ rectè factórum ejus, ánimum suum reddet moderatiórem, nec consciéntiam suam bonis opéribus efférri atque intumescere patiétur. . . Ut ilis igitur cunctis hic the-

saurus est, & refúgium opportunum, tam iis qui lapsi sunt, ut à tentatiónibus liberéntur, quàm iis qui próspere ac feliciter degunt, ut diu fruántur bonis: illis qui morbis laboránt, ut bonam valetúdinem consequántur: illis qui cómodâ gaudent valetúdine, ne in morbum áliquem incúrrant.

℞. Accessérunt omnes à parvo usque ad magnum, dixerúntque: Cadat oratio nostra in conspéctu tuo, & * Ora pro nobis ad Dóminum. ℣. Multùm valet deprecátio iusti assídua. * Ora. *Jerem. 42. Jac. 5.*

In Ss. Martyr. Ægyptios.

Letitio ix.

§. 1.

SAntórum córpora quovis adamantino & inexpugnábili muro tútius nobis urbem múniant, & tanquam excélsi quidam scópuli úndique prominentes; non horum, qui sub sensus cadunt, & oculis cernúntur, hóstium impetus propúlsant tantum, sed étiam invisibílium dæmonum insídias, omnesque diabóli fraudes subvertunt ac dissipant. . . . neque verò tantum advérsus hóminum insi-

[OCT.]

Translationis S. Remigii.

557

dias, aut adversus fallacias dæmonum utilis nobis est hæc possessio: sed etsi nobis communis Dominus ob peccatorum multitudinem irascatur, his objectis corporibus, continuo poterimus eum propitium reddere civitati.

R. Natus est firmamentum gentis, rector fratrum, stabilimentum populi: * Ossa ipsius visitata sunt, & post mortem prophetaverunt.

ψ. Sepulcrum ejus est apud nos usque in hodiernum diem. * Ossa. Glória. * Ossa. Eccli. 49. Act. 2.

AD LAUDES

Ant. CUM te consump-

1. C tum putaveris, orieris ut lucifer, & deprecabuntur faciem tuam pluri. Job. 11.

Ant. 2. Vir amator civitatis & benè audiens, pro affectu pater appellabatur. 2. Mach. 14.

Ant. 3. Deprecatio illius usque ad nubes propinquabit & non discedet, donec Altissimus aspiciat.

Eccli. 35.

Ant. 4. Consolabitur nos ab operibus & laboribus manuum nostrarum in terra. Gen. 5.

Ant. 5. Quæsit bona genti suæ; & nominatum est nomen gloriæ ejus usque ad extremum terræ.

1. Mach. 14.

Capitulum 1. Paral. 17.

D Omine, propter famulum tuum, nota esse voluisti universa magnalia, & tu, Domine, factus es Deus ejus.

ψ. Dabis eum, Domine, in benedictionem,

R. In sæculum sæculi. Psalm. 20.

Ad Benedictus

Ant. 7. Statuisti, Domine, ut transferrentur ossa (ejus) & posuisti templum, in quo invocatum est nomen tuum in ipso. Bar. 2.

Oratio

D Eus qui nos beati Remigii Pontificis nostri præsidio circumdas & protegis, translationem corporis ejus celebrantes exaudi, ut assiduus tanti Patroni suffragiis, tuam semper misericordiam consequamur, & gratiam inveniamus in auxilio opportuno. Per Dominum.

AD HORAS

Antiphona de Laudibus, quarta omissa.

Oratio ibidem.

Bb iij

AD TERTIAM

Capitulum de I. Vesperis.

R. brev. Magna est glória ejus in Salutarí tuo Dómine. Allel. all. Magna.

ψ. Glóriam & magnum decórem impónes super eum. Allelúia, allelúia. Magna. Glória. Magna. *Psal. 20.*

ψ. Mirificávit Dóminus sanctum suum,

R. Dóminus exáudiet me cum clamávero ad eum. *Psal. 4.*

AD SEXTAM

Capitulum de Laudibus.

R. brev. Justus ut palma florébit. All. all. Justus.

ψ. Sicut cedrus Libani multiplicábitur in domo Dómini. Allelúia, allel. Justus. Glória. Justus. *Pf. 81.*

ψ. Date glóriam Deo,
R. Mirábilis Deus in sanctis suis. *Pf. 67.*

AD NONAM

Capitulum Eccli. 44.

Sunt quorum non est memória : perierunt quasi non fúerint ; sed córpora sanctórum in pace sepúlta sunt, & nomen eórum vivit in generatió- nem & generatió- nem.

R. Custódi innocén-

tiam, (Dómine) & vide æquitatem. All. all. Custódi. ψ. Quóniam sunt reliquiae hómini pacífico. Allelúia, allelúia. Custódi. Glória. Custódi. *Pf. 36.*

ψ. Omnia ossa mea dicent :

R. Dómine, quis similis tibi ? *Pf. 34.*

AD II. VESPERAS

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum, Hymnus & Versus ut in I. Vesperis.

Ad Magnificat

Ant. 1. Hic est fratrum amátor & pópuli : hic est qui multum orat pro pópulo & univérfa civitate. *2. Mach. 15.*

Oratio ut supra ad Laud.

Commem. S. Leodegarii Episcopi & Martyris per Ant. Nemo patiátur pag. viij. de Comm. unius Mart.

Oratio ut infra.

DIE II.

In Festo

S. LEODEGARI

MARTYRIS

ATQUE PONTIFICIS.

Simplex.

Omnia de Communi unius Martyris pag. vij.

Oratio

DEus, qui beátum Leodegárium Mártyrem tuum atque Pontíficem in

agone probasti, & probatum in dolore susten-
tasti, præsta famulis tuis,
ut qui glóriam non meremur,
indulgentiam ipso interveniente,
adipisci mereamur. Per Dóminū.

*Ex Anonymo & Ursino
apud Duchesne, & Ma-
bill. sæc. 2. Bened.*

Lectio iij.

Leodegarius, pri-
mum Pictaviensis
Archidiaconus, ac
deinde Monasterii sancti
Maxentii Abbas, postre-
mo Augustodunensium
Episcopus creatus est,
cui ecclesiæ decem annis
præfuit. Cum autem Chil-
déricum secundum, qui
in regni administratiōe
illius operâ utebatur, ar-
gueret quod antiquas re-
gni leges rescidisset, fi-
liamque avinculi duxisset
uxorem, in Luxoviense
monasterium, quò rele-
gatus antea fuerat Ebroi-
nus Major palatii, aman-
datus est. Uterque rege
mórtuo, in pristinum gra-
dum est restitutus. Sed
Ebroinus se in monaste-
rium, Leodegario auc-
tore, detrusum fuisse ra-
tus, Didonem quondam
Cabilonensium Episco-
pum, & Bolbonem e Va-

lentina sede ejéctum, ac
Vaimérum ducem Cam-
paniæ cum exercitu Au-
gustodunum misit, qui
eum comprehenderent.
Re cognitâ, sanctus An-
tistes, erogatis in páupe-
res facultatibus, triduano
jejúnio indicto, & factis
circum urbis mænia cum
cruce & Reliquiis Sanctó-
rum, supplicatiōibus,
Christi corpore præmu-
nitus, ne quid detriménti
civitas sui causâ pateré-
tur, sponte se tradidit ini-
micis; qui illum statim,
oculis evulsis, in monas-
tèrium conjecerunt. Inde
váriis cruciatum tormén-
tis, præcisís ipsi lábiis &
linguâ, in canóbiū Fís-
cannense, cui Hildomár-
ca Abbatiſſa sanctissimè
præerat, sub custódia
asservándum detrusérunt.
Ibi per biennium demo-
rátus, quotidie sacra fa-
ciébat. Dénique in palá-
tium ductus, quò non-
nulli Episcopi convéne-
rant, cum linguæ officio
níhilò secíus uterétur, dí-
císâ túnica, Episcopáli dí-
gnitate spoliátus, conjec-
tus est in cárcerem: ex
quo in sylvam territórii
Atrebaténsis, ejus pósteà
nómine insignítam, a quâ

tuor sicáriis abductus, cápite truncátus est, anno Christi sexcentésimo septuagésimo octávo. Corpus ejus ibi apud Sarcin-gum sepúltum, inde post biénnum ad Pictónes, váriis in itinere patrátis mi-ráculis, delátum est, & in basilica sancti Maxén-tii honoríficè cónditum.

DIE III.

In Festo

SANCTI DIONYSII

AREOPAGITÆ

Episcopi & Martyris.

Simplex.

*Omnia de Communi unius
Martyris pag. vij.*

Oratio.

Illúmina, quæsumus,
Idómine, méntis nostræ
rénebras, qui ad beáti
Pauli Apóstoli prædica-
tiónem Dionysium Areo-
pagitam in admirábile lu-
men Evangélíi transtulís-
ti. Per.

*Ex Act. Apost. & variis
monument. Lectio iij.*

Dionysius, civis
Atheniénsis, cum
in médio Areó-
pagi, ubi sedébat judex,
Paulum concionántem au-
divisset, ei statim adhæ-
rens, Christi fidem am-
pléxus est. Eum Athe-
niénsis ecclésiæ primum

fuisse Episcopum referi
sanctus Dionysius Corin-
thiòrum Episcopus, in
ea quam scripsit ad Athe-
niénses Epístola. Tandem
verò post claríssimam
confessíonem fidei, &
gravíssima tormentórum
génera glorióso marty-
rio coronátus est. Extat
hujus martyrii ad tértium
Octóbris diem Athénis
memória; cum in mar-
tyrológio quod Romáus
Póntifex olim Aquiléiam
transmisit, ac póstmodum
sanctus Ado Viennén-
sis, circá médium noni
sæculi, apud Ravénnam,
própriâ manu exscripsit;
tum in réliquis martyro-
lógis ferè omnibus latinó-
rum. Caput beáti Már-
tyris in Constantinopoli-
tánæ urbis capélla impe-
riáli repósitum, sub ini-
tium sæculi décimi tértii,
Nivelóni Sueffionénsi Epí-
scopo à Balduíno, primo
è latinis imperatóre do-
nátum est, & in Longi-
pontánum Ordinis Cister-
ciénsis monastérium in
Diocési Sueffionénsi de-
portátum. Aliæ verò
Areopagitæ Reliquiæ ab
Innocéntio Papa tértio
ad monastérium sancti
Dionysii in Fráncia trans-

missæ sunt, ubi religiosè coluntur.

DIE IV.

In Festo

SANCTI FRANCISCI

ASSISINATIS.

Simplex.

Omnia de Communi Iustorum pag. xlj. Oratio

DEus, qui te parvulis & humilibus revelare non dedignaris, tribue nobis, quæsumus, imitatione beati Francisci & stultam hujus mundi despiciere sapientiam, & solum ediscere Jesum Christum crucifixum, qui tecum.

Lectio iij.

FRanciscus, Assisii in Umbria natus, à prima ætate mercatûram fecit. Cum pauperem eleemosynam flagitantem præter morem repulisset, adeo commotus est, ut Deo promiserit se nemini poscenti eleemosynam unquam negaturum. Post gravem morbum ex quo convalescit, coepit colere ardentius officia caritatis; ita ut quidquid haberet, pauperibus largiretur. Cum illud ex Evangelio audisset: Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zo-

nis vestris, non peram in via, neque calceamenta, sibi eam regulam servandam proposuit. Ad quem cum duodecim socii, quos Minores appellari voluit, se adjunxissent, Romam se recepit ad Innocentium tertium, qui ipsius vitæ institutum probavit. Româ reversus, cum sociis in tugurio juxta Assisium habitavit, ubi in labore multo magnaque inopia victitabant. Tunc docuit eos Franciscus Dominum laudare in omnibus & ex omnibus creaturis, honorare præcipuâ reverentiâ sacerdotes, fidei quoque veritatem quam Romana tenet ecclesia firmiter credere & simpliciter confiteri. Vix sustentandæ naturæ necessaria sumebat, cibariaque aut cineris aut aquæ admixtione ut plurimum reddebant insipida. Egradiens tamen exteriùs, propter verbum Evangelii conformabat se suscipientibus ipsum in qualitate ciborum. Nuda humus frequentius lectus erat lassato corpori, & sæpius sedens, ligno, vel lapide ad caput posito dormiebat. Unica

páupere cōtēntus tūnicā, in nuditatē Deo serviebat & frigore. Franciscus autem martyrii cupidus in Syriam trajecit; ubi à Meledino Babylónis Ægypti Soldáno liberaliter excēptus, cū nihil proficeret, rediit in Italiā. Grávitē ægrótans deférri voluit in ecclēsiā sanctæ Mariæ Angelórum, ut ubi grátie Spíritum accēperat, ibi spíritum vitæ redderet. Obiit anno Christi millésimo ducéntésimo vigésimo sexto. Hunc miráculis, antē & post mortē clarum, paulò post Gregórius novus in sanctórum númerum adscripsit.

DIE VI.

In Festo

SANCTI BRUNONIS

ANACHORETÆ.

In Metropol. & Collegiatis

Duplex-majus.

Extra

Semiduplex - minus.

Omnia de Communi Anachoretarum pag. xxxv.

Oratio

Sancti Brunonis, quæsumus, Dómine, intercessiónibus adjuvémur;

ut qui majestatem tuam graviter delinquendo offéndimus, ejus méritis & precibus nostrórum delictórum véniam consequámur. Per.

AD MATUTINUM

¶ *Extra Metropol. fest. Officium eo modo.*

Prima. Lectio, Scriptura occurrans, è tribus fit una; secunda Lectio, prima II. Nocturni; tertia Lectio, secunda & tertia ejusd. Noct. è duab. fit una.

IN II. NOCTURNO

Ex Petro Cluniac. Guiberto, & ex S. Brunonis vita à variis auctor. scripta.

Lectio iv.

Bruno, Coloniæ Agrippinæ natus, post eménsa Parisiis, grammaticæ, philosophiæ, & theologiæ studia, ecclēsiæ sancti Cuniberti Coloniensis primum, deinde Remensis ecclēsiæ canónicus, ibidemque magnórum studiórum Rector electus est; in qua dignitatē, velut lampas ardens & lucens, divinæ sciéntiæ & pietatis lumen effudit: & quasi columna, pro ejusdem ecclēsiæ felicióri statu

promovendo, plures labores fortiter sustinuit. Solitudinis amore flagrans, cum sex aliis familiaribus mundo valedicens, sanctum Hugonem Episcopum Gratianopolitanum adiit: qui causam eorum adventus cognita, eosque esse intelligens, quos eadem nocte velut septem stellas ad suos pedes corruentes in somnis videbat, perhumaniter & benignè suscepit; atque voto summopere commendato, inter montes suae Dioceseos, qui Carthusiani dicebantur, desideratam eis concessit solitudinem. Ibi aedificato Oratorio ac cellulis separatim extructis, bini in singulis habitantes, silentio, orationi, lectioni jugiter intenti, cibo pastiparcellimo, ad nudum cilicio induti sub veste angusta & hirsuta, in asperiori disciplina, coelestis vitae sancta quaedam praelibabant otia; statim tamen horis operi manuum, praesertim conscribendis libris incumbentes; tum ut suae inopiae consulere, tum ut manibus saltem, quod ore non possent, verbum Dei prae-

dicarent. *Leitio v.*

Hugonem Episcopum, interdum nimio solitudinis amore diutius apud eos commorantem, Bruno subinde his verbis admonébat: Redi ad oves tibi commissas, eisque quod debes fideliter exsolve. Eundem etiam, cum paupertatis & humilitatis studio incensus, equos suos vendere, & divito pauperibus pretio, Diocesim suam pedibus obire vehementer optaret, a proposito dimovit; veritus scilicet, ne ille, aut de tanta virtute sibi blandiens, ipsam humilitate superbiret, aut de singularitate a ceteris carperetur Episcopis, aut propter itinerum asperitatem officio suo minor fieret. Post sex fere annos in secésu exactos, Brunonem Romam accitavit Urbanus secundus, summus & pius Pontifex, ex illustri familia Castellionarum ad Matronam, in provincia Remensi, ortus; quique Remensis ecclesiae canonicus & Brunonis discipulus fuerat. Quem Bruno, postquam in Synodis celebrandis, gerendisque arduis Eccle-

siæ negotiis consilio suo per triennium adjuvisset, ab eodem facultatem obtinuit eremi repetendi; recusato fortiter non minus quam humiliter Archiepiscopatu Rhegiensis ecclesiæ, quæ prima est totius Calabriæ Metropolis. Etenim altiora spirans & sperans vir Dei, rursus contemptis mundi honoribus, tanto solitudinis amore tenebatur, tantis divinarum contemplationum deliciis fruebatur in secëssu, ut de earum suavitate elegantem scripserit Epistolam ad Rodolphum, cognomento Viridem, Remensis ecclesiæ Præpositum, quem amore singulari semper prosecutus fuerat, & qui postea ob præclaram meritorum gloriam, ad sedem Archiepiscopalem Remorum erectus fuit.

Letitio vj.

Cum autem Urbanns, post celebratum Placentiæ Concilium, in Galliam profecturus esset, metuens Bruno, ne si ad optatam Carthusiam reverteretur, aut Romanam curiam effugere non posset, aut eam sequi videretur, secëssit in ere-

munum prope Scylaceum in Calabria; ubi Monasterium ædificavit, liberalitate usus Rogerii Calabriæ Comitis; cui post annum Capuam obsidenti per visum nocte apparuit, eumque ab insidiis Sergii Ducis Græcorum in ipsius exercitu militantium liberavit. Quamobrem ut vir divinus, per illius deserti vastitatem devotionis & caritatis ardores ferventiùs fovere posset, Rogerius suis impensis plures construxit ecclesias, præsertim sanctæ Mariæ, & sancti Stëphani de Erëmo, quas multis & magnificis donariis adornavit; ubi Bruno noctes atque dies silentio, jejuniis, orationi, sacris Libris perlegendis, atque piè, doctè & eleganter elucidandis incumbens, sanctam vitam perëgit, & peractam sanctioris mortis felicitate cumulavit. Morti proximus, fidei suæ professionem coram fratribus edidit, eamque contra errorem Berengarii conclusit his verbis: Credo etiam sacramenta quæ sancta credit & veneratur Ecclesiæ; & nominatim panem & vinum quæ consecrantur in

[OCT.]

S. Brunonis Anachoretæ.

363

altari, post consecrationem verum corpus esse Domini nostri Jesu Christi, veram carnem, & verum sanguinem, quæ & nos accipimus in remissionem peccatorum nostrorum, & in spe salutis æternæ. Quievit in Domino anno millésimo centésimo primo, pridie Nonas Octóbris.

IN III. NOCTURNO

Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 12.

In illo tempore, Dixit Jesus Discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris. Et reliqua. Homilia Sancti Brunonis

Confessoris.

Ex Serm. 5. de Confess.

Non possunt alii esse lucernæ ardentes, nisi illi, qui lumbos præcinctos habent. Lucernæ quidem esse possunt; ardentes esse non possunt. Nisi enim ignis inferior extinguatur, superior lucere non potest. Inferior ignis, luxúria est: superior verò quis alius, nisi grátia Spiritus Sancti; lucernæ autem ipsi sunt, qui nisi continentiam, &

castitatem habuerint, non lumen, & claritatem, sed tenebras ministrant, & cæcitatem. Cæcus enim si cæcum duxerit, ambo in foveam cadunt: Domini sententia est. Qui autem lucerna ardens esse vult, lumbos præcingat, continentiam & castitatem custodiat.

Lectio viij.

Sic enim præcinctos esse oportet, qui Salomónis custodiunt lectum. Lectus Salomónis est Ecclesia, illius videlicet Salomónis qui ait: Ecce plusquam Salomon hic. Unde illi benè præcincti sunt, qui super femur suum suum gladium habent: illum videlicet gladium, quo castissima Judith Holofèrnam interfecit. Apostolus enim non solum Episcopos & Sacerdotes, verum etiam omnes Christianos, sanctos, & continentés esse jubet, cum dicit: Qui habent uxores, tanquam non habentes sint, & qui solutus ab uxore, non ducat uxorem.

Lectio. ix. Serm. 7.

Sequitur, Beati servi illi, quos, cum venerit Dominus, & invenerit

est in eis quod Dóminus subsequenter adjúnxit: Et qui perdiderit ánimam suam propter me, invéniet eam. Qui perdiderit, inquit, propter me. Tota causa ibi est. Qui perdiderit, non quomodocúmque, non quâlibet causâ, sed propter me. Illi enim in prophetia jam dixerunt Mártires: propter te mortificámur totâ die. Propterea Mártirem non facit pœna, sed causa.

DIE XII.

In Festo

S. DONATIANI
ARCHIEPISC. REMENS.

Semiduplex - minus.

Omnia de Communi Ss.
Pontificum pag. xix.

Oratio

Aures pietatis tuæ, quæsumus, Dómine, precibus nostris inclína, & beáti Donatiani Pastoris nostri auxílium humíliter implorâtes, ejus æternæ beatitudini consócia. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Ex Flodoard. hist. Rcm.
& Marl. Lib. 1. Bol-
lund. Tom. 5. Maii &
alii.

Lectio ij.

Donatianus in ordine Remensium Archiepiscoporum octávus, Româ oriúndus, patre scilicet Cornélio viro Patricio, & Liciniâ ejus uxóre procreátus; ortu autem Gallus, útpote qui in Gál-
liis concéptus & in lucem éditus fuit, succéssit sancto Materniáno. Ad Pontificátûs honórem evéctus, illórum qui ejúsmodi officio Pontificáli præcésserant, dignum se præbuit succéssorem; atque commisso sibi gregi, doctrinâ Christiánâ, & vitæ sanctitátis exémplo præfuit. Spectátam illius virtutem fácilè indicat gloriósus & éminens Confessoris título, quo in dyp-
ticis ecclesiásticis insignitur. Quippe ex eórum número erat Episcopórum, qui invincibili strenuitate, & nervósâ eloquéntiâ Gállias tunc temporis tantóperè illustrábant: de quibus sanctus Hierónymus scribens contra Vigilántium, dicit: flétebatur leni iugo Christi ferocitas Gallórum, curvabátur império fidei cervicósitas Germanórum.

& Gallicanus cothurnus, qui monstra non habuit, viris fortibus & eloquentibus semper abundavit.

Lectio iij.

VIta sanctus Donatianus, extra urbem cum prædecessoribus suis Archiepiscopis in cœmetério sanctorum Vitalis & Agricolæ, nunc basilicæ divo Nicasio sacrae, sepultus est, ubi fertur variis clavisse miraculis. Inde levatum illius corpus, tempore Hincmari qui Ebóni in sede Remensi successerat, Brugas in Flándria translatum est, & à Balduino Comite depositum in æde beatae Virginis Mariæ, quæ nunc est sancti Donatiani, & in Cathedralem erecta est anno millesimo quingentesimo quinquagesimo nono. Hanc variis illustratam miraculis, sancti Donatiani meritis & intercessione tradunt illius provinciae scriptores, à cujus incolis ut totius Flándriae maritimæ patronus religiosissime colitur.

✕

DIE XIV.

In Festo

SANCTI CALIXTI
PAPÆ ET MARTYRIS.

In Ecclesia Metropolitana

Duplex-minus.

Extra

Semiduplex-minus.

*Omnia de Communi unius
Martyris pag. vij.*

Oratio

DEus, qui nos conspicias, ex nostra infirmitate deficere: ad amorem tuum nos misericorditer per beati Calixti Martyris tui atque Pontificis exempla restaura. Per Dominum.

AD MATUTINUM

¶ *Extra Metropol. fit
Officium eo modo*

*Prima Lectio, Scriptura
occurrens, è tribus fit
una; secunda Lectio, et
quæ est de S. Calixto; ter-
tia Lectio, Sermo S. Cy-
priani è duabus fit una.*

IN II. NOCTURNO

*Apud Surium Tom. 3. &
Mombrit. Tom. 2.*

Lectio iv.

Calixtus, qui & Calixtus post obitum Zephirini Romanæ præfuit ecclesiæ.

sub initium anni ducentésimi décimi noni, imperante Heliogabádo, cui, ante mortem Calixti, succéssit in império Alexándér. Eo témpore Ecclé-sia Christi summâ pace fruebátur. Is tamen cùm exegisset in Pontificátu annos quinque, martyrio coronátus est. Extat Romæ, in via Appia vetus cœmetérium ejus nó-mine nuncupátum, in quo plúrimi Mártyres sepúlti sunt. Hoc cœmetérium ipse vel erexit vel ampliávit favénte Christíanis Alexándro imperatóre, cujus mater Mamæa, teste Lampridio, Christi fidem profitebátur. Sancti Calixti Relíquias religiósè assérvat & colit ecclé-sia Metropolitána.

*Ex Epist. S. Cypriani 56.
de Exhort. Martyrii ad
Thibaritanos.*

Lectio v.

AD agónem sæculárem exercéntur hó-mines & parántur; & magnam computant glóriam honóris sui, si illis spectánte pópulo & imperatóre præ-sénte contigerit coronári. Ecce Agon sublimis & magnus, & coronæ coeléstis præmio

gloriósus, ut spectet nos certántes Deus: & super eos quos filios facere dignátus est, óculos suos pandens, certáminis nostri spectáculo perfrúitur. Præliántes nos & fidei congressióne pugnántes spectat Deus, spectant ángeli ejus; spectat & Christus. Quanta est glóriæ dignitas! quanta felicitas, præ-sénte Deo congredi, & Christo júdice, coronári! Armémur viribus totis, & parémur ad agónem mente incorruptâ, fide integrâ, virtúte devótâ. . . . . Armat nos & præparat Apóstolus dicens: induite arma Dei, ut possitis resistere in die nequissimo. Induá-mus lorícám justitiæ, ut contra inimíci jácula munitum sit pectus & tutum. Calceáti sint Evangélico magistério & annáti pedes; ut cùm serpens calcári à nobis cœperit, mordére & supplantáre non possit.

Lectio vj.

PORTémus fórtiter scutum fidei, quo protegénte, quidquid jaculá-tur inimícus, possit extingui. Accipiámus ad teguméntum capitis gáleam

salutarem, ut muniântur aures, ne audiant edicta ferälia: muniântur oculi, ne videant detestanda simuläcra: muniâtur frons, ut signum Dei incolume servetur: muniâtur os, ut Dominum suum Christum victrix lingua fateatur. Armemus & dexteram gladio spiritali, ut sacrificia funesta fortiter respuat, & Eucharistiæ memor, quæ Domini corpus accepit, ipsum complectatur, postea à Domino sumptura præmium cælestium coronarum. O dies ille qualis & quantus advéniet, fratres dilectissimi, cum cœperit Dominus populum suum recensere & divinæ cognitionis exâmine singulorum mérita recognoscere, mittere in gehënnam nocentes, & persecutores nostros flammæ pœnalis perpétuo ardore damnare, nobis verò mercèdem fidei & devotionis exsolvere! Quæ erit glória & quanta lætitia admitti, ut Deum videas; honorari, ut cum Christo Domino Deo tuo salutis ac lucis æternæ gaudium capias!

IN III. NOCTURNO

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo tempore, dixit Iesus discipulis suis: Nichil opertum, quod non reveletur: neque occultum, quod non sciatur. Et reliqua.

Homilia Sancti Hilarii Episcopi.

Comment. in Matth. C. 20.

DOminus diem iudicii ostendit, quæ abstrusam voluntatis nostræ conscientiam prodet: & ea quæ nunc occulta existimantur, luce cognitionis publicæ deteget. Igitur non minas, non consilia, non potestates insectantium monet esse metuendas: quia dies iudicii, nulla hæc fuisse atque inania revelabit. Et quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine: & quod in aure auditis, prædicite super tecta. Non legimus Dominum solitum fuisse noctibus sermocinari, & doctrinam in tenebris tradidisse: sed quia omnis sermo ejus, carnalibus tenebræ sunt, & verbum ejus infidelibus nox est.

Lectio viij.

ITaque id quod à se dictum est, cum libertate fidei & confessionis vult esse loquendum: idcirco quæ in tenebris dicta sunt, prædicari iussit in lumine: ut quæ secretò aurium commissa sunt, super tecta, id est, excelsò loquentium præconio audiuntur. Constantes enim Dei ingerenda cognitio est, & profundum doctrinæ Evangelicæ secretum lumine prædicationis Apostolicæ revelandum: non timentes eos, quibus cum sit licentia in corpora, tamen in animam jus nullum est: Sed timentes potius Deum, cui perdenda, in gehenna & animæ & corporis sit potestas.

Lectio ix.

Nolite timere eos qui occidunt corpus. Nullus igitur corporum nostrorum casus est pertimescendus, neque ullus interimendæ carnis admittendus est dolor: quando pro naturæ suæ atque originis conditione resoluta, in substantiam spiritalis animæ refundatur. Et quia doctrinis talibus confirmatos oportet liberam

confitendi Dei habere constantiam, etiam conditionem, quâ teneremur adjecit: negaturum se cum Patri in cælis qui se hominibus in terra negasset: eum porro qui confessus coram hominibus se fuisset, à se in cælis confitendum: qualisque nos nominis sui testes hominibus fuissimus, tali nos apud Deum Patrem testimonio ejus usuros.

Post II. VESPERAS
commemor. S. Theresia per
Ant. Corpora pag. xlvij.
de Comm. Ss. Virginum.

Oratio ut infra.

DIE XV.

In Festo

SANCTÆ THERESIÆ
VIRGINIS.

Simplex.

Omnia de Communi Ss.
Virginum pag. xlvj.

Oratio

DEus, qui beatæ Virginis Theresiæ monitis & exemplo servos tibi & ancillas suscitasti, in quos de spiritu tuo effunderes: da nobis, ejus imitatione ac precibus, & cælestis doctrinæ pabulo nutriri, & veræ perfectionis desiderio accendi. Per Dóminum; . . . . in unitate ejusdem.

*Ex S. Therese vita & oper.**Lectio iij.*

Theresia Abulæ in Hispania nata, ex perlectis in tenera ætate martyrum actis, magnum hausit pietatis sensum; qui postea tum equestrium fabellarum lectione, tum affinium consuetudine imminutus est; sed monialium, quarum disciplinæ commissa fuerat, institutione, & Epistolarum beati Hieronymi lectione sic revixit, ut vigesimo secundo ætatis anno, in Abulensi Carmelitarum Cænobio, vitæ religiosæ votum emisit. Ibi humilitatis ac charitatis operibus, assiduo præsertim erga infirmas sorores ministerio, patientiæque singulari in variis tentationibus, gravibusque morbis per annos ferè viginti perferendis excelsit. Cum tamen aliquandiu, sæcularium familiaritate, orationis intermissione, & confessariorum imperitiâ, aliquid de fervore pietatis remisisset; tandem ex lectione confessionum sancti Augustini, ad Deum penitus revertere ingentes in virtute progressus fecit. Multis

exinde illustrationibus à Deo donata est, quas tamen superiorum arbitrio subiciebat, dicere solita se in revelationibus decipi posse, in obedientia neutiquam. Tanto patiendi æstuat ab desiderio, ut eos à quibus lædebatur, maxime diligeret, ac sæpè exclamaret: Domine, aut pati, aut mori. Ordinis Carmelitarum reformationem aggressa, multa virorum ac mulierum Monasteria instituit, plurimas ob id contumelias, ipsum etiam carcerem passa. Insigne in Ordine cooperatorem nata est Joannem, de Cruce dictum, admirandæ sanctitatis & patientiæ virum, qui tamen ejus exemplo, plurimum se profecisse in spiritalis propòsiti perfectione sæpius testatus est. Cujus perfectionis consilium Theresia tam altè animo infixit, ut votum emisit efficiendi semper quidquid perfectius intelligeret. Sororibus suis orationem adversus grassantes hæreses, laborem manuum & paupertatis studium præcipue commendavit. Nihilque carius habuit, quam ut Virgines sine dote ad-

mitteret. Libros scripsit
coelestem pietatem spi-
rantes. Albæ ad Tormim
decumbens, Ecclesiæ Sa-
cramentis munita, ani-
mam Deo reddidit anno
salutis millésimo quingén-
tésimo octogésimo secun-
do, ætatis sexagésimo oc-
tavo. Quam ante & post
obitum miraculis claram
Gregorius décimus quin-
tus sanctis adscripsit.

D I E X V I.

In Festo

SANCTI BALDERICI

CÆNOBITÆ.

Simplex.

*Omnia de Communi Ss.
Anachoretarum p. xxxv.*

*Oratio Quærentium p.
xl. ibidem.*

Ex Flodoardo & aliis.

Lectio iij.

Baldéricus Présby-
ter, sanctæ Bovæ
frater, illustri ge-
nere ortus, Regis Sigibér-
ti, ut quidam existimant,
filius, Remis puellarum
Monastérium, quod Su-
périus à loci situ nuncu-
patur, in honorem sanctæ
Mariæ & sancti Petri con-
struxit, cujus postmodum
Bovæ electa est Abbatissa.
Constructo monasterio,
Baldéricus secessit in lo-
cum quemdam, quem

montem Falcónis dicunt,
densis opertum & horri-
dum sylvis; quas ipse suc-
cicens, proprio sibi la-
bore in illo condidit habi-
taculum. Ubi diu Deo
devotè & quietè servi-
vit; & nonnullis piis ac
Deum timéntibus, eidem
Baldérico facultates suas
conferéntibus, cœnó-
bium sub honore sancti
Germani ædificavit. Qui-
bus peractis, tandem Re-
mos ad sororem suam
Bovam reversus, ibidem
últimum sui cursûs diem
clausit, & sepúltus non
mó dico tempore requi-
vit. Corpus ejus tandem
ad dictum sancti Germani
cœnóbium translátum est,
quod in ecclesiám Colle-
gíalem, ante tempora
Cárolí Calvi conversum
esse testatur Flodoárdus.

D I E X V I I.

In Festo

SANCTI LUCÆ

EVANGELISTÆ.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS

Antiphona de Laudibus.

Capitulum Ephes. 4.

Christus dedit quos-
dam quidem Após-
tolos, quosdam au-
tem Prophetas, alios ve-

[OCT.]

S. Luca Evangelista.

575

rò Evangelistas, alios autem Pastores, & Doctores ad consummationem sanctorum in opus ministerii, in ædificationem corporis Christi.

R. Implètum est tempus, & appropinquavit regnum Dei: * Pœnitèmini, & † Crèdite Evangelio. V. Ecce super montes pedes evangelizantis & annuntiantis pacem. * Pœnitèmini. Glòria. † Crèdite. Marc. 1. Nahum. 1.

H Y M N U S

CHRISTI perennes nuntii,
Retecta qui coelestibus
Scriptis Dei mysteria
Totum per orbem spargitis:

OLIM sub umbris
condita

Vates sacri quæ viderant,
Umbris procul cedentibus,

Vidistis hæc pleno die.

HUMANA quæ tulit
Deus,

Divina quæ gessit homo,
Seris legenda posteris,
Dictante scripsistis Deo.

LOCO remotos, tempore,

Vos rexit idem Spiritus:
Vestris adhuc in paginis
Nobis loqui non desinit.

UNI sit & Trino Deo
Suprema laus, summum
decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocavit gloriæ.
Amen.

V. Dominus dabit verbum evangelizantibus,
R. Virtute multà. Ps.
67.

Ad Magnificat

Ant. 5. Exalta in fortitudine vocem tuam, qui evangelizas Jerúsalem: exalta, noli timere: Ecce brachium Domini dominabitur. Is. 40.

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM

Invitat. Deum qui vocavit nos in fide veritatis per Evangelium, * Venite, adoremus. 2. Thes. 2.

Psalmus Venite pag. 6,

IN I. NOCTURNO

Ant. 1. Ecce sedes posita erat in coelo, & in circuitu sedis quatuor animalia plena oculis ante & retro. Apoc. 4.

Ant. 8. Aspectus eorum quasi carbonum ignis ardentium, & quasi aspectus lampadarum. Exec. 1.

Ant. 7. Ubi erat im-

petus Spiritûs, illuc gradiebântur, nec revertiebântur cum ambularent. *Ezech. 1.*

ψ. Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquéntur; R. Et mirabilia tua narrábunt. *Psf. 144.*

R. j. Quátuor animália, singula eórum habébant alas feras, & in circuitu, & intus plena sunt óculis, & réquiem non habébant, diē ac nocte, dicéntia * Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus omnipotens.

ψ. Audívi vocem commotiónis magnæ: benedícta glória Dómini de loco suo. * Sanctus. *Apoc. 4. Ezech. 3.*

R. ij. Vidi, & ecce nubes magna, & ignis invólvens; & de médio ejus quasi spécies eléctri, & in médio ejus similitúdo quátuor animálium. * Audiébam sonum alárum, quasi sonum sublimis Dei, cum ambularent. ψ. Animal primum símile leóni; & secúndum ánimál símile vitulo; & tertium ánimál habens faciē quasi hóminis; & quartum ánimál símile áquilæ volánti. * Audiébam *Ezech. 1. Apoc. 4.*

R. iij. Quanta audívimus, & cognóvimus ea; & * Patres nostri narráverunt nobis, narrántes laudes Dómini, & virtútes ejus & mirabilia ejus quæ fecit. ψ. Evangelizáverunt nobis, Spiritu Sancto misso de cœlo, quæ in Christo sunt, passiões & postérieures glórias. * Patres. Glória. * Patres. *Psf. 77. 1. Petr. 1.*

IN IL. NOCTURNO

Ant. 4. Hæc dicit Dóminus Deus Israël: Scribe ómnia verba, quæ locútus sum ad te, in libro. *Jerem. 30.*

Ant. 5. Scriptus est liber monuménti coram Dómino timéntibus Dóminum & cogitántibus nomen ejus. *Malach. 3.*

Ant. 6. Hic liber mandatórum Dei, & lex quæ est in ætérnum. *Baruc. 4.*

ψ. Scribántur hæc in generatióne áltera: R. Et pópulus, qui creábitur, laudábit Dóminum. *Psf. 101.*

Ex Libro S. Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio iv. Cap. 7.

Lucas, médicus Antióchénsis, ut ejus scripta indicant, Græci

Græci sermonis non ignarus, fuit sectator Apostoli Pauli, & omnis peregrinationis ejus comes. Scripsit Evangelium, de quo idem Paulus: *Misimus*, inquit, cum illo fratrem, cujus laus est in Evangelio per omnes Ecclesias. Et ad Colossenses: *Salutat vos Lucas medicus carissimus*. Et ad Timotheum, Lucas est mecum solus. Aliud quoque edidit volumen egregium, quod titulo Acta Apostolorum prænotatur; cujus historia usque ad biennium Romæ commorantis Pauli pervenit, id est, usque ad quartum Nerónis annum. Ex quo intelligimus in eadem urbe librum esse compositum.

℞. Cum esset sapientissimus, docuit populum: quæsit verba utilia, &

* Conscripsit sermones rectissimos ac veritate plenos. ψ. Ut cognoscas eorum verborum, de quibus eruditus es, veritatem, * Conscripsit. *Eccle. 12. Luc. 1.*

Lectio v.

Igitur peregrinationes Pauli & Theclæ, & tota baptizati Leonis fabulam

Pars Autumnalis.

inter apocryphas scripturas computamus. Quale enim est, ut individuus comes Apostoli, inter cæteras ejus res, hoc solum ignoraverit? Sed & Tertullianus vicinus illorum temporum, refert Presbyterum quemdam in Asia amatorem Apostoli Pauli, convictum à Joanne quoddam auctor esset libri, & confessum se hoc Pauli amore fecisse, ob id loco excidisse.

℞. Doctrinam sapientiæ & disciplinæ scripsit in codice; renovavit sapientiam de corde suo.

* Beatus qui in istis versatur bonis; qui ponit illa in corde suo, sapiens erit semper. ψ. Discipulus qui testimonium perhibet de his, scripsit hæc; & scimus quia verum est testimonium ejus. * Beatus. *Eccli. 50. Joan. 21.*

Lectio vj.

Quidam suspicantur, quotiescunque in Epistolis suis Paulus dicit, *Juxta Evangelium meum*, de Lucae significare volumine; & Lucam non solum ab Apostolo Paulo didicisse Evangelium, qui cum Domino in carne non fuerat, sed & à cæteris

C c

Apóstolis. Quod ipse quoque in principio sui volúminis declárat, dicens: Sicut tradiderunt nobis qui à principio ipsi viderunt, & ministri fuérunt sermónis. Igitur Evangélium, sicut audierat, scripsit; Acta verò Apostolorum, sicut viderat, composuit. Vixit octoginta & quatuor annos, uxorem non habens. Sepultus est Constantinópoli; ad quam urbem, vigésimo Constantii anno, ossa ejus cum Reliquiis Andréæ Apóstoli translata sunt de Achaïa.

℞. Omnis Prophetia Scripturæ propriâ interpretatione non fit: * Non enim voluntate humanâ allata est aliquando Prophetia: sed † Spiritu Sancto inspirati, locuti sunt sancti Dei homines. ψ. Spiritus est in hominibus, & inspiratio Omnipotentis dat intelligentiam. * Non enim. Gloria. † Spiritu Sancto. 2. *Pet. 1. Job. 32.*

IN III. NOCTURNO

Ant. 4. Spiritus Domini locutus est per me, & sermo ejus per linguam meam. 2. *Reg. 23.*

Ant. 2. Vox mea ad

Filios hominum: Accipite disciplinam meam; doctrinam magis quam aurum eligit. *Prov. 8.*

Ant. 1. Suscipite infinitum verbum quod potest salvare animas vestras. *Jacobi. 1.*

ψ. Attendite, popule meus, legem meam:

℞. Inclinate aurem vestram in verba oris mei.

Psal. 77.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 1.

QUoniam quidem multi conati sunt ordinare narrationem, quæ in nobis completæ sunt, rerum. Et reliqua.

Homilia Sancti Ambrósii Episcopi.

Exposit. Evang. secundum Luc. Lib. 1.

ECclésiâ, cum quatuor Evangelii libros habeat, per universum mundum Evangelistis redundat: hæreses cum multa habeant, unum non habent. Multi enim conati, sed Dei gratiâ destituti sunt... Conati utique illi sunt, qui implere nequiverunt. Ergo multos cepisse, nec implevisse etiam sanctus Lucas testimonio locupletiore testatur, di-

cens plurimos esse conatos. Qui enim conatus est ordinare, suo labore conatus est, nec implévit. Sine conatu sunt enim donationes & grátia Dei, quæ ubi se infúderit, rigare consuevit, ut non égeat, sed redúndet scriptoris ingénium. Non conatus est Matthæus, non conatus est Marcus, non conatus est Joánnes, non conatus est Lucas: sed divino Spíritu ubertatem dictorum rerumque omnium ministrante, sine ullo molimine cœpta compleverunt.

R. Super montem excelsum ascende, tu qui evangelizas Sion: * Dic civitatibus Juda: Ecce Deus vester. *ψ.* Séquere me, vade, & annúntia regnum Dei. * Dic. *Is.* 40. *Luc.* 9.

Lectio viij.

Visum est, inquit, & mihi. Potest etiam non soli visum esse, quod visum sibi esse declarat. Non enim voluntate tantum humanâ visum est; sed sicut placuit ei qui in me, inquit, loquitur Christus; qui ut id quod bonum est, nobis quoque bonum vidéri possit, ope-

ratur; quem etiam miseratur & vocat. Et ideo qui Christum sequitur, potest interrogatus cur esse voluerit Christianus, respondere: Visum est mihi. Quod cum dicit, non negat Deo visum; à Deo enim præparatur voluntas hominum. Ut enim Deus honorificetur à sancto, Dei grátia est. Denique plurimi voluerunt scribere Evangelium: sed quatuor tantummodo, qui divinam meruerunt grátiam, sunt recepti.

R. Misit me Christus evangelizare, non in sapientia verbi, ut non evacuétur crux Christi. * Nonne stultam fecit Deus sapientiam hujus mundi? *ψ.* Ubi litteratus, ubi legis verba ponderans, ubi doctor parvulorum? * Nonne stultam. *1. Cor.* *1. Is.* 33.

Lectio ix.

Proxiorum hunc Evangelii librum quam cæteros esse nemo dubitaverit. Et ideo non ea, quæ falsa sunt, sed quæ vera, sibi vindicat. Denique etiam à sancto Paulo Apóstolo testimonium meruit diligentia. Sic enim

laudat Lucam: Cujus laus, inquit, est in Evangelio per omnes Ecclesias. Et verè laudabilis est, qui mervit à tanto Gèntium doctore laudari. Scriptum est autem Evangelium ad Theophilum, hoc est, ad eum quem Deus diligit. Si Deum diligis, ad te scriptum est: si ad te scriptum est, suscipe munus Evangelistæ, pignus amici in penetrabilibus animi diligenter aserva. Bonum depositum custodi per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis.

℞. Manifestata est nunc gràtia Dei per illuminationem salvatoris nostri Jesu Christi, * Qui destruxit quidem mortem, illuminavit autem vitam & incorruptionem † Per Evangelium in quo positus sum ego prædicator. *ψ.* Ascendit super cælum cœli, ecce dabit voci suæ vocem virtutis. * Qui. Glória Patri. † Per. 2. *Tim.* 1. *Pf.* 67.

AD LAUDES

Ant. Quam speciosi pedes Evangelizantium pacem, Evangelizantium bona. *Rom.* 10.

Ant. 4. Pervenimus ad

vos in Evangelio Christi; spem habentes crescentis fidei vestræ, in vobis magnificari. 2. *Cor.* 2.

Ant. 1. Spem quæ reposita est vobis in cœlis, audistis in verbo veritatis Evangelii, quod pervenit ad vos. *Coloss.* 1.

Ant. 2. Dignè Evangelio conversamini, in uno Spiritu unanimes, collaborantes fidei Evangelio: quia vobis donatum est ut in Christum credatis. *Phil.* 1.

Ant. 3. Glória, honor & pax omni operanti bonum, in die cum iudicabit Deus occulta hominum secundum Evangelium meum. *Rom.* 2.

Capitulum Josuë. 1.

Non recedat volūmen legis hujus ab ore tuo; sed meditaberis in eo diebus ac noctibus, ut custodias & facias omnia quæ scripta sunt in eo: tunc diriges viam tuam, & intelliges eam.

ψ. Declaratio sermonum tuorum illuminat, ℞. Et intellectum dat parvulis. *Pf.* 118.

Ad Benedictus

Ant. 6. Mihi data est gràtia hæc, in Gèntibus evangelizare investigabi-

les divitias Christi, & illuminare omnes. *Ephes.*

3.

Oratio

DEus, qui beato Lucae corporum medico, Evangelium Filii tui nobis tradendum credens, eum etiam effecisti medicum animarum, fac nos salubri verbo tuo semper intentos, quæ noxia esse demonstrat, fugere; & quæ utilia salutis, fideliter apprehendere. Per Dominum.

AD HORAS

Antiphona de Laudibus, quartâ omisâ. Oratio ibid.

AD TERTIAM

Capitulum de I. Vesperis.

R. brev. Quanta audivimus & cognovimus. *Allel. all.* Quanta. *Ps.* Et patres nostri narraverunt nobis! *Allel. all.* Quanta. *Glória.* Quanta. *Pf.* 77. *Ps.* Patres nostri annuntiaverunt nobis. *R.* Opus quod operatus es in diebus eorum. *Pf.* 43.

AD SEXTAM

Capitulum de Laudibus.

R. brev. Ecce labia mea non prohibebo. *Allelúia, allelúia.* Ecce. *Ps.* Domine tu scisti. *Allelúia, allelúia.* Ecce. *Glória.* Ecce.

Ps. Iustitiam tuam non abscondi in corde meo. *R.* Veritatem tuam & Salutare tuum dixi. *Pfalm.* 39.

AD NONAM

Capitulum 1. Thef. 2.

Sicut probati sumus a Deo, ut crederetur nobis Evangelium; ita loquimur, non quasi hominibus placentes, sed Deo qui probat corda nostra.

R. brev. Elóquia Domini, elóquia casta. *Allelúia, all.* Elóquia. *Ps.* Argentum igne examinatum. *Allelúia, allelúia.* Elóquia. *Glória.* Elóquia. *Pf.* 11.

Ps. Ignitum elóquium tuum vehementer. *R.* Et servus tuus dilexit illud. *Pf.* 118.

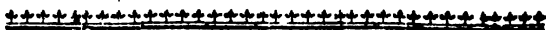

DIE XVIII.
IN FESTO
DEDICATIONIS
ECCLESIAE REMENSIS.

In Metropolitana Annuale – minus.

Extra Solemne-minus.

IN I. VESPERIS

Ant. **C**Ernitis quòd
Dñus Deus
1. vester vo-
biscum sit :
præbete igitur corda ves-
tra, ut quærátis Dómi-
num; & consúrgite, &
ædificáte sanctuárium Dó-
mino. 1. *Paral.* 22.

Psalms 99. Jubiláte
Deo omnis terra . . . . .
servíte *pag.* 17.

Ant. 7. Domus quam
ædificári volo Dómino,
talis esse debet, ut in
cunctis regiónibus nomi-
nétur : præparábo ergo
ei necelsária. 1. *Paral.* 22.

Psalms 95. Cantáte

Dómino cánticum novum
.... cantáte *pag.* 58.

Ant. 5. Magnus est
Deus noster super omnes
deos: quis ergo póterit
prævalére, ut ædificet di-
gnam Deo domum? 2.
Paral. 2.

Psalms 98. Dóminus
regnávit irascántur *p.* 61.

Ant. 6. Si cœlum &
cœli cœlórum cápere eum
néqueunt, quantus ego
sum, ut possim ædificáre
ei domum. 2. *Paral.* 2.

Psalms 112. Laudáte
púeri Dóminum *pag.* 37.

Ant. 3. Dóminus Deus
cœli ipse præcepit mihi

ut ædificārem ei domum.

1. *Eſdr.* 1.

Pſalmus 136. Super flūmina Babilōnis pag. 66.

Capitulum Agg. 1.

HÆc dicit Dōminus
exercituum : Pōnite
corda veſtra ſuper vias
veſtras : aſcēdite in mon-
tem, portāte ligna, &
ædificāte domum; & ac-
ceptābilis mihi erit, &
glorificābor, dicit Dōmi-
nus.

℞. Cuncta, Dōmine,
quæ in cœlo ſunt & in
terra, tua ſunt; & quæ
de manu tua accēpimus,
dēdimus tibi : * Dōmine
Deus noſter, † Omnis
hæc cōpia quam parāvi-
mus, ut ædificarētur do-
mus nōmini ſancto tuo,
de manu tua eſt. ŷ. Quis
prior Dōmino dedit, &
retribuētur ei? Ex ipſo
ſunt ōmnia : ipſi glōria in
ſæcula. * Dōmine. Glō-
ria. † Omnis. 1. *Paral.*
29. *Rom.* 11.

H Y M N U S

URBS Jeruſalem beāta,
Diſta pacis viſio,
Quæ conſtruitur in cœlis
Vivis ex lapidibus,
Et ovāntum coronāta
Angelōrum āgmīne.

NOVA veniens è cœlo,
Nuptiāli thalamo

Præparāta, ut ſponſāta
Copulētur Dōmino :
Plāteæ & muri ejus,
Ex auro puriſſimo.

PORTÆ nitent marga-
ritis,

Adytis patētibz :

Et virtute meritōrum

Illuc introducitur

Omnis qui ob Chriſti no-
men,

Hic in mundo præmitur.

TUNSIONIBUS, præ-
ſuris

Expoliti lapides,

Suis coaptantur locis

Per manus artificis,

Disponuntur permansuri
Sacris ædificiis.

ANGULARIS funda-
mentum

Lapis Chriſtus miſſus eſt,

Qui compāge parietum,

In utrōque nectitur,

Quem Sion ſancta ſuſcē-
pit,

In quo credens pēmanet.

OMNIS illa Deo ſacra

Et dilēcta civitas,

Plena mōdulis, in laude,

Et canōre jūbilo,

Trinum Deum unicūm-
que

Cum fervore prædicat.

Hoc in Templo, ſum-
me Deus,

Exorātus adveni,

Et clemēti bonitāte

Præcum vota ſuſcipe :

Largam benedictionem

Hic infunde jūgiter.

Hic promereantur omnes

Petita acquirere,
Et adēpta possidere,
Cum sanctis perēnniter
Paradīsum introire,
Translāti in requiem.

Sit perēnnis laus Patēnti,

Sit perēnnis Fīlio:
Laus tibi qui nectis ambos
Sit perēnnis, Spīritus,
Chrīsmā cujus nos inūngens

Viva templa cōsecrat.
Amen.

ψ. Diligit Dōminus
portas Sion, r. Super
omnia tabernacula Jacob.
Allelūia, allelūia, allel.
Psf. 86.

Ad Magnificat

Ant. 7. Obtulit Sālo-
mon sacrificium dedica-
tōnis & consummationis
Templi, & octo diēbus
celebrāvit dedicatōnem.
Allelūia. 2. Mach. 2.

Oratio

Dona, Dōmine, vir-
tutem pōpulo tuo,
& ēfice nos Templum
Spīritūs Sancti, ut tibi de
corde puro holocāustum
acceptābile pręparēmus.
Per Dōminum... in uni-
tate ejūsdem Spīritus.

Nulla fit commemoratio.

COMPLETORIUM in

Dōminica.

AD MATUTINUM

Invitator. Dōminum,
qui elegit & sanctificāvit
locum istum, * Venite,
adorēmus. 2. Paral. 7.

Psalms Venite pag. 6.

IN I. NOCTURNO

Ant. 1. Dōmine Deus
Israēl, si cōelum & cōeli
cōelōrum non te capiunt,
quanto magis domus ista?
2. Paral. 6.

Psalms 1. Verba mea
auribus pag. 98.

Ant. 2. Tu Dōmine
universōrum, qui nullus
indiges, voluisti Tem-
plum habitatōnis tuę fieri
in nobis. 2. Mach. 14.

Psalms 23. Dōmini
est terra & plenitudo e-
jus pag. 74.

Ant. 7. Exāudias, Dō-
mine, deprecationem pō-
puli tui, quodcūque
orāverint in loco isto. 3.
Reg. 8.

Psalms 25. Jūdica me,
Dōmine, quōniam p. 80.

ψ. Transibo in locum
tabernaculi admirābilis,
r. Usque ad domum Dei.
All. all. all. Psf. 41.

De Libro secūdo.
Paralipóneon.

CUM complēset Sálomon fundens preces, ignis descēdit de cœlo, & devoravit holocáusta & víctimas: & majestas Dómini implēvit domum; nec póterant sacerdótes ingredi templum Dómini, eò quòd implēset majestas Dómini templum Dómini. Sed & omnes filii Israhël vidēbant descendētem ignem, & glóriam Dómini super domum: & corruētes proni in terram super pavimētum stratum lapide, adoravērunt & laudavērunt Dóminum: Quóniam bonus, quóniam in sæculum misericórdia ejus. Rex autē & omnis pópulus immolábant víctimas coram Dómino. Mactávit igitur rex Sálomón hóstias, boum viginti duo millia, arietum centum viginti millia: & dedicávit domum Dei rex, & univérsus pópulus.

℞. Réspice Sion civitatem, solemnitatís nostræ; Jerúsalem, tabernáculum quod nequáquam transferri póterit: quia * Solúmmodò ibi magníficus est Dóminus noster. ℞. Vi-

di sanctam civitatem, Jerúsalem novam, descendentem de cœlo à Deo, paratam sicut sponsam ornátam viro suo. * Solúmmodò. Glória. * Solúmmodò. *Is. 33. Apoc. 21.*

Lectio ij.

SACERDÓTES autem stabant in officiis suis: & Levitæ in órganis carminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudandum Dóminum: Quóniam in ætérnum misericórdia ejus; hymnos David canētes per manus suas. Porro sacerdótes canēbant tubis ante eos, cunctisque Israhël stabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium atrii ante templum Dómini: obtulerat enim ibi holocáusta & ádipes pacificórum; quia altäre æneum quòd fēcerat, non póterat sustinēre holocáusta & sacrificia & ádipes. Fecit ergo Sálomon solemnitatē in tēpore illo septem diebus; & omnis Israhël cum eo, ecclēsia magna valde, ab introitu Emath usque ad torrētem Ægypti. Fecitque die octávov collēctam, eò quòd dedicasset altäre septem

diébus, & folemnitatem celebráffet diébus feptem.

R. Audívi vocem magnam dicentem : Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, & * Habitábit cum eis, † Et ipfi pópulus ejus erunt, & ipfe Deus cum eis erit eórum Deus. ¶ Ergóne credibile eft ut hábitet Deus cum homínibus fuper terram? * Habitábit. Glória. † Et ipfi. *Apoc. 21. 2. Paral. 6.*

Leñtio iij.

Complevítkue Sálomon domum Dómini, & domum regis, & ómnia quæ difposuerat in corde fuo, ut fáceret in domo Dómini, & in domo fua; & proíperátus eft. Appáruit autem ei Dóminus nocte, & ait : Audívi orationem tuam, & elégi locum íftum mihi in domum facrificii. Si cláufero cælum, & plúvia non flúxerit; & mandávero & præcépero locúftæ ut devoret terram; & mífero peítiléntiam in pópulum meum; convértus autem pópulus meus, fuper quos invocátum eft nomen meum, deprecátus me fúerit, & exquirit faciem meam, &

égerit poeniténtiam à viis fuis péílimis : & ego exáudiam de cælo, & propítius ero peccátis eórum, & fanábo terram eórum. Oculi quoque mei erunt apérti, & aures meæ eréctæ ad orationem ejus qui in loco ífto oráverit. Elégi enim & fanctificávi locum íftum, ut fit nomen meum ibi in fempitérnum, & permáneant óculi mei, & cor meum ibi cunctis diébus.

R. Verè Dóminus eft in loco ífto : * Quam terribilis eft locus ífte ! † Non eft híc áliud niíi domus Dei & porta cæli. ¶ Implétum eft templum à majeíftate Dei, & de virtúte ejus. * Quam terribilis. Glória † Non. *Genef. 28. Apoc. 15.*

IN II. NOCTURNO

Ans. 3 Qui adhærent Dómino, ut colant eum, lætificábo eos in domo orationis meæ. *If. 56.*

Psalmus 28. Afferte Dómino, filii Dei p. 173.

Ans. 2. Holocáufta eórum & víctimæ eórum placébunt mihi fuper altári meo. *If. 56.*

Psalmus 45. Deus noíter refúgium & virtus p. 176.

[OCT.]

In Feslo Dedicationis.

587

Ant. 4. Sanctificávi domum hanc , ut pónerem nomen meum ibi cunctis diébus. 3. *Reg.* 9.

Psalms 47. Magnus Dóminus pag. 176.

✠. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus : ✠. Deus in médio ejus. Allelúia, allelúia , allel. *Pf.* 45.

Sermo Sancti Bernárdi Abbátis.

In Dedicat. Serm. 1. Sess. 1.

Lectio iv.

Festivitas hodiérna , fratres , tantò nobis debet esse devótior , quantò familiárior est. Nam cæteras quidem sanctórum solemnitates cum Ecclesiis aliis habemus communes : hæc verò sic nobis est própria , ut necesse sit , vel à nobis eam , vel à némine , celebrári. Nostra est , quia de Ecclesia nostra : magis autem nostra , quia de nobis ipsis... Mirámini fórsitan , & erubescitis celebrári festa de vobis. Sed quid lápides isti potuerunt sanctitátis habére , ut eórum solémnia celebrémus ? Habent útique sanctitatem , sed propter cõpora vestra. An verò cõpora vestra sancta esse quis dúbitet ,

quæ templum Sancti Spiritus sunt ; ut sciat unusquisque vas suum possidere in sanctificatióne ? Itaque sanctæ sunt animæ propter inhabitantem Spiritum Dei in vobis : sancta sunt cõpora propter animas : sancta est etiam propter cõpora domus.

✠. Elégi locum istum mihi in domum sacrificii : * Oculi mei erunt apérti , & aures meæ eréctæ ad orationem ejus , qui in loco isto oráverit. ✠. Domus mea , domus orationis vocabitur. * Oculi. Glória. * Oculi. 2. *Paral.* 7. *Marc.* 11.

Lectio v. Sess. 3. & 4.

Quando domus ista per manus Pontificum dedicata est Dómino , propter nos sine dubio factum est. In nobis proinde spiritaliter impleri necesse est quæ in parietibus visibiliter præcesserunt. Et si vultis scire , hæc útique sunt , aspersion , inscriptio , inunctio , illuminatio , benedictio : hæc quidem in hac visibili domo fecere Pontifices ; hæc Christus assistens Põntifex futurorum bonorum invisibiliter quotidie operatur. in no-

Cc.vj,

bis. Afpergit nos hyſſopo,
ut mundémur, lavémur,
dealbémur: lavat nos in
confefſiõne; lavat nos la-
crymarum imbre; lavat
fudore poenitentiae; ma-
gis autem lavat nos aqua
illâ pretioſâ quæ de fonte
pietatis, id eſt, ab ejus lâ-
tere, emanavit. Non ſo-
lùm autem, ſed inſcribit
dígito Dei in quo ejici-
bat dæmónia, haud dú-
bium quin in Spíritu San-
cto. Inſcribit, inquam, le-
gem ſuam, non in lapide,
ſed in tábulis cordis car-
nãlibus, propheticam im-
plens promiſſiõnem, quã
ſe pollicitus eſt ablatúrum
cor lapideum, & cár-
neum cor eſſe datúrum,
id eſt, non durum, non
obſtinátum, non Judái-
cum; ſed pium, ſed man-
ſuétum, ſed tractabile,
ſed devótum. Beátus quem
tu erudieris, Dómine, &
de lege tua docúeris eum.

℞. Audíte qui ingre-
dimini per portas has,
ut adorétis Dóminum:
* Bonas facite vias veſtras.
℣. Nolíte ſãcere domum
Patris mei, domum ne-
gotiatiõnis. * Bonas. Gló-
ria. * Bonas. Jerem. 7.
Joan. 2.

Leſſio vj.

Seſſ. 6.

BEÁTI, inquam, qui
docti & mémores ſunt
mandatórum ejus; ſed ad
faciendum ea: alioquin
ſciénti bonum & non fa-
ciénti, peccátum eſt illi:
& ſervus ſciens voluntá-
tem dómini ſui & non fa-
ciens, plagis vapulábit
multis. Unde necesse eſt
ut unctio ſpirituális grãæ
adjuvet infirmitátem noſ-
tram, obſervantiarum &
multimodæ poenitentiae
cruces devotiõnis ſuæ grã-
tiã leniens; quia nec ſine
cruce, ſequi Chriſtum,
nec ſine unctiõne crucis
aſperitatem ferre quis poſ-
ſet. Hinc eſt quod multi
abominántur & fugiunt
poenitentiam; crucem qui-
dem vidéntes, ſed non
unctiõnem. Vos qui ex-
pérti eſtis, ecce ſcitis quia
verè crux noſtra inuncta
eſt, & per grátiam Spíri-
tûs adjuvántis, ſuavis &
delectábilis eſt poenitentia:
noſtra, &, ut ita dicam,
amaritúdo noſtra dulciſſi-
ma. At poſtquam unctio
gratiæ hujus præceſſerit,
jam lucernam ſuam Chriſ-
tus non ponit ſub módio,
ſed ſuper candelábrum;
quia tempus eſt ut luceat
lux noſtra coram hominib;

bus. Jam verò benedictionem quidem expectamus in fine, quando aperiet manum suam & implebit omne animal benedictione: nam in quatuor præmissis mérita constant, in benedictione sunt præmia; in benedictione tota complébitur grátia sanctificationis, quando jam in domum transibimus non manufactam, æternam in cœlis. Ipsa est quæ construitur vivis ex lapidibus, angelis scilicet & hominibus. Simul enim ædificatio & dedicatio ipsa complébitur.

℞. Nolite confidere in verbis mendacii dicentes: templum Dómini est:

* Quóniam. † Si bene direxeritis vias vestras, & stúdia vestra, habitábo vobiscum in loco isto.

℣. Appropinquáte Deo, & appropinquábit vobis: emundáte manus peccatóres, & purificáte corda.

* Quóniam. Glória. † Si bene. *Jerem. 7. Jac. 4.*

IN III. NOCTURNO

Ant. 7. Nescitis. quia templum Dei estis, & Spíritus Dei hábitat in vobis? *1. Cor. 3.*

Psalmus 64. Te decet

hymnus, Deus, *pag. 99.*

Ant. 6. In Christo omnis ædificatio constructa crescit in templum sanctum in Dómino, in quo & vos coædicámini in habitáculum Dei, in Spíritu. *Eph. 2.*

Psalmus 83. Quàm dilecta tabernacula p. 127.

Ant. 8. Domus Christi sumus nos, si fidúciam & glóriam spei, usque ad finem, firmam retineámus. *Heb. 3.*

Psalmus 86. Fundamenta ejus pag. 177.

℣. Dónum tuam decet sanctitúdo, Dómine, ℞. In longitudinem dierum. Allelúia, allelúia, allelúia. *Pf. 92.*

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo tempore; Ingressus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus; & hic princeps erat publicanórum, & ipse dives: & quærébat vidére Jesum, quis esset. Et reliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

Ser. 174. Edit. Bened. S. 5. al. S. 8. de verb. Apost.

Dominus, qui Zachæum in corde sus-

céperat, in domum ejus dignatus est fufcipi; & dixit: Zachæe, feftinans defcende: quóniam in domo tua opórtet me manére. Magnum beneficium ille arbitrabatur, Chriftrum vidére. Qui magnum & ineffabile beneficium putabat tranfeúntem vidére, fubito méruit in domo habére: infúnditur grátia, operátur fides per dilectíonem: fufcipitur Chriftus in domum. qui jam habitauit in corde. Dicit Chrifto Zachæus: Dómine, dimídium rerum mearum do paupéribus, & fi quid áliquem fraudávi, quádruplum reddo; quafi diceret: ideo mihi dimídium teneo non quod hábeam, fed undè reddam. Verè ecce quod eít fufcipere Jefum, in cor fufcipere. Ibi enim erat Chriftus: in Zachæo erat, & de illo fibi dicébat, quod ex ore ejus audiébat. Sic enim Apóftolus dicit: (habitáre Chriftum per fidem in córdibus veftris).

¶ Vos eftis templum Dei vivi, ficut dicit Deus: * Quóniam inhabitábo in illis, & in ambulábo inter eos, & ¶ Ero illórum

Deus, & ipfi erunt mihi pópulus. ¶ Hæc dicit Dóminus Deus: fcient gentes, quia ego fandificátor Ifraël, cùm fuerit fandificátio mea in médio eórum. * Quóniam Glória. † Ero. 2. Cor. 6. Ezech. 37.

Lectio viij.

§. 6.

JAm ergo quia Zachæus erat, quia erat princeps publicanórum, quia valde peccátor erat, quafi fanaila turba, quæ impediébat vidére Jefum, admiráta eít, & reprehéndit quòd in domum peccatóris intráffet Jefus; hoc erat reprehéndere, quòd in domum ægróti intrávit médicus. Quia ergo velut peccátor Zachæus irrifus eít, irrifus eít autem ab insánis fanátus, Dóminus refpóndit irridéntibus: hódie falus huic dómui facta eít. Ecce quare intrávi: falus hódie facta eít. Utique fi Salvátor non intráffet, falus in illa domo facta non effet.

¶ Membra veftra templum funt Spiritûs Sancti, qui in vobis eít, & non eftis veftri; empti enim eftis pretio magno: * Glorificáte & portáte Deum in corpore veftro.

¶ Noli te contaminare
ánimas vestras; sancti es-
tote, quia ego sanctus sum.
*Glorificáte. Glória. *Glo-
rificáte. 1. Cor. 6. Levit. 11.

Lectio ix.

Quid ergo miráris, æ-
gróte? Voca & tu
Jesum, noli tibi sanus vi-
deri. Cum spe ægrótat qui
médicum súscipit; despe-
ráte ægrótat, qui per in-
sániam médicum cædit.
Qualis ergo ejus insánia,
qui médicum occidit?
quanta verò bóntas &
poténtia médici, qui de
sanguine suo, insáno in-
tertectóri suo medicamén-
tum fecit? Neque enim
ille qui vénerat quærere
& salváre quod perierat,
pendens, sine causa dice-
bat: Pater, ignósce illis,
quia nesciunt quid faciunt.
Insáni sunt, médicus sum;
sæviant, patiénter fero.
Cum occiderint, tunc sa-
nábo. Simus ergo inter
illos quos sanat. Humánu-
s sermo & omni acceptióne
dignus, quia Christus Je-
sus venit in mundum pec-
catóres salvos fácere:
Magnos, pusillos, pecca-
tóres salvos fácere venit
Filius hóminis quærere &
salváre quod perierat.

¶ Ad Dóminum acce-

dentes lapidem vivum,
ab homínibus quidem re-
probátum, à Deo autem
eléctum; * Et ipsi † Tan-
quam lápidés vivi super
ædificámini, domus spiri-
tuális. ¶ Venite ad sanc-
tuárium Dómini quod
sanctificávit in ætérnum.
* Et ipsi. Glória. † Tan-
quam. 1. Petr. 2. 2. Pa-
ralip. 30.

Te Deum.

AD LAUDES

*Psalmi de Dominica &
sic ad Horas parvas.*

Ant. **T**U, Dómine, e-
1. **T**legisti domum ist-
tam, ut esset domus ora-
tionis pópulo tuo. 1. Mach.
7.

Ant. 7. Stábimus co-
ram domo hac in conspé-
ctu tuo, & clamábimus
ad te in tribulatióibus
nostris; & exáudies, sal-
vosque facies. 2. Paral. 20.

Ant. 2. Dimittas pópulo
tuo quamvis peccatóri,
& aures tuæ inténtæ sint
ad oratióem quæ fit in
loco isto. 2. Paral. 6.

Ant. 5. Tu exáudies.

CANTICUM Tob. 13.

Jerúsalem civitas Dei
luce spléndidâ fulgēbis:
& omnes fines terræ ado-
rābunt te.

Nationes ex longinquo ad te venient, & múnера deferéntes adorábunt in te Dóminum; * & terram tuam in sanctificatióem habébunt :

Nomen enim magnum* invocábunt in te.

Maledicti erunt qui contémpserint te; & condemnáti erunt omnes qui blasphemáverint te; * benedictique erunt qui ædificáverint te.

Tu autem lætaberis in filiis tuis; * quóniam omnes benedicéntur, & congregabúntur ad Dóminum.

Beáti omnes qui diligunt te, * & qui gaudent super pace tua.

Anima mea, benedic Dóminum; * quóniam liberávit Jerúsalem civitatem suam à cunctis tribulationibus ejus Dóminus Deus noster.

Beátus ero, si fuerint reliquiæ séminis mei, * ad videndam claritatem Jerúsalem.

Portæ Jerúsalem ex sapphiro & smarágdo ædificabúntur; * & ex lapide pretioso omnis circúitus murórum ejus.

Ex lapide cándido & mundo omnes plátæ ejus

sternéntur : * & per vicos ejus Allelúia cantábitur.

Benedíctus Dóminus qui exaltávit eam; * & sit regnum ejus in sæcula sæculórum super eam.

Ant. Tu exáudies de cœlo, ut sciant omnes populi nomen tuum, & cognóscant quia nomen tuum invocátum est super domum hanc. 2. *Paral.* 6.

Ant. 3. Sancte sanctórum ómnium Dómine, consérva in ætérnum impollútam domum istam. 2. *Mach.* 14.

Capitulum Hebr. 12.

Accelsistis ad civitatem Dei vivéntis, Jerúsalem cœléstem : itaque regnum immóbile suscipiétes, serviámus placentes Deo cum metu & reveréntia.

✠. Fundaménta ejus in montibus sanctis.

✠. Et ipse fundávit eam. Altíssimus. All. all. all. *Psf.* 36.

Ad Benedíctus

Ant. 6. Domus tua, Dómine, in sanctificatióne permáneat; & omnes gentes agnóscant, quia tu es Deus & non est álius præter te. Allelúia. *Luth.* 9.

[OCT.]

In Feste Dedicacionis.

593

Oratio

DEus, qui nobis per singulos annos huius sancti templi tui consecrationis réparas diem, & sacris semper mystériis repræsentas incólumes; exaudi preces pópuli tui; & præsta ut quiquis hoc templum beneficia petiturus ingreditur, cuncta se impetrásse lætetur. Per Dóminum.

AD HORAS

Antiphonæ de Laudibus, quartâ omisâ. Oratio ibid.

C. A. N. O. N.

Ex Concilio Coloniénsi primo.

An. 1536. Part. 9. Cap. 13.

Signat templi Dedicatio tam fidélis animæ, quàm Ecclésiæ cum Christo desponsationem. Quamébrem, nisi ómnia quæ in hujuscémodi consecratione extérius aguntur, in nobis spiritaliter impleantur, parùm hinc fructus nobis accesserit.

AD TERTIAM

Capitulum Deut. 12.

AD locum quem elegerit Dóminus Deus vester de cunctis tribubus vestris, ut ponat nomen

suum ibi, & hábitet in eo, veniétis; & offerétis in loco illo holocáusta & víctimas vestras.

R. brev. In multitudine misericórdiæ tuæ introibo in domum tuam. * *Allel. all. ψ.* Adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo. * *All. Glória. In. Ps. 5.*

ψ. Introibo in domum tuam in holocáustis;

R. Reddam tibi vota mea. *All. all. all. Ps. 65.*

AD SEXTAM

Capitulum 3. Reg. 8.

Si quis cognóverit plagam cordis sui, & expándit manus suas in domo hac, tu exáudies in coelo, in loco habitatiónis tuæ, & repropitiáberis & fácies ut des unicuique secúndum omnes vias suas, sicut videris cor ejus.

R. brev. Replébimur in bonis domus tuæ. * *All. all.*

ψ. Sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte. * *All. Glória. Replébimur. Ps. 64.*

ψ. Inhabítábo in tabernáculo tuo in sæcula.

R. Prótegar in velamento alárum tuárum. *All. all. all. Ps. 60.*

AD NONAM

Capitulum Soph. 1.

Visitabo super omnem
qui arroganter ingré-
ditur super limen in die
illa : qui complent domum
Dómini Dei sui iniquitá-
te & dolo.

℞. brev. Quis ascéndet
in montem Dómini ? All.

all. ψ. Aut quis stábit in
loco sancto ejus ? Allel.

Glória. Quis *Psalms*. 23.

ψ. Innocens manibus
& mundo corde,

℞. Hic accipiet bene-
dictiónem à Dómino. All.

all. all. *Pf.* 23.

AD II. VESPERAS

Ant. **U**Nus de septem
1. Angelis sústulit
me in spíritu, & osténdit
mihi civitátem sanctam
Jerúsalem descendéntem
de cœlo à Deo. *Apoc.* 21.

Psalms 121. Lætátus
sum in his *pag.* 87,

Ant. 2. Erat structúra
muræ ejus ex lápide jáspi-
de, ipsa verò Civitas au-
rum mundum, símile vi-
tro mundo. *Apoc.* 21.

Psalms 126. Nisi Dó-
minus *pag.* 110.

Ant. 3. Templum non
vidi in ea, Dóminus enim
Deus omnipotens tem-

plum illius est, & Agnus
Apoc. 21.

Psalms 131. Memén-
to, Dómine, David *cum*
sua divisione pag. 180.

Ant. 5. Civitas non e-
get sole neque lunâ, ut lú-
ceant in ea, nam cláritas
Dei illuminávit eam, &
lucérna ejus est Agnus
Apoc. 21

Psalms 137. Confité-
bor tibi, ... quóniam
pag. 132.

Ant. 8. Non intrábit in
eam áliquod coinquiná-
tum, aut abominatióem
faciens & mendácium,
nisi qui scripti sunt in libro
vitæ Agni. *Apoc.* 21.

Psalms 147. Lauda,
Jerúsalem *pag.* 124.

Capitulum 2. Petr. 3.
NOvos coelos & no-
vam terram secún-
dum promíssa Dómini ex-
pectámus, in quibus justí-
tia hábitat.

H Y M N U S

ECCE sedes hic To-
nántis,

Ecce cœli jánuæ :

Hic facérdos, ara, tem-
plum,

Hic Deus fit hóstia :

Incruéntâ morte jugis

Hic amor litat Deum.

Q U A L I S ara, quanta
sedes

[Ocr.] *Diebus intra Octav. Dedicationis.* 595

Ipsiús capax Dei !
Quem nec univérſa terra,
Omne nec cœlum capit,
Orbe parvo ſe coarctans
Hic latére ſúſtinet.

Q U A M libenter hic
pudicis

Inferit ſe córdibus !
Hic amántis tota Chriſti
Exerit ſe caritas :
Hic Pater caros ſedére
Geſtit inter filios.

H I N C facéſſe quem
profána

Pólluit contágio ;
Neu ſacrum transire limen
Inquinátus áudeas :
Ultor aſtat cum flagéllis
Púnians fontes Deus.

S I T perénis laus Pa-
rénti ,

Sit perénis Fílio :
Laus tibi qui nectis ambos
Sit perénis , Spíritus ,
Chriſma cujus nos inún-
gens

Viva templa cóſecrat.

Amen.

Ÿ. Quàm dilécta taber-
nacula tua , Dómine , vir-
tutum ?

℞. Concupiſcit & dé-
ficit ánima mea in átria
Dómini. Allel. allel. all.
Pſ. 83.

Ad Magnificat

Ant. 8. Qui vicerit fá-
ciam illum columnam in
templo Dei mei ; & ſcri-

bam ſuper eum nomen
Dei mei , & nomen ci-
vitátis Dei mei novæ Je-
rúſalem , & nomen meum
novum. *All. Apoc. 3.*

Oratio ut ſupra ad Laud.

Ad COMPLETORIUM
omnia ut in Dominica.

D I E B U S
I N T R A O C T A V A M
D E D I C A T I O N I S .

Semiduplex-majus.

*Omnia ut in die excep-
tis quæ ſequuntur. Pſalmi
de Feria occurrente in toto
Officio per totam Octavam.*

AD MATUTINUM in
Noct. novem Pſalmi ſub
ſola prima Ant. è I. Noct.
Festi. Ÿ. & ℞ ℞ ℞. ex
Nocturno ſecundum Feriam.
Glória poſt iij. ℞. tantum.
Prima Leſſio , Scriptura
occurrens ex qua fit una.
II. verò & III. ut infra
de die intra Octav. occurr.

AD LAUDES Pſalmi
de Feria cum Cantico de
Festo ſub ſola I. Ant. Festi.

AD HORAS ℞℞℞. br.
de ſecundo modo : Orat. de
Laud. Canon de Fer. occurr.

AD VESPERAS Pſal-
mi ſub ſola prima Anti-
phona è II. Vesperis Festi.
Capit. Hymn. Ÿ. & Ant.
ad Magnificat ibidem.

396 *Dominica intra Octav. Dedicationis.* [Oct.]
Oratio de Laudibus. *In Nocturnis Gloria pos-*

AD COMPLETORIUM *tertium R. tantum.*
omnia ut in Feriis.

**DOMINICA
INTRA OCTAVAM
DEDICATIONIS.**

¶ *Hac die Dominicâ celebratur Dedicatio omnium Ecclesiarum Urbis & Diœcesis Remensis, & fit Officium ritu Annualis-minoris, ut supra.*

Nulla fit commemoratio.

*In Metropolitana
Duplex-majus.*

IN VESPERIS SABBATI *Psalmi de Sabbato sub sola prima Ant. è primis Vesperis Festi. Reliqua ibidem, omisso Responsorio. Commemoratio Dominicæ occurrentis in utriusque Vesperis & post Laud.*

COMPLETOR. ut in Psalterio.

Die Dominicâ omnia ut in Festo exceptis quæ sequuntur. Psalmi de Dominica in toto Officio.

AD MATUTINUM

IN I. NOCTURNO

Sola prima Antiphona è I. Nocturno Festi.

Lectioes de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO

Sola prima Antiphona è II. Nocturno Festi.

Sermo S. Basilii Episcopi.

In Ps. 28. Edit Bened.

1721. num. 3.

Lectio iv.

Necessaria est adoratio, non ea quæ fit extra Ecclesiam, sed quæ in ipsa Dei aula perficitur. Ne mihi privatas aulas aut Ecclesias excogitetis. Una est aula sancta Dei. Synagoga Judæorum prius aula erat: sed post admissum in Christum peccatum, facta est habitatio eorum deserta. Quapropter & Dominus: Et alias oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili. Cum autem loquatur de iis qui ex gentibus ad salutem præordinati sunt, aulam propriam præter Judæorum aulam ostendit. Non igitur extra hanc aulam adorare oportet, sed intra ipsam; ne quis extra ipsam constitutus, aut ab iis qui extra illam sunt, attractus, in aula Domini esse desinat. Interfunt enim multi in habitu quidem precatiónis, nec sunt tamen in aula ob mentis eva-

gationem, & animi eorum aberrationem, ex vanis & inutilibus curis nascentem.

Qui ventrem, aut gloriam, aut argentum, aut quidvis aliud quod reliquis omnibus pluris aestimat, deum fecerit, is neque adorat Dominum, neque in aula sancta est, etiam si videatur esse dignus, qui ad sensibiles conventus admittatur.

Lectio v. num. 7.

IN templo adstant sancti angeli: adest Dominus, qui animum ingredientium intuetur. Preces uniuscujusque manifestae Deo sunt, quis ex affectu, quis scite exquirat coelestia, quis perfunctorie & extremis labris verba pronuntiet, cor verò ipsius procul à Deo sit. Quòd si orat, carnis sanitatem, opesque terrestres, & humanam gloriam unice efflagitat. Horum autè nihil sic petendum est, ut Scriptura docet: sed in templo ejus unusquisque dicit gloriam. Creatura omnis tum silens, tum loquens, tum coelestis, tum terrena dat gloriam Conditori: miserabiles verò homines, postquam, adibus suis relictis, ad templum concurrerunt, quasi

quidpiam consecuturi emolumenti, tamen Dei verbis aures non praebent, suam ipsorum naturam non sentiunt: praecipati peccato non affliguntur: non moerent dum reminiscuntur peccatorum: non timeant judicium; sed aridentes, & inter se jungentes dexteras, precationis domum in locum immòdicæ loquacitatis vertunt.

Lectio vj.

CAve nequādo abeas unā cum iis qui impia & contumeliosa verba in Dei nomen evomunt, condemnatus, cum debuisses mercēdem pro rerum divinarum celebratione recipere. Habes Psalmum, habes Prophetiam, praecepta evangelica, Apostolorum praedicationes. Lingua psallat; mens eorum quae dicta sunt, scrutetur intelligentiam: ut psallas spiritu, psallas item & mente. Deus enim minime indiget gloria, sed te vult esse dignum, qui gloriam consequare. Quapropter quod seminat homo, hoc & metet. Semina glorificationem, ut coronas, honoresque & laudes in regno coelorum metas. Haec à nobis idē

dicta sunt, quod sunt qui loquendi finem in Dei templo nunquam faciant, ac inutiliter ingrediuntur. Utinam inutiliter, non cum detrimento!

Dominum turba praecepit: quia infirmitatem humanæ mentis, ne lucem veritatis intendat, curarum sæcularium tumultus premit.

IN III. NOCTURNO

*Sola prima Antiphona
è III. Nocturno Festi.*

Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo tempore; Ingressus Jesus perambulabat Jéricho: & ecce vir nomine Zachæus, & hic princeps erat publicanorum, & ipse dives. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii
Papæ.

Lib. 27. Moral. Cap. 27.

EVangelicæ Historiæ verba testantur, quia Zachæus, cum videre præ turba nihil posset, sycómori arborem ascendit, ut transeuntem Dominum cerneret. Sycómorus quippe ficus fatua dicitur: pusillus itaque Zachæus Sycómorum subiit, & Dominum vidit: quia qui mundi stultitiam humiliter éligunt, ipsi Dei sapientiam subtiliter contemplantur. Pusillitatem namque nostram ad videndum

Lectio viij.

Sed prudenter sycómorum ascendimus, si providè eam quæ divinitus præcipitur, stultitiam mente tenemus. Quid enim in hoc mundo stultius, quam amissa non quærere, posseffa rapiéntibus relaxare, nullã pro acceptis injúriis injúriam reddere, imò adjúctis áliis patientiam præbere? Quasi enim sycómorum nos ascendere Dominus præcipit, cum dicit: Qui autem quæ tua sunt, ne répetas. Et rursum, si quis te percússerit in dexteram maxillam, præbe illi & álteram.

*Lectio ix. Evangelium
Dominicæ occurrentis cum
prima ejus Homiliæ parte.*

*AD LAUDES Psalmi
sub sola prima Antiphonâ.
Canticum de Festo.*

C A N O N

Ex Concilio Parisiensi
sexto.

An. 829. Lib. 2. Cap. 21.

† **Q**uia Pontifices Basilicas Deo dedicavit, ut omnes qui illuc

deprecaturū veniunt, de quacūque tribulatiōe ad eum clamaverint, consolatiōis ejus beneficia consequantur; opórtet ut remoto negligentiae torpore, hujusmodi loca ad Deum exorandum, sibi-que propitium faciendum frequenter ac devotē adeant (Christiāni); dignosque se aspectibus angelorum, quorum conventus minimē ibi adesse dubitantur, exhibeant.

*AD HORAS R R R.
brevia de secundo modo.*

*AD II. VESPERAS
Psalmi sub sola prima Ant.
de II. Vesp. Festi. Cetera
ibidem. Oratio de Laud.*

*COMPLETORIUM ut in
Psalterio.*

D I E X I X.

D E O C T A V A
Dedicationis.

Sermo Sancti Augustini
Episcopi.

336. in *Dedicat. Eccles.*
Cap. 1. al. de Temp. 256.

Lectio ij.

Celebritas hujus congregatiōis, dedicatio est domus orationis. Domus ergo nostrarum orationum ista est; domus Dei, nos ipsi. Si

domus Dei, nos ipsi, nos in hoc saeculo aedificamur, ut in fine saeculi dedicemur. Aedificium, imò aedificatio habet laborem, dedicatio exultationem. Quod hic fiebat, quando ista surgébant: hoc fit modo, cum congregantur credentes in Christum. Credendo enim, quasi de sylvis & montibus ligna & lapides praeciduntur: cum verò catechizantur, baptizantur, formantur tanquam inter manus fabricorum & opificum dolantur, collineantur, complanantur. Verumtamen domum Domini non faciunt, nisi quando caritate compaginantur.

Lectio iij.

Cap. 6.

Dum novam constructionem sanctae hujus Ecclesiae libenter attendimus, quam divino nomini dedicamus; invenimus à nobis deberi, & Deo nostro maximam laudem, & sanctitati vestrae congruū de divinae domus aedificatione sermonem. Tunc autē sermo noster congruus erit, si in se aliquid aedificationis habeat, quod utilitati animarum vestrarum, Deo vos interius aedificante, proficiat. Quod hic

factum corporaliter videmus in parietibus, spiritaliter fiat in mentibus; & quod hic perfectum cernimus in lapidibus & lignis, hoc, ædificante grátia Dei, perficiatur in corpóribus vestris. Principáliter ergo grátias agamus Dómino Deo nostro, à quo est omne datum óptimum, & omne donum perfectum; quóniam ad construendam istam domum orationis, fidélium suórum visitávit ánimam, excitávit afféctum, surrogávit auxílium. . . . Adhuc ampliùs agendæ sunt grátiae Deo nostro. Hanc enim Ecclesiám, quam fecit nómini suo construi, fecit étiam sanctorum mártýrum Reliquiis ampliùs honorári.

Post VESPERAS commemoratio S. Sindulphi Presbyteri per Ant. De Sacerdótibus p. xxxj. Oratio Dómine Deus omnipotens pag. xxxiv. de Comuni Ss. Presbyterorum.

D I E XX.

DE OCTAVA Dedicationis,

Sermo Sancti Augustini
Episcopi.

*Ser. 337. al. de Temp. 256.
Lectio ij. Cap. 2.*

Sicut hoc ædificium visibile factum est nobis corporaliter congregándis, ita illud ædificium quod nos ipsi sumus, Deo spiritaliter habitaturo construitur. Templum enim Dei sanctum est, inquit Apóstolus, quod estis vos. Sicut hoc terrénis mólibus construimus, sic illud bene compófitis móribus erigamus. Hoc enim nunc visitántibus nobis, illud in fine sæculi, Dómino veniente, dedicábitur, quando corruptibile hoc nostrum induet incorruptionem, & mortále hoc nostrum induet immortalitatem: quia corpus humilitátis nostræ conformábit córpori glóriæ suæ. Cùm enim ædificámus, gemit ei humilitas nostra, cùm autem dedicábitur, cantábit ei glória nostra: quia in ædificatióne labor est, in dedicatióne lætítia. Dum cædúntur de móntibus lapides, & ligna de sylvis; dum formántur, dolántur, coaptántur, labor & cura est: cùm autem perfecti ædificii dedicatio celebrátur, gáudium & securitas quidquid

laboribus curisque succedunt. Sic etiam ædificatio spiritalis, cujus habitator Deus, non ad tempus, sed in æternum erit. Dum ex infideli vita homines segregantur ad fidem; dum quidquid in eis non bonum atque perversum est, amputatur & cæditur, dum fiunt aptæ, pacificæ, piæque juncturæ: quantæ tétationes timéntur, quantæ tribulationes sustinentur? Cum verò advenerit dies dedicationis domus æternæ, cum dicetur nobis: Venite, benedicti Patris mei, percipite regnum, quod vobis paratum est ab initio mundi: quæ illa exultatio, quæ securitas erit? Cantabit claritas, nec compungetur infirmitas.

Ex Flodoard. Lib. 2. Cap.

9. Mabill. sæc. 1. & sæc.

4. & Adriano Baillet in vitis Sanctorum.

De S. Syndulpho Presb.

Lectio iij.

SIndulphus in Aquitania natus, studio perfectionis Evangelicæ accensus, relictis patriâ, parentibus, facultatibus & amicis, Remos venit, & in pago qui Alsontia dicitur, fixit pedem. Ibi cons-

Pars Autumnalis.

tructâ sibi cellulâ, hominibus ignotus, soli Deo notus, orationi, jejuniis, continuisque virtutum & poenitentiae exercitiis totum se dedit, modico pane & aquâ tantum ad vesperam vesci solitus, austeram Anachoretarum vitam ducens. Variè à dæmone tentatus, divino suffultus auxilio, quod humiliter implorabat, humani generis & boni cujuslibet hostis calcavit insidias. Virtutum omne genus addeò excôluit æquabili diligentia, ut in qua potissimum excelleret, non ita facile fuisset judicare. Cum novos in singulis de die in diem faceret progressus, latere diu non potuit tanta viri sanctitas. Ad eum fluxit vicinorum multitudo quibus dabat monita salutis, plus eos ad pietatē accendens exemplo, quam verbo. In intelligendis Scripturis dono singulari præditus, eas tum ad suarum actionum normam, tum ad aliorum instructionem mirifice adaptabat. Sacerdotii honore insignitus, ita apud Alsontiae incolas se gessit, fovendo inopes, consolando miseros, ægroto-

D d

sublevando, ut illius loci Pastorem fuisse traditum sit à plúribus, quod si non título, ópere saltem ac mérito. Tandem post in-
números labóres, cres-
cente semper pietátis ar-
dóre, nec ætátis detri-
ménta sentiénte, tolerátos,
migrávit ad Dóminum, &
in ecclésia Alsóntiæ tumu-
latus est. Cúm miráculis
inclarésceret ejus sáncti-
tas, hunc è tûmulo post duo
sæcula extráxit Hincma-
rus, & sacris ejus pignó-
ribus Altivillarénse dotá-
vit monastérium, cujus
loci Parochiális Ecclésia,
Deo sub sancti Sindúlphi
invocatióne consecráta
est.

*Post LAUDES commem.
S. Sindulphi per Antiph.
Ubi sum pag. xxxiv. de
Communi Ss. Presbytero-
rum. Oratio Dómine,
Deus omnipotens ibidem.*

*Post VESPER. commem.
Ss. Ursulæ & Sociarum
Virginum & Martyrum per
Ant. Corpora pag. xlvij.
de Communi Ss. Virginum.*

Oratio

DEus qui singulári pro-
videntiâ, beátam Ur-
sulam & sócias ejus ad
virginitátis & martyrii

palnam provexit, da no-
bis earum intercessiône,
ita vários sæculi æstus per-
transíre, ut ad æternæ sa-
lútis portum feliciter per-
venire mereámur. Per.

DIE XXI.

DE OCTAVA Dedicationis.

Sermo Sancti Augustini
Episcopi.

*Ser. 337. de Dedicat. Eccl.
Lectio. ij.*

Bona ópera fidélium
de sua temporáli
terrenaque substan-
tia, cúm in thesauris cœ-
léstibus reconduntur, fi-
des hoc videt, quæ pie-
tátis óculum habet in cor-
de. Unde & ista ædificia
quæ congregándis religi-
osis coetibus extruuntur,
cúm óculo carnis inspé-
xerit, laudat intérius quod
cernit extérius, & visi-
bili accipit lúmine ad quod
gaudeat invisibili veritate.
Neque enim occupáta est
fides inspicere quàm pul-
cra sint membra hujus ha-
bitatiónis, sed de quanta
interióriis hóminis pulcri-
túdine procédant hæc ópe-
ra dilectiōnis. Retribuet
ergo Dóminus fidélibus
suis tam piè, tam hilári-

ter, tam devòtè ista operantibus, ut eos quoque ipsos in suæ fábrica constructione compónat, quo currunt lápidés vivi, fide formáti, ípe solidáti, caritatè compácti: ubi sápiens ille architèctus Apóstolus fundaméntum pòsuit Christum Jesum, summum ipsum lápidem angulárem; sicut & Petrus de prophética Scriptúra commémorat, ab homínibus quidem reprobatum, à Deo autem eléctum & honorificátum. Huic adhærèndo pacámur; huic incumbèndo, firmámur.

Ex Gild. Sap. Wandulb.

Ex vita S. Cuniberti & S. Annonis & aliis.

De S. Ursula & Sociis Virgin. & Martyribus.

Lectio iij.

URsula, quæ & Saula, Martha, virginésque aliæ plures, in exéidio Británniæ, de quo Gildas sápiens scripsit, cum plúrimi, eódem teste, transmarinas terras péterent, in advèrsum Germániam littus delátæ sunt, & à bárbaris, qui regiónem tunc vastábant, hostiliter abductæ, prope Colóniam Agrippinam ad ripam Rheni, pro Christi nó-

mine occisæ sunt. Earum corpóra sepulta sunt Colóniæ, ubi plúrimis nobilitáta miraculis, magnà fidelium veneratióne multis abhinc sæculis colúntur. Auxit & celebritátem loci sanctus Anno, ejúsdem ecclésiæ Epíscopus, qui singulári erga beátas mártires pietatè afféctus, ad sacros illárum cínères sæpiùs pernoctábat. Sed & è sacris hujus basilicæ túmulis plúrimæ Reliquiæ in várias Gálliae partes allátæ, plúrimas regni ecclélias ditavérunt. Inter quas Parísii éminet basilica Collégii Sorbónici, quæ Ursulæ patrocínio jampridem consecrata, duo sanctárum mártirum cápita in sacrário suo consérvat.

*Post LAUDES commem.
Ss. Ursulæ & Sociarum
per Ant. Exultábit ánima
pag. l. de Comuni Ss.
Virginum.*

Oratio ut supra.

DIE XXII.

DE OCTAVA
Dedicationis.Sermo Sancti Joannis
Chrysostomi.*Homil. 33. in Matth. C. 2.
Lectio ij.*

Communis omnium domus est Ecclesia, in quam vobis prius ingressis, nos intramus, discipulorum formam retinentes: ideoque communiter omnibus, statim atque ingressi fuerimus, ut illis datam legem sequamur, pacem offerimus. Nemo igitur socordia torpeat, nemo saecularibus rebus suspensum animum habeat, cum jam ad praedicandum sacerdotes intraverint. Non enim parva huic rei imminet poena. Equidem millies potius malim in domum alicujus vestrum ingressus destitui, quam hic praedicans non audiri. Hoc mihi molestius esset quam illud: quandoquidem haec magis proprie domus nostra est, quam illa.

Lectio iij.

Hic magnae illae nostrae spes posita sunt, hic spes nostra omnis. Quid

enim hoc loco non magnum est & admirandum? Nam haec mensa longe pretiosior est atque jucundior: & lucerna haec quam illa, ut norunt qui cum fide oleo peruncti, a morbis liberati sunt. Arca etiam haec multo melior, magisque necessaria. Non enim vestes, sed misericordiam inclusam continet, quamvis pauci sint qui eam possideant. Hic & lectulus est valde illo praestantior: divinarum enim scripturarum requies quovis lecto suavior est.

DIE XXIII.

DE OCTAVA
Dedicationis.Sermo Sancti Joannis
Chrysostomi.*Homil. 1. in Vidi Dominum Edit. Bened. Sess. 1.
Lectio ij.*

Cum animi divitias considero in vobis augescere, gaudeo semper, ut qui non frustra sementem fecerim, ut qui non incassum labores pertulerim. Unde igitur hoc lucrum conjicio, unde perspicio sermones ad opus proficere? Nimirum ex hoc

concursu; ex eo quod Ecclesiam omnium matrem studiosè amplectimini; ex hac pernôte perpetuâque statióne; ex eo quod angelicorum ordinum statiónem imitantes, sine cessatiónem laudes & hymnos offertis Conditóri. O mira Christi dona! In supernis exercitus angelorum canunt glóriam: in terris, homines in ecclesiis choros agentes, ad illorum exemplum eandem canunt glóriam. In supernis Séraphim ter sanctum illum hymnum résonant: in terris, eundem hominum promit multitúdo; communitérque, tum cœlestium, tum terréstrium plaudit célébritas.

Lectio iij.

NULLA res tantum affert gaudii vitæ nostræ, quantum hoc, quod ex animo gaudétis in Ecclesia congregári. In Ecclesia, gaudéntium conservátur gaudium. In Ecclesia animo dejectórum est recreátio. In Ecclesia, doléntium est volúptas. In Ecclesia, defatigatórum est respirátio. In Ecclesia, laborántium est réquies. Veníte enim, inquit, post

me, qui laborátis & onerátí estis, & ego reficiam vos. Quid hâc voce potest esse desiderabilius? Quid hâc invitatióne jucundius? Ad épulum te vocat, qui in Ecclesiam te vocat: ad réquiem pro labóribus adhortátur, ad relaxatióne à moléstis transfert; pondus peccatórum allevans, deliciis animi moléstiam, gáudio mœrórem sanat. O ineffabilem ejus curam! O vocatióne cœlestem!

*DIE XXIV.**DE OCTAVA Dedicationis.*

Sermo Sancti Augustini
Episcopi.

Enarr. in Psal. 121. Sess. 4.

Lectio ij.

JERÚSALEM, quæ ædificátur ut civitas. Fratres, quando dicebat ista David, perfectá erat illa civitas, non ædificabátur. Nescio quam ergo civitatem dicit, quæ modò ædificátur, ad quam currunt in fide lápides vivi, de quibus dicit Petrus: Et vos tanquam lápides vivi, coædificámini in domum spirituálem, id est,

De iij

templū Dei sanctū. Quid est, lapides vivi coedificāmini? Vivis, si credis: si autem credis, efficiēris templum Dei, quia dicit Apōstolus Paulus; templum enim Dei sanctum est, quod estis vos. Ipsa ergo modò civitas ædificātur: præcidūntur de montibus lapides per manus prædicantium veritatem: conquadrāntur, ut intrent in structuram sempiternam. Adhuc multi lapides in manibus artificis sunt: non cadant de manibus artificis, ut possint perfecti coedificari in structuram templi.

Leſtio iij.

E St ergo ista Jerúsalem quæ ædificātur ut civitas: fundamentum ipsius, Christus est. Dicit Apōstolus Paulus: Fundamentum aliud nemo potest pōnere præter id quod pōsitum est, quod est Christus Jesus. Fundamentum quando pōnitur in terra, desuper ædificāntur parietes & pondus parietum ad ima tendit, quia in imo pōsitum est fundamentum: Si autem fundamentum nostrum in cœlo est, ad cœlum ædificemur. Corpora ædificavē-

runt istam structuram, quam vidētis amplam surrexisse hujus basilicæ: & quia corpora ædificavē-runt, fundamentum in imo posuērunt: quia verò spiritualiter ædificāmur, fundamentum nostrū in summo pōsitum est. Iluc ergo currāmus, ibi ædificemur: quia de ipsa Jerúsalem dictum est, Stantes erant pedes nostri in atriis tuis Jerúsalem..

DIE XXV.

OCTAVA

DEDICATIONIS.

Si Dominica occurrat, de Dominica occurr. commemor. in utrisque Vesperis & Laudibus. ix. Leſtio Evangelium Dominicæ occurrentis cum prima ejus Homiliæ parte. Omititur Leſtio ultima de die Octav.

Duplex - majus.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria, Oratio de Laud. Festi in toto Offic.

IN I. VESPERIS

Psalmi sub sola prima Ant. Cérnitis & reliqua & I. Vesperis Festi, omisso &.

Commemor. S. Celsini Presbyteri per Ant. Da.

Sacerdōtibus pag. xxxj.
Oratio Dōmine, Deus
omnipotens pag. xxxiv. de
Communi Ss. Presbytero-
rum.

AD MATUTINUM

IN I. NOCTURNO

*Sola prima Antiphona ē
I. Nocturno Festi.*

*Lectiōes de Scriptura
occurrente.*

*In Nocturnis Glōria post
tertium R. tantum.*

IN II. NOCTURNO

*Sola prima Antiphona ē
II. Nocturno Festi.*

Sermo Sancti Cæsarii
Episcopi.

*Serm. 229. in append. S.
August. Lectio iv.*

Quotiescūque, fratres carissimi, altāris vel templi festivitatem cōlimus, si fidēliter ac diligēter at-tēdimus, & sanctē ac justē vivimus, quidquid in templis manufactis āgi-tur, totum in nobis spiri-tālī ædificatiōe complē-tur. Non enim mentitus est ille qui dixit: Tem-plum Dei sanctum est, quod estis vos. Et iterum: Nescitis, quia cōrpora vestra templum sunt Spi-

ritūs Sancti, qui in vobis est? & idēd, fratres ca-rissimi, quia nullis præ-cedētibz mēritis, per grātiā Dei meruimus fieri templum Dei, quan-tum pōssumus, cum ipsius adjutōrio laborēmus: ne Dōminus noster in tem-plo suo, hoc est, in nobis ipsis invēniat quod ōcu-los suæ Majestātis offēn-dat.

Lectio v.

Sed habitāculum cordis nostri evacuētur vitiis, & virtūtibus repleatur: claudatur diabolo, & a-periatur Christo: & ita laborēmus, ut nobis bo-nōrum ōperum clāvibus jānuam regni cōlēstis a-perire pōssimus. Sicut enim malis opēribz, quasi quibūsdam seris ac vēcti-bz, vitæ nobis jānuā clāuditur, ita absque dū-bio bonis opēribz ape-ritur. Et idēd, fratres ca-rissimi, unusquisque con-sideret cōsciētiā suā, & quando se āliquo crimi-ne vulnerātum esse cog-nōverit, prius, oratiōi-bz, jejūniis & eleemōsy-nis stūdeat mundāre cō-sciētiā suā, & sic Eu-charistiā præsūmat acci-pere.

Lectio vj.

Quia, fratres, habitare desiderat in nobis Deus, cum ipsius adjutorio ita cor nostrum studeamus bonis semper cogitationibus occupare, & corpora nostra ab omni forde luxuriae munda custodire ut Deum in nobis delectet habitare. In templo enim à Salomone ædificatio legimus duo altaria fuisse constituta, unum foris, aliud intus: in illo quod foris erat, animalium celebrabatur sacrificium; in illo verò quod intus erat, thymiámatís offerrebatur incensum. Videamus ergo ne fortè in nobis duo sint altaria constituta; corporis scilicet, & cordis nostri. Denique duplex à nobis sacrificium quaerit Deus; unum, ut sumus casto corpore; aliud, ut mundo corde esse debeamus. In illo altari, quod à Salomone legitur ædificatum, quotidianus ignis ardebat: quod utinam & in nobis pietas divina perficiat! Unde non solum orationibus, sed etiam bonis operibus placandus est Deus, ut in altari cordis nostri ignem suum semper accendat,

illum de quo ipse dixit: Ignem veni mittere in terram, & quid volo nisi ut accendatur?

IN III. NOCTURNO

Sola prima Antiphona à III. Nocturno Festi.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vij. Cap. 10.

In illo tempore; Facta sunt Encænía in Jerosólymis; & hyems erat: & ambulabat Jesus in templo in pórticu Salomónis. Et reliqua.

Homília S. Thomæ à Villa nova Episcopi.

Concicne de Eccles. Templi Dedicatione.

Mirabitur fortè quípiam, quòd istis parietibus, & lapídis sancta mater Ecclesiá restum faciat. Nam festa ad honorem Dei & Sanctorum sunt instituta. Sed si hic diligéntius consideráre voluerit, repéret hunc ritum antiquíssimum esse, & à Dómino obtinuisse autoritatem: ipse enim cum aliis hoc festum celebrávit. Sic Evangelísta Joánes, Facta sunt Encænía Jerosólymis, & hyems erat: & ambulabat Jesus in pórticu Salomónis: Et

cænia enim festum dedicationis templi erat, & Salomon magnifico illo templo constructo, cum ipsum Domino dedicare voluit, congregato omni populo, præclaram egit festivitatem, quatuordecim diebus: & deinde per singulos annos hujus dedicationis anniversaria festivitas agebatur: antiquior itaque est ritus solemnitatis templorum, quàm Sanctorum. Nam in toto illo synagogæ tempore nullius Sanctorum festum legimus celebratum: neque Moysi, neque David, neque Samuelis, neque Abrahamæ, neque alterius cuiuspiam Prophetarum & Patriarcharum: cum tamen per singulos annos, à tempore Salomonis, huiusmodi templi dedicatio coleretur.

Lectio viij.

Quid ergo mirum, si nos impendamus veritati, quod illi figuræ tribuebant? Quanto sanctiora sunt nostra templa, quàm illud magnificum Salomonis? In illo arca lignea, in hoc Dei majestas residet: in illo animalia comburuntur, in hoc corpus Christi immacula-

tum & pretiosus sanguis offertur: in illo pueri circumcisi, ut filii Abraham præsentantur, in isto infantes baptizati, filii Dei constituuntur: in illo frugum primitiæ dedicantur; in hoc primitiæ spiritus, id est, vituli labiorum & laudes devotissimè cum gratiarum actionibus indefinenter Domino offeruntur. Vide nunc templum templo quid interest, festivitas festivitati quid præstat? Heu! pudet illorum temporum recordari, quoties illorum venerationem & cultum, & nostram irreverentiam, & tepiditatem intueor. Quid putas fecisset David, quid Eliás, quid Samuel, Isaias, Dániel, & cæteri Sanctorum, si Dei majestatem in suis delubris, præsentem sicut nos habuissent; quo honore, quo timore, quàm devotione, quàm reverentiâ coluissent? qui sic venerabantur umbram, quomodo ipsam coluissent veritatem? In Moysi tabernaculo soli sacerdotes, & vestibus sacerdotalibus induti, & nudi pedibus & ablutis, cum summo silentio & observantia intra-

bant, & hebdomadâ quâ intratûri erant, & vinum, & siceram non bibébant.

Lectio ix.

TAceo interim templorum immunditiam, altarium sordes, sacrorum corporaliû & ornamentorum. neglectum. Quid putas, qualis est fides, qualis devotio sacerdotis, qui corpus Christi de Virgine natum, in virgineo sepulcro reconditum, in sindone munda involutum, purissimum & sacratissimum, hujusmodi linteis corporalibus imponit? Est-ne iste christiânus? Credit-ne iste quod offert? si credit, quomodo audet? Quomodo negligit? Sed ad propòsitum redeamus. Nostra est hæc sollemnitas, nobis agitur hæc festivitas. Cùm dedicâret Salomon templû illud magnum, celi altitudine & magnitudine consideratâ, vilis visa est ei omnis illa artificum structura, unde ait: Coeli coelorum non te capiunt; quanto magis domus hæc quam ædificavi. At anima sancta dignior, illustrior, capacior est cælo. Neque enim eam replere sufficit totus mundus ad imaginem Dei fac-

ta est; & ideo in illa Dominus requiescit. Grandis animæ capacitas, in qua non solum inhabitandi, sed inambulandi locus est. Quid namque sunt animæ justæ nisi amplissima Dei deambulatoria? Quotiescûmque ergo bonorum desideriorum & affectionum motus, contritionis stimulos, devotionis ardores in teipso persenseris, gressus Dei & vestigia spiritûs sancti in templo suo deambulantis agnosce. *Hodie recólitur memória sancti Celsini presbyteri, sanctæ Balsamiæ filii, & sancti Remigii discipuli. Ejus Reliquiæ asservantur in ecclesia Collegiata sanctæ Balsamiæ seu Nutricis, quæ olim propter prædictas sancti Celsini Reliquias, ecclesia sancti Celsini dicebatur.

Te Deum.

AD LAUDES

*Psalmi sub sola prima.
Antiphona de die Festi.*

Ad Benedictus

Ant. 8. Stâuit universa Ecclesia Israël, ut agatur dies dedicationis in temporibus suis, ab anno ut annum, per dies octo.

[OCT.] *Ss. Crispini & Crispiniani Martyrum.* 611
cum lætitia & gaudio. All. immensus. *Baruch. 3.*

1. Mach. 4.

Post LAUDES commem.
S. Celsini per Antiph. Ubi
sum pag. xxxiv. de Comm.
Ss. Presbyterorum. Oratio
Domine, Deus ibidem.

C A N O N.

Ex Synodo Wigornienfi.

An. 1240. Ex Conflit.

Waltei. Cap. 1. & 2.

UT ostendamus nos
diligere decorem do-
mūs Dōmini cum ipso Sal-
vatore nostro, qui ven-
dentes & ementes ejecit
de templo, præcipimus
ut ecclesiæ materiāles ab
ōmnibus spurciitiis emun-
datæ, decētibz fulgeant
ornamentis. . . . Annus
autem & dedicationis dies
ecclesiārum quæ consecrā-
tæ fuerint, & altārium,
& à quo consecrātæ fue-
rint, superscribāntur al-
tāribz evidēter.

AD II. VESPERAS

Psalmi sub sola prima
Antiphona de II. Vesperis
Esti.

Ad Magnificat

Ant. 2. O Israël! Quām
magna est domus Dei,
& ingens locus possessionis
ejus: magnus est & non
habet finem: excelsus &

Post VESPERAS comme-
moratio Ss. Crispini & Cris-
piniani Martyrum per Ant.
Cum vos oderint pag. xiv.
de Communi plur. Martyr.
Oratio ut infra.

D I E XXVI.

In Festo

SS. CRISPINI

ET CRISPINIANI

MARTYRUM.

Semiduplex - minus.

Omnia de Communi plu-
rium Martyrum pag. xiiij.

Oratio

Domine Deus noster,
multiplica super nos
gratiam tuam; & sancto-
rum Crispini & Crispiniani
quorum celebrāmus glo-
riosa certamina, tribue
subsequi in sancta profes-
sione victoriam. Per Dō-
minum.

Ex Greg. Turon. & aliis
auctoribus.

Lectio ij.

Crispinus & Crispi-
nianus fratres, pro-
pagandæ fidei stu-
dio unā cum beāto Quin-
tino & sociis à Romano
Pontifice in Gallias missi
Suessionem venerunt, sa-
lutēque à Christo homi-

Dd.vj.

612 *Ss. Crispini & Crispiniani Martyrum. [Oct.]*

nibus allatam illic prædicaverunt. Urbem ingressi, ne cuiquam forent oneri, labore manuum victum sibi parare constituerunt. Itaque futuri artem, quam, utpote humilem & quietam, suo apuorem esse ministerio putabant, statim didicere; ac cum in ea cæteris antecelluissent artificibus, levique mercede contenti essent, frequentem ad se populum paulatim allecere, venientique pro occasione verbum Dei annuntiabant. Erat ergo eorum domus non modò officina laboris, sed & schola doctrinæ & salutis. Deo dante voci eorum virtutem & benedictionem, plurimis persuasere, ut relicto idolorum cultu, Deo vero servirent. Itaque augebatur in dies credentium numerus; & dum pax & tranquillitas à principibus erat, in fide neophyti confirmabantur. Sed diuturnam pacem turbavit Maximiani Hærculis adventus Sueffionem. Is jubet more suo diligenter conquiri Christianos: ad eum deferuntur Crispinus & Crispinianus, quos statim comprehensos. iussu

ad se adduci. Ubi ad tribunal perducti sunt, eos ille tam promissis, quam minis & pænarum metu ab eorum proposito deterrere tentavit. Sed cum sancti fratres Christum intrepidè confiterentur, & profana sacrificia constanter respuerent, eos efficaciori ratione aggrediac superare constituit.

Lectio iij.

A Derat Rictiovarus, Christiano sanguine quem in Galliis passim effuderat, adhuc cruentatus: Huic Crispinus & Crispinianus tradi jubentur, sævissimis quibusque suppliciis excrucianti. Ille ingenium longo jam usu ad inhumanitatem exercitatum in omnes versavit partes, ut in Crispinum & Crispinianum nova tormenta inveniret. Eos trochleis extendi, ac fustibus cædi, subulas etiam inter carnem & ungues intro-mitti, pellèmq; è dorso detrahi jubet. Quamvis autem martyrum corpora jam non essent nisi vulnus, nihil tamen de sua in confitendo Christo libertate remittebant. Ad alios igitur cruciatus confugit devota Præsidis rabies; sed

ab ipsis cruciâtib; novos
ânicos novâsq; vires du-
cêbant, qui torquebântur;
âdeò ut eòrum cedere pa-
tiëntiâ coâcta fûerit om-
nis jûdicis tortorûmq;
immânitas. Quapròpter
cum ii omne suppliciòrum
genus frustra consumpsis-
sent, tandem fortissîmi
Christi pugilib; caput
amputârunt. Horum mâr-
tyrum còrpora Sueffiòne
sepûlta sunt, & sub eòrum
invocatione extrûcta est
in ea urbe basilica in qua
Clodobértus Chilpérici
regis filius sepûltus est.
Sanctòrû còrpora è cryp-
ta edûxit sanctus Eligius
Novioménis Episcopus.

DIE XXVIII.

In Festo

SS. SIMONIS ET JUDÆ
APOSTOLORUM.

Duplex-mâjus.

Omnia de Communi A-
postolorum pag. iij.

Oratio

DEus, qui nos per bea-
tos Apóstolos tuos ad
agnitiònem tui nòminis
venire tribuisti: da nobis
sanctòrum tuòrum Simò-
nis & Judæ précibus, ut
quod fides cognòscit, spes

desideret & caritas appre-
hèdat. Per Dòminum.

IN II. NOCTURNO

Ex Commentário Sancti
Hierónymi Presbyteri
in Matthæum.

Lectio iv. Lib. 1. C. 10.

Simon Cananæus ipse
est qui in alio Evan-
gelista scribitur Ze-
lotes; Cana quippe Zelus
interpretatur. Thadæum
Apóstolum ecclesiastica
tradit història missum E-
dèssam ad Abgarû regem
Chosidènâ: qui ab Evan-
gelista Luca Judas Jacòbi
dicitur, & alibi appellâ-
tur Lebæus quod interpre-
tatur Còrculus. Creden-
dumque est eû fuisse triò-
nimum: sicut Simon,
Petrus; & Filii Zebedæi,
Boanèrges, ex firmitate
& magnitudìne fidei no-
minâti sunt.

Ex Libro ejûsdem de
Scriptòrib; ecclesiâsticis.

Lectio v. Cap. 4.

Judas frater Jacòbi par-
vam quidem quæ de
septem Cathòlicis est, Epî-
stolam reliquit. Et quia de
libro Enoch, qui apócry-
phus est, in ea asûmit tes-
timónium, à plerisque re-
jicitur; tamen auctoritâ-
tem vetustate jam & vñ

mérui, & inter sanctas
Scripturas computatur.

Ex Libello Sancti Adónis.
Episcopi de festivitati-
bus Apostolorum.

Lectio vj. Cap. i.

THADÆUS apud Me-
sopotamiam, Simon
verò apud Ægyptum trá-
ditur prædicasse. Inde si-
mul Pérsidem ingressi,
cùm fidei Christi innúme-
ram gentis ipsius multítu-
dinem subdidissent, & Ec-
clesiam Dómini latè jam
fundatam vidèrent, marty-
rium ibi, cursu tèmpo-
ris explèntes, beáto cer-
tamine consummavérunt;
honoríficè sepúlti à pópu-
lis christiánis, quos Dó-
mino ipsi genúerant. Quòd
quidam putant Simónem
Apostolum unum de duò-
decim, ipsum esse qui
sub Trajáno crucem pas-
sus sit, omnínò falsum est.
Nam & Beda sanctus prés-
byter, qui hoc super Acta
Apostolorum sentit, Isi-
dórum secútus, in libro
Retractatiónum se hoc
non bene sensisse repre-
héndit. Sed & história ec-
clesiástica, non de Apó-
tolo, sed de álío Simóne
gesta narrat.

IN III. NOCTURNO

*Lectio sancti Evangelii
secundum Joánnem.*

Lectio vij. Cap. 14.

IN illo tèmpace; Dixit.
Jesús Discípulis suis:
Adhuc módicum & mun-
dus me jam non videt;
vos autem vidétis me. Et
réliqua.

Homília sancti Augustini,
Episcopi.

In Joan. Tract. 76. num. 1.

Quia dixerat Dómi-
nus: Adhuc módic-
um, & mundus me jam
non videt; vos autem vi-
débitis me: interrogávit
eum de hoc ipso Judas,
non ille tráditor ejus qui
Isáriotes cognominátus
est, sed cujus Epístola in-
ter Scripturas canónicas
légitur: Dómine, quid
factum est quia nobis me-
nifestatúrus es teipsum, &
non mundo? Simus cum
ipsis tanquam interrogán-
tes discípuli; comuném-
que magistrum audiámus.
& nos.

Lectio viij.

JUDAS enim sanctus, non
inimúndus, nec insectá-
tor Dómini, sed sectator,
causam quæsiuit quare se
non mundo, sed suis ma-
nifestatúrus esset Jesús:.

quare adhuc módicum ,
& mundus non vidéret
eum , ipsi autem vidérent
eum ? Respóndit Iesus , &
dixit ei : Si quis diligit me ,
sermónem meum servá-
bit , & Pater meus diligit
eum , & ad eum veni-
mus , & mansiónem apud
eum faciémus.

Lectio ix.

Qui non diligit me ,
sermónes meos non
servat. Ecce expósita est
causa quare se suis mani-
festatúrus est , non aliénis
quos mundi nómine ap-
péllat ; & ipsa est causa
quòd hi diligant , illi non
diligant. Ipsa causa est de
qua sacer insonat Psalmus :
Iúdica me , Deus , & dis-
cerne causam meam de
gente non sancta. Qui
enim diligunt , quia dili-
gunt , eligúntur : qui verò
non diligunt , si linguis hó-
minum loquántur & an-
gelórum , fiunt æramén-
tum sonans , & cymbalum
tinniens.

*Post VESPERAS comme-
moratio Sanctæ Ciliniæ Vi-
duæ per Ant. Domus pag.
lii. de Communi-Sanctarum
Mulierum.*

Oratio ut infra.

DIE XXIX.

In Festo

SANCTÆ CILINIÆ

VIDUÆ,

Matris Sancti Remigii.

Semiduplex-minus.

*Omnia de Communi Ss.
Mulierum pag. lii.*

Oratio

Sanctæ Ciliniæ , quæ-
sumus , Dómine , sup-
plicationibustribue nos fo-
véri , ut cujus venerábi-
lem festivitatem devóto
celebrámus obséquio , ejus
intercessiónibus commen-
démur & méritis. Per Dó-
minum.

*Ex Flodoard. & Hincmaro
in vita S. Remigii.*

Ciliniæ illústri géne-
re orta , Æmílio
viro dignitatē Cón-
mitis insígni in matrimó-
nium trádita est. Cum eo
vixit , ut Deo simul & vi-
ro religiōe & prudéntiâ
complacéret. Statim à pri-
mis nuptiárum annis , gé-
mino partu édedit ; áltero
quidem , Principium , qui
póstea Sueffionénsi ecclé-
siæ summa cum laude præ-
fuit ; áltero autem fratrem
ejus qui pater fuit beáti Lu-
pi , ejúsdé postea Principii
in Sueffionénsi Episcopá-
tu succésoris. Jampridem

pārere desierat Cilinia, ac sanctitate in dies illustrior, demum meritis plena, migravit ad Dominum. Ejus Reliquiæ asservantur religiosè in ecclesia sancti Remigii.

Post VESPERAS commemoratio S. Quintini Martyris per Ant. Nemo patitur pag. viij. de Comm. unius Martyris.

Oratio ut infra.

D I E X X X.
In Festo
SANCTI QUINTINI
MARTYRIS.

Semiduplex-minus.
Omnia de Communi unius Martyris pag. vij.
Oratio

OMnipotens sempiternè Deus, fortitudo certantium, & martyrum palma, solemnitatem hodiernæ dièi propitius intuere, & Ecclesiam tuam annuâ fac celebritate lætari, ut quod meritis non præsūmit, intercessiōne beāti Quintini martyris tui assequi mereatur. *Per. Ex ejus Act. ap. Sur. Greg. Tur. & S. Audoeno, in vita S. Eligii. Lectio ij.*

PRomissiónis à sancto viro factæ veritatem probavit évētus. Cilinia quippe intra decem menses filium péperit, cui juxta divinum oraculū, Remigii nomen datum est. Montanus verò matris lacte oculis perunctis visum recepit. Infāntem suum Deo obtulit pia mater, in eoque christiānè instituendo nihil omisit, ut vocatiōni divīnæ aliquādo responderet. Sic Cilinia è virtute in virtutem profecit,

Quintinus Romānus Zenonis Senatoris filius, adoratores verò Deo con-

ciliandi studio incensus, Maximiano & Diocletiano imperatoribus, cum sociis aliquot in Gallias venit, fidem Christi prædicaturus. Quod cum magnâ constantiâ Ambianis perficeret, à Rictiôvaro exquisitis tormentis cruciatur; deinde apud Augustum Viromanduorum jussu Præsidis ductus, post innûmera supplicia constantè tolerata, duâbus sudibus ferreis à cervice usque ad crura transfixus, demum capite truncatus est. Corpus ejus in Summam projectum, Eusebia pia mulier, post annos quinquaginta quinque, revelante angelo, invenit; statimque oculorum usum quo dudum fuerat orbata, recuperavit. Illud in monte sepelivit propè urbem; sacellumque tumulo superstruxit.

Lectio iij.

Ignorantibus posteris quo in ecclesiæ loco jaceret, sancto Eligio Deus patefecit, qui de terra sublatum corpus piè osculatus, dentes è maxilla in languentium medellam abstulit; tumque ex dentis radice sanguinis gutta stilavit. Clavos etiam præ-

grandes corporis ejus quondam à tortoribus infixos, è cerebro cæterisque artubus avulsos, & capillos ejusdem velut sacras Reliquias sibi servavit. Deinde pallio holoserico obvolutum corpus, ponè altare condidit, tumulumque miro opere desuper fabricavit, ex auro argento & gemmis, auctâ etiam basilicâ in qua signa & virtutes operatus est Dominus.

DIE XXXI.
IN VIGILIA OMNIUM SANCTORUM.

¶ *Si occurrat Dominica, ultima Lectio erit de Vigil.*

Post LAUDES commem. Vigil. per Ant. Sèrvient ut infra.

Simplex.

Officium de Feria occurrente, exceptis quæ seq.

Duo prima R.R. de Feria occurrente.

AD MATUTINUM

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio iij. Cap. 6.

In illo tempore; Elevatis Jesus oculis in discipulos suos, dicebat: Beati pauperes, quia vestrum est regnum Dei. Et reliqua.

Homilia Sancti Bernardi
Abbatis.

Sanctorum festa præcipua Patrum sanxit auctoritas votivis præveniēda jejuniis : utiliter planè : & non ad insipientiam nobis , si fuerit qui advertat. Multa siquidem peccata quotidie contrahimus , & in multis offendimus omnes : nec tutum omninò est celebrandas suscipere festivitates sacras maximèque eas quæ maximæ sunt , nisi prius abstinentiæ purificatione præmissa , quo & digniores & capaciōres inveniāmur spiritualium gaudiorum. . . . . Nec modò tamen præparatio est ad proximam celebritatem observatio præmissa jejunii ; est & admonitio quædā eruditioque non parva. Discimus ex hoc ipso quænam vera sit via festivitatis æternæ : Quid est enim quòd jejuniis solèmnia prævenimus , nisi quòd per multas tribulationes oportet nos introire in regnum Dei ? Indignus quippe solèmnis lætitiâ est , qui statutam vigiliæ abstinentiam non observat. Planè inquam , si rénuis affligere animam tuam in vigilia ,

indignus jure censeri requie & exultatione festiva. Est autem universum præsentis poenitentiae tempus vigilia quædam solèmnitatis magni & æterni sabbatismi quem præstolāmur : Nec causaberis vigiliam longiorem , si æternitatem festivitatis attendas.

℞. Beāti mundo corde , quoniam ipsi Deum videbunt : Beāti pacifici , quoniam Filii Dei vocabuntur : * Beāti qui persecutionem patiuntur propter justitiam , quoniam ipsorum est regnum coelorum.

ψ. Multæ tribulationes justorum , & de omnibus his liberabit eos Dominus.

* Beāti. Glória. * Beāti. *Matth. 5. Psalm. 33.*

Ad Benedictus

Ant. 3. Servient Deo servi ejus , & videbunt faciem ejus ; & nomen ejus in frōntibus eorum. *Apoc. 12.*

Oratio

Domine Deus noster , multiplica super nos gratiam tuam ; & quorum prævenimus gloriōsa solèmnia , tribue subsequi in sancta professione lætitiâ. Per Dominum.

Preces flexis genibus.

FESTA NOVEMBRIS.

*****

DIE I.

IN FESTO

OMNIUM SANCTORUM.

Solemne-majus.

*****

IN I. VESPERIS

Ant. 1. **J**usti in perpetuum vivent, & apud Dóminum est merces

eorum. *Sap.* 5.

Psalms 47. Magnus Dóminus, & laudábilis nimis *pag.* 176.

Ant. 2. Cogitatio illórum apud Altíssimum: idè accipient regnum decóris, & diadéma specièi de manu Dómini. *Sap.* 5.

Psalms 110. Confitebor tibi, Dómine, ... in concílio *pag.* 36.

Ant. 3. Addúcet illos Deus cum jucunditáte in lúmine majestátis suæ, cum misericórdia. *Baruc.* 5.

Psalms 115. Crédidi propter *pag.* 131.

Ant. 4. Habitábunt in Jerúsalem, & anathéma non erit amplíus; sed sedébit Jerúsalem secúra.

Zach. 14.

Psalms 125. In converténdo, Dóminus *p.* 65.

Ant. 5. Lætábuntur, sicut qui lætántur in messe, sicut exúltant victóres captâ prædâ. *Is.* 9.

Psalms 150. Laudáte Dóminum in Sanctis ejus. *pag.* 77.

Capitulum *Is.* 51.

Audíte me, qui sequimini quod justum est, & quæritis Dóminum: Gáudium & lætítia inveniétur in Sión, gratiarum áctio & vox laudis. Salus autem mea in sempitérnum erit.

ñ. Inebriabuntur ab u-
bertate domus tuæ, Dó-
mine, * Et torrénte vo-
luptatis tuæ potabis eos.
† Quóniam apud te est
fons vitæ. ψ. Agnus qui
in médio troni est, reget
illos, & deducet eos ad vi-
tæ fontes. * Et torrénte.
Glória. † Quóniam. Ps.
35. Apoc. 7.

H Y M N U S

VO s sancti Próceres,
vos Súperum chori,
Coeli quotquot habet
régia principes,
Nostros nunc date ves-
tris
Cantus júngere cánti-
bus.

PR I M I S ante álios, gló-
ria coelitum,
Christi Virgo parens
fulget honoribus;
Divinóque levérum
Flectit pignore júdi-
cem.

AS T A N T Spirítuum mil-
le ácies trono;
Regi sancta ferunt vota
cliéntium:
Hic Baptista profúndo
Lucis flumine mérgitur.

QU O R U M nuntia vox,
orbis ad últimas,
Christum vox résonans,
intónuit plagas,
Præcónes duodéni
Sacris Váribus assident.

F U S O purpúrei sanguine
Mártyres,
Et puro níveæ pectore
Vírgenes,
Agno cándida fundunt
Rubris lília cum rosa.
Q U I pavére suos Præpó-
siti greges;
Pascuntur súpero Ná-
mine plénius:
Qui flevere, sérénus
Abstérgit lácrymas Pa-
ter.

A quo cuncta fluunt, má-
xima laus Patri:
Qui mundum réparat,
máxima Fílio:
Et quo pectora fla-
grant,
Sit laus máxima Flá-
mini.

Amen.

ψ. Dómine, in iustitia
tua exaltabuntur:

ñ. Quóniam glória
virtutis eorum tu es. Al-
lelúia, all. all. Ps. 88.

Ad Magnificat

Ant. 7. Redempti à Dó-
mino vénient in Sion
cum laude & lætítia sem-
pitérna super caput eo-
rum: gáudium & lætítiam
obtinébunt. Allel. Is. 35.

Oratio ut infra ad Laud.

AD COMPLETORIUM
omnia de Dominica.

AD MATUTINUM

Invitatorium. Deum qui glorificatur in concilio Sanctorum, *Venite, adoremus. *Pf.* 88.

Psalms. Venite. *pag.* 6.

IN I. NOCTURNO

Ant. 1. Grátia Dei & misericórdia est in Sanctos ejus, & respéctus in eléctos illius. *Sap.* 4.

Psalms 1. Beátus vir qui non ábiit *pag.* 7.

Ant. 1. In manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum mortis : spes illórum immortalitáte plena est. *Sap.* 3.

Psalms 8. Dómine, Dóminus noster *pag.* 56.

Ant. 8. Fulgebunt sicut sol in regno patris eórum. *Matth.* 13.

Psalms 14. Dómine, quis habitábit *pag.* 69.

¶. Novit Dóminus dies immaculatórum,

℞. Et hæréditas eórum in ætérnum erit. Allelúia, allelúia, allelúia. *Pf.* 36.

Ex Libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. *Cap.* 4.

Ecce sedes pósito erat in cœlo, & supra sedem sedens. Et qui sedébat, similis erat

aspéctui lápidis jáspidis & sárdinis : & iris erat in circúitu sedis, similis visióni smaragdinae ; & in circúitu sedis sedilia viginti quatuor, & super tronos viginti quatuor seniôres sedéntes, circumamícti vestiméntis albis, & in capitibus eórum coronæ aureæ. Et de trono procedébant fúlgura, & voces, & tonítroa, & septem lámpades ardéntes ante tronum, qui sunt septem spíritus Dei. Et in conspéctu sedis, tanquam mare vitreum simile crystállo ; & in médio sedis, & in circúitu sedis, quatuor animália plena óculis ante & retrò. Et ánimál primum simile leóni, & secúndum ánimál simile vitulo, & tertium ánimál habens faciém quasi hóminis, & quartum ánimál simile áquilæ volánti. Et quatuor animália, singula eórum habébant alas feras : & in circúitu, & intus plena sunt óculis ; & réquiem non habébant die ac nocte, dicéntia : Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus omnípotens, qui erat & qui est, & qui ventúrus est.

℞. Qui confidunt in

Dómino, intélligent veritatem: & * Fideles in dilectione acquiescent illi; † Quóniam donum & pax est electis ejus.

ψ. Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, iis qui secundum propositum vocati sunt sancti. * Fideles. Glória. † Quóniam. Sap. 3. Rom. 8.

Leſſio ij.

Cap. 5.

ET vidi in dextera sedentis super tronium, librum scriptum intus & foris, signatum sigillis septem. Et vidi Angelum fortem, predicantem voce magna: Quis est dignus aperire librum, & solvere signacula ejus? Et nemo poterat neque in coelo, neque in terra, neque sub terra aperire librum, neque respicere illum. Et ego flebam multum: quóniam nemo dignus inventus est aperire librum, nec videre eum. Et unus de senioribus dixit mihi: Ne fléveris, ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperire librum, & solvere septem signacula ejus. Et vidi: & ecce in medio troni & quatuor animalium, & in medio seniorum, Agnum stan-

tem tanquam occisum; habentem cornua septem & oculos septem, qui sunt septem spiritus Dei, missi in omnem terram. Et venit, & accepit de dextera sedentis in trono librum. Et cum aperuisset librum, quatuor animalia, & viginti quatuor seniores ceciderunt coram Agno, habentes singuli citharas, & phialas aureas plenas orationum, quæ sunt orationes Sanctorum.

℣. Dóminus Deus servos suos vocabit nómine alio: & * Non erunt in memoria priora, & non ascendent super cor; † Et non audietur ultra vox fletus, & vox clamoris.

ψ. Mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra. * Non erunt. Glória. † Et. Is. 65. Apoc. 21.

Leſſio iij.

ET cantabant canticum novum, dicentes: Dignus es, Dómine, accipere librum, & aperire signacula ejus, quóniam occisus es, & redemisti nos Deo in sanguine tuo ex omni tribu, & lingua, & populo, & natione: & fecisti nos Deo nostrum regnum & sacer-

dotes? & regnabimus super terram. Et vidi, & audivi vocem angelorum multorum in circuitu throni, & animalium, & seniorum, & erat numerus eorum millia millium, dicentium voce magna: Dignus est Agnus qui occisus est accipere virtutem, & divinitatem, & sapientiam, & fortitudinem, & honorem, & gloriam, & benedictionem. Et omnem creaturam, quæ in cælo est, & super terram, & sub terra, & quæ sunt in mari, & quæ in eo; omnes audivi dicentes: Sedenti in throno, & Agno, benedictio, & honor, & gloria, & potestas in sæcula sæculorum. Et quatuor animalia dicebant: Amen. Et viginti quatuor seniores ceciderunt in facies suas, & adoraverunt viventem in sæcula sæculorum.

℞. Laudate, cæli, Jubilate montes, laudem: * Dominus pauperum suorum miserabitur; non esurient neque sitient, & non percutiet eos æstus & sol, † Quia miserator eorum reget eos: & ad fontes aquarum potabit eos.

ψ. Laudem dicite Deo

nostro, omnes servi ejus, & qui timetis Deum pusilli & magni, quoniam regnavit Dominus Deus noster omnipotens. * Dominus. Gloria. † Quia. *If. 49. Apoc. 19.*

IN II. NOCTURNO:

Ant. 7. Nolite timere pusillus grex, quia complacuit patri vestro dare vobis regnum. *Luc. 12.*

Psalms. 23. Domini est terra *pag. 74.*

Ant. 3. Venite benedicti patris mei, possidete paratum vobis regnum a constitutione mundi. *Mat. 25.*

Psalms. 32. Exultate justi, in Domino *p. 115. usque ad divisionem.*

Ant. 1. Gaudete & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cælis. *Matth. 5.*

Divisio Psal. 32. Beata gens *pag. 115.*

ψ. Exultent justi in conspectu Dei,

℞. Et delectentur in lætitia. *All. all. all. Ps. 67.*

Sermo Sancti Bernardi Abbatis.

Ser. 5. in Fest. omnium Ss. n. 1. & 2. Lectio iv.

Festiva nobis est dies, & inter præcipuas so-

lemnitates hodierna sollemnitas numeratur. Novimus festivitatem omnium Sanctorum dici, & esse, quam hodie celebramus, omnium, inquam, sive coelestium sive terrestrium. Sunt enim Sancti de coelo, & sunt Sancti de terra, itemque eorum qui de terra sunt: quidam adhuc in terra, aliqui jam in coelo. Est-ne adhuc Sanctorum aliquod tertium genus? Est, sed occultum. Sunt enim Sancti qui adhuc militant, adhuc pugnant: currunt adhuc, necdum comprehenderunt. Haec nimirum diversitas appellationis in nomine sanctitatis, ut alii quidem jam secundum consummationem Sancti vocentur, alii juxta solam adhuc praedestinationem.

℞. Hic patientia Sanctorum est, qui custodiunt mandata Dei & fidem Jesu: beati mortui, qui in Domino moriuntur. * Amodò jam dicit Spiritus, ut requiescant à laboribus suis: opera enim illorum sequuntur illos. ✠. Reddidit Deus justis mercedem laborum suorum. * Amodò. Glória. * Amodò. Apoc. 14. Sap. 10.

Lectio. v.

num. 5.

AD quid sanctis laus nostra? ad quid glorificatio nostra? Ad quid nostra haec ipsa sollemnitas? Quò eis terrenos honores, quos juxta veracem Filii promissionem honorificat Pater coelestis? Quò eis praeconia nostra? Plemi sunt. Prorsus ita est, dilectissimi: honorum nostrorum Sancti non egent; nec quidquam eis nostra devotione praestatur. Planè quòd eorum memoriam veneramur, nostra interest, non ipsorum. Vultis scire quantum interest nostra: Ego in me, fateor, ex hac recordatione sentio desiderium vehemens inflammari, ut eorum tam optabili societate fruamur, & mereamur concives & contubernales esse spiritum beatorum; misceri coetui Patriarcharum, cuneis Prophetarum, senatui Apostolorum, Martyrum exercitibus numerosis, Confessorum collegiis, Virginum choris, in omnium denique colligi & collatari communione Sanctorum.

℞. Vidi & ecce agnus stabat supra montem Sion, &

[Nov.] *In Festo omnium Sanctorum.* 629

& cum eo * Habentes nomen eius, & nomen patris eius scriptum in fronsibus suis, † Hi sequuntur Agnum quocumque ierit.

ψ. Tempus advénit, & regnum obtinuérunt Sancti. * Habentes. Glória. † Hi.

Apoc. 14. Dan. 7.

Lectio vj. num. 6.

Praestolatur nos Ecclesia illa primitivorum, & negligimus; desiderant nos Sancti, & parvi pendimus: expectant nos Iusti, & dissimulamus. Excitemur aliquando, fratres, resurgamus cum Christo, queramus quae sursum sunt: quae sursum sunt sapiamus. Desideremus desiderantes nos, properemus ad praestolantes nos, expectantes nos votis praecupemus animorum. Ecce nihil in hac nostra communione securitatis, nihil perfectionis, nihil quietis: & tamen hic quoque quam bonum & quam jucundum habitare fratres in unum! Quidquid enim sive interius, sive exterius, molestum occurrat, ipso utique tam germanorum consortio fratrum, cum quibus est nobis cor unum & anima una in Deum, tolerabi-

Pars Autumnalis.

lius invenitur. Quam dulcior erit, quam delectabilior, quam beator unio, ubi nulla suspicio esse poterit, nulla dissensionis occasio, ubi omnes perfecta caritas indissolubili foedere colligabit!

℞. Hi omnes testimonio fidei probati sunt: * Ideoque & nos tantam habentes impositam nubem testium, per patientiam curramus ad propositum nobis certamen.

ψ. Omnes isti in generationibus gentis suae gloriam adepti, viri misericordiae sunt, quorum pietates non defuerunt. * Ideoque. Glória. * Ideoque. *Hebr. 11. & 12. Eccli. 44.*

IN III. NOCTURNO

Ant. 7. Deus, qui dives est in misericordia, propter nimiam caritatem suam quam dilexit nos, confedere fecit in coelestibus. *Ephes. 2.*

Psalms 36. Noli æmulari pag. 82. usque ad *Divisionem.*

Ant. 8. Dignos nos fecit in partem sortis Sanctorum in lumine, & transfudit in regnum filii dilectionis suae. *Coloss. 1.*

Divisio Psal. 36. Novit Dominus pag. 83. usque

E e

ad alteram Divisionem.

Ant. 5. Nos omnes , revelatâ facie glóriam Dómini specularantes , in eâdem imaginem transformámur à claritate in claritatem. 2. Cor. 3.

Altera Divisio Psal. 36.

Os iusti pag. 83.

ψ. Illuminans tu mirabiliter , Dómine ,

℞. A montibus æternis.

All. all. all. *Ps. 75.*

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo tempore ; Vicens Iesus turbas , ascendit in montem : & cum sedisset , accesserunt ad eum discipuli ejus ; & apertis os suum , docebat eos , dicens : Beati pauperes spiritu , quoniam ipsorum est regnum celorum. Et reliqua.

Homilia Sancti Hierónymi Presbyteri.

Comment. in Cap. 5. Matth.

BEati pauperes spiritu , hoc est quod alibi legimus , Et humiles spiritu salvabit. Ne quis autem putaret paupertatem , quæ nonnunquam necessitate portatur , à Dómino prædicari , adjunxit , spiritu ; ut humilitatem intelligeres , non penuriam. Beati

pauperes spiritu , qui propter Spiritum Sanctum voluntate sunt pauperes. Unde super hujuscemodi pauperibus & Salvator noster per Isaiam loquitur : Dominus unxit me ; propter quod evangelizare pauperibus misit me. Beati mites , quoniam ipsi possidebunt terram : non terram Judæ , nec terram istius mundi : non terram maledictam , spinas & tribulos afferentem , quam crudelissimus quisque & bellator magis possidet , sed terram quam Psalmista desiderat , dicens : Credo videre bona Dómini in terra viventium.

℞. Videant pauperes , & lætentur , quoniam exaudivit pauperes Dominus : * Inhabitabunt in Sion , & hæreditate acquirant eam.

ψ. Nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo divites in fide , & hæredes regni , quod repromissit Deus diligentibus se ?

* Inhabitabunt. Glória.

* Inhabitabunt. *Ps. 68.*

Jacob. 2.

Lectio viij.

BEati qui lugent , quoniam ipsi consolabuntur. Luctus hic non mor-

rum pónitur commúni
: naturæ, fed peccátis
vitiis mortuórum. Sic
it & Sámuël Saú-
; quia poenitúerat
im quòd unxíffet eum
em fúper Ifraël. Sic &
lus Apóstolus flere ac
re fe dicit eos, qui
: fornicatióem & im-
ditiám non egerunt
nitentiám. Beáti qui e-
unt & sitiunt iustitiam.
i nobis fúfficit velle
itiam, nifi iustitiæ pa-
ur famem; ut sub hoc
mplo nunquam nos fa-
ustos, fed íemper efu-
iustitiæ ópera intelli-
us. Beáti misericórdes.
ericórdia non solúm in
mósynis intelligitur,
in omni peccáto fra-
, fi alter altérius óne-
portémus.

l. Repléti fumus mise-
rdiá tuá, Dómine;
xultávimus, & delec-
fumus: * Lætáti fu-
pro diébus quibus nos
iliásti, annis quibus
nus mala. *ŷ.* Mo-
táneum & leve tribu-
nis noítræ, fúpra mo-
in fublinitáte ætér-
glóriæ pondus ope-
r in nobis. * Lætáti.
ria. * Lætáti. *Pfal. 89.*
Cor. 4.

Letitio ix.

B Eáti mundo corde,
quóniam ipfi Deum
vidébunt, quos non ár-
guit confciéntia ulla pec-
cáti. Mundus mundo cor-
de confpícitur: templum
Dei non potest effe pollú-
tum. Beáti pacífici, qui
primúm in corde fuo,
deinde & inter fratres dif-
fidéntes pacem faciunt.
Quid enim prodeft álios
per te pacári, cùm in tuo
ánimo fint bella vitiórum?
Beáti qui perfecutió-
nem patiúntur propter
iustitiam. Signánte addi-
dit: Propter iustitiam:
multi enim perfecutióem
propter fua peccáta pa-
tiúntur, & non funt iusti.

ŷ. Redemífti nos Deo
in fanguine tuo ex omni
tribu, & linguâ, & pópulo
& natióne; * Et † Fecífti
nos Deo noítro regnum
& facerdótes: & regná-
bimus. *ŷ.* Dux fuífti in
misericórdia tua pópulo
quem redemífti, & por-
táfti eum in fortitúdine
tua ad habitáculum sanc-
tum tuum. * Et. Glória.
† Fecífti. *Apoc. 5. Exod.*
15.

Te Deum.

E e ij

AD LAUDES

Psalmi de Dominica; & sic ad Horas parvas.

Ant. **V**idi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat, ex omnibus gentibus, stantes ante tronium, & palmæ in manibus eorum.

Apoc. 7.

Ant. 2. Vocem audivi sicut citharædorum citharizantium in citharis suis; & cantabant canticum novum ante sedem Agni.

Apoc. 14.

Ant. 3. Agnus Dominus dominorum est, & Rex regum; & qui cum illo sunt, vocati, electi, & fideles. *Apoc. 17.*

Ant. 5. Dealbaverunt.

CANTICUM *Sup. 10.*

Reddedit justis Sapiëntia mercèdem laborum suorum, * & deduxit illos in via mirabili.

Et fuit illis in velamento diei, * & in luce stellarum per noctem.

Transtulit illos per mare rubrum, * & transvexit illos per aquam nimiam.

Inimicos autem illorum demersit in mare; * & ab altitudine inferorum eduxit illos.

Ideò justi tulerunt spolia impiorum; * & decantaverunt, Dómine, nomen sanctum tuum, & victricem manum tuam laudaverunt páriter.

Quóniam Sapiëntia aperuit os mutorum; * & linguas infántium fecit disertas.

Et dicitur per totam Octavam.

Ant. Dealbaverunt stolas suas in sanguine Agni, ideò sunt ante tronium Dei, & serviunt ei die ac nocte in templo ejus. *Apoc. 7.*

Ant. 6. Cum darent glóriã Vivénti in sæcula, procidébant, & mittébant coronas suas ante tronium. *Apoc. 4.*

Capitulum Ephes. 1.

Deus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det vobis spíritum sapiëntiæ & revelatiónis in agnitióne ejus; illuminátos oculos cordis vestri, ut sciátis quæ sit spes vocatiónis ejus, & quæ divitiæ glóriæ hæreditátis ejus in Sanctis.

ψ. Exaltatiónes Dei in gutture eorum: ṛ. Glória hæc est omnibus Sanctis ejus. Allelúia, allel. allel. *Pf. 149.*

[Nov.] *In Feflo omnium Sanctorum.* 629

Ad Benedictus

Ant. 6. Fulgebunt iusti, iudicabunt nationes & dominabuntur populis; & regnabit Dominus illorum in perpetuum. *Sap. 3.*

Oratio

OMnipotens sempiternus Deus, qui nos omnium Sanctorum tuorum merita sub una tribuisti celebritate venerari: quaesumus, ut desideratam nobis tuae propitiationis abundantiam, multiplicatis intercessoribus largiaris. *Per.*

A D H O R A S

Antiphona de Laudibus, quartâ omiffâ. Oratio Ibid.

C A N O N

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1563. Sess. 25. Decr. de Invocat. Sanctorum.

Mandat sancta Synodus omnibus docendi munus curamque sustinentibus, ut fideles diligenter instruant, Sanctos unâ cum Christo regnantes, orationes suas pro hominibus Deo offerre; bonum atque utile esse suppliciter eos invocare.

A D T E R T I A M

Capitulum ut in primis Vesperis.

R. br. Sancti tui, Domine,

benedicent tibi. * Alleluia, alleluia.

Ps. Gloriam regni tui dicent. * Alleluia. Gloria. Sancti.

Ps. Notam facient filii hominum potentiam tuam.

R. Et gloriam magnificentiae regni tui. *Allel. allel. allel. Ps. 144.*

A D S E X T A M

Capitulum de Laudibus.

R. br. Laetentur omnes qui sperant in te, Domine. * Alleluia, allel.

Ps. In aeternum exultabunt, & habitabis in eis.

* Alleluia. Gloria. Laetentur.

Ps. Gloriabuntur in te, Domine,

R. Omnes qui diligunt nomen tuum. Alleluia, allel. allel. *Ps. 5.*

A D N O N A M

Capitulum 2. Cor. 6.

Inhabitabo in illis, & inambulabo inter eos, & ero illorum Deus, & ipsi erunt mihi populus.

R. br. Beati qui habitant in domo tua, Domine: * Alleluia, allel.

Ps. In saecula saeculorum laudabunt te. * Allel. Gloria. Beati. *Ps. 83.*

Ecclij

ŷ. Memóriam abundantiae suavitatis tuæ eructábunt.

℟. Et iustitiâ tuâ exultábunt. Allel. allel. allel. *Pf. 144.*

AD II. VESPERAS

Psalmi de Dominica.

Ultimus Psalmus, Pf.

83. Quám dilécta tabernacula tua *pag. 127.*

*Ant. B*enedictus Deus, 4. *B* qui elégit nos in Christo, ut eisémus sancti & immaculati in conspectu ejus in caritate. *Ephes. 1.*

Ans. 1. Ipsius sumus factúra, creati in Christo Jesu in opéribus bonis quæ præparávit Deus, ut in illis ambulémus. *Ephes. 2.*

Ant. 3. Prædestinávit nos in adoptionem filiórum, in laudem glóriæ grátiae suæ, in qua graticávit nos in dilécto Fílio suo. *Ephes. 1.*

Ant. 6. Filii Dei sumus, hærédes quidem Dei, cohærédes autem Christi; si tamen compátimur, ut & conglorificémur. *Rom. 8.*

Ant. 7. Filii sanctorum sumus, & vitam illam expectámus, quam Deus datúrus est his qui fidem suam nunquam mutant ab eo. *Tob. 2.*

Capitulum de I. Vesperis.

H Y M N U S

CÆLO quos éadem glória consécrat, Terris vos éadem concélebrat dies:

Læti vestra simul pramia pángimus,

Duris parta laboribus.

JAM vos pascit amor, rúdaque véritas:

De pleno bíbitis gáudia flúmine:

Illic perpétuam mens sátiat sitim

Sacris ébria fóntibus.

ALTI secum hábitans in penetrálibus

Se Rex ipse suo contútu beat;

Illabénsque, sui pródigus, íntimis

Sese méntibus inserit.

ALTA RI médio, cui Deus ínsidet,

Agni fumat adhuc inócuus cruor;

Quæ macátata Patri se semel obtulit,

Se jugis litat hóstia.

PRONIS turba senum cernua fróntibus,

Inter tot rútili fúlgura lúminis,

Regnánti Dómino devovet áurea,

Quæ ponit, diadémata.

GENTES innúmeræ, conspiciuæ stolas

[Nov.] *In Commem. omn. Fidel. Defunctorum.* 631
Agni purpureo sângui-
ne cándidas,
Palmis læta cohors,
cántibus æmulis
Ter sanctum célebrant
Deum.

SIT laus summa Patri;
súmmaque Fílio:
Sit par Sancte tibi laus
quoque Spiritus,
Qui das pro méritis,
óptimus árbitèr,
Te totum simul ómni-
bus. Amen.

✠. In hímine tuo vidé-
bimus lumen:

℟. Prætènde misericór-
diam tuam sciéntibus te,
Dómine. Allel. allel. all.
Ps. 35.

Ad Magnificat

Ant. 6. Oculis non vi-
dit, nec auris audívit, nec
in cor hóminis ascéndit,
quæ præparávit Deus iis
qui diligunt illum. 1. Cor.
2.

Oratio ut supra ad Laud.

*Post Benedicámus Vesp-
era de Commemoratione
omnium Fidelium Defunct.
ut infra in Officio Defunct.
ad calcem Brev. Post Ant.
ad Magnificat Preces de
Laudibus ibid. Dóminus
vobíscum. Sola Oratio Fi-
delium ut infra in Laud.*

*Si Festum omnium Sanc-
torum occurrat Sabbato,*

Fidel. Defunctorum. 631
*Officium Commemorationis
omnium Fidelium transfer-
tur in Egriam II. sequen-
tem, ac pridie post Vesp-
eras Dominicæ dicuntur Vesp-
era Defunctorum.*

COMPLETORIUM *ut in
Dominica.*

D I E II.

IN COMMEMORATIONE
OMNIUM FIDELIUM
DEFUNCTORUM.

Duplex-majus.

*Hoc Officium terminatur
ad Nonam inclusivè.*

*Omnia ut in Officio
Defunctorum, exceptis quæ
sequuntur*

AD MATUTINUM

IN I. NOCTURNO

De Libro Job.

Lectio j. Cap. 7.

PArce mihi, nihil
enim sunt dies mei.
Quid est homo,
quia magnificas eum? aut
quid appónis erga eum cor-
tuum? Vísitas eum dilú-
culo, & súbitò probas il-
lum. Usquequò non par-
cis mihi, nec dimíttis me
ut glútiam salivam meam?
Peccávi: quid faciam tibi,
ó custos hóminum? Qua-
re posuisti me contrárium
tibi, & factus sum mihi:

Ee iv

metipſi gravis? Cur non tollis peccátum meum, & quare non auferis iniquitatem meam? Ecce nunc in pulvere dormiam; & ſi manè me quæſieris, non ſubſiſtam.

Non dicitur Tu autem.

Leſtio ij. Cap. 14.

Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, replétur multis miſeriis. Qui quaſi flos egréditur & contéritur, & fugit velut umbra, & nunquam in eódem ſtatu permanet. Et dignum ducis ſuper huiuscémodi aperíre oculos tuos, & addúcere eum tecum in iudícium? Quis poteſt fácere mundum de immúndo concéptum ſémine? nonne tu qui ſolus es? Breves dies hominis ſunt, númerus ménſium ejus apud te eſt: conſtituíſti téminos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde páululum ab eo, ut quieſcat; donec optáta véniat, ſicut mercenárij, dies ejus.

Leſtio iij. Cap. 19.

Pelli meæ, conſumptis cárnibus, adhæſit os meum, & derelióta ſunt tantúmmodò lábia circa dentes meos. Miſerémini mei, miſerémini mei, ſal-

tem vos amici mei, quia manus Dómini tétigit me. Quare perſequimini me ſicut Deus, & cárnibus meis ſaturámini? Quis mihi tribuat ut ſcribántur ſermónes mei? quis mihi det ut exaréntur in libro ſtylo férreo, & plumbi lámina, vel celte ſculpántur in ſílíce? Scio enim quòd redémptor meus vivit, & in novíſſimo die de terra ſurrecturus ſum, & rurfum circúmdabor pelle meá, & in carne mea vidébo Deum Salvátorem meum, quem víſurus ſum ego ipſe, & oculi mei conſpectúri ſunt, & non álius. Repóſita eſt hæc ſpes mea in ſinu meo.

IN II. NOCTURNO
Ex Libro Sancti Auguſtini
Epíſcopi, de verbis
Apóſtoli.

Serm. 172. Cap. 1.

Leſtio iv.

Admonet nos beátus Apóſtolus, ut de dormiéntibus, hoc eſt, mórtuis caríſſimis noſtris, non contriſtémur ſicut & cæteri qui ſpem non habent, ſpem ſcilicet reſurrectiónis & incorruptiónis æternæ. Nam idéò & dormiéntes eos appellat Scripturæ veraciſſima conſue-

túdo, ut cum dormientes audimus, evigilaturos minime desperemus. Unde etiam cantatur in Psalmo, Numquid qui dormit, non adjiciet ut resurgat? Est ergo de mortuis, eis qui diligunt, quædam tristitia quodammodo naturalis. Mortem quippe horret, non opinio, sed natura: nec mors homini accideret, nisi ex pœna quam præcësserat culpa. Quapropter si animalia, quæ ita creata sunt ut suo quæque tempore moriantur, mortem fugiunt, diligunt vitam: quanto magis homo qui sic fuerat creatus, ut si vivere sine peccato voluisset, sine termino viveret? Hinc itaque necesse est ut tristes simus, quando nos moriendo deserunt quos amamus: quia etsi novimus eos non in æternum relinquere nos mansuros, sed aliquantum præcedere secuturos; tamen mors ipsa quam natura refugit, cum occupat dilectum, contristat in nobis ipsius dilectionis affectum. Ideò nos admónuit Apóstolus, ut non contristémur, sed non sicut cæteri qui spem non habent,

Contristamur ergo nos in nostrorum mortibus necessitate amittendi, sed cum spe recipiendi. Inde angimur, hinc consolamur. Inde infirmitas afficit, hinc fides reficit. Inde dolet humana conditio, hinc sanat divina promissio. Proinde pompæ fûneris, agmina exequiarum, sumptuosa diligentia sepulturæ, monumentorum opulenta constructio, vivorum sunt qualiacumque solatia, non adjutoria mortuorum. Orationibus verd sanctæ Ecclesiæ, & sacrificio salutari, & eleemôsynis quæ pro eorum spiritibus erogantur, non est dubitandum mortuos adjuvari, ut cum eis misericordius agatur à Dômino, quàm eorû peccata meruerunt. Hoc enim à patribus traditum univërfa observat Ecclesiæ, ut pro eis qui in corporis & sanguinis Christi communionē defuncti sunt, cum ad ipsum sacrificium loco suo commemorantur, cretur, ac pro illis quoque id offerri commemoretur. Cum vero eorum commendandorum causâ opera miseri-

córdiæ celebrántur, quis eis dúbitet suffragári, pro quibus oratiónes Deo non inániter allegántur? Non omnínò ambigéndum est ista prodéssé defúntis; sed talibus, qui ita víxerint ante mortem, ut possint eis hæc utilia esse post mortem. Nam qui sine fide quæ per dilectiõnem operátur, ejúsque sacraméntis, de corpóribus exierunt; frustra illis à suis hujúsmodi pietátis impendúntur officia, cujus, dum híc essent, pignore caruérunt, vel non suscipiéntes, vel in vácuum suscipiéntes Dei grátiam, & sibi non mitericórdiam thesaurizántes, sed iram.

Lectio vj.

Non ergo mórtuis novamérita comparántur, cum pro eis boni aliquid operántur sui; sed eórum præcedéntibus consequéntia ista reddúntur. Non enim actum est, nisi cum híc viverent, ut eos hæc aliquid adjuvárent, cum híc vivere destitísset. Et idéò istam finiens quisque vitam, nisi quod méruit in ipsa, non póterit habére post ipsam. Permittántur itaque pia corda carórum, de suórum mórt-

tibus contristári dolore sanábili, & consolábiles lácrymas fundant conditióne mortáli, quas citò réprimat fidei gáudium, quæ credúntur fidéles quando moriúntur, pávulum à nobis abire, & ad melióra transire. Consoléntur eos étiam fraterna obséquia, sive quæ funéribus exhibéntur, ne sit justa queréla dicéntium: Sustinui qui simul contristarétur, & non fuit; & consolántes, & non invéni. Sit pro víribus cura sepe-liéandi, & sepúlcrâ construéndi; quia & hæc in Scriptúris sanctis inter bona ópera deputáta sunt: nec solúm in corpóribus Patriarchárū aliorúmque Sanctórum, & humanis cadavéribus quorumcúmque jacéntium, verúm étiam in ipsius Dómini corpore, prædicáti atque colaudáti sunt, qui ista fecerunt. Impleant hæc hómines erga suos officia póstrémi múnus, & sui humani leniménta mœroris. Verúm illa quæ adjuvant spíritus defunctorum, oblationes, oratiónes, erogatiónes, multò pro eis observántius, instántius, abundántius impéendant,

[Nov.] *In Commem. anti. Fidel. Defunctorum.* 635
qui suos carne non spiritu
mortuos, non solum carnaliter,
sed etiam spiritaliter amant.

IN III. NOCTURNO
De Epistola prima beati
Pauli Apostoli ad Corinthios.

Lectio vij. Cap. 15.

SI Christus prædicatur
quod resurrexit à mortuis,
quomodo quidam dicunt
in vobis quoniam resurrectio
mortuorum non est? Si autem
resurrectio mortuorum non est,
neque Christus resurrexit. Si
autem Christus non resurrexit,
inanis est ergo prædicatio
nostra, inanis est & fides vestra:
invenimur autem & falsi testes
Dei, quoniam testimoniū diximus
adversus Deum quod suscitaverit
Christum quem non suscitavit
si mortui non resurgunt: nam
si mortui non resurgunt, neque
Christus resurrexit. Quod si
Christus non resurrexit, vana est
fides vestra, adhuc enim
estis in peccatis vestris: ergo
& qui dormierunt in Christo,
perierunt. Si in hac vita tantum
in Christo sperantes sumus, misera-
biliiores sumus omnibus hominibus.
Nunc autem

Christus resurrexit à mortuis,
primitiæ dormientium; quoniam
quidem per hominem mors, &
per hominem resurrectio mortuorum:
& sicut in Adam omnes moriuntur,
ita & in Christo omnes vivificabuntur.

Lectio viij.

Sed dicet aliquis: Quomodo
resurgunt mortui? qualive corpore
venient? Insipiens, tu quod
seminas, non vivificatur, nisi
prius moriatur: & quod seminas,
non corpus quod futurum est
seminas, sed nudum granum, ut
puta tritici, aut alicujus cæterorum;
Deus autem dat illi corpus sicut
vult, & unicuique seminū proprium
corpus. Non omnis caro, eadem
caro, sed alia quidem hominum,
alia verò pecorum, alia volu-
crum, alia autem piscium. Et
corpora cælestia, & corpora
terrestria, sed alia quidem
cælestium gloria, alia autem
terrestrium. Alia claritas solis,
alia claritas lunæ, & alia
claritas stellarum; stella enim
à stella differt in claritate.
Sic & resurrectio mortuorum.
Seminatur in corruptione, surget in incorruptione.

Ec vi

corruptione : seminatur in ignobilitate, surget in gloria : seminatur in infirmitate, surget in virtute : seminatur corpus animale, surget corpus spiritale.

Leslio ix.

Ecce mysterium vobis dico : Omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur. In momento, in ictu oculi, in novissima tuba : canet enim tuba, & mortui resurgent incorrupti ; & nos immutabimur. Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptionem, & mortale hoc induere immortalitatem. Cum autem mortale hoc induerit immortalitatem, tunc fiet sermo qui scriptus est, Absorpta est mors in victoria. Ubi est, mors, victoria tua ? Ubi est, mors, stimulus tuus ? Stimulus autem mortis peccatum est, virtus vero peccati, lex. Deo autem gratias, qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum Jesum Christum. Itaque, fratres mei dilecti, stabiles estote & immobiles : abundantes in opere Domini semper, scientes quod labor vester non est inanis in Domino.

AD LAUDES

ψ. Dominus vobiscum ;
R. Et cum spiritu tuo.

Oratio

Fidelium Deus omnium conditor & redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tuius peccatorum, ut indulgentiam quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis.

Dominus vobiscum ;
R. Et cum spiritu tuo.
Requiescant in pace.
R. Amen.

AD HODORAS.

Secretò Pater & Ave. Psalmi de Feria occurrente.: inchoantur absolute ac recto tono dicuntur : in fine tantum ultimi Psalmi Requiem æternam. Post Psf. R. ut sequitur.

Oratio ut supra ad Laud.

AD PRIMAM

R. Vos, carissimi, superædificantes vosmetipsos sanctissimæ vestræ fidei ; * In Spiritu Sancto orantes, illos salvate, de igne rapièntes.

ψ. Donec det Dominus requiem fratribus vestris, & possideant ipsi terram quam Deus vester daturus est eis. * In Spiritu.

[Nov.] *In Commem. omn. Fidel. Defunctorum.* 637
R. Vos, carissimi, usque
ad *ψ*: *Judæ. 20. Josue. 1.*
cut fas est, & decet me-
minisse fratrum.

Oratio de Laudibus.

Deinde Canon sequens
sine Benedictione & Tu au-
tem.
1. *Mach. 12. Hebr. 13.*
R. Quoniam usque ad *ψ*.

Oratio de Laudibus.

C A N O N

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 25. Decret de Purgat.

Cum Catholica Ecclesia in Synodo Tridentina docuerit purgatorium esse, animasque ibi detentas, Fidelium suffragiis, potissimum verò acceptabili altaris Sacrificio juvari; præcipit eadem sancta Synodus Episcopis ut sanam de Purgatorio doctrinam à sanctis Patribus & sacris Conciliis traditam, à Christi fidelibus credi, teneri, doceri, & ubique prædicari diligenter studeant.

Post Primam Psalmi Graduales. Deinde Commendatio generalis Animarum ut ad calcem Breviarii.

A D T E R T I A M

R. Quoniam estis fratres nostri, * Nos in omni tempore sine intermissione in diebus sollemnibus, & cæteris quibus oportet, memores sumus vestri in sacrificiis quæ offerimus, & in observationibus, si-

A D S E X T A M

R. Ubi est multitudo viscerum tuorum, & miserationum tuarum? Tu, Domine, Pater noster, Redemptor noster, * Convertere propter servos tuos, tribus hæreditatis tuæ. *ψ*. Per redemptionem quæ est in Christo Jesu, quem proposuit Deus propitiationem in sanguine ipsius. * Convertere. *Is. 63. Rom. 3.*
R. Ubi usque ad *ψ*.

Oratio de Laudibus.

A D N O N A M

R. Domine omnipotens Deus Israël, * Audi nunc orationem mortuorum Israël: Noli meminisse iniquitatum patrum nostrorum, sed memento manus tuæ & nominis tui.

ψ. Occisus es, Domine, & redemisti nos Deo in sanguine tuo. * Audi. *Baruch. 3. Apoc. 5.*
R. Domine usque ad *ψ*.

Oratio de Laudibus.

Vesperæ de Oct. omn. Ss.

638 *Diebus intra Oct. omnium Sanctorum. [Nov.]*

Post VESPERAS commemoratio S. Huberti Episcopi per Ant. Elegit pag. xxj. Oratio Deus fidelium pag. xxiv. de Comm. Ss. Pontif.

¶ Si Dom. intra Octav. omnium Sanctor. occurrat, totum Officium sit de Dominica occurrente, commemor. omnium Sanctorum in utrisque Vesp. & Laud.

**DIEBUS
INTRA OCTAVAM
OMNIUM SANCTORUM.**

Semiduplex-minus.

Omnia ut in die exceptis quæ sequuntur. Psalmi de Feria occurrente in toto Officio per totam Octavam.

AD MATUTINUM novem Psalmi sub sola prima Antiphona è I. Noct. Festi. V. & R R R. ex Nocturno secundum Feriam. Glória post iij. R. tantum. Prima Lectio, Scriptura occurrens ex qua fit una. II. verò & III. ut infra de die intra Octav. occurr.

AD LAUDES Psalmi de Feria cum Cantico de Festo sub sola I. Ant. Festi.

AD HORAS R R R. brevia de secundo modo: Canon de Feria occurrente.

AD VESPERAS Psalmi sub sola prima Antiphona è II. Vesperis Festi. Hymnus & Versus ibidem. Capitulum verò è I. Vesp.

AD COMPLETORIUM omnia ut in Feriis.

AD MATUTINUM ultima Lectio, tertia Lectio de die intra Octav. occurr.

Si occurrat commemor. alicujus Sancti, tum vij. Lectio, Evang. Dominica cum prima ejus Hom. pars tantum. VIII. de die intra Octavam occurrente. Ultima de Sancto.

**DIE III.
DE OCTAVA
omnium Sanctorum.**

Sermo Venerabilis Bedæ Presbyteri.

De omn. Sanctis, Homil. 18. inter aſtiv. de Sanctis.

Lectio ij.

L*Egimus in ecclesiasticis historiis, quod Sanctus Bonifacius, qui quartus à beato Gregorio Romanæ urbis Episcopatum tenébat, suis precibus à Phoca Cæsare impetraverit, donari Ecclesiæ Christi templum Romæ, quod ab antiquis Pantheon ante vocabatur; quia hoc quasi simulacrum omnium videretur esse*

deorum : Ex quo , eliminatâ omni spuritiâ , fecit ecclesiâ sanctæ Dei Genitricis atque omnium Martyrum Christi , ut exclusâ multitudine , dæmonum multitudo ibi Sanctorum à fidelibus in memoria haberetur , & plebs universa in capite calendarum Novembrium ad ecclesiâ in honore omnium Sanctorum consecratam conveniret , ibique Missarum solemnitate à Præsule sedis Apostolicæ celebratâ , omnibusque ritè peractis , unusquisque in sua cum gaudio remearet. Ex hac ergo consuetudine sanctæ Romanæ Ecclesiæ , crescente religione christiannâ , decretum est ut in ecclesiis Dei , quæ per orbem terrarum longè latèque construuntur , honor & memoria omnium Sanctorum in die quâ prædiximus , haberetur , ut quidquid humana fragilitas per ignorantiam vel negligentiam , seu per occupationem rei sæcularis , in solemnitate Sanctorum minùs plenè peregrisset , in hac observatione solveretur ; quatenus eorum patrociniis protecti ad superna gaudia pervenire

valeamus.

*De S. Huberto. Ex Baillet:
Lectio iij.*

Hubertus Aquitanus , genere insignis , in aula Theodórici tertii Regis plures versatus annos , aspirante Dei gratiâ , spretis vitæ deliciis , repudiatisque sæculi honoribus , Trajectum ad Mosam fecerit ad Lambertum Trajectensem Episcopum , quo duce totum sese Christo mancipavit. Magistro impiæ cæde trucidato suffectus , ejus vestigiis insistens , extirpandæ idololatriæ vitiisque fugandis feliciter incubuit. Corpus Lamberti unâ cum sede Leodium transtulit. Arduennam pluries , nec sine vitæ discrimine peragratam. Christo peperit. Multis tandem perfunctum laboribus , omnique virtutum gratiâ eméritum stolâ æternæ gloriæ induit eum. Dominus anno septingentesimo vigésimo séptimo. A nono sæculo Andani- num monasterium apud Arduennam , Huberti nomine , ejus Reliquiis ac populorum frequentia in Rabiéi præsertim periculis illustratur.

Post LAUDES commem.
S. Huberti Episcopi per
Ant. Ego sum pag. xxiv.
Oratio Deus fidelium ibid.
de Communi Ss. Pontific.

DIE IV.

DE OCTAVA
omnium Sanctorum.

Sermo Sancti Clementis
 Papæ & Martyris.

Ep. 1. ad Cor. C. 35. sac. 1.

Lectio ij.

QUAM beata sunt
 & mirabilia dona
 Dei, dilecti! Vita
 in immortalitate, splen-
 dor in iustitia, veritas in
 libertate, fides in confi-
 dentia, continentia in
 sanctitate; & hæc omnia
 sub intellectum nostrum
 cadunt. Quænam igitur
 sunt quæ præstolantibus
 apparantur? Sanctissimus
 opifex & Pater sæculor-
 um, quantitatem & pul-
 critudinem, excellentiam-
 que illorum cognoscit.
 Nos igitur summo studio
 contendimus in numero
 expectantium eum re-
 periri, ut participes fi-
 amus donorum repromis-
 sorum. Quomodo autem
 eveniet istud, dilecti? Si
 mens nostra in Deum fi-
 de stabilita fuerit: si plä-

cita illi, & accepta ex-
 quisiverimus, si perfecti-
 rimus quæ ad inculpationem
 ejus voluntate pertinent,
 & secuti fuerimus viam
 veritatis; abjicientes à no-
 bis omnem injustitiam &
 iniquitatem, avaritiam,
 contentiones, malignita-
 tes & fraudes, susurros
 & obrectationes, odium
 Dei, superbiam & osten-
 tationem, inanem gloriam
 atque amorem vanitatis.
 Qui enim ista faciunt,
 odiosi Deo sunt: neque
 solum qui ea faciunt, sed
 etiam qui consentiunt illis.

Ex Libro S. Cypriani
 Episcopi & Martyris.
De mortalitate circa finem.

Lectio iij.

CONSIDERANDUM est,
 fratres dilectissimi,
 & identidem cogitandum,
 renunciassè nos mundo,
 & tanquam hospites &
 peregrinos, hic interim de-
 gere. Amplectamur diem,
 qui assignat singulos do-
 micilio suo: qui nos istinc
 ereptos, & laqueis sæcu-
 laribus exsolutos, paradiso
 restituit, & regno cœ-
 lesti. Quis non peregre
 constitutus, properaret in
 patriam regredi? Quis
 non ad suos navigare festi-
 nans, ventum prosperum

cupidiùs optáret, ut veló-
citer caros licéret ampléc-
ti? Pátriam nóstram pa-
radísũ computámus, pa-
réntes Patriárchas habére
jam cœpimus: quid non
properámus, & cúrrimus,
ut paréntes salútáres salu-
táre possimus? Magnus
illic nos carórum númerus
expéctat, paréntum, fra-
trum, filiórum frequens
nos & copiósa turba de-
siderat, jam de immor-
talitáte secúra, & adhuc
de nóstra salúte sollicita.
Ad horum conspéctum &
compléxum venire, quan-
ta illis & nobis in commú-
ne lætitia est! Qualis illic
cœléstium regnórum vo-
lúptas, sine timóre mo-
riéndi, & cum æternitáte
vivéndi! Quàm summa &
perpétua felicitas! Illic A-
postolórum gloriósus cho-
rus, illic Prophetárum e-
xultántium númerus, illic
Mártýrum innumerábilis
pópulus, ob certáminis &
passiónis victóriam coro-
nátus. Triumphántes illic
Vírignes, quæ concupis-
céntiam carnis & córporis
continéntiæ róbre sube-
gérunt: Remuneráti mise-
ricódes, qui aliméntis &
largitióibus páuperum,
justitiæ ópera secérunt;

qui Dominica præcepta
servántes, ad cœléstes
thesáuros terréna patri-
mónia transtulérunt. Ad
hos, fratres dilectíssimi,
ávidá cupiditáte properé-
mus, ut pátriam nóstram
vidére, & cum his citò ad
Christum venire contin-
gat, optémus.

DIE V.

DE OCTAVA

*omnium Sanctorum.*Ex Libro S. Augustini
Episcopi.*De Civit. Dei Lib. 22.**Cap. 30. num. 1.**Lectio ij.*

V Era ibi glória erit,
ubi laudántis nec
erróre quisquam,
nec adulatióne laudábi-
tur. Verus honor, qui
nulli negábitur digno, nul-
li deferétur indigno: sed
nec ad eum ámbiet ullus
indignus, ubi nullus per-
mittétur esse nisi dignus.
Vera pax, ubi nihil advér-
si, nec à seípso, nec ab álio
quisquam patiétur. Præ-
mium virtútis erit ipse qui
virtútem dedit, eique se-
ípsum, quo melius & ma-
jus nihil possit esse, pro-
mísit. Quid est enim aliud
quod per Prophétam di-

xit, Ero illorum Deus, & ipsi erunt mihi plebs, nisi, ego ero unde fatientur, ego ero quæcúmque ab hominibus honestè desiderantur, & vita, & salus, & victus, & còpia, & glòria, & honor, & pax, & ómnia bona! Sic enim & illud rectè intelligitur quod ait Apóstolus, Ut sit Deus ómnia in ómnibus. Ipse finis erit desideriorum nostrorum, qui sine fine videbitur, sine fastidio amabitur, sine fatigatione laudabitur.

Enarrat. in Ps. 83. n. 8.

Lectio iij.

DAVID pòsitus inter tentationes, pòsitus inter pressuras, pòsitus in torcularibus, suspirans in supérna promissa. Beáti, inquit, qui habitant in domo tua. Unde beáti? In sæcula sæculorum laudabunt te. Hoc erit totum negotium nostrum, sine defectu alleluia. Non vobis, fratres, videatur quasi fastidium ibi futurum, quia si modò hoc diu dicatis, non duratis, ab illo gaudio necessitas vos avértit. Cùm absorpta fuerit mors in victóriam, cùm mortale hoc induerit immortalitatem, & corrup-

tibile hoc induerit incorruptionem, nemo dicet: Diu steti; nemo dicet: diu jejunavi, diu vigilavi. Stabilitas enim magna ibi, & ipsa immortalitas jam corporis nostri suspendetur in contemplationem Dei. . . Securi ergo simus, fratres, non nos fatiabit amor Dei, amor Dei. Si deficiet ab amore, deficiet à laude. Si autem amor semperpiternus erit, quia illa infatiabilis pulchritudo erit, noli timere, ne non possis semper laudare, quem semper poteris amare. Ergo beáti qui habitant in domo tua, in sæcula sæculorū laudabunt te. Hinc vitæ suspiremus.

Post VESPERAS commemoratio S. Læti Solitarii per Ant. Sedebit p. xxxvj. Oratio Omnipotens p. xl. de Comm. Anachoretarum.

DIE VI.

DE OCTAVA
omnium Sanctorum.

Ex Libro S. Augustini
Episcopi.

De Genesi ad Litter. L. 12.
Cap. 26. num. 54.

Lectio ij.

IN cœlo virtutes animæ non sunt operosæ ac laboriosæ. Neque

enim opere temperantiae libido frænatur, aut opere fortitudinis tolerantur adversa, aut opere iustitiae iniqua puniuntur, aut opere prudentiae mala devitantur. Una ibi & tota virtus est amare quod videas, & summa felicitas habere quod amas. Ibi enim beata vita in fonte suo bibitur: inde aspergitur aliquid huic humanae vitae, ut in tentationibus hujus saeculi, temperanter, fortiter, iuste, prudenterque vivatur. Propter illud quippe adipiscendum, ubi secunda quies erit, & ineffabilis visio veritatis, labor suscipitur, & continendi a voluptate, & sustinendi adversitates; & subveniendi indigentibus, & resistendi decipientibus. Ibi videtur claritas Domini, non per visionem significantem sive corporalem, sicut visa est in monte Sina; sive spiritalem, sicut vidit Isaias, vel Joannes in Apocalypsi, sed per speciem, non per enigmata, quantum eam capere mens humana potest, secundum assumptis Dei gratiam, ut os ad os loquatur ei, quem dignum tali Deus colloquio fece-

rit; non os corporis, sed mentis.

De S. Lato. Ex Baillet.

Lectio iij.

Lætus Bituricensis vel Linfansiensem se præbuit. Anno ætatis duodécimo, relicto quem pascēbat patris ovium grege, ad vicinum contendit monasterium. A Trietio Abbate regulam edoceri, tonsuræque donari assiduus precibus ac lacrymis promeritus, annos sexdecim spectatæ sanctitatis præluxit exemplo. Arctioris vitæ instituti accensus desiderio, in Mixiacense claustrum, Abbate Maximino, transiit: inde post aliquot annos cum Avito cujus societate imprimis delectabatur, digressus, eremum petiit, atque in abditis Seguloniæ locis habitavit. Mortuo Maximino Mixiacenses monachi Avitum quærunt, repertumque sibi Abbatem præficiunt: Lætus fugâ dilapsus Ligerim transit. In sylva invia Inatória dicta, vili sub tugurio, his visitans quæ sponte humus protulisset, coelestem planè exegit vitam. Sanctitate percelebris spiritum coelo, corpus terræ humandum

trádidit anno Dómini quingentésimo trigésimo quarto. Ejus Reliquiis plures Galliárum ditántur ecclésiæ; quædam in Villa-Dominica juxta Remos, præcipuæ verò in pago Mohon ad Mosam summâ veneratióne, maximâque populórum frequentiâ colúntur.

Post LAUD. comm. S. Læti per Ant. Perféctio pag. xxxix. Orat. Omnipotens p. xl. de Comm. Anachoret.

DIE VII.

DE OCTAVA omnium Sanctorum.

Sermo Venerabilis Bedæ Presbyteri.

Serm. 18. de Sanctis.

Lectio ij.

Hodie, dilectissimi, ómnium Sanctórum, sub una solemnitatís lætítia celebrámus festivitátem, quorum societáte cælum exúltat, quorum patrocíniis terra lætátur, quorum triúmphis Ecclésiá sancta coronátur, magis magisque roboráta est, non resisténdo, sed perferéndo, quorum conféssio quantò in passióne fórtior, tantò est clárior in honóre: quia dum crevit pugna, crevit

& pugnántium glória, & martyrii triúmphus multiplici passiónum génere adornátur: perque gravióra torménta, gratióra fuère & præmia: dumque cathólica mater Ecclésiá, per totum orbem longè, latèque diffúsa, in ipso cápite suo Christo Jesu edócta contumélias, cruces, & mortem non timére didicit. O verè beáta mater Ecclésiá, quam sic honor divínæ dignatiónis illúminat, quam vincéntium gloriósius Mártyrum sanguis exórnat, quam inviolatæ confessiónis cándida induit virginitas. Flóribus ejus nec rosæ, nec lília defunt. *Lectio iij.*

Certent nunc, caríssimi, singuli ut ad utrósque honóres amplíssimam accipiant dignitátem, coronas vel de virginitáte cándidas, vel de passióne purpúreas. In coeléstibus castris pax & ácies habent flores suos, quibus mílites Christi coronántur. Dei enim ineffábilis & imménsa bónitas étiam hoc provídít, ut labórum quidem tempus & agónis non exténderet, nec longum fáceret, aut ætérnum, sed breve, & ut ita dicam,

[Nov.] *In Veneratione Ss. Reliquiarum.* 645

momentáneum, ut in hac brevi & exigua vita agónes essent & labóres; in illa verò quæ ætérna est, coróna & præmia meritórum: ut labóres quidem citò finiréntur, meritórum verò præmia sine fine durárent: ut post hujus mundi ténebras visúri essent candidíssimam lucem, & acceptúri majórem passiónum cunctárum acerbítatibus beatitúdinem, testánte hoc idem Apóstolo, ubi ait: Non sunt condignæ passiónes hujus témporis ad superventúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. *Vesp. de seq.*

DIE VIII.

IN VENERATIONE
SS. RELIQUIARUM
& *Octava.*
OMNIUM SANCTORUM.

Duplex-minus.

*Si occurrat Dominicá,
anticipatur & de ea fit in
Sabbato præcedenti.*

Pss. de Feria in toto Offic.

IN I. VESPERIS

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum Ezech. 37.

HÆc dicit Dóminus Deus: Ecce ego apériam túmulos vestros, & edú-

cam vos de sepúlcris vestris, pópulus meus; & sciétis quia ego Dóminus.

℟. Vidébitis, & gaudébit cor vestrum, * Et ossa vestra quasi herba germinábunt: & † Cognoscétur manus Dómini servisejus. ℣. Cùm Christus apparuerit vita vestra, tunc & vos apparébitis cum ipso in glória. * Et ossa. Glória. † Cognoscétur. *If. 66. Coloss. 3.*

H Y M N U S

OVos unánimes Christiádum chori,
Sanctorum túmulos & cínere patrum,
Dulces exúvias, pignora coelitem
Lætis dicite cántibus.
CÆLO quando piis æqua labóribus
Felices animæ gáudia póssident,
Poénarum sóciis débita rédditur
Hic laus & decus óssibus.

PASSIM sparsa, Deus polliciti memor,
Custos ne péreant, pignora cólligit;
Electósque suis provídus ággerit
Aptándos lápidés locis.
QUIN & rellíquias & túmulos, sibi

Aras ipse Deus conse-
crat hóstia ;

Conjungénsque suis se
caput ártibus ,

Hos secum simul im-
molat.

Vos quorum cineres sup-
plicibus pia ,

Tutū præsidium , plebs
colit ósculis ;

Si vos nostra movent ,
subsídium boni ,

Vestris ferte cliéntibus.

Ut cum nostra novis splén-
dida dótibz

Surget juncta choris spi-
rituum caro ,

Indivisa Trias sit Deus
omnia

Nobis semper in ómni-
bus. Amen.

ψ. Pretiósá in conspéc-
tu Dómini R. Mors Sanc-
torum ejus. *Psf.* 115.

Ad Magnificat

Ant. 8. Dórmunt in
terræ púlvere , evigilá-
bunt in vitam ætérnam ,
& fulgébunt quasi splen-
dor firmamenti. *Dan.* 12.

Oratio ut infra ad Laudes.

AD MATUTINUM

Invitatorium. Mirábilem
Deum in Sanctis suis, Ve-
nite, adorémus. *Psal.* 67.

Psal. Venite. pag. 6.

IN I. NOCTURNO

Ant. 1. Justí quasi vi-

rens fólium germinábunt,
& radix justórum non
commovébitur. *Prov.* 11.

Ant. 2. De manu mor-
tis liberábo eos , de morte
redímam eos. *Osee.* 13.

Ant. 8. Fáciám prop-
ter servos meos , ut non
dispédam totum ; adhuc
illis loquéntibus , ego
áudiam. *Is.* 65.

ψ. Non derelinquet
Dóminus Sanctos suos:

R. In ætérnum conser-
vabúntur. *Psf.* 36.

R. j. Justí vísi sunt ó-
culis insipientium mori ; &
æstimáta est afflictio éxius
illórum : illi autem sunt in
pace : * Et spes illórum
immortalitáte plena est.

ψ. Ipsi expéctant resur-
rectiónem futúram justó-
rum. * Et. *Sap.* 3. *Al.*
24.

R. ij. Inquirentes Dó-
minum non minuéntur
omni bono : * Custódit
Dóminus ómnia ossa eo-
rum ; unum ex his non
conterétur. ψ. Quia ócu-
li Dómini super justos , &
aures ejus in preces eo-
rum. * Custódit. *Psal.* 33.

1. *Petr.* 3.

R. iij. Cùm emisisset
Phárao pópulum , tulit
Móyses ossa Joseph se-

cum; eò quòd adjuráffet filios Israël, dicens: * *Visitábit vos Deus, efférte ossa mea hinc vobíscum.*

ψ. Fide Ioseph, mórens, de profectióne filiórum Israël memorátus est, & de óssibus suis mandávit. * *Visitábit. Glória.* * *Visitábit. Exod. 13. Hebr.*

11.

IN IL NOCTURNO

Ant. 4. Dabo vos in nomen, & in laudem ómnibus pópulis terræ. *Soph.*

3.

Ant. 5. Qui credit in me, ópera quæ ego fácio, & ipse fáciet, & májora horum fáciet. *Joan.*

14.

Ant. 6. Laudábitis nomen Dei vestri, qui fecit mirabilia vobíscum. *Joel.*

2.

ψ. Numquid mórtuis fácies mirabilia?

℞. Et confitebúntur tibi? *Psf. 87.*

Sermo Sancti Gregórii Nazianzéní.

Adver. Julian. Orat. 3. & in Carm. Lectio iv.

ITa quidem morbi Sanctórum méritis curántur; quorum apparitíones, & prædictíones, quorum vel sola còrpora idem possunt quod

ánimæ, sive mánibus contrecténtur, sive honoréntur, quorum vel solæ sánguinis guttæ, atque exigua passiónis signa idem possunt quod còrpora. Unde orbem hunc penè totum instar siderum serénis splendoribus, sublimibus tronis, doctrinis, ecetibus, concúrribus integrarum familiárum, hymnis conveniéntibus, collústrant hi, qui juguláti, Christi gloriósi sunt victóres. Estque aded frequens eórum luctæ certaminúmque venerátio, ut exiguus pulvis aut reliquiæ vétèrum óssium, totius ad honórem sufficiat; & nonnullórum saltem appellatiónem Reliquiárum omnino expértem, scio locis certis inditam esse pro toto Mártyre, quæ tamen eámdem vim obtinúerit. O rem prodigiósam! Salútem affert sola recordátio.

℞. Projecérunt cadáver in sepúlcro Eliséi: quod * Cùm teigísset ossa Eliséi, revixit homo, & stetit super pedes suos.

ψ. Per fidem accepérunt de resurrectione mórtuos. * Cùm. 4. *Reg. 13. Hebr. 11.*

Sermo Sancti Ephrem
Diáconi.

Serm. 1. de Martyr.

Lectio v.

Martyres mórtui tanquam vivi operántur: ægrótos sanant, dæmones expéllunt, omnémque tyránnidis ipsórum nequítiam virtúte Christi in fugam agunt. Semper enim sanctis Reliquiis grátia adest Spíritus Sancti, quæ cuncta in eis mirácula edit. Quóniam viríliter Christum coram homínibus in magna patiéntia conféssi sunt, idéò & ipse eos coram Patre & ángelis sanctis conféssus est: promísitque illis bona illa, quæ óculus non vidit, nec auris audívit, neque in cor mortális hóminis venérunt, & in quæ ángeli prospicere desiderant: & quid ámplius híc sermóne explicáre volumus? Cohærédes ipse sibi eos effécit.

℞. Per manus Apostolorum * Fiébant prodigia multa, ut in pláteas ejicerent infirmos & pónerent in léctulis, ut veniente Petro, umbra illius obumbráret quemquam illórum, qui curabántur omnes. *ψ*. Vidéte ópera

Dómini, quæ póssunt prodigia super terram. * Fiébant. *Act.* 5. *Pf.* 45.

Sermo sancti Augustini
Epíscopi.

Serm. 273. n. 3. *Edi. Ba.*

Lectio vj.

Magnum Dómini testimonium præbet téstibus suis; cum ille qui rexit corda certántium, nec córpora deserit mortuórum. . . . Verè preiúda in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus; quando nec terra, carnis vitá deserente, contémnitur; & invisibili ánimâ de visibili domo discedente, habitaculum servi curâ Dómini custoditur, & in glóriam Dómini à consérvis fidélibus honorátur. Quid enim agit Deus, mira ópera faciéndò circa Sanctórum córpora, nisi testimonium pérhibet, sibi non perire quod inóratur, & ut hinc intelligátur in quali honóre secum hábeat ánimas occisórum, quando caro exánimis tanto efféctu divinitátis ornátur? Sicut enim de membris Ecclésiæ loquens Apóstolus, similitúdinem adhibuit de membris córporis nostri, quóniam quæ inhonesta sunt

sunt nostra, his abundantio-
riorem honorem circum-
ponimus: ita providentia
Creatoris cadaveribus
Martyrum tam praeclara
miraculorum testimonia
praestando, abundantio-
rem honorem exangui-
bus Reliquiis hominum cir-
cumponit.

R. Virtutes non quassibet faciebat Deus per manum Pauli, ita ut super languidos deferrentur a corpore ejus sudaria & semicinctia; * Et † Recedebant ab eis languiores, & spiritus nequam egrediebantur. V. Quis similis tui, Domine, magnificus in sanctitate, faciens mirabilia? extendisti manum tuam. * Et. Gloria. † Recedebant. *Act. 19. Exod. 15.*

IN III. NOCTURNO

Ant. 4. Dicit Dominus Deus ossibus his: Ecce ego intromittam in vos spiritum, & vivetis. *Ezech. 37.*

Ant. 7. A quatuor ventis veni, spiritus; & insuffla super interfectos istos; & reviviscant. *Ezech. 37.*

Ant. 8. Sicut praeceperat Dominus, ingressus est in ossa spiritus, & viverunt. *Ezech. 37.*

Pars Autumnalis.

V. Numquid cognoscuntur in tenebris mirabilia tua, Domine?

R. Et justitia tua in terra oblivionis? *Psf. 87.*

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 20.

IN illo tempore; Accesserunt quidam Sadducæorum, qui negant esse resurrectionem. Et reliqua.

Sermo Sancti Hieronymi Presbyteri.

Epist. 37. alias 75. script. circ. an. 406. adv. Vigil.

DOlet Vigilantius Martyrum Reliquias pretioso operiri velamine, & non vel pannis, vel cilicio colligari, vel projici in sterquilinum, ut solus Vigilantius adoretur. Ergo sacrilegi sumus, quando Apostolorum basilicas ingredimur? Sacrilegus fuit Constantius Imperator, qui sanctas Reliquias Andree, Lucae & Timothei transtulit Constantinopolim, apud quas demones rugiunt, & illorum se sentire praesentiam confitentur? Sacrilegus dicendus est & nunc Augustus Arcadius, qui ossa beati Samuelis, longo

post tempore de Judæa transfuit in Thraciam? Omnes Episcopi, non solum sacrilegi, sed & factui judicandi, qui rem vilissimam, & cineres dissolutos, in serico & vase aureo portaverunt? Mortuum suspicaris, & idcirco blasphemias. Lege Evangelium: Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob non est Deus mortuorum, sed vivorum.

R. Cum tradiderit Christus regnum Deo & Patri, cum evacuaverit omnem principatum, & potestatem & virtutem, * Novissima inimica destruetur mors. *ψ.* Precipitabit mortem in sempiternum, & auferet Dominus Deus lacrymam ab omni facie. * Novissima. 1. Cor. 15. *Is.* 25.

LECTIO viij.

Dicis in libello tuo, quod dum vivimus, mutuo pro nobis orare possumus; postquam autem mortui fuerimus, nullus sit pro alio exaudienda oratio; præsertim cum Martyres ultionē sui sanguinis obsecrantes impetrare non quiverint. Si Apostoli & Martyres adhuc in corpore constituti

possunt orare pro cæteris, quando pro se adhuc debent esse solliciti, quanto magis post coronas, victorias & triumphos? Unus homo Moyses, sexcentis millibus armatorum impetrat à Deo veniam: & Stephanus imitator Domini sui, & primus Martyr in Christo, pro persecutoribus veniam deprecatur: &, postquam cum Christo esse coeperint, minus valébunt? Paulus Apostolus ducēta septuaginta sex sibi dicit in navis animas condonatas; & postquam resolutus esse coeperit cum Christo, tunc ora clausurus est, & pro iis qui in toto orbe ad suum Evangelium crediderunt, mutire non poterit?

R. Multi de his qui dormiunt in terræ pulvere, * Evigilabunt in vitam æternam, & fulgebunt quasi splendor firmamenti, & quasi stellæ in perpetuas æternitates. *ψ.* Quia resurgent mortui, Moyses dicit, Deum Abraham, & Deum Isaac, & Deum Jacob, Deus autem non est mortuorum, sed vivorum. * Evigilabunt. *Dan.* 12. *Luc.* 20.

Lectio ix.

MAlefácit ergo Romá-
nus Episcopus, qui
super mortuorum hómi-
num Petri & Pauli, se-
cúndum nos, ossa vene-
ránda, secúndum te, vi-
lem pulvisculum, offert
Dómino sacrificia, & tú-
mulos eorum Christi arbi-
trátur altária? Et non so-
lúm unius urbis, sed totíus
orbis erant Episcopi, qui
Vigilántium contempné-
tes, ingrediúntur basilicas
mortuorum, in quibus pul-
vis vilíssimus, & favilla
nescio quæ jacet linteámi-
ne convoluta, ut pollúta
omnia pólluat: & quasi
sepúlcrá pharisáica foris
dealbáta sint, cùm intus
immúndo cinere juxta te
immúnda omnia óleant at-
que sórdeant? O portén-
tum in terras últimas de-
portándum!

℞. Mundi Créátor, qui
formávit hóminis nativi-
tátem, quique ómnium in-
venit originem, & * Spíri-
tum vobis cum misericór-
dia reddet & vitam.

ψ. Deus qui vivíficat
mórtuos, & vocat ea quæ
non sunt, tanquam ea
quæ sunt. * Spíritum. Gló-
ria. * Spíritum. 2. *Mach.*
7. *Rom.* 4.

AD LAUDES

Ant. **V**Idi subtus altáre
3. Vánimas interfec-
tórum propter verbum
Dei, & propter testi-
mónium quod habébant.
Apoc. 6.

Ant. 5. Revelábit terra
sánguinem suum, & non
opériet ultra interféctos
suos. *Is.* 26.

Ant. 2. Córpora ipsó-
rum in pace sepúlta sunt;
& nomen eorum vivit in
generatióem & genera-
tiónem. *Eccli.* 44.

Canticum Réddidit ut
supra pag. 628.

Ant. 1. Hi sunt ante
tronum Dei, & sérviant
ei die ac nocte in templo
ejus; & qui sedet in tro-
no, habitábit super illos.
Apoc. 7.

Ant. 8. Agnus qui in
medio troni est, reget il-
los, & dedúcet eos ad
vitæ fontes-aquárum; &
abstérget Deus omnem lá-
crymam ab óculis eorum.
Apoc. 7.

Capitulum *Is.* 26.

VIvent mórtui, inter-
fécti resúrgent, ex-
pergiscimini, & laudáte,
qui habitátis in pulvere.

ψ. Exultábunt Sancti in
glória. ℞. Lætabúntur
Ff ij

in cubilibus suis. *Pf.* 149.

Ad Benedictus

Ant. 8. Qui digni habentur sæculo illo, & resurrectione ex mortuis non ultra mori poterunt. Æquales enim angelis sunt; & filii sunt Dei, cum sint filii resurrectionis. *Luc.* 20.

Oratio

Auge in nobis, Domine, resurrectionis fidem, qui in Sanctorum tuorum Reliquiis mirabilia operaris, & fac nos immortalis gloriæ participes, cujus in eorum cineribus pignora veneramur. Per Dominum.

AD HORAS

Antiphonæ de Laudibus, quartâ omisâ. Oratio ibid.

CANON

Ex Concilio Tridentino.
Anno 1563. de Venerat. & Reliquiis Ss.

Mandat sancta Synodus omnibus docendicuram sustinentibus, ut juxta Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ usum à primævis christianæ religionis temporibus receptum, fideles diligenter instruant, docentes eos, sanctorum Martyrum, & aliorum cum Christo viventium

sancta corpora, quæ viva membra fuerunt Christi, & templum Spiritus Sancti, ab ipso ad æternam vitam suscitanda & glorificanda; à fidelibus veneranda esse per quæ multa beneficia à Deo hominibus præstantur.

AD TERTIAM

Capitulum de I. Vesperis.

R. brev. Domine, da bis gaudium & lætitiā. Allelūia, all. Domine.

ψ. Et exultabunt ossa humiliata. Allelūia, all. Domine. Glória. Domine. *Pf.* 50.

ψ. Sancti tui glóriam regni tui dicent,

R. Et poténtiam tuam loquentur. *Pf.* 144.

AD SEXTAM

Capitulum de Laudibus.

R. brev. Non discédimus à te, vivificabis nos, Deus. Allelūia, allelūia. Non discédimus.

ψ. Et nomen tuum invocabimus. * Allel. allel. Non discédimus. Glória. Non discédimus. *Pf.* 79.

ψ. Nos populus tuus & oves pascuæ tuæ

R. Confitebimur tibi in sæculum. *Pf.* 78.

AD NONAM

Capitulum Philip. 3.

Nostra conversatio in cœlis est, unde etiam Salvatorem expectamus Dominum nostrum Jesum Christum, qui reformabit corpus humilitatis nostræ, configuratum corpori claritatis suæ.

R. brev. Lætatum est cor meum & exultavit lingua mea. Allelûia, allel. Lætatum. V. Caro mea requiescet in spe. Allel. all. Lætatum. Glória. Lætatum. Ps. 15.

V. Omnia ossa mea dicent, R. Domine, quis similis tibi? Ps. 34.

AD II. VESPERAS

Antiphona de Laudibus.

Capitulum, Hymnus & Versus ut in I. Vesperis.

Ad Magnificat

Ant. 6. Alia claritas solis, alia claritas lunæ, alia claritas stellarum: stella enim à stella differt in claritate; sic & resurrectio mortuorum. 1. Cor. 15.

Oratio ut supra ad Laud.

Commemor. S. Caroli Borromæi Episc. per Ant. Elegit pag. xxj. de Comm. Ss. Pontificum.

Oratio ut infra.

DIE IX.

In Festo

SANCTI CAROLI
BORROMÆI EPISCOPI

Semiduplex - minus.

Omnia de Communi Ss.

Pontificum pag. xix.

Oratio

Multiplica, quæsumus, Domine, in Ecclesia tua gratiæ spiritum, quo beatum Carolum Pontificem implevisti, ut & gregis tui proficiat ubique succellus, & grati fiant nomini tuo, te gubernante, Pastores. Per Dominum nostrum.

Lectio ij.

Carolus, Aronæ in territorio Mediolanensi, nobili Borromæorum gente natus, à pueritia Clero ascriptus est. Jam ab eo tempore patrem enixè rogavit, ne beneficiorum, quibus donatus fuerat, proventibus rem familiarem augeret: quorum ipse natus administrationem, quidquid ex necessariis sumptibus supererat, expendebat in pauperes. Vicésimum tertium ætatis annum agens, à Pio quarto avunculo suo in Cardinalem collégium

Ff iij

coopératus, commissa sibi gravissima Ecclesiæ negotia summâ fide ac religione administravit. Mediolanensis deinde Archiepiscopus creatus, plurimam operam adhibuit, ut juxta Concilium Tridentinum quod ejus potissimum sollicitudine jam tum fuerat absolutum, Ecclesiam sibi commissam componeret. Atque ut ecclesiasticam disciplinam restitueret, multas tum Diocesanas, tum provinciales synodos coëgit: Hæreticos è partibus Rhetorum ac Helvetiorum indefinenter infectatus, multos eorum fidei Catholicæ restituit. Caritatem suam in pauperes donis amplissimis testatam fecit. Ecclesiasticos provéntus, quibus ab avunculo copiosè fuerat cumulatus, dimisit, iis tantum retentis, qui ad quotidianos usus, & egenorum necessitates sufficerent. Quo tempore pestis Mediolani grassabatur, domesticam supellètilem, ne relicto sibi quidem lectulo, in eisdem alendos contulit, super nuda in posterum tabula decumbens: eoque morbo laborantes sedulo invisens, pa-

terno reficiebat affectu; & Ecclesiæ sacramenta propriis ipse manibus administrans, mirum in modum solabatur. Humilissimis interim precibus reconciliator accedens, publicâ supplicatione indictâ, fune sibi ad collum alligato, nudis pedibus, etiam ex offendiculo crucentatis, cræcem bajulans, semetipsum pro peccatis populi hostiam offerens, divinam indignationem avertere satagebat.

Letitio iij.

Ecclésiasticæ libertatis acerrimus propugnator fuit. Disciplinæ regularis inter monachos instaurandæ intentus, cum ex more aliquando in privato oratorio vespere cum familia oraret, à perditissimo quodam monacho è Congregatione Humiliatorum, sclopo percussus, divinâ virtute servatus est. Vitam duxit asperam, corpus domans flagellis, cilicio, vigiliis ac jejuniis, pane tantum & aquâ, & solis quandoque lupinis contentus: orationem, ac verbi Dei prædicationem, gravissimis licet curis occupatus, nunquam intermisit. Multas,

ecclesiâs, monasteria, seminaria, collegia ædificavit. Plurima scripsit præcepta, Episcopis potissimum utilissima; ejusque opera Parochorum catechismus prædixit. Demum in solitudinem Varalli montis, ubi sculptæ imagines Dominicæ passionis mysteria exprimunt, secessit, ibique diebus aliquot voluntariâ castigatione, duram sed suavem, ex Christi dolorum meditatione, vitam agens, in febrem incidit. Mediolanum reversus, ingravescente morbo, cinere ac cilicio coopertus, & oculis in Christi imaginem defixis, migravit in cælum anno ætatis quadragésimo sexto, Christi millésimo quingentésimo octogésimo quarto. Quem miraculis conspicuum, Paulus quintus in Sanctorum numerum ascripsit.

Vesperæ de sequenti.

Post VESPERAS commemoratio S. Caroli per Ant. Stâtuit pag. xxv. de Comm. Ss. Pontificum.

Oratio ut supra.

X

D I E X.

In Festo

S. LEONIS MAGNI

PAPÆ

& Ecclesiæ Doctoris.

Semiduplex-majus.

Omnia de Communi Ss. Doctorum pag. xxv.

Oratio

EXcita, Domine, in Ecclesiâ tua spiritum quo beatus Leo servivit, ut, eodem nos replente, studeamus amare quod amavit, & opere exercere quod docuit. Per Dominum.

Ex ejus vita, in nova ex ejus oper. Edit.

Lectio ij.

LEo, Romanus, factus Diaconus, Sixto Pontifici auctor fuit ne reciperet Julianum Pelagianum in communionem ecclesiæ subdole irrepentem, ut sedem amissam recuperaret. Missus in Galliam ut dissidentes inter se Albinum & Aetium Romanos Duces conciliaret, publicâ legatione revocatur, ut Sixto succederet. Quatiebatur

Ff iv

656 *S. Leonis Magni Papa & Eccles. Doct.* [Nov.]
interim totus penè orbis Christianus variis hæreticorum tempestatibus. Orientem Nestoriani, Occidentem Pelagianorum reliquiæ infestabant. Manichæos, qui ex Africa à Vandalis devastata Romam confluxerant, cum Catholicæ communionis specie perfidiam suam tegerent, iis præsertim detexit indiciis, quod Dominicâ die, & Fériâ secundâ jejunarent in honorem solis & lunæ, & sanguinem redemptionis nostræ haurire omnino declinarent. Pelagianorum reliquias extinxit. Priscillianistarum renascentem hæresim, congregatâ in Hispania Synodo, proscrispsit. Præfuit per Legatos Concilio quarto oecumenico apud Chalcedonem celebrato. Canonum propugnator fuit acerrimus; multaque sanctè & utiliter decrevit. Clericum ab externo Episcopo suum in Clerum ascribi, ordinari bigamos, solèmnè Baptisma, nisi pervigilio Paschæ & Pentecostes, administrari prohibuit. Episcopum, qui relictâ suâ civitate, majorem sedem ambiret, utraq; spoliân-

dum esse censuit. Vultum ut qui Diaconus aut Sacerdos esset ordinandus, per omnes officii Clericulis ordines proveheretur; ut diuturno disceret tempore, cujus & doctor esset futurus. Plurimis functus laboribus, multisque luculenter scriptis, cum Italiam à Barbarorum vastatione, & Ecclesiam ab hæreticorum labe vindicasset, expletis in Pontificatu viginti & amplius annis, abiit ad Dominum anno quadringentesimo sexagesimo primo; propter pietatem, eruditionem, eloquentiam, & tot res præclare gestas, merito Magni nomine commendatus.

*Lectio sancti Evangelii
secundum Matthæum.*

Lectio iij. Cap. 5.

IN illo tempore; Dixit Jesus Discipulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanuerit, in quo salietur? Ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras, & conculcetur ab hominibus. Vos estis lux mundi. Et reliqua.

*Homilia Sancti Leonis.
Papæ.*

Serm. 2. in Annivers. die
Assumpt. suæ. Cap. 1.

QUOTIES nobis misericordia Dei donorum suorum dies renovare dignatur, iusta, dilectissimi, & rationabilis causa est lætandi, si officii origo suscepti ad laudem sui referatur auctoris. Hanc enim observantiam omnibus quidem sacerdotibus congruam, sed mihi necessariam maxime esse cognosco, qui respiciens ad exiguitatis meæ tenuitatem, & ad suscepti muneris magnitudinem, etiam ego illud propheticum debeo proclamare, Domine, audivi auditum tuum, & timui: consideravi opera tua, & expavi. Quid enim tam insolitum, tam pavendum, quam labor fragili, sublimitas humili, dignitas non merenti? Et tamen non desperamus, neque deficimus, quia non de nobis, sed de illo præsumimus, qui operatur in nobis.

DIE XI.

In Festo

SANCTI MARTINI
EPISCOPI.

Duplex-minus.

*Omnia de Communi Ss.
Pontificum p. xix. exceptis
quæ sequuntur.*

IN I. VESPERIS

H Y M N U S

ECQUIS ardentes rapitur per auras?
Iste quis pauper petit astra dives?

Cælites plaudunt: comitemur hymnis
Astra petentem.

FLORE sub primo juvenilis ævi,

Cæsarum iussu tulit arma miles;

Moxque depónet, tibi, Christe, nomen

Tiro professus.

NON furor belli benè Christianum

Pectus infrégit: pius inter arma

Integros servat, semel obligato

Nómine, mores.

PAUPERI pauper malè membra nudo

Dívidit vestem, mediàque Christus

Es. v.

Obtulit sese tunicâ mi-
cântem,
Nocte sequenti.

FONTE lustratur; meliô-
re testes

Se sacraménto vovet
inter aras:

Induit Christum, simul
ac profana.

Exuit arma.

Quò fugis præceps? lati-
târe nescit

Mille porténtis mani-
festa virtus:

Præfulem jam te feret
in suprémum

Turo tribunal.

NON tumet fastu, neque
splendet auro:

Sórdidam servat, ve-
lut ante, vestem;

Ora defórmi dabat una
virtus

Unde nitéret.

LUMINIS splendor, Patris
una proles,

Christe, te pronus ve-
nerétur orbis,

Qui Sacerdotes per
amoris almi

Flamen inúngis.

Amen.

Ÿ. Beátus qui intélligit
super egénium & paupe-
rem: R. In die mala li-
berábit eum Dóminus.
Rf. 40.

Ad Magnificat

Ant. 1. Nonne Deus

considerat vias meas? Si
ambulávi in vanitate, si
despéxi pereúntem, ed
quòd non habúerit inda-
méntum, & absque ope-
riménto páuperem? *Job.*
31.

Oratio ut infra ad Land.

Commém. S. Leonis p.

Ant. Qui docti pag. xli
de Comm. Doctorum.

Oratio ut supra.

AD MATUTINUM

IN II. NOCTURNO

Lectio iv.

Martinus, Sabá-
riæ in Pannónia,
patre Tribúno
militum natus, Papíæ ve-
rò in Itália educátus, an-
no ætátis décimo invitis
paréntibus ad Ecclesiám
confúgiens, inter catechu-
menos nomen dedit. As-
criptus militiæ ex Impe-
ratorum edicto, quo ve-
teranórum filii sua nómi-
na profiteri cogeántur,
sub Constántio méruit.
Ambiánis, ad portam ur-
bis, páuperi nudo elee-
mólynam peténti, cum
nihil haberet præter ar-
ma & vestiméntum, par-
tem chlámydis dedit. Cui
sequenti nocte Christus
dimidiatâ illâ veste indú-
tus apparuit, circumstân-

tes ángeles sic allocútus : Martinus adhuc catechú-
 menus hác me veste con-
 téxit. Cúm annum déci-
 mum-octávum attigisset ,
 baptizátus est ; ac relicta
 militiá , sanctum Hilárium
 Pictaviénsensem ádiit , à quo
 Exorcista factus est , cum
 prius Diáconi órduinem
 præ humilitáte recusáset :
 nec multò post ad suos
 revérsus , matrem ad
 Christum convértit. Ab
 Episcopis Ariánis , quòd
 solus penè eórum perfí-
 diam frángeret , públicè
 virgis cæsus , Illyrico pul-
 sus est. Eadem de causa
 Medioláno , ubi monasté-
 rium sibi constrúxerat ,
 per Auxéntium ejéctus ,
 sedem in Pictónibus fixit ,
 ibique sub Hilário tum
 mónachis apud Lococia-
 cum congregátis præfuit ,
 tum prædicatiónis lumen
 per omnè viciniam spár-
 gere cœpit.

Leſſio v.

TUronénsis Episcopus
 ordinátus , secúndo
 ab urbe lápide monasté-
 rium cónclidit , in quo dis-
 cipulos octogínta , nihil
 próprium habéntes , con-
 gregávit ; ex quibus plu-
 res póstea Episcopi creá-
 ti sunt. Non procul ab eo

loco altáre diruit , quòd
 falsò putabátur eréctum in
 memóriam Mártiris. Ido-
 lórum fana dejécit , & lu-
 cos succidit , non véritus
 aliquándo vitæ adire dis-
 crímen , ut eórum cultum
 pénitus aboléret. Ad co-
 mitátum ob máxima né-
 gotia ire coáctus , à Va-
 lentiniano repúlsam passus
 est ; qui tamen séptimo
 post die , redeúti Marti-
 no , è sólio divínitus ex-
 cúllus , assurréxit , ejúsque
 postulátis annuit. Ithácium
 Episcopum ácritè repre-
 héndit , quòd contra leges
 ecclesiásticas Priscillianum
 in causa cápitis insectaré-
 tur. Tréviros proféctus ,
 ut apud Máximú Imper-
 ratórem grávis de cau-
 sis ac præcipuè pro duó-
 rum nobiliórum virórum
 salúte ágeret , cum nihil
 impetráre potuisset , nisi
 ante promitteret se cum
 Episcopis Ithaciánæ par-
 tis in comitátu degéntibus
 communicáturum ; id fac-
 túrum se pollicitus est , si
 his pro quibus rogáverat
 parcerétur , dúmmodo é-
 tiam Tribúni , quos in cæ-
 dem Priscillianistárum ad
 Hispánias jam missos ac-
 céperat , revocaréntur.
 Quare congregátis iis ad

Ordinationem Felicis Episcopi, ingressus Synodum, illorum communionem aliquatenus iniit, satius existimans ad horam cedere, quam his non consulere quorum cervicibus gladius imminēbat: nec tamen adduci potuit, ut communionem illam subscriptione firmaret. Exinde facti poenitens, cavuit ne in posterum Ithaciāne communionis particeps fieret. Cumque energumēnos tardius quam solebat, & gratiā minore curaret, subinde discipulis cum lacrymis fatebatur, se, propter communionis illius malum, detrimentum sentire virtutis. Sexdecim postea vixit annos, quibus ab omni Episcoporum conventu abstinuit.

Lectio vj.

Injuriarum fuit patientissimus, adeo ut impune vel ab infimis clericis læderetur; ac plerumque sibi obstrictantium peccata defleret. Quodam in convivio pateram Presbytero prius porrexerat quam Imperatori, à quo honoris gratiā ut prior biberet acciperat. Innumeris miraculis

claruit. Tréviris, paralyticam penè exanimem oleo à se benedicto sanavit. Parisiis, ad portam urbis, leprosum osculo mundavit: proprii corporis óbice flammās aliquando reprēssit: tres mortuos suscitavit. Annis demum gravis, dum Condatēsis vici ecclesiā in sua diocēsi visitaret, viribus defectum se sentiens, mortem sibi imminere discipulis indicavit. Ingravescēte febre, in cinere & cilicio decumbens, ne vile quidem stramen sibi subijci passus est. Rogatus à Presbyteris ut corpus in alterum latus reclinādo sublevaret: Sinite me, inquit, cœlum potius respicere quam terram, ut suo jam itinere iturus ad Dōminum spīritus dirigatur. Instante jam morte, viso dæmone, Quid hic astas, inquit, cruenta bestia? nihil in me, funeste, reperies; Abrahæ me finus recipiet. Ea in voce, anno Christi trecentésimo nonagésimo séptimo, animam Deo reddidit.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.

[Nov.]

S. Martini Episcopi.

661

Leſſio vij.

Cap. 11.

IN illo témpore ; Dixit
Jefus turbis : Nemo luc-
cérnam accéndit , & in
abſcôndito ponit , neque
ſub módio , ſed ſupra can-
delábrum , ut qui ingre-
diúntur , lumen vídeant.
Et réliqua.

Homília Sancti Bernardi
Abbátis.

In Feſt. S. Martini n. 12.

MArtinus lucérna erat
ardens & lucens :
eum ſaltem non pigeat
imitári , ſed imitári in eo
quod eſt imitábile , non
autem quod mirábile ex-
hibétur. Ad menſam divi-
tis ſedes hódie : diligé-
nter considera quæ tibi appo-
núntur : quænam vidéli-
cet ad admiratióem , quæ
verò ad imitationem. Hú-
milis fuit & ſpíritu pauper
iſte Martinus , ſicut evi-
dentíſſimè probat efféctus
ipſe divinæ grátiae , quam
profécit Deus tam mul-
tam niſi multum hú-
mili non dedíſſet. Tan-
tam advérſus omnes injú-
rias patiéntiam aſſumpſe-
rat , ut cum eſſet ſummus
ſacérdos impúnè étiam ab
inſimis cléricis læderétur.
Ad cœlum lácrymæ ejus
à maxilla aſcéndere con-

ſueverant , quibus ſic abun-
dabat , ut ſolérét pro illó-
rum quoque , qui obtrec-
tatóres ſui videbántur , fle-
re peccátis.

Leſſio viij.

SAnè quantum juſtitiam
eſurierit , tum in cæte-
ris ejus áctibus , tum ſpe-
cialiter in idololátriæ per-
ſecutióne probátum eſt ,
in templórum deſtructi-
one , in ſtatuarum dejec-
tióne , in ſucciſi-
one lucórum. Ubi ſe quoque ali-
quándo non eſt véritus da-
re diſcrimini , ut occaſio
tanti criminis de médio
tollerétur. Nam miſericór-
dē eum in páupere ſe ex-
pértum Salvátor ipſe apud
ángelos gloriabátur , da-
tam ſibi medietátem veſ-
tis oſténtans. Porrò mun-
ditiám cordis ejus illud vel
máximè indicat , quòd non
eſt confúſus inimico lo-
quens in porta : Nihil in
me , funeſte , repé-
ries ; Abrahæ me ſinus recipiet.
Cæterum perſecuti-
ones , quas ſuſtí-
muit propter juſ-
titiam , longum eſt nu-
meráre ; pro quibus óm-
nibus dúbium non eſt mul-
tipliciter coronári. eum ,
qui quidem etſi non ſemel
efféctum conſummátæ paſ-
ſi-
ónis , ſed tóties martyr

fuit affectu devotissimæ voluntatis.

Leſſio ix.

Domine, inquit, si adhuc populo tuo sum necessarius, non recusabo laborem, fiat voluntas tua. O verè sanctissimam animam! O inestimabilem caritatem! O obedientiam singularem! Bonum certamen certasti, cursum consummasti, fidem servasti; de reliquo superest tibi corona justitiæ, quam reddet tibi Dominus hodie justus iudex; & adhuc dicis: Non recusabo laborem, fiat voluntas tua. Obtulisti planè Isaac: unicum illum quem diligis, quod in te est, jugulasti: immolasti singulare gaudium triumphæ devotione, paratus redire iterum in pericula, innovare certamina, denuo subire laborem, sustinere tribulationem, prolongare tentationem, deinde differri adhuc ab illa tanta felicitate, & diu desiderata societate, spirituum beatorum, atque in hujus mortalitatis ærumnas ab ipso introitu gloriæ revocari; postremò (quod maximum est) à Christo tuo peregrinari diutius, si mo-

dò ipse voluisset. Nec sanè dubium, quin amplior gratiam mereatur, qui paratum se exhibet etiam ante mandatum, quam qui obedire satagit post mandatum.

Ad Benedictus

Ant. 8. Mihi vivere Christus est, & mori lucrum. Coarctor autem è duobus; desiderium habens dissolvi, & esse cum Christo, multò magis melius; permanere autem in carne, necessarium propter vos. *Phil. 1.*

Oratio

Deus, qui in beato Martino Pontifice, sive per vitam, sive per mortem magnificatus es: innova eadem gratiæ tuæ miracula in cordibus nostris, ut neque mors, neque vita separare nos possit à caritate Domini nostri Jesu Christi, Qui tecum vivit & regnat.

AD II. VESPERAS

Hymnus & Versus ut in I. Vesperis.

Ad Magnificat

Ant. 5. Mortuus est servus Domini, jubente Domino; & non surrexit ultra Propheta in omnibus signis atque portentis quæ misit Dominus per eum,

[Nov.]

S. Britii ut faceret in terra. *Deuter.*

34.

Oratio de Laudibus.

DIE XIII.

In Festo

SANCTI BRITII

EPISCOPI.

Simplex.

Omnia de Communi Ss.

Pontificum pag. xix.

Oratio Deus fidélium
pag. xxiv.

Ex hist. Eccles. Francorum

S. Gregor. Turon. Episc.

Lib. 2. Cap. 1. & Lib. 10.

Cap. 31. Lectio iij.

Britius civis Turónicus, cùm esset primævæ ætatis juvenis, sancto Martino multis tendebat insidias. Quâdam autem die Britium diaconum vir beatus alôquitur: En ego, Briti, delirus tibi videor? Amen dico tibi quia obtinui apud Deum ut post meum transitum, ad Pontificatûs honorem accedas; sed nôveris te in Episcopatu multa adversa passurum. Addeptus ergo, consentientibus civibus, anno Arcadii & Honorii secundo, Pontificatûs officium, orationi vacabat. Anno autem ordinationis ejus trigésimo tertio oritur contra eum lamentabilis cau-

Episcopi.

663

sa pro crimine, illo viriliter negante. Illis verò non credentibus, sed contradicentibus, trahitur, calumniatur, ejicitur, ut sermo Sancti adimpleretur. Hoc enim ejecto, Justinianum in Episcopatu constituunt. At Britius Episcopus Romam veniens, cuncta quæ pertulerat Papæ refert: ibique plerumque Missarum sollemnia celebrans, quidquid in sanctum Martinum deliquerat, deslendendo diluit. Séptimo igitur anno, immûnis inventus à crimine, ad urbem suam redire jussus est. Fueruntque omnes anni Episcopatus ejus quadraginta septem; obiitque, & sepultus est in basilica quam super sanctum Martinum ædificavit.

DIE XIV.

In Festo

SS. ANGELORUM
CUSTODUM.

Duplex-minus.

IN I. VESPERIS

Antiphona de Laudibus.

Capitulum Tob. 10.

Angelus Domini fit in itinere vestro, perducâtque vos

464 *Ss Angelorum Custodum.* [Nōv.]
incólumes, & inveniatis
omnia rectè.

R. Non accédet ad te
malum; quóniam * An-
gelis suis Deus mandávit
de te, ut custódiant te in
ómnibus viis tuis.

ψ. Qui facit Angelos
suos Spíritus, & minístrōs
suos flammam ignis. * An-
gelis. Glória. * Angelis. *Pf.*
90. *Heb.* 1.

H Y M N U S

REGNATOR orbis sum-
mus & árbitér,
Cui prona servit cúria
cœlitum;

Quæ voce solâ tu creás-
ti,

Perpétuâ regis ipse cu-
rà.

NOBIS fidèles próvidus
Angelos

Míssos olym̃o suppé-
ditas dúces,

Qui nos tot obséssos
periclis

Incólumes sine labe ser-
vent.

NE nos malignis fráudi-
bus óccupet,

Incáuta fallat pēctora
súbdolus

Suáfor malórum; ne re-
demptam

Abripiat laniétque præ-
dam.

LAUS summa Patri, sum-

maque Filio;

Tibique compar glória,
Spíritus,

Qui per salutis tot mi-
nistros

Das pátrias remeäre
fedes. Amen.

ψ. Qui hábitat in ad-
jutório Altíssimi,

R. In protectióne Dñi
cœli commorábitur. *Pf.*
90.

Ad Magnificat

Ant. 1. Dominátor cœ-
lórū, mitte Angelum
tuum bonum ante nos in
timóre & tremóre magni-
túdinis bráchii tui. 2. *Mach.*
15.

Oratio de Laudibus.

AD MATUTINUM.

Invitat. Dóminum su-
per Jerúsalem constituén-
tem Custódes, * Venite,
adorémus. *Is.* 62.

Psalms Venite pag. 6.

IN I. NOCTURNO

Ant. 2. Angelus Dó-
mini clamávit, dicens:
Abraham, non extédas
manum tuam super púe-
rum. *Genes.* 22.

Ant. 7. Venérunt duo
Angeli, & eos qui vim fa-
ciébant Loth, percussérunt
cæcitáte; eduxerúntque
eum dicétes: Salva ani-

[Nov.]

Ss. Angelorum Custodum.

66x

mam tuam. *Genes. 19.*

Ant. 3. Dixit Abraham ad servum seniorem domus sue : Dominus Deus coeli mittet Angelum suum tecum , & diriget viam tuam. *Genes. 24.*

✠. Flagellum non appropinquabit tabernáculo tuo : R. Angeli custodient te in omnibus viis tuis. *Pf. 90.*

Lectiones de Scriptura occurrente.

R. j. Vidit Jacob in somnis scalam stantem super terram , & cacumen illius tangens cælum : Angelos quoque Dei ascendentes , & descendentes per eam : pavensque inquit : * Non est hic aliud nisi domus Dei , & porta coeli. ✠. Amen , amen dico vobis : Videbitis cælum apertum , & Angelos Dei ascendentes , & descendentes supra Filium hominis. * Non. *Genes. 28. Ioan. 1.*

R. ij. Jacob abiit itinere quo coeperat ; fueruntque ei obviam Angeli Dei : quos cum vidisset , ait : * Castra Dei sunt hæc. ✠. Erat Jesus in deserto , & tentabatur à sātana ; eratque cum bestiis , & Angeli ministrabant illi. *

Castra. *Genes. 32. Marc 1.*

R. iij. Jacob in fortitudine sua directus est cum Angelo , & invaluit ad Angelum ; * Et †. Confortatus est , flevit , & rogavit. ✠. Jesus factus in agonia , prolixius orabat : apparuit autem illi Angelus de coelo , confortans eum. * Et Glória. †. Confortatus est. *Osea 12. Luc. 22.*

IN II. NOCTURNO

Ant. 6. Benedixit Jacob filiis Joseph , & ait : Angelus qui eruit me de cunctis malis , benedicat pueris istis. *Genes. 48.*

Ant. 8. Descenderunt patres nostri in Ægyptum , & clamavimus ad Dominum , & exaudivit nos , misitque Angelum , qui eduxit nos de Ægypto. *Num. 20.*

Ant. 9. Angelus Dei qui precedebat Israël , stetit inter castra Ægyptiorum , & castra Israël. *Exod. 14.*

✠. Immittet Angelus Domini in circuitu timendum eum ; R. Et eripiet eos. *Pf. 33.*

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

In *Psal. Qui habitat Serm. 12. num. 4.*

Lectio iv.

Angelis suis mandavit de te. Mira dignatio, & verè magna dilectio caritatis! Quis enim, quibus, de quo, quid mandavit? Studiòse consideremus, fratres, diligenter commendemus memoriæ hoc tam grande mandatum. Quis enim mandavit? Cujus sunt Angeli? cujus mandatis obtemperant? cujus obediunt voluntati? Nempe Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis: nec cuiuscunque etiam in manibus tollant te. Summa ergo Majestas mandavit Angelis, Et Angelis suis mandavit: Illis utique sublimibus tam beatis, tam proximis, sibi cohererentibus, tam familiariter adherentibus, & verè domesticis Dei. Mandavit autem de te. Tu, quis es? Domine, quid est homo, quod memor es ejus, aut filius hominis, quoniam reputas eum? Quasi verò non sit homo putredo, & filius hominis vermis.

R. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: Vade in terram quam ju-

ravi Abraham, Isaac & Jacob; & mittam præcursorum tuum Angelum, * Ut ejiciam Chananæum, & intres in terram fluentem lacte & melle. ¶ Ego Jesus misi Angelum meum, testificari in Ecclesiis. Etiam venio citò. * Ut ejiciam. *Exod. 33. Apoc. 22.*

Lectio v. num. 6.

UT custodiant te in omnibus viis tuis. Quantum tibi debet hoc verbum inferre reverentiam, afferre devotionem, conferre fiduciam, reverentiam pro præsentia, devotionem pro benevolentia, fiduciam pro custodia! Cautè ambula (ut videlicet cui adsunt Angeli, sicut eis mandatum est) in omnibus viis tuis. In quovis diversorio, in quovis angulo, Angelo tuo reverentiam habe. Tu ne audeas illo præsentem, quod vidente me non auderes? An præsentem esse dubitas quem non vides? Adsunt igitur, & adsunt tibi; non modo tecum, sed etiam pro te. Adsunt ut protegant, adsunt ut proficiant.

R. Apèruit Dominus oculos Balaam, & vidit Angelum stantem in via, evaginato gladio; adorà-

atque eum pronus in terram : * Cui Angelus dixit : Ego veni ut adversarer tibi , quoniam perversa est via tua. *ψ.* Dicit qui habet romphæam utrâque parte acutam : Hábeo adversus te , quia habes tenentes doctrinam Bálaam.

* Cui. *Num. 22. Apoc. 2.*

Lectio vj.

IN manibus portabunt te. In tuis quidem viis custodient te , & deducent parvulum , quâ potest parvulus ambulare. Cæterum non te patientur tentari supra quàm sustinere potes ; sed in manibus tollent , ut pertrans eas offendiculum. Quàm facile transit , qui illis portatur in manibus ! Quoties ergo gravissima cernitur urgere tentatio , & tribulatio vehemens imminere , invoca custodem tuum , ductorem tuum , adiutorem tuum in opportunitatibus , in tribulatione , inclama eum , & dic : Domine , salva nos , perimus. Non dormit neque dormiat , etsi ad tempus quandoque dissimulet : ne forte periculosius ab illius te nanibus ipse præcípites , i te eis ignoraveris sustentatum.

℣. Cum vidissent Angelum Domini ascendentem in flamma altaris Manuë & uxor ejus , dixit Manuë : Morte moriemur , quia vidimus Deum : cui respondit mulier , * Si Dominus nos vellet occidere , de manibus nostris holocaustum non suscepisset. *ψ.* Habemus gratiam per quam serviamus placentes Deo cum metu & reverentia. * Si. Glória Patri. * Si. *Judic. 13. Hebr. 12.*

IN III. NOCTURNO

Ant. 2. Vidit David evaginatum gladium in manu Angeli , dixitque : Ego sum qui peccavi ; præcepitque Dominus Angelo , & convertit gladium suum in vaginam. *1. Paral. 21.*

Ant. 5. Minister Elisæi vidit exercitum in circuitu civitatis , nuntiavitque ei ; at ille respondit : Noli timere , plures enim nobiscum sunt , quàm cum illis. *4. Reg. 6.*

Ant. 1. Qui missi erant à rege Sennacherib , quia blasphemaverunt te , Domine , exiit Angelus , & percussit ex eis centum octoginta quinque millia. *1. Machab. 7.*

ψ. Fiant tanquam pulvis ante faciē venti;
 ℞. Et Angelus Dōmini
 coāctans eos. *Pf. 34.*

Lectio sancti Evangelii
 secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo tempore; Dixit
 Iesus discipulis suis:
 Videte ne contemnatis
 unum ex his pusillis; di-
 co enim vobis quia An-
 geli eorum in cœlis sem-
 per vident faciē Patris
 mei, qui in cœlis est. Et
 reliqua.

Homilia Sancti Hilarii
 Episcopi.

Lib. 3. Comm. in c. 8. Matt.

Videte ne contemnatis
 unum de pusillis
 istis qui credunt in me. Arc-
 tissimum vinculum mutui
 amoris imposuit, ad eos
 præcipue qui verè in Dō-
 mino credidissent. Pusil-
 lorum enim Angeli quoti-
 die Deum vident; quia
 Filius hominis venit salvā-
 re quæ perdita sunt. Ergo
 & Filius hominis salvat;
 & Deum Angeli vident,
 & Angeli pusillorum sunt.

℞. Proferens Judith caput
 Holofœrnis, ostendit,
 dicens: Vivit ipse Dōmi-
 nus, quoniam custodivit
 me Angelus ejus, & re-
 vocavit me vobis: * Con-

fitēmini illi, omnes, quoniam
 niam bonus, quoniam
 sæculum misericordiæ.

ψ. Et Petrus dixit: Scio
 verè quia misit Dōminus
 Angelum suum, & eripuit
 me de manu Herodis.
 Confitemini. *Judith. 13.*
Act. 12. Lectio viij.

Fidelium orationibus
 præesse Angelos
 soluta auctoritas est. Sal-
 vatorum igitur per Chri-
 stum orationes Angeli quo-
 tidie Deo offerunt. Ergo
 periculose ille contemni-
 tur, cujus desideria &
 postulationes ad ætēnum
 & invisibilem Deum, am-
 bitioso Angelorum famu-
 latu ac ministērio perve-
 hūntur. Atque ut ingē-
 tem esse in cœlis lætitiā
 rēditu humanæ salutis of-
 tēderet, comparationis
 posuit exemplum ejus qui
 oves nonaginta novem in
 montibus reliquisset, &
 errantem unam requisit-
 set; quā inventā, plūs
 gaudii sit, quā habebā-
 tur in nonaginta novem
 conservatiōe, lætitiæ.

℞. Angelus Dōmini
 descendit cum Azaria &
 sociis ejus in fornacem:
 & excussit flammam de
 fornace, & non tetigit
 eos omnino ignis. Tunc hi

quasi ex uno ore lauant, * Et benedicébant m. *ψ*. Injecérunt man- in Apóstolos; Ang- e-ntem Dómini eduxit : qui intravérunt in- plum, & docébant. *Dan. 3. Añ. 5.*

Lectio ix.

Vis una, homo intel- ligendus est; & sub- ine uno univérfitas- ienda est. Sed in unius- a errore omne hómi- i genus aberrávit. Er- nonaginta novem non- ntes, multitúdo An- rum coeléstium opi- la est, quibus in coelo- lätitia & cura salutis- ianæ. Igitur, & quæ- hóminem, Christus- & nonaginta novem- ti, coeléstis gloriæ- titúdo est : cui cum- imo gáudio errans ho- , in Dómini corpore- relátus.

2. Dániel regi respón- s, ait : Deus meus mi- angelum suum, & con- it ora leónum, & non- uérunt mihi : * Ipse est- is vivens, & ætérnus- æcula. *ψ*. Paulus stans- avi, dixit : Astitit mi- Angelus Dei, cujus- ego, dicens : Ecce- ávit tibi Deus omnes

qui návigant tecum : * Ip- se est. Glória. * Ipse est. *Dan. 6. Añ. 27.*

AD LAUDES.

Ant. 7. **E**Cce ego mittam Angelum meum, qui præcedat te, & custó- diat in via, & introducat in locum quem parávi. *Exod. 23.*

Ant. 4. Observa eum, & audi vocem ejus, nec contemnendum putes ; quia non dimittet cum peccáveris, & est nomen meum in illo. *Exod. 23.*

Ant. 8. Si audieris vo- cem Angeli mei, & fce- ris ómnia quæ loquor, ini- micus ero inimicis tuis, præcedétque te Angelus meus. *Exod. 23.*

Ant. 5. Educam vos cum pace, dicit Dómi- nus ; Angelus enim meus vobíscum est : ipse autem exquiram ánimas vestras. *Baruch. 6.*

Ant. 7. Si fúerit pro hómine Angelus loquens, miserébitur ejus, & dicet : Libera eum. Deprecábi- tur Deum, & placábilis ei erit. *Job. 33.*

Capitulum Apoc. 8.

Angelus venit, & ste- tit ante altáre, habens turíbulum áureum ; & da-

ta sunt illi incensa multa, ut daret de orationibus sanctorum omnium super altare aureum quod est ante tronium Dei: & ascendit fumus incensorum de orationibus sanctorum de manu Angeli coram Deo.

ψ. Inclinauit coelos, & descendit Dominus:

℞. Ascendit super Cherubim. Ps. 17.

Ad Benedictus

Ant. 8. Omnes sunt administratorii Spiritus, in ministerium missi propter eos qui hereditatem capient salutis. *Hebr. 1.*

Oratio.

Deus, qui ineffabili providentia sanctos Angelos tuos ad nostram custodiam mittere dignaris, largire supplicibus tuis, & eorum semper protectione defendi, & aeterna societate gaudere. Per Dominum nostrum.

AD HORAS

Antiphona de Laudibus, quartâ omisâ. Oratio ibid.

C A N O N.

Ex Sancto Hieronymo Presbytero.

Lib. 3. in cap. 18. Matth.

Magna dignitas animarum, ut unaquæ-

que habeat ab ortu matritatis in custodiam suam angelum delegatum. Unde Legimus in Apocalypsi Joannis: Angelo Ephesæ Thyatiræ, & Angelo Philadelphiae, & Angelis quatuor reliquarum ecclesiarum: Scribe hæc Apóstolus quoque præcipit velari capita sanctorum in ecclesiis propter Angelos.

AD TERTIAM

Capitulum de I. Vesperis.

℞. brev. In manibus (Angeli) portabunt te. Alleluia, alleluia. In manibus. ψ. Ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Alleluia, alleluia. In manibus. Glória. In manibus. Ps. 90.

ψ. Dominus custodit te: ℞. Dominus protectio tua. Ps. 120.

AD SEXTAM

Capitulum de Laudibus.

℞. brev. Domine Deus meus magnificatus es vehementer. Alleluia, alleluia. Domine. ψ. Qui facis Angelos tuos spiritus, & ministros tuos ignem urentem. Alleluia, alleluia. Domine. Glória. Domine. Ps. 103.

Nov.]

S. Balsamia Vidua.

671

ψ. Benedicite Dómino,
annes virtútes ejus,

℞. Ministri ejus qui fá-
citis voluntátem ejus. *Psf.*
102.

AD NONAM

Capitulum Dan. 5.

Benedictus Deus, qui
misit Angelum suum,
& eruit servos suos qui
crediderunt in eum.

℞. *breve* Qui sedes su-
per Chérubim, Dómine
Deus virtútum. Allelúia,
allelúia. Qui sedes. ψ. Of-
fende fáciem tuam & salvi
érimus. Allelúia, allelúia.
Qui sedes. Glória. Qui
sedes. *Psf.* 79.

ψ. Dóminus virtútum
nobiscum,

℞. Suscéptor noster
Deus Jacob. *Psf.* 45.

AD II. VESPERAS

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum, Hymnus &
Versus de I. Vesperis.

Ad Magnificat

Ant. 5. Quàm mercé-
dem dábinus ei? aut quid
dignum póterit esse bene-
ficiis ejus? Bonis ómni-
bus per eum repléti su-
mus. *Tob.* 12.

*Oratio ut supra ad Lau-
des.*

D I E X V I.

In Festo

S.BALSAMIÆ VIDUÆ

& Nutricis S. Remigii.

Simplex.

Omnia de Communi Ss.

Mulierum pag. l.j.

Oratio Deus in quem
sperat *pag. lv. ibidem.*

Lectio iij.

Balsamia honestis or-
ta natalibus, velut
bálsamum aroma-
tizans, multárum odóre
virtútum sanctam replé-
vit Ecclesiám. Siquidem
fuit nutrix sancti Remigii
Archiepiscopi Reménsis &
Francórum Apóstoli, &
mater sancti Celsini pres-
byteri, qui sanctissimi Præ-
sulis dilectissimus fuit dis-
cípulus. In cujus & matris
memóriam Remis ædifi-
cata est ecclesiá canoní-
córum collégio illústris,
& plúribus sanctórum di-
tata pignóribus. Hanc se-
cús vísitur capélla subter-
ránea, cryptis mártýrum
non absímilis, in qua beá-
tum Maurum virum Após-
tolicum, témpore perse-
cutiónis, latuisse & im-
maculatam Deo hóstiam
obtulisse, vetus est tradi-
tio, silénte quamvis Flo-
doárdo.

672 S. Gregorii Thaumaturgi Episcopi. [N

D E X V I I.

In Festo

SANCTI GREGORII

Thaumaturgi Episcopi.

Simplex.

Omnia de Communi Ss.

Pontificum pag. xix.

Oratio Deus qui pag.
xxiv. ibidem.

Ex Libro Sancti Basilii
Magni de Spiritu Sancto.

Tom. 2. Cap 29.

Leſſio iij.

Gregorium Magnum, & illius voces quo loco ponam? An non cum Apóstolis & Prophétis, virum qui eodem spiritu quo illi versatus sit, quique Sanctorum vestigiis per omnem vitam inhæserit, quique Evangelicæ conversationis vigorem quândiu vixit, præstiterit? Equidem illud dixerim, profecto injuriâ affecerimus veritatem, si non animam illam annumeremus iis qui Deo juncti sunt; qui velut insignis magnaue lucerna in Ecclesia Dei resplenduit, qui è Spiritus ope terrorem habuit adversus dæmonum potestatem. Nam tantam acciperat gratiam ad obedientiam fidei inter gentes, ut assumptis non plus septem-

decim christianis unum sum populum, & urbanum, & rusticânium, per agnitionem adjunxit Deo. Ille & flumini cuius in diversum ventum præcipiens illis in magno nomine Christi, & nomine dem exsecravit, bellicam præbentem fratribus avâris. Cæterum prædicationes de futuris ejusmodi sunt, ut nihil sit inferius cæteris Prophétis. Sed omnino perlongum fuerit viri percensere miracula, qui propter donorum excellentiam quæ in ipso operabatur Spiritus in omni virtute, signis ac prodigiis, ab ipsis etiam veritatis hostibus alter Moïses appellatus fuit.

D E X V I I I.

In Festo

SS. ORICULI
ET SORORUM EJUS
MARTYRUM.

Simplex.

Omnia de Communi plarium Martyrum pag. xiiij.

Oratio

Omnipotens sempiternus Deus, qui in sanctorum tuorum cordibus flammam tuæ dilectionis accendis, da mentibus nostris eandem fidei caritatisque virtutem, ut mar-

tyris

[Fov.] S. Oriculi & S. Elizabeth Vidua. 673
ris tui Oriculi & soror-
um ejus Oricula & Basi-
lae victorias gaudentes,
officiamus exemplis, Per
omnium.

& Flodeard. Suria & aliis

Leſſio iij.

O Rculus verus Dei
ſervus, ſancti Ni-
caſii Archiepiſcopi
emēſis diſcipulus, ut
et traditio, duas habuit
ſores Oriculam & Basi-
lam, virtutibus non mi-
nus, quam ſanguine ſibi
conjunctas. Cum autem
ſatelli per urbes & caſ-
ella Remenſis dioceſis
agantes tyrannidem e-
xercerent, vicum Sindu-
m in agro Dulcomenſi
greſſi, Oriculum in Ec-
cleſia divinis meditationi-
bus defixum, & ad aram
humiliter proſtratum, ubi
arum cordis ſacrificium
ferre conſueverat, re-
periunt. Quem foras vio-
lenter tractum, & in vi-
num montem cum dua-
bus ſororibus virtutum
uſdem æmulis perdúc-
tum, velut Deo dicatas
ſtias maſtavérunt, Chri-
ſtūque triumphali ac ter-
mino conjungere mar-
tiris. Quam Deo accép-
tum foret tam pretioſum
ſacrificium plura compro-

Pars Autumnalis.

bárunt miracula, quibus
dum mártyrum memó-
ria conſecrátur, fidélium
mens admonétur, ut quos
mirári juvat, non pigeat
imitári.

DIX XIX.

In Feſto

S. ELIZABETH

VIDUÆ.

Simplex.

Omnia de Comuni Ss.
Mulierum pag. ij.

Oratio Deus in quem
pag. lv. ibidem.

Ex ejus vita apud Dani-
ſium & Surium.

Leſſio iij.

E lizabeth Andræ
Hungarorum regis
filia, Ludovico Her-
mánni Thuringiæ Lant-
grávi filio adhuc lactens
deſponsata eſt; & tan-
dem ab eo, cum núbilis
facta eſſet, ſolémniter duc-
ta. Quo ex conjúgio tres
filios duasque filias fuſcé-
pit. Tantos verò in pietá-
te chriſtiána progréſſus
jam antea fécerať, ut ni-
hil viro juncta de priſtino
fervóre remitteret; præ-
cipuo caritátis afféctu,
paupéribus compatiens,
quibus, abſente viro, in
magna annonæ inópia
omne ditiónis ſuæ fru-
méntum diſtribuit: quo-

G g

ψ. Audiam quid loquatur in me Dóminus Deus :

℞. Quóniam loquétur pacem in plebem suam.

Psal. 84.

LECTIONES SCRIPT. OCCURR.

℞. j. En dilectus meus loquitur mihi : * Surge, propera amica mea, columba mea, formosa mea; & veni. ψ. Ecce sto ad ostium, & pulso : si quis aperuerit mihi, intrabo ad illum. * Surge. *Cant. 2.*

Apoc. 3.

℞. ij. Surgam, & quæram quem diligit anima mea : * Donec aspiret dies, vadam ad montem myrrhæ, & ad collem thuris. ψ. Dicit mihi : Tempus prope est : Etiam venio cito. * Donec. *Cant. 3.*

Apoc. 22.

℞. iij. Gaudens gaudebo in Dómino, & exultabit anima mea in Deo meo; * Quia induit me vestimentis salutis, quasi sponsam ornátam monilibus suis. ψ. Magnificat anima mea Dóminum, & exultavit spíritus meus in Deo Salutarí meo. * Quia. Glória Patri. * Quia. *Is. 61, Luc. 1.*

IN IL NOCTURNO

Ant. 3. Veni in hortum meum, soror mea sponsa,

immaculáta mea.

Ant. 4. Sponsa mihi in sempiternum sábo te mihi in fidem.

Ant. 5. Quia concipit Dómino in utero, debet sponsus super famam, & gaudebit Deus tuus. *Is. 62.*

ψ. Audívit, & est : ℞. Et exultavit Iudæ propter tuam, Dómine. *P. Sermo Sancti Abbatis*

Homil. 2. de La Martyr. ann.

LECTIO IN

DEo hujusmodi decébat nunc quâ nos Virgine nasceretur congruebat & Vultus, ut non pá Deum. Proinde minimum ut hominem nasciturus de hominem sibi ex omnibus deligere, in dederat matrem, quod se decere sciebat noverat placitum fuit itaque esse vnde de qua immaculátus procedentium máculas puérus voluit & humiliter mitis & humiliter prodiret, harum

tutum necessarium omnibus saluberrimumque exemplum ostensurus. Dedit ergo Virgini partum, qui ei jam ante & virginitatis inspiraverat votum, & humilitatis prærogaverat meritum.

℞. Audi, filia, & inclina aurem tuam, & * Obliviscere populum tuum, & domum patris tui: & concupiscet rex decorem tuum, quoniam ipse est Dominus Deus tuus.

✠. Dominus tecum, Maria, ne timeas. * Obliviscere. *Pf. 44. Luc. 1.*

LECTIO V. Hom. 3. n. 3.

Merito autem concupivit Rex decorem Virginis. Fecerat enim quidquid longè antea præmonita fuerat à patre suo David, dicente sibi: Audi, filia, & vide, & inclina aurem tuam, & obliviscere populum tuum, & domum patris tui: & si hoc feceris, concupiscet Rex decorem tuum. Audivit quippe, & vidit, non ut quidam qui audiéntes non audiunt, & vidéntes non intélligunt: sed audivit & credidit, vidit & intelléxit; & inclinavit aurem suam ad obediéntiam, & cor suum ad

disciplinam: & oblita est populum suum, & domum patris sui, quia nec populum suum augere prolis successióne, nec domui patris sui relinquere curavit hæredem.

℞. Quod reliqueris parentes tuos, reddet tibi Dominus pro opere tuo: & * Plenam mercèdem recipias à Domino Deo tuo, ad quem venisti, & sub cujus confugisti alas.

✠. Benedicta tu, & beata quæ credidisti. * Plenam. *Ruth. 2. Luc. 2.*

LECTIO VI. num. 7.

O Virgo prudens! quis te docuit Deo placere virginitatem? Ubi audieras, Volo vos omnes esse, sicut & meipsum? &, Bonum est homini, si sic permâneat secundum meum consilium? De virginibus, inquit, præceptum non habeo, consilium autem do. Tu verò, non dicam præceptum, sed nec consilium, nec exemplum: nisi quod unctio docebat te de omnibus; ac sermo Dei vivus & efficax, ante tibi factus magister quàm filius, prius instruxerit mentem, quàm induerit carnem. Christo ergo devoves te

exhibere virginem ; & nescis quod ipsi exhiberi te oporteat etiam matrem. Eligis in Israël esse contemptibilis , & ut illi placeas cui te probasti , maledictum incurrere sterilitatis. Et ecce maledictio benedictione commutatur , sterilitas fecunditate recompensatur.

℞. Custodiet Dominus Deus pactum tibi , * Et misericordiam quam juravit patribus tuis , † Benedicetque fructui ventris tui. *ψ.* Invenisti gratiam apud Deum. * Et. Glória. † Benedicetque. *Deut. 7. Luc. 1.*

IN III. NOCTURNO

Ant. 6. Vovit votum , dicens : Erit mihi Dominus in Deum. *Gen. 28.*

Ant. 7. Fecit sicut voverat , quæ ignorabat virum. *Judic. 11.*

Ant. 8. Virgo cogitat quæ Domini sunt ; ut sit sancta corpore & spiritu. *1. Cor. 7.*

ψ. In me sunt , Deus , vota tua , ℞. Quæ reddam , laudationes tibi. *Psf. 55.*

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo tempore ; Loquente Jesu ad turbas ,

extollens vocem quædam mulier de turba , dixit illi : Beatus venter qui te portavit. Et reliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

De S. Virg. cap. 3. & 4.

BEatior Maria percipiendo fidem Christi , quam concipiendo carnem Christi. Nam & dicenti cuidam , Beatus venter qui te portavit , ipse respondit : Imò beati qui audiunt verbum Dei , & custodiunt. Denique fratribus ejus , id est , secundum carnem cognatis , qui non in eum crediderunt , quid profuit illa cognatio ? Sic & materna propinquitas nihil Mariæ profuisset , nisi felicius Christum corde quam carne gestasset.

℞. Omnis gloria ejus filia regis ab intus : * Afferentur regi virgines post eam in lætitia & exultatione : adducuntur in templum regis. *ψ.* Unus de angelis locutus est mecum , dicens : Veni , & ostendam tibi sponsam. * Afferentur. *Psf. 44. Apoc. 21.*

Lectio viij.

Ipsa quoque virginitas Iesus ideo gratior & ac-

céptior, quia Christus priusquam conciperetur, jam Deo dicatam de qua nasceretur, elegit. Hoc indicant verba quæ sibi foetum annuntiâti ângelo Maria reddidit. Quomodo, inquit, fiet istud, quoniam virum non cognosco? quod profecto non diceret, nisi Deo virginem se ante vovisset. Póterat & juberi virgo permanere, in qua Dei Filius formam servi congruèti miraculo acciperet, sed exemplo sanctis futura virginibus, ne putaretur sola virgo esse debuisse, quæ prolem etiam sine concubitu concipere meruisset, virginitatem Deo dicavit, cum adhuc quid esset conceptura nesciret, ut in terreno mortalique corpore cœlestis vitæ imitatio voto fieret, non præcepto; amore eligendi, non necessitate serviendi.

℞. Dixit Deus: Benedicam ei, & ex illa dabo Filium, * Et ait Deus: Patriet Filium, & constituam pactum meum illi in fœdus sempiternum. ✠. Dixit Maria: Virum non cognosco. * Et ait. *Gen. 17. Luc. 1.*

Non est ergo cur Dei virgines contristentur, quod etiam ipsæ, virginitate servatâ, matres carnis esse non possunt. Illum enim solum virginitas decèter parere posset, qui in sua nativitate parem habere non posset. Verumtamen ille unius sanctæ Virginis partus omnium sanctarum virginum est decus. Et ipsæ cum Maria matres Christi sunt, si Patris ejus faciunt voluntatem. Hinc enim & Maria laudabilius atque beatius Christi mater est, secundum supra memoratam ejus sententiam: Quicumque facit voluntatem Patris mei qui in cœlis est, ipse mihi frater, & soror, & mater est.

℞. Múlier de turba dixit Jesu: Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ suxísti. At ille dixit: Quinimò, * Beáti qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud. ✠. Immortalitas est in cognatione sapientiæ, & præcláritas in communicatióne sermonum ipsius. * Beáti. Glória. * Beáti. *Luc. 1. Sup. 8.*

AD LAUDES

Psalmi de Dominica, & sic ad Horas parvas.

Ant. **P**Ars mea Dóminus, dixit ánimæ mea : bonus est ánimæ quærenti illum. *Thren.* 3.

Ant. 2. Quæsiui sapiéntiam palam in oratione mea : ante templum postulabam pro illa. *Eccli.* 51.

Ant. 4. A juventute mea investigabam eam : inclinavi modicè aurem meam, & excépi illam. *Eccli.* 51.

Canticum Lauda & lætare ut in *Officio Parvo*.

Ant. 7. Multam invéni in me sapiéntiam, & multum proféci in ea : danti mihi sapiéntiam, dabo glóriam. *Eccli.* 51.

Ant. 6. In voce laudis immolábo tibi : quæcúmque vovi, reddam Dómino. *Jonæ* 2.

Capitulum *Eccles.* 4.

Custódi pedem tuum ingrédiens domum Dei, & appropinqua ut áudias.

̑. Dóminus abscondit me in tabernáculo suo : ̑. Prótexit me in abscondito tabernáculo sui. *Pf.* 26.

Ad Benedictus

Ant. 3. Dábitur illi fidei donum electum, & fors in templo Dei acceptíssima ; bonórum enim labórum gloriósus est fructus, & quæ non concidat radix sapiéntiæ. *Sap.* 3.

Oratio

DEus, qui beatam Mariam semper Virginem, Spíritus Sancti habitaculum, hodiérnâ die in templo præsentári volúisti, præsta, quæsumus, ut ejus intercessióne in templo glóriæ tuæ præsentári mereámur. Per Dóminum . . . . in unitate ejúsdem.

AD HORAS

In fine Hymnorum Doxologia sequens

QUI natus es de Virgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,

In sempiterna sæcula.

Amen.

Antiphonæ de Laudibus, quartá omíssâ. Oratio ibid.

AD TERTIAM

Capitulum de I. Vesper.

̑. breu. Propter innocentiam suscepisti me,

[Nov.] *In Præsentatione B. Mariæ V.* 681

Deus. Allelúia, allelúia. Allelúia, allelúia. Apud
Propter ψ . Et confirmasti te. ψ . Vota mea reddam
me in conspéctu tuo in in conspéctu timéntium
æternum. Allelúia, allel. eum. Allelúia, allelúia.
Propter. Glória. Propter. Apud te. Glória. Apud te.
Psf. 40. *Psf. 21.*

ψ . Adhæsit ánima mea ψ . Innocéntes & recti
post te; $\mathfrak{z}$. Me suscepit adhæserunt mihi, $\mathfrak{z}$. Quia
dextera tua. *Psf. 62.* sustinui te. *Psf. 24.*

AD SEXTAM

Capitulum de Laudibus.

$\mathfrak{z}$. *brev.* Exáudi, Dómi-
ne, vocem deprecationis
meæ, dum oro ad te. Al-
lelúia, allelúia. Exáudi.
 ψ . Dum extollo manus
meas ad templum sanctum
tuum. Allelúia, allelúia.
Exáudi. Glória. Exáudi.
Psf. 27.

ψ . Circumdabo altáre
tuum, Dómine, $\mathfrak{z}$. Ut áu-
diam vocem laudis, &
enárrem univérſa mirabi-
lia tua. *Psf. 25.*

AD NONAM

Capitulum Judith. 10.

Deus patrum nostró-
rum det tibi grátiam,
& omne consílium tui cor-
dis suâ virtúte corróbo-
ret, ut glóriétur super te Je-
rúsalem, & sit nomen tuum
in número sanctórum &
justórum.

$\mathfrak{z}$. *brev.* Apud te laus
mea in Ecclesiá magna.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Psalmi de Officio Parvo.

*Capitulum, Hymnus &
Versus de I. Vesperis.*

Ad Magnificat

Ant. 5. Eò quòd castitá-
tem amáveris, manus Dó-
mini confortávit te; &
idéò eris benedícta in
æternum. *Judith. 15.*

Oratio ut supra ad Laud.

*Post VESPERAS comme-
moratio S. Cæcilie Virg.
& Martyris per Ant. Cór-
pora pag. xlvij. de Com-
muni Ss. Virginum.*

Oratio ut infra.

*AD COMPLETORIUM
Psalmi de Dominica.*

*Hymnus Virgo Dei Gé-
nitrix pag. 42.*

DIE XXII.

In Festo

SANCTÆ CÆCILIÆ
VIRG. ET MARTYRIS.

Semiduplex-minus.

*Omnia de Communi Ss.
Virginum pag. xlvj.*

Oratio

DEus, qui nos beatæ Cæciliæ virginis & martyris tuæ solemnitate lætificas, da ut cujus natalitia colimus, virtutem quoque passionis imitemur. Per Dñm.

Ex S. Greg. Magn. Fortunat. & Anastasio Biblioth.

Lectio ij.

CÆcilia in virginitatis proposito, & in fidei confessione, Dei munere sic roborata est, inquit sanctus Gregorius Magnus in Sacramentario, ut nec ætatis lubrico ab intentione mutaretur, nec blandimentis carnalibus demulceretur, nec sexus fragilitate deterreretur, neq̃ tormentorum immanitate vinceretur, sed servando corporis ac mentis integritatem, cum virginitatis & martyrii palma æternam mereretur adipisci beatitudinem. Hæc una est ex quâ-

tuor celeberrimis ecclesiæ Occidentalis virginibus martyrio coronatis, quarum nomen antiquitus insertum est in Cānone Missæ. Corpus ejus in cœmeterio Prætextati, extra urbem viâ Appiâ, vel initio sepultum est vel illuc translatum. Cùm autem rumor increbuisse, sanctæ virginis corpus, Astolfo Longobardorum rege Romam obsidente, ab hostibus furto fuisse ablatum, Paschali Pontifici pro more Vigiliis celebranti, & ante Confessionem sancti Petri Dei laudes canenti, anno octingentesimo vigesimo primo, Cæciliam apparuisse scribit Anastasius, & quo in loco sepulta esset indicasse. Is, cùm sanctæ martyris corpus in sepulcro aureis indumentis velatum, & ad ejus pedes linteamina ejusdem sanguine aspersa reperisset, illud magno cum honore intra muros transtulit in ecclesiam quam sub ejus nomine Gregorius Magnus extruxerat. Ibi Cæcilia corpus, unâ cum sanctorum Valeriani, Tiburtii & Máximi, Urbani quoque ac. Lucii Pontificum cor-

[Nov.] *S. Clementis Papa & Martyris.* 683
póribus, sub altári collo-
cávit.

Leſſio iij.

EAm Ecclésiám Paulo
Sfondráto Cardinale
exornánte, vetus excavá-
tum forámen detéctum est,
pervium ad corpus sanctæ
mártýris, per quod fidé-
les sudariola solébant de-
mittere, quæ è sepúlcri
contáctu vim restituendæ
sanitátis haurirent. Mar-
móreum itaque ibi mo-
numéntum invéntum est;
& in eo arca cypressina,
pénitus illæsa, dúctili clau-
sa opérculo, in qua sanc-
tum jacébat Cæcilie cor-
pus sérícis pannis involú-
tum, qui cùm essent de-
préssi, situm córporis os-
tendébant. Séríca quoque
fila auro intertèxta, circa
corpus ejus repérta sunt;
& ad pedes, vela sângui-
ne mádida. Visúmque est,
non, ut áſſolet in sepúl-
cro, resupínum corpus,
sed ut in lecto jacens sú-
pra dextrum latus. Tum
Clemens octávus, die ipsá
sanctæ mártýri sacrá,
post oblátum ritu solémni
Missæ sacrificium, minis-
térió diaconórum adjú-
tus, thecam argenteam
détulit in Confessióem;
in eâque cypressinam ar-

eam, quæ venerándum
virginis corpus continé-
bat, collocávit; & in la-
pídeo monuménto utrám-
que ita simul compósitam
inclúsit, anno Dómini
millésimo quingentésimo
nonagésimo nono.

*Post VESPERAS commemo-
ratio S. Clementis Papa
& Martyris per*

Ant. Clemens adjú-
tor meus laborávit mecum
in Evangélio; cujus no-
men est in libro vitæ.
Philipp. 4.

*Oratio Omnipotens p.
xi. de Comm. unius Mart.*

DIE XXIII.

In Festo

SANCTI CLEMENTIS

PAPÆ ET MARTYRIS.

Simplex.

*Omnia de Communi unius
Martyris pag. vij exceptis
quæ sequuntur.*

*Ex Libro Sancti Irenæi
Episcopi & Mártýris
advérsus hæreses.*

Leſſio iij. Lib. 3. c. 3.

Post Anacletum, tér-
tio loco ad Apóstó-
lis Episcopátum for-
títur Clemens, qui & vi-
dit ipsos Apóstolos, &
cöntulit cum eis, cùm ad-
huc insonántem prædica-
tióem Apostolorum, &
traditióem ante óculos

Gg vj

habéret. Non solus ; adhuc enim multi supérerant tunc ab Apóstolis docti. Sub hoc igitur Cleménte, diffensione non módicâ inter eos qui Corinthi essent fratres, factâ, scripsit quæ est Romæ Ecclesiâ, potentissimas litteras Corinthiis, ad pacem eos congregans, & réparans fidem eorum, & annúntians quam in recenti ab Apóstolis recéperant traditionem. Huic Cleménti succédit Evarístus. Obiit autem, juxta Hierónymum, tertio Trajáni anno ; & nóminis ejus memóriam jam tum extrúcta Romæ ejus rémpore Ecclesiâ usque hódie consérvat.

Ad Benedíctus

Ant. 3. In Evangélio labóro usque ad víncula, quasi malè óperans ; sed verbum Dei non est alligátum. 2. *Tim. 2.*

Oratio Omnipotens p. xj. *de Comm. unius Mart.*

Vesperæ de S. Chrysogono Martyre.

Commemor. S. Anastasiæ Viduæ & Martyris per Antiph. Domus pag. li. *de Communi Ss. Mulierum.*

Oratio Deus, cujus grátia pag. lv. *ibidem.*

D I E X X I V.

In Festo

S. CHRYSOGONI

MARTYRIS.

Simplex.

Omnia de Communi unius Martyris pag. vij.

Oratio Da nobis, quæsumus pag. xj. *ibidem.*

Apuđ Baro. & Tillem.

Lectio iij.

Chrysógonus, post longa víncula, & cárceres Romæ pro Christi confessióne tolerátos, jubénte Diocletiano, Aquiléiam perdúctus, postquam ejúsdem nec blandítiis nec minis à propósito deterréri pótuit, ad Aquas Gradátas secúri percússus est. Corpus ejus projéctum in mare, paulò post invéntum, Zóilus præsbyter sepelivit in ædibus suis. Vetus est Romæ título sancti Chrysógoni, cujus nomen jam à primis tempóribus Cánoni Missæ insértum quotidie ad altáre recitátur. * Eódem die fit memória sanctæ Anastasiæ Románæ, quæ à sancto Chrysógono in fide erudita est. Orbáta viro, cùm facultates omnes paupéribus erogáset, & sanctum Chrysógonum in vínculis conjéctum per bién-

num alimóniis fovisset, audita ejus morte, accúrrit Aquiléiam, ut corpore ejus, quod à Zóilo prefytero sublátum servabatur, dignam sepultúram procuráret. Unde in Illyricum & Macedóniam usque progrédiens ut Christi confessoribus & martyribus sedulam óperam impenderet, à multis præsídibus & præséctis vexáta, tandem post menses à Chrysógoni morte trédecim, in ora Illyridis marítima, martyrium consummávit. Ejus nomen quotidie in Romána ecclésia in altáris sacrificio commemorátur.

*Post LAUDES commem.
S. Anastasia per Antiph.
Fortitúdopag. liv. de Comuni Ss. Mulierum.*

Oratio Deus, cujus grátia pag. lv. ibidem.

D I E X X F.

In Festo

**S. CATHARINÆ
VIRG. ET MARTYRIS.**

Simplex.

*Omnia de Comuni Ss.
Virginum pag. xlvj.*

Oratio

OMnipotens sempiterné Deus, cujus munere beáta Catharina virginítatis & martyrii pal-

lam adépta est, da nobis ejus précibus, ita corporis ac mentis servare puritatem, ut nec blanditiis carnis, nec malórum acerbitate vincámur. Per Dóminum.

Ex hist. Eccles. apud Fleury. Lib. 55. Lectio iij.

CATHARINÆ seu Ecattherines, virginis & mátyris memoriam singulári cultu jam pridem venerátur Orientalis ecclésia: ejus corpus in Sina Arábiæ monte religiósè servátur. Paulus Latrénsis nobilis Anachoréta, qui médio sæculo décimo obiit, ejus festum diem summâ imprimis solemnitate celebrábat. Sequénti sæculo, Simeon in monte Sina monachus, consuetam Ricardi Normániæ ducis elemósynam quæsiturus, Rótomagum venit; ac secum allátas beátæ Catharinæ Relíquias, in monastério supra montem urbi vicinum ædificáto depósuit. Inde cœpit beátæ mátyris cultus per Gállias propagári. Obiit Simeon anno millésimo tricésimo quinto, apud Tréviros reclusus, & inter sanctos colitur.

DIE XXVI.

In Festo

SANCTI BASOLI
ABBATIS.

Semiduplex - minus.

*Omnia de Communi Ss.
Abbatum pag. xxxv.*

Oratio

DA nobis, æternæ consolationis Pater, per beati Basoli preces, pacem & salutem mentis & corporis, ut tuis tota dilectione inhæreamus præceptis & quæ tibi placita sunt, totâ virtute perficiamus. Per Dominum.

*Ex Flodoardo, Fortunat.**Adone & Anon. apud**Mabill. sæc. 2.**Lectio ij.*

Basolus sexto Ecclesiæ sæculo in pago Lemovicensi natus est ex parentibus christianis, quorum præclaræ nobilitati ingentes accesserant divitiæ. Hi filium christianæ disciplinæ præceptis imbuendum diligenter & studiosè curaverunt. Hinc ille spretis mundi illæcebris, Deo adhærere constituit; animum à voluptatibus veneno illæsum servavit; & facultates amplissimas, quæ ipsi hæreditat-

[
rio jure mox ob-
erant, omninò
Egressus igitur de
Patris, Remos se
sancti Remigii ti-
religiòsè visitatur
Ægidium Archi-
pum Remensem à
sibi notum; qui
per Aquitaniam
ciens, à Basoli pa-
hospitio antea fuc-
ceptus. Ab illo pe-
niter habitus viato-
tori eximio aperui-
gno vitæ solitariæ
rio teneri: cujus vi-
nuens Præsul, lo-
ampla diocesi quæ
que vellet eligend-
posuit. Basolus au-
ritus ne sibi solitar-
necessaria deessent
tit ad cœnobium
cum à triginta ann-
ditum tertio ab ur-
de, ubi tum duod-
Christo fratres D-
viabant, horum e-
sortio & exempli-
mum fructum perc-
nullis præmissis pr-
nibus, in societate
admissus; jamque
eximias dotes, quæ
magis ac magis elu-
monasterii regimi-
ficiendus destinab-
omnibus, cum in

Nov.] *Ss. Agricola & Vitalis Martyrum.* 687

sem se recepit, quam jam
anhelabat.

Lectio iij.

Cellulâ in monte ex-
tructâ conclusus, vi-
taliârum ac jejuniôrum
austeritate corpus desiccâ-
bat; sed ânima, quasi âdi-
pâ & pinguédine roborâ-
batur in amoré Dei. Af-
ferrimum hoc vitæ genus
amplexus, per quadra-
ginta penè annos certavit
bonum certâmen. Cùm
autem ejus sanctitatis fama
longè latèque percrebrés-
ceret, ad eum conflûxit
ingens populôrum multi-
tudo, consilia salutis quæ-
rens ab eo quem inter ve-
pres & duméta inaudito
vivendi genere promicân-
tem mirabâtur. Post mul-
ta pietâtis insignia Basolus
suar resolutionis diem im-
minere sentiens, Balsé-
mum nepotem suum ex
Aquitania accersit, indi-
câtque sibi revelâtum esse
quod post obitum in eo-
dem loco futurus esset ei
successor, qui salutâribus
ejus monitis obtemperans,
cum eo in timóre Dômi-
ni conversâtus est, donec
Deo tot laboribus præ-
mium decernente, Baso-
lus ad cœlos evolâvit,
anno, ut crêditur, sexcen-

tesimo vigésimo sexto,
calendas Decémbris. An-
te & post mortem clâruit
mirâculis. Corpus ejus in
oratório cellulæprimûmse-
pulturæ mandatum, Hinc-
mârus, médio circiter no-
no sæculo, è terra levârum
solémni pompâ trânstulit
ad monastérium Verziâ-
cum, & in Abbatiali ec-
clésiâ repôsuit idibus Oc-
tôbris. Sancti Reliquias in
argentea Capsa inclûdi
curâvit Augo Abbas hujus
nôminis secundus; & má-
ximus exindè illis honor
hâbitus est. Balsémus verò
in eâdem Cella ut vir Dei
prædixerat, usque ad éxi-
tum suum beâti patris ves-
tigia secûsus, perseverâ-
vit.

*Post VESPERAS comme-
moratio Ss. Agricola &
Vitalis Martyris per Ant.
Cum vos ôderint pag. xiv.
de Comuni plur. Martyr.*

Oratio ut infra.

D I E X X V I I.

In Festo

**SANCTI AGRICOLÆ
ET VITALIS MARTYR.**

Simplex.

*Omnia de Comuni plu-
rium Martyrum pag. xij.*

Oratio

Præsta, quæsumus, om-
nipotens Deus, ut qui

sanctorum martyrum tuorum Agricola & Vitalis solémnia cólimus, eorum apud te intercessiónibus adjuvémur. Per.

Ex Libro Sancti Ambrósii
Episcopi.

De Exhortat. ad Virginit.
cap. 1. num. 2. 4. & 5.

Lectio iij.

Martyris Agricolæ Vitalis servus fuit ante, nunc confors & colléga martyrii. Cùm sanctus Vitalis cogerétur à persecuéntibus ut Christum negáret, & ille ámplius profiterétur Dóminum Jesum Christum, ómnia tormentórum génera in eum exercéntibus, ut non esset in corpore ejus sine vulnere locus, orationem fudit ad Dóminum; complétà oratione, emísit spíritum. Sanctus Agricola mítior habebátur móribus, ut ab ipsis étiam inimicis diligeretur: ideóque differébant ejus passiónem. Sed hæc persecutórum honorificéntia omni erat immanitáte acerbior, quæ invidébat martyrium. Dénique ubi non acquiévit sanctus Agricola, crucifixus est; ut advertámus illas blanditias eorum, non seduli-

tatis fuisse, sed frangendi Supplicio servi dómínus terrere voluerunt. Veritas hoc Christus in grátiam, ut martyrium servi dónus imitarétur. ¶ Quam Ecclésiæ sæculo extructa fuit Remis in honórem sancti Agricolæ amplissima basilica à Jovíno Galliarum præfécito, qui illis mártiris consanguineus tráditur. Hanc multis decorátam & ditátam donis, velut regnántis Christi, post evérlos gentilitátis ritus, trophæum eréxit vir multiplici título insignis, in eaque voluit tumulári: Hanc autem Reménses Archiepiscopi tanti fecerunt, ut, postpósitâ sancti Sixti Basilicâ, prædecesórum nobilitatâ pignóribus, in ea sepultúram elegerint. Sénio labénte Joviniánâ Basilicâ, in illius locum áltera elegantior extructa est, sancto Nicásio sacra, in qua servántur Reliquiæ sanctorum Agricolæ & Vitalis, quas ecclésiæ Clairomontánæ in Arvéria Canónici Nicasiánis monachis liberáliter concesserunt.

DIE XXIX.

IN VIGILIA

ANDREAE APOSTOLI.

Simplex.

Omnia de Feria occurrente, exceptis quæ seq.

IN NOCTURNO

Duæ primæ Lectiones de Scriptura occurrente, secundâ & tertiâ in unam coactis.

Duo prima & 2. de tempore secundum Feriam.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. Cap. 1.

In illo tempore; Stabat Joannes, & ex discipulis ejus duo; & respiciens Jesum ambulantem, licit: Ecce Agnus Dei. Et reliqua.

Homilia Sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Tract. 7. num. 9.

Audiérunt eum duo discipuli loquentem, & secuti sunt Jesum. In his duobus erat Andréas, sicut modò audivistis; Andréas autem frater Petri erat: & novimus in Evangelio quòd Petrum & Andréam Dominus de cævi vocavit, dicens: Venite post me, & faciam vos piscatores hominum.

Et ex illo jam inhæserunt illi, ut non recederent. Modò ergo quòd illum sequuntur isti duo, non quasi non recessuri sequuntur, sed videre voluerunt ubi habitaret, & facere quod scriptum est: Limen ostiorum ejus exteraat pes tuus; surge ad illum venire assidue, & erudire præceptis ejus. Ostendit eis ille ubi maneret: venerunt & fuerunt cum illo.

2. Videns Jesus duos discipulos sequentes se, dixit eis: Quid queritis?

* Dixérunt ei: Rabbi, ubi habitas? Dicit eis: Venite, & videte. † Venerunt, & apud eum manserunt die illo. ‡ Desiderabant ut audirent sapientiam quam dederat Deus in corde ejus. * Dixérunt. Glória. † Venerunt. Joan. 1. 2. Paral. 9.

Preces flexis genibus.

Oratio

QUæsumus, omnipotens Deus, ut beatus Andréas Apostolus, cujus prævenimus festivitatem, tuum pro nobis implòret auxilium, ut à nostris reatibus absoluti, à cunctis etiam periculis eruamur. Per Dominum.

D I E   X X X.
I N F E S T O
S A N C T I   A N D R E
A P O S T O L I.
Duplex-majus.

Omnia de Communi Apost. pag. iij. excepti

IN I. VESPERIS

Ad Magnificat

Ant. 8. Invenit Andreas fratrem suum Simónem, & dicit ei: Invenimus Mesiam; & adduxit eum ad Jesum. *Joan. 1.*

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM

IN II. NOCTURNO

Leslio iv.

Andreas Bethsáidæ natus, qui est Galilææ vicus, frater Petri, discipulus Joannis Baptistæ, cum eum de Christo dicentem audisset, Ecce Agnus Dei; secutus Jesum, fratrem quoque suum ad eundem perduxit. Cum postea unà cum fratre piscaretur in mari Galilææ, ambo à prætereunte Christo vocati illis verbis: Venite post me, faciam vos fieri piscatores

hominum; nupponentes mortalitatis retribus, eum. Post curationem & ascensionem Andreas in Scythiam pervenisse idolorum cultum colendum urbem Patras in suam morte nobis Reliquias Constantinianus imperator, ex voluntate patris, in finem regni sui in Constantinopolim transfecit. In augustissimo Augustini templo collocata unde postea degenere diversis vitæ semina dispersa. Inter duodecim quos Christus evangelistæ Marcus & Lucas Andream recensent.

Nov.]

S. Andrea Apostoli.

691

Sermo Sancti Petri
Chrysólogi.

Sermo Sancti Bernardi
Abbátis.

Leſſio v. Serm. 133.

Serm. 2. de S. Andrea. n. 1.

Leſſio vj.

BEátus Andréas hódie moriéndó pro Dómino, toto virtútis gradu Dóminicis incúmbit hærere veſtígiiis. Nec eum rursus fáciat díſparem fratri, quem nátura símilem, rocátio sócium, parem grátia ípſa perfécerat. Ad ínam vocem Dómini, ſicut ille, patrem, pátriam, ſenſum reliquit. Solum eſt quód témpore Dóminicæ paſſiónis fugit; ſed neque hoc impar, quia non eſt grávius fúgere quàm negáre. Sed æquávit fratres vénia, quos ſic diſcréverat culpa. Nam crucem quam refúgerant, poſtea conjúctis víribus, ardénter invádunt, ut unde reátum ſúmpſerant, inde conſcéndèrent cælum, inde præmium súmerent & corónam. Petrus namque crucem, árborem conſcéndit Andréas: ut qui Chriſto cómpati geſtiébant, in ſemetíſis figuram, formámque ípſius exprimerent paſſiónis, & redépti ligno, conſummaréntur ad palmam. Sic Andréas noſter, etſi cedit órđini, præmio tamen non cedit & labóri.

BEáti Andréæ Apóſtoli ſolémnitas hódie celebrátur. Quam ſi piá ſollicitúdine perſcrutémur, multa invenimus in ea, quæ ædíficent ánimas noſtras. In ípſo ſiquidem converſiónis ſuæ initio, magnum nobis perféctæ obediéntiæ præſtat exémpulum, quod quidem Chriſtiánis omnibus neceſſárium. Sola enim eſt caritas quæ obediéntiam gratam facit & acceptábilem Deo; hilarem quippe datórem diligit Deus. Unde autem in Andréa jamjam moritúro tam ſpirituális mens fuit, tam fervens caritas, ánimus tam robúſtus? Planè Spíritus erat qui adjuvábát infirmitátem ejus, per quem diffundebátur in corde ípius caritas fortis ut mors, imò & fórtior morte. Cujus ò ſi & nos partícipes inveniamur! Et ſicut beáto Andréæ crucem & mortem ípſam, ſic nobis quoque labórem, & pœniténtiam noſtram fáceret, non ſolùm non moléſtam, ſed étiam deſiderábilem atque omninò delectábilem eſſe.

accensus, omnium ab adolescentia delictorum exomologesim fecit coram sacerdote, & exinde in opera pietatis omni studio incubuit. Quidquid arte suâ comparabat, id totum fovendis egenis, & captivis, rerum etiam sibi necessariarum dispendio, redimendis erogabat. Non minus acceptus Dagoberto quàm Clotario patri, & ab illo ad Aremoricorum regem pacis componendæ causâ missus, reges ambos felici foedere sociavit. Solemniacense in Lemovicibus cœnobium condidit. Plurima diversis temporibus auro, argento & gemmis ornâvit sepulcra sanctorum. Mausoleum imprimis martyris Dionysii miro artificio decoravit.

Leitio iij.

DE Ecclesiæ disciplina sollicitus, simoniacam labem, quæ altas in Gallia radices egerat, extirpavit. Tandem ad Noviomensensem Episcopatum assumptus, non modò salutis gregis sibi commissi invigilavit, sed & Flandros & Frisios, aliosque ad septentrionem populos, non sine magno labore ac vi-

tæ discrimine, ad Christum adduxit. Sedit in Concilio Cabilonensi sub Clodoveo secundo. Multa præclare scripsit, eiecit dæmones, futurâ divinitus prædixit, aliisque miraculis illustri obiit septuagenarius, desinente die ultimâ Novembris, anno sexcentesimo quinquagesimo nono, horâ primâ noctis, & Noviomini sepultus est.

Vesperæ de sequenti.

D I E I I.

In Festo

SANCTI FRANCISCI

X A V E R I I.

In Metropol. & Collegiis

Duplex-majus.

Extra

Semiduplex - minus.

Omnia de Communi Ss. Presbyterorum p. xxx. exceptis quæ sequuntur.

IN I. VESPERIS

Ad Magnificat

Ant. 8. Opórtet te prophetare gentibus, & populis, & linguis, & regibus multis. *Apoc. 10.*

Oratio ut infra ad Laud.

Post VESP. commemor. S.

*Ant. Stetit pag.
olum. S. Pontif.
res, quæ populus
ibidem.*

ATUTINUM

*de Metropol. sit
de meda.*

*Lectio. Scriptu-
rus, & tribus sit
unda Lectio, pri-
Nocturni; tertia
secunda & tertia
R. & duab. sit una.*

NOCTURNO

*lino & aliis ejus
scriptoribus.*

Lectio II.
natus Xaverius,
siliis Cantaber,
stiliis emenso phi-
s studio magistru-
um consecutus,
osophia Profes-
teinde Baccalau-
eologiae cursum
ut se beato Igná-
um adjungeret.
ctioris vitæ genus
coepit, non je-
odd aliisque cor-
lictationibus, &
m, præsertim in-
n curâ, quibus in
hiis ministrabat,
ngulari religionis
ndæ studio, sum-
piscopos & Pref-

byteros observantiâ; ob-
que in Deum fervore ca-
ritatis, ut ejus incendium
in orationibus non ferens,
sæpius exclamaret: Satis
est, Domine, satis est.

Lectio v.

PROCARANTE Joanne La-
sitania rege, & Paulô
tètio Indio destinatus,
multos passim toto Orien-
te Christianos ad meliô-
rem frugem revocavit, &
innumeros propemodum
pópulos ignorantia tene-
bris involutos ad Christi
fidem adduxit: nam præ-
ter Indos, Brachmanes &
Malabarès, ipse primus
Paravis, Malais, Jais,
Acénis, Mindanais, Ma-
lacénsibus & Japonibus,
multis éditis miraculis &
exantlatis laboribus, Ev-
vangélii lucem intulit. Per-
lustratâ tandem Japoniâ,
ad Sinas profecturus, in
insula Sanciana obiit, an-
no ætatis quadragesimo
quinto, Christi millésimo
quingentésimo quinquá-
gesimo secundo. Corpus
ejus post menses quinde-
cim integrum & incor-
ruptum, Goam delatum
est. Hunc, Indiârum A-
póstolum toto orbe ap-
pellatum, Gregorius dé-
cimus-quintus sanctis al-

cripsit, anno millésimo
sexcentésimo vigésimo se-
cundo.

Sermo Sancti Francisci
Xaverii.

Lib. 4. Epist. 15. Franc.

Pere. Lectio vj.

Periculis, quam mihi
amiciis denuntiatur,
alia oppono, quam cete-
ros latent. Primum enim
periculosa est, ne de di-
vina bonitate ac provi-
déntia diffidamus. Siqui-
dem Dei unius causâ huc
venimus, ut sacro-sanctam
ejus legem, ejus denique
Filiû Jesum Christum,
humani generis Salvato-
rem, his gentibus præ-
dicemus; cujus rei ipsa
mihi conscius est, qui hanc
mihi mentem injecit Deus.
Quidquod, si Deus nos-
tros conatus probat ac ju-
vat, non modò ejusdem
nutu omnibus eripiémur
periculis, sed etiam Chris-
tum Dóminum audiémus
admonéntem: qui perdi-
derit animam suam in hoc
mundo propter me, in-
veniet eam. Quocirca cum
hæc animi pericula longè
majóra corpóris periculis
judicemus, sátiùs ac tú-
tius esse dúcimus, per vi-
tæ discrimina perrúmpe-
re, quam in discrimen

addúcere animam

Quid multa? Quid

liberatum est mihi

Deo favente, et

hóstitibus, penet-

si Deus pro me

contra nos? má-

nino adimur per-

nihil aliud, per-

vitutis. Verum

me cogitatio co-

sátius esse Dei

vitutem servare

Crucis fugâ, per-

tate.

In III. Noctur-

gelium & Homil.

Lect. pro Sanctis

ris pag. lxxviii.

Ad Benedic-

Ann. 1. Noctur-

cucurri, neque i-

laboravi. Philip.

Orati-

Deus, qui ad

pagationem

Franciscum Xav-

rendo sacerdot-

rio decorasti, et

per quem pos-

Evangelii verbu-

minici corpóris

tum suscepit, ej-

nio dignos utrius-

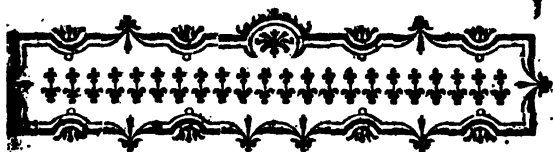
tus percipiat. Pe-

Dóminum nostr-

VESPERÆ d-

ante Dom. prima-

tus, ut in parte l-

COMMUNE SANCTORUM. PARS AUTUMNALIS.

IN QUOLIBET COMMUNI

PSALMI DE FERIA in toto Officio, nisi sit Solemne-minus & suprà : tunc enim, si alii Psalmi non assignantur in proprio Sanctorum, sumuntur de Dominica etiam in I. VESPERIS & I. COMPLETOR. excepto quod in utrisque VESPERIS ultimus PSALMUS erit Psal. 116. Laudate Dóminum, omnes Gentes pag. 158.

AD UTRASQUE VESPERAS

ANTIPHONÆ de Laudibus. In Semiduplicibus & suprà quinque dicuntur *ANTIPHONÆ* : In Simplicibus autem & intrà Octav. etiam Solemnes una tantum dicitur, prima scilicet de Laudibus. *RESPONSORIUM* in I. VESPERIS non dicitur nisi in Duplicibus & suprà.

AD UTRUMQUE COMPLETORIUM

Omnia ut in Psalterio.

IN Solemnibus SINGULIS VERSIBUS additur Allelúia, allelúia, allelúia.

Pars Autumnalis.

AD OFFICIUM MATUTINUM

In Duplicibus & suprâ ad unumquodque Nocturnum tres Antiphonæ, una nempe super unumquemque Psalmum. IN Semiduplicibus ad Nocturnum novem Psalmi sub tribus Antiphonis, una nempe super tres Psalmos cum Glória Patri in fine cujusque Psalmi; & istæ tres ANTIPHONÆ, VERSICULUS & RESPONSORIA sumuntur secundum Feriam; id est, Feriis Secundâ & Quintâ è I. Nocturno de Communi convenienti. Feriis Tertiâ & Sextâ è II. Nocturno: Feriâ Quartâ & Sabbato è III. Nocturno. IN Simplicibus ad Nocturnum novem Psalmi sub una tantum ANTIPHONA, prima scilicet è I. Nocturno; VERSICULUS verò & RESPONSORIA secundum Feriam ut suprâ in Semiduplicibus. IN Solemnibus post unumquodque Responsorium dicitur Glória Patri.

AD LAUDES

In Semiduplicibus & suprâ quinque Antiphonæ: In Simplicibus autem & intrâ Octavas etiam Solemnes, una dicitur tantum, prima scilicet de Laudibus.

AD HORAS.

Antiphonæ de Laudibus, quartâ omisâ. RESPONSORIA BREVIA in Solemnibus dicuntur de primo modo; in Duplicibus & intrâ Octavas Solemnes de secundo modo; in Semiduplicibus autem & infra de tertio modo.

COMMUNE APOSTOLORUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Ephes. 4.

Christus dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verbó Evangelístas, álios autem Pastóres, & Doctóres, ad consummationem Sanctórum in opus ministérii, in ædificationem corpóris Christi.

Responsor. Dabo opus eórum in veritate, & fœdus perpétuum fériam eis, & * Scient in géntibus semen eórum, & germen eórum in médio populórum.

ψ. Scriptum est: Quàm speciósi pedes Evangelizántium pacem, Evangelizántium bona! * Scient. Glória. * Scient. *If. 61. Rom. 10.*

H Y M N U S.

CELÉSTIS aulæ principes,
Sacri duces exercitûs,
Bisæna mundi lúmina,
Olim futúri Júdices,

MERSIS gravi caligine
Per vos dies renáscitur;

Quos vanus error lúserat,
Illústrat alma véritas.

NON vi, nec armis
militum,
Fandi nec ullis ártibus,
Verbo sed irrísæ Crucis
Christo rebélles súbditis.

QUIBUS genébat
súbditus,
Rumpúntur orbis víncula:
Jam gaudet, excússó jurgó,

Liber Dei sub légibus.

VULGATA terris ómnibus

Per vos Dei mystéria:
Sic vestra terris ómnibus
Præclára facta pérsonant.

¶ UNI sit & trino Deo
Suprema laus, summum
decus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.

Amen.

ψ. Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquéntur:

℞. Et mirabília tua narrábunt. *Psf. 144.*

Ad Magnificat

Ant. 1. Dóminus locútus est: Ascéndent salvátóres in montem Sion: & erit Dómino regnum.

Abdiæ.

Oratio ut in Proprio.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Christum Apostolorum Magistrum & Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

Psalms Veníte pag. 6.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. Vocávit Iesus discípulos suos, & elégit duódecim ex ipsis, quos & Apóstolos nominávit. *Luc.* 6.

Ant. 8. Dedit illis virtutem & potestatem super ómnia dæmónia, & misit illos prædicare regnum Dei. *Luc.* 9.

Ant. 2. Præcipiens, dicebat eis: Infirmos curate, mórtuos suscitáte, dæmones ejícite: gratis accepistis, gratis date. *Matth.* 10.

ψ. Constitúes eos príncipes super omnem terrá:

℞. Mémoires erunt nóminis tui, Dómine. *Pf.* 44.

Pater noster, &c.

℞. j. Non vos me elegistis: Sed ego elégi vos, & * Pósum vos ut eátis & fructum afferátis, & fructus vester máneat.

ψ. Quod salvátum fuerit de domo Juda, faciet

fructum: Zelus Dómini exercituum faciet istud.

* Pósum. *Joan.* 15. *Is.* 37.

℞. ij. Ite ad oves que perierunt domus Israh. Eúntes autem prædicáte, dicétes: * Quia appropinquávit regnum cœlorum.

ψ. Hæc dicit Dóminus: Revertátur unusquisque à via sua mala & dirigite vias vestras & stúdia vestra. * Quia. *Matth.* 10. *Jerem.* 18.

℞. iij. Ecce dedi vobis potestatem super omnem virtutem inimici: * Verúmtamen in hoc nolite gaudere: † Gaudéte quòd nómina vestra scripta sunt in cœlis.

ψ. Dabo vos in nomen & in laudem ómnibus pópulis. * Verúmtamen. Glória. † Gaudéte. *Luc.* 10. *Soph.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. In quamcúmque domum intravéritis, dicite: Pax huic dómui; & si ibi fúerit filius pacis, requiescet super illum pax vestra. *Luc.* 10.

Ant. 5. Qui vos audit, me audit: Et qui vos spernit, me spernit. Qui autem me spernit, spernit

Commune Apostolorum.

v

eum qui misit me. *Luc. 10.*

Ant. 6. Dabo vobis
os & sapientiam, cui non
póterunt resistere & con-
tradícere omnes adversá-
rii vestri. *Luc. 21.*

✠. Annuntiáte inter
gentes glóriam Dómini,
R. In ómnibus pópulis
mirabilia ejus. *Pf. 95.*

Pater noster, &c.

R. iv. Ecce ego mitto
vos sicut oves in médio
lupórum. * Estóte ergo
prudéntes sicut serpéntes,
& simplices sicut colum-
bæ.

✠. Ex ore Dómini pru-
déntia : & próteget gra-
diéntes simpliciter. * Es-
tóte. *Matth. 10. Prov. 2.*

R. v. Jam non dicam
vos servos : Vos autem
dixi amícos : * Quia óm-
nia quæcúmque audivi à
Patre meo , nota feci
vobis.

✠. Antíqua ne intueá-
mini. Ecce ego fácio no-
va , & nunc oriéntur :
útique cognoscétis ea.
* Quia. *Joan. 15. Is. 43.*

R. vj. Nolíte cogitare
quómodo, aut quid lo-
quámini : * Non enim
vos estis qui loquimini,
sed Spíritus Patris vestri
qui loquitur in vobis.

✠. Spíritus meus erit

in médio vestrúm , nolíte
timére. * Non. Glória.
* Non. *Matth. 10. Agg. 2.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. Non est disci-
pulus super Magístrum :
Si Patremfamilias Beél-
zebub vocáverunt, quan-
tò magis domésticos ejus?
Matth. 10.

Ant. 8. Tradent vos
in Concíliis, & in Syna-
gógis suis flagellábunt
vos. *Matth. 10.*

Ant. 3. Eritis ódio
ómnibus propter nomen
meum : qui autem perse-
veráverit usque in finem,
hic salvus erit. *Matth. 10.*

✠. Multæ tribulatiónes
Justórum :

R. Et de ómnibus his
liberábit eos Dóminus.
Psal. 33.

Pater noster, &c.

R. vij. Mementóte ser-
mónis mei quem ego dixi
vobis : * Non est servus
major Dómino suo. Si
me persecúti sunt, & vos
persequéntur.

✠. Locúti sunt advér-
sùm me linguâ dolósâ,
& sermónibus ódii cir-
cumdederunt me. * Non
est. *Joan. 15. Pf. 108.*

R. viij. Tradémini à
paréntibus, & cognatis
a iij.

vj

Commune Apostolorum.

& amicis, & morte afficient ex vobis, & capillus de capite vestro non peribit: * In patientia vestra possidebitis animas vestras.

ψ. Nolite timere opprobrium hominum, & blasphemias eorum ne metuatis; ego, ego ipse consolabor vos: * In patientia. *Luc. 21. Is. 51.*

℞. ix. Vos estis qui permansistis mecum in tentationibus meis: * Et ego dispono vobis sicut disposuit mihi Pater meus regnum.

ψ. Disposui testamentum electis meis. * Et ego. Gloria. * Et ego. *Luc. 22. Psal. 88.*

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. **J**esus locutus est undecim discipulis dicens: Data est mihi omnis potestas in caelo & in terra. Euntes ergo, docete omnes gentes. *Matth. 28.*

Ant. 3. Docete eos servare omnia quaecumque mandavi vobis. Et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem saeculi. *Matth. 28.*

Ant. 1. Loquebantur verbum Dei cum fiducia, & virtute magna reddabant testimonium resurrectionis Jesu Christi.

Aet. 4.

Ant. 7. Erat manus Domini cum eis; multusque numerus credentium conversus est ad Dominum. *Aet. 11.*

Ant. 3. Tradiderunt animas suas pro nomine Domini nostri Jesu Christi. *Aet. 15.*

Capitulum. 2. Cor. 5.
Posuit in nobis Deus verbum reconciliationis. Pro Christo ergo legatione fungimur, tanquam Deo exhortante per nos. Obsecramus pro Christo, reconciliamini Deo.

ψ. Gloriam regni tui dicent:

℞. Ut notam faciant filiis hominum potentiam tuam. *Ps. 144.*

Ad Benedictus

Ant. 1. Prædicaverunt ubique, Domino cooperante, & sermonem confirmante, sequentibus signis. *Marc. 16.*

Oratio ut in Proprio.

AD TERTIAM.

Capitulum ut in primis Vesperis.

Commune unius Martyris

vij

R. brev. In omnem
-terram. exivit sonus eó-
rum. In omnem.

ψ. Et in fines orbis
terre verba eórum. In
omnem. Glória. In om-
nem.

ψ. Non sunt loquelæ
neque fermónes,

R. Quorum non au-
diántur voces eórum. *Pf.*
-18.

AD SEXTAM.

Capitulum de Laudibus.

R. brev. Confitebimur
tibi, Deus : Invocabimus
nomen tuum. Confitebi-
mur.

ψ. Narrabimus mira-
bília tua. Confitebimur.
Glória. Confitebimur. *Pf.*
74.

ψ. In generationem &
generationem

R. Annuntiabimus lau-
dem tuam. *Pf.* 78.

AD NONAM.

Capitulum. Act. 5.

Per manus Apostoló-
rum fiébant signa &
prodigia multa in plebe.

R. brev. Dóminus ex-
celsus subjécit pópulos no-
bis. Dóminus.

ψ. Elégit nobis hære-
ditatem suam. Dóminus.
Glória. Dóminus. *Pf.* 46.

ψ. Nimis honorificati
sunt amici tui, Deus :

R. Nimis confortatus
est principatus eórum.
Pf. 138.

AD II. VESPERAS.

*Capitulum, Hymnus &
Versus ut in primis Ves-
peris.*

Ad Magnificat

Ant. 1. Vos qui secuti
estis me, in regeneratió-
ne cum sederit Filius hó-
minis in sede maiestatis
sue, sedebitis & vos ju-
dicantes duodecim tribus
Israël. *Matth.* 19.

Oratio ut in Proprio.

COMMUNE UNIUS

MARTYRIS:

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Jac. 1.

Beatus vir qui suf-
fert tentationem :
quóniam cum pro-
batus fuerit, accipiet co-
ronam vitæ, quam repro-
misit Deus diligentibus se.

Responsor. Benedictus
vir, qui confidit in Dó-
mino ; * Erit Dóminus
fidúcia ejus. † Non timé-
bit, cum vénerit æstus.

ψ. Hæc est grátia &

propter Dei concientiam
sústinet quis tristitias pá-
tiens injústè. * Erit. Gló-
ria. † Non. *Jerem. 17. 1.*
Petr. 2.

H Y M N U S.

FELIX morte tuâ ,
qui cruciátibus
Cœlo difficilem rumpere
amas viam ,
Et signáre cruóre
Quam Christo dé-
deras fidem !

PÆNIS victa quibus
deficeret fides ,
Tu poenas ávidâ mente
præoccupas :
Cui non súfficit una ,
Ambis innúmeras
neces.

TE pro lege sua mag-
nánimum mori ,
Te Christus púgilem spec-
tat ab æthere :
Ne succumbere pos-
sis ,
Tecum prælia sústi-
net.

ET nos delicias , vana
per ótia ,
Gens infida Deo , quæ-
rimus anxii :
Quid torpémus ?
inértes
Sanguis Mártyris ex-
citát.

PATRI máxima laus ,
máxima Fílio ;
Sit par , Sancte , tibi gló-

ria , Spíritus ,
Quo donánte , co-
ronam
Invictus pugil obti-
net.

Amen.

Ÿ. Justus , cùm cec-
derit , non collidétur :

℞. Quia Dóminus sup-
pónit manum suam. *Pf. 36.*

Ad Magnificat

Ant. 5. Nemo pati-
tur ut homicída , aut fur ,
aut alienórum appetitor.
Si autem ut Christiánus ,
non erubéscat ; gloríficat
Deum in isto nómine. 1.
Petr. 4.

Oratio ut infrà ad Lan-
des.

AD MATUTINUM.

Invitator. Deum pa-
tiéntiæ & solátii , * Ve-
níte , adorémus. *Rom. 15.*
Psalms. Venite. pag. 6.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. Fili , sta in
justitia & timóre , & præ-
para ánimam tuam ad
tentationem. *Eccli. 2.*

Ant. 8. Confortáre ,
& esío robústus : Dómi-
nus ipse erit tecum : non
dimittet , nec derelinquet
te. *Deut. 31.*

Ant. 3. Qui vícerit ,
vestiétur vestiméntis albis ;

& non delébo nomen
ejus de libro vitæ; &
confitébor nomen ejus co-
ram Patre meo, & coram
Angelis ejus. *Apoc. 3.*

ψ. In die tribulatiónis
eruum te,

℞. Et honorificabis me.
Psal. 49.

℞. j. Qui volúerit áni-
mam suam salvam facere,
perdet eam: * Qui autem
perdiderit ánimam suam
propter me & Evangé-
lium, salvam faciet eam.

ψ. Erit tibi ánima tua
in salutem, quia in me
habuisti fidúciā, ait Dó-
minus. * Qui. *Marc. 8.*
Jerem. 39.

℞. ij. Esto fidélis usque
ad mortem, & dabo tibi
corónam vitæ. * Qui vi-
cerit, non lædétur à mor-
te secúnda.

ψ. Usque ad mortem
certa pro justítia, & Deus
expugnabit pro te inimi-
cos tuos: * Qui. *Apoc. 2.*
Eccli. 4.

℞. iij. Qui vicerit, fá-
ciam illum columnam in
templo Dei mei, * Et
foràs non egrediétur ám-
plius: & † Scribam super
eum nomen Dei mei, &
nomen civitátis novæ Je-
rusalem.

ψ. Plantábo eum, &
non turbabitur ampliùs;
nec addent filii iniquitá-
tis, ut affligant eum sicut
priùs; * Et foràs. Glória.
† Scribam. *Apoc. 3. 2.*
Reg. 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. Non mihi con-
tingat parcere ánimæ meæ
in omni témpore tribula-
tiónis. 1. *Mach. 13.*

Ant. 7. Prompto áni-
mo pro gravíssimis ac
sanctíssimis légibus ho-
néstā morte perfúngar. 2.
Mach. 6.

Ant. 8. È coelo mem-
bra ista possideo, sed pro-
pter Dei leges hæc ipsa
despicio, quoniam ab ipso
me ea receptúrum spero.
2. *Mach. 7.*

ψ. Fortitúdinem meam
ad te custódiam,

℞. Quia Deus suscep-
tor meus es. *Pf. 58.*

℞. iv. Ego non solum
alligári, sed * Et mori
parátus sum propter nó-
men Dómini Jesu.

ψ. Ego ánimam meam
& corpus meum trado
pro pátriis légibus. * Et.
Act. 21. 2. Mach. 7.

℞. v. Etsi in præsentí
témpace suppliciis hómi-
num éripiar, manum

x   *Commune unius Martyris.*

Omnipoténtis nec vivus, fuit illi; custodívit illu-
nec defúctus effúgiam. ab inimícis, & à seducto-

* Quamóbrem fortiter ribus tutávit illum. *Sap.*
vitâ excedéndo, exéplum 10.

forte relínquam.

ψ. Tu, Dómine, ad-
juvísti me,

ψ. Existímo quòd non
sunt condignæ passiónes
huius témporis ad futú-
ram glóriam: * Quamó-
brem. 2. *Mach.* 6. *Rom.* 8.

℞. Et consolátus es
me. *Psal.* 85.

℞. vj. Dómine, qui
habes sanctam sciéntiam,
manifestè tu scis, quia
cùm à morte possem libe-
rári, * Duros córporis

℞. vij. Certámen for-
te dedit illi Dóminus,
* Ut vinceret, & sciret
quóniam ómnium potén-
tior est sapiéntia.

sustíneo dolóres: Secún-
dum ánimam verò, prop-
ter timórem tuum libén-
ter hæc pátor.

ψ. Confortátus est fi-
de, dans glóriam Deo.
* Ut. *Sap.* 10. *Rom.* 4.

ψ. Gáudeo in passió-
nibus, & adimpleo ea
quæ defunt passiónum
Christi in carne mea:

℞. viij. A peccatóri-
bus liberávit eum Dó-
minus: * Descéndit cum
illo in fóveam, & in vín-
culis non dereliquit illum.

* Duros. Glória. * Duros.
2. *Mach.* 6. *Coloss.* 1.

ψ. Erat Deus cum eo,
& eripuit eum ex ómni-
bus tribulatióibus ejus:
* Descéndit. *Sap.* 10.
Act. 7.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. Pro certo ha-
bet omnis qui te colit,
Dómine, quod vita ejus,
si in probatióne fúerit,
coronábitur. *Tob.* 3.

℞. ix. Hanc tentatió-
nem ideo permísit Dómi-
nus evenire illi, ut póste-
ris darétur exéplum pa-
tiéntiæ: nam * Non est
contristátus contra Deum
quòd plaga ei acciderit,
sed † Immóbilis in Dei
timóre permánsit.

Ant. 5. Iste pauper cla-
mávit, & Dóminus exau-
divit eum, & de ómni-
bus tribulatióibus ejus
salvavit eum. *Psal.* 33.

ψ. Magis éligens affligi
eum pópulo Dei, quàm
temporalis peccáti habere

Ant. 6. In fraude cir-
cunveniéntium illum af-

jucunditatem. * Non est.
Glória. † Immóbilis. *Tob.*
2. *Hebr.* 11.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. **J**ustus quasi leo
1. **J** confidens, absque
terrore erit. *Prov.* 28.

Ant. 3. Dóminus me-
cum est, quasi bellátor for-
tis: idcirco qui persecun-
tur me, cadent, & in-
firmi erunt. *Jerem.* 20.

Ant. 6. Magnificábitur
Christus in corpóre meo
sive per vitam, sive per
mortem. *Philip.* 1.

Ant. 5. Gloriosíssimam
mortem magis quàm odi-
bilem vitam compléctens,
voluntáriè præibat ad sup-
plicium. 2. *Mach.* 6.

Ant. 1. Hoc modo vitá
decéssit, univérse genti
memóriam mortis suæ ad
exémplum virtútis & for-
titudinis derelinquens. 2.
Mach. 6.

Capitulum. 2. *Tim.* 1.

Patior, sed non con-
fúndor, scio enim cui
crédidi; & certus sum quia
potens est depósitum me-
um serváre in illum diem.

✠. Adjutor meus, tibi
psallam.

℞. Quia Deus suscep-
tor meus es. *Psf.* 58.

Ad Benedictus Ant. 1.
Bonum certámen certávi;
cursum consummávi, fi-
dem servávi. In réliguo
repósita est mihi coróna
justitiæ. 2. *Tim.* 4.

Oratio.

A Désto, Dómine, sup-
plicationibus nostris,
ut qui beáti Mártiris tui
N. natalitiis gloriámur,
nec minis injustè perse-
quéntium, nec ullis per-
turbémur advérsis. Per.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus,
Dómine, intercedén-
te beáto N. Mártire tuo,
in tua fide & sinceritate
constántiam; ut in caritate
divína firmáti, nullis ten-
tationibus ab ejus integri-
tate divellámur. Per.

Si sit Pontifex.

Oratio.

OMnipotens, sempi-
térne Deus, qui in
ómnium Sanctórum tuó-
rum es virtúte mirábilis:
da nobis in festivitáte beá-
ti N. cum gratiarum ac-
tione lætári, qui Fílii tui
Martyr & Póntifex, quod
ministério gessit, testimó-
nio comprobávit; & quod
prædicávit ore, confir-
mávit exémpló. Per eúm-
dem.

Alia Oratio.

DEus, cujus grátia beátum *N.* Pontificem tuum in Sacerdótium elégit, doctrína ad prædicándum erúdiit, poténtia ad perseverándum confirmávit: da nobis ex ejus imitatione pópulum christiánum & instrúere vivendi exémplo, & confirmáre patiéndò. Per.

Si sit Sacerdos tantum.

Oratio.

DEus, à quo constántiam fides, & virtutem sumit infirmitas: quæsumus, ut beáti *N.* Sacerdótis & Mátyris tui exémplo & précibus, quidquid in persecutióibus sævum est, quidquid in morte terribile, facias nos tui nóminis confessiône superáre. Per.

AD TERTIAM.

Capitulum ut in primis Vesperis.

R. brev. In Deo salutare meum, & glória mea. In Deo.

Ps. Deus auxilii mei, & spes mea in Deo est. In Deo. Glória. In Deo. *Ps.* 61.

Ps. Deus meus adjutor meus, & sperábo in eum.

R. Protéctor meus, &

cornu salutis meæ. *Ps.* 77.

AD SEXTAM.

Capitulum de Laudibus.

R. brev. Si consistant adversum me castra, non timebit cor meum. Si consistant.

Ps. Si exurgat adversum me prælium, in hoc ego sperábo. Si consistant. Glória. Si consistant. *Ps.* 26.

Ps. Dóminus mihi adjutor:

R. Non timebo quia faciat mihi homo. *Ps.* 117.

AD NONAM.

Capitulum. Tob. 3.

Post tempestátem tranquillum facis, Dómine; & post lacrymationem & fletum, exultationem infundis. Sit nomen tuum, Deus Israël, benedíctum in sæcula.

R. brev. Factus es, Dómine, suscéptor meus. Factus.

Ps. Et refúgium meum in die tribulatiónis. Factus. Glória. Factus. *Ps.* 58.

Ps. In die tribulatiónis meæ clamávi ad te.

R. Quia exaudísti me. *Pj.* 85.

AD II. VESPERAS.

Capitulum. Hymnus &

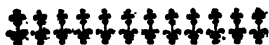

*Versus ut supra in primis
Vesperis.*

Ad Magnificat

Ant. 4. Iustum non dereliquit Deus, donec afferret illi potentiam adversus eos qui eum depri-
mebant; & dedit illi claritatem æternam. *Sap. 10.*

Oratio ut supra ad Laud.

COMMUNE PLUR.

MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Sap. 3.

JUSTORUM animæ in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt oculis insipientium mori, & æstimata est afflictio exitus illorum; & quod a nobis est iter, exterminium: illi autem sunt in pace.

℟. Nunc sequimur te, Domine, in toto corde, & timemus te; ne confundas nos: & * Erue nos in mirabilibus tuis; & da glóriam nómini tuo: & confundantur omnes qui ostendunt servis tuis mala.

℣. Datum est bestię bellum facere cum sanctis.

* Erue. Glória. * Erue.

Dan. 3. Apoc. 13.

H Y M N U S.

CHRIſTI Martyribus debita nos decet, Virtutis memores, promere cuncta;
Quos. nec blanditiis, nec potuit minis Fallax vincere sæculum.

CÆLĒSTIS Patriæ mens inhians bonis
Mundi spernit opes. fluxaque gaudia:
Vitæ quin etiam, præ Dómini lucro,
Jacturam facilem putant.

NON vultus metunt carnisificum truces:
Foetas suppliciis despicunt manus:
Enses, flagra, rotas, omnia perpeti
Victrix edocuit fides.

O incredibilem vim patientiæ!

Non, artus laceros qui cruciat dolor,
Extorquet gemitum, non querimóniam
Agis mitibus elicit.

ERGO nunc propior,
Christe, tibi sedet Palmis turba nitens usque viréntibus,
Victorúmque gerens præmia, nobiles
Multo sanguine laueas.

SIT laus summa Patri,
summâque Fílio :

Sit par, Sancte, tibi
glória, Spíritus,

Cujus præsidio prælia
sústinent,

Contéptâ nece Már-
tyres. Amen.

ψ. In ætérnum exultá-
bunt :

℞. Et habitábis in eis.

Psal. 5.

Ad Magnificat.

Ant. 8. Cùm vos óde-
rint hómines, & expro-
bráverint propter Fílium
hóminis, gaudéte & exul-
táte : ecce enim merces
vestra multa est in cœlo.

Luc. 6.

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

Invit. Dóminum legi-
timè certántes coronán-
tem, * Veníte, adorémus.

2. *Tim.* 2.

Psalms Venite p. 6.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 5. Convenérunt
adversùm nos, ut nos dis-
pèrdant. Quómodo poté-
rimus subsistere, nisi tu,
Deus, ádjuves nos? 1.
Mach. 3.

Ant. 8. Qui osténdunt
servis tuis mala, confun-
dántur in omnipoténtia
tua; & sciant quia tu es

Dóminus Deus solus.
Dan. 3.

Ant. 1. Dómine réspice
ad nostram humilitátem,
& faciém sanctórum mó-
rum atténde, & osténde
quóniam non derelínquis
præsuméntes de te. *Judith.*
6.

ψ. Da nobis auxiliúm
de tribulatióne :

℞. Quia vana salus hó-
minis. *Pf.* 59.

℞. j. Nos stulti propter
Christum : maledicimur,
& benedicimus : * Perse-
cutionem pátimur, & suf-
tinémus : blasphemámur,
& obsecrámur.

ψ. Propter te, Dómi-
ne, mortificámur totâ die :
æstimáti sumus sicut oves
occisiónis. * Persecutió-
nem. 1. *Cor.* 4. *Pf.* 43.

℞. ij. Quis nos sepa-
rábit à caritatè Christi?
Tribulatio? an angústia?
an fames? an persecútió?
an gládus? * Neque mors,
neque vita póterit nos se-
paráre à caritatè Dei.

ψ. Hæc ómnia vené-
runt super nos, nec obli-
ti sumus te, Dómine. * Ne-
que mors. *Rom.* 8. *Pf.* 43.

℞. iij. Deus omnis grá-
tiæ qui vocávit nos in ætér-
nam suam glóriam in
Christo Jesu, * Módicum

passos ipse perficiet : ipsi glória & impérium † In sæcula sæculórum.

ψ. Rex mundi defunctos nos pro suis légibus in æternæ vitæ resurrectione suscitabit : * Módicum. Glória. † In sæcula. 1. *Petr.* 5. 2. *Mach.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. In mortem tradimur propter Jesum, ut & vita Jesu manifestetur in carne nostra mortali. 2. *Cor.* 4.

Ant. 2. Parati sumus mori, magis quàm pátrias Dei leges prevaricari. 2. *Mach.* 7.

Ant. 6. Propitius sit nobis Deus : non est nobis útile relinquere legem & justitias Dei, ut eamus alterà viâ. 1. *Mach.* 2.

ψ. In Deo faciemus virtutem :

℞. Et ipse ad nihilum deducet tribulantes nos. *Psf.* 59.

℞. iv. Absit à nobis, ut relinquamus Dóminum, & serviámus diis aliénis : * Dómino Deo nostro serviémus, & obediéntes érimus præceptis ejus.

ψ. Etsi sunt qui dicantur dii, sive in cœlo, sive in terra ; nobis tamen

unus Deus. * Dómino Deo. *Jos.* 24. 1. *Cor.* 8.

℞. v. Dóminus Deus aspiciet veritatem, & consolábitur in nobis. * Pótius est ab hominibus morti datos spem expectare à Deo, iterum ab ipso resuscitandos.

ψ. Sicut abundant passiones Christi in nobis : ita & per Christum abundat consolatio nostra. * Pótius est. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 1.

℞. vj. Exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patientia, in tribulationibus. * In necessitatibus, in angustis, in plagis, in carceribus.

ψ. Omnes qui placuerunt Deo, per multas tribulationes transierunt fideles, * In. Glória. * In. 2. *Cor.* 6. *Judith.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. Ruent in gládio, & in flamma, & in captivitate ; ut conséntur, & dealbentur usque ad tempus præfinitum. *Dan.* 11.

Ant. 4. Disténti sunt, non suscipientes redemptionem, ut meliorem invenirent resurrectionem. *Hebr.* 11.

Ant. 8. Ecce quomodo

computati sunt inter filios Dei, & inter Sanctos fors illorum est ! *Sap. 5.*

✠. Salus iustorum à Domino.

✠. Et protector eorum in tempore tribulationis. *Pf. 36.*

✠. vij. Ludibria & verbera experti, insuper & vincula & carceres, * Lapidati sunt, secti sunt, tentati sunt, in occisione gladii mortui sunt.

✠. Tradiderunt corpora sua, ne servirent, & ne adorarent omnem Deum, excepto Deo suo. * Lapidati sunt. *Hebr. 11. Dan. 3.*

✠. viij. Vicerunt propter sanguinem Agni, & propter verbum testimonii sui, & non dilexerunt animas suas usque ad mortem: * Propterea lætāmini, coeli, & qui habitatis in eis.

✠. Modico dolore sustentato, sub testamento æternæ vitæ effecti sunt: * Propterea. *Apoc. 12. 2. Mach. 7.*

✠. ix. Antiquus dierum iudicium dedit sanctis Excelsi; * Et † Regnum obtinuerunt sancti.

✠. Per fidem operati

sunt iustitiam, adepti sunt re promissiones; * Et Glória. † Regnum. *Dan. 7. Hebr. 11.*

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. V Obis donamus. 8. *V* est pro Christo, non solum ut in eum credatis, sed ut etiam pro illis patiāmini. *Philipp. 1.*

Ant. 1. Magnum certamen sustinuitis passionum, opprobriis & tribulationibus. *Hebr. 10.*

Ant. 7. Tanquam aurum in fornace probati illos, & quasi holocausti hostiam accepit illos, & in tempore erit respectus illorum. *Sap. 3.*

Ant. 1. Si coram hominibus tormenta passi sunt, spes illorum immortalitate plena est. *Sap.*

Ant. 7. Lætābuntur coram te, Domine, sic qui lætantur in messe, & cut exultant victores, & tū prædā. *Is. 9.*

Capitulum. 2. Cor. 4.

Quod in presenti momentaneum leve tribulationis nostræ supra modum in sublimitate æternæ gloriæ potius operatur in nobis

contemplántibus no-
uæ vidéntur, sed quæ
vidéntur. Quæ enim
ntur, temporália sunt:
autem non vidéntur,
na sunt.

. In te , Dómine ,
iuerunt ;

. Et liberásti eos. *Pf.*

d. Benedictus

nt. 1. Beáti qui per-
iônē patiuntur prop-
ustitiam : quóniam ip-
n est regnum celo-
Matth. 5.

Oratio.

Eus , invisibilis for-
titúdo certantium ,
o , quæsumus , nobis
icántibus , ut qui
ernâ die sanctórum
yrum tuórum *N.* &
loriosum triúmphum
imus , eórum méritis
écibus contra spiri-
nequitiae muniámur.
Dóminum.

Alia Oratio.

Mnípotens , sempi-
térne Deus , qui in
órum tuórum córdi-
flammas tuæ dilec-
accéndis : da mén-
nostris eámdem fi-
aritatísque virtutem ;
ártyris tui *N.* & so-
m , quorum gaudé-
rictórius , proficiámus.

exémplis. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

*Capitulum ut suprà in
primis Vesperis.*

R. br. Custódit Dómi-
nus ánimas sanctórum
suórum. Custódit.

ψ. De manu peccatória
liberábit. Custódit. Gló-
ria. Custódit. *Pf. 96.*

ψ. Dóminus loquétur
pacem in plebem suam ;

R. Et super sanctos
suos. *Pf. 84.*

AD SEXTAM.

*Capitulum ut suprà in
Laudibus.*

R. br. Probásti nos ,
Deus , & eduxisti nos in
refrigérium. Probásti.

ψ. Igne nos examinásti
sicut examinátur argén-
tum. Probásti. Glória.
Probásti.

ψ. Lætáti sumus pro
diébus quibus nos humi-
liásti,

R. Annis quibus vídi-
mus mala. *Pf. 89.*

AD NONAM.

Capitulum. Apoc. 22.

BEáti qui lavant stolas
suas in sáanguine Agni:
ut sit potéstas eórum in
ligno vitæ , & per portā
intrent in civitátem.

R. brev. Qui séminant

xvñj

Commune Confessoris Christi.
in lácrymis, in exulta-
tione metent. Qui.

ψ. Eúntes ibant & fle-
bant, mitténtes sémína
sua. Qui. Glória. Qui.

ψ. Veniéntes vénient
cum exultatione,

℞. Portántes manipulos
suos. Ps. 125.

AD II. VESPERAS.

*Capitulum, Hymnus &
Versus ut suprà in primis
Vesperis.*

Ad Magnificat

Ant. 8. Datæ sunt illis
singulæ stolæ albæ : &
dictum est illis ut requié-
cerent, donec compleán-
tur consérvi eórum, qui
interficiéndi sunt sicut &
illi. Apoc. 6.

Oratio ut suprà ad Laud.

COMMUNE CONFESS. CHRISTI.

[Qui scilicet coram ty-
rannis passus, in pace ta-
men obiit.]

*Omnia de Communi se-
cundùm dignitatem Sancti,
exceptis quæ sequuntur :*

IN I. VESPERIS.

H Y M N U S.

E C Q U I S magnáni-
mus se pugil ex-
hibet?

Fit verbum
clypeus

Athletamque
parat arma

Ad certamina

R E G E S ante í
pávidus ve

Testaturque í
métuens m

Vires, verba,
vidus hósti

Præsens í
Deus.

Q U I D vos, hánt
víncula, p

Intentáre iuv
gládios? vi

Nil torménta
fronte feré

Ridet carnífex

O S T É N T A T í
pore vúlne

Pulchræ part
stémata

Aptatúrque í
labóribus

Mercés láure

P A T R I máxi
máxima Fi

Sit par, San
laus quoq

tus,
Fac mentes í
mine vérí

Urat péctori
Amen.

ψ. Dóminus
jútor ;
℞. Et ego

Commune sanctorum Pontificum.

xix

inimicos meos. *Psal.* 117.

Ad Magnificat

Ant. 8. Qui confitetur me coram hominibus, confitebor & ego tibi coram Patre meo qui in coelis est. *Matth.* 10.

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

Invitator. Christum, qui dat vincēti manna absconditum; * Venite, adorēmus. *Apoc.* 2.

Psalms Venite pag. 6.

AD LAUDES.

Ÿ. Præcixisti me virtute ad bellum:

ꝛ. Et supplantasti insurgētes in me subtus me. *Pf.* 17.

Ad Benedictus

Ant. 1. Confitebor nōmini tuo, Dōmine, quōniam protēctor factus es mihi, & liberasti corpus meum à perditionē, & in conspēctu astantium factus es mihi adjutor. *Eccli.* 51.

Oratio.

Deus, pro cuius nōmine beātus N. Confessor tuus (& Pōtifex) passiones invictā fide sustinuit; da nobis ejus exēplo magis eligere

affligi in hoc sæculo, quā temporālis peccāti habere jucunditatem. Per.

AD II. VESPERAS.

Hymnus & Versus ut in primis Vesperis.

Ad Magnificat

Ant. 5. Apprehēde vitam æternam in qua vocātus es, confēssus bonam confēssionem coram multis tēstibus. 1. *Tim.* 6.

Oratio ut supra ad Laud.

COMMUNE SANCT.

PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Hebr. 5.

OMnis Pōtifex ex hominibus asūptus, pro hominibus constituitur in iis quæ sunt ad Deum, ut offerat dona & sacrificia pro peccatis. Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur à Deo tanquam Aáron.

ꝛ. Locutus es sanctis tuis, Dōmine, & dixisti: Inveni servum meum, * Oleo sancto meo unxi eum: † Manus mea auxiliabitur ei.

Ÿ. Huic Deus testimō-

nium pérhibens, dixit : In-
veni virum secundum cor
meum : * Oleo. Glória.
† Manus. *Pf. 88. Ad. 13.*

H Y M N U S.

Pro uno Pontifice.

CHRISTE Pastórum
caput atque prin-
ceps,

Præfulis festam venerá-
ta lucem

Débitis supplex tua
templa votis

Turba fréquentat.

ILLE non vano ténuir tre-
méndam

Spiritu sedem, próprio
nec ausu :

Sed sacrum iussus, Dó-
mino vocánte,

Sumpsit honórem.

STRÉNUUM bello púgi-
lem supérni

Chrísmatis pleno tuus
unxit intus

Spiritus cornu, posuit-
que sanctam

Páscere gentem.

FIT gregis pastor, pater
atque forma :

Lætus impéndit sua, se-
que ; servus

Omnium, curis gravis,
omnibúsque

Omnia factus.

PRO reis orat, réficit ge-
méntes,

Erigit lapsos, tenebrás-
que pellit,

Fit potens v-
cet alta, p-

Cónterit hol-

FAC ut illam
juvémur,

Christe ; fa-

paritérque
Spirítum ju-

mus hym
Omne per
Amen.

H Y M N

Pro pluribus Pontificibus.

O Qui prog-
ánimas

Alto consilio
próvidos

Charo poni

Quos tu, C-
cas duces

HI iusto póp-
regunt ;

Hi de fonte bi-
sitiunt De-

Et de núm-

Implent no-
númine.

HI dum cord-
gibus im-

Discússis téné-
dei decu-

Sese pandit

Toto lúmin-

FACTI forma
páriunt I-

Quæ sermón-
móribus

Cum man-
urget ;

Commune sanctorum Pontificum.

xxxj

Cum damnant, amor rum principem, * Venite,
arguit, adoremus. 1. Petr. 5.

USQUAM lenta tenent Psalmus Venite pag. 6.

otia desides :

ctes atque dies invi-
gilant agro ,

Subrepens inimicus

Ne zizania seminet.

UAS errare vident à

grege devias ,

utè solliciti per juga

montium ,

Per deserta requirunt ,

Et portant humeris

oves.

AUS , qui Pontifices

constituit, Patri :

storum capiti laus quo-

que Filio :

Qui pinguédine men-

tes

Ungis , laus tibi , Spiri-

tus.

Amen.

ψ. Beatus quem ele-
ti & assumpsisti.

℞. Inhabitabit in atriis
is. Ps. 64.

Ad Magnificat

Ant. 4. Elégit ipsum

ominus ab omni vivente

ferre sacrificium Deo ,

censum & bonum odó-

m pro populo suo. Eccl.

1.

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

Invit. Christum Pastó-

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. Vocavit eum

Dóminus , & ait : Vidi

afflictiónem populi mei :

veni , & mittam te , ut

educas populum meum.

Exod. 3.

Ant. 1. Dixit ad Deum:

Quis sum ego , ut vadam

& educam filios Israël ?

Qui dixit ei : Ego ero

tecum. Exod. 3.

Ant. 8. Perge igitur

& ego ero in ore tuo :

tu autem eris in his quæ

ad Deū pertainent. Exod. 4.

ψ. Pofui adjutorium in

potente.

℞. Et exaltavi electum

de plebe mea. Ps. 88.

℞. j. Rectorem te po-

fuérunt ? noli extólli :

* Esto in illis quasi unus

ex ipsis ; curam illorum

habe.

ψ. Si quis vult primus

esse , erit ómnium novís-

simus , & ómnium minís-

ter : * Esto. Eccli. 32.

Marc. 9.

℞. ij. Speculatorem de-

di te domui Israël : * Au-

diens ergo ex ore meo

sermónem , annuntiabis

eis ex me.

ψ. In mente habere quā-
liter accēperis, & audiē-
ris, & ferva: * Audiens.
Ezech. 33. Apoc. 3.

℞. iij. Accēde ad al-
tāre, & immola pro pec-
cāto tuo: * Offer holo-
caustum, & † Deprecāre
pro te & pro pōpulo.

ψ. Debet Pōntifex quem-
admodum pro pōpulo,
ita etiā & pro semetip-
so offerre pro peccātis:
* Offer. Glōria. † De-
precāre. *Levit. 9. Hebr. 5.*
IN IL NOCTURNO.

Ant. 5. In lege Dōmi-
ni congregatiōem judi-
cāvit, & in fide sua pro-
bātus est prophēta; &
cōgnitus est in verbis suis
fidēlis *Eccli. 46.*

Ant. 3. Dedit illis le-
gem, ne obliviscerētur
præcepta Dōmini, & ut
non exerrarent mētib; &
& hortabātur ne legem
amoverent à corde suo.
2. Mach. 2.

Ant. 8. Invocāvit Dō-
minum omnipotētem in
oppugnādo hostes cir-
cūstāntes undique, in
oblatiōe Agni invio-
lāti. *Eccli. 46.*

ψ. Invocabant Dōmi-
num sacerdotes ejus;

℞. Ipse exaudiēbat eos,
& loquebātur ad eos. *Pf.*
98.

℞. iv. Hic
viam Dōmini
vens spiritus
quæ sunt Je-

ψ. Unxit
sancto, & d-
minus in p-
potestatem &
testimōnia,
lucem dare
fervens. *Act.*

℞. v. Fac
mis infirmis
omnia factus
nes facerem
nia facio pr-
gēlium, ut
efficiar.

ψ. Zelātus
propterea bo-
bo possēsiōis
1. Cor. 9. E

℞. vj. Obtul
Dōmino: &
ad Dōminum
exaudivit eum

ψ. Plūrim
obtulit Deo
testimōnium
est esse justus
perhibēte m-
Deo. * Clam
* Clamāvit.
Hebr. 11.

IN III. NOC

Ant. 4. In
dedit confessi-
to & Excēl-
glōriæ. *Eccli.*

Ant. 7. Erogavit pecu-
as multas : justitiam &
em conservavit genti
æ. ; & exquisivit omni
modo exaltare populum
suum. 1. *Mach. 14.*

Ant. 1. Non recedet
memoria ejus , & nomen
ejus requirètur à genera-
tione in generationem.
Eccli. 39.

ψ. Justitia ejus manet
in sæculum sæculi.

℞. Cornu ejus exaltá-
tur in glória. *Pf. 111.*

℞. *vij.* Quis est fidélis
servus & prudens , quem
constituit Dñs suus su-
per familiam suam , ut det
illis cibum in tempore ?
Beátus ille servus , quem
dominus venerit dominus ejus,
venerit sic facièntem.

ψ. A Dómino suo præ-
stitus omnibus , guber-
nabat creditam sibi do-
mum. * Beátus. *Matth. 24.*
Genes. 39.

℞. *vij.* Iniquitas non
est inventa in labiis ejus :
in pace & in æquitate
ambulavit , * Et multos
vertit ab iniquitate.

ψ. Hortabatur omnes
in proposito cordis per-
sistère in Dómino ; quia
erat vir bonus , & plenus
spiritu Sancto. * Et mul-
tos. *Malach. 2. Aft. 11.*

℞. *ix.* Euge , serve bo-
ne & fidélis ; quia super
pauca fuisti : fidélis super
multa te constituam : * In-
tra in gaudiū Dómini tui.

ψ. Super populum meū
constitui te : sapièntia &
scièntia data sunt tibi ; &
glóriam dabo tibi. * In-
tra. Glória. *Intra. Matth.*
25. 2. Paral. 1.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 7. S Acérdos magnus
in vita sua suffulsi-
t domum , & in diébus suis
corroboravit templum.
Eccli. 50.

Ant. 2. Curavit gentem
suam , & liberavit eam à
perditione. *Eccli. 50.*

Ant. 5. Inventus est per-
fectus , justus , & in tem-
pore iracundiæ factus est
reconciliatio. *Eccli. 44.*

Ant. 8. Zelando zelum
Dei , accepit testaméntum
sacerdotii æterni. 1. *Ma-*
chab. 2.

Ant. 5. Hic est fratrum
amátor , & populi Israël :
hic est qui multum orat
pro populo. 2. *Mach. 15.*

Capitulum. 1. Petr. 5.

P Ascite qui in vobis est
gregem Dei , provi-
dentes non coacte , sed
spontaneè secundum Deum.

neque turpis lucri grátia, sed voluntariè; neque ut dominantes in Cleris, sed forma facti gregis ex animo.

ψ. Elégit Dóminus servum suum

℞. Páscere hæreditatem suam. *Psf. 77.*

Ad Benedictus

Ant. 1. Ego sum óstium: per me si quis introierit, salvábitur, & ingreditur, & egrediétur, & páscua invéniet. *Joan. 10.*

Pro uno Pontifice.

Oratio.

DEus, qui pópulis tuis indulgéntiâ cónsulis, & amóre domináris, qui- que illis regéndis vicários caritátis tuæ præfícis ministros: da, quæsumus, intercedente beáto *N. Pontífice*, Spíritum sapiéntiæ, quibus præesse dedisti Ecclésiæ tuæ, ut de proséctu sanctárum óvium fiant gáudia æténa Pastórum. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEus, fidélium lumen & Pastor animárum, qui beátum *N. Episcopum* in Ecclésiá posuísti, ut oves tuas verbo pásceret & informáret exémplo:

da nobis ejus intercessióne & fidem serváre quam dócuit, & viam sequi quam exémplo monstrávit. Per Dóminum.

Pro pluribus Pontíficibus.
Oratio.

Misericórdiam tuam nobis quæsumus, Dómine, Sanctórum *NN. Pontificum*, intercessio beáta concíliet, ut qui incessábili culpá offendimus, eórum assiduis precibus ab omni reátu libéremur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEus qui nos cóncedis Sanctórum Præfulum mérita venerári; da nobis in æténa lætítia de eórum societáte gaudere. Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Capitulum ut supra in primis Vesperis.

℞. *brev.* Deus protector meus; in ipso speravi. Deus.

ψ. Qui subdit pópulum meum sub me. Deus. Glória. Deus. *Psf. 143.*

ψ. Nisi Dóminus custodierit civitátem:

℞. Frustrá vigilat qui custódit eam. *Psf. 126.*

AD SEXTAM.

Capitulum ut in Laudibus.

R. brev. Deduxit eos
in viam rectam. Deduxit.

Ps. Ut irent in civita-
tem habitationis. Deduxit.

Glória. Deduxit. *Pf.* 106.

Ps. Abstulit sicut oves
pópulum suum,

R. Et deduxit eos in
spe. *Pf.* 77.

AD NONAM.

Capitulum. Act. 20.

Attendite vobis & uni-
verso gregi in quo
vos Spíritus Sanctus posuit
Episcopos regere Ecclé-
siam Dei, quam acquisivit
sanguine suo.

R. brev. Pavit eos in in-
nocentia cordis sui. Pavit.

Ps. Et in intelléctibus má-
nuum suarum deduxit eos.
Pavit. Glória. Pavit. *Pf.*
77.

Ps. Nos populus tuus &
oves pascuæ tuæ.

R. Confitebimur tibi in
sæculum. *Pf.* 78.

AD II. VESPERAS.

*Capitulum, Hymnus &
Versus ut supra in primis
Vesperis.*

Ad Magnificat

Ant. 5. Statuit ei Dó-
minus testaméntum ætér-
num; dedit illi sacerdoti-
um gentis, & beatificávit
illum in glória. *Eccli.* 45.

Oratio ut supra ad Laud.

Pars Autumnalis.

COMMUNE

SS. DOCTORUM

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Eccli. 37.

Vir sapiens plebem
suam erudit, &
fructus sensus illius
fidèles sunt. Vir sapiens
implébitur benedictióni-
bus, & vidéntes illum lau-
dábunt. Sapiens in pópu-
lo hæreditábit honórem,
& nomen illius erit vi-
vens in ætérnum.

R. Dóminus dat sapién-
tiam sapiéntibus, & scién-
tiam intelligéntibus disci-
plinam: * Ipse revélat
profúnda & abscondita,
& † Lux cum eo est.

Ps. Spíritus ómnia scru-
tátur étiam profúnda Dei:
* Ipse. Glória. † Lux
Dan. 2. 1. *Cor.* 2.

HYMNUS.

OQUI perpétuus nos
mónitor doces,
Vox æténa Patris, Chrís-
te, Vicários
Doctóres, Patrias cùm ré-
meas domos,
Nobis quàm bene súppe-
tis!

HI semper vigilántes,
ne quid adulterum

Corrumpat fidei virgi-
neum deus :

Lædi vel leviter non pá-
titur fides ,

His custódibus integra.

INFAMES ábolent
rellíquias deũm :

Erróres ábigunt : crimina
dédocent :

Christo restituunt , quos
malè crédulos

Mendax lúserat hæresis.

PATRUM canitiem ,
tot venerábiles

Rugas objíciunt , unde
nitet fides :

Quæ sunt prisca , docent :
quæ nova , súbruiunt :

Servant depósitum Dei.

SIT suprema tibi gló-
ria , Véritas ,

Quæ per scripta Patrum
quando foris sonas ,

Nullo vocis egens , corda
doces , sono ,

Et te méntibus inseris.

Amen.

ψ. Beátus homo quem
tu erudieris , Dómine ,

℞. Et de lege tua do-
cueris eum. *Psf.* 93.

Ad Magnificat

Ant. 7. Beátus qui ex-
cógitat vias sapiéntiæ in
corde suo , vadens post
illam quasi investigátor :
protegetur sub tégmine il-
lius à fervóre , & in glória
ejus requiescet. *Eccli.* 14.

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

Invitat. Fontem sapién-
tiæ Dóminum , * Veníte ,
adorémus. *Eccli.* 1.

Psalms Venite *pag.* 6.

IN L. NOCTURNO.

Ant. 3. Sapiéntia non
est multis manifestá ;
quibus autem cógnota est ,
pérmanet usque ad cons-
péctum Dei. *Eccli.* 6.

Ant. 4. Os prudéntis
quæritur in Ecclesiá , &
verba illius cogitábunt in
córdibus suis. *Eccli.* 21.

Ant. 5. Sciéntia sapién-
tis tanquam inundatio a-
bundábit , & consílium
illius sicut fons vitæ pér-
manet. *Eccli.* 21.

ψ. Os justí meditábi-
tur sapiéntiam ,

℞. Et lingua ejus lo-
quétur judícium. *Psf.* 36.

℞. j. In médio Ecclesiæ
apériet Dóminus os ejus ,
* Et adimplébit illum Spí-
ritu sapiéntiæ & intelléc-
tús.

ψ. Si quis indiget sa-
piéntiâ , póstulet à Deo
qui dat ómnibus affluénter
& non impróperat. * Et
adimplébit. *Eccli.* 15. *Juc.*
1.

℞. ij. Ipse tanquam im-
bres mittet eloquia sapién-
tiæ

tia suæ : * Ipse palam faciet disciplinam doctrinæ suæ , & in lege testamenti Domini gloriabitur.

ψ. Multos filiorum Israël convertet ad Dominum Deum ipsorum. * Ipse *Eccli. 39. Luc. 1.*

R. iiij. Omnis scriba doctus in regno cælorum * Similis est homini patrifamilias qui † Profert de thesauro suo nova & vetera.

ψ. In corde prudentis requiescit sapientia , & indoctos quosque erudiet.

* Similis. Glória. † Profert. *Matth. 13. Prov. 14.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. Ecce dedi verba mea in ore tuo : ecce constitui te ut evellas & destruas , & disperdas & ædifices , & plantes. *Jerem. 1.*

Ant. 8. Ne retineas verbum in tempore salutis : in lingua enim sapientia dignoscitur ; & sensus , & scientia , & doctrina in verbo sensati. *Eccli. 4.*

Ant. 2. Depositum custodi , devitans profanas vocum novitates & oppositiones falsi nominis scientiæ. 1. *Tim. 6.*

ψ. Deus , docuisti me

à juventute mea :

R. Pronuntiabo mirabilia tua. *Psaln. 70.*

R. iv. Qui habet sermonem meum , loquatur sermonem meum verè. * Numquid non verba mea sunt quasi ignis , & quasi malleus conterens petram ?

ψ. Si quis voluerit voluntatem facere ejus qui misit me , cognoscet de doctrina , utrum ex Deo sit. * Numquid. *Jerem. 23. Joan. 7.*

R. v. Confortare in gratia quæ est in Christo Jesu , & * Quæ audisti , hæc commenda fidelibus hominibus qui idonei erunt & alios docere.

ψ. Eruditus es in juventute tua , & impletus es quasi flumen sapientiæ. * Quæ audisti. 2. *Tim. 2. Eccli. 47.*

R. vj. Dabo te , dicit Dominus , in murum æreum , fortem : * Et bellabunt adversum te , & † Non prævalébunt , quia ego tecum sum.

ψ. Exurgent viri loquentes perversa , ut abducant discipulos post se : * Et bellabunt. Glória Patri. † Non. *Jerem. 15. Act. 20.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. Proposui sapiéntiam addúcere mihi ad convivéndum, sciens quóniam mecum comunicábit de bonis. *Sap. 8.*

Ant. 7. Quæsi vi sapiéntiam palam in oratione mea, & efflóruit tanquam præcox uva. *Eccli. 51.*

Ant. 1. Inveni sunt sermones tui, Dómine, & comédi eos: & factum est mihi verbum tuum in lætitiám cordis mei. *Jerem. 15.*

Ps. Scrutabor legem tuam, Dómine,

R. Et custodiam illam in toto corde meo. *Is. 113.*

R. vij. Super salutem & spéciem diléxi sapiéntiam: * Et proposui pro luce habére illam: venerunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa.

Ps. Quæ desúrsus est sapiéntia, pudica est, pacífica, plena misericórdiâ & fructibus bonis. * Et proposui. *Sap. 7. Jac. 3.*

R. viij. Optavi, & datus est mihi sensus: & invocavi, & venit in me Spíritus sapiéntiæ: & præposui illam regnis & sedibus, * Et divitias nihil

esse duxi in comparatione illius.

Ps. Existimo ómnia detrimentum esse propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei. * Et divitias. *Sap. 7. Philip. 3.*

R. ix. Sapiéntia bonorum ómnium mater est, quam sine fictiône didici, & sine invidia commúnico: infinitus enim thesaurus est, * Quo qui usi sunt, † Participes facti sunt amicitiae Dei.

Ps. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. * Quo qui usi sunt. Glória. † Participes. *Sap. 8. Luc. 7.*

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. **F**uit gratus Deo, 1, **F**eruditus omni sapiéntiâ, & erat potens in verbis & in opéribus suis. *Act. 7.*

Ant. 5. Juxta manum Dei sui bonam super se paravit cor suum, ut investigáret legem Dómini, & fáceret & docéret. 1. *Esdr. 7.*

Ant. 8. Postquam se amplius dedit ad diligéntiam lectionis legis & Prophetarum, voluit & ipse

scribere quæ ad doctrinam & sapientiam pertinent. *Prolog. Eccli. 10.*

Ant. 3. Cum esset sapientissimus, docuit populum : quæsiuit verba utilia, & conscripsit sermones rectissimos ac veritate plenos. *Eccl. 12.*

Ant. 7. Collaudabunt multi sapientiam ejus, & usque in sæculum non delebitur. *Eccli. 39.*

Capitulum. Sap. 7.

Mihi dedit Deus dicere ex sententia & præsumere digna horum quæ mihi dantur : quoniam ipse sapientiæ dux est & sapientium emendator : in manu enim illius, & nos & sermones nostri, & omnis sapientia, & operum scientia & disciplina..

ψ. Annuntiavi justitiam tuam in Ecclesia magna ;

℞. Ecce labia mea non prohibebo : Domine, tu scisti. *Psal. 39.*

Ad Benedictus

Ant. 1. Sapientia & fortitudo Domini sunt : tibi, Deus, confiteor, teque laudo : quia sapientiam & fortitudinem dedisti mihi. *Dan. 2.*

Oratio.

Omnipotens æternæ Deus, qui Ecclesiæ tuæ filios, sicut non cessas erudire, ita non desinis adjuvare : da fidelibus tuis intercessione beati *N.* quæ eis æternæ salutis ministerium tribuisti, ut, te miserante, scientiam rectæ faciendi, & virtutem capiant exequendi. Per Dominum.

Alia Oratio.

Exalta, Domine, in Ecclesiæ tua Spiritum quo Beatus *N.* servivit, ut eodem nos replente, studeamus amare quod amavit, & opere exercere quod docuit. Per... in unitate ejusdem.

AD TERTIAM.

Capitulum ut in primis Vesperis.

℞. brev. Da mihi intellectum, & scrutabor legem tuam. Da mihi.

ψ. Stætu servo tuo eloquium tuum, Domine. Da mihi. Glória. Da mihi. *Psal. 118.*

ψ. Os meum loquetur sapientiam ;

℞. Et meditatio cordis mei prudentiam. *Pf. 48.*

AD SEXTAM.

Capitul. ut in Laudibus.
b ii j

xxx *Commune sanctorum Presbyterorum.*

℞. *brev.* Viam veritatis elegi, iudicia tua non sum oblitus. Viam.

℣. Adhæsi testimoniis tuis, Domine. Viam. Glória. Viam.

℣. A iudiciis tuis non declinavi;

℞. Quia tu legem posuisti mihi. *Pf.* 118.

AD NONAM.

Capitulum. Prov. 3.

Beatissimus homo qui invenit sapientiam, & qui affluit prudentiâ: melior est acquisitio ejus negotiatione argenti, & auri primi & purissimi fructus ejus: pretiosior est cunctis opibus; & omnia quæ desiderantur, huic non valent comparari.

℞. *brev.* Veritatem tuam & salutare tuum dixi. Veritatem.

℣. Non abscondi misericordiam tuam, & veritatem tuam. Veritatem. Glória. Veritatem. *Pfalm.* 39.

℣. Pronuntiavi omnia iudicia oris tui:

℞. In via testimoniorum tuorum delectatus sum. *Pfalm.* 118.

AD II. VESPERAS.

Capitulum, Hymnus &

Versus ut supra in primis Vesperis.

Ad Magnificat

Ant. 6. Qui docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti: & qui ad justitiam erudiunt multos, quasi stellæ in perpetuas æternitates. *Dan.* 12.

Oratio ut supra ad Laud.

COMMUNE
SANCTORUM
PRESBYTERORUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. 2. Paral. 31.

Operatus est bonum & rectum & verum coram Domino Deo suo in universa cultura domus Domini juxta legem & cæremónias, volens requirere Deum suum in toto corde suo: fecitque & prosperatus est.

℞. Dedit illi Dominus Sacerdotium, * Complèvit manus ejus, & unxit illum oleo sancto. † Factum est illi in testamentum, fungi Sacerdotio, & habere laudem, & glorificare populum suum in nomine ejus.

℣. Ex hominibus assumptus pro hominibus consti-

tritur in iis quæ sunt ad
Deum, ut offerat dona &
sacrificia. * Complévit.
Glória. † Factum. *Eccli.*

45. *Hebr. 5.*

H Y M N U S.

JAM satis fluxit cruor
hostiarum.

Pristinæ cessent holocausta
legis.

Christe, quos formas,
melióra libant

Sacra ministri.

PINGUE libamen no-
vus & Sacerdos,

Orbe jam toto Deus im-
molatur:

Se lubens aris litat in-
cruento

Fúnere Christus.

TALE nil priscis Patri-
bus tributum:

Angelis nusquam data par
potestas.

Per Sacerdotes Deus ipse
jugem

Se dat in escam.

FAC, Sacerdotes tua sa-
cra tractent

Pectore integro manibús-
que puris,

Christe, fac ardor sacer
ut ministros

Applicet aris.

LUMINIS splendor,
Patris una proles,

Christe, te pronus vene-
rétur orbis,

Qui Sacerdotes per amó-

ris almi

Flamen inungis.

Amen.

Ps. Sacerdotes tui in-
duantur iustitiam,

R. Et Sancti tui exúl-
tent. *Psalms. 131.*

Ad Magnificat

Ant. 6. De Sacerdoti-
bus non interibit vir à fá-
cie mea, qui offerat ho-
locautomata, & incéndat
sacrificium. *Jerem. 33.*

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

Invitat. Sacerdotem in
æternum Jesum Christum,

* Veníte, adorémus. *Hebr.*
5.

Psalms Venite pag. 6.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. Designávit Dó-
minus septuaginta duos,
& misit illos ante faci-
em suam in omnem civitatem
& locum quò erat ipse
venturus. *Luc. 10.*

Ant. 2. Accépit Jesus
panem, & grátias agens
fregit & dixit: Accípite &
manducáte: Hoc est cor-
pus meum. Simíliter &
cálicem, dicens: Hic ca-
lix novum testaméntum
est in ságuine meo: Hoc
facite in meam comme-
morationem. *1. Cor. 11.*

Ant. 8. Insufflavit & dixit eis : Accipite Spiritum Sanctum : quorum remiséritis peccata , remittuntur eis ; & quorum retinueritis , retenta sunt. *Joan.* 20.

✠. Benedícite , Sacerdotes Dómini , Dómino.

℞. Laudate , & superexaltáte eum in sæcula.

Dan. 3.

℞. j. Vós genus electum , regále sacerdotium , gens sancta , pópulus acquisitionis : * Ut virtutes annuntiétis ejus qui de tenebris vos vocávit in admirabile lumen suum.

✠. Si custodiéritis pactum meum , ait Dóminus , éritis mihi in pecúlium , & in regnum sacerdotále , & gens sancta. * Ut virtutes. *1. Petr.* 2. *Exod.* 19.

℞. ij. Impléstis manus vestras Dómino : * Accédite , & offérte víctimas & laudes in domo Dómini.

✠. Superædificámini domus spirituális , sacerdotium sanctum , offérre spirituáles hóstias , acceptabiles Deo per Jesum Christum. * Accédite. *2. Paral.* 29. *1. Petr.* 2.

℞. iij. Vidéte quid faciátis : * Non enim hó-

minis exercétis iudícium , sed Dómini : & quodcúmque judicáveritis , in vos redundábit.

✠. Nolite iudicare secundum faciém , sed iustum iudícium iudicáte. * Non enim. Glória. * Non enim. *2. Par.* 19. *Joan.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. Sanctificámini & estóte sancti : custodite præcepta mea , & facite ea. : Ego Dóminus qui sanctifico vos. *Levit.* 20.

Ant. 1. Ambulétis dignè Deo per ómnia placentes , in omni ópere bono fructificantes in sciéntia Dei. *Coloss.* 1.

Ant. 3. Erit hoc vobis légitimum sempitérnum , ut orétis pro filiis Israël & pro cunctis peccátis eórum. *Levit.* 16.

✠. Dómine , quis habitábit in tabernáculo tuo?

℞. Qui ingreditur sine mácula , *Psf.* 14.

℞. iv. Secundum eum qui vocávit vos , sanctum * Et ipsi in omni conversatióne sancti sitis : quóniam scriptum est : Sancti éritis , quia ego sanctus sum.

✠. Ego sum Dóminus Deus vester : sancti estó-

Commune sanctorum Presbyterorum. xxxii

te, quia ego sanctus sum.

* Et ipsi. 1. *Petr.* 1. *Levit.*

11.

R. v. Vos estis lux mundi. * Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum qui in coelis est.

ψ. Justorum semita quasi lux splendens, procedit & crescit usque ad perfectum diem. * Sic luceat. *Matth.* 5. *Prov.* 4.

R. vj. Ministrare in sanctuario, & * Sanctificati immolate: Fratres etiam vestros, ut possint iuxta verbum quæ locutus est Dominus facere, præparate.

ψ. Dignè Evangelio Christi conversamini, collaborantes fidei Evangelii. * Sanctificati. Glória. * Sanctificati. 2. *Par.* 35. *Philip.* 18.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. Qui habuerit maculam, non offeret panes Deo suo, nec accedet ad ministerium. *Levit.*

21.

Ant. 2. Sanctificabor in iis qui appropinquant mihi, & in conspectu omnis populi glorificabor. *Levit.* 10.

Ant. 8. Ingrédere tu: te enim vidi justum coram me in generatione hac.

Genes. 7.

ψ. Qui stas in domo Domini,

R. Extollite manus vestras in sancta & benedicite Dominum. *Psal.* 133.

R. vij. Ubicumque queritio est de lege, de mandato, de cæremóniis, de justificaciónibus, * Ostendite fratribus vestris, ut non peccent in Dominum, & ne veniat ira super vos, & super fratres vestros: Sic agentes non peccabitis.

ψ. Unusquisque sicut accepit gratiam, in alterutrum illam ministrantes, sicut boni dispensatores multiformis gratiæ Christi. * Ostendite. 2. *Par.* 19. 1. *Petr.* 4.

R. viij. Quoniam vos estis Presbyteri in populo Dei, & ex vobis pendet anima illorum, * Ad eloquium vestrum corda eorum erigite.

ψ. Corripite inquietos, consolamini pusillanimes, suscipite infirmos, patientes estote ad omnes. * Ad eloquium. *Judith.* 8. *Theff.* 5.

xxxiv *Commune sanctorum Presbyterorum.*

R. ix. Beati servi illi quos, cum venerit Dominus, invenerit vigilantes: * Præcinget se, & faciet illos discumbere, & transiens ministrabit illis.

Ps. Accipient regnum decoris & diadema speciei de manu Domini. * Præcinget se. Gloria. * Præcinget se. *Luc* 12. *Sap.* 5.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 3. **S**uscitabo mihi sacerdotem fidelem, qui juxta cor meum & animam meam faciet. 1. *Reg.* 2.

Ant. 1. Ipsum elegit Dominus offerre sacrificium Deo, in memoriam placare pro populo suo. *Eccli.* 45.

Ant. 7. Obtulit holocausta & pacifica, & invocavit Dominum, & exaudivit eum de coelo. 1. *Par.* 21.

Ant. 5. De omni corde suo laudavit Dominum, & dilexit Deum qui fecit illum, & dedit in celebrationibus decus. *Eccli.* 47.

Ant. 4. Fuit Dominus cum eo, & gubernabat creditam sibi domum, &

universa quæ ei tradita fuerant. *Gen.* 39.

Capitulum. 1. *Tim.* 1.

Gratias ago ei qui me confortavit, Christo Jesu Domino nostro, qui fidelem me existimavit, ponens in ministerio.

Ps. Exaudiet de coelo sancto suo:

R. In potentatibus salus dexteræ ejus. *Psal.* 19.

Ad Benedictus

Ant. 1. Ubi sum ego & minister meus erit. Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus. *Joan.* 12.

Oratio.

Domine, Deus omnipotens, qui famulum tuum *N.* ut sacerdotio tibi fungeretur, à populo segregasti, ejus nos intercessionem à peccatoribus segrega, ut secundum vocationem nostram gens sancta & regale sacerdotium efficiamur. Per Dominum.

Alia Oratio.

Deus, qui in Ecclesiæ tuæ decus & subsidium, beatum *N.* verendo sacerdotii ministerio decorasti; præsta ut per quem populus tuus Evangelium verbum, & Domini

ci Corporis sacramentum suscepit, ejus patrocinio dignos utriusque fructus percipiat. Per Dominum.

AD TERTIAM.

Capitulum ut in primis Vesperis.

R. brev. Domine, dilexi decorem domus tuæ. Domine.

ψ. Et locum habitationis gloriæ tuæ. Domine. Gloria. Domine. *Psf.* 25.

ψ. Ego in innocentia mea ingressus sum.

R. Redime me & miserere mei. *Psal.* 25.

AD SEXTAM.

Capitulum ut supra in Laudibus.

R. brev. Quid retribuat Dominus pro omnibus quæ retribuit mihi? Quid.

ψ. Calicem salutatis accipiam & nomen Domini invocabo. Quid. Gloria. Quid. *Psal* 115.

ψ. Vota mea Domino reddam

R. Coram omni populo ejus. *Psal.* 115.

AD NONAM.

Capitulum. 1. Tim. 5.

Qui bene præstitit Presbyteri, duplici honore digni habeantur, máxi-

mè qui laborant in verbo & doctrina.

R. brev. Hic accipiet benedictionem à Domino. Hic.

ψ. Et misericordiam à Deo salutari suo. Hic. Gloria. Hic. *Psam.* 23.

ψ. Exaltent eum in Ecclesia plebis;

R. Et in cathedra seniorum laudent eum. *Psf.* 106.

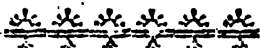
AD II. VESPERAS.

Capitulum, Hymnus & Versus ut supra in primis Vesperis.

Ad Magnificat

Ant. 5. Induit eum Deus stolam gloriæ & coronavit eum in vasis virtutis. *Eccli.* 45.

Oratio ut supra ad Laud.

COM M U N E

SS. ABBATUM,

MONACHORUM,

CENOBITARUM

&

ANACHORETARUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Ezech. 34.

Qui habitant in deserto, securi dormient in saltu-

bus, & ponam eos in circuitu collis mei benedictionem.

℞. Fugite de medio Babylonis, & salvet unusquisque animam suam; * Quoniam tempus ultionis est à Domino.

℣. Exite de illa, populus meus, ut ne participes sitis delictorum ejus, & de plagis ejus non accipiatis. * Quoniam. Gloria. * Quoniam. *Jerem. 51. Apoc. 18.*

H Y M N U S.

FELICES nemorum
pangimus incolas,
Certo consilio quos
Deus abdedit,
Ne contagio sæcli
Mores læderet integros.

UT te possideant quem
sitiunt Deum,
Urbes, regna, suos, se
quæque deferunt:
Totus viluit orbis,
Dum cœlestia cogitant.

NUDI, prompti, alacres,
liberi ab omnibus
Ad luctam pugniles
ocius advolant:

Ut vastum mare tra-
nent,

Prudentes onus exuunt.

ÆTERNAS ut opes, cer-
tæque gaudia

Securi rapiant, omnia

lúdica

Sano pectore temnunt,
Confisi melioribus.

ILLIS summa fuit gló-
ria despici;

Illis divitiarum pauperiem
pati;

Illis summa voluptas,
Longo supplicio mori.

FA C nos, summe Deus,
quæ patimur mala,
In pœnam scelerum fer-
re libentius;

Et, tellure relicta,
Immortalia querere.

ÆTERNUS sit honos
ingénito Patri:

Sit par unigenæ glória
Filio:

Sacri nexus amoris,
Laus compar tibi, Spí-
ritus.

Amen.

℣. Abscondes eos in
abscondito faciei tuæ;

℞. A conturbatione hó-
minum. *Pf. 30.*

Ad Magnificat

Ant. 8. Sedébit populus
meus in pulchritudine pa-
cis, & in tabernaculis fi-
dúciæ, & in réquie opu-
lenta. *Is. 32*

Oratio ut infra ad Laud.

AD MATUTINUM.

Invit. Remuneratórem
inquiréntibus se, Deum,

* Veníte, adorémus. *Hcb.*

corporis sacramentum
it, ejus patrocinio
& doctrina.

s utriusque fructus
iat. Per Dóminum.
brev. Hic accipiet
benedictionem à Dómi-
no. Hic.

○ TERTIAM.

Antiphona ut in primis

brev. Dómine, di-
ecórem domus tuæ.
ne.

Et locum habitati-
onæ tuæ. Dómine.
a. Dómine. *Psf.* 25.

Ego in innocentia
ingressus sum.

Rédime me & mise-
nei. *Psal.* 25.

○ SEXTAM.

Antiphona ut supra in
bus.

brev. Quid retrí-
Dómino: pro om-
quæ retribuit mihi?

Cálicem salutáris ac-
ti & nomen Dómini
ábo. Quid. Glória.

Psal. 115.

Vota mea Dómino

Coram omni popu-
s. *Psal.* 115.

○ NONAM.

Antiphona. 1. Tim. 5.

Libene præsent Pres-
byteri, dúplici honó-
ni habeántur, máxi-

Ps. Et misericórdiam à
Deo salutári suo. Hic. Gló-
ria. Hic. *Psam.* 23.

Ps. Exáltent eum in Ec-
clélia plebis;

R. Et in cáthedra se-
niórum laudent eum. *Ips.*
106.

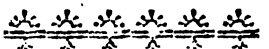
AD II. VESPERAS.

Capitulum, Hymnus &
Versus ut supra in primis
Vesperis.

Ad Magnificat

Ant. 5. Induit eum Deus
stólam glóriæ & coroná-
vit eum in vasis virtútis.
Eccli. 45.

Oratio ut supra ad Laud.

COMMUNE

SS. ABBATUM,

MONACHORUM,

CENOBITARUM

&

ANACHORETARUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. Ezech. 34.

Qui hábitant in
desérto, secúri
dórmient in salti-
b vj

ψ. Omne quod est in noctem. *Sap. 10.*

mundo concupiscētia carnis est, & concupiscētia oculorum, & superbia vitæ. * Mansi in solitudine. *Ant. 4.* Omnes erant per-

Psf. 54. 1. Joan. 2. *Ant. 5.* Possessiones & substantias vendēbant, & dividēbant illa omnibus, prout cuique opus erat. *Aff. 1.*

℞. v. Propter Christum * Omnia detrimētum feci & arbitror ut stercora ut Christum lucrificāam, & invēniar in illo; ad cognoscēdum illum, & societatem passionum illius configurātus morti ejus. *Aff. 2.*

ψ. Elēgi abjectus esse tanquam gregem in deserto,

in domo Dei mei magis quā habitarē in tabernaculis peccatorum. * Omnia *Philip. 3. Psf. 83.* ℞. Et induxit eos in montem sanctificationis suæ. *Psal. 77.*

℞. vij. Sapiētia direxit opera eorum: * Iter fecerunt per deserta quæ non habitabantur; & in locis desertis fixerunt casas.

ψ. Circueierunt in pelibus caprinis, egētes, angustiatī, afflicti; quibus dignus non erat mundus: in solitudinibus errātes, & in cavernis terræ. * Iter. *Sap. 11. Hebr. 11.*

℞. viij. A minimo usque ad maximum eorum * Plorabant & jejunabant, & orabant in conspectu Domini.

ψ. Confitētes quia peregrini & hospites sunt super terram. * Plorabant. *Baruch. 1. Hebr. 11.*

℞. ix. Multitudinis erat cor unum, & anima una:

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. Sapiētia deduxit illos in viā mirabili, & fuit illis in velamento diēi, & in luce stellarum per

nec quisquam aliquid suum esse dicebat ; sed * Erant illis omnia communia.

✠. Ecce quàm bonum & quàm jucundum habitare fratres in unum ! * Erant. Glória. * Erant *Act. 4. Ps. 132.* Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. **D**eus dixit ad illum: Exi de terra tua, & de cognatione tua, & tunc exiit. *Act. 7.*

Ant. 6. Flétibus & luctui apta indumenta suscepit, cinere implévit caput, & corpus suum humiliavit jejuniis. *Esth. 14.*

Ant. 5. Nocte & ante lucem egrediebatur orationem, & deprecabatur Dominum. *Judith. 12.*

Ant. 2. In loco solitudinis Dominus docuit eum, & custodivit quasi pupilliam oculi sui. *Deut. 32.*

Ant. 1. Immóbilis in Dei timóre permansit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ. *Tob. 2.*

Capitulum. Isaïæ 26.
Nomen tuum & memoriale tuum, Dómine, in desiderio animæ. Anima mea desiderávit te in nocte ; sed & spírítu

meo in præcórdiis meis de manè vigilábo ad te.

✠. Clamávi ad te, Dómine ; dixi : tu es spes mea ;

✠. Pórtio mea in terra viventium. *Ps. 141.*

Ad Benedictus

Ant. 7. Perféctio tua, Dómine, & doctrína tua viro sancto tuo qui dixit patri suo & matri suæ : Nescio vos ; & frátribus suis : Ignóro vos. *Deut. 33.*

Si sit Abbas.

Oratio.

Deus, cujus múnere beátus N. Abbas Chrístū páuperem sequi ; & humilem corde utque in finem perseverávit imitári, da cunctis sémitam mandatórum tuórum ingressis, ut nec retrò aspiciant, nec in via hæreant, sed ad te sine offénsione currétes vitam ætéram apprehendant. Per eúndem.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Deus noster, beáti Abbátis N. intercessiónibus sublevári, ut per quem servis tuis perfectiónis Evangélicæ documénta donásti, per eum nobis subsidia perpétuæ salútis impéndas. Per Dóminum.

xl   *Commune sanctorum Abbatum, &c.*

Si non sit Abbas.

Oratio.

Omnipotens sempiternus Deus, terrēna pro te calcantium merces magna nimis, da nobis exemplo & intercessione beati *N.* cujus hodie transitum celebramus, temporalia omnia despiciere, & ad æterna totā mentis intentione festinare. Per.

Alia Oratio.

Quærentium te, Domine, Salvator & custos, qui beato *N.* ne particeps esset coinquinationis, renuntiare sæculo & sub alas tuas confugere tribuisti: ejus intercessione da populo tuo diabolica vitare contagia & te solum Dominū purā mente sectari. Qui vivis.

AD TERTIAM.

Capitulum ut in primis Vesperis.

R. brev. Extraneus factus sum fratribus meis. Extraneus.

ψ. Et peregrinus filius matris meæ. Extraneus. Glória. Extraneus. *Pf.* 98.

ψ. Similis factus sum pellicano solitudinis,

R. Factus sum sicut pater solitarius in tecto. *Pf.* 101.

AD SEXTAM.

Capitulum ut supra in Laudibus.

R. brev. Sépties in die laudem dixi tibi. Sépties.

ψ. Super iudicia justitiæ tuæ. Sépties. Glória. Sépties.

ψ. Cantabiles mihi erant justificationes tuæ.

ψ. In loco peregrinationis meæ. *Pf.* 118.

AD NONAM.

Capitulum. Hebr. 12.

Omnis disciplina in præsentī quidem videtur non esse gaudii sed mœroris; postea autem fructum pacatissimum exercitatis per eam reddet justitiæ.

R. brev. Cum mihi molesti essent, induēbar cilicio. Cum mihi.

ψ. Humiliabam in jejūnio animam meam. Cum mihi. Glória. Cum mihi. *Pf.* 34.

ψ. Cogitavi dies antiquos,

R. Et annos æternos in mente habui. *Pf.* 76.

AD II. VESPERAS.

Capitulum, Hymnus & Versus ut supra in primis Vesperis.

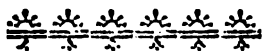
Commune Iustorum.

xlj

Ad Magnificat

Ant. 3. Scimus quoniam
i terrēstris domus nostra
lissolvatur, ædificatiōnem
x Deo habemus ætēr-
iam in cœlis. 2. *Cor.* 4.

Oratio ut suprā ad Laud.

C O M M U N E
I U S T O R U M.

I N I. V E S P E R I S.

Capitulum. Eccli. 2.

Qui timētis Dó-
minum, créдите
illi; & non eva-
ruábitur merces vestra.
Qui timētis Dóminum,
speráte in illum; & in
oblectatiōnem véniet vo-
bis misericórdia. Qui ti-
mētis Dóminum, diligite
illum; & illuminabúntur
corda vestra.

℞. Qui timent Dómi-
num, non erunt incredí-
biles verbo illius; & * Qui
diligunt illum, conservá-
bunt viam illius.

ψ. Plenitúdo legis est
dilectio. * Qui. Glória.

* Qui. *Eccli.* 2. *Rom.* 13.

H Y M N U S.

NON parta solo sán-
guine
Ornat beátos púrpura:
Sunt incruénta quæ suos

Habent triúmphos, præ-
lia.

NON iste flammās, non
cruces,
Non sensit uncōs pécti-
nes:

Crudélis & durus sibi
Se morte lentā cōficit.

Si liCTOR illi defuit,
Si vincla, fustes, úngulæ,
Paráta pro Christo mori
Hoc supplet omne caritas.

CORPUS subégit cásti-
tas,

Et liberam mentem fides:
Amor supérnis ignibus
Totam litávit hóstiam.

VENIS apértis ómnibus
Qui vellet ultrò erumpere,

Fraudátus optátâ viâ,
It fufus in fletum cruor.

DA, Chríste, sic nos
vivere,

Discámus ut semper mori:
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perénis gáudia.

¶ ÆTERNE tu verbi Pa-
ter,

Ætérne Fili par Patri,
Et par utrique Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.

Amen.

ψ. Beátus vir, cujus
est nomen Dómini spes
ejus:

℞. Et non respéxit in
vanitátes & insánias fálias.

Psf. 39.

Christi, verè in hoc caritas Dei perfectà est.

* Conservàvit. *Eccli.* 44.

1. *Joan.* 2.

℞. viij. Sapièntia justum deduxit per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei, & * Dedit illi scièntiam sanctorum: Honestavit illum in laboribus, & complèvit labores illius.

ψ. Regnum Dei justitia est, & pax in Spiritu Sancto: qui in hoc servit Christo, placet Deo. * Dedit. *Sap.* 10. *Rom.* 14.

℞. ix. Probatus & perfectus est; potuit transgredi & non est transgressus, facere mala & non fecit: * Ideò stabilita sunt bona illius in Domino, & † Eleemósinas illius enarrabit omnis Ecclesià sanctorum.

ψ. Erat vir religiosus ac timens Deum, faciens eleemósynas multas plebi, & deprecans Deum semper. * Ideò. Glória. † Eleemósynas. *Eccli.* 31.

Act. 10. Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. **E**Rat vir ille simplex & rectus, ac timens Deum & recedens à malo. *Job.* 1.

Ant. 1. Custodivit animam suam, & memor fuit

Dominini in toto corde suo. *Tob.* 1.

Ant. 3. Non præterit de universis mandatis, nec unum quidem verbum quod jussèrat Dominus. *Jos.* 21.

Ant. 4. Timènti Dominum benè erit, & in diebus consummationis illius benedicetur. *Eccli.* 1.

Ant. 7. Dilèctus Deo & hominibus, cujus memoria in benedictione est; similem illum fecit Dominus in glória sanctorum. *Eccli.* 45.

Capitulum. 3. *Reg.* 3. **A**Mbulavit servus tuus in conspectu tuo in veritate & justitia, & recto corde tecum: custodisti ei, Domine, misericórdiam tuam grandem.

ψ. In justitia apparebo conspectui tuo:

℞. Satiabor, cum apparuerit glória tua. *Ps.* 16.

Ad Benedictus

Ant. 4. Propter Christum omnia detrimentum feci ad cognoscendum illum, si quo modo occurrerem ad resurrectionem quæ est ex mortuis. *Philip.* 3.

Oratio.

FAc, quæsumus, Domine Deus noster,

intercedente beato N. populum tuum in tua dilectione ambulare, quia perpetua est & plena felicitas, si bonorum omnium serviámus auctóri. Per.

Alia Oratio.

DEus, qui nobis festivitatem beati N. concédis cum gaudio celebrare; præsta, quæsumus, sic ipsius nos sequi vestigia sanctitatis, ut per viam virtutum ad te qui verum es virtutis præmium, veniámus. Per.

AD TERTIAM.

Capitulum ut in primis Vesperis.

℞. *brev.* Beátus vir qui timet Dóminum. Beátus. *ψ.* In mandátis ejus volet nimis. Beátus. Glória. Beátus. *Psf.* 111.

ψ. Beneplácitum est Dómino super timéntes eum: ℞. Et in eis qui sperant super misericórdia ejus. *Psf.* 146.

AD SEXTAM.

Capitulum de Laudibus.

℞. *brev.* Lucérna pedibus meis verbum tuum, Dómine. Lucérna. *ψ.* Et lumen sémitis meis. Lucérna. Glória. Lucérna. *ψ.* Serviavi mandata

tua & testimónia tua:

℞. Quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo. *Psf.* 118.

AD NONAM.

Capitulum. Eccli. 15.

JUSTITIA longè abest à supérbia & dolo: Viri mendaces non erunt illis memores; & viri veraces inveniéntur in illa, & succéssum habébunt usque ad inspectiõem Dei.

℞. *brev.* Justitia tua, Dómine, justitia in ætérnum. Justitia. *ψ.* Et lex tua veritas. Justitia. Glória. Justitia.

ψ. Ne áuferas de ore meo verbum veritatis usquequaque;

℞. Quia in judiciis tuis supersperávi. *Psf.* 118.

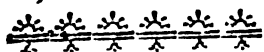
AD II. VESPERAS.

Capitulum, Hymnus & Versus ut supra in primis Vesperis.

Ad Magnificat

Ant. 7. Tu fecisti, Dómine, cum servo tuo misericórdiam magnam, sicut ambulávit in conspéctu tuo in veritate, & justitia, & recto corde tecum. 3. *Reg.* 3.

Oratio ut supra ad Laudes.

COMMUNE
SS. VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Capitulum. 1. Cor. 7.

DE Virgínibus præ-
ceptum Dómini
non hábeo : con-
sílíum autem do, tanquam
misericórdiam consecútus
à Dómino, ut sim fidé-
lis.

R. Audi, filia, & vide
& inclína aurem tuam :

* Oblivíscere pópulum
tuum & domum patris
tui ; & concupíscet Rex
decórem tuum, † Quó-
niam ipse est Dóminus
Deus tuus.

¶ Virgo cógitat quæ
Domini sunt, ut sit sancta
corpore, & spírítu. *
Oblivíscere. Glória Patri.
† Quóniam *Psal.* 44.
1. *Cor.* 7.

Si sit Martyr.

H Y M N U S.

FESTIS læta sonent
sydera cántibus,
Nunc aptáte tubas, sú-
mite tympana,
Coetus angélici : dicite
Virginem,
Christi dicite Máty-
rem.

VESTRIS illa fuit dis-
bita coetibus

Quæ mortális adhuc,
nóbilis æmula,

Ut vos exprimeret,
dedídicit genus,

Virgo cóporis imme-
mor.

SED quid cogis, amor!
fórtiter ámbiit

Sponso Virgíneum fún-
dere sánguinem :

Oblíti méminit tunc
bene cóporis,

Præcláræ sitiens necis.

SIC quâ parte minor,
vos superémínet,

Immortále genus, quæ
pótuit mori,

Et per damna fúi cór-
poris íntegram

Testári Dómino fidem.

PATRI máxima laus,
máxima Filio,

Amborúmque sacro
máxima Flámini,

Per quem magnánimæ
prælia sústinent,

Spreto fúnere, Virgi-
nes. Amen.

Si non sit Martyr.

H Y M N U S.

VOS ô Virgínei cum
citharis chori,

Agni deliciæ, pars
gregis óptima,

Sponsum virgíneo pro-
génitum sinu

Puris tollite laudibus.

Æc est festa dies cæ-
litibus sacra,

Quâ plenâ rutilans ob-
via lâmpade,

Sponso sponſa Deo
proxima concinit

Virgo cântica Virgini.

IORTALES thálamos,
côrporis immemor,

Solo digna Deo con-
juge, respuit:

Sponſo perpétuo fœ-
dere jungitur,

Sponſæ ſe Deus obligat.

EGR O vix ſua ſunt pâ-
bula cõpori:

Nil cernunt ôculi, nil
ſonat âuribus;

Morti quod râperet
próvida præripit;

Unus fit Deus ómnia.

Æc, ô Chriſte! tuæ
Virginis æmulos

Nos inſtâre ſacrâ, quâ
gráditur, viâ:

Qui gens ſancta ſumus,
móribus integris

Uni fac tibi vivere.

DA te, ſumme Pater,
tóllere laudibus:

Da te, Chriſte, ſequi,
láurea Virginum:

Fac incénſa tuis, Spí-
ritus, árdeant

Flammis, frígida pec-
tora.

Amen.

Ÿ. Virgines laudent
nomen Dómini:

R. Quia exaltátum eſt
nomen ejus ſolius. *Pſ.* 148.

Ad Magnificat

Ant. 3. Cõrpora veſ-
tra membra ſunt Chriſti,
templum Spíritûs Sancti:
Glorificáte, & portáte
Deum in cõpore veſtro.
1. Cor. 6.

Oratio ut infrâ ad Laud.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Agnum
quem ſequúntur Virgines,
* Veníte, adorémus.

Apoz. 14.

Pſalm. Venite. *pag.* 6.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. Inclína aurem
tuam & ſúſcipe verba in-
tellektûs: conjúgere Deo
& ſúſtine, ut creſcat in
novíſſimo vita tua. *Eccli.*
2.

Ant. 2. Sponſábo te
mihi in fide: & ſcies quia
ego Dóminus. *Oſee.* 2.

Ant. 7. Cave nequân-
do obliuíſcáris pacti Dó-
mini Dei tui quod pépigit
tecum; quia Dóminus
Deus tuus, Deus æmu-
látor. *Deut.* 4.

Ÿ. Deus corónat te in
miſericórdia & miſeratió-
nibus,

R. Replet in bonis de-
ſidérium tuum. *Pſ.* 102.

xxxvii] *Commune sanctorum Abbatum, &c.*

ψ. Omne quod est in noctem. *Sap. 10.*

mundo concupiscētia carnis est, & concupiscētia oculōrum, & supēbia vitæ. * Mansi in solitudine. *Ant. 4. Omnes erant per-*

Psf. 54. 1. Joan. 2. severātes unanimiter in oratione. *Aff. 1.*

℞. v. Propter Christum *Ant. 5. Possessiōnes & substantias vendēbant, & dividēbant illa omnibus, prout cuique opus erat.*

* Omnia detrimētum feci & arbitror ut stercora *Aff. 2.*

ut Christum lucrificāciam, & invēniar in illo; ad cognoscēdum illum, & societatem passiōum illius *ψ. Perdūxit eos Deus tanquam gregem in deserto,*

figurātus morti ejus. *℞. Et indūxit eos in montem sanctificationis suæ. Psal. 77.*

ψ. Elégi abjēctus esse in domo Dei mei magis quā habitarē in tabernaculis peccatorum. * Omnia *℞. vij. Sapiētia direxit opera eōrum: * Iter fecerunt per deserta quæ non habitabantur; & in locis desertis fixerunt casas.*

Philip. 3. Psf. 83.

℞. vj. Omnis qui in agōne contēdit, ab omnibus se abstinet: * Ego igitur sic curro, non quasi in incertum: sic pugno, non quasi aērē verberans: sed castigo corpus meum, & in servitūtem rēdigo. *ψ. Circūierunt in pelibus caprinis, egētes, angustiatī, afflicti; quibus dignus non erat mundus: in solitudinibus errātes, & in cavernis terræ. * Iter.*

Sap. 11. Hebr. 11.

ψ. A juventute mea investigābā sapiētiā: colluctāta est anima mea in illa, & in faciēdo eam confirmātus sum. * Ego. *℞. viij. A minimo usque ad maximum eōrum*

Glória. * Ego. ** Plorābant & jejunābant, & orābant in conspectu Domini.*

1. Cor. 9. Eccli. 51.

IN III. NOCTURNO. *ψ. Confitētes quia peregrini & hōspites sunt super terram. * Plorābant.*

Ant. 6. Sapiētia deduxit illos in viā mirābili, & fuit illis in velamēto diēi, & in luce stellarum per

Baruch 1. Hebr. 11.

℞. ix. Multitudinis erat cor unum, & anima una:

nec quisquam aliquid suum esse dicebat; sed * Erant illis omnia communia.

℣. Ecce quam bonum & quam jucundum habitare fratres in unum! * Erant. Glória. * Erant *Act. 4. Ps. 132.* Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 8. **D**eus dixit ad illum: Exi de terra tua, & de cognatione tua, & tunc exiit. *Act. 7.*

Ant. 6. Fléribus & luctui apta indumenta suscepit, cinere implévit caput, & corpus suum humiliavit jejuniis. *Esth. 14.*

Ant. 5. Nocte & ante lucem egrediebatur ad orationem, & deprecabatur Dominum. *Judith. 12.*

Ant. 2. In loco solitudinis Dominus dócuit eum, & custodivit quasi pupillam oculi sui. *Deut. 32.*

Ant. 1. Immóbilis in Dei timóre permánsit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ. *Tob. 2.*

Capitulum. *Isaïæ 26.*

Nomen tuum & memoriale tuum, Dómine, in desiderio animæ. Anima mea desiderávit te in nocte; sed & spíritu

meo in præcórdiis meis de manè vigilábo ad te.

℣. Clamávi ad te, Dómine; dixi: tu es spes mea;

℞. Pórtio mea in terra vivéntium. *Ps. 141.*

Ad Benedictus

Ant. 7. Perféctio tua, Dómine, & doctrína tua viro sancto tuo qui dixit patri suo & matri suæ: Nescio vos; & fratribus suis: Ignóro vos. *Deut. 33.*

Si sit Abbas.

Oratio.

Deus, cujus múnere beátus N. Abbas Chrístu páuperem sequi; & humilem corde usque in finem perseverávit imitari, da cunctis sémitam mandatórum tuórum ingressis, ut nec retró aspiciant, nec in via hæreant, sed ad te sine offénsione currétes vitam ætérnam apprehendant. Per eúndem.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Deus noster, beáti Abbátis N. intercessiónibus sublevári, ut per quem servis tuis perfectiónis Evagélicæ documenta donásti, per eum nobis subsidia perpétuæ salutis impéndas. Per Dóminum.

potens : gaudeamus & exultemus & demus gloriam ei, quia venerunt nuptiæ Agni & uxor ejus præparavit se.

ψ. Sitivit in te anima mea : R. Quàm multipliciter tibi caro mea ! *Pf. 62.*

Ad Benedictus

Ant. 7. Exultabit anima mea in Deo meo, quia induit me vestimentis salutis quasi sponsam ornata in nuptiis suis. *If. 61.*

Si sit Martyr,

Oratio.

DEus, qui inter cætera potentia tuæ miracula etiam in sexu fragili victoriam martyrii contulisti : concede propitius ut qui beatæ *N. Virginis* & Martyris tuæ natalitia colimus, per ejus ad te exempla gradiamur, Per.

Alia Oratio.

OMnipotens, sempiternè Deus, cujus munere beatâ *N. Virginis* & Martyrii palmam adæpta est : da nobis ejus precibus, ita corporis ac mentis servare puritatem, ut nec blanditiis carnis nec malorum acerbitate vincamur, Per.

Si non sit Martyr.

Oratio.

DEus, qui habitaculum tuum in corde pudico constituisti, concede, ut qui fidelis sponsæ tuæ *N.* puritatem humili veneramur obsequio, piæ conversationis sequamur exemplo. Per.

Alia Oratio.

Fidèles tuos, quaesumus, Domine, intercedente beatâ *N. Virgine* tuâ, corpore & mente purifica, ut tuâ inspiratione compuncti, noxias delectationes vitare prævaleant, atque ut earum non capti illécebris tuâ semper suavitate pascantur. Per.

AD TERTIAM,

Capitulum ut in primis Vesperis.

R. brev. Lætetur mons Sion, exultent filia Judæ. Lætetur. ψ. Propter judicia tua, Domine. Lætetur, Glória. Lætetur. *Pf. 47.*

ψ. Audivit & lætata est Sion : R. Et exultaverunt filia Judæ. *Pf. 96.*

AD SEXTAM.

Capitulum de Laudibus.

R. brev. Quid mihi est in cælo ? & à te quid volui super terram ? Quid

mihi. *ψ.* Deus cordis mei,
& pars mea Deus in ætér-
num. Quid mihi. Glória.
Quid mihi. *Pf.* 72.

ψ. Concupiscit & dé-
ficit ánima mea in átria
Dómini: *℞.* Cor meum
& caro mea exultavérunt
in Deum vivum. *Pf.* 83.

AD NONAM.

Capitulum. 2. Cor. 11.

Æ Mulor vos Dei æ-
mulatione: despón-
di enim vos uni viro Vir-
ginem castam exhibere
Christo.

℞. brev. Afferéntur re-
gi Virgines in lætitia &
exultatione. Afferéntur.
ψ. Adducéntur in tem-
plum regis. Afferéntur.
Glória. Afferéntur.

ψ. Delectavérunt te fi-
liæ Regum. *℞.* In honóre
tuo. *Pf.* 44.

AD II. VESPERAS

Antiphonæ de Laudibus,
Capitulum, Hymnus &
Versus ut suprâ in primis
Vesperis.

Ad Magnificat

Ant. 5. Casta generá-
tio in perpétuum coronáta
triúmphant, incoinquinató-
rum certáminum præ-
mium vincens. *Sap.* 4.

Oratio ut suprâ ad Laud.

COMMUNE

SS. MULIERUM.

IN I. VESPERIS

Capitulum. Eccli. 26.

Fundaménta ætérna
supra petram sóli-
dam, mandáta Dei in
corde mulieris sanctæ.

℞. Mulierem fortem
quis invéniet? Procul &
de últimis finibus prétium
ejus. * Confidit in ea cor
viri sui: reddet ei bonum,
& non malum, ómnibus
diébus vitæ suæ. *ψ.* Vir
imágo & glória Dei est:
múlier autem glória viri
est. * Confidit in ea. Glória.
* Confidit in ea. *Prov.* 31.
1. Cor. 11.

H Y M N U S.

A DESTÉ, sanctæ Cón-
juges;

En illa fortis Fœmina,
Ornáta quæ virtútibus

Inter triúmphant Cœlites,
BLANDOS ut hostes vín-
ceret,

Hanc fortitúdo véstiit,
Ut profit intuéntibus,
Cœléstis ornávit decor.

NON vana pompa sæ-
culi

Sensus feféllit, nec malis
Gliscens volúptas ártibus
Virile pectus móllit.

Non illa luxu vĕstium,
Non crine torto splē-
duit;

Cultu nitens sed simplice,
Puris placēbat mōribus.

SE sub serēnis vultibus
Austĕra virtus occulit:
Timet vidĕri, ne suum,
Dum prodit, amittat de-
cus.

PER quos gradus cœlum
petit,
Hāc ire vos omnes docet,
Junctæ jugālī vinculo,
Et vos solūtæ cōjuges.

¶ **ÆTĒRNE** tu Verbi
Pater,
Ætĕrne Fili, par Patri,
Et par utriq̃ue Spīritus,
Tibi, Deus, sit glōria.
Amen.

ψ. Anima ejus in bonis
demorābitur, R̃. Et semen
ejus hereditābit terram.
Psf. 24.

Ad Magnificat

Ant. 6. Domus & di-
vitiæ dantur à parētib; ;
à Dōmino autem propriè
uxor prudens. *Prov.* 19.

Oratio ut infra ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Deum in
quo sperant Sanctæ Mu-
lieres, * Venite, adorē-
mus. 1. *Petr.* 3.

Psal. Venite. pag. 6.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. Mulieres sub-
ditæ estōte viris, sicut o-
pōrtet, in Dōmino. *Coloss.*
3.

Ant. 8. Opōrtet mu-
lieres esse pudīcas, non
detrahētes, sōbrias, fidēles
in omnibus. 1. *Timoth.* 3.

Ant. 1. Prudētiā dō-
ceant adolescēntulas, viros
suos ament, filios suos di-
ligant. *Tit.* 2.

ψ. Deus habitāre facit
in domo

R̃. Matrem filiōrum la-
tāntem. *Psf.* 112.

R̃. j. Mulieres viris suis
subditæ sint sicut Dōmi-
no: * Quōniam vir caput
est mulieris, sicut Christus
caput est Ecclēsiæ, ipse
salvātor cōporis ejus.

ψ. Mūlier si primātum
hābeat, contrāria est viro
suo. * Quōniam. *Ephes.* 5.
Eccli. 25.

R̃. ij. Filii sanctōrum
sumus, & * Non pōssu-
mus ita conjūgi sicut
gentes quæ ignorānt Deū.

ψ. Non vocāvit nos
Deus in immunditiā, sed
in sanctificatiōnem. * Non
pōssumus. *Tob.* 8. 1. *Thess.*
4.

R̃. iij. Grātia mulieris
sēdulæ delectābit virum

suum : * Disciplina illius datum Dei est. * Ad te. *Tob. 3. Jac. 1.*

ψ. Quæ filios aut nepotes habet, discat domum suam regere; hoc enim acceptum est coram Deo. * Disciplina. Glória. * Disciplina. *Eccli. 26. 1. Tim. 5.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. Deprecabatur Dominum, dicens: Domine mi qui rex noster es solus, adjuva me, cujus præter te nullus est auxiliator alius. *Esther. 14.*

Ant. 5. Domine, qui habes omnium scientiam, nosti quia oderim gloriam, nosti quia oderim gloriam iniquorum. *Ibid.*

Ant. 6. Tu scis quod nunquam lætata sit ancilla tua nisi in te, Domine Deus. *Ibid.*

ψ. Ad omnia mandata tua dirigébar.

℞. Omnem viam iniquam odio habui. *Psf. 118.*

℞. iv. In oratione persistens cum lacrymis deprecabatur Deum : * Ad te, Domine, faciem meam converto, ad te oculos meos dirigo.

ψ. Omne datum optimum & omne donum perfectum desursum est, descendens à Patre luminum.

℞. v. Diléxi, Domine, mandata tua super aurum & topázion; * Propterea ad omnia mandata tua dirigébar : omnem viam iniquam odio habui.

ψ. Quæ participatio justitiæ cum iniquitate? * Propterea. *Psf. 118. 2. Cor. 6.*

℞. vj. Tu scis, Domine, * Quia † Nunquam cum ludéntibus misui me, neque cum his qui in levitate ambulat, participem me præbui : virum autem cum timóre tuo, non cum libidine mea consénsi suscipere.

ψ. Grátias ago Deo cui servo in conscientia pura. * Quia. Glória. † Nunquam. *Tob. 3. 2. Tim. 1.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. Manum suam misit ad fórtia, & dígití ejus apprehenderunt fufum. *Proverb. 31.*

Ant. 7. Quæsit lannam & linum, & operáta est consílio mánuum suarum. *Ibid.*

Ant. 8. Facta est quasi navis institóris de longè portans panem suum. *Ibid.*

ψ. Dispēsit dedit paup̄eribus ;

℞. Justitia ejus manet in s̄culum s̄culi. *Pf.* 111.

℞. vij. Roboravit br̄achium suum , * Non timēbit dōm̄ui suæ à frigōribus nivis : omnes enim domēstici ejus vestiti sunt duplicibus.

ψ. Tūnicas & vestes faciēbat illis. * Non timēbit. *Prov.* 31. *Act.* 9.

℞. viij. Os suum ap̄eruit sapiētiæ , & lex clemētiæ in lingua ejus : * Consideravit sēmitas dom̄us suæ , & panem otiosa non comēdit.

ψ. Quod decet mulieres promittētes pietatem per op̄era bona. * Consideravit. *Prov.* 31. 1. *Tim.* 2.

℞. ix. Non extinguetur lucerna ejus ; * Manum suam ap̄eruit inopi , & palmas suas extendit ad pauperem.

ψ. Hæc erat plena op̄eribus bonis & eleemōsynis quas faciēbat. * Manum. Glōria. * Manum. *Prov.* 31. *Act.* 9.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. **E** Rat hæc in omnibus famosissima , quoniam timēbat Dō-

minum valde ; nec erat qui loqueretur de illa verbum malum. *Judith.* 8.

Ant. 1. Magna facta est , erat etiam virtuti castitas adjuncta. *Judith.* 16.

Ant. 3. Induens se cilicio posuit cinerem super caput suum ; & prosternens se Dōmino clamabat ad Dōminum. *Judith.* 9.

Ant. 6. Confitebatur Dōmino , & loquebatur de illo omnibus quæ expectabant redemptionem Israël. *Luc.* 2.

Ant. 5. Benedixerunt eam omnes unâ voce dicentes : Tu glōria Jerusalelem , tu , lætitia Israël , tu , honorificentia p̄puli nostri. *Judith.* 15.

Capitulum. 1. *Thim.* 2.

V Olo orare mulieres in habitu ornato , cum verecūdia & sobrietate ornantes se , & non in tortis crinibus , aut auro , aut margaritis , vel veste pretiosa.

ψ. Adhæsit anima mea post te , Deus meus :

℞. Mē suscepit dextera tua. *Pf.* 62.

Ad Benedictus

Ant. 5. Fortitudo & decor indumentum ejus : Date ei de fructu manuum

suarum, & laudent eam
in portis opera ejus. *Prov.*
31.

Si fit Martyr.

Oratio.

DEus, cujus gratia
virtus in infirmitate
perficitur, largire nobis
beatae *N.* Martyris tuae
passionem recolentibus;
ut quae a te accepit ut
vinceret, a te quoque
vincendi gratiam nobis ob-
tineat. Per.

Si non fit Martyr.

Oratio.

TUorum corda fide-
lium, miserator illus-
tra, & beatae *N.* precibus
ac meritis, fac nos terrena
despicere & amare coe-
lestia. Per.

Si fit Vidua.

Oratio.

DEus, in quem sperat
omnis anima quae
longe a te exulans in terris
se verè viduam sentit ac de-
solatam, tribue nobis, quaesumus, ut exemplo beatae
N. nocte ac die obsecra-
tionibus & orationibus ins-
tantes, coelestium conso-
lationum mereamur esse
participes. Per.

AD TERTIAM.

*Capitulum ut in primis
Vesperis.*

R. brev. Perambulabam
in innocentia cordis mei.
Perambulabam.

Ps. In medio domus
meae. Perambulabam.
Gloria. Perambulabam.
Pf. 100.

Ps. Iniquitatem odio ha-
bui;

R. Legem autem tuam
dilexi *Pf.* 118.

AD SEXTAM.

*Capitulum ut supra in
Laudibus.*

R. brev. Expectavi Do-
minum & intendit mihi.
Expectavi.

Ps. Et exaudivit preces
meas. Expectavi. Gloria.
Expectavi. *Pf.* 39.

Ps. Venite & videte
opera Dei,

R. Qui posuit animam
meam ad vitam. *Pf.* 65.

AD NONAM.

Capitulum. 1. Petr. 3.

MULieres subditae sint
viris suis; ut & si
qui non credunt verbo,
per mulierum conversa-
tionem sine verbo lucri-
fiant, considerantes in ti-
more castam conversa-
tionem vestram.

R. brev. Particeps ego
sum omnium timantium
te. Particeps.

171

Commune sanctarum Mulierum.

ψ. Custodiéntium mandata tua. Párticeps. Gló-
ria. Párticeps. *Psf.* 118.

℞. Oculi mei ad fidéles
terræ, ut sédeant mecum:

℞. Ambulans in via im-
maculáta hic mihi minis-
trábat. *Psf.* 100.

AD II. VESPERAS.

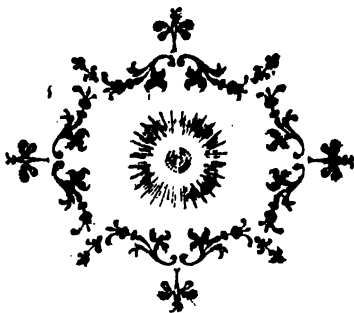
Antiphona de Laudibus.

*Capitulum, Hymnus &
Versus ut supra in primis
Vesperis.*

Ad Magnificat

Ant. 3. Exue te stollá
luctus, & indue te doctóre
& honóre ejus, quæ à
Deo tibi est, sempitérna
glória. *Baruch.* 5.

*Oratio ut supra ad Lau-
des.*

COMMUNE LECTIONUM.

PARS AUTUMNALIS.

SI in Ecclesia privata sit celebrandum Festum aliqujus Sancti sive Patroni sive non Patroni, de quo nihil habeatur in Proprio Sanctorum, vel siquid de eo habeatur, hoc non sufficiat, quia ritus solemnior esse debet quam in Breviario notetur, tunc rite sumitur quidquid adest in Proprio Sanctorum, siquid in eo habeatur; quæ autem deerunt, sumentur tam de Communi Sanctorum ut supra, quam de Communi Lectionum ut sequitur, secundum titulum & dignitatem Sancti, scilicet Apostoli, Martyris, &c.

AD MATUTINUM.

IN I. NOCTURNO.

IN solemnibus Lectiones sumuntur à I. Nocturno Communis convenientis. In duplicibus autem de scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

SI de Festo nulla habeatur Lectio in Proprio Sanctorum, tunc sumentur tres Lectiones à II. Nocturno Communis: Si una habeatur in Proprio Sanctorum, tunc secunda & tertia erunt ea quæ prima & secunda ponuntur in II. Nocturno Communis: Si verò duæ habeantur in Proprio Sanctorum, tunc tertia Lectio erit ea quæ prima ponitur in II. Nocturno ejusdem Communis.

IN III. NOCTURNO.

SI in Proprio Sanctorum non habeatur Evangelium, legitur Evangelium Communis cum tribus ejus Homiliæ partibus.

FESTA Patronorum celebrantur ritu tantum solemnibus majoris cum Octava solemnibus.

INFRA assignantur Lctiones Communes pro singulis diebus intra Octavam, sive Octava sit sollemnis, sive non sollemnis, & cujuscumque tituli & dignitatis sit Sanctus de quo fit Octava. Caterum servabuntur quæ in Rubricis generalibus præscribuntur circa Octavas sollemnes & non sollemnes.

IN OCTAVA SOLEMNI.

DOMINICA intra Octavam & die Octavæ Officium erit Duplex-minus. Dominus autem intra Octavam Semiduplex-majus.

DOMINICA intra Octavam occurrente (nisi privilegiata sit) fiet Officium de Octava cum commemoratione Dominicæ occurrentis in utrisque Vesperis & Laudibus. In I. Nocturno Lctiones de scriptura occurrente. In II. Nocturno duæ primæ Lctiones de die intra Octavam occurrente, tertia verò Lctio Dicis in libello tuo quæ habetur in II. Nocturno Dominicæ intra Octavam pag. xciv. In III. Nocturno duæ primæ Lctiones, Evangelium Dominicæ intra Octavam cum duabus ejus Homiliæ partibus pag. xcv. ultima verò Lctio, Evangelium Dominicæ occurrentis cum prima tantum ejus Homiliæ parte.

DIEBUS intra Octavam in Nocturno Lctio I. scriptura occurrens ex qua fit una : II. verò & III. Lctio, de die intra Octavam occurrente.

DIE OCTAVA in I. Nocturna Lctiones de scriptura occurrente. In II. & III. Nocturno Lctiones quæ pro die Octava assignantur pag. xcix.

SI dies Octava incidat in diem Dominicam, de Dominica occurrente fiet commemoratio in utrisque Vesperis & Laudibus, & tunc in III. Nocturno Lctio

I. erit Evangelium de die Octava cum prima ejus Homilia partæ : II. Lectio, secunda & tertia pars ejusdem Homilia in unam coacta : Ultima verò Lectio Evangelium Dominicæ occurrentis cum prima tantum ejus Homilia parte.

IN OCTAVA NON SOLEMNI.

DIEBUS intra Octavam non solemnem Officium Simplex. In Nocturno duæ primæ Lectiones scriptura occurrens, de secunda & tertia fit una. Tertia Lectio ea erit quæ prima assignantur pro diebus intra Octavam.

DOMINICA intra Octavam occurrente, fit tantum commemoratio de Octava in utrisque Vesperis & Laud.

DIE OCTAVA Officium Semiduplex-minus. In Nocturno I. Lectio scriptura occurrens ex qua fit una. II. verò & III. ea erant quæ prima & secunda ponuntur in II. Nocturno pro die Octava.

DIE FESTO PRO APOSTOLIS.

IN I. NOCTURNO.

De Epistola I. beati Pauli
Apostoli ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 4.

Sic nos existimet homo
ut ministros Christi,
& dispensatores myste-
riorum Dei. Hic jam
quaeritur inter dispensato-
res, ut fidelis quis inve-
niatur. Mihi autem pro
minimo est ut à vobis ju-
dicer, aut ab humano die:
sed neque meipsum judico.
Nihil enim mihi conscius

sum; sed non in hoc jus-
tificatus sum: qui autem
judicat me, Dominus est.
Itaque nolite ante tempus
judicare, quoadusque ve-
niat Dominus, qui & il-
luminabit abscondita tene-
brarum, & manifestabit
consilia cordium: & tunc
laus erit unicuique à Deo.

Lectio ij.

Hæc autem, Fratres,
transfiguravi in me &
Apollon, propter vos, ut
in nobis discatis, ne superbi

quàm scriptum est, unus adversus alterum inflétur pro alio. Quis enim te discernit? Quid autem habes quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriáris quasi non accéperis? Jam saturáti estis, jam divites facti estis: sine nobis regnátis; & útinam regnéti, ut & nos vobiscum regnémus! Puto enim quòd Deus nos Apóstolos novíssimos osténdit tanquàm morti destinátos, quia spectáculum facti sumus mundo, & Angelis & homínibus.

Lectio iij.

NOs stulti propter Christum, vos autem prudéntes in Christo: nos infirmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Usque

in hanc horam & esurimus, & sitimus, & nudi sumus, & colaphis cædimur, & instábiles sumus, & laborámus operántes má nibus nostris. Maledicimur, & benedicimus: persecutióne m pátimur, & sustinémus: blasphemámur, & obsecrámus: tanquàm purgamenta hujus mundi facti sumus, ómnium peripséma usque adhuc. Non ut confundam vos, hæc scribo, sed ut filios meos caríssimos moneo. Nam si decem millia pedagogórum habeáti in Christo, sed non multos patres: nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos génui.

*In II. & III. Nocturno
Lectiões ut in Proprio
Sanctorum.*

D I E F E S T O

PRO UNO MARTYRE.

IN I. NOCTURNO.

De Epístola II. beáti Pauli
Apóstoli ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 4.

DEus qui dixit de ténébris lucem splendescere, ipse illúxit in córdibus nostris, ad illuminatióne m sciéntiæ

claritátis Dei, in facie Christi Jesu. Habémus autem thesáurum istum in vasis fictilibus, ut sublimitas sit virtútis Dei, & non ex nobis. In ómnibus tribulatióne m pátimur, sed non angustiamur: aporiamur, sed non destituimur.

mur : perſecutionem pá-
timur, ſed non derelinqui-
mur : deſicimur, ſed non
perimus : ſemper mortifi-
cationem Jeſu in corpore
noſtro circumferentes, ut
& vita Jeſu manifeſtetur
in corporibus noſtris.

Leſtio ij.

Semper enim nos qui
vivimus, in mortem
tradimur propter Jeſum,
ut & vita Jeſu manifeſtetur
in carne noſtra mor-
tali. Ergo mors in nobis
operatur, vita autem in
vobis. Habentes autem
eundem ſpíritum fidei,
ſicut ſcriptum eſt : Cré-
didi, propter quod locú-
tus ſum : & nos crédimus
propter quod & loquimur :
ſcientes quóniam qui ſuſci-
távit Jeſum, & nos cum
Jeſu ſuſcitábit, & conſti-
tuet vobíſcum. Omnia
enim propter vos, ut grá-
tia abúndans, per multos
in gratiárum actióne abún-
det in glóriam Dei. Prop-
ter quod non deficimus :
ſed licet is qui foris eſt,
noſter homo corrumpatur,
tamen is qui intus eſt,
renovatur de die in diem.

Leſtio iij.

ID enim quod in præ-
ſenti eſt momentáneum
& leve tribulationis noſ-

træ, ſupra modum in ſu-
blimitate ætérnum gló-
riæ pondus operatur in
nobis, non contemplán-
tibus nobis quæ videntur,
ſed quæ non videntur.
Quæ enim videntur, tem-
porália ſunt : quæ autem
non videntur, ætérna ſunt.
Scimus enim quóniam ſi
terrétris domus noſtra hu-
jus habitatiónis diſſolvatur,
quod ædificatióne ex
Deo habemus, domum
non manuſáctam, ætérnā
in cœlis. Nam & in hoc
ingemiſcimus, habitatió-
nem noſtram quæ de cœlo
eſt, ſuperíndui cupiē-
tes : ſi tamen veſtiti, non
nudi inveniámur. Nam &
qui ſumus in hoc taber-
náculo, ingemiſcimus gra-
vati, ed quod nolumus
expoliári, ſed ſuperveſ-
tíri, ut abſorbeátur quod
mortále eſt, à vita.

IN. II. NOCTURNO.

Sermo ſancti Auguſtini
Epíſcopi.

*Serm. 311. in nat. ſancti
Cypriani Martyris.*

Leſtio iv.

Iſtum nobis feſtum di-
páſſio beatíſſimi Már-
tyris fecit, cujus nos vic-
tóriæ célébritas in iſtum
locum devotiſſimos con-

gregavit. Sed celebratio solemnitatis Mártyrū imitatio debet esse virtutum. Fácile est honórem Mártyris celebráre ; magnum est fidem atque patientiam Mártyris imitári. Hoc sic agámus , ut illud optémus : hoc sic celebrémus , ut illud pótius diligámus. Quid laudámus in fide Mártyris ? Quia usque ad mortem pro veritate certávit , & ideò vicit. Blandiéntē mundum contémpsit , sæviénti non cessit : ideò victor ad Deum accéssit.

Lectio v.

A Búndant in isto sæculo erróres & terróres : beatíssimus Martyr erróres sapiéntiā , terróres patientiā superávit. Magnum est quod fecit : secútus Agnum leónem vicit. Quando persecútor sæviébat , leo fremébat ; sed quia Agnus fursùm attendebátur , leo deórsum calcabátur. Cogitáte , fratres , quale fuit mitti hómines per orbem terrárum prædicáre hóminem mórtuum resurrexísse , in cælum ascendísse , & pro ista prædicatione pérpeti ómnia quæ insániens mundus inférret

damna , exília , vincula ; torménta , flammás , béstias , cruces , mortes.

Lectio vj.

A Lius moriebátur , ut álius honorarétur , álius occidebátur ut álius colerétur. Numquid hoc fácerent , nisi flagrántia caritátis de concientiá veritátis ? Prædicavérunt mórtuum quem sciébant vivum. Sciébant pro qua vita contémpnerent vitam : sciébant pro qua felicitáte ferrent transitóriam infelicitátem , pro quibus præmiis ista damna contémpnerent. Fides eórum cum toto mundo non appenderétur. Audierant : Quid prodest hómini , si totum mundum lucrétur , animæ autem suæ detriméntum patiátur.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii
secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo tempore ; Dixit Jesus discipulis suis : Non est discipulus super magistrum , nec servus super dñm suum. Et reliqua.

Homilia sancti Cypriani
Episcopi & Martyris.

Epist. 56. quæ est de exhortatione ad martyrium ad Thibaritanos.

GAudere nos in persecutionibus voluit Dominus, quia tunc dantur coronæ fidei, tunc probantur milites Dei, tunc Martyribus patent cœli. Neque enim sic nomen militiæ dedimus, ut pacem tantummodò cogitare & recusare militiam debeamus, quando in ipsa militia primus ambulaverit Dominus, humilitatis & tolerantiae & passionis magister, ut quod fieri docuit, prior faceret; & quod pati hortatur, prior pro nobis ipse pateretur. Sit ante oculos, Fratres dilectissimi, quod qui omne iudicium à Patre solus accipit, & qui venturus est & iudicaturus, jam iudicii sui & cognitionis futura sententiam protulerit, prænuntians & contestans confessurum se coram Patre suo confitentes, & negaturum negantes.

Longè post præcedent.

Lectio viij.

NEque aliquis persecutionis metu sic terreatur, ut non evangelicis exhortationibus & præceptis, ac mōnitis cœlesti-

bus, ad omnia inveniatur armatus. Irascitur adversarius & minatur, sed est qui possit de ejus manibus liberare. Ille metuendus est cujus iram nemo potest evadere, ipso præmonente & dicente: Ne timueritis eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: magis autem metuite eum qui potest & corpus & animam occidere in gehennam. Et iterum: Qui amat animam suam, perdet illam; & qui odit animam suam in isto sæculo, in vitam æternam conservabit illam. Ecce Agon sublimis & magnus & coronæ cœlestis præmio gloriōsus. Præliantes nos spectat Deus, spectant Angeli ejus, spectat & Christus. Quanta est gloriæ dignitas, quanta felicitas præsentē Deo cōgredi, & Christo iudice coronari!

Lectio ix.

ARmémur viribus totis, & parémur ad agonem mente incorrupta, fide integrâ, virtute devotâ. Armat nos Apóstolus, dicens: Induite arma Dei, ut possitis resistere in die nequissimo.

Induamus lorica[m] iustitiæ, ut contra inimici jacula munitum sit pectus & tutum. Calceati sint evangélico magisterio, & armati pedes ut cum serpens calcari à nobis coeperit, mordere & supplantare non possit. Portemus scutum fidei, quo protegente, quidquid jaculatur inimicus possit extinguere. Accipiamus ad tegumentum capitis galeam salutarem, ut muniantur aures, ne audiant edicta feralia. Muniantur oculi,

ne videant detestanda simulacra: muniatur frons ut signum Dei incolumiter servetur: muniatur os ut Dominum suum Christum victrix lingua faciat. Armemus & dentem gladio spiritali, ut sacrificia funesta fortiter respuat, & Eucharistiæ memor, quæ Domini corpus accepit, ipsum complectatur, postea à Domino sumptura præmii coelestium coronarum.

DIE FESTO

PRO PLURIBUS MARTYR.

IN I. NOCTURNO.

De Epistola beati Pauli
Apostoli ad Romanos.

Leitio j. Cap. 8.

Fratres, Debitores sumus non carni, ut secundum carnem vivamus. Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis. Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, ii sunt filii Dei. Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in

timore, sed accepistis Spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus: Abba, Pater. Ipse enim Spiritus testimonium reddit Spiritui nostro, quod sumus filii Dei. Si autem filii, & hæredes: hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi; si tamen compatiimur, ut & glorificemur. Existimo enim quod non sunt condignæ passiones hujus temporis ad futuram gloriam quæ revelabitur in nobis. Nam expectatio creaturæ reve-

ationem filiorum Dei expectat.

Lectione ij.

SCimus autem quoniam diligētibz Deum omnia cooperantur in bonū, is qui secundū propōitum vocāti sunt sancti. Nam quos pręscivit, & prędestinavit conformes fieri imaginis filii sui, ut sit ipse primogénitus in multis fratribz. Quos autem prędestinavit, hos & vocavit: Et quos vocavit, hos & justificavit: Quos autem justificavit, illos & glorificavit. Quid ergo dicemus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui etiā proprio Filio suo non peccavit, sed pro nobis omnibz tradidit illum: Quomodo non etiā cum illo omnia nobis donavit? Quis accusabit adversus electos Dei? Deus qui justificat; quis est qui condemnat? Christus Jesus, qui mortuus est, imò qui & resurrexit, qui est ad dexteram Dei, qui etiā interpellat pro nobis.

Lectione iij.

Quis ergo nos separabit à caritate Christi? Tribulatio, an angustia, an fames, an nuditas,

an periculum, an persecutio, an gladius? Sicut scriptum est: Quia propter te mortificamur tota die, æstināti sumus sicut oves occisionis. Sed in his omnibz superamus propter eum qui dilexit nos. Certus sum enim quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque principatus, neque virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia poterit nos separare à caritate Dei, quæ est in Christo Jesu Domino nostro.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 335. in nativ. Mart.

Lectione iv.

QUoniam dies sanctorum Martyrum est, unde potius aliquid delectet nos dicere, nisi de gloria ipsorum? Adjuvet nos Dominus Martyrum. Audivimus paulò antè beatum Paulum Apostolum prædicantem: Quis nos separabit à caritate Christi? Ista vox est Martyrum. Tribulatio, an an-

gústia, an persecútio, an fames, an núditas, an perículum, an gládus? sicut scriptum est: Propter te morte afficimur totâ die, deputâti sumus ut oves occisiónis: sed in his ómnibus superámus per eum qui diléxit nos. Hæc est vox Mártyrum, ómnia toleráre, & de se nihil præsumere; illum diligere qui glorificátur in suis: ut qui gloriátur, in Dómino gloriétur.

Leſſio v.

NOverunt & illud quod nos cantávimus paulò ante: Lætámini in Dómino, & exultáte, iusti. Si iusti in Dómino lætántur, injústi non novérunt lætári nisi in sæculo. Sed ipsa est prima ácies debellánda. Primò vincéndæ sunt delectatiónes, & pósteà dolóres. Quómodo potest superáre mundum sæviéntem, qui non potest superáre blandiéntem? Blanditur hic mundus pollicéndo honóres, divítias, voluptates: minátur hic mundus intentádo dolóres, egestátes, humilitátes. Qui non contémnit quod pollicétur, quómodo superáre potest quod minátur?

Leſſio vj.

HAbent delectatióne suam divítiae, quæ nesciat? Sed plus habet delectatiónis iustitia. Delectáre divitiis cum iustitia. Ubi autem talis artículus tentatiónis incidit, ut duo hæc véniant in tentatióne, divítiae & iustitia; & non possis habere utrúmque: Sed si miseris manum ad divítias, necesse est ut amittas iustitiam; si miseris manum ad iustitiam, péreant divítiae. Modò élige, modò pugna, modò videámus si non sine causa cantásti: Lætámini in Dómino, & exultáte, iusti; modò videámus si non sine causa audisti: Quis nos separábit à caritáte Christi? Et quidem prætermisit ómnia quibus blanditur mundus, & te voluit commemoráre cui blanditur mundus. Quare? Quia certámina Mártyrum pronuntiábat: Illa útique certámina, ubi vicérunt persecutióne, famem, sitim, egestátem, ignomíniám, ad extrémum timórem mortis, & hostem sævissimam.

NOCTURNO.

sancti Evangelii
undum Lucam.

vij. Cap. 6.
lo tempore ; Des-
lens Jesus de monte,
n loco campēstri ,
a discipulorum ejus,
titudo copiosa ple-
omni Judæa , &
em , & maritima ,
i , & Sidónis. Et

ia-sancti Ambrósii
Episcopi.

Off. C. 15. & 16.
n potest quis præ-
um accipere , nisi
è certaverit : nec
riosa victória , nisi
rini laboriosa cer-

Nonne injūstus
i ante quærat præ-
 , quàm certamen
bsolutum ? Ideoque
us in Evangelio
tati qui persecutió-
tiuntur propter juf-
quóniam ipsorum
gnum cœlorum :
stis , cum vos ma-
t homines , & per-
ur , & dicent om-
lum adversum vos
 : justitiam : gaudete
tate , quóniam mer-
stra copiosa est in
uturam , non præ-

sentem , in cœlo , non in
terra , mercédem promissæ
esse reddendam. Quid ali-
bi poscis quod alibi debé-
tur ? Quid præpróperè
corónam exigis antequàm
vincas ? Quid detérgere
púlverem , Quid requies-
cere cupis ? Quid epulári
gestis , antequàm stádium
solvatur ? Adhuc pópulus
spectat , adhuc athlétæ in
scámmate sunt , & tu jam
ótium petis ?

Lectio viij.

Sed fortè dicas : Cur
impíi lætántur ? cur
luxuriántur ? cur étiam
ipsi non mecum labórant ?
Quóniam qui non sub-
scripserint ad corónam ,
non tenéntur ad labórem
certáminis : qui in stádium
non descénderint , non se
perfúndunt óleo , non
oblíniunt púlvere. Quos
manet glória , expéctat
injúria. Unguentáti spec-
táre solent , non decertá-
re , non solem , æstus ,
púlverem , imbrésque pér-
peti. Dicant ergo & ipsis
athlétæ : Veníte , nobís-
cum laboráte. Sed respon-
debunt spectatóres : Nos
híc interim de vobis judi-
cámus : vos autem sine
nobis corónæ , si vicéritis ,
glóriam vindicábitis.

Lectio ix.

Isti igitur qui in deliciis, qui in luxúria, rapinis, quæstibus, honoribus stúdia posuérunt sua, spectatôres magis sunt quàm præliatôres. Habent lucrum labôris, fructum virtútis non habent. Fovent ótium, astútiâ & improbitate ággerant di-

vitiarum acervos exólvent, seram licuitiæ suæ poenarum sectôrum est coròpècta ut véniat quæfactum est, quàmper spèciem in ænised facie ad faciem ipsam redopritatis possis agnô-

D I E F E S T O

PRO SS. PONTIFICIB

IN I. NOCTURNO.

De Epístola I. beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

*Lectio j.**Cap. 3.*

Fidélis sermo: Si quis Episcopátum desiderat, bonum opus desiderat. Opórtet ergo Episcopum irreprehensibilem esse, unius uxóris virum, sóbrium, prudentem, ornátum, pudicum, hospitálem, doctórem, non vinoléntum, non percussórem, sed modéstum, non litigiósum, non cupidum, sed suæ dómui bene præpósitum, filios habentem súbditos cum omni castitate. Si quis autem dómui suæ præesse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligentiam habébit? Non

néophytum, ne irambiam elátus, in juincadat diaboli. Cautem illum & tñium habére bonum qui foris sunt, ut oppróbrium incida laqueum diaboli.

De Epístola ad T

Lectio ij.

Oportet enim Episcopum sine esse, sicut Dei doctórem: non supérbum, iracúndum, non vitum, non percussed turpis lucri cupidum, sed hospitálem, ben sóbrium, justum, factinéntem, ampletem eum qui secund doctrinam est, sermonem, ut po

Exhortari in doctrina sana,
& eos qui contradicunt
arguere. Sunt enim multi
etiam inobediētes, va-
niloqui, & seductōres,
maximē qui de circum-
cisione sunt, quos opor-
tet redargui: qui univer-
sas domos subvertunt, do-
cētes quæ non oportet
turpis lucri gratiā.

Lectio iij. Cap. 2.

TU autem loquere
quæ decent sanam
doctrinam. Senes, ut só-
brii sint, pudici, prudē-
tes, sani in fide, in di-
lectiōe, in paciētia. A-
nus similiter, in hábitu
sancto, non criminatrices,
non multo vino serviē-
tes, bene docētes, ut
prudētiā doceant ado-
lescēntulas, ut viros suos
ament, filios suos diligant;
prudētes, castas, sóbrias,
domūs curam habētes,
benignas, súbditas viris
suis, ut non blasphemetur
verbum Dei. Júvenes si-
militer hortāre ut sóbrii
sint. In omnibus teípsum
præbe exēplum bonó-
rum óperum, in doctrina,
in integritate, in gravitate,
verbum sanum, irrepre-
hensibile, ut is qui ex ad-
verso est, vereatur, nihil
habens malum dicere de
nobis.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joánnis

Chrysóstomi.

Hom. 20. in Epist. 1.

ad Timoth.

Lectio iv.

SI quis Episcopátum ap-
petit non principátus
ac dominationis fastu, sed
pro cura regiminis & ca-
ritatis affectu, non impro-
bo: bonum quippe desi-
derat opus. Quippe &
Móyses eādem rem ap-
petivisse cognoscitur. Ve-
rū ille hujusmodi po-
tētiā ambitumque do-
minandi nequāquam qua-
sivit; sed eam rem ita
cupivit, ut nec contumē-
liam audire resúgeret, cum
illi diceretur: Quis te
constituit principem & jú-
dicem super nos? Si quis
igitur ita desiderat, desi-
derat bene. Episcopátus
enim ex eo dicitur, quod
omnes inspiciat cunctaque
speculētur. Oportet igitur
Episcopum irreprehensí-
bilem esse. Hoc único
verbo genus omne virtú-
tum expréssit. Itaque qui
sibi vel levis culpæ cons-
cius est, malè profectò
facit eam rem appetens,
quā indignum se per ópera
facit. Non enim decet
hujusmodi régere, sed pō-

tius regi. Eum quippe qui regendos alios suscipit, tantâ decet gloriâ virtutis excellere, ut instar solis, cæteros veluti stellarum igniculos in suo fulgore obscuraret. Debet hujusmodi vitam habere immaculatam atque compositam, ut omnes in illum & in ejus vitam, veluti in exemplum aliquod excellens, intueantur.

Lectio v.

O Portet Episcopum vigilantem esse, hoc est, clarissimâ mentis acie præditum, innumerâsque habentem omni ex parte oculos, quibus acutissimè cuncta prospiciat. Sunt quippe plura quæ incidunt & mentis hebetent aciem, puta concupiscentiæ desideria, curæ quotidianæ, rerumque perturbatio; & plurima id genus undique imminet. Vigilantem igitur esse necesse est eum, qui non tantum sui curam habet, verum etiam reliquorum. Decet esse pervigilem eum qui ejusmodi est, ac spiritu vivere, & affectus sui flammam operibus ipsis ostendere, sollicitudine atque industriâ præcellere, ut die noctumque exercitum & castra

perlustraret, laboret, & sui officii munus diligentissimè impleat, atque omnium curam & sollicitudinem gerat. Pudicum, addit, ornatum, & hospitalitatis amatorem. Ista & insubditis plerumque videas. Verum quoniam oportet eum & ea quæ sunt rectoris habere, idcirco subiunxit: Aptum ad docendum. Hoc quippe à subditis nequaquam exigitur: cæterum illi ante omnia adesse debet, qui hujusmodi suscepit officium.

Lectio vj.

Idcirco nos elegit Deus, ut simus quasi luminaria, ut veluti fermentum evadamus, ut magistri cæterorum efficiamur, ut veluti Angeli cum hominibus versæmur in terris, ut tanquam viri cum infantibus & pueris, quasi spirituales cum animalibus, ut ex contubernio nostro ingentia lucra conquirant, ut semina simus, ut fructum lætissimum afferamus. Nihil opus esset verbis, si hunc in modum vita nostra sanctitatis luce fulgeret. Nihil magistris opus esset, si virtutis probos actus præferremus. Nemo profectò Gentilis esset, si

oportet Christiani
arémus, si Dei
ac scitis obtempe-
, si injurias per-
em non referre-
naledictis læcessiti
rémus; si pro
ona redderémus.
sset ita fera bel-
ion statim ad cul-
e religionis accúr-
i vidéret hæc ab
fieri. Atque ut
esse, unus Paulus
fuit, tot pópulos
ad Dei notítiam.
is esémus hujus-
uot terrarum or-
si attrahere pos-

NOCTURNO.
sancti Evangélii
úm Matthæum.

ij. Cap. 24.

tempore; Dixit
discipulis suis:
, quia nescitis quâ
minus vester ven-
. Et reliqua.

i sancti Fulgentii
Episcopi.

ninicus sermo quē
xémus omnes, non
tudiósè, verùm
apiénter audire,
oportet humiliter
tabiliter obedire,
iónis suæ tenens
empériem, ut nec

óvibus desint pábula, nec
pastóribus aliménta; quæ-
dam speciáliter solis præ-
cipit nobis, quædam verò
generaliter & nobis &
vobis. Nobis namque (id
est, servis, quos Pater ille
famílias, rerum ómnium
Dóminus, ad hoc in sua
magna domo constituit,
ut pópulo ejus verbum
grátiae ministrémus) spe-
ciáliter adjúngitur sanctæ
prædicationis officium:
generaliter verò & nobis
& vobis salutáris indicitur
observántia mandatórum.

Lectio viij.

Servórum igitur, quos
pópulo suo præposuit
Dóminus, speciáliter vo-
lens officium demonstrá-
re, ait: Quis putas est fi-
délis dispensátor & pru-
dens, quem constituit Dó-
minus super familiam suã,
ut det illis in tempore trí-
tici mensúram? Beátus
ille servus, quem cum vé-
nerit Dóminus, invenerit
ita faciéntem. Quis est iste
Dóminus, Fratres? Chrís-
tus sine dubio, qui suis
discipulis ait: Vos vocátis
me, Magíster & Dóminus;
& benedicitis: sum éte-
nim. Quæ est étiam hujus
Dómini familia? Nimirum
illa est, quam ipse Dómi-

nus de manu inimici redēmit, & suo dominio mancipāvit. Hæc autem familia sancta est Ecclesiā catholica quæ per orbem terræ copiosā fertilitate diffunditur, & redēptam se pretioso sui Dōmini sanguine gloriātur.

Lectio ix.

Dispensator verò quis sit, quem oportet esse fidēlem pariter ac prudentem, Paulus nobis ostēdit Apóstolus, qui de se suisque sociis loquens, ait: Sic nos existimet homo ut ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatores, ut fidēlis quis inveniatur. Ne quis autem nostrum solos Apóstolos dispensatores factos existimet; neglectoque militiæ spiritalis officio, servus piger infideliter imprudenterque

dormitet, ipse beatus Apóstolus Episcopos esse dispensatores ostēdens, ait: Oportet ergo Episcopum sine crimine esse, sicut Dei dispensatorem. Servi Patristamias sumus, dispensatores Dōmini sumus, mensuram tritici quam vobis erogemus, accēpimus. Quæ vera sit ista mensura tritici si quæramus, ipsam quoque vobis beatus Paulus Apóstolus ostēdet, dicens: Unicuique sicut Deus divisit mensuram fidei. Huius tritici mensuram vobis in nōmine Dōmini damus, quoties illumināti dono gratiæ spiritalis, secundum regulam veræ fidei disputamus; & eādem tritici mensuram per Dōmnicos dispensatores accipitis, cum quotidie per Dei famulos verbum veritatis auditis.

D I E F E S T O

PRO SS. DOCTORIBUS.

IN I. NOCTURNO.
De Libro Ecclesiastici.

Lectio j. Cap. 39.

Sapiētiā omnium antiquorum exquiret sapiens, & in Pro-

phētis vacabit. Narrationem virorum nominatorum conservabit, & in versutias parabolarum simul introibit. Occulta proverbiorum exquiret, & in
abiectionibus

absconditis parabolarum conversabitur. In medio magnatorum ministrabit, & in conspectu præsidis apparebit. In terram alienigenarum gentium pertransiet: bona enim & mala in hominibus tentabit.

Leſſio ij.

Cor suum tradet ad vigilandum diluculo ad Dominum qui fecit illum, & in conspectu Altissimi deprecabitur. Aperiet os suum in oratione, & pro delictis suis deprecabitur. Si enim Dominus magnus voluerit, spiritu intelligentiae replébit illum, & ipse tanquam imbres mittet eloquia sapientiae suae: & in oratione confitebitur Domino: & ipse diriget consilium ejus & disciplinam, & in absconditis suis consiliabitur.

Leſſio iij.

Ipse palam faciet disciplinam doctrinae suae, & in lege testamenti Domini gloriabitur. Collaudabunt multi sapientiam ejus, & usque in saeculum non delebitur. Non recedet memoria ejus, & nomen ejus requireretur a generatione in generationem. Sapientiam ejus enarrabunt

Pars Autumnalis.

gentes, & laudem ejus enuntiabit Ecclesia.

IN II. NOCTURNO

Ex Libro S. Augustini
Episcopi contra Julianum.

Leſſio iv. lib. 2. cap. 10.

Sanctos & in sancta Ecclesia illustres Antistites Dei, non Platonicis, & Aristotelicis, & Zenonicis, aliisque hujusmodi, vel Graecis, vel Latinis, quanquam ex istis aliquos eorum, verum omnes sacris litteris eruditos, nominatim, sicut oportebat, expressi; eorumque sententias, quantum sufficere videbatur, sine ulla editas ambiguitate digesti, ut in eis timeas non ipsos, sed illum qui sibi eos utilia vasa formavit, & sancta templa construxit: qui tunc de ista causa judicaverunt, quando eos nemo potest dicere perperam cuiquam vel adversari, vel favere potuisse. Nullas nobiscum vel vobiscum amicitias attenderunt, vel inimicitias exerceverunt: neque nobis, neque vobis irati sunt, neque nos, neque vos miserati sunt. Quod invenerunt in Ecclesia, tenuerunt: quod in

dicérunt, docuérunt: quod à Pátribus acceperunt, hoc filiis tradidérunt.

Longè post præcedentia.

Lectio v.

Isti Episcopi sunt docti, graves, sancti, veritatis acerrimi defensores adversus garrulas vanitates: in quorum ratione, eruditione, libertate, quæ tria bona iudici tribuisti, non potes invenire quod spernas. Si Episcopalis Synodus ex toto orbe congregaretur, mirum si tales possent illic facile tot sedere, quia nec isti uno tempore fuerunt: sed fideles, & multis excellentiores paucos dispensatores suos Deus per diversas ætates temporum locorumque distantias, sicut ei placet atque expedire iudicat, ipse dispensat. Hos itaque de aliis atque aliis temporibus atque regionibus ab Oriente & Occidente congregatos vides, non in locum quo navigare cogantur homines, sed in librum qui navigare possit ad homines.

Lectio vj.

Quantò tibi essent isti iudices optabiliores, si teneres catholicam fidem, tantò tibi sunt terri-

biliores, quia oppugnæ catholicam fidem, quam in lacte suxerunt, quam in cibo sumpsérunt, cum lac & cibum parvis magnisque ministraverunt, quam contra inimicos, etiam vos tunc nondum natos, unde nunc revelamini, apertissime ac fortissime defenderunt. Talibus post Apostolos sancta Ecclesia plantatoribus, rigatoribus, ædicatoribus, pastoribus, nutritoribus crevit. Ideò profanas voces vestræ novitatis expavit; & cauta ac sobria, ex admonitione Apostolica, ne sicut serpens Evam seduxit astutiâ suâ, sic & mensejus corrumperetur castitate quæ est in Christo; catholicæ fidei virginitate, insidias vestri dogmatis surrepentis exhorruit, & tanquam caput colubri calcavit, obtrivit, abiecit.

IN III. NOCTURNO

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis sal terræ: quod si sal evanuerit, in quo salietur? Ex reliqua.

Homília Sancti Augustini
Epíscopi.

*Lib. 1. de Serm. Domini
in Monte. cap. 6.*

O Sténdit Dóminus fá-
tuos esse judicandos,
qui temporálium bonórum
vel cópiam sectántes, vel
inópiam metuéntes, amít-
tunt æténa, quæ nec dari
possunt ab homínibus,
nec auferri. Itaque si sal
infatuátum fúerit, in quo
saliétur? Id est, si vos per
quos condiéndi sunt quo-
dámmodò pópuli, metu
persecutiónum temporá-
lium amiséritis regna cœ-
lórum; qui erunt hómines
per quos à vobis error au-
ferátur, cùm vos elégerit
Deus per quos errorem
áuferat cæterórum?

Lectio viij.

E Rgo ad nihilum valet
sal infatuátum, nisi
ut mittátur foràs & calcé-
tur ab homínibus. Non
itaque calcátur ab homi-
nibus, qui pátitur perse-

cutiónem, sed qui perse-
cutiónem timéndo infat-
tuátur. Calcári enim non
potest nisi inférior: sed
inférior non est, qui quam-
vis corpore multa in terra
sustíneat, corde tamen fi-
xus in cœlo est.

Lectio ix.

V Os estis lumen mun-
di. Quómodò dixit su-
périus Sal terræ, sic nunc
dicit, Lumen mundi. Nam
neque supérius ista terra
accipiéndam est, quam pé-
dibus corpóreis calcámus;
sed hómines qui in terra
hábitant, vel étiam pec-
catóres quorum condién-
dis & extingúendis putó-
ribus Apostólicum salera
Dóminus misit in mun-
dum. Et híc mundum,
non cœlum & terram,
sed hómines qui sunt in
mundo vel díligunt mun-
dum, opórtet intélligi,
quibus illuminándis Após-
toli missi sunt.

D I E F E S T O P R O S S. P R E S B Y T E R I S.

IN I. NOCTURNO

De Epistola beati Pauli
Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 7.

Melchisedech ,
rex Salem , sa-
cérdos Dei sum-
mi , qui obviávit Abrahæ
regressó à cæde regum ,
& benedixit ei : cui &
décimas ómnium divisit
Abraham : primùm qui-
dem qui interpretátur rex
justitiæ : deinde autem &
Rex Salem , quod est , rex
pacis , sine patre , sine
matre , sine genealogia ,
neque initium diérum ,
neque finem vitæ habens ,
assimilátus autem Filio
Dei , manet sacérdos in
perpétuum.

Lectio ij.

Intuémmini autem quan-
tus sit hic , cui & déci-
mas dedit de præcípuiis
Abraham Patriárcha : &
quidem de filiis Levi
sacerdotium accipientes ,
mandátum habent déci-
mas súmerè à pópu-
lo secúndum Legem , id
est , à fratribus suis : quan-
quàm & ipsi exierint de

lumbis Abrahæ. Cujus an-
té generatio non annume-
rátur in eis , décimas sum-
psit ab Abraham , & hunc
qui habébat repromissió-
nes , benedixit ; sine ulla
autem contradicióne ,
quod minus est , à meliøre
benedicitur.

Lectio iij.

Manifestum est : si se-
cúndum similitúdine
Melchisedech exúrgat á-
lius sacérdos , qui non se-
cúndum legem mandati
carnális factus est , sed
secúndum virtútem vitæ
insolúbilis. Contestámr
enim : Quóniam tu es Sa-
cérdos in ætérnum secún-
dum órđinem Melchise-
dech. Reprobatio quidem
fit præcedéntis mandati ,
propter infirmitátem ejus
& inutilitátem ; nihil enim
ad perfectum addúxit Lex :
introdúctio verò meliõris
spei per quam proximá-
mus ad Deum. Et quantũ
est non sine jurejurádo
(álii quidé sine jurejurán-
do sacerdotes facti sunt , hic
autem cum jurejurádo
per eum qui dixit ad illum :

Juravit Dóminus, & non poenitébit eum: Tu es Sacerdos in ætérnum,) in tantum meliórís testaménti sponzor factus est Jhésus.

IN II. NOCTURNO

Ex Libro S. Joánnis Chrysósti de Sacerdotio.

Lectio iv. lib. 3. cap. 2.

Sacerdotium in terra quidem perágitur, sed in rerum coeléstium classem ordinémque referéndum est. Atque id per quàm mérito: quippe non mortális quisquam, non ángelus, non archángelus, non ália quævis creáta poténtia, sed ipse Paracletus ordinem hujúsmodi dispósuit: qui mortalibus hominibus etiámnúm in carne manéntibus auctor fuit, ut angelórum ministérium ánimo conciperent. Idcirco necesse est sacerdotem sic esse purú, ut si in ipsis coelis collocátus inter coeléstes illas virtútes médius staret. Nam dum cónspicis Dóminum immolátum, & illic situm, sacerdotem sacrificio incumbéntem, ac preces fundéntem; tum verò turbam circumfúsam pretióso illo sángine intingi ac rubefieri, etiámné te in-

ter mortáles versári atque in terra consistere censés? An non pótiús è vestígio in coelos transférri? An non cogitátionem omnem carnis abjiciens, nudo ánimo, mente purá, circúmpicis quæ in cælo sunt? O miraculum! ô Dei benignitátém! qui cum Patre fursùm sedet, in illo ipso témporis artículo ómnium má nibus pertractátur, ac se ipse tradit voléntibus ípsum excipere ac complécti.

Lectio v.

Nam si quis consideret quantum id sit mystérium, ut is scilicet qui homo ipse sit, carne ac sanguine etiámnúm constans, usque involútus, beátæ atque immortalí natúræ illi fieri própior queat: tum probè intélliget quanto Sacerdotis honóre, quantâ dignitáte Spíritus Sancti grátia dignáta fúerit: opéribus enim illis tum sacra hæc quæ dico initiántur, perficiuntúrque, tum etiámnúm ália his níhilò interióra, quæ ipsa ad dignitátem, salutisquæ nostræ ratió nem spectant. Etenim qui terram incolunt atque in ea versántur, iis commissum est, ut ea quæ in coelis sunt

dispensent : iis datum est . lio illis traditum.

ut potestatem habeant
quam Deus optimus , ne-
que angelis , neque ar-
changelis datam esse vo-
luit : neque enim ad illos
dictum est : Quaecumque
alligaveritis in terra , erunt
alligata in coelo ; & quae-
cumque solveritis in terra ,
erunt soluta & in coelo.

Lectio vij.

HAbent quidem & ter-
restres principes vin-
culi potestatem , verum
corporum solum. Id autem
quod dico , sacerdotum
vinculum , ipsam etiam
animam contingit , atque
ad coelos usque pervadit :
usque adeo ut quaecumque
internè sacerdotes confé-
cerint , illa eadem Deus
supernè rata habeat , ac
servorum sententiam con-
firmet. Etenim quidnam
hoc aliud esse dicas , nisi
omnem rerum coelestium
potestatem illis à Deo con-
cessam ? Quorumcumque
enim , ait , peccata remi-
seritis , remittuntur eis , &
quorumcumque retinueri-
tis , retenta sunt. Quænam,
obsecro , potestas hæc unâ
major esse queat ? Pater
omne iudicium Filio de-
dit : cæterum video ipsum
omne iudicium à Deo Fi-

IN III. NOCTURNO

*Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.*

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo tempore , desi-
gnavit Dominus & alios
septuaginta duos : & misit
illos binos ante faciem
suam in omnem civita-
tem & locum , quod erat
ipse venturus. Et dicebat
illis : Messis quidem mul-
ta , operarii autem pauci.
Et reliqua.

*Homilia sancti Gregorii
Papæ.*

Hom. 17. in Evang.

AD messem multam
operarii pauci sunt ;
quod sine gravi mœrore
loqui non possumus , quia
et si sunt qui bona audiant ,
desunt qui dicant : Ecce
mundus sacerdotibus ple-
nus est , sed tamen in
messe Dei rarus valde in-
venitur operator : quia
officium quidem sacerdo-
tale suscepimus , sed opus
officii non implémus. Sed
pensate , fratres mei , pen-
sate quod dicitur : Rogate
ergo Dominum messis ut
mittat operarios in mes-
sem suam. Vos pro nobis
petite ut digna vobis o-
perari valeamus , ne ab

exhortatione lingua tor-
peat, ne postquam præ-
dicationis locum suscepimus,
apud justum iudicem
taciturnitas nostra nos ad-
dicat.

Lectio viij.

Sed utinam, si ad prædi-
cationem virtutis non
sufficimus, loci nostri offi-
cium innocentia vitæ te-
neamus. Nam subditur: Ec-
ce ego mitto vos sicut ag-
nos inter lupos. Multi enim
cum regiminis curam sus-
cipiunt ad lacerandos sub-
ditos inardescunt, terro-
rem potestatis exhibent &
quibus prodesse debuerant,
nocent. Et quia caritatis
viscera non habent, domi-
ni videri appetunt, patres
se esse minime recognos-
cunt. Humilitatis locum in
elationem dominationis
immutant: etsi quando ex-
trinsecus blandiuntur, in-
trinsecus sæviunt. De qui-

bus aliàs Veritas dicit: Vé-
niunt ad vos in vestimén-
tis ovium, intrinsecus au-
tem sunt lupi rapaces.

Lectio ix.

Contra quæ omnia con-
siderandum nobis est,
quia sicut agni inter lupos
mittimur, ut sensum ser-
vantes innocentia morsum
malitia non habeamus.
Qui enim locum prædi-
cationis suscipit, mala in-
ferre non debet, sed tole-
rare, ut ex ipsa sua man-
suetudine iram sævientem
mitiget, & peccatorum
vulnera in aliis ipse afflic-
tionibus vulneratus sanat.
Quod tunc bene rector
exhibet, cum seipsum di-
ligere per amorem privá-
tum nescit: cum nulla quæ
mundi sunt, appetit: cum
terrèdo cupiditatis onéri-
bus nequáquam mentis
colla supponit.

nis vim patitur, & à diripientibus obtinetur, idonei esse non possumus, nisi omnia quæ vel amore vel curâ, si in itinere istius sæculi nobis adhæreant, impediunt & retardant, ante obitum nostri vespere præmittamus, & inde per totam hujus sæculi noctem apprehendere, & tenere Christum sollicitâ spiritualium operum ac studiorum contentione lutemur: nec divellamur à caritate Christi, sicut Jacob ab ejus amplexu, nisi extorqueamus benedictionem. Atque utinam ad salutaris insigne lustraminis, nervum femoris nostri majestatis suæ timore percussat; quo obstupescente, infirmabitur virtus carnis & spiritualis grâtiâ convalescet!

IN III. NOCTURNO

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo tempore, Respondens Petrus dixit Jesu: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te, quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia sancti Hieronimi Presbyteri,

Comment. in Matth. C. 19.

GRandis fiducia: Petrus piscator erat, dives non fuerat; cibis manu & arte quærebat, & tamen loquitur confidenter: reliquimus omnia. Et quia non sufficit tantum relinquere, jungit: (quod perfectum est) & secuti sumus te: fecimus quod jussisti; quid igitur nobis dabis præmii?

Lectio viij.

Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit filius hominis in sede majestatis suæ, sedebitis & vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israël. Non dixit, qui reliquistis omnia; hoc enim & Crates fecit Philosophus, & multi alii divitias contempsérunt; sed: qui secuti estis me (quod propriè Apostolorum est atque credentium) in regeneratione, cum sederit filius hominis in sede majestatis suæ, quando & mortui de corruptione resurgent incorrupti, sedebitis & vos in solis judicantium, condemnantes duodecim tribus Israël, quia, vobis credentibus,

illi credere noluerunt.

Lectio ix.

ET omnis qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit. Locus iste cum illa sententia congruit, in qua salvator loquitur: non veni pacem mittere, sed

gladium; veni enim separare hominem à patre suo, & matrem à filia, & nurrum à focu; & inimici hominis domestici ejus. Qui ergo propter fidem Christi, & prædicationem Evangelii, omnes affectus contempserint, atque divitias & sæculi voluptates, isti centuplum recipient, & vitam æternam possidebunt.

D I E F E S T O P R O J U S T I S.

IN I. NOCTURNO

De Libro Sapiëntiæ.

Lectio j. Cap. 4.

Justus si morte præoccupatus fuerit, in refrigerio erit. Senectus enim venerabilis est, non diuturna, neque annorum numero computata. Cani autem sunt sensus hominis, & ætas senectutis vita immaculata. Placens Deo factus est dilectus, & vivens inter peccatores translatus est. Raptus est ne malitia mutaret intellectum ejus, aut ne fictio deciperet animam illius. Fascinatio enim nugacitatis obscurat bona, & in-

constantia concupiscentiæ transvertit sensum finalitia. Consummatus in brevi, explévit tempora multa: placita enim erat Deo anima illius; propter hoc properavit educere illum de medio iniquitatum.

Lectio ij.

Populi autem videntes & non intelligentes, nec ponentes in præordiis talia: quoniam grátia Dei & misericórdia est in sanctos ejus, & respectus in electos illius. Condémnat autem justus mortuus vivos impios, & juventus celérius consummata lon-

gam vitam injūsti. Vidébunt enim finem sapiéntis & non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, & quare munierit illum Dóminus. Vidébunt & contémnent eum : illos autem Dñs irridébit. Et erunt post hæc decidéntes sine honóre & in contumélia, inter mórtuos in perpétuum, quóniam disrumpet illos iníatos sine voce & commovébit illos à fundaméntis ; & usque ad supréum desolabúntur.

Lectio iij. Cap. 4. & 5.

Et erunt geméntes & memoria illórum peribit. Vénient in cogitatione peccatórum suorum timidi, & tradúcent illos ex adverso iniquitátes ipsórum. Tunc stabunt justí in magna constántia adversus eos qui se angustiaverunt, & qui abstulérunt labóres eórum. Vidéntes turbabúntur timóre horribili, & mirabúntur in subitatione insperatæ salutis dicéntes intra se, pœniténtiam ágéntes, & præ angústia spiritûs geméntes : Hi sunt quos habúimus aliquándo in derisum & in similitúdinem improperii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insá-

niam & finem illórum sine honóre. Ecce quómodo computáti sunt inter filios Dei, & inter sanctos son illórum est ?

IN II. NOCTURNO

Ex Libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. lib. 10. c. 16.

Deridétur justí simplicitas. Hujus mundi sapiéntia est cor machinationibus tégere, sensum verbis veláre : quæ falsa sunt, vera osténdere : quæ vera sunt, falsa demonstráre. Hæc nimirum prudentia usu à juvenibus scitur : hæc à púeris prætio discitur : hanc qui sciunt, cæteros despiciendo superbiunt : hanc qui nesciunt, subjeçti & timidi in aliis mirántur, quia ab eis hæc éadem duplicitas iniquitátis nómine palliata diligitur, dum mentis perversitas urbánitas vocátur. Hæc sibi obsequéntibus præcipit honórum cúlmina quærere, adéptâ temporális glóriæ vanitate gaudere, irrogáta ab aliis mala multipliciùs réddere ; cum vires suppetunt, nullis resistentibus cedere ; cum virtutis possibilitas déest, quidquid explere

per malitiam non valent ,
hoc in pacifica bonitate
simulâre.

Lectio v.

AT contra , sapiëntia
justôrum est nihil per
ostensîonem fingere , sen-
sum verbis aperire , vera
ut sunt diligere , falsa de-
vitare , bona gratis exhi-
bere , mala libentiùs tole-
rare quàm facere , nullam
injuriæ ultionem quærere ,
pro veritate contuméliam
lucrum putare. Sed hæc
justôrum simplicitas deri-
détur , quia ab hujus mun-
di sapiëntibus puritatis vir-
tus fatuitas créditur. Om-
ne enim quod innocenter
ágitur , ab eis procul dú-
bio stultum putatur , &
quidquid in opere veritas
approbat , carnáli sapien-
tiæ fatuum sonat. Quid
namque stultius videtur
mundo , quàm mentem
verbis ostendere , nil cal-
lidâ machinatióne simulâ-
re , nullas injuriis contu-
mélias réddere , pro ma-
ledicéntibus orare , pau-
pertatem quærere , pos-
sessa relinquere , rapiénti
non resistere , percutiénti
maxillam alteram præbere.

Post pauca. Lectio vj.

QUæ nimirum justî
simplicitas breviter

sed sufficiënter exprimi-
tur , cùm prôtinus subin-
fêrtur: Lampas contêmpta
apud cogitationes divi-
tum. Sæpè namque con-
tingit , ut eléctus quisque
qui ad ætérnam felicitatem
dúctur , continuâ hîc
adversitate deprimatur ,
non hunc rerum abundân-
tia fúlciat , non dignitá-
tum glória honorábilem
osténdat , nulla ei obse-
quéntium fréquentia sup-
petat , nulla hunc huma-
nis óculis véstium pompa
compónat. A cunctis verò
despicábilis cérnitur , &
hujus mundi glóriâ indig-
nus æstimatur ; sed tamen
ante occúlti Júdicis óculos
virtútibus émicat , vitæ
méritis corrúscat. Hono-
rari méruit , déspecti non
réfugit : corpus continén-
tiâ afficit : solâ in ánimo di-
lectiône pinguéscit : men-
tem semper ad patién-
tiam præparat , & eréctus
pro justitia de percéptis
contuméliis exúltat : af-
flicto ex corde compáti-
tur. De bonórum prospe-
ritátibus quasi de própriis
lætatur : sacri verbi pábu-
la in mente sollicitus rú-
minat : & inquisitus quód-
libet éloqui dupliciter ,
ignórat.

IN III, NOCTURNO

Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo tempore; Dixit
Iesus discipulis suis :
Sint lumbi vestri præcinci-
ti, & lucernæ ardentes in
manibus vestris. Et reli-
qua.

Homilia sancti Gregorii
Papæ.

In Evang. Homil. 13.

DOminus dicit : Sint
lumbi vestri præcinci-
ti. Lumbos præcingimus
cum carnis luxuriam per
continentiam coarctamus.
Sed quia minus est mala
non agere, nisi etiam
quisque studeat & bonis
operibus insudare, protin-
us additur: Et lucernæ
ardentes in manibus ves-
tris. Lucernas quippe ar-
dentes in manibus tené-
mus, cum per bona opera
proximis nostris lucis e-
xempla monstramus. De
quibus profecto operibus
Dominus dicit : Luceat
lux vestra coram homini-
bus, ut videant opera ves-
tra bona, & glorificent
Patrem vestrum qui in
coelis est. Duo autem sunt
quæ jubentur, & lumbos
restringere & lucernas te-

nere; ut & munditia sit
castitatis in corpore, &
lumen veritatis in opera-
tione. Redemptori eter-
ni nostro unum sine al-
tero placere nequaquam
potest, si aut is qui bona
agit, adhuc luxuriæ inqi-
namenta non deserit, aut
is qui castitate præeminet,
necdum se per bona opera
exercet.

Lectio viij.

NEc castitas ergo ma-
gna est sine bono o-
pere, nec opus bonum est
aliquod sine castitate. Sed
&, si utrumque agitur, ref-
tat ut quisque ille est, spe
ad supernam patriam ten-
dat, & nequaquam se à
vitiis pro mundi hujus ho-
nestate contineat. Qui enim
quædam bona aliquando
pro honestate inchoat, in
ejus tamen intentione non
debet permanere, nec per
bona opera presentis
mundi gloriam querere,
sed totam spem in redem-
ptoris sui adventum consti-
tuat. Unde & protinus
subditur : Et vos similes
hominibus expectantibus
dominum suum, quando
revertatur à nuptiis. Ad
nuptias quippe Dominus
abiit, quia resurgens à
mortuis, ascendens in coe-

Ium, upérnam sibi angelorum multitudinem novus homo copulávit. Qui tunc revértitur, cum nobis jam per iudícium manifestátur.

Lectio ix.

BEnè autem de servis expectántibus súbditur : Ut cum vénerit & pulsáverit, conféstim apériant ei. Venit Dóminus, cum ad iudícium prope- rat, pulsat verò, cum jam per ægritudinis moléstias mortem vicinam esse de-

signat: Cui conféstim aperimus, si hunc cum amore fuscipimus. Aperire enim Júdicei pulsánti non vult, qui exire de corpore trépida; & vidére eum quem contempsisse se méminit, Júdicem formídat. Qui autem de sua spe & operatione secúrus est, pulsánti conféstim áperit, quia lætus Júdicem sústinet; & cum tempus propinquæ mortis advénerit, de glória retributiónis hilaréscit.

D I E F E S T O

PRO SS. VIRGINIBUS.

IN I. NOCTURNO

De Epístola I. beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

*Lectio j.**Cap. 7.*

DE virgínibus præceptum Dómini non hábeo : consílium autem dō, tanquàm misericórdiam consecútus à Dómino, ut sim fidélis. Existimo ergo hoc bonum esse propter instántem necessitatém, quóniam bonum est hómini sic esse. Alligátus es uxóri? noli quærere solutióem. Solútus es ab uxóre? noli quærere uxórem. Si au-

tem accéperis uxórem, non peccásti : & si nupserit virgo, non peccávit. Tribulatióem tamen carnis habébunt hujúsmodi. Ego autem vobis parco. Hoc itaque dico, fratres : tempus breve est. Réli- quum est, ut & qui habent uxóres, tanquàm non habéntes sint : & qui flent, tanquàm non fléntes : & qui gaudent, tanquàm non gaudéntes : & qui emunt, tanquàm non possidéntes : & qui utúntur hoc mundó, tanquàm non utántur ; præterit enim figúra hujus mundi.

Lectio ij.

VOlo autem vos sine sollicitudine esse. Qui sine uxore est, sollicitus est quæ Dómini sunt, quomodo placeat Deo. Qui autem cum uxore est, sollicitus est quæ sunt mundi, quomodo placeat uxóri, & divisus est. Et mulier innupta & virgo cogitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta corpore & spiritu. Quæ autem nupta est, cogitat quæ sunt mundi, quomodo placeat viro. Porro hoc ad utilitatem vestram dico, non ut laqueum vobis injiciam, sed ad id quod honestum est, & quod facultatem præbeat sine impedimento Dóminum obsecrandi.

Lectio iij.

SI quis autem turpem se vidéri existimat super virgine sua, quod sit super adulta, & ita oportet fieri: quod vult faciat; non peccat, si nubat. Nam qui statuit in corde suo firmus, non habens necessitatem, potestatem autem habens suæ voluntatis, & hoc judicavit in corde suo servare virginem suam, bene facit. Igitur & qui matrimonio jungit virginem suam, bene facit;

& qui non jungit, melius facit. Mulier alligata d. legi quanto tempore vi ejus vivit. Quod si dormierit vir ejus, liberata est: cui vult nubat, tantum in Dómino. Beatior autem erit si sic permanserit, secundum meum consilium. Puto autem quod & ego Spiritum Dei habeam.

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro Sancti Cypriani Episcopi & Mártynis de disciplina & habitu Virginum. *Paulò post initium.*

Lectio iv.

Nunc nobis ad Virgines sermo est, quarum quod sublimior glória est, major & cura est. Flos est ille Ecclesiastici gérminis, decus atque ornamentum grátiae spiritalis, læta índoles, laudis & honoris opus integrum atque incorruptum, Dei imago respondens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis largiter floret Ecclesiæ matris gloriósa foecunditas: quantoque plús copiósa virginitas número suo addit, tantò plús gaudium matris augéscit.

Lectio v.

D has loquimur, has adhortamur affectio-
potius quam potestate:
n quod extremi & mi-
ni, & humilitatis nostræ
modum conscii, aliquid
censuram licentiae vin-
emus; sed quod ad sol-
itudinem magis cauti,
is de diaboli infestatio-
timeamus. Neque inanis
c cautio est, & vana
mido, quæ ad salutis
mî consulit, quæ Do-
nica & vitæ præcep-
custodit; ut quæ se
risto dicaverint, & à
nâli concupiscencia re-
lentes, tam carne quàm
inte se Deo voverint,
nsument opus suum
igno præmio destinân-
n: Nec ornari jam aut
icere cuiquam, nisi Dô-
no suo, studeant; à
o & mercedem virgi-
atis expectant, dicente
o: Non omnes capiunt
rbum, sed illi quibus
tum est.

Lectio vj.

Enuò quoque per
hanc Angeli vocem
ntinentiæ munus ostén-
ur, virginitas prædi-
tur. Hi sunt, inquit,
i cum mulieribus se non
inquinaverunt; virgi-

nes enim permanserunt:
Hi sunt qui sequuntur Ag-
num quocúmque ierit. Ne-
que enim tantum masculis
continentiæ gratiam Dô-
minus repromittit, & foe-
minas præterit, sed quô-
niam foemina viri portio
est, & ex eo sumpta at-
que formata est, in Scrip-
tûris ferè omnibus ad
protoplâstum Deus lô-
quitur, quia sunt duo in
carne una, & in mâsculo
simul significatur & foe-
mina. Quod si Christum
continentia sequitur, &
regno Dei virginitas def-
tinatur; quid est illis cum
terræno cultu & cum or-
naméntis, quibus dum ho-
mínibus placere gèstiunt,
Deum offéndunt?

IN III. NOCTURNO

*Lectio sancti Evangélii
secundum Matthæum.*

Lectio vij. Cap. 25.

In illo tempore; Dixit
Iesus discipulis suis pa-
râbolam hanc: Simile erit
regnum coelorum decem
Virginibus, quæ accipien-
tes lâmpades suas exierunt
ôbviam sponso & sponsæ.
Et reliqua.

*Homília sancti Gregórii
Papæ.*

In Evang. Homil. 12.

OMnes lámpades habent, sed omnes óleū non habent, quia plerūque bona in se ópera cum eléctis & réprobi osténdunt: sed soli ad sponsum cum óleo véniunt, quia de his quæ foris égerint, intūs glóriam requirunt. Unde per psalmístam quoque de sancta electórum Ecclesiá dicitur: Omnis glória ejus filiæ regis ab intūs. Moram autem faciente sponso, dormitavérunt omnes & dormiérunt; quia dum venire Judex ad extrémum júdicium differt; elécti & réprobi in mortis somno sopiúntur.

Post pauca. Lectio viij.

DE adventu sponsi clamor in média nocte fit, quia sic dies júdicii surrépit, ut prævidéri non váleat quando venit. Unde scriptum est: Dies Dómini sicut fur in nocte, ita véniet. Tunc omnes vírgines surgunt, quia & elécti & réprobi à somno suæ mortis excitántur. Lámpades ornant, quia sua secum ópera número merant, pro quibus æternam recipere beatitudinem expéctant. Sed lám-

pades fatuárum Virgínū extingúntur; quia eorum ópera quæ clam homínibus foris apparuerunt, in advéntu Júdicis intūs obscurántur; & Deo retributióne non invéniant, quia pro eis recepérunt ab homínibus laudes quas amavérunt.

Lectio ix.

Quid est autem quod tunc à prudentibus óleum petunt, nisi quod in advéntu Júdicis, cum se intūs vácuas invéniant, testimónium foris quærunt? Sed prudentes Virgines respóndent, dicéntes: Ne fortè non sufficiat nobis & vobis, ne potiùs ad vendétes, & émite vobis. Sed dum irent émere, venit sponsus: Quæ autem paratæ erant, intravérunt cum eo ad núptias: & clausa est janua. O! si sápere in cordis paláto possis, quid admiratiónis habet quod dicitur, Venit sponsus? Quid dulcedinis! Intravérunt cum eo ad núptias? Quid amaritudinis! Et clausa est janua? Tunc regni janua lugéntibus claudétur, quæ modò quotidie poeniténtibus aperítur: Erit namque &

tunc poenitentia, sed fructuosa jam non erit, quia nequaquam tunc veniam

invenit, qui modò aptum veniæ tempus perdit.

D I E F E S T O

PRO SS. MULIERIBUS.

IN I. NOCTURNO

De Parabolis Salomónis.

Lectio j.

Cap. 31.

Mulierem fortem quis invéniet? Procul & de ultimis finibus pretium ejus. Confidit in ea cor viri sui, & spólus non indigebit. Reddet ei bonum, & non malum omnibus diebus vitæ suæ. Quæsit lanam & linum, & operata est consilio manuum suarum. Facta est quasi navis institoris, de longè portans panem suum. Et de nocte surrexit, deditque prædam domesticis suis, & cibaria ancillis suis. Consideravit agrum, & emit eum: de fructu manuum suarum plantavit vineam. Accinxit fortitudine lumbos suos, & roboravit brachium suum.

Lectio ij.

Gustavit & vidit quia bona est negotiatio ejus: Non extinguetur in nocte lucerna ejus. Ma-

num suam misit ad fortia, & digiti ejus apprehenderunt fufum. Manum suam aperuit inopi, & palmas suas extendit ad pauperem. Non timebit domui suæ à frigoribus nivis. Omnes enim domestici ejus vestiti sunt duplicibus. Stragulatam vestem fecit sibi: Byssus & purpura indumentum ejus. Nobilis in portis vir ejus, quando sederit cum senatoribus terræ. Sindonem fecit, & vendidit; & cingulum tradidit Cananæo.

Lectio iij.

Fortitudo & decor indumentum ejus, & ridebit in die novissimo. Os suum aperuit sapientiæ, & lex clementiæ in lingua ejus. Consideravit semitas domus suæ, & panem otiosa non comedit. Surrexerunt filii ejus, & beatissimam predicaverunt; vir ejus & laudavit eam. Multæ filiæ

congregaverunt divitias; tu supergressa es universas. Fallax gratia, & vana est pulchritudo: Mulier timens Dominum ipsa laudabitur. Date ei de fructu manuum suarum, & laudent eam in portis opera ejus.

IN II. NOCTURNO.

De Epistola Sancti Augustini Episcopi ad probam Viduam.

Epist. 130. §. 3. alias
121.

Lectio iv.

DEbes præ amore veræ vitæ desolatam te putare in hoc sæculo, in quantalibet ejus felicitate verseris. Nam sicut est illa vera vita, in cujus comparatione utique ista quæ multum amatur, quantum libet jucunda atque producta sit, nec vita dicenda est: Sic est etiam solatium verum, sine quo solatio quæcunque sunt terræna solatia, magis in eis desolatio quam consolatio reperitur.

Lectio v.

Divitiæ quippe atque fastigia dignitatum, cæteraque hujusmodi, quibus se felices esse putant mortales, veræ illius

felicitatis expertes, quid afferunt consolationis? Cum sit eis indigere quam eminere præstantius; quæ plus excruciant adeptæ timore amissionis, quam concupita adeptionis ardore. Talibus bonis non fiunt homines boni; sed aliunde boni facti, bene utendo faciunt ut ista sint bona. Non sunt ergo in iis vera solatia, sed ibi potius ubi vera vita.

Lectio vj.

HÆc omnia considerans, concentra in oratione vincere hoc sæculum; ora in spe, ora fideliter & amanter; ora instanter atque patienter; ora ut vidua Christi nondum habens ejus conspectum, cujus precaris auxilium: Et licet sis divitissima, sicut pauper ora. Nondum enim veras futuri sæculi divitias habes, ubi nulla damna formides. Si ea quæ sursum sunt quæris & sapias, æterna & certa desideras; quæ quândiu nondum habes, etiam salvis omnibus atque obsequentibus tuis, tanquam desolatam reputare te debes.

I. NOCTURNO

o sancti Evangelii
idum Matthæum.

vij. Cap. 13.

illo tempore; Dixit
is discipulis suis pa-
m hanc: Simile est
n cœlorum thesauro
idito in agro. Et

1.
sa Sancti Ambrósii
Episcopi.

ib. de Viduis.

rum hunc Ecclesiæ
érilem cerno, nunc
itatis flore vernan-
nunc viduitatis gra-
pollentem, nunc
conjugii fructibus
dantem. Nam etsi
i, unius tamen agri
s sunt: nec tanta
rum lilia, quantæ
segetum, messium
, compluriumque
camporum recipien-
ptantur seminibus,
redditis novales
bus feriantur. Bona
viduitas, quæ toties
olico iudicio prædi-
: Hæc enim magis-
dei, magistra est cas-
s. *Lection vij.*
Nde & illi qui deo-
rum suorum adultè-
c probra venerantur,
barus & viduitatis sta-

tuere poenas, ut æmuli
criminum mulctarent stu-
dia virtutum; specie qui-
dem quæ fecunditatem
quærent, sed studio,
quo propositum castitatis
abolent. Nam confectis
& miles stipendiis arma
deponit, & relicto officio
quod gerēbat, ad propria
veteranus rura dimittitur,
ut & ipse exercitæ labo-
ribus vitæ requiem conse-
quatur, & alios spes fu-
turæ quietis subeundis fa-
ciat operibus promptiores.
Agricola quoque maturior
torquendam aliis stivam
committit; & juvenili
gravatus opere, provi-
dentiam curæ senilis ex-
plorat; vitem facilius ton-
dere quam premere, ut
juvenescentem luxuriam
reprimat, & adolescen-
tem lasciviam falce succi-
dat: Parcōrum quamdam
partium castitatem do-
cens etiam in vitibus ex-
petendam.

Lection ix.

Similis huic vidua; velut
Semeritis veterana sti-
pendiis, etsi conjugii arma
deponat, domus tamen
totius pacem gubernat.
Etsi vehendis oneribus
otiosa, maritandis tamen
junioribus provida. Ubi

xcix *Lectiones communes pro diebus intra Octav.*

cultus utilior, ubi fructus uberior sit, quorum copiam aptior senili gravitate disponit. Itaque si maturioribus potius quam junioribus committitur ager, cur putes utiliorem nuptam esse quam viduam?

Quodd si persecutores dei, persecutores etiam fuerunt viduitatis, utique fidem persequentibus viduitas, non pro supplicio fugienda est, sed tentanda pro praemio.

LECTIONES COMMUNES PRO DIEBUS INTRA OCTAVAM

Cujuscumque dignitatis & tituli sit Sanctus de quo fit Octava, tam pro Octava solemni quam non solemni.

DIE DOMINICA INTRA OCTAVAM

Duplex-minus.

IN I. NOCTURNO

*Lectiones de Scriptura
occurrente.*

IN II. NOCTURNO

*Duae primae Lectiones de
die intra Octavam occu-
rente ut infra. Deinde se-
quens dicitur*

Sermo Sancti Hieronymi
Presbyteri.

Contra Vigilantium.

Lectio vj.

Dicis in Libello tuo, quod dum vivimus, mutuo pro nobis orare possumus: postquam autem mortui fuerimus, nullius sit pro

alio exaudienda oratio. Si Apostoli & Martyres adhuc in corpore constituti, possunt orare pro ceteris, quando pro se adhuc debent esse solliciti; quanto magis post coronas, victorias & triumphos? Unus homo Moyses sexcentis millibus armatorum impetrat a Deo veniam; & Stephanus imitator Domini sui, & primus Martyr in Christo, pro persecutoribus veniam deprecatur: Et postquam cum Christo esse coeperunt, minus valébunt?

IN III. NOCTURNO

*Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.*

Lectiones communes pro diebus intra Octav. **xcv**
lio vij. *Cap. 11.* est quæ petet; imò verò

illo tempore: Dixit Dóminum magis exacer-

bus Discípulis suis:

vestrúm habébit a-
m & ibit ad illum
à nocte & dicet illi:
ce cómoda mihi
panes. Et reliqua.

milia Sancti Basilii
Episcopi.

lit. Monast. Cap. 1.

Oc. exémpulum id-
circo nobis à Dó-
propónitur, ut dó-
nos in fide firmos esse
rtinâces. Exémpulum

sumit ab hómine ad
nem, ut discas nun-
i desperâre; ut cum
ris nec accéperis,
desistas tamen quo-
cípias, si modò, quod
vult, póstules: Ne-
ixeris, peccátor sum,
leò non exáudior.
m enim verò ne

abjiceres, idcirco
Et si non propterea
amicus ejus sit, da-
li: Propter improbi-
i tamen ejus dabit
quotquot habet ne-
rios. Flagrándum au-
est non ségniter,
e mente huc & illuc
gánte; siquidem quif-
est ejúsmodi, non
a non consecutúrus

Leccio viij.

SI enim cum áliquis
coram príncipe stat,
ac lóquitur, stat cum
multo timóre, atque
tum extérnum tum in-
térnum ánimæ óculum
nequáquam vagum, sed
inténtum habet, quantò
magis coram Deo cum
timóre & tremóre stan-
dum est mente totâ in il-
lum solum, nusquam ve-
rò áliò inténta. Nam ipse
non extérnum hóminem
modò videt ut hómines,
sed intérnum étiam intue-
tur. Quod si à peccato
debilitátus non potes ci-
tra mentis aberratiónem
precári, quantúm potes
vim tibi ínteras, ac cons-
tánter sta coram Deo,
mente in illum defixâ,
eâque ad seipsam advocâ-
tâ; sicque ignóscet Deus,
quóniam non ex contém-
ptu, sed ex infirmitáte,
ut cónvenit stare coram
Deo non potes. Si sic vi-
tibi illatâ, omne opus bo-
num perficias, ne super-
séderis, quoad petita
consequâre: Sed patien-
ter fores ejus pulsâ cum
petis. Vis discere, ô di-

xcvj *Lectiones communes pro diebus intra Octav.*

lécce , quómodò patiéntes fúerint sancti , nec spem abjécerint ? Imitáre fidem Abrahæ , áccipe exéempla.

Lectio ix. Homilia in Evangelium Dominicæ occurrentis cum prima tantum ejus parte.

DIE SECUNDA.

Sermo S. Basilii Episcopi.

Oratio in 40. Martyr.

Lectio ij.

HI sunt qui acceptam à Deo nostram regiónem , quasi turres quædam contra adversariórum incúrsum muniéntes , refúgium exhibent. Beneficium hoc , fratres dilectissimi , grátiam hanc minimè celsántem à Deo obtinémus. Parátum est híc christiánis auxiliúm. Qui aliquá prémitur angústia , ad hos confúgit ; qui rursus lætátur , ad hos recúrrit : Hic ut à malis liberétur , ille ut duret in rebus lætis. Hæc múlter orans pro filiis auditur , peregrinánti viro réditum incólumem , ægrotánti verò salutem implórat & obtinet.

Lectio iij.

O Sanctum chorum ! sacrum órduem ! cuneum inexpugnabilem ! ô commúnes humáni generis custódes ! óptimorúm sócii , precum & votórum invicem suffragatóres ! legáti apud Deí potentíssimi ! Ástra mundi , flores ecclesiárum , vos non terra contéxit , sed cælum excépit. Apérte sunt vobis paradísi porta , dignum profécito exercitibus angelórum , patriarchis , prophétis & iustis ómnibus spectáculum.

DIE TERTIA.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Tract. 1. in C. 2. Ep. Joan.

Lectio ij.

JOánnes quid dixit : Si quis peccáverit , advocátum habémus ad Patrem Jesum Christum justum. Sed dicet aliquis : Ergo sancti non petunt pro nobis ? Ergo & episcopi & præpósti non petunt pro pópulo ? Sed atténdite Scriptúras , & vidéte quia & præpósti commendant se pópulo. Nam apóstolus dicit plebi : Orántes simul &

& pro nobis. Orat Apóstolus pro plebe, orat plebs pro Apóstolo. Orámus pro vobis, fratres, sed & vos, oráte pro nobis. In vicem pro se ómnia membra orent. Caput pro ómnibus interpéllet.

Lectio iij. Serm. 280.

Benedixit Dóminus pu-
sillo cum magnis.
Non nobis parúm videátur quodd ejus corpóris membra sumus, cujus & illi quibus æquiparári non póssumus. Quia si unum membrum pátitur, compatiúntur ómnia membra; ita, cùm glorificátur unum membrum, congáudent ómnia membra. Glória cápiti unde consúlitur, & superiórius mánibus, & ínfimis pédibus? Sicut ille unus ánimam suam pro nobis pósuit, ita & imitáti sunt Mártýres, & ánimas pro frátribus posué-
runt. Fructus labóris ergo illórum étiam nos sumus. Mirámur eos, miserántur nos. Gratulámur eis, precántur pro nobis.

Pars Autumnalis.

DIE QUARTA.

Sermo Sancti Bernardi
Abbátis.

*In Vig. Ss. Petri & Pauli.
Lectio ij.*

Tria sunt quæ in festivitátibus Sanctórum vigilánte con-
sideráre debémus: auxili-
lium Sancti, exéplum
ejus, confusióne nostram.
Auxílium ejus, quia
qui potens in terra fuit,
poténtior est in coelis ante
fáciem Dómini Dei sui.
Si enim, dum híc víveret,
misértus est peccatóribus,
& orávit pro eis; nunc
tantò ámplius, quantò vé-
rius agnóscit misérias nos-
tras, orat pro nobis Pa-
trem: quia beáta illa pá-
tria caritátem ejus non
immutávit, sed augmen-
távit: neque enim quia
impássibilis omnino, ideo
& incompássibilis factus
est. *Lectio iij.*

Debémus étiam attén-
dere exéplum ejus,
quia quándiu in terris vi-
sus est, & cum hóminibus
conversátus est, non de-
clinávit neque ad dexte-
ram, neque ad sinistram,
sed viam régiam tenuit
donec veníret ad illum qui

xcviij *Lectioes communes pro diebus intra octav.*

dicat: Ego sum via, veritas & vita. Intuemini humilitatem operum ejus, auctoritatem verborum ejus, & tunc videbitis quomodo tam verbo quam exemplo luxerit inter homines: qualia nobis vestigia dereliquerit, ut ambulemus per ea, & non erramus in eis. Verè, juxta Prophetam, semita justi recta est: rectus callis justi ad ambulandum.

D I E Q U I N T A.

De Sermone S. Bernardi
Abbatis.

In Vig. Ss. Petri & Pauli.

Lectio ij.

Diligentiore intuitu, in festivitatibus Sanctorum, confusionem nostram inspicimus, quia homo ille similis nobis fuit passibilis, ex eodem luto formatus ex quo & nos. Quid ergo est quod non solum difficile, sed & impossibile credimus ut faciamus opera quae fecit: Confundamur, fratres, & contremiscamus. Homines isti fuerunt qui praecesserunt nos, qui tam mirabiliter praecesserunt per vias vitae, ut vix eos homines fuisse credamus. Sic ergo & gaudere,

& confundi debemus: gaudere, quia patronos praemisimus; confundi, quia eos imitari non possumus.

Lectio iij.

Ita semper gaudium nostrum in hac valle lacrymarum, lacrymarum pane condiri debet, & semper non solum extrema, sed & prima gaudii luctus occupet, quia est magna est gaudiorum materia, sed maxima est dolorum. Verè nobis robur confusionis sunt, quos vix audeamus respicere, ne dicam, imitari. Oremus ergo eos, ut ipsi propitii nobis reddant amicum suum, judicem nostrum, qui est Deus benedictus in saecula. Amen.

D I E S E X T A.

Sermo Sancti Ambrosii
Episcopi.

Epist. 22. ad Marcellinam sororem.

Lectio ij.

Gratias tibi, Domine Jesu, quod hoc tempore tales nobis Sanctorum spiritus excitasti, quo Ecclesia tua sancta majora praesidia considerat. Agnoscant omnes quales ego propugnato-

res requiram. Hos ego acquisivi tibi, plebs sancta, qui profint omnibus, nemini noceant: tales ego ambio defensores: tales milites habeo; hoc est, non sæculi milites, sed milites Christi.

Lectio iij.

Nullam ego de talibus invidiam timeo, quorum quod majora, eò tutiora patrocinia sunt. Horum etiam illis ipsis qui mihi invident, opto præsidia. Veniant ergo, & videant stipatores meos: talibus me armis ambiri non nego. Nos etsi eos videre non possumus, sentimus tamen.

DIE SEPTIMA.

De Sermone S. Casarii Episcopi.

Serm. 230. in App. apud Aug.

Lectio ij.

Quando festivitates colimus, fratres carissimi, diligenter debemus attendere, & totis viribus laborare, ut quod visibiliter colitur, in nobis invisibiliter compleatur. Qui nec castitatem custodit in corpore, nec puritatem tenet in mente: quoties sanc-

tæ solemnitates adveniunt, in corpore videtur habere gaudium, in corde non celebrat nisi luctum. Quale enim gaudium potest habere, in cujus anima multis vitiis occupata magis diabolus probatur habitare quam Christus? Nos verò, fratres carissimi, etiam si nobis aliqua, ut solet fieri, peccata subrepunt, quantum possumus, cum Dei adiutorio laboremus jejuniis, vigiliis, orationibus, elemosynis mundare sordida, ut veniens Dominus in nobis, nihil inveniat quod oculos suæ majestatis offendant.

Lectio iij. Serm. 265.

Filios & omnes familias vestras admonete, fratres, semper ut caste & juste ac salubriter vivant: nec solum eos verbis, sed etiam exemplis ad bona opera provocate. Ante omnia ubicumque fueritis sive in domo, sive in itinere, sive in convivio, sive in concensu, verba turpia & luxuriosa nolite ex ore vestro proferre, sed magis vicinos & proximos vestros jugiter admonete, ut semper quod bonum est

Lectiones communes pro die Octava.

& honestum, loqui studeant, ne fortè detrahendo, mala loquendo, & in sanctis festivitátibus choros ducendo, & cántica luxuriósa & túrpia profereúdo, de lingua sua, unde debúerant Deum laudare, inde sibi vúlnera videántur infligere. Isti enim infelices & míseri hómines, qui balatiónes & salatiónes ante ipsas basilicas Sanctórum exercere nec métuunt, nec erubescunt, etsi Christiáni ad Ecclesiám vénerint, Pagáni de Ecclesiá révertúntur, quia ista consuetúdo balandi de paganórum observatióne remánst.

DIE OCTAVA.

Duplex - minus

IN II. NOCTURNO

Sermo Sancti Bernárdi
Abbátis. *Leccio iv.*

Illórum lauda virtutem quórum jam certa victória est: illos devótis extólle præconiis quorum secúre potes adgaudere coronis. Secúre laudántur hómines qui non suá jam vívunt vitá, sed Dei. Non enim est quod vánitas intret, ubi véritas jam totum occupávit. Sed quænam est, inquit, gló-

ria Sanctis? Ad quid ergo Sanctis laus nostra? Ad quid glorificatió nostra? Ad quid nostra hæc ipsa solémnitas? Quod eis terrénos honóres quos juxta verácem Fílii promissionem honorificat Pater coeléstis? Quod eis præconiá nostra? pleni sunt.

Leccio v.

Prorus ita est, dilectissimi mi; honórum nostrórum Sancti non egent, nec quidquam eis nostra devotióne præstátur, planè quodd eórum memóriam venerámur, nostrá interest, non ipsórum. Vultis scire quantum interest nostrá? Ego in me, fateor, ex hac recordatióne sentio desidérium véhemens inflammári. Quando & nos addémur ad patres nostros? Quando essentialiter præsentábimur eis? Hoc enim primum desidérium, quod in nobis Sanctórum memóriá excitat, ut eórum tam optábili societáte fruámur.

Leccio vj.

Ut eam glóriam nobis speráre liceat, & ad tantam beatitudinem aspiráre, summópere nobis desideránda sunt suffrágia Sanctórum, ut quod pos-

libertas nostra non obtinet, eorum nobis intercessionem donetur. Misereamini mei, misereamini mei, saltem vos, amici mei. Nostis ipsi periculum nostrum: nostis figmentum nostrum: nostis ignorantiam nostram, & dolos adversariorum: nostis eorum impetus & nostram fragilitatem. Vobis enim loquor qui in eadem tentatione fuistis, qui eisdem superastis confictus: qui eisdem laqueos evasistis: qui didicistis ex his quæ passi estis, compassionem.

IN III. NOCTURNO

*Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.*

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo tempore, Dixit Jesus discipulis suis: Quis vestrum habebit amicum, & ibit ad illum mediâ nocte, & dicet illi: Amice, comoda mihi tres panes. Et reliqua.

*Homilia Sancti Ambrosii
Episcopi.*

Lib. 7. in Luc. num. 87.

Alius præcepti locus est, ut in omnibus momentis, non solum diebus, sed etiam noctibus oratio deferatur. Vides enim quod iste qui mediâ nocte perrexit,

tres panes ab amico suo postulans, & in ipsa petendi intentione persistens, non defraudatur oratis. Qui sunt isti tres panes, nisi mysterii celestis alimentum. Quod si diligas Dominum Deum tuum, non solum tibi, sed etiam aliis poteris emereri. Quis autem amicus nobis, quam qui pro nobis corpus suum tradidit? Ab hac mediâ nocte panes David petiit & accepit. Petiit quando dicebat: Mediâ nocte surgebam ad confitendum tibi. Neque enim timuit ne excitaret dormientem quem scit semper vigilantem. Et ideo scriptorum memores noctibus ac diebus orationi instantes, peccatis nostris veniam postulamus.

Lectio viij.

NAm si ille tam sanctus & qui regni erat necessitatibus occupatus, septies in die laudem Domino dicebat matutinis & vespertinis sacrificiis semper intentus, quid nos facere oportet, qui eò amplius rogare debemus quod frequentius carnis fragilitate delinquimus, ut de via lassus & istius ævi cursu, ac vitæ humanæ in-

617 *Lectiones communes pro die Octava.*

fráctu grávitèr fatigátis ,
panis refectiõnis deesse
non possit , qui hóminis
cõrda confirmet ? Nec so-
lùm mediâ nocte Dómi-
nus , sed ómnibus prope
docet vigilándum esse mo-
méntis : venit enim & ves-
pertinâ , & secúndâ &
tértiâ vigiliâ , & pulsáre
consuévit. Beáti itaque ser-
vi illi , quos cùm vénerit
Dóminus , invénerit vigi-
lántes. *Lectio ix.*

SI ergo desideras ut vir-
tus Dei præcingat te &

ministret tibi , vigilándum
est semper. Multæ enim
insidiæ sunt bonis , & gra-
vis cõrporis somnus : quia
si dormire mens coeperit ,
vigórem suæ virtútis amit-
tit. Excita igitur somnum
tuum , ut pulses óstium
Christi. Quod aperiri sibi
étiam Paulus expóscit non
solum suis , sed étiam pó-
puli oratiõibus óbscrans
se juvâri , ut aperiátur ós-
tium sibi ad loquéndum
mystérium Christi.

CANON PRO PATRONIS ,

UBI DEEST PROPRIUS.

Ex Concílio Mediolanénsi
tértio sub sancto Cárolo.

Anno 1573. Tit. I.

QUò religiósius inco-
læ uniuscujúsque Pa-
róchiæ festum diem co-
lant illius Sancti Sanctæve
cujus patrocínio Parochiá-
lis Ecclesiá dicata est , co-
hortatiõibus agat Páro-
chus , ut ánimo piè répe-
rant religiósas ejus sanctá-
rum virtútum exercitatiõ-
nes ; quarum mériitis in
cælum ille vocátus , cùm
sempitérna glória perfrua-

tur , pro caritatè quâ a-
búndat , eórum quorum
salútis patrocínium suscé-
pit , preces Deo offert.
Die Sancti qui Paróchiæ
Patrónus est & custos ,
quò ad illius imitatiõnem
magis fidèles inflammén-
tur , id Párochus præstet ,
cùm frequéntior in Eccle-
sia pópulus adest , ut ipse
aut álius in suggéstu res
ejus sanctè admirabilitér-
que gestas , morum disci-
plinam , pietátis stúdia ac
virtutes pronúntiet.

OFFICIUM B. Mariæ

IN SABBATO

Incipit à Vesperis Feriæ sextæ præcedentis & terminatur ad Nonam. Fit more semiduplicis - minoris. Singulis diebus Sabbati extra IV. Tempora, Vigilias, Octavas solemnes, aut nisi occurrat Festum semiduplex-minus & supra, fit Officium de Beata Maria Virgine, de simplici verò occurrente commemoratio. Si Feriâ sextâ celebretur Festum duplex vel semiduplex, in Vesperis fit tantum commemoratio de B. Maria V. Si Festum solemne aut supra celebretur, commemoratio nulla.

AD VESPERAS & cæteras Horas, etiam ad Laudes, si non continuo dicantur, præmittitur Salutatio Angelica sequens altâ voce

Ave Maria grâtiâ plena: Dóminus tecum:

℞. Benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui.

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD VESPERAS

Pater. Ave. Sancti Spiritus. *Salutatio Angelica*
Ave. Deus in adiutorium.
Dómine ad adiuvandum.
Glória. Sicut erat. Allelúia.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum Genes. 3.

A It Dóminus Deus
ad serpéntem: Inimicitias ponam
inter te & mulierem, &
semen tuum & semen il-
lius: ipsa cónteret caput
tuum.

H Y M N U S
A VE, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.

SUMENS illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans nomen Evæ.

SOLVE vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

MONSTRA te esse ma-
trem:

civ   *Officium B. Maria in Sabbato.*

Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

VIRGO singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos,
Mites fac & castos.

VITAM præsta puram,
Iter para tutum,
Ut videntes Jesum,
Semper collætémur.

SIT laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spiritui Sancto,
Tribus honor unus. Amen.

✠. Anima mea exul-
tabit in Dómino.

℟. Et delectábitur su-
per Salutari suo. *Pf. 34.*

Ad Magnificat

Ant. 7. Beátus venter
qui te portávit, & úbera
quæ suxisti : quinimò
beáti qui áudiunt verbum
Dei, & custódiunt illud.
Luc. 11. Oratio de Laud.

Non fiunt Suffragia.

Ad COMPLETORIUM
Hymnus Virgo Dei Gé-
nitrix ut in *Pfalterio* pag.
42. *Cætera* ut in *Feriis*
per *Annum* pag. 196.

Preces dicuntur.

AD MATUTINUM

Invit. Jesum de María
natum, * Veníte, adoré-
mus. *Matth. 1.*

Psalms Veníte pag. 7.

IN NOCTURNO

*Novem Psalmi de Sab-
bato sub tribus Antipho-
nis sequentibus, una nempe
super tres Psalmos cum
Glória post unumquemque
Psalmum.*

Ant. 1. Ave, grátia
plena : Dóminus tecum:
benedícta tu in mulié-
bus. *Luc. 1.*

Ant. 8. Ecce concípies
in útero, & páries filium :
vocábis nomen ejus Je-
sum. *Luc. 1.*

Ant. 2. Quod nascé-
tur ex te sanctum, vocá-
bitur filius Dei. *Luc. 1.*

✠. Confiteántur tibi
pópuli Deus.

℟. Terra dedit fructum
suum. *Pf. 66.*

Secretò Pater. Altá voce
Et ne nos indúcas.

*Benedíctiones ante Psal-
terium* pag. 3.

*Duæ primæ Lektionen de
Scriptura occurrente, tertia
verò de B. M. V. ut infra
secundum Mensium diver-
sitate. Si in Sabbato oc-
currat commemor. facienda
de aliquo simplici, tunc
prima Lektio erit Scriptu-
ra occurrens ex qua fit una;
secunda de B. M. V. tertia
verò de Festo cujus fit
commemoratio.*

Officium B. Mariæ in Sabbato:

cv

R. j. Audite, domus David: dabit Dóminus ipse vobis signum: * Ecce Virgo concipiet & páriet filiũ, & vocábitur nomen ejus Emmánuël.

Ÿ. Christi generatio sic erat: Mater ejus María invénta est in útero habens de Spíritu Sancto: hoc autem totum factum est, ut adimplerétur quod dictum est à Dómino: * Ecce. *Is. 7. Matt. 1.*

R. ij. Quod in ea natum est, de Spíritu Sancto est: páriet autem filium: * Ipse salvum fáciat pópulum suum à peccátis eorũ.

Ÿ. Creávit Dóminus novum super terram: fœmina circúmdabit virum. * Ipse. *Matt. 1. Jerem. 32.*

R. iij. Misericórdia & véritas obviavérunt sibi: * Véritas de terra orta est, & justitia de cœlo proféxit.

Ÿ. De María natus est Jesus qui vocátur Christus. * Véritas. Glória. * Véritas. *Pf. 84. Matt. 1.*
Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. 4. **B**enedícta tu inter mulieres, & benedíctus fructus ventris tui. *Luc. 1.*

Ant. 3. Tota pulchra es, & mácula non est in te. *Cant. 4.*

Ant. 5. Multæ filiae congregáverunt divítias: tu supergréssa es univér-
sas. *Prov. 31.*

Ant. 7. In omni gente.

CANTICUM Judith 13.

L Audáte Dóminum Deum nostrum, * qui non desérui sperántes in se.

Et in me ancíllá suá adimplévit misericórdiam suam: * quam promissit dómui Isráël.

Et interfécit in manu mea * hostem pópuli sui.

Benedícta es tu, filia, à Dómino Deo excélso * præ ómnibus muliéribus super terram.

Benedíctus Dóminus * qui creávit cœlum & terram:

Qui te diréxit * in vúlnera cápitis principis inimicórum nostrórum.

Ant. In omni gente quæ audierit nomen tuum, magnificábitur super te, Deus Isráël. *Judith. 13.*

Ant. 6. Venit lumen tuum, & glória Dómini super te orta est. *Is. 60.*

Capitulum Galat. 14.

Ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus

cxj   *Officium B. Mariæ in Sabbato.*

Filiam suam, factum ex muliere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant redimeret, ut adoptionem filiorum reciperemus.

R. Benedixisti, Domine, terram tuam;

R. Avertisti captivitatem Jacob. *Pf. 84.*

Ad Benedictus

An. 6. Deus ostendat splendorem suum in te omni qui sub cælo est. *Baruch. 5.*

Oratio

Gratiam tuam, quesumus, Domine, mentibus nostris intunde, ut qui, Angelo nuntiante, Christi filii tui incarnationem cognovimus, per passionem eius & crucem ad resurrectionis gloriam perveniamus. Per eundem Dominum.

Non fiat Suffragia.

AD HORAS

*In fine Hymnorum Deo-
alogia*

Qui natus es de Vir-
gine,

Pater, nobis sit gloria

Cum Patre, cumque Spi-
ritu,

In sempiterna sæcula

Amen.

*Antiphona de Laudibus,
quædam emissa.*

AD PRIMAM

*Canon de Feria occurrente.
Preces dicuntur. Ad ca-
teras Horas Oratio ut su-
pra ad Laudes.*

AD TERTIAM

*Capitulum ut in primis
Vesperis.*

R. brev. Recordatus est Dominus misericordiarum suarum. Recordatus. *Ps.* Et veritatis suæ domui Israël. Recordatus. Glória. Recordatus. *Pf. 97.*

Ps. Deus operatus est salutem in medio terræ.

R. Tu confregisti capita draconis. *Psal. 73.*

AD SEXTAM

Capitulum de Laudibus.

R. brev. Homo natus est in ea. Homo. *Ps.* Et ipse fundavit eam. Amplius. Homo. Glória. Homo. *Pf. 86.*

Ps. Elegit eam Dominus. R. In habitationem tibi. *Pf. 131.*

AD NONAM

Capitulum Judith. 13.

Nomen tuum Domine ita magnificavit, ut non recedat laus tua de ore hominum, qui memores fuerint virtutis

Dómini in ætérnum.

℞. *brev.* Vultum tuum deprecabúntur. Vultum.

℣. Omnes dívites plebis.

Vultum. Glória. Vultum.

℣. Mémoires erunt nóminis tui ℞. In omni generatióne & generatió-nem. *Pf. 44.*

Lectiones de B. Maria V. in Sabbato pro singulis Mensibus.

MENSE SEPTEMBR.

Sermo S. Leónis Papæ.

De Nat. Domini.

Lectio iij.

HUmáno usu & con-fuerú-dine quod credimus caret , sed divinâ potestáte sub-nixum est , quòd virgo concéperit , virgo pepé-rerit , virgo permánserit. Non hic cogitétur parién-tis conditio , sed nascén-tis arbitrium , qui sic ho-mo natus est , ut volébat , & póterat. Si veritátem quæris humanæ natúræ , cognósce matériam : si ra-tiónem scrutáris originis , virtútem confitére diví-nam. Venit enim Dómi-nus Jesus Christus contá-gia nostra auferre , non pépeti , nec succumbere vitiis , sed mēderi. Venit ut omnem languórem cor-ruptionis , & univérſa vúl-

nera sordéntium curáret animárum : propter quod opórtuit ut novo nasceré-tur órdine qui novam im-pollútæ sinceritátis grá-tiam humanis corpóribus inferébat.

MENSE OCTOBRI.

Ex Epístola S. Ambrónii

Epíscopi ad Syricum Papam.

Epist. Lib. 1. Epist. 7.

Lectio iij.

DEvii à via veritá-tis prodúntur dí-cere : Virgo^o con-cépit , sed non virgo ge-nerávit. Pótuít ergo virgo concípere , non pótuít vir-go generáre , cūm semper concéptus præcedat , par-tus sequá-tur? Sed si doc-trínis non créditur sacer-dótum ; credá-tur oráculis Christi , credá-tur mónitis angelórum dicéntium , Quia non est impossí-bile Deo omne verbum : cre-dá-tur symbolo Apostoló-rum , quòd Ecclésia Ro-mána intemerátum sem-per custódit & sērvat. Au-dívit Mariá vocem Ange-li ; & quæ ante díxerat , Quómodò fiet istud , non de fide generatiónis in-terrogans ; respóndit póst-tea , Ecce ancilla Dómi-ni , contingat mihi secun-

dum verbum tuum. Hæc est virgo quæ in útero concépit, virgòque péperit filium. Sic enim scriptum est: Ecce virgo in útero accipiet & páriet filium. Non enim concépturam tantúmmodò vírginem, sed & paríturam vírginem dixit. Quæ autem est illa porta Sanctuárii, porta illa extérior ad orientem, quæ manet clausa; &, Nemo, inquit, pertransíbit per eā, nisi solus Deus Israël? Nonne hæc porta Mariæ est, per quam in hunc mundum Redemptor intrávit?

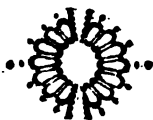
MENSE NOVEMBRI.

De Expositione S. Basilii
Epíscopi in Isaiam Prophetam.

Lectio iij. In Cap. 8.

Accéssi ad prophetíssam, & in útero accépit & péperit filium. Quid est, Accéssi ad prophetíssam? Hoc est, Appropinquávi

spíritu & prænotiõne futurórum: & perspéxi ejus conceptionem è longinquo, óculis in prophetiæ grátiam atténtis. Péperit filium, de quo dixit Dóminus: Vocábis nomen ejus, velóciter détrahe spólia, citò prædare. Quòd Mariæ prophetíssa fúerit ad quam proximè per cognitionem accéssit Isaias, nemo contradixerit, qui sit memor verbórum Mariæ, quæ prophéticè elocúta est. Quid enim ait? Magnificat ánima mea Dóminum, & exultávit spíritus meus in Deo Salutári meo, quia respéxit humilitátem ancillæ suæ; ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Quòd si ánimus accomodáveris univérsis ejus verbis, non dubitábis dicere eam fuisse prophetíssam, quòd Dómini Spíritus iir eam supervénerit, & virtus Altíssimi obumbráverit ei.

OFFICIUM PARVUM

B. MARIE VIRGINIS.

Qui privatim recitant, ad illud non tenentur. In Choro dicitur secundum locorum consuetudinem. Omittitur tantum in semiduplicibus & supra, ac cum fit de Beata Maria Virgine.

AD MATUTINUM

Altá voce

Ave, María grátia plena: Dóminus tecum:

℟. Benedícta tu in mulieribus & benedíctus fructus ventris tui. *Et dicitur ad ceteras Horas.*

Dómine lábia mea apéries. Deus in adjutórium. Dómine ad adjuvándum. Glória. Sicut erat. Allelúia.

Invitat. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth. i.*

IN I. NOCTURNO

Feriá II. & V.

Ant. sola r. Ave.

Psalms 8.

Domine, Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérſa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecísti laudem propter inimicos tuos, * ut déstruas inimicum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitorum tuórum; * lunám & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulómínus ab ángelis, glóriâ & honóre coronásti eum: * & constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves & boves univérſas insuper & pécora campi;

Yólucres cœli, & pis-

cx

Officium Parvum B. Mariæ V.

ces maris, * qui perambulans sémitas maris.

Dómine, Dóminus noster, * quàm admirabile est nomen tuum in universa terra!

Psalmus 18.

Celi enarrant glóriam Dei, * & ópera manuum ejus annútiat firmamentum.

Dies diéi erúctat verbum, * & nox nocti indicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exivit sonus eórum, * & in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernaculum suum: * & ipse tanquàm sponsus procédens de thalamo suo.

Exultávit ut gigas ad curréndam viam; * à summo cælo egréssio ejus.

Et occúrrius ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calore ejus.

Lex Dómini immaculata, convértens ánimas: * æstimonium Domini fidele, sapiéntiam præstans párvulis.

Justitiæ Dómini rectæ,

lætificátes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illuminans óculos.

Timor Dómini sanctus, permanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semet ipsa.

Desiderabilia super aurum & lapidem pretiosum multum, * & dulciora super mel & favum.

Etenim servus tuus custódit ea; * in custodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? ab occultis meis munda me, * & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero, * & emundabor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * & meditatio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Psalmus 44.

Eructávit cor meum verbum bonum, * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea * calamus scribæ velóciter scribentis.

Speciosus formâ præ Filius hóminum: diffusa est

grátia in lábiis tuis ; *
propterea benedixit te
Deus in ætérnum.

Accingere gládio tuo
super femur tuum , * Po-
tentíssimè.

Spécie tuâ & pulcritú-
dine tuâ inténde , * próf-
perè procède ,

Et regna propter veri-
tatem & mansuetúdinem ,
& justitiam ; * & deducet
te mirabiliter dextera tua.

Sagittæ tuæ acútæ , pó-
puli sub te cadent , * in
corda inimicórum regis.

Sedes tua , Deus , in
sæculum sæculi : * virga
directiónis , virga regni
tui.

Dilexísti justitiam , &
odísti iniquitatem : * prop-
tereà unxit te Deus , Deus
tuus , óleo lætitiæ præ
consórtibus tuis.

Myrrha & gutta & cá-
sia à vestiméntis tuis , à
dómibus ebúrneis ; * ex
quibus delectavérunt te
filia regum in honóre
tuo.

Astitit regína à dextris
tuis in vestitu deaurato , *
circúmdata varietate.

Audi , filia , & vide ,
& inclína aurem tuam ; *
& oblivíscere pópulum
tuum , & domum Patris
tui.

Et concupíscet rex de-
córém tuum , * quóniam
ipse est Dóminus Deus
tuus , & adorábunt eum.

Et filia Tyri in muné-
ribus : * vultum tuum de-
precabúntur omnes divi-
tes plebis.

Omnis glória ejus filia
regis ab intus : * in fim-
briis áureis , circumamicta
varietátibus.

Adducéntur regi vírgi-
nes post eam : * próxi-
mæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætitia &
exultatióne , * adducéntur
in templum regis.

Pro pátribus tuis nati
sunt tibi filii : * constitues
eos príncipes super om-
nem terram.

Mémores erunt nómi-
nis tui * in omni genera-
tione & generatióne.

Propterea pópuli con-
fitebúntur tibi in ætér-
num , * & in sæculum sæ-
culi.

Ant. Ave , grátia ple-
na ; Dóminus tecum : be-
nedícta tu in muliéribus.

Luc. 1.

Ps. Audi , filia , & vi-
de , & inclína aurem tuam ;
R. Et concupíscet rex
decórém tuum. Psal. 44.

Pater noster.

IN II. NOCTURNO

Feriâ III. & VI.

Ant. solis 8. Ecce.

Psalmus 45.

DEus noster, refugia & virtus : * adiutor in tribulationibus quæ invenérunt nos nimis.

Propterea non timebimus dum turbabitur terra , * & transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbatæ sunt aquæ eorum : * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus lætificat civitatem Dei : * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Deus in medio ejus , non commovebitur ; * adjuvabit eam Deus manè diluculo.

Conturbatæ sunt gentes , & inclinata sunt regna : * dedit vocem suam , mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum : * Susceptor noster Deus Jacob.

Venite , & videte opera Domini , quæ posuit prodigia super terram : * auferens bella usque ad finem terræ.

Arcum conteret , &

confringet arma : * & scuta comburent igni.

Vacate , & videte quoniam ego sum Deus : * exaltabor in génibus , & exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiscum : * susceptor noster Deus Jacob.

Psalmus 71.

DEus , iudicium tuum regi da , * & justitiam tuam filio regis.

Judicare populum tuum in iustitia , * & pauperes tuos in iudicio.

Suscipiant montes pacem populo , * & colles justitiam.

Judicabit pauperes populi , & salvos faciet filios pauperum ; * & humiliabit calumniatorem.

Et permanebit cum sole & ante lunam , * in generatione & generationem.

Descendet sicut pluvia in vellus : * & sicut stillicidia stillantia super terram.

Orietur in diebus ejus justitia , & abundantia pacis , * donec auferatur luna.

Et dominabitur à mari usque ad mare , * & à flumine usque ad terminos orbis terrarum.

Coram illo procident Æthiopes , * & iniurici

ejus terram lingent.

Reges Tharlis & infu-
lae múnera offerent ; * re-
ges Arabum & Saba do-
na addúcent.

Et adorábunt eum om-
nes reges terræ ; * omnes
gentes sérvient ei :

Quia liberábit páupe-
rem à poténite , * & páu-
perem cui non erat adjú-
tor.

Parcet páuperi & ino-
pi , * & ánimas páuperum
salvas faciet.

Ex usúris & iniquitate
redimet ánimas eórum ; *
& honorábile nomen eó-
rum coram illo.

Et vivet , & dábitur ei
de auro Arábiæ , & ado-
rábunt de ipso semper ; *
totà die benedícant ei.

Et erit firmaméntum in
terra in summis móntium ,
superextollétur super Lí-
banum fructus ejus ; * &
florébunt de civitate sicut
foenum terræ.

Sit nomen ejus bene-
dictum in sæcula ; * ante
solem pérmanet nomen
ejus.

Et benedicéntur in ip-
so omnes tribus terræ : *
omnes gentes magnificá-
bunt eum.

Benedíctus Dóminus
Deus Israél , * qui facit

mirabilia solus.

Et benedíctum nomen
majestátis ejus in ætér-
num ; * & replébitur ma-
jestáte ejus omnis terra :
fiat , fiat.

Psalmus 84.

Benedixisti, Dómine ,
terram tuam , * aver-
tisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem
plebis tuæ , * operuisti
omnia peccáta eórum.

Mitigasti omnem iram
tuam ; * avertisti ab ira
indignationis tuæ.

Convérte nos , Deus
salutáris noster , * & avér-
te iram tuam à nobis.

Numquid in ætérnum
irascéris nobis ? * aut ex-
téndes iram tuam à gene-
ratione in generationem ?

Deus , tu convérsum vi-
vificábis nos ; * & plebs
tua lætábitur in te.

Osténde nobis , Dómi-
ne , misericórdiam tuam , *
& Salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur
in me Dóminus Deus ; *
quóniam loquétur pacem
in plebem suam.

Et super sanctos suos , *
& in eos qui convertún-
tur ad cor.

Verúmtamen propè ti-
méntes eum salutáre ip-
sius : * ut inhábitet glória in

terra nostra.

Misericórdia & véritas obviavérunt sibi , * justitia & pax osculatæ sunt.

Véritas de terra orta est , * & justitia de cœlo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitatem , * & terra nostra dabit fructum suum.

Justitia ante eum ambulábit ; * & ponet in viâ gressus suos.

Ant. Ecce concípies in útero , & páries fílium ; & vocábis nomen ejus Jesum. *Luc. 1.*

ψ. Anima mea exultábit in Dómino , R. Et delectábitur super Salutári suo. *Pf. 34.*

Pater noster.

IN III. NOCTURNO

Feriâ IV. & Sabbato.

Ant. sola 2. Quod nascétur.

Psalms 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te , * civitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ & Ty-

rus , & pópulus Æthiopum ; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicit : Homo , & homo natus est in ea ; * & ipse fundávit eam Altíssimus ?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & principum ; * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Psalms 96.

Dominus regnávit , exúltet terra , * læténtur insulæ multæ.

Nubes & caligo in circúitu ejus ; * justitia & júdicium corrèctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet , * & inflamtrábit in circúitu inimicos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit & commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini , * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justitiam ejus ; * & viderunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptilia , * & qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum , omnes ángeli ejus : * audivit , &

Iætata est Sion.

Et exultaverunt filiæ Judæ, * propter judicia tua, Dómine;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est iusto, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, iusti, in Dómino, * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Psalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabilia fecit.

Salvavit sibi dextera ejus, * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus Salutare suum; * in conspéctu géntium revelávit iustítiam suam.

Recordatus est misericórdiæ suæ, * & veritátis suæ dómui Israël.

Viderunt omnes témini terræ * Salutare Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, & exul-

táte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara & voce psalmi; * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu Regis Dómini: * moveátur mare & plenitúdo ejus; orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent mánu, simul montes exultábunt à conspéctu Dómini, * quóniam venit iudicáre terram.

Judicábit orbem terrarum in iustítia, * & pópulos in æquitáte.

Ant. Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Filius Dei. *Luc. 1.*

Ps. Descéndet sicut plúvia in vellus: *R.* Et replebitur majestáte ejus omnis terra. *Pf. 71.*

Pater noster.

Benedíct. de B. M. V. ut ante Psalterium pag. 3.

Lectio j. Isaia 7.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profúndum inférni, sive in excélsu supra. Et dixit Achaz: Non petam, & non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte

cxviiij   *Officium Parvum B. Mariæ V.*

ripotens, & advénit tempus réddere mercédem servis tuis, & Sanctis. *A. poc. 11.*

In Jejun. V. Justi confitebúntur nómini tuo, Dómine : *R.* Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Psal. 139.*

Oratio

PRótege, Dómine, pópulum tuum, & Apostolorum tuorum Petri & Pauli, & aliorum Apostolorum patrocínio confidentem perpétuâ defensione conserva.

OMnes Sancti tui, quæsumus, Dómine, nos ubique lætificent ; ut dum eorum mérita recolimus, patrocínia sentiamus : & pacem tuam nostris concede temporibus, & ab Ecclesiâ tua cunctam repelle nequitiam ; iter, actus, & voluntates nostras, & omnium famulorum tuorum, in salutis tuæ prosperitate dispóne ; benefactoribus nostris sempiterna bona retribue ; & omnibus fidelibus defunctis réquiem æternam concede. Per Dóminum.

AD PRIMAM

Ave. Deus in adjutó-

rium. Dómine ad advándum. Glória. Alleluia.

H Y M N U S

MEMENTO, de Deo Deus,

Quòd matre natus Virgine,

Nostri misértus, pérditi Mundi redemptor véneris.

ET nos, Dei Virgo parens,

Vultu benigno réspice : Placábilem tuâ prece Fac esse nobis Filium.

SIT laus Patri, laus Filio

Qui natus est de Virgine, Quo Virgo fit Puérpera, Sit par tibi laus, Spíritus. Amen.

Ant. 4. Benedícta tu.

Psalms 53. Deus, in nómine pag. 142.

Psalms 95. Cantáte Dómino... cantáte p. 58.

Psalms 116. Laudáte Dóminum omnes gentes pag. 171.

Ant. Benedícta tu inter mulieres, & benedictus fructus ventris tui. Luc. 1.

Capitulum Cant. 6.

QUæ est ista, quæ progréditur quasi auróra consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies

ordinata? R. Deo grátias.

R. *brev.* Spécie tuâ & pulchritudine tuâ. Spécie.

ψ. Prósperè procède & régna. Spécie. Glória. Spécie.

ψ. Diffúsa est grátia in lábiis tuis; R. Prop-
tèreà benedixit te Deus in ætérnum. *Psalms.* 44.

Oratio

PRótege, Dómine, famulos tuos subsidiis pacis; & beátæ Mariæ semper Virginis patrociniis confidentes, à cunctis hóstibus & periculis redde secúros. Per.

AD TERTIAM

Ave. Deus in adjutórium. Dómine ad adjuvándum. Glória. Allelúia.

Hymnus Meménto ut ad Primam.

Ant. 3. Tota pulchra es.

Psalms 119. Ad Dóminum pag. 86.

Psalms 120. Levávi óculos meos pag. 64.

Psalms 47. Magnus Dóminus pag. 176.

Ant. Tota pulchra es & mácula non est in te. *Cant.* 4.

Capitulum Gal. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum factū ex mu-

liere, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant, redimeret, ut adoptionem filiórum reciperémus.

R. *brev.* Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ. Recordátus. ψ. Et veritátis suæ dómui Israél. Recordátus. Glória. Recordátus. *Psf.* 97.

ψ. Deus operátus est salutem R. In médio terræ. *Psf.* 73.

Oratio

DEus, qui salutis æternæ, beátæ Mariæ virginitate fœcúndâ, humano géneri præmia præstitisti, tribue, quæsumus, ut ipsam pro nobis intercédere sentiamus, per quam meruimus auctórem vitæ suscipere Dóminum nostrū Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum.

AD SEXTAM

Ave. Deus in adjutórium. Dómine ad adjuvándum. Glória. Allelúia.

Hymnus Meménto ut ad Primam.

Ant. 7. In omni gente.

Psalms 122. Ad te levávi óculos pag. 110.

Psalms 123. Nisi quia Dóminus pag. 65.

Psalms 124. Qui confidunt pag. 110.

Ant. In omni gente quæ audierit nomen tuum, magnificabitur super te Deus Israël. *Judith.* 13.

Capitulum Eccli. 24.

Qui creavit me, requiævit in tabernaculo meo, & dixit mihi: in Jacob inhabitare, & in Israël hæreditare, & in electis meis mitte radices.

R. *brev.* Homo natus est in ea. Homo.

Ps. Et ipse fundavit eam Altissimus. Homo. Glória. Homo. *Pf.* 86.

Ps. Elegit eam Dominus *R.* In habitationem sibi. *Pf.* 131.

Oratio

Concède, misericors Deus, fragilitati nostre præsidium, ut qui sanctæ Dei Genitricis memoriam ágimus, intercessionis ejus auxilio, à nostris iniquitatibus resurgamus. Per eundem.

AD NONAM

Ave. Deus in adjutorium. Domine ad adjutandum. Glória. Allelúia.

Hymnus Meménto ut ad Primam.

Ant. 6. Venit.

Psalms 84. Benedixisti, Domine *pag.* 74.

Psalms 125. In con-

vertendo, Dominus *p.* 65.

Psalms 127. Beati omnes qui timent *pag.* 180.

Ant. Venit lumen tuum. & glória Domini super te orta est. *Is.* 60.

Capitulum Judith. 13.

Nomen tuum Dominus ita magnificavit, ut non recedat laus tua de ore hominum qui memores fuerint virtutis Domini in ætérnum.

R. *brev.* Vultum tuum deprecabuntur. Vultum. *Ps.* Omnes divites plebis. Vultum. Glória. Vultum. *Pf.* 41.

Ps. Memores erunt nominis tui, *R.* In omni generatione & generationem. *Pf.* 44.

Oratio

Famulorum tuorum, quæsumus, Domine, delictis ignosce, ut qui tibi placere de actibus nostris non valémus, Genitricis Filii tui Domini nostri intercessione salvemur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum.

AD VESPERAS

Ave. Deus in adjutorium. Domine ad adjutandum. Glória. Allelúia.

Ant.

Ant. sola 8. Multæ.

Psalmus 109.

Dixit Dominus Domino meo ; * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos , * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion : * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ in splendoribus sanctorum : * ex utero ante luciferum genui te.

Juravit Dominus , & non poenitebit eum , * tu es Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis : * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus , implebit ruinas ; * conquisabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibet : * propterea exaltabit caput.

Psalmus 112.

Laudate , pueri , Dominum , * laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum , * ex hoc nunc & usque in sæculum.

Pars Autumnalis.

A solis ortu usque ad occasum , * laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus , * & super cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster , qui in altis habitat , * & humilia respicit in cœlo & in terra.

Suscitans à terra inopem , * & de stercore erigens pauperem :

Ut collocet eum cum principibus , * cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo , * matrem filiorum lætantem.

Psalmus 121.

Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi : * In domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri * in atriis tuis Jerúsalem :

Jerúsalem quæ ædificatur ut civitas , * cujus participatio ejus in idipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus , tribus Domini : * testimonium Israël , ad confitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in judicio , * sedes super domum David.

Rogate quæ ad pacem sunt Jerúsalem , * & abun-

dántia diligentibus te.

Fiat pax in virtúte tua,*
& abundantia in túrribus
tuis.

Propter fratres meos,
& próximos meos,* lo-
quebar pacem de te.

Propter domum Dómi-
ni Dei nostri,* quæsi-
vi bona tibi.

Psalms 126.

Nisi Dóminus ædificá-
verit domum,* in
vanum laboraverunt qui
ædificant eam.

Nisi Dóminus custo-
dierit civitatem,* frustra
vigilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante
lucem surgere:* surgite
postquam sederitis, qui
manducátis panem doloris,
cúm dederit dilectis
suis somnum.

Ecce hæreditas Dómi-
ni,* filii merces, fruc-
tus ventris.

Sicut sagittæ in manu
poténtis,* ita filii excus-
sorum.

Beatus vir qui implevit
desiderium suum ex ip-
sis;* non confundetur
cúm loquétur inimicis suis
in porta.

Psalms 147.

Lauda, Jerúsalem, Dó-
minum:* lauda Deum
num, Sion.

Quóniam confortávit
feras portarum tuarum,*
benedixit filiis tuis in te.

Qui posuit fines tuos
pacem;* & adipe fru-
menti sátiat te.

Qui emittit eloquium
suum terræ,* velociter
currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut la-
nam,* nébulam sicut cine-
rem spargit.

Mittit crystallum suum
sicut buccéllas;* ante fa-
ciem frigoris ejus quis sus-
tinébit?

Emittet verbum suum &
liquefaciet ea;* flabit spi-
ritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annútiat verbum
suum Jacob,* justitias &
judicia sua Israël.

Non fecit taliter omni
natióni:* & judicia sua
non manifestávit eis.

Ant. Multæ filiæ con-
gregavérunt divitias: tu
supergréssa es univérſas.

Prov. 31.

Capitulum. Apoc. 12.

Signum magnum appá-
ruit in cœlo: Mulier
amicta sole, & luna sub
pédibus ejus, & in cá-
pite ejus coróna stellá-
rum duodecim.

H Y M N U S

O Quam gloriſicá luce
corúſcas.

Stirpis Davidicæ régia
proles,

Sublimis résidens, Vir-
go Mariæ,

Supra Cœligenas æthe-
ris omnes!

TU cum virgineo mater
honóre

Cœlórum Dómino pé-
ctoris aulam

Sacris vísceribus casta
dedísti :

Húmános Deus hinc
índuit artus.

QUEM cunctus vénerans
orbis adórat,

Cui nunc ritè genu fléc-
titur omne ;

A quo, te précibus sub-
veniente,

Ætérni pétimus gáudia
regni.

DIVINÆ Sóboli qui da-
re matrem

In terris vóluit, glória
Patri :

Cujus Virgo parens,
glória Nato :

Quo fœcúnda, tibi gló-
ria, Flamen. Amen.

✠. Astitit Regina à dex-
tris tuis R. In vestitu
deauráto circúmdata va-
rietáte. *Pf.* 44.

Ad Magnificat

Ant. 3. Benedícta inter
mulieres & benedicatur
in tabernáculo suo. *Judith.*
5.

Oratio.

BEátæ & gloriósæ sem-
per Virginis Mariæ,
quæsumus, Dómine, in-
tercéssio gloriósa nos pró-
tegat, & ad vitam per-
ducát ætérnam. Per Dó-
minum.

*Commemor. de omnibus
Sanctis ut supra ad Laudes.*

AD COMPLETOR.

Ave. Convérte nos.
Deus in adjutórium. Gló-
ria. Alleluia. *A Septuag.*
Laus tibi.

Ant. 5. Inveniam.

Psalms 130. Dómine,
non est exaltátum *p.* 111.

Psalms 128. Sæpè ex-
pugnáverunt me *pag.* 155.

Psalms 129. De pro-
fúndis *pag.* 111.

Ant. Inveniam grátiam
in conspéctu tuo : experi-
ménto didici, quia bene-
dixit mihi propter te.
Genes. 30.

H Y M N U S

VIRGO Dei Gén-
trix, quem totus
non capit orbis,
In tua se clausit víscera,
factus homo.

HINC méritò dicent
te fœcula cuncta
beátam:

Hinc pópuli matrem te
dominámque colunt.

SUSCIPE, quos pia
plebs tibi pēdere
certat, honores :

Annue , sollicitā quam
prece poscit, opem.

GLORIA magna Pa-
tri : compar sit glō-
ria Nato :

Ambōrum tibi par , Spī-
ritus alme , decus.
Amen.

Capiulum Eccli. 24.

IN me grātia omnis
viæ & veritātis : in me
omnis spes vitæ & virtūtis.

Ad Nunc dimittis

Ant. 3. Memorāre diē-
rum humilitātis tuæ , &
invoca Dominum , & lō-
quere Regi pro nobis , &
libera nos de morte. *Es-
ther. 15.*

Oratio

GRātiā tuā , quæsu-
mus, Dōmine, mēn-
ribus nostris infūde , ut
qui , Angelo nuntiāte,
Christi Filii tui incarna-
tiōnem cognōvimus, per
passiōem ejus & crucem
ad resurrectiōnis glōriā
perducāmur. Per eū-
dem Dōminum nostrum
Jesum Christum Filium
tuum , qui tecum vivit &
regnat in unitate Spīritus
Sancti Deus , per ōmnia
sæcula sæculōrum.

R. Amen.

P R O S A

DE B. MARIA VIRGINI

ad devotionem.

INVIOLATA , integra &
casta es , Maria :

QUÆ es effēcta fūlgida
coeli porta.

O mater alma Christi
carīssima,

SUSCIPE pia laudem
præconiā.

NOSTRA ut pura pectō-
ra sint & cōpora,

TE nunc flāgitant devō-
ta corda & ora.

TUA per præcāta dulci-
fona,

NOBIS concēdas vēniā
per sæcula.

O benigna ! O benigna !
O benigna !

QUÆ sola inviolāta per-
mansisti.

ψ. Sanctificāvit taber-
nāculum suum Altīssimus :

R. Deus in medio e-
jus non commovēbitur.
Psal. 45.

Oratio

CORDIBUS nostris , quæ-
sumus, Dōmine, grā-
tiā tuā benignus in-
fūde , & intercedēte
sanctīssimā Dei Genitrice
Mariā , cōpora nostra
castitate , & mentes nos-
tras humilitate & caritā-
te sanctifica. Per eūdem,

ANTIPHONÆ
ad devotionem.

Sub tuum præsidium
confugimus, Sancta
Dei Genitrix: nostras
deprecationes ne despicias
in necessitatibus, sed à
periculis cunctis libera nos
semper, Virgo gloriôsa
& benedicta.

ÿ. Tu es refugium
meum. R. A tribulati-
one quæ circumdedit me.
Psal. 31.

Oratio

Famulorum tuorum,
quæsumus, Dómine,
delictis ignosce, ut qui
tibi placere de actibus
nostris non valémus, Ge-
nitricis Filii tui Dómini
nostri intercessiône salvé-
mur. Per eúndem Chris-
tum Dóminum nostrum.
R. Amen.

Per Annum

Ant. **B**eatam me dicent
bonnes genera-
tiones, quia fecit mihi
magna qui potens est, &
sanctum nomen ejus. *Luc.*
1.

ÿ. Benedíctus Dómi-
nus. R. Qui exaltávit eam.
Tob. 13.

Oratio

Concède nos famulos
tuos, quæsumus, Dó-
mine Deus, perpétuâ

mentis & córporis salúte
gaudére; & gloriôsâ Beá-
tæ Mariæ semper Virgínis
intercessiône, à præsentí
liberári tristitia, & ætér-
nâ pérfrui lætitiâ. Per
Christum Dóminum nos-
trum. R. Amen.

Pro Pace

Ant. **D**eus noster re-
fugium & vir-
tus, fiat pax in virtúte
tua, pax super Israël.
Pss. 45. 127 & 125.

ÿ. Oriétur in diébus
ejus justitia, R. Et abun-
dántia pacis. *Pss. 77.*

Oratio

Deus, à quo sancta
desidéria, recta con-
sília, & justa sunt ópe-
ra, da servis tuis illam,
quam mundus dare non
potest, pacem, ut & cor-
da nostra mandátis tuis
dédita, &, hóstium su-
blatâ formidine, témpo-
ra sint tuâ protectiône
tranquilla. Per Christum
Dóminum nostrum.

R. Amen.

Pro Gratiarum Actione

Ant. **I**n toto corde meo
confitebor nómini
tuo, Dómine: audisti
verba oris mei: exten-
disti manum tuam, &
salvum me fecit dextera
tua. *Pss. 137.*

ψ. Propè est Dóminus
ómnibus invocántibus eū,

℞. Omnibus invocán-
tibus eum in veritáte. *Pf.*

144. *Oratio*

Deus, cujus miseri-
córdiæ non est nú-
merus & bonitátis infiní-
tus est thesáurus, piíssi-
mæ majestáti tuæ pro
collátis donis grátias ági-
mus, tuam semper cle-
méntiam exorántes, ut
qui peténtibus postuláta
concedis, eósdem non
deserens ad præmia futú-
ra dispónas. Per Christum
Dóminum nostrum.

℞. Amen.

Pro Rege

Ans. **D**omine, saluum
fac Regem, &
exáudi nos in die quâ in-

vocavérimus te. *Pf.* 19.

ψ. Fiat manus tua su-
per virum dexteræ tuæ,

℞. Et super filium hó-
minis quem confirmasti
tibi. *Pf.* 79.

Oratio

Quæsumus, omnipo-
tens Deus, ut fámu-
lus tuus Rex noster N.
qui tuâ miseratione suscep-
pit regni gubernácula,
virtútum étiam ómnium
percípiat incrementa; qui-
bus decénte ornátus, vi-
tiorum monstra devitáre,
hostes superáre, & ad te,
qui via, véritas, & vita
es, gratiósus váleat per-
venire. Qui vivis & reg-
nat in unitáte Spíritus
Sancti Deus, per ómnia
sæcula sæculórum.

PSALMI PŒNITENTIALES.

Psalmus 6. Dómine, ne in furóre . . . . . miserére pag. 63.

Psalmus 31. Beáti quorum remissæ sunt pag. 83.

Psalmus 37. Dómine, ne in furóre . . . quóniam cum sua Divisione p. 145.

Psalmus 50. Miserére meí Deus, . . . secundum pag. 168.

Psalmus 101. Dómine, exáudi orationem meam, & clamor cum suis Divisionibus pag. 139.

Psalmus 129. De profundis clamávi pag. 103.

Psalmus 142. Dómine, exáudi orationem meam, áuribus cum sua Divisione pag. 159.

Ant. Dómine, memor esto meí, & ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea, vel paréntum meórum. *Tob. 3.*

LITANIÆ

K Yrie, eléison.
Christe, eléison.
Kyrie, eléison.

Christe, audi nos.

Christe, exáudi nos.

Pater de cœlis, Deus,
miserére nobis.

Fili Redemptor mundi,

Pars Autumnalis.

Deus, miserére.
Spíritus Sancte, Deus,
miserére nobis.

Sancta Trínitas, unus
Deus, miserére.

Sancta María,
ora pro nobis.

Sancta Dei Génitrix,
ora pro nobis.

Sancta Virgo Virginum,
ora pro nobis.

Sancte Michaël, ora.

Sancte Gábriël, ora.

Sancte Ráphaël, ora.

Omnes Sancti Angeli &

Archángeli,
oráte pro nobis.

Omnes Sancti beatórum

Spirítuum órdenes,
oráte pro nobis.

Sancte Joánnes Baptísta,
ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora.

Omnes Sancti Patriárchæ

& Prophétæ,
oráte pro nobis.

Sancte Petre, ora.

Sancte Paule, ora.

Sancti Andréa, ora.

Sancte Jacóbe, (*Zebed.*)
ora pro nobis.

Sancte Joánnes, ora.

Sancte Thoma, ora.

Sancte Jacóbe, ora.

Sancte Philippe, ora.

Sancte Bartholomæe, ora.

Sancte Matthæe,	ora.	Sancte Oricule,	ora.
Sancte Simon,	ora.	Sancte Dionysi cum So-	
Sancte Thadæe,	ora.	ciis tuis,	ora.
Sancte Matthia,	ora.	Sancte Quintine,	ora.
Sancte Barnaba,	ora.	Sancti Crispine & Crispi-	
Sancte Luca,	ora.	niâne,	orâte.
Sancte Marce,	ora.	Sancte Firmine,	ora.
Omnes Sancti Apóstoli &		Sancte Symphoriâne,	ora.
Evangelistæ, orâte.		Sancte Calixte,	ora.
Omnes Sancti Discípuli		Sancte Sebastiane,	ora.
Dómini, orâte.		Sancte Vincénti,	ora.
Omnes Sancti Innocéntes,		Sancte Mauríci cum Sócios	
orâte pro nobis.		tuis,	ora.
Sancte Stéphane,	ora.	Sancti Vitális & Agrico-	
Sancte Line,	ora.	la,	orâte.
Sancte Clete,	ora.	Omnes Sancti Mártyres,	
Sancte Clemens,	ora.	orâte pro nobis.	
Sancte Ignáti,	ora.	Sancte Sixte,	ora.
Sancte Xyste,	ora.	Sancte Remígi,	ora.
Sancti Cornéli & Cypriá-		Sancte Sinici,	ora.
ne,	orâte.	Sancte Nivárde,	ora.
Sancte Laurénti,	ora.	Sancte Rigobérte,	ora.
Sancti Marcelline & Pe-		Sancte Reole,	ora.
rré,	orâte.	Sancte Donatiâne,	ora.
Sancte Alexánder,	ora.	Sancte Vivénti,	ora.
Sancte Chrysógone,	ora.	Sancte Martine,	ora.
Sancti Joánnès & Paule,		Sancte Nicolæ,	ora.
orâte pro nobis.		Sancte Gregóri,	ora.
Sancti Cosma & Damiá-		Sancte Ambrósi,	ora.
ne,	orâte.	Sancte Augustine,	ora.
Sancte Nicáfi cum Sócios		Sancte Hierónyme,	ora.
tuis,	ora.	Sancte Hilári,	ora.
Sancti Thimothæe & A-		Sancte Basíli,	ora.
pollináris,	orâte.	Sancte Joánnès Chrysós-	
Sancti Rufine & Valéri,		tome,	ora.
orâte pro nobis.		Sancte Athanáfi,	ora.
Sancte Maure cum Sócios		Sancte Gregóri, (Nazian.)	
tuis	ora.	ora pro nobis.	
Sancte Arnúlphe	ora.	Sancte Thoma,	ora.

Litania Sanctorum.

cxxy

Sancte Bonaventura, ora.	Sancta Catharina, ora.
Sancte Germáne, ora.	Sancta Theresia, ora.
Sancte Francíſce Saléſi, or.	Sancta Bova, ora.
Sancte Cárole, ora.	Sancta Doda, ora.
Sancte Marcéſle, ora.	Sancta Genovéſa, ora.
Omnes Sancti Pontifices & Confefsóres, oráte.	Omnes Sanctæ Virgines, oráte pro nobis.
Omnes Sancti Doctóres, oráte pro nobis.	Sancta Anna, ora.
Sancte Antóni, ora.	Sancta Perpétua, ora.
Sancte Benedíſte, ora.	Sancta Felicitas, ora.
Sancte Bernárde, ora.	Sancta Anaſtáſia, ora.
Sancte Domínice, ora.	Sancta Baſáinia, ora.
Sancte Francíſce, ora.	Sancta Bertha, ora.
Sancte Bruno, ora.	Sancta Mónica, ora.
Sancte Theodórice, ora.	Omnes Sanctæ Mulieres & Viduæ, oráte.
Sancte Theodúlphe, ora.	Sancta Maria Ægyptia, ora pro nobis.
Sancte Báſole, ora.	Sancta Pelágia, ora.
Sancte Sindúlphe, ora.	Omnes Sanctæ Poenitén- tes, oráte.
Sancte Celsíne, ora.	Omnes Sancti & Sanctæ Dei, intercéдите pro nobis.
Sancte Vincéſti à Paulo, ora pro nobis.	Propitiuſ eſto, parce nobis, Dómine.
Sancte Roche, ora.	Propitiuſ eſto, exáudi nos, Dómine.
Omnes Sancti Sacerdótes & Levítæ, oráte.	Ab omni malo, libera nos, Dómine.
Omnes Sancti Mónachí & Eremitæ, oráte.	Ab omni peccáto, libera.
Sancte Ludovíce, ora.	Ab ira tua, libera.
Sancte Henrice, ora.	A ſubitánea & improviſa morte, libera.
Omnes Sancti Reges, oráte pro nobis.	Ab inſídiis diaboli, libera.
Sancta María Magdaléna, ora pro nobis.	Ab ira & ódio, & omni mala voluntate, libera.
Sancta Agatha, ora.	A ſpíritu fornicatióſis, libera nos, Dómine.
Sancta Lúcia, ora.	
Sancta Agnes, ora.	
Sancta Cæcília, ora.	
Sancta Eutrópia, ora.	
Sancta Macra, ora.	

- A fūlgure & tempeſtate,
 libera nos, Dómine.
 A morte perpétua, libera.
 Per myſtéríum ſanctæ In-
 carnationis tuæ, libera.
 Per Advéntum tuum,
 libera nos, Dómine,
 Per Nativitatem tuam,
 libera nos, Dómine.
 Per Baptiſmum & ſanctū
 Jejúnum tuum. libera.
 Per Crucem & Paſſionem
 tuam, libera.
 Per Mortem & Sepultú-
 ram tuam, libera.
 Per ſanctam Reſurrecti-
 onem tuam, libera.
 Per admirabilem Aſcen-
 ſionem tuam, libera.
 Per advéntum Spíritus
 Sancti Paracléti, libera.
 In die judiciū, libera.
 Peccatores,
 te rogámus, audi nos.
 Ut nobis parcas, te rog.
 Ut nobis indulgeas, te.
 Ut ad veram poenitentiam
 nos perducere digné-
 ris, te rog.
 Ut remiſſionem peccató-
 rum noſtrorum nobis
 dones, te rog.
 Ut compunctiōnem cor-
 dis, fontémque lacry-
 márum nobis dones, te.
 Ut fidem, ſpem & caritá-
 tem nobis dones, te.
 Ut Eccléſiam tuam ſanc-
 tam régere & conſer-
 vare dignéris, te rog.
 Ut inimicos ſanctæ Ec-
 cléſiæ humiliare digné-
 ris, te rog.
 Ut Summum Pontíficem
 noſtrum, & omnes gra-
 dus Eccléſiæ in ſanda
 Religione conſervare
 dignéris, te rog.
 Ut Antíſtitem noſtrum,
 & omnes congregati-
 ones illi commiſſas, in tuo
 ſancto obſéquio conſer-
 vare dignéris, te rog.
 Ut Regem noſtrum cul-
 todire dignéris, te rog.
 Ut Régibus & Principi-
 bus Chriſtiánis pacem
 & veram concordiam
 donare dignéris, te.
 Ut cuncto pópulo Chri-
 ſtiáno pacem & unita-
 tem largiri dignéris, te.
 Ut noſmetipſos in tuo
 ſancto ſervitio confortá-
 re & conſervare digné-
 ris, te rog.
 Ut mentes noſtras ad cœ-
 léſtia deſideria érigas,
 te rogámus audi nos.
 Ut ómnibus benefactori-
 bus noſtris ſempiterna
 bona retribuas, te rog.
 Ut ánimas noſtras, fra-
 trum, propinquórum,
 & benefactorum noſ-
 trórum ab æterna dam-
 natione erípias, te rog.
 Ut fructus terræ dare &

conservare digneris, te.
Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, te rogamus audi nos.
Ut nos exaudire digneris, te rogamus audi nos.

Fili Dei, te rog.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine,

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Secretò Pater noster.

Altà voce

ψ. Et ne nos inducas in tentationem; R. Sed libera nos à malo.

ψ. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis; R. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis. *Psf. 102.*

ψ. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis, R. A facie inimici. *Psf. 60.*

ψ. Oremus pro summo Pontifice nostro N.

R. Notam faciat filiis hominum gloriam magnificentiæ regni tui. *Psf. 144.*

ψ. Pro Antistite nostro

N. R. Fac cum servo tuo, Domine, secundum misericordiam tuam. *Psf. 118.*

ψ. Pro Rege nostro N. R. Domine, saluum fac Regem; & exaudi nos in die quâ invocaverimus te. *Psf. 119.*

ψ. Pro benefactoribus nostris. R. Deus omnem gratiam abundare faciat in illis, & augeat incrementa frugum justitiæ illorum. 2. *Cor. 9.*

ψ. Pro cunctis fidelibus defunctis. R. Educet eos Dominus in lucem, & videant justitiam ejus. *Mich. 7.*

ψ. Pro infirmis, afflictis, captivis, & peregrinis. R. Libera eos, Deus, ex omnibus tribulationibus suis. *Psf. 24.*

ψ. Pro fratribus nostris absentibus. R. Benefac, Domine, bonis & rectis corde. *Psf. 124.*

ψ. Memor esto congregationis tuæ, R. Quam possedisti ad initio. *Psf. 73.*

ψ. Domine, exaudi orationem meam; R. Et clamor meus ad te veniat. *Psf. 101.*

Psalms, Deus, in adiutorium. *pag. 131.*

ψ. Domine, exaudi, &c.
g iiij

ψ. Dominus vobiscum;

℟. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

DEus, cui proprium est misereri semper, & parcere, suscipe deprecationem nostram, ut nos, & omnes famulos tuos quos delictorum catena constringit, miseratione tue pietatis clementer absolvat.

EXaudi, quæsumus, Domine, supplicum, preces, & confitentium tibi parce peccatis, ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus & pacem.

Ineffabilem nobis, Domine, misericordiam tuam clementer ostende, ut simul nos & à peccatis omnibus exuas, & à poenis quas pro iis meremur, eripias.

DEus, qui culpam offenderis, poenitentiam placaris, preces populi tui supplicantis propitius respice, & flagella tue iracundiæ, quæ pro peccatis nostris meremur, averte.

DEus, omnium fidelium pastor & rector, famulum tuum N. quem Pastorem Ecclesiæ tue præesse voluisti, propi-

tius respice; da ei, quæsumus, verbo & exemplo, quibus præest proficere, ut ad vitam unam cum grege sibi credito, perveniat sempiternam.

OMnipotens sempiterna Deus, miserere famulo tuo Pontifici nostro N. & dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis æternæ; ut, te donante, tibi placita cupiat, & tota virtute perficiat.

Quæsumus omnipotens Deus, ut famulus tuus Rex noster N. qui tuam miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa; quibus decenter ornatus, vitiis monstra devitare, hostes superare; & ad te, qui via, veritas & vita es, gratiosus valeat pervenire.

DEus, à quo sancta desideria, recta consilia & iusta sunt opera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest pacem; ut & corda nostra mandatis tuis dedita, & hostium sublatâ formidine, tempora sint tuâ protectione tranquilla.

URe igne Sancti Spiritus renes nostros & cor nostrum, Domine, ut tibi casto corpore serviamus, & mundo corde placeamus.

Actiones nostras, quas sumus, Domine, aspirando præveni, & adiuvando proséquere, ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te cœpta finiatur.

Fidélium, Deus, omnium conditor & redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum, ut indulgentiam quam semper optaverunt, piis

supplicationibus consequantur.

Omnipotens sempiternus Deus, qui vivorum dominaris simul & mortuorum, omniumque misereris, quos tuos fide & opere futuros esse prænoscis, te supplices exoramus, ut pro quibus effundere preces decrevimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne retinet, vel futurum jam exutos corpore suscepit, intercedentibus omnibus Sanctis tuis, pietatis tuæ clementiâ, omnium delictorum suorum veniam consequantur. Per Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

O R D O

COMMENDATIONIS ANIMÆ, IN AGONE SUI EXITUS POSITÆ.

Primum dicuntur Litanie breves in hunc modum

KYrie, elëïson.

Christe, elëïson.

Kyrie, elëïson.

Sancta Maria, ora pro *
eo, [vel ea.]

Omnes Sancti Angeli &
Archàngeli, orâte.

Sancte Abel, ora.

Omnis chorus Iustorum,

ora pro eo, [vel ea.]

Sancte Abraham, ora.

Sancte Joannes Baptista,

ora pro eo, [vel ea.]

Omnes Sancti Patriarchæ

& Prophætæ, orâte.

Sancte Petre, ora.

Sancte Paule, ora.

Sancte Andréa, ora.

Sancte Ioannes,	ora.	A potestate diaboli, libera
Omnes Sancti Apostoli &		Per Nativitatem tuam,
Evangelistæ,	orâte.	libera eum, [vel eam,]
Omnes Sancti Discipuli		Dómine.
Dómini,	orâte.	Per Crucem & Passiõnem
Omnes Sancti Innocen-		tuam,
tes,	orâte.	Per Mortem & Sepul-
Sancte Stéphane,	ora.	cræ tuam,
Sancte Laurenti,	ora.	libera
Omnes Sancti Mártyres,		Per glóriõsam Resurrec-
orâte pro eo, [vel ea.]		tiõnem tuam,
Sancte Sylvester,	ora.	libera
Sancte Remigi,	ora.	Per admirabilem Ascen-
Sancte Gregori,	ora.	siónem tuam,
Sancte Augustine,	ora.	libera
Omnes Sancti Pontifices		Per grátiam Spiritus Sancti
& Confessores,	orâte.	Paracleti,
Sancte Benedicte,	ora.	libera
Sancte Francisce,	ora.	In die iudicii,
Omnes Sancti Mõnachi &		libera
Eremitæ,	orâte.	Peccatores,
Sancta Maria Magdaléna,		te rogámus audi nos.
ora pro eo, [vel ea.]		Ut ei parcas, te rogámus.
Sancta Lúcia,	ora.	Kyrie, eléison.
Omnes Sanctæ Virgines		Christe, eléison.
& Viduæ,	orâte.	Kyrie, eléison.
Omnes Sancti & Sanctæ		<i>Deinde cum in agone sui</i>
Dei, intercédite pro		<i>exitus anxietur anima, di-</i>
eo, [vel ea.]		<i>citur</i>
Propitius esto,		P roficiscere, ánima
Parce ei, Dómine.		Christiana, de hoc
Propitius esto,		mundo, In Nómine Dei
libera eum, [vel eam,]		Patris omnipotentis, qui
Dómine.		te creávit : In nómine Je-
Ab ira tua,	libera.	su Christi Filii Dei vivi,
A periculo mortis,	libera.	qui pro te passus est : In
A mala morte,	libera.	nómine Spiritus Sancti,
A poenis inférni,	libera.	qui in te effusus est : In
Ab omni malo,	libera.	nómine Angelórum & Ar-
		changelórum : In nómine
		Thronórũ & Dominatiõ-
		num : In nómine Principá-
		tuum & Potestatum : In
		nómine Chérubim & Sé-

raphim : In nómine Patriarchárum & Prophetárum : In nómine sanctórum Apostolórum & Evangelistárum : In nómine sanctórum Mártyrum & Confessórum : In nómine sanctórum Monachórum & Eremitárum : In nómine sanctárum Virgínium , & ómnium Sanctórum & Sanctárum Dei. Hódie sit in pace locus tuus , & habitatio tua in sancta Sion. Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Orémus.

Deus misericors, Deus clemens , Deus qui secundum multitudinem miserationum tuarum peccata poenitentium deles , & præteritorum criminum culpas veniâ remissionis evâcuas : respice propitius super * hunc famulũ tuum *N.* [*vel* hanc famulam tuam *N.*] & remissionem ómnium peccatorum suórum totâ cordis confessione poscèntem , deprecátus exâudi. Rénova in * eo [*vel* ea] piissime Pater , quidquid ærrénâ fragilitate corruptum , vel quidquid diabólicâ fraude violátum est : & unitati córporis Ecclé-

siæ membrum redemptionis annécte. Miserére , Dómine , gemituum , miserére lacrymarum ejus ; & non habèntem fiduciam , nisi in tua misericórdia , ad tuæ sacraméntum reconciliationis admitte. Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Comméndo te omnipoténti Deo , * caríssime frater [*vel* caríssima soror ;] & ei cujus es creatúra committo : ut cùm humanitátis débítum persólveris , ad eum qui te de limo terræ formáverat , revertáris. Egrediénti itaque animæ tuæ de córpore , spléndidus Angelórum cœtus occurrat : judex Apostolórum tibi senátus advéniat : candidatórum tibi Mártyrum triumphátor exercitus obviet : liliáta rutilántium te Confessórum turma circumdet : jubilántium te Virgínium chorus excípiat : beátæ quiétis in sinu Patriarchárum te compléxus astringat : mitis atque festívus Christi Jesu tibi aspéctus appáreat , qui te inter assisténtes sibi júgiter interéssé decérnat. Ignóres omne quod horret in

ténébris, quod stridet in flammis, quod cruciat in tormentis. Cedat tibi terrimus sátnas cum satellitibus suis: in adventu tuo, te comitántibus Angelis, contremíscat, atque in æternæ noctis chaos immáne diffúgiat. Exúrgat Deus, & dissipéntur inimíci ejus; & fúgiant qui odérunt eum, à fácie ejus. Sicut déficit fumus, deficiant: sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccátóres à fácie Dei: & justí epuléntur, & exúltent in conspéctu Dei. Confundántur ígitur & erubéscant omnes tartáreæ legiões: & ministri sátnæ iter tuum impedire non áudeant. Liberet te à cruciátu Christus, qui pro te crucifíxus est. Liberet te ab æterna morte Christus, qui pro te móri dignátus est. Constituat te Christus Fílius Dei vivi intra paradísi sui semper amoëna viréntia, & inter oves suas te verus ille Pastor agnóscat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te absólvat, atque ad dexteram suam in electórum suórum te sorte constituat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem videas;

& præsens semper assístens, manifestíssimam beatís óculis aspicias veritatem. * Constitútus [*vel* constitúta] ígitur inter ágmina Beatórum, contemplatióis divínæ dulcedine potiáris in sæcula sæculórum.

℞. Amen.

Suscipe, Dómine, * servum tuum [*vel* famulam tuam] in locum sperandæ sibi salvatióis à misericórdia tua.

℞. Amen.

Libera, Dómine, ánimam * servi tui [*vel* famulæ tuæ] ex ómnibus periculis inférni, & de láqueis poenárum, & ex ómnibus tribulatióibus.

℞. Amen.

Libera, Dómine, ánimam * servi tui, [*vel* famulæ tuæ] sicut liberásti Enoch & Eliam de comúní morte mundi.

℞. Amen.

Libera, Dómine, ánimam * servi tui, [*vel* famulæ tuæ] sicut liberásti Noë de dilúvio. ℞. Amen.

Libera, Dómine, ánimam * servi tui, [*vel* famulæ tuæ,] sicut liberásti Abraham de Ur Chaldæórum. ℞. Amen.

Libera, Dómine, áni-

nam * servi tui, [*vel fâ-
mulæ tuæ*,] sicut liberâsti
Job de tentationibus suis.

℟. Amen.

Libera, Dómine, ani-
mam * servi tui, [*vel fâ-
mulæ tuæ*,] sicut liberâsti
Isaac de hóstia, & de ma-
nu patris sui Abrahæ.

℟. Amen.

Libera, Dómine, ani-
mam * servi tui, [*vel fâ-
mulæ tuæ*] sicut liberâsti
Lot de Sódomis, & de
flamma ignis. ℟. Amen.

Libera, Dómine, ani-
mam * servi tui, [*vel fâ-
mulæ tuæ*,] sicut liberâsti
Móysen de manu Pharaó-
nis regis Ægyptiórum.

℟. Amen.

Libera, Dómine, ani-
mam * servi tui, [*vel fâ-
mulæ tuæ*,] sicut liberâsti
Daniélem de lacu leó-
num. ℟. Amen.

Libera, Dómine, ani-
mam * servi tui, [*vel fâ-
mulæ tuæ*,] sicut liberâsti
tres púeros de camíno
ignis ardéntis, & de ma-
nu regis iníqui. ℟. Amen.

Libera, Dómine, ani-
mam * servi tui, [*vel fâ-
mulæ tuæ*,] sicut liberâsti
Susánnam de falso crimi-
ne. ℟. Amen.

Libera, Dómine, ani-
mam * servi tui, [*vel fâ-*

mulæ tuæ,] sicut liberâsti
David de manu regis Saúl,
& de manu Góliæ.

℟. Amen.

Libera, Dómine, ani-
mam * servi tui, [*vel fâ-
mulæ tuæ*,] sicut liberâsti
Petrum & Paulum de car-
céribus. ℟. Amen.

Et sicut beatíssimam
Theclam, vírginem &
mártyrem tuam, de tri-
bus atrocíssimis tormén-
tis liberâsti, sic liberáre
dignéris animam hujus *
servi tui, [*vel fâmulæ
tuæ*,] & tecum fácias in
bonis cæléstibus congau-
dére. ℟. Amen.

Commendámus tibi,
Dómine, animam *
fâmulí tui, [*vel fâmulæ
tuæ*,] precamúrque te,
Dómine Jesu Chríste, Sal-
vátor mundi, ut eam prop-
ter quam ad terram des-
cendísti, Patriarchárum
tuórum sínibus insinuáre
non rénuas. Agnósce,
Dómine, creatúram tuam,
non à diis aliénis creatam,
sed à te solo Deo vivo &
vero; quia non est álius
Deus præter te, & non
est secúndum ópera tua.
Lætifica, Dómine, ani-
mám ejus in conspéctu
tuo, & ne memíneris ini-
quitátum ejus antiquárum,

quas suscitavit furor mali desiderii. Licet enim peccaverit, tamen Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum non negavit, sed credidit; & zelum Dei in se habuit; & Deum qui fecit omnia, fideliter adoravit. *℟.* Amen.

Orémus.

Delecta juventutis, & ignorantias ejus quaesumus, ne memineris, Domine: sed secundum magnam misericordiam tuam memor esto illius in gloria claritatis tuæ. Aperiantur ei cœli: collatentur illi Angeli. In regnum tuum, Domine, * servum tuum, [*vel* famulam tuam,] suscipe. Suscipiat * eum [*vel* eam,] sanctus Michael Archangelus Dei, qui militiæ cœlestis meruit principatum. Veniant illi obviam sancti Angeli Dei, & perdúcant * eum [*vel* eam] in civitatem cœlestem Jerúsalem. Suscipiat * eum [*vel* eam] beatus Petrus Apóstolus, cui à Deo claves regni cœlestis traditæ sunt. Adjuvet * eum [*vel* eam] beatus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electionis. Intercédât pro * eo [*vel* ea] sanctus Joánnes,

electus Dei Apóstolus; cui revelata sunt secreta cœlestia. Orent pro * eo [*vel* ea] omnes sancti Apóstoli, quibus à Domino data est potestas ligandi atque solvendi. Intercédant pro * eo [*vel* ea] omnes Sancti & Electi Dei, qui pro Christi nomine tormenta in hoc sæculo sustinuerunt; ut vinculis carnis exúta, [*vel* exúta,] pervenire mereantur ad glóriam regni cœlestis, præstante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spiritu Sancto vivit & regnat in sæcula sæculorum. *℟.* Amen.

Si anxietur adhuc Anima, legi poterit super agrotum cum signis Crucis consuetis sequens Evangelium secundum Joannem

Joan. 17.

Sublevatis oculis in cœlum Jesus dixit: Pater, Venit hora, clarifica Filium tuum, ut Filius tuus clarificet te: sicut dedisti ei potestatem omnis carnis, ut omne quod dedisti ei, det eis vitam æternam. Hæc est autem vita æterna, ut cognoscant te solum Deum verum, & quem misisti Jesum Christum. Ego te clarificavi

super terram : opus consummavi , quod dedisti mihi ut faciam : Et tunc clarifica me tu Pater apud te ipsum , claritate, quam habui prius quam mundus esset , apud te. Manifestavi nomen tuum hominibus, quos dedisti mihi de mundo; Tui erant, & mihi eos dedisti : & sermonem tuum servaverunt. Nunc cognoverunt, quia omnia quæ dedisti mihi , abs te sunt. Quia verba, quæ dedisti mihi, dedi eis : & ipsi acceperunt, & cognoverunt verè quia à te exivi, & crediderunt quia tu me misisti. Ego pro eis rogo: Non pro mundo rogo, sed pro his quos dedisti mihi : quia tui sunt : Et mea omnia tua sunt, & tua mea sunt : & clarificatus sum in eis. Et jam non sum in mundo, & hi in mundo sunt : & ego ad te venio. Pater Sancte, serva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi : ut sint unum, sicut & nos. Cum essem cum eis, ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi, custodi mihi; & nemo ex eis perit, nisi filius perditionis, ut Scriptura impleatur,

Nunc autem ad te venio : & hæc loquor in mundo, ut habeant gaudium meum impletum in semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum, & mundus eos odio habuit, quia non sunt de mundo, sicut & ego non sum de mundo. Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos à malo. De mundo non sunt, sicut & ego non sum de mundo. Sanctifica eos in veritate. Sermo tuus, veritas est. Sicut tu me misisti in mundum, & ego misi eos in mundum. Et pro eis ego sanctifico meipsum : ut sint & ipsi sanctificati in veritate. Non pro eis autem rogo tantum, sed & pro eis qui credituri sunt per verbum eorum in me. Ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, & ego in te, ut & ipsi in nobis unum sint : ut credat mundus, quia tu me misisti. Et ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis : ut sint unum, sicut & nos unum sumus. Ego in eis, & tu in me : ut sint consummati in unum & cognoscat mundus quia tu me misisti, & dilexisti eos, sicut & me dilexisti. Pa-

ter, quos dedisti mihi, volo ut ubi sum ego, & illi sint mecum: ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi: quia dilexisti me ante constitutionem mundi. Pater iuste, mundus te non cognovit, ego autem te cognovi: & hi cognoverunt, quia tu me misisti. Et notum feci eis nomen tuum, & notum faciam: ut dilectio, quâ dilexisti me, in ipsis sit, & ego in ipsis.

Postea legitur de Passione

Domini nostri Jesu Christi.

[Ex Matth. Marc. Luc.]

Assumit Jesus Petrum, & Jacobum, & Joannem secum; & coepit pavere, & tædere, contristari, & mœstus esse. Tunc ait illis: Tristis est anima mea usque ad mortem; sustinete hic, & vigilate mecum. Et progressus pusillum, positis genibus, orabat dicens: Pater, si vis, transfer calicem istum à me: verumtamen non mea voluntas, sed tua fiat. Apparuit autem illi Angelus de coelo, confortans eum. Et procidit super terram in faciem suam, orans; & factus in agonia, prolixius orabat, ut, si

fieri posset, transiret ab eo hora. Et dixit: Abba, Pater, si possibile est, transeat à me calix iste: omnia tibi possibilia sunt; transfer calicem hunc à me: non quod ego volo, sed quod tu. Et factus est sudor ejus, sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram.

Lectâ Passione, dicitur

✠. Adoramus te, Christe, & benedicimus tibi;

✠. Quia per crucem tuâ redemisti mundum.

Orémus.

Deus, qui pro redemptione mundi voluisti nasci, circumcidi, à Judæis reprobâri, à Juda proditore osculo tradi, vinculis alligari, sicut agnus innocens ad victimam duci, atque conspectibus Annæ, Cæiphæ, Pilati, & Herodis indecènter offerri; à falsis testibus accusari, flagellis & opprobriis vexari sputis conspui, spinis coronari, colaphis cædi, arundine percûti, facie velari, & vestibus exui, cruci clavis affigi, in cruce levâri, inter latrones deputari, felle & aceto potari, & lanceâ vulnerari: Tu, Domine, per has sanctissimas

pœnas tuas, quas ego indignus récolo, & per sanctam crucem & mortem tuam libera * famulum tuum *N.* [*vel famulam tuam N.*] à pœnis inferni, & perducere digneris, quò perduxisti latronem tecum crucifixum; Qui cum Patre & Spiritu Sancto vivis & regnas in sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Deinde dici poterunt Ps.

117. Confitemini Dómino, quóniam.... dicat nunc pag. 21. *Deinde Ps.*

118. Beáti immaculati p. 22. *usque ad primam Divisionem.*

Tres sequentes Orationes, singulæ cum Pater & Ave à Sacerdote stante & aperto capite dicendæ sunt, quando ægrotus in ultimis positus est.

Kyrie, eléison.

Christe, eléison.

Kyrie, eléison.

Secretò Pater & Ave.

Orémus

Domine Jesu Christe, per tuam sanctissimam Agóniam, & orationem quâ orasti pro nobis in monte Oliveti, quando factus est sudor tuus sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram; ob-

secro te ut multitudinem sudoris tui sanguinei quem præ timoris angústia copiosissimè pro nobis effudisti, offerre & ostendere digneris Deo Patri omnipoténti contra multitudinem ómnium peccatorum hujus * famuli tui *N.* [*vel famulæ tuæ N.*] & libera * eum [*vel eam*] in hac hora mortis ab ómnibus pœnis & angústiis, quas pro peccátis suis se timet meruisse; Qui cum Patre & Spiritu Sancto vivis, & regnas Deus in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Rursus dicet Sacerdos

Kyrie, eléison.

Christe, eléison.

Kyrie, eléison.

Secretò Pater & Ave.

Orémus.

Domine Jesu Christe, qui pro nobis mori dignátus es in cruce, obsecro te, ut omnes amaritudines passionum & pœnarum tuarum, quas pro nobis miseris peccatoribus sustinuisti in cruce, máximè in illa hora, quando sanctissima Anima tua egressa est de sanctissimo corpore tuo, offerre & ostendere digneris Deo Patri omnipoténti pro anima hujus * famuli tui *N.*

[vel famulæ tuæ N.] & libera * eum [vel eam] in hac hora mortis ab omnibus pœnis & passiõibus quas pro peccâtis suis se timet meruisse; Qui cum Patre & Spîritu Sancto vivis, & regnas Deus in sæcula sæculorum. R. Amen.

Tertiò dicet Kyrie, elêison. Christe, elêison.

Kyrie, elêison.

Secretò Pater & Ave.

Orémus.

Domine Jesu Christe, qui per os Prophætæ dixisti: In caritatè perpétua diléxi te, ideò attráxi te miserans, óbsecro te, ut eandem claritatè tuam, quæ te de cœlis in terram, ad tolerándas omnium passiõnum tuárum amaritudines, attráxit, offerre & ostèdere dignéris Deo Patri omnipotènti pro ánima hujus * famuli tui N. [vel famulæ tuæ N.] & libera * eum [vel eam] ab omnibus passiõibus & pœnis, quas pro peccâtis suis timet se meruisse; & salva animam ejus in hac hora exitûs sui. Aperi ei jánuam vitæ, & fac * eum [vel eam] congregáre cum Sanctis tuis in glória ætérna. Tu, piíssime Domine Jesu Chris-

te, qui redemisti nos pretiosíssimo ságuine tuo miserére animæ hujus, famuli tui [vel famulæ tuæ] & eam introducere digneris ad semper viréntia & amœna loca paradisi, ut vivat tibi amore indivisibili, qui à te & ab electis tuis nunquam separari potest; Qui cum Patre & Spîritu Sancto vivis & regnas Deus in sæcula sæculorum. R. Amen.

Curabit Sacerdos ut moribundus, si possit, ter sanctissimum Jesu nomen pronuntiet, quod si moribundus nequeat, illud ejus loco ipse pronuntiabit, & saepe hæc verba repetere sataget.

In manus tuas, Domine, commendo spîritum meum. Ps. 30.

Domine Jesu, suscipe spîritum meum. Act. 7.

Sancta Maria, ora pro me.

MARIA, Mater grátiae,
Mater misericórdiæ,
Tu nos ab hoste prótege;
Et mortis horâ suscipe.

Egressá animá, dicitur
R. Subvenite, Sancti Dei, * Occúrrite, Angeli Dómini, suscipiéntes animam ejus, offeréntes eam in conspéctu Altissi-

Ordo Commendationis Animæ.

cxlv

mi. *ψ.* Suscipiat te Christus, qui vocavit te, & in sinum Abrahamæ angeli deducant te. * Occurrite, angeli Domini, suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi.

Réquiem æternam dona ei, Domine, & lux perpétua luceat ei. * Occurrite, angeli Domini, suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi.

Kyrie, eléison.

Christe, eléison.

Kyrie, eléison.

Secretò Pater noster.

Altá voce ψ. Et ne nos inducas in tentationem; *℟.* Sed libera nos à malo.

ψ. Réquiem æternam donâ ei, Domine.

℟. Et lux perpétua luceat ei.

ψ. A porta inferi

℟. Erue, Domine, animam ejus. *Psf.* 88.

ψ. Requiescat in pace.

℟. Amen.

ψ. Domine, exaudi orationem meam; *℟.* Et clamor meus ad te veniat.

Psf. 101.

ψ. Dominus vobiscum,

℟. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Tibi, Domine, commendamus animam * famuli tui, [*vel* famulæ tuæ,] *N.* ut * defunctus [*vel* defuncta] sæculo, tibi vivat: & quæ per fragilitatem humanæ conversationis peccata commisit, tu veniâ misericordissimæ pietatis absterge; Per Christum Dominum.

℟. Amen.

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Fit ritu vel Dupl. maj. vel Dupl. min. vel Simpl.

Si fiat ritu Duplicis-majoris, ad Vigiliis dicitur Invitatorium & Psalm. Venite. Tres Nocturni. Ultimum R. Libera me, Dómine, ab iis. Ad Laudes tantum Oratio.

Si fiat ritu Duplicis-minoris, ad Vigiliis omittitur Invitatorium & Psalm. Venite. Tres Noct. Ultimum R. Libera me, Dómine, à persequéntibus. Ad Laudes tres Orationes.

Si fiat ritu Simplicis, ad Vigiliis omittitur Invitatorium & Psalm. Venite. Unum tantum Nocturnum secundum Feriam. Ultimum R. Libera me, Dómine, à persequéntibus. Ad Laudes tres Orationes.

Quocumque ritu fiat, hora qualibet inchoatur absolute: in fine cujusque Psalmi & Cantici loco Glória dicitur Réquiem æternam dona eis, Dómine, * Et lux perpétua luceat eis. Post Vesperas, si non continuo dicantur Vigiliæ, adduntur Preces & Orat. de Laudibus, infra pag. cxlij. cum Psalm. Miserere. Idem fit post Nocturn. si non continuo dicantur Laudes.

AD VESPERS

Ant. 3. O Dómine.

Psalmus 114.

Diléxi quóniam ex-
áudiet Dóminus *
vocem orationis
meæ.

Quia inclinávit aurem
suam mihi, * & in diébus
meis invocábo.

Circumdedérunt me
dolóres mortis, * & pe-
ricula inférni invenerunt
me.

Officium Defunctorum.

cxlvij

Tribulationem & dolorem inveni; * & nomen Domini invocavi.

habitavi cum habitantibus Cedar : * multum incolatus fuit anima mea.

O Domine, libera animam meam : misericors Dominus, & justus * & Deus noster miseretur.

Cum his qui oderunt pacem, eram pacificus; * cum loquebar illis, impugnabant me gratis.

Custodiens parvulos Dominus; * humiliatus sum, & liberavit me.

Ant. Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est !

Convertere, anima mea, in requiem tuam, * quia Dominus benefecit tibi.

Ant. 8. Auxilium.

Psalms 120.

Quia eripuit animam meam de morte, * oculos meos à lacrymis, pedes meos à lapsu.

LEvavi oculos meos in montes, * unde veniet auxilium mihi.

Placébo Domino * in regione vivorum.

Auxilium meum à Domino, * qui fecit coelum & terram.

Ant. O Domine, libera animam meam, misericors & justus Deus.

Non det in commotionem pedem tuum; * neque dormitet qui custodit te.

Ant. 2. Heu mihi.

Psalms 119.

Ecce non dormitabit, neque dormiet * qui custodit Israël.

AD Dominum cum tribulärer, clamavi, * & exaudivit me.

Dominus custodit te, Dominus protectio tua * super manum dexteram tuam.

Domine, libera animam meam à labiis iniquis, * & à lingua dolosa.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi * ad linguam dolosam ?

Dominus custodit te ab omni malo : * custodiat animam tuam Dominus.

Sagittæ potentis acutæ, * cum carbonibus desolatoriis.

Dominus custodiat introitum tuum & exitum tuum, * ex hoc nunc &

Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est !

to : ubi tentaverunt me
patres vestri, probaverunt
& viderunt opera mea.

Quadraginta annis proximus fui generationi huic,
& dixi : semper hi erant
corde ; ipsi verò non cognoverunt
vias meas , quibus juravi in ira mea ,
si introibunt in requiem meam.

Requiem æternam dona eis, Domine : & lux
perpetua luceat eis.

IN I. NOCTURNO

Dominicâ , Feriâ IV. & Sabbato.

Ant. 7. Domine.

Psalmus 5.

Verba mea auribus percipe Domine ; * intellige clamorem meum.

Intende voci orationis meæ , * Rex meus & Deus meus.

Quoniam ad te orabo , Domine , * manè exaudies vocem meam.

Manè astabo tibi , & videbo ; * quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te malignus , * neque permanebunt injusti ante oculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitatem : * per-

des omnes qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum & dolosum abominabitur Dominus ; * ego autem in multitudine misericordiarum tuarum,

Introibo in domum tuam , * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine , deduc me in justitia tua : * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam ;

Quoniam non est in ore eorum veritas ; * cor eorum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eorum , linguis suis dolose agebant : * judica illos, Deus.

Décidant à cogitationibus suis ; secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos , * quoniam irritaverunt te , Domine.

Et lætentur omnes qui sperant in te : * in æternum exultabunt , & habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum , * quoniam tu benedices justo.

Domine , ut scuto bonæ voluntatis tuæ * coronasti nos.

Ant. Domine , deduc

tuarum, Domine, ne despicias.

Continuo dicitur

Ant. 1. Omne.

CANT. B. M. VIRGINIS

Luc. 1.

Magnificat * anima mea Dominum :

Et exultavit spiritus meus * in Deo Salutari meo :

Quia respexit humilitatem ancillae suae : * ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes :

Quia fecit mihi magna qui potens est , * & sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus a progenie in progenies * testamentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo ; * dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de fede , * & exaltavit humiles.

Esfuriētes implevit bonis , * & divites dimisit inanes.

Suscipit Israël puerum suum , * recordatus misericordiae suae.

Sicut locutus est ad patres nostros , * Abraham & semini ejus in saecula.

Ant. Omne quod dat mihi Pater, ad me veniet;

& eum qui venit ad me , non ejiciam foras. *Joan. 6.*

AD VIGILIAS

Invitat. Deum cui omnes vivunt, * Venite, adoremus. Luc. 20.

Psalms 94.

Venite, exultemus Domino, jubilemus Deo Salutari nostro : praecipemus faciem ejus in confessione , & in psalmis jubilemus ei.

Quoniam Deus magnus Dominus, & Rex magnus super omnes Deos : quoniam non repellet Dominus plebem suam : quia in manu ejus sunt omnes fines terrae , & altitudines montium ipse conspicit.

Quoniam ipsius est mare , & ipse fecit illud , & aridam fundaverunt manus ejus : venite , adoremus , & procidamus ante Deum : ploremus coram Domino qui fecit nos ; quia ipse est Dominus Deus noster , nos autem populus ejus, & oves pascuae ejus.

Hodie si vocem ejus audieritis , nolite obdurare corda vestra , sicut in exacerbatione secundum diem tentationis in deserto

elij

hi; * & psallam nómini
Dómini Altissimi.

Ant. Illúmina óculos
meos, ne unquam obdór-
miam in morte.

ψ. Convertere, Dó-
mine, úsquequò?

℞. Deprecábilis esto su-
per servos tuos. *Psal.* 89.

Secretò, Pater. *Altá*
voce Et ne nos indúcas
in tentationem:

℞. Sed libera nos à ma-
lo. *Et sic ad ceteros Noc-
turnos.*

Lectiones leguntur sine
*Titulo & sine Benedictio-
nibus.*

Lectio j. Job. 7.

PArce mihi, nihil
enim sunt dies mei.
Quid est homo, quia
magnificas eum? aut quid
appónis erga eum cor-
tuum? Vísitas eum dilá-
culo, & súbitò probas il-
lum. Úsquequò non par-
cis mihi, nec dimittis me
ut glútiam salivam meam?
Peccávi: quid fáciam tibi,
ô custos hóminum? Qua-
re posuisti me contrárium
tibi, & factus sum mihi-
metípsi gravis? Cur non
tollis peccátum meum? &
quare non aufers iniquitá-
tem meam? Ecce nunc in
púlvere dórmiam; & si
manè me quæsieris, non

Officium Defunctorum.

subsistam.

In fine Lectionum nihí
additur.

℞. Defecérunt sicut fu-
mus dies mei, & ossa mei:
sicut crémium aruerunt

* Dies mei sicut umbra
declinavérunt.

ψ. Quæ est vita nos-
tra? Vapor est ad mód-
cum parens. * Dies. *Psa.*
101. *Jac.* 4.

Lectio ij. Job. 10.

Tædet animam meam
vitæ meæ: dimittam
advérsùm me eléquium
meum, loquar in amari-
túdine animæ meæ. Di-
cam Deo: Noli me con-
demnare; índica mihi cur
me ita júdices. Nunquid
bonum tibi vidétur, si ca-
lumniéris me, & óppri-
mas me opus mánuum
tuárū, & consílium impió-
rum ádjuves? Nunquid
óculi cárnei tibi sunt? aut
sicut videt homo, & tu
vidébis? Nunquid sicut
dies hóminis dies tui, &
anni tui sicut humana sunt
témpora; ut quæras ini-
quitatem meam, & pec-
cátum meum scrutéris?
& scias quia nihil ímpium
fécerim, cùm sit nemo
qui de manu tua possit
erúere. Manus tuæ fecé-
runt me, & plasmavérunt

me totum in circúitu , & sic repéntè præcípitas me ? Meménto , quæso , quòd sicut lutum féceris me , & in pulverem redúces me. Nonne sicut lac mulsísti me , & sicut cáseum me coagulásti ? Pelle & cárnibus vestísti me ; óssibus & nervis compegísti me. Vitam & miséricórdiam tribuísti mihi , & vísitatio tua custodívit spíritum meum.

R. Peccávi valde ; sed * Precor , Dómine , ut transférás iniquitátem servi tui , quia stultè egi nimis ? V. Deus , propítius esto mihi peccatóri. * Precor. 2. Reg. 24. Luc. 18.

Lectio iij. Job. 10.

QUare de vulva educísti me ? qui útinam consúptus essem , ne óculus me vidéret. Fuísssem quasi non essem , de útero translátus ad túmulum. Nunquid non páucitas diérum meórum finietur brevì ? Dimitte ergo me , ut plangam páululum dolórem meum , ántequam vadam , & non revértar ad terram tenebrósam & opértam mortis caligine , terram misériæ & tenebrárum ; ubi umbra mortis , & nullus ordo , sed

sempitérnus horrór inhabitat.

R. Ad Dóminum aspiciam , expectábo Deum Salvatórem meum ; consúrgam , cùm sédero in ténebris : * Iram Dómini portábo , quóniam peccávi ei. V. Flagéllat Dóminus omnem filium quem récipit. * Iram. Mich. 7. Hebr. 12.

IN II. NOCTURNO

Feriis II. & V.

Ant. 4. In médio.

Psalmus 22.

DOminus regit me , & nihil mihi déerit ; * in loco páscae ibi me collócat.

Super aquam refectiōnis educávit me : * animam convértit.

Dedúxit me super sémitas justitiæ , * propter nomen suum.

Nam & si ambulávero in médio umbræ mortis , non timébo mala , * quóniam tu mecum es.

Virga tua , & báculo tuus , * ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam , * advérsus eos qui tríbulant me.

Impinguásti in óleo caput meum : * & calix

meus inebrians quàm præclarus est!

Et misericórdia subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ.

Et ut inhábitem in domo Dómini * in longitúdinem diérum.

Ant. In médio umbræ mortis non timébo mala, quóniam tu mecum es, Dómine.

Ant. 8. Delicta.

Psalms 24.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam : * Deus meus, in te confido, non erubescam.

Neque irrideant me inimíci mei : * etenim universi qui sústinent te, non confundéntur.

Confundántur omnes iniqua agentes * supervácuè.

Vias tuas, Dómine, démonstra mihi, * & sémitas tuas édoce me.

Dirige me in veritate tua & doce me ; * quia tu es Deus Salvátor meus, & te sustinui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * & misericordiárum tuárum quæ à sæculo sunt.

Delicta juventútis meæ & ignorántias meas * ne memineris.

Secúndum misericórdiam tuam meménto mei tu * propter bonitatem tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus ; * propter hoc legem dabit delinquentibus in via.

Diriget mansuétos in iudicio ; * docebit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini misericórdia & veritas ; * requiréntibus testaméntum ejus & testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine propitiaberis peccáto meo ; * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum ? * legem stáuit ei in via quam eígit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * & semen ejus hæredirábit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum, * & testaméntum ipsius, ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum, * quóniam ipse évéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, & miserére mei, * quia únicus & pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis

mei multiplicatæ sunt , *
de necessitatibus meis é-
rue me.

Vide humilitatem meā ,
& laborem meum , * &
dimitte univérſa delicta
mea.

Réſpice inimicos meos ,
quóniam multiplicati sunt ,
* & ódio iniquo odérunt
me.

Custódi ánimam meam
& érue me : * non erubéſ-
cam , quóniam sperávi in
te.

Innocéntes & recti ad-
hæsérunt mihi , * quia sus-
tínui te.

Libera , Deus , Israël , *
ex ómnibus tribulatióni-
bus suis.

Ant. Delicta juventútis
meæ & ignorántias meas
ne memíneris , Dómine.

Ant. 7. Miserére.

Pſalmus 26.

Dominus illuminatio
mea , & ſalus mea ; *
quem timébo ?

Dóminus protéctor vi-
tæ meæ ; * à quo trepi-
dábo ?

Dum apprópíant super
me nocéntes , * ut edant
carnes meas.

Qui tribulant me inimi-
ci mei , * ipsi infirmáti
sunt & cecidérunt.

Si consístant advérsùm

me castra , * non timébit
cor meum.

Si exúrgat advérsùm
me prælium , * in hoc
ego sperábo.

Unam pétii à Dómino ,
hanc requíram , * ut inhá-
bitem in domo Dómini
ómnibus diébus vitæ meæ.

Ut vídeam voluptátem
Dómini , * & víſitem
templum ejus.

Quóniam abscondit me
in tabernáculo suo : * in
die malórum protéxit me
in abscondito tabernáculi
sui.

In petra exaltávit me , *
& nunc exaltávit caput
meum super inimicos
meos.

Circuivi & immolávi in
tabernáculo ejus hóſtiam
vociferatiónis : * cantábo ,
& pſalmum dicam Dómi-
no.

Exáudi , Dómine , vo-
cem meam quâ clamávi
ad te : * miserére mei , &
exáudi me.

Tibi dixit cor meum ,
exquisívit te fácies mea : *
fáciem tuam , Dómine ,
requíram.

Ne avértas fáciem tuam
à me : * ne declínes in ira
à ſervo tuo.

Adjutor meus esto , ne
derelinquas me , * neque

Officium despicias me, Deus Salutaris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquerunt me: * Dóminus autem assumpsit me.

Legem pone mihi Dómine, in via tua; * & dirige me in sémitam rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in ánimas tribulántium me; * quóniam insurrexerunt in me testes iníqui, & mentita est iniquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expécta Dóminum, viriliter age: * & confortétur cor tuum, & sústine Dóminum.

Ant. Miserére meí, & exáudi me, Dómine, ne avértas faciém tuam à me.

✠. Unam pétii à Dómino, hanc requíram,

℞. Ut inhábitem in domo Dómini. *Psf. 26.*

Lectio iv. Job 13.

Quantas hábeo iniquitates & peccáta, scélera mea & delicta osténde mihi. Cur faciém tuam abscondis, & arbitraris me inimicum tuum? Contra fólium quod vento rápitur, ostendis poténtiam

Defunctorium

tuam, & stípulam siccam persequeris. Scribis enim contra me amaritúdines, & consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuisti in nervo pedem meum, & observásti omnes sémitas meas, & vestigia pedum meórum considerásti; qui quasi putrédo consuméndus sum, & quasi vestiméntum quod coméditur à tinea.

℞. Ecce ánimam meam porto in mánibus meis: * Etiámsi occiderit me, in ipso sperábo, & ipse erit Salvátor meus. ✠. Sive vivimus, sive mórimur, Dómini sumus. * Etiámsi. *Job. 13. Rom. 14.*

Lectio v. Job. 14.

Homo natus de muliere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur & contéritur, & fugit velut umbra, & nunquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperire oculos tuos, & addúcere eum tecum in iudicium. Quis potest fácere mundum de immúndo concéptum sémine? Nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, nú-

Officium Defunctorum.

clvñ

merus mēſium ejus apud te eſt ; conſtituiſti tēminos ejus , qui præteriri non pōterunt. Recēde paululū ab eo , ut quieſcat , donec optāta veniat ſicut mercenarii dies ejus.

R. Hi qui cum pietate dormitiōnem acceperunt , optimam habent repositam gratiam. * Sancta ergo & salūbris est cogitatio pro defunctis exorare , ut à peccatis solvāmur. V. Si quis superædificat super fundamentum , & opus ejus arserit , detrimentum patietur ; ipse autem salvus erit , sic tamen quasi per ignem. * Sancta ergo.

2. *Machab. 12. 1: Cor. 3.*

Lectio vj. Job. 14.

Quis mihi hoc tribuat , ut in inférno protegas me , & abscondas me , donec pertransseat furor tuus , & constituas mihi tempus in quo recorderis mei ? Putasne mortuus homo rursus vivat ? Cunctis diēbus , quibus nunc milito , expēcto donec veniat immutatio mea. Vocabis me , & ego respondebo tibi : ōperi manuum tuarum porriges dexteram. Tu quidem gressus meos dinumerasti : sed parce peccatis meis.

R. Dómine omnipotens , Deus Israël , * Audi nunc orationem mortuorum. Israël : noli meminisse iniquitatum patrum nostrorum ; sed memento manūs tuæ & nominis tui. V. Occisus es , Dómine , & redemisti nos Deo in sánguine tuo. * Audi nunc. *Baruch. 3. Apoc. 5.*

IN III. NOCTURNO

Feris III. & VI.

Ant. 2. Amove.

Psalms 38.

Dixi : Custodiam vias meas , * ut non delinquam in lingua mea.

Posui ori meo custodiam , * cūm consisteret peccator adversum me.

Obmutui & humiliatus sum , & silui à bonis ; * & dolor meus renovatus est.

Concaluit cor meum intra me , * & in meditatione mea exardescet ignis.

Locutus sum in lingua mea : * Notum fac mihi , Dómine , finem meum.

Et númerum diérum meórum , * quis est ; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurabiles posuisti dies meos ; * & substantia mea tanquam nihilum ante te.

Verúmtamen univérſa
vánitas, * omnis homo
vivens.

Verúmtamen in imá-
gine pertránsit homo, *
ſed & fruſtrà conturbá-
tur.

Theſaurizat, * & ignó-
rat cui congregábit ea.

Et nunc quæ eſt ex-
pectatio mea ? nonne Dó-
minus ? * & ſubſtántia
mea apud te eſt.

Ab ómnibus iniquitati-
bus meis érue me : * op-
próbrum inſipienti dedíſti
me.

Obmútui, & non apé-
rui os meum, quóniam
tu fecíſti : * ámove à me
plagas tuas.

A fortitúdine manûs tuæ
ego deféci in increpationi-
bus, * propter iniquitá-
tem corripuíſti hóminem ;

Et tabéſcere fecíſti ſicut
aráneam ánimam ejus : *
verúmtamen vanè contur-
bátur omnis homo.

Exáudi orationem meā,
Dómine, & deprecationem
meam, * áuribus pér-
cipe lácrymas meas.

Ne ſíleas, quóniam ád-
vena ego ſum apud te, &
peregrínus, * ſicut omnes
patres mei.

Remitte mihi ut refrí-
gerer, priúſquàm ábeam ;

* & ámpliùs non ero.

Ant. Ámove à me pla-
gas tuas, Dómine : áu-
ribus pércipe lácrymas
meas.

Ant. 3. Nunquid qui
dormit.

Psalmus 40.

BEátus qui intélligit ſe-
per egénium & pán-
perem ; * in die mala li-
berábit eum Dóminus.

Dóminus conſérvet
eum, & vivíficet eum, &
beátum fáciat eum in ter-
ra, * & non tradat eum in
ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat
illi ſuper lectum doloris
ejus : * univérſum ſtratum
ejus verſáſti in infirmitate
ejus.

Ego dixi : Dómine, mi-
ſerére mei ; * ſana ánimam
meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei díxerunt
mala mihi : * Quando mo-
riétur, & peribit nomen
ejus ?

Et ſi ingrediebátur ut
vidéret, vana loquebá-
tur : * cor ejus congregá-
vit iniquitátem ſibi.

Egrediebátur foràs, *
& loquebátur in idípſum.

Advérsùm me ſufurrá-
bant omnes inimíci mei : *
advérsùm me cogitabant
mala mihi.

Verbum iniquum constituerunt adversum me : * nunquid qui dormit, non adjiciet ut resurgat ?

Etenim homo pacis meae, in quo speravi, * qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.

Tu autem, Domine, miserere mei, & resuscita me ; * & retribuam eis.

In hoc cognovi quoniam voluisti me, * quoniam non gauderet inimicus meus super me.

Me autem propter innocentiam suscepisti, * & confirmasti me in conspectu tuo in aeternum.

Benedictus Dominus Deus Israel a saeculo, & usque in saeculum : * fiat, fiat.

Ant. Nunquid qui dormit, non adjiciet ut resurgat ? Domine, miserere mei, & resuscita me.

Ant. 8. Sitivit.

Psalms. 41.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum : * ita desiderat anima mea ad te, Deus.

Sitivit anima mea ad Deum fortem, vivum : * quando veniam & apparebo ante faciem Dei !

Fuerunt mihi lacrymae meae panes die ac nocte, * dum dicitur mihi quotidie : Ubi est Deus tuus ?

Haec recordatus sum, & effudi in me animam meam : * quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad domum Dei.

In voce exultationis & confessionis, * sonus epulantis.

Quare tristis es anima mea ? * & quare conturbas me ?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi : * Salutare vultus mei, & Deus meus.

Ad meipsum anima mea conturbata est ; * propterea memor ero tui de terra Jordanis, & Hermonim a monte modico.

Abyssus abyssum invocet, * in voce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua, & fluctus tui * super me transierunt.

In die mandavit Dominus misericordiam suam, * & nocte canticum ejus.

Apud me oratio vitae meae, * dicam Deo : Susceptor meus es ;

Quare oblitus es mei ? * & quare contristatus in-

cédo, dum affligit me inimicus?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobraverunt mihi, qui tribulant me inimici mei;

Dum dicunt mihi per singulos dies: * Ubi est Deus tuus?

Quare tristis es, anima mea? * & quare conturbaberis?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * Salutare vultus mei, & Deus meus.

Ans. Sitivit anima mea ad Deum fortem, vivum: quando veniam & apparebo ante faciem Dei!

¶. Quare tristis es, anima mea, & quare conturbas me? *R.* Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi. *Psf.* 41.

Lectio vij. Job. 16 & 17.

BReves anni transeunt; & semitam per quam non revertar, ambulo. Spiritus meus attenuabitur, dies mei breviabuntur, & solum mihi superest sepulcrum. Non peccavi, & in amaritudinibus moratur oculus meus. Libera me, Domine, & pone me juxta te; & cujusvis manus pugnet contra me.

R. Scio quod Redemp-

tor meus vivit, & in novissimo die de terra resurrecturus sum, * Et in carne mea videbo Deum meum. *¶.* Oportet corruptibile hoc induere corruptionem, & mortale hoc induere immortalitatem. * Et in. *Job* 19. 4. *Cor.* 15.

Lectio viij. Job. 17.

Dies mei transierunt; cogitationes meae dissipatae sunt, torquentur cor meum. Noctem vertérunt in diem, & rursum post tenebras spero lucem. Si sustinueró, infernus domus mea est; & in tenebris stravi lectulum meum. Putredini dixi: Pater meus es; mater mea & soror mea, vermibus. Ubi est ergo nunc praestolatio mea, & patientiam meam quis considerat?

R. Qui dormiunt in terrae pulvere, * Evigilabunt alii in vitam aeternam, & alii in opprobrium, ut videant semper.

¶. Omnes quidem resurgemus, sed non omnes immutabimur. * Evigilabunt. *Dan.* 12. 1. *Cor.* 15.

Lectio ix. Job. 19.

Pelli meae, consumptis carnibus, adhæsit os meum, & derelicta sunt:

tantummodò lábia circa dentes meos. Misérémini mei, misérémini mei, saltem vos, amici mei, quia manus Dómini tégit me. Quare persequimini me sicut Deus, & cárnibus meis saturámini? Quis mihi tribuat ut scribántur sermónes mei? Quis mihi det ut exaréntur in libro stylo férreo & plumbi láminâ, vel celté sculptántur in sílice? Scio enim quòd Redemptor meus vivit, & in novíssimo die de terra surrecturus sum: & rursus circumdabor pelle meâ, & in carne mea vidébo Deum meum; quem visurus sum ego ipse, & óculi mei conspécturi sunt, & non álius. Repósita est hæc spes mea in sinu meo.

R. Libera me, Dómine, à persequéntibus me. * Educ de custódia animam meam ad confiténdum nómini tuo: me expéctant iusti donec retríbuas mihi. V. Misérére mei, Dómine, Fili David, ádjuva me. * Educ. Ps. 141. Matth. 15.

Si fiat Duplex-majus

R. Libera me, Dómine, ab iis qui odérunt me: non absórbeat me profun-

dum, neque úrgeat super me púteus os suum: * Exáudi me, quóniam † Bénigna est misericórdia tua: ¶ Inténde ánimæ meæ, & libera eam. V. Dómine Deus, Rex sæculórum, solus pius es. * Exáudi.

V. Misérére mei, Dómine Fili David, Dómine ádjuva me. † Bénigna.

V. Propósuit te Deus propitiatióem per fidem propter remissióem delictórum. ¶ Inténde.

R. Libera usque ad V. Dómine. Ps. 68. Apoc. 15. Matth. 15. Rom. 3.

AD LAUDES

Ant. 7. Secundum.

Psalmus 50.

Misérére mei, Deus, * secundum magnam misericórdiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea, * & à peccáto meo munda me;

Quóniam iniquitatem meam ego cognósko, * & peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, & malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, & vincas cum iudicáris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, * & in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta & occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, & mundabor, * lavabis me & super nivem dealbabor.

Audtui meo dabis gaudium & laetitia; * & exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis, * & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus, * & spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua; * & spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitia; Salutaris tui; * & spiritu principali confirma me.

Docébo iníquos vias tuas; * & impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae; * & exultabit lingua mea iustitiam tuam.

Dómine, lábia mea aperies; * & os meum annuntiabit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrificium dedissem uti-

que: * holocaustis non lectaberis.

Sacrificium Deo: contritum & humiliatum Deus, non despicias.

Benignè fac, Dón in bona voluntate Sion, * ut ædificentur Jerúsalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblatum & holocausta: * tunc ponent super altare vitulos.

Ant. Secundum misericordiam tuam dele iniquitatem meam.

Ant. 8. Exaudi, I *Psalms* 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; tibi reddetur votum in Ierúsalem.

Exaudi orationem * ad te omnis caro vivens.

Verba iniquorum valuerunt super nos impietatibus nostri propitiaberis.

Beatus quem elegeris & assumpsisti; * inhabitabit in atriis tuis.

Replebimur in domus tuae; * sanctum templum tuum, mihi in æquitate.

Exaudi nos, Deus, Salutaris noster, * spe-

nium finium terræ, & in mari longè.

Præparans montes in virtute tua, accinctus potentia ; * qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timebunt qui habitant terminos à signis tuis : * exitus matutini & vespere delectabis.

Visitasti terram, & inebriasti eam : * multiplicasti locupletare eam.

Flumen Dei repletum est aquis, parasti cibum illorum, * quoniam ita est præparatio ejus.

Rivosejus inebria, multiplica genimina ejus ; * in stillicidiis ejus lætabitur germinans.

Benedices coronæ anni benignitatis tuæ ; * & campi tui replebuntur ubertate.

Pinguëscent speciosa deserti, * & exultatione colles accingentur.

Induti sunt arietes ovium, & valles abundabunt frumento : * clamabunt, etenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi, Deus, orationem meam, ad te omnis caro veniet.

Ant. 1. Collocavit.

Psalms 142.

Domine, exaudi orationem meam : * auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua ; exaudi me in tua justitia.

Et non intres in iudicium cum servo tuo ; * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam : * humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos seculi ; * & anxius est super me spiritus meus : in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum : meditatus sum in omnibus operibus tuis ; * in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te : * anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me, Domine, * defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam à me ; * & similis ero descendentibus in lacum.

Auditam fac mihi manè misericordiam tuam ; * quia in te speravi.

Notam fac mihi viam
in qua ámbulem, * quia
ad te levávi ánimam
meam.

Eripe me de inimicis
meis, Dómine; ad te
confúgi: * doce me fácere
voluntátem tuam, quia
Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus de-
ducet me in terram rec-
tam: * propter nomen
tuum, Dómine, vivifi-
cábis me in æquitáte tua.

Educes de tribulatióne
ánimam meam; * & in
misericórdia tua dispérdes
inimicos meos.

Et perdes omnes qui
tribulant ánimam meam, *
quóniam ego servus tuus
sum.

Ant. Collocávit me in
obscuris sicut mórtuos sæ-
culi, & anxiátus est super
me spiritus meus.

Ant. 4. Miserére.

Canticum Baruch. 3.

Domine omnipotens,
Deus Israël, * ánima
in angústiiis, & spiritus án-
xius clamat ad te:

Audi, Dómine, & mi-
serére, quia Deus es mi-
serícors; * & miserére nos-
tri, quia peccávimus ante
te.

Quia tu sedes in sempí-
térnum, * & nos peribí-

mus in ævum?

Dómine omnipotens,
Deus Israël, * audi nunc
oratióne[m] mortuórum Is-
raël,

Et filiórum ipsórum qui
peccavérunt ante te, &
non audiérunt vocem Dó-
mini Dei sui, * & agglutiná-
ta sunt nobis mala.

Noli meminisse iniqui-
tátum patrum nostrórum,
* sed meménto manús tuas,
& nóminis tui in tēpore
isto:

Quia tu es Dóminus
Deus noster; * & laudá-
bimus te, Dómine.

Ant. Miserére, quia
Deus es misericors, mise-
rere nostri, quia peccávi-
mus ante te.

Ant. 7. Omnis spiritus.

Psalms 150.

Laudáte Dóminum in
Sanctis ejus: * laudáte
eum in firmaménto virtú-
tis ejus.

Laudáte eum in virtúti-
bus ejus: * laudáte eum
secúndum multitudinem
magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono
túbæ: * laudáte eum in
psáltério & cithara.

Laudáte eum in tym-
pano & chora: * laudáte
eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cym-

balis benefonantibus; laudate eum in cymbalis jubilationis: * omnis spiritus laudet Dominum.

Ant. Omnis spiritus laudet Dominum.

Ant. 1. Ego sum.

Canticum Zachariae

Luc. 1.

Benedictus Dominus Deus Israël; * quia visitavit, & fecit redemptionem plebis suae.

Et erexit cornu salutis nobis, * in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os sanctorum, * qui a saeculo sunt, Prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis nostris, * & de manu omnium, qui oderunt nos.

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris, * & memorari testamenti sui sancti:

Jusjurandum quod juravit ad Abraham patrem nostrum, * datum se nobis;

Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati, * serviamus illi:

In sanctitate & justitia coram ipso, * omnibus diebus nostris.

Et tu, Puer, Propheta Altissimi vocaberis: * praebis enim ante faciem

Domini parare vias ejus;

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus, * in remissionem peccatorum eorum.

Per viscera misericordiae Dei nostri, * in quibus visitavit nos oriens ex alto.

Illuminare his, qui in tenebris, & in umbra mortis sedent; * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Ant. 1. Ego sum resurrectio & vita: qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet: & omnis qui vivit & credit in me, non morietur in aeternum.

Joan. 11.

P R E C E S.

Kyrie, eleison, Christe, eleison, Kyrie, eleison.

Secretò Pater. altà voce
Et ne nos.

ψ. Ego dixi, Domine, miserere mei,

℣. Sana animam meam quia peccavi tibi. *Psf.* 40.

ψ. Surge, Domine, in requiem tuam,

℣. Tu & arca sanctificationis tuae. *Psf.* 131.

ψ. Ne tradas bestiis animas confitentes tibi,

℣. Et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem. *Psf.* 73.

ψ. In memoria æterna
erunt Iusti :

℞. Ab auditiōe mala
non timēbunt. *Pf.* 11.

ψ. A porta inferi

℞. Erue , Dómine ,
ánimas eórum. *Pf.* 88.

ψ. Credo vidēre bona
Dómini

℞. In terra vivéntium.
Pf. 26.

ψ. Requiēscant in pace.

℞. Amen.

Deinde dicitur Psal. 129.

De profundis. pag. cxlvij.

Post Vesperas & Vigiliis

Pf. 50. Miserere p. clxj.

ψ. Dómine , exaudi
oratiōem meam ,

℞. Et clamor meus ad
te véniat. *Pf.* 101.

ψ. Dóminus vobiscum

℞. Et cum spíritu tuo.

Pro Pontifice

Oratio

DEus, qui inter Apof-
tólicos Sacerdotes fá-
mulum tuum *N.* Pontifi-
cáli fecísti dignitatē vigé-
re ; præsta , quæsumus ,
ut eórum quoque perpé-
tuo aggregétur consórtio.
Per Dóminum.

Pro Sacerdote

Oratio

PRæsta, quæsumus, Dó-
mine, ut ánima fámul-
i tui *N.* Sacerdotis, quem
in hoc sæculo commorán-

tem, sacris munéribus de-
corásti, in coelēsti sede
gloriosâ semper exúlet.
Per Dóminum.

*Pro Defuncto & pluribus
Defunctis*

Oratio

INclina, Dómine, æ-
rem tuam ad preces
nostras, quibus misericór-
diam tuam supplices de-
precámur ; ut ánima fá-
muli tui *N.* quam [vel áni-
mas famulórum tuórum
quas] de hoc sæculo mi-
gráre iussísti, in pacis ac
lucis regiōe constāas,
& Sanctórum tuórum jū-
beas esse consórtem [con-
sórtes.] Per Dóminum.

*Pro Diacono, post Lú-
teram N. additur Diaconi.*

*Pro Subdiacono, additur
Subdiaconi.*

Pro Defuncta Oratio

QUæsumus, Dómine,
pro tua pietatē mise-
rere animæ famulæ tuæ *N.*
& à contágiis mortalitátis
exútam, in æternæ salva-
tiónis partem restitue. Per
Dóminum.

In Anniversariis

Oratio

DEus indulgentiarum ;
Dómine, da ánima
fámuli tui *N.* [Sacerdó-
tis vel Pontificis] vel fá-
mulæ tuæ *N.*] cuj

[*vel* animabus famulorum tuorum *N. & N. quorum*] *vel* famularum tuarum *N. & N. quarum*] anniversarium depositio- nis diem commemoramus, refrigerii sedem, quietis beatitudinem, & luminis claritatem. Per Dominum.

Si fiat Duplex - minus aut Simplex, sequentes Orationes dicuntur

DEUS veniæ largitor, & humanæ salutis amator, quæsumus clemenciam tuam, ut nostræ congregationis fratres, propinquos, & benefactores, qui ex hoc sæculo transierunt, beatâ Mariâ semper Virgine intercedente cum omnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitudinis consortiū pervenire concedas.

Fidelium, Deus, omnium Conditor & Redemptor, animabus omnium fidelium defunctorum remissionem eunctorum tribue peccatorum; ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis.

Ps. Dominus vobiscum;

R. Et cum spiritu tuo.

Ps. Requiescant in pace.

R. Amen.

Pro Patre & Matre.

Oratio

DEUS qui nos patrem & matrem honorare præcepisti, miserere clementer animabus patris mei & matris meæ, eorumque peccata dimitte; meque cum illis in æternæ claritatis gaudio fac vivere. Per Dominum.

PSALMI GRADUALES.

Psalmus 119. Ad Dominum cum tribulärer clamavi pag. cxlvij.

Psalmus 120. Levavi oculos meos in montes ibidem.

Ps. Requiem æternam dona eis Domine,

R. Et lux perpétua luceat eis.

Psalmus 121.

Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi: * in domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri * in atriis tuis Jerúsalem:

Jerúsalem quæ ædificatur ut civitas, * cujus participatio ejus in idipsum.

clxvii

Psalmi Graduales.

Illuc enim ascenderunt
tribus, tribus Dómini; *
testimónium Israël, ad
confiténdum nómini Dó-
mini.

Quia illic fedérunt se-
des in iudicio, * sedes su-
per domum David.

Rogáte quæ ad pacem
sunt Jerúsalem, * & abun-
dántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, *
& abundántia in túrribus
tuis.

Propter fratres meos &
próximos meos, * loquébar
pacem de te.

Propter domum Dómi-
ni Dei nostri, * quæsi-
vi bona tibi.

Psalms 122.

AD te levávi óculos
meos, * qui hábitas
in coelis.

Ecce sicut óculi servó-
rum * in mánibus domi-
nórum suórum;

Sicut óculi ancillæ in
mánibus dómínæ suæ: *
itá óculi nostri ad Dómi-
num Deum nostrum, do-
nec misereátur nostrí.

Miserére nostrí, Dómi-
ne, miserére nostrí; *
quia multum repléti su-
mus despectióne:

Quia multum repléta
est ánima nostra, * op-
próbrum abundántibus,

& despectio superbis
n. Réquiem.

Psalms 123.

Nisi quia Dóminus erat
in nobis, dicat nunc
Israël: * nisi quia Dóminus
erat in nobis.

Cum exúrgerent hómi-
nes in nos, * fortè vivos
deglutissent nos.

Cum irascerétur furor
eórum in nos; * fórfitan
aqua absorbuisset nos.

Torrentem pertransivít
ánima nostra, * fórfitan
pertransisset ánima nostra
aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, *
qui non dedit nos in
captiónem déntibus eó-
rum.

Anima nostra sicut
passer erepta est * de lá-
queo venántium.

Láqueus contrítus est, *
& nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in
nómine Dómini * qui fe-
cit cælum & terram.

Psalms 124.

Qui confidunt in Dó-
mino sicut mons
Sion: * non commové-
bitur in ætérnum qui há-
bitat in Jerúsalem:

Montes in circúitu e-
jus: * & Dóminus in cir-
cúitu pópuli sui, ex hoc

nunc & usque in sæculum :

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatorum super sortem iustorum , * ut non extendant iusti ad iniquitatem manus suas.

Bénéfac , Dómine , bonis , * & rectis corde.

Declinantes autem in obligationes , adducet Dóminus cum operantibus iniquitatem : * pax super Israël.

✠ Réquiem.

Psalms 125.

IN convertendo Dóminus captivitatem Sion , * facti sumus sicut consolati.

Tunc replétum est gaudio os nostrum , * & lingua nostra exultatione.

Tunc dicent inter gentes : * Magnificavit Dóminus facere cum eis.

Magnificavit Dóminus facere nobiscum : * facti sumus lætantes.

Converte , Dómine , captivitatem nostram , * sicut torrens in austro.

Qui seminant in lacrymis , * in exultatione metent.

Eúntes ibant & flebant , * mittentes semina sua.

Veniéntes autem venient cum exultatione , *

Pars Autumnalis.

portantes manipulos suos :

Psalms 126.

Nisi Dóminus ædificaverit domum , * in vanum laboraverunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodierit civitatem , * frustra vigilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surgere : * surgite postquam sederitis , qui manducatis panem doloris , cum dederit dñs suis somnum.

Ecoe hæreditas Dómini , * filii merces , fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis , * ita filii excussorum.

Beátus vir qui implet desiderium suum ex ipsis ; * non confundetur cum loquétur inimicis suis in porta.

✠ Réquiem. *Psal. 127.*

Beatí omnes qui timent Dóminum , * qui ambulant in viis ejus.

Labóres manuum tuarum quia manducabis : * beátus es , & bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans * in lateribus domus tuæ.

Filii tui sicut novellæ olivarum , * in circuitu

clxx
mensis tuæ.

Eccis sic benedicetur
homo * qui timet Dó-
minum.

Benedicat tibi Dómi-
nus ex Sion ; * & videas
bona Jerúsalem ómnibus
diebus vitæ tuæ.

Et videas filios filiorum
tuorum , * pacem super
Israël.

Psalms 128.

Sæpè expugnaverunt
me à juventute mea , *
dicat nunc Israël.

Sæpè expugnaverunt
me à juventute mea ; *
etenim non potuerunt
mihi.

Supra dorsum meum
fabricaverunt peccatores : *
prolongaverunt iniquita-
tem suam.

Dóminus justus * con-
cidet cervices peccatorum.

Confundantur. & con-
vertantur retrorsum * om-
nes qui odérunt Sion.

Eiant sicut fœnum rec-
torum , * quod priusquam
evellatur , exaruit :

De quo non implevit
manum suam , qui metit ; *
& sinum suum , qui ma-
nipulos colligit.

Et non dixerunt qui
præteribant : Benedictio
Dómini super vos : * be-
nediximus vobis in nomi-

Psalms Graduales.

ne Dómini. *ψ. Réquiem.*

*Psalms 129. De pro-
fundis pag. cxlviii.*

Psalms 130.

Domine , non est exal-
tatum cor meum ; *
neque elati sunt oculi
mei.

Neque ambulavi in
magnis , * neque in mira-
bilibus super me.

Si non humiliter sentie-
bam , * sed exaltavi ani-
mam meam :

Sicut ablactatus est su-
per matre sua , * ita retri-
búto in ánima mea.

Speret Israël in Dómi-
no , * ex hoc nunc & usque
in sæculum.

ψ. Réquiem.

Psalms 131.

Memento , Dómine ,
David , * & omnis
mansuetudinis ejus :

Sicut juravit Dómino , *
votum vovit Deo Jacob.

Si introiero in taberná-
culum domus meæ , * si
ascéndero in lectum strati
mei :

Si dédero somnum ócu-
lis meis , * & pálpebris
meis dormitacionem ,

Et réquiem temporibus
meis , donec invéniam lo-
cum Dómino , * taberná-
culum Deo Jacob.

Ecce audivimus eam in

Ephrata : * invénimus eam exultatione exultábunt.
in campis sylvæ.

Introibimus in tabernáculum ejus : * adorábimus David ; * parávi lucernam Christo meo.

In loco ubi steterunt pedes ejus.

Surge , Dómine , in requiem tuam , * tu & arca sanctificationis tuæ.

Sacerdotes tui induantur justitiam ; * & sancti tui exúltent.

Propter David servum tuum * non avértas faciem Christi tui.

Jurávit Dóminus David veritatem , & non frustrábitur eum : * de fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodierint filii tui testaméntum meum : * & testimónia mea hæc quæ docébo eos :

Et filii eórum usque in sæculum * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion : * elégit eam in habitatióem sibi.

Hæc requies mea in sæculum sæculi ; * hic habitábo , quóniam elégieam.

Viduam ejus benedicens benedicam : * pauperes ejus saturábo páni-bus.

Sacerdotes ejus induam Salutári ; * & sancti ejus

Inimicos ejus induam confusióne ; * super ipsum autem efflorebit sanctificatio mea.

Psalms 132.

ECce quàm bonum & quàm jucúndum , * habitáre fratres in unum !

Sicut unguéntum in cápite ; * quod descendit in barbam , barbam Aáron.

Quod descendit in oram vestiménti ejus ; * sicut ros Hermon , qui descendit in montem Sion.

Quóniam illic mandávit Dóminus benedictiónem , * & vitam usque in sæculum.

✠. Réquiem.

Psalms 133.

ECce nunc benedicite Dóminum , * omnes servi Dómini.

Qui statis in domo Dómini , * in átriis domus Dei nostri :

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta , * & benedicite Dóminum.

Benedicat te Dóminus ex Sion : * qui fecit cælum & terram.

✠. Réquiem.

Preces de Laudibus.

COMMENDATIO COMMUNIS

ANIMARUM FIDELIUM DEFUNCTORUM.

℟. **D**omine, omnipotens, Deus Israël,
* Audi nunc orationem mortuorum Israël. Noli meminisse iniquitatum patrum nostrorum, sed memento manus tuæ & nominis tui.

℣. Occisus es, Domine, & redemisti nos Deo in sanguine tuo. * Audi. *Baruch. 3. Apoc. 5.*

Kyrie, eléison, Christe, eléison, Kyrie, eléison.

Secretò Pater noster. *altâ voce* Et ne nos.

Oratio

Tibi, Domine, commendamus animas famulorum tuorum, famularumque tuarum ut defuncti sæculo, tibi vivant: & quæ per fragilitatem mundanæ conversationis peccata commiserunt, tu veniâ misericordiissimæ pietatis absterge. Per Christum.

℟. Amen

Orémus.

Misericordiam tuam, Domine, sancte,

Pater omnipotens, æternè Deus, pietatis affectu rogare pro aliis cogimur, qui pro nostris rogare peccatis nequâquam sufficimus, tamen de tua confusi gratuita pietate & inólita benignitate, clementiam tuam depóscimus, ut animas famulorum tuorum & famularum tuarum, ad te revertentes cum pietate suscipias: adsit eis Angelus testamenti tui Michaël, & per manus sanctorum angelorum tuorum inter sanctos & electos tuos in sinibus Abrahamæ, Isaac & Jacob Patriarcharum tuorum eas collocare digneris: quatenus liberatæ de principibus tenebrarum, & de locis poenarum, nullis jam primævæ natiuitatis, vel ignorantie, aut propriæ iniquitatis seu fragilitatis confundantur erroribus, sed agnoscantur à sanctis tuis, & beatitudinis requie perfruantur: atque cum magni iudicii dies advenerit, inter sanctos & electos tuos resolu-

tati, glóriâ manifestæ contemplationis tuæ perpetuò satiéntur.

Ant. 7. Qui timent.

Psal. 113. In exitu Israël pag. 35. Réquiem.

Ant. Qui timent Dóminum, speraverunt in Dómino; adjutor eórum & protector eórum est.

Orémus

OMnipotens sempitérne Deus, qui humano corpore animam ad similitudinem tuam inspirare dignatus es, dum te jubente, pulvis in pulverem revertitur; tu imagines tuas cum sanctis & electis tuis æternis sedibus præcipias sociari, easque ad te revertentes de Ægypti partibus blandè leniterque suscipias, & angelos tuos sanctos eis obviam mittas: viamque illis justitiæ demonstras, & portas gloriæ tuæ aperis. Repelle, quæsumus, Dómine, ab eis omnes principes tenebrarum, & agnosce depositum fidele quod tuum est. Súscipe, Dómine, creaturas tuas, non à diis alienis creatas, sed à te solo Deo vivo & vero, quia non est alius Deus præter te, Dómine, & non est secundum opera tua.

Lætifica, clementissime Pater, animas servorum tuorum, & clarifica eas in multitudine misericordiæ tuæ. Ne memineris, quæsumus, iniquitatum eorum antiquarum quas suscitavit furor mali desiderii: licet enim peccaverint tamen te non negaverunt, sed signo fidei insigniti, te qui, & omnia, & eos inter omnia fecisti, fideliter adoraverunt. Qui vivis & regnas.

Ant. 8. Circumdedérunt.

Psal. 114 Diléxi p. 64.

Psalms 115. Crédidi pag. 131.

Psalms 116. Laudate Dóminum, omnes gentes pag. 171.

Psalms 117. Confitemini pag. 21.

Psalms 118. Beati immaculati pag. 22. cum divisonibus: in fine psalmorum Réquiem.

Ant. Circumdedérunt me dolores mortis, & pericula inférni invenérunt me. O Dómine, libera animam meam. Ps. 114.

Orémus

DIri vulneris novitate percúlsi, & quodam modo córdibus sauciati, misericórdiam tuam, mundi Redemptor, flebilibus

vocibus imploramus; ut
 carorum nostrorum ani-
 mas ad tuam clementiam,
 qui fons pietatis es, re-
 vertentes, blandè lenitèr-
 que suscipias, & quas
 ex carnali commoratione
 contraxerunt maculas, tu
 Deus, inólita bonitate
 clementer deleas, piè in-
 dulgeas, oblivioni in per-
 pètuum tradas, atque has
 laudes tibi cum cæteris
 reddituras, & ad cõrpora
 quandòque reversuras,
 sanctorum tuorum coeti-
 bus aggregari præcipias,
 Qui cum Deo Patre &
 Spiritu.

*Secretò Pater. altà vo-
 ce Et ne nos.*

✠. Réquiem æternam
 dona eis, Dómine,

℟. Et lux perpétua lú-
 ceat eis.

✠. Animæ eorum in
 bonis demoréntur,

℟. Et semen eorum hæ-
 reditet terram. *Pf. 24.*

✠. Non intres in judi-
 cium cum servis tuis,
 Dómine,

℟. Quia non justificá-

bitur in conspèctu tuo om-
 nis vivens. *Pf. 143.*

✠. A porta inferi

℟. Erue, Dómine, ani-
 mas eorum. *Pf. 88.*

✠. Dómine exáudi ora-
 tióne meam,

℟. Et clamor meus ad
 te veniat. *Pf. 101.*

✠. Dóminus vobiscum,

℟. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

PArtem beátæ resur-
 rectionis obtíneant,
 vitámque æternam habere
 mereántur in cœlis. Per
 te, Jesu Christo, Salvá-
 tor mundi, qui vivis.

Orémus.

DEus cui soli cõpetit
 medicinam præstare
 post mortem, præsta,
 quæsumus, ut animæ fa-
 mulorum tuorum, terré-
 nis exútæ contágiis, in tua
 Redemptionis parte nu-
 meréntur. Qui vivis.

Orémus. Fidélium pag.
 cxliij.

✠. Dóminus vobiscum,

℟. Et cum spiritu tuo.

✠. Requiéscant in pace.

℟. Amen.

B E N E D I C T I O M E N S Æ

A N T E P R A N D I U M.

Benedicite. *℞.* Dóminus. Oculi ómnium in te sperant, Dómine; & tu das illis escam in témpore opportúno: áperis tu manum tuam, & imples omne animal benedictióne. *Psf. 144.*

Si fiat Lectio, Lector dicit Jube, Dómine, bene dicere.

Glória. Kyrie, eléison: Christe, eléison: Kyrie, eléison.

Secretò Pater noster. *altá voce* Et ne nos.

Orémus

Benedic, Dómine, nos & hæc dona tua quæ

Benedict. Mensæ coeléstis participes faciat nos Rex æternæ glóriæ. *℞.* Amen.

In fine Lætionis dicitur Tu autem, Dómine, miserere nostri.

℞. Deo grátias.

G R A T I A R U M A C T I O

P O S T P R A N D I U M.

Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua, & sancti tui benedicant tibi. Glória. *Psf. 144.*

Qui benedixit mensam, dicit

Agimus tibi grátias, omnipotens Deus, pro univérſis beneficiis tuis. Qui vivis.

Deinde procedendo ad Ecclesiam, dicitur Psalm. Miserere.

Si verò non procedatur, dicitur Psalmus Laudáte Dóminum, omnes gentes. Glória.

Kyrie. Pater noster.

℥. Dispérſit, dedit pauperibus:

℞. Justitia ejus manet in sæculum sæculi. *Pf. 111.*

℥. Benedicam Dóminum in omni témpore:

℞. Semper laus ejus in ore meo. *Psf. 33.*

℥. In Dómino laudábitur ánima mea;

℞. Audiant mansuéti & læténtur. *Psf. 33.*

℥. Magnificáte Dóminum mecum,

℞. Et exakémus nomen ejus in idípſum. *Psf. 33.*

℥. Sit nomen Dómini

benedictum,

℞. Ex hoc nunc & usque in sæculum. *Psf. 112.*

Retribuere dignare,
Dómine, omnibus nobis bona faciéntibus, propter nomen sanctum tuum, vitam ætérnam. ℞. Amen.

℥. Benedicámus Dómino.

℞. Deo grátias.

Mediocri voce ℥. Fidélium animæ per misericórdiam Dei requiescant in pace.

℞. Amen.

BENEDICTIO MEN SÆ

ANTE CÆNAM.

Benedicite. ℞. Dóminus. Edent páuperes & saturabúntur, & laudábunt Dóminum, qui requirunt eum, vivent cordia eórum in sæculum sæculi. Glória. *Psfalm. 21.*

Kyrie. Pater noster. ut

supra.

Orémus. Bénedic, Dómine, ut *supra.*

Ad Benedictionem Lectoris

Ad cœnam perpétuæ vitæ perdúcat nos Rex ætérnæ glóriæ.

℞. Amen.

GRATIARUM ACTIO

POST CÆNAM.

Memóriam fecit mirabiliú suórum, misericors & miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. *Psf. 110.*

Glória Patri.

Qui benedixit Mensam dicit

Benedictus Deus in donis suis, & sanctus in

omnibus opéribus suis: Qui vivit.

Psfalmi & reliqua ut post Prandium.

In Jejuniiis, ad Refectionem fit Benedictio Mensæ & Gratiarum actio, ut notatum est pro Cœna.

ITINERARIUM.

Viator in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ sequuntur in singulari: si cum sociis in plurali, ut sequitur

In Cant. Bened. p. 19.
Ant. In viam pacis & prosperitátis dirigat nos omnipotens & misericors Dóminus: & Angelus Ræ-

phaël comitetur nobiscum
in via, ut cum pace, sa-
lute & gaudio revertamur
ad propria.

P R E C E S

KYrie, eleïson, Chris-
te, eleïson, Kyrie,
eleïson.

Secretò Pater noster.
altâ voce Et ne nos.

ψ. Salvos fac servos
tuos,

℞. Deus meus, spe-
rantes in te. *Pf.* 85.

ψ. Mitte nobis, Dómi-
ne, auxilium de sancto,

℞. Et de Sion tuere
nos. *Pf.* 19.

ψ. Esto nobis, Dómi-
ne, turris fortitudinis,

℞. A facie inimici. *Pf.*
60.

ψ. Nihil proficiat ini-
micus in nobis,

℞. Et filius iniquitatis
non apponat nocere nobis.
Pf. 88.

ψ. Benedíctus Dómi-
nus die quotidie:

℞. Prósperum iter fá-
ciat nobis Deus salutarium
nostrorum. *Pf.* 67.

ψ. Vias tuas, Dómine,
demonstra nobis,

℞. Et sémitas tuas edo-
ce nos. *Pf.* 24.

ψ. Utinam dirigantur
viæ nostræ.

℞. Ad custodiendas
justificatiões tuas ! *Pf.*
118.

ψ. Erunt prava in di-
recta,

℞. Et áspera in vias
planas. *If.* 40.

ψ. Angelis suis Deus
mandávit de te,

℞. Ut custódiant te in
ómnibus viis tuis. *Pf.* 90.

ψ. Dómine, exáudi
oratióem meam,

℞. Et clamor meus ad
te véniat. *Pf.* 101.

Orémus

DEus, qui filios Israël
per maris médium
sicco vestigio ire fecisti,
quique Magis iter ad te,
stellâ duce, pandisti: trí-
bue nobis, quæsumus,
iter próspere tempúsque
tranquillum, ut Angelo
sancto tuo cómite, ad
eum quò pèrgimus locum,
ac demum ad æternæ sa-
lútis portum pervenire. fe-
liciter valéamus.

DEus, qui Abraham
púerum tuum de Ur
Chaldæorum eductum,
per omnes suæ peregrina-
tiónis vias illæsum custo-
disti; quæsumus, ut nos
famulos tuos custódire dig-
néris: esto nobis, Dómi-
ne, in procinctu suffrá-
gium, in via solácium.

clxxvii]

Preparatio ad Missam.

in æstu umbraculum, in pluvia & frigore tegumentum, in lassitudine ventriculum, in adversitate præsidium, in lubrico balneus; in naufragio portus, ut, te duce, quod tendimus, prospere perveniamus; & demum incolumes ad propria redeamus.

A Desto quæsumus, Domine, supplicationibus nostris, & viam famulorum tuorum in salutis tue prosperitate dispone, ut inter omnes viæ

& vitæ hujus varietates, tuo semper protegamur auxilio.

P Ræsta, quæsumus; omnipotens Deus, ut familia tua per vitam salutis incédât; & beati Joannis præcursoris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit secúra perveniat, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum. *℟.* Amen.

℣. Procedamus cum pace in nomine Domini. *℟.* Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM,

Ad libitum Sacerdotis.

Psalms 83. Quàm dilecta pag. 127.

Psalms 84. Benedixisti pag. 74.

Psalms 85. Inclina, Domine cum sua divissione pag. 184.

Psalms 115. Crédidi pag. 131.

Pf 129. De profundis p. 111. *In fine Pf.* Glória.

Ans. Domine, memor esto mei; & ne vindictam sumas de peccatis meis, neque reminiscaris delicta mea. *Tob. 3.*

P R E C E S

K Yrie, eléison, Christe, eléison,

Kyrie, eléison.

Secretò Pater noster: altâ voce Et ne nos.

℣. Ego dixi, Domine, miserere mei:

℟. Sana animam meâ. quia peccavi tibi. *Pf. 40.*

℣. Convertere, Domine, usquequò?

℟. Et deprecâbilis esto super servos tuos. *Pf 89.*

℣. Fiat misericórdia tua, Domine, super nos,

℟. Quemadmodum sperâvimus in te. *Pf. 32.*

℣. Sacerdotes tui induântur justitiam,

℟. Et Sancti tui exultent. *Pf. 131.*

ψ. Ab occultis meis
munda me, Dómine,

℞. Et ab aliénis parce
servo tuo. *Pf.* 18.

ψ. Dómine, exáudi
oratióem meam,

℞. Et clamor meus ad
te véniat. *Pf.* 101.

Orémus

Aures tuæ pietátis,
Amitissime Deus, in-
clína précibus nostris, &
gratiâ Sancti Spiritûs illú-
mina cor nostrum, ut tuis
mystériis dignè ministráre
teque æternâ caritatē dili-
gere mereámur.

Deus, cui omne cor
patet, & omnis vo-
lúntas lóquitur, & quem
nullum latet secrétum,
purifica per infusióem
Sancti Spiritûs cogitati-
ones cordis nostri, ut te
perfectè diligere, & dig-
nè laudáre mereámur.

URe igne Sancti Spiri-
tûs renes nostros &
cor nostrum, Dómine,
ut tibi casto corpore ser-
viámus, & mundo corde
placeámus.

Mentes nostras, quæ-
sumus, Dómine, Pa-
raclétus qui à te procedit
illúminet, & indúcat in
omnem, sicut tuus pro-
misit Fílius, veritatem.

Adsit nobis, quæsu-
mus, Dómine, vir-
tus Spiritûs Sancti, quæ
& corda nostra clemén-
ter expúrget, & ab óm-
nibus tueatur advérfis.

Deus, qui corda fidé-
lium Sancti Spiritûs
illustratióne docuisti, da
nobis in eódem Spíritu
recta sápere, & de ejus
semper consolatióne gau-
dére.

Consciéntias nostras,
quæsumus, Dómine,
visitádo purifica, ut vé-
niens Dóminus noster Je-
sus Christus Fílius tuus,
parátam sibi in nobis in-
véniat mansiónem, Qui
tecum vivit & regnat in
unitate ejúsdem Spiritûs
Sancti Deus, per ómnia
sæcula sæculórum.

℞. Amen.

*Orationes sequentes pro
opportunitate Sacerdotis
ante celebrationem & com-
munionem dicendæ.*

Oratio S. Ambrosii Epif.

DIE DOMINICA.

Summe Sacerdos &
vere Póntifex Jesu
Christe, qui te obtulisti
Deo Patri in ara crucis
hóstiã puram & imma-
culatã pro nobis miseris
peccatóribus, & qui de-

disti nobis carnem tuam ad manducandum, & Sanguinem tuum ad bibendum, & posuisti mysterium illud in virtute Spiritus Sancti, dicens: Hæc quotiescúmque feceritis, in mei memoriám faciétis. Rogo per sanguinem tuum pretiosum, magnum salutis nostræ pretium. Rogo, per hanc miram & ineffabilem caritatem tuam, quâ nos míseros, & indignos sic amare dignátus es: ut laváres nos à peccátis nostris in Sanguine tuo: Doce me indignum servum tuum, quem inter cætera dona tua ad officium sacerdotale vocáre dignátus es, nullis meis méritis, sed solâ dignatione misericordiæ tuæ: Doce me, quæso, per Spiritum Sanctum tuum, tantum tractáre mysterium, eâ reverentiâ & honóre, eâque devotione & timóre, quibus opórtet, & decet. Fac me, Dómine Jesu Christe, per grátiam tuam semper illud de tanto mysterio, crédere & intellígere, sentire & firmiter retinére, dicere & cogitare, quod tibi placet, & expedit animæ meæ. Intret

Spiritus tuus bonus in cor meum, qui sonet ibi sine sono, & sine strépitu verbórum loquátur veritatem tantórum mysteriorum: Profúnda sunt quippe nimis, & sacro tecta velámine. Propter magnam cleméntiam tuam concéde mihi hódie & semper Missarum solémnia pura corde & pure mente celebráre. Libera cor meum ab immúndis, & nefándis, vanis & obnoxiiis cogitationibus. Muni me beatórum Angelórum piâ & fidâ tutelâ atque fortissimâ custodiâ, ut hostes ómnium bonórum confúsi discédant per virtutem tanti mystérii, & per manum sancti Angeli tui. Repélle à me, Dómine, Jesu Christe, & à cunctis servis tuis durissimum spiritum superbix, cenodoxix, invidix, iracúndix, fornicationis & immunditiæ, dubietatis & blasphemix. Confundántur qui me persequúntur: péreant illi qui pérdere cuncta festinant.

FERIA SECUNDA.

R Ex virtutum, castitatis & integritatis amátor Deus, cælesti rore benedictionis tuæ ex-

tingue in corpore meo totum fomitem ardentem libidinis, ut maneat in me tenor totius castitatis animæ & corporis. Mortifica in me carnis stimulos, omnesque libidinis commotiones, & da mihi veram & perpetuam castitatem cum cæteris donis tuis, quæ tibi placent in veritate, ut Sacrificium laudis casto corpore & mundo corde quotidie valeam tibi offerre. Quantâ enim, Domine, Jesu Christe, cordis contritione & lacrymarum fonte, quantâ reverentiâ & tremore, quantâ corporis castitate, & animæ puritate istud divinum & cœlestē Sacrificium est celebrandum: ubi Caro tua in veritate sumitur: ubi Sanguis tuus in veritate bibitur: ubi summis ima conjunguntur: ubi adest sanctorum præsentia Angelorum: ubi tu es Sacerdos, & Sacrificium mirabiliter & ineffabiliter constitutus,

FERIA TERTIA.

Quis dignè hoc celebrare mysterium potest, nisi tu Deus Omnipotens offerentem feceris dignum? Scio, & verè

scio, & ipsum pietati tuæ confiteor, quia non sum dignus accedere ad tantum mysterium, propter nimia peccata mea, & infinitas negligentias meas. Sed scio veraciter, & credo ex toto corde meo, & ore confiteor, quia tu potes me facere dignum, qui solus potes facere mundum de immundo conceptum semine, & de peccatoribus justos facis & sanctos. Per hanc Omnipotentiam tuam te rogo, ut concedas mihi peccatori hoc cœlestē Sacrificium celebrare cum timore & tremore, cum cordis puritate, lacrymarum fonte, cum lætitia spiritali, & cœlesti gaudio. Sentiat mens mea dulcedinem beatissimæ præsentiae tuæ, & excubias sanctorum Angelorum tuorum in circuitu meo.

FERIA QUARTA.

Ego enim, Domine, memor venerandæ Passiōis tuæ accedo ad Altare tuum, licet peccator, ut offeram tibi Sacrificium, quod tu instituisti, & offerri præcepisti in commemorationem tuam pro salute nostra.

lxxxij *Alia Orationes ante Missam dicenda.*

Suscipe ergo istud, quæso summe Deus, dulcissime Jesu Christe, pro Ecclesia tua sancta, & pro cuncto populo tuo, quem acquisisti Sanguine tuo pretioso. Et quoniam me peccatore inter te & eundem populum, medium esse voluisti, licet in me boni operis testimonium non agnoscas, officium saltem dispensationis creditæ non recusas, nec per me indignum famulum tuum eorum salutis pereat pretium pro quibus victima factus salutaris, dignatus es esse redemptio. Profero ergo, Domine (si dignaris propitius intueri) tribulationes plebium, pericula populorum, captivorum gemitus, miseriam orphanorum, necessitates peregrinorum, inopiam debilium, desperationes languentium, defectus fentum, suspiria juvenum, vota virginum, lamenta viduarum.

FERIA QUINTA.

Tu enim misereris omnium, Domine, & nihil odisti eorum quæ fecisti. Memorare quæ sit nostra substantia, quia tu Pater noster es, ne iras-

câris nobis, neque multitudinem viscerum tuorum super nos contineas. Non enim in justificationibus nostris prosternimus preces nostras ante faciem tuâ, sed in miserationibus tuis multis. Aufer à nobis, Domine, iniquitates nostras: & ignem Sancti Spiritus in nobis clementer accende. Aufer cor lapideum de carne nostra, & da nobis cor carneum, quod te timeat, diligat, & honorificet, te delectetur, te sequatur, & te perfruatur. Orâmus, Domine, clementiam tuam, ut sereno vultu familiam tuam sacri tui Nominis officia præstolantem aspicere digneris: Et ut nullius sit irritum votum, nullius vacua postulatio, tu nobis preces suggere, quas ipse audire propitius, & exaudire delecteris. Rogamus etiam te, sancte Pater, pro spiritibus fidelium defunctorum, ut sit illis salus æterna, ac perpetua sanitas, gaudium & refrigerium sempiternum, hoc magnum pietatis Sacramentum: Domine, Deus meus, sit illis hodie magnum & plenum gaudium de te pante

Alia Orationes ante Missam dicenda. *Chorus*
vivo & vero, qui de cælo descendisti, & das vitam mundo, de Carne sancta & benedicta, Agni videlicet immaculati, qui tollis peccatum mundi; & potari de fonte pietatis tuæ, qui per lanceam militis de latere emanavit crucifixi Domini nostri, ut consolati exultent in laude & gloria tua sancta.

FERIA SEXTA.

PEto, Domine clementiam tuam, ut descendat super hunc panem & calicem istum plenitudo tuæ divinitatis. Descendat etiam, Domine, illa Spiritus Sancti tui invisibilis forma, & incomprehensibilis Majestas, sicut quondam in Patrum hostias descendebat: qui & oblationes nostras Corpus & Sanguinem tuum efficiat, & me indignum Sacerdotem tuum doceat, tantum tractare mysterium, ita ut placide & benigne suscipias Sacrificium de manibus meis, ad salutem omnium tam vivorum, quam defunctorum. Rogo te, Domine, per ipsum Sacrosanctum mysterium Corporis & Sanguinis tui, quo

quotidie in Ecclesia tua pascemur & potamus, abluimur & sanctificamur, atque unius tuæ summæ Divinitatis participes efficiamur: quatenus des mihi virtutes tuas sanctas, quibus repletus, bonâ conscientia ad Altare tuum accedam, ita ut hæc cœlestia Sacramenta efficiantur mihi salus & vita. Tu enim dixisti ore tuo sancto & benedicto: Panis quem ego dabo, Caro mea est pro mundi vita: & Qui manducat me, vivet propter me: ipse manet in me, & ego in eo. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum.

SABBATO.

Panis dulcissime, sana palatum cordis mei, ut sentiam suavitatem amoris tui. Sana ab omni langore, ut nullam præter te sentiat dulcedinem; nullam præter te amet pulchritudinem. Panis candidissime, habens in te omne delectamentum, & omnis saporis suavitatem: qui nos semper reficis, comedat te cor meum & dulcedine saporis tui reple-

clxxxiv   *Alia Orationes ante Missam dicende.*

ántur viscera animæ meæ. Manducat te ángelus pleno ore in pátria : manducat te peregrínus homo pro módulo suo , ne deficere possit in via , tali recreátus Viático. Panis sancte , panis vive , panis pulcher , panis munde , qui descendisti de cœlo , & das vitam mundo , veni in cor meum , & munda me ab omni inquinaménto carnis & spíritus. Intra in animam meam : sana & sanctifica me intérius , & extérius. Esto tutámen & perpétua salus córporis & animæ meæ. Repélle à me insidiántes mihi hostes : recédant procul à præsentia tua , ut foris & intus per te munitus recto trámite ad regnum tuum perveniam ; ubi non mystériis sicut in hoc témpore ágitur , sed fácie ad faciem te vidébimus , cùm tradideris regnum Deo Patri , & erit Deus ómnia in ómnibus. Tunc me de te satiábis satietáte mirificá , ut neque esúriam , nec sítiám in ætérnum ; Qui cum eódem Deo Patre & Spiritu Sancto vivis & regnas in sæcula sæculórum.

Amen.

Alia Oratio ante Missam.

AD mensam dulcissimi convivii tui , pie Dómine , Jesu Christe , ego peccátor de própriis méritis nihil præsumens , sed de tua confidens misericórdia & bonitate , accédere véreor & contremísco. Nam cor & corpus hábeo multis criminibus maculátum ; mentem & linguam non cautè custóditam. Ergo ó pia Diétas , ó treménda Majéstas , ego miser inter angústias deprehénsus , ad te fontem misericórdiæ recúrro , ad te festinofanándus , sub tuam protectiónem fúgio : & quem júdicem sustinére néqueo , Salvatórem habére suspiro. Tibi , Dómine , plagas meas osténdo : Tibi verecúndiam meam detego. Scio peccáta mea multa & magna , pro quibus tímeo. Spero in misericórdias tuas , quarum non est númerus. Réspice ergo in me óculis misericórdiæ tuæ , Dómine , Jesu Christe , Rex ætérne , Deus & homo , Crucifixus propter hóminem. Exáudi me sperántem in te ; miserére mei pleni misericórdiis & peccátis , tu qui

fontem miserationis nunquam manare cessabis. Salve salutaris victima, pro me & omni humano genere in patibulo Crucis oblata. Salve nobilis & pretiose Sanguis, de vulneribus crucifixi Domini mei Jesu Christi profluens, & peccata totius mundi abluens. Recordare, Domine, creaturæ tuæ, quam tuo Sanguine redemisti. Poenitet me peccasse, cupio emendare quod feci. Aufer ergo à me, clementissime Pater, omnes iniquitates & peccata mea; ut purificatus mente & corpore, dignè degustare merear Sancta Sanctorum: & concede; ut sancta prælibatio Corporis & Sanguinis tui, quam ego indignus sumere intendo, sit peccatorum meorum remissio, sit delictorum perfecta purgatio, sit turpium cogitationum effusio, ac bonorum sensuum regeneratio, operumque tibi placentium salubris efficacia, animæ quoque & corporis contra inimicorum meorum insidias firmissima tutio.

✠. Amen.

Oratio S. Thomæ Aquinatis.

Omnipotens sempiternè Deus, ecce accedo ad Sacramentum Unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi, accedo tanquam infirmus ad medicum vitæ, immundus ad fontem misericordiæ, cæcus ad lumen claritatis æternæ, pauper & egenus ad Dominum cœli & terræ. Rogo ergo immensæ largitatis tuæ abundantiam, quatenus meam curare digneris infirmitatem, lavare foeditatem, illuminare cæcitatem, ditare paupertatem, vestire nuditatem: ut panem angelorum, Regem regum, Dominum dominantium tanta suscipiam reverentiâ & humilitate, tantâ contritione & devotione, tantâ puritate & fide, tali proposito & intentione, sicut expedit salutî animæ meæ. Da mihi, quæso, Domini Corporis & Sanguinis non solum suscipere Sacramentum, sed etiam rem & virtutem Sacramenti. O mitissime Deus, da mihi Corpus Unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi, quod

elxxvj *Gratiarum Actio post Missam.*

trahit de Virgine Maria, sic suscipere, ut Corpore suo mystico merear incorporari, & inter ejus membra connumerari. O amantissime Pater, concede mihi dilectum Filium tuum, quem nunc velá-

tum in via suscipere propono, revelatâ tandem facie perpétuò contemplari: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus, Per omnia secula seculórum. Amen.

GRATIARUM ACTIO

POST MISSAM.

Psalmus 22. Dóminus regit me pag. 128.

Psalmus 33. Benedicam Dóminum cum sua divísione pag. 128.

Psalmus 102. Bénedic anima mea, & omnia cum sua divísione pag. 106.
In fine Psal. Glória.

Ant. O quàm suávis est, Dómine, Spiritus tuus! qui ut dulcédinem tuam in filios demonstrâres, pane suavíssimo de cælo præstito, esuriéntes repleas bonis, fastidiófos divites dimittens inânes. *Sap 12. & 16. Luc. 1.*

P R E C E S

KYrie, eléison, Christe, eléison, Kyrie, eléison.

Secretò Pater noster. *alta voce* Et ne nos.

✠. Memóriam fecit mirabilium suórum misericors & miserátor Dóminus:

✠. Escam dedit timéntibus se. *Ps. 110.*

✠. Quid est homo; quòd memor es ejus?

✠. Aut filius hóminis quóniam vísitas eum. *Ps. 8.*

✠. Sicut ádipe & pinguedine repleatur ámma mea;

✠. Et lábiis exultatióis laudábit os meum. *Ps. 62.*

✠. Non nobis, Dómine, non nobis,

✠. Sed nómini tuo da glóriam. *Ps. 113.*

✠. Nunc dimittis servum tuum, Dómine, secundùm verbum tuum in pace:

✠. Quia vidérunt oculi mei Salutare tuum. *Luc. 2.*

✠. Dómine, exáudi orationem meam,

✠. Et clamor meus ad te véniat. *Ps. 101.*

Orémus

V Isita, quæsumus, Dómine, familiam tuam,

Gratiarum Actio post Missam. clxxxvñ

Et corda sacris dicata mysteriis pervigili tuere pietate, ut remedia salutis æternæ, quæ te miserante percipiunt, te protegente custodiant.

Quæsumus, Domine Deus noster, ut quos divina tribuis participatione gaudere, humanis non sinas subjacere periculis.

Cognoscimus, Domine, tuæ circa nos clementiæ largitatem: & ideo fiducialiter imploramus, ut quos pascere non desinis immeritos, & dignè tibi servire perficias, & donis uberioribus persequaris.

Maiestatem tuam, Domine, suppliciter exoramus, ne perire patiaris quibus tanta remedia providisti; sed cum divini frequentatione mysterii crescat nostræ salutis effectus.

Actiones nostras, quæsumus, Domine, aspirando præveni, & adjuvando proséquere, ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te cœpta finiatur.

Adjuvet nos gràtia tua, omnipotens Deus, ut

qui officium sacerdotale suscepimus dignè ac devotè tibi in omni puritate & conscientia bona famulari valeamus: & si non possumus in tanta innocentia vitæ conservari ut debemus, concede nobis tamen dignè fieri mala quæ gessimus, & in spiritu humilitatis, ac bonæ voluntatis proposito tibi serventius de cætero deservire. Per Christum Dominum nostrum.

℟. Amen.

Orationes post celebrationem, & communionem.

Oratio S. Thomæ de Aquino.

Gratias tibi ago, Domine, sancte Pater omnipotens, æternæ Deus, qui me peccatorem, indignum famulum tuum, nullis meritis, sed solâ dignatione misericordiæ tuæ, satiare dignatus es pretioso Corpore & Sanguine Filii tui Domini nostri Jesu Christi. Et precor ut hæc sancta communio non sit mihi reatus ad pœnam, sed intercessio salutaris ad vêniam. Sit mihi armatura fidei, & scutum bonæ voluntatis. Sit vitiorum meorum evacuatio, concupiscentiæ & li-

clxxxviii *Alia Orationes post Missam dicenda:*

bídinis exterminatio, cum. Da, ut ánima mei caritátis & paciéntiæ, te esúriat, panem angelórum, refectiónem animárum sanctárum, panem nostrum quotidianum, supersubstantialém, habéntem omnem dulcedinem & sapórem, & omne delectaméntum suavitátis: Te, in quem desíderant ángeli prospicere, semper esúriat & comedat cor meum, & dulcedine sapóris tui, repléantur víscera ánimæ meæ: Te semper sítiat fontem vitæ, fontem sapiéntiæ & sciéntiæ, fontem ætérni lúminis, torréntem voluptátis, ubertátem domûs Dei: Te semper ámbiat, te quærat, te invéniat, ad te tendat, ad te pervéniat, te meditétur, te loquátur, & ómnia operétur in laudem & glóriam nóminis tui, cum humilitáte & discretiónē, cum dilectiónē & delectatióne, cum facilitáte & afféctu, cum perseverántia usque in finem; & tu sis solus semper spes mea, tota fidúcia mea, divitiæ meæ, delectatió mea, jucúnditas mea, gáudium meum, quies & tranquillitas mea, pax mea, suávitás mea, odor meus,

Alia Oratio S. Bonaven.

TRansfige, dulcíssime Dómine Jesu, medúllas & víscera ánimæ meæ suavíssimo ac salubérrimo amoris tui vulnere, verâ, serenâque & apostólicâ sanctíssimâ caritatē, ut lángueat & liquéfiat ánima mea solo semper amore & desidério tuí; te concupíscat, & deficiat in átria tua, cupiat dissólvī, & esse te

Alia Orationes post Missam dicendæ. clxxxix

dulcedo mea, cibus meus,
refectio mea, refugium
meum, auxilium meum,
sapientia mea, portio mea,
possessio mea, thesaurus
meus, in quo fixa & fir-
ma & immobiliter sem-
per sit radicata mens mea,
& cor meum. Amen.

*Rithmus S. Thomæ ad Sa-
cræ Eucharistiæ.*

ADORO te devotè, la-
tens Dèitas,
Quæ sub his figuris verè
lætitas.

Tibi se cor meum totum
subjicit,

Quia te contemplan, to-
tum deficit.

VISUS, tactus, gustus,
in te fallitur;

Sed auditu solo tutò cré-
ditur:

Credo quidquid dixit Dei
Filius,

Nil hoc verbo veritatis
verius.

IN cruce latébat sola
Dèitas,

At hîc latet simul & Hu-
mánitas.

Ambo tamen credens at-
que cónfitemens,

Peto quod petivit latro

pœnitens.

PLAGAS sicut Thomas
non intúeor:

Deum tamen meum te
confiteor.

Fac me tibi semper magis
crédere,

In te spem habere, te di-
ligere.

O memoriæ mortis
Dómini,

Panis vivus, vitam præf-
tans hómini;

Presta meæ menti de te
vivere,

Et te illi semper dulce sá-
pere!

PIE Pellicâne, Jesu
Dómine,

Me immúndum munda
tuo sânguine,

Cujus una stilla saluum
facere

Totum mundum quit ab
omni scélere.

JESU quem velátum
nunc aspicio,

Oro fiat illud, quod tam
sítio,

Ut te revelatâ cernens fá-
cie,

Visu sim beátus tuæ gló-
riæ.

Amen.

LITANIÆ DE NOMINE JESU.

K Yrie, eléïson.	Jesu magni consilii An-
Christe, eléïson.	gele, miserere.
Kyrie, eléïson.	Jesu admirabilis, misere-
Christe, audi nos.	re nobis.
Christe, exaudi nos.	Jesu potentissime, mise-
Pater de cœlis, Deus,	rere nobis.
miserere nobis.	Jesu patientissime, mise-
Fili Redemptor mundi,	rere nobis.
Deus, miserere.	Jesu obedientissime, mi-
Spiritus Sancte, Deus,	serere nobis.
miserere nobis.	Jesu mitis & humilis
Sancta Trinitas, unus	corde, miserere.
Deus, miserere.	Jesu amator castitatis,
Jesu Fili Dei vivi, mise-	miserere nobis.
rere nobis.	Jesu amator noster, mi-
Jesu, splendor Patris,	serere nobis.
miserere nobis.	Jesu refugium nostrum,
Jesu Fili Mariæ, miserere.	miserere nobis.
Jesu rex gloriæ, miserere.	Jesu thesaurus Fidelium,
Jesu sol Justitiæ, miserere.	miserere nobis.
Jesu lux vera, miserere.	Jesu bone Pastor, misere-
Jesu Deus fortis, mise-	re nobis.
rere nobis.	Jesu sapientia æterna,
Jesu Deus pacis, mise-	miserere nobis.
rere nobis.	Jesu bonitas infinita, mi-
Jesu Deus noster, mise-	serere nobis.
rere nobis.	Jesu exemplar virtutum,
Jesu auctor vitæ, misere-	miserere nobis.
re nobis.	Jesu via, veritas, & vita

Litania de Nomine Jesu. excl.

nostra, miserere.	bera nos, Jesu.
Jesu gaudium Angelorum,	Per sanctissimam vitam
miserere nobis.	tuam, libera nos, Jesu.
Jesu rex Patriarcharum,	Per labores tuos, libera.
miserere nobis.	Per flagella tua, libera.
Jesu inspirator Prophetarum,	Per mortem tuam, libera.
miserere.	Per Resurrectionem tuam,
Jesu magister Apostolorum,	libera nos, Jesu.
miserere.	Per Ascensionem tuam,
Jesu Doctor Evangelistarum,	libera nos, Jesu.
miserere.	Per gaudia tua, libera.
Jesu fortitudo Martyrum,	Per gloriam tuam, libera.
miserere nobis.	Per dulcissimam matrem
Jesu lumen Confessorum,	tuam, libera nos.
miserere nobis.	Per intercessionem omnium
Jesu sponse Virginum,	Sanctorum tuorum,
miserere nobis.	libera nos, Jesu.
Jesu corona Sanctorum	Agnus Dei, qui tollis
omnium, miserere.	peccata mundi, Parce
Propitius esto, parce nobis,	nobis, Jesu.
Jesu,	Agnus Dei, qui tollis
Propitius esto, exaudi nos,	peccata mundi, exaudi
Jesu,	nos, Jesu.
Ab omni peccato, libera	Agnus Dei, qui tollis
nos, Jesu.	peccata mundi, misere
Ab ira tua, libera.	re nobis, Jesu.
Ab insidiis diaboli, libera.	Kyrie, eleison,
A transgressionem mandatorum tuorum, libera.	Christe, eleison,
A peste, fame & bello,	Kyrie, eleison.
libera nos, Jesu.	<i>Secreto</i> Pater noster,
A morte perpetua, libera.	<i>alta voce</i> Et ne nos.
Per Incarnationem tuam,	ψ. Domine, exaudi
libera nos, Jesu.	orationem meam:
Per Nativitatem tuam,	℞. Et clamor meus ad
libera nos, Jesu.	te veniat. <i>Pf.</i> 101.
Per Circumcisionem tuam	<i>Oratio</i>
libera nos, Jesu.	D Eus qui gloriosissimum nomen Jesu
Per Infantiam tuam, li-	Christi Filii tui Domini

Oratio Litania de Sanctissimo Sacramento.
 nostri fecisti fidelibus tuis consolatiōnis dulcedinem
 summo suavitatis affectu in præsenti percipiant, &
 amabile, & malignis spi- in futuro gaudium exulta-
 ritibus tremendum atque tiōnis & interminabilis
 terribile : concede propi- beatitudinis obtineant in
 tius, ut omnes, qui hoc coelis. Per Christum Dō-
 nomen Jesu devotè vene- minum nostrum.
 rantur in terris, sanctæ R. Amen.

L I T A N I Æ DE S A N C T I S S I M O S A C R A M E N T O.

K Yrie, eléison.	Juge sacrificium, mise-
Christe, eléison.	rere nobis.
Kyrie, eléison.	Oblatio munda, miserere.
Christe, audi nos.	Agnus absque mácula,
Christe, exaudi nos.	miserere nobis.
Pater de coelis, Deus, Mi-	Mensa purissima, mise-
serere nobis.	rere nobis.
Fili Redemptor mundi,	Angelorum esca, mise-
Deus, miserere nobis.	rere nobis.
Spiritus Sancte, Deus,	Manna absconditum, mi-
miserere nobis.	serere nobis.
Sancta Trinitas, unus	Memoria mirabilium Dei,
Deus, miserere nobis.	miserere nobis.
Panis vive, qui de coelo	Panis supersubstantialis,
descendisti, miserere.	miserere nobis.
Deus abscondite, & Sal-	Verbum caro factum,
vator, miserere nobis.	miserere nobis.
Fruméntum electórum,	Habitans in nobis, mise-
miserere nobis.	rere nobis.
Vinum gérmans virgi-	Hóstia sancta, miserere.
nes, miserere nobis.	Calix benedictiōnis, mi-
Panis pinguis & deliciae	serere nobis.
regum, miserere nobis.	Mysterium fidei, miserere.

Præcelsus

Litania de sanctissimo Sacramento. excūj

Præcelsum & venerabile	Vinculum caritatis, mi-
Sacramentum, miser.	serere nobis.
Sacrificium omnium sanc-	Offerens & oblatio, mi-
tissimum, miserere.	serere nobis.
Verè propitiatorium pro	Spirituális dulcédo in pró-
vivis & defunctis, mis.	prio fonte degustata, mi-
Coeléste Antidotum, quo	miserere nobis.
à peccatis præservá-	Refectio animarum sanc-
mur, miserere nobis.	tarum, miserere nobis
Stupéndum supra ómnia	Viaticum in Dómino mo-
Miráculum, miserere.	riéntium, miserere.
Sanctissima Dominicæ	Pignus futuræ glóriæ, mi-
Passiónis commemo-	miserere nobis.
ratio, miserere nobis.	Propítius esto, parce no-
Donum transcendens om-	bis, Dómine.
nem plenitudinem, mi-	Propítius esto, Exáudi
serere nobis.	nos, Dómine.
Memoriále præcipuum	Ab indigna Córporis &
Divini amoris, mise-	Sánguinis tui sumptiõ-
rerere nobis.	ne, libera nos.
Divinæ affluéntia largitá-	A concupiscéntia carnis,
tis, miserere nobis.	libera nos, Dómine.
Sacrosánctum & augus-	A concupiscéntia oculó-
tissimum mystérium,	rum, libera nos.
miserere nobis.	A supérbia vitæ, libera
Treméndum ac vivíficum	nos, Dómine.
Sacramentum, mise-	Ab omni peccándi occa-
rerere nobis.	siónē, libera nos.
Panis omnipoténtiæ Ver-	Per desidérium illud quo
bi Caro factus, mis.	hoc pascha cum disci-
Incruentum sacrificium,	pulis manducáre desi-
miserere nobis.	derásti, libera.
Cibus & convíva, mi-	Per summam humilitá-
serere nobis.	tem, quâ discipuló-
Dulcissimum convívium,	rum pedes lavásti, li-
cui asístunt Angeli	bera nos, Dómine.
ministrántes, miserere.	Per ardentissimam cari-
Sacramentum pietátis,	tatem, quâ hoc divi-
miserere nobis.	num Sacramentum in-

Pars Hy emalis.

exciv *Litania de sanctissimo Sacramento.*

- tituisti, libera. confortare & munire digneris, te rogamus, audi nos.
- Per Sanguinem tuum pretiosum, quem nobis in Altari reliquisti, libera nos, Domine. Fili Dei, te rogamus, audi nos.
- Per quinque vulnera huius tui Corporis sacratissimi, quæ pro nobis suscepisti, libera. Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.
- Peccatores, Te rogamus, audi nos. Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.
- Ut nobis fidem, reverentiam & devotionem huius admirabilis Sacramenti augere & conservare digneris, Te rogamus audi nos. Agnus Dei qui tollis peccata mundi, miserere. Christe, audi nos. Christe, exaudi nos. Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.
- Ut ad frequentem usum Eucharistiæ per veram peccatorum confessionem nos perducere digneris, Te rogamus, audi nos. *Secreto* Pater noster. *Ps.* Domine exaudi orationem meam. *R.* Et clamor meus ad te veniat.
- Ut nos ab omni hæresi, perfidia, ac cordis cæcitate liberare digneris, Te rogamus, audi nos.
- Ut Sanctissimi huius Sacramenti pretiosos & coelestes fructus nobis impertiri digneris, te rogamus, audi nos.
- Ut in hora mortis nostræ hoc coelesti Viatico nos
- Oratio*
- D**eus, qui nobis sub Sacramento mirabili Passionis tuæ memoriam reliquisti; tribue, quæsumus, ita nos Corporis & Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut Redemptionis tuæ fructum in nobis iugiter sentiamus: qui vivis & regnas Deus in sæcula sæculorum. Amen.

LITANIÆ DE BEATA VIRGINE

In Æde Loretana dici solita.

K Yrie , eléison.	Virgo veneránda , ora.
Christe , eléison.	Virgo prædicánda , ora.
Kyrie , eléison.	Virgo potens , ora.
Christe , audi nos.	Virgo clemens , ora.
Christe , exáudi nos.	Virgo fidélis , ora.
Pater de cælis , Deus , mi- serére nobis.	Spéculum justitiæ , ora.
Fili Redemptor mundi ,	Sedes sapiéntiæ , ora.
Deus , miserére nobis.	Causa nostræ lætitiæ , ora pro nobis.
Spiritus Sancte , Deus ,	Vas spirituále , ora.
miserére nobis.	Vas honorábile , ora.
Sancta Trinitas , unus	Vas insigne devotiõnis , ora pro nobis.
Deus , miserére nobis.	Rosa mystica , ora.
Sancta Maria , ora.	Turris Davidica , ora.
Sancta Dei Génitrix , ora pro nobis.	Turris ebúrnea , ora.
Sancta Virgo virginum ,	Domus áurea , ora.
ora pro nobis.	Fœderis arca , ora.
Mater Christi , ora pro nobis.	Jánua cæli , ora.
Mater dívinae grátia ,	Stella matutína , ora.
ora pro nobis.	Salus infirmórum , ora.
Mater puríssima , ora.	Refúgium peccatórum , ora pro nobis.
Mater castíssima , ora.	Consolátrix afflictórum , ora pro nobis.
Mater invioláta , ora.	Auxílium Christianórum , ora pro nobis.
Mater intemeráta , ora.	Regina Angelórum , ora.
Mater amabilis , ora.	Regina Patriarchárum , ora pro nobis.
Mater admirábilis , ora.	Regina Prophetárum .
Mater Creatóris , ora.	
Mater Salvatóris , ora.	
Virgo prudentíssima , ora.	

cxcv) *Forma administrandi Sacramentum Pœnitentiæ:*
 ora pro nobis. cāta mundi, exāudi
 Regina Apostolorum, nos, Dōmine.
 ora pro nobis. Agnus Dei, qui tollis pec-
 Regina Mārtirum, ora. cāta mundi, miserere
 Regina Confessorum, nobis.
 ora pro nobis. Chrīste, audi nos. Chrī-
 Regina Virginum, ora. te, exāudi nos. Kyrie, elē-
 Regina sanctorum om- son. Chrīste, elēison. Ky-
 nium, ora pro nobis. rie, elēison.
 Agnus Dei, qui tollis pec- *Antiphona, Versus &*
 cāta mundi, parce no- *Orationes ut in fine parvi*
 bis, Domine. *Officii B. Mariæ. V. pag.*
 Agnus Dei, qui tollis pec- cxxv.

FORMA ADMINISTRANDI SACRAMENTUM PŒNITENTIÆ

*Pœnitens, facto signo
 Crucis, dicet*

Bénedic mihi, Pater,
 quia peccāvi.

Sacerdos, aperto capite

Deus sit in corde tuo &
 in lābiis tuis, ut verè &
 contrito corde confiteāris
 ōmnia peccāta tua; In
 nōmine Patris, † & Filii,
 & Spiritūs Sancti. Amen.

*Deinde Pœnitens, reci-
 tato Confiteor usque ad
 has voces Verbo & opere
 inclusivè, exponet peccata
 sua, quibus expositis, sta-
 tim continuabit Confiteor;
 & ter percutiendo pectus
 suum, dicet Meā culpā,
 &c. Tum Sacerdos attentè
 consideratis numero & qua-
 litate peccatorum à pœ-*

*nitente expōitorum, & de-
 tis consiliis necessariis super
 ejus conversione, & imposi-
 tā salutarī pœnitentiā, di-
 cet*

Misereātur tuī Omni-
 potens Deus, & di-
 missis peccātis tuis, per-
 ducat te ad vitam ætér-
 nam. Amen.

*Deinde Sacerdos manu
 elevatā & expensā super
 caput Pœnitentis, dicet*

Indulgētiā, absolu-
 tionem & remissionem
 ōmnium peccatorum tuō-
 rum tribuat tibi omni-
 potens & miséricors Dōmi-
 nus. Amen.

*Si Sacerdos judicat dif-
 ferendam esse absolutionem,
 admonito Pœnitente, ipsi*

Forma administrandi Sacramentum Pœnitentiæ. cxcviij
solùm benedictionem impen- sanctórum; & ómnia bo-
dēs : si verò absolutionem na quæ fecisti, váleant ti-
dandam existimet, dicet, bi in remissionem pecca-
operto capite, post quatuor tórum tuórum, in aug-
priora verba méntum grátia, & præ-
mium vitæ æternæ. Amen.

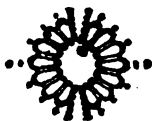
Dominus noster Jesus-
Christus, qui est sum-
mus Sacerdos, absolvat
te; & ego auctoritate mihi
ab eo concéssâ absolvo te
primùm ab excommunica-
tione, in quantum possum
& tu indiges: deinde ego
te absolvo ab ómnibus pec-
catis tuis, In nómine Pa-
tris, † & Filii, & Spiri-
tûs Sancti. Amen.

Sacerdos detecto capite,
recitabit sequentem preca-
tionem.

Passio Dómini nostri
Jesu Christi, & méri-
ta beatissimæ semper Vir-
ginis Mariæ, & ómnium

Si Pœnitens esset mortis
proximus, & præ brevitate
temporis preces omnes &
absolutio, ut superius jacet,
recitari non possent, eo ca-
su, Sacerdos pronuntiabit
solummodò verba ad essen-
tiam absolutionis necessaria,
ipsumque absolvet à censuris
quas incurrere, & à pecca-
tis quæ committere potuit
sub hac forma

Ego te absolvo ab óm-
nibus censúris & pec-
catis, In nómine Patris,
† & Filii, & Spíritus Sanc-
ti. Amen.

INDEX PSALMORUM.

<i>Psalmi</i>	<i>Pagina</i>
119 A D Dominum cū tribularer.	86
27 A Ad te, Domine, clamabo.	12
24 Ad te, Domine, levavi.	57
122 Ad te levavi oculos meos.	110
28 Afferte Dōmino, filii Dei.	173
77 Attendite, popule meus.	94
48 Audite hæc, omnes gentes.	161
118 B Eati immaculati in via.	22
127 Beati omnes qui timent Dominum.	180
31 Beati quorum remissæ sunt.	90
40 Beatus qui intelligit.	160
1 Beatus vir qui non abiit.	7
111 Beatus vir qui timet Dominum	37
33 Benedicam Dominum in omni tempore.	128
103 Benedic, anima mea, Domino, Dñe Deus.	44
102 Benedic, anima mea, Domino, & omnia.	106
143 Benedictus Dominus Deus meus.	181
84 Benedixisti, Domine, terram tuam.	74
91 Bonum est confiteri Domino.	50
95 C Antate Dño canticum novum: cantate.	58
149 Cantate Domino canticum novū: laus ejus.	175
97 Cantate Domino canticum novum, quia.	60
18 Cœli enarrant gloriam Dei.	69
74 Confitebimur tibi, Deus.	164
110 Confitebor tibi, Domine.... In concilio.	36
9 Confitebor tibi, Domine.... Narrabo.	91
137 Confitebor tibi, Dōmine... Quoniā audisti.	132
104 Confitemini Domino, & invoke.	45
135 Confitemini Domino quoniam... Confitemini.	51
106 Confitemini Domino quoniam... Dicant qui.	72
117 Confitemini Domino quoniā.... Dicat nunc.	21
105 Confitemini Dño quoniam.... quis loquetur.	48

Index Psalmorum.

<i>Psalmi</i>	<i>Pagina</i>
15 Conservame, Domine, quon. speravi in te.	113
15 Crédidi, propter quod locutus sum.	131
4 Cum invocarem.	40
29 D E profundis clamavi ad te, Domine.	111
43 D eus, auribus nostris audivimus.	147
49 Deus Deorum Dominus locutus est.	80
62 Deus, Deus meus, ad te de luce vigilo.	16
21 Deus, Deus meus, respice in me.	153
69 Deus, in adjutorium meum intende.	132
53 Deus, in nomine tuo salvum me fac.	141
71 Deus, judicium tuum regi da.	70
58 Deus, laudem meam ne tacueris.	84
56 Deus misereatur nostri.	124
45 Deus noster refugium & virtus.	176
82 Deus, quis similis erit tibi.	165
59 Deus, repulisti nos.	178
81 Deus stetit in synagoga Deorum.	108
78 Deus, venerunt gentes.	90
93 Deus ultionum Dominus.	108
14 Dilexi, quoniam exaudiet Dominus.	64
17 Diligam te, Domine.	9
18 Dixi: Custodiam vias meas.	135
29 Dixit Dominus Domino meo.	36
35 Dixit injustus ut delinquat.	98
52 Dixit insipiens... in iniquitatibus.	62
13 Dixit insipiens... in studiis suis.	113
60 Domine, clamavi ad te.	87
7 Domine Deus meus, in te speravi.	68
17 Domine Deus salutis meæ	172
8 Domine Dominus noster.	56
12 Domine, exaudi orationem meam: auribus.	173
11 Domine, exaudi orationem meam, & clamor	151
10 Domine, in virtute tua lætabitur rex.	105
6 Domine, ne in furore tuo... Miserere.	67
7 Domine, ne in furore... Quoniam,	158
9 Domine, non est exaltatum cor meum.	111
8 Domine, probasti me.	159
9 Domine quid multiplicati sunt,	5

Index Psalmorum.

<i>Psalmi</i>	<i>Pagina</i>
14 Domine, quis habitabit.	69
89 Dómine, refugium factus es nobis.	125
23 Domini est terra.	74
26 Dominus illuminatio mea.	126
22 Dominus regit me.	128
92 Dominus regnavit, decorem indutus est.	17
96 Dominus regnavit, exultet terra.	75
98 Dominus regnavit, irascantur populi.	61
133 E cce nunc benedicite Dominum.	42
132 E cce quàm bonum.	87
58 Eripe me de inimicis meis.	138
139 Eripe me, Domine, ab homine malo.	157
44 Eructavit cor meum verbum bonum.	174
144 Exaltabo te, Deus meus rex.	132
29 Exaltabo te, Domine, quoniam.	13
19 Exaudiat te Dominus in die tribulationis.	114
60 Exaudi, Deus, deprecationem meam.	139
63 Exaudi, Deus, orationē meā, cùm deprecor.	163
54 Exaudi, Deus, orationem meam, & ne.	137
16 Exaudi, Domine, justitiam meam.	166
39 Expectans, expectavi Dominum.	148
80 Exultate Deo adjutori nostro.	121
32 Exultate, iusti in Domino.	115
67 Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus.	116
86 F undamenta ejus in montibus sanctis.	177
85 I nclina, Domine, aurem tuam.	184
125 I n convertendo Dominus.	65
10 In Domino confido.	112
113 In exitu Israël de Ægypto.	38
70 In te, Domine, speravi.... & eripe me.	142
30 In te, Dómine, speravi.... in justitia.	102
65 J ubilate Deo, omnis terra, psalmum.	14
99 J ubilate Deo, omnis terra: servite.	17
34 Iudica, Domine, nocentes me.	28

Index Psalmerum.

<i>Psalmi</i>		<i>Pagina</i>
42	Judica me , Deus , & discerne.	104
29	Judica me , Domine , quoniam.	80
121	L Ætatus sum in his.	87
145	L Lauda anima mea , Dominum.	146
147	Lauda , Jerusalem , Dominum.	124
148	Laudate Dominum , de cœlis.	19
150	Laudate Dominum in sanctis ejus.	77
116	Laudate Dominum , omnes gentes.	171
146	Laudate Dominum , quoniam bonus.	101
134	Laudate nomen Domini.	54
112	Laudate , pueri , Dominum.	37
120	Levavi oculos meos in montes.	64
47	M Agnus Dominus , & laudabilis.	176
131	M Memento , Domine , David.	180
56	Miserere mei , Deus , miserere mei.	167
55	Miserere mei , Deus , quoniam.	159
50	Miserere mei , Deus secundum.	183
100	Misericordiam & judicium.	71
88	Misericordias Domini in æternum.	118
126	N Ipsi Dominus ædificaverit domum.	110
123	N Nisi quia Dominus erat in nobis.	65
36	Noli æmulari in malignantibus.	82
61	Nonne Deo subjecta erit.	162
75	Notus in Judæa Deus.	164
46	O Mnes gentes , plaudite manibus.	60
107	P Aratum cor meum , Deus.	122
72	Q Uàm bonus Israël Deus.	62
83	Q Uàm dilecta tabernacula tua.	127
2	Quare fremuerunt gentes.	8
41	Quemadmodum desiderat cervus.	104
124	Qui confidunt in Domino.	110
51	Quid gloriaris in malitia.	126

Index Canticorum Psalterii.

<i>Psalmi</i>	<i>Pagina</i>
90 Qui habitat in adjutorio Altissimi.	41
79 Qui regis Israël, intende.	130
128 S æpe expugnaverunt me.	155
68 S alvum me fac, Deus.	135
11 Salvum me fac, Domine.	135
57 Si vere utique justitiam.	150
136 Super flumina Babilonis.	66
T E decet hymnus, Deus, in Sion.	99
94 V enite, exultemus Domino.	6
5 V erba mea auribus percipe, Domine.	98
76 Voce meâ ad Dominum... voce mea ad Deû.	56
141 Voce meâ ad Dominû... voce mea ad Dñm.	88
12 U squequò, Domine.	89
73 U t quid, Deus, repulisti in finem?	178

INDEX CANTICORUM PSALTERII.

<i>Cantica</i>	<i>Pagina</i>
A udite cœli, quæ loquor.	168
B enedicite omnia opera.	17
Benedictus Dominus.	19
Benedictus es, Domine.	123
Cantemus Domino.	53
Collaudate Canticum.	54
Confitebor tibi.	100
Domine audiui.	144
Ego dixi: in dimidio.	76
Exultavit cor meum.	122
Incipite Domino in tympanis.	171
Magnificat anima mea.	40
Magnus es Domine.	100
Miserere nostri, Deus.	77
Nunc dimittis.	43
Urbs fortitudinis nostræ.	145

FINIS.

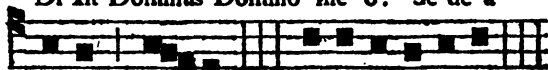
DIVERSI MODI

INTONANDI PSALMOS & CANTICA.

TONUS I.

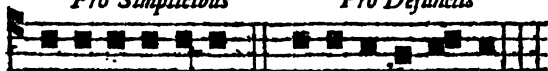
Di xit Dominus Domino me o : * Se de à

dextris me is. e u o u a e.

Pro Simplicibus

Pro Defunctis

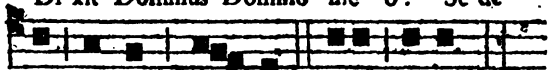

e u o u a e. e u o u a e.

Alius modus pro Annualibus & Solemnibus

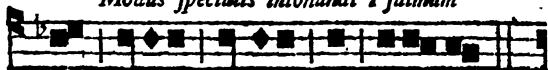

Di xit Dominus Domino me o : * Se de

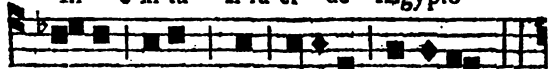

à dex tris me is. Donec ponam

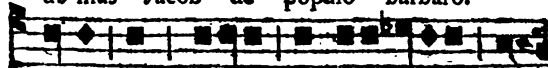
Modus specialis intonandi Psalmum

In e xi tu Is ra ël de Ægypto *

do mus Jacob de populo barbaro.

Fecit est Judæ a sancti fi ca ti o e.

jus * Ifra el potestas e jus. Mare vi-

dit & fugit * Jordanis conver sus est, &c.

*Intonatio
Canticorum*

Magni fi cat a ni ma me a

Do minum. Bene dic tus .

I I.

Dixit Dominus Domino me o : * Sede

à dextris me is. Dixit Dominus

Domino me o : * Sede à dextris me is.

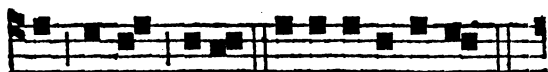
Intonatio Canticorum

Magni fi cat. Benedic tus Dominus De-

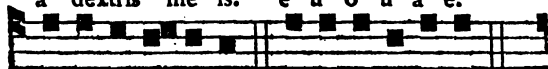
us If ra el , * qui a , &c.

I I I.

Dixit Dominus Domino me o : * Sede

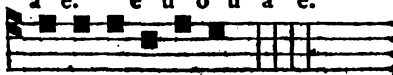

à dextris me is. e u o u a e.

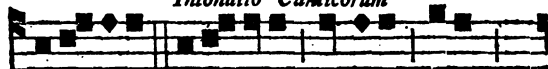
e u o u a e. e u o u a e.

Pro Defunctis

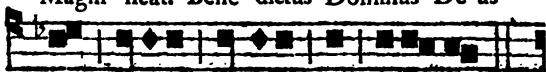

e u o u a e.

Intonatio Canticorum

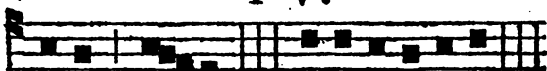

Magni ficat. Bene dictus Dominus De us

If ra èl, * qui a vi si tavit,

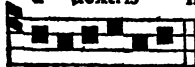
I V.

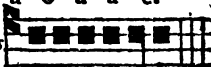
Dixit Domi nus Domino me o: * Sede

à dextris me is. e u o u a e.

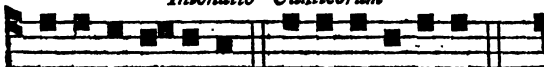
Pro Defunctis

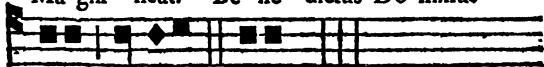
e u o u a e.

e u o u a e.

Insonatio Canticorum

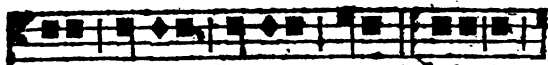

Ma gni ficat. Be ne dictus Do minus

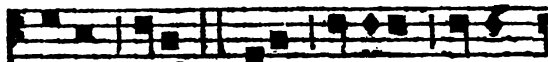

De us If ra èl, * qui a,

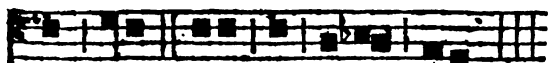
V.

Dixit Dominus Domino me-o : * Sede à

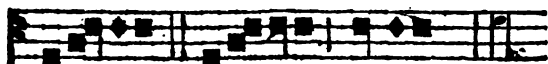

dextris me is. Dixit Dominus Domi-

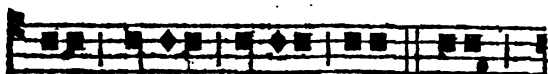
no me o : * Sede à dextris me is.

Intonatio Canticorum

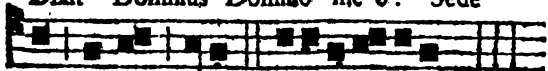

Magni fiat. Bene dictus Dominus, &c.

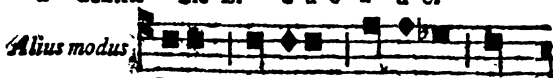
V I.

Dixit Dominus Domino me o : * Sede

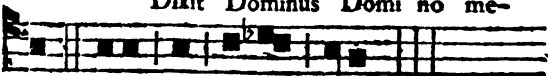

à dextris me is. e u o u a e.

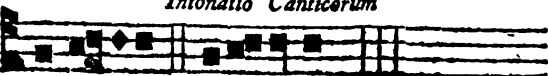
Alius modus

Dixit Dominus Domi no me-

o : * Sede à dextris me is.

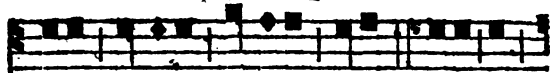
Intonatio Canticorum

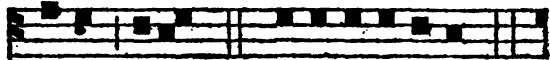
Magni fi cat. Bene dictus.

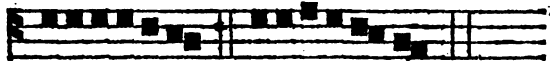
V I I.

Dixit Dominus Domino me o : * Sede à

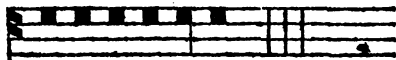

dextris me is. e u o u a e.

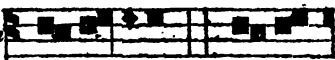
e u o u a e. e u o u a e.

Pro Defunctis

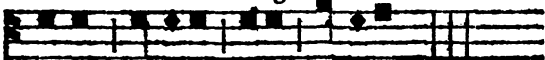

e u o u a e.

Intonatio Canticorum

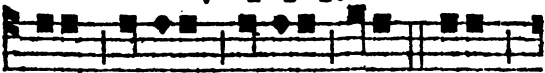

Ma gni ficat. Be ne-

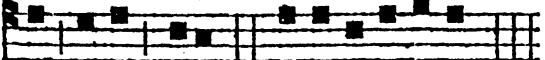

dicus Dominus Deus I sra el.

V I I I.

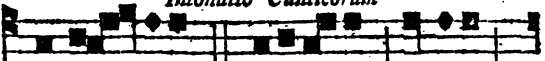

Dixit Dominus Domino me o : * Sede

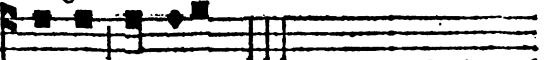

à dextris me is. e u o u a e.

Intonatio Canticorum

Ma gni ficat. Benedic tus Dominus

De- us I sra el.

MEDIATIONES diversa, pro dictionibus Hebraicis;
Græcis & Monosyllabis.

Mediatio
II. IV. V. & VIII. Toni.

Domi-nus ex Si on. Sol
non u ret- te. De us Ifra ël. Indu-
tus est.

I. Ton.

Domi-nus super vos. Domu i
Ifra ël. Dicat nunc

VII. Ton.

Ifra ël. Cognovisti me.

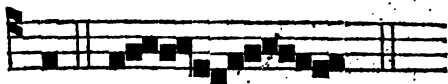
JUBILUS seu **PNEUMA** quod protrahitur in fine
Antiphonarum, quæ dicuntur post *Cantica Magnificat* & *Benedictus*, & in fine ultimæ *Antiphonæ Laudum* & *Vesperarum*, & cujuscunque *Nocturni Officii Matutini* pro diversitate *Tonorum*.

I. Toni.

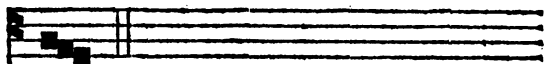
II. Toni.

III. Toni.

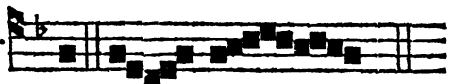
IV. Toni.

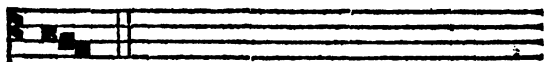
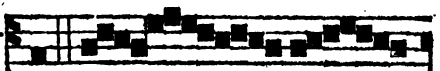
V. Toni.

VI. Toni.

VII. Toni.

VIII. Toni.

